

ספר כתר תורה

הנקרא בלשון קדמונינו

תאג

והוא חמשה חומשי תורה

עם תרגום אונקלוס ועם הרגום רבינו סעדיא גאון וללה"ה בלשון ערבי מועתק
מספרי תימן המדויקים ישנים נישנים מכמה כאית ישנים כאשר עין הקורא תחזינה כישרים.
וגלוח אליו ס' חלק הדקדוק על המקרא. חיבור המאה"ג הר"ר יחייא בן כה"ר יוסף
צאלח וללה"ה שהיה ראב"ד ור"ט ומ"צ בעי"ת צנעא ואגפיה. ועם דקדוק התרגום
הועתק מכתובת יד מספרים ישנים נישנים כאשר עין הקורא תחזינה בהקדמתו. ועם ההפטרות
מקרא. עם תרגום יונתן בן עוזיאל וללה"ה.

חלק שרישי ספר ויקרא

יצא לאור פעם ראשונה ע"י השתדלות המניהים הר"ר שלום ׳ן כה"ר יוסף עראקי כ"ן
הי"ו ומשנהו הר"ר אברהם ׳ן כה"ר חיים נדאף הי"ו.
וגלוח אליהם הר"ר שלום ׳ן יחיא כסאד הי"ו וה"ר יחיא ׳ן שלמה עראקי כ"ן הי"ו

נדפס
פעם"ק ירושלם תובב"א

בשנת תרנ"ט לפ"ק

בדפוס הר"ר שמואל הלוי צוקערמאן הי"ו

נוסח תפלה

שנהגו בה מלמדי תינוקות מימי קדם להתפלל בה עם הילדים קודם הלימוד מסודרת על סדר א"ב:

אל לבי פתח. בתורתך יי' תחכמני. גדל יה מעלתי למענך. דברי למודים תלמדני. השיבני אליך ואשובה. ואקראך ותענני. זכה יי' נשמתי. חכמה יקרה תחכמני. טוב יש תנחילני. ישרני ולמדני דתך. כבוש פשעי. לבי מלא דעת. מכל מבשול. נקני והציגני נא. סמוך מפלתי כי. עליך יי' נשענתי. פנה אלי. צדיק דרכיך ישרני. קרבני ומעושק (נ"א ומעונש) פדני. רועה ישראל שמרני. שמור יי' נשמתי. תמיד יומם ולילה תצרני ותענני. טוב יי' לקויו לנפש תדרשנו. טוב לי תורת פיך מאלפי זהב וכסף. טוב להודות ליי' ולזמר לשמך עליון. החייני אלהי הנשמה. וחכני יוצר כל בחכמה. להנות בתורה התמימה. בזכות ישראל הסגולה והשלמה. ולכן יזכה אלי אבי. לשמוע קולי וניבי. להנות בתורה אשר למדני רבי. ועל זאת אשבחך. ואפארך וארוממך. ואענה במענה רך. אלה חק. ומוסי' חק. ותוראתה חק. אעדל ללה ולמוסי' ולתוראתה. תבארך אלה למנול לנא אתורה עלי' גבל סיני עלי' ידי מוסי' רסולה. ברוך השם נותן התורה. ברוך יי' לעולם אמן ואמן. ימלוך יי' לעולם אמן ואמן:

זכרה אלקי' לטובה למעלת אחינו היקרים הרמים ארבעים אדני' כס'ף המשתדלים להוציא לאור יקרית הספר היקר הזה אשר מעולם לא שזפתו עין רוא'ה. הזלים זהב מכים ויתנו לכסף מוצא אנב דוחק'ייהו. דחקו ונכנסו ליטול כל א' מהם חלק במצוה הרבה הזאת איש איש לפי ערכו כברכת ה' אשר נתן לו העשיר לו ירבה והדל לא ימעיט לתת פזרונו לגשת אל הקדש. זאת תורת הקדשים. וזאת תורת העולה על כל העובר על הפקודים על שר האל"ף ספרים האלה:

180 סי' יוסף בן סאלם דאר הי"ו.	22 ח"ר שלום חמרי הלוי וניב"צ.
44 סי' שלמה אברהם ג'א'ה.	22 ח"ר יוסף צפירה וחניני כהן וחיים חמרי.
40 סי' שלמה מוסא נמאל.	22 סי' אהרן יוסף דאר.
22 סי' שלמה עראקי ואחיו חיים.	22 סי' שכר כהן ושלמה מורחי ויחייא דוד.
20 סי' יחייא דוד עראקי הכהן.	22 סי' שבואל אהרן וחבריו.
22 סי' ישראל ב"ר יוסף מסעוד.	22 סי' חיים לוי ויוסף שרפי ויוסף חאסר.
22 סי' יחייא בן שלום סרי הלוי ואחיו.	22 סי' יוסף דמתי וחיים סערוד וסעיד יבני.
22 סי' שלום יוסף מוכי ועיש קצ'אעי.	22 סי' דוד כהן ויוסף גופאן ויוסף נמל'ומ' סערה קהא.
22 סי' סעיד יחייא מוסי' ויוסף גמל.	22 סי' סאלם קרואני ודוד צארם ודוד עזידי וחיים יורא.
22 סי' שלמה חאזי ויחייא מנצור.	22 סי' אהרן מסעוד ושלום נהסי וחיים יבני.

ותשואות חן והודות, משא"ת ברכה עשר ידות, יאתיו לנחל השכל ומעין התבונה, ה"ה השר היקר והנכבד, נשיא נשיאים, וראש הנגידים, מזר"ק חכמים נכבדים, כקש"ת האדון הנעלה וכו', נו"מ ח' ענתיבי הי"ו, אשר היה לנו כעת לאחיסמ"ך, ויתן לכסף מוצא סך מה בהלואת חן וחסד, תהי משכורתו שלימה משמי מעונים, אורך ימים ושנים, בעושר וכבוד בבנים משכילים ונבונים, שקמים ושאננים. על מי מנוחות חונים. אכ"ר.

יה"ר חפץ ה' בידם יצליח ויזכו לגומרה. ברון והדרה. וזכות התורה הקדושה וזכות לומדיה תינוקות של בית רבן הבל שאין בו חטא. עליהם תגן. אלף המגן. ויהי שלום בחילם. ושלוח בכל גבולם. ובתיהם שלום כנה"ר ובנא"ה הבעה"ח ברוב עוז ושלום. וממלאים מקום הפקודים להשלים החשבון על ש"ר האל"ף ספרים. פעה"ק ירושלם ת"ו:

שלום חן כה"ר יוסף עראקי כ"ץ הי"ו
שלום חן יחייא ב"ר יוסף כסאר הי"ו
יחייא חן שלמה עראקי כ"ץ הי"ו

ויקרא א

דה"ר למנחת שבת וב"ה

וַיִּקְרָא אֱלֹהִים מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר יְהוָה אֵלָיו מֵאֵהָל מוֹעֵד לֵאמֹר: וְקָרָא לְמֹשֶׁה. וּמִלִּיל עֶמִיּוֹת. מִמִּשְׁכַּן זִמְנָא לְמִימָר: פִּדְעָא אֵלֶּה בְּמוֹסִי. וְכַאֲטֵבָה. מִן כְּבֹא אֲמַחְצֵר קֹאִילָא: דְּבִר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אֲדָם בְּיִי־קָרִיב מִכֶּם קִרְבֵּן לַיהוָה מִן־הַבְּהֵמָה מִן־הַבֶּקֶר וּמִן־הַצֹּאן תִּקְרִיבוּ אֶת־קִרְבָּנְכֶם: מִלִּיל. עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתִימָר דְּהוּן. אֲנִישׁ. אֲרִי יִקְרִיב מִזִּבְחֹן. קִירְבָּנָא קָדָם יי. מִן בְּעִירָא. מִן תוֹרִי וּמִן עֵנָא. הַקִּרְבֹּן יֵת קִירְבָּנְכֹן: כַּאֲטֵב בְּנֵי אִסְרָאִיל קֹאִילָא. אִי אֲנִסָּאן קִרְבִּי מִנְכֶּם קִרְבָּנָא לָלֶה. מִן אֲבֵהֲאִים. פִּמֵּן אֲבִקֵּר וְאֲנִגֵּם תִּקְרִיבֻנָּה: אִם־עֲלָה קִרְבָּנִי מִן־הַבֶּקֶר זָכָר תָּמִים יִקְרִיבוּ אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד יִקְרִיב אֹתוֹ דְּרַצְנוּ דְּפָנֵי יְהוָה: אִם עֲלָתָא קִירְבָּנִיה מִן תוֹרִי. דְּכָר שְׁלִים יִקְרִיבִיהָ. דְּתִרַע מִשְׁכַּן זִמְנָא יִקְרִיב יִתִּיהָ. דְּרַעוּא דִּיה קָדָם יי: אִן כֹּאן קִרְבָּאנָה צִעִידָה מִן אֲבִקֵּר. פִּדְכֵּר צַחִיחָא יִקְרִיבָה. פִּדִּיקִרְבָּה אִי כַּאֲב כְּבֹא אֲמַחְצֵר. עֲלִי מֵא יִרְתַּצָּא עֵנָה בִּין יְדֵי אֵלֶּה: וְסַמָּךְ יְדֹ עַל רֹאשׁ הָעֵלָה וְנִרְצָה־לּוֹ דְּכַפֵּר עֲדִיו: וְסַמָּךְ יְדִיהָ. עַל רִישׁ עֲלָתָא. וְיִתְרַעֵי דִּיהָ. לְכַפֵּרָא עֲדוּתִי: וְיִסְנֵר יִדָּה עֲלִי רֹאסָה. וְיִרְתַּצָּא עֵנָה וְיִגְפֵּר דָּה: וְשַׁחֲט אֶת־בֶּן הַבֶּקֶר דְּפָנֵי יְהוָה וְהִקְרִיבוּ בְּנֵי אֶהְרֹן הַכֹּהֲנִים אֶת־הַדָּם וְזָרְקוּ אֶת־הַדָּם עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב אֲשֶׁר־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד: וַיִּזְּסוּ. יֵת פִּר תִּירִי קָדָם יי. וְיִקְרִיבוּ. בְּנֵי אֶהְרֹן כֹּהֲנֵי יֵת דְּמָא. וְיִזְרְקוּ יֵת דְּמָא עַל מִדְּבָחָא סָחֹר סָחֹר. דְּבִתְרַע מִשְׁכַּן זִמְנָא: וְיִדְבַח אֶרֶת בִּין יְדֵי אֵלֶּה. וְיִקְדְּמוּ

(*) אֵלֶּף זַעִירָא

בְּנֵי הָרוֹן אֲאִימָה אֲדָם. וְיִרְשׁוּהָ עֲרִי אֲמַדְבַּח מִסְתַּדִּירָא. אֲדִי עֵנֵד בַּאֲב כְּבֹא אֲמַחְצֵר: וְהַפְּשִׁיט אֶת־הָעֵלָה וְנִתַּח אֹתָהּ דְּנִתְחִיָּה: וְיִשְׁלַח יֵת עֲלָתָא. וְיִפְלִיג יֵתָה דְּאֲבִרָהָ: וְיִסְלַךְ אֲצִעִידָה. וְיַעֲצִיחָא אֲעִצָּאָה: וְנִתְּנוּ בְּנֵי אֶהְרֹן הַכֹּהֲנִים אֵשׁ עַל־הַמִּזְבֵּחַ וְעָרְכוּ עֵצִים עַד־הָאֵשׁ: וְיִתְנִין. בְּנֵי אֶהְרֹן כֹּהֲנָא. אִישְׁתָּא עַל מִדְּבָחָא. וְיִסְדְּרוּן אֲעִיָּא עַל אִישְׁתָּא: וְיִשְׁעִלוּ בְּנֵי הָרוֹן אֲאִמָּאם. נֹאֲרָא עֲלִי אֲמַדְבַּח. וְיִנְצֹד עַל־הָא חֲטָבָא: וְעָרְכוּ בְּנֵי אֶהְרֹן הַכֹּהֲנִים אֶת הַנִּתְחִים אֶת־הָרֹאשׁ וְאֶת־הַפֶּדֶר עַל־הָעֵצִים אֲשֶׁר עַד־הָאֵשׁ אֲשֶׁר עַל־הַמִּזְבֵּחַ: וְיִסְדְּרוּן. בְּנֵי אֶהְרֹן כֹּהֲנֵיָא. יֵת אֲבִרָיָא. יֵת רִישָׁא וְיֵת תִּרְבָּא. עַל אֲעִיָּא דְּעַל אִישְׁתָּא. דְּעַל מִדְּבָחָא: וְיִנְצֹד בְּנֵי הָרוֹן אֲאִמָּאם. אֲאֲעִצָּא וְאִרָאסוּ אֲקַצְבָּה. עֲלִי אֲחַטְבִּי אֲדִי עֲלִי אֲנֹאֲרָא. אֲדִי עֲלִי אֲמַדְבַּח: וְקִרְבֹּן וְכִרְעִיו יִרְחֵץ בַּמַּיִם וְהִקְטִיר הַכֹּהֵן אֶת־הַכֵּל הַמִּזְבֵּחַ עֲלָה אֲשֶׁה רִיח־נִיחֹחַ דִּיהוָה: וְנִיחָה וְכִרְעוּתִי יִחְלִיל בְּמִיָּא. וְיִסִּיק כֹּהֲנָא יֵת פִּזְלָא דְּמִדְּבָחָא. עֲלָתָא. קִירְבֵּן דְּמִתְקַבֵּד בְּרַעוּא קָדָם יי: וְגוֹפָה וְאֲכֹאֲרָעָה יִגְסַלְהָא בֹּאֲמָא. וְיִקְתֵּר אֲאִמָּאם אֲכֵל עֲלִי אֲמַדְבַּח. צִעִידָה קִרְבָּאן מִקְבֹּל מִרְצֵי דָּה: פ

וְאִם־מִן־הַצֹּאן קִרְבָּנִי מִן־הַשְּׂשִׁיבִים אִו מִן־הָעִזִּים לְעֵלָה זָכָר תָּמִים יִקְרִיבוּ: וְאִם מִן עֵנָא קִירְבָּנִיה מִן אֲמִרָיָא. אִו מִן בְּנֵי עִזָּיָא לְעֵלָתָא. דְּכָר שְׁלִים יִקְרִיבִיהָ: וְאִן כֹּאן קִרְבָּאנָה מִן אֲנִגֵּם. מִן אֲצִאן אִו מִן אֲמֹאֲעִיו צִעִידָה. פִּדִּיקִרְבָּה דְּכֹרָא צַחִיחָא: וְשַׁחֲט אֹתוֹ עַל־יֶרֶךְ הַמִּזְבֵּחַ צָפֹנָה לְפָנֵי

ה'

חֶלֶק הַדְּקֻדָּק. (א) אֵל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד. תִּיבַת פֶּתַח בֹּאֲלֹא כֹל הַתִּינָאן לֹא בְּשֵׁם: (ב) וְנִרְצָה לוֹ. תִּיבַת לוֹ בּוֹקֵף קִמֵּן בְּתִינָאן הַיִּשּׁוּנוֹת: (ג) וְהִקְרִיבוּ. הַנִּיגִינָה בְּרִי"שׁ (סְהִרִיב"שׁ): (ד) וְזָרְקוּ אֶת הַדָּם עַל הַמִּזְבֵּחַ. תִּיבַת הַמִּזְבֵּחַ בְּשֵׁם אֹחַת וְהִיא מִלְרַע כֹּל סְתִי: א וִיקְרָא (כֶּתֶר תּוֹרָה)

יְהוָה וְזָרְקוּ בְּנֵי אֹהֶלן הַכֹּהֲנִים אֶת־דָּמָו
עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב: וַיְפֹס יְתִיה. עַל שְׂדֵא
הַמִּדְבָּחָא. צִפּוֹנָא קָדָם יי. וְזָרְקוּן. בְּנֵי
אֹהֶלן כֹּהֲנֵי־אֵל יְתִיה. עַל מִדְבָּחָא סְחֹר
סְחֹר: וַיִּדְבַּחַהּ עַל־י גֹּאנֵב אֲמֹדֶבַח.
שְׁמֵאֵי־אֵל בֵּין יְדֵי אֵלֶּה. וַיִּרֶשׁ בְּנֵי הָרוֹן
אֲאִימָה דְמָה. עַל־י אֲמֹדֶבַח מִסְתִּדִּירָא:
וְנִתַּח אֹתָו לְנִתְחֵיו וְאֶת־רָאשׁוֹ וְאֶת־פְּדָרוֹ
וְעַרְךָ הַבֶּהֱן אֹתָם עַל־הָעֵצִים אֲשֶׁר עַל־
הָאֵשׁ אֲשֶׁר עַל־הַמִּזְבֵּחַ: וַיִּפְלִיג יְתִיה
לְאֲבֹרָהִי. וַיִּתְּ רִישִׁיה וַיִּתְּ תַרְבִּיֶּה. וַיִּסְדֵּר
כֹּהֲנָא יְתִהוֹן. עַל אֲעִיָּא דְעַל אִשְׁתָּא.
דְּעַל מִדְבָּחָא: וַיַּעֲצִיֶּה אַעֲצָא. וְרֹאסָה
וּקְצַבְתָּהּ. וַיִּנְצֹדְהָ אֲמָאָם. עַל־י אַחֲטָב
אֲדִי עַל־י אֲנָאָר. אֲדִי עַל־י אֲמֹדֶבַח: וְהִקְרַב
וְהִפְרָעִים יִרְחֹץ בַּמַּיִם וְהִקְרִיב הַבֶּהֱן אֹתִי
הַבֵּל וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחַ עֲלֶיהָ הוּא אִשָּׁה
רִיחַ נִיחַח לַיהוָה: וְגִנָּא וּכְרַעִיָּא יַחֲדִיר
בְּמִיָּא. וַיִּקְרִיב כֹּהֲנָא יְתִיה כּוֹזָא וַיִּסִּיק
לְמִדְבָּחָא. עַדְתָּא הוּא. קוֹרְבָן דְּמִתְקַבֵּל
כֹּרְעוֹא קָדָם יי: וְאֲנוֹף וְאֲבָרַע יִגְסֻלָּהָ
בְּאֵמָא. וַיִּקְדָּם אֲמָאָם אֲכֹל וַיִּקְתֶּרָהּ
עַל־י אֲמֹדֶבַח. הוּא צַעֲדִידָה קֹרְבָן מִקְבֹּל
מִרְצִי לָלֶה: פ

וְאֵם מִן־הָעוֹף עֲלֶיהָ קֹרְבָנוֹ לַיהוָה וְהִקְרִיב
מִן־הַתְּרִים אוֹ מִן־בְּנֵי הַיוֹנָה אֶת־קֹרְבָנוֹ:
וְאֵם מִן עוֹפָא. עַדְתָּא קוֹרְבָנִיה קָדָם יי.
וַיִּקְרִיב מִן שְׁפָנִיָּא. אוֹ. מִן בְּנֵי יוֹנָה יְתִיה
קוֹרְבָנִיה: וְאֵן כֹּאן קֹרְבָנָה מִן אֲטָאִיר
צַעֲדִידָה לָלֶה. פְּלִיקְרָבָה מִן אֲשַׁפְּאֲנִין.
אוֹ מִן פְּרֹאךְ אֲחֵמָאָם: וְהִקְרִיבוּ הַבֶּהֱן
אֶל־הַמִּזְבֵּחַ וּמִדָּק אֶת־רָאשׁוֹ וְהִקְטִיר
הַמִּזְבֵּחַ וְנִמְצָה דָּמָו עַל קִיר הַמִּזְבֵּחַ:
וַיִּקְרַבְנִיה כֹּהֲנָא לְמִדְבָּחָא. וַיִּמְדֹּק יְתִיה
רִישִׁיה. וַיִּסִּיק לְמִדְבָּחָא. וַיִּתְּמִצִּי דְמִיָּה.
עַל כּוֹתֵל מִדְבָּחָא: וַיִּקְדָּמָה אֲמָאָם אֵלִי
אֲמֹדֶבַח. וַיִּפְצֹל רֹאסָה. תָּם יִקְתֶּרָהּ עַל־י
אֲמֹדֶבַח. וַיִּמְצִי דְמָה. עַל־י חֵאִיטֹאֲמֹדֶבַח:
וְהִסִּיר אֶת־מִרְאָתוֹ בְּנִצְתָהּ וְהִשְׁלִיךְ אֹתָהּ
אֶצֶּל הַמִּזְבֵּחַ קֹדָמָה אֶל־מְקוֹם הַדִּישָׁן:

וַיַּעֲדִי יְתִיה זִפְקִיָּה בְּאֹכְלִיהָ. וַיִּרְמִי יְתִיה.
כִּסְטֵר מִדְבָּחָא קְדוּמָא. בְּאַתֵּר דְּמִקְרִין
קִטְמָא: וַיִּנּוּעַ חוּצְלָתָהּ מִעַ קֹאנְצָתָהּ.
וַיִּטְרַחֲהָ לֹזֶק אֲמֹדֶבַח שְׂרָקִיָּא. פִּי מוֹצֵעַ
מִטְרָה אֲרֻמָּאָד: וְשִׁפֵּעַ אֹתָו בְּכַנְפֵּיו לֹא
יִבְדִּיל וְהִקְטִיר אֹתָו הַבֶּהֱן הַמִּזְבֵּחַ עַל־
הָעֵצִים אֲשֶׁר עַל־הָאֵשׁ עֲלֶיהָ הוּא אִשָּׁה
רִיחַ נִיחַח לַיהוָה: וַיִּפְרִיק יְתִיה בְּכַנְפוֹתָיו
לֹא יִפְרִישׁ. וַיִּסִּיק יְתִיה כֹּהֲנָא לְמִדְבָּחָא.
עַל אֲעִיָּא דְעַל אִשְׁתָּא. עַדְתָּא הוּא.
קוֹרְבָן דְּמִתְקַבֵּל כֹּרְעוֹא קָדָם יי: וַיִּפְצֹלָהּ
מִעַ אֲנִיחָתָהּ וְלֹא יִפְרֹזָה. תָּם יִקְתֶּרָהּ
אֲמָאָם עַל־י אֲמֹדֶבַח. עַל־י אַחֲטָב אֲדִי
עַל־י אֲנָאָר. הוּא צַעֲדִידָה קֹרְבָן מִקְבֹּל מִרְצִי
לָלֶה: ס וְנִפְשׁ כִּי־תִקְרִיב קֹרְבָן מִנְחָה
לַיהוָה סֹלֶת יִהְיֶה קֹרְבָנוֹ וַיִּצַּק עֲלֶיהָ שֶׁמֶן
וְנָתַן עֲלֶיהָ לִבְנָה: וְאֲנִישׁ. אֲדִי יִקְרִיב.
קוֹרְבָן מִנְחָתָא קָדָם יי. סֹלֶתָא יְהִי
קוֹרְבָנִיה. וַיִּרִיק עֲלֶיהָ מִשְׁחָא. וַיִּתֵּן עֲלֶיהָ
לְבוֹנָתָא: וְאֵי אֲנִסָּאן קֹרֶב קֹרְבָן הַרִיִּיָּה
לָלֶה. וַיִּכּוֹן קֹרְבָנָה סְמֵדָא. פְּלִיצָב עֲדִידָה
דֶּהֱנָא. וַיִּנְעַל עֲלֶיהָ לְבָנָא: וְהִבִּיאָהּ
אֶל־בְּנֵי אֹהֶלן הַכֹּהֲנִים וְקִטְץ מִשֶּׁם מִלָּא
קִמְצוּ מִסְתִּדִּירָהּ וּמִשְׁמֶנָּה עַל כֹּרְבָנִיהָ
וְהִקְטִיר הַבֶּהֱן אֶת־אֲזִיקֶתָהּ הַמִּזְבֵּחַ
אִשָּׁה רִיחַ נִיחַח לַיהוָה: וַיִּתִּינָהּ. דָּוָת בְּנֵי
אֹהֶלן כֹּהֲנֵי־אֵל. וַיִּקְמוּץ מִתְּפֹן מִדִּי (נִי־מִדָּא)
קוֹמְצִיָּה. מִסְתִּדִּירָהּ וּמִשְׁמֶנָּה. עַל כֹּרֶב
לְבוֹנָתָהּ. וַיִּסִּיק כֹּהֲנָא יְתִיה אֲדִיקְרָתָהּ
לְמִדְבָּחָא. קוֹרְבָן דְּמִתְקַבֵּל כֹּרְעוֹא קָדָם
יי: וַיִּאֲתִי בְּהָא. אֵלִי בַעֲץ בְּנֵי הָרוֹן אֲאִימָה.
וַיִּקְבֹּץ מִן הֶנָּאךְ מִלְּכַבְצָתָהּ. מִן סְמִדָּהָ
וְדֶהֱנָהָ. מִעַ גְּמִיעַ לְבָנָהָ. וַיִּקְתֶּר
פִּיחָהָ עַל־י אֲמֹדֶבַח. קֹרְבָן מִקְבֹּל
מִרְצִי לָלֶה: וְהִנּוּתֶרֶת מִן־הַמִּנְחָה לְאֹהֶלן
וּלְבָנָיו קֹדֶשׁ קֹדֶשִׁים מֵאִשֵּׁי יְהוָה:
וְדִישְׁתָּאָר מִן מִנְחָתָא. לְאֹהֶלן וּלְבִנָּהִי.
קֹדֶשׁ קוֹדֶשִׁין מִקוֹרְבָנֵי־דִיִּי: וְאֲפָאֲצֵל
מִנְהָא. לְחֶרוֹן וּבִנְיָה. מִן כּוֹאֵץ אֲאִקְדָּאָם
מִן קֹרְאֲבִין אֵלֶּה: ס וְכִי

וּבְנִיה. מִן כּוֹאץ אֶאֱקֵדָאס מִן קִרְאבִין
 אֱלֹה: כִּלְיֵה־מִנְחָה אֲשֶׁר תִּקְרִיבוּ לַיהוָה
 לֹא תַעֲשֶׂה חֶמֶץ בִּי כְד־שֶׂאֵר וְכִד־דְּבִשׁ
 לֹא־תִקְטִירוּ מִמֶּנּוּ אִשָּׁה לַיהוָה: כֹּד
 מִנְחָתָא. דִּתְקַרְבוּן קָדָם יי'. דֹּא תִתְעַבִּיד
 חֲמִיעַ. אֲרִי כֹד חֲמִיר וְכִד דְּבִשׁ. דֹּא תִסְקִין
 מִנִּיה. קִירְבָּנָא קָדָם יי': גִּמִּיעַ אֲהֻדְאִיא.
 אֲתִי תִקְרְבוּהָ לְדָה. דֹּא תַעֲמֹד
 כְּמִירָא. דֹּאן כֹּל כְּמִיר וְכֹל עֶסֶר. דֹּא
 תִקְרְבוּ מִנְחָא. קִרְבָּנָא מִחֻרְקָא לְדָה:
 קִרְבָּן רֵאשִׁית תִּקְרִיבוּ אֲתָם לַיהוָה וְאֲל־
 הַמִּזְבֵּחַ לֹא־יֵעָלֶה דְרִיחַ נִיחָח: קִירְבָּן
 קִרְמָא. תִּקְרְבוּן יִתְהוֹן קָדָם יי'. וְלִמְדָּבְחָא
 דֹּא יִתְסָקִין דֹּא תִקְבֵּלָא בְרַעְוָא: דֹּאן
 קִרְבָּאן אוֹד תִּקְרְבוּהָ לְדָה. וְאִי
 אִמְדַּבַּח לֹא תַצִּיעַר לְקַבּוֹל מִרְצִי: וְכִד־
 קִרְבָּן מִנְחָתְךָ בְּמִלַּח תִּמְלַח וְלֹא תִשְׁבִּית
 מִלַּח בְּרִית אֱלֹהֶיךָ מֵעַל מִנְחָתְךָ עַד כֹּד־
 קִרְבָּנְךָ תִּקְרִיב מִלַּח: וְכִד קִירְבָּן מִנְחָתְךָ
 בְּמִדְּחָא תִמְלַח. וְדֹא תִבְטִיל. מִלַּח קִיָּם
 אֱלֹהֶיךָ. מֵעַל מִנְחָתְךָ. עַד כֹּד קִירְבָּנְךָ
 תִּקְרִיב מִדְּחָא: וְגִמִּיעַ קִרְאבִין הֻדְאִיאךְ
 אִמְלַחְחָא בְּמִלַּח. וְלֹא תַעֲמֹל אִמְלַח. לֹאנָה
 עַהֲד רִבְךָ מִן הִדִּיתְךָ. מֵעַ סֹאִיר
 קִרְאבִינְךָ תִקְרֵב מִדְּחָא: ס וְאִם־
 תִּקְרִיב מִנְחָת בְּכֹרִים לַיהוָה אֲבִיב
 קִדְוִי בְּאִשׁ גֵּרֶשׁ בְּרִמָּל תִּקְרִיב אֵת מִנְחָת
 בְּכֹרֶיךָ: וְאִם תִּקְרִיב. מִנְחָת בְּכֹרִין קָדָם
 יי'. אֲבִיב. קִדְוִי בְּנֹר פִּירוּכָן רִפִּיכָן. תִּקְרִיב.
 יִת מִנְחָת בְּכֹרֶיךָ: וְאִן קִרְבַּת הִדִּיהָ
 בְּכֹר לְדָה. פִּפְרִיךָ מִקְלִי בְּנֹר. גִּרִּישׁ
 מִן יי' אֲהֻרָּה קִרְבָּהָ: וְנִתְתָּ עֲלֶיהָ שֶׁמֶן
 וְשִׁמְתָּ עֲלֶיהָ לְבָנָה מִנְחָה הִוא: וְתִתִּין
 עֲלֶיהָ מִשְׁחָא. וְתִשְׁוִי עֲלֶיהָ לְבֹנְתָא. מִנְחָתָא
 הִיא: וְאִנְעַד עֲלֶיהָ דֹּהֲנָא. וְצִיר עֲלֶיהָ
 לְבָאנָא. כֹּדֹאךְ מֵא תִבּוֹן הִדִּיהָ: וְהִקְטִיר
 הַבֶּהֱן אֶת־אֲזִכְרָתָהּ מִגִּרְשָׁהּ וּמִשְׁמֶנָּה עַד
 כִּלְיֵה־בְנִתָּהּ אִשָּׁה לַיהוָה: וְיִסִּיק כֹּהֲנָא
 יִת אֲזִכְרָתָהּ. מִגִּרְסָהּ וּמִשְׁחָתָה. עַד כֹּד
 לְבֹנְתָהּ. קִירְבָּנָא קָדָם יי': וְיִקְתַּר אֲמָאס

תִּקְרִיב קִרְבָּן מִנְחָה מֵאִפָּה תִנּוֹר סֶלֶת
 חֲלֹז מִצַּת כִּלְיֵה־בְשָׁמֵן וְרִקִּיקִי מִצֹּת
 מִשְׁחָה בְשָׁמֵן: וְאֲרִי תִקְרִיב. קִרְבָּן
 מִנְחָתָא מֵאִפָּה תִנּוֹר. סֶלֶת גִּרִּיצֵן פִּטִּירִין
 דִּפִּלִּין בְּמִשְׁחָה. וְאִסְפִּיגִין פִּטִּירִין דִּמְשִׁיחִין
 בְּמִשְׁחָה: וְאִן קִרְבַּת הִדִּיהָ מִן כִּבּוֹ לֹא תִנּוֹר.
 פִּלְתִּכּוֹן גִּרֹּאדִּקס מִדִּפְטִיר מִלְתּוֹתָהּ בְּדָהן.
 וְרִקִּאק פִּטִּיר מִמְסוּחָה בְּדָהן: ס וְאִם־
 מִנְחָה עַל־הַמִּזְבֵּחַ קִרְבָּנְךָ סֶלֶת
 כִּלְיֵה־בְשָׁמֵן מִצָּה תִהְיֶה: וְאִם מִנְחָתָא
 עַל מִסְרִיתָא קִירְבָּנְךָ. סֶלֶתָא. דִּפִּלָּא
 בְּמִשְׁחָה פִּטִּיר תִּהְיֶה: וְאִן כֹּאן קִרְבָּאנְךָ
 הִדִּיהָ עַל־י אֲטֹאבְךָ. פִּלְתִּכּוֹן פִּטִּירָא מִן
 סִמֵּד מִלְתּוֹת בְּדָהן: פִּתּוֹת אֲתָהּ פִּתִּים
 וְיִצְקֶת עֲלֶיהָ שֶׁמֶן מִנְחָה הִוא: בְּצַע יִתְתֶּה
 בְּצִוְעִין. וְתִרִיק עֲלֶיהָ מִשְׁחָא. מִנְחָתָא הִיא:
 פֹּא תִרְדֵּהָ תִרְדָּא. וְצֵב עֲלֶיהָ דֹּהֲנָא.
 כֹּדֹאךְ מֵא יִכּוֹן הִדִּיהָ: ס וְאִם־
 מִנְחָת מִרְחֶשֶׁת קִרְבָּנְךָ סֶלֶת בְּשָׁמֵן
 תַּעֲשֶׂה: וְאִם מִנְחָתָא רִדְתָּא קִירְבָּנְךָ.
 סֶלֶת בְּמִשְׁחָה תִתְעַבִּיד: וְאִן כֹּאן קִרְבָּאנְךָ
 הִדִּיהָ מִן צִנְעָה אֲטֹנִיר. פִּלְתִּכּוֹן סִמֵּד
 בְּדָהן: וְהִבֵּאתָ אֶת־הַמִּנְחָה אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה
 מֵאִלָּה לַיהוָה וְהִקְרִיבָהּ אֶל־הַבֶּהֱן וְהִנִּיחָהּ
 אֶל־הַמִּזְבֵּחַ: וְתִיתִי יִת מִנְחָתָא.
 דִּתְתַּעֲבִיד. מֵאִלִּין קָדָם יי'. וְיִקְרְבָנָהּ
 דֹּת כֹּהֲנָא. וְיִקְרְבָנָהּ לְמִדְּבָחָא: פֹּאִית
 בִּלְהִדִּיהָ. אֲדִי קֹד עֲמִלְתָּ מִן
 אַחֲרִי הִדָּה לְדָה. וְיִקְדֶּמָּהָ אִי
 אֲמָאס. וְיִקְדֶּמָּהָ אִי אִמְדַּבַּח:
 וְהִרִים הַבֶּהֱן מִן־הַמִּנְחָה אֶת־אֲזִכְרָתָהּ
 וְהִקְטִיר הַמִּזְבֵּחַ אִשָּׁה רִיחַ נִיחָח לַיהוָה:
 וְיִפְרִישׁ כֹּהֲנָא מִן מִנְחָתָא יִת אֲזִכְרָתָהּ.
 וְיִסִּיק לְמִדְּבָחָא. קִירְבָּן דִּמְתְּקֵבֵל בְּרַעְוָא
 קָדָם יי': וְיִרְפַּע מִנְחָה פִּיחָהָ. וְיִקְתַּרָּהּ
 עַל־י אִמְדַּבַּח. קִרְבָּאן מִקְבּוֹל מִרְצִי לְלָה:
 וְהִנּוֹתֶרֶת מִן־הַמִּנְחָה דֹּאֲהֶרֶן וְלִבְנֵיו קִדְשׁ
 קִדְשִׁים מֵאֲשֵׁי יְהוָה: וְדִישְׁתָּאֵר מִן
 מִנְחָתָא. דֹּאֲהֶרֶן וְלִבְנֵוֹהִי. קִדְשׁ קִירְבָּן
 מִקְרְבָּנָא דִּי: וְאִפְּאֵל מִנְחָה. דֹּהֲרֹן

פיחהא. מן גרישהא ודהנהא. מע גמיע
 לבאנהא. קרבאנהא ללה: פ
 ואם יזבח שלמים קרבנו אם מזהב
 הוא מקריב אם יזכר אם יזכרה תמים
 יקריבנו לפני יהוה: ואם נכסת קודשיא
 קורבניה. אם מן הזרי הוא מקריב. אם
 דבר אם נוקבא. שלים יקרבניה קיי: ואן
 כאן דבכ סלאמה קרבאנה מן לבקר. דבר
 או אנת. פליקרבה צחיחא בין ידי אלה:
 וסמך ידו על ראש קרבנו ושחטו פתח
 אהל מועד וזרקו בני אהרן הכהנים את
 הדם על המזבח סביב: ויסמוך ידיו על
 ריש קורבניה. ויכסניה. בתרע משכן
 זמנא. ויזרקו בני אהרן כהניא ית דמא.
 על מדבחא סחור סחור: ויסגר ידה עלי
 ראס קרבאנה. וידבחה. ענד באב כבא
 למחצר. וירשו בני הרון לאימה ארם.
 עלי למדבח מסתדירא: והקריב מזבח
 השלמים אישה ליהוה את החלב המכסה
 את הקרב ואת פליחלב אשר עלי
 הקרב: ויקריב מנכסת קודשיא. קורבנא
 קדם יי. ית תרפא דחפי ית גוא. וית פד
 תרפא. דעד גוא: ויקרב מן דבכ לסלאמה
 קרבאנה ללה. אתרב למגטי אגוף. וסאיר
 אשחם. יי אדי עלי אגוף: ואת שתי
 הפלית ואת החלב אשר עליהן אשר עלי
 הפסלים ואת היתרת עליהבבד עלי
 הפלות יסירנה: וית תרתין פולין. וית
 תרפא העליהון. דעל גספיא. וית חצרא
 דעד פבדא. על פוליתא יעדינה:
 ואכלותין. ואשחם אדי עליהמא. אדי
 עלי אחשא. וואידה אבבד. מע אבלי
 ינועהא: והקטירו את בני אהרן המזבחה
 עליהעלה אשר עליהעצים אשר עלי
 האש אישה ריח ניחח ליהוה: ויסקון יתיה
 בני אהרן מדבחא. עד עדתא. דעד
 אעיא דעד אישתא. קורבן דמתקבד
 ברעוא קדם יי: ויקתרו דאך בני הרון
 עלי למדבח. עלי אצעידה. אתי עלי
 אחטב אתי עלי אנאר. קרבאן מקבול

מרצי ללה: פ
 ואם יזבח שלמים קרבנו לזבח שלמים ליהוה
 זכר או נקבה תמים יקריבנו: ואם מן
 ענא קורבניה. דנכסת קודשיא קדם יי.
 דבר או נוקבא. שלים יקרבניה: ואן כאן
 קרבאנה מן אגנס. דבכ סלאמה ללה.
 דבר או אנת. פליקרבה צחיחא: אם
 פשט הוא מקריב את קרבנו והקריב
 אתו לפני יהוה: אם אמר. הוא מקריב
 ית קורבניה. ויקריב יתיה קדם יי: פאן
 כאן קרבאנה חמלא. פליקרבה בין ידי
 אלה: וסמך את ידו על ראש קרבנו
 ושחט אתו לפני אהל מועד וזרקו בני
 אהרן את דמו על המזבח סביב: ויסמוך
 ית ידיו על ריש קורבניה. ויכס יתיה.
 קדם משכן זמנא. ויזרקו בני אהרן ית
 דמיה. על מדבחא סחור סחור: ויסגר
 ידה עלי ראס קרבאנה. וידבחה. בין ידי
 כבא למחצר. וירשו בני הרון דמא. עלי
 למדבח מסתדירא: והקריב מזבח
 השלמים אישה ליהוה חלב האלה
 תמימה לעמית העצה יסירנה ואת החלב
 המכסה את הקרב ואת פליחלב אשר
 עלי הקרב: ויקריב מנכסת קודשיא
 קורבנא קדם יי. תרפיה איתא שלמתא.
 דקביל שזרתא יעדינה. וית תרפא דחפי
 ית גוא. וית פד תרפא. דעד גוא: ויקרב
 מן דבכ לסלאמה קרבאנה ללה. אתרב
 אשחם. וואידה אבבד. מע אבלי
 ינועהא: והקטירו את בני אהרן המזבחה
 עליהעלה אשר עליהעצים אשר עלי
 האש אישה ריח ניחח ליהוה: ויסקון יתיה
 בני אהרן מדבחא. עד עדתא. דעד
 אעיא דעד אישתא. קורבן דמתקבד
 ברעוא קדם יי: ויקתרו דאך בני הרון
 עלי למדבח. עלי אצעידה. אתי עלי
 אחטב אתי עלי אנאר. קרבאן מקבול

ויקרא

ויקתר דאך אאמאם עלי' אמרבה.
 קרבאן מקבול ללה: פ
 ואסיעו קרבנו והקריבו לפני יהוה: ואם
 מן בני עזרא קורבניה. ויקרבניה קדם יי:
 ואן כאן קרבאנה מן אאמאעו. פליקרבנה
 בין ידי אלה: וסמך את ידיו עד ראשו
 ושחט אתו לפני אהל מועד וזרקו בני
 אהרן את דמו על המזבח סביב: ויסמוך
 ית ידיו על רישיה. ויפוס יתיה. קדם
 משכן זמנא. ויזרקו. בני אהרן ית דמיה.
 על מדבחה סחור סחור: ויסנר ידה ערי'
 ראסה. וידבחה. בין ידי כבא אמהצר. וירשו.
 בני הרון דמה. עלי' אמרבה מסתירא:
 והקריב מפנו קרבנו אשה ליהוה את
 החלב המכסה את הקרב ואת פליחלב
 אשר על הקרב: ויקריב מניה קורבניה.
 קורבנא קדם יי. ית תרפא דהפי ית גנא.
 וית פל תרפא. דעד גנא: ויקרב מנה
 קרבאנא ללה. אתרב אמנטי אנוף. וסאיר
 אשחם. אדי עלי' אנוף: ואת שתי הפלית
 ואת החלב אשר עליהן אשר על הקסלים
 ואת היתרת על הקבד על הקלית
 יסירנה: וית תרתין פולין. וית תרפא
 דעליהן. דעד גספא. וית חצרא דעד
 פברא. על פוליתא יעדינה: ואלדותין.
 ואשחם אדי עליהמא. אדי עלי' אאחשא.
 וזאירה' אכבר. מע אכלא ינועהא:
 והקטירם הפהן המזבחה לחם אשה דרית
 גיחח פליחלב ליהוה: ויפיקנון פהנא
 למדבחה. דחם קורבנא לאתקבדא
 פרעא. פל תרפא קדם יי: ויקתרהא
 אאמאם עלי' אמרבה. קרבאנא מחרקא
 מרצי מקבול. כל כדאך שחם ללה כ:
 הקת עולם דדרתיכם בכל מושבתיכם
 פליחלב וקדדס לא תאכלו: קים עולם
 לדריכון. בכל מותבניכון. פל תרפא וכל
 דמא לא תיכלון: רסם אהר ערי' מר
 אגיאכם. פי גמיע מסאבנכם. כל שחם
 וכל דם לא תאכלו: פ

וידבר יהוה אל משה לאמר: ומדל יי
 עם משה למימר: תם כלם אלה מוסי'
 תכלימא: דבר אל בני ישראל לאמר נפש
 פיתחטא בשגגה מכל מצות יהוה אשר
 לא תעשינה ועשה מאחת מהנה: מדל.
 עם בני ישראל למימר. אנש. ארי יחוב.
 בשדו מכל פקודיא דיי. דלא בשדון
 לאתעבדא. ויעביר. מהדא (כני מן חר)
 מנהון: מר בני אסראיל קאילא. אי אנסאן
 אכטא בסהו מן פראיין אלה. אתי לא
 תעמל. פעמל ואחרה מנהם: אסיהבון
 המשיח יחטא לאשמת העם והקריב על
 חטאתו אשר חטא פר בן בקר תמים
 ליהוה לחטאת: אם פהנא רבא. יחוב
 לחיבת עמא. ויקריב. על חובתיה. ויחב.
 תור פר תורי שלים. קדם יי לחטאת:
 אן אכטא אאמאם אממסוח. עלי' סביר
 כטא אנאם כ). פליקרב. עלי' כטייתה
 אדי אכטא. רתא מן אבקר צחיחא. ללה
 דכוה: והביא את הפר אל פתח אהל
 מועד לפני יהוה וסמך את ידיו עד ראש
 הפר ושחט את הפר לפני יהוה: וייתי
 ית תורא. דתרע. משכן זמנא קדם יי.
 ויסמוך ית ידיו על ריש תורא. ויפוס ית
 תורא קדם יי: ויאתי בארת. אי באב
 כבא אמהצר בין ידי אלה. ויסנר ידה
 עלי' ראסה. וידבחה בין ידי אלה: ולקח
 הפהן המשיח מדם הפר והביא אתו אל
 אהל מועד: ויפס. פהנא רבא מדמא
 דתורא. ויעיל יתיה למשכן זמנא: ויאכר.
 אאמאם אממסוח מן דמה. וידכלה אי
 כבא אמהצר: וטבל הפהן את אצבעו
 פדם והזה מן הדם שבע פעמים לפני
 יהוה את פני פרכת הקדש: ויטבול
 פהנא. ית אצבעיה בדמא. וידי מן דמא.
 שבע זמנין קדם יי. קדם פרוכתא
 דקידשא: ויגמס אצבעה פיה. וינצח מנה.
 סבע מראר בין ידי אלה. קבאה סגף
 אקדם: ונתן הפהן מן הדם על קרנות

מזבח

וַיִּפֶּק ית כָּל תּוֹרָא. לְמַכְרָא לְמִשְׁרִיתָא.
לְאַתְר דְּכִי לְאַתְר בֵּית מִישַׁד קְטָמָא.
וַיִּזְקִיד יִתְיָה. עַל אַעֲיָא בְּאִישְׁתָּא. עַל אַתְר
בֵּית מִישַׁד קְטָמָא יְתוֹקֵר. וַיִּכְרַג גְּמִיעַ
דְּאֵךְ. אִי כְּאֵרַג אַעֲסַכְר. אִי מוֹצַע טַאחַר
אִי מַטְרַת אֶרְמַאד. וַיַּחֲרַקָּה עַלִי חֲטָב
בְּנֵאֵר. פִּי מוֹצַע מַטְרַת אֶרְמַאד יַחֲרַק:

פ

וְאִם כָּל־עֲדַת יִשְׂרָאֵל יִשְׁגּוּ וְנִעְלָם דְּבָר
מֵעֵינֵי הִקְהָל וְעָשׂוּ אֶחָת מִכָּל־מִצְוֹת יְהוָה
אֲשֶׁר לֹא־תַעֲשִׂינָהּ וְאָשְׁמוּ: וְאִם כָּל
כְּנִשְׁתָּא דִּישְׂרָאֵל יִשְׁתְּלוּן. וַיְהִי מְכֹסָפָא
פְּתִגְמָא. מֵעֵינֵי קְהֵלָא. וַיַּעֲבֹדוּן. חַד מִכָּד
פְּקוּדִיא דִּיִּי. דְּלֹא כְּשִׁרִין לְאַתְעֵבְרָא
וַיַּחֲבוּן: וְאִן סְהִי גְמִיעַ גְּמִיעַ אֶסְרָאִיד. (כ)
וְגַבִּי אָמַר מִן עֵינֵן אֲנוּק. פִּעְמָלוּ. וְאַחֲדָה
מִן פְּרָאִיץ אֱלֹהֵי. אֲתִי לֹא תַעֲמַל פְּאַתְמוּ:
וְנִזְדַּעָה הַחֲטָאת אֲשֶׁר חֲטָאוּ עֲלֶיהָ
וְהִקְרִיבוּ הִקְהָל פֶּר בֶּן־בֶּקֶר לְחֲטָאת
וְהִבְיֵאוּ אֹתוֹ לְפָנֵי אֱלֹהִי מוֹעֵד: וְתַתִּידַע
חֹזְבָתָא. דְּחִבּוּ עֲלֶיהָ. וַיִּקְרְבוּן קְהֵלָא. תוֹר
כֶּר תוֹרֵי לְחֲטָתָא. וַיִּתְּלוּן יִתְיָה. לְקֶדֶם
מִשְׁכַּן זִמְנָא: תָּם עֲרֻפַת אֲבִיטָה. אֲתִי
אֲכַטּוּ בְּהָא. פְּלִיקְרָב אֲנוּק. רִתָּא מִן אֲבִיקָר
לְאַדְכוּוּ. וַיֵּאֲתוּ בָהּ. אִי בָאֵב כְּבֵאֵל מַחְצֵר:
וְסִמְכוּ זִקְנֵי הָעֵדָה אֶת־יְדֵיהֶם עַל־רֹאשׁ
הַפֶּר לְפָנֵי יְהוָה וְשַׁחֲטוּ אֶת־הַפֶּר לְפָנֵי
יְהוָה: וַיִּסְמְכוּן. סְבִי כְּנִשְׁתָּא יִתְיָהוּן.
עַל רִישׁ תּוֹרָא קֶדֶם יִי. וַיְכֹּס יִתְ תּוֹרָא
קֶדֶם יִי: וַיִּסְנַד. שׂוֹךְ אֲנִמְאָעָה אִידִיהֶם.
עַל־רֹאשׁ אֲתוֹר בֵּין יְדֵי אֱלֹהֵי. וַיִּדְבַּח בֵּין
יְדֵי אֱלֹהֵי: (ז) וְהִבְיֵא הַכֹּהֵן הַמָּשִׁיחַ מִדָּם
הַפֶּר אֶל־אֱלֹהִי מוֹעֵד: וַיַּעֲד. כְּהֵנָּא רַבָּא
מִדְּמָא דְּתוֹרָא. לְמִשְׁכַּן זִמְנָא: וַיִּדְכַּל.
אֲמָאֵם אֲמִמְסוּח מִן דְּמָה. אִי כְּבֵא
אֲמַחְצֵר: וְטָבַל הַכֹּהֵן אֶצְבָּעוֹ מִן־הַדָּם
וְהִזָּה שִׁבְעַ פְּעָמִים לְפָנֵי יְהוָה אֶת פָּנֵי
הַפְּרִכָּת: וַיִּטְבֹּל כְּהֵנָּא. אֶצְבָּעֵיהָ מִן דְּמָא.
וַיִּדִּי שִׁבְעַ זִמְנִין קֶדֶם יִי. קֶדֶם פְּרוּכָתָא:

ויגמס

מִזְבֵּחַ קִטְרֹת הַסָּמִים לְפָנֵי יְהוָה אֲשֶׁר
בְּאֵהֶל מוֹעֵד וְאֶת־כָּל־דָּם הַפֶּר יִשְׁפֹךְ אֶל־
יִסּוּד מִזְבֵּחַ הָעֹלָה אֲשֶׁר־פֶּתַח אֱהֵל מוֹעֵד:
וַיִּתֵּן כְּהֵנָּא מִן דְּמָא. עַל קֶרֶנֶת. מִדְּבַח
קִטְרֹת בְּסִמְיָא קֶדֶם יִי. דְּבִמְשַׁכֵּן זִמְנָא.
וַיִּת כָּל דְּמָא דְּתוֹרָא. יִשְׁפּוֹךְ לִיִּסּוּדָא
דְּמִדְּבַחָא דְּעֻדָתָא. דְּבִתְרַע מִשְׁכַּן זִמְנָא:
תָּם יִצַּע אֲמָאֵם מִן אֶדָם. עַל־יֵי אֶרְכָּאֵן.
מִדְּבַח כְּבוֹר אֲצִמּוּג אֲדִי בֵּין יְדֵי אֱלֹהֵי.
אֲדִי פִי כְּבֵאֵל אֲמַחְצֵר. וּבִאֲקִי אֶדָם. יִצְבָּה
עֲנַד אֲסָאֵם מִדְּבַח אֲצֵעִידָה. אֲדִי עֲנַד בָּאֵב
כְּבֵאֵל אֲמַחְצֵר: וְאֶת־כָּל־חֵלֶב פֶּר הַחֲטָאת
יָרִים מִמֶּנּוּ אֶת־הַחֵלֶב הַמְּכַסֶּה עַל־הַקֶּרֶב
וְאֶת כָּל־הַחֵלֶב אֲשֶׁר עַל־הַקֶּרֶב: וַיִּת כָּל
תֵּרֵב. תּוֹרָא דְּחֲטָתָא יִפְרִישׁ מִנִּיהָ. יִת
תֵּרֵבָא דְּחֲפִי עַל גִּיָּא. וַיִּת כָּל תֵּרֵבָא. דְּעַד
גִּיָּא: וְגְמִיעַ שְׁהֶם רִת לְאַדְכוּוּ יִנּוּעָה מִנָּה.
אֲתֵרֵב אֲמַנְטִי אֲנוּק. וְסִאִיר אֲשִׁחַם. אֲדִי
עַל־יֵי אֲנוּק: וְאֶת שְׁתֵּי הַבָּלִית וְאֶת־הַחֵלֶב
אֲשֶׁר עַל־הֶן אֲשֶׁר עַל־הַבָּסָלִים וְאֶת־
הִיתָרַת עַל־הַכֶּבֶד עַל־הַבָּלִית יִסְרִינָה:
וַיִּת תֵּרֵתִין כּוֹדִין. וַיִּת תֵּרֵבָא דְּעַל־הֶן.
דְּעַד גְּסָפִיא. וַיִּת חֲצֵרָא דְּעַל כְּבֵדָא. עַל
כּוֹדִיתָא יַעֲדִינָה: וְאֲכֹלוּתִין. וְאֲשַׁחֲם אֲדִי
עַל־הֵמָּא. אֲדִי עַל־יֵי אֲאֲחֵשָׁא. וְזֵאִידָהּ
אֲכַבֵּד. מַע אֲכִלָּא יִנּוּעָהָ: כְּאֲשֶׁר יוֹרֵם
מִשׁוֹר זִבַּח הַשְּׁלָמִים וְהַקִּטְרֹת הַכֹּהֵן עַל
מִזְבֵּחַ הָעֹלָה: כְּמָא דְּמַתְפָּרֵשׁ. מִתּוֹר
נִבְסַת קוֹדֶשִׁיא. וַיִּפְקִינוּן כְּהֵנָּא. עַל מִדְּבַחָא
דְּעֻדָתָא: כְּמָא יִרְפַּע. מִן תּוֹר דְּבַח
אֲסִלָּאמָה. וַיִּקְתְּרָה עַל־יֵי מִדְּבַח אֲצֵעִידָה:
וְאֶת־עֹזֹר הַפֶּר וְאֶת־כָּל־בְּשָׂרוֹ עַל־רֹאשׁוֹ
וְעַל־כָּרְעֵיו וְקִרְבּוֹ וּפְרָשׁוֹ: וַיִּת מִשְׁךְ תּוֹרָא
וַיִּת כָּל בְּסָרִיתָה. עַל רִישִׁיהָ וְעַל כָּרְעֵיהָ.
וְגִיָּה וְאַבְלִיָּה: וְגִדָּה אֲתוֹר וְגְמִיעַ דְּחֵמָה.
מַע רֹאסָה וְאַכְאֲרָעָה. וּבִמְנָה וּפְרִתָּה:
וְהִזְצִיא אֶת־כָּל־הַפֶּר אֶל־מַחֲוִין כְּמַחְנָה
אֶל־מְקוֹם טָהוֹר אֶל־שֹׁפֵךְ הַדָּשֵׁן וְשִׁרְף
אֹתוֹ עַל־עֲצִים בְּאֵשׁ עַל־שֹׁפֵךְ הַדָּשֵׁן וְשִׁרְף:

וַיִּגַּמּוּ אֶצְבְּעָהּ פִּיהָ. וַיִּנְצַח מִנָּה. סָבַע מֵרָאר בֵּין יְדֵי אֱלֹהִים. קִבְּלָהּ אֶסְנֶף: וּמִן־הַדָּם יִתֵּן. עַל־קֶרְנֵת הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר לִפְנֵי יְהוָה אֲשֶׁר בְּאֹהֶל מוֹעֵד וְאֵת כָּל־הַדָּם יִשְׁפֹךְ אֶל־יִסּוּד מִזְבֵּחַ הָעֹלָה אֲשֶׁר־פָּתַח אֹהֶל מוֹעֵד: וּמִן דָּמָא. יִתֵּן עַל קֶרְנֵת מִדְּבַחָא. דְּקָדָם יי. דְּבִמְשָׁבֵן זִמְנָא. וְיֵת כָּל דָּמָא. יִשְׁפֹךְ לִיסּוּדָא דְּמִדְּבַחָא דְּעֻלָּתָא. דְּבִתְרַע מִשְׁבֵּן זִמְנָא: וּמִנָּה. יֵצַע עֲלֵי אֲרֻכָּאן אֲמִדְּבַח. אֲדִי בֵין יְדֵי אֱלֹהִים. אֲדִי פִי כָבֵא אֲמַחְצֵר. וּבִאֲקִיָּה. יֵצֵבָה עֲנֵד אִסָּאם מִדְּבַח אֲצַעֲיָדָה. אֲדִי עֲנֵד בֵּאב כָּבֵא אֲמַחְצֵר: וְאֵת כָּל־חֲלָבֵי יָרִים מִמֶּנּוּ וְהַקֵּטִיר הַמִּזְבֵּחַ: וְיֵת כָּל תַּרְבִּיָּה יִפְרִישׁ מִנֶּיהָ. וַיִּפִּיק לְמִדְּבַחָא: וּגְמִיעַ שַׁחֲמָה יִרְפַּעַה מִנָּה. וַיִּקְתְּרָה עֲלֵי אֲמִדְּבַח: וַעֲשֶׂה לְפָר כַּאֲשֶׁר עָשִׂה לְפָר הַחֲטָאֹת כֵּן יַעֲשֶׂה־לּוֹ וּכְפָר עֲלֵהֶם הַזֶּה וְנִסְלַח דָּהֶם: וַיַּעֲבִיד לְתוֹרָא. כָּמָא דְּעֻבֵּד לְתוֹרָא דְּחֲטָאֹתָא. כֵּן יַעֲבִיד לִיהָ. וַיִּכְפֹּר עֲלֵיהוֹן. כִּהְנָא וַיִּשְׁתַּבֵּיך דְּהוֹן: וַיַּעֲמֵד בָּהּ. כָּמָא עֲמֵד בֵּרֶת אֲדֻכּוּה. כְּדֹאךְ יַעֲמֵד בָּהּ. וַיִּסְתַּגֵּר עֲנָהֶם. אֲאִמָּאם וַיִּגְפֹּר דָּהֶם: וְהוֹצִיא אֶת־הַפָּר אֶל־מַחוּץ לְמַחֲנֶה וְשָׂרָף אֹתוֹ כַּאֲשֶׁר שָׂרָף אֵת הַפָּר הָרִאשׁוֹן חֲטָאֹת הַקֹּהֵל הוּא: וַיִּפִּיק יֵת תּוֹרָא. לְמִפְּרָא לְמִשְׁרִיתָא. וַיּוֹקִיד יֵתִיהָ. כָּמָא דְּאֻקִּיד. יֵת תּוֹרָא קִדְמָאָה. חֲטָאֹת קֹהֵלָא הוּא: וַיִּכְרַג גְּמִיעַ אֶתוֹר כֹּאֲרַג אַעֲסִכֵּר. וַיִּחַרְקָהּ. כָּמָא אַחֲרַק אֶתוֹר אֲאוּל. הוֹ דְּכּוּה אֲנוּק:

אֲשֶׁר נָשִׂיא יִחְטָא וַעֲשֶׂה אֶחָת מִכָּל־מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֵיוֹ אֲשֶׁר לֹא־תַעֲשֶׂינָהּ בְּשִׁגְגָה וְאִשָּׁם: אִם רָבָא יַחֲוֵב. וַיַּעֲבִיד. חֵד מִכָּד פִּקּוּדִיא דִּי אֱלֹהִיהָ. דְּלֹא כְּשִׁרִין לְאִתְּעֻבָּדָא. בְּשִׁלּוֹ וַיַּחֲוֵב: וְאֵן אֲכֻטָּא שְׂרִיף. וַעֲמֵד וְאַחֲדָה מִן פְּרָאִיךְ אֱלֹהֵי רַבָּה. אֲתִי לֹא תַעֲמֵד סָהוּא פִּאֲתָם: אִי־הוֹדַע אֲלִיוֹ חֲטָאֹתוֹ אֲשֶׁר חָטָא בָּהּ וְהִבִּיא אֶת־קֶרְבָּנוֹ שְׂעִיר עִזִּים וְזָכַר תְּמִימִם: אִי אֲתִידַע

לִיהָ חוֹבָתֶיהָ. דְּחָב בָּהּ. וַיִּתֵּן יֵת קוֹרְבָּנֶיהָ. צִפִּיר כָּד עֹזִין דְּכָר שְׁלִים כה: תָּם עֹלָם בְּכַטִּיָּתָהּ אֲדִי אֲכֻטָּא. פְּרִיאַת בְּקִרְבָּאָנָה. עֲתוּד מִן אֲמָעֻז דְּכָר צַחִיח: וְסַמָּךְ יִדּוֹ עַל־רֹאשׁ הַשְּׂעִיר וְשַׁחֲט אֹתוֹ בְּמָקוֹם אֲשֶׁר־יִשְׁחַט אֶת־הָעֹלָה לִפְנֵי יְהוָה חֲטָאֹת הוּא: וַיִּסְמֹךְ יְדִיהָ עַל רִישׁ צִפִּירָא. וַיִּכּוּס יָתִיהָ. בְּאַתְרָא. דְּיִכּוּס יֵת עֻלָּתָא קָדָם יי. חֲטָאֹת הוּא: וַיִּסְנֵד יָדָהּ עַל־רֹאסָהּ. וַיִּדְּבַחָהּ. פִּי מוֹצֵעַ יִדְּבַח אֲצַעֲיָדָה בֵּין יְדֵי אֱלֹהִים. כְּדֹאךְ מֵא יִכּוּן דְּכּוּה כה: וְלִקְחַת הַזֶּה מִדָּם הַחֲטָאֹת בְּאֲצָבָעוֹ וַיִּתֵּן עַל־קֶרְנֵת מִזְבֵּחַ הָעֹלָה וְאֶת־דָּמֹו יִשְׁפֹךְ אֶל־יִסּוּד מִזְבֵּחַ הָעֹלָה: וַיִּסַּב כִּהְנָא. מִדָּמָא דְּחֲטָאֹתָא בְּאֲצָבָעֶיהָ. וַיִּתֵּן. עַל קֶרְנֵת מִדְּבַחָא דְּעֻלָּתָא. וְיֵת דְּמִיָּה יִשְׁפֹךְ. לִיסּוּדָא דְּמִדְּבַחָא דְּעֻלָּתָא: וַיֹּאכֵד אֲאִמָּאם מִן דָּמָה בְּאֲצְבָּעָהּ. וַיַּגְעֵד. עֲלֵי אֲרֻכָּאן מִדְּבַח אֲצַעֲיָדָה. וְסֹאִיר דָּמָה. יֵצֵבָה עֲנֵד אִסָּאסָה: וְאֶת־כָּל־חֲלָבֵי וְקֵטִיר הַמִּזְבֵּחַ: כָּחֲלָב זֶבַח הַשְּׁלָמִים וּכְפָר עֲלֵיוֹ הַזֶּה מִחֲטָאֹתוֹ וְנִסְלַח לוֹ: וְיֵת כָּל תַּרְבִּיָּה וַיִּפִּיק לְמִדְּבַחָא. כִּתְּרַב נִכְסֵת קוֹדֶשִׁיא. וַיִּכְפֹּר עֲלֵיהִי כִּהְנָא. מַחֲזִיבֶתִּיהָ וַיִּשְׁתַּבֵּיך לִיהָ: וּגְמִיעַ שַׁחֲמָה יִקְתְּרָה עֲלֵי אֲמִדְּבַח. כִּשְׁחָם דְּבַח אִסְרָאמָה. וַיִּסְתַּגֵּר עֲנָה אֲאִמָּאם. מִן כַּטִּיָּתָהּ אֲדִי אֲכֻטָּא וַיִּגְפֹּר לָהּ: פ

וְאִם־נִפְשׁ אֶחָת הִחֲטָא בְּשִׁגְגָה מֵעַם הָאָרֶץ בְּעִשְׂתָּהּ אֶחָת מִמִּצְוֹת יְהוָה אֲשֶׁר לֹא־תַעֲשֶׂינָהּ וְאִשָּׁם: וְאִם אִנְשׁ חֵד. יַחֲוֵב בְּשִׁלּוֹ מֵעַמָּא דְּאַרְעָא. בְּמַעֲפְרִיָּה. חֵד מִפִּקּוּדִיא דִּי. דְּלֹא כְּשִׁרִין לְאִתְּעֻבָּדָא ה וַיַּחֲוֵב: וְאֵן אֲכֻטָּא אֲנָסָאן וְאַחַד מִן עֻוָּאם אֲבִלְד. פַּעֲמַל. וְאַחֲדָה מִן פְּרָאִיךְ אֱלֹהִים. אֲתִי לֹא תַעֲמֵל פִּאֲתָם: אִי הוֹדַע אֲלִיוֹ חֲטָאֹתוֹ אֲשֶׁר חָטָא וְהִבִּיא קֶרְבָּנוֹ שְׂעִירֵת עִזִּים תְּמִימָה נִקְבָּה עַל־חֲטָאֹתוֹ אֲשֶׁר חָטָא: אִי אֲתִידַע לִיהָ. חוֹבָתֶיהָ דְּחָב. וַיִּתֵּן קוֹרְבָּנֶיהָ. צִפִּירֵת עִזִּים שְׁלָמָא נִזְקָבָא. עַד חוֹבָתֶיהָ דְּחָב: תָּם עֹרָף. בְּכַטִּיָּתָהּ

אֲדֹי אֲכַטָּא. פִּרְיָאָת בְּקִרְבָּאָנָה. שֶׁאָה מִן
 אֲמָעֻז צַחִיחָה אֲנִי. עֵן כְּטִייתָה אֲדֹי
 אֲכַטָּא: וְסִמֵּךְ אֶת־יָדוֹ עַל־רֹאשׁ הַחֲטָאָת
 וְשַׁחֲטָה אֶת־הַחֲטָאָת בְּמִקְוֵי הָעֹלָה: וְיִסְמֹךְ יָת
 יָת יְדִיהָ. עַל רִישׁ חֲטָאָתָא. וְיִפּוֹס יָת
 חֲטָאָתָא. בְּאַתְרָא דְעֹלָתָא: וְיִסְנֵד יְדָהּ
 עַל־רֹאסָהּ. וְיִדְבַּחָהּ. פִּי מוֹצֵעַ אֲצַעֲרֶיהָ:
 וְלִקַּח הַבִּהֵן מִדְּמָה בְּאַצְבָּעוֹ וְנָתַן עַל־קֶרְנֵת
 מִזְבֵּחַ הָעֹלָה וְאֶת־כָּל־דְּמָה יִשְׁפֹךְ אֶרֶץ־
 יִסּוּד הַמִּזְבֵּחַ: וְיִסֹּב בְּהֵנָּה מִדְּמָה בְּאַצְבָּעֶיהָ.
 וְיִתִּין. עַל קֶרְנֵת מִדְּבָחָא דְעֹלָתָא. וְיִת
 כָּל דְּמָה יִשְׁפּוֹךְ. לִיכּוֹרָא דְּמִדְּבָחָא: וְיֹאכֹר
 אֲמָמָם מִן דְּמָה בְּאַצְבָּעָהּ. וְיִנְעֵל. עַל־י
 אֲרֻכָּאן מִדְּבַח אֲצַעֲרֶיהָ. וְסֹאִיר דְּמָהּ
 יִצְבֹּה. עֲנֵד אֲסָאם אֲמִדְּבַח: וְאֶת־כָּל־
 חֲלָבָהּ יִסִּיר בְּאֲשֶׁר הוֹסֵר חֲלָב מִעַד זִבְחַ
 הַשְּׁלָמִים וְהַקָּטִיר הַבִּהֵן הַמִּזְבֵּחַ לְרִיחַ
 נִיחָח לַיהוָה וְכִפֹּר עָלָיו הַבִּהֵן וְנִסְלַח לוֹ:
 וְיִת כָּל תְּרֻבָּהּ יַעֲדִי. כְּמָא דְאַתְעֵדָא תְּרֻב
 מִעַד נִבְכַּסְתָּ קִידְשִׁיא. וְיִסִּיק בְּהֵנָּה
 דְּמִדְּבָחָא. דְּאַתְקַבְּלָא בְּרַעְוָא קָדָם יי'.
 וְיִכְפֹּר עֲלוּהִי. בְּהֵנָּה וְיִשְׁתַּבֵּיךְ לִיהִ: וְגִמִּיעַ
 שַׁחֲמָהּ יִנּוּעָהּ. כְּמָא נִנּוּעַ שַׁחֲמָהּ
 אֲמָעֻז (כ) מִן דְּבַח אֲסִלָּמָהּ. וְיִקְתַּרְהּ
 אֲמָמָם עַל־י אֲמִדְּבַח. עַל־י קִרְאֲבִין אֱלֹהִי.
 וְיִסְתַּגְּפֹר עֲנָה. אֲמָמָם וְיִגְפֹר לָהּ:

פ

וְאִם־כִּבְשִׁי יָבִיא קֶרְבָּנוֹ לַחֲטָאָת נִקְבָּה
 תְּמִימָה יְבִיאָנָה: וְאִם אִמֹּר. יִיתִי קוֹרְבָּנִיהָ
 לַחֲטָאָת. נִוקְבָּא שְׁלָמָא יִיתִינָה: וְאִן הוּ
 גֹא בְּקִרְבָּאָנָה מִן אֲצִאן לְאִדְכוּה. פִּרְיָאָת
 בְּה אֲנִי צַחִיחָה: וְסִמֵּךְ אֶת־יָדוֹ עַל־רֹאשׁ
 הַחֲטָאָת וְשַׁחֲטָה אֶת־הָעֹלָה: וְיִסְמֹךְ יָת יְדִיהָ
 אֲשֶׁר יִשְׁחַט אֶת־הָעֹלָה: וְיִפּוֹס יָת חֲטָאָתָא.
 עַל רִישׁ חֲטָאָתָא. וְיִפּוֹס יָת עֹלָתָא: וְיִסְנֵד יְדָהּ
 בְּאַתְרָא. וְיִדְבַּחָהּ לְאִדְכוּה. פִּי מוֹצֵעַ
 אֲצַעֲרֶיהָ: וְלִקַּח הַבִּהֵן מִדְּמָם הַחֲטָאָת
 בְּאַצְבָּעוֹ וְנָתַן עַל־קֶרְנֵת מִזְבֵּחַ הָעֹלָה
 וְאֶת־כָּל־דְּמָה יִשְׁפֹךְ אֶרֶץ־יִסּוּד הַמִּזְבֵּחַ:

וְיִסֹּב בְּהֵנָּה. מִדְּמָה דְּחֲטָאָתָא בְּאַצְבָּעֶיהָ.
 וְיִתִּין. עַל קֶרְנֵת מִדְּבָחָא דְעֹלָתָא. וְיִת כָּל
 דְּמָה יִשְׁפּוֹךְ. לִיכּוֹרָא דְּמִדְּבָחָא: וְיֹאכֹר
 מִן דְּמָה בְּאַצְבָּעָהּ. וְיִנְעֵל. עַל־י אֲרֻכָּאן
 מִדְּבַח אֲצַעֲרֶיהָ. וְסֹאִיר דְּמָהּ. יִצְבֹּה עֲנֵד
 אֲסָאסָהּ: וְאֶת־כָּל־חֲלָבָהּ יִסִּיר בְּאֲשֶׁר
 הוֹסֵר חֲלָב הַשְּׁלָמִים וְהַקָּטִיר הַבִּהֵן הַמִּזְבֵּחַ
 עַל־רֹאשׁ הַחֲטָאָתָא וְיִסְמֹךְ יָת יְדִיהָ
 עַל רִישׁ חֲטָאָתָא. וְיִפּוֹס יָת חֲטָאָתָא.
 עַל־רֹאסָהּ. וְיִסְנֵד יְדָהּ עַל־רֹאסָהּ. וְיִדְבַּחָהּ.
 פִּי מוֹצֵעַ אֲצַעֲרֶיהָ: וְלִקַּח הַבִּהֵן מִדְּמָה
 בְּאַצְבָּעוֹ וְנָתַן עַל־קֶרְנֵת מִזְבֵּחַ הָעֹלָה
 וְאֶת־כָּל־דְּמָה יִשְׁפֹךְ אֶרֶץ־יִסּוּד הַמִּזְבֵּחַ:
 וְיִסֹּב בְּהֵנָּה מִדְּמָה בְּאַצְבָּעֶיהָ.
 וְיִתִּין. עַל קֶרְנֵת מִדְּבָחָא דְעֹלָתָא. וְיִת
 כָּל דְּמָה יִשְׁפּוֹךְ. לִיכּוֹרָא דְּמִדְּבָחָא: וְיֹאכֹר
 אֲמָמָם מִן דְּמָה בְּאַצְבָּעָהּ. וְיִנְעֵל. עַל־י
 אֲרֻכָּאן מִדְּבַח אֲצַעֲרֶיהָ. וְסֹאִיר דְּמָהּ
 יִצְבֹּה. עֲנֵד אֲסָאם אֲמִדְּבַח: וְאֶת־כָּל־
 חֲלָבָהּ יִסִּיר בְּאֲשֶׁר הוֹסֵר חֲלָב מִעַד זִבְחַ
 הַשְּׁלָמִים וְהַקָּטִיר הַבִּהֵן הַמִּזְבֵּחַ לְרִיחַ
 נִיחָח לַיהוָה וְכִפֹּר עָלָיו הַבִּהֵן וְנִסְלַח לוֹ:
 וְיִת כָּל תְּרֻבָּהּ יַעֲדִי. כְּמָא דְאַתְעֵדָא תְּרֻב
 מִעַד נִבְכַּסְתָּ קִידְשִׁיא. וְיִסִּיק בְּהֵנָּה
 דְּמִדְּבָחָא. דְּאַתְקַבְּלָא בְּרַעְוָא קָדָם יי'.
 וְיִכְפֹּר עֲלוּהִי. בְּהֵנָּה וְיִשְׁתַּבֵּיךְ לִיהִ: וְגִמִּיעַ
 שַׁחֲמָהּ יִנּוּעָהּ. כְּמָא נִנּוּעַ שַׁחֲמָהּ
 אֲמָעֻז (כ) מִן דְּבַח אֲסִלָּמָהּ. וְיִקְתַּרְהּ
 אֲמָמָם עַל־י אֲמִדְּבַח. עַל־י קִרְאֲבִין אֱלֹהִי.
 וְיִסְתַּגְּפֹר עֲנָה. אֲמָמָם וְיִגְפֹר לָהּ:

פ

וְנִפְשׁ בִּי־תַחֲטָא וְשִׁמְעָה קוֹל אֱלֹהִי וְהוּא
 עֵד אִי רָאָה אִי יָדַע אִם־לֹא יִגִּיד וְנִשְׁאָר
 עֲוֹנוֹ: וְאִנִּישׁ אֲרִי יָחֹב. וְיִשְׁמַע קוֹל מוֹמִי.
 וְהוּא סְהִיד. אִי תָּזַן אִי יָדַע. אִם לֹא יִחְוִי
 וְיִקְבֵּל חֲזִיבִיָּה: וְאִי אֲנִסָּאן אֲכַטָּא. בְּאִן
 סִמֵּךְ צוֹת חֲרָג. וְהוּ שֶׁאֵהֵר. אִי רָאָה רֹאךְ
 אִי עֵלָם בְּה. וְלֹם יִכְבֵּר פֶּקֶד חֲמֵד וּזְרָה:
 אִי נִפְשׁ אֲשֶׁר הִנֵּעַ בְּכָל־דְּבַר טָמֵא אִי
 בְּנִבְלָת חֵיה טָמֵאָה אִי בְּנִבְלָת בְּהֵמָה
 טָמֵאָה אִי בְּנִבְלָת שְׂרָץ טָמֵא וְנִעְלָם מִפְּנֵי
 וְהוּא טָמֵא וְאִשָּׁם: אִי אִנִּישׁ. דִּיקָרֵב בְּכָל
 מִדְּעָם מִסָּאֵב. אִי בְּנִבְלָת חֵיה מִסָּאֵבָתָא.
 אִי בְּנִבְלָת בְּעִירָא מִסָּאֵבָא. אִי בְּנִבְלָת
 רְחִישׁ מִסָּאֵב. וְיִהִי מְכֹסֵּף מִנִּיה. וְהוּא
 מִסָּאֵב וְחָב: וְאִי אֲנִסָּאן. דִּנָּא בִּישִׁי מִן
 אֲמֹר אֲנִגְסָה. אִי בְּנִבְלָה וְחֵשׁ נִגְס. אִי
 בְּנִבְלָה בְּהִימָה נִגְסָה. אִי בְּנִבְלָה שִׁי מִן
 אֲרִיבִי אֲנִגְס. וְגִבִּי רֹאךְ עֲנָה. וְהוּ נִגְס
 פֶּאֶתָם: אִי כִי יִנְעַל בְּטָמֵאָת אֲדָם לְכָל
 טָמֵאָתָא אֲשֶׁר יִטָּמָא בְּה וְנִעְלָם מִפְּנֵי וְהוּא
 יָדַע וְאִשָּׁם: אִי אֲרִי יִקְרֵב בְּסִיאָבָת אֲנִישָׁא.
 לְכָל סִיאָבִיתִיה. דִּי־סִיאָב בְּה. וְיִהִי מְכֹסֵּף

מִנִּיה. וְהוּא יָדַע וְחָב: אוֹ דָנָא בְּנִגְמָאסָה
 אֲנִסְאן. בְּשִׁי מִן נִגְמָסְתָּה. מִמָּא סְכִידָה.
 אֵן יִנְגָם בְּהָא. פְּגִיבָה עֲנָה. פִּאֲתָם וְהוּ עֵלָם
 בְּמָא פִּעַל (א): אוֹ נָפֶשׁ כִּי תִשָּׁבַע לְבָטָא
 בְּשִׁפְתָּיִם לְהִרְעוֹ אוֹ לְהִיטִיב לְכָל אֲשֶׁר
 יִבָּטָא הָאָדָם בְּשִׁבְעָה וְנַעֲלָם מִמֶּנּוּ וְהוּא־
 יָדַע וְאִשָּׁם לְאַחַת מֵאלֹהִי: אוֹ אִנְשִׁי אֲרִי
 יִקְיִים לְפָרָשָׁא בְּשִׁפּוֹן. לְאַבְאָשָׁא אוֹ
 לְאִיטְבָּא. לְכָל. דִּיפְרִישׁ אִנְשָׁא. בְּקִיּוֹם
 וְיִהִי מְכֻסָּפָא מִנִּיה. וְהוּא יָדַע וְחָב לְחָדָא
 מֵאֲלֵין: וְאִי אֲנִסְאן. חֲדָף בְּדַפְּן שִׁפְתֵיהָ.
 לֹאסָאָה אוֹ לֹאחֶסְאן. עֲדִי גִמִּיעַ מָא יִדְפֵן
 לֹאנִסְאן. בִּימִין וּגְבִי דְאֵךְ עֲנָה. תָּם עֵלָם
 בְּמָא פִּעַל (א). וְאַתָּם בּוֹאֲחֻדָּה מִן הָדָה:
 וְהִיָּה כִּי־יֵאֱשָׁם לְאַחַת מֵאלֹהִי וְהִתְוֹדָה
 אֲשֶׁר חָטָא עָלֶיהָ: וְיִהִי אֲרִי יִחוּב לְחָדָא
 מֵאֲלֵין. וְיִוְדִי. דְּחָב עָלָהּ: פִּאֲדָא אֲתָם
 בּוֹאֲחֻדָּה מִן הָדָה. תָּם אֶקֶר בְּמָא אֲכֻטָּא:
 וְהִבִּיא אֶת־אֲשָׁמּוּ לִיהוָה עַל־חַטָּאתוֹ אֲשֶׁר
 חָטָא נִקְבָּה מִן־הַצֹּאֵן פְּעִלָּה אוֹ־שְׁעִירַת
 עִזִּים לְחַטָּאת וְכִפֹּר עָלָיו הִכָּהֵן מִחַטָּאתוֹ:
 וְיִיתִי יָת אֲשָׁמֶיהָ לְקָדָם יי. עַד חֹבֶתֶיהָ
 דְּחָב. נִקְבָּא מִן עֲנָא אֲמֹרְתָא. אוֹ צִפִּירַת
 עִזִּי לְחַטָּאת. וְכִפֹּר עָלֶיהָ. כְּהֵנָּה
 מִחֻבֹּתֶיהָ: פְּלִיאַת בִּקְרִבָּאָה דְּדָה. עֲלִי
 כְּטָאָה אֲדִי אֲכֻטָּא. אֲנִתִי מִן אֲנָם נַעֲגָה.
 אוֹ שָׂאָה לְאַדְכוּה. וְיִסְתַּגֹּפֶר עָלֶיהָ.
 לֹאמָאָם מִן כְּטָאָה: וְאִם־לֹא תִגִּיעַ יָדוֹ
 דִּי שָׂה וְהִבִּיא אֶת־אֲשָׁמוֹ אֲשֶׁר חָטָא שְׁתֵּי
 תָרִים אוֹ־שְׁנֵי בְּנִי־יוֹנָה לִיהוָה אֶחָד
 לְחַטָּאת וְאֶחָד לְעֹלָה: וְאִם לֹא תִמָּטִי
 יָדֶיהָ בְּמִסַּת אֲמָרָא (י"י סִיתָא). וְיִיתִי יָת
 חֻבֹּתֶיהָ דְּחָב. תָרִיתִין שְׁפָנִינִין. אוֹ תָרִין
 בְּנֵי יוֹנָה לְקָדָם יי. חֵד לְחַטָּאת וְחֵד
 לְעֹדָתָא: וְאֵן לָם תִּנְלִי יָדָה מִקְדָּאר שָׂאָה.
 פְּלִיאַת בִּקְרִבָּאָה עֲדִי מָא אֲכֻטָּא.
 שְׁפָנִינִין אוֹ פִּרְכֵי חֲמָאָם לְדָה. אֲחֻדָּה־מָא
 לְאַדְכוּה וְלֹאכֹר לְאַצִּידָה: וְהִבִּיא אֲתָם
 אֲדִי־הִכָּהֵן וְהִקְרִיב אֶת־אֲשֶׁר לְחַטָּאת
 רֹאשׁוֹנָה וּמִלֶּק אֶת־רֹאשׁוֹ מִמּוֹל עֶרְפוֹ

וְלֹא יִבְדִּיד: וְיִיתִי יִתְהוֹן לְוֹת כְּהֵנָּה.
 וְיִקְרִיב. יָת דְּלְחַטָּתָא קְדֻמוֹתָא. וְיִמְלוֹק
 יָת רִישִׁיהָ. מִקְבִּיל קְדֻלָּה וְלֹא יִפְרִישׁ:
 פִּאֲדִי אֲתִי בְּהֵמָא אֲדִי אֲמָאָם. פְּלִי־קִרְב.
 אֲדִי לְאַדְכוּה אוֹלָא. וְיִפְצֹל רֹאסָה. מִמָּא
 יָדִי קִפְּאָה (ב) וְלֹא יִפְרוּזָה: וְהִזָּה מִדָּם
 הַחַטָּאת עַל־קִיר הַמִּזְבֵּחַ וְהַנִּשְׂאָר בְּדָם
 יִפְצֹל אֲדִי־סוֹד הַמִּזְבֵּחַ חַטָּאת הוּא: וְיָדִי.
 מִדָּמָא דְּחַטָּאתָא עַל כּוֹתֵל מִדְּבָחָא.
 וְדִישְׁתָּאר בְּדָמָא. יִתְמַצִּי לִיסוּדָא
 דְּמִדְּבָחָא. חַטָּאת הוּא: וְיִנְצַח מִן דְּמָה
 עֲדִי חֲאִישׁ אֲמִדְּבַת. וְאַפְּאַצֹּל מִן אֲדָם.
 יִמְצִיָּה עֲדִי אֲסָאסָה. כְּדָאךְ מָא יִכוֹן לְכוּה:
 וְאַת־הַשְּׁנֵי יַעֲשֶׂה עֹלָה בְּשִׁשְׁפֹּט וְכִפֹּר
 עָלָיו הִכָּהֵן מִחַטָּאתוֹ אֲשֶׁר־חָטָא וְנִסְלַח־
 לוֹ: וְיָת תְּנִינָא. יַעֲבִיד עֹלָתָא בְּדָחוּי.
 וְכִפֹּר עָלֶיהָ כְּהֵנָּה. מִחֻבֹּתֶיהָ דְּחָב
 וְיִשְׁתַּבֵּיק לִיהָ: וְאַתָּאֲנִי. יַעֲמִלָה צִעִידָה
 כְּאַסִּירָה. וְיִסְתַּגֹּפֶר עֲנָה לֹאמָאָם. מִן
 כְּטִיִּיתָה אֲדִי אֲכֻטָּא וְיִגְפֹר לָהּ: ס וְאִם־
 לֹא תִשָּׁג יָדוֹ לְשְׁתֵּי תָרִים אוֹ לְשְׁנֵי־בְנֵי
 יוֹנָה וְהִבִּיא אֶת־קִרְבָּנוֹ אֲשֶׁר חָטָא עֲשִׂירַת
 הָאַפָּה סֵלַת לְחַטָּאת לֹא־יֵשִׁים עָלֶיהָ שֶׁמֶן
 וְלֹא־יִתֵּן עָלֶיהָ לְבִנָּה כִּי חַטָּאת הוּא: וְאִם
 לֹא תִדְבִּיק יָדֶיהָ לְתָרִיתִין (י"י לְתָרִין)
 שְׁפָנִינִין. אוֹ לְתָרִין בְּנֵי יוֹנָה. וְיִיתִי יָת
 קִרְבָּנֶיהָ דְּחָב. חֵד מִן עֶסְרָא בְּתַלְתְּ סֵאִין.
 סֵלַתָּא לְחַטָּאת. לֹא יִשְׁוִי עָלָהּ מִשְׁחָא.
 וְלֹא יִתֵּן עָלָהּ דְּבוֹנָתָא. אֲרִי חַטָּאת הִיא:
 וְאֵן לָם תִּנְלִי יָדָה תִּמְן שְׁפָנִינִין. אוֹ פִּרְכֵי
 חֲמָאָם. פְּלִיאַת בִּקְרִבָּאָה עֲדִי מָא אֲכֻטָּא.
 עֲשֶׂה אִיבָה־סֹמֵד לְאַדְכוּה. לֹא־יִצֹּב עָלֶיהָ
 דְּהֵנָּה. וְלֹא יִגְעַד עָלֶיהָ לְבֹאֲנָא. לֹא־הֵא
 דְּכוּה: וְהִבִּיאָהּ אֲדִי־הִכָּהֵן וְקִמָּץ הִכָּהֵן
 מִמֶּנָּה מְלֹא קִמָּצוֹ אֶת־אֲזִכָּרְתָּהּ וְהִקְטִיר
 הַמִּזְבֵּחַ עַל אֲשֵׁי יְהוָה חַטָּאת הוּא:
 וְיִיתִנָּה לְוֹת כְּהֵנָּה. וְיִקְמוּץ כְּהֵנָּה מִנָּה.
 מִדִּי קִמְצִיָּה. יָת אֲדִכָּרְתָּהּ וְיִפִּיק לְמִדְּבָחָא.
 עַד קִרְבָּנֶיהָ דִּי־י. חַטָּאת הִיא: פִּיאֲתִי
 בְּהָא־אִי לֹאמָאָם. פִּיקְבֵן מִנְהָא לֹאמָאָם.

מל קבצתה. מן פיתהא פיקתרה עדי
למדבת. מע קראבין ללה. כדאך מא
תציר דכוה: וכפר עליו הכהן עד-חטאתו
אשר-חטא מאחת מאלה ונסלח-לו
והיתה דבהן במנחה: וכפר עלוהי כהנא.
על חובתיה דחב. מחדא מאלין וישתביק
ליה. ותהי דכהנא כמנחתא: ויסתגפר
ענה לאמאם. ען כטייתה לדי אכטא.
בואחדה מן הרה פיגפר לה. ותציר
לאמאם כסאיר להראיא^(א): ס וידבר
יהוה אל-משה לאמר: ומלי יי עם משה
למימר: תם כלם ללה מוסי תכלימא:
נפש פי-תמעל מעל וחטאה בשגגה
מקדשי יהוה והביא את-אשמו ליהוה
איל תמים מן-הצאן בערפך כסף-שקדים
בשקר-הקדש לאשם: אנש ארי ישקר
שקר. ויחוב בשגו. מקודשיא די. וייתי
ית אשמיה דקדם יי דבר שלים מן ענא.
בפורסניה. כסף סלעין בסלעי קודשא
לאשמא: אי אנסאן נכת נכתא. ואכטא
סהוא. בשי מן אקדאס ללה. פליאת
בקרבאנה דלה כבש צחית מן אנגם.
בקימתה. מתאקיד פצה במתקלאקדם^(א)
לאקרבאן^(א): ואת אשר חטא מן-הקדש
ישלם ואת-חמישתו יוסף עליו ונתן אתו
דבהן והכהן יכפר עליו באיל האשם
ונסלח-לו: וית דחב מן קודשא ישלים.
ות חומשיה יוסף עלוהי. ויתין יתיה
דכהנא. וכהנא. וכפר עלוהי. בדכרא
דאשמא וישתביק ליה: ולדי אכטא פיה
מן אקדם יסלם מתלה. ויזיד עדיה כמסה.
ויעטיה לאמאם. ויסתגפר ענה. בכבש
לאקרבאן ויגפר לה: פ

ואם-נפש פי-תחטא ועשתה אחת מבר-
מצות יהוה אשר לא תעשינה ודאידע
ואשם ונשא עונו: ואם אנש ארי יחוב.
ויעביר. חד מכל פקודיא די. דלא כשרין
לאתעבדא. ודא ידע וחב ויקביל חוביה:
ואי אנסאן אכטא. פעמד. ואחדה מן

פראיין ללה. לתי לא תעמד. ולם יעלם
באנה קר אתם וחמל וורה: והביא איל
תמים מן-הצאן בערפך לאשם אד-הכהן
וכפר עליו הכהן עד-שגגתו אשר-שגג
והוא לא-ידע ונסלח-לו: וייתי. דבר
שלים מן ענא. בפורסניה לאשמא לות
כהנא. וכפר עלוהי כהנא. על שדותיה
דאשתלי. והוא לא ידע וישתביק ליה:
פליאת בכבש צחית מן אנגם.
בקימתה לאקרבאן אי לאמאם. ויסתגפר
ענה לאמאם. ען סהותה לדי סהא. והו
דס יעלם ויגפר לה: אשם הוא אשם
אשם ליהוה: אשמא הוא. על חובתיה
דחב אשמא יקריב קדם יי: הו קרבאן
לאתם. ען אתמה לדי אתם דלה^(א):

פ

וידבר יהוה אל-משה לאמר: ומלי יי
עם משה למימר: תם כלם ללה מוסי
תכלימא: נפש פי תחטא ומעלה מעל
ביהוה וכחש בעמיתו בפקרן או בתשומת
יד או בגזל או עשק את-עמיתו: אנש
ארי יחוב. וישקר שקר קדם יי. וכדיב
בחבריה בפקרונא^(א) בפקרונא. או
בשותפות ידא או בגזלא. או עשק ית
חבריה: אי אנסאן אכטא. ונכת נכתא
באלה פנחד צאחבה ודיעה או מעאמדה^(א)
אוגצב. אוגשם צאחבה: או מצא אברה
וכחש ביה ונשבע עד-שקר עד-אחת מכל
אשר-יעשה האדם לחטא בהנה: או
אשכח אבדתא. וכדיב ביה ואשתבע על
שקרא. עד חדא. מכל דיעביר אנשא
דמחב בהון: או וגד צלה. פנחדה או חלה
עדי באטר. עדי איכלה^(א) מן גמיע מא
יעמד לאנסאן פיכטי בהא: והיה פי-
יחטא ואשם והשיב את-הגזלה אשר גזל
או את-העשק אשר עשק או את-הפקדון
אשר הפקד אתו או את-האברה אשר
מצא: ויהי ארי יחמי ויחוב. ויתבי ית
גזילא דגזל. או ית עושקא דעשק. או ית

פקדונא

עדי וקיד עדי למדבח טור אליל אי
 לגדא. ונאר למדבח תתוקר עדיה:
 וקבש הבחן מדו בר ומכנסי בר יקבש
 על־בשרו והרים את־הדשן אשר תאכל
 האש את־העלה על־המזבח ושמו אצל
 המזבח: ויקבש כהנא לבושין דבויין.
 ומכנסיין דבויין יקבש על בסריה. ויפריש
 ית דשנא. דתיכול אישתא. ית עדתא
 עד מדבחא. וישויניה. בסטר מדבחא:
 וילבס לאמאם קמיין ^ט מן עשר. וסראויר
 מן עשר ילבס עדי בדנה. וירפע ארמאד.
 אתי תאכל נאר אצעידה עדי למדבח.
 ויגעלה לזק למדבח: ופשט את־בגדיו
 וקבש בגדים אחרים והוציא את־הדשן
 אל־מחויין למחנה אל־מקום טהור: וישלח
 ית לבושהו. ויקבש לבושין אחרנין. ויפיק
 ית דשנא למבדא למשריתא. לאתר דבי:
 תם יסדך תיאבה. וילבס תיאב אכר.
 ויכרג ארמאד אי כארג אעסכר. אי
 מוצע טאהר: והאש על־המזבח תוקר
 בולא תכפה ובער עדיה הבחן עצים
 בפקר בפקר וערך עליה העלה והקטיר
 עליה חלבי השלמים: ואישתא עד
 מדבחא תהי יקרא ביה לא תטפי. ויבער
 עדיה כהנא. אעין בצפר בצפר. ויסדר עדיה
 עדתא. ויפיק עדיה תרבי נכסת קודשיא:
 ולנאר עדי למדבח תקד פיה לאתטפא.
 וישער עדיה לאמאם. חטבא פיה כל גדא
 וינצד עדיה אצעידה. ויקתר עליה
 שהם דבח אסלאמה: איש תמיד תוקר
 על־המזבח לא תכפה: אישתא. תדירא.
 תהי יקרא עד מדבחא לא תטפי: בדאך
 אנאר דאימא. תקד עדי למדבח לא
 תטפא: ^ס וזאת תורת ^ב
 המנחה הקרב אתה בני־אחרן לפני יהוה
 אל־פני המזבח: ודא אוריתא דמנחתא.
 דיקרבון יתה בני אחרן קדם יי. לקדם
 מדבחא: והדה שריעה להדייה. אן
 יקדמהא בני חרון בין ידי אלה. בין ידי

אלמדבח

פקדונא. דאתפקדנותיה. אוית אבדתא
 דאשבח: פאדא הו אכטא ואתם. פירד
 אנצב אדי גצבה. או אנשם אדי גשמה.
 או אודיעה. אדי אודעת ענדה. או אצלה
 אדי וגרהא: או מכל אשר ישבוע עליו
 לשקר ושלם אתו בראשו וחמשותיו יספ
 עליו לאשר הוא לו יתננו ביום אשמתו:
 או. מבולא. דישתבע עזוהי לשקרא.
 וישלם יתיה ברישית. וחמשותיו יספ עזוהי
 דדהוא דידיה. יתנניה ביומא דחובתיה:
 או מא סוי דאך. ממא סבילה אן יחלה
 עדיה באטרא. פלירדה בראסה ויזיד עדיה
 אכמאסה. ויעטי אדי הו לה. פי יום
 אעתראפה בדנבה ^ט: ואת־אשמו יביא
 ליהוה איל תמים מן־הצאן בערפה לאשם
 אלה־הבחן: וית אשמה ייתי לקדם יי.
 דבר שלים מן ענא. בפרסניה לאשמה
 דות כהנא: פליאת בקרבאנה לדה. כבש
 צחיה מן אגנם. בקימתה לאקרבאן אי
 לאמאם: וכפר עליו הבחן לפני יהוה
 ונסלח לו על־אחת מכל אשר יעשה
 לאשמה בה: וכפר עלוהי כהנא. קדם
 יי וישתביק ליה. על חדא. מכל דיעביד
 למחב בה: ויסתגפר ענה לאמאם. בין
 ידי אלה ויגפר לה. עדי איית כלה. מן
 גמיע מא יעמל פיאתם בהא: ^{ק"א פים'}

^{ס' דעוא"ל.} ומפטיר עם זו יצרתי לי בישעי' מ"ג.

נג"ה למנחת שבת וב' וה' פ פ פ

וידבר יהוה אל־משה לאמר: ומליך יי
 עם משה למימר: תם כלם אלה מוסי'
 תכלימא: צו את־אחרן ואת־בניו לאמר
 זאת תורת העלה הוא העלה על־מזבחה
 על־המזבח כלה־הדלה עד־הפקר ואש
 המזבח תוקר בו: פקיד ית אחרן וית
 בנוהי למימר. דא אוריתא דעלתא. היא
 עדתא. דמתוקרא על מדבחא כל דיליא
 עד צפרא. ואישתא דמדבחא תהי יקרא
 ביה: מר חרון ובניה קאילא. הדה
 שריעה אצעידה. הי אצעידה. תוצע

(*) מס ועירא.

אמרבח: והרים ממנו בקמצו מסלת
המנחה ומשמנה ואת כל־הלֶבֶנָה אשר
על־המנחה והקטיר המזבח ריח ניחח
אזכרתה ליהוה: ויפריש מנה בקמציה.
מסלתא דמנחתא וממשחה. וית כל
כל לבונתא. דעד מנחתא. ויסיק
למדבחה. לאתקבלא ברעוא. אדכרתה
קדם יי: וירפע מנהא בקבצתה. מן
סמדהא ודהנהא. וגמיע אלבאן אדי
עליהא. ויקתר פיוחאא עדי אמרבח.
קבול מרצי ללה: והנותרת ממנה יאכלו
אהרן ובניו מצות תאכל במקום קדש
בחצר אהל־מועד יאכלוה: ודישתאר
מנה. ייכלון אהרן ובנוהי. פטיר תתאכיל
באתר קדיש. בדרת משכן ומנא ייכלוה:
ולפאצל מנהא. יאכלוה הרון ובניה.
פטירא תוכל פי מוצע מקדם. פי צחן
כבא למחצר יאכלוהא: לא תאפה חמץ
חלקם נתתי אתה מאשי קדש קדשים
הוא פחטאת וכאשם: לא תתאפי חמיע.
חולקחון. יהבית יתה מקרבני. קדש
קדשין היא. פחטאת וכאשם: לא תכלו
כמירא. געדתהא קסמהם מן קראביני.
מן כואץ לאקראם הי. כלכזה וקרבאן
אתם: כל־זכר בבני אהרן יאכלנה חק
עולם לדרתיכם מאשי יהוה כל אשר־
יגע בהם יקדש: כל דכורא. בבני אהרן
ייכלנה. קים עדם דדריכון. מקורבניא
דיי. כל. דיקרב בהון יתקדש: כל דכר
מן בני הרון יאכלהא. רסם אדהר
דאגילכם. מן קראבין אלה. כל מן
דאמסהא תקדם: פ

וידבר יהוה אל־משה לאמר: ומליד יי
עם משה דמימר: תם כלם אלה מוסי'
תכדימא: דבר לא־אהרן ואד־בניו אשר־
יקריבו ליהוה ביום המשח אתו עשירת
האפה סלת מנחה תמיד מחציתה בפקר
ומחציתה בערב: דין. קורבנא דאהרן
ובנוהי דיקרבון קדם יי. ביומא דירבון

יתיה. חד מן עסרא פתלת סאין סלתא.
מנחתא תדירא. פלגותה בצפרא.
ופלגותה ברמשא: הוא קרבאן הרון
ובניה אדי יקרבה ללה. פי יום מסח.
עשר אויבה סמר. הדייה דאימן. נצפהא
באגדאה. ונצפהא באעשא: על־מחבת
בשמן תעשה מרפכת תביאנה תפיני
מנחת פתים תקריב ריח־ניחח ליהוה:
עד מסריתא. פמשח. תתעביר רביכא
תיתינה. תופיני מנחת בצועין. תקריב
לאתקבלא ברעוא קדם יי: עדי טאבק
ברחן תעמל. סתותיה תאתי בהא
רפכה תכון. תקרבהא מקבולא מרציא
ללה: והפחן הפשיח תחתיו מבניו יעשה
אתה חק־עולם ליהוה כליל תקטיר:
וכהנא דיתרפא תחותיה. מבנוהי יעביר
יתיה. קים עדם. קדם יי גמיר תתפק:
וכדאך לאמאם אמסתבלף בעדה. מן
בניה יצנעהא. רסם אדהר. ללה גמלה
תקתר: וכד־מנחת בהן כליל תהיה לא
תאכל: וכד מנחתא דכהנא. גמיר תהי
לא תתאכיל: וסאיר הדאיא אמאם.
תקתר גמלה ולא תוכל: פ

וידבר יהוה אל־משה לאמר: ומליד יי
עם משה דמימר: תם כלם אלה מוסי'
תכדימא: דבר לא־אהרן ואד־בניו אשר־
זאת תורת החטאת במקום אשר תשחט
העלה תשחט החטאת לפני יהוה קדש
קדשים הוא: מליד עם אהרן ועם בנוהי
דמימר. דא אוריתא דחטאתא. באתרא.
דתתנבים עדתא. תתנבים חטאת קדם
יי. קודש קודשין היא: מר הרון ובניה
קאילא. הדה שריעה אדכזה. פי מוצע
תדבח לצעידה. תדבח אדכזה בין ידי
אלה. מן כואץ לאקראם: הפחן המחטא
אתה יאכלנה במקום קדש תאכל בחצר
אהל מועד: כהנא. דמכפר בדמה ייכלנה.
באתר קדיש תתאכיל. בדרת משכן
ומנא: אמאם אמרכי בהא יאכלהא.

ופי מוצע מקדם תוכל. פי צחן כבא
למחצר: כל אשר יגע בבשרה יקדש
ואשר יזה מדמה עדיהבגר אשר יזה עליה
תבבם במקום קדש: כל דיקרב בבשרה
יתקדש. ודידי מדמה על לבושא. דידי
עדה. תחור באתר קדיש: כל מן דנא
בלהמה תקדם. ואן אנתצח מן דמהא.
אדי ינצח מנה עדי טוב. פריגסל פי
מוצע מקדם: וכדי חרש אשר תבשל
בו ישר ואם בכלי נחשת בשלה ומרק
ושטף במים: ומן דחסף. דתתבשל ביה
יתבר. ואם פמנא דנחשא תתבשל.
ויתמריק וישתטף במיא: ואנא לבזה.
אדי תטבך פיה יכסר. ואן טבכת פי אנא
נחאם. פרידך ויגסל באמא: פדזכר
בבהנים יאכל אתה קדש קדשים הוא:
כל דבורא בבהניא ייבדניה. באתר קדיש
קודשין היא: וכל דבר מן אימהיאבלהא.
אד הי מן כואץ לאקראם: וכדי חטאת
אשר יובא מדמה אדאחז מועד לכפר
פקדש לא תאכל באש תשרף: וכדי
חטאת. דיתעל מדמה. למשכן זמנא.
לכפרא פקודשא לא תתאכיל. פנורא
תתוקד: וכל דכוח. ידכל מן דמהא. אי
כבא למחצר. דיסתגור פי אקדם פרא
תוכל. בל תחרק באנאר: פ

וזאת תורת האשם קדש קדשים הוא:
ודא אורייתא דאשמא. קודש קודשין הוא:
והזה שריעה קרבאן אאתם. הו איצא מן
כואץ לאקראם: במקום אשר ישחטו
את העלה ישחטו את האשם ואת דמו
יזרק עדי המזבח סביב: באתרא. דיכסון
ית עדתא. יכסין ית אשמא. וית דמיה.
יזרוק על מדבחה סחור סחור: פי מוצע
תדבח לצעידה. ידבח קרבאן אאתם. ודמה
ירש עדי למדבח מסתדירא: ואת פד
חלבו יקריב ממנו את האלה ואת החלב
המכסה את הקרב: וית כל תרביה יקריב
מניה. ית אדיתא. וית תרביא דחפי ית

ה

גיא: וגמיע שחמה ירפע מנה. אליה ואתרב
למנטיאנוף: ואת שתי הכלית ואת החלב
אשר עליהן אשר עדיהבסלים ואת
היתרת עדיהבכר עדיהכלית יסירנה:
וית תרתין כולין. וית תרביא דעליחון.
דעל גפסיה. וית חצרא דעל פברא. על
פוקיתא יעדינה: ולכלותין. ואשחם אדי
עדיהמא. אדיערי לאחשא. וואידה לכבר.
מע אלבי ינועהא: והקטיר אתם הבזק
המזבחה אשה ליהיה אשם הוא: ויסיק
יתהין פהנא למדבחה. קורבנא קדם יי.
אשמא הוא: ויקתרהא לאמאם עדי
למדבח. קרבאנא ללה. כדאך מא יציר
קרבאן אאתם: פדזכר בבהנים יאכלנו
במקום קדש יאכל קדש קדשים הוא:
כל דבורא בבהניא ייבדניה. באתר קדיש
יתאכיל. קודש קודשין הוא: כל דבר מן
לאימהיאבלה. פי מוצע מקדם יוכל. דאנה
מן כואץ לאקראם: פחטאת פאשם
תורה אחת להם הבזק אשר יכפר בו לו
יהיה: פחטאת פן אשמא. אורייתא חדא
להון. פהנא. דיכפר ביה די ליה יהי: קרבאן
אאתם כאלכוח. שריעה ואחרה להמא.
לאמאם. אדי יכפר בה לה יכון: והבזק
המקריב את עלת איש עור העלה אשר
הקריב לפהן לו יהיה: וכהנא. דמקריב
ית עדת גבר. משך עדתא דיקריב. לכהנא
דידיה יהי: ולאמאם. למקריב צעידה ען
אמר. גרד לצעידה אדי יקרבה יכון לה:
וכד מנחה אשר תאפה בתנור וכד נעשה
במרחשת ועדי מחבת לפהן המקריב
אתה לו תהיה: וכד מנחתא. דתתאפי
בתנורא. וכד דתתעביר פרדתא ועד
מסריתא. לכהנא. דמקריב יתה דידיה
תהי: וכד הדייה. ממא יכבו פי אתנור.
או יעמד פי טנגיר או עדי טאבק.
לאמאם למקריבהא לה תכון: וכד מנחה
בדולה בשמן ותרבה י לכהנא פני אהרן
תהיה איש פאחיו: וכד מנחתא דפידא

במשח

חלק הדקדוק. א] לא תאפה חמץ. כתב הר"ר יעקב בן אלעזר כי בספר הללוי אשר בסוליופולא מצאה צירי וכתב רד"ק ולא מצאנוהו אנחנו בו
בספרים המדויקים. (הריב"ש) ב] ותרבה. קמץ תחת הבית. (שם) ד שמים (בתר תורה)

במשח ודלא פילא. לכל בני אהרן. תהי גבר באחיה: וכל הדייה מלתותה ברהן או גאפה. לגמיע בני הרון. לאחד כלאחר:

פ

וזאת תורת זבח השלמים אשר יקריב ליהוה: ודא אוריתא דנכסת קודשיא. דיקריב קדם יי: והדה שריעה דבח אסלאמה. אדי יקרבה לדה: אם עדי תודה יקריבנו והקריב עד זבח התודה חלת מצות בדולת בשמן ורקיקי מצות משחים בשמן וסלת מרבכת חלת בדולת בשמן: אם על תידתא יקרביה. ויקריב עד נכסת תודתא. גריצן פטירן דפירן במשח. ואספוגין פטירין דמשיחין במשח. וסולת רביא. גריצן דפירן במשח: אן קרבה עלי שבר. פיקרב מעה. גראדקא פטירא מלתותה ברהן. ורקאק פטיר ממסוחה ברהן. וסמד רפך. גראדק מלתותה ברהן: עדי חלת לחם חמץ יקריב קרבנו עד זבח תודת שלמים: עד גריצן דלחים חמיע. יקריב קורבניה. עד נכסת תודת קודשוהי: מע גראדק לבזו כמיר. יקרב קרבאנה. מע דבח שבר סלאמתה: והקריב ממנו אחד מכל קרבן תרומה ליהוה לבחן חורק אתידם השלמים לו יהיה: ויקריב מניה חד מכל קורבנא. אפרשותא קדם יי. דכהנא. דיזרוק. יתידם נכסת קודשיא דידיה יהי: פליקרב מן דאלך רגיפא ואחדא מן כל קרבאן. רפיעה לדה. לאמאם. אדי ינצח מן דם דבח אסלאמה: לדה יבון: ובשר זבח תודת שלמים ביום קרבנו יאכל לא יניח ממנו עד בקר: ובשר נכסת תודת קודשוהי. ביום קורבניה יתאכיל. לא יצנע מניה עד צפרא: ולחם דבח שבר אסלאמה. פי יום קרבאנה יוכר. לא יבקי מנה לא אנראה: ואם נדר לא נרבה זבח קרבנו ביום הקריבו את זבתו יאכל וממחרת והנותר ממנו

יאכל: ואם נדרא או נדרתא. נכסת קורבניה. ביזמא. דיקריב ית נכסתיה יתאכיל. וביזמא דבתרוהי. ודישתאר מניה יתאכיל: ואן כאן דבח קרבאנה. נדרא או תברעא. פליוכל פי יום הקריבה לדה. ומן גר. ומא פצל מנה יוכר: והנותר מבשר הזבח ביום השלישי באש ישרף: ודישתאר מבשר נכסתא. ביזמא תגיתאה. בנורא יתוקר: ואפאצל מן לחם אדבת. פי איום אתאתא. יחרק באנאר: ואם האכל יאכל מבשר זבח שלמים ביום השלישי לא ירצה המקריב אתו לא יחשב לו פגול יהיה והנפש האכלת ממנו עונה תשא: ואם אתאכלא יתאכיל. מבשר נכסת קודשוהי. ביזמא תגיתאה לא יהי דרעוא. דמקריב יתיה. לא יתחשיב. ליה מרחק יהי. ואנש. דייכוד מניה חזיה יקפיר: ואן אבל אכלא. מן לחם דבח אסלאמה. פי איום אתאת פדא ירתצא. ואמקרב לדה. לא יחסב לדה בל יבון כלאס יי. ואי אנסאן. אבל מנה פקר חמל וזרה: והבשר אשר יגע בכל טמא לא יאכל באש ישרף והבשר כל טהור יאכל בשר: ובשר קודשא. דיקרב בכל מסאב לא יתאכיל. בנורא יתוקר. ובשר קודשא. כל דידפי לקודשא ייכוד בשר קודשא: ולחם אאקדאם. אן דנא בשי מן אנגאסאת פדא יוכר. בל יחרק באנאר. ואמאהר מנה. פלא יאכלה לא טאהר יי: והנפש אשר תאכל בשר מזבח השלמים אשר ליהוה וטמאתו עדיו ונכרתה הנפש ההוא מעמיה: ואנש דייכוד בשרא. מנכסת קודשיא דקדם יי. וסאובתיה עד הי. וישתיצי. אנשא ההוא מעמיה: ואי אנסאן אבל דחמא. מן דבח אסלאמה אדי לדה. ונגאסתה עדיה. פינקטע דאך לאנסאן מן קומה: ונפש כיתגע בכל טמא בטמאת אדם או בבבהמה טמאה או בכל שקץ טמא יאכל מבשר זבח השלמים אשר

לאנסאן מן קומה: וידבר יהוה אל־משה
 לאמר: ומליל יי עם משה למימר: תם
 כלם אלה מוסי תכלימא: דבר אל־בני
 ישראל לאמר המקריב את־זבח שלמיו
 ליהוה יביא את־קרבנו ליהוה מזבח
 שלמיו: מליל. עם בני ישראל למימר.
 המקריב. ית נכסת קודשוי קדם יי.
 ייתי ית קורבניה. לקדם יי מנכסת
 קודשוי: כאטב בני אסראיל וקל להם.
 למקרב רבח לסלמה לדה. הו אדייאתי
 בקרבאנה לדה מן רבח סלממה: ידיו
 תביאינה את אשי יהוה את־החלב על־
 החזה יביאנו את החזה להניף אתו תנופה
 דפני יהוה: ידחי ייתין. ית קורבניא
 דיי. ית תרפא על חדיא יי־תיניה. ית חדיא.
 לארמא יתיה. ארמא קדם יי: ידאה
 תחמד קראבין אלה. לשחם מע אקן יאתי
 מעה. פיתרבה תחריכא בין ידי אלה:
 והקטיר הפקן את־החלב המזבחה והיה
 החזה דאהרן ודבניו: ויסיק פהנא. ית
 תרפא למדבחה. ויהי חדיא. דאהרן
 ודבניו: ויקתר לאמאם. לשחם עלי
 למדבת. ויציר אקן. דהרון ובניה: ואת
 שוק הימין תתנו תרומה לפקן מזבחי
 שלמים: וית שוקא דימינא. תתנון
 אפרשותא לכהנא. מנכסת קודשיכון:
 ואסאק לאימן. אעטוה רפיעה לאמאם.
 מן רבאיח סלממתבם: המקריב את־ידם
 השלמים ואת־החלב מפני אהרן לו תהיה
 שוק הימין למנה: המקריב. ית דם נכסת
 קודשיא. וית תרפא מפני אהרן. דיליה
 תהי. שוקא דימינא לחולק: למקרב דם
 לסלמה. ולשחם מן בני הרון. דה יכון.
 סאק לאימן נציבא: פי את־חזה התנופה
 ואת שוק התרומה לקחתי מאת בני־
 ישראל מזבחי שלמים ואתן אתם דאהרן
 הפקן ולבניו לחקיעולם מאת בני ישראל:
 ארי ית חדיא דארמוותא. וית שוקא
 דאפרשותא. נסיבית מן בני ישראל.

מנכסת

לִיהוָה וּנְכַרְתָּה הַנֶּפֶשׁ הַהוּא מֵעֶמִּיה׃
 וְאִנֹּשׁ אֲרִי יִקְרַב בְּכָל מִסָּאב. בְּסִיאֲבַת
 אִנֹּשׁ אִם בְּעִירָא מִסָּאבָא. אוּ בְכָל שְׁקִין
 מִסָּאב. וְיִיכּוֹל. מִפִּישׁ נִכְסַת קוֹדֶשִׁי
 דְּקָדָם יי. וְיִשְׁתִּיצִי. אִנֹּשׁ הַהוּא מֵעֶמִּיה׃
 וְאִי אֲנִסְאן לֹאמֶס שִׁיָּא מן. אֲנִסְאִסְאֵת.
 בְּנִגְאִסְהָ אֲנִסְאן אוּ בְּבִהִימָה נִגְסָה אוּ בְּשִׁי
 מן אֲרִיבִי אֲנִגְס. וְאִכֹּל מן דָּחַם דְּבַח
 אִסְלֹמָה אֲדִי לְדָה. פִּינְקֻטַּע דְּאֵךְ אֲנִסְאן
 מו קומה: פ

וידבר יהוה אל־משה לאמר: ומליל יי
 עם משה למימר: תם כלם אלה מוסי
 תכלימא: דבר אל־בני ישראל לאמר
 פד־חלב שזר וכשב ועז לא תאכלו:
 מליל. עם בני ישראל למימר. כד תרב
 תור ואמר. ועז לא תיכדון: מר בני
 אסראיל קאילא. כל שחם בקר וצאן.
 ומאעז לא תאכלו: וחלב נבדה וחלב
 טרפה יעשה לד־מלאכה. ואכל לא
 תאכלו: ותרב נבילא ותרב תבירא.
 יתעביר דכד עבדא. ומיכד לא
 תיכדוניה: ושחם אנבילה ואסקימה יי.
 אסתעמדה פי בר צנעה. ואכל לא
 תאכלו: פי פד־אכל חלב מן־הפחמה
 אשר יקריב ממנה אשה ליהוה ונכרתה
 הנפש האכלת מעמיה: ארי כד דייכוד
 תרפא. מן בעירא. דיקרבין מנה. קורבנא
 קדם יי. וישתיצי. אִנֹּשׁ דייכוד מעמיה:
 פאן כל מן יאכל שחמא. מן אבהאים.
 אדי יקרב מנהא. קרבאן לדה. פינקטע
 דאך אנסאן מן בין קומה: וכד־דם לא
 תאכלו בכל מושבתיכם לעוף ודבהמה:
 וכד דמא לא תיכדון. בכל מיתבניכון.
 דעופא ודבעירא: וכל דם לא תאכלו.
 פי גמיע מסאכנכם. מן אטאיר ואבהאים:
 פל־נפש אשר־תאכל פד־דם ונכרתה
 הנפש ההוא מעמיה: כל אִנֹּשׁ דייכוד
 כל דם. וישתיצי. אִנֹּשׁ הַהוּא מֵעֶמִּיה׃
 אִי אֲנִסְאן אִכֹּר שִׁיָּא מן אֲדָם. יִנְקֻטַּע דְּאֵךְ

(*) עיין תשו' הרי"ץ ח"א סי' כ"ד שכ' דפרשה זו פתורה וידבר דחמקריב (סתומה) אינה פרשה עש"ב: (*) אין כאן פרשה.

מִנְכַּסְתָּ קִידְשִׁיהוֹן. וַיְהִי בֵּית יִתְהוֹן. לְאַהֲרֹן
כֹּהֵנָא וְלִבְנוֹהֵי דְקָם עָדָם. מִן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
לֹאז קִץ אֶתְחַרֵּךְ וּסְאֵק אֶרְפִּיעָה.
אֲבֹדְתָהּ מִן בְּנֵי אִסְרָאִיל. מִן דְּבֹאִיח
סְלֹאמְתָהֶם. וְאֶעֱטִיתָהּ לְהָרוֹן אֲמֹאֵם
וּבְנִיה. רִסֵּם אֲדַהֵר מִן בְּנֵי אִסְרָאִיל: זֹאת
מִשְׁחַת אֲהֲרֹן וּמִשְׁחַת בְּנָיו מֵאִשֵּׁי יְהוָה
בְּיוֹם הַקָּרִיב אֲתָם לִכְהֵן לַיהוָה: דֹּא רַבּוֹת
אֲהֲרֹן וְרַבּוֹת בְּנוֹהֵי. מִקֹּרְבָנִיא דִּי. בְּיוֹמָא
דִּיקָרִיב יִתְהוֹן. לְשִׁמְשָׁא קָדָם יי: הִדָּה
הַצֵּה הָרוֹן וּבְנִיה. מִן קִרְאֲבִין אֲלֵה. פִּי יוֹם
קִדְמוֹ. לִיאֲמוֹ דְּדֵה (ט): אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה
לְתַת דָּהֶם בְּיוֹם מִשְׁחָו אֲתָם מֵאֵת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל חֲקַת עוֹלָם דְּדִרְתָּם: דְּפִקִּיד יי
דְּמִתָּן דְּהוֹן. בְּיוֹמָא דִּרְפִי יִתְהוֹן. מִן בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל. קָם עָדָם דְּדִרְהוֹן: אֲדִי אִמֵּר
אֵלֵה בֵּהּ אֲנִי יַעֲטוּהָ. פִּי יוֹם מִסְחָהֶם.
מִן בְּנֵי אִסְרָאִיל. רִסֵּם אֲדַהֵר לֹאגִיָּאֵהֶם: זֹאת
הַתּוֹרָה דְּעֵלָה לְפִנְחָה וְלִחְטָאֵת וְלֹאשֵׁם
וְלִפְלוֹאִים וְלִזְבַּח הַשְּׁלָמִים: דֹּא אֲזִירִיתָא.
דְּעֵלְתָא לְמִנְחָתָא. וְלִחְטָתָא וְלֹאשֵׁמָא.
וְלִקֹּרְבָנִיא. וְלִנְכַסְתָּ קִידְשִׁיא: הִדָּה
אֲשִׁרִיעָה. לֹאצְעִידָה וְאֲהַרִּייה. וְלֹאדְכוּה
וְלִקְרַבָּאן אֲתָם. וְלֹאכְמָא. וְלִדְבַח
אֲסִדָּאמָה: אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה בְּהַר
סִינַי בְּיוֹם צִוָּתוֹ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל דְּהַקָּרִיב
אֶת־קֹרְבָנֵיהֶם לַיהוָה בְּמִדְבַּר סִינַי: דְּפִקִּיד
יי. יֵת מֹשֶׁה בְּטוֹרָא דְּסִינַי. בְּיוֹם פְּקֻדוֹתֶיהָ
יֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. דְּקִרְבָּא יֵת קִידְשִׁיהוֹן.
קָדָם יי בְּמִדְבַּר דְּסִינַי: אֲתִי אִמֵּר אֵלֵה
בֵּהּ מוֹסִי פִי גַבֵּל סִינַי. פִּי וּקְתָא אִמֵּר בְּנֵי
אִסְרָאִיל. אֲנִי יִקְרְבוּ קִרְאֲבִינֵהֶם. לֵלֵה פִי
בְּרִייה סִינַי: פ

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: וּמִלִּיל יי
עִם מֹשֶׁה דְּמִימֵר: תָּם כֻּלָּם אֵלֵה מוֹסִי
תְּכַדִּימָא: קַח אֶת־אֲהֲרֹן וְאֶת־בְּנָיו אֲתוּ
וְאֵת הַבְּגָדִים וְאֵת שְׁמֵן הַמִּשְׁחָה וְאֵת־אֵפֶר
הַחֹטָאֹת וְאֵת שְׂגֵי הָאֵילִים וְאֵת סֵד הַמִּצֹּת:
קָרִיב יֵת אֲהֲרֹן וְיֵת בְּנוֹהֵי עִמִּיה. וְיֵת

דְּבוֹשִׁיא. וְיֵת מֹשֶׁה אֶת־רַבּוֹתָא. וְיֵת תּוֹרָא
דְּחֻטָּתָא. וְיֵת תִּרְיָן דְּכִרְיָן. וְיֵת סְלָא
דְּפִטְרִיא: קָדָם הָרוֹן וּבְנֵיה מַעָה. וְאֲתִיאֵב
וְדָהֵן אֲמִסּוּחִייה. וְרַת אֲדֻכוּה. וְלֹאכְבִּשֵׁין
וּסֵד אֲפִטִּיר: וְאֵת כְּלֵי־הָעֵדָה הִקְהֵל אֶת־
פֶּתַח אֵהֵל מוֹעֵד: וְיֵת כָּל כְּנִשְׁתָּא בְּנוֹשׁ.
לְתִרְעָה מִשְׁכָּן זְמָנָא: וְגוֹוֹק אֲגֻמֵּע. אִי בֹאב
כְּבֹא אֲמַחְצֵר: וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה כַּאֲשֶׁר צִוָּה
יְהוָה אֲתוּ וַתִּקְהֵל הָעֵדָה אֶל־פֶּתַח אֵהֵל
מוֹעֵד: וַעֲבַד מֹשֶׁה. כַּמָּא דְּפִקִּיד יי יִתִּיה.
וְאֵת־בְּנֵי־שֵׁת כְּנִשְׁתָּא. לְתִרְעָה מִשְׁכָּן זְמָנָא:
פֶּעֱמֵד מוֹסִי. כַּמָּא אִמֵּרָה אֲלֵה. פֶּתַח גּוֹוֹק
אֲגֻמֵּע. אִי בֹאב כְּבֹא אֲמַחְצֵר: וַיֹּאמֶר
מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה זֶה הַדְּבָר אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה
לַעֲשׂוֹת: וַאֲמַר מֹשֶׁה לְכִנְשְׁתָּא. דִּין
פֶּתַח גְּמָא. דְּפִקִּיד יי לְמַעַבְד: פֶּקֶד אֲמֹסִי
לֵהֶם. הִדָּה אִמֵּר. אֲדִי אִמֵּר אֵלֵה אֲנִי
תַּעֲמִדוּ: וַיִּקְרַב מֹשֶׁה אֶת־אֲהֲרֹן וְאֶת־בְּנָיו
וַיִּרְחֹץ אֲתָם בַּמַּיִם: וְקָרִיב מֹשֶׁה. יֵת אֲהֲרֹן
וְיֵת בְּנוֹהֵי. וְאִסְחִי יִתְהוֹן בְּמִיא: פֶּקֶדָם
מוֹסִי הָרוֹן וּבְנִיה. וְגִסְלָהֶם בֹּאמָא: וַיִּתֵּן
עֲלֵיו אֶת־הַכֹּתֶנֶת וַיַּחְגֹּר אֲתוּ בֹאכְנִט
וַיִּלְבַּשׁ אֲתוּ אֶת־הַמְּעִיל וַיִּתֵּן עֲלָיו אֶת־
הָאֵפֶד וַיַּחְגֹּר אֲתוּ בִּחֹשֶׁב הָאֵפֶד וַיֹּאפֶד
לֹא יָבוּ: וַיַּהֲב עֲלוֹהֵי יֵת כְּתִינָא. וְזִרְיוֹ יִתִּיה
בְּהַמִּנָּא. וְאֲלִבִּישׁ יִתִּיה יֵת מְעִידָא.
וַיַּהֲב עֲלוֹהֵי יֵת אֵיפֻדָא. וְזִרְיוֹ יִתִּיה. כְּהַמִּין
אֵיפֻדָא. וְאֶתְקִין לִיה בֵּיחַ: וְגַעַד עֲלִיה
אֲתוֹנִיָּה. וְקִלְדָּה בֹאזְנָאֵר. וְלֹאכְסָה אֲמַמְטֵר.
וְגַעַד עֲלִיה אֲצִדְרָה. וְשִׁדְרָה בְּהַמִּיאֲנָהּ.
וְצִדְרָה בֵּהּ (ט): וַיִּשֶׂם עֲלָיו אֶת־הַחֹשֶׁן
וַיִּתֵּן אֶת־הַחֹשֶׁן אֶת־הָאֹרִיִּים וְאֶת־הַתַּמִּיִּם:
וְשָׁוִי עֲלוֹהֵי יֵת חוֹשֶׁנָּא. וַיַּהֲב כְּחוֹשֶׁנָּא. יֵת
אֹרִיא וְיֵת תּוֹפִיא: וְצִיִּיר עֲלִיה אֲבִדְנָה.
וְגַעַד פִּיהָ. אֲאִנּוּאֵר וְאֲצִהָאִיח: וַיִּשֶׂם
אֶת־הַמִּצְנֶפֶת עַד־רֹאשׁוֹ וַיִּשֶׂם עַל־
הַמִּצְנֶפֶת אֶת־מִוֶּל פָּנָיו אֶת־צִיץ הַזָּהָב נֹזֵר
הַקֹּדֶשׁ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: וְשָׁוִי
יֵת מִצְנֶפֶתָא עַד רִישִׁיהָ. וְשָׁוִי עַל מִצְנֶפֶתָא

(*) חצי התורה בפסוקים לקביל
חלק הרקדוק. ג] ויאמר לו בן. הפ"א דנושה בכל התינאן וכן צריך להיות כפי הרקדוק. ויש הרבה במקרא דומות לה. נאדרי בכח.
אור בקרש. אם יאדימו כהולע. יגדיל תורה ויאדיר. ויעיין בספר יסוד הניקוד:

יסוד המזבח ויקדשוהו לכפר עֲדוֹ: וְנִכְסֵי
 וְנִסְיֵי מִשָּׁה יֵת דָּמָא וְיִהְיֶה. עַל קִרְנֵת
 מִדְבָּחָא סְחֹר סְחֹר בְּאַצְבָּעֵיהּ. וְדָפִי יֵת
 מִדְבָּחָא. וְיֵת דָּמָא. אֲרִיק לִיסְדָא
 דְּמִדְבָּחָא. וְקִדְשִׁיהּ לְכַפֵּרָא עֲדוֹהִי: פִּדְבָּחָה
 מוֹסִי. וְאִכְרֵי מִן דָּמָה וְגַעַל. עֲדִי אֲרִבְאֵן
 לְמִדְבַּח מִסְתִּדִירָא בְּאַצְבָּעָהּ. וְלִכְאָה.
 וּבִאֲקִי אֲדָם. צִבָּה עֲנֵד אִסְאָסָה. וְקִדְסָה
 וְאַסְתַּגְפֵּר עֲנָה: וְיִקַּח אֶת־פְּלִיחָלָב אֲשֶׁר
 עַל־הַקֶּרֶב וְאֶת יִתְרֵת הַכֹּהֵן וְאֶת־שְׁתֵּי
 הַכֹּהֲלִית וְאֶת־חֻלְפֵיהֶן וְיִקְטֹר מִשֶּׁה־הַמִּזְבֵּחַ:
 וְנִסְיֵי. יֵת כָּל תְּרִפָּא דְעַד גֹּא. וְיֵת חֲצֹר
 כְּבִדָּא. וְיֵת תִּרְתִּין כּוֹזִין וְיֵת תִּרְבִּהוֹן.
 וְאַפִּיק מִשָּׁה דְּמִדְבָּחָא: וְאִכְרֵי גְמִיעַ לְתִרְבִּי
 אֲדִי עֲדִי אֲנֹנָה. וְיִיאֲדָהּ אֲכֹבֵר. וְאִכְרֵי
 וְשִׁחַמְהֵמָא. וְקִתְרָה עֲדִי לְמִדְבַּח: וְאֶת־
 הַפֶּר וְאֶת־עֲרוֹ וְאֶת־בִּשְׁרוֹ וְאֶת־פֶּרְשׁוֹ
 שֶׁרָף בְּאֵשׁ מִחוּץ לַמִּחֲנֶה כַּאֲשֶׁר צִוָּה
 יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: וְיֵת תִּירָא וְיֵת מִשְׁפִּיָּה וְיֵת
 בְּשָׂרֶיהָ וְיֵת אוֹכְלֶיהָ. אֲקִיד בְּנוֹרָא. מִכְּרָא
 דְּמִשְׁרִיתָא. כְּמָא דְּפִקִּיד יִי יֵת מִשָּׁה:
 וְאֶת מֵע גִּלְדָה וְלֶחֱמָה מֵע פִּרְתָּה.
 אַחֲרָקָה בְּאֵנָר. כְּאֵרֶג אֶעֱסֹבֵר. כְּמָא אִמֵּר
 אֱלֹהֵי מוֹסִי: וְיִקְרָב אֶת אֵיךְ הָעֵלָה וְיִסְמְכוּ
 אֲהֵרֹן וּבְנָיו אֶת־יְדֵיהֶם עַל־רֹאשׁ הָאֵיךְ:
 וְקָרִיב. יֵת דְּכָרָא דְעֵלָתָא. וְסִמְכוּ אֲהֵרֹן
 וּבְנָוֵהוּ. יֵת יְדִיחוֹן עַל רִישׁ דְּכָרָא: תָּם
 קִדְם כֶּבֶשׂ אֲצַעִידָהּ. פֶּאסֵנֵד הֲרוֹן וּבִנְיָה.
 אִידִיָּהֶם עֲדִי רִאסָה: וְיִשְׁחַט וְיִזְרַק מִשָּׁה
 אֶת־הַדָּם עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב: וְנִכְסֵי. וְזִרְק
 מִשָּׁה יֵת דָּמָא. עַל מִדְבָּחָא סְחֹר סְחֹר:
 פִּדְבָּחָה. וְנִצַּח מוֹסִי אֲדָם. עֲדִי לְמִדְבַּח
 מִסְתִּדִירָא: וְאֶת־הָאֵיךְ נִתַּח לְנִתְחֵיו וְיִקְטֹר
 מִשָּׁה אֶת־הָרֹאשׁ וְאֶת־הַנְּתָחִים וְאֶת־
 הַפֶּדֶר: וְיֵת דְּכָרָא. פִּלְגִי לְאַבְרוֹהִי. וְאַפִּיק
 מִשָּׁה יֵת רִישָׁא. וְיֵת אֲבָרִיא וְיֵת תְּרִפָּא:
 וְעֲצָא מוֹסִי אֲכֹבֵשׁ אֶעֱצָאָא. וְקִתְרָא אֲרִאָם.
 וְאַעֲצָא וְאַקְצִבָה: וְאֶת־הַקֶּרֶב וְאֶת־
 הַכֶּרְעִים רִתֵּץ בְּפִים וְיִקְטֹר מִשָּׁה אֶת־כָּל־

האיל

לְקַבִּיל אִפּוּהִי. יֵת צִיצָא דְּהַכָּא כְּדִידָא
 דְּקִדְשָׁא. כְּמָא דְּפִקִּיד יִי יֵת מִשָּׁה: וְצִיִּיר
 לְעֲמֵאמָה עֲדִי רִאסָה. וְגַעַל דִּוְנָהָא יִי מִמָּא
 יִדִי וְנָהָה. עֲצָאבָה אֲדָהָב תֵּאג אֲקִדָם.
 כְּמָא אִמֵּר אֱלֹהֵי מוֹסִי: וְיִקַּח מִשָּׁה אֶת־
 שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וְיִמָּשַׁח אֶת־הַמִּשְׁכָּן וְאֶת־
 כָּל־אֲשֶׁר־בּוֹ וְיִקְדֹּשׁ אֲתָם: וְנִסְיֵי מִשָּׁה
 יֵת מִשָּׁהָ דְּרִבּוּתָא. וְרִבִּי יֵת מִשְׁבָּנָא וְיֵת
 כָּל דְּבִיָּה. וְקִדְשִׁי יִתְהוֹן: פֶּאכֵר מוֹסִי
 דָּהֵן לְמִסּוּחִיָּה. וּמִסַּח מִנָּה לְמִסְכֵּן וְגִמִּיעַ
 מָא פִּיָּה. וְקִדְסָהֶם: וְיִזֵּן מִמֶּנּוּ עַל־הַמִּזְבֵּחַ
 שֶׁבַע פַּעֲמִים וְיִמָּשַׁח אֶת־הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת־
 כָּל־פְּלִי וְאֶת־הַכִּיֹּר וְאֶת־כַּנּוֹ לְקִדְשָׁם:
 וְאֲדִי מִנְיָה. עַל מִדְבָּחָא שֶׁבַע זְמָנִין. וְרִבִּי
 יֵת מִדְבָּחָא וְיֵת כָּל מִנְיָה. וְיֵת בִּיזְרָא.
 וְיֵת בְּסִיסִיָּה לְקִדְשׁוֹתֵהוֹן: וְנִצַּח מִנָּה.
 עֲדִי לְמִדְבַּח סָבַע מִרָאֵר. וּמִסַּח לְמִדְבַּח
 וְגִמִּיעַ מָא פִּיָּה. וְאַחוּץ וּמִקְעֵדָה וְקִדְסָהֶם:
 וְיִצַּק מִשְׁכָּן הַמִּשְׁחָה עַל רֹאשׁ אֲהֵרֹן
 וְיִמָּשַׁח אֹתוֹ לְקִדְשׁוֹ: וְאַרִּיק מִמִּשְׁחָה
 דְּרִבּוּתָא. עַל רִישׁ אֲהֵרֹן. וְרִבִּי יֵתִיָּה
 לְקִדְשׁוֹתֵיהּ: וְצִב מִן דָּהֵן לְמִסּוּחִיָּה. עֲדִי
 רִאסָה הֲרוֹן. וּמִסַּחָה וְקִדְסָה: וְיִקְרָב מִשָּׁה
 אֶת־בְּנֵי אֲהֵרֹן וְיִדְבֹּשׁם כְּתֻנֹת וְיִחַגֵּר אֲתָם
 אֲכֹנֵט וְיִחַבֵּשׁ דָּהֵם מִגִּבְעוֹת כַּאֲשֶׁר צִוָּה
 יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: וְקָרִיב מִשָּׁה יֵת בְּנֵי
 אֲהֵרֹן. וְאַדְבִּישְׁנוֹן כְּתוּנִין וְזִרְיוֹ יִתְהוֹן
 הַמִּינִין. וְאַתְקִין דָּהֵן קִיבְעִין. כְּמָא דְּפִקִּיד
 יִי יֵת מִשָּׁה: וְקָרִב מוֹסִי בְנֵי הֲרוֹן.
 וְאַבְסָהֶם תּוֹאנִיא וְקִלְדָּהֶם בְּזִנְאִנִיר.
 וְצִמְדָּהֶם בְּקִרְאָנָם. כְּמָא אִמֵּר אֱלֹהֵי מוֹסִי:
 וְיִגֵּשׁ אֶת פֶּר הַחֲטָאת וְיִסְמֹךְ אֲהֵרֹן וּבְנָיו
 אֶת־יְדֵיהֶם עַל־רֹאשׁ פֶּר הַחֲטָאת: וְקָרִיב.
 יֵת תִּירָא דְּחֲטָאתָא. וְסִמְךְ אֲהֵרֹן וּבְנָוֵהוּ יֵת
 יְדִיחוֹן. עַל רִישׁ תִּירָא דְּחֲטָאתָא: תָּם קִדְם
 רֵת אֲדֹכוֹהּ. וְאַסְנֵד הֲרוֹן וּבִנְיָה. אִידִיָּהֶם
 עֲדִי רִאסָה: וְיִשְׁחַט וְיִקַּח מִשָּׁה אֶת־הַדָּם
 וְיִתֵּן עַל־קִרְנֹת הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב בְּאַצְבָּעוֹ
 וְיִחַטֵּא אֶת־הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת־הַדָּם יִצַּק אֶרֶץ

הָאֵלֹהִים הַמְּזַכֵּחַ עֲלֵהּ הוּא לְרִיחַ נִיחֹחַ אִשָּׁה
הוּא לַיהוָה כְּאִשֶּׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃
וַיֵּת גִּזְרֵי וַיֵּת כְּרָעִי תַלְיֵל בְּמִיָּא. וְאִפִּיק
מִשָּׁה יֵת כָּל דְּכָרָא לְמַדְבָּחָא. עֲלֵתָא הוּא
לְאַתְקַבְּלָא פְרַעֲוָא קוֹרְבָנָא הוּא קָדָם יי.
כְּמָא דְפִקִּיד יי יֵת מִשָּׁה׃ וְאַבְטָן
וְאַבְכָּרַע גְּסֻלָּהּ בִּלְמָא. וְקִתְרֵי מוֹסִי
גְּמִיעַ אֲבִישׁ עֲדִי אֲמֻרָתָא. הוּא צַעֲרִידָא
מִקְבֹּל מִרְצֵי קִרְבָּאן לְלָה. כְּמָא אֲמַר
אֱלֹהִים מוֹסִי׃ וַיִּקְרַב אֶת־הָאֵלֹהִים הַשְּׁנִי אֵלֶי
הַמִּלְאִים וַיִּסְמְכוּ אֶהֱרֹן וּבְנָיו אֶת־יְדֵיהֶם
עַל־רֹאשׁ הָאֵלֹהִים׃ וְקִרְיָב יֵת דְּכָרָא תִנְיָנָא.
דְּכָר קוֹרְבָנִיָּא. וְסִמְכוּ. אֶהֱרֹן וּבְנָוָה. יֵת
יְדֵיהֶן עַל רִישׁ דְּכָרָא׃ תָּם קָדָם אֲבִישׁ
לְתַנִּי. כְּבִישׁ אֲבִישׁ. וְאַסְנֵי הָרוֹן וּבְנִיָּה.
אִידִיָּהֶם עֲדִי רֹאשָׁה׃ וַיִּשְׁחָט וַיִּקַּח מִשָּׁה
מִדְּמוּיָתָן עַל־תִּנְיָנָא אֶהֱרֹן הַיִּמְנִית וְעַד־
בִּתְּנִי יְדֵי הַיִּמְנִית וְעַד־בִּתְּנִי רִגְלֵי הַיִּמְנִית׃
וְנִסְיָב וְנִסְיָב מִשָּׁה מִדְּמִיָּה. וַיִּהְיֶה. עַל רוֹם
אוֹדְנָא דְאֶהֱרֹן דִּימִיָּנָא. וְעַל אֲדִיּוֹן יְדִיָּה
דִּימִיָּנָא. וְעַל אֲדִיּוֹן רִגְלֵיָּה דִּימִיָּנָא׃
פְּדֻבְחָה מוֹסִי. וְאַכְרֵי מִן דְּמָה וְגַעַל. עֲדִי
שְׁחִמָּה אֲדִיּוֹן הָרוֹן אִימְנִי. וְעֲדִי אֲבִישׁ רִגְלֵיָּה אִימְנִי׃
וַיִּקְרַב אֶת־בְּנֵי אֶהֱרֹן וַיִּתֵּן מִשָּׁה מִן־הַדָּם
עַל־תִּנְיָנָא אֶזְנֵם הַיִּמְנִית וְעַד־בִּתְּנִי יְדֵם
הַיִּמְנִית וְעַד־בִּתְּנִי רִגְלֵם הַיִּמְנִית וַיִּזְרֹק
מִשָּׁה אֶת־הַדָּם עַל־הַמְּזַכֵּחַ סָבִיב׃ וְקִרְיָב
יֵת בְּנֵי אֶהֱרֹן. וַיִּהְיֶה מִשָּׁה מִן דְּמָה עַל רוֹם
אוֹדְנָהֶן דִּימִיָּנָא. וְעַל אֲדִיּוֹן יְדֵיהֶן דִּימִיָּנָא.
וְעַל אֲדִיּוֹן רִגְלֵיהֶן דִּימִיָּנָא. וַיִּזְרֹק מִשָּׁה יֵת
דְּמָה. עַל מַדְבָּחָא סְחֹר סְחֹר׃ תָּם קָדָם
בְּנֵי הָרוֹן. וְגַעַל מִן אֲדִיּוֹן עֲדִי שְׁחִמָּה
אוֹדְנָהֶם אִימְנִי. וְעֲדִי אֲבִישׁ אִידִיָּהֶם
אִימְנִי. וְעֲדִי אֲבִישׁ אֲרִגְלֵהֶם אִימְנִי.
וְרִשׁ אֲדִיּוֹן. עֲדִי אֲמֻרָתָא מִסְתְּדִירָא׃ וַיִּקַּח
אֶת־הַחֶלֶב וְאֶת־הָאֵלֹהִים וְאֶת־כֶּלֶבֶת הַחֶלֶב
אֲשֶׁר עַל־הַקֶּרֶב וְאֶת־יִתְרֵת הַכֹּהֵן וְאֶת־
שְׁתֵּי הַבָּלִיּוֹת וְאֶת־חֶלֶבֶתָן וְאֶת־שׁוֹק הַיִּמִּין׃

וְנִסְיָב יֵת תְּרַבָּא וַיֵּת אֲדִיָּתָא. וַיֵּת כָּל
תְּרַבָּא דְעַל גִּזְרֵי. וַיֵּת חֲצֵר כְּבָדָא. וַיֵּת
תְּרַבָּתִין כּוֹלִין וַיֵּת תְּרַבָּהֶן. וַיֵּת שׁוֹקָא
דִּימִיָּנָא׃ וְאַכְרֵי אֲתִרְבֵּי וְאִלָּיָה. וְגְמִיעַ אֲשִׁחַם
אֲדִי עֲדִי אֲנוֹף. וַיִּיאֲדָה אֲכַבְרֵי. וְאַכְרֵי
וְשְׁחִמָּהֶם. וְאַסְאֵק אִימְנִי׃ וְכִסְפֵּי הַמִּצֹּת
אֲשֶׁר לְפָנֵי יְהוָה לְקַח חֵלֶת מִצֵּה אֲחֵת
וְחֵלֶת לֶחֶם שֶׁמֶן אֲחֵת וְרִקִּיק אֲחֵת וַיִּשֶׁם
עַל־הַחֶלֶבֶת וְעַל שׁוֹק הַיִּמִּין׃ וְכִסְפָּא
דְּפִטְרִיָּא. דְּקָדָם יי. נִסְיָב. גְּרִיצָתָא
פְּטִירָתָא חֲדָא וְגְרִיצָתָא דְדָחִים מִשָּׁה.
חֲדָא וְאַסְפּוֹג חֲדָא. וְשִׁי עַל תְּרַבָּתָא. וְעַל
שׁוֹקָא דִּימִיָּנָא׃ וּמִן סַל אֲפִטְרֵי. אֲדִי בִין
יְדֵי אֱלֹהִים. אֲכַר גְּרִדְקָה פְטִירֵי וְגְרִדְקָה כְּבוֹ
מִדְּהוֹן. וְרִקִּיקָה וְאַחֲרָה. וְצִיִּיר דֹּאךְ עֲדִי
אֲשִׁחַם. וְאַסְאֵק אִימְנִי׃ וַיִּתֵּן אֶת־הַכֶּלֶב
עַל כְּפֵי אֶהֱרֹן וְעַל כְּפֵי בְנָיו וַיִּנָּק אֶת־
תְּנוּפָה לְפָנֵי יְהוָה׃ וַיִּהְיֶה יֵת כּוֹלָא. עַל יְדֵי
אֶהֱרֹן. וְעַל יְדֵי בְנָוָה. וְאַרְיֵם יֵתָהֶן. אֲרִמָּא
קָדָם יי׃ וְגַעַל אֲבִישׁ. עֲדִי יְדֵי הָרוֹן. וְעֲדִי
יְדֵי בְנִיָּה. וְחִרְכָּהֶם תַּחְרִיכָא בִין יְדֵי אֱלֹהִים׃
וַיִּקַּח מִשָּׁה אֶת־הַמִּצֹּת מִעַד כְּפִיָּהֶם וַיִּקְטֹר
הַמְּזַכֵּחַ עַל־הָעֹלָה מִלְאִים הֵם לְרִיחַ
נִיחֹחַ אִשָּׁה הוּא לַיהוָה׃ וְנִסְיָב מִשָּׁה יֵתָהֶן
מִעַד יְדֵיהֶן (וַיִּזְרֹק יְדֵיהֶן). וְאִפִּיק לְמַדְבָּחָא
עַל עֲלֵתָא. קוֹרְבָנִיָּא אֲנוֹן לְאַתְקַבְּלָא
פְּרַעֲוָא. קוֹרְבָנָא הוּא קָדָם יי׃ תָּם אֲכַרָּה
מוֹסִי מִן פּוֹק יְדֵיהֶם. וְקִתְרָה עֲדִי
אֲמֻרָתָא מִעַל צַעֲרִידָא. לֹאנְהָא קִרְבָּאן
כְּמָא לְלָה. מִקְבֹּל מִרְצֵי׃ וַיִּקַּח מִשָּׁה אֶת־
הַחֹזֶה וַיִּנְיֶפְהוּ תְנוּפָה לְפָנֵי יְהוָה מֵאֵלֶי
הַמִּלְאִים לְמִשָּׁה הִיָּה לְמִנָּה כְּאִשֶּׁר צִוָּה
יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ וְנִסְיָב מִשָּׁה יֵת חֲדָא.
וְאַרְיֵמִיָּה אֲרִמָּא קָדָם יי׃ מִדְּכָר קוֹרְבָנִיָּא.
לְמִשָּׁה הִיָּה לְחֹלֶק. כְּמָא דְפִקִּיד יי יֵת
מִשָּׁה׃ תָּם אֲכַר מוֹסִי אֲקִין. וְחִרְכָּה
תַּחְרִיכָא בִין יְדֵי אֱלֹהִים. וְכִסְפֵּי דְמוֹסִי נְצִיבָא.
מִן כְּבִישׁ אֲבִישׁ. כְּמָא אֲמַרָּה אֱלֹהִים׃ וַיִּקַּח
מִשָּׁה מִשְׁמֵן הַמִּשְׁחָה וּמִן־הַדָּם אֲשֶׁר עַל־

הַמִּזְבֵּחַ

חֶלֶק הַדְּקֻדָּה. (ד) לְרִיחַ נִיחֹחַ. תִּיבֵת נִיחֹחַ בְּפִשְׁטָא אֲחֵת כָּל ס"ס וְהוּא מִלְרַע׃

הַמִּזְבֵּחַ וַיֵּזַע אֶת־אֶהֱרֹן עַד־בְּגָדָיו וְעַד־בְּנָיו
וְעַד־בְּגָדֵי בְנָיו אֹתוֹ וַיִּקְדָּשׁ אֶת־אֶהֱרֹן אֶת־
בְּגָדָיו וְאֶת־בְּנָיו וְאֶת־בְּגָדֵי בְנָיו אֹתוֹ׃
וַיָּסֹב מִשָּׂה מִמִּשְׁחַת הַדְּבָרֹתָא. וּמִן דְּמֵא
דְּעַל מִדְּבָחָא. וְאִדִּי עַל אֶהֱרֹן עַל דְּבוּשׁוּהִי.
וְעַל בְּנוֹהִי. וְעַל דְּבוּשֵׁי בְנוֹהִי עִמִּיהִי. וְקִדִּישׁ
יֵת אֶהֱרֹן יֵת דְּבוּשׁוּהִי. וְיֵת בְּנוֹהִי. וְיֵת
דְּבוּשֵׁי בְנוֹהִי עִמִּיהִי׃ תָּם אַכְד מוֹסִי מִן
דְּהֵן לַמִּסּוּחִיָּה. וּמִן אֲדָם אֲדִי עֲדִי לַמִּדְּבָחָא.
פִּנְצַח עֲדִי הָרוֹן וְתִיאֲבָה. וּבְנִיה. וְתִיאֲב
בְנִיה מַעָּה. פִּקְדָּסָה וְתִיאֲבָה. וּבְנִיה.
וְתִיאֲב בְנִיה מַעָּה׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־
אֶהֱרֹן וְאֶל־בְּנָיו בְּשִׁלְדוֹ אֶת־הַבָּשָׂר פֶּתַח
אֹהֶל מוֹעֵד וְשֵׁם תֹּאכְלוּ אֹתוֹ וְאֶת־הַלֶּחֶם
אֲשֶׁר בְּסֹל הַמִּלֵּאִים כַּאֲשֶׁר צִוִּיתִי לֵאמֹר
אֶהֱרֹן וּבְנָיו יֹאכְלֻהוּ׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לְאֶהֱרֹן
וּלְבְנוֹהִי בְשִׁילְדוֹ יֵת בְּשָׂרָא בְּתֹרַע מִשְׁכָּן
זִמְנָא. וְתִמְנָן תִּיכְדֹּון יֵתִיה. וְיֵת דְּחָמָא.
דְּבִסֵּל קוֹרְבָנָא. כְּמֵא דְּפִקְדִית (בְּקֵלֵת דִּי
דְּאֶתְפִּקְדִית) דְּמִימֵר. אֶהֱרֹן וּבְנוֹהִי
יִיכְלוּנִיה׃ פִּקְא מוֹסִי לְהָרוֹן וּבְנִיה. אֲטַבְכוּ
הֲדִי אֲלַחֵם עֲנַד בֶּאֱב כֶּבֶא לִמְחָצֵר. וְתָם
אִיצָא פִּבְדוּה. מַעֲלָבֻז אֲדִי פִי סַל לִבְמֵא.
כְּמֵא אֲמֵרַת וּקְלֵת. הָרוֹן וּבְנִיה יֹאכְלוּנִיה׃
וְהַנּוֹתֵר בְּבָשָׂר וּבִלְחָם בָּאֵשׁ תִּשְׂרָפוּ׃
וְדִישָׁתָאֵר בְּבָשָׂרָא וּבְדְחָמָא. בְּנוֹרָא
תִּיכְדֹּון׃ וּמֵא פִּצֵּל מִן אֲלַחֵם וְלִבְכוּ.
אֲחִרְקוּה בִּלְנֹרָא׃ וּמִפְתָּח אֹהֶל מוֹעֵד לֹא
תֵצֵא׃ שְׁבַעַת יָמִים עַד יוֹם מִלֵּאת יָמֵי
מִלֵּאֵיכֶם כִּי שְׁבַעַת יָמִים יִמְלֵא אֶת־יְדֵיכֶם׃
וּבְתֹרַע מִשְׁכָּן זִמְנָא. לֹא חִפְקוֹן שְׁבַעַת
יָזְמִין. עַד יוֹם מִשְׁלָם. יוֹמֵי קוֹרְבָנִיוֹן אֲרִי
שְׁבַעַת יָזְמִין. יִקְרִיב (יִתְקַרֵּב) קוֹרְבָנִיוֹן׃
וּמִן בֶּאֱב כֶּבֶא לִמְחָצֵר. לֹא תִכְרֹגוּ סְבַעָה
אִיָּאִם. אִי יוֹם פִּרְאָג. אִיָּאִם כְּמֵאֲכֶם.
פֶּאֶן סְבַעָה אִיָּאִם. תִּכְמַל וְאֹגְבַתְכֶם (י׃)
כַּאֲשֶׁר עָשָׂה בְּיוֹם הַזֶּה צִוְּהָ יְהוָה לַעֲשׂוֹת
דְּכַפֵּר עֲלֵיכֶם׃ כְּמֵא דְּעַבְד בְּיוֹמָא הַדִּין.
פִּקִּיד יִי. לְמַעַבְד לְכַפֵּרָא עֲלֵיכֶם׃ כְּמֵא

עֲמַל בְּכֶם יוֹם. כְּדֹאךְ אִמַר אֱלֹהִי. אֵן יַעֲמַל
וַיִּסְתַּנֵּף עֲנִיכֶם (י׃) וּפִתַּח אֹהֶל מוֹעֵד תִּשְׁבּוּ
יוֹמָם וּלְלַיְלָה שְׁבַעַת יָמִים וְשִׁמְרַתְּם אֶת־
מִשְׁמֶרֶת יְהוָה וְלֹא תָמוּתוּ כִּי בֶן צִוְּיָתִי׃
וּבְתֹרַע מִשְׁכָּן זִמְנָא. תִּתְּבוֹן יָמָם וְלֵילֵי
שְׁבַעָא יוֹזְמִין. וְתִפְּרוֹן. יֵת מִפְּרֵת מִימְרָא
דִּי יִי וְלֹא תָמוּתוּן. אֲרִי בֶן אֶתְפִּקְדִית׃
וְעֲנַד בֶּאֱב כֶּבֶא לִמְחָצֵר. תְּגַלְסוּ לִידָא
וְנִהָאֲרָא סְבַעָה אִיָּאִם. וְתַחֲפִצוּ חִפְקִין
אֱלֹהִי וְלֹא תִהְלְכוּ. לֹאן כְּדֹא אִמַרְתִּי׃ וַיַּעַשׂ
אֶהֱרֹן וּבְנָיו אֶת כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־צִוְּהָ
יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה׃ וַעֲבַד אֶהֱרֹן וּבְנוֹהִי. יֵת
כָּל פְּתִילֵיָא. דְּפִקִּיד יִי בְּיַד־מֹשֶׁה׃
וַעֲמַל הָרוֹן וּבְנִיה. בְּגִמְיַע לֵאמֹר. אֲתִי
אִמַר אֱלֹהִי מוֹסִי׃ צִוִּי פִים עֲבִידִיהוּ סִי וּמִפְּרִין

כה אמר ה' עולותיכם בירמיה ס' ו' : דגנ למנחת שבת וב' וה'

ס וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁמִינִי קָרָא
מֹשֶׁה לְאֶהֱרֹן וּלְבְנָיו וּלְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַהֲוָה
בְּיוֹמָא הַמִּינָאָה. קָרָא מֹשֶׁה. לְאֶהֱרֹן
וּלְבְנוֹהִי. וְלִסְבֵי יִשְׂרָאֵל׃ פִּלְמָא כֹּאן פִּי
אִיֹּם אֲתֵאֲמֵן. דְּעֵא מוֹסִי בַּהָרוֹן וּבְנִיה.
וְאֲשִׁיאךְ בְּנֵי אִסְרָאִיל׃ וַיֹּאמֶר אֱלִי־אֶהֱרֹן
קַח־לְךָ עֵגֶל בֶּן־בָּקָר דְּחִטָּאת וְאַיִל לְעֹלָה
תְּמִימִם וְהִקְרֵב לִפְנֵי יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר לְאֶהֱרֹן.
סֹב לְךָ. עֵיגֵל פֶּרִי תִירִי דְּחִטָּתָא. וְדָבָר
דְּעֻדָּתָא שְׁלָמִין. וְקָרִיב קָדָם יִי׃ פִּקְא
דְּהָרוֹן. כֹּד עֲגֵרָא מִן אֲבָקָר לֹאֲדָבוּה.
וּכְבִּישָׂא לֹאֲעִידָה צַחִיחָאן. וּקְרִבְהֵמָא בִין
יְדֵי אֱלֹהִי׃ וְאֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תְּדַבֵּר לֵאמֹר
קַחוּ שְׁעִיר־עִזִּים דְּחִטָּאת וְעֵגֶל וּכְבִּישׁ בְּנֵי־
שִׁנָּה תְּמִימִם לְעֹלָה׃ וְעַם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
תְּמִלִּיל לְמִימֵר. סִבּוּ צִפִּיר פֶּרִי עֲזִין
דְּחִטָּתָא. וְעֵיגֵל וַיֹּאמֶר בְּנֵי שָׁנָא. שְׁלָמִין
לְעֻדָּתָא׃ וּמַר בְּנֵי אִסְרָאִיל קֹאֲלִיא. כֹּדוּ
עֲתוּד מִן לִמְאָעִזוּ לֹאֲדָבוּה. וְעֲגֵרָא וּכְרֹפֵא
בְּנֵי־סִנֵּה. צַחִיחָאן לֹאֲעִידָה׃ וְשׁוֹר וְאַיִל
דְּשְׁלָמִים דְּזִבְחָא לִפְנֵי יְהוָה וּמִנְחָה בְּלוּלָה
בְּשֶׁמֶן כִּי הַיּוֹם יְהוָה נִרְאָה אֲלֵיכֶם׃ וְתוֹר
וְדָבָר דְּנִכְסֵת קוֹדֵשִׁיא. לְדְּבָחָא קָדָם יִי.

ומנחתא

חלק הדקדוק. א) חיבת לזכר בפשט בכל ס"ם ופת"י ועמ"ש :

וּמִנְחָתָא דְּפִירָא בְּמִשָּׁח. אֲרִי יוֹמָא דִּין.
 יִקְרָא דִּי' מִתְּגַלִּי לְכוֹן: וְתוֹרָא וּכְבִּשָׁא
 לְאַסְלָמָה. יִדְבַּחַן בֵּין יְדֵי אֱלֹהִי. וְהִרְיָה
 מִלְּתוֹתָהּ בְּדֹהֵן. לְאֵן אִיוֹם. אֱלֹהֵי תִגְלָא רַכֵּם:
 וַיִּקְחוּ אֶת אֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה אֶל־פָּנָי אֹהֶר
 מוֹעֵד וַיִּקְרְבוּ בְּדִי־הָעֵדָה וַיַּעֲמֵדּוּ לְפָנָי
 יְהוָה: וַקְרִיבוּ יֵת דְּפִקִּיד מֹשֶׁה. לְקִדָּם
 מִשְׁכָּן וּמִנָּא. וַקְרִיבוּ כֹד בְּנִשְׁתָּא. וַקְמוּ
 קִדָּם יי': פִּקְדָמוּ מֵא אֹמֶר כֹּה מוֹסִי. אִי
 בֵּאב כְּבֹא לִמְחֲצָר. וְתִקְדָם גִּמִּיעַ אֲנִיעַ.
 וּוּקְפוּ בֵּין יְדֵי אֱלֹהִי: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה זֶה
 הַדְּבָר אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה תַּעֲשׂוּ וַיֵּרָא אֱלֹהִים
 בְּבוֹד יְהוָה: וַאֲמַר מֹשֶׁה. דִּין פִּתְגָמָא.
 דְּפִקִּיד יי' תַּעֲבִידּוּן. וַיִּתְּגַלִּי לְכוֹן יִקְרָא דִּי':
 וְקֵץ מוֹסִי. הִדִּי אֹמֶר. אִדִּי אֲמַרְכֶם אֱלֹהִי
 בֹה אַעֲמִידוּהָ. וַיִּתְּגַלֵּא לְכֶם כֶּרֶם אֱלֹהִי:
 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־אַהֲרֹן קִרְבֵּי אֶל־הַמִּזְבֵּחַ:
 וַעֲשֵׂה אֶת־חַטָּאתְךָ וְאֶת־עֲלֹתְךָ וּכְפֹר
 בְּעִדְךָ וּבְעֵד הָעָם וַעֲשֵׂה אֶת־קִרְבֵּן הָעָם
 וּכְפֹר בְּעֵדָם כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה: וַאֲמַר
 מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן. קִרְבֵּי לְמִדְבָּחָא וְעִבִיד. יֵת
 חַטָּאתְךָ וַיֵּת עֲלֹתְךָ. וּכְפֹר עֲדָךְ וְעַד עַמָּא.
 וְעִבִיד. יֵת קוֹרְבָן עַמָּא וּכְפֹר עֲלֵיהוֹן. כִּמָּא
 דְּפִקִּיד יי': פִּקְדָא דֶּה־רוֹן. תִּקְדָם לִי אֲמַרְכֶם
 וְאַעֲמִל. לְכוֹתְךָ וְצִעִידְתְךָ. וְאַסְתַּגְפֹּר עֲנֵךְ
 וְעֵן אֲקוּם. וְאַעֲמִל קִרְבָּנָהֶם וְאַסְתַּגְפֹּר
 עֲנָהֶם. כִּמָּא אֹמֶר אֱלֹהִי: וַיִּקְרַב אַהֲרֹן
 אֶל־הַמִּזְבֵּחַ וַיִּשְׁחֹט אֶת־עֹגֵל הַחַטָּאת
 אֲשֶׁר־לּוֹ: וַקְרִיב אַהֲרֹן לְמִדְבָּחָא. וְנִכְסֵם.
 יֵת עֹגֵלָא דְּחַטָּתָא דִּילִיָּה: פִּתְקָדָם הָרוֹן
 אִי אֲמַרְכֶם. וְדִבַּח עֹגֵל אֲדֹכָה אִדִּי לֹה:
 וַיִּקְרְבוּ בְּנֵי אַהֲרֹן אֶת־הַדָּם אִדִּי וַיִּטְבֹּל
 אֲצַבְעוֹ בַּדָּם וַיִּתֵּן עַל־קִרְנֹת הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת־
 הַדָּם יָצַק אֶל־יִסּוּד הַמִּזְבֵּחַ: וַקְרִיבוּ בְּנֵי
 אַהֲרֹן יֵת דָּמָא לִיָּה. וַיִּטְבֹּל אֲצַבְעֵיהָ בַּדָּמָא.
 וַיִּהַב עַל קִרְנֹת מִדְבָּחָא. וַיֵּת דָּמָא אֲרִיק.
 לִיסִידָא דְּמִדְבָּחָא: פִּקְדָם בְּנֵי הָרוֹן אִיָּה
 אֲדָם. וְגַמֵּם אֲצַבְעָהּ פִּיָּה. וְגַעַד עַלִּי
 אֲרִכָּאן אֲמַרְכֶם. וּבֹאקִי אֲדָם. צִבָּה עֲנֵךְ

אֲסִאסָּה: וְאֶת־הַחֶלֶב וְאֶת־הַכֶּלֶיִת וְאֶת־
 הִיתְרָת מִן־הַכֶּבֶד מִן־הַחַטָּאת הַקָּטֹר
 הַמִּזְבֵּחַ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: וַיֵּת
 תִּרְבָּא וַיֵּת כֹּלִיתָא. וַיֵּת חֲצָרָא מִן כֶּבֶדָא
 מִן חַטָּתָא. אֲפִיק לְמִדְבָּחָא. כִּמָּא דְּפִקִּיד
 יי' יֵת מֹשֶׁה: וְאֶתְרַב וְאֶלְכָא. וַיִּיאֲדָה
 אֲכַבֵּד מִן אֲדֹכָה. קֹהֵר דֹּאךְ עַלִּי אֲמַרְכֶם.
 כִּמָּא אֹמֶר אֱלֹהִי מוֹסִי: וְאֶת־הַפֶּשֶׁר וְאֶת־
 הָעוֹר שֶׁרָף בְּאֵשׁ מִחוּץ לְמִתְנָה: וַיֵּת
 בְּשִׂיא יֵת מִשְׁפָּא. אֲוִקִיד בְּנוֹרָא. מִפְּרָא
 לְמִשְׁרִיתָא: וְדַחֲמָה וְגִדָּה. אֲחִרְקָה
 בְּאַנָּר כְּאֲרַג אֶעֱסֹכֵר: וַיִּשְׁחֹט אֶת־הָעֵלָה
 וַיִּמְצְאוּ בְּנֵי אַהֲרֹן אֲדִיו אֶת־הַדָּם וַיִּזְרְקוּהוּ
 עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב: וְנִכְסֵם יֵת עֲלֹתָא.
 וְאַמְטִיָּא. בְּנֵי אַהֲרֹן לִיָּה יֵת דָּמָא וְזִרְקִיהָ
 עַל־מִדְבָּחָא סְחוֹר סְחוֹר: תַּסְדִּיבָה אֲצֵעִידָה.
 וּבִלְג בְּנֵי הָרוֹן אֲדָם אִיָּה. וְרִשָּׁה עַלִּי
 אֲמַרְכֶם מִסְתַּדִּירָא: וְאֶת־הָעֵלָה הַמִּצְיָא
 אֲדִיו לְנִתְחִיָּה וְאֶת־הָרֹאשׁ וַיִּקְטֹּר עַל־
 הַמִּזְבֵּחַ: וַיֵּת עֲלֹתָא. אֲמְטִיָּא לִיָּה.
 לְאַבְרָהָא וַיֵּת רִישָׁא. וְאַפִּיק עַל מִדְבָּחָא:
 וּבִלְגוּ אִיָּה. אֲעֲצָא אֲצֵעִידָה מֵעַ אֲרָאם.
 וְקֹהֵר דֹּאךְ עַלִּי אֲמַרְכֶם: וַיִּרְחֹץ אֶת־
 הַקֶּרֶב וְאֶת־הַכְּרָעִים וַיִּקְטֹּר עַל־הָעֵלָה
 הַמִּזְבֵּחַ: וְחִלִּיל יֵת גִּזָּא וַיֵּת כְּרִיעִיא.
 וְאַפִּיק עַל עֲלֹתָא לְמִדְבָּחָא: וְגַסֵּל אֲנֹף
 וְאַבְאָרַע. וְקֹהֵר דֹּאךְ עַלִּי אֲמַרְכֶם:
 וַיִּקְרַב אֶת קִרְבֵּן הָעָם וַיִּקַּח אֶת־שְׁעִיר
 הַחַטָּאת אֲשֶׁר לָעָם וַיִּשְׁחֹטְהוּ וַיַּחַטְּאֵהוּ
 בְּרֹאשׁוֹן: וַקְרִיב. יֵת קוֹרְבָן עַמָּא וְנִכְסֵם.
 יֵת צִפִּירָא דְּחַטָּתָא דְּדַעַמָּא. וְנִכְסִיָּה וּכְפֹר
 בְּדַמִּיָּה בְּקִדְמָאָה: תַּסְקִדָם קִרְבָּאן אֲקוּם.
 וְאֲכֹד עֲתוֹד אֲדֹכָה אִדִּי לֹהֵם. פִּדְבָּחָה
 וְדָכָא בֹה כְּאֹוֹל: וַיִּקְרַב אֶת־הָעֵלָה
 וַיַּעֲשֵׂה בְּמִשְׁפָּט: וַקְרִיב יֵת עֲלֹתָא.
 וְעִבִידָה בְּדַחֲוִי: תַּסְקִדָם אֲצֵעִידָה.
 וְעִמְדָהָ כְּאַסִּירָה: וַיִּקְרַב אֶת־הַמִּנְחָה
 וַיִּמְלֵא בְּפֹמִיָּה וַיִּקְטֹּר עַל־הַמִּזְבֵּחַ מִלְּכָד
 עֲלֹת הַבֶּקָר: וַקְרִיב יֵת מִנְחָתָא. וְמִלָּא

ידיה מנה. ואפיק על מדבחה. פר מעדת
צפרא: תם קדם אהדייה. ומלא כפה
מנהא. וכתר דאך עדי למדבח. מאכלא
צעידה' אגדאה: וישחט את השור ואת
האיל זבח השלמים אשר לעם וימצאו
בני אהרן את הדם אליו ויזרקוהו על
המזבח סביב: ונכם ית תורא וית דכרא.
נכסת קודשיא דלעמא. ואמטיאו. בני
אהרן ית דמא דיה. וזרקוהו על מדבחה
סחור סחור: ודבח לתור ולכבש. דבח
לסדאמה אדי לאקום. ובלג בני הרון אדם
איה. ורשה עדי למדבח מסתדירא: ואת
החלבים מן השור ומן האיל האלה
והמבסה והגלית ויתרת הכבד: וית
תרביא מן תורא. ומן דכרא. אליתא וחפי
גוא וכוליתא. וחצר כבדא: ואשחום מן
אתור. ומן לכבש. אליה ולמנטי לגוף
ולכדותין. וזאדה לכבד: וישימו את
החלבים על החזות ויקטר החלבים
המזבחה: וישויאו ית תרביא על חדותא
(כ"י חדותא). ואפיק תרביא למדבחה:
וציירו לשחום עדי לקצוץ. וקתר
לשחום עדי למדבח: ואת החזות ואת
שוק הימין הניף אהרן תנופה לפני יהוה
כאשר צוה משה: וית חדותא (כ"י חדותא).
וית שוקא דימינא. ארים אהרן. ארמא
קדם יי. כמא דפקיד משה: ולקצוץ.
ואסאק לאימן. חרבהא הרון. תחריכא בין
ידי אלה. כמא אמר מוסי: וישא אהרן
את ידיו אלהים ויברכם ויירד מעשת
החטאת והעלה והשלמים: וארים אהרן
ית ידוהי. דלעמא (כ"י בעמא) ובריכנון. ונחת.
מלמעבד חטאתא. ועדתא ונכסת קודשיא:
תם שש הרון ידיה. אלי לאקום ובארך
עדיהם. בעד אן נזר מן עמד לכובה.
ולצעידה ודבח לסדאמה: ויבא משה
ואהרן אל אהל מועד ויצאו ויברכו את
העם וירא כבוד יהוה אל כלהעם: ועל
משה ואהרן משכן ומנא. ונפקו. וברכו

ית עמא. ואתגלי יקרא דיי לכד עמא:
פדכל מוסי והרון אלי כבא למחצר.
וכרגא. ובארכא עדי לאקום. פתגלא להם
כרם אלה: ותיצא אש מלפני יהוה ותאכל
עדה מזבח את העלה ואת החלבים וירא
כלהעם וירנו ויפלגו על פניהם: ונפקת
אישתא מן קדם יי. ואכלת על מדבחה.
ית עדתא וית תרביא. וחזא כד עמא
ושבח. ונפלגו על אפיהון: באן כרגת
נאר מן ענד אלה. פאכלת עדי למדבח.
לצעידה ולשחום. פנצר דאך לאקום ורנו.
ווקעו עדי וגוההם: ויקחו בני אהרן נדב
ואביהוא איש מחתתו ויתנו בהן אש
וישימו עליה קטרת ויקריבו לפני יהוה
אש זרה אשר לא צוה אתם: ונסיבו בני
אהרן. נדב ואביהוא גבר מחתיתיה. ויהבו
בהון אישתא. ושויואו עליה קטרת בסמין.
וקריבו קדם יי אישתא נוכריתא. דלא
פקיד יתהון: תם אכל בני הרון. נדב
ואביהוא כל ואחד מגמרה. וגעדא פיהמא
נארא. וציירא עליהמא בכורא. וקרבא
בין ידי אלה נארא גריבה. מאדם ואמרהם
בהא: ותיצא אש מלפני יהוה ותאכל אותם
וימתו לפני יהוה: ונפקת אישתא. מן קדם
יי ואכלת יתהון. ומיתו קדם יי: פכרגת
נאר מן ענד אלה פאכלתהמא. פמאתא
בין ידי אלה: ויאמר משה אל אהרן הוא
אשר ידבר יהוה לאמר בקרבי אקדש
ועל לפני כלהעם אכבד וידם אהרן:
ואמר משה לאהרן. הוא דמליל יי למימר
בקריבי אתקדש. ועד אפי כד עמא
אתיכר. ושתיק (כ"י ושבה) אהרן: פקא
מוסי דהרון. הוא קא אלה אני אתעצם:
באמקרבין לי ובחצרה גמיעאקום אתקדם
פסכת הרון: ויקרא משה אל מישאל
ואל אלצפן בני עזיאל דד אהרן ויאמר
אלהם קרבו שאו את אחיכם מאת פני
הקדש אל מחוץ למחנה: וקרא משה.
דמישאל ודאלצפן. בני עזיאל אחבובי

דאחרן

חלק הקדוק. (ג) ויקריבו לפני ה' אש זרה. היבת ויקריבו באולא בכל ההינאן: (*) ידיו קרי: (*) הרי מעמי:
ו יקרא (כתר תורה)

תָּמְתוּ חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם : חֲמֹר
וּמְרוֹי . לֹא תִשְׁתִּי אֶת וּבִנְךָ עִמָּךְ .
בְּמִיעֲלֹכּוֹן . לְמִשְׁכַּן זְמָנָא וְלֹא תִמּוֹתוֹן .
קִים עֲלֶם לְדֹרִיכּוֹן : כֹּמֶר וּמִכְכֵּר . לֹא
תִשְׁרַב אֲנַת וּבִנְךָ מֵעַד . פִּידְכּוֹלְכֶם אִי־כִבֵּא
לִמְחָצֵר וְלֹא תִהְלְכוּ . רֶסֶם אֲדָהָר עָלֶי מֹר
אֲנִי־לִבֶּם : וְלִהְבֵּלִיד בֵּין הַקֹּדֶשׁ וּבֵין הַחֹל
וּבֵין הַטָּמֵא וּבֵין הַטָּהוֹר : וְלֹא־פָרָשָׁא . בֵּין
קִידָשָׁא וּבֵין חֵילָא . וּבֵין מִסְאֲבָא וּבֵין
דְּכִיָּא (כ) דְּכִיָּא (כח) : וְלִתְפַצְלוֹ . בֵּין אֶקְדָּם
וְלִבְדֵּל . וְאַנְגָּם וְאַטְאָהָר : וְלִהְוֹרֶת אֶת־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל אֶת־כָּל־הַחֻקִּים אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה
אֵלֵיהֶם בְּיַד מֹשֶׁה : וְלֹא־פָאֵת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
יֵת כָּל קִימִיָּא . דְּמִלִּיד יִי . דְּהוֹן בִּידָא
דְּמֹשֶׁה : וְלִתְפַתּוֹן (י) בְּנֵי אִסְרָאִיל . בְּגִמִּיעַ
לְרִסּוֹם . אֲדִי אִמֵּר אֱלֹה עָלֶי יַד מוֹסִי :

פ

וְדִבֶּר מֹשֶׁה אֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־אַלְעָזָר וְאֶל־
אֵיתָמָר בְּנֵי הַנּוֹתָרִים קָחוּ אֶת־הַמִּנְחָה
הַנּוֹתָרֶת מֵאִשֵּׁי יְהוָה וְאִכְלוּהָ מִצִּדֵּת אֶצֶל
הַמִּזְבֵּחַ כִּי קֹדֶשׁ קִדְשִׁים הוּא : וּמִלִּיל
מֹשֶׁה עִם אַהֲרֹן . וְעִם אַלְעָזָר . וְעִם אֵיתָמָר
בְּנוֹתֵי דְאִשְׁתָּאֲרוֹ . סָבוּ יֵת מִנְחָתָא .
דְּאִשְׁתָּאֲרֶת מִקֶּרֶב בְּנֵי־דִיִּי וְאִכְלוּהָ פִּטּוֹר
בְּסִטָּר מִדְּבָחָא . אֲרִי קֹדֶשׁ קִידְשֵׁן הִיא :
תָּם קֵא מוֹסִי לַהֲרוֹן . וְאַלְעָזָר וְאֵיתָמָר
וְדִידָה אֲבִאקִיִן . כִּדּוּ אֲהֲרִיִּה . אֲפֹאֲצֵה
מִן קִרְאֲבִין אֱלֹה . וְלִדְוֹהָ פִּטּוֹרָא דִּזֶּק
לְמִדְּבַח . לֹאֲנָהָא מִן כּוֹאֵץ אֲאֶקְדָּאם :
וְאִכְלֹתֶם אֹתָהּ בְּמָקוֹם קֹדֶשׁ כִּי חֻקֵּךְ
וְחֻק־בְּנִיךָ הוּא מֵאִשֵּׁי יְהוָה כִּי־כֵן צִוִּיתִי :
וְתִכְדּוֹן יֵתָהּ בְּאֶתֶר קִדִּישׁ . אֲרִי חוֹדְקָךְ
וְחוֹדֵק בְּנִיךָ הִיא . מִקֶּרֶב בְּנֵי־דִיִּי . אֲרִי כֵן
אֶתְפַּקְדִּית : וְגֵאִיז אֵן תִּאֲכֹלוּהָ פִי
מוֹצֵעַ מִקְדָּם אִיצָא . (י) אֵד הִי רִזְקָךְ וְרִזְק
בְּנִיךָ . מִן קִרְאֲבִין אֱלֹה . לֹאֵן כִּדְאֲאִמֵּרְתָּ :
וְאֵת חִזָּה הַתְּנוּפָה וְאֵת | שׁוֹק הַתְּרוּמָה

האכלו

דְּאַהֲרֹן . וְאִמֵּר דְּהוֹן . קִרְוּבוֹ . מוֹדּוֹ יֵת
אֲחִיכּוֹן מִן קָדָם (י) אֲפִי קִידָשָׁא . לְמִפְרָא
לְמִשְׁרִיתָא : תָּם דְּעָא מוֹסִי . בְּמִישָׁא
וְאַצְפֵּן . בְּנֵי עֲזִיָּא עִם הָרוֹן . וְקֵא דְהִמָּא .
תִּקְדָּמָא אֲחִמְרוּ אֲבוֹתְכֶם (ח) מִן בֵּין יָדֵי
אֶקְדָּם . אִי כֹאֲרָג אֶעֱסַפֵּר : וְיִקְרְבוּ וְיִשָּׂאֵם
בְּכַתְנֵתֵם־אֶדְמִחוּץ לְמִחְנָה כְּאֲשֶׁר דִּבֶּר
מֹשֶׁה : וְקִרְיָבוּ . וְנִטְלוּ וְנִינְן בְּכַתְוִינִיהוֹן . לְמִפְרָא
לְמִשְׁרִיתָא . כְּמֹאֲדִמְלִיד מֹשֶׁה : פִּתְקִדָּמָא .
וְחִמְלָאֲהִמָּא בְּתוֹאֲנִיהִמָּא . אִי כֹאֲרָג
אֶעֱסַכֵּר . כִּמָּא אִמֵּר מוֹסִי : וְיִאֲמֹר מֹשֶ�ה
אֶל־אַהֲרֹן וְלִאֲעֹזֶר וְלֵאֵיתָמָר בְּנֵי־רֹאשִׁיכֶם
אֶל־תְּפָרְעוּ וּבְגִידֵיכֶם לֹא־תִפְרְמוּ וְלֹא
תִמְתּוּ : וְעַל־כִּדְּהֶעֱרָה יִקְצֹף וְאֲחִיכֶם כִּדְּ-
פִית יִשְׂרָאֵל יִכְבוּ אֶת־הַשְּׂרָפָה אֲשֶׁר־יִשְׂרָף
יְהוָה : וְאִמֵּר מֹשֶ�ה דְּאַהֲרֹן . וְלִאֲעֹזֶר
וְלֵאֵיתָמָר בְּנוֹתֵי . רִישִׁיכּוֹן דְּאֵתְרָבּוֹן
פִּירוֹעַ וְלְבוֹשִׁיכּוֹן דְּאֵתְבּוֹעֵן וְלֹא תִמּוֹתוֹן .
וְעַד כָּד כְּנִשְׁתָּא יְהִי רוֹגְזָא . וְאֲחִיכּוֹן כָּד
פִּית יִשְׂרָאֵל . יִכְבּוֹן יֵת יִקְדָּתָא . דְּאִוְקִיד
יִי : פִּקֵּא מוֹסִי לַהֲרוֹן . וְלִאֲעֹזֶר וְלֵאֵיתָמָר
בְּנֵיהֶ . רוֹסְכֶם דְּאֵתְשַׁעְתּוּ וְתִיאֲבַכֶם לֹא
תִמְזְקוּ וְלֹא תִהְלְכוּ . וְעָלֶי גִמִּיעַ אֲנִמְעִיכּוֹן
סַכֵּט . (ט) וְאֲבוֹתְכֶם גִּמִּיעַ בְּנֵי אִסְרָאִיל . יִכְבוֹן
עָלֶי אֲחֲרִיק . אֲדִי אֲחֲרָקָה אֱלֹה : וּמִפְתָּח
אֲהֵל מוֹעֵד לֹא תִצָּאוּ פֶּן־תִּמְתּוּ כִּי שֶׁמֶן
מִשְׁחַת יְהוָה עֲלֵיכֶם וַיַּעֲשׂוּ כְּדִבְרֵי מֹשֶׁה :
וּמִתְרַע מִשְׁכַּן זְמָנָא . לֹא תִפְקוֹן דְּקָמָא
תִּמּוֹתוֹן . אֲרִי מִשְׁחַת רְבוּתָא דִּיִּי עֲלֵיכּוֹן .
וְעִבְדּוּ כְּפִתְגָמָא דְּמֹשֶׁה : וּמִן בֹּאֵב כִּבֵּא
אֲמִחָצֵר . לֹא תִכְרְגוּ לֹא תִהְלְכוּ . לֹאֵן
דְּהֵן מִסּוּחִיָּה אֱלֹה עֲלֵיכֶם . פַּעֲמָדוֹ כִּמָּא
קֵא מוֹסִי :

פ

וְדִבֶּר יְהוָה אֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר : וּמִלִּיד יִי .
עִם אַהֲרֹן דְּמִימֵר : תָּם כֹּלֵם אֱלֹה הָרוֹן
תִּכְלִימָא : יִין וְשִׁכָּר אֶל־תִּשְׁתּוּ | אֶתְהָ |
וּבְנִיךָ אֶתְךָ בְּבִאֲבָם אֶל־אֲהֵל מוֹעֵד וְלֹא

חלק הדקדוק. (ד) וישאם בכתנתם. בכל התיגאן התיו בשוא קמץ דלא כמהריב"ש ו"ל: (ה) ולא לעזר ולאיתמר בניו. אין כאן פסוק בין תיבת ולאיתמר לתיבת בניו בכל התיגאן: (ו) אשר שרף ה'. הטפחא בתיבת אשר גם בדפוסים הקדמונים כולם ואין לחוש למשמעות אחר ח"ו דוה אינו דומה להנהו דאחירו בהו רבנן ותמצא כי הפעלים ישנתו לזה לפי פעליהם ולפי מקומותיהם ועיין בפ' כי תבוא בפסוק יתנך ה' נגף ודוק: (ז) ואל אלעזר ואל איתמר בניו. אין כאן פסוק בין תיבת איתמר לתיבת בניו בכל סת"י:

תאכלו במקום טהור אֵתָהּ וּבְנִיךָ
 וּבְנֵיכָהּ אֶתְךָ בַּיַּחֲקֶךָ וּחֻק־בְּנִיךָ נִתְּנוּ
 מִזִּבְחֵי שְׁלָמִי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל : וַיֵּת ה' דִּרְאָ
 דְּאַרְמוֹתָא. וַיֵּת שׁוֹקֵא דְאַפְרָשׁוֹתָא. תִּיכְלוּן
 בְּאַתֵּר דְּכִי. אֵתָהּ. וּבְנִיךָ וּבְנֵיכָהּ עִמָּךְ. אֲרִי
 חוֹלְקָךְ וְחוֹלֵק בְּנִיךָ אֶתְיָהִיבוּ. מִנְכֶּסֶת
 קוֹדֵשׁ יֵאָדְבֵנִי יִשְׂרָאֵל : וְאַמָּא קָץ
 אֶתְחַרִּיךְ וְסֹאק אֶרְפִּיעָהּ. פְּכוּזָהּ פִּי
 מוֹצֵעַ טֹאֲהָרִי. אַנְתָּה וּבְנִיךָ וּבְנֵיכָהּ מֵעַךְ.
 פֹּאנְהָ רֹזֶק וְרֹזֶק אוֹדֹאדְךָ קִד
 אֶעֱטִיתְכֶמוֹהָ. מִן דְּבֹאִיח סְדָאמָה בְּנֵי
 אִסְרָאִיל: שׁוֹק הַתְרוּמָה וְחוֹזֶה הַתְנוּפָה עַל
 אֲנָשֵׁי הַחֲלָבִים יִבְיֹאוּ דְהִנִּיף תְּנוּפָה דְּפִנִּי
 יְהוָה וְהִיָּה דָךְ וּלְבְנִיךָ אֶתְךָ דְּחֻק־עוֹלָם
 כְּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה : שׁוֹקֵא דְאַפְרָשׁוֹתָא
 וְחִדְיָא דְאַרְמוֹתָא. עַד קוֹרְבָנִי תִרְבִּיא
 יִתִּיתוֹן. דְּאַרְמָא אֶרְמָא מָדָם יִי. וְיִהִי דָךְ.
 וּלְבִנְךָ עִמָּךְ דְּקִים עֲדָם. כְּמָא דְּפִקִּיד יִי:
 (י) סֹאק אֶרְפִּיעָהּ וְקָץ אֶתְחַרִּיךְ. מֵעַקְרָאבִין
 אֲשַׁחֲסֵם יֵאָתוּ. פִּיחֲרִכָּהּ תַּחֲרִיבָא בֵּין יְדֵי
 אֱלֹהִים. פִּתְכוֹן דָּךְ. וּלְבִנְךָ מֵעַךְ רֶסֶם אֲדַהֵר.
 כְּמָא אָמַר אֱלֹהִים : וְאַתָּה שְׁעִיר הַחֲטָאת
 דְּרִישׁ דְּרִישׁ מִשָּׁה וְהִנֵּה שֹׁרֶף וְיִקְצֹף עַד־
 אֲדַעְזֹר וְעַד־אֵיתְמַר בְּנֵי אֶהְרֹן הַנּוֹתֵרִם
 דְּאָמַר : וַיֵּת צִפְרָא דְּחֲטָאתָא. מִתְּפַע
 תְּבַעִיתָ. מִשָּׁה וְהָא אֶתְּוֹקֵר. וְרִגְזוּ. עַד אֲדַעְזֹר
 וְעַד אֵיתְמַר בְּנֵי אֶהְרֹן. דְּאֲשַׁתְּאֲרוּ לְמִימַר:
 וְאֵדְתַּמַּס מוֹסִי. עֲתוּד אֲדַכּוּה פֹּאדָאָה קִד
 אַחֲרָךְ. פִּסְכֵּט. עַל־י אֲדַעְזֹר וְאֵיתְמַר בְּנֵי
 הָרוֹן. אֲבֹאקִיין קֹאִילָא: מִדּוֹעַ לֹא־אֲבִלְתֶּם
 אֶת־יְהוָה חֲטָאת בְּמָקוֹם הַקֹּדֶשׁ כִּי קָדֵשׁ
 קָדָשִׁים הוּא וְאַתָּה נָתַן לָכֶם דְּשֹׂאת אֶת־
 עוֹן הָעֶדָה לְכַפֵּר עֲלֵיהֶם דְּפִנִּי יְהוָה: מִדִּין.
 דֹּא אֲבִלְתֶּנוּ יֵת חֲטָאתָא בְּאַתֵּר קוֹדֵשׁ.
 אֲרִי. קוֹדֵשׁ קוֹדֵשִׁין הִיא. וַיֵּתָה יְהוָה לְכוֹן.
 לְסַלְחָא עַל חֻזְבִּי כְּנִשְׁתָּא. לְכַפֵּרָא עֲלֵיהוֹן
 קָדָם יִי: מֵא בֹאֲכֶם לֹם תֹּאכְלוּ אֲדַכּוּה פִּי
 מוֹצֵעַ מִקָּדָם. דֹּאנְהָ מִן כּוֹאֵץ אֶאֱקֹדָם.
 וְאֱלֹהִים קִד אֶעֱטֹאֲכֶם אִיאָהָא. לְתַחֲמִלוּ וּזֹר

אֲגַמֵּעַ. וְתַסְתַּגְּפוּ עֲנָהֶם בֵּין יְדֵי אֱלֹהִים:
 הֵן לֹא־הוֹבִיָּא אֶת־דְּמָה אֶת־הַקֹּדֶשׁ פְּנִימָה
 אֲכֹל תֹּאכְלוּ אֶתָּה בְּקֹדֶשׁ כְּאֲשֶׁר צִוִּיתִי:
 הֵאָדָא אֶתְעַל מִדְּמָה. לְבֵית קוֹדֵשׁ אֲנֹוֹאָה.
 מִיכָל תִּיכְלוּן יֵתָהּ. בְּקוֹדֵשׁ כְּמָא
 דְּפִקִּידִית (כ) דְּאַתְּפִקִּידִית: וְאֵיצָא הוֹדָא
 לֹם יִדְכֹל מִן דְּמָהָא. אִי־אֶקְדָם אֲנֹוֹאֲנִי.
 פִּקִּד כֹּאֵן יִגֵּב תֹּאכְלוּהָ פִּי־אֶקְדָם (כ) כְּמָא
 אָמַרְתֶּם: וַיִּדְבֹּר אֶהְרֹן אֶל־מִשָּׁה הֵן
 הַיּוֹם הַקָּרִיבוּ אֶת־יְהוָה וְאֶת־עֲלֹתָם
 דְּפִנִּי יְהוָה וְתִקְרָאנָה אֶת־יְהוָה וְאֶבְלְתִּי
 חֲטָאת הַיּוֹם הַיֵּיטֵב בְּעֵינֵי יְהוָה: וּמִלִּיל
 אֶהְרֹן עִם מִשָּׁה. הֵאָדָא יוֹמָא דִּין. קָרִיבוּ יֵת
 חֲטָאוֹתָהוֹן וַיֵּת עֲלוֹתָהוֹן קָדָם יִי. וְעִרְעָא
 יֵתִי עֶקֶן כְּאֵדִין. אֲלֹו פִּון אֲבִלְתִּי חֲטָתָא
 יוֹמָא דִּין. הַתְּקִין קָדָם יִי: פִּקִּא הָרוֹן
 לְמוֹסִי. הוֹדָא אִיוֹם. אֲדִי קָרְבוּ דְכוֹתָהֶם
 וְעִידְתָּהֶם בֵּין יְדֵי אֱלֹהִים. וּוּאֲפִתְנִי מִתֵּל
 הָדָה אֲמַצְאִיב. פִּלוּ אֲבִלְתִּי אֲדַכּוּה אִיוֹם.
 הֵל כֹּאֵן דֹּאךְ חֲסִנָא עֲנֵד אֱלֹהִים (כ) : וַיִּשְׁמַע
 מִשָּׁה וַיֵּיטֵב בְּעֵינָיו: וַיִּשְׁמַע מִשָּׁה. וַשֹּׁפֵר
 בְּעֵינָוְהִי: פִּלְמָא סָמַע דֹּאךְ מוֹסִי. חֲסִן
 עֲנֵדָה: פ

וַיִּדְבֹּר יְהוָה אֶל־מִשָּׁה וְאֶל־אֶהְרֹן דְּאָמַר ה
 אֲדֹהֶם: וּמִלִּיל יִי. עִם מִשָּׁה וְאֶהְרֹן
 לְמִימַר דְּהוֹן: פִּכְלָם אֱלֹהִים מוֹסִי וְהָרוֹן
 וְקָל דְּהֵמָא: דְּבָרוּ אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל דְּאָמַר
 זֹאת הַחִיָּה אֲשֶׁר תֹּאכְלוּ מִכֹּל־חֲבֵהֲמָה
 אֲשֶׁר עַל־הָאָרֶץ: מִלִּילוּ. עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 לְמִימַר. דֹּא חִיָּתָא דִּתִּיכְלוּן. מִכָּל בְּעִירָא
 דְּעַד־אַרְעָא: כִּלְמָא בְּנֵי אִסְרָאִיל וְקוֹלוּ דְּהֵם.
 הָדָא אֲחִיוָאֵן אֲדִי יִגְזוּ אֵן תֹּאכְלוּה. מִן
 גְּמִיעַ אֲבֵהָאִים אֶת־י עַל־י אֲרִיץ: כָּד
 מִפְּרִסְתָּ פְּרִסָּה וְשִׁמְעֵת שִׁמְעַת פְּרִסְתָּ מַעֲדָת
 גְּרָה בְּבִהֲמָה אֶתָּה תֹּאכְלוּ: כִּל דְּסִדִּיקָא
 פְּרִסְתָּה (י) פְּרִסְתָּה. וּמִטְּדָפִין מִטְּדָפִין
 פְּרִסְתָּה. מִסְקָא פְּשָׂרָא בְּבִעִירָא. יֵתָה
 תִּיכְלוּן: כִּל מִצְלָפָה בְּצִלָּף. וּמִפְּרָק
 צִלְפָּהָ תִּפְרִיקָא. וּמִצְעָדָה אֲגִתְרָאֵר

(*) חצי התורה בפסוקים.

מִן־לִבָּהֶם פִּלְלוּהָ: אַךְ אֶת־זֶה לֹא
תֹאכְלוּ מִמַּעַל־הַגֶּרֶה וּמִמִּפְרֵסֵי הַפְּרֶסֶה
אֶת־הַגִּמְלָה כִּי־מַעַלֶּה גֶרֶה הוּא וּפְרֶסֶה
אֵינֶנּוּ מִפְּרִים טָמֵא הוּא לָכֵם: בְּרֹם יֵת
דִּין לֹא תִכְלוּן. מִמִּסְקֵי פֶשֶׁרָא. וּמִסְדִּיקֵי
פְּרֶסֶתָא. יֵת גִּמְלָה. אֲרִי מִסִּיק פֶּשֶׁרָא הוּא.
וּפְרֶסֶתִּיהָ לֹא סְדִיקָא. מִסָּאב הוּא לָכֵן:
וְאִמָּא הִדָּה פִּלְא תֹאכְלוּ. מִן לִמְצַעְדֵי
לֹא־תִרְאֶרֶ. וְלִמְפָּרֶק לְצִלָּהּ. לֹא־נָה
מִצַּעַד אֹתִירָאֶר. גִּיר מִצִּלָּהּ בְּצִלָּהּ. פִּהוּ
נִגְס לָכֵם: וְאֶת־הַשֶּׁפֶן כִּי־מַעַלֶּה גֶרֶה הוּא
וּפְרֶסֶה לֹא יִפְרִים טָמֵא הוּא לָכֵם: וְיֵת
טָבָא. אֲרִי מִסִּיק פֶּשֶׁרָא הוּא. וּפְרֶסֶתִּיהָ
לֹא סְדִיקָא. מִסָּאב הוּא לָכֵן: וְלֹא־נָה
פִּלְאֵה מִצַּעַד אֹתִירָאֶר. גִּיר מִצִּלָּהּ בְּצִלָּהּ.
פִּהוּ נִגְס לָכֵם: וְאֶת־הָאֲרִנָּבֶת כִּי־מַעַלֶּת
גֶּרֶה הוּא וּפְרֶסֶה לֹא־הִפְרִיסָה טָמֵאָה הוּא
לָכֵם: וְיֵת אֲרִנָּבָא. אֲרִי מִסְקָא פֶּשֶׁרָא
הִיא. וּפְרֶסֶתִּיהָ לֹא סְדִיקָא. מִסָּאבָהּ הִיא
לָכֵן: וְאֲרִנָּבָהּ. פִּלְאֵהּ מִצַּעַדֶּה אֹתִירָאֶר.
זֶה גִיר מִצִּלָּהּ בְּצִלָּהּ. פִּהוּ נִגְסָה לָכֵם:
וְאֶת־הַחֲזִיר כִּי־מִפְּרִים פְּרֶסֶה הִיא וְשִׁמְעָה
שִׁמְעָה פְּרֶסֶה וְהוּא גֶרֶה לֹא־יִגֵּר טָמֵא הוּא
לָכֵם: וְיֵת חֲזִירָא. אֲרִי סְדִיק פְּרֶסֶתָא הוּא.
וּמִטְּלָפִן מִטְּלָפִין פְּרֶסֶתִּיהָ. וְהוּא פֶּשֶׁרָא לֹא
פֶּשֶׁר. מִסָּאב הוּא לָכֵן: וְלִבְנִזִּיר. פִּלְאֵה
מִצִּלָּהּ בְּצִלָּהּ. וּמִפָּרֶק צִלְפָּה תִפְרִיקָא.
זֶהוּ אֹתִירָאֶר לֹא יִגֵּר. פִּהוּ נִגְס לָכֵם:
מִבְּשָׂרָם לֹא תֹאכְלוּ וּבְנִבְלָתָם לֹא תִנְעֹנוּ
טָמֵאִים הֵם לָכֵם: מִבְּשָׂרָהוּן לֹא תִכְלוּן.
וּבְנִבְלָתָהוּן לֹא תִקְרִבוּן. מִסָּאבִין אֵנִין
לָכֵן: מִן־לְחֹמֶה לֹא־תֹאכְלוּן. וּבְנִבְאִירָהּ
לֹא תִדְנוּ. כִּדָּאֵךְ הִי נִגְסָה לָכֵם: אֶת־זֶה
תֹּאכְלוּ מִכָּל אֲשֶׁר בְּפִיָּם כָּל אֲשֶׁר־לֹו
סִנְפִיר וְקִשְׁקִשֵׁת בְּפִיָּם בְּפִיָּם וּבְנִחְלִים
אֲתָם תֹּאכְלוּ: יֵת דִּין תִּכְלוּן. מִכָּל־דְּבָמִיָּא.
כָּל דְּלִיה צִיצִין וְקִדְפִין בְּמִיָּא. בְּיִמְמִיָּא.
וּבְנִחְלִיָּא יִתְהוּן תִּכְלוּן: וְהִדָּאִמָּא יִגְזֹו אֵן
תֹּאכְלוּ. מִן גִּמְעָה מֵא פִי לִמָּא. כָּל מֵא
לֵה אֹנְחָה וּפְלוּס. פִּי לִבְחָר וְלֹא־וִדִּיה

פִּלְלוּהָ: וְכָל אֲשֶׁר־אֵין לֹו סִנְפִיר וְקִשְׁקִשֵׁת
בְּפִיָּם וּבְנִחְלִים מִכָּל שְׂרָץ הַפִּיָּם וּמִכָּל
נֶפֶשׁ הַחַיָּה אֲשֶׁר בְּפִיָּם שְׂקֵץ הֵם לָכֵם:
וְכָל דְּלִית לִיה צִיצִין וְקִדְפִין. בְּיִמְמִיָּא
וּבְנִחְלִיָּא. מִכָּל רַחֲשָׁא דְּמִיָּא. וּמִכָּל נֶפֶשׁ
חַיָּתָא דְּבָמִיָּא. שְׂקִצָּא אֵנִין לָכֵן: וְכָל מֵא
לִים לֵה אֹנְחָה וּפְלוּס. פִּי לִבְחָר וְלֹא־וִדִּיה.
מִן גִּמְעָה דְּבִיב לִמָּא. וּמִן גִּמְעָה לִחְוִיָּאן
אֲרִי פִי לִמָּא. פִּהוּ רִגְס לָכֵם: וְשִׂקֵץ יִהְיוּ
לָכֵם מִבְּשָׂרָם לֹא תֹאכְלוּ וְאֶת־נִבְלָתָם
תִּשְׂקִצוּ: וְשִׂקִצָּא יִהְיוּ לָכֵן. מִבְּשָׂרָהוּן לֹא
תִכְלוּן. וְיֵת נִבְלָתָהוּן תִּשְׂקִצוּן: וְכֹונָה
אֲרִגְס לָכֵם. מִן לְחֹמֶה לֹא תֹאכְלוּ.
וּבְנִבְאִירָהּ תִּרְגְּסוּ: כָּל אֲשֶׁר־אֵין לֹו סִנְפִיר
וְקִשְׁקִשֵׁת בְּפִיָּם שְׂקֵץ הוּא לָכֵם: כָּל דְּלִית
לִיה צִיצִין וְקִדְפִין בְּמִיָּא. שְׂקִצָּא הוּא לָכֵן:
כִּדָּאֵךְ כָּל מֵא לִים לֵה. אֹנְחָה וּפְלוּס פִּי
לִמָּא. פִּהוּ רִגְס לָכֵם: וְאֶת־אֵלֶּה תִּשְׂקִצוּ
מִן הָעוֹף לֹא יֹאכְלוּ שְׂקֵץ הֵם אֶת־הַנֶּשֶׁר
וְאֶת־הַפֶּרֶס וְאֶת־הָעוֹנִיָּה: וְיֵת אֵלֶּין
תִּשְׂקִצוּן מִן עוֹפָא. לֹא יִתְאֲכְלוּן שְׂקִצָּא
אֵנִין. נִשְׂרָא וְעֵר וְעִזָּא: וְהִדָּה מֵא תִרְגְּסוּ
מִן לִמָּאִיר. לֹא יֹאכְלוּ אֵנָה אֲרִגְסָם. אֲנִסֵּר
וְלִעֲקָאב וְלִעֲנָקָא^(י): וְאֶת־הַדָּאָה וְאֶת־
הָאִיָּה דְּמִיָּנָה: וְדִיתָא. וְטִרְפִּיתָא דְּזִנָּה:
וְאֶחָדָא^(י) וְלִצְדָא בִּאֲצִנְאָפָהּ: אֶת כָּל־
עֵרֶב דְּמִיָּנָה: יֵת כָּל עוֹרְבָא דְּזִנָּה: וּגִמְעָה
לִגְרָאבִיב בִּאֲצִנְאָפָהּ: וְאֶת בֵּית הַיַּעֲנָה
וְאֶת־הַתְּחִמָּס וְאֶת־הַשֶּׁחַף וְאֶת־הַנֶּנֶץ
דְּמִיָּנָהוּ: וְיֵת בֵּית נַעֲמִיתָא. וְצִיצָא וְצִפֵּר
שְׂחָפָא. וְנִצָּא דְּזִנָּהוּ: וְלִנְעָאִמָּה. וְלִכְמָאָה
וְלִסָּאָה. וְלִבָּא לִאֲצִנְאָפָה: וְאֶת־הַכֹּס
וְאֶת־הַשֶּׁקֶךְ וְאֶת־הַיִּנְשׁוֹף: וְקִדְיָא
וְשִׁדְיָנָא וְקִפּוּפָא: וְלִבּוּס וְלִמְגָא וְלִבְאִשְׂקָה:
וְאֶת־הַתְּנִשְׁמָת וְאֶת־הַקָּאֵת וְאֶת־הַרְחָם:
וְבִיתָא וְקִתָּא וִירְקִרִיקָא: וְלִשְׂאֵהִין וְלִקּוֹק
וְלִרְחָם: וְאֶת הַחֲסִידָה הָאֲנָפָה דְּמִיָּנָה
וְאֶת־הַדּוֹכִיפָת וְאֶת־הָעֵטְלָה: וְחֹרִיתָא.
וְאִבּוּ דְּזִנָּה. וְנִגְרָא וְעֵטְלִיפָא: וְלִצְקָר
וְלִבְנָנָה בִּאֲצִנְאָפָהּ. וְאֶהְדָּה וְלִכְפָּאֵשׁ:

וּפֶשֶׁרָא לִיתְהָא מִסְקָא. מִסְאֲבִין אֲנִין
 זְכוּן. כֹּד דִּיקָרְב בְּהוּן יְהִי מִסְאֲב: מִן
 גִּמְיע אֲבָהָאִים. אֵתִי הִי מִצְלָף בְּצִלָּף.
 וּתְפָרִיק לִיסְהָא (כ) מִפְּרָקָה. וְאִגְתָּרָא
 לִיסְהָא מִצְעָדָה. פְּהִינְגִּסָּה לָכֶם. כֹּד מִן דְּנָא
 בְּהָא יִגָּס: וְכֹל וְהִזְקָךְ עַד־כְּפִיו בְּכִל־הַחַיָּה
 הַחֲלֵכֶת עַד־אַרְפֵּע טַמְאִים הֵם לָכֶם כֹּד־
 הִנְגַּע בְּנִבְלָתָם יִטְמָא עַד־הָעָרִב: וְכֹד
 דְּמַהֲלִיק עַד יְרוּחִי. בְּכֹד חֵיתָא דְּמַהֲלִיקָא
 עַד אַרְבַּע. מִסְאֲבִין אֲנִין זְכוּן. כֹּד דִּיקָרְב
 בְּנִבְלָתָהוּן יְהִי מִסְאֲב עַד רַמְשָׂא: וְכֹד
 סֹאךְ עַד־י אַרְבַּע. מִן גִּמְיע אוּחַשׁ אִסְאךְ
 עַד־י אַרְבַּע. פְּהִו גָּס לָכֶם. כֹּד מִן דְּנָא
 בְּנִבְאִידָהֶם יִגָּס אִי אִמְגִיב: וְהַנְשָׂא אֶת־
 נִבְלָתָם יִכְפֹּס בְּגִדֵּי וְטַמָּא עַד־הָעָרִב
 טַמְאִים הֵמָּה לָכֶם: וְדִישׁוּד יִתְנַבִּילָתְהוּן.
 יִצְפֵּע דְּבוּשׁוּדֵי וְיְהִי מִסְאֲב עַד רַמְשָׂא.
 מִסְאֲבִין אֲנִין זְכוּן: וּמִן חֲמַד מִן נִבְאִידָהֶם.
 יִגָּסל תִּיאָבָה וְיִגָּס אִי אִמְגִיב. כֹּדֹאךְ הִי
 אִנְגָּאס לָכֶם: ס וְזֶה לָכֶם הַטְּמָא בְּשָׂרֵךְ
 הַשָּׂרִץ עַד־הָאָרֶץ הַחֲדָר וְהַעֲכָר וְהַצֵּב
 לְמִינָהּ: וְדִין זְכוּן דְּמִסְאֲב. בְּרַחֲשָׂא
 דְּרַחֲשֵׁי עַד אֶרְעָא. הוֹדָא וְעַכְבָּרָא וְצִפָּא
 לְזִנּוּחֵי: וְהוֹדָא לָכֶם אִנְגָּס. מִן אֲדִיב אֲדָא
 עַד־י אֶרֶץ. אֲכֹלֵד וְאַפָּאֵר וְאַצֵּב וְאַצְנָאפָּה:
 וְהָאִנְקָה וְהַבַּח וְהַלְטָאָה וְהַחֲמַט
 וְהַתְנַשְׁמַת: וְיֵלָא וְכֹחָא וְהַלְטָתָא (כז)
 וְהַלְטָתָא הַטִּים (כח) וְחֻמְטָא וְאַשׁוּתָא:
 וְאֹרֵד וְאַחֲרִדוֹן וְאַעֲצָאִיה. וְאַחֲדָבָא
 וְאַסְמִבְרִי: אֵלֶּה הַטְּמָאִים לָכֶם בְּכֹד־
 הַשָּׂרִץ כֹּד־הִנְגַּע בָּהֶם בְּמָתָם יִטְמָא עַד־
 הָעָרִב: אֵלֶּין. דְּמִסְאֲבִין זְכוּן בְּכֹד רַחֲשָׂא.
 כֹּד דִּיקָרְב בְּהוּן. בְּמוֹתָהוּן יְהִי מִסְאֲב עַד
 רַמְשָׂא: הִדָּה אִנְגָּס לָכֶם מִן גִּמְיע אֲדִיב.
 כֹּד מִן דְּנָא בְּהָא. פִּי חָא מוֹתָהָא יִגָּס אִי
 אִמְגִיב: וְכֹד אֲשֶׁר־יִפֹּד עַד־י מֵהֶם יִבְמָתָם
 יִטְמָא מִכֹּד־כִּדִּי־עֵין אִו בְּגַד אִו־עוֹר אִו
 שֶׁק כֹּד־כִּלִּי אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה מְלֹאכָה בָּהֶם
 בְּמִים יִבָּא וְטַמָּא עַד־הָעָרִב וְטָהַר: וְכֹד

דיפל

חלק הדקדוק. (ת) וכל אשר יפל עליו מהם במותם. בדפוסים יש כאן פסוק וכו"ה בכ"ד גדול בפסיקתא ובכל התינאן אין כאן פסיק :
ו ייקרא (כתב תורה)

דיפול עדוהי מנהון במותהון יהי מסאב.
מבד מאן דאע או לבוש או משך או
שק. כל מאן. דיתעביד עבידא בהון.
במא יתעד. ויהי מסאב עד רמשא וידפי:
וכל מן וקע עליה מנהא בעד מותהא
ינגם. מן גמיע אניה לכשב או לתוב או
גדד או מסח. וכל אניה יעמד בהא
צנאעה. ידכל פי אמא. וינגם אי' למגיב
ויטהר: וכל פלייחרש אשר יפל מהם
אדיתכו כל אשר פתוכו יטמא ואתו
תשפרו: וכל מאן דחסף. דיפול מנהון
דגויה. כל דבגויה. יסתאב ויתיה תתפרו:
וכל אנא כזה. יקע מנהא שיא אי'
דאכלה. כל מא פי דאכלה. ינגם ואי'אה
פאכסרוה: מבד האכל אשר יאכל אשר
יבוא עליו מים יטמא וכל משקה אשר
ישתה בכל פלי יטמא: מבד מיכל
דמתאביל. דייעלון עדוהי. מיא יהי מסאב.
וכל משקיא דישתתי. בכל מאן יהי
מסאב: מן גמיע אטעאם אדיוכל. ממא
ידכלה אמא ינגם. וגמיע אשראב אדי
ישרב. פי כל אנא ינגם: וכל אשר יפל
מנבדתם עדיו יטמא תנור וכירים יתן
טמאים הם וטמאים יהיו לכם: וכל דיפול
מנבדתהון עדוהי יהי מסאב. תנור
וכירים. יתרעון מסאבין אנון. ומסאבין
יהון לבון: וכל מא וקע מן נבאידהם עדוהי
ינגם. מן תנור ומסתוקד. פאנקצוהא
לאנהא נגסה. וכדאך הי לכם אנגאסב):
אך מעין ובור מקוהים יהיה טהור
ונגע בנבדתם יטמא: ברם מעין וגוב.
בית פנישת (כ"י כפתח) מיא יהי דכי. ודיקרב
בנבדתהון יהי מסאב: אמא אמעין
ואביר. ומראם אמא פיון טאהרא. (כ"י) ומן
דנא בנבאידהם פיהא ינגם (כ"י): וכי יפל
מנבדתם עד פלייחרש אשר יזרע
טהור הוא: וארי יפול מנבדתהון (כ"י)
מנבדתהון (כ"י). עד כל בר זרע זרוע
דיזרע. דכי הוא: ואן וקע מן נבאידהם.

עדי שי מן אנבאת ואחב אדי יזרע. פרו
טאהר: וכי יתן מים עד יזרע ונפל
מנבדתם עליו וטמא הוא לכם: וארייתיהון
מיא עד כל בר זרעא. ויפול מנבדתהון
עדוהי. מסאב הוא לבון: ואן געד מא
עדיהא. ווקע מן נבאידהם עדוהי. פרו נגם
לכם: ס וכי ימות מן הפהמה אשר
היא לכם לאכלה הנגע בנבדתה יטמא
עדיהערב: וארי ימות מן בעירא. דהיא
לבון דמיכל. כל דיקרב בנבדתה יהי
מסאב עד רמשא: ואן מאת מן אחיואן.
אדי הו טלק לכם אן תאכדוה. מן דנא
בנבדתה פינגם אי' למגיב: והאכל
מנבדתה יכבס בגדיו וטמא עד דהערב
והנשא את נבדתה יכבס בגדיו וטמא
עד דהערב: ודייכול מנבדתה (כ"י) בלדי
וית נבדתה יצפע לבושוהי ויהי מסאב
עד רמשא. ודיפול ית נבדתה. יצפע
דבושוהי ויהי מסאב עד רמשא: ומן אכד
מנהא. יגסל תיאבה וינגם אי' למגיב. ומן
חמד מנהא. יגסל תאיבה וינגם אי' למגיב:
וכדיה שרץ השרץ עד הארץ שקן הוא
לא יאכל: וכל רחשא דרחיש על ארעא.
שקצא הוא לא יתאכיל: וגמיע אדביב
אדאב עדי ארץ. פרו רגס לא יוכל:
כל חולך עד גחון וכל חולך עד ארפע
עד פלייחרש רגלים לכל השרץ השרץ
עד הארץ לא תאכדום ביי שקן הם:
כל דמהליך עד מעוהי. וכל דמהליך עד
ארפע. עד כל סגיות רגלין. בכל רחשא
דרחיש עד ארעא. לא תיכדונגון ארי
שקצא אנון: וכל סאך עדי צדרה. וכל
סאך עדי ארבע. דמא בתרה ארגלה. מן
גמיע אדביב אדאב עדי ארץ. לא
תאכדונגם פאנהם ארגאם: אדיתשקצו
את נפשתיכם בכל השרץ השרץ ולא
תטמאו בהם ונטמאתם בהם: לא תשקצון
ית נפשתיבין. בכל רחשא דרחיש. וכל
תסתאבין בהון. ותסתאבין פון בהון:

ולא

(*) חצי דתורה באותיות

חלק הדקדוק. ט) עד כל מרבה רגלים. בינוני מהפעול דבסמוך בצירי (מהריב"ש ז"ל):

בְּיוֹמֵי רִיחֹק סֵא בְּתֵה תְּהִי מִסָּאבָא: מִדְּ
בְּנֵי אִסְרָאִיל קֵאִירָא. אִיִּיה אִמְרָה עֲלִקְתָּ.
פִּוֹדֶת דְּכִרָא. פִּלְתִּנְגָּם סִבְעָה אִיִּיאָם.
כִּאִיִּיאָם בְּעַד חִיצָתָהּ א' יִכּוֹן חֲבִים
נִגְאִסְתָּהּ: וּבְיוֹמָא תְּמִינָא. יִתְגַּזֵּר בְּשַׁר
עֲרֻדָּתָהּ: וּבְיוֹמָא תְּמִינָא. יִתְגַּזֵּר בְּשַׁר
דְּעִירָדָתֶיהָ: וּפִי אִיוֹם אֶתְאֲמִן. תִּכְתֵּן
קִלְפָּה אַחֲרִילָה: וְשִׁלְשִׁים יוֹם וְשִׁלְשֵׁת
יָמִים תֵּשֵׁב בְּדָמֵי טְהָרָה בְּכִדְקֶדֶשׁ לֹא־
תִּנְעַ וְאַל תִּמְקַדֵּשׁ לֹא תִבָּא עַד־מְלֹאת
יָמֵי טְהָרָה: וְתִדְתִּין וְתִדְתָּא יוֹמִין. תִּתִּיב
(כ"י תִּתִּיב) בְּדָם דְּכִוּ. בְּכִדְ קִידְשָׁא לֹא
תִקְרַב. וְלִמְקַדֵּשָׁא לֹא תִיעוֹד. עַד מִשְׁלָם
יּוֹמֵי דְּכֻתָּהּ: וְתִלְדָּתָהּ וְתִלְדָּתִין יוֹמָא.
תִּקִּים פִּי דָם אִטְהֵר. וְלֹא תִלְאֲמַס שִׁיִּיא
מִן אֶקְדָּאִם. וְלֹא תִדְכֵּר אִי אֶקְדָּם. אִי
כִמָּא אִיִּיאָם טְהָרָה: וְאַס־נִקְבָּה תִלִּד
וְטִמְאָה שְׂבָעִים כְּנִדְתָּהּ וְשִׁלְשִׁים יוֹם וְשִׁלְשֵׁת
יָמִים תֵּשֵׁב עַד־דָּמֵי טְהָרָה: וְאַס נִוְקְבָתָא
תִּלִּד. וְתִהִי מִסָּאבָא אֶרְבַּעַת עָשָׂר
כְּרִיחִיקָה. וְשִׁתִּין וְשִׁתָּא יוֹמִין. תִּתִּיב (כ"י
תִּתִּיב) עַד דָּם דְּכִוּ: פֶּאן וְלִדְתָּ אֲנִתִי.
פִּלְתִּנְגָּם אִסְבּוּעִין כְּחִבִּים חִיצָתָהּ. וְסִתָּהּ
וְסִתִּין יוֹמָא. תִּקִּים עַד־ דָּם אִטְהֵר:
וּבְמִלְדָּתָא יָמֵי טְהָרָה דְּכִין אִו לְבֵת תִּבְיָא
כְּבִישׁ בְּנִשְׁנָתָהּ לְעֵלָה וּבִן־יִוְנָה אוֹתָר
דְּחִטָּאת אֶל־פֶּתַח אֶחָד־מִזְעַד אֶל־הַכְּהֵן:
וּבְמִשְׁלָם יוֹמֵי דְּכֻתָּהּ. לְבָרָא אוֹ לְבָרָתָא.
תִּתִּי. אִמֵּר כִּר שְׁתִּיָּה לְעֵלָתָא. וְכִר יוֹנָה
אוֹ שְׁפִינָא דְּחִטָּתָא. לְתִרַּע מִשְׁכָּן זְמָנָא
דְּוֹת כְּהֵנָּא: וְעַנְדָּ תִמָּאִם אִיִּיאָם טְהָרָה.
לֹאבִן כֹּאן אוֹ אֲבִנָּה. תִּאֲתִי בְּכִרוּף אֲבִן
סִנְתָהּ לֹאֲעִידָהּ. וּפְרִךְ חִמָּאִם אוֹ שְׁפִינָא
לֹאֲדִכּוּה. אִי בֹאב כִּבָּא אִמְחָצֵר אִי
לֹאֲמָאִם: וְהִקְרִיבֻ דְּפִנֵּי יְהוָה וְכִפֵּר עֲלֶיהָ
וְטְהָרָה מִמֶּקֶר דְּמִיָּה זֹאת תִּזְרֹת הִילָדֶת
דְּזָכָר אוֹ דְּנִקְבָּה: וְיִקְרַבְנִיה. קָדָם יִי
וְיִכְפֹּר עֲלֶיהָ. וְתִדְכִּי מִסִּיאָבֶת דְּמָהָ. דָּא
אוֹרִיתָא דִּילִידָתָא. לְדְכֵר אוֹ דְּנִוְקָבָא:
וְיִקְרַבָּה בֵּין יְדֵי אֵלֹה וְיִסְתַּגַּפֵּר עֲנָהָ.

וְתַסְתַּר

וְלֹא תִרְגְּסוּ אֲנַפְסָכֶם. בְּשִׁי מִן אֲרִיב
אֲדֹאב. וְלֹא תִתְנַגְּסוּ בָהֶם. פִּתְעָצוֹנִי
בְּדֹאֲלִי: כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְהִתְקַדְּשִׁיתֶם
וְהִייתֶם קְדוֹשִׁים כִּי קְדוֹשׁ אֲנִי וְלֹא תִטְמָאוּ
אֶת־נַפְשֵׁיכֶם בְּכִלְהֵשֶׁרֶץ הָרָמֵשׂ עַד־
הָאָרֶץ: אֲרִי אֲנָא יִי אֲדֹהֲכֹן. וְתִתְקַדְּשׁוּן
וְתִהְיוּן קְדוֹשִׁין. אֲרִי קְדוֹשׁ אֲנָא. וְלֹא
תִסָּאֲבוּנִית נַפְשָׁתְכֹן. בְּכִדְ רַחֲשָׁא דְרַחֲשִׁישׁ
עַד אֶרְעָא: לֹאֲנִי אֵלֹה רַבָּכֶם. פִּתְקַדְּסוּ
וְכוֹנוּ מִקְדָּסִין. פֶּאֲנִי קְדוֹם. וְלֹא תִנְגְּסוּ
אֲנַפְסָכֶם. בְּשִׁי מִן אֲרִיב אֲדֹאב עֲלִי
אֲאָרֶץ: כִּי אֲנִי יְהוָה הַמַּעֲדָה אֶתְכֶם
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְהוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים וְהִייתֶם
קְדוֹשִׁים כִּי קְדוֹשׁ אֲנִי: אֲרִי אֲנָא יִי.
דֹּאֲסִיקִית יִתְכֹּן מֵאֶרְעָא דְּמִצְרַיִם. לְמַהוּ
דְּכֹן לָאֵה. וְתִהְיוּן קְדוֹשִׁין. אֲרִי קְדוֹשׁ אֲנָא:
לֹאֲנִי אֵלֹה. לִמְצַעְדְכֶם מִן בִּדְד מִצֵּר.
לֹאֲבוֹן לָכֶם אֵלֹהָא. וְכוֹנוּ מִקְדָּסִין. לֹאֲנִי
אֶקְדוֹם: זֹאת תִּזְרֹת הַבְּהֵמָה וְהָעוֹף וְכָל
נֶפֶשׁ הַחַיָּה הָרָמֵשׂת בַּמַּיִם וְלִכְד־נֶפֶשׁ
הַשָּׂרָצָה עַל־הָאָרֶץ: דָּא אוֹרִיתָא דְּבָעִירָא
וְדַעוּפָא. וְלִכְד נֶפֶשָׁא חִיתָא. דְּרַחֲשָׁא
בְּמִיא. וְלִכְד נֶפֶשָׁא דְּרַחֲשָׁא עַל אֶרְעָא:
הֲדָה שְׂרִיעָה לִבְהֵאִים וְאַטְאִיר. וְנִמְיַע
נֶפֶס אֲחִיָּה. אֲדֹאֲבָה פִי אִמָּא. וְסֹאִיר אֲנַפּוֹס
אֲדֹאֲבָה: עַד־יֵלֶךְ אֲרִי: לְהִבְדִּיל בֵּין הַטָּמֵא
וּבֵין הַטָּהוֹר וּבֵין הַחַיָּה הַנֹּאכֶלֶת וּבֵין
הַחַיָּה אֲשֶׁר לֹא תֹאכֵל: לֹאֲפִרְשָׁא. בֵּין
מִסָּאֲבָא וּבֵין דְּכִיָּא. וּבֵין חִיתָא דְּמִתְאֲבָרָא.
וּבֵין חִיתָא. דָּלֹא מִתְאֲבָרָא: תִּפְרוּ. (כ"ח) בֵּין
אֲנַגִּם וְאַטְאִהֵר. וּבֵין אֲחִיוָאן אֲרִי יוֹכֵר. וְאֲרִי
לֹא יוֹכֵר: א' א' פִּיסוּקִים ס' ס' כִּיבִיתוּ וּמִפְּטוּרִין וְיוֹסֵף עוֹד דוֹד
בְּשִׁמּוּאֵל ב' ס' ו' פ' ג' לְמִנְחַת שַׁבָּת וּב' וְה'
וְיִדְבַּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: וּמִלִּיל יִי
עִם מֹשֶׁה לְמִימֵר: תֵּם כֹּלֶם אֵלֹה מוֹסִי
תְּכִלְמָא: דְּכִר אֶל־יָגִי יִשְׂרָאֵל. לֹאֲמֵר
אִשָּׁה כִּי תִזְרִיעַ וְיִזְדָּה זָכָר וְטִמְאָה שְׂבָעַת
יָמִים כִּימֵי נִדָּת דְּוֹתָהּ תִּטְמָא: מִלִּיל. עִם
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמִימֵר. אֶתְתָּא אֲרִי תַעֲדִי.
וְתִלִּד דְּכִר. וְתִהִי מִסָּאֲבָא שְׂבָעָא יוֹמִין.

ותטהר מן נביע דמהא. הדה שריעה
אלאדה. דכר או אנתי: ואם לא תמצא
ידה די שיה ולקחה שתי תרים או שני
בני יונה אחד לעלה ואחד לחטאת וכפר
עליה הכהן וטהרה: ואם לא תשכח ידה
כמסת אמרא. ותסב תרתין (י' תרין)
שפנינין. או תרין בני יונה. חד לעלתא
וחד לחטאת. ויכפר עליה. כהנא ותדפי:
פאן דם תנאל ידהא מקדאר שאה.
פלתאכד שפנינין? או פרכי חמאם.
אחדהמא לאצעידה ולאכר לאדכוה.
ויסתגפר ענהא. לאמאם ותטהר: פ
וידבר יהוה אד-משה ואליהרן לאמר:
ומילי יי. עם משה ואלהרן למימר: תם
כלם אלה. מוס' והרון תכלימא: אדם
כיייהיה בעור-פשוו שאת אוספחת או
בהרת והיה בעור-פשוו לנגע צרעת
והובא אליהרן הכהן או אליהרן מפיני
הכהנים: אנש. ארי יהי במשך בשריה
עמקא או עדיא או בהרא. ויהי במשך
בשריה למכתש סגיר. ויתיתי דות אהרן
כהנא. או דות חד מפינוהי כהניא: אי
אנסאן כאן פי גרד בדנה שאמה או
עארצה או בקעה. או צאר' פי גרד בדנה
בלוא ברץ. פליותא בה א' הרון לאמאם.
או א' ואחד מן בניה לאימה: וראה
הכהן את-הנגע בעור-הפשוו ושער בנגע
הפך וקבן ומראה הנגע עמק מעור פשוו
נגע צרעת הוא וראהו הכהן וטמא אתו:
ויחזי כהנא ית מכתשא במשך בשרא
(כ"י בשריה). ושערא במכתשא אתהפך
למחור. ומחזי מכתשא עמיק ממשך
בשריה. מכתש סגירותא הוא. ויחזיניה
כהנא ויסאיב יתיה: פינצר לאמאם אבדא
פי גרד אבדן. פאן כאן פיה שער קד
אנקרב אביצא. ומנצר אבדא עמיק מן
גרד בדנה. פהו בלוא ברץ. פאדא ראה
כדאך פלינגסה: ואם-בהרת לבנה הוא
בעור פשוו ועמק אינ-מראה מן-העור
ושערה לא-הפך לבן והסגיר הכהן את-

הנגע שבעת ימים: ואם כהרא חורא היא
במשך בשריה. ועמיק לית מחוזה מן
משפא. ושערה לא אתהפך למחור.
ויסגר כהנא. ית מכתשא שבעא יומין:
ואן כאנת בקעה ביצא פי גרד בדנה.
ודים מנצרהא עמיק מן אגד. ושערהא
דם ינקרב אביצא. פליוקפה ה' סבעה
איאם: וראהו הכהן ביום השביעי והנה
הנגע עמד בעינו לא-פשה הנגע בעור
והסגיר הכהן שבעת ימים שנית: ויחזיניה
כהנא ביומא שביעאה. והא מכתשא קם
כד הוה. לא אוסיף מכתשא במשפא.
ויסגרניה כהנא. שבעא יומין תנינות:
תסנצרה פיוס אסאבע. פאן וקפה אבדא
בעינה. ודם יתפש פי אגד. פליוקפה
סבעה איאם תאניה: וראה הכהן אתו
ביום השביעי שנית והנה כהה הנגע ולא
פשה הנגע בעור וטהרו הכהן מספחת
הוא וכבס בגדיו וטהר: ויחזי כהנא יתיה.
ביומא שביעאה תנינות. והא עמא
מכתשא. ולא אוסיף מכתשא במשפא.
וידפיניה כהנא עדיתא היא. ויצבע
לבושוהי וידפי: תם ינצרה פי איום
אסאבע תאניה. פאן כבא ולם יתפש פי
אגד. פליטהרה פאנהא עארצה. ויגסל
תיאבה ויטהר: ואם-פשה תפשה
המספחת בעור אחרי הראתו אליהכהן
לטהרתו ונראה שנית אליהכהן: ואם
אוספא תוסיף עדיתא במשפא. בתר
דיתחזי (י' דאתחזי). לכהנא לדכותיה.
ויתחזי תנינות לכהנא: ואן תפשת
אעארצה פיאגד בעד מא אורי לאמאם
פטהרה. פליורא לה תאניה: וראה הכהן
והנה פשתה המספחת בעור וטמא
הכהן צרעת הוא: ויחזי כהנא. והא.
אויפת עדיתא במשפא. ויסאכניה כהנא
סגירותא היא: פאדא ראהא לאמאם.
קד תפשת פי גלדה. פלינגסה פאנהא
ברץ: פ

נגע צרעת פי תהיה באדם והובא אל-

הַבֶּהֱן: מִכֶּתֶשׁ סְגִירוֹ. אֲרִי תִהְיֶה בְּאִנְשָׁא.
וַיִּתִּיתִי דֹת כֶּהֱנָא: וְאֵדָא כֹּאן בִּאֲנִסָּאן
בְּדוּא בְּרִין. פִּיּוּתָא בִּה אִי לֵאמָאם:
וְרָאָה הַבֶּהֱן וְהִנֵּה יִשְׁאֵת לְבִנָּהּ בְּעוֹר וְהִיא
הַפֶּכֶה שֶׁעַר לְבָן וּמַחִית בְּשָׂר חַי בְּשִׁאֵת:
וַיִּחְזִי כֶהֱנָא. וְהָא עֲמָקָא חוֹרָא בְּמִשְׁכָּא.
וְהִיא. הַפֶּכֶת שֶׁעַרָא לְמַחֲוֹר. וְרוּשָׁם. בְּשָׂר
חַי בְּעִמְיָקָתָא: פִּינְצָר לֵאמָאם. פֹּאדָא
שֹׁאמָה בִּיצָא פִי גִדְלָה. וְקֹד אֶקְלֶבֶת
אֲשַׁעֲר אֲבִיצָא. או גִּזָּו מִן אֲדָחַם נָקִי פִי
אֲשֹׁמָה: צִרְעַת נוֹשְׁנָת הוּא בְּעוֹר בְּשָׂרוֹ
וְטִמְאָו הַבֶּהֱן לֹא יִסְגְּרֵנּוּ פִי טִמְאָ הוּא:
סְגִירוֹת עֲתִיקָא הִיא בְּמִשְׁךְ בְּשָׂרִיהָ.
וַיִּסְאֲכִינִיה כֶּהֱנָא. לֹא יִסְגְּרֵנִיה. אֲרִי מִסָּאב
הוּא: בְּרִין עֲתִיק פִי גִדְלָה בְּדִנָּה. פְּלִינְגָסָה
לֵאמָאם. וְלֹא יוֹקֶפֶה. אִדּוּ הוּ נָגַס: וְאִם־
פְּרוּחַ תִּפְרַח הַצִּרְעַת בְּעוֹר וְכִסְתָּהּ
הַצִּרְעַת אֵת פְּדֵעוֹר הַנֶּגַע מֵרֹאשׁוֹ וְעַד־
רִגְלָיו לְכַל־מֵרָאָה עֵינֵי הַבֶּהֱן: וְאִם מִסָּאב
תִּסְגִּי סְגִירוֹתָא בְּמִשְׁכָּא. וְתַחֲפִי סְגִירוֹתָא.
יֵת כֹּל מִשְׁךְ מִכֶּתֶשׁא. מִרִישִׁיָּהּ וְעַד
רִגְלֹהֶי. לְכַל חִיזוֹ עֵינֵי כֶהֱנָא: וְאִן אֲנִתְשָׁר
אֲבִרִין פִי אֲבִרִין. חֲתָא גִטָּא גִמִּיעַ גִּדְלָה
לְמִבְתָּלָא. מִן רֹאסָה אִי רִגְלָה. גִּמִּיעַ
מִנְצָר עֵינֵי לֵאמָאם: וְרָאָה הַבֶּהֱן וְהִנֵּה
כִּסְתָּהּ הַצִּרְעַת אֵת פְּדֵעוֹר בְּשָׂרוֹ וְטַהַר אֵת־
הַנֶּגַע כִּלְּוֹ הַפֶּךְ לְבָן טַהוֹר הוּא: וַיִּחְזִי
כֶּהֱנָא. וְהָא חֶפֶת סְגִירוֹתָא יֵת כֹּל בְּשָׂרִיהָ.
וַיִּדְכִּי יֵת מִכֶּתֶשׁא. בְּלִיָּה. אֶתְהַפִּיךְ לְמַחֲוֹר
דְּכִי הוּא: פִּינְצָר לֵאמָאם. פֹּאדָא קֹד גִּטָּא
אֲבִרִין גִּמִּיעַ בְּדִנָּה. פְּלִיטָהְרָה. אִדּוּ קֹד
אֲנִקְלֶבֶת כֹּלָה אֲבִיצָא פִּהוּ טַהוֹר: וּבִיּוֹם
הָרִאוֹת כּוֹ בְּשָׂר חַי יִטְמָא: וּבִיּוֹמָא דִּיתְחִזִּי
בִּיָּה. בְּשָׂרָא חֵיא (כ"א חֵיא ר"פ) יְהִי מִסָּאב:
וְאִי יוֹם צֹהַר פִּיָּה לֶחֶם נָקִי פְּלִינְגָסָה פִּיָּה:
וְרָאָה הַבֶּהֱן אֶת־הַבְּשָׂר חַי וְטִמְאָו הַבְּשָׂר

חַי טִמְאָ הוּא צִרְעַת הוּא: וַיִּחְזִי כֶהֱנָא.
יֵת בְּשָׂרָא חֵיא וַיִּסְאֲכִינִיה. בְּשָׂרָא חֵיא.
מִסָּאב הוּא סְגִירוֹתָא הוּא: פֹּאדָא נִצָּר
לֶחֶם. אֲנִקִּי פְּלִינְגָסָה. לֹאן אֲנִי מִן אֲדָחַם
אֲנִקִּי מִעַ אֲבִרִין נָגַס: הוּא: או כִּי יִשׁוּב
הַבְּשָׂר חַי וְנִהַפֶּךְ לְבָן וְכֹא אֶל־הַבֶּהֱן:
או אֲרִי יִתּוּב. בְּשָׂרָא חֵיא (כ"א חֵיא ר"פ)
וַיִּתְהַפִּיךְ לְמַחֲוֹר. וַיִּתִּי (כ"א וַיִּתִּיתִי) דֹּת
כֶּהֱנָא: וְאִן רִגַע אֲדָחַם אֲנִקִּי וְאֲנִקְלֶבֶת
אֲבִיצָא. פְּלִינְגָסָה לֵאמָאם: וְרָאָהוּ הַבֶּהֱן
וְהִנֵּה נִהַפֶּךְ הַנֶּגַע לְבָן וְטַהַר הַבֶּהֱן אֵת־
הַנֶּגַע טַהוֹר הוּא: וַיִּחְזִינִיה כֶּהֱנָא. וְהָא.
אֶתְהַפִּיךְ מִכֶּתֶשׁא לְמַחֲוֹר. וַיִּדְכִּי כֶהֱנָא.
יֵת מִכֶּתֶשׁא דְּכִי הוּא: פֹּאדָא נִצָּר לֵאמָאם.
אִן אֲבִלָא קֹד אֲנִקְלֶבֶת אֲבִיצָא. פְּלִיטָהְרָה
פֹּאנָה טַהוֹר:

כ *

וּבְשָׂר כִּי־יִהְיֶה בּוֹ־בְעוֹר שְׁחִין וְנִרְפָּא:
וְאִנְשִׁי. אֲרִי יְהִי בִיָּה בְּמִשְׁכִּיָּה שְׁחִנָּא.
וַיִּתְּפִי: וְאִי אֲנִסָּאן. כֹּאן פִי גִדְלָה בְּדִנָּה קֶרַח.
פִּכְרָא: וְהִנֵּה בְּמִקְוִם הַשְּׁחִין שִׁאֵת לְבִנָּה
או בְּחֶרֶת לְבִנָּה אֶרְמִדָּמַת וְנִרְאָה אֶל־
הַבֶּהֱן: וַיְהִי. בְּאַתֵּר שְׁחִנָּא עֲמָקָא חוֹרָא.
או בְּחֶרֶת חוֹרָא סְמָקָא. וַיִּתְחִזִּי לְכֶהֱנָא:
וְצֹאֵר פִי מוֹצֵעָה שֹׁאמָה בִּיצָא. או בִּקְעָה
בִּיצָא מִחֲמֶרֶה. פְּרִיורָא לֵאמָאם: וְרָאָה
הַבֶּהֱן וְהִנֵּה מֵרָאָהוּ שְׁפָד מִן־הָעוֹר וְשִׁעְרָהּ
הַפֶּךְ לְבָן וְטִמְאָו הַבֶּהֱן נִגַע־צִרְעַת הוּא
בְּשְׁחִין פְּרָחָה: וַיִּחְזִי כֶהֱנָא. וְהָא מַחֲזִיָּה
עֲמִיק מִן מִשְׁכָּא. וְשִׁעְרָהּ אֶתְהַפִּיךְ לְמַחֲוֹר.
וַיִּסְאֲכִינִיה כֶּהֱנָא. מִכֶּתֶשׁ סְגִירוֹתָא הִיא
בְּשִׁחִנָּא סְגִיָּתָא: פֹּאדָא רֹאִי לֵאמָאם.
מִנְצָרָהּ מִסְתַּסְפֵּד מִן אֲגִדָּה. וְשִׁעְרָהּ
קֹד אֲנִקְלֶבֶת אֲבִיצָא. פְּלִינְגָסָה. לֹאנָהּ
בְּדוּא בְּרִין קֹד אֲנִתְשָׁר פִי אֶקְרַח: וְאִם
יִרְאָנָה הַבֶּהֱן וְהִנֵּה אִין־כֶּהֱנָה שֶׁעַר לְבָן
וְשִׁפְלָה אִינְגָּה מִן הָעוֹר וְהִיא כֶּהֱנָה וְהַסְגִּירוֹ

הכֹּהֵן

(*) חלק חקדוק. א) או אל אחד מבניו הכהנים. כא כולו בפתח גם בלא סמיכות כי אין על המ"ם סמיכות: ב) וראה הכֹּהֵן את הנגע בעור הכשר. אין כאן פסוק בין תיבת הכֹּהֵן לתיבת את ככל התינחון: ג) ושער בנגע הפך לבן. תיבת ושער אולא בנגע אתי. הפך פסוק. לבן רביע ככל התינחון וז"ל מהריב"ש ס"א פסוק והמדרש פסוק עכ"ל: ד) ושערה לא הפך לבן. קרמא לא מפיק והנינא כפיק וכ"כ רד"ק ומהר"י ו' מלך. וז"ל מהריב"ש ה"א הכינוי נחה והיתה ראויה במפיק. והתוס' פ"ד דנגעים בשם מהר"ם פ"י דשמא חז"ל ילפי מיעוט שער שנים ממאי דכתיב ושערה לא מפיק ה"א ואי בשער א' סני הי"ל להיות מפיק ה"א ע"ש: ה) ומחית. המס מיעסדת בנעיא ככל סת"י ו) והנה מראה בפשט א' והיא מלרע ע"ש:

הַבֶּהֱן שִׁבְעַת יָמִים: וְאִם יִחְוִינָה כֹהֵנָא.
וְהָא לִית פֶּה שַׁעַר חִיּוֹר (כ"ה חִיּוֹר כ"ה).
וּמִכִּיכָא דִּיתְהָא. מִן מִשְׁכָּא וְהָא עֲמִיא.
וְיִסְגְרִינָה כֹהֵנָא שִׁבְעָא יוֹמִין: וְאִן נִצְרָהָא
אֲמַאם. וְלִם יִכּוֹן פִּיהָא שַׁעַר אֲבִיץ. וְלִיסַת
מִסְתַּסְפְּדָה מִן אֲגֵרָד. בֵּר הִי כְאֲבִיה:
פְּלִיזְקָפָה סְבַע' אִיָּאם: וְאִם-פֶּשֶׁה
תִּפְשֵׁה פְּעוֹר וְטִמָּא הַבֶּהֱן אֲתוּ נִנְעָה הָא:
וְאִם אוֹסְפָא תוֹסִיף בְּמִשְׁכָּא. וְיִסְאֵב כֹהֵנָא.
יִתִּיה מִכְתָּשָׁא הָא: וְאִן הִי תִפְשֵׁת פִּי
אֲגֵרָד. פְּלִינְגְסָה פִּאנְהָא בִּלְא: וְאִם-
תִּחְתִּיה תַּעֲמֹד הַפְּהֶרֶת לֹא פִשְׁתָּה צִרְבַת
הַשְּׁחִין הָא וְשִׁחְרוּ הַבֶּהֱן: וְאִם בְּאַתְרָה.
קָמַת בְּהֶרְתָּא לֹא אוֹסִיפִת. רוּשִׁם שְׁחָנָא
הָא. וְיִדְפִינָה כֹהֵנָא: פִּאן וְקַפְתָּ מִכְּאֲנָהָא
וְלִם תִּתְפֹּשׁ. פֹּהִי מִן אֲתֵר (ט) אֲקֶרֶת.
פְּרִיטְהֶרֶה אֲמַאם: ס * אִז בְּשַׁר פִּי
יִהְיֶה בְּעִירוֹ מִכּוֹת-אֵשׁ וְהִיתָה יִמְחִית
הַמִּכּוֹה בְּהֶרֶת לְבָנָה אֲדַמְדָּמַת אוֹ לְבָנָה:
אוֹ אֲנִשׁ. אֲרִי יְהִי בְּמִשְׁפִּיחַ פֹּאחַ דְּנֹר.
וְיִהְיֶה רוּשִׁם פֹּאחַ. בְּהֶרָא. חוֹרָא סְמָקָא אוֹ
חוֹרָא: אִי אֲנִסָּאן כָּאן פִּי גִלְדָה כִּי נֹאֵר.
תִּם צֹאֵר גֹּז אֲבִי. בִּקְעָה בִּיצָא מִחֲמֶרֶה
אוֹ בִּיצָא פִקְטָ: וְרָאָה אֲתָה הַבֶּהֱן וְהִנֵּה
נִהְפֵךְ שַׁעַר לְבָן בְּפִהֶרֶת וּמִרָאָה עֲמִק
מִן-הַעוֹר צִרְעַת הָא בְּמִכּוֹה פֶּרְחָה וְטִמָּא
אֲתוּ הַבֶּהֱן נִנְעָה צִרְעַת הָא: וְיִהְיֶה יִתָּה
כֹהֵנָא. וְהָא אֲתֵהֱפִיךְ שַׁעַרָא דְּמַחֲוֹר
בְּבִהֶרְתָּא. וּמַחֲוָהָ עֲמִיק מִן מִשְׁכָּא.
סְגִירוֹתָא הָא. בְּכֹאחַ סְגִיָּאֵת. וְיִסְאִיב
יִתִּיה כֹהֵנָא. מִכְתָּשׁ סְגִירוֹתָא הָא:
פְּרִינְצֶרֶהָ אֲמַאם. פִּאן אֲנִקְרֵב אֲשַׁעַר
אֲבִיצָא. וְכָאן מִנְצֶרֶהָ עֲמִיק מִן אֲגֵרָד.
פֹּהִי בִרְץ אֲנִתְשֵׁר פִּי אֲבִי. פְּלִינְגְסָה
אֲמַאם (ט): וְאִם יִרְאֵנָה הַבֶּהֱן וְהִנֵּה אֵיךְ
בְּפִהֶרֶת שַׁעַר לְבָן וְשִׁפְרָה אִינְנָה מִן-
הַעוֹר וְהָא כֶּהָה וְהַסְגִּירוֹ הַבֶּהֱן שִׁבְעַת
יָמִים: וְאִם יִחְוִינָה כֹהֵנָא. וְהָא לִית
בְּבִהֶרְתָּא שַׁעַר חִיּוֹר. וּמִכִּיכָא דִּיתְהָא.

מִן מִשְׁכָּא וְהָא עֲמִיא. וְיִסְגְרִינָה כֹהֵנָא
שִׁבְעָא יוֹמִין: פִּאן רָאָהָא אֲמַאם. וְלִם
פִּיהָא שַׁעַר אֲבִיץ. וְלִיסַת מִסְתַּסְפְּדָה מִן
אֲגֵרָד. בֵּר הִי כְאֲבִיה. פְּלִיזְקָפָה סְבַע'
אִיָּאם: וְרָאָהּ הַבֶּהֱן פִּיִּים הַשְּׁבִיעִי אִם-
פֶּשֶׁה תִּפְשֵׁה פְּעוֹר וְטִמָּא הַבֶּהֱן אֲתוּ נִנְעָה
צִרְעַת הָא: וְיִחְוִינָה כֹהֵנָא בְּיִזְמָא
שְׁבִיעָאָה. אִם אוֹסְפָא תוֹסִיף בְּמִשְׁכָּא.
וְיִסְאִיב כֹהֵנָא יִתִּיה. מִכְתָּשׁ סְגִירוֹתָא הָא:
תִּם יִנְצֶרֶה פִי אִיִּים אֲסַבַּע. פִּאן תִּפְשֵׁת
פִּי אֲגֵרָד. פְּלִינְגְסָה פִּאנְהָא בִּלְא בִרְץ:
וְאִם-תִּחְתִּיה תַּעֲמֹד הַפְּהֶרֶת לֹא פִשְׁתָּה
בְּעוֹר וְהָא כֶּהָה שְׁאֵת הַמִּכּוֹה הָא וְשִׁחְרוּ
הַבֶּהֱן פִּי-צִרְבַת הַמִּכּוֹה הָא: וְאִם בְּאַתְרָה
קָמַת בְּהֶרְתָּא. לֹא אוֹסִיפִת בְּמִשְׁכָּא וְהָא
עֲמִיא. עוֹמֵק פֹּאחַ הָא. וְיִדְפִינָה כֹהֵנָא.
אֲרִי רוּשִׁם פֹּאחַ הָא: וְאִן וְקַפְתָּ
מִכְּאֲנָהָא. לִם תִּתְפֹּשׁ פִּי אֲגֵרָד וְהִי כְאֲבִיה.
פֹּהִי מִן אֲתֵר אֲבִי. פְּרִיטְהֶרֶה אֲמַאם.
פִּאנְהָא תִּשְׁיִיט אֲבִי (ט): פ

וְאִישׁ אוֹ אִשָּׁה פִּי-יִהְיֶה כִּי נִנְעָה בְּרָאשׁ
אוֹ בִּזְקָן: וְגִבֵּר אוֹ אֲתָא. אֲרִי יְהִי בִּיה
מִכְתָּשָׁא. בְּרִישׁ אוֹ בְּדָמָן: וְאִי רִגְלֵי אוֹ
אֲמִרָהָ. כָּאן בְּהֶרָא בִרְץ. פִּירָאסָה אוֹפִי
דְּחִיתָה: וְרָאָה הַבֶּהֱן אֲתֵהֱפִיכֵהּ וְהִנֵּה
מִרְאֵהוּ עֲמִיק מִן-הַעוֹר וְכִי שַׁעַר צֶהָב דִּק
וְטִמָּא אֲתוּ הַבֶּהֱן נִתְקָה הָא צִרְעַת הָרָאשׁ
אוֹ הַזְקָן הָא: וְיִחְוִי כֹהֵנָא יִתִּי מִכְתָּשָׁא.
וְהָא מַחֲוָהִי עֲמִיק מִן מִשְׁכָּא. וְכִי שַׁעַר
סוּמָק דְּעֵדֶק. וְיִסְאִיב יִתִּיה כֹהֵנָא נִתְקָה
הָא. סְגִירוֹתָא רִישָׁא. אוֹ דְקָנָא הָא:
פְּרִינְצֶרֶהָ אֲמַאם. פִּאן כָּאן מִנְצֶרֶהָ
עֲמִיק מִן אֲגֵרָד. וְפִיהָ שַׁעַר אֲצֶהָב דְּקִיק.
פְּלִינְגְסָה אֲמַאם פִּאנְהָא בִּלְא. וְהִי בִרְץ
אֲרַאם אוֹ אֲלֶחִיה: וְכִי-יִרְאֵה הַבֶּהֱן אֲתֵי
נִנְעָה הַנִּתְקָה וְהִנֵּה אֵיךְ-מִרְאֵהוּ עֲמִיק מִן-
הַעוֹר וְשַׁעַר יִשְׁחַר אֵין כִּי וְהַסְגִּירוֹ הַבֶּהֱן
אֲתֵהֱפִיכֵהּ הַנִּתְקָה שִׁבְעַת יָמִים: וְאִרִי יִחְוִי
כֹהֵנָא יִתִּי מִכְתָּשׁ נִתְקָה. וְהָא לִית

חלק הדקדוק. (ז) והיתה. הו"ו בנעיא: (ח) מחית. מאריך במ"ם: (ט) ומראה עמוק מן העור. תיבת ומראה בפשט א' בכל התיגון ומלרע:

יפחין (יעני) עין לשער לאצהב. בברהאן י^ט
 אנה נגס : ואם פיעניו עמד הנתק ושער
 שחר צמח-בו נרפא הנתק טהור היא
 וטהרו הבתן : ואם כד הוה קם נתקא.
 ושער אוכם צמח ביה. אתסי נתקא
 דכי הוא. וידפיניה פהנא : ואן הו וקף
 בעיניה. ונבת פיה שער אסור. פקד
 ברא והו טאהר. פליטהרה לאמאם :

ס ואיש או-אשה פרייהיה בעזר-ו * ו
 פשרם פהרת פהרת לבנת : וגבר או
 אתא. ארי יהי במשך פשרהין פהרן.
 פהרן חורן : ואי רגל או אמראה. כאן
 פי גדר ברנה בקע. בקע ביץ : וראה
 הבתן והנה בעזר-פשרם פהרת פהות
 לבנת פתק הוא פרח בעזר טהור הוא :
 ויחזיקהנא. והא במשך פשרהין. פהרן עמין
 חורן. פהקא (כ"י פהקא) הוא. סגי במשפא
 דכי הוא : פלינצר לאמאם. פארא פי
 גלוד אבראנהם. בקע כאביה פי
 ביאצהא י^ט). פהו בהק. אנתשר פי אגדר
 והו טאהר : ס ואיש כי ימרט ראשו
 מרח הוא טהור הוא : וגבר. ארי יתר
 שער רישיה. קריח (כ"י קריח) הוא דכי
 הוא : ואי אנסאן אנתתף שערה. פהו
 לאצלע והו טאהר : ואם מפאת פניו
 ימרט ראשו גפח הוא טהור הוא : ואם
 מקביל אפוחי. יתר שער רישיה. גליש
 הוא דכי הוא : ואן אנתתף מן גהה וגהה.
 פהו לאגרח והו טאהר : וכייהיה בקרחת
 או בגפחת גנע י לבן אדמדמ צרעת
 פרחת הוא בקרחתו או בגפחתו : וארי
 יהי בקרחותא או בגלישותא. מכתש חזר
 סמוק. סגירות סגיא היא. בקרחותיה או
 בגלישותיה : פאן כאן פי אצלעה או פי
 אגדחה. ברא אביץ מחמר. פימכן אן יכון
 ברצא ט^ט). קד אנתשר פי צלעתה או פי
 גרחתה : וראה אלו הבתן והנה שאת
 הנגע לבנה אדמדמת בקרחתו או-
 בגפחתו פמראה צרעת עזר פשר : ויחזי

יתיה

מחזוהי עמיה מן משפא. ושער אוכם
 לית ביה. ויסגר פהנא. ית מכתש נתקא
 שבעא יומין : וארא ראה לאמאם. ודים
 מנצרה עמיק מן אגדר. ודים פיה שער
 אסור. פליוקפה סבעה אייאם : וראה
 הבתן את-הנגע פיום השביעי והנה לא-
 פשה הנתק ודא-היה בו שער צהב
 ומראה הנתק אין עמק מן-העזר : ויחזי
 כהנא ית מכתשא פיומא שביעאה. והא
 לא אוסיף נתקא. ורא הוה ביה שער
 סומק. ומחזי נתקא. לית עמיק מן משפא :
 תם ינצרה פי איום אסאבע. פהו אן דם
 יתפש. ודם יציר פיה שער אצהב.
 ומנצרה דים עמיק מן אגדר : והתנגח
 ואת-הנתק לא יגלח והסגיר הבתן את-
 הנתק שבעת ימים שנית : ויגלח סחרני
 נתקא. ודעם נתקא לא יגלח. ויסגר
 פהנא ית נתקא. שבעא יומין תנינות :
 פיחלק ראסה. סוא מוצע אכרף. ויוקפה
 סבעה אייאם תאניה : וראה הבתן את-
 הנתק פיום השביעי והנה לא-פשה
 הנתק בעזר ומראהו איננו עמק מן-העזר
 וטהר אתו הבתן וכבם בגדיו וטהר : ויחזי
 כהנא ית נתקא פיומא שביעאה. והא
 לא אוסיף נתקא במשפא. ומחזוהי.
 ליתוהי עמיק מן משפא. וידפי יתיה
 פהנא. ויצפע דבושוהי וידפי : תם
 ינצרה פי איום אסאבע. פאן הו דם יתפש
 פי אגדר. ומנצרה מע דאך דים עמיק
 מן אגדר. פליטהרה לאמאם. ויגסל
 תיאבה ויטהר : ואם פשה יפשה הנתק
 בעזר אחרי טהרתו : ואם אוספא יוסיף.
 נתקא במשפא. פתר דכותיה : ואן תפשא
 אכרף פי ברנה. בעד טהרה : וראהו
 הבתן והנה פשה הנתק בעזר לא-יבקר
 הבתן לשער הצהב טמא הוא : ויחזיניה
 פהנא. והא אוסיף נתקא במשפא. לא
 יבקר פהנא. לשער סומק מסאב הוא :
 פינצרה לאמאם. קד תפשא פי אגדר. פרא

יִתִּיחַ כֹּהֵן. וְהָא עוֹמֵק מִכְתָּשָׁא חוּר
 סְמוּק. בְּקִרְחוֹתֶיהָ אוֹ בְּגִישׁוֹתֶיהָ. כְּמַחְזִי
 סְגִירוֹת מִשְׁךְ בְּשָׂרָא: פְּלִינְצִרְהָא לֹאמָאם.
 אֵן כֹּאנֵת שְׂאמְהָ אֲבֵלָא בִיצָא מִחֲמֵרָה.
 פִּי צִדְעָתָהּ אוֹ גִלְהַתָּהּ. עֲדִי סְבִיד מִנְאֲצִר
 בְּרִין סְאִיר גִּדְרָא אֲבֵרֵן וְאֲחִבָּאמָהָא (יג):
 אִישׁ-צָרוּעַ הוּא טָמֵא הוּא טָמֵא יִטְמָאוּ
 הַבָּהֶן בְּרָאשׁוֹ נִגְעוּ: גִּבְרָ סְגִיר הוּא מִסָּאב
 הוּא. סָאבָא יִסְאֲבִיחַ. כֹּהֵן בְּרִישִׁיָּה
 מִכְתָּשִׁיָּה: פֶּהוּ רִגְלָא אֲבֵרִין וְהוּ נָגַם.
 פְּלִינְגָסָה לֹאמָאם תִּנְגִּיסֵן. בֵּאֵן בִּדְרָהּ פִּי
 רֹאסָהּ: וְהַצָּרוּעַ אֲשֶׁר-בּוֹ הִנֵּעַ בְּגָדָיו יִהְיוּ
 פְּרָמִים וְרֹאשׁוֹ יִהְיֶה פָרוּעַ וְעַל-שִׁפְטָם יַעֲטֶה
 וְטָמֵא טָמֵא יִקְרָא: וְסְגִירָא דְבִיָּה
 מִכְתָּשָׁא. לְבוּשֵׁהִי. יֵהֵן מִבְּזֻעִין (יד)
 מִבְּזֻעִין וְרִישִׁיָּה יִהְיֶה פָרִיעַ. וְעַל שִׁפְטָם
 פֹּאבִידָא יִתְעַטֵּף. וְלֹא תִסְתָּאבוּ וְלֹא
 תִסְתָּאבוּ יִקְרִי: וְאֲבֵרִין אֲדִי פִיָּה אֲבֵלָא.
 יִגַּב אֵן תִּכּוֹן תִּיאֲבֹה מִמּוֹקָה וְרֹאסָהּ יִכּוֹן
 שַׁעֲתָא. וְיִתְלַתֵם עֲדִי שְׂאֲרֵבָה. וְיִנְאֲדִי
 אֲנָגַם אֲנָגַם י: כְּדִי-יִמִּי אֲשֶׁר הִנֵּעַ בּוֹ יִטְמָא
 טָמֵא הוּא בְּדִד יֵשֵׁב מַחְזִין לְמַחְנֶה מוֹשְׁבוֹ:
 כֹּד יוֹמִין. דְּמִכְתָּשָׁא בִיָּה. יִהְיֶה מִסָּאב
 מִסָּאב הוּא. בְּלַחֲדוֹהִי יִתִּיב. מִפְּרָא
 לְמִשְׁרִיתָא מוֹתִיבִיָּה: טוֹד מֵא אִקְאָם פִּיָּה
 אֲבֵלָא. יִנָּגַם פֹּאנֵה נָגַם. פְּלִינְגָסָה פְּרִדָּא.
 כֹּאֲרֵג אֶעֱסֹבֵר יִכּוֹן מִקְאֲמָה: ס וְהַפְּגֵד
 כִּי-יִהְיֶה בּוֹ נִגַּע צִרְעָתָהּ בְּבִגְדָא צִמְרָא אוֹ
 בְּבִגְדָא פִשְׁתִּים: וְלְבוּשָׁא. אֲרִי יִהְיֶה בִיָּה
 מִכְתָּשָׁא סְגִירוֹ. בְּלְבוּשׁ עֲמֹר (טו) עֲמֹר. אוֹ
 בְּלְבוּשׁ כֶּתֶן: וְאִי תוֹב כֹּאֵן פִּיָּה בִדּוּא
 בְּרִין. מִן תוֹב צוּף אוֹ כֶּתֶן: אוֹ בִשְׁתִּי-י
 אוֹ בְּעֵרֵב לְפִשְׁתִּים וְלְצִמְרָא אוֹ בְּעוֹר אוֹ
 בְּכִלִּי-מִדְּאֲכַת עוֹר: אוֹ בִשְׁתִּיָּה אוֹ
 בְּעֵרֵבָא. לְכֶתֶן וְלְעֵמְרָא. אוֹ בְּמִשְׁפָּא.
 אוֹ בְּכִלִּי עֲבִידֵת מִשְׁךְ: אוֹ פִדָּא אוֹ לְחֵמָה.
 מִן כֶּתֶן וְצוּף. אוֹ פִי גִדְרָא. אוֹ מִמָּא צִנֵּעַ
 מִנָּה: וְהִיָּה הִנֵּעַ יִרְקֶק אוֹ אֲדִמָּה
 בְּבִגְדָא אוֹ בְּעוֹר אוֹ בִשְׁתִּי אוֹ בְּעֵרֵב אוֹ

בְּכִלִּי-פִלִּי-עוֹר נִגַּע צִרְעָתָהּ הוּא וְהִרְאָה
 אֶת-הַכֹּהֵן: וְיִהְיֶה מִכְתָּשָׁא. יִרְזַק אוֹ סְמוּק.
 בְּלְבוּשָׁא אוֹ בְּמִשְׁפָּא. אוֹ בִשְׁתִּיָּה אוֹ
 בְּעֵרֵבָא אוֹ בְּכִלִּי מִן דְּמִשְׁךְ. מִכְתָּשָׁא
 סְגִירוֹתָהּ הוּא. וְיִתְחַזִּי לְכֶהֱנָא: וְכֹאֵן אֲבֵלָא.
 אֲבֵצֵרָא אוֹ אֲחִמְרָא. פִּי אֲתוֹב אוֹ פִי אֲגִדְרָא.
 אוֹ אֲסִדָּא אוֹ אֲלֹחֲמָה אוֹ פִי שִׁי מִן אֲנָא
 אֲגִדְרָא. פִּדְלָךְ הוּא בִדּוּא בְּרִין. פְּלִינְגָסָה
 לֹאמָאם: וְרֹאה הַכֹּהֵן אֶת-הַנֵּגַע וְהַסְגִּיר
 אֶת-הַנֵּגַע שְׁבַעֲתַת יָמִים: וְיִחַזִּי כֶהֱנָא יֵת
 מִכְתָּשָׁא. וְיִסְגֵר יֵת מִכְתָּשָׁא שְׁבַעֲתַת יָמִין:
 פֹּאדָא רֹאה. אוֹקֶפָה סְבַעֲתַת יָמִים: וְרֹאה
 אֶת-הַנֵּגַע בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי כִּי-פִשָׁה הִנֵּעַ
 בְּבִגְדָא אוֹ בִשְׁתִּי אוֹ בְּעֵרֵב אוֹ בְּעוֹר לְכֹד
 אֲשֶׁר-יַעֲשֶׂה הָעוֹר לְמִדְּאֲכַת צִרְעָתָהּ
 מִמֶּאֲרֵת הִנֵּעַ טָמֵא הוּא: וְיִחַזִּי יֵת
 מִכְתָּשָׁא בְּיוֹמָא שְׁבִיעֵתָהּ. אֲרִי אוֹסִיף
 מִכְתָּשָׁא בְּלְבוּשָׁא. אוֹ בִשְׁתִּיָּה אוֹ בְּעֵרֵבָא
 אוֹ בְּמִשְׁפָּא. לְכֹד דִּיתְעַבִּיד מִשְׁפָּא
 לְעִבְדִּתָּא. סְגִירוֹת מִחֲסָרָא. מִכְתָּשָׁא
 מִסָּאב הוּא: תִּם יִנְצִרְהָ פִי לְיוֹם אֲסִאבֵּעַ.
 פֹּאֵן תִּפְשָׁא אֲבֵלָא. פִּי אֲתוֹב אוֹ אֲסִדָּא
 אוֹ אֲלֹחֲמָה אוֹ פִי אֲגִדְרָא. וְגִמִּיעַ מֵא יַעֲמֵד
 מִן אֲגִדְרָא מִצְנוּעָא. פִּדְלָךְ בִּדָּא בְּרִין
 מֵאחֶק וְהוּ נָגַם: וְשִׁלְחָא אֶת-הַפְּגֵד אוֹ אֶת-
 הַשְּׁתִּי | אוֹ אֶת-הָעֵרֵב בְּצִמְרָא אוֹ בִּפְשִׁתִּים
 אוֹ אֶת-כִּלִּי הָעוֹר אֲשֶׁר-יִהְיֶה בּוֹ הִנֵּעַ
 כִּי-צִרְעָתָהּ מִמֶּאֲרֵת הוּא בִּשְׁתִּיָּה: וְיִתְחַזִּי
 וְיִקְרִי יֵת לְבוּשָׁא. אוֹ יֵת שְׁתִּיָּה אוֹ יֵת
 עֵרֵבָא. בְּעֵמְרָא אוֹ בְּכֶתֶן. אוֹ יֵת כֹּד מִן
 דְּמִשְׁךְ. דִּיָּה בִיָּה מִכְתָּשָׁא. אֲרִי סְגִירוֹת
 מִחֲסָרָא הִיא. בְּנוֹרָא תִתּוֹקֵד: פְּלִיחֶרֶק
 אֲתוֹב. אוֹ אֲסִדָּא אוֹ אֲלֹחֲמָה. כֹּאֵן מִן צוּף
 אוֹ כֶּתֶן. אוֹ גִמִּיעַ אֲנִיָּה אֲגִדְרָא. אֲדִי יִכּוֹן
 פִּיָּה אֲבֵלָא. פֹּאנֵה בְּרִין מֵאחֶק. לְדִלָךְ
 יִחֶרֶק בִּלְנֵאֵר: וְאִם יִרְאֶה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה לֹא-
 פִּשָׁה הִנֵּעַ בְּבִגְדָא אוֹ בִשְׁתִּיָּה אוֹ בְּעֵרֵב אוֹ
 בְּכִלִּי-פִלִּי-עוֹר: וְאִם יִחַזִּי כֶהֱנָא. וְהָא לֹא
 אוֹסִיף מִכְתָּשָׁא. בְּלְבוּשָׁא. אוֹ בִשְׁתִּיָּה

או

או בערבא. או בכל מאן דמשך: ואן ראה לאמאם. פאדאה לם יתפש פי לתוב. או אסדא או אלחמה. או גמיע אניה אנדוד: וצוה הבין וכבסו את אשריבן הנגע והסגירו שבעת ימים שנית: ויפקיד כהנא. ויחורון. ית דביה מכתשא. ויסגרניה שבעא יומין תנינות: פליאמר בגסלה. ויוקפה סבעה אייאם תאניה: וראה הבין אחריי הכבס את הנגע והנה לא יהפך הנגע את עינו והנגע לא פשה טמא הוא פאש תשרפנו פחתת הוא בקרחתו או בגפחתו: ויחיו כהנא. פתר דחורו ית מכתשא. והא. לא שניא מכתשא מן כד הוה ומכתשא לא אוסיף. מסאב הוא. בנורא תיקדניה. תברא היא. בשחיקותיה או בחדתותיה: תם ינצרה בעד מאגסל. פאן כאן לם ינקרב לונה ולם יתפש. פהו גנס. וליחרק בלאר. והי מהלכה כאנת פיסחקה או פיזיברתה: ואם ראה הבין והנה פחה הנגע אחרי הכבס אתו וקבע אתו מן הפגד או מן העור או מן השתי או מן הערב: ואם חזא כהנא. והא עמא מכתשא. פתר דחורו יתיה. ויבוע יתיה. מן לבושא או מן משבא. או מן שתיא או מן ערבא: ואן ראה קד כבי בעד מאגסל. פליכרקה מן לתוב או אנדד. ויקטעה מן אסדא או אלחמה: ואם תראה עוד בפגד או בשתי או בערב או בכל פליי עור פחתת הוא פאש תשרפנו את אשריבן הנגע: ואם תתחיו עוד. פלבושא. או בשתיא או בערבא או בכל מאן דמשך. סגיא היא. בנורא תיקדניה. ית דביה מכתשא: ואן צהרת זיאה פי לתוב. או אסדא או אלחמה או גמיע אניה אנדוד. פהי למנת שרה: פלתיחרק בלאר. לתוב לאדי פיה אבלא: והפגד או השתי או הערב או כל פלי העור אשר תכבס וסר מהם הנגע וכבס שנית וטהר: ולבושא. או שתיא או ערבא. או כל מאן דמשך

דתחור. ויעדי מנהון מכתשא. ויצטבע (ויצטבע) תנינות וידבי: ולתוב. או אסדא או אלחמה. או גמיע אנא אנדוד אנ גסלת. פזא ענהא אבלא. פלתיגסל תאניה ותטהר: זאת תולדת נגע צרעת בפגד הצמר או הפשתים או השתי או הערב או כל פליי עור לטהרו או לטמאו: דא אוריתא דמכתש סגירו. לבוש עמר (כל עמר) או כתנא. או שתיא או ערבא. או כל מאן דמשך. לדכאותיה או לסאבותיה: הדה שריעה בלוי אברין אבאין כ). פי תוב צוה או כתאן. או אסדא או אלחמה. או שי מן אנא אנדוד. ליטהר או ינגס: מ"ז פיסו' סי' בני"ה. ומפטרין ואיש בא מבעל

שלישה במלכים ב' סי' ד/ פ הד"ר למנחת שבת וב' וה'

וידבר יהוה אל משה לאמר: ומליל יי ה עם משה למימר: תם כלם אלה מוסי תכלימא: זאת תהיה תולדת המצרע ביום טהרתו והובא אליהבין: דא תהי אוריתא דסגירא. ביומא דדכותיה. ויתיתי לות כהנא: הדה תבון שריעה לאברין. פי וקת טהרה. אן יותא בכברה לי לאמאם: ויצא הבין אל מחוץ למחנה וראה הבין והנה נרפא נגע הצרעת מן הצרוע: ויפוק כהנא. למברא למשריתא. ויחיו כהנא. והא אתפי מכתש סגירותא מן סגירא: ויכרג אאמאם לי כארג לעסכר. פאדא ראי אן לאברין קד אשפא מן בריו אברין. אמר פיה במא יגב: וצוה הבין ולקח למטהר שתי צפרים חיות טהרות ועץ ארז ושני תולעת ואזוב: ויפקיד כהנא. ויסב לדמדבי. תרתין צפרין חיון (כל חיון כפי) דכיון. ואעא דארזא. וצבע זהרי ואיזובא: פיאמר לאמאם. ויאכד ללמטהר עצפורין חיון טהרין. ועוד ארז. וחרירי קרמו וצעתר: וצוה הבין ושחט את הצפור האחת אל פלי חרש על מים חיים: ויפקיד כהנא. ויכוס ית צפרא חדא. למאן דתספ על מי מבווע: תם יאמר לאמאם בדבא אחדהמא. פי

ויטהר: וביום השמיני יקח שני כבשים
תמימים וכבשה אחת בת שנתה תמימה
ושלשה עשרנים סלת מנחה בלולה
בשמן ולג אחד שמן: וביום תמינאה.
יסב תרין אמרין שלמין. ואמרתא חדא.
בת שתה שלמתא. ותלתא עשרונין.
סולתא מנחתא דפילא במשח. ולוגא
חד דמשחא: ופי איום אתאמן. יקדם
כרופין צחיחין. ורכלה אבנה סנתהא
צחיחה. ותלאתה עשור סמר. הדייה
מלתות ברהן ולג דהן: והעמיד הבתן
המטהר את האיש המטהר ואתם לפני
יהוה פתח אהל מועד: ויקים כהנא
דמדכי. ית גברא דמדכי ויתהון. קדם
י". בתרע משפן זמנא: ויוקף לאמאם
למטהר. ארגל למטהר והמא. בין ידי
אלה. ענד באב כבא למחצר: ולקח הבתן
את הכבש האחד והקריב אתו לאשם
ואת לג השמן והניף אתם תנופה לפני
יהוה: ויסב כהנא ית אמרא חדא. ויקריב
יתה. לאשמא וית לוגא דמשחא. וידים
יתהון. ארמא קדם יי: ויאכר לאמאם
אחד לכרופין. ליקרבה ען אאתם ולאג
לדהן. ולחרכהמא תחריבא בין ידי אלה:
ושחטאת הכבש במקום אשר ישחטאת
החטאת ואת העלה במקום הקדש פי
כחטאת האשם הוא לבתן קדש קדשים
הוא: ויפוס ית אמרא. באתרא. דיפוס ית
חטאתא. וית עדתא באתר קודשא. ארי.
כחטאתא. אשמא הוא לכהנא. קודש
קודשין הוא: תם ידבחה. פי אמוצע
ארי ידבחה לדכוה. ולצעידה פי מוצע
לקדם. דאן קרבאן אאתם. הו כאלכוה
לאמאם. מן כואץ לאקדאם: ולקח
הבתן מדם האשם ונתן הבתן על התנוך
אזן המטהר הימנית ועל הבתן ידו הימנית
ועל הבתן רגלו הימנית: ויסב כהנא
מדמא דאשמא. ויתין כהנא ער רום.
אודנא דמדכי דימינא. וער אדיון ידיה
דימינא. וער אדיון רגליה דימינא: תם

אנא מן כוזף ערי מא מן נביע: את
הצפר החיה יקח אתה ואת עין הארז
ואת שני התולעת ואת האזב וטבל
אותם ואת הצפר החיה בדם הצפר
השחטה על המים החיים: ית צפרא
חיתא יסב יתה. וית אעא דארזא. וית
צבע זהורי וית איזובא. ויטבול יתהון.
וית צפרא חיתא. בדמא דצפרא
הנכוסתא. על מי מבויע: וליאכר לעצפור
אחי. ולעוד ארז. ואחריר לקרמו
ולצעתה. ויגמס דאך מע לעצפור אחי.
בדם לעצפור למדכוה. ערי למא ארי
מן נביע: והזה על המטהר מן הצרעת
שבע פעמים וטהרו ושלח את הצפר
החיה על פני השדה: וידי. על המדכי.
מן סגירותא שבע זמנין. וידכיניה. וישלח.
ית צפרא חיתא ער אפי חקלא: וינצח
ערי למטהר מן אברין סבע מראר.
ויטהרה. ויטלק לעצפור אחי ערי וגה
לצחרי: וכבם המטהר את בגדיו וגלה
את כל שערו ורחץ בפנים וטהר ואחר
יבוא אל המחנה וישב מחוץ לאהל
שבעת ימים: ויצפע דמדכי ית לבושוהי
ויגלה ית כל שעריה. ויסחי במיא וידכי.
ובתר בן ייעול למשריתא. ויטיב. מברא
למשכניה שבעא יומין: תם יגסל
למטהר תיאבה ויחלק גמיע שערה.
וירחץ באמא ויטהר. ובעד דאך ידכל אי
לעסכר. ויקים כארג מנולה סבעה
אייאם: והיה ביום השביעי יגלה את
כל שערו את ראשו ואת זקנו ואת גבת
עיניו ואת כל שערו יגלה וכבם את
בגדיו ורחץ את בשרו במים וטהר: ויהי
ביום שביעאה יגלה ית כל שעריה. ית
דישיה וית דקניה וית גביני עינוהי. וית
כל שעריה יגלה. ויצפע ית לבושוהי.
ויסחי ית בשריה. במיא וידכי: פאדא
כאן פי איום אסאבע יחלק גמיע שערה.
ראסה ולחיתה וחואגב עינאה. מע סאיר
שערה. ויגסל תיאבה. וירחץ בדנה באמא

יאכר מן דמה. ויגעד עדי שחמה' ארן
למתטהר אימני'. ועדי' אבהאם ידה
אימני'. ואבהאם רגלה אימני': וקקח
הכהן מלג השמן ויצק על־כף הבהן
השמאלית: ויסב כהנא מלוגא דמשחא.
ויריק. על ידא דכהנא דשמאלא: ויאכר
לאמאם מן לג אדהן. ויצב עדי' כפה
איסרי': וטבר הבהן את־אצבעו הימנית
מן־השמן אשר על־כפו השמאלית והזה
מן־השמן באצבעו שבע פעמים לפני
יהוה: ויטבול כהנא ית אצבעיה דימינא.
מן משחא. דעל ידיה דשמאלא. וידי מן
משחא באצבעיה. שבע זמנין קדם יי':
ויגמם באצבעה אימני'. מן אדהן אדי
עדי' ידה איסרי'. וינצח מנה באצבעה.
סבע מראר בין ידי אלה: ומיתר השמן
אשר על־כפו יתן הבהן על־תנוך און
המטהר הימנית ועל־בהן ידו הימנית
ועל־בהן רגלו הימנית על דם האשם:
ומשאר משחא דעל ידיה. יתין כהנא על
רום. אודנא דמדפי דימינא. ועל אריון
ידיה דימינא. ועל אריון רגליה דימינא.
על דמא דאשמא: תם יצע מן באקיה.
עדי' שחמה' ארן למתטהר אימני'.
ועדי' אבהאם ידה אימני'. ואבהאם
רגלה אימני'. עדי' דם קרבאן לאתם:
והנותר בשמן אשר על־כף הבהן יתן
על־ראש המטהר וכפר עליו הבהן לפני
יהוה: ודישתאר. במשחא דעל ידא
דכהנא. יתין על רישא דמדפי. ויכפר
עלוהי. כהנא קדם יי': ולפאצל מנה.
יצעה עדי' ראם למתטהר. ויסתגפר ענה
בין ידי אלה: ועשה הבהן את־החטאת
וכפר על־המטהר מטמאתו ואחר ישחט
את־העלה: ויעביר כהנא ית חטאת.
ויכפר על דמדפי מסאובתיה. ובתר כן
יכוס ית עלתא: תם יעמר לאמאם
אדכוה. ויסתגפר ען למתטהר מנגאסתה.
ובער דאך ידבח אצעידה: והעלה הבהן
את־העלה ואת־המנחה המזבחה וכפר

עליו הבהן וטהר: ויסיק כהנא. ית עלתא
וית מנחתא למדבחה. ויכפר עלוהי.
כהנא וידפי: תם יצעד אצעידה ואהדייה
עדי' למדבח. ויסתגפר ענה לאמאם
ויטהר: ס ואם־ידל הוא ואין ידו *
משנת' וקקח כבש אחד אשם לתנופה
לכפר עליו ועשרון סלת אחד כלול
בשמן למנחה ולג שמן: ואם מסבין הוא.
ולית ידיה מדבקה. ויסב. אמר חד
אשמא. דארמא לכפרא עלוהי. ועשרונא
סולתא. חד דפיר במשח. למנחתא
ולוגא דמשחא: ואן כאן פקירא. ולם תנא
ידה דאך. פליקרב כרופא ואחדא קרבאן
לאתם. דאתחריך ליסתגפר ענה. ועשר
מן סמר מלתות בדהן. הדייה ולג דהן:
וישתי תרים אז שני בני יונה אשר
תשיג ידו והיה אחד חטאת והאחר עלה:
ותרין (כ"ה) ותרתין שפנינין. אז תרין בני
יונה. דתדביק ידיה. ויהי חד חטאת. וחד
עלתא: ושפנינין. אז פרכי חמאם. עדי' מא
תנא ידה. פיכון אחרתמא דכוה. ולאכר
צעידה: והביא אתם ביום השמיני לטהרתו
ל־הבהן אל־פתח אהל־מועד לפני יהוה:
וייתי יתהון. ביוםא תמינאה. לדכותיה
דות כהנא. לתרע משכן זמנא קדם
יי': פליאת בהמא. פי איום אתאמן. מן
אול טהרה א' לאמאם. א' באב כבא
למחצר בין ידי אלה: וקקח הבהן את־
כבש האשם ואת־לג השמן והניף אתם
הבהן תנופה לפני יהוה: ויסב כהנא. ית
אמרא דאשמא וית לוגא דמשחא. וירים
יתהון כהנא. ארמא קדם יי': ויאכר
לאמאם. כרופ קרבאן לאתם ולג אדהן.
ויחרהמא תחריכא בין ידי אלה: ושחט
את־כבש האשם וקקח הבהן מדם האשם
ונתן על־תנוך און־המטהר הימנית ועל־
בהן ידו הימנית ועל־בהן רגלו הימנית:
ויכוס ית אמרא דאשמא. ויסב כהנא
מדמא דאשמא. ויתין. על רום אודנא
דמדפי דימינא. ועל אריון ידיה דימינא.

ועל אֲדִיוֹן רִגְלֵיהָ דִּימִינָא: תָּם יִדְבַּחָהּ.
וַיֹּאכֹל מִן דְּמָה וַיִּצַּע. עָלָי שַׁחמָה אֲדִין
לִמְתַּטֵּהר לִימְנִי. וְעָלָי אֲבָהָא מִיִּדְהָ לִימְנִי.
וְעָלָי אֲבָהָא מִרְגְּלָה לִימְנִי: וּמִן־הַשָּׁמֶן
יִצַק הַבֶּהֱן עַד־כַּף הַבֶּהֱן הַשְּׂמָאלִית: וּמִן
מִשְׁחָא יִרִיק כֶּהֱנָא. עַל יָדָא דְכֶהֱנָא
דְשְׂמָאלָא: וּמִן אֲדָהֶן יִצַב פִּיכְפָה לִיסְרָא:
וְהִזֵּה הַבֶּהֱן בְּאַצְבָּעוֹ הַיְמָנִית מִן־הַשָּׁמֶן
אֲשֶׁר עַד־כַּפוֹ הַשְּׂמָאלִית שִׁבְעַ פְּעָמִים
לִפְנֵי יְהוָה: וַיְדִי כֶהֱנָא בְּאַצְבָּעֵיהָ דִּימִינָא.
מִן מִשְׁחָא. דְּעַל יָדֵיהָ דְשְׂמָאלָא. שִׁבְעַ
זְמָנִין קָדָם יי: וַיִּנְצַח בְּאַצְבָּעָהּ לִימְנִי.
מִן דֹּאךְ אֲדָהֶן. אֲדִי עָלָי כַּף יָדָהּ לִיסְרָא.
סִבְעַ מֵרָאר בִּין יָדֵי אֱלֹהִים: וְנָתַן הַבֶּהֱן מִן־
הַשָּׁמֶן אֲשֶׁר עַד־כַּפוֹ עַד־תֵּנוּךְ אֶזְרוֹ
הַמִּטְהַר הַיְמָנִית וְעַד־כַּפוֹ יָדוֹ הַיְמָנִית וְעַד־
כַּפוֹ רִגְלוֹ הַיְמָנִית עַד־מְקוֹם דָּם הָאֵשֶׁם:
וַיִּתֵּן כֶּהֱנָא. מִן מִשְׁחָא דְּעַל יָדֵיהָ. עַל רוּם.
אוֹדְנָא דְּמִדְבַּי דִּימִינָא. וְעַל אֲדִיוֹן יָדֵיהָ
דִּימִינָא. וְעַל אֲדִיוֹן רִגְלֵיהָ דִּימִינָא. עַל
אֲתֵר דְּמָא דְּאִשְׁמָא: תָּם יִצַּע מִן אֲדָהֶן
אֲדִי עָלָי כַּפָּה. עָלָי שַׁחמָה אֲדִין לִמְתַּטֵּהר
לִימְנִי. וְעָלָי אֲבָהָא מִיִּדְהָ לִימְנִי. וְעָלָי
אֲבָהָא מִרְגְּלָה לִימְנִי. עָלָי מוֹצַע דָּם
קָרְבָּאן לֵאחֶם: וְהַנּוֹתֵר מִן־הַשָּׁמֶן אֲשֶׁר
עַד־כַּף הַבֶּהֱן יִתֵּן עַד־רֹאשׁ הַמִּטְהַר לְכַפֵּר
עָלָיו לִפְנֵי יְהוָה: וְדִישְׁתָּא. מִן מִשְׁחָא
דְּעַל יָדָא דְכֶהֱנָא. יִתֵּן עַל רִישָׁא דְּמִדְבַּי.
לְכַפֵּר עָלָיו קָדָם יי: וּבִאקִיָּה יִצַּב
עָלָי רֹאם לִמְתַּטֵּהר. לִיסְתַּגְּפֵר עֲנָה בִין
יָדֵי אֱלֹהִים: וְעָשָׂה אֶת־הָאֶחָד מִן־הַתְּלָתִים
אוֹ מִן־כַּנֵּי הַיּוֹנָה מֵאֲשֶׁר תִּשְׁיֵג יָדוֹ: וַיַּעֲבִיד
יָת חֹד מִן שְׁפָנִינִיא. אוֹ מִן בְּנֵי יוֹנָה.
מִדְּתַדְּבִיק יָדֵיהָ: תָּם יַעֲמַל וְאֶחָד מִן
אֲשַׁפָּאנִין. אוֹ מִן פְּרוּךְ אַחְמָאם. עָלָי מָא
תִּנְאִידָה: אֶת אֲשֶׁר־תִּשְׁיֵג יָדוֹ אֶת־הָאֶחָד
חֲטָאת וְאֶת־הָאֶחָד עֲלָה עַד־הַמִּנְחָה
וּכְפָר הַבֶּהֱן עַד־הַמִּטְהַר לִפְנֵי יְהוָה: יָת
דְּתַדְּבִיק יָדֵיהָ. יָת חֹד חֲטָתָא. וְיָת חֹד
עֲדָתָא עַל מִנְחָתָא. וּכְפָר כֶּהֱנָא. עַל

חלק הרקדוק. א) ומראהו כמפואר בכל התנאים.

דְּמִדְבַּי קָדָם יי: עָלָי מָא תִנְאִידָה.
אֶחָד־מָא דְכוּה. וְלֹאכֵר צַעֲרָה מִעַ
לִהְרִיָּה. וַיִּסְתַּגְּפֵר עֲנָה בִין יָדֵי אֱלֹהִים: וְאֶת
תּוֹרַת אֲשֶׁר־כּוֹ נִגַּע צַרְעַת אֲשֶׁר לֹא־
תִשְׁיֵג יָדוֹ בְּמִתְרָתוֹ: דָּא אוֹרִיתָא. דְּבִיָּה
מִכְתָּש סְגִירוֹ דְּלֹא תַדְּבִיק יָדֵיהָ בְּדִכּוּתֵיהָ:
הִדָּה שְׂרִיעָה מִן כֹּאן כַּה בְּלוֹי בְּרִין. וְדָם
תִּנְאִידָה פִּי וּקְתַמְהָרָה: פ

וַיִּדְבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר:
וּמִדִּיל יי. עִם מֹשֶׁה וְלֹא־אַהֲרֹן לְמִימַר: תָּם
כֻּלָּם לֹא־הָיוּ מוֹסִי וְהָיוּ תְּכֵלִימָא: כִּי
תִבְּאוּ אֶל־אֶרֶץ כְּנָעַן אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן לָכֶם
לְאֶחָזָה וְנָתַתִּי נִגַּע צַרְעַת בְּבֵית אֶרֶץ
אֲחֻזַּתְכֶּם: אֲרִי תִיעֲלוּן לְאֶרְעָא דְכְנָעוֹן.
דְּאֵנָּא יִהְיֶה לָכֶן לְאֲחֻזָּתָא. וְאֵתֵּן
מִכְתָּש סְגִירוֹ. בְּבֵית אֶרֶץ אֲחֻזַּתְכֶּם:
אֲדָא דְכֻלְתָּם לֹא־בְדַד כְּנַעֲאִין. לֹא־יֵאֵל
מִעֲטִיכְמוּהָ חוּזָא. פֹּאחֲלֵלֵת בְּלוֹא בְּרִין.
פִּי בַעֲלֵי בֵיית אֶרֶץ. חוּזְכָם: וּבֹאֵי אֲשֶׁר־
לֹא הָפִית וְהִגִּיד לְכַהֵן לֵאמֹר כְּנָעַן נִרְאָה
לִי בְּבֵית: וַיְהִי דְּדִידִיָּה בֵּיתָא. וַיַּחְזִי
לְכֶהֱנָא לְמִימַר. כְּמִכְתָּשָׁא. אֶתְחַזִּי לִי
בְּבֵיתָא: פְּרִיָּאת אֲדִי לֹא לְבֵית. וַיִּכְבֵּר
לְאֵמָאם קֹאִידָא. קֹד צֹהַר לִי פִי לְבֵית
שִׁבְחָה בְּלוֹא: וְצִוָּה הַבֶּהֱן וּפְנִי אֶת־
הַבֵּית בְּטָרָם יִבֹּא הַבֶּהֱן לְרֹאשׁוֹת אֶת־
הַנֶּגַע וְלֹא יִטְמָא כְּלִי־אֲשֶׁר בְּבֵית
וְאַחֲרַיִם יִבֹּא הַבֶּהֱן לְרֹאשׁוֹת אֶת־הַבֵּית:
וַיִּפְקִיד כֶּהֱנָא וַיִּפְנֹן יָת בֵּיתָא. עַד לֹא
יִיעֹזַל כֶּהֱנָא לְמַחְזִי יָת מִכְתָּשָׁא. וְלֹא
יִסְתַּאֲבַב כָּל דְּבִבֵּיתָא. וּבִתֵּר כָּן. יִיעֹזַל
כֶּהֱנָא לְמַחְזִי יָת בֵּיתָא: פִּיאֵמַר לְאֵמָאם
וַיִּנְגְּלוּ לְבֵית. קִבֵּל אֵין יִדְכֵּל דִּינְצֵר לְבִדָּא.
וְלֹא יִנְגַּם גְּמִיעַ מָא פִּיה. וּבְעַד דֹּאךְ יִדְכֵּל
פִּינְצֵר לִיָּה: וְרֹאה אֶת־הַנֶּגַע וְהִנֵּה הַנֶּגַע
בְּקִירַת הַבֵּית שְׂקֵעֵרוֹרֵת יִרְקַרְקַת אוֹ
אֶדְמִדְמֵת וּמִרְאִיָּהוּ שְׁפָר מִן־הַקִּיר:
וַיַּחְזִי יָת מִכְתָּשָׁא. וְהָא מִכְתָּשָׁא בְּכוּתִלִּי
בֵּיתָא. פְּחִתִין יִרְקָן. אוֹ סְמִקָּן. וּמַחְזִיָּהוּ
מִכְּיָד מִן כּוֹתֵלָא: פִּאֵן רֹאִי לְבִדָּא. פֹּאדָּאָה

כלעת להגארה. ובעד קשר לבית ומיין :
 ובא הבחן וראה והנה פשה הנגע בבית
 צרעת ממארת הוא בבית טמא הוא :
 וייעול כהנא. ויחזי. והא אוסף מכתשא
 בביתא. סגירות מהפרא היא. בביתא
 מסאב הוא : פדכל לאמאם. פנצר. פאדא
 קד תפשא אבדא פי לבית. פהו ברץ
 מאחק פי לבית והו נגס : ונתן את
 הבית את-אבניו ואת-עציו ואת פד-עפר
 הבית והוציא אל-מחויץ לעיר אל-מקום
 טמא : ויתרע ית ביתא. ית אבנוהי וית
 אעוהי. וית פד עפר ביתא. ויפיק למפרא
 דקרתא. דאתר מסאב : פדינקצה מן
 חגארה וכשבה. וגמיע תראבה. וירמי
 דאך אי כארג לקריה. אי מוצע נגס :
 והפא אד-הבית פד-ימי הסגיר אתו יטמא
 עד-הערב : ודייעול דביתא. פד יומין
 דיסגר יתיה. יהי מסאב עד רמשא : ומן
 דכל אי לבית. מול לאימאם לדי אוקה
 פיהא ט. פדינגס אי למגיב : והשכב
 בבית יכפס את-פגדיו והאכל בבית
 יכפס את-פגדיו : ודישכוב בביתא. יצפע
 ית לבושוהי. ודייכוד בביתא. יצפע ית
 לבושוהי : ומן אנצגע פיה. פליגסל
 תיאבה. ומן אכל פיה. פליגסל תיאבה :
 ואם-פא יבא הבחן וראה והנה לא-פשה
 הנגע בבית אחרי השח את-הבית ושתר
 הבחן את-הבית כי נרפא הנגע : ואם
 מיעד ייעול כהנא. ויחזי והא. דא אוסף
 מכתשא בביתא. פתר דאתשע ית
 ביתא. וידבי כהנא ית ביתא. ארי אתפי
 מכתשא : פאן דכל לאמאם פנצר. פאד"י
 דסיתפש אבדא פי לבית. בעד תמינה.
 פדיטהרה. פאן אבדא קד ברא :
 ולקח לחטא את-הבית שתי צפרים ועץ
 ארו ושני תולעת ואזב : ויסב. לדפאה
 ית ביתא תרתין צפרין. ואעא דארוא.
 וצבע זהרי ואיזבא : ויאכד לתדכיתה
 עצפורין. ועוד ארו. וחריר קרמו וצעתר :

פי חיטאן לבית. בטוט ממצרה. או
 מחמרה. ומנצרה מתספר פי אחאיט :
 ויצא הבחן מן-הבית אל-פתח הבית
 והסגיר את-הבית שבעת ימים : ויפוק
 כהנא. מן ביתא לתרע ביתא. ויסגר ית
 ביתא שבעא יומין : פיכרג מן לבית אי
 באבה. ויוקפה סבעה אימאם : ושב הבחן
 ביום השביעי וראה והנה פשה הנגע
 בקירת הבית : ויתוב כהנא ביומא
 שביעאה. ויחזי. והא. אוסף מכתשא
 פכותלי ביתא : תסרגע פי ליום אסאבע.
 פאן רא' אבדא קד תפשא פי חיטאן
 לבית : וצוה הבחן וחלצו את-האבנים
 אשר בהן הנגע והשליכו אתהן אל-מחויץ
 לעיר אל-מקום טמא : ויפקיד כהנא.
 וישלפון (י"ג וישלפון) ית אבניא. דבהון
 מכתשא. וירמון יתהון למפרא דקרתא.
 דאתר מסאב : פיאמר לאמאם. ותכלע
 אחגארה. אדי פיהן אבדא. וירמון אי
 כארג לקריה. אי מוצע נגס : ואת-הבית
 יקצע מבית סביב ושפכו את-העפר אשר
 הקצו אל-מחויץ לעיר אל-מקום טמא :
 וית ביתא. יקלפון מגיו סחור סחור. וירמון.
 ית עפרא דקליפו. למפרא דקרתא דאתר
 מסאב : ויקשר ח לבית מן דאכל
 מסתדירא. וירמון לתראב אדי קשרוה.
 אי כארג לקריה פי מוצע נגס : ודקחו
 אבנים אחרות והביאו אל-תחת האבנים
 ועפר אחר יקח ומח את-הבית : ויסבון
 אבנין אחרנין. ויעלון דאתר (כ"ג באתר)
 אבניא. ועפר אחרן. יסב וישוע ית ביתא :
 ויאכדו חגאר אכר. פידכלוהא מוצע תדך
 להגארה. ותראב אכר יוכד ויטיין לבית :
 ואם-ישוב הנגע ופרח בבית אחר חלץ
 את-האבנים ואחרי הקצות את-הבית
 ואחרי השח : ואם יתוב מכתשא ויסגי
 בביתא. פתר דשליפו ית אבניא. ובתר
 דקליפו ית ביתא ובתר דאתשע : פאן
 עאד אבדא ואנתשר פי לבית. בעד מא

ושחפ

חלק הדיקדוק. ב) אל מחויץ לעיר אל מקום טמא. תיבת לעיר במפתח. ותיבת מקום במארכה וכ"ה בכל התיגאן :
 י ויקרא (בתר תורה)

וְשַׁחַט אֶת־הַצֹּפֶר הָאֶחָת לְכִלְי־חַרְשׁ־עֲדִי־
 מִים חַיִּים: וַיָּבֹס יֵת צִפְרָא חֲדָא. לְמָאן
 דְּחִסְקָא עַל מִי מְבוּעַ: וַיִּדְבַּח אַחְדָּהּ־מָא.
 פִּי אָנָּה כֹּזֵף מִעַ מָא מִן נָבִיעַ: וְלָקַח
 אֶת־עֵץ־הָאֵרֹז וְאֶת־הָאֵזֹב וְאֵת | שְׁנֵי
 הַתּוֹלְעֵת וְאֵת הַצֹּפֶר הַחֲתִיָּה וְטָבַל אֶת־סִי־
 בְּדָם הַצֹּפֶר הַשְּׁחוּטָה וּבְמִים הַחַיִּים וְהָיָה
 אֶדְ־הַבֵּית שִׁבְעַת פְּעָמִים: וַיִּסַּב יֵת אֶעָא
 דְּאַרְזָא. וַיֵּת אִיזוּבָא. וַיֵּת צִפְרָא חֲתִיָּה.
 וַיִּטְבֹּל יֵת הַחֹן. בְּדָמָא דְּצִפְרָא דְּנִכְיִסְתָּא.
 וּבְמִי מְבוּעַ. וַיְדִי לְבֵיתָא שִׁבְעַת זְמָנִין:
 וַיֹּאכֵל עוֹד אֲאָרֹז וְאֶעָתֶר. וְצִבְנָא קֶרְמֹז
 וְאֶעָפֹר אַחֵי. וַיִּגְמַסְהָא פִּי דָם אֶעָפֹר
 אִמְדִּבּוּחַ. וְאָמַר אֲדִי מִן נָבִיעַ. וַיִּנְצַחַהּ
 עָדִי לְבֵית סִבְעַת מֵרָא: וְחָטָא אֶת־
 הַבֵּית בְּדָם הַצֹּפֶר וּבְמִים הַחַיִּים וּבְצִפְרָא
 הַחֲתִיָּה וּבְעֵץ הָאֵרֹז וּבְאֵזֹב וּבְשְׁנֵי הַתּוֹלְעֵת:
 וַיְדַבֵּי יֵת בֵּיתָא. בְּדָמָא דְּצִפְרָא. וּבְמִי
 מְבוּעַ. וּבְצִפְרָא חֲתִיָּה. וּבְאֶעָא דְּאַרְזָא.
 וּבְאִיזוּבָא וּבְצִבְנָא וְהוֹרִי: וַיִּדְכֶּיהָ בְּדָם
 אֶעָפֹר. וּבְאָמַר אֲנִיבִיעַ. וְאֶעָפֹר אַחֵי.
 וְאֶעוֹד אֲאָרֹז. וְאֶעָתֶר וְחֲרִיר אֶקֶרְמֹז:
 וַיִּשְׁלַח אֶת־הַצֹּפֶר הַחֲתִיָּה אֶל־מַחוּץ לְעִיר
 אֶל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה וּכְפָר עַל־הַבֵּית וְטָהַר:
 וַיִּשְׁלַח יֵת צִפְרָא חֲתִיָּה. לְמַפְרָא לְקֶרְתָּא
 לְאַפִּי חֻקְלָא. וַיִּכְפֹּר עַל בֵּיתָא וַיְדַבֵּי:
 וַיִּטְרַק אֶעָפֹר אַחֵי. אֵי כְּאֹרֶג אֶקֶרִיָּה
 אֵי וְגַה אֶצְחָרִי. וַיִּסְתַּנֵּף עֵן מָא פִּי אֲבִית
 וַיִּטְהַר: וְאֵת הַתּוֹרָה לְכַד־נִנְעַת הַצֹּרֶעַת
 וּלְנִתְקַת: דָּא אֲוִרִיתָא. לְכַד מְכַתֵּשׁ
 סְגִירוּתָא וּלְנִתְקַתָּא: הִדְהָ שְׂרִיעָה גְּמִיעַ
 בְּלֹא אֲבִירָא וְאֲבִירָא: וְלַצֹּרֶעַת הַפֶּגֶר
 וְלַבֵּית: וְלְסְגִירוּת לְבוּשָׁא וְלַבֵּיתָא:
 וּלְבִרְיָא אֲתִיָּאב וְאֲמִנְאָז: וְלִשְׂאֵת
 וְלִסְפָּחַת וְלַבְּהֵרַת: וְלַעֲמָקָא וְלַעֲדִיָּא
 וְלַבְּהֵרָא: וְלִשְׂאֵמָה וְלִשְׂאֵרְצָה וְלִבְקָעָה:
 לְחֹרֶת בְּיוֹם הַטָּמֵא וּבְיוֹם הַטָּהָר וְאֵת
 תּוֹרַת הַצֹּרֶעַת: לְאֶלְפָא. בְּיוֹם מְסָאבָא
 וּבְיוֹם דְּכִיָּא. דָּא אֲוִרִיתָא דְּסְגִירוּתָא:
 לִידֹל עָדִי וּמֵת אֲתַנְגִּים וְעָדִי וּמֵת

אֶת־טָהָר. וְכִלְהָא שְׂרִאִיעַ אֲבִירָא: פ
 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר:
 וּמִלִּיל יִי. עִם מֹשֶׁה וְאֶהֱרֹן לְמִימָר:
 תָּם כֻּלָּם אֱלֹהִים מוֹסִי וְהָרֹן תְּכַדִּימָא:
 דְּבָרוּ אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתֶּם אֱלֹהִים
 אִישׁ אִישׁ כִּי יִהְיֶה זָב מִבְּשָׂרוֹ זֹכֵב טָמֵא
 הוּא: מִלִּילוֹ עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וְתִימָרוּן
 לְחֹן. גָּבֵר גָּבֵר. אֲרִי יִהְיֶה דָאִיב (כ"ה דָּאִיב)
 מִבְּשָׂרִיהָ. דְּזִבְיָה מְסָאב הוּא: כִּלְמָא
 בְּנֵי אִסְרָאִיל. וְקוּלָא לְהֶם. אֵי רִגְלָא בָּאן
 דָּאִיבָא מִן אַחֲלִילָה יי). פְּדוּבָה דָּאךְ הוּ
 נָגַם: וְזֹאת תִּהְיֶה טָמְאָתוֹ בְּזוּבוֹ רַר בְּשָׂרוֹ
 אֶת־זוּבוֹ אֶת־חֲתִיָּה בְּשָׂרוֹ מְזוּבָא טָמְאָתוֹ
 הוּא: וְדָא. תִּהְיֶה סוּבְתִיָּה בְּדוּבִיָּה. רִיר
 בְּשָׂרִיהָ יֵת דוּבִיָּה. אוֹ חֲתִיָּה בְּשָׂרִיהָ
 מְדוּבִיָּה. סְאֻבְתִּיָּה הִיא: וְהִדְהָ צִפְרָא
 דוּבָה אֲדִי תְכוּן כֹּה נִגְאִסְתָּה. אֲמָא אֵן
 יִגְעַל אַחֲלִילָה אֲדוּב כְּאֲרִיָּא. אוֹ יִנְכַתֶּם
 מִנָּה. פִּתְלַךְ הִי נִגְאִסְתָּה יי): פְּדִי־הַטָּמֵא
 אֲשֶׁר יִשְׁכַּב עָלָיו הַזֶּב יִטְמָא וְכִלְי־הַבְּלִי
 אֲשֶׁר־יִשְׁכַּב עָלָיו יִטְמָא: כָּל מִשְׁכָּבָא.
 דִּישְׁכּוּב עֲלוּהָ. דוּבְנָא יִהְיֶה מְסָאב. וְכֹל
 מֵאֲנָא. דִּיתִיב עֲלוּהָ יִהְיֶה מְסָאב: וְחֲכִמָּה יי)
 אֵן יִכּוֹן כָּל מִצְנַע. אֲדִי יִנְצַנַע עֲלוּהָ
 יִנְגַּם. וְכֹל אָנָּה יִגְדַם עֲלוּהָ יִנְגַּם:
 וְאִישׁ אֲשֶׁר יִנְעַב בְּמִשְׁכָּבוֹ יִכְבֵּס בְּגָדָיו וְרִחֵץ
 בַּמֵּיִם וְיִטְמָא עַד־הָעֶרֶב: וְגָבֵר. דִּיקְרַב
 בְּמִשְׁכָּבִיהָ. יִצְפַּע לְבוּשׁוֹהִי. וַיִּסְחִי בְּמִיָּא
 וַיְהִי מְסָאב עַד רְמֵשָׁא: וְאֵי אֲנִסְאֵן דְּנָא
 מִן מִצְנַעָה. פְּלִיגְסֵל תִּיאַבָּה. וַיִּרְחֹץ בְּאָמַר
 וַיִּנְגַּם אֵי אֲמִנִיב: וְהִישָׁב עַל־הַבְּלִי אֲשֶׁר־
 יִשָּׁב עָלָיו הַזֶּב יִכְבֵּס בְּגָדָיו וְרִחֵץ בַּמֵּיִם
 וְיִטְמָא עַד־הָעֶרֶב: וְדִיתִיב עַל מֵאֲנָא.
 דִּיתִיב עֲלוּהָ דוּבְנָא. יִצְפַּע לְבוּשׁוֹהִי.
 וַיִּסְחִי בְּמִיָּא וַיְהִי מְסָאב עַד רְמֵשָׁא: וּמִן
 גִּלְסָא עָדִי אֲאָנָא. אֲדִי יִגְלַס עָלֶיהָ אֲדָאִיב.
 פְּלִיגְסֵל תִּיאַבָּה. וַיִּרְחֹץ בְּאָמַר וַיִּנְגַּם אֵי
 אֲמִנִיב: וְהִנְצַע בְּבִשָּׂר הַזֶּב יִכְבֵּס בְּגָדָיו
 וְרִחֵץ בַּמֵּיִם וְיִטְמָא עַד־הָעֶרֶב: וְדִיקְרַב
 בְּבִשָּׂר דוּבְנָא. יִצְפַּע לְבוּשׁוֹהִי. וַיִּסְחִי בְּמִיָּא

וְיָהִי מִסָּאב עַד רִמְשָׁא׃ וּמִן דְּנָא בִּגְסָמָה.
 פְּלִיגְסָל תִּיאֲבָה. וִירְחֵץ בִּלְמָא וִינָגַם אִי
 לַמְּגִיב׃ וְכִי־יִרְק הֹזֵב בְּפִתְחוֹר וּכְבֶּס בְּגָדָיו
 וְרָחֵץ בְּפָמִים וְטָמָא עַד־הָעֶרֶב׃ וְאִרִּי יִרְוֹק
 דּוֹבְנָא בְּרִכְיָא. וְיִצְבַּע לְבוּשׁוֹהִי. וְיִסְחִי
 בְּמִיָּא וְיָהִי מִסָּאב עַד רִמְשָׁא׃ וְאֵן בִּצְק
 אֲדֹאִיב עַל־י אֲטָאֵהֵר. פְּלִיגְסָל תִּיאֲבָה.
 וִירְחֵץ בִּלְמָא וִינָגַם אִי לַמְּגִיב׃ וְכִד־
 הַמְּרָבֵב אֲשֶׁר יִרְכָּב עָלָיו הֹזֵב יִטָּמָא׃ וְכִד
 מְרָבֵב. דִּירְכֹּב עֲלוּהִי. דּוֹבְנָא יְהִי מִסָּאב׃
 וְכִד מִרְכּוֹב. אֲרִי יִרְכָּב עָלֵיהּ אֲדֹאִיב יִנָּגַם׃
 וְכִד־הַנִּגְעַת בְּכָל אֲשֶׁר יִהְיֶה תַּחְתָּיו יִטָּמָא
 עַד־הָעֶרֶב וְהַנּוֹשֵׂא אוֹתָם יִכְבֶּס בְּגָדָיו
 וְרָחֵץ בְּפָמִים וְטָמָא עַד־הָעֶרֶב׃ וְכִלְ דִּיקָרֵב.
 בְּכָל דִּיהִי תַּחְתּוֹתָהִי. יְהִי מִסָּאב עַד
 רִמְשָׁא. וְדִיטוֹק יִתְחוּן. יִצְבַּע לְבוּשׁוֹהִי.
 וְיִסְחִי בְּמִיָּא וְיָהִי מִסָּאב עַד רִמְשָׁא׃ וּמִן
 דְּנָא בְּשִׁי מָמָא יִכּוֹן תַּחְתָּהּ. יִנָּגַם אִי
 לַמְּגִיב. וּמִן חִמְל שִׁי מִנָּה ^(ט). יִגְסֵל תִּיאֲבָה.
 וִירְחֵץ בִּלְמָא וִינָגַם אִי לַמְּגִיב׃ וְכִד אֲשֶׁר
 יִנְעִי־בּו הֹזֵב וְיִדְיו לֹא־שִׁטַּף בְּפָמִים וּכְבֶּס
 בְּגָדָיו וְרָחֵץ בְּפָמִים וְטָמָא עַד־הָעֶרֶב׃ וְכִד
 דִּיקָרֵב בֵּיהּ דּוֹבְנָא. וְיִדְוֵהִי לֹא שִׁטַּף
 בְּמִיָּא. וְיִצְבַּע לְבוּשׁוֹהִי. וְיִסְחִי בְּמִיָּא וְיָהִי
 מִסָּאב עַד רִמְשָׁא׃ וְכִד מִן דְּנָא בַּה
 אֲדֹאִיב. וְדֹאֲתָהּ ^(ט) לְסִיגְסָל בִּלְמָא. פְּלִיגְסָל
 תִּיאֲבָה. וִירְחֵץ בִּלְמָא וִינָגַם אִי לַמְּגִיב׃
 וְכִד־יִחְרַשׁ אֲשֶׁר יִנְעִי־בּו הֹזֵב יִשְׁבֵּר וְכִד־
 כְּלִי־עֵץ יִשְׁטַף בְּפָמִים׃ וּמֵאֵן דִּחְסָף. דִּיקָרֵב
 בֵּיהּ דּוֹבְנָא יִתְבַּר. וְכִד מֵאֵן דֹּאֵעַ. יִשְׁתַּטֵּף
 בְּמִיָּא׃ וְאִי אֲנָא כּוֹף. דְּנָא בַּה אֲדֹאִיב
 פְּלִיכְסֵר. וְאִי אֲנָא כְּשֵׁב. פְּלִיגְסָל בִּלְמָא׃
 וְכִי־יִטְהַר הֹזֵב מִזּוּבּוּ וְסָפֵר לוֹ שִׁבְעַת יָמִים
 לְטַהֲרָתוֹ וּכְבֶּס בְּגָדָיו וְרָחֵץ בְּשָׂרוֹ בְּפָמִים
 חַיִּים וְטָהֵר׃ וְאִרִּי יִדְכִּי דּוֹבְנָא מְדוּבִיָּה.
 וְיִמְנִי לִיהּ. שְׁבַעֲא יוֹמִין. לְדְכוּתִיהּ וְיִצְבַּע
 לְבוּשׁוֹהִי. וְיִסְחִי בְּשָׂרִיהּ. בְּמִי מִבּוּעַ וְיִדְכִּי׃
 פֶּאֶן הוּ טָהֵר מִן דּוּבָהּ. פְּלִיחֵץ סִבְעָה
 אִיָּיָם לְטַהֲרָהּ וְיִגְסֵל תִּיאֲבָה. וִירְחֵץ
 בְּדִנָּה. בְּמָא מִן נִבִּיעַ וְיִטְהַר׃ וּכְיִים

הַשְּׁמִינִי וְקַח־לוֹ שְׁתֵּי תַרְיִים אִו שְׁנֵי בְּנֵי
 יוֹנָה וְכֹא | לְפָנַי יִהְיֶה אֲדִי־פִתְחָהּ אֲהֵל מוֹעֵד
 וְנִתְּנָם אֲדִי־הִכְהֵן׃ וּבְיוֹמָא תְּמִינָאָה. יִסֵּב
 לִיהּ תַרְיִין ^(י) תַרְיִין שְׁפָנִינִין. אִו תַרְיִין
 בְּנֵי יוֹנָה. וְיִיתִי לְקָדָם יי. לְתַרְעַ מִשְׁכָּן
 זְמָנָא. וְיִתְיַנְּנוּ לְכַהֲנָא׃ וּפִי אִיוֹם אֲתֵאֲמֵן.
 יֵאֲתִי בְּשְׁפָנִינִין. אִו פְּרִכִּי חֲמָאִם. וְיֵאֲתִי
 בֵּין יְדֵי אֱלֹהִי. אִי בֹאב כְּבֹא אֲמַחְצֵר.
 וְיִדְפַּעְהֻמָּא אִי אֲאֵמָאִם׃ וְעֵשָׂה אֲתֵם
 הִכְהֵן אַחֵר חֲטָאת וְהָאֲחֵר עֲלָהּ וְכִפֹּר
 עָלָיו הִכְהֵן לְפָנַי יִהְיֶה מִזּוּבּוּ׃ וְיַעֲבִיד
 יִתְהוֹן כְּהֵנָּא. חֵד חֲטָתָא. וְחֵד עֲלֵתָא. וְיִכְפֹּר
 עֲלוּהִי כְּהֵנָּא. קָדָם יי מְדוּבִיָּה׃ וְיַעֲמֵל
 אֲאֵמָאִם אַחֲרֵהֻמָּא דְכוּה. וְלֹאכֵר צַעֲיִדָה.
 וְיִסְתַּגְפֹּר עֲנָה בֵּין יְדֵי אֱלֹהִי מִן דּוּבָהּ׃

ס וְאִישׁ כִּי־תֵצֵא מִמֶּנּוּ שֹׁכֶבֶת־הִזֵּז
 זָרַע וְרָחֵץ בְּפָמִים אֶת־כָּל־בְּשָׂרוֹ וְטָמָא
 עַד־הָעֶרֶב׃ וְגִבֵּר. אֲרִי תַפּוֹק מִנִּיהּ
 שֹׁכֶבֶת זָרַע. וְיִסְחִי בְּמִיָּא. יֵת כִּד
 בְּשָׂרִיהּ וְיָהִי מִסָּאב עַד רִמְשָׁא׃ וְאִי
 רִגֵל כְּרָגַת מִנָּה נִטְפָּה. פְּלִיגְסָל גְּמִיעַ
 בְּדִנָּה בִּלְמָא. וִינָגַם אִי לַמְּגִיב׃ וְכִד־בְּגֵד
 וְכִל־עוֹר אֲשֶׁר־יִהְיֶה עָלָיו שֹׁכֶבֶת־זָרַע
 וּכְבֶּס בְּפָמִים וְטָמָא עַד־הָעֶרֶב׃ וְכִל לְבוֹשׁ
 וְכִל מִשְׁךְ. דִּיהִי עֲלוּהִי שֹׁכֶבֶת זָרַע.
 וְיִצְטַבַּע בְּמִיָּא וְיָהִי מִסָּאב עַד רִמְשָׁא׃
 וְאִי תוֹב אִו גִּלְד. צֹאֵר עָלֵיהּ שִׁי. פְּלִיגְסָל
 בִּלְמָא וִינָגַם אִי לַמְּגִיב׃ וְאִשָּׁה אֲשֶׁר
 יִשְׁכַּב אִישׁ אֹתָהּ שֹׁכֶבֶת־זָרַע וְרָחֵץ
 בְּפָמִים וְטָמָא עַד־הָעֶרֶב׃ וְאִתְתָּא.
 דִּי־יִשְׁכּוֹב גִּבֵּר יִתָּה שֹׁכֶבֶת זָרַע. וְיִסְחֹן
 בְּמִיָּא. וְיִהוֹן מִסָּאבִין עַד רִמְשָׁא׃ וְאִיִּיהּ
 אֲמַרָאָה צֹאנְעָהָ רִגֵל בְּנִטְפָּה. פְּלִירְחֵצָא
 בִּלְמָא. וִינָגַם אִי לַמְּגִיב׃ פ

וְאִשָּׁה כִּי־תִהְיֶה זָכָה דָּם יִהְיֶה זָכָה *
 בְּבִשְׂרָהּ שִׁבְעַת יָמִים תִּהְיֶה בְּנִדְתָּהּ וְכִד־
 הַנִּגְעַת בָּהּ יִטָּמָא עַד־הָעֶרֶב׃ וְאִתְתָּא אֲרִי
 תִּהִי דִיכָא. דָּם. יְהִי דּוּבָהּ בְּבִשְׂרָהּ.
 שְׁבַעֲא יוֹמִין תִּהִי בְּרִיחֻקָּהּ. וְכִל דִּיקָרֵב
 בָּהּ יְהִי מִסָּאב עַד רִמְשָׁא׃ וְאִיִּיהּ אֲמַרָאָה

כאנת דאיבה. והו' אן יבון אדם ינחל מן
פרגהא^(י). פלתקים סבעה אייזאם פי
חיצתהא. וכל מן דנא בהא ינגם א'
למגיב: וכל אשר תשבב עליו בנדתה
יטמא וכל אשר תשב עליו יטמא: וכל
דתשובב עלוהי. בריחוקה יהי מסאב.
וכל דתתיב עלוהי יהי מסאב: וגמיע מא
תנצנע עליה פי חיצתהא ינגם. וגמיע
לאנא תגלם עליה ינגם: וכל תנצנע
במשכבה יכבס בגדיו ורחץ במים וטמא
עד הערב: וכל דיקרב במשכבה. יצבע
בבושזיה. ויסחי במיא ויהי מסאב עד
רמשא: וכל מן דנא במצנעהא. יגסל
תיאבה. וירחץ בלמא וינגם א' למגיב:
וכל תנצנע בכל פלי אשר תשב עליו
יכבס בגדיו ורחץ במים וטמא עד הערב:
וכל דיקרב. בכל מאנא דתתיב עלוהי.
יצבע בבושזיה. ויסחי במיא ויהי מסאב
עד רמשא: וכל מן דנא בשי מן לאניה
אדי תגלם עליה. יגסל תיאבה. וירחץ
בלמא וינגם א' למגיב: ואם עד המשכב
הוא או עד הפלי אשר הוא ישב
עליו בנגעו בו יטמא עד הערב: ואם עד
משכבא הוא. או עד מאנא דהיא יתבא
עלוהי במקרביה פיה. יהי מסאב עד
רמשא: ואן כאן עלי מצנעהא. או עלי
לאנא. אתי הי גאדסה עליה ממאססה
לה. פלינגם א' למגיב: ואם שכב ישכב
איש אתה ותהי נדתה עליו וטמא
שבעת ימים וכל המשכב אשר ישכב
עליו יטמא: ואם. משכב ישכב גבר
יתה. ויהי^(יג) ותהי^(יג) ריחוקה עלוהי. ויהי
מסאב שבעא יומין. וכל משכבא.
דישכוב עלוהי יהי מסאב: ואן צאנעהא
הגל. פקד צאר חבס חיצתהא עליה^(יג).
וינגם סבעה אייזאם. וכל מצנע. ינצנע
עליה ינגם: ׀ ואשה כייזוב זוב
דמה ימים רבים בלא עת נדתה או כי
תזוב עד נדתה בדימי זוב טמאתה בימי

נדתה תהיה טמאה הוא: ואתתא. ארי
ידוב דוב דמה יומין סגיאין. בלא עדין
ריחוקה. או ארי תדוב על ריחוקה. כל
יומי דוב סאובתה. כיומי ריחוקה. תהי
מסאבא היא: ואייה אמראה פאן דמהא
אייזאמא כתירה. פי גיר וקת חיצתהא
אובעקבה. פיגמיע אייזאם פאן נגאסתהא.
פלתכון פיהא כאייזאם חיצתהא נגסה:
כד המשכב אשר תשבב עליו בדימי
זובה כמשכב נדתה יהיה לה וכל הפלי
אשר תשב עליו טמא יהיה כטמאת
נדתה: כל משכבא. דתשובב עלוהי כל
יומי דובה. כמשכב ריחוקה יהי לה. וכל
מאנא דתתיב עלוהי. מסאב יהי. כסאבת
ריחוקה: וגמיע למצנע. אדי תנצנע עליה
טור אייזאם פיצתהא. פלתכון דהא כמצנע
חיצתהא. וגמיע לאנא אדי תגלם עליה.
פליכון נגסא. כנגאסתה פי חיצתהא:
וכל תנצנע בם יטמא וכבס בגדיו ורחץ
במים וטמא עד הערב: וכל דיקרב
בהון יהי מסאב. ויצבע בבושזיה. ויסחי
במיא ויהי מסאב עד רמשא: וכל מן דנא
בשי מנהא ינגם. פיגסל תיאבה. וירחץ
בלמא וינגם א' למגיב: ואם טהרה מזובה
וספרה לה שבעת ימים ואחר תטהר:
ואם דכיות מדובה. ותמני לה. שבעא
יומין ובתר פן תדפי: פאן טהרת מן
פיצתהא. פלתחץ סבעה אייזאם ובעד
דאך תטהר: וביום השמיני תקח לה
שתי תרים או שני בני יונה והביאה אותם
אד הפהן אד פתח אהל מועד: וביום
תמינאה. תסב לה תרין^(יג) תרתי^(יג)
שפנינין. או תרין בני יונה. ותיתי ותהון
דות פהנא. דתרע משפן זמנא: ופי איום
לתאמן. תאכר שפנינין. או פרפי חטאם.
ותאתי בהמא א' לאמאם. א' באב כבא
למחצר: ועשה הפהן את האחד חפאת
ואת האחד עלה וכפר עליה הפהן לפני
יהוה מזוב טמאתה: ויעביר פהנא ית

חד

חר חטאת. וית חר עלתא. ויכפר עלה
 כהנא קדם יי. מדוב סאובתה: ויעמל
 לאמאם אחדמא דכזה. ולאכר צעידה.
 ויסתגפר ענהא לאמאם בין ידי אלה. מן
 פיין נגאסתהא: והזרתם את בני ישראל
 מטמאתם ולא ימתו בטמאתם בטמאם
 את משכני אשר בתוכם: ותפרשון ית
 בני ישראל מסואבתהון. ולא ימותון
 בסואבתהון. בסואביהון ית משכני
 דביניהון: פוגב אן תגאנבא בני אסראיל
 מן נגאסתהם. ולא יהלכון בנגאסתהם.
 אד הם נגסו מסכני אדי הו בינהם כא):
 זאת תורת הזב ואשר תצא ממנו שכבת
 זרע לטמאה הבה: דא אוריתא דדובנא.
 ודתפוק מיניה. שכבת זרעא לאסתאבא
 בה: הדה שריעה אדאיב. ומן תכרגמנה
 נטפה לינגס בהא: והדוה בנדתה והזב
 את זוזבו לזכר ולנקבה ולאיש אשר ישכב
 עם טמאה: ולדסאובתה (כל) ולדסאובתה)
 בריחוקה. ולדדאיב (ללדאיב) ית דזביה. לדבר
 ולנוקבא. ולגבר. דישוב עם מסאבתא:
 ואחאיין פי טמאהא. ואפאיין דובה. מן
 דכראנתי. ורגל יצאנע נגסה: פ פ פ
 צ' פיסוקים סי' עידו ומפמירין ויאמר אלישע שמעו דבר ה'
 במלכים ב' ו'. גנ"ה למנחת שבת וב' וה'
 וידבר יהוה אל משה אחרי מות שני בני
 אהרן בקרביתם לפני יהוה וימתו: ומליל
 יי עם משה. בטר דמיתו. תרין בני אהרן.
 בקרוביהון אישתא נוכריתא קדם יי
 ומיתו: תם כלם אלה מוסי'. בעד מות אבני
 הרון. אד תקדמא בין ידי אלה עלי מא
 ביינא פמאתא: ויאמר יהוה אל משה
 דבר אל אהרן אחיך ואליבא בכל עת
 אד יהקדש מבית לפרכת אל פני הכפרת
 אשר על הארץ ולא ימות כי בענן אראה
 עלי הכפרת: ואמר יי למשה. מליל עם
 אהרן אחיך. ולא יהי עליל בכל עדן
 לקודשא. מגזי לפרוכתא. דקדם כפורתא.
 דעד ארזא ולא ימות. ארי בעננא. אנא
 מתגלי על בית כפורי: וקאל דה. מר

הרון אחיך. באן לא ידכל פי כתיר מן
 לאוקאת א' אקדם. מן דאכל אסנף. א'
 הצרה אנשא. אדי עלי אצנרוק ולא ימות.
 לאני מתגלי באגמאם פוק אנשא: בזאת
 יבא אהרן אל הקדש בפר בן בקר
 להטאת ואיר לעלה: בדא. יהי עליל
 אהרן לקודשא. בתור פר תורי. להטאת
 ודבר לעלתא: בהדה אמור ידכל הרון
 א' אקדם. באן יחצר רתא מן אבקר.
 לאדכזה וכבשא לאצעידה: פתנת בדר
 קדש ילפש ומכנס יבד יהיו עד פשרו
 ובאבנט פר יחגר ובמצנפת בדר יצנף
 בגדי קדש הם ורחץ בפמים את פשרו
 ולבשם: פתונא דבוצא דקודשא ילבש.
 ומכנסין דבויין יהון על פשריה. והמינא
 דבוצא ייסר. ומצנפתא דבוצא יחית
 ברישיה. לבושי קודשא אנון. ויסחי במיא.
 ית פשריה וילבשנון: באן ילבס תוניה
 מן עשר מקדסה. בעד אן יכון עלי בדנה
 סראויל מן עשר (ג). ויתקלד בזנאר מן
 עשר מחץ (ג). ויתעמם בעמאמה מתל
 דאך. פהדה הי תיאב אקדם. יגסל בדנה
 באמא וילבסהא: ומאת עדת בני ישראל
 יקח שני שעירי עזים להטאת ואיל אחד
 לעלה: ומן כגשתא דבני ישראל. יסב.
 תרין צפירי עזי להטאת. ודבר חר
 לעלתא: וליאכד מן גמאעה בני אסראיל.
 עתודין מן אמאעז לאדכזה. וכבשא
 לאצעידה: והקריב אהרן את פפר
 החטאת אשר לו וכפר בעדו ובעד
 ביתו: ויקריב אהרן. ית תורא להטאת
 דיליה. ויכפר עלוהי ועל אנש ביתיה:
 פיבתרי אוולא (ג). פיקדם רת אדכזה
 אדי לה. ויסתגפר ענה וען אה:
 ולקח את שני השעירים והעמיד אתם
 לפני יהוה פתח אהל מועד: ויסב ית תרין
 צפירין. ויקים יתהון קדם יי. בטרע משפן
 זמנא: תם יאכד לעתודין. ויוקפהמא
 בין ידי אלה. ענד באב כבא למחצר:
 ונתן אהרן על שני השעירים גרלות גזרל

צ' פיסוקים סי' עידו ומפמירין ויאמר אלישע שמעו דבר ה'
 במלכים ב' ו'. גנ"ה למנחת שבת וב' וה'
 וידבר יהוה אל משה אחרי מות שני בני
 אהרן בקרביתם לפני יהוה וימתו: ומליל
 יי עם משה. בטר דמיתו. תרין בני אהרן.
 בקרוביהון אישתא נוכריתא קדם יי
 ומיתו: תם כלם אלה מוסי'. בעד מות אבני
 הרון. אד תקדמא בין ידי אלה עלי מא
 ביינא פמאתא: ויאמר יהוה אל משה
 דבר אל אהרן אחיך ואליבא בכל עת
 אד יהקדש מבית לפרכת אל פני הכפרת
 אשר על הארץ ולא ימות כי בענן אראה
 עלי הכפרת: ואמר יי למשה. מליל עם
 אהרן אחיך. ולא יהי עליל בכל עדן
 לקודשא. מגזי לפרוכתא. דקדם כפורתא.
 דעד ארזא ולא ימות. ארי בעננא. אנא
 מתגלי על בית כפורי: וקאל דה. מר

יא ויקרא (כתר תורה)

אֶחָד לַיהוָה וְגֹרֵל אֶחָד לְעֹזָאֵל: וַיִּתֵּן
 אֹהֶרֶן. עַל תְּרֵין צִפְרִיִן עֲדָבָן. עֲדָבָא חֹד
 לְשֹׁמֵא דִיִּי. וְעֲדָבָא חֹד לְעֹזָאֵל: וַיִּדְקִי
 עֲלֵיהֶם אֶסְהָמִין. אַחֲרַהֲמָא לְבֵית אֱלֹהִים וְאֶחָד
 לְגַבֵּל עֹזָאֵל: וְהִקְרִיב אֹהֶרֶן אֶת־הַשְּׁעִיר
 אֲשֶׁר עָלָה עָלָיו הַגֹּזֶל לַיהוָה וַעֲשָׂהוּ
 חֲטָאת: וַיִּקְרִיב אֹהֶרֶן יֵת צִפְרָא. דְּסִלִּיק
 עֲלֹהֵי. עֲדָבָא לְשֹׁמֵא דִיִּי. וַיַּעֲבֹדְנָה
 חֲטָתָא: פִּיקְדָם אֶעֱתֹד. אֲדִי וְקַע עֲלֵיהֶם
 אֶסְהָם לְבֵית אֱלֹהִים. וַיִּצְנַעַה דְּכֹוֹה: וְהַשְּׁעִיר
 אֲשֶׁר עָלָה עָלָיו הַגֹּזֶל לְעֹזָאֵל יַעֲמִדְחִי
 לְפָנֵי יְהוָה לְכַפֵּר עָלָיו לְשַׁלַּח אֹתוֹ לְעֹזָאֵל
 הַמִּדְבָּרָה: וְצִפְרָא. דְּסִלִּיק עֲלֹהֵי עֲדָבָא
 לְעֹזָאֵל. יִתְקַם בְּרַחֲמֵי. קָדָם יִי לְכַפֵּרָא
 עֲלֹהֵי. לְשַׁלַּח יִתִּיה. לְעֹזָאֵל לְמִדְבָּרָא:
 וְאֶעֱתֹד. אֲדִי וְקַע עֲלֵיהֶם אֶסְהָם לְגַבֵּל עֹזָאֵל.
 יִוְקַף חֵיִיא. בֵּין יְדֵי אֱלֹהִים לִיסְתַּגְּפֵר עֲנָה.
 תָּם יִטְלַקָּה פִי גַבֵּל עֹזָאֵל פִּי אֶבֶר: וְהִקְרִיב
 אֹהֶרֶן אֶת־כֹּפֶר הַחֲטָאת אֲשֶׁר־לֹו וְכַפֵּר בְּעֶדְוֹ
 וּבְעֶדְ בֵּיתוֹ וְשַׁחַט אֶת־כֹּפֶר הַחֲטָאת אֲשֶׁר־
 לוֹ: וַיִּקְרִיב אֹהֶרֶן. יֵת תֹּזְרָא דְחֲטָתָא
 דִּילִיָּה. וַיִּכְפֹּר עֲלֹהֵי וְעַל אֲנָשׁ בֵּיתִיה.
 וַיִּכּוֹס. יֵת תֹּזְרָא דְחֲטָתָא דִּילִיָּה: וַיִּקְדָּם
 הָרוֹן תֹּאנִיָּה. רַת אֲדֹכֹוֹ אֲדִי לָה.
 וַיִּסְתַּגְּפֵר עֲנָה וְעֵן אֱלֹהִים. תָּם יִדְכַּח: וְלָקַח
 מִלֵּא־הַמִּחְתָּה גִּחְלִי־אֵשׁ מֵעַל־הַמִּזְבֵּחַ
 מִלְּפָנֵי יְהוָה וּמִלֵּא חֲפָנֵי קִטְרֹת סָמִים דִּקָּה
 וְהִבִּיא מִבֵּית לְפָרֶכֶת: וַיִּסַּב מִלֵּי מַחֲתִיתָא.
 גֹּמְרִין דִּאִישָׁא. מֵעָלָיו מִדְּבַחַת מִן קָדָם יִי.
 וּמִלֵּי חֹפְנֹוֹהִי. קִטְרֹת בּוֹסְמִין דִּקִּיקִין.
 וַיַּעֲלֵל מִגִּזֵּי דְּפִרְוֹכְתָא: תָּם יִאֲכֹד מִל
 אִמְגִּמְרָה. גִּמְרֵי נֹאֵר. מִן פּוֹק אִמְדֹּבַח מִן
 בֵּין יְדֵי אֱלֹהִים. וּמִל חֲפִנִיָּה. מִן בְּכֹוֹר אִצְמוֹג
 אִמְדִּיקוֹק. וַיִּדְכַּל אֲגִמִיעַ אִי דֹאֲכַל אִסְגָּה:
 וַנִּתֵּן אֶת־הַקִּטְרֹת עַל־הָאֵשׁ לְפָנֵי יְהוָה
 וְכִסָּה עֵנִן הַקִּטְרֹת אֶת־הַכִּפֹּרֶת אֲשֶׁר עָלֶיהָ
 הָעֲדוֹת וְלֹא יָמוּת: וַיִּתֵּן יֵת קִטְרֹת בּוֹסְמִיא.
 עַד אִישְׁתָּא קָדָם יִי. וַיַּחֲפִי עֵנִן קִטְרֹתָא.
 יֵת כְּפֹוֹרֶתָא. דְּעַל סִהְרוֹתָא וְלֹא יָמוּת:

פִּילְקִי דֹאֲךְ אֲבִכּוֹר. עַל־י אֲנֹאֵר בֵּין יְדֵי
 אֱלֹהִים. תָּם יִגְשִׁי צְבֹאֵב אֲבִכּוֹר. אֲנֹשָׁא. אֲדִי
 עַל־י אֲשֶׁהֲאֹדָה פֹּאנָה לֹא יָמוּת: וְלָקַח
 מִדָּם הַפֶּר וְהִזָּה בְּאֶצְבָּעוֹ עַל־פָּנֵי הַכִּפֹּרֶת
 קִדְמָה וּלְפָנֵי הַכִּפֹּרֶת יִזָּה שְׁבַע־פְּעֻמִּים
 מִן־יָהֳדִים בְּאֶצְבָּעוֹ: וַיִּסַּב מִדְּמָא דְּתֹזְרָא.
 וַיִּדִּי בְּאֶצְבָּעִיהָ. עַל אִפִּי כְּפֹוֹרֶתָא קִדְמָא.
 וְקָדָם (וַיִּגְשִׁי וְלָקַח) כְּפֹוֹרֶתָא. יְדִי שְׁבַע
 זְמַנִּין. מִן דְּמָא בְּאֶצְבָּעִיהָ: תָּם יִאֲכֹד מִן
 דָּם אֶרֶת. פִּינְצַח בְּאֶצְבָּעָה. קִבְּלָה אֲנֹשָׁא
 שְׂרָקִיָּא מִרָּה וְאַחֲרָה. תָּם יִנְצַח בֵּין יְדֵיהֶם
 מִנָּה סְבַע מִרְאֵר: וְשַׁחַט אֶת־שְׁעִיר
 הַחֲטָאת אֲשֶׁר לָעָם וְהִבִּיא אֶת־דְּמֹוֹ אֶל־
 מִבֵּית לְפָרֶכֶת וַעֲשָׂה אֶת־דְּמֹוֹ כְּאֲשֶׁר עָשָׂה
 לְדָם הַפֶּר וְהִזָּה אֹתוֹ עַל־הַכִּפֹּרֶת וּלְפָנֵי
 הַכִּפֹּרֶת: וַיִּכּוֹס. יֵת צִפְרָא דְחֲטָתָא
 דְּעֵצָא. וַיַּעֲלֵל יֵת דְּמִיָּה. לְמִגִּזֵּי דְּפִרְוֹכְתָא.
 וַיַּעֲבִיד לְדְּמִיָּה. כְּמֹאֲדַעְבֵּד לְדְּמֹאֲדְּתֹזְרָא.
 וַיִּדִּי יֵתִיה. עַל כְּפֹוֹרֶתָא וְקָדָם (וַיִּגְשִׁי וְלָקַח)
 כְּפֹוֹרֶתָא: תָּם יִדְכַּח עֲתֹד אֲדֹכֹוֹ אֲדִי
 לֹאֲקוֹם. וַיִּדְכַּל מִן דְּמָא אִי דֹאֲכַל אִסְגָּה.
 וַיִּצְנַע בָּהּ. כְּמֹא צִנַּע בְּדָם אֶרֶת. וַיִּנְצַח
 מִנָּה. קִבְּלָה אֲנֹשָׁא וּבֵין יְדֵיהֶם: וְכַפֵּר עַל־
 הַקֹּדֶשׁ מִטְּמֵאת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִפְּשָׁעֵיהֶם
 לְכָל־חֲטָאתָם וְכֵן יַעֲשֶׂה לְאַהֲל־מוֹעֵד הַשָּׁבוֹת
 אֲתָם־בְּתוֹךְ טְמֵאתָם: וַיִּכְפֹּר עַל קֹוֹדֶשָׁא.
 מִסּוֹאֲבֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וּמִמִּדְּיָהוֹן לְכָל
 חֲטָאֵיהֶון. וְכֵן יַעֲבִיד לְמִשְׁכַּן זְמָנָא.
 דִּשְׁרֵי עֲמָהוֹן בְּגֹו סוֹאֲבֵתָהוֹן: וַיִּכְפֹּר
 פִּי אֲקָדָם. עֵן מֵעֲאֲצִי בְּנֵי אִסְרָאֵל.
 וְגִרּוּמָהֶם וְגִמִיעַ דְּנוֹכְהֶם. וְכֹדֹאֲךְ יִצְנַע
 פִּי אֲדִמּוּיִן. פִּי כְּבֹא אִמְחָצֵר. אֲדִי הוּ
 סֹאֲבֵן מֵעָהֶם. פִּי מֹא בֵּין מֵעֲאֲצִיָּהֶם:
 וְכָל־אָדָם לֹא־יִהְיֶה בְּאַהֲל־מוֹעֵד בְּבֹאוֹ
 לְכַפֵּר בְּקֹדֶשׁ עַד־צֵאתוֹ וְכַפֵּר בְּעֶדְוֹ וּבְעֶד
 בֵּיתוֹ וּבְעֶד כָּל־קֹהֶל יִשְׂרָאֵל: וְכָל אֲנָשׁ
 דֹּא יִהְיֶה בְּמִשְׁכַּן זְמָנָא. בְּמִיעֲלִיָּה. לְכַפֵּרָא
 בְּקֹוֹדֶשׁ אֶדְ טַפְקִיָּה. וַיִּכְפֹּר עֲלֹהֵי וְעַל
 אֲנָשׁ בֵּיתִיה. וְעַל כָּל קֹהֶלָא דִּישְׂרָאֵל:

חֲלָק הַקִּדְרוֹק: (א) הַמִּזְבֵּחַ. בְּשִׁטָּא אַחַת בְּכָל הַתִּיגָאן: (ב) הַשָּׁבוֹת אֲתָם בְּתוֹךְ טְמֵאתָם. תִּיבַת אֲתָם בְּמִפְחָא בְּכָל הַתִּיגָאן הַמִּדְּקִיקָתָא לֹא בְּתִיבָר. וְלֹא

ולא יבון אחד מן אנאם פי כבא
 למחצר. פי דכולה ליסתגפר פי אקדם
 א"י אן יכרג. וקר (י) אסתגפר ענה
 וען אה. וען גמיע גוק אל אסראיל: ויצא
 אל המזבח אשר לפני יהוה וכפר עליו
 ולקח מדם הפר ומדם השעיר ונתן על
 קרנות המזבח סביב: ויפוק. למדבחה.
 דקדם י"י ויכפר עלוהי. ויסב. מדמא
 דתורא ומדמא דצפירא. ויתין. עד קרנת
 מדבחה סחור סחור: תם יכרג א"י למדבחה.
 אדי בין ידי אלה פיסתגפר ענה. באן יאכר
 מן דם ארת ומן דם לעתוד מגמועין (י).
 פיצע עלי ארכאן למדבחה מסתדירא:
 והוה עליו מן הדם באצבעו שבע פעמים
 וטהרו וקדשו מטמאת בני ישראל: וידי
 עלוהי מן דמא. באצבעיה שבע זמנן.
 וידפיניה ויקדשניה. מפואכת בני ישראל:
 תם ינצח עליה כנה. באצבעה סבע מראר.
 פיטהרה ויקדסה. מן מעאצי בני אסר:
 וכלה מכפר את הקדש ואת אהל מועד
 ואת המזבח והקריב את השעיר החי:
 וישיצי מלכפרא על קודשא. ועל (כ"ג) וית
 משכן זמנא ועל (כ"ג) וית מדבחה. ויקריב
 ית צפירא חיא (י"ג חיא כ"ג): פאדא פרגמן
 אסתגפאר פי אקדם. ופי כבא למחצר
 וענר למדבחה. פיקדם לעתוד אחי: וסמך
 אהרן את ידיו על ראש השעיר החי
 והתודה עליו את כל עונות בני ישראל
 ואת כל פשעיהם לכל הטאתם ונתן
 אתם על ראש השעיר ושלח ביד איש
 עתי המדברה: ויסמוך אהרן ית תרתין
 ידוהי. על ריש צפירא חיא (י"ג חיא כ"ג).
 וידי עלוהי. ית כל עונות בני ישראל. וית
 כל מרדיהון לכל חטאיהון. ויתין יתהון
 על ריש צפירא. וישלח. ביד גבר דזמין
 למכה למדבחה: פיסנר ידיה עלי ראסה.
 ויקר בדנוב בני אסראיל. וגרומהם וגמיע
 כטאיהם. פאדא תלאהא ענר ראם
 לעתוד (י) בעת בה מערגל מעד בה א"י אבר:

ונשא השעיר עליו את כל עונותם אל
 ארץ גזרה ושלח את השעיר במדבר:
 ויטול צפירא עלוהי. ית כל עונותהון (כ"ג)
 חזיהון) דארע דלא יתבא. וישלח ית ד
 צפירא במדברא: ויחמל עלי ענקה גמיע
 דנובהם א"י ארץ מנקטעה. תם יטלקהא
 פי אבר: ובא אהרן אד אהל מועד ופשט
 את בגדי הפר אשר לבש בבאו אל
 הקדש והניחם שם: וייעול אהרן למשכן
 זמנא. וישלח ית לבושי בוצא. דלבש
 במיעליה לקודשא. ויצנענון תמן: תם
 ידכל הרון א"י כבא למחצר. פכרג
 למגמרה (י). וינועתיאב לעשר. אדי לבסהא
 פי דכולה א"י אקדם. וידעהא הנאך:
 ורחץ את בשרו במים במקום קדוש
 ולבש את בגדיו ויצא ועשה את עלתו
 ואת עלת העם וכפר בעדו ובעד העם:
 ויסחי ית בשריה במיא באתר קדיש
 וילבש ית לבושוהי. ויפוק. ויעביד ית
 עלתיה וית עלת עמא. ויכפר עלוהי ועל
 עמא: תם יגסל בדנה באמא פי מוצע
 מקדם. וילבס תיאבה למעלומה (י). תם
 יכרג ויקרב צואעדה וצואעד אקום.
 ויסתגפר ענה וענהם: ואת חלב החטאת
 יקטיר המזבחה: וית תרבי חטאות יסיק
 למדבחה: ושחום אדכואת (י) יקתרהא
 עלי אמדבחה: והמשלח את השעיר
 לעזאזל יכבם בגדיו ורחץ את בשרו במים
 ואחריכך יבוא אל המזבחה: ודמו ביל ית
 צפירא לעזאזל. יצבע לבושוהי. ויסחי ית
 בשריה במיא. ובתר בן ייעול למשריתא:
 ולמטלק לעתוד פי גבל עזאז. יגסל
 תיאבה. וירחץ בדנה באמא. ובעד דאך
 ידכל א"י לעסבר: ואת פר החטאת ואת
 שעיר החטאת אשר הובא את דמם לכפר
 בקדש יוציא אל מחוץ למחנה ושרפו
 באש את עורותם ואת בשרם ואת
 פרשם: וית תורא דחטאת. וית צפירא
 דחטאת. דאתעל מדמהון לכפרא

בקודשא

חלק הדקדוק: ג) השעיר החי. לפי שהחית קטוצה מכללי אס"ף באה ההא בסגול. ותיבת השעיר במצרכה. ועל ראש השעיר החי ההא פתוחה.

בְּקוֹדֶשׁא. יִתְפַּקֵּן לְמִבְרָא לְמִשְׁרִיתָא.
וְיִזְקְדוּן בְּנוֹרָא. יִתְמַשְׁכְּחוּן וְיִתְבַּשְׂרוּן וְיִתְבַּשְׂרוּן
אוֹכְלֵהוּ: וְאִמָּא רַת אֲדֹכּוּה וְעֵתוֹד אֲדֹכּוּה.
אֲדִי אֲדֹכּוּ מִן דְּמֵאָהָא לֹא אִסְתַּגְפָּאָר פִּי
אֲקִדָּם. פְּלִיכְרָנְהָא אִי כֹאֲרָג אֲעִסְכֵּר.
פִּיחֲרָקוּ בִּלְנָאָר. גְּלוּדְהָא וּלְחוּמָהָא
וּפִרְתָּהָא: וְהַשְׂרָף אֲתָם יִכְבֹּם בְּגִדֵּי וְרַחֵץ
אֶת־בְּשָׂרוֹ בְּמִים וְאֶחְרֵי־כֵן יָבֹא אֶל־הַמִּזְבֵּחַ:
וְדִמְיוֹקִיד יִתְהוֹן. יִצְבַּע לְבוּשׁוֹהִי. וְיִסְחִי יִתְ
בְּשָׂרִיהָ בְּמִיָּא. וּבִתְרָן יִעֲזֹל לְמִשְׁרִיתָא:
וְלִמְחֲרָקָהָמָא. יִגְסֵל תִּיבָבָה. וְיִרְחֵץ בְּדִנְהָ
בִּלְמָא. וּבְעֵד דֹּאךְ יִדְכַּל אִי אֲעִסְכֵּר:
וְהִיתָה לָכֶם לְחֻקַּת עוֹלָם בְּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי
בְּעֶשְׂרִי לַחֹדֶשׁ תִּעֲנֶנּוּ אֶת־נַפְשֵׁיכֶם וְכִלְ
מְלָאכָה לֹא תַעֲשׂוּ הָאֲזִרָה וְהַגֵּר הַגֵּר
בְּתוֹכְכֶם: וְתִהְיֶה לָכֵן לְקִים עֲלֵם. בִּירְחָא
שְׁבִיעָאָה. בְּעֶשְׂרִי לִירְחָא תִּעֲנֶנּוּ יִתְ
נַפְשֵׁיכֶם. וְכֹל עֲבִידָא לֹא תַעֲבִידוּן. יִצִּיבִיא
וְיִזְרִיא דִּיתְגִּירוּן בִּינִיכֹן: פִּיכֹן דֹּאךְ לָכֶם
רַסֵּם אֲדַהֵר. פִּי אִיוֹם אֲעֵאשֶׁר. מִן אֲשֶׁהָר
אֲסֵאבַע תְּגִיעוּ אֲנַפְסְכֶם. וְשִׂי מִן אֲעֵמָא
לֹא תַעֲמִלוּ. אֲצִרִיחַ. וְאֲגִרִיב אֲדִכִּיל פִּי מָא
בִּינְכֶם: פִּי־בִיוֹם הַזֶּה יִכְפֹּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר
אֲתָכֶם מִכָּל חַטָּאתֵיכֶם לְפָנֵי יְהוָה תִּטְהַרוּ:
אֲדִי בִיוֹמָא הַדִּין. יִכְפֹּר עֲלֵיכֶם לְרַפָּאָה
יִתְכֹּן. מִכָּל חֻזְבִּיכֹן. קִדָּם יִי תִרְבֹּן:
וְפִי הָדֵא אִיוֹם. יִסְתַּגְפָּר עֲנֹכֶם לִיטְהַרְכֶם
כִּמָּא בִּינִיתָ. פִּמֵּן גִּמִּיעַ כְּטֵאִיכֶם. בִּין
יְדֵי אֱלֹהֵי תִטְהַרוּ: שְׁבֵת שְׁבֵתוֹן הִיא לָכֶם
וְעִנִּיתֶם אֶת־נַפְשֵׁיכֶם חֻקַּת עוֹלָם: שְׁבֵת
שְׁבֵתָא הִיא לָכֵן. וְתַעֲנֶנּוּ יִתְנַפְשֵׁיכֶם.
קִים עֲלֵם: סִבַּת הִי עֲטִלָּה לָכֶם. אֲדִי
תְּגִיעוּן אֲנַפְסְכֶם. רַסֵּם אֲדַהֵר: וְכִפֹּר הַכֹּהֵן
אֲשֶׁר־יִמָּשַׁח אֹתוֹ וְאֲשֶׁר יִמָּלֵא אֶת־יָדָיו
לְכַהֵן תַּחַת אֲבִיו וּלְבֶשׁ אֶת־בְּגָדֵי הַכֹּהֵן
בְּגָדֵי הַקֹּדֶשׁ: וְיִכְפֹּר בְּהֵנָּה דִּירְבִּי יִתִּיהָ.
וְדִיקְרִיב יִתְקוֹרְבִנִיהָ. לְשִׁמְשָׁא תַחֲוֹת
אֲבוּהָ. וְיִדְבֹּשׁ יִתְלַבֹּשׁ בּוֹצָא לְבוּשֵׁי
קוֹדֶשׁא: וְכֹדָךְ יִסְתַּגְפָּר אֲמָאָם אֲדִי
יִמְסַח. וְיִכְמַל וְאֲגַבְהָ. לִיאֵם מִכָּאן אֲבִיהָ.

פִּילְבָם תִּיֵּאב אֲעִשֶׁר תִּיֵּאב אֲקִדָּם: וְכִפֹּר
אֶת־מִקְדָּשׁ הַקֹּדֶשׁ וְאֶת־אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת־
הַמִּזְבֵּחַ יִכְפֹּר וְעַל הַכֹּהֲנִים וְעַל־כָּל־עַם
הַקֹּהֵל יִכְפֹּר: וְיִכְפֹּר עַד מִקְדָּשׁ קוֹדֶשׁא.
וְעַל מִשְׁכַּן זִמְנָא. וְעַד מִדְּבַחַת יִכְפֹּר. וְעַל
כֹּהֲנֵיָא. וְעַל כָּל עַמָּא דְּקִהְלָא יִכְפֹּר:
פִּי־סְתַגְפָּר פִּי כּוּאץ אֲאִקְדָּאָם. וְפִי כְּבֵא
אֲמַחְצֵר. וְעֵנֵד אֲמַדְבַּח יִסְתַּגְפָּר פִּיָּהָ.
עַן אֲאִימָה וְעַן סֵאִיר אֲגֹנֹךְ: וְהִיתָה־זֹאת
לָכֶם לְחֻקַּת עוֹלָם לְכִפֹּר עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
מִכָּל־חַטָּאתָם אַחַת בַּשָּׁנָה וְיַעֲשֶׂה כַּאֲשֶׁר
צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה: וְתִהְיֶה לָכֵן לְקִים
עֲלֵם. לְכִפֹּרָא. עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִכָּל
חֻזְבִּיהוֹן. חֲדָא בִּשְׁתָּא. וְעֵבֵד. כִּמָּא דְּפִקִּיד
יִי יִתְמַשֶּׁה: פִּתְכוֹן הָדֵה לָכֶם רַסֵּם אֲדַהֵר.
אֲנִי יִסְתַּגְפָּר כֹּדָךְ. עַן בְּנֵי אֲסֵרָאִיל מִן
גִּמִּיעַ כְּטֵאִיָּאָהֶם. מִרָּה וְאַחֲרָה פִּי אֲסֵנָה.
פִּצְנַע־הָרוֹן. כִּמָּא אֲמַר אֱלֹהֵי מוֹסִי: פ
וְיִכְפֹּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: וּמִלִּיל יִי
עִם מֹשֶׁה לְמִימָר: תָּם כֹּלָם אֱלֹהֵי מוֹסִי
תְּכִלִּימָא: דְּכִפֹּר אֶל־אֲהֲרֹן וְאֶל־בְּנָיו וְאֶל־
כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֲמַרְתָּ אֲלֵיהֶם זֶה הַדְּבָר
אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה לֵאמֹר: מִלִּיל עִם אֲהֲרֹן
וְעִם בְּנָוָה. וְעִם כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וְתִימָר
לְהוֹן. דִּין פִּתְגָּמָא. דְּפִקִּיד יִי לְמִימָר: מִר
הָרוֹן וּבִנְיָה. וְסֵאִיר בְּנֵי אֲסֵרָאִיל. וְקַל לָהֶם.
הָדֵא אֲמַר. אֲדִי אֲמַר בָּה אֱלֹהֵי קֵאִילָא:
אִישׁ אִישׁ מִבֵּית יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יִשְׁחַט שׂוֹר
אוֹ־כֶשֶׂב אוֹ־עֵז בַּמִּזְבֵּחַ אוֹ אֲשֶׁר יִשְׁחַט
מִחוּץ לַמִּזְבֵּחַ: גִּבֹּר גִּבֹּר מִבֵּית יִשְׂרָאֵל.
דִּיכּוּס. תּוֹר אוֹ אֲמַר. אוֹ עַז בְּמִשְׁרִיתָא. אוֹ
דִּיכּוּס. מִבְּרָא לְמִשְׁרִיתָא: אִי רִגֵּל מִן בְּנֵי
אֲסֵרָאִיל. יִדְבַח תּוֹרָא אוֹ כֶּבֶשׂא. אוֹ עֲנֹז
פִּי אֲעִסְכֵּר. אוֹ כֹאֲרָגָה: וְאֶל־פֶּתַח אֹהֶל
מוֹעֵד לֹא תֵבִיא וְלֹא תִקְרִיב קָרְבָּן לַיהוָה
לְפָנֵי מִשְׁכַּן יְהוָה דָּם יִחַשֵּׁב לֹא־יִשְׁהִיָּא
דָּם שִׁפָּךְ וְנִכְרַת הָאִישׁ הַהוּא מִקִּרְבַּע עֲמוֹ:
וְלִתְרַע מִשְׁכַּן זִמְנָא לֹא אִיתִיהָ (יִי אִיתִיהָ
יִי־תִינִיָּה). לְקִרְבָּא קוֹרְבָּנָא קִדָּם יִי. קִדָּם
מִשְׁכַּנָּא דִּי. דְּמָא יִתְחַשֵּׁיב. לְגוֹבְרָא הַהוּא

דמא אַשד. וישתיצי אַנשא ההוא מנו
עמיה: ולם יאתי בה אִי באב כבא
אמחצר פיקרבה. אד הו קרבאן ללה.
בין ידי מסכנה י. פהו יחסב עליה כמן
קד ספך דם אנסאן י. פִּינקטע דאך
אננסאן מן בין קומה: למען אשר יביאו
בני ישראל את זבחייהם אשר הם זבחים
על־פני השדה והביאם ליהוה אל־פתח
אהל מועד אל־הכהן וזבחו זבחי שלמים
ליהוה אותם: בדיד דייחון בני ישראל.
ית דבחייהן דאנן דבחין על אפי חקלא.
וייתונן לקדם י. לתרע משפן זמנא דות
כהנא. ויפסון. נכסת קודשין. קדם י.
יתחון: לכיאתון בניאסראיל. בדבאיחהם
אתי הם דאבחוהם עלי וגה אצחרא. פיגו
בהא אִי בין ידי אלה. אִי באב כבא
אמחצר אִי אמאם. פידבחוהא דבאיה
סלאמה ללה: וזרק הפֶּה את־הדם על־
מזבח יהוה פתח אהל מועד והקטיר
החלב לריח ניחח ליהוה: ויזרוק כהנא ית
דמא על מדבחה דיי. פִּתְרַע משפן זמנא.
ויסיק תרבא. דאתקבלא פרעוא קדם י.
וירש אמאם אדם עלי מדבחה אלה. אדי
ענד באב כבא אמחצר. ויקתר שהמהא.
מקבולא מרציא ללה: ולא־יזבחו עוד
את־זבחייהם לשעירם אשר הם זנים
אחריהם חקת עולם תהיה־זאת להם
דדרתם: ולא ידבחו עוד ית דבחייהן.
לשידין. דאנן טען בתריהן. קים עלם.
תחי דא להון לדריהון: ולא ידבחו אבדא
דבאיחהם. דאשיאטין י. אדיהם יטגון פי
תבעהא. פיכון דאך להם. רסם אדהר
לאגיאהם: ואִלהם תאמר איש איש מבית
ישראל ומן־הגֵּר אשר־יגור בתוכם אשר־
יעלה עלה או זבח: ולהון תימר. גבר גבר
מבית ישראל. ומן גיוריא דיתגירון
ביניהן. דיסיק עלתא או נכסת קודש־יא:
וקד להם. אִי רגל מן בני אסראיל. ומן
אגריב ארכיל פי מאבינהם. יקרבי צעידה
אודבחה: ואל־פתח אהל מועד לא יביאנו
לעשות אתו ליהוה ונכרת האיש ההוא

מעמיו: ודתרע משפן זמנא לא ייתניה.
למעבר יתיה קדם י. וישתיצי אַנשא
ההוא מעמיה: ואִי באב כבא אמחצר לם
יאתי בה. ליקרבה כדאך ללה. פִּינקטע
דאך אננסאן מן קומה: ואיש איש מבית
ישראל ומן־הגֵּר הגֵּר בתוכם אשר יאכל
כל־דם ונתתי פני בנפש האכלת את־
הדם והכרתי אתה מקרב עמיה: וגבר
גבר מבית ישראל. ומן גיוריא דיתגירון
ביניהן. דיכול כל־דם. ואיתין רוגזי. פִּיאנשא
דיכול ית דמא. ואשיצי יתיה מנו עמיה:
ואִי רגל מן אסראיל. ומן אגריב ארכיל פי
מא בינהם. יאכל שיא מן אדם. אחללה
גצבי פיה. וקטעתה מן בין קומה: פי
נפש הִבְשֵׁר בדם הוא ואני נתתי לכם על־
המזבח לכפר על־נפשותיכם פִּי־הדם
הוא בנפש יכפר: אִי נפש פִּשְׁרָא בִּדְמָא
היא. ואנא. יהבתי לכון על מדבחה.
לכפרא על נפש־תכון. אִי דמא הוא על
נפש־מכפר: לאן נפוס גמיע אבשריון
אדם מסכנהא י. ולדאך געלתה לכם עלי
אמדבת. ליסתגפר בה ען נפסכם. לאן
אדם יכפר ען אנפוס: על־פֶּן אמרתי
לבני ישראל כל־נפש מכם לא־תאכל דם
והגֵּר הגֵּר בתוכםם לא־יאכל דם: עד פֶּן
אמרית לבני ישראל. כל אנש מנכון דא
יכול דם. וגיוריא. דיתגירון ביניהן דא
יכולן (גכ"י ייכול ו"ע) דם: ולדאך קלת לבני
אסראיל. כל אננסאן מנכם לא יאכל דמא.
חתא אגריב ארכיל פי מא בינכם לא יאכל
דמא: ואיש איש מבני ישראל ומן־הגֵּר
הגֵּר בתוכם אשר יצור ציד חיה או עוף
אשר יאכל ושפך את־דמו וכסהו בעפר:
וגבר גבר מבני ישראל. ומן גיוריא
דיתגירון ביניהן. דיצור. צידא חיתא. או
עופא דמתאכיל. וישוד ית דמיה.
ויכפיניה בעפרא: ואִי רגל מן בני
אסראיל. ומן אגריב ארכיל פי מא בינהם.
אצטאד צידא מן אוחש. או מן אטאיר
אִי אכלה חלא ככ. פליצב דמה. ויואריה

באתראב: כִּי־נֶפֶשׁ כָּל־בֶּשֶׂר דָּמוֹ בְּנֶפֶשׁ
הוא ואמר לבני ישראל דם כָּל־בֶּשֶׂר לא
תאכלו כִּי־נֶפֶשׁ כָּל־בֶּשֶׂר דָּמוֹ הוא כָּל־
אֲכָלֵיו יִכְרֹת: אֲרִי נֶפֶשׁ כָּל בֶּשֶׂר־אֵל. דְּמִיה
בְּנֶפֶשׁ־הָהּ הוּא. וְאִמְרִית לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל. דָּם
כָּל בֶּשֶׂר־אֵל לא תִּכְלֹדוּ. אֲרִי נֶפֶשׁ כָּל
בֶּשֶׂר־אֵל דְּמִיהָ הִיא. כָּל דֵּי־יִכְלֹנֶיהָ יִשְׁתִּיצִי:
לֹא־נֶפֶשׁ גַּמִּיעַ אֲבִשְׁרִיוֹן. כָּל וְאַחֲדָה פִּי
דְּמִיהָ (כ). וְלֹא־נִי קִלְתָּ לְבָנֵי אִסְרָאִיל. דָּם
כָּל בֶּשֶׂר־אֵל לא תִּכְלֹדוּ. אֲדָם נֶפֶשׁ אֲבִשְׁרִיוֹן
אֲדָם מִסְכְּנָהָ. וְכָל מִן אֲכָלָה יִנְקָטָע:
וְכָל־נֶפֶשׁ אֲשֶׁר תֹּאכַל נִבְלָה וְטִרְפָּה
בְּאַזְרָח וּבְגֵר וּבְכֶסֶם בְּגִדֵּי וְרִחֵץ בְּמִים
וְטָמֵא עַד־הָעֶרֶב וְטָהָר: וְכָל אִנְשָׁא. דֵּי־יִכְלֹל
נְבִילָא וְתִבְרָא. בִּיצִיבִיא וּבְגִיזִירִיא. וְיִצְבָּע
לְבוּשָׁהּ. וְיִסְחִי בְּמִיא. וְיִהִי מִסָּאב עַד
רְמִישָׁא וְיִדְכִּי: וְאִי אֲנִסָּאן אֲבָל נְבִילָה
וּסְקִימָה. מִן אֲצִרִיה וְאֲגָרִיב. פְּלִגְסָל
תִּיאֲבָה. וְיִרְחֵץ בְּאִמָּא. וְיִנְגַּס אִי לְמַגִּיב
וְיִטְהַר: וְאִם לֹא יִכְבֹּס וּבִשְׁרוֹ לֹא יִרְחֵץ
וְנִשָּׂא עֲוֹנוֹ: וְאִם לֹא יִצְבָּע. וּבִשְׁרִיהָ לֹא
יִסְחִי. וְיִקְבִּיל חֻזְבִּיהָ: פֻּאֵן הוּא לֹם יִגְסַל. או
לֹם יִרְחֵץ בְּדִנְהָ. פִּקְדָּח מְלִיזִירָה (כ): פ
ז* וְיִדְבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: וּמַלִּיל יִי
עִם מֹשֶׁה לְמִימֹר: תָּם כָּל־אֵלֶּה מוֹסִי
תְּכַלִּימָא: דִּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאִמְרַת
אֵלֵהֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: מַלִּיל עִם בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל. וְתִימַר לְהוֹן. אֲנָא יִי אֱלֹהֵיכֶן:
מִר בְּנֵי אִסְרָאִיל. וְקוֹל לָהֶם. אֲנָא אֵלֵה
רַבְכֶּם: כִּמְעַשָּׂה אֶרֶץ־מִצְרַיִם אֲשֶׁר
יִשְׁבַתְתֶּם־בָּהּ לֹא תַעֲשׂוּ וּכְמַעֲשֵׂה אֶרֶץ־
כְּנָעַן אֲשֶׁר אֲנִי מֵבִיא אֲתֶכֶם שָׁמָּה לֹא
תַעֲשׂוּ וּבְחַקְתִּיהֶם לֹא תִלְכּוּ: כְּעוֹבְדֵי־עַמָּא
דְּאַרְעָא דְּמִצְרַיִם. דִּיתִיבְתוּן בָּהּ לֹא
תַעֲבֹדוּ. וּכְעוֹבְדֵי עַמָּא דְּאַרְעָא דְּכְנָעַן.
דְּאֲנָא מַעִיר יִתְבוֹן לְתַפְּן לֹא תַעֲבֹדוּ.
וּבְנִמְוִסִיהוֹן לֹא תִהְבּוּן: כְּצִנְאִיעַ אֲהֵל בְּלֹד
מִצְרַיִם. אֲרִי אֲקַמְתֶּם פִּיהָ לֹא תַצְנַעו.
וּכְצִנְאִיעַ אֲהֵל בְּלֹד כְּנַעַן. אֲרִי אֲנָא
מִדְּכִלְכֶּם הֵנָּךְ לֹא תַצְנַעו. וּבְרַסוּמָהֶם לֹא

תִּסִּירוּ: אֶת־מִשְׁפָּטֵי תַעֲשׂוּ וְאֶת־חֻקְתִּי
תִּשְׁמְרוּ לְדַלְכַת בְּהֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:
יִת דִּינֵי תַעֲבֹדוּ. וְיִת קִימֵי תַפְּרוּן לְהִלְכָא
בְּהוֹן. אֲנָא יִי אֱלֹהֵיכֶן: אֲחַבְאֵמִי פִּאֲצִנְעוּ.
וּרְסוּמֵי פִּאֲחַפְצוֹ וּסִירוּ בְּהָא. אֲנָא אֵלֵה
רַבְכֶּם אֲנִי־אֲזִיכֶם כִּירָא (כ): וְשִׁמְרַתֶּם אֶת־
חֻקְתִּי וְאֶת־מִשְׁפָּטֵי אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אֲתֶם
הָאָדָם וְחֵי בְּהֶם אֲנִי יְהוָה: וְתַפְּרוּן יִת קִימֵי
וְיִת דִּינֵי. דָּאִם יַעֲבִיר יְתָהוֹן. אֲנִישָׁא יִיחִי
בְּהוֹן בְּחִי (ו') בְּחִי (כ) עֲלֵמָא. אֲנָא יִי:
וְאֲחַפְצוֹ רְסוּמֵי וְאֲחַבְאֵמִי. פֻּאֵן גִּאֹז אִי
אֲנִסָּאן עַמֵּל בְּהָא. אֵן יִחִיא אֲחִיָּא
אֲדִאימָה. אֲנָא אֵלֵה דֹאִים אֲבָקָא (כ):
ס אִישׁ אִישׁ אֶל־כְּרִשְׁאָר בִּשְׁרוֹ לֹא
תִקְרְבוּ לְנִלּוֹת עֲרוּהָ אֲנִי יְהוָה: גִּבְרָה
לְכָל קָרִיב בִּשְׁרִיהָ. לֹא תִקְרְבוּן לְגִלְגָּלָה
עֲרִיא. אֲנָא יִי: כָּל רִגְלָא מִנְכֶּם אִי נָסִיב
דֹּאֲתָה (כ). לֹא יִתְקַדֵּם לְכַשֵּׁף סֹתָהָ.
אֲנָא אֵלֵה נִהִיתְכֶם עֵן דֹּאֲךָ (כ): ס עֲרוֹת
אֲבִיךָ וְעֲרוֹת אִמְךָ לֹא תִגְלֶה אִמְךָ הוּא
לֹא תִגְלֶה עֲרוֹתָהּ: עֲרִית אֲבִיךָ. וְעֲרִית
אִמְךָ לֹא תִגְלֶה. אִמְךָ הִיא. לֹא תִגְלֶה עֲרִיתָהּ:
סֹתָת אֲבִיךָ. וּסֹתָת אִמְךָ לֹא תִכְשֵׁף.
אִמָּא סֹתָת אִמְךָ פְּהִי אִמְךָ נִפְסָהָ. לֹא
תִכְשֵׁפִין סֹתָתָהּ: ס עֲרוֹת אֲשֶׁת־אֲבִיךָ
לֹא תִגְלֶה עֲרוֹת אֲבִיךָ הוּא: עֲרִית אֲתָת
אֲבִיךָ לֹא תִגְלֶה. עֲרִיתָא דְּאֲבִיךָ הִיא:
וּסֹתָת זִוְגָה אֲבִיךָ לֹא תִכְשֵׁף. לֹאֲנָהָ
כְּסוּתָת אֲבִיךָ (כ): ס עֲרוֹת אֲחֻתְךָ בֵּת־
אֲבִיךָ אוֹ בֵּת־אִמְךָ מוֹדֶדֶת בֵּית אוֹ מוֹדֶדֶת
חוּץ לֹא תִגְלֶה עֲרוֹתָן: עֲרִית אֲחֻתְךָ בֵּת
אֲבִיךָ אוֹ בֵּת אִמְךָ. דִּי־לִידָא מִן אֲבִיךָ מִן
אֲתָא אֲחֵרִי (כ) אֲחֵרִי. אוֹ מִן אִמְךָ מִן
גִּבְרָה אֲחֵרָה. לֹא תִגְלֶה עֲרִיתָהּ (כ) עֲרִיתָהּ (כ):
וּסֹתָת אֲכַתְךָ אֲבִיךָ אוֹ אֲבִיךָ אֲבִיךָ.
לְמוֹדוּדָה דֹּאֲכָה אוֹ כֹּאֲרָגָה. לֹא תִכְשֵׁפִין
סֹתָתָהּ (כ): ס עֲרוֹת בֵּת־בְּנֶה אוֹ בֵּת־
בִּתְךָ לֹא תִגְלֶה עֲרוֹתָן כִּי עֲרוֹתָהּ הִנָּה:
עֲרִית בֵּת בְּרָךְ אוֹ בֵּת בְּרָתְךָ. לֹא תִגְלֶה
עֲרִיתָהּ. אֲרִי עֲרִיתְךָ אֲנִי: וּסֹתָת אֲבִיךָ

עֲרִיתָהּ. עֲלֶה בְּחִיָּתָהּ: וְאָמְרָהּ מִעַ
אֲכָתָהּ לֹא תִתְכַּד. לְתִכּוֹן צִרְתָּהּ (י"ג)
צִרְתָּהּ. לְתִכּוֹן צִרְתָּהּ. מִעַהּ פִּי
חִיָּתָהּ: וְאָמְרָהּ בְּנִדָּת טִמְאָתָהּ לֹא
תִקְרַב לְגִלּוֹת עֲרוּתָהּ: וְלֹא תִתָּא בְּרִיחוֹם
סְאוּבָתָהּ. לֹא תִקְרַב. לְגִלּוֹת עֲרִיתָהּ:
וְאִי אִמְרָהּ פִּי חִיָּתָהּ נִנְאֶסְתָּהּ. לֹא
תִתְקַדֵּם. לְתִכּוֹן צִרְתָּהּ: וְאָמְרָהּ
עֲמִיתִךְ לֹא תִתֵּן שְׂכָבְתֶךָ לְזֹרַע לְטִמְאָה
בָּהּ: וְבִאֲתֵת חֲבֶרְךָ. לֹא תִתֵּן שְׂכָבְתֶךָ
לְזֹרַע. לְאֶסְתָּאבָּא בָּהּ: וּמִעַ זִנְיָהּ צִרְתָּהּ.
לֹא תִנְעַד מִצִּנְעָתֶךָ לְאֶסְתָּא. וְלֹא לְאֶתְנַגֵּם
בָּהּ (י"ד): וּמִזֶּרַע לֹא תִתֵּן לְהַעֲבִיר לְפִנֶּךָ
וְלֹא תִחַלֵּל אֶת־שֵׁם אֱלֹהֶיךָ אֲנִי יְהוָה:
וּמִזֶּרַע לֹא תִתֵּן לְאֶעֱפָרָא לְמוֹלָךְ. וְלֹא
תִחַלֵּל יֵת שְׂמָא דְאַחֶךָ אֲנָא יי: וְלֹא תַעֲטִי
מִן־נִסְלֶךְ לְאֶתְקַרִּיב לְאֶצְנִס וְלֹא תִבְדֵּל אֶסְמִי
רַבִּךְ. אֲנָא אֱלֹהִים לְמַעַקֵּב (י"ה): וְאֶת־זִכְרִי
לֹא תִשְׁכַּח מִשְׁכָּבִי אִשָּׁה הַזֶּעֱבָה הוּא:
וְיֵת דְּכוּרָא. לֹא תִשְׁכַּח מִשְׁכָּבִי אִתָּא.
הַזֶּעֱבָה הוּא: וְאֶדְכֹּר לֹא תִצְאָנְעָה עָלַי
צָרוּב מִצִּנְעָתִי אֶסְמִי. פֹּאנְהָא כְּרִיחָה:
וּבְכָל־בְּהֵמָה לֹא תִתֵּן שְׂכָבְתֶךָ לְטִמְאָה
בְּהוּאִשָּׁה לֹא תַעֲמִיד לְפָנַי בְּהֵמָה לְרַבְעָה
תָּבֵל הוּא: וּבְכָל בְּעִירָא. לֹא תִתֵּן
שְׂכָבְתֶךָ לְאֶסְתָּאבָּא בָּהּ. וְאֶתָּא. לֹא
תִקּוֹם. קָדָם בְּעִירָא. לְמִשְׁלֵט בָּהּ תִבְדֵּל
הוּא: וּמִעַ שִׁי מִן אֲבָהָיִם. לֹא תִנְעַל
מִצִּנְעָתֶךָ לְאֶתְנַגֵּם (י"ו) לְתִתְנַגֵּם בָּהּ.
וּבְדֹלָךְ אִמְרָהּ לֹא תִקַּח. בֵּין יְדֵי בְהֵימָה
לְתִנְזוּהָ פֹאנְהָא דֹאחִיָּה (י"ז): אֲדִי־טִמְאָה
בְּכָל־אֱלֹהִים כִּי בְכָל־אֱלֹהִים נִטְמָאוּ הַגּוֹיִם
אֲשֶׁר־אֲנִי מְשַׁלַּח מִפְּנֵיכֶם: לֹא תִסְתָּאבּוֹן
בְּכָל אֱלֹהִים. אֲדִי בְכָל אֱלֹהִים אִסְתָּאבּוֹ
עִמָּמָא. דֹּאנָא מְגִלִּי מִן קָדְמִיכוֹן: לֹא
תַעֲצוֹנִי בְּשִׁי מִן־הוּדָה. לֹאן בְּמִתְלָהָ עֲצוֹנִי
לְאֶמֶם (י"ח): אֲדִי אֲנִי טֹאדֵר מִן בֵּין יְדֵיכֶם:
וְתִטְמָא הָאָרֶץ וְאֶפְקֹד עֲוֹנָהּ עָלֶיהָ וְתִקַּח
הָאָרֶץ אֶת־יִשְׁבִּיָּהּ: וְאֶסְתָּאבּוֹת אֶרְעָא.
וְאֶסְעִירִית חוּבָה עָלֶיהָ. וְרוֹקִינֵת אֶרְעָא יֵת

אֲבִיךָ אוֹ אֲבִנָּה אֲבִנָּתְךָ. לֹא תִכְשַׁף־מָא.
לְאֶנְהָמָא סְוֹאֲתֶךָ: ס עֲרוֹת בְּתִי־אִשָּׁת
אֲבִיךָ מוֹלֶדֶת אֲבִיךָ אֲחֻזָּתְךָ הוּא לֹא תִגְלֶה
עֲרוּתָהּ: עֲרִית בֵּת אִתָּת אֲבִיךָ דִּילִידָא
מִן אֲבִיךָ. אֲחֻזָּתְךָ הוּא. לֹא תִגְלֶה עֲרִיתָהּ:
וְסוֹאֲתִי אֲבִנָּה זִנְיָהּ אֲבִיךָ לְמוֹלֶדֶת מִן
אֲבִיךָ. לְאִי בִינָתָא (י"ט) אֲנָהּ אֲכָתְךָ. לֹא
תִכְשַׁפְּנִי סוֹאֲתָהּ: ס עֲרוֹת אֲחֻזָּת־אֲבִיךָ
לֹא תִגְלֶה שְׂאֵר אֲבִיךָ הוּא: עֲרִית אֲחֻזָּת
אֲבִיךָ לֹא תִגְלֶה קְרִיבָת־אֲבִיךָ הוּא: וְסוֹאֲתִי
אֲכָתִי אֲבִיךָ פִּלָּא תִכְשַׁף. לְאֶנְהָא נְסִיבָה
אֲבִיךָ: ס עֲרוֹת אֲחֻזָּת־אֲמִיךָ לֹא תִגְלֶה
כִּי־שְׂאֵר אֲמִיךָ הוּא: עֲרִית אֲחֻזָּת־אֲמִיךָ לֹא
תִגְלֶה. אֲדִי קְרִיבָת־אֲמִיךָ הוּא: וְסוֹאֲתִי אֲכָתִי
אֲמִיךָ לֹא תִכְשַׁף. לְאֶנְהָא נְסִיבָה אֲמִיךָ: ס
עֲרוֹת אֲחִי־אֲבִיךָ לֹא תִגְלֶה אֲלִי־אִשָּׁתְךָ לֹא
תִקְרַב דְּדָחֶךָ הוּא: עֲרִית אֲחֻזָּתֶךָ לֹא
תִגְלֶה. דֹּאחִיָּה לֹא תִקְרַב. אִתָּת אֲחֻזָּתֶךָ
הוּא: וְסוֹאֲתִי עִמָּךְ לֹא תִכְשַׁף. וְדֹלָךְ אֵין לֹא
תִתְקַדֵּם אִי זִנְיָהּ. אֲדִי כְעִמָּתְךָ (כ'):
ס עֲרוֹת בְּתִיךָ לֹא תִגְלֶה אִשָּׁת
בְּנִיךָ הוּא לֹא תִגְלֶה עֲרוּתָהּ: עֲרִית בְּתִיךָ
לֹא תִגְלֶה. אִתָּת בְּרִיךָ הוּא. דֹּאחִיָּה עֲרִיתָהּ:
וְסוֹאֲתִי כְנִתְךָ פִּלָּא תִכְשַׁף. וְהִי זִנְיָהּ אֲבִיךָ.
לֹא תִכְשַׁפְּנִי סוֹאֲתָהּ: ס עֲרוֹת אִשָּׁתִּי
אֲחִיךָ לֹא תִגְלֶה עֲרוֹתִי אֲחִיךָ הוּא: עֲרִית
אִתָּת אֲחִיךָ לֹא תִגְלֶה. עֲרִיתָהּ דֹּאחִיךָ
הוּא: וְסוֹאֲתִי זִנְיָהּ אֲבִיךָ פִּלָּא תִכְשַׁף. אֲדִי
כְסוֹאֲתִי אֲבִיךָ: ס עֲרוֹת אִשָּׁה וּבְתָהּ
לֹא תִגְלֶה אֶת־בְּתִי־בְתָהּ וְאֶת־בְּתִי־בְתָהּ
לֹא תִקַּח לְגִלּוֹת עֲרוּתָהּ שְׂאֵרָה הִנֵּה זִמָּה
הוּא: עֲרִית אִתָּתָהּ. וּבְתָהּ לֹא תִגְלֶה יֵת
בֵּת בְּרָה וְיֵת בֵּת בְּרָתָהּ. לֹא תִסַּב לְגִלּוֹתָהּ
עֲרִיתָהּ. קְרִיבִין אֲנִין עִיצָתִי חֲטָאִין הוּא:
וְסוֹאֲתִי אִמְרָהּ וְאֲבִנָּתָהּ פִּלָּא תִכְשַׁף.
וּבְדֹלָךְ אֲבִנָּה אֲבִנָּה וְאֲבִנָּה אֲבִנָּתָהּ.
לֹא תִתְכַּד לְתִכּוֹן סוֹאֲתָהּ. אֲדִי הֵן נִסְמָאִיב
וְהִי פֹאחֶשָׁה: וְאִשָּׁה אֲלִי־אֲחֻזָּתָהּ לֹא תִקַּח
לְצֹר לְגִלּוֹת עֲרוּתָהּ עָלֶיהָ בְּחִיָּה: וְאִתָּתָהּ
עִם אֲחֻזָּתָהּ לֹא תִסַּב. דֹּאעֲקָא לָהּ. לְגִלּוֹתָהּ

עם משה למימר: תם כלם אלה מוסי
תכלימא: דבר אל-כל-עדת בני-ישראל
ואמרת אלהם קדשים יהיו כי קדוש
אני יהוה אלהיכם: מליל. עם כל פגשתא
דבני ישראל. ותימר דחון קדישין תהון. ארי
קדיש. אנא יי אלהבון: מר גמאעה בני
אסראיל. וקול להם כונו מקדסין. לאני
אלה רבכם לקדום: איש אמו ואביו
תיראו ואת-שבתתי תשמרו אני יהוה
אלהיכם: גבר מן אפיה ומן אבוי תהון
דחלון. וית ימי שביא דילי תפרון. אנא יי
אלהבון: ליכאפכל אנסאן אמה ואביה.
ואחפצו סבותי. אנא אלה רבכם אנאזיכם
כירא: אל-תפנו אל-האלילם ואלהי מסכה
לא תעשו לכם אני יהוה אלהיכם: לא
תתפנון בתר טעון. ודחלון דמתכא. לא
תעבדון לבון. אנא יי אלהבון: לא תולדו
אלי לאותאן. ומעבודאת מסבוכה. לא
תצנעו לכם. אנא אלה רבכם ואחד:
וכי תזבחו זבח שלמים ליהוה לרצונכם
תזבחו: וארי תפסון נכסת קודשין קדם
יי. לרעוא לבון תפסוניה: וארא דבחתם
דבחסלאמה ללה. פעלי מאירתצא מנכם
תדבחוניה: ביום זבחכם יאכל וממחרת
ודנותר עד-יום השלישי באש ישרף:
ביוםא דיתנבים. יתאכיל וביוםא
דבתרוהי. ודישתאר עד יומא תליתאה.
בנורא יתוקד: אנ יכון וכל פי יום דבחתם
ומן גה. ומא בקי אי איום אתאת. פליחדק
באנאר: ואם האכל יאכל ביום השלישי
פגור הוא לא ירצה: ואם. אתאכלא
יתאכיל ביזמא תליתאה. מרחק הוא לא
יהי לרעוא: ואן אכל מנה פי איום אתאת.
פהו כלאס לא יקבל: ואכליו עונו ישא
אפיאת-קדש יהוה חלל ונכרתה הנפש
ההוא מעמיה: ודייכלוניה חוביה יקביל.
אריית קודשא דיי אחיל. וישתיצי אנשא
ההוא מעמיה: ואכלה פקד חמד וורה.
דמא ברך קדם אלה. פנקטע דאך

יתבהא: ולמא נגם אהל אבלד. טאבתהם
בדנובהם ושתת אבלד אהלה: ושמרתם
אתם את-חקתי ואת-משפטי ולא תעשו
מכל התועבת האלה האורח. והגר הגר
בתוכם: ותפרון אתון. ית קימיות דיני.
ולאתעבדון מכל תועיבתא האלין. וציביא
וגיורא דיתגירון בניכון: פאחפצו אנתם
רסומי ואחכאמי. ולא תצנעו שיא מן הדח
אמכארה. לצריה. ואגריב ארכיל פי מא
בינכם: פי את-כל-התועבת האל עשו
אנשי-הארץ אשר לפניכם ותטמא הארץ:
ארי ית כל תועיבתא האין. עבדו אנשי
ארעא דקדמיכון. ואסתאבת ארעא: אד
גמיע הדח אמכארה. צנעו אהל אבלד ארי
מן קבלכם. חתא נגם: ולא-תקיא הארץ
אתכם בטמאכם אתה פאשר קאה את-
הגוי אשר לפניכם: ולא תרוקין ארעא
יתכון. בפאוביכון יתה. פמא דרוקנית. ית
עממא (כ"י עמא) דקדמיכון: ללא
ישתתכם אבלד. ארא נגסתמוה. כמא
שתת לאמם אדין מן קבלכם: פי כל-
אשר יעשה מכל התועבת האלה ונכרתו
הנפשות העשות מקרב עמם: ארי כל
דיעביר. מכל תועיבתא האלין. וישתיצון.
(כ"י וישתיצין). נפשתיא דיעבדון מנו עמחון:
ואעדמו (כ"י) אן כל מן צנע שיא מן גמיע
הדח אמכארה. פתנקטע תלך אנפוס
אצאנעאת מן בין קומהא: ושמרתם את-
פשמרתי לבלתי עשות מחקות התועבת
אשר נעשו לפניכם ולא תטמאו בהם אני
יהוה אלהיכם: ותפרון ית מפרת מימרי.
בריל דלא למעבר. מנמוסי תועיבתא
דאתעבירא קדמיכון. ולא תסתאבון בהון.
אנא יי אלהבון: ואחפצו מא אסתחפצתכם
ללא תצנעו. מן רסום אמכארה אתי צנעת
מן קבלכם. ולא תעצוני בהא. אנא אלה
רבכם אנאזיכם כירא (כ"י) פ פ פ

פ' פים' סי' ע"ו. ומפסירין ואתה בן אדם ביחזקאל כ"ב. גנ"ר

ה' וידבר יהוה אל-משה לאמר: ומליל יי

לאנסאן מן בין קומה: ובקצרכם את־
קציר ארצכם לא תכלה פאת שדה לקצר
וקט קצירך לא תלקט: ובמחצדמון ית
חצדאדארעכון. לא תשיצי. פתא דחקלקך
למחצד. ולקטא דחצדך לא תלקט:
ואדאחצדתם זרע בלעדכם. פלאתסתקן
טרה ציעתך פתחצדהא. ולקט זרעך
פלא תלקטה: וכרמך לא תעולל ופרט
כרמך לא תלקט דעני ולגר תעזב אתם
אני יהוה אלהיכם: וכרמך לא תעליל.
ונתרא דכרמך לא תלקט. דעניי ודגיוורי
תשבוק יתהון. אגא יי אלהכון: וכרמך
פלא תמושה. ומפרוט כרמך פלא
תלקטה. בל אתרכה לאציעך ואגריב.
אגא אלה רבכם אגאזיכם כירא: לא
תגנבו ולא תבכשו ולא תשקרו איש
בעמיתו: לא תגנבו. ולא תבדבבו ולא
תשקרו אנש. (יג גבר) בחבריה: לא
תסרקו. ולא תגחרו. ולא ינכת כל אמר
בצאחבה: ולא תשבעו בשמי לשקר
וחללת את־שם אלהיך אני יהוה: ולא
תשתבעו בשמי לשקרא. ולא תחיל. ית
שמא דאלהך אגא יי: ולא תחלפו באסמי
באטלא. ולא תבדר אסם רבך. אגא אלה
אמעאקב: לא תעשק את־רעהך ולא תגול
לא־תלין פעלת שקר אתך ער־בקר:
לא תעשוק ית חברך ולא תגזס (יג
תוניס). לא תבית. אגרא דאגרא. לותך
ערצפרא: לא תגשם צאחבך ולא תגזבה.
ולא תבית אגרה לאגיר. ענדך אי אגדאה:
לא תקלל חרש ולפני עור לא תתן מבשל
ויראת מאלהיך אני יהוה: לא תלוט דלא
שמע. וקדם דלא הוי. לא תשים תקלא.
ותדחל מאלהך אגא יי: לא תשתם אצמא
ובין ידי אעמא. לא תצייר מעתרא. וכף
רבך אגא אלה אמעאקב: לא תעשו
עול במשפט לא־תשא פגידל ולא תהדר
פני גרול בצדק תשפט עמיתך: לא
תעבדון שקר בדין. לא תסב אפי מסכיןא.
ולא תהדר אפי רבא. בקושטא תדיניה

לחברך: לא תצנעו גורא פי אהכם. ולא
תהאבון פקירא. ולא תבתהגון גלילא. בל
אהכם פי מא בין קומך באעדל: לא תלך
רביל בעפיה לא תעמד עליהם רעה אני
יהוה: לא תיכול קורצין. (כג קרצין)
קרצין) בעפך. לא תקום על דמא דחברך.
אגא יי: לא תמץ מאהדא בקומך. ולא
תקום עלי דם צאחבך. אגא אלה
אמעאקב: לא תשנא את־אחיק בלבך
הויכת תוביה את־עמיתך ולא־תשא עליה
חטא: לא תשני ית אחוך בלבך. אוכחא
תובח ית חברך. ולא תקביל על דיליה
הויבא: לא תשן אכך פי קלבך. בל עצה
ועצא. ולא תחמל ענה זורא: לא־תקם
ולא־תטר את־בני עפך ואהבת לרעה
כמוך אני יהוה: לא תקום ולא תטר דבבו
לבני עפך. ותרחמיה לחברך פותך. אגא
יי: לא תנקם ולא תחקר עלי קומך.
ואחבב לצאחבך מתל נפסך. אגא אלה
אגאזיך כירא: את־חקתי תשמרו בהמתך
לא־תרביע פלאים שדה לא־תזרע פלאים
ובגר פלאים שעטנו לא יעלה עדיך: ית
קימי תפרון. בעירך לא תרביב עירובין.
חקך לא תזרע עירובין. ודבוש עירובין
שעטניזא. לא יפק עך: ורסומי
פאחפצוהא. בהאימך לא תגזוהא מן נועין.
וציעתך לא תזרע מן נועין. ותוב מן נועין
מלחמאן. לא יעלו עדיך: ואיש ביי
ישב את־אשה שכבת־זרע והוא שפחה
נחרפת לאיש והפדה לא נפדתה או
חפשה לא נתן לה בקרת תהיה לא יומתו
ביי לא חפשה: וגבר. ארי ישבוב ית
אתתא שכבת־זרעא. והיא אמא אחידא
דגבר. ואתפרקא לא אתפריקת בכספא.
או חירותא לא אתיהיבת לה בשטר.
בקורתא תהי בה. לא ימותון ארי לא
אתחררת: ואי רגל צאנע אמראה
מצאנעה אנסא. והי אמה מכטובה לאי
רגל כאן. ופדא לסתפדא. ועתקהא לס
ידפע. פלתכון מחרודה. ולא יקתלא

לחיתך: ושרט לנפש לא תתנו בבשרכם
 וכתבת קעקע לא תתנו בכם אני יהוה:
 וחבול על מית: לא תתנו בבשרכון.
 ורושמין חריתין: לא תתנו בכון. אנא יי:
 וכרשא עדי מית יי. לא תגעלו פי
 אבראנכם. וכתאבה' ושם יי. לא תגעלו
 פיהם. אנא אלה למעאקב: אל תחלל
 את ברתך להזנותה ולא תזנה הארץ
 ומלאה הארץ זמה: לא תחיל ית ברתך
 לאטעיותה. ולא תטעי ארעא. ותתמרי
 ארעא עיצת חטאין: ולא תבדל אבנתך
 לאפגור. פלא יפגר אהל ארץ. פתמתלי
 פואחשא: את שבתתי תשמרו ומקדשי
 תיראו אני יהוה: ית יומי שביא דידי
 תפרון. ולבית מקדשי תהון דחלין. אנא
 יי: סבותי פאחפצוהא. ומקדסי פהאבוה.
 אנא אלה שרפתהמא יי: אל תפנו אל
 האבת ואל תידענים אל תבקשו לטמאה
 בהם אני יהוה אלהיכם: לא תתפנו בתר
 בדין וזכורו. לא תתפעון לאסתאבא בהון.
 אנא יי אלהכון: ולא תולו אי למשעודין
 ואעדאפין. לא תטלבו אן תעצוני בהא.
 אנא אלה רבכם עאם לגיב יי: מפני שיבה
 תקום והדרת פני זקן ויראת מאלהיך
 אני יהוה: מן קדם דסבר באוריתא
 תקום. ותהדר אפי סבא. ותדחל מאלהיך
 אנא יי: מן בין ידי דו אשיבה פקום.
 ואבתהג וגה אשיך. וכפרבך אנא אלה:
 וכייגור אתך גר בארצכם
 לא תזנו אתו: וארי יתגייר עמכון. גיורא
 בארעכון. לא תזנו יתיה: ואדאסכן מעכם
 גריב פי בלדכם. פלא תצהדוה: באזרח
 מכם יהיה לכם חגר והגר אתכם ואהבתו
 כמוך כייגרים הייתם בארץ מצרים אני
 יהוה אלהיכם: כיצבא מנכון יהי לכון.
 גיורא דיתגייר עמכון. ותרחם ליה בותך.
 ארי דיירין הויתון בארעא דמצרים. אנא
 יי אלהכון: וליכון מעכם כצריה מנכם.
 לגריב אדכיד פי מא בינכם. ואחבב לה
 כנפסך. לאן טא מא כנתם גר בא פי בלד

אד דם תעתק: והביא את אשמו ליהוה
 ארפתת אהל מועד איל אשם: וייתי
 ית אשמה לקדם יי. דתרע משכן זמנא.
 דכרא דאשמה: פליאתי בקרבאנה לדה.
 אי באב כבא למחצר. כבשא דקרבאן
 לאתם: וכפר עליו הבהן באיל האשם
 לפני יהוה על חטאתו אשר חטא ונסלח
 לו מחטאתו אשר חטא: וכפר עלוהי
 כהנא. ברכרא דאשמה קיי. על חובתיה
 דחב. וישתביק ליה. מחובתיה דחב:
 פיסתגפר ענה לאמאם בה בין ידי
 אלה. ען כמיתתה ארי אכטא. פיגפר לה
 דאך:
 פ

ד וכייתבאו אל הארץ ונטעתם בדיעין
 מאכל וערדתם ערדתו את פריו שלש
 שנים יהיה לכם ערלים לא יאכל: וארי
 תיעדון לארעא. ותצבון כל אידן דמיכר.
 ותרחקון רחקא ית אפיה. תלת שנין. יהי
 לכון. מרחק לאפדא לא יתאכיד: ומנר
 (וי ומר) תדלון אי אבד. פתגרסון כל
 שגר מטעם. פתחרמו תמרה תחרימא יי.
 תדאת סנין. יכון עדיכם מחרמא דא יוכד:
 ובשנה הרביעת יהיה כל פרי קדש
 הלוים ליהוה: ובשנת רביעיתא. יהי
 כל אפיה. קודש תושבחן קדם יי: ופי
 אסנה אראבעה. יכון גמיע תמרה. מקדסא
 מוהלא יי ללה: ובשנה החמישית תאכלו
 את פריו להוסיף לכם תבואתו אני יהוה
 אלהיכם: ובשנת חמישיתא. תיכלון ית
 אפיה. לאוספא לכון על ליתיה. אנא יי
 אלהכון: ופי אסנה אכאמסה. תאכלו
 תמרה. פאני אלה רבכם אויר לכם פי
 גרתה: לא תאכלו על ידכם לא תנחשו
 ולא תעוננו: לא תיכלון על דמא. לא
 תנחשו ולא תענון: לא תאכלו על ידי אדם.
 לא תתטירו ולא תתפאלו: לא תקפו
 פאת ראשכם ולא תשחית את פאת
 זקנד: לא תקפון. פתא דרישכון. ולא
 תחביל. ית פתא דדקנד: ולא תחרקו
 בזואיא רוסכם יי. ולא תסתאצל זואיא

מצר. אנא אלה רבכם אנמעין ^(י): לא--
תעשו עול במשפט במדה במשקל
ובמשורה: לא תעבדון שקר בדיון.
במשחתא. במתקדא ובמכילתא: לא
תצנעו גשא פי אהכם. ודא פי למסאחה
ואזון ואמכיל: מאזני צדק אבני צדק איפת
צדק והין צדק יהיה לכם אני יהיה אלהיכם
אשר--הוצאתי אתכם מארץ מצרים:
מוזנאן דקשוט מתקדין דקשוט. מכילן
דקשוט. והינן דקשוט יהון לבון. אנא יי
אהבון. דאפיקית יתכון מארעא דמצרים:
בל מיאזין עאדלה וצנגא עאדלה. ואכיל
עאדלה. ואקסאט עאדלה תכון לכם. אנא
אלה רבכם לעד ^(י). אדי אברגתכם מן
בלד מצר: ושמרתם את כל חקתי ואת
כל משפטי ועשיתם אתם אני יהיה:
ותטרונו ית כל קימי וית כל דיני. ותעבדון
יתהון. אנא יי: ואחפצו גמיע רסומי
ואחבאמי. ואעמלו בהא. אנא אלה
אנאזיכם כירא: פ

וידבר יהוה אל משה לאמר: ומליל יי
עם משה למימר: תם כלם אלה מוסי'
תבלימא: ואר-בני ישראל תאמר איש
איש מבני ישראל ומן הגר הגר בישראל
אשר יתן מזרעו למלך מות יומת עם
הארץ ירגמהו באבן: ולבני ישראל תימר.
גבר גבר מבני ישראל. ומן גיורא
דיתגירון בישראל. דיתין מזרעיה. למלך
אתקטלא יתקטיל. עמא בית ישראל
ירגמוניה באבנא: ומר בני אסראיל וקוד
להם. אי אנסאן מן בני אסראיל. ומן
אגריב אדכיל פי מא בינהם. יעטי מן נסלה
לאצנם פליקתל קתלא. והו אנ ירגמוה
אהל אבילד באחגארה: ואני אתן את-פני
באיש ההוא והכרתי אתו מקרב עמו כי
מזרעו נתן למלך למען טמא את-מקדשי
ודחלל את-שם קדשי: ואנא. אתין ית
רוגזי באנשא ^(י) (בגוברא) ההוא. ואשיצי
יתיה מגו עמיה. ארי מזרעיה יהב למלך.
בדיל. דסאבא ית מקדשי. ודאחלא ית

שמא דקודשי: ואנא אהל גצבי בדאך
אננסאן. פאקטעה מן בין קומה. אד
אעטא מן נסלה לאצנם. לבי יגס מקדסי.
ויבדל אסם קדסי: ואם העלם יעלימו
עם הארץ את-עיניהם מן-האיש ההוא
בתתו מזרעו למלך לבלתי המית אתו:
ואם. מכבש יבבשון עמא בית ישראל.
ית עיניהון מן גוברא ההוא. בדיהב
מזרעיה למלך. בדיל הלא למקטל
יתיה: ואן תגאפל אהל אבילד תגאפלא
ען דאך אננסאן. מע אעטאיה מן
נסלה לאצנם. ללא יקתלוה: ושמתי
אני את-פני באיש ההוא ובמשפחהו
והכרתי אתו ואת כל-הזנים אחריו
לזנות אחרי המלך מקרב עמם:
ואשוי אנא ית רוגזי. באנשא ההוא
ובסעדוהי. ואשיצי יתיה. וית כל דטען
בתרוהי. למטעי. בתר מלך מגו עמיהון:
אחדלת אנא גצבי. בדאך אננסאן
ובמגאנסיה. וקטעתה. וגמיע אטאגיון ורא
אצנם מן בין קומהם: והנפש אשר תפנה *
אד-האבת ואד-הידענים לזנת אחריהם
ונתתי את-פני בנפש ההוא והכרתי אתו
מקרב עמו: ואנש. דיתפני בתר בדיון
וזכורו. למטעי בתריהון. ואתין ית רוגזי
באנשא ההוא. ואשיצי יתיה מגו עמיה:
ואי אנסאן ולא אי' למשעודין ואעדאפין.
דיטני אנאם תבעהם ^(י). אחדלת גצבי
בדאך אננסאן. פקטעתה מן בין קומה:
והתקדשתם והייתם קדשים כי אני
יהוה אלהיכם: ותתקדשו. ותהון קדישין.
ארי. אנא יי אלהבון: פתקדסו וכונו
מקדסין. לאני אלה רבכם אקדוס ^(י):
ושמרתם את-חקתי ועשיתם אתם אני
יהוה מקדשכם: ותטרונו ית קימי. ותעבדון
יתהון. אנא יי מקדשכון: ואחפצו רסומי.
ואעמלו בהא. לאני אלה מקדשכם: כי-
איש איש אשר יקל את-אביו ואת-אמו
מות יומת אביו ואמו קל דמיו בו: ארי
גבר גבר. דילוט ית אביוהי. וית אפיה

אתקטלא יתקטיל. אבוהי ואמיה. לט
קטלא חייב: ואי אנסאן לען אביה ואמה.
פליקתד קתלא. למא לען אביה ואמה.
פקד חל דמה (א): ואיש אשר ינאף את
אשת איש אשר ינאף את אשת רעהו
מות יומת הנאף והנאפת: וגבר. דיגוף
ית אתת גבר. דיגוף ית אתת חבריה.
אתקטלא יתקטיל גייפא וגייפתא: ואי
רגל זנא בזוגה רגל. או זנא בזוגה
צאחבה (ב). פליקתל לאזאן ואזאניה קתלא:
ואיש אשר ישכב את אשת אביו ערות
אביו גלה מות יומתו שניהם דמיהם בם:
וגבר. דישכוב ית אתת אבוהי. עריתא
דאבוהי גלי. אתקטלא יתקטלון תרויהון
קטלא חייבין: ואי רגל צאנע זוגה אביה.
פקד כשף סוזה אביה. פליקתלא גמיעא
פקד חל דמאהמא: ואיש אשר ישכב
את בלתו מות יומתו שניהם תבל עשו
דמיהם בם: וגבר. דישכוב ית בלתיה.
אתקטלא יתקטלון תרויהון. תבלא עבדו
קטלא חייבין: ואי רגל צאנע כנתה.
פליקתלא גמיעא. ולמא צנעא דאהיה
פקד חל דמאהמא: ואיש אשר ישכב
את זכר משכבי אשה תועבה עשו שניהם
מות יומתו דמיהם בם: וגבר. דישכוב
ית דבורא משכבי אתא. תועיבתא עבדו
תרויהון. אתקטלא יתקטלון קטלא חייבין:
ואי רגל צאנע דכרא ערי פן מצאנעה
אנסא. פקד צנעא כריהה. פליקתלא
קתלא פקד חל דמאהמא: ואיש אשר
יקח את אשה ואת אמה זמה הוא פאש
ישרפו אתו ואתהן ולא תהיה זמה
בתוכם: וגבר. דיסב ית אתתא וית אמה
עיצת הטאין היא. בנורא. יקדון יתיה
ויתהון. ודא תהי עיצת הטאין ביניבון:
ואי רגל אתכד אמראה ואמהא פתלך
פאחשה. פליחרקא באנאר חו והן עלי
אבדל (ג). ודא תבון פאחשה פמא בינכם:
ואיש אשר יתן שכבתו בבהמה מות יומת
ואת הבהמה תהרגו: וגבר. דיתין

שכובתיה. בבעיירא אתקטלא יתקטיל.
וית בעיירא תקטלון: ואי רגל געד
מצאנעתה. מע בהימה פליקתד קתלא.
ואבהימה איצא פאקתלוהא: ואשה אשר
תקרב אל כל בהמה לרבעה אתה
והרגת את האשה ואת הבהמה מות
יומתו דמיהם בם: ואתתא. דתקרב לות
כל בעיירא למשדט בה. ויתקטל ית אתתא
וית בעיירא. אתקטלא יתקטלון קטלא
חייבין: ואייה אמראה. תקדמת אי
בהימה לתנוזהא. פאקתל לאמראה
ואבהימה. למא צנעא דאהיה (ד) פקד חל
דמאהמא: ואיש אשר יקח את אחת
בת אביו או בת אמו וראה את ערותה
והיא תראה את ערותו חסד הוא וגברתו
לעיני בני עמם ערות אחיהו גלה עינו ישא:
וגבר דיסב ית אחתיה. בת אבוהי או בת
אמיה. ויחזי ית עריתה. והיא תחזי ית
עריתה קלנא הוא. וישתיצון. לעיני בני
עמהון. ערית אחתיה. גלי חוביה יקפיר:
ואי רגל אתכד אכתה. אבנה אביה או
אבנה אמה. פנצר אי סוזהא. פנצרת
אי סוזהא פדלך עאר. פינקטעאן מן
חצרה קומהם. למא כשף סוזה אכתה
פקד חל זורה: ואיש אשר ישכב את
אשה דזה וגלה את ערותה את מקרה
הערה והוא גליתה את מקור דמיה וגברתו
שניהם מקרב עמם: וגבר. דישכוב ית
אתא טומאה. ויגלי ית עריתה ית קדנה
גלי. והיא תגלי ית סואבת דמהא. וישתיצון
תרויהון מנו עמהון: ואי רגל צאנע
אמראה חאיין. פכשף סוזהא וערא
נביעהא. ודי כשפת נביע דמהא.
פינקטעאן מן בין קומהם: וערות אחות
אמך ואחות אבך לא תגלה פי את שאר
הערה עונם ישא: וערית אחת אמך. ואחת
אבך לא תגלי. ארי ית קריביה. גלי
הזבה ויקבלון: וסוזה כאתך ועמתך פלא
תכשף. פאן מן ערא נסיבה פקד חל
זורה (ה): ואיש אשר ישכב את ידדתו

בַּהֶמָּה וּבַעֲזָה וּבְכָל אֲשֶׁר תִּרְמֹשׁ אֶדְמָה
אֲשֶׁר־הִבְדַּלְתִּי לָכֶם לְטֵמָא׃ וּתְפַרְשֶׁן׃
בֵּין בַּעֲרִיא דְכִיָּא לְמִסְאָבָא. וּבֵין עוֹפֵא
מִסְאָבָא לְרִכִּיא. וְלֹא תִשְׁקְצוּן יַת נִפְשֵׁי תְבוֹן
בַּבַּעֲרִיא וּבַעֲוֵפָא. וּבְכָל דְּתִרְחִישׁ אֶרְעָא
דְּאַפְרִישִׁית לְכוֹן לְסֵאבָא׃ פִּמְיִזוּ אֲבַהִימָה
לְטַאֲהֵרָה מִן אֲנָסָה. וְאַטְאִיר אֲנָסָה מִן
לְטַאֲהֵר. וְלֹא תִרְגְּמוּ אֲנַפְסָכֶם בְּאֲבַהִימָה
וְאַטְוִיר. וְסֵאִיר מֵא יָדְבַּע לִי אֶרְצִי. אֲדִי
אֲפִרְוֹתָה לָכֶם לְאַתְנָגִים׃ וְהִיִּיתֶם לִי
קִדְשִׁים כִּי קִדֹּשׁ אֲנִי יְהוָה וְאֲבַדְלִי אֶתְכֶם
מִן הָעַמִּים דְּהוֹת לִי׃ וְתַחֲזִין קִדְמִי קִדְשִׁין׃
אֲרִי קִדִּישׁ אֲנָא יי'. וְאַפְרִישִׁית יִתְבוֹן׃ מִן
עַמְמֵיָא לְמַהוּי פְּלַחִין קִדְמִי׃ וְתִכְוֹנוּ לִי
מִקִּדְכִין׃ לֹאֲנִי אֵלֹהִי אֶקְדֹּשׁ. וְאַפִּרְוֹתְכֶם
מִן אֲמָם לְתִכְוֹנוּ לִי כְּאַצָּה (כט)׃ וְאִישׁ אִישׁ
אִשָּׁה בִּי־יְהוָה בְּהֵם אוֹב אוֹ יִדְעֵנִי מוֹת
יִמָּתוּ בְּאַבְן יִרְגְּמוּ אֶתְכֶם דְּמִיתֵהֶם בָּם׃ וְגִבְר
אוֹ אֶתְא. אֲרִי יְהִי בְּהוֹן בְּדִין. אוֹ זְכוּרוּ
אֶתְקַטְלָא יִתְקַטְלוּ. בְּאַבְנָא. יִרְגְּמוּן יִתְחַזֵּן
קַטְלָא חִיִּיבִין׃ וְאִי רִגְלֵי אוֹ אֲמֵרָא. כֹּאן
וְאַחֵר מִנְהֵמָא (ל) מִשְׁעוּדָא. אוֹ עֲרֵאפָא
פְּלִיקְתָּלָא קַתְלָא. וּבְאַחֲגֵאֲרָה יִרְגְּמוּהֵמָא
פִּקְדֵּי חֵלֶת דְּמֵאֲהֵמָא׃ פ פ פ

ס"ד פ"ס ס' מ' ז'הב. ומפפירין ויהי בשנה ביחזקאל כ'.

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהֵי מֹשֶׁה אֲמַר אֶל־הַכֹּהֲנִים
בְּנֵי אַהֲרֹן וְאֶמְרַתְּ אֱלֹהִים לְנַפֵּשׁ לֹא־יִטְמָא
בְּעַמִּיו׃ וְאֹמַר יי' דְּמֹשֶׁה. אִימַר לְכֹהֲנֵיָא
בְּנֵי אַהֲרֹן. וְתִימַר דְּהוֹן. עַל מִית לֹא יִסְתַּאֲב
בְּעַמִּיהֶם׃ תָּם קֹא אֵלֹהִי דְמוֹסִי. מִר אֲאִימָה
בְּנֵי חֲרוֹן. וְקַל לָהֶם. לֹא יִנָּס כָּל וְאַחֵר
מִנְכֶם בְּמִית מִן קוֹמָה (א)׃ כִּי אִם־לִישְׁאֲרוֹ
הִקְרַב אֵלָיו לְאִמּוֹ וּלְאֲבִיו וּלְבָנוֹ וּלְבִתּוֹ
וּלְאֲחִיו׃ אֱלֹהִין לְקַרִּיבִיהֶם. דְּקַרִּיב דִּיהֶם.
לְאִמִּיהֶם וּלְאֲבֹהֵיהֶם. וּלְבָרִיָּה וּלְבָרְתִּיהֶם
וּלְאֲחֹהֵיהֶם אֲבִיבְסִיבָה. לְאֶקְרַב אִידֵה (ב)׃ אִמָּה
וְאֲבִיהֶם. וְאֲבִינָה וְאֲבִנְתָּה וְאֲבִיָּה׃ וְלֹאֲהֵתוּ
הַבְּתוּלָה הִקְרַבָּה אֵלָיו אֲשֶׁר לֹא־הִיָּתָה
לְאִישׁ לָהּ יִטְמָא׃ וְלֹאֲחֵתִיהָ בְּתוּלָתָהּ
דְּקַרִּיבָא לִיהֶם. דְּלֹאֲהוֹת לְגִבְר. לֹא־יִסְתַּאֲב׃

ואברהם

עֲרוֹת דְּרוֹ גִּלְהַתְמָאם יִשְׁאוּ עֲרִירִים יָמָתוּ׃
וְגִבְר. דִּישְׁכּוֹב יִת אֶתְת אֲחִיבּוּהִי. עֲרִיתָא
דְּאֲחִיבּוּהִי גִלְי. חוֹבְהוֹן יִקְבְּלוּן דְּלֹא וְלֹד
יָמוּתוּן׃ וְאִי רִגְלֵי צִאֲנַע זֹוגָה עִמָּה. פִּקְד
כְּשֶׁף סוֹוֹה עִמָּה. וּמִמָּא חֲמֵלָא וּזְרַחְמָא
יָמוּתָן עֲקִימָאן׃ וְאִישׁ אֲשֶׁר יִקַּח אֶת־
אִשְׁת אֲחִיו נָכְהָ הוּא עֲרוֹת אֲחִיו גִּלְה
עֲרִירִים יְהִיו׃ וְגִבְר. דִּישְׁכּוֹב. יִת אֶתְת אֲחֹהֵי
מִרְחָקָא הִיא. עֲרִיתָא דְּאֲחֹהֵי. גִלְי דְּלֹא
וְלֹד יְהוֹן׃ וְאִי רִגְלֵי אֶתְכֶר זֹוגָה אֲבִיָּה. אֲתִי
הִי מִבְּעֵדָה מִנְהִי (ג)׃ פִּלְמָא כְּשֶׁף סוֹוֹה אֲבִיָּה
יָכֹנָאן עֲקִימָאן׃ וְשִׁמְרַתֶּם אֶת־כָּל־חֻקְתִּי
וְאֶת־כָּל־מִשְׁפָּטִי וְעִשִּׂיתֶם אֶתְכֶם וְלֹא־
תִּקְיֹא אֶתְכֶם הָאֶרֶץ אֲשֶׁר אֲנִי מֵבִיא אֶתְכֶם
שָׁמָּה לְשִׁבְתָּ בָּהּ׃ וְתִשְׁרוּן יִת כָּל קִימִי
וְיִת כָּל דִּינִי. וְתִעֲבְדוּן יִתְחַזֵּן. וְלֹא תִרְוֹקִין
יִתְבוֹן אֶרְעָא. דְּאַנָּא. מִעִיל יִתְבוֹן. לְתַפֵּן
לְמַתְבָּהּ׃ וְאַחַפְצוּ גְמִיעַרְסוּמִי וְאַחֲכֵאֲמִי.
וְאַעֲמִלוּ בְּהָא. וְלֹא יִשְׁתַּתְּכֶם אֲבִלְדִּי. אֲדִי
אַנָּא מִדְּכִלְכֶם הֵנָּךְ לְתַחֲזוּוֹהִי׃ וְלֹא תִלְכוּ
בְּחֻקְתִּי הַגִּזִּי אֲשֶׁר־אֲנִי מְשַׁלַּח מִפְּנֵיכֶם כִּי
אֶת־כָּל־אֵלֹהִי עֲשׂוּ וְאַקְצֵן בָּם׃ וְלֹא תִתְחַזֵּן
בְּנַפְזִי עַמְמֵיָא. דְּאַנָּא מִגְּלִי מִן קִדְמִיכֹן׃
אֲרִיִּית כָּל אֲרִין עֲבְדוּ. וְרַחֲקִי מִיִּמְרֵי יִתְחַזֵּן׃
וְלֹא תִסִּירוּ פִי רְסוּם אֲמָם. אֲדִי אֲנָא
טַאֲרִדְהֶם מִן בֵּין יָדֵיכֶם. פִּאֲנָהֶם לְמֵא
צִנְעוּ גְמִיעַהֲרָה אֶקְלִיתֵהֶם (ד)׃ וְאֹמַר לָכֶם
אֶתְכֶם תִּירְשׁוּ אֶת־אֲרַמְתָּם וְאֲנִי אֶתְנַנָּה
לָכֶם לְרִשְׁתָּ אֶתְהָ אֶרֶץ זִבְתָּ חֶלֶב וּדְבִשׁ
אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר־הִבְדַּלְתִּי אֶתְכֶם
מִן־הָעַמִּים׃ וְאֹמְרִית לְכוּן. אֶתְוֹן תִּירְתוּן
יִת אֶרְעֵהוֹן. וְאַנָּא. אֶתְנַנָּה לְכוֹן דְּמִירְתָּ
יִתְהוּ. אֶרְעָא. עֲבֵדָא חֶלֶב וּדְבִשׁ. אֲנָא יי'
אֱלֹהֵיכֹן. דְּאַפְרִישִׁית יִתְבוֹן מִן עַמְמֵיָא׃
וְקַלְתִּי לָכֶם חֲאֲבָמָא (ה)׃ אֲנַתְכֶם תַּחֲזוּן
בְּלִדְהֶם. וְאַנָּא אֶעֱטִיהֶם לָכֶם פֶּתַחֲזוּוֹהִי. בְּלִד
יִפִּיץ אֲלִבְן וְאַעֲסֵל. לֹאֲנִי אֵלֹהִי רַבְכֶם. אֲדִי
אֲפִרְוֹתְכֶם מִן גְּמִיעַ אֲמָם׃ וְהִבְדַּלְתֶּם
בֵּין־הַבְּהֵמָה הַטְּהוֹרָה לְטֵמָאָה וּבֵין־הָעֹף
הַטֵּמָא לְטָהוֹר וְלֹא־תִשְׁקְצוּ אֶת־נִפְשֵׁיכֶם

יד ויקרא (כתר תורה)

ואכתה לבכר אקרב איה. אתי לסתציר
לרגל. פבהא ינגם: לא יטמא בעל בעמיו
להחלו: לא יסתאב ברבא בעמיה.
לחלותיה: ולא ינגם בבטיר מן קומה.
פאנה תבדלה: לא יקרה קרה
בראשם ופאת זקנם לא יגלהו ובבשרם
לא ישרטו שרמט: לא ימרטון מרט
ברישתון. ופתא דקנהון לא יגלהון.
ובבשרהון. לא יחבלון חבול: לא ינתפו
נתפא מן שער רוסהם. וזואיא להאהם לא
יחלקוהא. ופי אבראנהם. לא יכדשון
כדשא: קרשים יהיו לאלהיהם ולא יחללו
שם אלהיהם פי אתי אשי יהוה לחם
אלהיהם הם מקריבם והיו קדש: קדישין
יהון קדם אלההון. ולא יחלון. שמא
דאדההון. ארי ית קורבניה דיי. קורבן
אלההון. אנון מקרבין ויהון מדישין: וליכנו
מקדסין לרבהם. ודא יבדלו אסמה.
פאנהם דמא הם מקרבין קראבין אלה
רבהם אדאימה: יצרון מקדסין: אשה
זנה וחללה לא יקחו ואשה גרושה מאישה
לא יקחו פי קדש הוא לאלהיו: אתתא
מטעיא ומחלא. לא יסבון. ואתתא.
דמתרכא (*⁶ דמתרכא) מפעלה לא יסבון.
ארי קדיש הוא קדם אלהיה: באמראה
פאגרה ומבדולה לא יתזווגו. ובאמראה
מטלקה מן בעלה לא יתזווגו. פאן כל
ואחד מנהם * מקדס לרבה: וקדשתו פי
אתי לחם אלהיה הוא מקריב קדש יהיה
קד פי קדוש אני יהוה מקדשכם:
ותקדשגיה. ארי ית קורבן אלהך הוא
מקריב. קדיש יהי לך. ארי קדיש. אנא
יי מקדשכון: וקדסה באזואם. לאנה
מקרב קרבאן רבך אדאים. פליכון לך
מקדסא. כמא אני אלה אקדום מקדסכם:
ובת איש פהון פיתחל קונות אתי אביה הוא
מחללת פאש תשרף: ובת גבר פהין.
ארי תתחל למטעי. מקדושת אבוהא היא
מתחלא. פגורא תתוקד: ואייה אבנה
רגל אמאם. תבדלת * פפגרת. פקד

(* יקרו קרי

פצחת אביהא. פלתחרק באנאר: ס ודפהון
הגדול מאתיו אשר יוצק על ראשו שמן
המשחה ומלא את ידיו ללבש את
הבגדים את ראשו לא יפרע ובגדיו לא
יפרם: וכהנא דיתרבא מאחזיה. דיתרק
על רישיה משחא דרבותא ודיקריב ית
קורבניה. למלבש ית לבושיא. ית רישיה
לא ירבי פירוע. ולבושוהי לא יבוע:
ולאמאם לבכיר מן אבותה. אדי יצב עדי
ראסה דהן למסח ויכמל ואגבה. בלבם
אתיאב. פלא ישעת ראסה. ותיאבה פלא
ימזקהא: ועל כלי נפשת מת לא יבא
לאביו ולאמו לא יטמא. ועל כל נפשת
מיתא לא ייעול. לאבוהי ולאמיה לא
יסתאב: ועלי אי אנסאן מיית לא ידכל.
חתא באביה * ואמה לא ינגם: ומן
המקדש לא יצא ולא יחלל את מקדש
אלהיו פי נזר שמן משחת אלהיו עליו אני
יהוה: ומן מקדשא לא יפוק. ולא יחיר.
ית מקדשא דאדהיה. ארי. פליל. משח
רבותא דאדהיה. עלוהי אנא יי: ומן
למקדס לא יכרג וראהמא. ולא יבדל
קדס רבה. לאן תאג דהן מסח רבה עליה.
אנא אלה משרפא: והוא אשה בבתוליה
יקח: והוא. אתתא בבתולה יסב: והו
פלא יתזווג לא באמראה בכר: אלמנה
וגרושה וחללה זנה אתי אלה לא יקח פי
אם בנותיה מעמיו יקח אשה: ארמלא
ומתרכא (*⁶ ומתרכא) וחלילא מטעיא.
ית אלין לא יסב. אלהין בתוקתא מעמיה
יסב אתתא: אמא ארמלה או מטלקה
או מבדולה או פאגרה. פלא יתזווג
באחדי הולאי. אלא באמראה בכר מן
קומה יתזווג: ולא יחלל זרעו בעמיו פי
אני יהוה מקדשו: ולא יחיר זרעיה בעמיה.
ארי אנא יי מקדשיה: ולא יבדל נסלה
בסואהא * מן קומה. לאני אלה מקדסה:
ס וידבר יהוה אל משה לאמר:
ומלג יי עם משה למימר: תם כלם אלה
מוסי תבלימא: דבר אל אחרן לאמר איש

מורעד

מזרעך דדרתם אשר יהיה בו מום לא יקרב להקריב להם אלהיו: מליל עם אהרן למימר. גבר מבנך דדרהון. יהיה ביה מומא. לא יקרב. דקרבא קורבנא קדם אלהיה: מר הרון וקר לה. אי רגל מן נסלך עלי מר אנאלהם. יכון פיה עיב. לא יתקדם. דיקרב קרבאן רבה: כי כר איש אשר בו מום לא יקרב איש עור או פפח או חרם או שרוע: ארי כל גבר. דביה מומא לא יקרב. גבר עור או חגיר. או חרים או סריע: דאן כל רגל פיה עיב לא יתקדם. פמן דאך אעמא ואזמן. ולאחרם ולאמע: או איש אשר יהיה בו שבר רגל או שבר יד: או גבר. דיהיה ביה תבר רגלא. או תבר ידא: או רגל יכון פיה כסר רגל. או כסר יד: או גבן או דק או תכלל בעינו או גרב או ילפת או מרוח אשך: או גבן או דוקא. או חליז (כלי חליז במו) בעינוהי. או גרבן או חזון. או מרים פחתין (ויי פחתין): או אחדב או אכפש. או כתיב (י) פי עינה. או בה גרב או חזאז. או אדר: כד איש אשר בו מום מזרע אהרן הבהן לא יגש להקריב את איש יהוה מום בו את להם אלהיו לא יגש להקריב: כל גבר דביה מומא. מזרעא דאהרן כהנא. לא יקרב. דקרבא ית קורבנא דיי (ויי קורבנא דיי). מומא ביה. ית קורבן אלהיה. לא יקרב דקרבא: כדאך כל רגל פיה עיב. מן נסלך הרון לאמאם. לא יתקדם דיקרב קראבין אלה. ומהמא בה (י) דאך לעיב. פקרבאן רבה. לא יתקדם דיקרבה: להם אלהיו מקדשי הקדשים ומן הקדשים יאכל: קורבן אלהיה. מקודשי קודשיא. ומן קודשיא ייבול: לא כן קרבאן רבה. מן כואץ לאקדאם. ועואמהא (י) יאכל: אך אר הקרבת לא יבא ואר המזבח לא יגש כי מום בו ולא יחלל את מקדשי כי אני יהוה מקדשם: ברם לפרוכתא לא ייעול. ולמדבתא. לא יקרב ארי מומא ביה. ולא

יחיד ית מקדשי. ארי. אנא יי מקדשהון: ואמא אי סנהפל אידכל. ואי סמדהב. פלא יתקדם או פיה עיב. ודא יבול מקאדסי. לאני אלה מקדסהמא: וידבר משה אר אהרן ואר בניו ואר בני ישראל: ומליל משה. עם אהרן ועם בנוהי. ועם כל בני ישראל: פאמר מוסי בדאך הרון ובניה. וסאיר בני אסראיד: פ

וידבר יהוה אל משה לאמר: ומליל יי ב עם משה למימר: תם כלם אלה מוסי תכלימא: דבר אל אהרן ואר בניו ויצורו מקדשי בני ישראל ולא יחללו את שם קדשי אשר הם מקדשים לי אני יהוה: מליל עם אהרן ועם בנוהי. ויפרשון מקודשיא דבני ישראל. ולא יחלון ית שמא דקודשי. דאנון מקדשין. קדמי אנא יי: מר הרון ובניה. באן ינאנבו אקדאם בני אסראיל. ולא יבולו מא סמיתה קדסא (י). ממא הם מקדסוה לי. אנא אלה שרפתה (י): אמר אלהם לדרתיכם כל איש אשר יקרב מכל זרעכם אל מקדשים אשר יקדשו בני ישראל ליהוה ושמאתו עליו וגברתה הנפש ההוא מלפני אני יהוה: אימר דהון. לדריוון. כל גבר דיקרב מכל זרעבון. לקודשיא דיקדשון בני ישראל קדם יי. וסאובתיה עדוהי. וישתיצי. אנשא ההוא. מן קדמי אנא יי: קול להם. אי רגל מן נסלךם עלי מר אנאלהם. תקדם אי לאקדאם אדיקדסוהא בני אסראיל ללה. פקרבא ונגאסתה עליה (י). פינקטע דאך לאנסאן מן בין ידי (י). אנא אלה למעאקב: איש איש מזרע אהרן והוא צרוע או זב בקדשים לא יאכל עד אשר יטהר והנגע בבדטמא נפש או איש אשר תצא ממנו שכבת זרע: גבר גבר מזרעא דאהרן. והוא סגיר או דאיב. בקודשיא לא ייבול. עד דידכי. ודיקרב בכל טמי נפשא. או גבר. דתפוק מניה שכבת זרעא: אי רגל מן נסלך הרון. פי מא הו אברין או דאיב. פלא יאכל מן

לאקדאם. א"י אן יטהר. ומן מם נגס (א) במיית. או כרגת מנה נטפה אנסא: או איש אשר יגע בכד-שרץ אשר יטמא: לו או באדם אשר יטמא-לו לכל טמאתו: או גבר (י"ג אנש) דיקרב. בכד רחשא דיסתאב ליה. או באנשא דיסתאב ליה. לכל סאובתיה: ואי רגל דנא. בכל דביב סבילה אנה ינגס מנה. או באנסאן סבילה אן ינגס מנה. עלי צרוב נגאסתה (א): נפש אשר תגע-בו וטמאה עדיה-ערב ולא יאכל מן-הקדשים כי אס-רחץ בשרו במים: אנש דיקרב ביה. ויהי מסאב עד רמשא. ולא ייכול מן קודשיא. אלהין אסחי בשריה במיא: פאי אנסאן דנא בשי מן דאך. פלינגס א"י אליל. ולא יאכל מן לאקדאם. אלא אן ינסל בדנה בלאמא: ובא השמש וטהר ואחר יאכל מן-הקדשים כי לחמו הוא: וכמיעל שמשא וידבי. ובתר בן ייכול מן קודשיא. ארי קחמיה הוא: פאדא גאבת אשמש פחד טהר. ובעד דאך יאכל מן לאקדאם. לאנה טעאמה: נבלה וטרפה לא יאכל לטמאה-בה אני יהוה: נבירא ותבירא. לא ייכול לאסתאבא בה. אנא יי: ולאנבילה ואסקימה. לא יאכדהמא פיעציני בהא. אנא אלה אמעאקב: ושמרו את-משמרתי ולא ישאו עליו חטא ומתו בו כי יחלדו אני יהוה מקדשם: ויטרונו ית מטרת מימרי. ודא יקבלון עלוהי חובא. וימותון ביה ארי יחלוניה. אנא יי מקדשהון: פדיחפצומא אסתחפצתהם. ולא יחמלו ענה וזרא. פיהלכון אד הם תבדלוה. לאני אלה מקדם דאך (א): ובל-זר לא-יאכל קדש תושב בהן ושכיר לא-יאכל קדש: וכד חילוני לא ייכול קודשא. תותבא דבהנא. ואגירא לא ייכול קודשא: וכד אנגבי לא יאכל קדסא. חתא ציף לאמאם. ואגירה לא יאכל קדסא: ובהן בייקנה נפש קנן בספו הוא יאכל בו ויליד ביתו הם יאכלו בלחמו: ובהין. ארי יקני נפש

קנן בספיה. הוא ייכול ביה. וילידי ביתיה. אנון ייכלון בלחמיה: ואי אמאם אשתרא אנסאן שראא במאה. פהו יאכל מנה. וכדאך תיליד ביתה. הם יאכלון מן טעאמה: ובת-בהן כי תהיה לאיש זר הוא בתרומת הקדשים לא תאכל: ובת בהין. ארי תהי דגבר חילוני. היא. באפרשות קודשיא לא תיכול: ואייה אבנה אמאם. תזוגת רגלא אנגבייא. פהי לא תאכל מן רפייע לאקדאם: ובת-בהן ביה תהיה אלמנה וגרושה וזרע אין לה ושבה אל-בית אביה כנעוריה ומלחם אביה תאכל וכל-זר לא-יאכל בו: ובת בהין ארי תהי ארמלא ומתרכא (י"ג ומתרכא). ובר לית לה. ותתוב. לבית אבוהא פרביותה. מלחמא דאבוהא תיכול. וכד חילוני לא ייכול ביה: ואייה אבנה אמאם צארת ארמלה או מטלקת. לא נסל להא. פלתעוד א"י בית אביהא כחבם צבאיהא. ומן טעאמה תאכל. וסאיר לאנגביין לא יאכלאן מנה: ואיש בייאכל קדש בשגגה ויסף חמשייתו עליו ונתן לבהן את-הקדש: וגבר. ארי ייכול קודשא בשלו. ויוסף חומשיה עדוהי. ויתין לכהנא ית קודשא: ואי אנסאן אכל שיא מן לאקדאם סהוא. פליזיד עליה מתלכמסה. וידפעה לאמאם ען אקדסם: ולא יחללו את-קדשי בני ישראל את אשר-ירימו ליהוה: ודא יחלון. ית קודשיא דבני ישראל. ית דיפרשון קדם יי: ולא יבדלו אקדאם בני אסראיל. ומאירפעונה ללה: והשיאו אותם עון אשמה באכלם את-קדשיהם כי אני יהוה מקדשם: ויקבלון עליהון (כ"ג עלוה) ענין וחובין. במיכלהון בסואבא (כ"ג בסואבא) ית קודשיהון. ארי אנא יי מקדשהון: פיהמלו ענהא דנובא ואתאמא. אדא אכלו כדאך אקדאסהם. לאני אלה מקדסהם: פ וידבר יהוה אל-משה לאמר: ומליל יי עם משה למימר: תם כלם אלה מוס

תבלימא: דבר אליהרן ואלי בניו ואל
 פרי בני ישראל ואמרת אלהם איש איש
 מבית ישראל ומן הגר בישראל אשר
 יקריב קרבנו לכל נדריהם וכל נדבותם
 אשר יקריבו ליהוה לעלה: מליל עם
 אהרן ועם בנוהי. ועם כל בני ישראל.
 ותימר להון גבר גבר מבית ישראל ומן
 גזירא בישראל. דיקריב קורבניה לכל
 נדריהון ולכל נדבתהון. דיקרבון קדם יי
 לעלתא: מר ההון ובניה. וסאיר בני
 אסראיל. וקל להם. אי רגל מן אסראיל
 או מן אנרבא אראכלין פיהם. שא אן
 יקרב קרבאנא עלי צרוב מן נדורהם
 ותברעהם. אתי יקרבונהא ללה צעידה:
 לרצנכם תמים זכר בפקר בפשבים
 ובקעים: לרעוא לבון. שלים דבר. בתוריא.
 באמריא ובקעיא: פלמרתצא מנכם (כ).
 אן יכון צחיחא דכרא. מן לבקר ואצאן
 ואמאעז: כל אשר צו מוס לא תקריבו
 בילא לרצון יהיה לכם: כל דביה מומא
 לא תקרבון. ארי לא לרעוא יהון (וי יהי)
 לבון: וכל מא פיה עיב פלא תקרבונה.
 פאנה לא ירתצא מנכם: ואיש פרי יקריב
 זבח שלמים ליהוה לפלא נדר או נדבה
 בפקר או בצאן תמים יהיה לרצון פרי
 מוס לא יהיה צו: וגבר. ארי יקריב נכסת
 קודשין קדם יי. דפרשא נדרא או
 נדבתא. בתורי או בקנא. שלים יהי
 לרעוא. כל מומא (כ) מוס לא יהי ביה:
 וכדאך אי אנסאן שא אן יקרב דבח
 סלאמה ללה. תסויג נדרא (כ) או תבראעא.
 מן לבקר אומן אנגם. פאצחיחא ואלמרתצא
 מנה. דא יכון פיה שייא מן לעיזב: עורת
 או שבור או חרוץ או יפלת או גרב או
 ילפת לא תקריבו אלה ליהוה ואשה לא
 תתנו מהם עדה מזבח ליהוה: עזיר או
 תביר או פסיק או יכלן. או גרבן או חזון.
 דא תקרבון אלין קדם יי. וקורבנא (כ)
 וקורבן. לא תתנו מנהון. על מדבחה
 קדם יי: מן עורא או מכסורה או

מבתורה או דאת האל. או בה גרב או
 חזאו. פלא תקרבוהא ללה. ולא תגעלו
 מנהא קרבאנא עלי מדבה אלה: ושור
 ושה שרוע וקלוט נדבה תעשה אתו
 ולגדר לא ירצה: ותור ואמר יתיר ותסור.
 נדבתא תעביד יתיה. ולגדרא לא יתרעי:
 ואי תור או שאה כאנת גאמוה או
 מדמנה (כ). פאצנעה עלי גהה אתברע.
 ואמא עלי גהה אנדר פרא ירתצא: ומעון
 וכתות ונתוק וברות לא תקריבו ליהוה
 ובארצכם לא תעשו: ודמרים ודרסים
 ודשליף ודגזיר. לא תקרבון קדם יי.
 ובארעבון לא תעבדון: ואממרוס ואמדקוק
 ואמנצול ואמקטוע (כ). פלא תקרבון דאך
 ללה. ופי בלדאנכם לא תצנעוהא: ומיד
 בן נכר לא תקריבו אתי לחם אלהיכם
 מברא אלה כי משחתם בהם מוס בהם לא
 ירצו לכם: ומיד פר עממין. לא תקרבון.
 ית קורבן אלהבון מכל אלין. ארי תפולהון
 בהון מומא בהון. דא לרעוא יהון לבון:
 ומן יד אאמם. דא תקרבון. קרבאן רבכם
 אדאים ופיה שייא מן הדא לעיזב (כ). לאן
 פסאדהא מעהא והו לעיב אדיפיהא. פלא
 תרתצא מנכם: ס וידבר יהוה אל
 משה לאמר: ומליל יי עם משה למימר:
 תם כלם אלה מוס תבלימא: שור או
 בשב או יעז כי יולד והיה שבעת ימים
 תחת אמו ומיום השמיני והלאה ירצה
 לקרבן אשה ליהוה: תור או אמר או עז
 ארי יתיליד. ויהי. שבעא יומין בתר
 אפיה. ומיזמא תמינאה ולהלאה (כ)
 ולהלאה. ותרעי. לקרבא קורבנא קדם
 יי: ואי עגל או חמל או גדי (כ) אדא יולד.
 פליקם סבעה אייאם מע אמה. ומן איום
 אתאמן פצאעדא. ירתצא אן יקרב
 קרבאנא ללה: ושור או ששה אתו ואת
 בנו לא תשחטו ביזם אחד: והורתא או
 שיתא. לה ולברת. לא תכסון ביזמא חד:
 ולבקה ולנענה. הי וולדהא. לא
 תדבחהמא פי יום ואחד: וכייתובתו

זבח־תודה ליהוה לרצונכם תזבחו: וארי
תפסון נכסת תודתא קדם יי. דרעוא לבון
תפסון: ואדא דבתתם דבה שבר ללה.
פעל מא ירתצא מנכם אדבחוה: ביום
ההוא יאכל לא־תותירו ממנו עד־בקר
אני יהוה: ביזמא ההוא יתאכיל. לא
תשארון מניה עד צפרא. אנא יי: אן
יבון יוכל פי דאך איום פקט. לא תבכו
מנה לא־גדאה. אנא־אלה אמרת בדאך (א):
ושמרתם מצותי ועשיתם אתם אני יהוה:
ותשרון פקודי. ותעבדון יתהון. אנא יי:
פאחפצו וצאיאי. ואעמלו בהא. אנא אלה
אנאזיכם כירא: ולא תחללו את־שם
קדשי ונקדשתי בתוך בני ישראל אני
יהוה מקדשכם: ולא תחלון ית שמה
דקודשי. ואתקדש. בנו בני ישראל. אנא
יי מקדשכון: ולא תבדלו אסם קדם. כל
אתקדם פי מא בין בני אסראיל. אנא
אלה מקדסכם: המוציא אתכם מארץ
מצרים להיות לכם לאלהים אני יהוה:
דאפיק יתכון מארעא דמצרים. למהוי
לבון דאדה. אנא יי: אמכרגכם מן בלד
מצר. דאבון לכם אאהא. אנא אלה
אמעאקבלי: פ

ד וידבר יהוה אל־משה דאמר: ומליל יי
עם משה למימר: תם כלם אלה מוסי
תכלימא: דבר אל־בני ישראל ואמרת
אלהם מועדי יהוה אשר־תקראו אתם
מקראי קדש אלה הם מועדי: מליל. עם
בני ישראל ותימר דהון. מועדיא דיי.
דתערעון יתהון מערעי (ב) מערע קדיש.
אלין אנון מועדי: מה בני אסראיל וקל
להם. אעיאר אלה. אתי יגב אן תסמוהא
אסמא כאצה. הדה הי אעיארי: ששת
ימים תעשה מלאכה וביום השביעי שבת
שבתון מקרא־קדש כל־מלאכה לא
תעשו שבת הוא ליהוה בכל מושבתיכם:
שתא יומין תתעביד עבדתא. וביזמא
שביעאה. שבא שבתא מערע קדיש. כל
עבדא לא תעבדון. שבתא היא קדם יי.

ד

ה

בכל מותבניכון: סתה אייאם תצנע
אצנאיע. ופי איום אסאבע. עמדה הי סבת
ואסם מקדם. כל צנעה לא תעמלו. כדאך
הי סבת ללה. פי גמיע מסאכנכם: פ
אלה מועדי יהוה מקראי קדש אשר־
תקראו אתם במועדם: אלין מועדיא דיי.
מערעי קדיש. דתערעון יתהון בזמניהון
(יי בזמניהון): הדה אעיאר אלה. ארי
אסמא־אהא כאצה. אתי יגב אן תסמוהא
פי אוקאתהא (א): בחדש הראשון בארבעה
עשר לחדש בין הערבים פסח ליהוה:
בירחא קדמאה. בארבעת עשרא. לירחא
בין שמישיא. פסחא קדם יי: פי אשר
לאול. פי איום אראבע עשר מנה בין
אגרובין. פסחא (ב) ללה: ובחמשה עשר
יום לחדש הזה חג המצות ליהוה שבעת
ימים מצות תאכלו: ובחמישת עשרא
יזמא דירחא הדין. חגא דפטיריא קדם יי.
שבעא יומין פטירא תיכלון: ופי איום
אכאמס עשר מן הדא אשר. חג לפטיר
ללה. סבעה אייאם תאכלו פטירא: ביום
הראשון מקרא־קדש יהיה לכם פד־
מלאכת עבדה לא תעשו: ביזמא קדמאה.
מערע קדיש יהי לבון. כל עבדת פודתון
לא תעבדון: פי איום לאול מנהא. אסם
מקדם יבון לכם. כל צנעה מכסב (א) לא
תעמלו: והקרבתם אשה ליהוה שבעת
ימים ביום השביעי מקרא־קדש כל־
מלאכת עבדה לא תעשו: ותקרבון
קורבנא. קדם יי שבעא יומין. ביזמא
שביעאה מערע קדיש. כל עבדת פודתון
לא תעבדון: וקרבו קרבאנא דלה. פי
הדה אסבעה אייאם. ופי איום אסאבע
אסם מקדם. כל צנעה מכסב לא
תעמלו: פ

וידבר יהוה אל־משה דאמר: ומליל יי
עם משה למימר: תם כלם אלה מוסי
תכלימא: דבר אל־בני ישראל ואמרת
אלהם ביי־תבאו אל־הארץ אשר אני נתן
לכם וקצרתם את־קצירה והבאתם את:

עמר ראשית קצירכם אל־הכהן: מליל.
 עם בני ישראל ותימר להון. ארי תיעלו
 לארעא. האנא יהיב לבון. ותחצדון ית
 חצדה. ותיתון ית עומר. ריש חצדכון דות
 כהנא: מר בני אסראיל וקל להם. אד
 תדלון א' אבדר. ארי אנא מעטיכם.
 פאחצדון מן זרעהא. ואיתו בגמר (ל). אוול
 חצאדכם א' לאמאם: והניף את־העמר
 לפני יהוה לרצונכם ממחרת השבת יניפנו
 הכהן: וירם ית עומר. קדם י' לרעוא
 לבון. מפתר יומא טבא. ירימניה כהנא:
 פיתרכה בין ידי אלה. עלי מא ירתצא
 מנכם. פליכון תחריכה לה. מן גר
 לעמלה (ל): ועשיתם ביום הניפכם את־
 העמר כבש תמים בן־שנתו לעלה ליהוה:
 ותעבדון. ביום ארמותכון ית עומר. אמר
 שלים בר שתיה. לעלתא קדם י': וקרבו
 פי יום תחריככם לה. חמלא אבן סנתה.
 צחיא צעידה ללה: ומנחתו שני עשרנים
 סלת בדולה בשמן אשה ליהוה ריח ניהח
 ונספה יין רביעת תהין: ומנחתיה תרין
 עשרונים. סולתא דפילא במשח. קורבנא
 קדם י' לאתקבלא ברעוא. ונספיה חמלא
 רבעות הניא: ומעה מן אבר. עשרין סמר
 מלתות בדהן. קרבאנא מקבולא מרצייא
 ללה. ומזאגה מן אכמר רבע קסט: ודהם
 וקלי וברמל לא תאכלו עד־עצם היום
 הזה עד הביאכם את־קרבן אלהיכם
 חקת עולם לדדתיכם בכל משבתיכם:
 ולחים וקלי ופירוכן לא תיכלון. עד פרן
 יומא תרין. עד איתואיכון. ית קורבנא
 דאלהכון. קים עלם לדריכון. בכל
 מותבניכון: וכבוא וסויקא ופריכא לא
 תאכלו. א' דאת הדא איום. א' אן תאתו
 בקרבאן רבכם. רסם אדהר עלי מר
 אניאכם. פיגמיע מסאכנכם: ס וספרתם
 דכם ממחרת השבת מיום הביאכם את־
 עמר התנופה שבע שבתות תמימת
 תהיינה: ותמנן לבון מפתר יומא טבא.
 מיום איתואיכון. ית עומר דארמותא.

(*) ונסכו קרי

(*) א' דגש

אלאמאם

אמאם. מערגיפי אבכור תחריכא בין ידי אלה. ען אהמלין. וליכון קדסא ללה. תדפע אי אמאם^א: וקראתם בעצם היום הזה מקרא-קדש יהיה לכם כד-מלאכת עבדה לא תעשו חקת עולם בכל-מושבתים לדרתיכם: ותערעון. בכרן יומא הרין. מערע קדיש יהי לכון. כל עבדת פולחן לא תעבדון. קים עלם. בכל מותבניכון דדריכון: ואסמו דאת דאך איום. אסמא מקדסא יכון לכם. וכל צנעה מכסב לא תצנעו. רסם אדהר פי גמיע מסאכנכם. עלי מר אגילכם: ובקצרכם את-קציר ארצכם לא תבלה פאת שדה בקצרה וקט קצירה לא תקט לעני וגר תעזב אתם אני יהיה אלהיכם: ובמחצדכון יתחצדא דארעכון. לא תשיצי. פתא דחקלק בחצרה. וקטא דחצרה לא תקיט. לעניי ולגירי תשבוק יתחון. אנא יי אלהכון: ואדא חצרתם זרע ריאצכם. פלא תסתקן מרה ציעתך פי חצאדך. ונתיר זרעך פלא תלקטה. בל לאציעף ואגריב אתרכהמא. אנא אלה רבכם אנאזיכם כירא: פ

ו* וידבר יהוה אל-משה לאמר: ומליל יי עם משה למימר: תם כלם אלה מוסי תכלימא: דבר אל-בני ישראל לאמר בחדש השביעי באחד לחדש יהיה לכם שבתון זכרון תרועה מקרא-קדש: מליל עם בני ישראל למימר. בירחא שביעאה בחד לירחא. יהי לכון ניהא. דוכרן יבבא מערע קדיש: מר בני אסראיד קאידא. פי איום אאול מן אשהר אסאבע. יכון לכם עטלה. ותבויק גלבה^ב ואסמא מקדסא: כל-מלאכת עבדה לא תעשו והקרבתם אשה ליהוה: כל עבדת פולחן לא תעבדון. ותקרבו קורבנא קדם יי: כל צנעה מכסב לא תעמדו. וקרבו קרבאנא זאידא ללה: ס וידבר יהוה אל-משה לאמר: ומליל יי עם משה למימר: תם כלם אלה מוסי תכלימא:

אך בעשור לחדש השביעי הזה יום הפורים הוא מקרא-קדש יהיה לכם ועניתם את-נפשותיכם והקרבתם אשה ליהוה: פרם. בעשרא לירחא שביעאה הרין יומא דכפוריא הוא. מערע קדיש יהי לכון. ותענון ית נפשיתכון. ותקרבו קורבנא קדם יי: אסמא פיאעאשר מן הדא אשהר אסאבע והו יום אגפראן. אסמא מקדסא יכון לכם. ואגיעו אנפסכם. וקרבו קרבאנא זאידא ללה: וכל-מלאכה לא תעשו בעצם היום הזה כי יום פורים הוא לכפר עליכם לפני יהוה אלהיכם: וכל עבדת לא תעבדון. בכרן יומא הרין. ארי יומא דכפוריא הוא. דכפרא עליכון. קדם יי אלהכון: וכל עמל לא תעמדו. פיראת הדא איום. לאנה יום אגפראן לכם. יסתגפר פיה ענכם. בין ידי אלה רבכם: כי כל-הנפש אשר לא-תענה בעצם היום הזה ונכרתה מעמיה: ארי כל אנש דדא יתעני. בכרן יומא הרין. וישתיצי מעמיה: לאן כל אנסאן באגמ^ג. רם יצום פי דאת הדא איום. פינקטע מן קומה: וכל-הנפש אשר תעשה כד-מלאכה בעצם היום הזה והאבדת את-הנפש ההוא מקרב עמה: וכל אנש. דיעביר כל עבדא. בכרן יומא הרין. ואוביד. ית אנשא ההוא מגו עמיה: וכל אנסאן יעמל שיא מן אאעמא. פי דאת דאך איום. ואביר דאך אאנסאן מן בין קומה: כל-מלאכה לא תעשו חקת עולם לדרתיכם בכל מושבתיכם: כל עבדא לא תעבדון. קים עלם דדריכון. בכל מותבניכון: וכל צנעה לא תעמדו. רסם אדהר ראגילכם. פי גמיע מסאכנכם: שבת שבתון הוא לכם ועניתם את-נפשותיכם בתשעה לחדש בערב מערב עד-ערב תשבתו שבתכם: שבא שבתא הוא לכון. ותענון ית נפשיתכון. בתשעה לירחא פרמשא. פרמשא עד רמשא. תנוחון ניהכון: סבת עטלה הי לכם^ד. ותגיעו אנפסכם. מן עשייה אתאסע פי

משביא דיי. ובר מפתנתבון. ובר מפל
גדריבון ובר מפל גרבתבון. דתתנזן קדם
יי: מא כלא סבות אלה. ומא כלא
עטאיאכם. ונדורכם ותברעכם. אדי
תעטוהא ללה: אך בחמשה עשר יום
להרש השביעי באספכם את־תבואת
הארץ תחגו את־חגי־יהוה שבעת ימים
ביום הראשון שבתון וביום השמיני
שבתון: פרם. בחמישת עשר יומא
לירחא שביעאה. במכנשבון ית עללתא
דארעא. תיחגון ית חגא קדם יי שבעא
יזמין. ביזמא קדמאה ניחא. וביזמא
תמינאה ניחא: אמא פי איום לכאמס
עשר מן אשר אסאבע. פי אואן גמעכם
גלה לארץ. תחגו חג ללה סבעה איאם.
פי איום לאוול מנהא עטלה. ופי איום
אתאמן עטלה: ולקחתם לכם ביום
הראשון פרי עץ הדר כפת תמרים וענף
עץ־עבת וערבי־נחל ושמחתם לפני יהוה
אלהיכם שבעת ימים: ותסבון דכון ביזמא
קדמאה. פירי אילנא אתרוגין דולבין.
והדסין וערבין דנחל. ותחדו. קדם יי
אלהבון שבעא יזמין: וכדו לכם פי
איום לאוול. מן תמר שגר לאתרנג ומן
לב־אנכל. ומן אנצאן עוד לאם עלי צנעה
אצפר^(ט). ומן גרב אואד. ואפרחו בה. בין
ידי אלה רבכם סבעה איאם: וחגתם
אתו חג ליהוה שבעת ימים בשנה חקת
עולם לדרתיכם בחדש השביעי תחגו
אתו: ותיחגון יתיה חגא קדם יי. שבעא
יזמין בשתא. קים עדס דדריבון. בירחא
שביעאה תיחגון יתיה: וחגו דאך חג ללה.
סבעה איאם פי אסנה. רסם אדהר עלי
מר אניאכם. פי אשר אסאבע תחגונה:
בספת תשבו שבעת ימים כל־האזרח
בישראל ישבו בספת: במטליא תתבון
שבעא יזמין. כל יציביא (גני יציבא)
בישראל. יתבון במטליא: ואגלו פי
אמצא סבעה איאם דאמריסח. וכל צריח
מן אסראיל. יגלו פי אמצא: למען

אשר אסאבע. אי אעשא אתאני. תעטלו
עטלכם:

פ

וידבר יהוה אל־משה לאמר: ומליל יי
עם משה למימר: תם כלם אלה מוס
תבלימא: דבר אל־בני ישראל לאמר
בחמשה עשר יום לחדש השביעי יהוה חג
הספת שבעת ימים ליהוה: מליל. עם בני
ישראל למימר. בחמישת עשר יומא.
לירחא שביעאה הדין. חגא דמטליא.
שבעא יזמין קדם יי: מר בני אסראיל
קאידא. פי איום לכאמס עשר מן אשר
אסאבע. חג אמצא. סבעה איאם ללה:
ביום הראשון מקרא־קדש כל־מלאכת
עבודה לא תעשו: ביזמא קדמאה מערע
קדיש. כל עבדת פולחן לא תעבדון: פי
איום לאוול אסם מקדם. כל צנעה מכסב
לא תעמלו: שבעת ימים תקריבו אשה
ליהוה ביום השמיני מקרא־קדש יהיה
לכם והקרבתם אשה ליהוה עצרת הוא
כל־מלאכת עבודה לא תעשו: שבעא
יזמין. תקרבון קורבנא קדם יי. ביזמא
תמינאה. מערע קדיש יהי דכון. ותקרבון
קורבנא קדם יי בנישין תהון. כל עבדת
פולחן לא תעבדון: ופי הדה אסבעה
איאם. תקרבו קרבאנא ללה. ופי איום
אתאמן. אסם מקדם יבון לכם. וקרבו
קרבאנא זאידא ללה ואמכתו פיקדסה^(ט)
וכל צנעה מכסב לא תעמלו: אלה
מועדי יהוה אשר־תקראו אתם מקראי
קדש להקריב אשה ליהוה עליה ומנחה
זבח ונסכים דבר־יום ביזמו: אלין מועדיא
דיי־דתערעון יתהון מערעי קדיש. לקרבא
קורבנא קדם יי. עלתא ומנחתא. נכסת
קודשין ונסוכין פתגם יום ביזמיה: הדה
אעיאר אלה. אתי יגב אן תסמוהא
באסמא כאצה. ותקרבו פיהא קראבינא
ללה. מן צעידה ובר. ודבח ומזאג ואגב
כל יום ביומה: מלבד שבתת יהוה ומלבד
מתנותיכם ומלבד כל־גדריכם ומלבד
פר־גדריכם אשר תתנו ליהוה: בר

חדא: וכד סמרא. פאכבוזה אתני עשר גרדקה. ולתבון כל גרדקה מן עשרין: ושמת אותם שתים מערכות שש המערכת על השלחן הפהר לפני יהוה: ותשני יתרון. תרתין סדרין שית סדרא. עד פתורא דביא קדם יי: וציירה מא צפין. סתה פי כל צף. עלי אמאידה אטאהרה בין ידי אלה: ונתת עליה מערכת לבנה זכה והיתה ללחם לאזכרה אשה ליהוה: ותתין על סדרא לבנותא דביתא. ותהי לדחים לאדכרא. קודבנא קדם יי: ואגעל עלי כל צף לבאנא דכייא. וריבון ען לכבוז (ט) פיהא. קרבאן לדה: ביום השבת ביום השבת יערכנו לפני יהוה תמיד מאת בני ישראל ברית עולם: ביזמא דשבתא ביזמא דשבתא. יסדרניה. קדם יי תדירא. מן בני ישראל קים עדם: ופי כל יום סבת. יצפהא בין ידי אלה דאימא. מן ענד בני אסראל עהר אדהר: והיתה לאהרן ולבניו ואכלהו במקום קדש פי קדש קדשים הוא לו מאשי יהוה חק עולם: ותהי לאהרן ולבניה. וייכלוניה באתר קדיש. ארי. קודש קודשין הוא דיה. מקודבנא דיי קים עדם: תם ידפע אי הרון ובניה. ויאכלוניה פי מוצע מקדם. לאנה להם מן כואץ לאקדאם. מן קראבין אלהרסם אדהר: ס ויצא בן אשה ישראלית והוא בן איש מצרי בתוך בני ישראל וינצו במחנה בן הישראלית ואיש הישראלי: ונפק בר אתתא בת ישראל. והוא בר גבר מצרי. בנו בני ישראל. ואתנציו (כ) ואתנציו במשריתא. בר אתתא בת ישראל. וגוברא ברישראל: פכרג אבן אמראה אסראלייה. והו אבן רגל מצרי. פי מא בין בני אסראל. פתנאצו פי לעסבר. הדא אבן לאסראלייה. וארג לאסראלי: ויקב בן האשה הישראלית את השם ויקלל ויביאו אתו אל משה ושם אמו שלמית בת דברי למטה דן: ופריש. בר אתתא

ידעו דרתיכם כי בספות הושבתי את בני ישראל בהוציא אתם מארץ מצרים אני יהוה אלהיכם: בדיל דידיעון דריבון. ארי במטלת ענני (יג) עננין. אותיבית ית בני ישראל. באפקותי יתרון מארעא דמצרים. אנא יי אלהבון: לבי יעלמון אנישם. אני אלה רבכם אגלסת בני אסראל פי צלא מן גמאמי (ט). חן אכרגתהם מן בלד מצר. אנא אלה רבכם צאדק איעד: וידבר משה את מועדי יהוה אל בני ישראל: ומליל משה. ית סדר מועדיא דיי. ואליפנון לבני ישראל: פכאטב מוסי באעיאד אלה בני אסראל (ט): פ

וידבר יהוה אל משה לאמר: ומליל יי עם משה למימר: תם כלם אלה מוסי תבלימא: צו את בני ישראל ויקחו אליהם שמן זית וקד פתית לפאזר להעלת נר תמיד: פקיד ית בני ישראל. ויסבון לה. משה ויתא דכיא. פתישא לאנהרא. לאדלקא בוצינא תדירא: אוץ בני אסראל. אניאתון ברהן זית צאף. מדקוק לאצאה. לתסרג כה אסרג דאימא: מחוץ לפרכת העדת באהל מועד יערך אתו אהרן מערב עד פקר לפני יהוה תמיד חקת עולם לדרתיכם: מברא לפרוכתא דסהרותא במשכון זמנא. יסדריתיה אהרן. מרמשא עד צפרא. קדם יי תדירא. קים עדם לדריובון: כארג סגף אשהאדה פי כבא אמהצר. ינצדה הרון. מן לעשי אי אצבאת. בין ידי אלה דאימא. רסם אדהר עדי מר אנישם: על הפנכה הפהרה יערך את הנרות לפני יהוה תמיד: עד מנרתא דביתא. יסדר ית בוצינא. קדם יי תדירא: עדי אמנארה אטאהרה. יצפהא בין ידי אלה דאימא: פ

ולקחת סלת ואפית אתה שתים עשרה חלות שני עשרנים יהיה החלה האחת: ותסב סולתא. ותיפי יתה. תרתא עשרי גריצן. תרין עשרונין. תהי הויא גריצתא

בַּת יִשְׂרָאֵל יְת שָׁמָּה וְאַרְגִּיזוּ. וְאִתִּיאוּ
(כ"י) וְאִתִּיו) יְהִי לָזֶה מִשָּׁה. וְשׁוֹם אִמִּיהָ.
שְׁלוֹמִית בַּת דְּבָרִי לְשִׁבְטֵי דָדָן: פֶּסֶח אֲבִן
לְאִמְרָהּ לְאִסְרָאִלִּיָּה לְאִסְרָהּ. וְשִׁתְמָה.
פֶּאֶתוֹ בָּה אִי מוֹסִי. וְכֹאן אִסְרָהּ אִמָּה.
שְׁלוֹמִית אֲבִנָּה דְּבָרִי מִן סִבְט דָּן: וְיִנְיָהּ
בְּמִשְׁמֵר לְפָרֵשׁ לָהֶם עֲדֵי פִי הָיָה: וְאִסְרָהּ
בְּבֵית מִטְרָא. עַד דִּיתְפָּרֵשׁ לָהֶן עַל גִּזְרֵת
מִימְרָא דִּי: פּוֹצְעוּהָ פִי לְחִבְסָא. לִיבִין
לָהֶם אֲמָרָה עֵן קוֹל אֵלָה: פ
וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: וּמַלְּיֵל יִי
עִם מֹשֶׁה דְּמִימֵר: תָּם כֻּלָּם אֵלָה מוֹסִי
תְּבַלִּימָא: הוֹצֵא אֶת־הַמִּקְלָל אֶר־מַחוּץ
לְמַחֲנֶה וְסָמְכוּ כְּדֵי שְׁמָעִים אֶת־יְדֵיהֶם
עַל־רֹאשׁוֹ וְרָגְמוּ אֹתוֹ כְּדֵי עֲדָה: אִפְיָקוּת
דְּאַרְגִּיז. דְּמִפְרָא דְּמִשְׁרִיתָא. וְיִסְמְכוּן כָּד
דְּשָׁמְעוּ. יְת יִדְהוֹן עַל רִישָׁהּ. וְיִרְגְּמוּן יְתִיהָ
כָּד כְּנִשְׁתָּא: אֲכָרְגָא שְׁתָּתָם כְּאַרְגָּא עֵסְכֵר.
וְיִסְנֵד כָּל מִן סִמְעָה אִידִיהֶם עַדִּי רֵאסָה.
וְיִרְגְּמוּהָ גִמְיַע אֲהֵל לְמַחְצֵר רִגְמָא (ג):
וְאַד־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תִּדְבָּר לֵאמֹר אִישׁ אִישׁ
כִּי־יִקְלָל אֱדָהּ וְנִשְׂא חֲטָאוֹ: וְעִם בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל תִּמְלִיל דְּמִימֵר. גִּבְרָ גִבְרָ. אֲרִי־רִגִּיז
קָרָם לָהֶם וְיִקְבֹּד חוֹבִיָּה: וְמִר בְּנֵי אִסְרָאִל
וְקָל דָּהֶם. אִי אֲנִסְאן שְׁתָּם רִבָּה פִקְדָּחֵם
וְזָרָא עֲצִימָא (ד): וְנִקְבֹּ שֵׁם־יְהוָה מוֹת יוֹמָת
רָגוּם יִרְגְּמוּבּוּ כְּדֵי עֲדָה כְּגִר כְּאַזְרָח
בְּנִקְבּוּ שֵׁם יוֹמָת: וְדִיפְרִישׁ שָׁמָּה דִּי
אֶת־קִטְלָא יִתְקַטֵּל. מִרְגָּם יִרְגְּמוּן בֵּיהָ כָּד
כְּנִשְׁתָּא. גִּזְרָא כְּיִצִּיבָא. בְּפִרְשׁוֹתֶיהָ שָׁמָּה
יִתְקַטֵּל: וּמִן סִבָּה כְּדֹאךְ פִּלִּיקָתָל קִתְּלָא.
וְלִירְגְּמוּהָ גִמְיַע לְמַחְצֵר רִגְמָא. אֲדָכִיל
כְּאַצְרִיחַ סוּאָא. אִיִּיהָ מֵא סָב לְאִסְרָהּ
פִּלִּיקָתָל: וְאִישׁ כִּי יִכֶּה כְּלִנְפֶּשׁ אָדָם
מוֹת יוֹמָת: וְגִבְרָ. אֲרִי יִקְטוּל כָּל נֶפֶשׁ
דְּאַנְשָׁא. אֶת־קִטְלָא יִתְקַטֵּל: וְאִי אֲנִסְאן
קִתְּלָא אַחֲרִי מִן נֶפֶשׁ אֲנָם פִּלִּיקָתָל
קִתְּלָא: וּמִכָּה נֶפֶשׁ־בְּהֵמָה יִשְׁלַמְנָה נֶפֶשׁ
תַּחַת נֶפֶשׁ: וְדִיקְטוּל נֶפֶשׁ בְּעִירָא יִשְׁלַמְנָה.
נֶפֶשׁ חֶלֶף נֶפֶשׁ: וּמִן קִתְּרָ בְּהֵימָה

פְּרִיסָלָם מִתְּלָהָא. נֶפֶסָא בְּרִד נֶפֶס: וְאִישׁ
כִּי־יִהְיֶה מוֹם בְּעַמִּיתוֹ כְּאִשְׁרָ עֲשֵׂה כֵּן
יַעֲשֵׂה לוֹ: וְגִבְרָ. אֲרִי יִתֵּן מוֹמָא בְּחִבְרִיָּה.
כְּמָא דְּעֵבֶד. כֵּן יִתְעַבֵּד לִיה: וְאִי אֲנִסְאן
גִּעַר עֵיבָא פִי אַחֲרָ מִן אֲמָתָה. פִּלִּיצְנֵע
בְּהֵמָה צִנְעָה: שְׁכָר תַּחַת שְׁכָר עֵין תַּחַת
עֵין שֵׁן תַּחַת שֵׁן כְּאִשְׁרָ יִתֵּן מוֹם כְּאָדָם
כֵּן יִתֵּן לוֹ: תְּבַרָא חֶלֶף תְּבַרָא. עֵינָא
חֶלֶף עֵינָא. שְׁנָא חֶלֶף שְׁנָא. כְּמָא דִּיהֵב
מוֹמָא בְּאַנְשָׁא. כֵּן יִתְיָהֵב בֵּיה: וְלֹאֲכִסְר
בְּרִד לֹאֲכִסְר. וְלֹאֲעֵין בְּרִד לֹאֲכִסְר בְּרִד לֹאֲכִסְר.
כְּמָא יִגְעַר עֵיבָא פִי אֲנִסְאָנָא. כְּדֹאךְ
יִגְעַר עֲדִיהָ (ה): וּמִכָּה בְּהֵמָה יִשְׁלַמְנָה
וּמִכָּה אָדָם יוֹמָת: וְדִיקְטוּל בְּעִירָא
יִשְׁלַמְנָה. וְדִיקְטוּל אֲנָשָׁא יִתְקַטֵּל: וּמִן
צִרְבָּ בְּהֵימָה פִּלִּיקָתָל. וּמִן צִרְבָּ אֲנִסְאָנָא
וּמֵאֵת (ו) פִּלִּיקָתָל: מִשְׁטָא אַחֲרָ יְהִיָּה
לְכָם כְּגִר כְּאַזְרָח יְהִיָּה כִּי אֲנִי יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם: דִּינָאֲהֵר יְהִי לְכֹון. גִּזְרָא כְּיִצִּיבָא
יְהִי. אֲרִי אֲנָא יִי אֱלֹהִין: וְלִיכֹון לְכָם חִבְסָא
וְאַחֲרָ. יִסְאוּ פִיָּה אֲדָכִיל וְאַצְרִיחַ. לֹאֲנִי
אֵלָה רִבְכֶּם לֹאֲאֲחֵד (ז): וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל־
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּצִיאֻם אֶת־הַמִּקְלָל אֶר־
מַחוּץ לְמַחֲנֶה וַיִּרְגְּמוּ אֹתוֹ אֲבִן וּבִגְדֵי־
יִשְׂרָאֵל עָשׂוּ כְּאִשְׁרָ צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה:
וּמַלְּיֵל מֹשֶׁה עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וְאִפְיָקוּ יְת
דְּאַרְגִּיז. דְּמִפְרָא לְמִשְׁרִיתָא. וְיִרְגְּמוּן יְתִיהָ
כְּאַבְנָא. וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל עֲבָדוּ. כְּמָא דְּפִקְדִי
יִי יְת מֹשֶׁה: פֶּסֶח מוֹסִי בְּדֹאךְ בְּנֵי
אִסְרָאִל. פֶּאֶכְרָנוּ אֲשִׁיתָם אִי כְּאַרְגָּ
לְעֵסְכֵר. וְיִרְגְּמוּהָ בְּאַחְגָּאֲרָה וּמֵאֵת. וְצִנְעוּ
בְּנֵי אִסְרָאִל פִּי סִאִיר מֵאֲנֹל עֲלִיהֶם (ח).
כְּמָא אֲמָר אֵלָה מוֹסִי: פ פ פ

קכ"ד פיסוקים סי' עזיאל. ומפפירין וחכמים הלויים ביחזקאל
סי' ס"ד ס'. גר"ג למנחת שבת וב' וה'

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בְּהַר סִינִי לֵאמֹר:
וּמַלְּיֵל יִי עִם מֹשֶׁה. בְּטוֹרָא דְּסִינִי לְמִימֵר:
תָּם כֻּלָּם אֵלָה מוֹסִי. פִּיטוֹר סִינִי תְּבַלִּימָא:
דְּבָר אֶר־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאִמְרָתָא אֱלֹהִים כִּי
תְּבֹאוּ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אָנֹכִי נָתַן לָכֶם

וּשְׁכַתָּה הָאָרֶץ שַׁבַּת לַיהוָה: מִלֵּיל. עִם
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתִימָר לַחֹן. אֲרִי תִיעֲדוֹן
לְאַרְעָא. דָּאֵנָּה יְהִיב לָכֹון. וְתִשְׁמִיט אֲרָעָא.
שְׁמִטָּתָא קָדָם יי: מִר בְּנֵי אִסְרָאִיל וְקָד
לָהֶם. אֲדָא דְכֻתָּם אֲלֵי אַבְדֵּר. אֲדִי
אֲנָא מַעֲטִיכֶם. פַּעֲטִלוּ אֲרָץ עֲטֹלָה לְדָה:
שֵׁשׁ שָׁנִים תִּזְרַע שְׂדֶךְ וְשֵׁשׁ שָׁנִים תִּזְמָר
כְּרֶמְךָ וְאִסְפָּתָ אֶת־תְּבוּאָתָהּ: שִׁית שָׁנִין
תִּזְרַע חֶקְלְךָ. וְשִׁית שָׁנִין תִּכְסֶּחַ כְּרֶמְךָ.
וְתִכְנוֹשׁ יָת עֲדָתָהּ: אֵן תִּכּוֹן סֵת סִנִּין
תִּזְרַע צִיעֶתְךָ. וְסֵת סִנִּין תִּרְפֹּק כְּרֶמְךָ.
וְתִגְמַע גִּלְתָּהּ: וּבִשְׁנָה הַשְּׁבִיעִית שַׁבַּת
שַׁבְתוֹן יִהְיֶה לְאָרֶץ שַׁבַּת לַיהוָה שְׂדֶךְ לֹא
תִזְרַע וְכְרֶמְךָ לֹא תִזְמָר: וּבִשְׁתָּא
שְׁבִיעִיתָא. נִיחַ שְׁמִיטָא יְהִי לְאַרְעָא.
דְּתִשְׁמִיט קָדָם יי. חֶקְלְךָ לֹא תִזְרַע. וְכְרֶמְךָ
לֹא תִכְסֶּחַ: וְפִי אִסְנָה אִסְמַבְעָה עֲטֹלָה
לְאָרֶץ. הִי סִבְתָּ לְדָה. לֹא תִזְרַע צִיעֶתְךָ.
וְלֹא תִרְפֹּק כְּרֶמְךָ: אֵת סַפִּיחַ קְצִירְךָ לֹא
תִקְצֹר וְאֶת־עֲנָבֵי נִזְרְךָ לֹא תִבְצֹר שְׁנַת
שַׁבְתוֹן יִהְיֶה לְאַרְץ: יָת כְּתִי חֲצֹדְךָ לֹא
תִחְצֹר. וְיָת עֲנָבֵי שְׁבָקְךָ לֹא תִקְטֹף.
שְׁנַת שְׁמִיטָא יְהִי לְאַרְעָא: וְכִרְף זֶרַעַךְ
פְּלֹא תִחְצֹרָה. וְאַפְרָאֵר מִן עֲנַבְךָ פְּלֹא
תִקְטֹף. אֲנָהּ סִנְהָ עֲטֹלָה לְאַרְץ:
וְהָיְתָה שַׁבַּת הָאָרֶץ לָכֶם דְּאִכְלָה דָּךְ
וְלַעֲבָדְךָ וְלִאֲמָתְךָ וְלַשְׁכִּירְךָ וְלִתְּוֹשְׁבֵי
הָגָרִים עִמָּךְ: וְתָהִי שְׁמִיטָא אֲרָעָא לָכֹון
דְּמִיכָל. דָּךְ וְלַעֲבָדְךָ וְלִאֲמָתְךָ. וְלִאֲגִירְךָ
וְלִתְּוֹתְבֵךְ. דְּדִירִין עִמָּךְ: וְלִיכּוֹן מֵאֵינְבַת
פִּי אֲרָץ אִמְעַטְלָה לָכֶם מֵאִכְלָא ^א. דָּךְ
וְלַעֲבָדְךָ וְלִאֲמָתְךָ. וְאִגִּירְךָ וְצִיפְךָ. אִמְקִימִין
מֵעַד: וְלִבְהִמָּתְךָ וְלִחְיָה אֲשֶׁר בְּאַרְצְךָ
תָּהִי כְּדִתְּבוּאָתָהּ לֹאכֹל: וְלַבְּעִירְךָ.
וְלִחְיָתָא דְּבִאֲרָעָךְ. תָּהִי כָל עֲלִלְתָּהּ
דְּמִיכָל: וְלִבְהִאימָךְ. וְלֵאחֹשׁ אֲדִי פִי
אַרְצְךָ. תִּכּוֹן גְּמִיעַ גִּלְתָּהּ מֵאִכְלָא:
ס וְסִפְרָת דָּךְ שְׁבַע שַׁבָּתִת שָׁנִים
שְׁבַע שָׁנִים שְׁבַע פְּעָמִים וְהָיוּ דָּךְ יָמֵי
שְׁבַע שַׁבָּתִת הַשָּׁנִים תִּשַּׁע וְאַרְבַּעִים

ב

שָׁנָה: וְתִמְנִי דָּךְ. שְׁבַע שְׁמִטָּן דְּשָׁנִין.
שְׁבַע שָׁנִין שְׁבַע זְמָנִין. וְיִדּוֹן דָּךְ. יָמֵי
שְׁבַע שְׁמִטָּן דְּשָׁנִין. אַרְבַּעִין וְתִשַּׁע שָׁנִין:
תָּם אַחֲזָן סִבְעַ סִנִּין עֲטֹלָה. וְדֹאךְ אִסְבַּע
אִסְנִין סִבְעַ מֵרָאֵר. פִּיצִיר גְּמֵלָה דֹאךְ.
תִּסְעָה וְאַרְבַּעִין סִנְהָ: וְהַעֲבֵרְתָּ שׁוּפָר
תְּרוּעָה בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבַעִי בְּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ
בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים תַּעֲבִירוּ שׁוּפָר בְּכָדִי
אַרְצְכֶם: וְתַעֲבֹר. שׁוּפָר יִבְכָּא בִּירְחָא
שְׁבִיעִיתָא. בְּעָשְׂרָא לִירְחָא בְּיוֹמָא דְּכַפּוּרָא
תַּעֲבִירוּ שׁוּפָרָא בְּכָל אֲרָעְכוֹן: וְאַצְרַב
בְּבוֹק מִגְּלָב. פִּי אִיֹּם אֲעֹאשֶׁר מִן אֲשֶׁר
אִסְמַבַּע. וְהוּא יוֹם אֲנִפְרָאֵן. אֲצִרְבוּ פִּיה
בְּאִבּוֹק פִּי גְמִיעַ בְּדֹרְכֶם: וְקִדְשְׁתֶּם אֵת
שְׁנַת הַחֲמִשִּׁים שָׁנָה וְקִרְאתֶם דְּרוֹר בְּאַרְץ
לְכָדִי־יִשְׁבִּיָּה וְיִבְלֵהּ הוּא תָּהִי לָכֶם וְשַׁבָּתָם
אִישׁ אֶל־אֲחֻזָּתוֹ וְאִישׁ אֶל־מִשְׁפַּחְתּוֹ
תָּשְׁבוּ: וְתִקְדְּשׁוּן. יָת שְׁנַת חֲמִשִּׁין שָׁנִין.
וְתִקְרוּן חִירוּתָא. בְּאַרְעָא לְכָד יִתְבְּהָא.
יִבְיָלָהּ הִיא תָּהִי לָכֹון. וְתִתּוּבּוֹן. גְּבֵר
לְאַחֲסִנְתִּיהָ. וְגְבֵר לְזִרְעִיתִיהָ תִתּוּבּוֹן:
וְקִדְסוּ חֹדֶה סִנְהָ אִכְמָסִין סִנְהָ אֲמִטְרָאק.
וְנִגְדּוּ בַעֲתָק פִּי אַבְדֵּר לְגְמִיעַ אֲהֵלָה.
וְתִכּוֹן לָכֶם אֲמִטְרָאקֵי יִרְגַע פִּיהָ כָּל אֲמֵר
אִי חוּזָה וְאִי עֲשִׁירְתָּהּ: יִבְלֵהּ הוּא שְׁנַת
הַחֲמִשִּׁים שָׁנָה תָּהִי לָכֶם דָּךְ לֹא תִזְרַעוּ
וְלֹא תִקְצֹרוּ אֶת־סַפִּיחֶיהָ וְלֹא תִבְצֹרוּ אֶת־
נִזְרֶיהָ: יִבְיָלָהּ הִיא. שְׁנַת חֲמִשִּׁין שָׁנִין
תָּהִי לָכֹון. לֹא תִזְרַעוּן. וְלֹא תִחְצֹדוּן יָת
כְּתָהּ. וְלֹא תִקְטֹפוּן יָת שְׁבָקְהָ: וּמִן
שְׁרוּטֵהּ סִנְהָ אֲמִטְרָאקֵי סִנְהָ אִכְמָסִין.
אֲנִי לֹא תִזְרַעוּ פִּיהָ. וְלֹא תִחְצֹדוּ כְּלָפָהּ.
וְלֹא תִקְטֹפוּ פְּרֹאֲדָהּ: פִּי יִבְלֵהּ הוּא קָדָשׁ
תָּהִי לָכֶם מִן־הַשָּׁדָה תִּאֲכֹלוּ אֶת־
תְּבוּאָתָהּ: אֲרִי יִבְיָלָהּ הִיא. קוֹדֶשָׁא
תָּהִי לָכֹון. מִן חֶקְלָא. תִּיכְלֹון יָת
עֲדָתָהּ: לֹאֲנָה סִנְהָ אֲמִטְרָאק. תִּכּוֹן
לָכֶם מִקְדָּסָה. מִן אֲצִחְרָא. תִּאֲכֹלוּ גִלְתָּהּ
מִבֹּאחָא ^ה: בְּשְׁנַת חִיּוֹבֵל הַזֹּאת תָּשְׁבוּ
אִישׁ אֶל־אֲחֻזָּתוֹ: בְּשְׁתָּא דְּיִבְלָהּ הָאָה.

תתובון. גבר לאחסנתיה: ופי הרה סנה
לאמלאק. ירגע כל אמר א' חוזה: וכי
תמכרו ממכר לעמיתך או קנה מיד
עמיתך אלהינו איש את אחיו: וארי
תזבין וזבין לחברך. או תזבון מיד חברך.
לא תזנן גבר ית אחוהי: ואדא בעת
ביעא לצאחבך. או אבתאעת מנה.
פלא יגבן כל אמר אכאה: במספר שנים
אחר היוכל תקנה מאת עמיתך במספר
שני תבואת ימכר לך: במנן שניא פתר
יזבילא. תזבון מן חברך. במנן שני
עלדתא יזבין לך: באחצא סנין מן בעד
סנה' לאמלאק. תשתרי מן צאחבך.
ובאחצא סני גלתהא יביעך הו: לפי
רב השנים תרבה מקנתו ולפי מעט
השנים תמעט מקנתו כי מספר תבואת
הוא מכר לך: לפום סגיות שניא. תסני
זבניהי. ולפום זעירות שניא. תזער
זבניהי. ארי מנן עלדתא. הוא מזבין
לך: פעדי קדר כתר אסנין. יגב אן
תבחר לה אתמן. ועדי קדר קלתהא.
יגב אן תקלל לה. לאנה אנמא יביעך
גלאת מחצאה: ולא תזנו איש את
עמיתו ויראת מאלהיך פי אני יהוה
אלהיכם: ולא תזנן גבר ית חבריה ותדחל
מאלהיך. ארי אנא יי אלהכון: ולא יגבן
כל ואחד צאהבה. וכף רבך. פאני אלה
רבכם למעאקב: ועשיתם אתי חקתי
ואת משפטי תשמרו ועשיתם אתם
וישבתם על הארץ לבטח: ותעבדון ית
קימי. וית דיני תשרון ותעבדון יתחון.
ותתבון על ארעא דרחצן: ואעמורסומי.
ואחבאמי אחצוהא ואעמרו בהא.
ואסכנו אבדו ואתקין בי: ונתנה הארץ
פריה ואבדתם לשבע וישבתם לבטח
עליה: ותתין ארעא אבה. ותיכלון
דמשבע. ותתבון דרחצן עדה: ותברג
לכם ארץ תמרהא. ותאכלוה הנייא.
ותקימון בהא ואתקין: וכי תאמרו מה
נאכל בשנה השביעת הן לא נזרע ולא

נאסף את תבואתנו: וארי תימרון. מא
ניכור בשתא שביעיתא. הא לא נזרע.
ולא נכנוש ית עלדתא: פאן קלתם. מא
נאכל פי אסנה. אסאבעה. אד לא נזרע.
ולא נגמע גלתא: וצויתי את ברכתי
לכם בשנה הששית ועשית את תבואה
לשלוש השנים: ואפקיד ית ברכתי לבן.
בשתא שתיתיתא. ותכנוש (ג') ותעבד
ית עלדתא. (ג') עלדתה. לתלת שנין:
פאני אמר בברכתי לכם. פי אסנה
אסאדסה. פתכפכם גלתהא לתלת סנין:
וזרעתם את השנה השמינת ואבדתם
מן התבואה ישן עד השנה התשיעת
עד בוא תבואתה תאכלו ישן: ותזרעון.
ית שתא תמיניתא. ותיכלון מן עלדתא
עתיקא. עד שתא תשיעיתא. עד מיעד
עלדתה. תיכלון עתיקא: ותזרעון פי
אסנה לתאמנה. ואנתם תאכלון מן גלתהא
עתיקא. א' אסנה לתאסעה. א' מגי
גלתהא. תאכלון עתיקא: והארץ לא
תמכר לצמתת פירי הארץ פירגרים
ותושבים אתם עמדי: וארעא. לא תזדבן
לחלוטין. ארי דידי ארעא. ארי דידין
ותותבין. אתון קדמי: וארעא פלאתבאע
בתאתא. לאנהא לי. ואנמא אנתם אציאף
וסכאן לי: ובכל ארץ אחותכם גאדה
תתנו לארץ: ובכל ארע אחסנתכון.
פורקנא תתנון לארעא: ופי גמיע
בדד חוזכם. אנעלו ולאיה לארץ:
ס פיימוה אחיה ומכר מאחותו ג ב
ובא גאלו הקרב אליו וגאל את ממכר
אחיו: ארי יתמסכן אחוד. ויזבין
מאחסנתיה. וייתי פריקיה דקריב ליה.
ויפרוק. ית זבני אחוהי (ג') דאחוהי:
ואדא תמאהן אכך. פבאע שייא מן חוזה.
פריאת ודייה לאקרב איה. ויתולא ביע
אביה: ואיש כי לא יהיה לו גאל והשנה
ידו ומצא פדי גאלתו: וגבר (ג') וגברא.
ארי. לא יהי ליה פרוק. ותדפיק ידיה.
וישבת במסת פורקניה: ואי רגל לס יכין

לה ולי. פנאת ידה. פאצאב כמקראר
פכאבה: וחשב את שני ממכרו והשיב
את העדף לאיש אשר מכרלו ושב
לאחותו: ויחשיב ית שני זבינוהי. ויטיב
ית מותרא. לגבר דזבין ליה. ויתוב
לאחסנתיה: פליחסב סני ביעה. וירר
אפאצל. לארגלאדי באעה. וירגע אי חוזה:
ואם לא מצאה ידו די השיב לו והיה
ממכרו ביד הקנה אתו עד שנת היבל
ויצא ביכל ושב לאחותו: ואם לא אשפחת
ידיה. כמסת דיתיב ליה. ויהון זבינוהי.
ביד דזבן יתיה. עד שתא דיזבילא. ויפוק
ביזבילא. ויתוב לאחסנתיה: ואן רם תנא
ידה מקדאר מא ירדה עליה. פליבק ביעה.
פייד אשתרי מנה. אי סנה' לאטלאק.
ד ויכרג פיהא. וירגע אי חוזה: ס ואיש
פיימכר בית מושב עיר חומה והיתה
גאלתו עדתם שנת ממכרו ימים תהיה
גאלתו: וגבר. ארייזבין בית מותב קרתא
מקפא שור. ויהי פורקניה. עד משלם
ה שתא דזבינוהי. עדן בעדן יהי פורקניה:
ואי רגל באע ביתא מסכנא פי קריה להא
סור. פליכון בלכיאר. אי אנקצא סנה
מן יום ביעה. פיכון פכאבה חולא: ואם
לא ינאל עד מלאות לו שנה תמימה וקם
הבית אשר בעיר אשר לא חמה לצמיתת
לקנה אתו דדרתיו לא יצא ביכל: ואם לא
יתפריק. עד משלם ליה שתא שלמתא.
ויקום. ביתא דבקרתא הדיה שורא.
לחלוטין. לדזבן יתיה דדרוהי. לא יפוק
ביזבילא: פאן לם יפתכה. אי אן כמדת
לה סנה תאמה. פקד תבת לבית אדי פי
אקריה אתי דהא סור. בתאתא לאמשתרי
ולאגילא. לא יכרג פי סנה' לאטלאק:
ובתי ההצרים אשר אין דהם חמה סביב
עד שדה הארץ יחשב גאלה תהיה לו
וביכל יצא: ובתי פצחיא. דלית דהון שור
מקפסחור סחור. על חק ארעא יתחשבון.
פורקנא יהי דהון. וביזבילא יפקון: וביות
לארבאץ. אתי לים דהא סור יחיש בהא ח.

פמתל ציאע ארץ תחסב. אן תכון דהא
ולאיה. ותכרג פי לאטלאק: וערי הלויים
בתי ערי אחותם גאלת עולם תהיה ללויים:
וקרוי דיואי. בתי קרוי אחסנתהון. פורקן
עלם יהי דיואי: ואבא קרי' אליואנין
וביות קרי' חוזהם. פדהם אן יפתכוהא
אברא: ואשר ינאל מן הלויים ויצא ממכר
בית ועיר אחותו ביכל פי בתי ערי הלויים
הוא אחותם בתוך בני ישראל: ודיפרוק
מן דיואי. ויפקון זביני ביתא. וקרוי
אחסנתיה ביזבילא. ארי בתי קרוי דיואי.
אנין אחסנתהון. בנו בני ישראל: פמן ישתרי
דאך מנהם. פליכרג כל בית מביוע. וקרי'
חוז לאיהם כאן פי סנה' לאטלאק. ראן
ביותהם וקראהם. הי חוזהם. פי מא בין
בני אסראיל: ושדה מגרש עריהם לא
ימכר פייאחות עולם הוא דהם: וחקה.
רוח קרויהון לא יזבן. ארי אחסנת עלם
הוא דהון: ואמא ציאע פנא קראהם לא
תבאע בתה. לאנהא חוז אדהר להם:
ס וכיימוך אחיק ומטה ידו עפך
והחוקת בו גר ותושב וחי עפך: וארי
יתמסכן אחוד. ותמוט יריה עפך. ותתקיף
ביה. ידור ויתותב. וייחי עפך: ואדא
תמאהן אכיד. ומאלת ידה מעך. פאשרדה.
באן יכון לך סאכנא וציפא. פיעיש מעך:
אלתקח מאתו נשך ותרפית ויראת
מאלהיק וחי אחיק עפך: לא תסב מניה
חיבוליא ורפיתא. ותדחל מלהק. וייחי
אחוד עפך: לא תאכר מנה עיינה ודא
רבא. וכף רבך. חתא יעיש אכיד מעך:
את פספך לא תתן לו בנשך ובמרפית
לא תתן אבקך: ית פספך. לא תתן ליה
בחיבוליא. ובמרפיתא לא תתן מיכלך: ודא
תרפע ליה ורקך וטעאמך. בעיינה ודא
ברבא: אני יהיה אלהיכם אשר הוצאתי
אתכם מארץ מצרים לתת לכם את ארץ
כנען להיות לכם לאלהים: אנא. יי אלהון.
דאפיקית יתכון מארעא דמצרים. למתן
לכון ית ארעא דכנען. למחוי לכון לאלה:

אנא אלה רבכם. ארי אכרנתכם מן בדר מצר. לאעטיכם בדר כנעאן. לאכון לכם אהא: ס וכי ימוך אחיך עמך ונמכר לך לאתעבד בו עבדת עבד: וארי יתמסכן אחיך. עמך ויזדבן לך. לא תפלה ביה פולחן עבדין: וארא תמאהן אביך. פבאע נפסה לך. לא תסתכדמה ככדמה לעבד: פשכיר פתושב יהיה עמך עדי שנת היכל יעבד עמך: פאגרא פתותבא יהי עמך. עד שתא דיזביא יפלה עמך: בד כאגיר או ציף יכון מעך. ואי סנה לאמלאק יכדמך: ויצא מעמך הוא ובניו עמו ושב אל משפחתו ואל אחות אבתו ישוב: ויפוק מעמך. הוא ובנוהי עמיה. ויתוב לזרעיתיה. ולאחסנת אבהותיה יתוב: תם יכרג מן ענרך. הו ובניה מעה. וירגע אי עשירתה. ואי חו אבאיה: פיי עבדי הם אשר הוצאתי אתם מארץ מצרים לא ימכרו ממכרת עבד: ארי עבדי אנון. דאפיקות יתהון מארעא דמצרים. לא יזדבנון זבון עבדין: לאנהם עבדי. ארי אכרנתהם מן בדר מצר. פלא יבאעו ביע לעבד: לאתרהה בו בפרך ויראת מאלהיה: לא תפלה ביה בקשיו. ותדחל מאלהיה: ודא תסתולי עדיה באקמא. וכף רבך: ועבדך ואמתך אשר יהיו לך מאת הגוים אשר סביבתיכם מהם תקנו עבד ואמה: ועבדך ואמתך דיהון לך. מן (וי"ג בני) עממא. דבסחרניכון. מנהון תקנון עבדין ואמהן: ועבדך ואמתך ארי יכונאן לך. פמן לאמם אדין חואיכם. מנהם תקתנון לעבד ולאמא: וגם מבני התושבים הגרים עמכם מהם תקנו וממשפחתם אשר עמכם אשר הולידו בארצכם והיו לכם לאחזה: ואף מבני תותביא ערליא. דדיירין עמכון מנהון תקנון. ומזרעיתיהון דעמכון. דאתילדו בארעכון. ויהון לכון לאחסנא: ואיצא מן בני אסכאן. למקימין מעכם מנהם תשתרון. ומן עשירתחם אמולדין פי בדרכם. פיכנונו לכם חווא:

והתנחלתם אתם לבניכם אחריכם לרשת אחזה לעלם בהם תעבדו ובאחיכם בני ישראל איש באחיו לאתרהה בו בפרך: ו* ויתחסנון יתהון. לבניכון פתריכון לירותת אחסנא. לעלם פהון תפלחון. ובאחיכון בני ישראל גבר באחיה. לא תפלה ביה בקשיו: ותורתונהם לבניכם מן בעדכם במיראת אחו. ותסתכדמונהם אברא. ואמא אכותכם בני אסראיל. פכל ואחר דא וסתולי עדיה באקמא: ס וכי* וד תשיג יד גר ותושב עמך ומוך אחיך עמו ונמכר לגר תושב עמך או לעקר משפחת גר: וארי תדביק. יד ערל ותותב עמך. ויתמסכן אחיך עמיה. ויזדבן. לערל תותב דעמך. או לארמאי מזרעית גירא: ואן נאליד גריב אוסאכן מעך. ותמאהן אביך מעה. פבאע נפסה לגריב או סאכן (א) מעך. או לאצר עשירה לגריב: אחרי נמכר גאלה תהיה לו אחד מאחיו יגאלנו: פתר דאודבן. פורקנא יהי ליה. חד מאחיהי פרקניה: פבעד מא אנבאע יכונה פכאך ואחר מן אכותה יפתכה: אודלו או בך דלו יגאלנו או משאר בשרו משפחתו יגאלנו אוה שונה ידו ונגאל: או אחבוהי או בר אחבוהי פרקניה. או מקריב בשריה מזרעיתיה פרקניה. או דתרביק ידיה ויתפריק: או עמה או אבן עמה יפתכה. או מן נסיב דאתה. מן עשירתה יפתכה. או נאליד פפך נפסה (י) : וחשב עס קנהו משנת המכרו לו עד שנת היכל והיה פסך ממכרו במספר שנים פימי שכיר יהיה עמו: ויחשיב עם זבניה. משתא דאודבן ליה. עד שתא דיזביא. ויהי פסך זבניהו במנין שניא. פיזמי אגרא יהי עמיה: פליחאסב משתריה. כס מן סנה אנבאע לה. אי סנה לאמלאק. פיסקט תמן ביעה עלי אחצא אסנין. (י) וליכון מעה פיהאכאייאם לאגיר: אס עוד רבות בשנים לפיהן ישיב גאלתו מכסף מקנתו: אם עוד סגיות בשניא. לפומהון (לפומהון)

אלה אנאזיכם כירא : פ פ פ

נ"ו פסוקים ס' לאחווה ומפטירין ה' עזי ומעזי בירמיה ט"ז
נר"ד למנחת שבת וב' וה'.

אם־בהקתי תלכו ואת־מצותי תשמרו
ועשיתם אתם : אם בקימי תהבון. וית
פקודי תטרונו. ותעברון יתרון : אלא אין
סרתם עלי רסומי. וחפצתם וצאיאי.
ועמדתם בהא : ונתתי גשמיכם בעתם
ונתנה הארץ יבולה ועץ השדה יתן פרו
ואתין מטריכון בעדנהון. ותתין ארעא
עדלתה. ואילן תקלא יתין אפיה : גזלת
אניאתכם פי אוקאתהא. ואכרנת אארץ
אדאהא^א. ושגר אצחרא יכרג תמרה :
והשיג לכם דישאת־בציר ובציר ישיג את־
זרע ואכלתם לחמכם לשבע וישבתם
לבטח בארצכם : ויערע לבון דישא
לקטפא. וקטפא יערע לאפוקי בר זרעא.
ותיכלון לחמכון למשבע. ותתכון לרוחצון
בארעכון : חתא ידרך לכם ארום אקטאף.
ואקטאף ידרך אבדר. ותאכלון טעאמכם
הנייא. ותקימון ואתקין פי בלדכם :
ונתתי שלום בארץ ושכבתם ואין מחריד
והשפתי חיה רעה מן־הארץ וחרב לא
תעבר בארצכם : ואתין שלמא בארעא.
ותשרון ולית דמזיד. ואבטיל חיתא
בשתא מן ארעא. ודקטלין בחרבא לא
יעדון בארעכון : ואגעל לכם אסדאמה פי
אבלד. פתנצנעון וליס מזעג. ואעטל שר
אחיואן אמפסד^ב מן אארץ. וסיף לאימר פי
בלדכם : ורדפתם את־איביכם ונפלו
לפניכם לחרב : ותרדפון ית בעלי דבביכון.
ויפלו קדמיכון לחרבא : ואדא כלבתם
אעדאיקם. וקעו בין אידיכם תחת
סופכם : ורדפו מכם חמשה מאה ומאה
מכם רבבה ירדפו ונפלו איביכם לפניכם
לחרב : וירדפון מנכון חמשא דמאה. ומאה
מנכון לרבותא יערקון. ויפלו בעלי
דבביכון. קדמיכון לחרבא : חתא יכלב
מנכם אכמסה מאיה. ואמאיה תכלב
רבווה. ויקעא עדאיקם. בין אידיכם תחת

יטיב פורקניה. מפסא זבינוהי :
פאן בקי מן אסנין כתיר. פעדי קדרהא
ירד פכאכה. מנסובא מן תמן שראה :
ואם־מעט גשאר בשנים עד־שנת היבר
וחשב־לו כפי שניו ישיב את־גאלתו :
ואם זעיר. אשתאר בשניא. עד שתא
דיובילא ויחשיב ליה. בפום שנוהי. יטיב
ית פורקניה : ואן בקי מן אסנין קדיל.
אי סנה אאטראק פריחאסבה. ועלי
קדרהא ירד פכאכה : פשכיר שנה בשנה
יהיה עמו לא־ירדנו בפרך לעינד : כאגיר
שנא. בשנא יהי עמיה. לאי יפלח ביה
בקשיו לעינד : ובאגמדה^ג כאגיר סנה
בסנה יכון מעה. לא יסתורי עליה באקמא
בחצרתך : ואם־לא־ינאר באלה ויצא
בשנת היובל הוא ובניו עמו : ואם לא
יתפריק באין. ויפוק בשתא דיובילא. הוא
ובנוהי עמיה : ואן דם יפתך בהדה לאמור.
פליכרג פי סנה אאטראק. הו ובניה מעה :
כי־לי בני־ישראל עבדים עבדי הם אשר־
הוצאתי אתם מארץ מצרים אני יהוה
אֱלֹהֵיכֶם : ארי דילי בני־ישראל עבדי
אנון. דאפיקות יתהון מארעא דמצרים.
אנא יי אהבון : לאן בני אסראיל עבדי לי.
אד הם עבדי. ארי אכרנתהם מן בלד
מצר. אנא אלה רבכם אעברוני^ד :
לא־תעשו לכם אילים ופסד ומצבה לא־
תקימו לכם ואבן משפית לא תתנו
בארצכם להשתחות עליה כי אני יהוה
אֱלֹהֵיכֶם : לא תעבדון לבון טעון. וצילים
וקמא לא תקימון לבון. ואבן סגדא. לא
תתנו בארעכון. דמסגד עדה. ארי אנא
יי אהבון : לא תצנעו לכם אותאנא.
ומנחותא ונצבה לא תקימו לכם. וחגר
מזכרפא^ה. לא תצנעו פי בלדכם. לתסגרו
לה. אנא אלה רבכם ואחד : את־שבתתי
תשמרו ומקדשי תיראו אני יהוה : ית יומי
שביא דילי תטרונו. ולבית מקדשי
תהון דחלין. אנא יי : סבותי
פאחפצוהא. ומקדסי פהאבוה. אנא

ב

סיופכם: ופניתי אליכם והפריתי אתכם
והרביתי אתכם והקימתי את-בריתי
אתכם: ואתפני במימרי לאוטבא לכוון.
ואפיש יתכון. ואסגי יתכון. ואקים ית
קמי עפכון: ואקבל איכם. ואתמרכם
ואכתרכם. ואפי בעהדי לכם: ואכלתם
ישן נושן וישן מפני חדש תוציאו: ותיכלון
עתיקא דעתיק (כ"י) דעתוק (כ"י). ועתיקא.
מן מדם חדתא תפנזן: ותאכלו אעתיק
למענתק. ותכרגון לעתיק מן חצרה אחרית:
ונתתי משפני בתוככם ולא תגעל נפשי
אתכם: ואתין משפני ביניכון. ולא ירחיק
מימרי יתכון: ואגעל מסכני פימא בינכם.
ולא אקלאכם: והתהלכתי בתוככם
והייתי לכם לאלהים ואתם תהיו לי דעם:
ואשרי שכינתי ביניכון. ואהוי לכוון דאדה.
ואתון תהון קדמי דעם: ואסייר נורי פי
מא בינכם. ואכון לכם אאהא. ואנתם
תכוננו לי שעבא כאצה: אני יהוה אלהיכם
אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים מהית
דהם עבדים ואשבר ממת עלכם ואולך
אתכם קוממיות: אנאיי אהכון. דאפיקית
יתכון מארעא דמצרים. מלמהוי דהון
עבדין. ותברית ניר עממיא מנכון. ודברית
יתכון בחירותא: אנא אלה רבכם. אדי
אכרגתכם מן בלד מצר. מן אן תכוננו
דהם עבדא. וכסרת קראבים אצרכם.
וסירתכם אחרארא (י): פ

ואם לא תשמעו לי ולא תעשו את כד-
המצות האלה: ואם לא תקבלון למימרי
(כ"י מנ"י). ולא תעבדון. ית כל פקודיא
האלין: פאן דם תסמעו לי ותטיעו. ולם
תעמדו. בגמיע הדה אוצאיא: ואם-בחקתי
תמאסו ואם את-משפטי תגעל נפשכם
לבילתי עשות את-פל-מצותי דהפרכם
את-בריתי: ואם בקימי תקוצון. ואם ית
דיני תרחיק נפשכון. בדיד דלא למעבד
ית כל פקודי. לא שניזותכון ית קימי: כל
זהרתם פי רסומי. ואקלא את אנפסכם
אחכאמי. ללא תעמדו בגמיע וצאיאי.

ופסכתם עהדי: אף-אני אעשה זאת לכם
והפקדתי עליכם בהדה את-השחפת
ואת-הקדחת מכלות עינים ומדיבת נפש
וזרעתם דריק זרעכם ואכלהו איביכם:
אף אנא אעביר דא לכוון. ואסער עליכון
ביהולתא שחפתא וקדחתא. מחשכון עינין
ומפחן נפש. ותזרעון דריקנו זרעכון.
ויכלוניא בעדי דבביכון: אנא איצא אצנע
בכם הדה לעקובאת (י). פאוכל בכם
עדי סרעה (י) מן חמא אסל ואחארה. מא
תשכין עיונכם ותדבל נפוסכם. ותזרעון
זרעכם לאפראג. ויאכלונה אעדאיכם:
ונתתי פני בכם וננפתם לפני איביכם
ורדו בכם שנאיכם ונסתם ואין-דרך
אתכם: ואתין רוגזי בכון. ותתברון קדם
בעדי דבביכון. וירדון בכון שנאיכון.
ותערקון ולית דרדיף יתכון: ואחד גצבי
בכם. פתנצדמון בין ידי אעדאיכם.
ויסתורי עליכם שאניכם. פתפרון ודאכלב
לכם: ואם-עד-אלה לא תשמעו לי ויספתי
ליסרה אתכם שבע עדי-חטאתיכם: ואם
עד אלין. דא תקבלון למימרי. ואוסיף
דמרדי יתכון. שבע עד חוביכון: ואן
לם תקבלו מני מע הדה. זרתכם פי
אתאדיב. סבע עדי כטאיאכם: ושברתי
את-גאון עוזכם ונתתי את-שמיכם בפרזל
ואת-ארצכם בנחשה: ואתבר ית יקר
תוקפכון. ואתין ית שמיא דעלויכון
תקיפין בפרזל מלא חתא מטרא. וארעא
דתחזיתכון חסינא בנחשא מלמעבד
פירין: ואכסר אקתדאר עזכם. ואגעל
סמאכם כאחדיד. וארצכם כאנחאם: ותם
דריק בכם ולא-תתן ארצכם את-יבולה
ועין הארץ לא יתן פרוי: ויסוף דריקנו
חילכון. ולא תתין ארעכון ית עללתה.
ואידן חקלא. דא יתן אפיה: פינא קואכם
פראגא. ולא תכרג ארצכם אדאהא. ושגר
אצחרא לא יכרג תמרה: ואם-תלכו עמי
קרי ולא תאבו לשמע לי ויספתי עליכם
מכה שבע בחטאתיכם: ואם תהכון מדמי

חלק הרקדוק. (א) והקימתי את בריתי אתכם. תיבת והקימתי מלרע ומלאי: יח ויקרא (כתר תורה) בקשו

בְּקִשְׁוֹ וְלֹא תִיבּוֹן דְּקִבְּלָא לְמִימְרֵי וְאוֹסִיף
 לְאִיתָאָה עֲלֵיכֹן מַחָא. שְׁבַע בְּחוּבֵיכֹן :
 וְאֵן סִלְכְתִּים מַעֵי לְגִנְגָא. וְלִם תִּשּׁוּ אֵן
 תִּסְמַעוּ לִי. וְזִרְתִּים צִרְבָה. הִי סִבַּע
 כְּכֹטָאִי־אֲבָם : וְהִשְׁלַחְתִּי בְכֶם אֶת־חֵית
 הַשָּׂדֶה וְשִׁפְלָה אֶתְכֶם וְהִכְרִיתָה אֶת־
 בְּהֵמַתְכֶם וְהִמְעִיטָה אֶתְכֶם וְנִשְׁמּוּ
 דְרָכֵיכֶם : וְאִשְׁלַח בְּכוֹן. יֵת חֵית בְּרָא
 וְתִתְּכִיל יִתְכוֹן. וְתִשְׁיִצִי יֵת בְּעִירְכוֹן.
 וְתִזְעַר יִתְכוֹן. וְיִצְדִין אוֹרְחַתְכוֹן : וְאִטְלַק
 פִּיכֶם. חִיוָאן אִצְחָרָא פִּיתְכִל מִנְכֶם. וְיִקְטַע
 מִן בְּהַאי־מַכֶּם. וְיִקְלַל אַעֲדָרְכֶם. וְתוֹחַשׁ
 טֹרְקָאֲתִכֶם : וְאִם־בְּאַלְהָ לֹא תוֹסְרוּ לִי
 וְהִלְכְתֶם עִמִּי קָרִי : וְאִם בְּאִין. לֹא תִתְרַדּוּן
 לְמִימְרֵי. וְתִהְיוּן קִדְמִי בְּקִשְׁוֹ : וְאֵן דִּם
 תִּתְּאֲדָבוּ לִי בַּהֲדָה אֶעְקוּבָאֲת. וְסִלְכְתִּים
 מַעֵי לְגִנְגָא : וְהִלְכְתִּי אִתְּ־אֲנִי עִמְכֶם
 בְּקָרִי וְהִפִּיתִי אֶתְכֶם גַּם־אֲנִי שְׁבַע עַד־
 חֲטָאֲתֵיכֶם : וְאִהְיֶה אִתְּכֶם עִמְכוֹן בְּקִשְׁוֹ.
 וְאִדְקִי יִתְכוֹן אִתְּכֶם אֲנִי. שְׁבַע עַל חוּבֵיכֹן :
 וְסִרְתִּי אֲנִי אִיצָא מֵעִכֶם עָלִי לְגִנְגָא.
 וְצִרְבְתִּים בְּסִבַּע עָלִי כְּטָאִי־אֲבָם : וְהִבְאֲתִי
 עֲלֵיכֶם חֶרֶב נִקְמַת נִקְם בְּרִית וְנִאֲסַפְתִּים
 אֶ־עֲרִיכֶם וְשִׁלַּחְתִּי דְבַר בְּתוֹכְכֶם וְנִתְּתִים
 בְּיַד אוֹיֵב : וְאִיתִי עֲלֵיכֹן דְּקִטְלִין בְּחֶרֶבָא.
 וְיִתְּפָרְעוּן מִנְכוֹן פּוֹרְעָנוּתָא עַל דְּעִבְרָתוֹן
 עַל פְּתָגְמֵי אוֹרִיתָא. וְתִתְּבַנְשׁוּן לְקִרְוֵיכֹן.
 וְאִגְרִי מוֹתָנָא בִּינֵיכֹן. וְתִתְּמַסְרוּן בְּיַד
 שִׁנְאָה : וְאִגְזִיכֶם סִיפָא. מִנְתְּקָמָא נִקְמָה
 אַעֲהֵד. פִּתְגַּתְמַעוֹן אִי קִרְאֲכֶם. וְאִבְעַת
 בְּאוּבָא פִי מָא בִינְכֶם. וְתִסְלַמוֹן פִּי יַד
 אַעֲדוּ : בְּשִׁבְרֵי לְכֶם מִטְהִידָחַם וְאִפּוּ
 עֵשֶׁר נָשִׁים לְחֻמְכֶם פִּתְגּוֹר אֶחָד וְהִשְׁיִבוּ
 לְחֻמְכֶם בְּמִשְׁקָד וְאִבְדְתֶם וְלֹא תִשְׁבְּעוּ :
 בְּדָאֲתִבֵּר לְכוֹן סְעִיד מִיכְלָא. וְיִיפִין. עֵשֶׁר
 נָשִׁין לְחֻמְכוֹן פִּתְגּוֹרָא חֵד. וְיִתְיִבּוֹן לְחֻמְכוֹן
 בְּמִתְקָלָא. וְיִתְיִבּוֹן וְלֹא תִשְׁבְּעוּן : וְאִכְסַר
 לְכֶם מַעֵין אִמְעָאם. ^(ז) פִּיכֶם כִּתִּיר מִן
 אִנְסָא טַעֲמַמְכֶם פִּי תִנּוֹר וְאֶחָד.

וְיִרְדּוּנָה בְּאִמְיוּזָאן. וְתִתְּאֲבָלוֹן וְלֹא תִשְׁבְּעוּן :
 ׀ וְאִם בְּזָאֲת לֹא תִשְׁמַעוּ לִי
 וְהִלְכְתֶם עִמִּי בְּקָרִי : וְאִם בְּרָא. לֹא
 תִקְבְּלוֹן דְּמִימְרֵי. וְתִהְיוּן קִדְמִי בְּקִשְׁוֹ :
 וְאֵן דִּם תִּסְמַעוּ לִי וְתִשְׁלַחְתִּי בְּהֵמַתְכֶם אֶעְקוּבָאֲת
 וְסִלְכְתִּים מַעֵי לְגִנְגָא : וְהִלְכְתִּי עִמְכֶם
 בְּחֻמְת־קָרִי וְיִסְרִיתִי אֶתְכֶם אִתְּכֶם אֲנִי שְׁבַע
 עַל־חֲטָאֲתֵיכֶם : וְאִהְיֶה עִמְכוֹן בְּתִקְוָה רְגוּ.
 וְאִדְרִי יִתְכוֹן אִתְּכֶם אֲנִי. שְׁבַע עַל חוּבֵיכֹן :
 וְסִרְתִּי אֲנִי אִיצָא מֵעִכֶם בְּעִקּוּבָאֲת לְגִנְגָא.
 וְאִדְבְתִּים בְּסִבַּע עָלִי כְּטָאִי־אֲבָם :
 וְאִבְדְתֶם בְּשֵׁר בְּנֵיכֶם וּבְשֵׁר בְּנֵיכֶם
 תִּתְּאֲבָלוּ : וְיִתְיִבּוֹן בְּשֵׁר בְּנֵיכֹן. וּבְשֵׁר
 בְּנֵיכֹן תִּיכְלוּן : פִּתְאֲבָלוֹן לְחוּם בְּנֵיכֶם
 וְנִבְנָאֲתִכֶם : וְהִשְׁמַדְתִּי אֶת־בְּמִתֵּיכֶם
 וְהִכְרִיתִי אֶת־חֲמִנֵיכֶם וְנִתְּתִי אֶת־פְּגִירֵיכֶם
 עַל־פְּגִירֵי גְלוּלֵיכֶם וְנִעֲלָה נַפְשִׁי אֶתְכֶם :
 וְאִשְׁיִצִיתִי בְּמִתְכוֹן. וְאִקְצִיִּיתִי חֲנֻסִיכֹן.
 וְאִתִּין יֵת פְּגִירֵיכֹן. עַל פִּיגּוֹר טַעוֹתְכוֹן.
 וְיִרְחִיק מִימְרֵי יִתְכוֹן : וְאִנְפֹד בִּיאַעְכֶם.
 וְאִקְטַע אִנְדָּרְכֶם. וְאִלְקִי אִנְסָאֲדֶכֶם.
 עָלִי אִנְסָאֲדֶ טוֹאֲגִיתְכֶם. וְאִקְלָאֲכֶם :
 וְנִתְּתִי אֶת־עֲרִיכֶם חֶרֶבָה וְהִשְׁמַדְתִּי אֶת־
 מְקַדְשֵׁיכֶם וְלֹא אֶרִית בְּרִית גִּיהָחֶכֶם :
 וְאִתִּין יֵת קִרְוֵיכֹן חֶרֶבָא. וְאִצְדִי יֵת
 מְקַדְשֵׁיכֹן. וְלֹא אִקְבִּיל בְּרַעְוָא. קוֹרְבָן
 בְּנִישְׁתְּכוֹן : וְאִנְעַל קִרְאֲכֶם כִּרְאֲבָא.
 וְאוֹחַשׁ מְקַאֲדֶסְכֶם. וְלֹא אִקְבִּיל וְלֹא אִרְצָא
 קִרְאֲבִינְכֶם ^(ח) : וְהִשְׁמַדְתִּי אֲנִי אֶת־הָאָרֶץ
 וְשִׁמְמוּ עָלֶיהָ אֵיבֵיכֶם הַיֹּשְׁבִים בָּהּ : וְאִצְדִי
 אֲנִי יֵת אֶרְעָא. וְיִצְדִין עֲלֶיהָ בְּעָלִי דְּבִיכֹן.
 דִּיתְבִּין בָּהּ : וְאוֹחַשׁ אִבְדֶּד מִנְכֶם וִיסְתוּחַשׁ ^(ט)
 מִנְהָא אַעֲדָאִיכֶם. אִמְקִימִין בְּהָא : וְאִתְכֶם
 אִזְרָה בְּגוֹיִם וְהִרִיקְתִּי אַחֲרֵיכֶם חֶרֶב
 וְהִיתָה אֶרְצְכֶם שְׁמֵמָה וְעֲרִיכֶם יִהְיוּ חֶרֶבָה :
 וְיִתְכוֹן אִבְדֶּד בִּינֵי עַמְמָא. וְאִגְרִי בְּתִרֵיכֹן
 דְּקִטְלִין בְּחֶרֶבָא. וְתִהִי אֶרְעָכוֹן צִדְיָא.
 וְקִרְוֵיכֹן יִהְיוּ חֶרֶבָא : וְאִדְרִיכֶם פִּי מָא
 בִּין אֲאִמְם. וְאִגְרֶד וְרִאֲכֶם אִסִּיף. פִּתְצִיר

ארצכם וחשה. וקראכם כראבא: אז תרצה הארץ את־שבת־תיה כל ימי השמה: ואתם בארץ איביכם אז תשבת הארץ והרצת את־שבת־תיה: בכין תרעי ארעא ית שמטהא. כל יומין דצדיאית. ואתון בארע בעלי־דב־ב־כון. בכין תשמיט ארעא. ותרעי ית שמטהא: חניד תסתופי אארץ עטלהא^(י). טול איאם וחשתהא. ואנתם פי בלד אעדאיכם. חניד תתסיב אארץ. ותסתופי עטלהא: בדימי השמה תשבת את אשר־לא־שבתה בשבת־תיהם בשבתכם עליה: כל יומין דצדיאית תשמיט. ית דלא שמטת. בשמטיכון כד הויתון יתבין עליה: וסבב טול איאם וחשתהא אנתעטל. כמאלם תעטלונהא פי עטלכם פי מקאמכם עליהא^(י): והנשאים בכם והבאתי מרד בלבכם בארצת איביהם ורדף אתם קול עליה נדף ונסו מנסת־חרב ונפלו ואין רדף: ודישתארו כון. ואעיד תברא בלדהון. בארעתא דשנאיהון. וירדוף יתהון. קד מרפא דשקף. ויערוק מערק כד מן קדם דקטלין בחרבא. ויפלון ודית דרדף: ואבאקיון מנכם. אדכל לגבן פי קלובכם. פי בלדאן אעדאיהם. חתא אנה לו לחקהם צות ורקה מנדפעה. דחרבו כלהארב מן אסיף^(ג). ווקעו מן גיר כלב: וכשלו איש־ב־אחיו כמפני־חרב ורדף אין ולאת־תיה דכם תקומה דפני איביכם: ויתקלון גבר באחיהו. כד מן קדם דקטלין בחרבא ורדף לית. ודאתהי לכו תקומה. קדם בעלי־דב־ב־כון: חתא יעתר בעצהם בבעץ. כמא יכון מן קבל אסיף ולים כלב. ורא יכון דכם קואם. בין ידי אעדאיכם: ואבדתם בגוים ואכלה אתכם ארץ איביכם: ותיכדון ביני עממיא. ותגמר יתכון. ארע בעלי־דב־ב־כון: פיבד מנכם פי מא בין אראמם^(י). ויפניכם בלד

אעדאיכם: והנשאים בכם ימקו בעונם בארצת איביכם ואף בעונת אבתם אתם ימקו: ודישתארו כון. יתמסון בחוביהון. בארעתא דסנאיכון. ואף. בחובי אבהתהון בישיא דאחידין^(י). דאחידין בידהון יתמסון: ואבאקיון מנכם. יכסעון בדנובהם. פי בלדאן אעדאיכם. ואיצא בדנוב אבאיהם לדי מעהם יכסעון^(י): והתודו את־עונם ואת־עון אבתם במעדם אשר מעלובי ואף אשר־הלכו עמי בקרי: ויודון ית חוביהון וית חובי אבהתהון. בשקרהון דשקרו במימרי. ואף. דהליכו קדמי בקשיו: פאן אקרו בדנובהם ודנוב אבאיהם. בנכתהם לדי נכתו בי. ואיצא במא סלכו מעילגאנא ולסיתוכון^(י): אף־אני אלך עמם בקרי והבאתי אתם בארץ איביהם או־אז יפנע דבכם העול ואז ירצו את־עונם: אף אגא. אהך עמהון בקשיו. ואעיל יתהון. בארע בעלי־דב־ב־כון. או בכין יתבר. לבהון טפשא. ובכין ירעון ית חוביהון: אגא איצא אסיר מעהם עלי אגאג. ואדכלהם בלדאן אעדאיהם. אכרין^(י). או לי אן ינהום קלבהם אגאש. או לי אן יסתופון דנובהם^(י): וזכרתי את־פרייתי יעקוב ואף את־פרייתי יצחק ואף את־פרייתי אברהם אופר והארץ אופר: ודכירנא ית קימי דעם יעקוב. ואף ית קימי דעם יצחק. ואף ית קימי דעם אברהם. אגא דכיר וארעא אגא דכיר: ואדכר עהדי לדי מע יעקוב^(י). ואיצא עהדי לדי מע יצחק. ואיצא עהדי לדי מע אברהם. אדכרה להם ודארצהם^(י): והארץ תעזב מהם ותרץ את־שבת־תיה בהשמהי מהם והם ירצו את־עונם יען וכיען במשפטי מאסו ואת־חקתי געלה נפשם: וארעא תתרמיש מנהון ותרעי ית שמטהא. בדצדיאית מנהון. ואנן ירעון ית חוביהון. לוטין

חלק

חלק הדקדוק: (ג) כל ימי השמה. השין דנושה בכל התיגאן וכן דלקמן. וכן ראיתי בפירוש להריב"ש: (ד) בהשמה סהם. ו"ל הריב"ש נהפך הקמץ חטף בבית להקל והא הנקבה רפה ודינה במפיק. עוד כתב ודין הא הראשונה בספיק והאחרונה רפה עכ"ל. ועיין לקמן כמה שנמסר פרשת בהעלתך על פדהצור: (* מלא ו')

חֲלַף בְּרַכָּאן אִיתִי עֲלֵיהוֹן דְּבִרְיִי קִצּוֹ וַיֵּת
 קִימִי רַחֲמֵיךָ נַפְשָׁהוֹן : וְאֶרֶץ אֲדִי תִרְכַּת
 מִנְהֶם וְאֶסְתַּוּפַת עֲמִלְהָא בְּאֶסְתַּוּחָא שְׁהָא
 מִנְהֶם. וְהֵם אֶסְתַּוּפוּ דְּנוּבָהֶם. גִּזְאָהֶם
 וּמִן גִּזְאָהֶם. אִדּוּ וְהָדוּ פִי אַחְבָּא מִי. וּרְסוּמִי
 אֶקְרָאתָהּ אֲנַפְסָהֶם (ב) : וְאַף־גַּם יִזְאֹת
 בְּהוֹתָם בְּאֶרֶץ אֲיִבֵּיהֶם לֹא־מֵאֲסָתִים וְלֹא־
 גַּעְלָתִים. דְּכִלְתָּם לְהַפֵּר בְּרִיתִי אִתָּם כִּי
 אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם : וְאַף בְּרַם דָּא.
 בְּמַהוּיָהוֹן בְּאֶרֶץ בְּעָלִי דְּבִבְיָהוֹן. לֹא
 אֲרִטוּשְׁנוֹן וְלֹא אֲרַחֲקִינוֹן דְּשִׁיזְיוֹתָהוֹן.
 לֹא־שְׁנָאָה קִימִי עֲמַהוֹן. אֲרִי אֲנָא יְיָ
 אֱלֹהֵיהוֹן : וְאִיצָא מֵעַ הָדָא אֲמֹר. מֵעַ
 כֹּנְנָהֶם פִּי בִלְדָאן אֶעֱדֵאֵיהֶם. לֹא אֹהֶד
 פִּיהֶם וְלֹא אֶקְלָאֵהֶם לֹא־נִפְיָהֶם. וְלֹא
 אֶפְסֵךְ עֵהְדִי מֵעַהֶם. לֹא־נִי אֵלֶּה רַבָּהֶם :
 וְזִכְרָתִי לְהֵם בְּרִית רֵאשִׁימִים אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי
 אִתָּם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם דְּעֵינִי הַגּוֹיִם לְהוֹת
 לְהֵם לֹא־לֵהִם אֲנִי יְהוָה : וְדִכְוִרְנָא לְהוֹן
 קִיִּם קְדָמָאִי (ו) (קְדָמָאִי). דְּאֶפִּיקִית יִתְהוֹן
 מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם דְּעֵינִי עֲמַמִּיא. דְּמַהוּ
 דְּהוֹן. לֹא־לֵהִם אֲנָא יְיָ : וְאִדְכֹר לְהֵם עַהֲד
 אֲאוּלִין. אֲדִין אֶכְרַגְתָּהֶם מִן בִּלְד מִצְר
 בַּחצֵרָה אֲמַם. לֹא־כֹון לְהֵם אֲהָא. אֲנָא
 אֵלֶּה צֹאדֵק אֲעֵד (ז) : אֵלֶּה הַחֲקִים
 וְהַמִּשְׁפָּטִים וְהַתּוֹרָה אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה בְּיַד מֹשֶׁה
 וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּהַר סִינִי בְּיַד מֹשֶׁה :
 אֲלֵין. קִימִיא וְדִינִיא וְאֲזִרְיָתָא. דִּיחֵב יְיָ.
 בֵּין מִימְרֵיה. וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. בְּטוֹרָא
 דְּסִינִי בִּידָא דְּמֹשֶׁה : הָדָא אֲרִסוּם
 וְאֶחְבָּאֵם וְאֶרְלָאִיל. אֲתִי נִזְלָהָא אֵלֶּה.
 בִּינָה וּבִין בְּנֵי אִסְרָאִיל. עָלִי טוֹר סִינִי
 עָלִי יַד מוֹסִי :

הוּ וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר : וּמִלִּיל יְיָ
 עִם מֹשֶׁה לְמִימֹר : תָּם כָּל־אֵלֶּה מוֹסִי
 תְּכַלִּימָא : דִּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶמְרַת
 אֵלֵיהֶם אִישׁ כִּי יִפְלֹא גֵדֵר בְּעַרְפֶּךָ נַפְשָׁת
 לִיהוָה : מִלִּיל. עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתִימֹר
 דְּהוֹן. גִּבֵּר. אֲרִי יִפְרִישׁ גֵּדֵר. בְּפִוְרִסֵּן

נַפְשָׁתָא קָדָם יְיָ : מִר בְּנֵי אִסְרָאִיל וְקִל
 לָהֶם. אִי אֲנַסְאן סוּז גֵּדֵרָא. מִן אֲנַפּוּס לָדָה
 פְּדִיקָאֵם : וְהָיָה עַרְפֶּךָ הַזֶּכֶר מִבֵּין עֲשָׂרִים
 שָׁנָה וְעַד בֶּן־שְׁשִׁים שָׁנָה וְהָיָה עַרְפֶּךָ
 חֲמִישִׁים שְׁקִל־כֶּסֶף בְּשִׁקְלֵהֶקֶדֶשׁ : וְהָיָה
 פּוֹרְסָנִיָּה דְּדִכְוִרָא (ז) (דְּדִכְוִרָא). מִפֵּר
 עֲשָׂרִין שָׁנִין. וְעַד בֶּר שְׁתֵּין שָׁנִין. וְהָיָה
 פּוֹרְסָנִיָּה. חֲמִישִׁין סְלָעִין דְּכֶסֶף בְּסִלְעִי
 קוֹדֶשָׁא : פְּלִיכוֹן קִימָה אֲדִכֵּר. מִן אֲבִן
 עֲשָׂרִין סָנָה. וְאִי אֲבִן סְתִין סָנָה. פְּלִיכוֹן
 קִימָתָה. כְּמַסִּין מִתְקַלָּא פְּצָה בְּמִתְקַלָּא קִדְּם
 וְאִם־נִקְבָּה הוּא וְהָיָה עַרְפֶּךָ שְׁלֹשִׁים שְׁקִל :
 וְאִם נִקְבָּתָא הִיא. וְהָיָה פּוֹרְסָנִיָּה תְּלָתִין
 סְלָעִין : וְאִן כֹּאנָת אֲנָתָא. פְּקִימָתָהּ
 תְּלָתִין : וְאִם מִבֶּן־חֲמִשׁ שָׁנִים וְעַד בֶּן
 עֲשָׂרִים שָׁנָה וְהָיָה עַרְפֶּךָ הַזֶּכֶר עֲשָׂרִים
 שְׁקִלִים וְנִקְבָּה עֲשָׂרֵת שְׁקִלִים : וְאִם מִפֵּר
 חֲמִישׁ שָׁנִין. וְעַד בֶּר עֲשָׂרִין שָׁנִין. וְהָיָה
 פּוֹרְסָנִיָּה. דְּדִכְוִרָא עֲשָׂרִין סְלָעִין. וְנִקְבָּתָא
 עֲשָׂר סְלָעִין : וְאִן כֹּאן מִן אֲבִן כְּמַסִּין סָנִין.
 וְאִי אֲבִן עֲשָׂרִין סָנָה. פְּקִימָה אֲדִכֵּר
 עֲשָׂרִין מִתְקַלָּא. וְאֲנָתָא עֲשָׂרָה : וְאִם
 מִבֶּן־חֲדָשׁ וְעַד בֶּן־חֲמִשׁ שָׁנִים וְהָיָה עַרְפֶּךָ
 הַזֶּכֶר חֲמִשָּׁה שְׁקִלִים כֶּסֶף וְנִקְבָּה עַרְפֶּךָ
 שְׁלֹשֶׁת שְׁקִלִים כֶּסֶף : וְאִם מִפֵּר יִרְחָא.
 וְעַד בֶּר חֲמִישׁ שָׁנִין. וְהָיָה פּוֹרְסָנִיָּה
 דְּדִכְוִרָא. חֲמִישׁ סְלָעִין דְּכֶסֶף. וְנִקְבָּתָא
 פּוֹרְסָנִיָּה. תְּלָת סְלָעִין דְּכֶסֶף : וְאִן כֹּאן
 מִן אֲבִן שְׁהָר. וְאִי אֲבִן כְּמַסִּין סָנִין. פְּקִימָה
 אֲדִכֵּר כְּמַסָּה מִתְאֲקִיד פְּצָה. וְאֲנָתָא
 תְּלָתָהּ : וְאִם מִבֶּן־שְׁשִׁים שָׁנָה וְעַד
 אִם־זֶכֶר וְהָיָה עַרְפֶּךָ חֲמִשָּׁה עֲשָׂר שְׁקִל
 וְנִקְבָּה עֲשָׂרָה שְׁקִלִים : וְאִם מִפֵּר שְׁתֵּין
 שָׁנִין וְעַד־אִם דִּכְוִרָא. וְהָיָה פּוֹרְסָנִיָּה.
 חֲמִישׁ עֲשָׂר סְלָעִין. וְנִקְבָּתָא עֲשָׂר
 סְלָעִין : וְאִן כֹּאן מִן אֲבִן סְתִין סָנָה
 פְּצָאֶעֱדָא. פְּקִימָה אֲדִכֵּר כְּמַסָּה עֲשָׂר
 מִתְקַלָּא. וְאֲנָתָא עֲשָׂרָה : וְאִם־יִמֵּךְ הוּא
 מִעַרְפֶּךָ וְהַעֲמִידוּ לִפְנֵי הַכֹּהֵן וְהַעֲרִיךְ אֹתוֹ

הַבְּהֵן עַל־פִּי אֲשֶׁר תִּשְׁלַח יָד הַנִּדָּר יַעֲרִיכֵנוּ
הַבְּהֵן: וְאִם מִסְכִּין הוּא מְפֹרָסְנִיה.
וְיִקְיִמְנִיה קָדָם כְּהֵנָּה. וְיִפְרוֹס יִתִּיה כְּהֵנָּה.
עַל פֹּה (כ"י מִימָר). דִּתְרַבִּיק יָד נִדְרָא.
יִפְרוֹסְנִיה כְּהֵנָּה: וְאֵן כְּאֵן מֵהֵנָּה מִן אֲקִימָה.
פְּלוּקָה בֵּין יָדֵי אֲמָאם. וְיִקְיִמָּה חֶסֶב מֵא
תִּנָּא יָד אֲנֹדֶר. כְּדֹאךְ יִקְיִמָּה אֲמָאם:
ס * וְאִם בְּהֵמָה אֲשֶׁר יִקְרִיבוּ מִמֶּנָּה
קָרְבָן לַיהוָה כֹּל אֲשֶׁר יִתֵּן מִמֶּנּוּ לַיהוָה
יִהְיֶה־קָדֹשׁ: וְאִם בְּעִירָא. דִּיקְרִבֹּן מִנָּה.
קֹדֶרֶבְנָא קָדָם יי. כֹּל דִּיתִין מִנִּיה. קָדָם יי
יְהִי קֹדֶרֶשׁ: וְאֵן כְּאֵנֶת בְּהִימָה. אֲדִי
יִצְלַח אֵן יִקְרֵב מִנָּה קֶרְבָּנָא לֵלָה. כֹּל
מֵא יִגְעַל מִן דֹּאךְ לֵלָה יִכּוֹן קֹדֶם אֲבַעֲיָנָה (כ"י):
לֹא יִחְלִיפֵנוּ וְלֹא יִמִּיר אֶתֹּז טוֹב בְּרַע אֹר
רַע בְּטוֹב וְאִם־הִמִּיר יִמִּיר בְּהֵמָה בְּבֵהמָה
וְהִי־הוּא וְתִמְוֶרְתּוֹ יִהְיֶה־קָדֹשׁ: לֹא
יִחְלַפְנִיה (ו"י יִחְלַפְנִיה). וְלֹא יַעֲבֹר יִתִּיה.
טֹב בְּבִישׁ אֹר בִּישׁ בְּטֹב. וְאִם חֲלָפָא
יִחְלִיף בְּעִירָא בְּבִעִירָא. וְהִי הוּא וְחֲלֹפִיה
יְהִי קֹדֶרֶשׁ: לֹא יִבְדֹּלָה וְלֹא יִגִּידָה.
גִּיד בְּרִדִּי וְלֹא רִדִּי בְּגִיד. פֶּאֶן גִּיד בְּהִימָה
בְּבִהִימָה. פֶּקֶד צֹאֵר הוּא וְבִדִּילָה קֹדֶם:
וְאִם כֹּל בְּהֵמָה טִמְאָה אֲשֶׁר לֹא־יִקְרִיבוּ
מִמֶּנָּה קָרְבָן לַיהוָה וְהַעֲמִיד אֶת־הַבְּהֵמָה
לִפְנֵי הַבְּהֵן: וְאִם כֹּל בְּעִירָא מִסְּאֵבָא.
דִּלֹּא יִקְרִיבֹן מִנָּה. קֹדֶרֶבְנָא קָדָם יי. וְיִקִּים
יֵת בְּעִירָא קָדָם כְּהֵנָּה: וְאֵן כְּאֵנֶת בְּהִימָה
נִגְסָה: (א"י) מֵא דֵם יִקְרֵב מִנָּה קֶרְבָּנָא
לֵלָה. פְּלִתוּקָה בֵּין יָדֵי אֲמָאם: וְהַעֲרִיךְ
הַבְּהֵן אֶתֹּה בֵּין טוֹב וּבֵין רַע בְּעִירָא הַבְּהֵן
בֵּין יִהְיֶה: וְיִפְרוֹס כְּהֵנָּה יִתֵּה. בֵּין טֹב וּבֵין
בִּישׁ. כְּפֹרֶסֶן כְּהֵנָּה בֵּין יְהִי: פְּלִיקוּמָה
אֲמָאם עַל־יָד קֹדֶר גֹּדֶרֶתָּהּ. אֹר עַל־יָד
רִדָּתָּהּ. פְּלִיכֹן אֲוֹגֵב כִּמָּא קוֹם
אֲמָאם: וְאִם־גָּאֵל יִגְאֹלְנָה וְיִסְקָה חֲמִישִׁתּוֹ
עַל־עֶרְכָּה: וְאִם מִפְּרָק יִפְרָקְנִיה. וְיִוְסִיף
חֲמִישִׁיה עַד פֹּרֶסְנִיה: פֶּאֶן שֶׁאִפְכָּאֵה.
פְּלוּזִיד עַל־יָד אֲקִימָה כְּמִסְהָ: וְאִישׁ בִּי
יִקְדֹּשׁ אֶת־בֵּיתוֹ קָדֹשׁ לַיהוָה וְהַעֲרִיכוּ

הַבְּהֵן בֵּין טוֹב וּבֵין רַע כְּאִישׁ יַעֲרִיךְ אֶתֹּז
הַבְּהֵן בֵּין יָקוּם: וְגִבֵּר. אֲדִי יִקְדֹּשׁ יֵת
בֵּיתִיה קֹדֶרֶשׁ קָדָם יי. וְיִפְרוֹסְנִיה כְּהֵנָּה.
בֵּין טֹב וּבֵין בִּישׁ. כִּמָּא דִּיפְרוֹס יִתִּיה.
כְּהֵנָּה בֵּין יָקוּם: וְאִי אֲנִסָּאן אֲקִדָם בֵּיתָה
קֹדֶם דָּה. פְּלִיקוּמָה אֲמָאם. עַל־יָד
גֹּדֶרֶתָּה אֹר עַל־יָד רִדָּתָּה. כִּמָּא יִקְוָמָה
כְּדֹאךְ יִגִּב: וְאִם־הִמְקִדִּישׁ יִגְאֹל אֶת־בֵּיתוֹ *
וְיִסְקָה חֲמִישִׁית כְּסָף־עֶרְכָּה עַד־וְהִי־לֹז:
וְאִם דֹּאקְדִּישׁ. יִפְרוֹק יֵת בֵּיתִיה. וְיִוְסִיף.
חֲמִישׁ כְּסָף פֹּרֶסְנִיה. עַד־וְהִי וְהִי לֵיה:
פֶּאֶן שֶׁאִמְקָדָם פֶּכֶאךְ מִנְזֹלָה. פְּלוּזִיד
עַל־יָד קִימָתָה כְּמִסְהָ וְיִכּוֹן לֵה: וְאִם
מִשְׁדָּה אֲחֻזָּתוֹ יִקְדִּישׁ אִישׁ לַיהוָה וְהִי
עֶרְכָּה דְּפִי זֶרַע וְזֶרַע חֶמֶר שְׁעָרִים בְּחִמְשִׁים
יִשְׁקֹל כְּסָף: וְאִם מִחֶקֶל אֲהֻסְנִתִּיה. יִקְדִּישׁ
גִּבֵּר קָדָם יי. וְהִי פֹרֶסְנִיה לְפֹה זֶרַעִיה.
בֵּית זֶרַע פֹּר שְׁעָרִין. בְּחִמְשִׁין סְלַעִין דְּכָסָף:
וְאֵן אֲקִדָם אֲנִסָּאן שִׁיָּא דָּה מִן צִיעָה
חֻזָּה. פְּלִתְכוֹן אֲקִימָה עַל־יָד קֹדֶר בְּרִדָּה. כֹּל
מִבְדָּר כּוֹר מִן שְׁעִיר. בְּכִמְסִין מִתְקַא פְּצָה:
אִם־מִשְׁנֵת הִיבֵל יִקְדִּישׁ שְׁדָהוּ בְּעֶרְכָּה
יָקוּם: אִם מִשְׁתָּא דִּיבִילָא יִקְדִּישׁ חֶקֶלִיה.
כְּפֹרֶסְנִיה יָקוּם: וְאֵן אֲקִדָם צִיעָתָה מִן
סִנְה' אֲמִטְלָא. פְּלִיקָמָה תִּאבְתָּה בְּחֵאָה:
וְאִם־אֲחֵר הִיבֵל יִקְדִּישׁ שְׁדָהוּ וְחֻשְׁבִּלֹז
הַבְּהֵן אֶת־הַכְּסָף עַל־פִּי הַשָּׁנִים הַנּוֹתָרֹת
עַד שְׁנַת הִיבֵל וְנִגְרַע מִעֶרְכָּה: וְאִם בְּתֵר
יִזְבִּילָא יִקְדִּישׁ חֶקֶלִיה. וְיִחְשִׁיב לֵיה כְּהֵנָּה
יֵת כְּסָפָא. עַל פֹּה (ו"י פֹּה) שְׁנִיָּא דֹּאשְׁתָּאֲרָא.
עַד שְׁתָּא דִּיזְבִּילָא. וְיִתְמַנַּע מְפֹרָסְנִיה:
וְאֵן אֲקִדָם צִיעָתָה בְּעַד סִנְה' אֲמִטְלָא.
פְּלִיחְסָב דָּה אֲמָאם אֲרִדָּהֶם. עַל־יָד
קֹדֶר אֲסִנִּין אֲבִאקִיָּאֵת. אִי סִנְה' אֲמִטְלָא.
וְיִנְקֵן מִן אֲקִימָה: וְאִם־גָּאֵר יִגְאֹל אֶת־
הַשְּׁדָה הַמְקִדִּישׁ אֶתֹּז וְיִסְקָה חֲמִישִׁית כְּסָף
עֶרְכָּה עַד־וְיִקֵּם לֹז: וְאִם מִפְּרָק יִפְרוֹק
יֵת חֶקֶלִא. דֹּאקְדִּישׁ יִתִּיה. וְיִוְסִיף. חֲמִישׁ
כְּסָף פֹּרֶסְנִיה. עַד־וְהִי וְיָקוּם לֵיה: וְאֵן
שֶׁאִרְגֵּל אֲמִקָּדָם אֲצִיעָה אֵן יִפְתָּכָה.

אמא בכר. יבכר ללה מן אבהאים. פלא
 יחתאג אן יקדסא אנסאנא. אן כאן מן
 אבקר או מן אנגם. פהו ללה (כ): ואם
 בבהמה הטמאה ופדה בערפך ויסף
 חמשתו עליו ואם לא יגאל ונמכר בערפך:
 ואם בבכירה מסאבא ויפרוק בפורסניה.
 ויוסיף חומשיה עדוהי. ואם לא יתפריק
 ויודבן בפורסניה: ואן אקדם שיא מן
 אבהאים אנגסה. פליפדה בקימתה. ויזיד
 עליהא כמסהא. ואן לס יפתכה פליבאע
 בקימתה: אך כל-חרם אשר יחרם איש
 ליהוה מכל-אשר-לו מאדם ובהמה
 ומשנה אחותו לא ימכר ודא יגאל כל-
 חרם קדש קדשים הוא ליהוה: פרם כל
 חרמא. דיחרים גבר קדם יי מכל דליה.
 מאנשא ובכירה ומחקל אחסנתיה. לא
 יודבן ולא יתפריק. כל חרמא. קודש
 קודשין הוא קדם יי: ואמא כל צואה.
 יגעלה לאנסאן ללה מן גמיע מלא.
 מן אנאם ובהאים (ג) ומן ציעה חוזה.
 פלא יבאע ולא יפתך. בד יכון מן כואץ
 לאקדאם דדה: כל-חרם אשר יחרם מן
 האדם לא יפדה מות יומת: כל חרמא.
 דיחרם. מן אנשא דא יתפריק. אתקמלא
 יתקמיד: וכד מתדוף יסתחך אתלף (ד).
 מן אנאם פרא יפרא. בד יקתל קתלא:
 וכל-מעשר הארץ מזרע הארץ מפרי
 העץ ליהוה הוא קדש ליהוה: וכד מעשר
 ארעא. מזרעא דארעא מפרי אילנא.
 דיי הוא. קודשא קדם יי: וגמיע עשור
 לארץ. מן חבהא ומן תמר לאשגאר. פהו
 דדה קדסא: ואם-גאל יגאל איש ממעשרו
 חמשתו יסף עליו: ואם מפרק יפרוק.
 גבר ממעשריה. חומשיה יוסיף עדוהי:
 פאן אפתך אנסאן שיא מן עשורה.
 פריזיד עליה כמס תמנה: וכד מעשר בקר
 וצאן כל אשר יעבר תחת השבט העשרי
 יהיה-קדש ליהוה: וכל מעשר תורין
 ועאן. כל דיעבר תחות חומרא. עשראה.
 יהי קודשא קדם יי: וגמיע עשור אבקר

פריזיד עלי אקימה כמסהא. ותגב לה:
 ואם-לא יגאל את-השדה ואם מכר את-
 השדה לאיש אחר לא-יגאל עוד: ואם
 לא יפרוק ית חקלא. ואם זבין ית חקלא
 לגבר אחרן. לא יתפריק עוד: ואן לס
 יפתכהאובאעאמין (ה) דרגל אכר.
 פלא תפתך אכרא: והיה השדה בצאתו
 ביבל קדש ליהוה בשנה החרם לפהן
 תהיה אחותו: ויהי חקלא במפקיה
 ביובילא. קודשא קדם יי בחקל חרמא.
 לכהנא תהי אחסנתיה: ותכון ענר
 כרוגהא. מן יד למשתרי (ו) פי סנה
 לאטלאק. קדסא ללה בציאע לצואפי.
 ותציר לאמאם: ואם את-שדה מקנתו
 אשר לא משנה אחותו יקדיש ליהוה:
 ואם יתחקל ויגדל. דלא מחקל אחסנתיה.
 יקדיש קדם יי: ואן אקדם ציעה
 אשתראהא וליסת בחוז: וחשב-לו הפהן
 את מכסת הערפך עד שנת היבל ונתן
 את-הערפך ביום ההוא קדש ליהוה:
 ויחשיב ליה כהנא. ית נסיב פורסניה. עד
 שתא דיובילא. ויתין ית פורסניה ביומא
 ההוא. קודשא קדם יי: פליחסב לה
 לאמאם תקסיט אקימה (ז). מן סנתה לא
 סנה לאטלאק. וידפעהא פי דאך ליום
 קדסא ללה: בשנת היבל ישוב השדה
 דאשר קנהו מאתו לאשר לו אחות הארץ:
 בשתא דיובילא יתוב חקלא. לדובניה
 מניה. לדדיליה אחסנת ארעא: ותרגע
 לציעה פי סנה לאטלאק. לאבאיעאדי
 באעהא מנה. אדי לה רקבה לארץ (ח):
 וכל-ערפך יהיה בשקל הקדש עשרים
 גרה יהיה-השקל: וכל פורסניה. יהי
 בסלעי קודשא. עשרין מעין יהי סלעא:
 וגמיע קימתך. תכון במתקא אקדם. כל
 מתקא עשרין דאנק: אך-בכור אשר-
 יבכר ליהוה בבהמה לא-יקדיש איש אתו
 אם-שור אם-שה ליהוה הוא: פרם בוכרא.
 דייתפבר קדם יי בבכירה. לא יקדיש
 גבר יתיה. אם תור אם אמר. דיי הוא:

יגירה. פאן. הו גירה. פקד
צאר הו ובדילה. קדסא לא יפתך:
אלה המצות אשר צוה יהוה אתימשה
אל בני ישראל בהר סיני: אלן פקודיא.
דפקידיי. יתמשה לות בני ישראל. במורא
דסיני: הדה אוצאיה. אתי אמר אלה בהא
מוסא. אל בני אסראיל פי גבר סיני:
ע"ה פיסוקים אר"ע סי'. ומצטירין ויהי דבר ה' ביחוקאל סי' ל"ד

ואגנם. מא יגוז תחת לעצא. פאעאשר
יבון קדסא לדה: לא יבקר בין טוב לרע
ולא ימירנו ואסיהמר ימירנו והיה יהוה
ותמורתו יהיה קדש לא יגאד: לא יבקר.
בין טוב לביש ולא יחלפניה (ו"ג יחלפניה)
ואם חלפא יחלפניה (ו"ג יחלפניה). ויהי
הוא וחלופיה. יהי קודשא לא יתפריק:
לא יפחץ ענה. בין גייד או רדי ולא

חזק

סכום פסוקי דספר ויקרא שמנה מאות וחמשים ותשעה. גמף סימן: וחציו והנגע בבשר הוב: ופרשיותיו עשרה. בא גר סימן: וסדריו כ"ג.
ובתורה יתנה יוםם ולילה סימן: ופרקיו כ"ז. ואהיה עמך ואברכך סימן: מנין הפתוחות שנים וחמשים. והסתומות. שש וארבעים.
הכל שמנה ותשעים פרשיות: דודי צח ואדום סימן:

חלק הדקדוק שיך לפרשת אמור.

ואשה גרושה מאישה לא יקחו. התרגום ואתה דמתרכא הדלת בחירק והתי"ו רפה וכן כולוהו שבתרגום הניקוד בכולם כן הוא
מתרכא המ"ם בשוא. דמתרכא הדלת בחירק. ומתרכא הוי"ו בשורק ואין המ"ם בחירק והתי"ו רפה וכ"ה בכל הקרמוניות גם בדפוסים.
ומלמדי תינוקות שלא ידעו דקדוק הלשון עוותו שלא כרת. ומה שתרנס כאן וחללא וכחלא ולקסן גבי בהן גדול תרגם חלילא. פי'
הראשונים. כי החללה יש בה שני סוגים. הא' שנבעלה לפסול לה שנעשית חללה. והב' שתהיה בת חלל. ע"כ: כי את לחם אלהיך. תיבת
כי במקף ונעיא בכל התיגאן לא בהביר וכ"כ רמ"ל ז"ל: אשר יוצק. האלף בנעיא: והנוגע בכל טמא נפש. תיבת והנגע בפשטא אחת
בכל התיגאן. ואחי שימת ר"מ לונאנו ז"ל והירושלמיים והיא מלרע: תושב כהן. ש' בפתח כי הוא סמוך והוא תאר. [מהרי"ב]: כי משחתם
שם בחמץ קמץ. [מהרי"ב]: ממחרת השבת. כל מחרת דסמך לה"א פתח [מהרי"ב]: וינצו במחנה. כ' מהרי"ב תרין ומתחלפין במעמא.
וינצו שניהם מלרע ע"כ. ובמ' א"ת כ' שהיא מלרע ממעם כי אין בתיבה זו רק פשטא אחת ע"ש:

נשלם ספר תורת כהנים. בעזרת אל עצמה ירבה לאין אונים.

סדר הפטרות של ספר ויקרא

ברכות ההפטרות

לפניה מברך ברכה זו:

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם אשר בחר בנביאים טובים ורצה בדבריהם
הנאמרים באמת. ברוך אתה יהוה דבוחר בתורה במשה עבדו וב ישראל עמו
ובנביאי האמת והצדק: ולאחריה מברך:

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם צור כל העולמים הצדיק בכל הדורות האל
הנאמן האומר ועושה מדרב ומקיים אשר כל דבריו האמת והצדק. נאמן
אתה הוא יהוה אלהינו ונאמנים דבריה ודבר מדבריה אחר לא ישוב ריקם כי אל
נאמן אתה. ברוך אתה יהוה האל הנאמן בכל דבריו:

רחם עד ציון כי היא בית חיינו ודענומת נפש תנקום נקם מהרה בימינו ותבנה
מהרה ברוך אתה יהוה בונה ירושלים:

את צמח דוד מהרה תצמיח וקרנו תרום בישועתך ברוך אתה יהוה מגן דוד:
עד התורה ועד הנביאים ועל יום המנוח הזה שנתת לנו יהוה אלהינו לקדושה
ודמנוחה לכבוד ולתפארת על הכל אנו מברכים את שמך ברוך אתה יהוה
מקדש השבת. אמן: אם ח"ל ח"ה או ר"ח להיות בשבת מזכיר ענין היום כברכה זו (באמצע) כדרך שמוכר בתפלה.

אף עזמי עזמיא דילי אנון. ובר מני לית אלה :

הפטרת צו בירמיה סימן ו'

כה אמר יהוה צבאות אלהי ישראל עלותיכם ספו עד זבחיכם ואכלו בשר : ברגן אמר יי צבאות אלהי ישראל עלותיכם. אוסיפו על נכסת קודשיכון ואכלו בשרא : כי לא דפרתי את אבותיכם ולא צויתים ביום הוציא * אתם מארץ מצרים על דברי עולה וזבח : ארי לא מלילית עם אבהתכון ולא פקידתנן . ביומא דאפיקית יתהון מארעא דמצרים . על עסקי עזון ונכסת קודשין : כי אם אתה דבר הזה צויתי אתם לאמר שמעו בקולי והייתי לכם לאלהים ואתם תהיו לי עם והלכתם בכל הדרך אשר אצוה אתכם למען ייטב לכם : אלהין ית פתגמא הדין . פקידית יתהון למימר קבילו למימרי . ואהיו לכון לאלה . ואתון תהון קדמי לעם . ותהכון . בכל אורחא דאפקיד יתכון . בדיל דייטב לכון : ולא שמעו ולא חטו את אונם וילכו במעצות בשרות דבם הרע ויהיו לאחור ולא לפנים : ולא קבילו ולא ארפינו ית אודנהון . ותליכו בעיצתהון . בתרחור לבחון בישא . ואחורו בפולחני קדל . ולא שויאו דחלתי לקביל אפיהון : למן היום אשר יצאו אבותיכם מארץ מצרים עד היום הזה ואשכח אליכם את פד עברי הנביאים יום השפם ושכח : למן יומא . דנפקו אבהתכון מארעא דמצרים . עד יומא הדין . ושכחית לותכון ית כל עבדי נבייא . בכל יום מקדים ומשכח : ולא שמעו אלי ולא חטו את אונם ויקשו את ערפם הרעו מאבותם : ולא קבילו למימרי . ולא ארפינו ית אודנהון . ואקשיאו ית קדחהון . אבאישו מאבהתהון : ודברת אליהם את פד דהבירים האלה ולא ישמעו אליה וקראת אליהם ולא יענוכה : ותמליך עמהון ית כל פתגמא האלון . ולא יקבלון מנה . ותחנפי להון ולא יתיבונך : ואמרת אליהם זה הנזי אשר לא שמעו בקול יהוה אלהיו ולא לקחו מוסר אברה האמונה ונכרתה מפיהם : ותימר להון . הין עמא דלא שמעו . למימרא דיי אלההון . ולא קבילו אולפן . פסקת הימנותא . ואתמנעת מפומהון :

* כה אמר יהוה אלהי ישראל חכם בחכמתו ואלי תהלך הגבור בגבורתו ארית הלק עשיר בעשרו : ברגן אמר יי . לא ישתבח (שלמה בר דוד) חבימא בחכמתיה . ולא ישתבח (שמשון בר מנחם) גברא

בגבורותיה

(*) הוציא קרי

עמיו יצרתי לי תהלתי יספרו : עמא דין אתקינית לפולחני . בתושבחי יהון משתען : ולא אתי קראת יעקב פייגעת בי ישראל : אמיר על ידי נבייא ולא בפולחני ערעון דבית יעקב . ארי לאיתון באולפן אוריתי ישראל : לא הביאת לי שיה עלתיה וזבחה לא כפרתני לא העבדתיה במנחה ולא הוגעתיה בלבונה : לא איתתא קדמי אמרין לעמא . ונכסת קודשך לא יקרתא קדמי . לא אסגיתי ערך בקורבנין . ולא אתקיפית ערך בלבונתא : לא קנית לי בכסף קנה וחלב וזבחה לא הרותני אף העבדתני בחטאותיה * הוגעתני בעונתיה : לא זבינתא קדמי בכסף קני בסם . ותרב נכסת קודשך לא דהינתא על מדבחי ברם . אסגיתא קדמי בחובה . אתקיפתא קדמי בעויותיה : אנכי אנכי הוא מחה פשעיה למעני וחטאתיה לא אזכר : אנא אנא הוא . שביק לחובה בריד שמי . וחטאך לא יזכרון : תזכירני נשפטה יחד ספר אתה למען תצדק : אימר פון נדין כחדא . אשתעי את אם תכור ותזכי : אביך הראשון חטא ומליציה פשעו בי : אבוד קדמא חטא . ומלפך מרדו במימרי : בואחלך שרי קדש ואתנה לחרם יעקב וישראל נגדופים : ואפים רבבי קודשא . ואמסר לקמרא יעקב . וישראל לחסודין : ועתה שמע יעקב עבדי וישראל בחרתי בו : ובען שמע יעקב עבדי . וישראל דאתרעיתי ביה : כה אמר יהוה עשה ויצחק מפתן יעורך אריתא עבדי יעקב וישראל בחרתי בו : ברגן אמר יי דעבדך . ודאתקנה ממעין יסעדך . לא הדח עבדי יעקב . וישראל דאתרעיתי ביה : כי אצקמים ערצמא ונזולים ערצמא אצקרוחי ערצמא וברכתי ערצמא :

ארי כמא דמתיבהין מיא ער ארע בית צהנא . ומתנגדין ער יפשתא . פן אתין רוח קודשי ער בנה . וברכתי ער בני בנה : וצמחו בבין חציר בערבים ער יבירמים : ויתרפון צדיקא רפיכין . ומפונקין בלבדי עשב . פאיין לבנן דמשלח שורשתי ער נגדין דמין : זה יאמר ליהוה אני וזה יקרא בשם יעקב וזה יכתב ידו ליהוה ובשם ישראל יכנה : הין יימר מדחליא דיי אנא . ודין יצלי בשום יעקב . ודין יקריב קורבניה קדם יי . ובשמא דישראל יתקרב : כה אמר יהוה מן ישראל וגאלו יהוה צבאות אני ראשון ואני אחרון ומבדעדי אין אלהים : ברגן אמר יי מדכא דישראל . ופרקיה יי צבאות . אנא הוא אנא הוא דמלקדמין

(חלק הדקדוק. א) הוגעתני. התי"ו קמץ ומסיר עלה לחור קמץ : (ב) ואחלל. היוי פת"ח גם בירושלמיים וכ"כ רש"ל במ' כלי פו : (ג) לחרם. הלמ"ד פתח גם בירושלמיים וכ"כ גדול ומסיר עלה לחור : (*) ומדלגין וקורין שני פסוקים אלה בירמיה מ'

עַד יִמָּא הָרִין : וַיֵּרָא דָּוִד אֶת־יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא
וַיֹּאמֶר אֵיךְ יָבֹא אֵלַי אֲרוֹן יְהוָה : וְדָחִיל דָּוִד. מִן
קֶדֶם יי' בַּעֲדָנָא הַהוּא. וַאֲמַר. אֵיכָדִין. יִיעֹל דָּוִד
אֲרוֹנָא דִּיִּי : וְלֹא־אֵבֶה דָּוִד לְהִסִּיר אֵלָיו אֶת־אֲרוֹן
יְהוָה עַל־עֵיר דָּוִד וַיִּפְּחוּ דָּוִד בֵּית עַבְד־אָדָם חֲנָנִי
וְלֹא אָבֹא דָּוִד. לְאִפְנֵי לְוִתִּיה. יֵת אֲרוֹנָא דִּיִּי
עַל קֶרְתָּא דְדָוִיד. וַאֲפִנִיָּה דְדָוִיד. לְבֵית עֹבֵד אָדָם
גִּתָּא : וַיֵּשֶׁב אֲרוֹן יְהוָה בֵּית עַבְד אָדָם חֲנָנִי
שְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים וַיְבָרֶךְ יְהוָה אֶת־עַבְד אָדָם וְאֶת־
כָּל־בֵּיתוֹ : וַשֵּׂרָא אֲרוֹנָא דִּיִּי. בֵּית עֹבֵד אָדָם.
גִּתָּא תִּלְתָּא יִרְחִין. וְכִרְיָךְ יי'. יֵת עֹבֵד אָדָם
וְיֵת כָּל בֵּיתִיה : וַיֵּגֶד לְמַלְכָּךְ דָּוִד לֵאמֹר בָּרַךְ יְהוָה
אֶת־בֵּית עַבְד אָדָם וְאֶת־כָּל־אֲשֵׁרֵלּוֹ בַּעֲבוּר אֲרוֹן
הָאֱלֹהִים וַיְכַרְךָ דָּוִד וַיַּעַל אֶת־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים מִבֵּית
עַבְד אָדָם עֵיר דָּוִד בְּשִׁמְחָה : וְאֶת־חֲנָנִי. לְמַלְכָּא
דָּוִד לְמִימֶר. בָּרִיךְ יי'. יֵת בֵּית עֹבֵד אָדָם וְיֵת כָּל
דְּלִיה. בְּדִיכ אֲרוֹנָא דִּיִּי. וְאֹזֵר דָּוִד. וַאֲסִיק יֵת
אֲרוֹנָא דִּיִּי. מִבֵּית עֹבֵד אָדָם. לְקֶרְתָּא דְדָוִד בְּחֻדָּא :
וַיְהִי כִּי צִעְדוּ נָשָׂאִי אֲרוֹן־יְהוָה שֵׁשֶׁה צַעֲדִים
וַיִּזְבַּח שׁוֹר וּמְרִיא : וְהוּה. כַּד נָטְלוּ. נְטִלֵי אֲרוֹנָא
דִּיִּי שְׁתָּא זִגְיָן. וְנָכְס תֹּר וּפְטִים : וְדָוִד מְכַרְכֵּר
בְּכִלְעֹז לִפְנֵי יְהוָה וְדָוִד חָגַר אֲפֹד בָּד : וְדָוִד.
מִשְׁבַּח בְּכָל תְּקוּף קֶדֶם יי'. וְדָוִד. אֲסִיר בְּרֹדֹט
דְּבוּץ : וְדָוִד וְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל מַעֲלִים אֶת־אֲרוֹן
יְהוָה בְּתִרְעוּתָה וּבְקוֹל שׁוֹפָר : וְדָוִד וְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל.
מִסְקִין יֵת אֲרוֹנָא דִּיִּי. בִּיבָבָא וּבְקֹל שׁוֹפָרָא : וְהָיָה
אֲרוֹן יְהוָה בָּא עֵיר דָּוִד וּמִיכַל בַּת־שָׁאוֹל נִשְׁקָפָה
בְּעַד הַחֲלוֹן וַתֵּרָא אֶת־הַמֶּלֶךְ דָּוִד מִפָּנָיו וּמִכַּרְכֵּר
לִפְנֵי יְהוָה וַתִּבֹּז לוֹ בְּלִבָּה : וְהָיָה אֲרוֹנָא דִּיִּי. אֶתָּא
לְקֶרְתָּא דְדָוִיד. וּמִיכַל בַּת שָׁאוֹל. אֲסִיתְבִּיאַת מִן
חִרְבָּא. וְחָזַת יֵת מַלְכָּא דְדָוִד. מְרִקֵּד וּמִשְׁבַּח קֶדֶם
יי'. וּבִפְרֵת עֲלוֹתֵי בְּלִבָּה : וַיָּבֹאוּ אֶת־אֲרוֹן יְהוָה
וַיִּצְגּוּ אֹתוֹ בְּמִקְוָמוֹ בַּתוֹךְ הָאֵהָל אֲשֶׁר נִטְהַלְדוּ
דָּוִד וַיַּעַל דָּוִד עֲלוֹת לִפְנֵי יְהוָה וּשְׁלָמִים : וַאֲעִילוּ
יֵת אֲרוֹנָא דִּיִּי. וַאֲקִימוּ יִתִּיה בְּאַתְרֶיהָ. בְּגו
מִשְׁכָּנָא דְּפָרֶס לִיה דְּדָוִיד. וַאֲסִיק דָּוִד עֲלוֹן. קֶדֶם
יי' וְנָכְסַת קוֹדֶשִׁין : וַיְכַל דָּוִד מִהַעֲלוֹת הָעוֹלָה
וְהַשְׁלָמִים וַיְבָרֶךְ אֶת־הָעָם בְּשֵׁם יְהוָה צְבָאוֹת :
וּשְׁיָצִי דָּוִד. מִלְּאִפְסָקָא עֲלָתָא וְנָכְסַת קוֹדֶשִׁיא.
וְכִרְיָךְ יֵת עֲמָא. בְּשִׁמְא דִּיִּי צְבָאוֹת : וַיַּחֲלֵק לְכָל־
הָעָם לְכַד־הַמֶּן יִשְׂרָאֵל לְמַאֲיֵשׁ וְעַד־אִשָּׁה לְאִישׁ

חלת

בְּגִבְרוּתֶיהָ. לֹא יִשְׁתַּבַּח (אֲחָאב בַּר עֲמֹרִי) עֲתִירָא
בְּעוֹתְרִיה : כִּי אֲסִיבֻזָּאת יִתְחַלֵּל הַמֶּתֶחֱלֵל הַשֶּׁפֶל
וַיֵּדַע אוֹתִי כִּי אֲנִי יְהוָה עֹשֶׂה חֶסֶד מִשְׁפָּט וְצִדְקָה
בְּאֶרֶץ כִּי־בִאֵלָה חֲפְצִיתִי נֹאסִיחָה : אֲלֵהִין בְּדָא
יִשְׁתַּבַּח דְּמִשְׁתַּבַּח. דְּחָכִים וּמִיָּקָה לְמַדַּע דְּחֻכְתִּי.
אֲרִי אֲנָא יי'. עֲבִידָנָא חֲסִידָא. וְדִין דְּקִשׁוּט וְזָכוּ
בְּאַרְעָא. אֲרִי בְּאֵלִין רַעוּא קְדָמִי אֲמַר יי' : עוֹי

הפטרת שמיני (בשמואל ב' ס"ו)

וַיִּסַּף עוֹד דָּוִד אֶת־כָּל־בְּחֹר בְּיִשְׂרָאֵל שְׁלֹשִׁים
אָלֶף : וְאֹזִיף עוֹד דָּוִד. לְמַכְנֵשׁ יֵת כָּל בְּחִירֵי
יִשְׂרָאֵל תְּלָתִין אֲלָפִין : וַיִּקַּם וַיַּכֶּךְ דָּוִד וְכָל־הָעָם
אֲשֶׁר אֹתוֹ מִבְּעִלְיֵי יְהוָה לְהַעֲלוֹת מִשָּׁם אֶת אֲרוֹן
הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר־נִקְרָא שֵׁם שֵׁם יְהוָה צְבָאוֹת יוֹשֵׁב
הַכְּרִבִּים עָקִו : וְקַם וְאֹזֵר דָּוִד. וְכָל עֲמָא דְעַמִּיָּה.
מִקְרוּיָא דְּבֵית יְהוָה. לְאִפְסָקָא מִתַּמָּן. יֵת אֲרוֹנָא
דִּיִּי. דְּאֶתְקִרִי תַמָּן. שְׁמָא דִּיִּי צְבָאוֹת. דְּשִׁבְנִיתִיה
שְׂרִיא עֵיךְ מִן כְּרֹבִיא עֲלוֹתִי : וַיִּרְכְּבוּ אֶת־אֲרוֹן
הָאֱלֹהִים אֶרְעֻגְנָה חֲדָשָׁה וַיִּשְׁאַחוּ מִבֵּית אֲבִינֶדָב
אֲשֶׁר בְּנָכְעָה וַעֲזָא וְאֶחָיו בְּנֵי אֲבִינֶדָב נִהְגִּים אֶת־
הָעֲגֻלָּה חֲדָשָׁה : וְאֶחָיו. יֵת אֲרוֹנָא דִּיִּי בַּעֲגֻלָּתָא
חֲדָתָא. וְנִמְלוּהִי. מִבֵּית אֲבִינֶדָב דְּבִגְבַעְתָּא. וַעֲזָא
וְאֶחָיו. בְּנֵי אֲבִינֶדָב. מְרַבְרִין יֵת עֲגֻלָּתָא חֲדָתָא :
וַיִּשְׁאַחוּ מִבֵּית אֲבִינֶדָב אֲשֶׁר בְּגִבְעָה עִם אֲרוֹן
הָאֱלֹהִים וְאֶחָיו חֲקָה לִפְנֵי הָאֲרוֹן : וְנִמְלוּהִי. מִבֵּית
אֲבִינֶדָב דְּבִגְבַעְתָּא. עִם אֲרוֹנָא דִּיִּי. וְאֶחָיו. אֹזִיר
קֶדֶם אֲרוֹנָא : וְדָוִד וְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל מִשְׁחָקִים
לִפְנֵי יְהוָה בְּכָל עֲצֵי בְרוֹשִׁים וּבְכַנְזֹת וּבְנִבְלִים
וּבְחָפִים וּבְמִנְעֻנְעִים וּבְצִלְצִלִּים : וְדָוִד וְכָל בֵּית
יִשְׂרָאֵל. מִשְׁבַּחִין קֶדֶם יי'. בְּכָל אֲעִי בִירוֹן. וּבִכְנָרִין
וּבִנְבָלִין וּבְתוֹפִין. וּבְכִרְבִיעִין וּבְצִלְצִלִּין : וַיִּבְאוּ עַד־גִּזְרֹן
נָכוֹן וַיִּשְׁלַח עֲזָא אֶל־אֲרוֹן הָאֱלֹהִים וַיֹּאחֲזוּ בִּזְרָעֵי שִׁמְשׁוֹ
הַבֶּקֶר : וְאֹתוֹ עַד אֶתֶר מִתּוֹקָן. וְאֹזִישִׁט עֲזָא יֵת
יְדִיהָ. בְּאֲרוֹנָא דִּיִּי וְאַחֵר בִּיהָ. אֲרִי מְרַגְוִי תוֹרִיא :
וַיַּחֲרִיף יְהוָה בְּעֲזָה וַיִּפְּחוּ שֵׁם הָאֱלֹהִים עַל־הַשָּׁר
וַיִּמָּת שֵׁם עִם אֲרוֹן הָאֱלֹהִים : וַתִּקֵּף רוּגְזָא דִּיִּי
בְּעֲזָא. וּמַחֲהִי תַמָּן. מִימְרָא דִּיִּי עַל דְּאִשְׁתְּלִי. וּמִית
תַּמָּן. עִם אֲרוֹנָא דִּיִּי : וַיַּחֲר דְּדָוִד עַל אֲשֶׁר פָּרַץ
יְהוָה פָּרִץ בְּעֲזָה וַיִּקְרָא לְמָקוֹם הַהוּא פָּרִץ עֲזָה
עַד הַיּוֹם הַזֶּה וַתִּקֵּף קְדוּדָה. עַל דְּתִרַּע יי'. תִּרְעָתָא
בְּעֲזָא. וְקִרָא. לְאֶתְרָא הַהוּא אֶתְרָא דְּמִית בִּיהָ עֲזָא.

(*) פהה באתנח

חלק הדקדוק א) מבעלי המ"ם געיא : ב) וישלח עזא אל ארון וכו'. ה"ג ול"ג את ידו וטעות נפל בקצת קובץ הפטרות והוסיפו את ידו וסרכא דרבני הימים אטעניהו. ואטעניהו לשון התרגום דמתרגם ידיה מה שלא נזכר בפסוק אפשר דהוא הוספת ביאור-או אפשר שהיה גורם ידו בפסוק והקרמונים מעתיקי התרגום בהפטרות השנה לא רצו לשנות נרסתנו איך שיהיה : ב) (ויקרא) (בתר תנודת)

הפטרת שמיני

חלת לחם אחת ואשפר אחד ואשישה אחת ויך
כר-העם איש לביתו: ופליג לכל עמא. לכל המונא
דישראל למגבר ועד אתא. לגבר. גרצתא דרחים
חדא. ופליג חד. ומנתא חדא. ואזל כל עמא גבר
לביתיה: וישב דוד לברך את-ביתו ותצא מיכל
בת-שאול לקראת דוד ותאמר מה-נכבד היום
מך ישראל אשר נגדה היום לעיני אמהות עבדיו
בהגלות גלות אחד הרקים: ותב דויד לברכא
ית אנש ביתיה. ונפקת. מיכל בת שאול לקדמות
דוד. ואמרת. מא אתיקר יומא דין מכא דישראל.
דאתגלי יומא דין לעיני אמהת עבדוהי. כמא
דחלין ומתגלי חד מן סריקא: ויאמר דוד אל-
מיכל לפני יהוה אשר בחר-בי מאבד ומכר-
ביתו לצות אתי נגיד על-עם יהוה עדי-ישראל
ושחקתי לפני יהוה: ואמר דוד למיכל. קדם יי.
דאתרעי בי מאבד ומכר ביתיה. לפקדא יתי
למהוי מלכא. על עמא דיי. על ישראל. ושפחית
קדם יי: ונקלתי עוד מואת והייתי שפך בעיני
ועם-האמהות אשר אמרת עמם אכבדה: וועירנא
עוד מדא. ואיהי מבד בעיני נפשי מבכין. ועם
אמהתא דאת אמרא. בעיניהון איהי יקור: ולמיכל
בת-שאול לא-היה לה ילד נ עד יום מותה:
ולמיכל בת שאול. לא הוה לה ולד. עד יום מותה:
*וייה כירישב המלך בביתו ויהוה הניח-לו מסביב
מכר-איביו: והוה. כד יתיב מכא בביתיה. ויי.
אניה ליה מסחור סחור מכר בעלי דבבוהי:
ויאמר המלך אר-נתן הנביא ראה נא אנכי יושב
בבית ארוים וארון האלהים ישב בתוך היריעה:
ואמר מכא לנתן נביא. חזי כען. דאנא יתיב
בביתא דמטולל בכיורי ארויא. וארנא דיי. יתיב
במשכנא בגו יריעתא: ויאמר נתן אל-המלך כל
אשר בלבבך כך עשה פי יהוה עמך: ואמר נתן
למכא. כל דבלבך איזיל עבד. ארי מימרא
דיי. בסעדה: ער

הפטרת תזריע (מלכים ב' ס' ד')

ואיש בא מפער שלשה ויבא לאיש האלהים
לחם בפורים עשרים-לחם שערים וכרמל בצקלנו
ויאמרתן לעם ויאכלו: וגוברא אתא מארע דרומא.
ואיתי לנביא דיי לחים בפורין עשרין טוקמין
דלחים שעריין. ופירובן בלבשיה. ואמר. הב
לעמא וייכדון: ויאמר משרתו מה אתן זה לפני
מאה איש ויאמר תן לעם ויאכלו פי כה אמר

חלק הרקדוק ג) ילד. ה"ג כתיב וקרי למערבאי דהלכתא כותהו ועיקר ועיין בראב"ע בפ' שיר השירים ובא"ת ועיין עוד בהרמ"ש:
(א) האלקים הה"א בפתח וגעיא: (ב) ולהחיות. היוו געו:
(*) בקצת קהלות מסיימין כאן

לַיהוָה: וַאֲמַר נַעֲמָן. וְלֹא יִתְּיָחִיב כָּעֵן לַעֲבָדְךָ. טַעֲוֹן
זֶה פִּדְיוֹנוֹ מֵעַפְרֵי אֲדָמָתָא. אֲרִי לֹא יַעֲבִיד עוֹד
עֲבָדְךָ. עַל וְדָבַח לְמַעֲוֹת עַמְּמִיָּא. אֲדֹהִין לְשִׁמְא
דִּי: לְדַבֵּר הִזֵּה יִסְלַח יְהוָה לַעֲבָדְךָ כִּבּוּא אֲדָנִי
בֵּית־רַמְזֵן כִּהְשַׁתְּחֹות שְׁמָה וְהוּא נִשְׁעֵן עַל־יָדָיו
וְהַשְׁתַּחֲוִיתִי בֵּית־רַמְזֵן כִּהְשַׁתְּחֹותִי בֵּית־רַמְזֵן יִסְלַח
נֹא-*) יְהוָה לַעֲבָדְךָ בְּדָבָר הַזֶּה: לְפַתְגָּמָא הָרִין.
יִשְׁבּוֹק יִי לַעֲבָדְךָ. בְּמִיעַל רַבּוֹנִי לְבֵית רַמְזֵן
לְמַסְגֵּר תַּמָּן. וְהוּא סְמִיד עַל יָדָיו. וְאַסְגֹּר בְּבֵית
רַמְזֵן. בְּמַסְגֵּרִי בֵּית רַמְזֵן. יִשְׁבּוֹק יִי לַעֲבָדְךָ
בְּפַתְגָּמָא הָרִין: וַיֹּאמֶר לוֹ קֵךְ לְשָׁלוֹם וַיִּקֶּךְ מֵאֲתָו
כְּבֶרֶת אֶרֶץ: וַאֲמַר לִיה אִיזִיל לְשָׁלוֹם. וְאִזִּל מִלּוֹתִיה
כְּרֹב אֶרְעָא: ער"י

הפטרת זאת תהיה במלכים ב' ס"ו ז'

וַיֹּאמֶר אֱלִישֶׁע שְׁמַעוּ דְּבַר־יְהוָה כֹּה אָמַר
יְהוָה כֵּעֵת אֲמַחַר סֵאֵה-סֵלֶת בְּשִׁקְל וּסְאֵתִים שְׁעָרִים
בְּשִׁקְל בְּשַׁעַר שְׁמֹרוֹן: וַאֲמַר אֱלִישֶׁע. קִבְּלוּ
פַתְגָּמָא דִּי. בְּדִנָּן אָמַר יִי. כְּעֵדָנָא הָרִין מַחַר סֵאֵה
סוּרְתָא בְּסַלְעָא. וּסְאֵתִין שְׁעָרִין. בְּסַלְעָא בְּתַרְעָא
דְּשׁוּמְרוֹן: וַיַּעַן הַשְּׁלִישׁ אֲשֶׁר לְמִקֵּד בִּנְשַׁעֵן עַל־
יָדוֹ אֶת־אִישׁ הָאֱלֹהִים וַיֹּאמֶר הִנֵּה יְהוָה עֹשֶׂה
אֲרָבוֹת בְּשָׁמַיִם הִיְהִיָּה הַדָּבָר הַזֶּה וַיֹּאמֶר הַנֶּכֶח
רָאָה בְּעֵינָיָה וּמִשָּׁם לֹא תֵאכֹל: וְאַתִּיב גִּבְרָא.
דְּמַכְפָּא סְמִיד עַל יָדָיו. יֵת גִּבְיָא דִּי. וַאֲמַר. אֵלּוּ
יִי פֶתַח בּוּיָן. וּמַחֲתִית טוֹבָא מִן שְׁמִיָּא. הִיְהִי
כְּפַתְגָּמָא הָרִין. וַאֲמַר. הֵא אֵת חֲזִיו בְּעֵינָה. וּמַתְּמָן
לֹא תִיכּוֹל: וְאַרְבַּעָה אַנְשִׁים הִיוּ מִצָּרְעִים פֶּתַח
הַשְּׁעָר וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ סֵה אֲנַחְנוּ יִשְׁבִּים
פֹּה עַד־מָתָנוּ: וְאַרְבַּעָה גּוֹבְרִין. הִיוּ סְגִירִין יִתְבִּין
בְּמַעֲרָנָא דְתַרְעָא. וַאֲמַרו גִּבְר. לְחִבְרִיה. מָא.
אֲנַחְנָא. יִתְבִּין פֹּא עַד דְּנִמּוֹת: אִם־אֲמַרְנוּ גִבּוֹא
הָעִיר וְהָרַעַב בָּעִיר וּמָתָנוּ שֵׁם וְאִם־יִשְׁכְּנוּ פֹה
וּמָתָנוּ וְעָתָה לְכוּ וְנַפְלֵה אֶל־מַחְנֵה אֲרָם אִם־יִחְיֶינוּ
נַחֲיָה וְאִם־יָמִיתָנוּ וּמָתָנוּ: אִם גִּימַר גִּיעוֹל לְקַרְתָּא.
וְכַפְנָא בְּקַרְתָּא וְנִמּוֹת תַּמָּן. וְאִם גִּתִּיב הָבָא
וְנִמּוֹת. וְכַעַן. אִיְהוּ וְנִשְׁתַּמַּע לְמִשְׁרִית אֲרָם. אִם
יִחְיֹונָא גִיחִי. וְאִם יִקְטֹונָא וְנִתְקַטִּיל: וַיִּקְמוּ
בְּנִשָּׁף לְבּוֹא אֶל־מַחְנֵה אֲרָם וַיִּכְאוּ עַד־קֶצֶה מַחְנֵה
אֲרָם וְהִנֵּה אִין־שֵׁם אִישׁ: וְקָטוּ בְּקִבְלָא. לְמִיעַל
לְמִשְׁרִית אֲרָם. וְאִחוּ. עַד סִיפֵי מִשְׁרִית אֲרָם.
וְהָא לִית תַּמָּן אִנְשׁ: וְאֲדָנִי הַשְּׁמִיעַ אֶת־מַחְנֵה

אֲרָם

(*) נא כתיב ולא קרי.

קִרְעַת בְּגָדֶיהָ יִבְאֲנָא אֵלַי וַיֵּדַע כִּי יֵשׁ גִּבְיָא
בְּיִשְׂרָאֵל: וְהוּת. כִּד שְׁמַע אִישׁע גִּבְיָא דִּי. אֲרִי
בֹזַע מַכְפָּא דְיִשְׂרָאֵל יֵת לְבוֹשׁוֹהִי. וְשִׁלַּח לוֹת
מַכְפָּא לְמִימַר. לְמָא בֹזַעְתָּא לְבוֹשָׁךְ. יִיתִי כְעַן
לְוֵתִי. וַיֵּדַע. דֹּאִית גִּבְיָא בְּיִשְׂרָאֵל: וַיִּבְא נַעֲמָן
בְּסוּסוֹ*) וּבְרַכְבּוֹ וַיַּעֲמֵד פֶּתַח־הַבַּיִת לְאֱלִישֶׁע:
וְאַתָּא נַעֲמָן בְּסוּסוֹהִי וּבְרַתְכוֹהִי. וְקַם בְּתַרְעָא בֵּיתָא
דְּלִאִישׁע: וַיִּשְׁלַח אֱלֹוֹ אֱלִישֶׁע מַכְפָּא דְּאִסְרֵי הַלֹּד
וְרַחֲצַת שְׁבַע־פְּעָמִים בִּירְחֵי וַיִּשְׁלַב בְּשָׂרָךְ קֵךְ וְטַהַר:
וְשִׁלַּח קוֹתִיָּה. אֱלִישֶׁע אֲוָגְדָא לְמִימַר. אִיזִיל.
וְתַטְבּוֹל שְׁבַע וּמִנִּין בִּירְדָּנָא. וַיִּתּוֹב בְּשָׂרָךְ. קֵךְ
וְאַתְּסִי: וַיִּקְצֹף נַעֲמָן וַיִּקֶּךְ וַיֹּאמֶר הִנֵּה אֲמַרְתִּי אֱלֹו
יֵצֵא יֵצֵא וַעֲמַד וְקָרָא בְּשִׁם־יְהוָה אֱלֹהֵיו וְהִנֵּה
יָדוֹ אֶל־הַמָּקוֹם וְאַסְף הַמִּצָּרַע: וְרַגְזוֹ נַעֲמָן וְאִזִּל.
וַאֲמַר. הֵא הוּתִי אָמַר. דְּלוֹתִי יִפּוֹק מִיִּפְק. וַיָּקוּם
וַיֵּצֵא בְּשִׁמְא דִּי. אֲלֵתִיָּה. וַיְרִים יָדָיו. עַל אֲתֵר
בֵּית מַחְתָּא וְתַתְּסִי סְגִירוֹתָא: הֵלֹא טוֹב אֲבָנָה*)
וּפְרַפְר נַהֲרוֹת דְּמִשְׁק מִכָּל מִימֵי יִשְׂרָאֵל הֵלֹא־
אֲרַחֵץ בָּהֶם וְטַהַרְתִּי וַיִּפֵּן וַיִּקֶּךְ בַּחֲמָה: הֵלֹא מִבִּין
אֲמָנָה וּפְרַפְר נַהֲרֵי דְמִשְׁק. מִכָּל מִי אֶרְעָא דְיִשְׂרָאֵל.
הֵלֹא אֲטַבּוֹל בַּחוּן וְאַתְּסִי. וְאַתְּפִנִי וְאִזִּל בְּרַגְזוֹ:
וַיִּגְשׁוּ עֲבָדָיו וַיַּדְּבִרוּ אֵלָיו וַיֹּאמְרוּ אֲבִי דָבָר גְּדוֹל
הַגִּבְיָא דְבָר אֲלֵךְ הִלּוֹא תַעֲשֶׂה וְאַף כִּי־אָמַר
אֲלֵךְ רַחֵץ וְטַהַר: וְקָרִיבוּ עֲבָדָיו וּמִלִּירוֹ עֲמִיָּה.
וַאֲמַרו. מְרִי אֵלּוּ פַתְגָּמָא רַבָּא. גִּבְיָא. מִלִּיל עַמָּךְ
הֵלֹא תַעֲבִיד. וְאַף אֲדֹהִין דְּאָמַר קֵךְ מִבֵּל וְאַתְּסִי:
וַיַּרְדּוּ וַיִּטְבַּל בִּירְדֵּן שְׁבַע פְּעָמִים בְּדָבָר אִישׁ
הָאֱלֹהִים וַיִּשְׁבּ בְּשָׂרוֹ כִּבְשָׁר נַעַר קָטָן וַיִּטַּהַר:
וְנַחֲת. וּמִבֵּל בִּירְדָּנָא שְׁבַע וּמִנִּין. כְּפַתְגָּמָא דְּגִבְיָא
דִּי. וְתַב בְּשָׂרִיָּה. כִּבְשָׁר יִנִּיק זַעִיר וְאַתְּסִי: וַיִּשְׁבּ אִישׁ
הָאֱלֹהִים הוּא וְכִלְמַחְנֵהוּ וַיִּבְא וַיַּעֲמֵד לְפָנָיו
וַיֹּאמֶר הִנֵּה־נָא יָדַעְתִּי כִּי אֵין אֱלֹהִים בְּכִלְהָאֶרֶץ
כִּי אִם־בְּיִשְׂרָאֵל וְעָתָה קַח־נָא בְּרָכָה מֵאֵת עֲבָדְךָ:
וְתַב לוֹת גִּבְיָא דִּי. הוּא וְכָל מִשְׁרִיתֵיָּה. וְאַתָּא
וְקַם קְדָמוֹהִי. וַאֲמַר. הֵא כְעַן יָדַעְנָא. אֲרִי לִית
אֱלֹהֵי קִים בְּכָל אֶרְעָא. אֲדֹהִין בְּיִשְׂרָאֵל. וְכַעַן. קִפִּיד
כְּעַן תְּקַרְוִבְתָּא מִן עֲבָדְךָ: וַיֹּאמֶר חִי־יְהוָה אֲשֶׁר־
עֲמַדְתִּי לְפָנָיו אִם־אֶקַּח וַיַּפְצֵר־בוֹ לְקַחַת וַיִּמָּאן:
וַאֲמַר. קִים הוּא יִי. דְּמִשְׁמִישְׁנָא קְדָמוֹהִי אִם־אֶקַּבִּיד.
וְאַתְּקִיף בִּיה לְקַבְלָא וְלֹא אָבָא: וַיֹּאמֶר נַעֲמָן וְלֹא
יִתְנָנָא לַעֲבָדְךָ מִשָּׂא צַמֵּד־פְּרָדִים אֲדָמָה כִּי־לֹא־
יַעֲשֶׂה עוֹד עֲבָדְךָ עֲלֵה וּזְבַח לְאֱלֹהִים אֲחֵרִים כִּי אִם־

(*) בסוסיו קרי. (*) אמנה קרי.

חלק הרקודק. (ג) מלאך לאסר. האלף בקמץ. (ד) וירד. בקצת התיגאן באולא לא ברביע: (ה) כהשתחוית. בפשט אחד והיא מלרע
וכ"ה בירושלמים: (א) כעת מחר. אין כאן פסיק בסת"י ובירושלמים: (ב) אשר למלך. בתלשא ימנית:
כא ויקרא (כתר תורה)

הפטרת זאת תהיה

אֲרָם קוֹל רֶכְבִּי קוֹל סוּם קוֹל חֵיל גָּדוֹל וַיֹּאמְרוּ
אִישׁ אֶל־אֶחָיו הִנֵּה שִׁבְר־עֲלֵינוּ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֶת־
מַלְכֵי הַחֲתִים וְאֶת־מַלְכֵי מִצְרַיִם לְבֹא עֲלֵינוּ: וּמִן
קֶדֶם יִי. אֲשַׁתְּמַע לְמִשְׁרֵית אֲרָם. קֹל רִתְּכִין קֹל
סוּסִין. קֹל מִשְׁרִין סָנְיָן. וַיֹּאמְרוּ גִבֹּר לֹא־חֹזֶה. הֵא
אֲנִי עֲנָא מִלְכָּא דִּישְׂרָאֵל. יֵת מַלְכֵי חֲתָאִי. וְיֵת
מַלְכֵי מִצְרַיִם לְמִיתִי עֲלֵנָא: וַיִּקְוּוּ וַיִּנְסוּ בַּנֶּשֶׁף
וַיַּעֲזְבוּ אֶת־אֱהֱלֵיהֶם וְאֶת־סוּסֵיהֶם וְאֶת־חֲסִידֵיהֶם
הַמִּחֲנֶה כַּאֲשֶׁר הָיָא וַיִּנְסוּ אֶל־נַפְשָׁם: וְקָמוּ וַעֲרָקוּ
בְּקִבְלָא. וְשִׁבְקוּ יֵת מִשְׁפָּנֵיהֶן. וְיֵת סוּסוֹתֵיהֶן וְיֵת
חֲמִירֵיהֶן. מִשְׁרִיתָא כְּמָא דְהִיָּא. וַעֲרָקוּ לְשִׁיזְבָּא
נַפְשֵׁיהֶן: וַיִּבְאוּ הַמִּצְרַעִים הָאֵלֶּה עַד־קֶצֶה הַמִּחֲנֶה
וַיִּבְאוּ אֶל־אֱהֱלֵי אֶחָד וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ וַיֵּשְׂאוּ מִשֶּׁם
כֶּסֶף וְזָהָב וּבִגְדִים וַיִּלְכְּדוּ וַיִּטְמְנוּ וַיִּשְׁבּוּ וַיִּבְאוּ אֶל־
אֱהֱלֵי אֶחָד אַחֵר וַיֵּשְׂאוּ מִשֶּׁם וַיִּלְכְּדוּ וַיִּטְמְנוּ: וְאֵתוּ סִגְרִיָּא
הָאֵלֶּין עַד סִיפֵי מִשְׁרִיתָא. וַעֲזָרוּ. לְמִשְׁכַּנָּא דְחָד
וַאֲכָלוּ וּשְׁתִּיאוּ. וְנָסִיבוּ מִתַּמֶּן. כֶּסֶף וְדָהָב
וְלִבְוִשִׁין. וַאֲזָלוּ וַאֲטַמְרוּ. וְתָבוּ. וַעֲזָרוּ לְמִשְׁכַּנָּא
אֲחֵרָא. וְנָסִיבוּ מִתַּמֶּן. וַאֲזָלוּ וַאֲטַמְרוּ: וַיֹּאמְרוּ
אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ לֹא־יִכֵּן אֲנַחְנוּ עֲלֵימָּה הַיּוֹם
הַזֶּה יוֹסֵף־בִּשְׂרָה הוּא וַאֲנַחְנוּ מַחֲשִׁים וְחִינּוּ עַד־
אֹר הַבֶּקֶר וּמִצָּאֵנוּ עוֹן וְעַתָּה לְכוּ וְנִבְאָה וְנִגְיָדָה
בֵּית הַמֶּלֶךְ: וַאֲמָרוּ גִבֹּר לְחִבְרִיָּה. לֹא כִשֵּׁר מָא
דְּאֲנַחְנָא עֲבָדִין. יוֹמָא הַדִּין יוֹם בְּשׁוּרָה הוּא.
וְאֵלּוּ אֲנַחְנָא שְׁתִּקִּין וּמִרְכִּין. עַד גִּיהוֹר צִפְרָא
וַיַּעֲרַעְנָא חוּבָא. וְכַעַן אֵיתוּ וְנִתְמַמִּי. וְנַחֲוִי בֵּית
מִלְכָּא: וַיִּבְאוּ וַיִּקְרְאוּ אֶל־שַׁעַר הָעִיר וַיִּגְיְדוּ לָהֶם
לֵאמֹר בָּאֵנוּ אֶל־מִחֲנֶה אֲרָם וְהִנֵּה אֵין־שָׁם אִישׁ
וְקוֹל אָדָם כִּי אִסְתַּחֲסוּ אִסוּר וְהַחֲמוֹר אִסוּר וְאֱהֱלִים
כַּאֲשֶׁר חֲמָה: וְאֵתוּ. וְקָרוּ לְגִמְרֵי תִרְעָה קִרְתָּא.
וְהוּיָאוּ לְהוֹן לְמִימַר. אֲתִינָא לְמִשְׁרֵית אֲרָם. וְהָא
לֵית תַּמֶּן. גִּבֹּר וְקָר אֲנִישׁ. אֱלֹהִין סוּסִין אֲסִירִין
וְחִמְרִין אֲסִירִין. וּמִשְׁכַּנִּין כְּמָא דְאֲנִין: וַיִּקְרָא
הַשְּׁעָרִים וַיִּגְיְדוּ בֵּית הַמֶּלֶךְ פְּנִימָה: וְקָרוּ גִמְרֵי
תִרְעִיָּא. וְהוּיָאוּ. בֵּית מִלְכָּא לְגִיו: וַיִּקָּם הַמֶּלֶךְ
לֵיכָה וַיֹּאמְרָ אֶל־עַבְדָּיו אֲנִידְהֵנָּא לָכֶם אֶת־אֲשֶׁר־
עָשׂוּ לָנוּ אֲרָם יִדְעוּ בִּירְעֻבִים אֲנַחְנוּ וַיֵּצְאוּ מִן־
הַמִּחֲנֶה לְהַחֲבֶה בַּהֲשָׁדָה*) לֵאמֹר בִּיֵּצְאוּ מִן־
הָעִיר וְנִתְפָּשׁם חַיִּים וְאֶל־הָעִיר נָבֵא: וְקָם מִלְכָּא
בְּלִידָא. וַאֲמַר לְעַבְדָּיו. אַחֲוִי כַעַן לְכוּ. יֵת
דְּעַבְדֵי־נָא אֲנִישׁ אֲרָם. יִדְעִין אֲרִי כַפְנִין וְאֲנַחְנָא. וְנִפְקִין
מִן מִשְׁרִיתָא לֵאשְׁמָרָא בְּחֻקָּא לְמִימַר. אֲרִי יִפְקִין
מִן קִרְתָּא וְנִחֲדִינוּן בְּדִ חִין. וְקִרְתָּא גִיעוֹל: וַיַּעַן

אֶחָד מִעַבְדָּיו וַיֹּאמֶר וַיִּקְחוּ־נָא חֲמִשָּׁה מִן־הַסּוּסִים
הַנִּשְׁאָרִים אֲשֶׁר נִשְׁאָרוּ־בָהּ הֵנָּה כְּלִידֵיהֶם מִן*)
יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר נִשְׁאָרוּ־בָהּ הֵנָּה כְּלִידֵיהֶם מִן יִשְׂרָאֵל
אֲשֶׁר־תָּמוּ וְנִשְׁלַח וְנִרְאָה: וְאֲתִיב חָד מִעַבְדָּיו
וַאֲמַר. וַיִּדְבְּרוּן כַּעַן. חֲמִשָּׁה מִן סוּסוֹתָא שְׂאָרָא
דְּאֲשְׁתָּאֲרוּ בָהּ. הָא אֲנִין. כְּכֹל הַמּוֹנָא דִּישְׂרָאֵל
דְּאֲשְׁתָּאֲרוּ בָהּ. וְאִם יִיבְרוּן הָא אֲנִין. כְּכֹל הַמּוֹנָא
דִּישְׂרָאֵל דְּסָפּוּ. וְנִשְׁלַח וְנִחֲוִי: וַיִּקְחוּ שְׁנֵי רֶכֶב סוּסִים
וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ אֶת־רִי מַחֲנֵה־אֲרָם לֵאמֹר לְכוּ וּרְאוּ:
וְדַבְּרוּ. תִּרְיִן רֶכְבֵי סוּסִין. וְשִׁלַּח מִלְכָּא. בְּתַר מִשְׁרֵית
אֲרָם. לְמִימַר אִיזִידוּ וְחֹזוּ: וַיִּלְכְּדוּ אַחֲרֵיהֶם עַד־הַיַּרְדֵּן
וְהִנֵּה כְלִידֵיהֶם מִלְכָּא בְּגִידִים וּבְלִים אֲשֶׁר־הִשְׁלִיכוּ
אֲרָם בְּהַחֲפֹז*) וַיִּשְׁבּוּ הַמִּלְכָּאִים וַיִּגְדּוּ לְמֶלֶךְ:
וַאֲזָלוּ בְּתִרְיָהֶן עַד יִרְדְּנָא. וְהָא כָּל אֹרְחָא. מִלְכָּא
לְבוֹשִׁין וּמְנִין. דְּרָמוּ אֲנִישׁ אֲרָם בְּאֲתַפְעוּתֵיהֶן
לְמַעַרְק. וְתָבוּ אֲזַגְדִּיא. וְחִיָּאוּ לְמִלְכָּא: וַיֵּצֵא הָעַם
וַיִּבְנוּ אֶת מִחֲנֶה אֲרָם וַיְהִי סִימְלָת בְּשָׁקֶר
וּסְאֲתִים שְׁעָרִים בְּשָׁקֶר כְּדָבָר יְהוָה: וְנִפְקַע עֲמָא.
וּבְזוּ. יֵת מִשְׁרֵית אֲרָם. וְהוּא סִימְלָת בְּסִלְעָא.
וּסְאֲתִין שְׁעָרִין. בְּסִלְעָא כְּפִתְגָמָא דִּיִּי: וְהַמֶּלֶךְ
הַפְּקִיד אֶת־הַשְּׁלִישׁ אֲשֶׁר נִשְׁעַן עַל־יָדוֹ עַל־הַשְּׁעָר
וַיִּרְמָסְהוּ הָעַם בְּשַׁעַר וַיִּמָּת כַּאֲשֶׁר דָּבָר אִישׁ
הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר דָּבָר בְּרַדְת הַמֶּלֶךְ אֲזָיו: וּמִלְכָּא
מְנִי יֵת גִּבְרָא. דְּסָמִיק עַל יְדִיָּה עַל תִּרְעָא. וְדִשְׁוִי
עֲמָא. בְּתִרְעָא וּמִית. כְּמָא דְּמִלִּיק גְּבִיָּא דִּיִּי. דְּמִלִּיק.
כְּדִ נַחַת מִלְכָּא לִוְתִּיָּה: וַיְהִי כְּדָבָר אִישׁ הָאֱלֹהִים
אֶל־הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר סְאֲתִים שְׁעָרִים בְּשָׁקֶר הָאֵל וּסְאֲתִי
סִלְת בְּשָׁקֶר יְהִיָּה כְּעַת מַחֲר בְּשַׁעַר שְׁמִרוֹן: וְהוּא.
כְּדִ מִלִּיק גְּבִיָּא דִּיִּי. עִם מִלְכָּא לְמִימַר. סְאֲתִין
שְׁעָרִין בְּסִלְעָא. וּסְאֲתִי סִימְלָת בְּסִלְעָא. יְהִי כְּעַדְנָא
הַדִּין מַחֲר. בְּתִרְעָא דְשׁוּמְרוֹן: וַיַּעַן הַשְּׁלִישׁ אֶת־
אִישׁ הָאֱלֹהִים וַיֹּאמֶר וְהִנֵּה יְהוָה עָשָׂה אֲרָבוֹת
בְּשָׁמַיִם הִיחִיָּה כְּדָבָר הַזֶּה וַיֹּאמֶר הִנֵּה רָאָה בְּעֵינֶיךָ
וּמִשֶּׁם לֹא תֹאכַל: וְאֲתִיב גִּבְרָא. יֵת גְּבִיָּא דִּיִּי
וַאֲמַר. וְאֵלּוּ יִי. פִּתְחִין וּמִחִית מוֹבָא מִן שְׁמִיָּא.
הִיחִי כְּפִתְגָמָא הַדִּין. וַאֲמַר. הָא אֶת חֲוִי בְּעֵינֶיךָ.
וּמִתַּמֶּן לֹא תִיכּוֹל: וַיְהִי־לֹו כֵּן וַיִּרְמָסוּ אֹתוֹ הָעַם
בְּשַׁעַר וַיִּמָּת: וְהוּא לִיה כֵּן. וְדִשְׁוִי יְתִיָּה עֲמָא.
בְּתִרְעָא וּמִית: וַיִּחַן יְהוָה אֶת־וִירְחָמָם וַיִּפֶּן אֱלֹהִים
לְמַעַן בְּרִיתוֹ אֶת־אַבְרָהָם יִצְחָק וַיַּעֲקֹב וְלֹא אָבָה
הַשְּׁחִיתָם וְלֹא־הִשְׁלִיכָם מִעַד־פָּנָיו עַד־עַתָּה: וְחָם
יִי עֲלִיהוֹן וְרַחֲמִים עֲלֵיהוֹן וְאַחַפְנִי בְּמִימְרֵיהִי לֵאשְׁמָרָא
לְהוֹן. בְּדִיד קִימִיָּה. דְּעַם אַבְרָהָם יִצְחָק וַיַּעֲקֹב.

ולא

(*) המון קרי. (*) בחפוז קרי. (*) ומדלגין ואומרים זה הפסוק במ"ב י"ג.

(*) בשדה קרי.

חלק הדקדוק. (ג) קול סוס. בלא וי"ו בסת"י ובירושלמיים ובס"ה בקצת דפוסים חדשים מוגהים: (ד) ויהי כדבר. היבט ויהי בפשטא:
(ה) וסאה סלה. השוא נח ואף אם יפצא באיזה כפר געיא בוי"ו יען שהתיבה במקף: (ו) ויחן. החית בפתח ברוב התיגאן המדוקדקות:

דָם זָכִי. חִיבוּלִיָּא וּרְבִיתָא נְסִיבְתָּ. וְאַהֲנִית רַחֲמֶךָ
בְּאוֹנֶסְא. וּפְלֻחֲנִי שְׂבָקְתָּ. אָמַר יי' אֱלֹהִים: וְהִנֵּה
הַכִּיתִי בְּכִי אֶל־בְּצֻעֶךָ אֲשֶׁר עָשִׂיתָ וְעַל־דַּמְךָ אֲשֶׁר
הָיוּ בְּתוֹכְךָ: וְהָאֵי תִיתִי פּוֹרְעָנוּתִי עֲדָךְ. בַּחוּבִי
מִמּוֹן אוֹנֶסֶיךָ דְּאַנְסֶתָּ. וְעַל דָּם זָכִי. דְּאַשְׁתַּפִּיךָ
בְּגִיּוֹךָ: הֵיעָמַד לְפָנֶיךָ אִם־תִּתְחַקֵּנָה יְדֶיךָ לַיָּמִים
אֲשֶׁר אֲנִי עָשָׂה אוֹתְךָ אֲנִי יְהוָה דְּבִרְתִּי וְעָשִׂיתִי:
הִיתִקָה לְפִיךָ אִם יִתְחַסְּנָן יְדֶיךָ. לְיוֹמִיָּא. דְּאַנָּא
עֲתִיד לְמַעֲבַד עֲמִיךָ. אָנָּא יי' גְּזִירִית בְּמִימְרִי
וְאַקִּיּוּם: וְהַפִּיצוּתִי אוֹתְךָ בְּגוֹלָם וּזְרִיתִיךָ בְּאַרְצוֹת
וְהִתְפַּתִּי מִמֶּנָּה מִפְּנֵי: וְאֲגִלִּי יִתֶּיךָ לְבִינִי עַמִּיָּא.
וְאַבְדְּרִנֶּיךָ בְּמִדִּינָתָא. וְאַסִּיף סְאוֹבְתֶיךָ מִנֶּיךָ:
וְנִחַלְתָּ בְּךָ לְעִינֵי גוֹלָם וְיִדְעַתְּ בִּי־אֲנִי יְהוָה: וְאַתְקַדֵּשׁ
בִּיךָ לְעִינֵי עַמִּיָּא. וְתִדְעִין אֲרִי אָנָּא יי': ער"

הפטרת קרושים יחזקאל סי' כ'

וְהִיא בְּשָׁנָה הַשְּׁבִיעִית בְּחַמְשֵׁי בַעֲשׂוֹר לַחֹדֶשׁ
בְּאוֹנֶסֶיךָ מִזְקֵנִי יִשְׂרָאֵל לְדַרְשׁ אֶת־יְהוָה וְיִשְׁכּוּ
לְפָנָי: וְהוּא בִּשְׁתָּא שְׁבִיעִיתָא. בְּחַמִּישָׁא בַעֲשָׂרָא
לְדִרְחָא. אָמַר נְבִיא. אֵתוּ גּוֹבְרִין. מִסְבִּי יִשְׂרָאֵל
לְמַתְבַּע אוֹלְפָן מִן קָדְמִי: וְהִיא דְּבִרַּת
יְהוָה אֵלֵי לְאָמַר: וְהוּא פִתְגָם נְבוּזַא מִן קָדְמִי יי'
עָמִי לְמִימְרִי: בֶּן־אָדָם דִּבֶּר אֶת־זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ
אֵלֵהֶם כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוָה הַלְדַּרְשׁ אֹתִי אַתֶּם בָּאִים
חִי־אֲנִי אִם־אֲדַרְשׁ לָכֶם נָאִם אֲדֹנָי יְהוָה: בֶּר אָדָם.
אֶתְנַבֵּי. לְסִבֵּי יִשְׂרָאֵל וְתִימַר דַּהּוֹן. בְּדָנָן אָמַר יי'
אֱלֹהִים. הַלְמַתְבַּע אוֹלְפָן מִן קָדְמִי אֵתוּן אֶתְּ. מִיָּים
אָנָּא אִם אֲשִׁתְּאִיר לָכֶן בְּמִימְרִי. אָמַר יי' אֱלֹהִים:
הַתְשַׁפּוּט אַתֶּם הַתְשַׁפּוּט בֶּן־אָדָם אֶת־תּוֹעֵבּוֹת
אֲבוֹתֶם הוֹדִיעֶם: הַתּוֹכַח יְתַהוֹן. הַתּוֹכַח בֶּר אָדָם.
יֵת תּוֹעֵיבָת אֲבֹתֶיךָ הוֹדִיעֶנָּה: וְאָמַרְתָּ אֵלֵהֶם
כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוָה בְּיוֹם בַּחֲרִי בְּיִשְׂרָאֵל וְאִשָּׁא
יְדֵי לְזָרַע בֵּית יַעֲקֹב וְאוֹדַע לָהֶם בְּאַרְצָן מִצְרַיִם
וְאִשָּׁא יְדֵי לָהֶם לֵאמֹר אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: וְתִימַר
דַּהּוֹן. בְּדָנָן אָמַר יי' אֱלֹהִים. בְּיוֹמָא דְּאַתְרַעִיתִי
בְּיִשְׂרָאֵל. וְקִיּוּמִית בְּמִימְרִי. לְזָרַע דְּבֵית יַעֲקֹב.
וְאַתְגַּלִּיתִי לְמַפְרָקְהוֹן בְּאַרְעָא דְּמִצְרַיִם. וְקִיּוּמִית
בְּמִימְרִי דַּהּוֹן לְמִימְרִי. אָנָּא יי' אֱלֹהֵינוּ: בְּיוֹם
הַהוּא נִשְׁאַתִּי יְדֵי לָהֶם לְחֻצִּיאִם מֵאַרְצָן מִצְרַיִם
אֶל־אַרְצָן אֲשֶׁר־תִּתְּנִי לָהֶם זִבְתָּ חֶלֶב וּדְבַשׁ צָבִי
הִיא לְכַד־הָאֲרָצוֹת: בְּיוֹמָא הַהוּא. קִיּוּמִית בְּמִימְרִי
דַּהּוֹן. לְאַפְקוֹתֶיךָ מֵאַרְעָא דְּמִצְרַיִם. לְאַרְעָא
דִּיהִבִּית דַּהּוֹן. עֲבָדָא חֶלֶב וּדְבַשׁ. תּוֹשַׁבְחָא הִיא
לְכָל מִדִּינָתָא: וְאָמַר אֱלֹהִים אִישׁ שְׂקוּצִי עֵינָיו

וְלֹא אָבָא לְחַבְלוֹתֶיךָ. וְלֹא אֲגִלֵּנּוּן מֵאַרְעָא בֵּית
שְׁכִינְתִּיהָ עַד כְּעַן: ער"

הפטרת אחרי מות יחזקאל סי' כ"ב

וְהִיא דְּבִרְיָהּ אֵלֵי לְאָמַר: וְהוּא פִתְגָם
נְבוּזַא מִן קָדְמִי יי' עָמִי לְמִימְרִי: וְאַתָּה בֶּן־אָדָם
הַתְשַׁפּוּט הַתְשַׁפּוּט אֶת־עֵיר הַדְּמִים וְהוֹדַעְתָּה אֶת
כְּלִיתוֹ עֲבָתִיהָ: וְאַתָּה בֶּר אָדָם. הַתּוֹכַח הַתּוֹכַח יֵת
קָרְתָּא דְּאֲשֶׁר־יִדְם זָכִי בְּגִיּוֹת. וְחָוִי לֵת בֶּר
תּוֹעֵיבָתָהּ: וְאָמַרְתָּ כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוָה עֵיר
שְׂפָכְתָּ דָּם בְּתוֹכָהּ לְבוֹא עֲתָה וְעָשִׂיתָ גְּלוּלִים
עָלֶיהָ לְמִמָּאָה: וְתִימַר. בְּדָנָן אָמַר יי' אֱלֹהִים.
קָרְתָּא. דְּאֲשֶׁר־יִדְם זָכִי בְּגִיּוֹת. מִמָּא עָדָן תִּבְרָה.
וְדַפְלִחִין לְמַעֲוָתָא. בְּגִיּוֹת בְּדִיד לְסִאבוֹתָהּ: בְּדָמֶיךָ
אֲשֶׁר־שְׂפָכְתָּ אֲשַׁמֵּת וּבְגִלּוּלֶיךָ אֲשֶׁר־עָשִׂיתָ מִמָּאָה
וְתִקְרִיבִי יָמֶיךָ וְתִבּוֹא עַד־שְׁנוֹתֶיךָ עַד־כֶּן נִתְתִּיךָ
חֲרָפָה לְגוֹלָם וְקִלְסָה לְכַד־הָאֲרָצוֹת: בַּחוּבִית דָּם
זָכִי דְּאַשְׁדֵּת חֲבֵת. וּבְפּוֹלְחֵן מַעֲוָתֶיךָ. דַּפְלִחֵת
אִסְתְּאֲבֵתָּ. וְקָרִיבִיּוֹם תִּבְרִיךָ. וּמִמָּא עָדָן בְּשִׁתֶּיךָ.
עַד כֶּן. יִהְיֶהֱיֶיךָ חֲסוּדִין לְעַמִּיָּא. וְלַעֲיִב דְּכָר
מִדִּינָתָא: הַקְרִיבוֹת וְהַחֲרָקוֹת מִפְּנֵי יִתְקַלְסוּ־בְךָ
מִמָּאָה הַשֶּׁם רַבַּת הַמְּהוּמָה: דְּקָרִיבִין. וְדַרְחִיקוֹן
מִנֶּיךָ יִתְלַעְבֵּן בִּיךָ. סוֹאֲבֵת שְׂמָא. דְּסִגְיָאן
אֶתְרַגְּשַׁתְּהָ: הִנֵּה נְשִׂיאֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ לְזָרַעוֹ
הָיוּ בְּךָ לְמַעַן שְׂפָדְדֶם: הָא רַבְרָבִי יִשְׂרָאֵל. גִּבֹּר
לְתוֹקְפִיהָ הוּא בִיךָ. בְּדִיד לְמַשְׁפָּךְ דָּם זָכִי: אֲב
וְאִם הִקְלֹו בְּךָ לְגַר עָשׂוּ * בַּעֲשֹׁק בְּתוֹכְךָ יִתּוֹם
וְאַדְמִנָּה הוֹנוּ בְּךָ: אָבָא וְאָמַר אֲקִיזוּ בִיךָ. לְגִיזְרָא.
אָנְסוּ אוֹנֶסָא בְּגִיּוֹךָ. יִתְמִין וְאַרְמִלִין אוֹנִיָּאוּ בִיךָ:
קָדְשִׁי בְּזִית וְאַתְשִׁיבְתִּי חֲלָלְתָּ: עַל קוֹדְשִׁי
בְּפִסְתָּ. וְיֵת יוֹמִי שְׂבִיָּא דִּידִי אֲחִילֵת: אֲנִשִּׁי רַכִּיל
הָיוּ בְּךָ לְמַעַן שְׂפָדְדֶם וְאַל־הָהָרִים אָכְלוּ בְּךָ
זִמָּה עָשׂוּ בְּתוֹכְךָ: גּוֹבְרִי אֲכָלִי קוֹרְצָא הוּא בִיךָ.
בְּדִיד לְמַשְׁפָּךְ דָּם זָכִי. וּבְטוֹרִיָּא פִלְחוּ בִיךָ
לְמַעֲוָתָא. עֵיצֵת חֲטָאִין עֲבָדוּ בְּגִיּוֹךָ: עֲרוֹת־אֲב
גִּלְחָבְךָ מִמָּאָה הִנֵּה עֲנוּ־בְךָ: עֲרִית אָבָא גִלְיָאוּ
בִיךָ. אֵתָא מוֹמָאָה עֲנִיָּאוּ בִיךָ: וְאִישׁ אֶת־אִשָּׁת
רָעָהוּ עָשָׂה תּוֹעֵבָה וְאִישׁ אֶת־פִּלְתּוֹ מִמָּא בְּזִמָּה
וְאִישׁ אֶת־אֲחִיתּוֹ בְּתִדְאֲבִיו עֲנֵה־בְךָ: וְגִבֹּר יֵת
אֶתֶת חֲבִרִיהָ. עֲבָד תּוֹעֵיבָא. וְגִבֹּר יֵת פִּלְתִּיהָ
סִאִיב בְּעֵיצֵת חֲטָאִין. וְגִבֹּר. יֵת אֲחִיתִיה בְּתִדְאֲבִיו
עֲנוּ בִיךָ: שֹׁחַר לְקַחוּ־בְךָ לְמַעַן שְׂפָדְדֶם נִשְׁךְ
וְתִרְבִּית לְקַחְתָּ וְתִבְצָעִי רַעֲיָךְ בַּעֲשֹׁק וְאִתִּי שְׂכַחְתָּ
נָאִם אֲדֹנָי יְהוָה: שׁוֹחֲדָא קִבִּילוּ בִיךָ בְּדִיד לְמַשְׁפָּךְ

הפטרות קדושים

השליכו ובגלולתי מצרים אלהים מאו אני יהוה
אלהיכם: ואמרית להון. גבר שקוצוהי ארחיקו
מקביר עינוהי. ובפולחן מעות מצראי לא
תסתאבון. אנא יי אלהכון: וימרוכי ולא אבו
לשמע אלי איש את-שקוצי עיניהם לא השליכו
ואת-גלולי מצרים לא עזבו ואמר לשפך חמתי
עליהם לכלות אפי בהם בתוך ארץ מצרים:
וסריבו על מימרי. ולא אבו לקבל דנביי. גבר
ית שקוצי עיניהון לא ארחיקו. וית פולחן מעות
מצראי לא שבקו. ואמרית. למשפך חמתי עליהון.
דיחור רוגזי בהון. בגו ארעא דמצרים: ואעש
למען שמי לבדתי החל לעיני הגוים אשר-המה
בתוכם אשר נודעתי אליהם לעיניהם להוציאם
מארץ מצרים: ועבדית בדיד שמי. בדיד לא
יתחל. לעיני עממיא דאנון ביניהון. דאתגליתי
למפרקוהון לעיניהון. דאפקותהון מארעא דמצרים:
ואוציאם מארץ מצרים ואביאם אלה-מדבר:
ואפיקתנון מארעא דמצרים. ואעיקתנון למדברא:
ואתן להם את-חקותי ואת-משפטי הורעתי אותם
אשר יעשה אותם האדם וחי בהם: ויהבית להון
ית קימי. וית דיני הורעית יתהון. דאם יעביר
יתהון. אנשא ייחי בהון בחיי עממא: וגם את
שבתותי נתתי להם להיות לאות ביני וביניהם
לדעת כי אני יהוה מקדשם: ואף ית יומי שביא
דידי יחבית להון. למהוי דאת. בין מימרי וביניהון.
למדע. ארי. אנא יי מקדשהון: וימרוכי בית
ישראל במדבר בחקותי לא-הלכו ואת-משפטי
מאסו אשר יעשה אתם האדם וחי בהם ואת
שבתתי חללו מאד ואמר לשפך חמתי עליהם
במדבר לכלותם: וסריבו על מימרי בית ישראל
במדברא. בקימי לא הליכו וית דיני קצו. דאם
יעביר יתהון אנשא ייחי בהון בחיי עממא. וית
יומי שביא דידי אחירו לחדא. ואמרית. למשפך
חמתי עליהון. במדברא לשיציותהון: ואעשה
למען שמי לבדתי החל לעיני הגוים אשר
הוצאתים לעיניהם: ועבדית בדיד שמי. בדיד
לא יתחל לעיני עממיא. דאפיקתנון לעיניהון:
וגם-אני נשאתי ידי להם במדבר לבדתי הביא
אותם אל-הארץ אשר-נתתי זבת חלב ודבש צבי
היא לבד-הארצות: ואף אנא. קיימית במימרי.
להון במדברא. בדיד לא לאעלא יתהון לארעא
דיהבית. עברא חלב ודבש. תושבחה היא לכל
מדינתא: בקצ"ק מסיימן כאן. יען במשפטי מאסו ואת
חקותי לא-הלכו בהם ואת-שבתותי חללו כי
אחרי גלוליהם לבס הקד: חלף דבדיני קצו. וית

קימי לא הליכו בהון. וית יומי שביא דידי אחירו.
ארי. בתר פולחן מעותהון דבהון טעי: ותחס
עיני עליהם משחתם ולא-עשיתי אותם בלה
במדבר: וחס מימרי. עליהון מלחפלותהון. ולא
עבדית עמהון. גמירא במדברא: ואמר אלה-בניהם
במדבר בחוקי אבותיכם אל-תלכו ואת-משפטיהם
אל-תשטרו ובגלוליהם אל-תתפמאו: ואמרית
לביניהון במדברא. בגזירת אבהתכון לא תהכון.
וית נמוסיהון לא תפרו. ובפולחן מעותהון לא
תסתאבון: אני יהוה אלהיכם בחקותי לכו ואת
משפטי שטרו ועשו אותם: אנא יי אלהכון.
בקימי הליכו. וית דיני שטרו ועבדו יתהון: ואת
שבתותי קדשו והיו לאות ביני וביניהם לדעת
כי אני יהוה אלהיכם: וית יומי שביא דידי קדשו.
ויהון דאת בין מימרי וביניהון. למדע. ארי. אנא
יי אלהכון: ער"

הפטרות אמר יחזקאל סי' מ"ד

והפגנים הגוים בני צדוק אשר שטרו את
משמרת מקדשי בתעות בני-ישראל מעלי המה
יקרבו אלי לשרתני ועמדו לפני דחקריב לי חלב
ודם נאם אדני יהוה: וכהניא לויאי בני צדוק.
דנמרו. ית משמרת מקדשי במטעי בני ישראל
מבשר פולחני. אנון. יתקרבו לפולחני לשמשא
קדמי. וישמשון על מדבחי. לקרבא קדמי תרב
ודם נכסת קודשין. אמר יי אלהים: המה יבאו
למקדשי והמה יקרבו אל-שלתני לשרתני ושטרו
את-משמרת: אנון ייעדון למקדשי. ואנון. יתקרבו
לפתור לחים אפיא דידי לשמשא קדמי. ויטרו
ית משמרת מימרי: והיה בבואם אל-שערי החצר
הפנימית בגדי פשתים ילבשו ולא יעלה עליהם
צמר בשרתם בשערי החצר הפנימית וביתה:
ויהי. במיעדהון לתרעי דרתא גויתא. לבושי בוצא
ילבשו. ולא יהי עליהון כסות עמר. בשמשותהון.
לתרעי. דרתא גויתא וקניו: פארי פשתים יהיו
על-ראשם ומכנסי פשתים יהיו על-מתניהם לא
יחגרו ביוע: קובעין דבוץ יהון על-רישיהון. ומכנסין
דבוץ. יהון על חרציהון. לא ייסרון על חרציהון
על דבהון ייסרון: ובצאתם אל-החצר החיצונה
אל-החצר החיצונה אל-העם יפשוטו את-בגדיהם
אשר-המה משרתים בס והניחו אותם בלשכת
הקדש ולבשו בגדים אחרים ולא יקדשו את-העם
בבגדיהם: ובמשפחהון. מדרתא דקודשא. דרתא
בריתא לאתערבא עם עמא. ישלחון ית לבושיהון
דאנון משמשין בהון. ויתחון יתהון בלישכת

ותבירא. מן עופא ומן בעירא. לא ייכרון
כהניא: ער^י

הפמרת בהר ירמיה ס' י"ז

יהוה עז ומעז ומנוסי ביום צרה אליה גוים יבאו
מאפסי-ארץ ויאמרו אף-שקר נחלו אבותינו
הכל ואין-בם מועיל: יי. תקפי ורוחצני. ומשיזבי
בעדן עקא. לשמע גבורתך. עממין ייתון מסיפי
ארעא. וימרון. ברם לשקרא פלחו אבהתנא.
לקמא ולית בהון הנאה: היעשה-לו אדם אלהים
והמה לא אלהים: האפשר דיעביר ליה אנשא
דחקן. ואנון טעון דלית בהון צורך: לכן הנני
מודיעם בפעם הזאת אודיעם את-ידי ואת-
גבורתי וידעו כי-שמי יהוה: בכין הא אנא מחזי
להון. בומנא הדא. אחינון ית פורענותי וית מחת
גבורתי. וידעון ארי שמי יי: חטאת יהודה
כתובה בעמ ברזל בצפרן שמיר חרושה על-דיוח
לפם ולקרנות מוצחתיכם: חלבי בית יהודה.
כתיבין. בעיט דברזל בטפר שמיר. חריתין על
דיוח דבהון. ולקרנת איגוריוכין: פופר בניהם
מוצחותם ואשריהם על-עץ רענן על גבעות
הגבוהות: פאדכרא בניהון איגוריהון. ואשיריהון
תחות כל איקן עבוף. עד רמתא מנופלתא:
הררי בשלה חידה כדאצרותיה לבן אתן במתיה
א בחטאת כדגבוריה: עד דפחתון על טוריא
בחקרא. נכסיכון כל בית גנויכון לבוא אמסר.
בחובין דחיותון פלחין למעותא בכל תחומכון:
ושמטתה ובה מנחלתה אשר נתתי לך והעבדתיה
את-איביה בארץ אשר לא ידעת פראש קדחתם
באפי עד-עולם תוקד: ואיתי סנאה על ארעכון
ותחי צדיא פשמטתא. ובכין אעביד פורענות
דינין. עד דאגלי יתכון מאחסנתכון דיהבית לבון.
ותשתעבדון לבעלי דבכיכון. בארעא דלא ידעתון.
ארי קדום תקיף פאישא. נפק מן קדמי ברזן
עד עקמא יחוג: פה אמר יהוה ארור הגבר
אשר-יבטח באדם ושם פשר זרעו ומן-יהוה יסור
לבן: פדנן אמר יי. ליט גוברא דיתרחין פאנשא.
וישוי בשרא רוחצניה. ומן מימרא דיני יעדי לביה:
והיה פערער פערבה ולא יראה פייבוא טוב
ושכן חררים במדבר ארץ מלחה ולא תשב:
והי בעבוביתא במישרא. ולא יהוי ארי ייתי
טובא. וישרי דלא ודר במדברא. פארע סדום
דלא אתיתבת: פרוד הגבר אשר יבטח ביהוה

והיה

קודשא. ויכבשון לבושין אחרנין. ולא יתערבון
עם עמא בכבושיהון: וראשם לא יגלחו ופרע לא
ישלחו פסום יכסמו את-ראשיהם: ורישהון לא
יגלחון. ופירוע לא ירבון. ספרא יספרון ית שער
רישיהון: ויין לא-ישתו כד-כהן בבואם ל-החצר
הפנימית: וחמר לא ישתון כל כהן. במיעלהון
דדרתא גייתא: ואלמנה וגרושה לא-יקחו להם
גנשים כי אס-בתולת מורע בית ישראל והאלמנה
אשר-תהיה אלמנה מבין יקחו: וארמלא ומתרכא.
לא יסבון להון גנשין. אלהין בתולתא. מורעא
דבית ישראל. וארמלתא דתחי ארמלתא. שאר
כהניא יסבון: ואת-עמי יורו בין קדש לחל ובין
טמא למטהר וידיעם: וית עמי ילפון. בין קודשא
לחולא. ובין מסאב לדכיא יהודעונון: ועל-דריב
המה יעמדו לשפט^{*} במשפטי ושפטהו^{*} ואת-
תורתיה ואת-חקתיה בכד-מועד ישמרו ואת-
שבתותיה יקדשו: ועל פדונת דינא. אנון יקמוון
למדון. בדיני רעותי ידינונון. וית אריתי וית קימי
בכד מועדי ישרון. וית יומי שביא דיני יקדשון:
ואלמית אדם לא יבוא למטאה כי אס-דאב ולאם
ולבן ולבת לאח ולכחות אשר-לא-היתה לאיש
יפמא: ועד מיתא דאנשא. לא ייעול לאסתאבא.
אלהין לאב. ולאם. ולבר ולבת לאח. ולאתת.
דלא הות לגבר יסתאבון: ואחרי מהרתו שבעת
ימים יספרו-לו: ובתר דכותיה. שבעא ימין ומנון
ליה: וביום בלא אלה-קדש אלה-חצר הפנימית
לשרת פקדש יקריב חטאתו גאם אדני יהוה:
וביום מיעניה לקודשא. דדרתא גייתא לשמשא
בקודשא. יקריב חטאתיה. אמר יי אלהים:
והיתה להם לנחלה אני נחלתם ואחזה לא-תתנו
להם בישראל אני אחוזתם: ותיי להון לחק.
מותר קורבני חוקקהון. ואחסנא. לא תתנון להון
בישראל. מתנון דיהבית להון אנין אחסנתהון:
המנחה והחטאת והאשם המה יאכלום וכד-חרם
בישראל להם יהיה: מנחתא וחטאתא ואשמא.
אנון ייכלונונון. וכד חרמא בישראל דידהון יהי:
וראשית כד-בפורי כל וכד-תרומת כל מכל
תרומתיכם לפהנים יהיה וראשית עריסותיכם
תתנו לפהן להניח ברכה אר-ביתך: וריש פולא
בפורי כולא וכד אפרשות פולא. מכל אפרשותכון.
לכהניא יהי. וריש אצותכון תתנון לכהנא.
לאשראה ברכתא בביתך: כד-גבלה וטרפה מן
העוף ומן-הבהמה לא יאכלו הפהנים: כל גביא

(*) למשפט קרי (*) ישפטהו קרי

חלק הדקדוק. א) בחטאת כל גבולך. ה"ג כל ול"ג בכל בסת"י הסדוקדקים.
כג ויקרא (בתר תורה)

הפטרת בהר

יִתְּנוּבָא אֶתְּוֹן אֶכְלִין וְעֵמֶר נָקִי אֶתְּוֹן דְּבִשְׁוִין.
פְּטִימִיָּא אֶתְּוֹן נָכְסִין. עָמָא לִיתִּיכּוֹן מְפִרְנָסִין:
אֶתְּהַנְחִלּוּת לֹא חֻקְתִּם וְאֶתְּהַחֲלֹקָה לֹא רִפְּאַתִּם
וְנִשְׁפָּרְתָּ לֹא חֲבִשְׁתִּם וְאֶתְּהַנְדַּחַת לֹא הִשְׁבַּתִּם
וְאֶתְּהַאבְרַת לֹא בִקְשַׁתִּם וּבְחֻזְקָה רָדִיתִם אֲתִם
וּבְפִרְדָּ: יִתְּ פִּאבִּיָּא לֹא תִקִּיפְתוּן וּלְמַרְיַעִיָּא לֹא
אִסִּיתוּן. וְלִתְּבִירִיָּא לֹא צִמְדִּיתוּן. וְיִתְּ דֵּאֲפִלְטִרו
לֹא אִתִּיבְתוּן. וְיִתְּ דֵּאֲבִרוּ לֹא בִיעִיתוּן. וּבְתוֹקְפִא.
אֶפְלַחְתוּן בְּהוֹן וּבְקִשְׁוִין: וְתַפּוּצִינָה מִבְּלִי רָעָה
וְתַהֲיִינָה לֹאכְלָה לְכַל־חַיִּית הַשָּׂדֶה וְתַפּוּצִינָה:
וְאֶתְּבִדְרוּ מִבְּלִי פִרְנָס. וְאֶתְּמַסְרוּ לֹאשְׁתִּיצָאָה.
לְכָל מַלְכוּת עַמְמִיָּא וְאֶפְלַחְתוּ: יִשְׁנֹו צֹאנִי בְּכָל־
הַהָרִים וְעַל פְּלִגְבָּעָה רְמָה וְעַל פְּלִפְנֵי הָאָרֶץ
נִפְצֹו צֹאנִי וְאִין דּוֹרֵשׁ וְאִין מִבְּקֵשׁ: מַעֲוֹ עַמִּי
בְּכָל מוֹרִיָּא. וְעַל פֶּר רְמָא מְנוּפְרָא. וְעַל כָּל אִפִּי
אַרְעָא אֶתְּבִדְרוּ עַמִּי. וְלִית דְּתַבַּע וְלִית דְּבָעִי:
דְּכֵן רַעִים שְׁמַעֲו אֶתְּדַבֵּר יְהוָה: בְּכֵן פִּרְנָסִיָּא.
קִבִּירוּ יִתְּ פִּתְגָמָא דִּי: חִיָּאֲנִי נָאם | אֲדִנִּי יְהוָה
אִם־לֹא יַעֲן הִיּוֹת־צֹאנִי | דְּכֹו וְתַהֲיִינָה צֹאנִי לֹאכְלָה
לְכַל־חַיִּית הַשָּׂדֶה מֵאִין רָעָה וְלֹא־דִרְשׁוּ רַעִי אֶת־
צֹאנִי וְיִרְעוּ הָרַעִים אֹתָם וְאֶת־צֹאנִי לֹא רָעוּ:
קִיָּים אָנָּא. אָמֵר יי אֱלֹהִים. אִם לֹא חִקֵּף דִּהּוּ
עַמִּי דְּבִזָּא. וְאֶתְּמַסְרוּ עַמִּי לֹאשְׁתִּיצָאָה. לְכָל
מַלְכוּת עַמְמִיָּא מִבְּלִי פִרְנָס. וְלֹא תִבְעוּ פִּרְנָסִי
יִתְּ עַמִּי. וּפִרְנָסִיו פִּרְנָסִיָּא נִפְשָׁהוּן. וְיִתְּ עַמִּי לֹא
פִּרְנָסִיו: דְּכֵן הָרַעִים שְׁמַעֲו דְּבִרְיָהוּ: בְּכֵן
פִּרְנָסִיָּא. קִבִּירוּ פִּתְגָמָא דִּי: כֹּה־אָמֵר אֲדִנִּי יְהוָה
הִנְנִי לֹא־הָרַעִים וְדִרְשְׁתִּי אֶת־צֹאנִי מִיָּדָם וְהִשְׁבַּתִּים
מִרְעוֹת צֹאן וְלֹא־יִרְעוּ עוֹד הָרַעִים אֹתָם וְהִצַּלְתִּי
צֹאנִי מִפִּיָּהֶם וְלֹא תַחֲיִין דָּהֶם לֹאכְלָה: כְּדֵן אָמֵר
יי אֱלֹהִים. הֵא אָנָּא שְׁלַח רוּגְזִי עַל פִּרְנָסִיָּא וְאֶתְּבַע
יִתְּ עַמִּי מִידְּהוֹן. וְאֶבְטִילֵנּוּן מִלְּפִרְנָסָא עָמָא. וְלֹא
יִפְרְנָסוּן עוֹד. פִּרְנָסִיָּא נִפְשָׁהוּן. וְאִשְׁיִיב עַמִּי
מִידְּהוֹן. וְלֹא יִתְּמַסְרוּן בִּידְהוֹן לֹאשְׁתִּיצָאָה: כִּי
כֹּה אָמֵר אֲדִנִּי יְהוָה הִנְנִי־אֲנִי וְדִרְשְׁתִּי אֶת־
צֹאנִי וּבִקְרָתִים: אֲרִי. כְּדֵן אָמֵר יי אֱלֹהִים. הֵא אָנָּא
מִתְנַגִּי. וְאֶתְּבַע יִתְּ עַמִּי וְאֶבְקִרְנוּן: כְּבִקְרַת
רָעָה עֲדִרוּ בְּיוֹם הִיּוֹתוֹ בְּתוֹד־צֹאנֹו נִפְרָשׁוֹת כֵּן
אֶבְקֵר אֶת־צֹאנִי וְהִצַּלְתִּי אֹתָהֶם מִכַּל־הַמְּקוֹמֹת
אֲשֶׁר־נִפְצֹו שֵׁם בְּיוֹם עֲנָן וְעֶרְפֶּל: כִּמָּא דְּמִבְּקֵר
רָעִיָּא עֲדִרִיָּה. בְּיוֹמָא דִּהּוּי בְּגוֹ עֲנִיָּה וּמִפְּרִישׁ דִּהּוֹן.
כֵּן אֶבְקֵר יִתְּ עַמִּי. וְאִשְׁיִיב יִתְּהוֹן. מִכָּל אֶתְּרִיָּא
דֵּאֶתְּבִדְרוּ לְתַמָּן. בְּיוֹם עֲנָא וְאֶמְטָתָא: וְהוֹצֵאתִים

וְהִיָּה יְהוָה מִבְּמַחֹו: כִּי־דִנְבָרָא. דִּיתְּרַחֲוִין בְּמִימְרָא
דִּי. וְהִיָּה מִימְרָא דִּי רֹחַצִינָה: וְהִיָּה כְּעֵץ | שְׂתוֹל
עֲרִמִים וְעֲרִיבִל יִשְׁלַח שְׂרָשָׁיו וְלֹא יִרָא (*) כִּי־
יָבֹא חֶם וְהִיָּה עֲלֵהוּ רַעֲנָן וּבִשְׁנַת בְּצֻרַת לֹא יִדְאָג
וְלֹא יִמִּישׁ מַעֲשׂוֹת פְּרִי: וְהִיָּה. כִּאִיקוֹן דְּשְׁתִּיד עַל
מִבּוֹעַ דְּמִיָּן. וְעַד נִגְדִין יִשְׁלַח שְׂרָשָׁהִי. וְלֹא יַחֲוִי
אֲרִי יִיתִי חוּמָא. וְיִהּוֹן מִרְפוּהִי עֲבֹתָ. וּבִשְׁנַת
בְּצֻרַתָּא לֹא יִתֵּר. וְלֹא יִפְסוֹק מִלְּמַעַבְד פִּירִין:
עֶקֶב הִלֵּב מִכָּל וְאִנְשׁ הוּא מִי יִדְעֵנּוּ: נְכִיד כְּבֹא.
מִכּוּלָּא וְתִקִּיף הוּא. מִן יִדְעִינָה: אֲנִי יְהוָה חִקֵּר
כָּב בְּתוֹן פְּלִיזָּת וְלִתְּת לֹאִישׁ כְּדִרְכּוֹ (*) כְּפִרִי
מַעֲדָלּוֹ: אָנָּא יי. חִקֵּר כְּבֹא בְּחֵר כּוֹלִיתָא. וְלִמְתָּן
לֹאִנְשׁ כֹּה־רַחֲתִיָּה. כְּפִירִי עוֹבְדוּהִי: קִרָּא דִּגֵּר
וְלֹא יִלְד עֶשֶׂה עֶשֶׂר וְלֹא בְּמִשְׁפָּט בְּחֻצִי יָמוּ (*)
יַעֲזֹבֵנוּ וּבִאֲחֵרִיתוֹ יְהִיָּה נְבֵל: הֵא כְּקוֹרָאָה דְּמִכְנִישׁ
בִּיעֵין דְּכֹא דִּילִיָּה. וּמִשְׁחִין אֶפְרוּחִין דְּבִתְרוּהִי
לֹא יִהְיוּן. כֵּן כָּל גִּבֵּר רִשְׁיַע דְּקִנִּי נָכְסִין כְּבֹא
בְּדִינָא. בְּפִלְגוֹת יוֹמָהִי שְׂבִיק דְּהוֹן. וּבִסּוּפִיָּה
מִתְקִירִי רִשְׁיַעָּא: כִּפְסָא כְּבֹוד מְרוֹם מְרֹאשׁוֹן מְקוֹם
מְקִדְשָׁנוּ: פּוֹרְעֵנוּתָא תִּתְּעִבִיד מִגִּיה מִן קִדָּם
דְּשְׁכִינְתִּיָּה עַל כּוֹרְסִי יִקְרָא בְּשֵׁמִי מְרוּמָא עֵיד
מִן אוּלָּא. מִקְבִּיל אֶתֶר בֵּית מְקִדְשָׁנָא: מְקוֹה
יִשְׂרָאֵל יְהוָה כְּדִעֻבְיָה יִבְשׁוּ יִסּוּרִי (*) בְּאָרֶץ
יִכְתָּבוּ כִּי עֲזָבוּ מְקוֹר מִיסְדִּיָּהֶם אֶתְּיָהוּ: סְבוֹר
יִשְׂרָאֵל יי. כָּל דְּשִׁבְקוּ פּוֹלְחָנָהּ יִבְחָתוּן. וְרִשְׁיַעִיָּא
דְּעִבְרוּ עַל מִימְרָהּ בְּגִיָּהֶם אֲנוּן עֲתִידִין דְּמַפֵּל.
אֲרִי שְׂבִקוּ פּוֹלְחָנָהּ יי. דְּבִדִּילִיָּה אֶתְּמִיתִי עֲלִיהוֹן
יִקְרָא. כְּמִבּוֹעַ דְּמִיָּן דְּכֹא פִסְקִין מוֹהִי: רִפְּאַנִי
יְהוָה וְאַרְפָּא הוֹשִׁיעֵנִי וְאִוְשַׁעָה כִּי תַהֲלִיתִי אֶתָּה:
אִסִּינִי יי וְאַתְּסִי. פְּרוּקִנִי וְאַתְּפִירִיק. אֲרִי תִשְׁבַּחְתִּי
אַתָּה: עֲרִי

הפטרת בחקתי יחזקאל סי' ל"ד

וְהִיָּה דְּבִרְיָהוּ אֲרִי לֹאמֵר: וְהִיָּה פִתְגָם
נְבוּאָה מִן קִדָּם יי עַמִּי לְמִימְרָה: כִּי־אָדָם הִנָּבֵא
עֲדִירוּעִי יִשְׂרָאֵל הִנָּבֵא וְאֶמְרַת אֱלִיָּהֶם לְרַעִים
כֹּה־אָמֵר | אֲדִנִּי יְהוָה הִיָּה רַעִי־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הִיָּה
רַעִים אֹתָם הִלּוּא הִצָּאן יִרְעוּ הָרַעִים: כִּי־אָדָם.
אֶתְּנִפִי עַל פִּרְנָסִי יִשְׂרָאֵל. אֶתְּנִפִי וְתִימֵר דְּהוֹן
לְפִרְנָסִיָּא. כְּדֵן אָמֵר יי אֱלֹהִים. וְוִי עַל פִּרְנָסִי
יִשְׂרָאֵל. דִּהּוּוּ מִפִּרְנָסִין נִפְשָׁהוּן. הֵלֹא לְפִרְנָסָא
עָמָא. אֶתְּמַנִּיָּא פִּרְנָסִיָּא: אֶתְּהַחֲלֵב תֹאכְלוּ וְאֶת־
הַצֶּמֶר תִּלְבְּשׁוּ הַבְּרִיָּאָה תִּזְבַּחוּ הַצָּאן לֹא תִרְעוּ:

(*) יראה קרי. (*) כדרכיו קרי. (*) ימיו קרי. (*) וסורי קרי.

חלק הדקדוק. ב) מבטחו. המ"ת בפתח לפי שהוא ממשקל מפעל וכתב בעל ל"ח בדף פ"ח ע"ב וו"ל ויש מזה המשקל בדגש בקיבוץ
ובבינוי מן משמנים. במשמניו רוון. וכן משגב משגבי ומנוסי. וכן מבטח מבטחי מעוררי. והיה ה' מבטחו. ולהורות שהיתה החי"ת ראויה להדגש
המ"ת פתוחה עכ"ל וכפי הבלל שאותיות אחה"ע לא ידגשו: א) ודרשתי. הו"ו געי:

יהי להון לפרנס: ואני יהוה אלהיה להם לאלהים ועבדי דוד נשיא בתוכם אני יהוה דברתי: ואנא יי. אחי להון לאלה. ועבדי דוד מלכא ביניהון. אנא יי גזרות במימרי: וכרתי להם ברית שלום והשפתי חיה רעה מן הארץ וישבו במדבר לבטח וישנו ביעורים (*): ואגור להון קים שלום. ואבטיל חיתא בשתא מן ארעא. ויתבון במדברא לרוחצון. ויתעתקון בחורשיא: ונתתי אותם וסביבות גבעתי ברכה והורדתי הגשם בעתו גשמי ברכה יהיו: ואשרי יתהון. סחור סחור לבית מקדשי ויהון מברכין. ואחית להון מטר בפיר בעדניה. מטרין דברכאן יהון: ונתן עץ השדה את פרו ויהא ארץ תתן יבולה והיו על אדמתם לבטח וידעו פיראני יהוה: בשברי אתיממות עלם והצלתיים מיד העבדים בהם: ויתן איקן חקלא ית אביה. וארעא תתין עלתתה. ויהון על ארעהון לרוחצון. וידעון ארי אנא יי. פד אתבר ית ניר תוקפהון. ואישיו יבנון. מיד דמפלחין בהון:

הפטרת לשחרית כפור (ישעיה סי' נ"ו)

ואמר סלויסלו פנודרך חרימו מכשול מדרך עמי: וימר אליפו ואזחרו אפנו לב עמא לאורח תקנא. סליקו תקלת רשיעיא מאורח פגשתא דעמי: כי כה אמר רם ונשא שכן עד וקדוש שמו מרום וקדוש אשבון ואתדכא ושפלדווח להחיות רוח שפלים ולהחיות לב גרפאים: ארי כדנן אמר רמא ומנוטלא. דשרי בשמיא וקדיש שמיא. ברומא שרי וקדישא שכינתיה. אמר למפרק לתבירי לבא ולמפיכי רוחא. לקימא רוח מביבין. ולמסעד לב תבירין: כי לא לעולם אריב ולא לנצח אקצוף בירוח סלפני יעטוף ונשמות אני עשיתי: ארי לא לעדמא אתפרע בדין. ולא לאפרש יחי רוגני. ארי רוחי מיתא אנא עתיד לאתבא. ונשמתא אנא עבדית: בעון בצעו קצפתי ואכחו הסתר ואקצוף ויכד שובב בדרך לבו: בחובי ממונהון דאנסו תוה רוגני עליהון ואקיתנון סליקית שכינתי מנהון ומלטילתנון. בדרית גלותהון על דטעו בתר הרחור לבהון: דרכיו ראיתי וארפאהו ונחמהו ושלום נחמים לו ולאבדיו: אורח תיובתהון גריא קדמי ואשבוק להון. וארחים עליהון. ואשלים תנחומין. להון ודממתאבלין עליהון: בורא גוב (* שפתים שלום | שלום לרחוק וקקרב אמר יהוה ורפאתיו: דברא ממלך שפון בפום פד אנשא. אמר שקמא יתעביד לצדיקיא

מן העמים וקבצתים מן הארצות והביאותים אל אדמתם ורעיתים אלהרי ישראל באפיקים ובכל מושבי הארץ: ואפיקנון מביני עממיא. ואכנישנון מן מדינתא ואעילנון לארעהון ואפרניסנון על טורי ישראל. בפציריא. ובכל מותבי ארעא: במרעה טוב נ ארעה אותם ובחרי מרום ישראל יהיה גוהם שם תרפצנה נ בנה טוב ומרעה שמן תרעינה אלהרי ישראל: בפרנוס טוב אפרנים יתהון. ובטור קודשא דישראל יהי בית משריהון. תמן ישרון באתר דיאי. ופרנוס טוב. יתפרנסון על טורי ישראל: אני ארעה צאני ואני ארביצם נאם אדני יהוה: אנא אפרנים עמי ואנא אשרינון לרוחצון. אמר יי אלהים: את האברת אבקש ואתינהנחת אשיב ולנשברת אהבש ואתיחלוקה אחזק ואתישמנה ואתי החזקה אשמיד ארענה במשפט: ית דאברו אתבע וית דאמלטו אתיב. ולתביריא אצמוד. ולמריעיא אסובר. וית חטאיה וית חיביא. אשיצי אפרנים עמי בדינא: ואתנה צאני כה אמר אדני יהוה הנני שלפט בין ששה לשה לאיקים ולעתודים: ואתון עמי. פרנון אמר יי אלהים. האנא דאין בין גבר לגבר. לחטאיה ורחיביא: המעט מכם המרעה הטוב תרעו ויתר מרעיתם תרמסו ברגליכם ומשקעמים תשתו ואת הנזותרים ברגליכם תרפשו: הזעיר לבון. דפרנוס טוב אתון מתפרנסין. ומותר פרנוסיכון. אכלין שמשיוכון ומשתי מתוקן אתון שתן. וית מותרא. שמשיוכון שתן: וצאני מרמס רגליכם תרעינה ומרפש רגליכם תשתינה: ועמי. מותר מיכל שמשיוכון אכלין. ומותר משתי שמשיוכון שתן: לבן כה אמר אדני יהוה אליהם הנניאני ושפטתי בין ששה ברית ובין ששה רוח: בכון. פרנון אמר יי אלהים להון. האנא מתגלי. ואדון בין גבר עתיר. ובין גבר מסבין: יען בצד ובכתף תהדפו ובקרניכם תנחחו פריהנחלות עד אשר הפיצותם אותנה אלהיחוזה: חקף. דברשע ובדרע דחקתון. ובתוקפכון תפרתון כל באביא. עד דבדרתון יתהון לביני מדינתא: והושעתי לצאני ולא תהיינה עוד לבו ושפטתי בין ששה לשה: ואפרוק לעמי. ולא יתמסרין עוד לבוא. ואדון. בין גבר לגבר: וחקמתי עליהם רעה אחד ורעה אתהון את עבדי דוד הוא ירעה אתם והוא יהיה להן לרעה: ואקים עליהון פרנס חד ויפרנים יתהון. ית עבדי דוד. הוא יפרנים יתהון. והוא.

דמנו

חלק (הקדוק. ב) ג) במרעה טוב. בנה טוב. המיתין דגושין: ד) וידעו כי אני ה' היוו געו: (* ביערים קרי *) ניב קרי כד ויקרא (בתר תורה)

הפטרת שחרית כפור

דַּנְמְרוּ אוֹרֵיטִי מִלְּקִדְמִין. וְשִׁלְמָא יתְעַבִּיד לְתַבִּיא
 דְּתַבּוּ לְאוֹרֵיטִי קָרִיב. אָמַר יי' וְאֶשְׁבּוֹק לְהוֹן:
 וְהִרְשָׁעִים בָּיִם נִגְרֵשׁ בִּי הַשְׁקֵט לֹא יוֹכַל וַיִּגְרֶשׁוּ
 מִימִי רֶפֶשׁ וְטִיט: וְרִשְׁיָעִיא בִּימָא דְמִרִיד. דְּבִיעִי
 דְּמִנָּח וְלֹא יָכִיל. וְעִבְרִין מוֹהִי סִיין וְטִין: אֵין
 שְׁלוֹם אָמַר אֱלֹהֵי לְרִשְׁעִים: לִית שְׁלָמָא. אָמַר
 אֱלֹהֵי לְרִשְׁיָעִיא: קָרָא בְּגִזוֹן אֶל־תַּחשָׁךְ בְּשׁוֹפָר
 הָרִם קוֹרָה וְהִנֵּה לְעַמִּי פִשְׁעִם וְלִבִּית יַעֲקֹב
 חֲטֹאתֶם: נִבִּיא אֲכִיל בְּגִזְוֹנָה לֹא תִמְנַע. בְּקַד
 שׁוֹפָרָא אֲרִים קָרָה. וְחֹזִי לְעַמִּי מִרְדֵּיהוֹן. וְלִבִּית
 יַעֲקֹב חוֹבִיָּהוֹן: וְאוֹתִי יוֹם יוֹם יִדְרֶשׁוּן וְדַעַת דְּרִכִּי
 יִחְפְּצוּן בְּגוֹי אֲשֶׁר־צִדְקָה עָשָׂה וּמִשְׁפָּט אֲחִיו לֹא
 עֹזב יִשְׁאֲלוּנִי מִשְׁפָּט־צִדְקָה קִרְבַּת אֱלֹהִים יִחְפְּצוּן:
 וְקִדְמִי. יוֹם יוֹם אֲדַלֵּן תְּבִיעִין. בְּאֵלֹו לְמַדַּע אוֹרְחָן
 דְּתַקְנָן קִדְמִי צָבֹן. כְּעֵמָא דִּיכּוּ עֵבֶר. וּמִדִּין אֲחֵיהִי
 לֹא אֶתְרַחֵק. שְׁאֲדִין מִן קִדְמִי דִּין דְּקִשְׁטָא. בְּאֵלֹו
 לְאֶתְקַרְבָּא לְדַחֲלָתָא דִּי צָבֹן: לְמָה צָמְנוּ וְלֹא
 רָאִית עֲנִינוּ נַפְשָׁנוּ וְלֹא תִדַּע הֵן בָּיוֹם צָמְכֶם
 תִּמְצְאוּ־חֶפֶץ וְכִלְעֻצִּיכֶם תִּנְגְּשׁוּ: אֲמַרִין לְמָא
 אֲנַחְנָא צִימִין וְקִדְמָךְ גְּדִי. מִסְנַפִּין נַפְשָׁתְנָא
 וְקִדְמָךְ יִדַּע. נִבִּיא אִימַר לְהוֹן. הָא בָּיוֹם תַּעֲנִייתְכוֹן
 אֶתְוֹן תְּבִיעִין צוֹרִפִּיכוֹן. וְכִד תִּקְלָתְכוֹן אֶתְוֹן מְקַרְבִּין:
 הֵן לְרִיב וּמִצָּה תַּצּוּמוּ וְלִחְבּוֹת בְּאִגְרוֹף אִרְשָׁע
 לֹא־תַצּוּמוּ כִּיֹּם לְהַשְׁמִיעַ בְּמִרוֹם קוֹלְכֶם: הָא
 לְתַחֲרוּ וּלְמַצּוּ אֶתְוֹן צִימִין. וְלִמְמַחֵי בְּכוֹרֵמִיזָא
 דְּרִשְׁעָא. לֹא תִתְעַנּוּן תַּעֲנִיין בְּאֵלִין. לֹא־שִׁמְעָא
 בְּמִרוֹמָא קִדְכוֹן: הִכּוּהָ יִהְיֶה צוֹם אֲבַחְרֵהוּ יוֹם
 עֲנוֹת אֲדָם נַפְשׁוֹ הִלְכָּהּ בְּאִנְשֵׁי רֹאשׁוֹ וְשִׁק וְאִפֹּר
 יֵצִיעַ הִלְכָּהּ תִּקְרָא־צוֹם וְיוֹם רָצוֹן לִיהוָה: הִתְדָּא
 הִיא תַּעֲנִיתָא דְרַעֲיָנָא בֵּיה. יוֹמָא. דְּמִסְגִּיף אִנְשָׁא
 נַפְשִׁיהָ. כְּפִיָּה רִישִׁיהָ בְּאִנְשׁוֹן כְּפִיָּה. וְעַל שְׁקָא
 וְקִטְמָא בְּאִית. הִתְדָּא אֶתְוֹן קֶרֶן תַּעֲנִי. וְיוֹמָא
 דְרַעֲנָא בֵּיה מִן קֶדָם יי': הִלְכָּהּ זֶה צוֹם אֲבַחְרֵהוּ
 פִּתְחָהּ הִרְצִיבוֹת רִשְׁעָה הִתֵּר אֲגִדּוֹת מוֹטָה וְשִׁלְחָה
 רְצוּצִים חֲפָשִׁים וְכִלְמוֹטָה תִּנְתְּקוּ: הִלְכָּהּ דָּא
 תַּעֲנִיתָא דְרַעֲיָנָא בֵּיה. פִּרְדוּ בְּנִשְׁת רִשְׁעָא. שְׂרוּ
 קִטְרִי כְּתִבִי דִין מִסְטִי. וּפִטְרוּ דִּיהוֹן אֲנִיסִין בְּנִי
 חוֹרִין. וְכִד דִּין מִסְטִי תִסְלָקוּן: הִלְכָּהּ פִּרְס דְרַעֲב
 לְחִמָּה וְעִנִּים מוֹרְדִים תְּבִיא בֵּית בִּי־תִרְאָה עֵרִם
 וְכִסִּיתוּ וּמִבְּשָׂרָה לֹא תִתְעַלֵּם: הִלְכָּהּ תַּפְרִינִים לְכַפְּנָא
 מִלְּחָמָה. וְהַשִּׁיכִין מְטוֹלְטִין תַּעֲלִל כְּגוֹ בִּיחָה.
 אֲרִי חֲזוּ עֲרִמְלָאָה וְתַכְסִּינִיָּה. וּמְקָרִיב בְּשָׂרָה לֹא
 תַכְבוֹשׁ עֵינָה: אִזּוּ יִבְקַע בְּשַׁחַר אוֹרָה וְאֶרְכָּתָה

מִהֲרָה תַצְמַח וְהִלְכָּהּ לְפָנֶיהָ צִדְקָה כְּבוֹד יְהוָה
 יִאֲסֹפָה: גִּבְרִין יִתְגַּלִּי כְּשִׁפְרָפְרָא נְהוֹרָה. וְאִסּוּת
 מִחֲתָה בְּפִרְיעַ תַּפְסָה. וַיִּהְיוּ קִדְמָה וְכֹוֹתָה. בִּיקָר
 מִן קֶדָם יי' תַּחֲכִנִּישׁ: אִזּוּ תִקְרָא וַיְהוָה יַעֲנֶה תְשׁוּעָה
 וַיֹּאמֶר הִנְנִי אִסְתָּסִיר מִתּוֹכָהּ מוֹטָה שְׁלַח אֲצַפַּע
 וְדִבְרֵ־אֲוֹן: בְּכִן תַּצְלִי וַיִּי יִקְבִּיר צְלוֹתָהּ. תְּבִיעִי
 מִן קִדְמוֹהִי וַיַּעֲבִיד בְּעוֹתָהּ. אִם תַּעֲדִי מִבִּינָה
 אִסְטִיוֹת דִּין. מִרְמִז בְּאֲצַפַּע וּמִלְמַלְכָּא מִלִּין דְּאוֹנִים:
 וְתַפְסָה לְרַעֲב נַפְשָׁה וְנַפְשׁ נַעֲנֶה תִשְׁבִּיעַ וּרְחָה
 בְּחִשָּׁה אוֹרָה וְאֶפְלָתָה כְּצֹהֲרִים: וְתִתְפַּח קֶדָם
 כְּפָנָא נַפְשָׁה. וְנַפְשׁ מִסְנַפִּיא תִשְׁבַּע. וַיִּדְנַח
 בְּחִשׁוֹכָא נְהוֹרָה. וְכִכְלָה יְהִי כְּמִיָּהֳרָא: וְנַחֲהָ
 יְהוָה תְּמִיד וְהַשְׁבִּיעַ בְּצַחֲצוּחַת נַפְשָׁה וְעֲצֻמְתָּהּ
 יִחְלִיץ וְהִיִּית פִּנָּן רוּחַ וְכִמְצוּא מִים אֲשֶׁר לֹא
 יִכְזֹבוּ מִימִיו: וַיִּדְבַּרְהָ יי' תִּדְרִיא. וַיִּשְׁבַּע בְּשִׁנִּי
 בּוֹצְרָתָא נַפְשָׁה. וְגוֹפֶה יִיחִי בְּחִי עֲלָמָא. וְתִהִי
 נַפְשָׁה מְלִיא תַפְנוּקִין כְּגִנַּת שְׁקִיא דְּמִרְוִיא.
 וְכִמְבּוּעַ דְּמִיין. דְּלֹא פִסְקִין מוֹהִי: וּבְנִי מִפְּהָ
 חֲרִבוֹת עוֹלָם מוֹסְדִי דוֹר־דוֹר תִּקְוָמָם וְקָרָא לָהּ
 גִּדְר פִּרְץ מְשׁוֹבֵב גְּתִיבוֹת לְשִׁבְתָּ: וַיִּבְנוּן מִנְּהָ
 חֲרִבַּת עֲלָם. יִסּוּדִי דֶר וְדֶר תִּקְוָמִים. וַיִּקְרוּן לָהּ
 מְקָם אוֹרְחָא דְתַקְנָא. מְתִיב רִשְׁיָעִיא לְאוֹרִיתָא:
 אִסְתָּשִׁיב מִשְׁבַּת רִגְלָהּ עֲשׂוֹת חֲפָצָה בָּיוֹם קִדְשִׁי
 וְקִרְאָת לְשִׁבְתָּ עֲנֵג לְקִדּוּשׁ יְהוָה מְכַבֵּד וְכִבְדָּתוֹ
 מַעֲשׂוֹת דְּרִכָּהּ מִמְצוּא חֲפָצָה וְדִבְרֵי דִבְרֵי: אִם
 תִּתִּיב מִשְׁבַּתָּא רִגְלָהּ. לְמַעַבְד צוֹרְפָה בְּיוֹמָא
 דְּקִידְשִׁי. וְתַעֲרַעֲהָ לְשִׁבְתָּא בְּתַפְנוּקִין. לְקִידְשָׁא
 דִּי תִיקָר. וְתִיקָר קִדְמוֹהִי מִלְּמַעַבְד אוֹרְחָה.
 וּמִלְּסוּפְקָא צוֹרְפָה וּמִלְמַלְכָּא מִלִּין דְּאוֹנִים: אִזּוּ
 תִתְעַנֵּג עַד־יְהוָה וְהִרְפַּבְתִּיהָ עַד־כְּמוֹתִי (* אֲרִין
 וְהִאֲכַלְתִּיהָ נַחֲלַת יַעֲקֹב אֲבִיהָ בִּי פִי יְהוָה דִּבֵּר:
 בְּכִין. תִּתְפַּנֵּק קֶדָם יי'. וַיִּשְׁרִינָה עַל תּוֹקְפִי אֶרְעָא.
 וַיִּכְלִדְנָה. פִּירִי אֲחִסְנַת יַעֲקֹב אֲבוּהָ. אֲרִי בְּמִיָּרָא
 דִּי גִזִּיר כִּין: וּמִלְגִּין לִמִּי גִם וּבֹא לְצִיּוֹן גִּזִּיר
 וְלִשְׁבִי פִשַׁע בִּיעַקֵּב נֹאם יְהוָה: וַיִּתִּי לְצִיּוֹן פִּרְיָה.
 וְלִאֲחֻבָּא מוֹרְדִיא דְּבֵית יַעֲקֹב לְאוֹרִיתָא. אָמַר יי':
 וְאֲנִי זֹאת בְּרִיתִי אִתְּם אָמַר יְהוָה רוּחִי אֲשֶׁר
 עָלֶיהָ וְדִבְרִי אֲשֶׁר־שִׁמְתִּי בְּפִיהָ לֹא־יִמּוּשׁוּ מִפִּיהָ
 וּמִפִּי זֶרַע וּמִפִּי זֶרַע זֶרַע אָמַר יְהוָה מַעֲתָה וְעַד־
 עוֹלָם: וְאֲנִי. דִּין קִימִי עֲמַהוֹן אָמַר יי'. רוּחַ קִדְשִׁי
 דְּעָלָהּ. וּפְתַגְמִי נְבוֹאֲתִי דְשׁוּיִתִּי בְּפוּמָהּ. לֹא יַעֲדוּן.
 מְפוּמָּה וּמְפוּם בְּנָה. וּמְפוּם בְּנִי בְנָה אָמַר יי'.
 מִכְּעַן וְעַד עֲלָמָא: ע"י

(* יתיר וי')

ויהי דבריהוה אליינה בן־אמתי לאמר:
והוה פתגם נבואה מן קדם יי'. עם יונה בר אמתי
למימר: קום קך אל־נינוה העיר הגדולה וקרא
עליה כי עלתה רעתם לפני: קום. איזל דנינוה.
קרתא רבתא ואתנפי עליה. ארי סליקת בישתהון
לקדמי: ויקם יונה לברח תרשישה מלפני יהוה
וירד יפו וימצא אניה באה תרשיש ויתן שכרה
וירד בה לבוא עמהם תרשישה מלפני יהוה:
וקם יונה למערק לימא. מן קדם דיתנפי בשמא
דיי'. ונחת ליפו. ואשבח אלפא דאזלא בימא.
ויהב אנרה. ונחת בה למיזל עמהון בימא. מן
קדם דיתנפי בשמא דיי': ויהוה הטיר רוח
גדולה אליהם ויהי סער־גדול בים והאניה חשבה
להשבר: ויי'. ארים רוח־רב על ימא. והוה נחשול
רב בימא. ואלפא. בעיא לאתברא: וייראו
המלחים ויזעקו איש אל־אחיו וימירו את־הכלים
אשר באניה אליהם להקל מעליהם ויונה ירד
אל־ירכתי הספינה וישכב וירדם: ודחילו ספניא.
ובעז גבר מן דחלתיה וחוז ארי לית בהון צורף.
ורמו ית מניא. דבאלפא לימא. לאקלא מנהון.
ויונה. נחת לארעית שדא דבאלפא. ושכיב ורמוך:
ויקרב אליו רב החבל ויאמר לו מה־לך גרם
קום קרא אל־אלהיך אולי יתעשת האלהים לנו
ולא נאבד: וקריב לותיה רב ספניא. ואמר ליה
מא את דמוך. קום צלי קדם אלהיך. מאם. יתרחם
מן קדם יי'. ערנא וקא ניבד: ויאמרו איש אר
רעהו לכו ונפיקה גורלות ונדעה בשלמי הרעה
הזאת לנו ויפלו גורלות ויפל הגורל עליינה:
ויאמרו גבר לחבריה. איתו וגרמי עדבין. ונדע.
בדיד מן בשתא הדא ננא. ורמו עדבין. ונפל
ערבא על יונה: ויאמרו אליו הגידה־נא לנו
באשר דמ־הרעה הזאת לנו מה־מלאכתך ומאין
תבוא מה ארצך ואי־מזה עם אתה: ואמרו ליה
חוי כען ננא. בדיד מן בשתא הדא ננא. מא
עבדתך ומנן את אתי. אידא היא מדינתך. ואי
מדין עמא את: ויאמר אליהם עברי אנכי ואת־
יהוה אלהי השמים אני ירא אשר־עשה את־הים
ואת־היבשה: ואמר להון יהודאה אנא. ומן קדם
יי'. אלהא דשמיא אנא דחיל. דעבד ית ימא וית
יבשתא: וייראו האנשים יראה גדולה ויאמרו
אליו מה־זאת עשית ביידינו האנשים ביימלפני
יהוה הוא ברח כי הגיד להם: ודחילו גובריא

דחלא רבא. ואמרו ליה מא דא עבדתא. ארי
ידעו גובריא. ארי מן קדם דיתנפי בשמא דיי'
הוא עריק. ארי חוי להון: ויאמרו אליו מה
נעשה לך וישתק הים מעלינו כי הים הוקף
וסער: ואמרו ליה מא נעביר קך. וינוח ימא
מננא. ארי ימא אזיל ונחשוליה תקיף: ויאמר
אליהם שאונו והטיכנו אליהם וישתק הים
מעליהם כי יודע אני כי בשלי הפער הגדול הזה
עליכם: ואמר להון. סבוני ורמוני לימא. וינוח
ימא מנכון. ארי ידע אנא. ארי בדידי. נחשולא
רבא. הדין עליכון: ויחתרו האנשים להשיב אר
היבשה ולא יכלו כי הים הוקף וסער עליהם:
ושיטין גובריא. לאתבא ליבשתא ולא יכלו.
ארי ימא אזיל ונחשוליה תקיף עליהון: ויקראו
אל־יהוה ויאמרו אנה יהוה אל־נא נאבדה בנפש
האיש הזה ואכתתן עלינו דם נקיא*) פ־אתה
יהוה באשר חפצת עשית: וצליאו קדם יי' ואמרו.
קביר בעותנא יי' לא כען ניבד. בחובת נפשיה
דגוברא הדין. וקא תתין ערנא חובת דם זבי.
ארי את יי'. כמא דרעוא קדמך עבדתא: וישאו
את־יונה ויטלוהו אל־הים ויעמר הים מזעפן:
ונמלו ית יונה. ורמוהי לימא. ונח ימא מנחשוליה:
וייראו האנשים יראה גדולה את־יהוה ויזכרו
זבח ליהוה ויחרו גדרים: ודחילו גובריא. דחלא
רבא מן קדם יי'. ואמרו לדבחא דיבח קדם יי'.
ונדרו גדרין: וימן יהוה דג גדול לבלע את־יונה
ויהי יונה במעי הדג שלשה ימים ושלשה לילות:
ויומן יי' נונא רבא. למבלע ית יונה. והוה יונה
במעיא דנונתא. תתא יומין ותתא לילין:
ויתפלל יונה אל־יהוה אלהיו ממעי הדגה: וצלי
יונה. קדם יי' אלהיה. ממעיא דנונתא: ויאמר
קראתי מצרה לי באל־יהוה ויענני מבטן שאול
שועתי שמעת קולי: ואמר. צליתי. מדעקת לי.
קדם יי' וקביר צלותי. מארעית תהומא. בעיתי
עבדתא בעותי: ותשליכני מצולה בלבב ימים
ונהר יסבבני פל־משפריה וגליף עלי עברו:
ורמיתני לעומקיא בלבא דימא. ונהרא סחור
סחור לי. כל נחשוליה דימא וגלוי עלי עדו:
ואני אמרת נגרשתי מנגד עיניך אך אוסיף להביט
אל־היכל קדשך: ואנא אמרית. אתרכית מן קדם
מימרך. ברם אוסיף לאסתברא. בהיכלא דקודשך:
אפפוני מים עד־נפש תהום יסבבני סוף חבולש

אפפוני

א'.

חלק הדקדוק. א) אנה. מלרע בכל התיגאן גם בירושלמיים וכולו שארא. וכו"ה כפי הדקדוק וכו"כ בעל מקנה אברם ועיין ערוגת
הבשם: ב) מצרה לי. הלמ"ד רפה בסת"י וכו"ה בירושלמיים ובכרב הדפוסים כי אין בו אתי מרחיק כי הה"א שרשית כי היא סימן
הנקבות וכמו חרה לך דלקמן:

כה ויקרא (כתר תורה)

הפטרת שחרית כפור

קראשי: אקפוני מִיָּא עַד מוֹתָא. תְּהוּמָא סְחֹר
סְחֹר לִי. יִמָּא דְסוּף תְּלִי עֵיד מִן רִישִׁי: לְקַצְבִּי
הָרִים יִרְדְּתִי הָאָרֶץ בְּרַחֲמֶיהָ בְּעֵדִי לְעוֹלָם וְתַעַר
מִשְׁחַת חַיִּי יְהוָה אֱלֹהֵי: לְעַקְרֵי מוֹרִיא נְהִיתִת.
אַרְעָא. נִגְדַת בְּתוֹקְפָהּ עֵיד מְנִי עֲלָמִין. וְאַתָּה
קָרִיב קְדָמָךְ לְאַסְקָא מַחְבְּלָא. חַיִּי יִי אֱלֹהֵי:
בְּהִתְעַשֵּׁת עָלֵי נַפְשִׁי אֲתִידְהוּהָ זְכַרְתִּי וְתִבְּרָא אֵלֶיךָ
תַּפְלִיתִי אֲלֵהִיכֵר קְדֻשָּׁךְ: בְּאַשְׁתַּלְחִיּוֹת עָלֵי נַפְשִׁי.
פּוֹלְחָנָא דִּיִּי אֲדַכְרִית. וְעֹאֲלַת לְקַדְמָךְ צְלוֹתִי.
לְהִיכְלָא דְקוֹדְשָׁךְ: מִשְׁמָרִים הַבְּלִיִּשׁוּא חֲסִדִּים
יַעֲזֹבוּ: לֹא כַעֲמִמִּיא פְּלָחֵי טַעוֹתָא. דְּמֵאֲתֵר
דְּמִתּוּמֵב לַחֹן לִית אֲנֹן יִדְעִין: וְאֲנִי בְּקוֹל תּוֹרָה
אֲזַבְחָה לָךְ אֲשֶׁר נִדְרָתִי אֲשַׁלְמָה יִשְׁוּעָתָה לִיהוָה:
וְאִנְיָ אֶבְקֵל תּוֹשְׁבָהּ אֹדְרָהּ קוֹרְבָנִי אֶקְרִיב קְדָמָךְ.
דְּנִדְרִית אֲשֻׁלִּים. פּוֹרְקֵן נַפְשִׁי בְּצִלוֹ קָדָם יִי:
וְיֹאמֶר יְהוָה דְּגַ וְיִקָּא אֲתִידְהוּהָ אֲלֵהִיפְשָׁה:
וְיֹאמֶר יִי לְנֹנָא. וּפְלִגְט יִת יוֹנָה לִיבְשָׁתָא: וְיִהִי
דְּבִרְיָהּ אֲלִידְהוּהָ שְׁנִית לֵאמֹר: וְהוּהָ פִתְגָם
נְבוּזָה מִן קָדָם יִי. עִם יוֹנָה תְּנִינֹת לְמִימֵר: קוּם
לָךְ אֲלִידְהוּהָ הָעִיר הַגְּדוֹלָה וְקָרָא אֵלֶיהָ אֲתִי
תְּקַרְיָהּ אֲשֶׁר אֲנִי דְבַר אֵלֶיךָ: קוּם. אִיוִּיל לְנִינֹה
קָרְתָּא רַבָּתָא. וְאַתְנָפִי עֲלֶיהָ יִת נְבוּזָתָא. דְּאִנְיָ
מִמְלִיךָ עִמָּךְ: וְיִקָּם יוֹנָה וְיִקָּךְ אֲלִידְהוּהָ בְּדַבַּר
יְהוָה וְנִינֹה הִיתָה עִיר־גְּדוֹלָה לְאֱלֹהִים מִחֻקְךָ
שְׁלֹשֶׁת יָמִים: וְקָם יוֹנָה. וְאִזֵּר לְנִינֹה בְּפִתְגָמָא
דִּיִּי. וְנִינֹה. הִיָּת קָרְתָּא רַבָּתָא קָדָם יִי. מִחֻקְךָ
תִּלְתָּא יוֹמִין: וְיִחַל יוֹנָה לְבֹא בְּעִיר מִחֻקְךָ יוֹם
אַחַד וְיִקְרָא וְיֹאמֶר עוֹד אֲרַבְעִים יוֹם וְנִינֹה
נִהֲפֹכֶת: וְאֲשֵׁרִי יוֹנָה לְמִיעַל בְּקָרְתָּא. מִחֻקְךָ יוֹמָא
חַד. וְאֲכִרִיז וְאֹמֶר. עוֹד אֲרַבְעִין יוֹמִין. וְנִינֹה
מִתְּהַפְכָּא: וְיֹאמְרִינֹו אֲנִשֵּׁי נִינֹה בְּאֱלֹהִים וְיִקְרָאוּ
צוּם וְלִבְשׁוּ שָׂקִים מְגִדֻּלָּם וְעִדְקָמָנָם: וְהִימִינוּ.
אֲנִשֵּׁי נִינֹה בְּמִימְרָא דִּיִּי. וְגִזְרוּ צוּמָא וְדִבְשׁוּ
שִׁקְיָן. מִרְבְּהוֹן וְעַד זַעֲרִהוֹן: וְיַגְעֵה דְּבַר אֲלֵי
מִקְדָּךְ נִינֹה וְיִקָּם מִבְּסֹא וְיַעֲבֵר אֲדָרְתוֹ מַעֲרִי
וְיִכֶם שִׁקְיָן וְיִשְׁבַּ עַרְיָאֲפֵר: וּמִטָּא פִתְגָמָא דְּוִת
מִלְכָּא דְּנִינֹה. וְקָם מִכּוֹרְסֵי מַלְכוּתִיהָ. וְאַעֲדִי לְבוּשִׁי
יִקְרִיהָ מְנִיָּה. וְאַתְפְּסִי שָׂקָא. וְיִתִּיב עַד קְטָמָא:
וְיִזְעַק וְיֹאמֶר בְּנִינֹה מִטָּעַם הַמִּלְכָּה וְגִדְלוֹ לֹא מִרְ
הָאָדָם וְהַבְּהֵמָה הַבֶּקֶר וְהַצֹּאן אֲלִידְהוּהָ מִאֻמָּה
אֲלִידְהוּהָ וּמִיָּם אֲלִידְהוּהָ: וְאֲכִרִיז. וְיֹאמֶר בְּנִינֹה.
מִנְזִירַת מִלְכָּא וְרַבְּרִבְנוּהִי לְמִימֵר. אֲנִשָּׁא וּבְעִירָא
תִּלְרִי וְעֵנָא. לֹא יִטְעִמוּן מִדְּעָם. לֹא יִרְעוּן. וּמִיָּא

לֹא יִשְׁתָּנוּ: וְיִתְפַּסּוּ שָׂקִים הָאָדָם וְהַבְּהֵמָה וְיִקְרָאוּ
אֲלֵי־אֱלֹהִים בְּחֻזְקָה וְיִשְׁכּוּ אִישׁ מִדְּרָכּוֹ הָרַעַה וּמִן־
הַחֲמָם אֲשֶׁר בְּכַפֵּיהֶם: וְיִתְפַּסּוּ שִׁקְיָן. אֲנִשָּׁא
וּבְעִירָא. וְיִצְלוּן קָדָם יִי בְּתַקוּף. וְיִתּוּבוּן. גְּבַר
מֵאֹדְרִיָּה בְּשִׁתָּא. וּמִן חֲטָפָא דְּבִידְהוֹן: מִיִּידְע
יִשׁוּב וְנָחַם הָאֱלֹהִים וְשָׁב מִחֲרוֹן אַפּוֹ וְלֹא נֶאֱבַד:
מִן יָדַע דְּאִית בִּידְהָ חוֹבִין יִתּוּב מְנַהוֹן. מֵאָם
יִתְרַחֵם עֲדָנָא מִן קָדָם יִי. וְיִתּוּב. מִתְקוּף רוֹגְזִיָּה
וְלֹא נִיבַד: וְיִרָא הָאֱלֹהִים אֲתִידְהוּהָ שִׁיחָם בִּיִּישְׁכּוּ
מִדְּרָכּוֹ הָרַעַה וְיִנָּחֵם הָאֱלֹהִים עַרְיָהּ אֲשֶׁר־
דְּבַר הַלְּעִשׂוֹת־לָהֶם וְלֹא עָשָׂה: וְגִלִּי קָדָם יִי יִת
עוֹבְרִיָּהוֹן. אֲרִי תִבּוּ מֵאֹדְרִיָּהוֹן בִּישְׁתָּא. וְתִב
יִי. מִן בְּשִׁתָּא. דְּמִלִּיל לְמַעַבַּד לַחֹן וְלֹא עֲבַד:
וְיִרַע אֲלִידְהוּהָ רַעַה גְּדוֹלָה וְיִתֵּר לוֹ: וּבֹאִישׁ לִינָה
בִּישָׁא רַבָּא. וְתַקוּף לִיהָ: וְיִתְפַּלֵּל אֲלִידְהוּהָ וְיֹאמֶר
אֲנָה יְהוָה הַלּוֹאִיָּה דְּבִרִּי עַרְיָהוֹתִי עַרְיָדְמָתִי
עַל־כֵּן קִדְמָתִי לְכַרְח תְּרַשִּׁישָׁה בִּי יִדְעָתִי בִּי אֲתָה
אֲלִידְהוּהָ וְרַחֵם אֶרְךָ אֲפִים וְרַב־חֲסֵד וְנָחַם עַל־
הָרַעַה: וְצִלִּי קָדָם יִי וְיֹאמֶר. בְּבַעוּ יִי הָלֹא דִין
פְּתָגְמִי. עַד דְּהוּיָתִי קִיָּם עַל אֲרַעִי. עַל בֵּן אוֹחִיתִי
לְמַעַרְק לִימָא. אֲרִי יָדַע אֲנָא. אֲרִי אֲתִי אֲלֵהָ
חֲנָנָא וְרַחֲמָנָא. מִרְחִיק רְגֹז וּמִסְגִּי לְמַעַבַּד מִבְּוֹן.
וּמִתִּיב מִימְרִיהָ מִלֵּאִיתָהּ בְּשִׁתָּא: וְעֵתָה יְהוָה
קִחְנָא אֲתִידְהוּהָ מִמְּנִי בִּי טוֹב מוֹתִי מַחֲיִי: וְכַעַן
יִי. סָב בַּעַן יִת נַפְשִׁי מְנִי. אֲרִי. מִב דְּאֻמוֹת
מִדְּאִיחִי: וְיֹאמֶר יְהוָה תְּהִיטֵב חֲרָה לָךְ: וְיֹאמֶר יִי.
הַלְּחִדָּא תַקוּף לָךְ: וְיִצָּא יוֹנָה מִן־הָעִיר וְיִשְׁבַּ
מִקְדָּם לְעִיר וְיַעֲשֶׂה לוֹ שֵׁם סֶפֶה וְיִשְׁבַּ תַּחְתִּיתָהּ
בְּצֵל עַד אֲשֶׁר יִרְאֶה מִהִּידְהוּהָ בְּעִיר: וְנִפְקֵי יוֹנָה
מִן קָרְתָּא. וְיִתִּיב מִפְּדִנָּה לְקָרְתָּא. וְעֲבַד לִיהָ
תַּמָּן מִמְלָתָא. וְיִתִּיב תַּחְתָּהּ בְּטוֹלָא. עַד דִּיהוּי .
מָא יְהִי בְּסוּף קָרְתָּא: וְיִמִּין יְהוָה אֱלֹהִים קִיקוּן
וְיַעֲלֵם לְיִנָּה לְהִיָּת צֵל עַרְיָאֲשׁוֹ לְהַצִּיל לוֹ
מִרְעָתוֹ וְיִשְׁמַח יוֹנָה עַד־הַקִּיקוּן שְׂמִיחָה גְּדוֹלָה:
וְזִמִּין יִי אֱלֹהִים. קִיקוּן. וְסִלִּיק עֵיד מִן יוֹנָה. לְמַחֲוִי
טוֹלָא עַל רִישִׁיָּה. לְאֲנָנָא לִיהָ מִבְּשִׁתִּיהָ. וְחִדִּי
יוֹנָה. עַד קִיקוּן חֲדוּא רַבָּא: וְיִמִּין הָאֱלֹהִים תּוֹלַעַת
בְּעִדְוֹת הַשְּׁחַר לְמַחֲרַת וְתַף אֲתִידְהוּהָ וְיִיבֵשׁ:
וְזִמִּין יִי אֱלֹהִים תּוֹלַעַתָּא. בְּמִסַּס צִפְרָא בִּימָא
דְּבִתְרוּהִי. וּמַחַת יִת קִיקוּן וְיִבֵּישׁ: וְיִתִּיב לְפִנֵּי
הַשֶּׁמֶשׁ וְיִמִּין אֱלֹהִים רִיחַ קָדִים חֲרִישִׁית וְתַף
הַשֶּׁמֶשׁ עַרְיָאֲשׁ יוֹנָה וְיַתְעֲלָף וְיִשְׁאֵל אֲתִידְהוּהָ
לְמוֹת וְיֹאמֶר טוֹב מוֹתִי מַחֲיִי: וְהוּהָ כְּמִדְּנָה

שְׂמֵשׁ

חלק הדקדוק. ג) ויכס שק. וקף בפתח כרינו: ד) ונחם האלקים. ה) תיבת בפתח: ה) אשר דבר לעשות להם. תיבת דבר במארכה

לא בתביר בסת"י: ו) וימן ה'. תיבת השם בנעיא:

שִׁמְשָׁא. וּמִיָּן יי. רוּחַ קְדוּמָא שְׁתִּיקְתָּא. וּמִפְּחַת שִׁמְשָׁא. עַל רִישָׁא דִּיּוֹנָה וְאַשְׁתְּדִּהּ. וְשִׁאִי ית גַּפְשִׁיהּ לְמַמַּת. וְאָמַר. טַב דְּאִמּוֹת מְדַאִיחִי: וְיֹאמַר אֱלֹהִים אֲדִיּוֹנָה הַיְיִטֵּב חֲרָה־לָךְ עַל־הַקִּיקוֹן וְיֹאמַר הַיְיִטֵּב חֲרָה־לִּי עַד־מוֹת: וְאָמַר יי לִיּוֹנָה. הִלְחָדָא תְּקִיף לָךְ עַל מִקְיָן. וְאָמַר. לְחָדָא תְּקִיף לִי עַד מוֹתָא: וְיֹאמַר יְהוָה אֵתָּה חֲסֵת עַל־הַקִּיקוֹן אֲשֶׁר לֹא־עֲמַדְתָּ בּוֹ וְלֹא נִדְלַתּוֹ שְׁבָךְ לִיָּה הָיָה וּבִן־לִיָּה אָבִד: וְאָמַר יי. אֵת חֲסֵתָא עַל קִיקוֹן. דְּלֹא עֲמַדְתָּא בִּיהּ וְלֹא־רַבִּיתְהִי. דְּבִלְיָא הָרִין הָיָה וּבִלְיָא אוּחְרָנָא אָבִד: וְאֲנִי לֹא אַחוּס עַל־גִּינוּהָ הָעִיר הַגְּדוֹלָה אֲשֶׁר יִשְׁבֶּה הַרְבֵּה מִשְׁתִּים־עֲשָׂרָה רַבּוֹ אֲדָם אֲשֶׁר לֹא־יָדַע בֵּין־יָמֵינוּ לְשִׁמְלֹו וּבַחֲמָה רַבָּה: וְאֲנִי לֹא אַחוּס. עַל גִּינוּהָ קָרְתָּא רַבָּתָא. דְּאִית בֶּהּ. סְגִי מִתְרַתָּא עֲשָׂרִי רַבּוּא אֲנִשָּׁא. דְּלֹא יָדַע בֵּין־יָמֵינוּהָ לְשִׁמְלֹאֲרִיהּ. וּבְעִירָא סְגִי *מִי־אֵל כְּמוֹד נִשְׂא עוֹן וְעָבַר עַל־פֶּשַׁע לְשִׁאֲרִית נַחֲתוּ לֹא־הַחֲזִיק לְעַד אַפּוֹ פִּי־חַפֵּץ חֶסֶד הוּא: לִית בְּרַ מִנָּךְ אֵת הוּא אֱלֹהָא. שְׂבִיק לְעוֹן וּמַעַבְר עַל חוּבִין. לְשִׁאֲרָא דְאַחֲסָנִיתְהּ. לֹא מוֹרִיד לְעַרְמִין רֹגְזִיָּה. אֲרִי רֵעִי לֹא־יִטְבָּא הוּא: יִשׁוּב יִרְחַמְנוּ יִכְבֹּשׁ עֲוֹנֵתֵינוּ וְתִשְׁלֹךְ בְּמַצוּלֹת יָם כְּרִיחֲטָאֲתָם: יִתּוּב מִיִּמְרִיהּ לְרַחֲמָא עֲלֵנָּא. יִשְׁבֹּק עַל חוּבָנָא בְּרַחֲמִיתְהּ. וִירְמִי לְעוֹמְקִי יִמָּא כָּל חֲטָאֵי יִשְׂרָאֵל: תִּתֵּן אֲמַת לְיַעֲקֹב חֶסֶד לְאַבְרָהָם אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעַת לְאַבְרָהָם מִיָּמֵי קָדָם: תִּתֵּן קוֹשְׁטִי יַעֲקֹב לְבִנּוֹהִי כְּמָא דְקִיּוּמָתָא לִיָּה בְּבִית אֵל. טְבוֹת אֲבְרָהָם לְזִרְעִיהּ בְּתִרְזִיהּ כְּמָא דְקִיּוּמָתָא לִיָּה בֵּין בְּתִרְיָא. תְּדַבֵּר לְנָא עֲקִידַת יִצְחָק דְּאֵתְעַקֵּד עַל מִדְּבָחָא קְרָמָךְ. תַּעֲבִיד עֲמָנָא טְבוֹן. דְּקִיּוּמָתָא לְאַבְרָהָם מִיָּמֵי קָדָם: ע"י

בְּתַמְנָא עֲשָׂרִי שָׁנִין. לְמַדְבָּא יֹאשִׁיָּה. שְׁנָה מְלָכָא. ית שָׁפֵן בְּרַ אֲצִלְיָה בְּרַ מְשֻׁלָּם סְפָרָא. בֵּית מְקַדְשָׁא דִּי יי לְמִימְרָ: עֲלָה אֲדִי־חֲקִיָּהּוּ הַכְּהֵן הַגָּדוֹל וְיִתֵּם אֶת־הַכֶּסֶף הַמּוּבָא בֵּית יְהוָה אֲשֶׁר אִסְפוּ שְׁמֵרֵי הַסֶּף מֵאֵת הָעָם: סָק. לֹות חֲלֻקְיָה כְּהֵנָּא רַבָּא. וְיִטְקִים ית כְּסָפָא. דְּמִתְעַל לְבֵית מְקַדְשָׁא דִּי יי. דְּכִנְשׁוּ. אֲמַרְפְּרִיא מִן עֲמָא: וְיִתְנָה *) עַל־יַד עֲשִׂי הַמְלָאכָה הַמְּפַקְרִים בְּבֵית *) יְהוָה וְיִתְנוּ אֹתוֹ לְעֲשִׂי הַמְּלָאכָה אֲשֶׁר בְּבֵית יְהוָה לְחֹזֶק אֶת־בֵּדֶק הַבֵּית: וְיִתְנֻנְיָהּ. עַל יְדֵי עַבְדֵי עַבִּידְתָּא דְּמִמוֹנֵן בֵּית מְקַדְשָׁא דִּי יי. וְיִתְנוּן יִתְיָה. לְעַבְדֵי עַבִּידְתָּא דְּבְבֵית מְקַדְשָׁא דִּי יי. לְתַקְפָּא בְּדָקָא דְּבִיתָא: לְחַרְשִׁים וּלְכַנִּים וּלְגִדְרִים וּלְקִנּוֹת עֲצִים וְאֲכֵנִי טַחֲצֵב לְחֹזֶק אֶת־הַבֵּית: לְגִנְרִיא. וְכֹאֲרִיכְרִיא וְכֹאֲרִגְוִכְרִיא. וְלְמִזְבֵּן אֵעִין וְאֲכֵנִין פְּסִידָן. לְתַקְפָּא ית בֵּיתָא: אֵךְ לֹא־יִחַשְׁבֵּב אֲתָם הַכֶּסֶף הַנָּתֵן עַל־יָדָם כִּי בְּאִמּוֹנָה הֵם עֲשִׂים: בְּרַם לֹא מִתְחַשְׁבִּיב עֲמַהוֹן. כְּסָפָא דְּמִתְיָהִיב עַל יִדְהוֹן. אֲרִי בְּהִימְנוּתָא אֲנִין עַבְדִּין: וּמְדַלְגִין וְאוֹמְרִים בְּסִי' כ"ג וְיִצְוּ הַמֶּלֶךְ אֶת־כָּל־הָעָם לֵאמֹר עֲשׂוּ פֶסַח לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם כְּפָתוּב עַל סֵפֶר הַבְּרִית הַזֶּה: וּפְקִיד מְלָכָא ית כָּל עֲמָא לְמִימְרָ. עַבִּידוּ פֶסַחָא. קָדָם יי אֱלֹהֵכוֹן. כְּמָא דְּכְתִיב. עַל סְפָרָא דְּקִיּוּמָא הָרִין: כִּי לֹא נַעֲשֶׂה כְּפֶסַח הוּא מִיָּמֵי הַשְּׁלֹמֹוֹת אֲשֶׁר שְׁפָטוּ אֶת־יִשְׂרָאֵל וְכָל יָמֵי מְלָכֵי יִשְׂרָאֵל וּמְלָכֵי יְהוּדָה: אֲרִי לֹא אֶתְעַבִּיד כְּפֶסַחָא הָרִין. מִיָּמֵי גִּזְדִּיא. דְּרִגְנוּ ית יִשְׂרָאֵל. וְכָל יָמֵי מְלָכֵי יִשְׂרָאֵל וּמְלָכֵי דְּבֵית יְהוּדָה: כִּי אִסְבְּשָׁמְנָה עֲשָׂרָה שָׁנָה לְמֶלֶךְ יֹאשִׁיָּהוּ נַעֲשֶׂה הַפֶּסַח הַזֶּה לַיהוָה בִּירוּשָׁלַם: אֱלֹהֵינוּ. בְּתַמְנָא עֲשָׂרִי שָׁנִין. לְמַדְבָּא יֹאשִׁיָּה. אֶתְעַבִּיד. פֶּסַחָא הָרִין. קָדָם יי בִּירוּשָׁלַם: וְגַם אֶת־הָאֲבוֹת וְאֶת־הַיָּדְעָנִים וְאֶת־הַתַּרְפִּים וְאֶת־הַגִּלְדִּים וְאֶת־כָּל־הַשְּׁקָצִים אֲשֶׁר נִרְאוּ בְּאַרְץ יְהוּדָה וּבִירוּשָׁלַם בְּעַד יֹאשִׁיָּהוּ לְמַעַן הָקִים אֶת־דְּבָרֵי הַתּוֹרָה הַכְּתוּבִים עַל־הַסֶּפֶר אֲשֶׁר מִצָּא חֲלֻקְיָהוּ הַכְּהֵן בֵּית יְהוָה: וְאֵף ית בְּדִין וְיִת זְכוּרוֹ. וְיִת צְלֻמְנִיא וְיִת טַעוֹתָא וְיִת כָּל שְׁקוּצִיא. דְּאֶתְחַזִּיא בְּאַרְעָא דְּבֵית יְהוּדָה וּבִירוּשָׁלַם. פְּלִי יֹאשִׁיָּה. בְּדִי. לְקִיּוּמָא. ית פְּתַנְמִי אוּרִיתָא דְּכְתִיבִין עַל סְפָרָא. דְּאֶשְׁכַּת. חֲלֻקְיָה כְּהֵנָּא בֵּית מְקַדְשָׁא דִּי יי: וְכִמְהוּ לֹא־הָיָה לְפָנֵינוּ מֶלֶךְ אֲשֶׁר־שָׁב אֶל־יְהוָה כְּכִלְכְּבוֹ וּבְכִלְנַפְשׁוֹ וּבְכִלְמַאֲדוֹ כְּכִל תּוֹרַת מֹשֶׁה וְאַחֲרָיו לֹא־קָם כְּמָהוּ: וְכִוְתִיָּה לֹא הָיָה קְדָמוֹהִי מְלָכָא. דְּתַב לְפִנְחָנָא דִּי יי כְּכִל לְבִיָּה

הפטרת יום שני של פסח מלכים ב' כ"ג

בֵּן־שְׁמֹנֶה שָׁנָה יֹאשִׁיָּהוּ בְּמֶלְכוֹ וּשְׁלֹשִׁים וְאַחַת שָׁנָה מֶלֶךְ בִּירוּשָׁלַם וְשֵׁם אִמּוֹ יִדְרָה בַת־עַדְיָה מִבְּצַקַת: בְּרַ תַּמְנֵי שָׁנִין יֹאשִׁיָּה בְּרַ מֶלֶךְ. וְתִתֵּן וְתִחַדֵּא שָׁנִין. מֶלֶךְ בִּירוּשָׁלַם. וְשֵׁם אִמּוֹהּ. יִדְרָה בַת עַדְיָה מִבְּצַקַת: וַיַּעַשׂ ה' אֲשֶׁר בְּעֵינֵי יְהוָה וַיִּקְרָךְ בְּכִל־דֶּרֶךְ דָּוִד אָבִיו וְלֹא־סָר יָמִין וּשְׁמָאוֹל: וְעַבִּד דְּכֹשֶׁר קָדָם יי. וְאִזֹּל. בְּכִל אוּרִת דָּוִד אָבוּהִי. וְלֹא סָטָא לִימִינָא וְלִשְׁמָאֲרָא: וַיְהִי בְּשִׁמְנָה עֲשָׂרָה שָׁנָה לְמֶלֶךְ יֹאשִׁיָּהוּ שְׁכַת הַמֶּלֶךְ אֶת־שָׁפֵן בֵּן־אֲצִלְיָהוּ בֵּן־מְשֻׁלָּם הַסֶּפֶר בֵּית יְהוָה לֵאמֹר: וְהָיָה

(*) וּמְדַלְגִין לְסוּף מִיכָּה.

(*) וְיִתְנָהוּ קְרִי. בֵּית קְרִי.

וּבְכָל

חֵלֶק הַדְּקוּדָק. (י) מִשְׁתִּים. הַשּׁוֹא שְׁבַשִּׁין נָח וְאֵף שִׁישׁ גֵּינֵא צַמ"ס בַּעֲבוּר שְׁהֵיבָה בַּעֲמֵם מִקָּף וְחִתִּיו דָּנֵשׁ עֵיין בַּמַּחֲבֵר הַתִּינָאן:

כּו וִיקְרָא (כְּתֵר תּוֹרָה)

הפטרת יום שני של פסח

ובכל נפשיה ובכל נכסיה. בכל אריתא דמשה.
ובתרוהי לא קם פותיה: ער"

הפטרה ליום א' דסכות בתרי עשר זכריה"ג

והבאתי אתהשלישית באש וצרפתים בצרף
אתהכסף ובחנתים כבחן אתהזהב הוא יקרא
בשמי ואני אענה אחו אמרתי עמי הוא והוא
יאמר יהוה אלהי: ואעיר ית תלתא בעקא בכור
דאישא. ואצורפנון כמא דצרפין ית בספא.
ואבחרנון כמא דבחרין ית דהבא. הוא יצלי
בשמי. ואנא אקפיד צלותיה. אמרית עמי הוא.
והוא יימר יי אלהי: הנה יוסבא ליהוה וחלק
שקדך בקרבך: הא יומא עתיד למיתי מן קדם
יי. ויפלגון בית ישראל נכסי עממיא בגויף
ירושלם: ואספתי אתהכריתים ואתהירושלם
למלחמה ונלכדה העיר ונשפו הפתים והנשים
תשגלנה *) ויצא חצי העיר בגולה ויתר העם
לא יפרת מן העיר: ואכניש ית כל עממיא
לירושלם לאנחא קרבא. ותתכביש קרתא.
ויתבזון פתיא. ונשיא ישתכבן. ויפוק. פלגה
דקרתא בגלותא. ושאר עמא. לא יפסוק מן קרתא:
ויצא יהוה ונלחם בגוים ההם ביום הלחמו ביום
קרב: ויתגלי יי. ויניח קרבא בעממיא האנון.
ביום אנהותיה קרב על ימא דסוף: ועמדו רגליו
ביום ההוא עדיהר הויתים אשר ערפני ירושלם
מקדם ונבקע הר הויתים מחציו מורחה וימה גיא
גדולה מאד ומש חצי ההר צפונה וחציו נגבה:
ויתגלי בגבורתיה בעדנא ההוא. עד מור ויתא.
דעל אפי ירושלם מפורנחא. ויתבוע טור ויתא
מפלגיה למדנחא ומערבא. חלא רבא לחדא.
ויתלש פלגיה דטורא. לצפונה ופלגיה דדרומא:
ונסתם גיאיהרי פיוניע גייהרים אלאצל * ונסתם
כאשר נסתם מפני הרעש בימי עזיה מלך יהודה
ובא יהוה אלהי פלרקרשים עמך: ויסתתם חלא
דטורא. ארי יממי חלת טוריא לאצל. ותערקון.
כמא דערקתון מן קדם זייעא. דהוה ביומי עוויה
מקד שבטא דבית יהודה. ויתגלי יי אלהי. כר
קדישוהי עמיה: והיה ביום ההוא לא יהיה אור
יקרות יקפאון *): והיה בעדנא ההוא. לא יהי
נהורא. אלהין עדי וגלדי: והיה יוסאחד הוא
ינדע קיהוה לא יום ולא לילה והיה לעת ערב

יהיה אור: והי יומא חד. הוא. יהי ידיע קדם
יי לא כניחור יימם ולא כקבל ליליא. והי לעדן
רמשא יהי נהורא: והיה ביום ההוא יצאו מים
חיים מירושלם חצים אלהים הקדמוני וחצים
אלהים האחרון בקיץ ובחורף יהיה: והי בעדנא
ההוא. יפקין מי מבוע מירושלם. פלגהון לימא
מדנחא. ופלגהון לימא מערבא. בקימא
ובסתוא יהון נפקין: והיה יהוה למקד ערפל
הארץ ביום ההוא יהיה יהוה אחד ושמו אחד:
ותתגרי מכותא דיי על כל יתבי ארעא. בעדנא
ההוא. יפלחון קדם יי בתר חד. ארי שמיא יציב
בעדמא לית בר מניה: יפול כל הארץ בערבה
מגבע דרמון נגב ירושלם וראמה וישבה תחתיה
כמשער בנימן עד מקום שער הראשון עד שער
הפנים ומגדל חננאל עד יקבן המקד: יקפה כל
ארעא כמישרא מגבע דרמון. דרום ירושלם.
ותתכבי ותתיב באתרה למתרע שבט בנימין.
עד אתר. תרעא קדמא עד תרע זוייתא. ומגדל
פקום. עד שיחי מדפא: וישבו בה וחרם לא
יהיה עוד וישבה ירושלם לבטח: ויתבון בה.
וקמלא לא יהי עוד. ותתיב ירושלם דרוחצן:
וזאת תהיה המגפה אשר יגף יהוה את כל
העמים אשר צבאו עד ירושלם המקד בשור והוא
עמד על רגליו ועינו תמקנה בחריהן ולשונו
תמק בפיהם: ודא תהי מחתא. דימחי יי ית כל
עממיא. דמתפנשין ואתן עד ירושלם. יתמסי
בשריה. והוא קאים על רגליו. ועיניהון יתמסיין
בגלגליהון. ולישנהון יתמסי בפומהון: והיה ביום
ההוא תהיה מהומת יהוה רבה בהם והחזיקו איש
יד רעהו ועלתה ידו על יד רעהו: והי בעדנא
ההוא. יהי שגוש קמלא קדם יי סגי בהון.
ויתקפון. גבר ביד חבריה. ותתלש יריה עם ידא
דחבריה: וגסיהורה תלחם בירושלם ואסף חיל
פלגהים סביב זהב וכסף ובגדים לרב מאד:
ואף דבית יהודה. ייתנון עממיא כר אניסין
לאנחא קרבא בירושלם. ויתפנשון נכסי כר
עממיא סחור סחור. דהבא וכסף. ולבושין לסגי
לחדא: וכן תהיה מגפת הפוס הפוד והחמור
וכל הבהמה אשר יהיה במחנות ההמה במגפה
הזאת: וכן תהי מחת סוסיא. כודניא גמלא
וחמרא. וכר בעירא. דיהון במשריתא האנון.

כמחמא

חלק הדקדוק. א) אל אצל. הטעם בה מלעיל כי הסגולתא לא תמעים וכפי משפחה צריך להטעימה אם לעיל אם לרע ובכאן
הוא שם דבר וצריך להטעים באלף לעיל כי בפעלים יתהפך לרע כמו בצלצלי שמע בעבור היותו שם דבר בא מלעיל עיין ברשי
סוף תהלים. ובפעלים ויהי כאשר שמע לרע. וכן זורע זרע שם דבר לעיל. ובפעלים והיה אם זרע ישראל לרע. ורעהו והוא יהיה לך
מעיר לעזור בכיוצא בזה ועיין ערוגת הבשם דף מ' ע"א: ב) וראמה. הוי"ו בנעיא בכל סת"י המדוקקים:

*) תשכנה קרי *) וקפאון קרי.

במחתא הרא: והיה פליגותל מפליגותל הבאים
 על ירושלם ועלו מדי שנה בשנה להשתחות
 למקד יהוה צבאות ולחג את-חג הסוכות: ויהי.
 כל דישתאר מכר עממיא. דמתפנשין ואתן על
 ירושלם. ויסקון בזמן שנה בשנה. למסגד קדם
 מקד עממיא יי צבאות. ולמיחג ית חגא דמטליא:
 והיה אשר לא יעלה מאת משפחות הארץ אל-
 ירושלם להשתחות למקד יהוה צבאות ולא
 עניהם יהיה הגשם: ויהי. דלא יסק. מזרעית עממי
 ארעא לירושלם. למסגד. קדם מקד עממיא יי
 צבאות. ולא עניהון יהי מטרא: ואם משפחת
 מצרים לא תעלה ולא באה ולא עליהם תהיה
 המגפה אשר יגף יהוה את-הגוים אשר לא יעלו
 לחג את-חג הסוכות: ואם מלכות מצרים לא תסק.
 ולא תיתי ולא עניהון יסק נילום. ברם עניהון
 תהי מחתא. דימחי יי ית עממיא. דלא יסקון. למיחג
 ית חגא דמטליא: זאת תהיה חמאת מצרים
 וחמאת פליגותל אשר לא יעלו לחג את-חג
 הסוכות: דא תהי פורענות מצראי. ופורענות כל
 עממיא. דלא יסקון. למיחג ית חגא דמטליא:
 ביום ההוא יהיה ערמצלות הפוס קדש ליהוה
 והיה הפירות בבית יהוה פמזקים לפני המזבח:
 בעדנא ההוא. יהי על פרורות סוסיא. קודשא
 קדם יי. ויהון דוריא בבית מקדשא די. סגיאין
 פמזקיא קדם מדבחה: והיה פליגותל בירושלם
 וביהודה קדש ליהוה צבאות ובאו פליגותל
 ולקחו מהם ובשלו בהם ולא יהיה כנעני עוד
 בבית יהוה צבאות ביום ההוא: ויהי. כל דוד
 בירושלם וביהודה. קודשא קדם יי צבאות. וייתון
 כל דרבחין. ויפסון מנהון ויבשכון בהון. ולא יהי
 עביר תנרא (יג תנרא) עוד. בבית מקדשא די
 צבאות בעדנא ההוא: עד

דוד היא ציון: בכך פנש שלמה ית סבי ישראל.
 וית כל רישי שבמיא רברבי אבהתא לבני ישראל.
 דות מדכא שלמה לירושלם. לאסקא. ית ארון
 קימא די. מקרתא דדוד היא ציון: ויקהלו אל-
 המקד שלמה פליגותל ישראל בירח האתנים
 בחג הוא החדש השביעי: ואתפנישו. דות מדכא
 שלמה כל אנש ישראל. בירחא דעתיקיא קבן
 ליה ירחא קדמא חגא. וכען הוא ירחא שביעאה:
 ויבאו כל זקני ישראל וישאו הפהנים את-הארון:
 ואתו. כל סבי ישראל. ונמלו כהניא ית ארנא:
 ויעלו את-ארון יהוה ואת-אהר מועד ואת-כר
 כרי הקדש אשר באהר ויעלו אתם הפהנים
 והלוים: ואסיקו. ית ארנא די. וית משכן ומנא.
 וית כל מאני קודשא דבמשכנא. ואסיקו יתחון.
 כהניא וזיואי: והמקד שלמה וכל-עדת ישראל
 הנזערים עליו אתו לפני הארון מזבחים צאן
 ובקר אשר לא יספרו ולא ימנו מרב: ומדכא
 שלמה. וכל פגשתא דישראל דאזדמנו עלוהי.
 קימין עמיה קדם ארנא. מנפסין עאן ותורין.
 דלא יתחשבו. ולא יתמנון מפגי: ויבאו הפהנים
 את-ארון ברית יהוה אל-מקומו אל-דבור הבית
 אל-קדש הקדשים אל-תחת פנפי הפרוכים:
 ואעילו כהניא. ית ארון קימא די. לאתריה.
 לבית פפורי דמתוקן ליה בגו ביתא דקדש
 קודשא. לתחות פנפי פרוביא: כי הפרוכים
 פרשים פנפים אל-מקום הארון ויפסו הפרכים
 על-הארן ועל-בדיו מלמעלה: ארי כרוביא פריסין
 גדפיהון. על אתר ארנא. ומסלן פרוביא. על
 ארנא ועל אריחיה מלעילא: ויארכו גהפדים
 וייראו ראשי הפדים מן-הקדש על-פני הדבור
 ולא יראו ההוצה ויהיו שם עד היום הזה: וארכין
 אריחיא. ומתחון רישי אריחיא מן קודשא על אפי
 בית פפורי. ולא מתחון לברא. והו תמן. עד
 יומא הדין: אין בארון רק שני לחות האבנים
 אשר הנח שם משה בחרב אשר פרת יהוה עם-
 בני ישראל בצאתם מארץ מצרים: לית בארנא
 מתחין. להוד. תרין דוחי אבניא. דאצנע תמן.
 משה בחורב. דעליהון פתיבין עשרא פתגמי
 קימא. דגור יי עם בני ישראל. במפקהון מארעא
 דמצרים: ויהי בצאת הפהנים מן-הקדש והענן
 מלא את-בית יהוה: והוה. במפק כהניא מן
 קודשא. וענן אמתא אתמדי ית בית מקדשא
 די: ולא יכרו הפהנים לעמד לשרת מפני הענן
 כימלא כבוד יהוה את-בית יהוה: ולא יכירו

הפטרת יום ב' סוכות מלכים א' סי' ח'

ותשלם פליגותל אשר עשה המקד
 שלמה בית יהוה ויבא שלמה את-קדשו דוד
 אביו את-הפסח ואת-הזהב ואת-הפלים נתן
 באצרות בית יהוה: וישלימת כל עבדתא. דעבר.
 מדכא שלמה בית מקדשא די. ואיתי שלמה.
 ית קודשי דוד אבוהי. ית פספא וית דהבא וית
 מניא. יהב. באוצרי בית מקדשא די: אז יקהל א
 שלמה את-זקני ישראל ואת-כרדאשי המפות
 נשיאי האבות לבני ישראל אל-המקד שלמה
 לירושלם להעלות ב את-ארון ברית יהוה מעיר

כהניא

חלק הדקדוק. (א) אז יקהל. אין פסיק אחר היבט או: (ב) להעלות. הל"ד געי ונוטה קריאתו לפתח: (ג) ויארבו. הוי"ו געי: (ד) ויקרא (בתור תורה)

הפטרת יום שני של סוכות

אנשי יהודה ויתבי ירושלים. כיומי עלמא. וכשנין
דמלקדמין: וקרבתני אליכם למשפט והייתי | עד
ממחר במכשפים ובמנאפים ובנשבעים לשקר
ובעשקי שכר שכיר אלמנה ויתום ומפזיגר ולא
יראוני אמר יהוה צבאות: ואחגלי עליכון למעבד
דינא. ויהי מימרי ככון לסהיר מוחי. בחרשיא
ובגייפא. ובדמשתכעין לשקרא. ובאנסי אנר
אגירא. ארמלא וייתם ומסמן דין גירא ולא דחירו
מן קרמי. אמר יי צבאות: כי אני יהוה לא
שניתי ואתם בנייעקב לא בליחם: ארי. אנא יי
לא אשניתי קימי דמן עלמא. ואתון בני יעקב
אתון מדמן דמן דמאית בערמא הדין דיניה פסיק:
למימי אבתיכם סרתם מחקי ולא שמרתם שובו
אלי ואשובה אליכם אמר יהוה צבאות ואמרתם
במה נשוב: למימי אבתכון. סמיתון מן קימי
ולא נמרתון. תובו לפולחני ואתפני במימרי
לאיטבא לכון. אמר יי צבאות. ואם תימרון במא
נתוב: היקבע אדם אלהים כי אתם קבעים אתי
ואמרתם במה קבענוה המעשר והתרומה: הורגו
גבר קדם דיינא. ארי אתון מרגזין קרמי. ואם
תימרון במא ארגיזנא קדמך במעשריא ובתרומתא:
במארה אתם נארים ואתי אתם קבעים הגוי פלז:
בלטותא אתון מתדטן. וקדמי אתון מרגזין. עמא
פולחון: הביאו אתהפלה מעשר אלפית האוצר
ויהי מרף בביתי ובתנוני נא בזאת אמר יהוה
צבאות אסלא אפתח לכם את הארבות השמים
והריקתי לכם ברכה עד בלידי: אמר גבייא
איתיאו ית פר מעשרא לבית אוצרא. ויהי פרנוס
דממשמשין בבית מקדשי. ונפו כען קדמי בהדא.
אמר יי צבאות. אם לא אפתח לכון. ית פוי
דשמיא. ואחית לכון. טובא עד דתימרון מסת:
וגערתני לכם באכל ולא יושחת לכם את דפרי
האדמה ולא תשפל לכם הגפן בשדה אמר יהוה
צבאות: ואזוף לכון במחפדא. ולא יחפיד לכון
ית אפא דארעא. ולא תתפיד לכון גופנא בתקרא.
אמר יי צבאות: ואשרו אתכם פלהגזים כי
תחיו אתם ארץ חפץ אמר יהוה צבאות: וישבחון
יתכון פר עממיא. ארי תהון אתון יתבין בארע
בית שכינתי ועבדין בה רעותי. אמר יי צבאות:
חזקו עלי דבריכם אמר יהוה ואמרתם מהנדברנו
עדיה: תקיפו קרמי. פתגמיכון אמר יי. ואם
תימרון. במא אסגינא למלא קדמך: אמרתם
שוא עבד אלהים ומהפצע כי שמרנו משמרתו
וכי הלכנו קרננית מפני יהוה צבאות: אמרתון.

כהניא. למקם לשמשא מן קדם עננא. ארי
אתמלי יקרא דיי ית בית מקדשא דיי: אז אמר
שלמה יהוה אמר לשכן בערפל: בכון אמר שלמה.
יי אתרעי. דאשראה שכינתיה בירושלים: בנה
בניתי בית זכר לך מכון לשבתך עולמים: מבנא
בניתי. בית מקדשא קדמך. אתר מתוקן לבית
שכינתך עלמין: ויסב המלך אתפניו ויברך את
פרקתך ישראל וכרקתך ישראל עמד: ואסתר
מלכא ית אפוחי. ובריה. ית כל קהל דישראל.
וכר קהל דישראל קאים: ויאמר ברוך יהוה
אלהי ישראל אשר דבר בפיו את דוד אבי ובידו
מלא לאמר: ואמר. ברוך יי אלהא דישראל.
דגור במימריה. עם דויד אפא. וברעותיה קיים
למימר: למך היום אשר הוצאתי את עמי את
ישראל ממצרים לא בחרתי בעיר מפל שבטי
ישראל לבנות בית להיות שמי שם ואבחר
בדוד להיות ערעמי ישראל: למן יומא. דאפיקית.
ית עמי ית ישראל ממצרים. לא אתרעית בקרתא.
מפל שבטיא דישראל. למבני ביתא. דאשראה
שכינתי תמן. ואתרעית בדויד. למחוי מלכא
על עמי ישראל: ויהי עסלכב דוד אבי לבנות
בית לשם יהוה אלהי ישראל: והוה. כלכא דדויד
אפא. למבני בית. לשמא דיי אלהא דישראל:
ויאמר יהוה אלהי אבי יען אשר היה עסלכבך
לבנות בית לשמי המיבית כי היה עסלכבך:
ואמר יי דויד אפא. חקך דהוה עם לך. למבני
ביתא לשמי. אתקינתא. ארי הוה עם לך. רק
אתה לא תבנה הבית כי אסבנה היצא מחלציה
הוא יבנה הבית לשמי: לחוד את. לא תבני
ביתא. אלהין פר דתוליד. הוא יבני ביתא לשמי:
ויקם יהוה את דברו אשר דבר ואקם תחת דוד
אבי ואשב | ערפסא ישראל כאשר דבר יהוה
ואבנה הבית לשם יהוה אלהי ישראל: וקיים יי.
יתפתגמוהי דמליך. וקמית. תחות דודאפא. ויתיבית
על פורסי מלכותא דישראל. במא דמליך יי.
ובניתי ביתא. לשמא דיי אלהא דישראל: ואשם
שם מקום לאדון אשר שם ברית יהוה אשר ברת
עסאבתינו בהוציא אתם מארץ מצרים: ושניתי
תמן אתר מתוקן לארנא. דתמן קומא דיי. דגור
עם אבהתנא. באפקותיה יתהון מארעא דמצרים:

הפטרת שבת הגדול מלאכי סי' ג'

וערבה ליהוה מנחת יהודה וירושלים כימי
עולם וכשנים קדמניות: ויתקבל קדם יי. קורבן

לא

חלק הדקדוק: א) במכשפים. השוא שבמ"ם נע מפני המאריך שבבית וג"כ המ"ם רפויה: ב) ובמנאפים. המ"ם רפה והשוא נח וצ"ע:

דלמא אתגלי. ואשכח ית ארעא בתובהא
ואמחינה גמירא: וחורין זה הפסוק
הנה אנכי שלח לכם את אליה הנביא לפני בוא יום יהיה הגדול
והנורא:

הפטרת מחר חדש בשמאל א' סי' כ'

ויאמר לו יהונתן מחר חדש ונפקדתא כי יפקד
מושבך: ואמר ליה יהונתן מחר ירחא. ותתבעי.
ארי יהי מרוח בית אסתרותך: ושלשת תרד
מאד ובאת אל המקום אשר נסתרת שם ביום
המעשה וישבת אצל האבן האזל: ובתלות ירחא
תחבעי לחדא. ותהך לאתרא. דאשמתא תמן
ביומא דחולא. ותתיב. בסטר אבן אתא: ואני
שלשת החצים צדה אורה לשלשתי ל למטרה:
ואנא תכתא גרין בקשת שדי. לממחי לידפגגדיסא:
והנה אשלח אתהנער קה מצא את החצים אם
אמר אמר נער הנה החצים | מפקד והנה קחננו
ובאה פירשלוס קה ואין דבר חיייהוה: והא
אשלח ית עזרימא. איזיל איתא ית גדיא. אם
מימר אימר לעזרימא. הא גירא מנך וקכא.
סבחי ואיתא. ארי שקם קה. וקית מדעם ביש
קיום הוא יי: ואספח אמר לעדם הנה החצים
מפקד והלאה קה כי שלחה יהוה: ואם כדן אימר
לעזרימא. הא גירא מנך ודחלאה. איזיל. ארי
שיזכך יי: וחדבר אשר דברנו אני ואתה הנה
יהוה ביני ובינה עד עולם: ופתגמא. דמליקנא
אנא ואת. הא מימרא דיי סחיד. בינא ובינה
עד עולם: ויסתר דוד בשרה ויהי החדש וישב
המקד * עד הלחם לאכול: ואמר דוד בחקלא.
והוה ירחא. ואסתר מקפא. על קחמא למיכל:
וישב המקד עד מושבו בפעם | בפעם אדמושב
חקיר ויקם יהונתן וישב אבנר מצד שאול ויפקד
מקום דוד: ואסתר מקפא. על שוייה. בזמן
בזמן. על שוייא דמתוקן ליה בסטר בותרא.
וקם יהונתן. ואסתר אבנר מסטרא דשאול. והוה
אתרא דדוד מרוח: ולא דבר שאול מאומה ביום
ההוא כי אמר מקרה הוא בלתי טהור הוא פירא
טהור: ולא מליק שאול. מדעם ביומא ההוא.
ארי אמר דלמא עירוע הוה ליה ולא דכי הוא.
או דלמא לאורה אול ואנהנא לא זמנתי: ויהי
ממחרת החדש השני ויפקד מקום דוד ויאמר
שאול ארי יהונתן בנו מדוע לא בא בן ישי גס
תמול גס היום אל הלחם: והוה ביומא דבתרוהי
דהוא עבור ירחא תנינא. והוה אתרא דדוד
מרוח. ואמר שאול ליהונתן בריה. מא דין. לא

לא להנאה מן דיפלה קדם יי. ומא ממון נתהני
לנא. ארי נטרנא מטרת מימריה. וארי הליכנא
במפכות רוחא. מן קדם יי צבאות: ועתה אנחנו
מאשרים ודים גס נכנו עשי רשעה גם בחנו
אלהים וימלטו: וכען. אנחנו משבחין רשיעין.
אף אתקיימו עבדי חמאה. אף גסיאוו. קדם יי
ואשתזבו: אז נדברו יראי יהוה איש אדרעהו
ויקשב יהוה וישמע ויכתב ספר זכרון לפניו
ליראי יהוה ודחשבי שמו: בכן ממליך. דחליא
דיי גבר עם חבריה. ושמיע קדם יי וגלי קדמוהי.
ואתפתיב. ספר דוכנא קדמוהי דחליא דיי.
ודמחשבין ליקרא שמייה: והיו לי אמר יהוה
צבאות ליום אשר אני עשה סגלה וחמלתי
עליהם כאשר יחמל איש ערפנו העבד אתו:
ויהון קדמי. אמר יי צבאות. ליומא. דאנא עתיד
למעבד סגולתא. ואחוס עליהון. כמא דחיים
גוברא. על בריה דפלח יתיה: ושבתם וראיתם
בין צדיק ורשע בין עבד אלהים לאשר לא עבד:
ותתובון ותחזון. בין צדיקא ורשיעיא. בין דפלחו
קדם יי. דללא פלחו קדמוהי: כי הנה היום בא
בער פתגור והיו כדורים וכל עשה רשעה קש
והט אתם היום הבא אמר יהוה צבאות אשר
לא יעזב להם שרש וענף: ארי הא יומא אתי.
בער פתגורא. ויהון כל רשיעיא. וכל עבדי חמאה
חלשין בקשא. ודחיה יתהון יומא דאתי. אמר
יי צבאות. דלא ישבוק להון בר ובר בר: וזרחת
לכם יראי שמי שמש צדקה ומרפא בכנפיה
ויצאתם ופשתם בעגלי מרבק: ותדנח לכוון. דחלי
שמי שמשא דזכו. ואסותא בכנפיה. ותפקון
ותמילון בעגלי רבקא: ועפותם רשעים פיייהו
אפר תחת כפות רגליכם ביום אשר אני עשה
אמר יהוה צבאות: ותדושון רשיעין. ארי יהון
קטמא. תחות פרסת רגליכון. ביומא דאנא עבד
(עתיד למעבד). אמר יי צבאות: * זכרו תורת
משה עבדי אשר צויתי אותו בחרב על פני
ישראל חקים ומשפטים: אדכרו. אוריתא דמשה
עבדי. דפקידת יתיה בחורב עד כל ישראל.
לארפא יתהון קימין ודינין: הנה אנכי שלח
לכם את אליה הנביא לפני בוא יום יהוה הגדול
והנורא: הא אנא שדח לכוון. ית אליה גביא.
קדם. מיתי וימא דעתיד למיתי מן קדם יי. רבא
ודחילא: והשיב לבאבות עד פנים ולב פנים
עד אבותם פן אבוא והפיתי את הארץ חרם:
ויתיב לב אבהן על פניו. ולב פניא עד אבהתהון.

(*) ויין רבתי

(*) אל קרי

אחא

חלק הדקדוק. א) ונפקרת. ב"ה כתיבאן הקוף בוקף גדול: ב) כי שלחך. הש"ן נעי: ג) מסחרת. המ"ם נעי: ד) וישקו. הוי"ו נעי: כח (כתר תורה) ויקרא

הפטר מחר חרש

אֶתָּא בַּר יִשִּׁי. אֵף תִּמְלִי אֵף יוֹמָא דִּין לְחַמָּא :
וַיַּעַן יְהוֹנָתָן אֶת־שְׂאוֹל נִשְׂאֵל נִשְׂאֵל דְּדוֹר מַעֲמָרִי
עַד־בֵּית לָחֶם : וְאֵתִיב יְהוֹנָתָן יֵת שְׂאוֹל. אֲשֶׁת־אָדָּא
אֲשֶׁת־אִיךָ דְּדוֹר. מִנִּי לְמִיזָה עַד בֵּית לָחֶם : וַיֹּאמֶר
שְׁלַחֲנִי נָא כִּי זָבַח מִשְׁפָּחָה לָנוּ בְּעִיר וְהוּא צוּר
לִי אֲחִי וְעַתָּה אֲסִמְצָאֲתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ אִמְלִמָּה נָא
וְאַרְאֶה אֶת־אֲחִי עַרְכָּן לֹא־בָא אֶרְשָׁחֵן הַמָּקֶד :
וַיֹּאמֶר. שְׁלַחֲנִי כַּעַן. אֲרִי שִׁירִי נִכְסֵת קוֹדֵשִׁיא
לְכָל זֶרְעִיתָא נָנָא בְּקֶרְתָּא. וְהוּא פִּקִּיר לִי אֲחִי.
וְכַעַן. אִם אֲשַׁכַּחִית רַחֲמִין בְּעֵינֶיךָ. אֲשַׁתִּיזֵב פְּעֵן
וְאֲחִיו יֵת אֲחִי. עַל בֶּן לֹא עָאֵל. לְפִתְרָא דְּמִקְפָּא :
וַיַּחֲרִי־אֵף שְׂאוֹל בִּיהוֹנָתָן וַיֹּאמֶר לוֹ בְּיָנִיעוּת
הַפְּרִדוֹת הַלּוֹא יִדְעָתִי פִּי־בִחַר אֶתָּה לְבֶן־יִשִּׁי
לְבִשְׁתָּךְ וּלְבִשְׁת עֲרוֹת אִמָּךְ : וּתְקִיף רוּגְזָא דְּשְׂאוֹל
בִּיהוֹנָתָן. וַיֹּאמֶר לִיה. בַּר סֶרְבְּנִיתָא דְּמִרְדּוּתָהּ
קִשְׁיָא. הָא יִדְעָנָא. אֲרִי רַעִי אֶת בֶּבֶר יִשִּׁי.
לְבַהֲתָתְךָ. וּלְבַהֲתָת קֶזֶן אִמָּךְ : כִּי כִרְהִימִים
אֲשֶׁר בֶּן־יִשִּׁי חִי עַד־הָאֲדָמָה לֹא תִפּוֹן אֶתָּה
וּמַלְכוּתְךָ וְעַתָּה שְׁלַח וְקַח אִתּוֹ אֲלִי כִּי בְּרִמּוֹת
הוּא : אֲרִי כָּד יוֹמִיא. דְּבַר יִשִּׁי קִיִּים עַל אֲרַעָא.
לֹא תִתְּקֵן אֶת וּמַלְכוּתְךָ. וְכַעַן. שְׁלַח וְאִיתִינִיָּה
לְוֹתִי. אֲרִי גִבֹּר חַיִּיב קְשׁוֹל הוּא : וַיַּעַן יְהוֹנָתָן
אֶת־שְׂאוֹל אָבִיו וַיֹּאמֶר אֵלָיו לְמָה יוֹמֵת מָה עָשִׂיתָ :
וְאֵתִיב יְהוֹנָתָן. יֵת שְׂאוֹל אָבוּהִי. וַיֹּאמֶר לִיה. לְמָה
יִתְקַמֵּיד מָה עָבַד : וַיִּטֵּל שְׂאוֹל אֶת־הַחֲנִית עָלָיו
לְהַפְּתוֹ וַיִּדַּע יְהוֹנָתָן כִּי־כָדָה הִיא מַעַם אָבִיו לְהַמִּית
אֶת־דָּוִד : וְאֲרִים שְׂאוֹל יֵת מוֹרְנִיתָא. עַלְוָהּ
לְמַמְחָה. וַיִּדַּע יְהוֹנָתָן. אֲרִי גְמִירָא הִיא. מִן אָבוּהִי
לְמַקְטֵל יֵת דָּוִד : וַיִּקֶּם יְהוֹנָתָן מַעַם הַשְּׁחָחֵן בְּחָרִי
אֵף וְלֹא־אֵכֵל בְּיוֹם־הַחֲדָשׁ הַשְּׁנִי לָחֶם כִּי נַעֲצֵב
אֶל־דָּוִד כִּי הִכְלִמוֹ אָבִיו : וְקָם יְהוֹנָתָן. מִן פִּתְרָא
בְּתַקְוָה רַגְזָא. וְלֹא אֵכֵל. בְּיוֹם עֲבוּר יֵרְחָא תַנְיָנָא
לְחַמָּא. אֲרִי אֲתַנְסִים עַל דָּוִד. אֲרִי אֲכַלְמִיָּה
אָבוּהִי : וַיְהִי בַּבֶּקֶר וַיֵּצֵא יְהוֹנָתָן הַשְּׂרָה לְמוֹעֵד

דָּוִד וְנָעַר קָמֵן עִמּוֹ : וְהוּא בְּצַפְרָא. וְנִפְקֵי יְהוֹנָתָן.
לְחַקְקָא לְזִמְנָא דְּאָמַר לִיה דָּוִד. וַיִּנִּיק זְעִיר עִמִּיהָ :
וַיֹּאמֶר לְנָעַר רִץ מִצֹּאנָא אֶת־הַחֲצִים אֲשֶׁר אֲנִכִּי
מִזְרָה הַנָּעַר רִץ וְהוּא־יִרְהֵ הַחֲצִי לְהַעֲבֹרוֹ : וַיֹּאמֶר
לְעוֹלִימִיָּה. רְחוּט. אֵיתָא כַּעַן יֵת גְּרִיָּא. דְּאָנָּא
שְׂרִי. עוֹלִימָא רְחוּט. וְהוּא שְׂרָא גְרָא לְאֶעֱפְרוּתִיהָ :
וַיָּבֹא הַנָּעַר עַד־מְקוֹם הַחֲצִי אֲשֶׁר יִרְהֵ יְהוֹנָתָן
וַיִּקְרָא יְהוֹנָתָן אַחֲרֵי הַנָּעַר וַיֹּאמֶר הֲלֹא תַחֲצִימִמְךָ
וְהִלָּאָה : וְאֶתָּא עוֹלִימָא עַד אַתָּר גְּרָא. דְּשְׂרָא
יְהוֹנָתָן. וְקָרָא יְהוֹנָתָן. בְּתַר עוֹלִימָא וַיֹּאמֶר. הָא
גְּרָא מְנָה וְהִלָּאָה : וַיִּקְרָא יְהוֹנָתָן אַחֲרֵי הַנָּעַר
מִתְּרָה חוּשָׁה אֶל־תַּעֲמִיד וַיִּלְקֹט נֶעַר יְהוֹנָתָן אֶת־
הַחֲצִי* וַיָּבֹא אֶרְצָאֲדָנִיו וְקָרָא יְהוֹנָתָן בְּתַר עוֹלִימָא.
אֲחִי בַּפְּרִיעַ לֹא תַתְּעַבֵּב. וְקִישׁוֹ. עוֹלִימָא דִּיהוֹנָתָן
יֵת גְּרִיָּא. וְאֶתָּא לֹת רְבוּנִיָּה : וְהַנָּעַר לֹא־יָדַע
מֵאֻמָּה אֵךְ יְהוֹנָתָן וְדָוִד יָדְעוּ אֶת־הַדְּבָר : וְעוֹלִימָא
לֹא יָדַע מִדַּעַם. בְּרַם יְהוֹנָתָן וְדָוִד. יָדְעִין יֵת
פִּתְגָמָא : וַיִּתֵּן יְהוֹנָתָן אֶת־כְּלָיו אֶל־הַנָּעַר אֲשֶׁר־
לוֹ וַיֹּאמֶר לוֹ קָד הִבִּיא הָעִיר : וַיְהִיב יְהוֹנָתָן יֵת
זִינִיָּה. לְעוֹלִימָא דִּילִיָּה. וַיֹּאמֶר לִיה. אִיזִיד אֲזַבְּדִּי
לְקֶרְתָּא : הַנָּעַר בָּא וְדָוִד קָם מֵאֲצֵל הַגִּבּוֹר וַיִּפֹּל
לְאַפִּיו אֲרַצָּה וַיִּשְׁתַּחוּ שְׁלֹשׁ פְּעָמִים וַיִּשְׁקוּ אִישׁ
אֶת־רַעֲיוֹהוּ וַיִּכְבְּדוּ אִישׁ אֶת־רַעֲיוֹהוּ עַד־דָּוִד הִגִּיד :
עוֹלִימָא אֶתָּא. וְדָוִד. קָם מִפִּטְרָא אָבִין אֶתָּא דְּלִקְבִיר
דְּרוּמָא. וְנִפְקֵי עַל אֲפוּחִי עַל אֲרַעָא. וְסָגִיד תַּתָּה
זְמִינִן. וְנִשְׁיָקוּ גִבֹּר יֵת חֲבֵרִיָּה. וְכָבֹד גִּבֹּר יֵת
חֲבֵרִיָּה. עַד דָּוִד אֲסָגִי : וַיֹּאמֶר יְהוֹנָתָן לְדָוִד קָד
לְשָׁלוֹם אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְנוּ שְׁנֵינוּ אֲנַחְנוּ בְּשֵׁם יְהוָה
לֵאמֹר יְהוָה יִהְיֶה בֵּינִי וּבֵינֶיךָ וּבֵין זֶרְעֵינוּ וּבֵין זֶרְעֶךָ
עַד־עוֹלָם : וַיֹּאמֶר יְהוֹנָתָן. לְדָוִד אִיזִיד לְשָׁלוֹם.
דְּקִימָנָא תְּרוּגָא אֲנַחְנָא. בְּשָׂמָא דִּיִּי לְמִימָר.
מִימָרָא דִּיִּי. יְהִי סְחִיד בֵּינָא וּבֵינֶיךָ. וּבֵין בָּנֵי.
וּבֵין בָּנֶיךָ עַד עוֹלָמָא : ע"י

(* החצים קרי.

ברכות ההפטר עפ"י נוסח ספרד.

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם. אשר בחר בנביאים טובים. ורצה בדבריהם הנאמרים באמת. ברוך אתה יי הבוחר בתורה ובטשה
עבדו ובישראל עמו ובנביאי האמת והצדק :

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם צור כל העולמים צדיק בכל הדורות. האל הנאמן. האומר ועושה. המדבר ומקיים. כי כל דבריו אמת וצדק.
נאמן אתה הוא יי אלהינו ונאמנים דברך ודבר אחד מדברך אחר לא ישוב ריקם כי אל מלך נאמן ורחמן אתה. ברוך אתה יי
האל הנאמן בכל דבריו :

רחם על ציון כי היא בית חיינו ולעלוּבֵת נפש תושיע במהרה בימינו. ברוך אתה יי משמח ציון בבניה :
שמחנו יי אלהינו באלוהו הנביא עבדך. ובמלכות בית דוד משיחך. במהרה יבוא ויגל לבנו על כסאו לא ישב זר ולא ינחלו עוד
אחרים את כבודו. כי בשם קדשך נשבעת לו שלא יכבה נרו לעולם ועד : ברוך אתה יי מן דוד :

על התורה ועל העבודה ועל הנביאים ועל יום השבת הזה שנתה לנו יי אלהינו לקרושה ולמנוחה לכבוד ולתפארת. על הכל יי אלהינו
אנחנו מודים לך ומברכים אותך יתברך שמך בפי כל חי תמיד לעולם ועד. ברוך אתה יי מקדש השבת : (אמן)

(לגלג רגלים) עַל התורה ועל העבודה ועל הנביאים (לגלג ועל יום השבת הזה) (לפסח ועל יום חג המצות הזה) (לשנעות ועל יום חג השבועות
הזה) (לסוכות ועל יום חג הסוכות הזה) (למניני עזרת ועל יום שמיני חג עצרת הזה) ועל יום טוב מקרא קדש הזה שנתה לנו יי

אלהינו (לקרושה ולמנוחה) לששון ולשמחה לכבוד ולתפארת. על הכל יי אלהינו אנחנו מודים לך ומברכים אותך יתברך שמך בפי כל חי
תמיד לעולם ועד. ברוך אתה יי מקדש (השבת ו) ישראל והומנים : (אמן)

ספר

בתר תורה

הנקרא בלשון קדמונינו

תאג

והוא חומשי תורה

עם תרגום אונקלוס ועם תרגום רבינו סעדיא גאון וללה"ה בלשון ערבי מועתק
מספרי תימן המדויקים ישנים נישנים מכמה באות שנים כאשר עין הקורא החזינה מישרים.
ונלוה אליו ס' חלק הדקדוק על המקרא. חיבור המאה"ג הר"ר יחייא בן כה"ר יוסף
צאלח וללה"ה שהיה ראב"ר ור"ם ומ"צ בעי"ת צנעא ואנפיה. ועם דקדוק התרגום
היועק מכתובת יד מספרים ישנים נושנים כאשר עין הקורא החזינה בהקדמהו. ועם ההפטרות
מקרא. עם תרגום וונתן בן עזיאל וללה"ה.

חלק רביעי ספר במדבר

יצא לאור פעם ראשונה ע"י השתדלות המנהיגים הר"ר שלום ו' כה"ר יוסף עראקי כ"ז
ה'י' ומשנהו הר"ר אברהם ו' כה"ר חיים נדאף ה'י'.
ונלוו אליהם ה"ר שלום ו' יחיא כסאר ה'י' וה"ר יחיא ו' שלמה עראקי כ"ז ה'י'

נדפס
פעם"ק ירושלם תובב"א

בשנת תר"ם לפ"ק

בדפוס הר"ר שמואל הלוי צוקערמאן ה'י'

נוסח תפלה

שנהגו בה מלמדי תינוקות מימי קדם להתפלל בה עם הילדים קודם הלימוד מסודרת על סדר א"ב:

אל לבי פתח. בתורתך יי' תחכמני. גדל יה מעלתי למענך. דברי למודים תלמדני. השיבני אליך ואשובה. ואקראך ותענני. זכה יי' נשמתי. חכמה יקרה תחכמני. טוב יש תנחילני. ישרני ולמדני דתך. כבוש פשעי. לבי מלא דעת. מכל מבשול. נקני והציגני נא. סמוך מפלתי כי. עליך יי' נשענתי. פנה אלי. צדיק דרכיך ישרני. קרבני ומעושק (נ"א ומעונש) פדני. רועה ישראל שמרני. שמור יי' נשמתי. תמיד יומם ולילה תצרני ותענני. טוב יי' לקויו לנפש תדרשנו. טוב לי תורת פיך מאלפי זהב וכסף. טוב להודות ליי' ולזמר לשמך עליון. החייני אלהי הנשמה. וזכני יוצר כל בחכמה. להנות בתורה התמימה. בזכות ישראל הסגולה והשלמה. ולכן יזכה אלי אבי. לשמוע קולי וניבי. להנות בתורה אשר למדני רבי. ועל זאת אישבך. ואפארך וארוממך. ואענה במענה רך. אלה חק. ומוסי' חק. ותוראתה חק. אעדל ללה ולמוסי' ולתוראתה. תבארך אלה למנזל לנא לתורה עלי' גבל סיני עלי' ידי מוסי' רסולה. ברוך השם נותן התורה. ברוך יי' לעולם אמן ואמן. ימלוך יי' לעולם אמן ואמן:

זכרה אלקי' לטובה למעלת אחינו היקרים הרמים ארבעים אדני' כסף המשתדלים להוציא לאור יקרות הספר היקר הזה אשר מעולם לא שזפתו עין רואה. הזלים זהב מכים ויתנו לכסף מוצא אנב דוחק'ייהו. דחקו ונכנסו ליטול כל א' מהם חלק במצוה הרבה הזאת איש איש לפי ערכו כברכת ה' אשר נתן לו העשיר לז' ירבה והדל לא ימעיט לתת פזורנו לגשת אל הקדש. זאת תורת הקדשים. וזאת תורת העולה על כל העובר על הפקודים על שר האלף ספרים האלה:

180 סי' יוסף בן סאלם דאר הי"ו.	22 ח"ר שלום חמדי הלוי ונוב"צ.
44 סי' שלמה אברהם ג"א'ה.	22 ח"ר יוסף צפירה וחנניא כהן וחיים חמדי.
40 סי' שלמה מוסא נמאל.	22 סי' אהרן יוסף דאר.
22 סי' שלמה עראקי ואחיו חיים.	22 סי' שבר כהן ושלמה מורחי ויחייא דוד.
20 סי' יחייא דוד עראקי הכהן.	22 סי' שמואל אהרן וחבריו.
22 סי' ישראל ב"ר יוסף מסעור.	22 סי' חיים לוי ויוסף שרפי ויוסף חאסר.
22 סי' יחייא בן שלום סרי הלוי ואחיו.	22 סי' יוסף דמתי וחיים סעדור וסעיד ימני.
22 סי' שלום יוסף טובי ויעיש קצ'אעי.	22 סי' דוד כהן ויוסף גופאן ויוסף נמל ומ' סעדה קהא.
22 סי' סעיד יחייא מוסי' ויוסף גמל.	22 סי' סאלם קדואני ודוד צארים ודוד עזידי וחיים יורא.
22 סי' שלמה חאזי ויחייא מנצור.	22 סי' אהרן מסעור ושלום גהסי וחיים ימני.

ותשואות חן והודות, משא"ת ברכה עשר ידות, יאתיו לנחל השכל ומעין התבונה, ה"ה השר היקר והנכבד, נשיא נשיאים, וראש הנגידים, מזר"ק חכמים נכבדים, כקש"ת האדון הנעלה וכו', נו"מ ח' ענתיבי הי"ו, אשר היה לנו כעת לאחיסמ"ך, ויתן לכסף מוצא סך מה בהלואת חן וחסד, תהי משכורתו שלימה משמי מעונים, אורך ימים ושנים, בעושר וכבוד בבנים משכילים ונבונים. שקמים ושאננים. על מי מנוחות חונים. אבי"ר.

יה"ר חפץ ה' בידם יצלה ויזכו לגומרה. ברוך והדרה. וזכות התורה הקדושה וזכות לומדיה תינוקות של בית רבן הבל שאין בו חטא. עליהם תגן. אלה המגן. ויהי שלום בחילם. ושלוה בכל גבולם. ובתיהם שלום כנה"ר וכנא"ה הבעה"ה ברוב עוז ושלום. וממלאים מקום הפקידים להשלים החשבון על ש"ר האלף ספרים. פעה"ק ירושלם ת"ו:

שלום חן כה"ר יוסף עראקי כ"ץ הי"ו
שלום חן יחייא כסאר הי"ו
יחייא חן שלמה עראקי כ"ץ הי"ו

בסימנא במדבר א טבא

דהו למנחת שבת

וידבר יהוה אל משה במדבר סיני באהל מועד באחד לחדש השני בשנה השנית לצאתם מארץ מצרים לאמר: ומליל יי' עם משה. במדבר אדסיני במשכן זמנא. בחד לירחא תנינא בשתא תניינא. למפקהון. מארעא דמצרים למימר: תם כלם אלה מוסי'. פי ברייה סיני פי כבא למחצר. פי איום לאוול מן אשר אתאני מן אסנה אתאניה. לכוונהם מן בדד מצר קאילא: שאו את ראש כדעת בני ישראל למשפחתם לבית אבתם במספר שמות כל זכר לגלותם: קבילות חושפן כל פנשתא דבני ישראל. דזרעתהון לבית אבתהון. במנין שמיהן. כל דבורא לגולגלתהון: ארפעו גמדה גמאעה בני אסראיל. לעשאיריהם וביזת אבאיהם. באחצא אסמא. כל דכר לגמאגמהם: מבין עשרים שנה ומעלה כד יצא צבא בישראל תפקדו אתם לצבאתם אתה ואהרן: מבר עשרין שנין ולעילא. כלנפיק חילא בישראל. תמנון יתהון. לחיליהון את ואהרן: מן אבן עשרין סנה פצאעדא. כל מן יכרג אי' גיש בני אסראיל. תחציהם לגיושהם *) אנת והרון: ואתכם יהיו איש איש למטה איש ראש לבית אבתיו הוא: ועמכון יהון. גוברא גוברא לשבטא. גבר. ריש לבית אבתהו יהוה: וליכנו מעכם. רגל מן כל סבט. ודאך ארגל הו רייס בית אביה: ואלה שמות האנשים אשר יעמדו אתכם לראובן אליצור בן שדיאור: ואלין שמחת גובריא. דיקומון עמכון. לראובן. אליצור בר שדיאור: וחדה אסמא ארגא. ידי יקומון מעכם. פמן ראובן. אליצור אבן שדיאור: לשמעון שלמיאל בן צורישידי: לשמעון. שלומיאל בר צורישידי: ומן

שמעון. שלומיאל אבן צורישידי: ליהודה נחשון בן עמינדב: ליהודה. נחשון בר עמינדב: ליששכר נתנאל בן צוער: ליששכר. נתנאל בר צוער: ומן יששכר. נתנאל אבן צוער: דזבולן אליאב בן חלקן: לזבולן. אליאב בר חלקן: ומן זבולן. אליאב אבן חלקן: לבני יוסף לאפרים אלישמע בן עמיהוד: לבני יוסף. למנשה גמליאל בן פדהצור: לבני יוסף. לאפרים. אלישמע בר עמיהוד. למנשה. גמליאל בר פדהצור: ומן בני יוסף. פמן אפרים. אישמע אבן עמיהוד. ומן מנשה. גמליאל אבן פדהצור: לבנימין אבירן בן גדעני: לבנימין. אבירן בר גדעני: ומן בנימין. אבירן אבן גדעני: לזן אחיעזר בן עמישידי: לזן. אחיעזר בר עמישידי: ומן זן. אחיעזר אבן עמישידי: לאשר פגעיא בן עכרן: לאשר. פגעיא בר עכרן: ומן אשר. פגעיא אבן עכרן: לגד אליסף בן דעואל: לגד. אליסף בר דעואל: ומן גר. איסף אבן דעואל: לנפתלי אחירע בן עינן: לנפתלי. אחירע בר עינן: ומן נפתלי. אחירע אבן עינן: אלה קריאי העדה נשיאי מפות אבותם ראשי אדפי ישראל הם: אלין מערעי בנשתא. רברבי שבטי אבתהון. רישי. אדפיא דישראל אנון: הולאי דעאה אגמאעה. אשראף אסבאט אבאיהם. והם ריסא אוף בני אסראיל: ויקח משה ואהרן את האנשים האלה אשר נקבו בשמות: ודבר משה ואהרן. ית גובריא האלין. דאתפרשו בשמהן: פאכד מוסי' והרון הולאי ארגא. לדישרחת אסמאיהם *) ואת כל העדה הקהילו באחד לחדש השני יתידועל משפחתם לבית אבתם במספר שמות מבין עשרים

מִנִּי־יְהוֹן לְשִׁבְטֵי־שִׁמְעוֹן. חֲמִשִּׁוֹת־שָׁעָא
אֶלְפִין וְתֵלֶת מֵאָה: וְאִמְעָדוֹדִין כֹּדָאךְ מִן
בְּנֵי שִׁמְעוֹן. תִּסְעָה וּכְמִסִּין אָפָא וְתֵלֶת
מֵאִיה: פ

לְבָנֵי גֵר תִּזְדַּדְתֶּם לְמִשְׁפַּחְתֶּם לְבֵית
אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שְׁמוֹת מִבְּנֵי עֲשָׂרִים שָׁנָה
וּמַעֲלָה כֹל יֵצֵא צָבָא: לְבָנֵי גֵר תִּזְדַּדְתֶּהוּ
לְזִרְעֵיתְהוֹן לְבֵית אֲבֹתְהוֹן. בְּמִנִּין שְׁמֵהוּ.
מִבְּר עֲשָׂרִין שָׁנִין וְלַעֲיָלָא. כֹּל נָפִיק חֵילָא:
לְבָנֵי גֵר. תִּיאִירָהֶם לַעֲשִׂירָהֶם לְבֵית
אֲבֹאֵיהֶם. בֹּאחְצָא אִסְמָא. מִן אֲבִן עֲשָׂרִין
סָנָה פְצֹאעֵדָא. כֹּל מִן יִכְרֹג פִּי גִיּוֹשָׁהֶם:
פְּקִדֵּיהֶם לְמִטָּה גֵר חֲמִשָּׁה וָאַרְבָּעִים אֶדָּף
וְשֵׁשׁ מֵאוֹת וְחֲמִשִּׁים: מִנִּי־יְהוֹן לְשִׁבְטֵי
דְּגֵר. אַרְבַּעִין וְחֲמִשָּׁא אֶלְפִין. וְשֵׁית מֵאָה
וְחֲמִשִּׁין: וְאִמְעָדוֹדִין כֹּדָאךְ מִן בְּנֵי גֵר.
כְּמִסָּה וָאַרְבַּעִין אָפָא. וְסֵת מֵאִיה
וּכְמִסִּין: פ

לְבָנֵי יְהוּדָה תִּזְדַּדְתֶּם לְמִשְׁפַּחְתֶּם לְבֵית
אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שְׁמוֹת מִבְּנֵי עֲשָׂרִים שָׁנָה
וּמַעֲלָה כֹל יֵצֵא צָבָא: לְבָנֵי יְהוּדָה.
תִּזְדַּדְתֶּהוּ לְזִרְעֵיתְהוֹן לְבֵית אֲבֹתְהוֹן.
בְּמִנִּין שְׁמֵהוּ. מִבְּר עֲשָׂרִין שָׁנִין וְלַעֲיָלָא.
כֹּל נָפִיק חֵילָא: וּבְנֵי יְהוּדָה. תִּיאִירָהֶם
לַעֲשִׂירָהֶם לְבֵית אֲבֹאֵיהֶם. בֹּאחְצָא
אִסְמָא. מִן אֲבִן עֲשָׂרִין סָנָה פְצֹאעֵדָא.
כֹּל מִן יִכְרֹג פִּי גִיּוֹשָׁהֶם: פְּקִדֵּיהֶם לְמִטָּה
יְהוּדָה אַרְבַּעַת וְשִׁבְעִים אֶדָּף וְשֵׁשׁ מֵאוֹת:
מִנִּי־יְהוֹן לְשִׁבְטֵי־יְהוּדָה. שְׁבַעִין וָאַרְבַּעַת
אֶלְפִין וְשֵׁית מֵאָה: וְאִמְעָדוֹדִין כֹּדָאךְ מִן
בְּנֵי יְהוּדָה. אַרְבַּעַת וּסְבַעִין אָפָא וְסֵת
מֵאִיה: פ

לְבָנֵי יִשְׂשָׁכָר תִּזְדַּדְתֶּם לְמִשְׁפַּחְתֶּם לְבֵית
אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שְׁמוֹת מִבְּנֵי עֲשָׂרִים שָׁנָה
וּמַעֲלָה כֹל יֵצֵא צָבָא: לְבָנֵי יִשְׂשָׁכָר.
תִּזְדַּדְתֶּהוּ לְזִרְעֵיתְהוֹן לְבֵית אֲבֹתְהוֹן.
בְּמִנִּין שְׁמֵהוּ. מִבְּר עֲשָׂרִין שָׁנִין וְלַעֲיָלָא.
כֹּל נָפִיק חֵילָא: וּבְנֵי יִשְׂשָׁכָר. תִּיאִירָהֶם
לַעֲשִׂירָהֶם לְבֵית אֲבֹאֵיהֶם. בֹּאחְצָא
אִסְמָא. מִן אֲבִן עֲשָׂרִין סָנָה פְצֹאעֵדָא. כֹּל מִן

שָׁנָה וּמַעֲלָה לְגִלְגָּלְתָם: וְיֵת כֹּל פְּנִשְׁתָּא
כְּנִשְׁו. בְּחֹד לִירְחָא תִנְיָנָא. וְאִתִּיחְסוּ עַל
זִרְעֵיתְהוֹן לְבֵית אֲבֹתְהוֹן. בְּמִנִּין שְׁמֵהוּ.
מִבְּר עֲשָׂרִין שָׁנִין. וְלַעֲיָלָא לְגִלְגָּלְתְהוֹן:
וּגְזֻקוֹ סָאִיר אֲנִמָּאעָה. פִּי אִיוֹם אֲאוּל מִן
אֲשֹׁהֵר אֲתָאנִי. פִּתְנָאסְבוּ לַעֲשִׂירָהֶם:
וּבֵית אֲבֹאֵיהֶם. בֹּאחְצָא אִסְמָא. מִן אֲבִן
עֲשָׂרִין סָנָה. פְצֹאעֵדָא לְגִמָּאנְמָהֶם: כֹּל אֲשֶׁר
צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה וַיִּפְקְדֵם בְּמִדְבַּר סִינִי:
כֹּמָא דְּפִקִּיד יְיָ יֵת מֹשֶׁה. וּמִנִּין בְּמִדְבַּר
דְּסִינִי: כֹּמָא אֲמַר אֱלֹהֵי מוֹסִי. כֹּדָאךְ עֲדָהֶם
פִּי בְרִיָּה סִינִי: ס וַיְהִי בְנֵי־
רָאוּבֵן בְּכֹר יִשְׂרָאֵל תִּזְדַּדְתֶּם לְמִשְׁפַּחְתֶּם
לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שְׁמוֹת לְגִלְגָּלְתָם כֹּל־
זָכָר מִבְּנֵי עֲשָׂרִים שָׁנָה וּמַעֲלָה כֹל יֵצֵא צָבָא:
וְהוּא בְנֵי רָאוּבֵן בּוֹכְרִיָּה דִּישְׂרָאֵל. תִּזְדַּדְתֶּהוּ
לְזִרְעֵיתְהוֹן לְבֵית אֲבֹתְהוֹן. בְּמִנִּין שְׁמֵהוּ
לְגִלְגָּלְתְהוֹן. כֹּל דְּכֹרָא. מִבְּר עֲשָׂרִין שָׁנִין
וְלַעֲיָלָא. כֹּל נָפִיק חֵילָא: פְּכָאן בְּנֵי רָאוּבֵן
בְּכֹר אִסְרָאִיל. תִּיאִירָהֶם לַעֲשִׂירָהֶם
לְבֵית אֲבֹאֵיהֶם. בֹּאחְצָא אִסְמָא
לְגִמָּאנְמָהֶם. כֹּל דְּכֹר. מִן אֲבִן עֲשָׂרִין סָנָה
פְצֹאעֵדָא. כֹּל מִן יִכְרֹג (b) (פִּי גִיּוֹשָׁהֶם כ"ג כ"י):
פְּקִדֵּיהֶם לְמִטָּה רָאוּבֵן שְׁשָׁה וָאַרְבָּעִים אֶדָּף
וְחֲמִשׁ מֵאוֹת: מִנִּי־יְהוֹן לְשִׁבְטֵי־רָאוּבֵן.
אַרְבַּעִין וְשֵׁתָא אֶלְפִין וְחֲמִישׁ מֵאָה:
וְאִמְעָדוֹדִין כֹּדָאךְ מִן בְּנֵי רָאוּבֵן. סָתָה
וָאַרְבַּעִין אָפָא וּכְמִסִּין מֵאִיה: פ

לְבָנֵי שִׁמְעוֹן תִּזְדַּדְתֶּם לְמִשְׁפַּחְתֶּם לְבֵית
אֲבֹתָם פְּקִדֵּי בְּמִסְפַּר שְׁמוֹת לְגִלְגָּלְתָם כֹּל־
זָכָר מִבְּנֵי עֲשָׂרִים שָׁנָה וּמַעֲלָה כֹל יֵצֵא צָבָא:
לְבָנֵי שִׁמְעוֹן. תִּזְדַּדְתֶּהוּ לְזִרְעֵיתְהוֹן לְבֵית
אֲבֹתְהוֹן. מִנִּי־נֹוֹהִי. בְּמִנִּין שְׁמֵהוּ
לְגִלְגָּלְתְהוֹן. כֹּל דְּכֹרָא. מִבְּר עֲשָׂרִין שָׁנִין
וְלַעֲיָלָא. כֹּל נָפִיק חֵילָא: לְבָנֵי שִׁמְעוֹן.
תִּיאִירָהֶם לַעֲשִׂירָהֶם לְבֵית אֲבֹאֵיהֶם.
עֲדָהֶם. בֹּאחְצָא אִסְמָא לְגִמָּאנְמָהֶם. כֹּל
דְּכֹר. מִן אֲבִן עֲשָׂרִין סָנָה פְצֹאעֵדָא. כֹּל
מִן יִכְרֹג פִּי גִיּוֹשָׁהֶם: פְּקִדֵּיהֶם לְמִטָּה
שִׁמְעוֹן תִּשְׁעָה וְחֲמִשִּׁים אֶלְפִין וְשֵׁשׁ מֵאוֹת:

לעשירהם לביות אבאיהם. באחצא
 אסמא. מן אבן עשרין סנה פצאעדא.
 כל מן יכרג פי גיושהם: פקדיהם למטה
 מנשה שנים ושלשים אלף ומאתים:
 מנניהון לשבטא דמנשה. תלתין ותריין
 אלפין ומאתן: ואמעדודין כדאך מן בני
 מנשה. אתנין ותלאתין אפא ומאתין: פ
 לבני בנימן תולדתם למשפחתם לבית
 אבתם במספר שמת מבן עשרים שנה
 ומעלה כל יצא צבא: לבני בנימין.
 תולדתהון דזרעיתהון לבית אבהתהון.
 במנין שמהן. מבר עשרין שנין ולעילא.
 כל נפיק חילא: ובני בנימין. תיאידהם
 דעשאירהם לביות אבאיהם. באחצא
 אסמא. מן אבן עשרין סנה פצאעדא.
 כל מן יכרג פי גיושהם: פקדיהם למטה
 בנימן חמשה ושלשים אלף וארבע מאות:
 מנניהון לשבטא דבנימין. תלתין וחמשה
 אלפין וארבע מאה: ואמעדודין כדאך
 מן בני בנימין. כמסה ותלאתין אפא
 וארבע מאיה: פ

לבני דן תולדתם למשפחתם לבית אבתם
 במספר שמת מבן עשרים שנה ומעלה
 כל יצא צבא: לבני דן. תולדתהון
 דזרעיתהון לבית אבהתהון. במנין שמהן.
 מבר עשרין שנין ולעילא. כל נפיק חילא:
 ובני דן. תיאידהם דעשאירהם לביות
 אבאיהם. באחצא אסמא. מן אבן עשרין
 סנה פצאעדא. כל מן יכרג פי גיושהם:
 פקדיהם למטה דן שנים ושלשים אלף
 ושבע מאות: מנניהון לשבטא דדן. שתין
 ותריין אלפין ושבע מאה: ואמעדודין
 כדאך מן בני דן. אתנין וסתין אפא וסבע
 מאיה: פ

לבני אשר תולדתם למשפחתם לבית
 אבתם במספר שמת מבן עשרים שנה
 ומעלה כל יצא צבא: לבני אשר תולדתהון
 דזרעיתהון לבית אבהתהון. במנין שמהן.
 מבר עשרין שנין ולעילא. כל נפיק חילא:
 ובני אשר. תיאידהם דעשאירהם לביות

יכרג פי גיושהם: פקדיהם למטה יששכר
 ארבעה וחמשים אלף וארבע מאות:
 מנניהון לשבטא דיששכר. חמשין
 וארבעא אלפין וארבע מאה: ואמעדודין
 כדאך מן בני יששכר. ארבעה וכמסין
 אפא וארבע מאיה: פ

לבני זבולן תולדתם למשפחתם לבית
 אבתם במספר שמת מבן עשרים שנה
 ומעלה כל יצא צבא: לבני זבולן.
 תולדתהון דזרעיתהון לבית אבהתהון.
 במנין שמהן. מבר עשרין שנין ולעילא.
 כל נפיק חילא: ובני זבולן. תיאידהם
 דעשאירהם לביות אבאיהם. באחצא
 אסמא. מן אבן עשרין סנה פצאעדא.
 כל מן יכרג פי גיושהם: פקדיהם למטה
 זבולן שבעה וחמשים אלף וארבע מאות:
 מנניהון לשבטא דזבולן. חמשין ושבעא
 אלפין וארבע מאה: ואמעדודין כדאך מן
 בני זבולן. סבעה וכמסין אפא וארבע
 מאיה: פ

לבני יוסף אפרים תולדתם
 למשפחתם לבית אבתם במספר שמת
 מבן עשרים שנה ומעלה כל יצא צבא:
 לבני יוסף אפרים. תולדתהון
 דזרעיתהון לבית אבהתהון. במנין שמהן.
 מבר עשרין שנין ולעילא. כל נפיק חילא:
 לבני יוסף אפרים. תיאידהם
 דעשאירהם לביות אבאיהם. באחצא
 אסמא. מן אבן עשרין סנה פצאעדא.
 כל מן יכרג פי גיושהם: פקדיהם למטה
 אפרים ארבעים אלף וחמש מאות:
 מנניהון לשבטא דאפרים. ארבעין אלפין
 וחמיש מאה: ואמעדודין כדאך מן בני
 אפרים. ארבעין אפא וכמס מאיה: פ

לבני מנשה תולדתם למשפחתם לבית
 אבתם במספר שמת מבן עשרים שנה
 ומעלה כל יצא צבא: לבני מנשה.
 תולדתהון דזרעיתהון לבית אבהתהון.
 במנין שמהן. מבר עשרין שנין ולעילא.
 כל נפיק חילא: ובני מנשה. תיאידהם

אבאיהם. באחצא אסמא. מן אבן עשרין סנה פצאעדא. כל מן יכרג פי גיושהם: פקדיהם למטה אשר אחד וארבעים אלף וחמש מאות: מניניהון לשבטא דאשר. ארבעין וחד אלפין וחמש מאה: ואמעדודין כדאך מן בני אשר. ואחר וארבעין אפא וכמס מאיה: פ

בני נפתלי תולדתם למשפחתם לבית אבתם במספר שמות מבן עשרים שנה ומעלה כל יצא צבא: בני נפתלי תולדתהון דזרעיתיהון לבית אבהתהון. במנין שמיהן. מבר עשרין שנין ולעילא. כל נפיק חילא: בני נפתלי. תיאידהם לעשאיריהם לביות אבאיהם. באחצא אסמא. מן אבן עשרין סנה פצאעדא. כל מן יכרג פי גיושהם: פקדיהם למטה נפתלי שלשה וחמשים אלף וארבע מאות: מניניהון לשבטא דנפתלי. חמשים ותלתא אלפין וארבע מאה: ואמעדודין כדאך מן בני נפתלי. תלאתה וכמסין אפא וארבע מאיה: פ

אלה הפקדים אשר פקד משה ואהרן ונשיאי ישראל שנים עשר איש איש אחד לבית אבתיו היו: אלין מנינא. דמנא משה ואהרן ורברבי ישראל. תרי עשר גוברין. גוברא חד לבית אבהתוהי הו: הולאי אמעדודין. ארי עדתם מוסי והרון ואשראף א אסראיל. לאתני עשר אלגל. כל ואחר מנהם שריף בית אביה: ויהיו כל פקודי בני ישראל לבית אבתם מבן עשרים שנה ומעלה כד יצא צבא בישראל: והו. כל מניני בני ישראל לבית אבהתהון. מבר עשרין שנין ולעילא. כל נפיק חילא בישראל: ובאן מן עדת מנהם. מנסובא לי בית אביה. מן אבן עשרין סנה פצאעדא. כל מן יכרג פי גיש בני אסראיל: ויהיו כל הפקדים שש מאות אלף ושלשת אלפים וחמש מאות וחמשים: והו כל מנינא. שית מאה ותלתא אלפין. וחמש מאה וחמשים: ובאן גמלתהם. סת מאיה אף ותלאתה

לאף. וכמס מאיה וכמסין: והלויים למטה אבתם לא התפקדו בתוכם: ולויאי לשבטא דאבהתהון. לא אתמניאו ביניהון: ואמא אלואניין. פדם יעדו מעהם לסבט אבאיהם: פ

וידבר יהוה אל משה לאמר: ומליל יי עם משה למימר: תם כלם אדה מוסי תכלימא: אך את מטה לוי לא תפקד ואת ראשם לא תשא בתוך בני ישראל: פרם ית שבטא דלוי לא תמני. וית חושבנהון לא תקביר. פנו בני ישראל: אמא סבט לוי פלא תעדה. ודא תרפע גמלתהם. פי מא בין בני אסראיל: ואתה הפקד את הלויים על משכן העדות ועל כל פליו ועד כל אשר לו חמה ישאו את המשכן ואת כל פליו והם ישרתהו וסביב למשכן יחנו: ואת מניית לויאי על משכנא דסהדותא. ועל כל מנוהי ועל כל דליה. אנון. יטלון ית משכנא וית כל מנוהי. ואנון ישמשוניה. וסחור סחור למשכנא ישרון: ואנת פוכד אלואניין עדי מסכן אשה אדה. וגמיע אניתה וגמיע מאה. פהם יחמלון אל מסכן וגמיע אניתה. והם יכדמונה. וחוליה ינולון: ובנסע המשכן יורידו אתו הלויים ובחנת המשכן יקימו אתו הלויים והזר הקרב יומת: ובמפד משכנא. יפרקון יתיה לויאי. ובמשרי משכנא. יקימו יתיה לויאי. וחילוני דיקרב יתקטיד: ופירחיליה הם יפצדונה. ופי נזודה הם ינצבונה. ואי אנגבי תקדם אי דאך פליקתל: וחנו בני ישראל איש עד מחנהו ואיש עד דגדו דצבאתם: ושרן (נ"י וישרון) בני ישראל. גבר על משרוהי. וגבר על טקסיה לחידיהון: וינזל בני אסראיל. כל סבט פי עסברה. ופי מרכוזה עלי גיושהם: והלויים יחנו סביב למשכן העדות ולא יתיה קצף עד עדת בני ישראל ושמרו הלויים את משמרת משכן העדות: ולויאי ישרון סחור סחור למשכנא דסהדותא. ולא יהי רוגזא. על פגשתא דבני ישראל. ויפרון לויאי

ית מִטְרַת מִשְׁבֵּנָא דְסִהְדוּתָא: וְאִלּוּאֲנִיִּין.
יִנְזֻלֻן חוּאִי מִסְכֵּן אִשְׁהָאֲדָה. וְלֹא יִכּוֹן סִכְט.
עֲלִי גִמְאָעָה בְּנֵי אִסְרָאִיל. (3) וַיַּחֲפֹצֹן חֲפִץ
מִסְכֵּן אִשְׁהָאֲדָה: וַיַּעֲשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל
אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה בֶּן עֲשׂוֹ: וַעֲבָדוּ
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. כְּכֹל. דְּפִקִּיד יי'. יֵת מִשָּׁה
בֶּן עֲבָדוֹ: פִּצְנַע בְּנֵי אִסְרָאִיל. כְּגִמְיַע מֵא
אִמֵּר אֱלֹהִי מוֹסִי כְּדֹאךְ צִנְעוּ: פ

וַיִּדְבֹּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר:
וּמִלִּילִי. עִם מֹשֶׁה וְעִם אַהֲרֹן דְּמִימֵר: תֵּם
כֻּלָּם אֱלֹהִי מוֹסִי וְהָרֹן קֵאִירָא: אִישׁ עַל־
דִּגְלוֹ בְּאֵתֵת לְבֵית אֲבֹתָם יִחַנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
מִנְּגִד סָבִיב דְּאַהֲרִימוּעַד יִחַנוּ: גִּבֹּר עַד
טִקְסִיָּה בְּאֵתוֹן לְבֵית אֲבֹתָהוֹן. יִשְׂרֹן
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. מִקְבִּיד. סְחֹר סְחֹר דְּמִשְׁכָּן
זְמַנָּא יִשְׂרֹן: כֹּל סִבְט פִּי מִרְכֹּזָה בְּעֵדֵי אִמָּאָת
לְבֵיֹת אֲבֵיָּהֶם. יִנְזֹל בְּנֵי אִסְרָאִיל. חֲדָא
כְּבֵּא לְמַחְצֵר וְחוּאִיָּהֶּ (1) יִנְזֻלֻן: וְהַחֲנִים קִרְמָה
מִזְרָחָה דִּגְלֵי מַחֲנֵה יְהוּדָה לְצַבָּאתָם וְנִשְׂיָא
לְבָנֵי יְהוּדָה נַחֲשׁוֹן בֶּן־עֲמִינָדָב: וְדִשְׁרֹן
קְדוּמָא מִדְּנַחָא. מִיָּקָם מִשְׁרִית יְהוּדָה
לְחִילִיהוֹן. וְרַבָּא לְבָנֵי יְהוּדָה. נַחֲשׁוֹן בֶּן־
עֲמִינָדָב: וְאֵנְאֹזִין פִּי אִמְשֶׁרֶק (2). מִרְכֹּז
עֶסְכֵּר יְהוּדָה לְגִיּוֹשָׁהֶם. וּשְׂרִיפָהֶם. נַחֲשׁוֹן
אֲבֵן עֲמִינָדָב: וְצַבָּאוֹ וּפְקָדִיהֶם אַרְבַּעַה
וּשְׁבַעִים אָף וּשְׁשׁ מֵאוֹת: וְחִילִיָּה וּמִנִּיָּהוֹן.
שְׁבַעִין וְאַרְבַּעַה אֲלָפִין וְשִׁית מֵאָה: וְעֵדֵד
גִּישָׁה. אַרְבַּעַה וּסְבַעִין אָפָא וְסֵת מֵאִיה:
וְהַחֲנִים עָלָיו מִטָּה יִשְׁשֹׁבֵר וְנִשְׂיָא לְבָנֵי
יִשְׁשֹׁבֵר נְתַנְאֵל בֶּן־צִוְעֵר: וְדִשְׁרֹן סְמִיכִין
עָלָיו שְׁבַטָא דִּישְׁשֹׁבֵר. וְרַבָּא לְבָנֵי
יִשְׁשֹׁבֵר. נְתַנְאֵל בֶּן־צִוְעֵר: וְאֵנְאֹזִין אִי
גֵּאֲנָבָה (3) סִבְטֵי יִשְׁשֹׁבֵר. וּשְׂרִיפָהֶם. נְתַנְאֵל
אֲבֵן צִוְעֵר: וְצַבָּאוֹ וּפְקָדִיו אַרְבַּעַה וְחֲמִשִּׁים
אֲלָף וְאַרְבַּעַה מֵאוֹת: וְחִילִיָּה וּמִנִּיָּהוֹן.
חֲמִשִּׁין וְאַרְבַּעַה אֲלָפִין וְאַרְבַּעַה מֵאָה: וְעֵדֵד
גִּישָׁה. אַרְבַּעַה וּכְמִסִּין אָפָא וְאַרְבַּעַה מֵאִיה:
מִטָּה זְבוּלָן וְנִשְׂיָא לְבָנֵי זְבוּלָן אֱלִיאָב בֶּן־
חֵלֹן: שְׁבַטָא דִּזְבוּלָן. וְרַבָּא לְבָנֵי זְבוּלָן.

אֱלִיאָב בֶּן־חֵלֹן: וְאִי גֵּאֲנָבָה סִבְטֵי זְבוּלָן.
וּשְׂרִיפָהֶם. אִיאָב אֲבֵן חֵלֹן: וְצַבָּאוֹ וּפְקָדִיו
שְׁבַעַה וְחֲמִשִּׁים אֲלָף וְאַרְבַּעַה מֵאוֹת: וְחִילִיָּה
וּמִנִּיָּהוֹן. חֲמִשִּׁין וְשְׁבַעַה אֲלָפִין וְאַרְבַּעַה
מֵאָה: וְעֵדֵד גִּישָׁה. סִבְטָה וּכְמִסִּין אָפָא
וְאַרְבַּעַה מֵאִיה: כְּלִי־פְקָדִים לְמַחֲנֵה יְהוּדָה
מֵאֵת אֲלָף וּשְׁמֹנִים אֲלָף (4) וּשְׁשִׁית־אֲלָפִים
וְאַרְבַּעַה מֵאוֹת לְצַבָּאתָם רֹאשָׁנָה יַפְעוּ:
כֹּל מִנִּיָּא לְמִשְׁרִית יְהוּדָה. מֵאָה וְתַמְנִין
וְשִׁתָּא אֲלָפִין וְאַרְבַּעַה מֵאָה לְחִילִיהוֹן.
בְּקָדְמִיתָא נְטִלִין: פִּדְאךְ גִּמְיַע עֵדֵד עֶסְכֵּר
יְהוּדָה. מֵאִיהֶּ אָף. וְסֵתָה וְתַמְאֲנִין אָפָא
וְאַרְבַּעַה מֵאִיה לְגִיּוֹשָׁהֶם. וְהִם יִרְחֻלֻן אוֹדָא:
ס. דִּגְלֵי מַחֲנֵה רֵאוּבֵן תִּימְנָה לְצַבָּאתָם
וְנִשְׂיָא לְבָנֵי רֵאוּבֵן אֱלִיצֹר בֶּן־שִׁדְיָאוֹר:
מִיָּקָם מִשְׁרִית רֵאוּבֵן. דְּרוּמָא לְחִילִיהוֹן.
וְרַבָּא לְבָנֵי רֵאוּבֵן. אֱלִיצֹר בֶּן־שִׁדְיָאוֹר:
מִרְכֹּז עֶסְכֵּר רֵאוּבֵן. פִּי אֲגֻנוֹב לְגִיּוֹשָׁהֶם.
וּשְׂרִיפָהֶם. אֱלִיצֹר אֲבֵן שִׁדְיָאוֹר: וְצַבָּאוֹ
וּפְקָדִיו שִׁשָּׁה וְאַרְבַּעִים אֲלָף וְחֲמִשִּׁים מֵאוֹת:
וְחִילִיָּה וּמִנִּיָּהוֹן. אַרְבַּעִין וְשִׁתָּא אֲלָפִין
וְחֲמִישׁ מֵאָה: וְעֵדֵד גִּישָׁה. סֵתָה וְאַרְבַּעִין
אָפָא וּכְמִסִּים מֵאִיה: וְהַחֲנִים עָלָיו מִטָּה שְׁמַעוֹן
וְנִשְׂיָא לְבָנֵי שְׁמַעוֹן שְׁלֹמִיאֵל בֶּן־
צוּרִישְׁדִי: וְדִשְׁרֹן סְמִיכִין עָלָיו שְׁבַטָא
דְּשְׁמַעוֹן. וְרַבָּא לְבָנֵי שְׁמַעוֹן. שְׁלֹמִיאֵל
בֶּן־צוּרִישְׁדִי: וְאֵנְאֹזִין אִי גֵּאֲנָבָה סִבְטֵי
שְׁמַעוֹן. וּשְׂרִיפָהֶם. שְׁלֹמִיאֵל אֲבֵן צוּרִישְׁדִי:
וְצַבָּאוֹ וּפְקָדִיהֶם תִּשְׁעָה וְחֲמִשִּׁים אֲלָף
וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת: וְחִילִיָּה וּמִנִּיָּהוֹן. חֲמִשִּׁין
וְתִשְׁעָה אֲלָפִין וְתִקְטָה מֵאָה: וְעֵדֵד גִּישָׁה.
תִּסְעָה וּכְמִסִּין אָפָא וְתִקְטָה מֵאִיה: וּמִטָּה
גֵּר וְנִשְׂיָא לְבָנֵי גֵר. אֱלִיסָף בֶּן־רְעוּאֵל:
וְשְׁבַטָא דְּגֵר. וְרַבָּא לְבָנֵי גֵר. אֱלִיסָף בֶּן־
רְעוּאֵל: וְאִי גֵּאֲנָבָה סִבְטֵי גֵר. וּשְׂרִיפָהֶם.
אִיסָף אֲבֵן רְעוּאֵל: וְצַבָּאוֹ וּפְקָדִיהֶם חֲמִשָּׁה
וְאַרְבַּעִים אֲלָף וּשְׁשִׁים מֵאוֹת וְחֲמִשִּׁים:
וְחִילִיָּה וּמִנִּיָּהוֹן. אַרְבַּעִין וְחֲמִשָּׁה אֲלָפִין.
וְשִׁית מֵאָה וְחֲמִשִּׁין: וְעֵדֵד גִּישָׁה. כְּמִסָּה

וארבעין אפא. וסת מאיה וכמסין: כל-
הפקדים למחנה ראובן מאת אלף ואחד
וחמשים אלף וארבע מאות וחמשים
לצבאתם ושנים יסעו: כל מניניא
למשרית ראובן. מאה וחמשים וחד אלפין.
וארבע מאה וחמשים לחיליהון. בתנייתא
נמלין: פדאך גמיע עדר עסבר ראובן.
מאיה אף. וואחד וכמסין אפא. וארבע
מאיה וכמסין לגיושהם וירחלון תאניהם:
ס ונסע אהל-מועד מחנה הדוים
בתוך המחנות כאשר יחנו בן יסעו איש
על-ידו דגליהם: ונמיל משכן זמנא.
משרית ליואי בגו משריתא. כמא דשרן
בן נמלין. גבר על אתריה לטקסיהון:
וירחל כבא אמהצר. עסבר אליואנין פי
מא בין אעסאכרי. וכמאהם נאזלין כדאך
ירחלון. כל פריק. פי מכאנה ומרכזה:
ס דגל מחנה אפרים לצבאתם
ימה ונשיא לבני אפרים אלישמע בן
עמיהוד: טיקס משרית אפרים. לחיליהון
מערבא. ורבא לבני אפרים. אלישמע בר
עמיהוד: מרכז עסבר אפרים. לגיושהם
פיאמגרב. ושריפהם. אישמעאבן עמיהוד:
וצבאו ופקדיהם ארבעים אלף וחמש מאות:
וחיליה ומניניהון. ארבעין אלפין וחמשים
מאה: ועדר גישה. ארבעין אפא וכמס
מאיה: ועליו מטה מנשה ונשיא לבני
מנשה גמליאל בן פדהצור: ודסמכין
עלוהי שבטא דמנשה. ורבא לבני מנשה.
גמליאל בר פדהצור: ואי גאנבה סבט
מנשה. ושריפהם. גמליאל אבן פדהצור:
וצבאו ופקדיהם שנים ושלשים אלף
ומאתים: וחיליה ומניניהון. תלתין ותריין
אלפין ומאתן: ועדר גישה. אתנין ותלתין
אפא ומאתין: ומטה בנימן ונשיא לבני
בנימן אבירן בן גדעוני: ושבטא דבנימן.
ורבא לבני בנימן. אבירן בר גדעוני: ואי
גאנבה סבט בנימן. ושריפהם. אבירן
אבן גדעוני: וצבאו ופקדיהם חמשה

ושלשים אלף וארבע מאות: וחיליה
ומניניהון. תלתין וחמשה אלפין וארבע
מאה: ועדר גישה. כמסה ותלתין אפא
וארבע מאיה: כל-הפקדים למחנה אפרים
מאת אלף ושמנת אלפים ומאה לצבאתם
ושלשים יסעו: כל מניניא למשרית
אפרים. מאה ותמניא אלפין ומאה לחיליהון.
ותליתיתא נמלין: פדאך גמיע עדר עסבר
אפרים. מאיה ותמאניה אאף ומאיה
לגיושהם. והם ירחלון תלתהם: ס דגל
מחנה דן צפנה לצבאתם ונשיא לבני דן
אחיעזר בן עמישדי: טיקס משרית דן.
צפונה לחיליהון. ורבא לבני דן. אחיעזר
בר עמישדי: ומרכז עסבר דן. פי אשמא
לגיושהם. ושריפהם. אחיעזר אבן
עמישדי: וצבאו ופקדיהם שנים ושלשים
אלף ושבע מאות: וחיליה ומניניהון. שתין
ותריין אלפין ושבע מאה: ועדר גישה.
אתנין וסתין אפא וסבע מאיה: ותחנים
עליו מטה אשר ונשיא לבני אשר פגעיאד
בן עכרון: ודשרן סמכין עלוהי שבטא
דאשר. ורבא לבני אשר. פגעיאד בר
עכרון: ואנאזלין אי גאנבה סבט אשר.
ושריפהם. פגעיא אבן עכרון: וצבאו
ופקדיהם אחד וארבעים אלף וחמש מאות:
וחיליה ומניניהון. ארבעין וחד אלפין
וחמשים מאה: ועדר גישה. ואחד וארבעין
אפא וכמס מאיה: ומטה נפתלי ונשיא
לבני נפתלי אחירע בן עינן: ושבטא
דנפתלי. ורבא לבני נפתלי. אחירע בר
עינן: ואי גאנבה סבט נפתלי. ושריפהם.
אחירע אבן עינן: וצבאו ופקדיהם שלשה
וחמשים אלף וארבע מאות: וחיליה
ומניניהון. חמשים ותלתא אלפין וארבע
מאה: ועדר גישה. תלאתה וכמסין אפא
וארבע מאיה: בדיהפקדים למחנה דן
מאת אלף ושבעה וחמשים אלף ושלש
מאות דאחרנה יסעו דגליהם: כל
מניניא למשרית דן. מאה וחמשים ושבעא

אלפין ושית מאה. בבִּתְרִיתָא נְטִלִין
לְמַקְסִיהוֹן: פִּדְאךְ גַּמִּיעַ עַדְדַּ עַסְכֵּר
דִּן. מֵאִיהֶ אֵף וּסְבַעָה וּכְמִסִּין אַפְאוּסַת
מֵאִיהֶ. וִירַחְלוֹן אֲכֵרָא לְגִיּוּשָׁהֶם
(וַיִּגְלִמְרָא כֹזֶהֶם): פ

אֱלֹהֵי פִקּוּדֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לְבֵית אֲבֹתָם כָּל־
פִּקּוּדֵי הַמַּחֲנֶה לְצִבְיָאָתָם שְׁש־מֵאוֹת אֵלֶף
וּשְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים וְחֲמִשׁ מֵאוֹת וְחֲמִשִּׁים:
אֲלֵין. מִנִּינֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל לְבֵית אֲבֹתָהוֹן.
כָּל מִנִּינֵי מִשְׁרִיתָא לְחִילִיהוֹן. שִׁית מֵאָה
וּתְתָא אֲלָפִין. וְחֲמִשׁ מֵאָה וְחֲמִשִּׁין:
הוּלָא מַעְדוּדֵי בְנֵי אִסְרָאִיל לְבֵית
אֲבֵיהֶם. גַּמִּיעַ מַעְדוּדֵי אֲלַעְסֵאכֵר
לְגִיּוּשָׁהֶם. סַת מֵאִיהֶ אֵף וּתְלָאָתָהּ אֵאֶף.
וּכְמִסִּין מֵאִיהֶ וּכְמִסִּין: וְהַלּוּיִם לֹא הִתְפַּקְדוּ
בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־
מֹשֶׁה: וְלִיּוֹאִי. לֹא אֶתְמַנִּיאוּ. בְּגוֹ בְנֵי יִשְׂרָאֵל.
כְּמֵאד פִּקִּיד יִיְתָא מֹשֶׁה: וְאִמָּא אֲלִיּוֹאֲנִיִּין.
לֵם יַחְצוּ פִי גַמְלָה בְּנֵי אִסְרָאִיל. כְּמֵא אֲמַר
אֱלֹהֵי מוֹסִי: וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אֲשֶׁר־
צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה בְּיַחְצֵנוּ לְדִגְלֵיהֶם וְכֵן
נָסְעוּ אִישׁ לְמִשְׁפַּחְתּוֹ עַד־בֵּית אֲבֹתָיו:
וַעֲבָדוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל. כָּכֵל. דִּפְקִיד יִיְתָא
מֹשֶׁה. כֵּן שְׁרֹן לְמַקְסִיהוֹן וְכֵן נְטִלִין. גִּבֵּר
דְּזַרְעִיתִיהָ עַל בֵּית אֲבֹתָהּ: תֵּם צִנַּע
בְּנֵי אִסְרָאִיל. כְּגַמִּיעַ מֵאָה אֲמַר אֱלֹהֵי מוֹסִי.
כְּדֹאךְ נִזְלָו פִי מֵרָאכֹזֶהם וּכְדֹאךְ רַחְלוּ. כָּל־
סִבְטֵי לַעֲשִׂירֵיהֶם עַד־בֵּית אֲבֵיהֶם: פ

וְאֱלֹהֵי תוֹלְדַת אֶהֱרֹן וּמֹשֶׁה בְּיוֹם דְּבִרַּיְהוָה
אֶת־מֹשֶׁה בְּהַר סִינִי: וְאֲלֵין. תוֹלְדַת אֶהֱרֹן
וּמֹשֶׁה. בְּיוֹמָא. דְּמִלִּיל יִיְתָא. יֵת (וְעַם) מֹשֶׁה
בְּמוֹרָא דְּסִינִי: וְהָדָה נִסְבָּה קוּם הָרוֹן
וּמוֹסִי. פִּי וּקַת כְּאֵטֵב אֱלֹהֵי מוֹסִי פִי גִבֵּר
סִינִי (א): וְאֱלֹהֵי שְׁמוֹת יִבְנֵי־אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן
נָדָב וָאֲבִיהוּא אֲלַעְזָר וְאִיתְמָר: וְאֲלֵין.
שְׁמֵהֶת בְּנֵי אֶהֱרֹן בּוֹכְרָא נָדָב. וְאֲבִיהוּא.
אֲלַעְזָר וְאִיתְמָר: וְהָדָה אִסְמָא בְּנֵי הָרוֹן
אֲבִיָּהוּא. אֲלַעְזָר וְאִיתְמָר: אֱלֹהֵי
שְׁמוֹת בְּנֵי אֶהֱרֹן הַכֹּהֲנִים הַמְּשֻׁחִים אֲשֶׁר־

מִלֵּא יָדָם לְכַהֵן: אֲלֵין. שְׁמֵהֶת בְּנֵי אֶהֱרֹן.
כְּהֵנִיא דְּאֶתְרִבִּיאוּ. דְּאֶתְקִרְבַּ קוֹרְבָּנָהוֹן
לְשִׁמְשָׁא: הָדָה אִסְמָא בְּנֵי הָרוֹן. אֲאִימָה
לְמַמְסוּחִין. אֲדִי כְּמֵל וְאִגְבָּהֶם לְאִמָּאמָה:
וַיָּמָת נָדָב וָאֲבִיהוּא לְפָנֵי יְהוָה בְּהַקְרִבָם
אֵשׁ זֶרֶה לְפָנֵי יְהוָה בְּמִדְבָּר סִינִי וּבָנִים
לֹא הָיוּ דָּהֶם וַיִּכְהֵן אֲלַעְזָר וְאִיתְמָר עַל־
פָּנֵי אֶהֱרֹן אֲבֵיהֶם: וַיָּמָת נָדָב וָאֲבִיהוּא
קָדָם יִי. בְּקִרְבִּיהוֹן אִישְׁתָּא נּוֹכְרִיתָא.
קָדָם יִי בְּמִדְבָּרָא דְּסִינִי. וּבָנִין לֹא הָיוּ לְהוֹן.
וְשִׁמִּישׁ אֲלַעְזָר וְאִיתְמָר. עַל אֲפִי אֶהֱרֹן
אֲבוּהוֹן: פִּמָּאת נָדָב וָאֲבִיהוּא. כְּמֵא קִרְבָּא
נֹאֲרָא גִרִּיבָא. בֵּין יְדֵי אֱלֹהֵי פִי בְרִיָּה סִינִי.
וְדֵם יִכּוֹן לְהֵמָּא בְּנִין. פִּאֵם אֲלַעְזָר וְאִיתְמָר.

בַּחֲצֵרֶה הָרוֹן אֲבִיהֵמָּא: פ
וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: וּמִלִּיל יִי
עִם מֹשֶׁה לְמִימָר: תֵּם כָּלֵם אֱלֹהֵי מוֹסִי
תְּכַלִּימָא: הַקְרִב אֶת־מִטָּה לְוִי וְהַעֲמַדְתָּ
אֹתוֹ לְפָנֵי אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן וְשִׁרְתּוֹ אֹתוֹ: קָרִיב
יֵת שְׁבֻטָּא דְּלִוִּי. וְתִקִּים יִתִּיהָ. קָדָם אֶהֱרֹן
כְּהֵנָּא. וַיִּשְׁמְשׁוּן יִתִּיהָ: קָדָם סִבְט לְוִי.
וְאִוקְפָּה. בֵּין יְדֵי הָרוֹן אִמָּמָם. פִּיכְדִּמוּהָ:
וְשִׁמְרוּ אֶת־מִשְׁמֶרְתּוֹ וְאֶת־מִשְׁמֶרֶת כְּדִי
הָעֵדָה לְפָנֵי אֱלֹהִי מוֹעֵד לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת
הַמִּשְׁכָּן: וַיִּטְרוּן יֵת מִטְרַתִּיהָ. וַיֵּת מִטְרַת
כָּד פְּנִשְׁתָּא. קָדָם מִשְׁכָּן זְמָנָא. לְמַפְלַח
יֵת פּוֹלְחֵן מִשְׁכָּנָא: וַיַּחְפְּצוּ מִחְפְּצָהּ. וּמִחְפֵּץ
אֲגַמָּאעָה. בֵּין יְדֵי כְּבֹא אֲמַחְצָר. וַיִּכְדִּמוּן

כְּדִמָּה אֲמַסְכֵּן: וְשִׁמְרוּ אֶת־כָּל־כְּלֵי אֱלֹהִי
מוֹעֵד וְאֶת־מִשְׁמֶרֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַעֲבֹד
אֶת־עֲבֹדַת הַמִּשְׁכָּן: וַיִּטְרוּן. יֵת כָּד מִנִּי
מִשְׁכָּן זְמָנָא. וַיֵּת מִטְרַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. לְמַפְלַח
יֵת פּוֹלְחֵן מִשְׁכָּנָא: וַיַּחְפְּצוּ גַמִּיעַ אֲנִיָּה
כְּבֹא אֲמַחְצָר. וּמִחְפֵּץ בְּנֵי אִסְרָאִיל. לִיכְדִּמוּן
כְּדִמָּה אֲמַסְכֵּן: וְנִתְתָּה אֶת־הַלּוּיִם לְאֶהֱרֹן
וּלְבָנָיו נְתָנִים נְתָנִים הֵמָּה לֹא מֵאֵת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל: וְתִתִּין יֵת לִיּוֹאִי. לְאֶהֱרֹן וּלְבָנָהּ.
מִסִּירִין יְהִיבִין אֲנֹן דִּיהָ. מִן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
וְאֲרַפַּע אֲלִיּוֹאֲנִיִּין. לְהָרוֹן וּבְנֵיהָ. מִסְדִּמוֹן

מַעֲשִׂין

חֶלֶק הַקְּדוּקָה. (ג) שְׁמוֹת בְּנֵי אֶהֱרֹן. הַבֵּית בְּנֵי־עֵיזָא: (ד) וַיָּמָת נָדָב וָאֲבִיהוּא לְפָנֵי ה'. אִין כֹּאן פִּסְקִין פִּין תִּיבַת אֲבִיהוּא לְהִיבַת לְפָנֵי כָּלֵל:

מעטיון הם לה. מן בני אסראל: ואת־ההרן
ואת־בניו תפקד ושמוּרו את־פְּהַנְתָּם וְהִזְר
הַקֶּרֶב יוֹמֶת: וַיֵּת אֶהֱרֹן וַיֵּת בְּנֹהֵי תַמְנִי.
וַיִּטְרוּן יֵת פְּהַנְתָּהוֹן. וְחִילוֹנִי דִיקְרָב
יִתְקַטִּיל: וְהִרְוֹן וּבְנִיָּה תוֹכֵל (ז). וַיִּחַפְּצוּ
אִמְאִמְתָּהֶם. וְאִי אֹנְגְבִי תִקְדָּם אִי־הָא
פְּלִיקְתָּל:

פ

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: וּמַלִּיל יִי עִם
מֹשֶׁה לְמִימַר: תָּם כֻּלָּם אֱלֹהִים מוֹסִי תְכַדִּימָא:
וְאֲנִי הִנֵּה לִקְחָתִי אֶת־הַלְוִיִּם מִתּוֹךְ בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל תַּחַת כָּל־כְּבוֹד פֶּטֶר רַחֵם מִבְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וְהָיוּ לִי הַלְוִיִּם: וְאֲנִי־הָאֶקְרִיבִית
יֵת לְיוֹאִי. מִגּוֹ בְנֵי יִשְׂרָאֵל. חֶלֶף כָּל בּוֹכְרָא.
פֶּתַח וְדָא מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וַיְהוֹן מִשְׁפָּשׁוֹן
קָדְמִי לְיוֹאִי: וְאֲנִי פִקְדֵּי שְׂרָפְתִּי (י). אֲלִיוֹאֲנִיִּן.
מִן בְּנֵי אִסְרָאֵל. בְּרַל כָּל בְּכֵר. אֹזוֹד בְּטָן
מִן בְּנֵי אִסְרָאֵל. פִּיצִיר לִי אֲלֹזֹאֲנִיִּן: כִּי
לִי כָל־כְּבוֹד בְּיוֹם הַפֶּתִי כָל־כְּבוֹד בְּאֶרֶץ
מִצְרַיִם הִקְדִּשְׁתִּי לִי כָל־כְּבוֹד בִּישְׂרָאֵל
מֵאֲדָם עַד־בְּהֵמָה לִי יְהוֹאֲנִי יְהוָה: אֲרִי
דִּילִי כָל בּוֹכְרָא בְּיוֹמָא דְקַטְלִית כָּל בּוֹכְרָא
בְּאֶרֶעָא דְמִצְרַיִם. אֶקְדִּישִׁית קָדְמִי כָל
בּוֹכְרָא בִישְׂרָאֵל. מֵאֲנָשָׁא עַד בְּעִירָא. דִּילִי
יְהוֹן אֲנִי יִי: כִּמְאֵא כָאן לִי כָל בְּכֵר. פִּי יוֹם
אֶהֱלֶכֶת כָּד בְּכֵר פִּי בְּכֵר מִצֵּר. אֶקְדַּסְת
לִי כָל בְּכֵר פִּי מֵא בִין בְּנֵי אִסְרָאֵל. מִן
אֲנָסָאן אִי בְהִימָה. כְּדֹאךְ יִצִּיר לִי הוֹלָאִי
אֲנִי אֱלֹהֵי שְׂרָפְתָהֶם (י):

פ

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בְּמִדְבַּר סִינִי לֵאמֹר:
וּמַלִּיל יִי עִם מֹשֶׁה. בְּמִדְבַּר אֲדָסִינִי דְמִימַר:
תָּם כֻּלָּם אֱלֹהִים מוֹסִי. פִּי בְרִיָּה סִינִי קֹאִידָא:
פִּקְדֵּי אֶת־בְּנֵי לְוִי לְבֵית אֲבֹתָם לְמִשְׁפַּחְתָּם
כָּל־זִכָּר מִבְּנֵי־חֹדֶשׁ וּמַעֲדָה תִּפְקְדֵם: מִנִּי
יֵת בְּנֵי לְוִי. לְבֵית אֲבֹתָהוֹן לְזֹרְעֵיתָהוֹן.
כָּד דְּכּוֹרָא. מִכָּר יִרְחָא וְלַעֲיָלָא תִּמְנִינֹן:
עַד בְּנֵי לְוִי. לְבֵית אֲבֹתָהֶם לְעִשְׂאִירָהֶם.
כָּל־דְּכֵר. מִן אֲבֹן שְׁהַר פְּצֹאֲעֵרָא תַעֲדָהֶם:
וַיִּפְקְדוּ אֹתָם מֹשֶׁה עַל־פִּי יְהוָה כַּאֲשֶׁר צֻוָּה:
וּמִנָּה יִתְהוֹן. מֹשֶׁה עַד מִימְרָא דִּיִּי. כִּמְאֵא
דְּאִתְּפִקְדֵּי: פְּעֻדָּהֶם מוֹסִי עַד־קוֹל אֱלֹהֵי כְּמִי

ה

חלק הרקדוק: (ה) שמות בני גרשון. הבית בנעיא:

אִמֹר: וַיְהִי־אֱלֹהֵי בְנֵי־לְוִי בְּשִׁמְתָם גִּרְשׁוֹן
וּקְהַת וּמִרְרִי וְהָיוּ אֲלֵי־בְנֵי לְוִי בְּשִׁמְתָהוֹן.
גִּרְשׁוֹן. וּקְהַת וּמִרְרִי: וְהוֹלָאִי כֹאנוּ בְנֵי
לְוִי בְּאִסְמָאִיהֶם. גִּרְשׁוֹן. וּקְהַת וּמִרְרִי:
וְאֱלֹהֵי שְׁמוֹת בְּנֵי־גִרְשׁוֹן לְמִשְׁפַּחְתָּם לְבְנֵי
וּשְׁמַעִי: וְאֲלֵי־ן. שְׁמֵהֶת בְּנֵי גִרְשׁוֹן
לְזֹרְעֵיתָהוֹן. לְבְנֵי וּשְׁמַעִי: וְהָדָה אִסְמָא
בְּנֵי גִרְשׁוֹן. לְבְנֵי וּשְׁמַעִי לְעִשְׂאִירָהֶם:
וּבְנֵי קְהַת לְמִשְׁפַּחְתָּם עִמְרֹם וַיִּצְהַר חֲבֵרוֹן
וְעִזִּיאֵר: וּבְנֵי קְהַת לְזֹרְעֵיתָהוֹן. עִמְרֹם
וַיִּצְהַר. חֲבֵרוֹן וְעִזִּיאֵר: וּבְנֵי קְהַת
לְעִשְׂאִירָהֶם. עִמְרֹם וַיִּצְהַר. חֲבֵרוֹן וְעִזִּיאֵר:
וּבְנֵי מִרְרִי לְמִשְׁפַּחְתָּם מַחֲלִי וּמוֹשִׁי אֱלֹהֵי
הֶם לְמִשְׁפַּחְתָּהֶם הַלְוִי לְבֵית אֲבֹתָם: וּבְנֵי מִרְרִי.
לְזֹרְעֵיתָהוֹן מַחֲלִי וּמוֹשִׁי. אֲלֵי־ן אֲנֹן. זֹרְעִית
לְוִי לְבֵית אֲבֹתָהוֹן: וּבְנֵי מִרְרִי.
לְעִשְׂאִירָהֶם מַחֲלִי וּמוֹשִׁי. הָדָה עִשְׂאִיר
אֲלִיוֹאֲנִיִּן לְבֵית אֲבֹתָהֶם: גִּרְשׁוֹן
לְמִשְׁפַּחְתָּהֶם הַלְוִי וּלְמִשְׁפַּחְתָּהֶם הַשְׁמַעִי אֱלֹהֵי
הֶם לְמִשְׁפַּחְתָּהֶם הַגִּרְשֹׁנִי: גִּרְשׁוֹן. זֹרְעִית
לְבְנֵי. זֹרְעִית שְׁמַעִי. אֲלֵי־ן אֲנֹן. זֹרְעִית
גִּרְשׁוֹן: גִּרְשׁוֹן. עִשְׂרִיה לְבְנֵי. וְעִשְׂרִיה
שְׁמַעִי. הָדָה עִשְׂאִירָה: פִּקְדִיָּהֶם בְּמִסְפָּר
כָּל־זִכָּר מִבְּנֵי־חֹדֶשׁ וּמַעֲדָה פִּקְדִיָּהֶם שִׁבְעַת
אַלְפִים וְחֲמִשׁ מֵאוֹת: מִנִּינִיָּהוֹן בְּמִנִּין כָּל
דְּכּוֹרָא. מִכָּר יִרְחָא וְלַעֲיָלָא. מִנִּינִיָּהוֹן.
שִׁבְעָא אֲלֵפִין וְחֲמִישׁ מֵאָה: וְעִדְדָהֶם
בְּאַחְצָא כָּל דְּכֵר. מִן אֲבֹן שְׁהַר פְּצֹאֲעֵרָא.
סִבְעָה אֲאָף וּכְמֹם מֵאָה: מִשְׁפַּחְתָּה
הַגִּרְשֹׁנִי אַחֲרֵי הַמִּשְׁכָּן יִחְנוּ יָפָה: זֹרְעִית
גִּרְשׁוֹן. אַחֲרֵי מִשְׁכָּנָא. יִשְׂרָוֹן מְעַרְבָא:
וְעִשְׂאִירָהֶם יִנְזֻלוֹן. וְרָא אִמְסַכְּן פִּי אִמְגֵּרָב:
וְנָשִׂיא בֵּית־אֲב לְגִרְשֹׁן אֲלִיסָה בֶן־דָּאֵל:
וְרֵב בֵּית בָּא לְבֵית־גִּרְשֹׁן. אֲלִיסָה בֶן־דָּאֵל:
וְשִׂרִיפָהֶם. אִיסָה אֲבֹן לָא: וּמִשְׁמֶרֶת בְּנֵי־
גִרְשֹׁן בְּאַהֲל מוֹעֵד הַמִּשְׁכָּן וְהָאֲהֵל מִכְסֵּהוּ
וּמִסְדָּ פֶתַח אֲהֵל מוֹעֵד: וּמִשְׁרֶת בְּנֵי־
גִרְשֹׁן בְּמִשְׁכָּן זְמָנָא. מִשְׁכָּנָא וּפְרָסָא.
חֹפְאִיָּה וּפְרָסָא. דְּתִרְעָ מִשְׁכָּן זְמָנָא:
וּחִפְצָהֶם מִן כֹּבָא אִמְחָצֵר. אִמְסַכְּן וְאִכְבָּא.

וְנִשְׂאָה. וסתר באב כבא למחצר: וקדעי
החצר ואת־מסך פתח החצר אשר על־
המשכן ועל־המזבח סביב ואת מיתריו
לכל עבדתו: וסרדי דרתא. וית פרסא
דתרע דרתא. דעל משכנא. ועל מדבחה
סחור סחור. וית אטונהי. לכל פולחניה:
וקדוע אצראדק וסתר באבה. אדי עלי
אמסכן ואמדבח מסתדירא. ואטנאבהא.
וסאיר כדמתהא: ס וקקת משפחת
העמרמי ומשפחת היצהרי ומשפחת
החברני ומשפחת העזיאלי אלה הם
משפחת הקהתי: וקקת. זרעית עמרם
וזרעית יצהר. וזרעית חברון. וזרעית
עזיאל. אלן אנון זרעית קהת: ולקת.
עשירה עמרם ועשירה יצהר. ועשירה
חברון. ועשירה עזיאל. הדה עשאירה:
במספר כל־זכר מבן־חדש ומעדה ששת
אלפים ומאתים: ומניניהון במנן כל
דכורא. מבר ירחא ולעילא. ששת אלפין
ומאתן: ועדדהם באחצא כל דבר. מן
אבן שחר פצאעדא. סתה לאף ומאיתין:
ונשיא בית־אב למשפחת מררי צוריאל
בן־אביחיל עד ירך המשכן יחנו צפנה:
ורב בית בא זרעית מררי. צוריאל בר
אביחיל. על שדא־המשכנא. ישרון צפונא:
ושריפהם. צוריאל אבן אביחיל. וינזרון־א'
גאנב אמסכן פי אשמא: ופקדת משמרת
בני מררי קרשי המשכן ובריהיו ועמריו
ואדניו וכל־בדיו וכל עבדתו: ודמסיר
למטר לבני מררי. דפי משכנא. ועברוהי
ועמודוהי וסמכוהי. וכל מנוהי וכל
פולחניה: וזכאה חפץ בני מררי. תכאתג
אמסכן. ואמהאנה ועמדה וקואעדה. וכל
אניתה וסאיר כדמתה: ועמרדי החצר
סביב ואדניהם ויתדתם ומיתריהם:
ועמרדי דרתא. סחור סחור וסמכיהון.
וסכיהון ואטונהון: ועמד אצראדק
מסתדירא. וקואעדהא. ואותאדהא
ואטנאבהא: והחנים לפני המשכן קדמה
לפני אהל־מועד ומזרחה משה ואהרן
ובני שמרים משמרת המקדש למשמרת
בני ישראל והור הקרב יומת: ודשרן קדם
משכנא. קדומא קדם משכן־מנא מדנחא.
משה ואהרן ובנוהי. נטרין מטרת מקדשא
(כ"י) מטרתא דקודשא. למטרת בני ישראל.
והילוני דיקרב יתקטיד: ואנאזלין בין ידי

וְנִשְׂאָה. וסתר באב כבא למחצר: וקדעי
החצר ואת־מסך פתח החצר אשר על־
המשכן ועל־המזבח סביב ואת מיתריו
לכל עבדתו: וסרדי דרתא. וית פרסא
דתרע דרתא. דעל משכנא. ועל מדבחה
סחור סחור. וית אטונהי. לכל פולחניה:
וקדוע אצראדק וסתר באבה. אדי עלי
אמסכן ואמדבח מסתדירא. ואטנאבהא.
וסאיר כדמתהא: ס וקקת משפחת
העמרמי ומשפחת היצהרי ומשפחת
החברני ומשפחת העזיאלי אלה הם
משפחת הקהתי: וקקת. זרעית עמרם
וזרעית יצהר. וזרעית חברון. וזרעית
עזיאל. אלן אנון זרעית קהת: ולקת.
עשירה עמרם ועשירה יצהר. ועשירה
חברון. ועשירה עזיאל. הדה עשאירה:
במספר כל־זכר מבן־חדש ומעדה שמת
אלפים ויש מאות שמרי משמרת
הקדש: במנן כל דכורא. מבר ירחא
ולעילא. תמניא אלפין ושית מאה. נטרי
מטרתא דקודשא: באחצא כל דבר. מן
אבן שחר פצאעדא. תמאניה לאף וסתר
מאיה. האפצי מהפץ אקדם: משפחת
בני־קהת יחנו עד ירך המשכן תימנה:
זרעית בני קהת ישרון. על שדא־המשכנא
דרומא: ועשאירהם ינזרון. א' גאנב אמסכן
פי אגנוב: ונשיא בית־אב למשפחת
הקהתי אליצפן בן־עזיאל: ורב בית בא
לזרעית קהת. אליצפן בר עזיאל: ושריפהם
אליצפן אבן עזיאל: ומשמרתם הארן
והשלחן והפנרה והמזבח וכלי הקדש
אשר ישרתו בהם והמסך וכל עבדתו:
ומטרתהון. ארונא ופתורא ומנרתא
ומדבחיא. ומני קודשא. די־שמשון בהון.
ופרסא. וכל פולחניה: וחפצהם. אצנרוק
ואמאידה ואמנארה ואמדאבה. ואניה
אקדם. אדי יכדמון בהא. ולסתר וסאיר
כדמתה: ונשיא נשיאי הלוי לעזר בן־אהרן
הכהן פקדת שמרי משמרת הקדש:

כבא

חלק חקדוק. (1) משפחת העמרמי. ה"א בפתח בכל התיגאן וכ"כ א"ת ז"ל: (2) וכל כליו וכל עבודתו. תיבת כליו בשפחה בכל התיגאן.
ג במדבר (בתר תורה)

כבא למחצר פי למשרק ^(ז). מוסי' והרון
ובניה. חאפצי מחפץ למקדס ^(ח). ומחפץ בני
אסראיל. ואי' אגנבי תקדם אי' דאך
פליקתך: כדפקודי הלויים אשר פקד
משה ואהרן על פי יהוה למשפחתם כל
זכר מבן חדש ומעלה שנים ועשרים אדף:
כד מניני ליואי. דמנא משה ואהרן. עד
מימרא דיי' דזרעיתרון. כד דבורא מבר
ירחא ולעילא. עשרין ותירין אלפין: פדאך
גמיע ערד אליואניין. אדי עדהם מוסי'
והרון. עדי' קוד אלה לעשירהם. כל דכר
מן אבן שהר פצאעדא. אתנין ועשרין
אפא: ^ס ויאמר
יהוה אל משה פקד כל בכר זכר
לבני ישראל מבן חדש ומעלה ושא את
מספר שמותם: ואמר יי' למשה. מני כל
בכוריא דכוריא ^(כ) לבני ישראל.
מבר ירחא ולעילא. וקביל. ית מנין
שמחתרון: תם קא אלה למוסי'. עד כד
בכר דכר מן בני אסראיל. מן אבן שהר
פצאעדא. וארפע אחצא אסמאיהם:
ולקחת את הלויים לי אני יהוה תחת כל
בכר בבני ישראל ואת בהמת הלויים
תחת כל בכר בבנהמת בני ישראל:
ותקריב ית ליואי קדמי אגא יי'. חלף כל
בוכרא בבני ישראל. וית בעירא דליואי.
חלף כל בוכרא. בבכירא דבני ישראל:
וכד אליואניין די אנא אלה שרפתהם.
בדל כל בכר מן בני אסראיל. ובהאים
אליואניין. בדל כל בכר. מן בהאים בני
אסראיל: ויפקד משה כאשר צוה יהוה
אתו את כד בכור בבני ישראל: ומנא
משה. כמא דפקיד יי' תיה. ית כל בוכרא
בבני ישראל: פעד מוסי'. כמא אמרה
אלה. כל בכר מן בני אסראיל: ויהי כל
בכור זכר במספר שמות מבן חדש ומעלה
דפקדיהם שנים ועשרים אדף שלשה
ושבעים ומאתים: והוון כל בכוריא דכוריא.
במנין שמות מבר ירחא ולעילא למניניהון.

עשרין ותירין אלפין. ומאתן ושבעין ותלתא:
פכאן כל בכר דכר. באחצא אסמאיהם.
מן אבן שהר פצאעדא כדאך. אתנין ועשרין
אפא. ומאתין ותלתא הוסבעין: פ
וידבר יהוה אל משה לאמר: ומלי
יי' עם משה למימר: תם כלם אלה מוסי'
תכלימא: קח את הלויים תחת כל בכור
בבני ישראל ואת בהמת הלויים תחת
בהמתם והיו ללי הלויים אני יהוה: קריב
ית ליואי. חלף כל בוכרא בבני ישראל.
וית בעירא דליואי חלף בעיררון. ויהון
משמשין קדמי ליואי אגא יי': כד
אליואניין. בדל כל בכר מן בני אסראיל.
ובהאים אליואניין בדל בהאימהם. פיציו
די אליואניין אנא אלה שרפתהם: ואת
פרווי השלשה והשבעים והמאתים
העודפים על הלויים מבכור בני ישראל:
וית פורקן מאתן. ושבעין ותלתא. דיתירין
על ליואי. מבכוריא דבני ישראל: ואמא
פדא יי' אמאיתין ואתלתא וסבעין.
אזאירין עלי' אליואניין. מן בכור בני
אסראיל: ולקחת חמשת חמשת שקלים
לגלגלת בשקל הקדש תקח עשרים גרה
השקל: ותפב. חמיש חמיש. סלעין
דגלגלתא. בסלעי קודשא תפב. עשרין
מעין סלעא: פכד כמסה מתאקיל פצה.
לכל גמגמה מנהם במתקא אקדם. כל
מתקא עשרין דאנק: ונתתה הפסף לאהרן
ולבניו פרווי העודפים בהם: ותתין כספא
לאהרן ולבנוהי. פורקן. דיתירין פהון:
ואדפע אפצה להרון ובניה. פדא אפאצלון
עליהם: ויקח משה את כסף הפדיוס מאת
העודפים על פרווי הלויים: ונסיב משה.
ית כסף פורקנהון. מן דיתירין. על פריקי
ליואי: פאכד מוסי'. פצה אפדא. מן
אזאירין. עלי' פדא אליואניין: מאת בכור
בני ישראל לקח את הפסף חמשה
וששים ושלש מאות ואלף בשקל הקדש:
מן בכוריא דבני ישראל נסיב ית כספא.

אלף

אלף ותלת מאה. ושתין וחמשים. סדעין
בסלעי קודשא: מן בכור בני אסראל
אכר תרך אפצה. אף ותראת מאיה.
ובמסה וסתין. מתקא במתקא אקדם:
ויתן משה את כסף הפרים לאהרן ולבניו
עדפי יהוה כאשר צוה יהוה את משה:
ויהב משה. ית כסף פריקיא לאהרן
ולבנוהי על מימרא דיי. כמא דפקיד יי
ית משה: פדפע מוסי פצה אפדא. א
הרון ובניה עלי קול אלה. במא אמרה: פ
ידבר יהוה אל משה ואל אהרן לאמר:
ומדיל יי. עם משה ואלהרן למימר: תם
כלם אלה מוסי והרון תבדימא: נשא
את יראש בני קהת מתוך בני לוי
למשפחתם לבית אבתם: קבילו. ית
חושבן בני קהת. מגו בני לוי. דזרעיתיהון
לבית אבתיהון: ארפעא גמלה בני קהת.
מן בין בני לוי. לעשאיריהם וביות אבאיהם:
מן שרשים שנה ומעלה ועד פן חמשים
שנה כל בא לצבא לעשות מלאכה באהל
מועד: מבר תלתין שנין ועעידא. ועד בר
חמשים שנין. כל דאתי לחילא. למעבד
עבדתא במשבן זמנא: מן אבן תראתין
סנה פצאעדא. ואי אבן כמסין סנה. כל
מן ידכל לאגיש. ליעמל צנאעה פי כבא
אמחצר: זאת עבדת בני קהת באהל
מועד קדש הקדשים: דין. פולחן בני
קהת במשבן זמנא. קודש קודשיא (כ)
קודשין: הדה כדמה בני קהת פי כבא
אמחצר. כאץ לאקדאס: ובא אהרן ובניו
בנסע המחנה והורדו את פרכת המסך
וכסו בה את ארן העדות: ויעזר אהרן
ובנוהי במטל משריתא. ויפרקון. ית
פרוכתא דפרסא. ויכסון בה. ית ארונא
דסהדותא: וידכל הרון ובניה ענד רחיל
לעסכר. ויהיו (ג) אסנה אמסתור. ויגטו בה
צנרוק אשהאדה: ונתנו עליו פסוי עור
תחש ופרשו בגד כלי תכלת מלמעלה
ושמו בדיו: ויתנו עלוהי. חופאה דמשך
סגונא. ויפרסון לבוש גמיר. תבדא

(*) הפדיום קרי

מלעילא. וישוון אריחיהי: ויגעלו עליה.
גשא גלוד דארש. ויבסמו תוב גמדתה
מן אסמאנגון פוקה. ויצלחו אקואבה:
ועל שלחן הפנים יפרשו בגד תכלת
ונתנו עליו את הקערת ואת הפפת ואת
המנקית ואת קשות הנסך ולחם התמיד
עליו יהיה: ועל פתורא דלחים אפיא.
יפרסון לבוש תבדא. ויתנו עלוהי. ית
מגסיא וית בזביא וית מכילתא. וית
קסות נסוכא. ולחמא תדירא עלוהי יהי:
ועלי אמאידה אמווגה. יבסמו תוב
אסמאנגון. ויגעלו עדיה. אקצאע ואדרוג
ואמלאעק ואמראהן ואמוזאג (כא). ואכבו
אדאים עליה יכון: ופרשו עליהם בגד
תולעת שני וכסו אתו במכסה עור תחש
ושמו את בדיו: ויפרסון עליהון. לבוש
צבע זהורי. ויכסון יתיה. בחופאה דמשך
סגונא. וישוון ית אריחיהי: ויבסמו
עדיה. תוב צבג קרמו. ויגטוהא בגשא
גלוד דארש. ויצלחו אקואבה: ולקחו
בגד תכלת וכסו את מנרת המאור ואת
נרתיה ואת מלקחיה ואת מחתתיה ואת
כל כלי שמנה אשר ישרתו לה בהם:
ויכסון לבוש תבדא. ויכסון. ית מנרתא
דאנהורי וית בוצינהא. וית ציבתהא וית
מחתיתהא. וית כל מני שמושה. דישמשון
לה פהון: ויאכדו תוב אסמאנגון. ויגטו
בה מנארה אצאה וסרגהא. וכדבאתהא
ומגאמרהא. וגמיע אניה דהנהא. אדי
יכרמונהא בהא: ונתנו אתה ואת כל
כליה אל מכסה עור תחש ונתנו על
המוט: ויתנו יתה וית כל מנהא. לחופאה
דמשך סגונא. ויתנו על אריחא:
ויגעלונהא וגמיע אניתהא. פי גשא גלוד
דארש. ויצעו (כג) דאך עלי אדהק: ועל
מזבח הזהב יפרשו בגד תכלת וכסו אתו
במכסה עור תחש ושמו את בדיו: ועל
מדבחה דדהבא. יפרסון לבוש תבדא.
ויכסון יתיה. בחופאה דמשך סגונא.
וישוון ית אריחיהי: ועלי מדבח אדהב.

יבסמו תוב אסמאנגון. ויגטוה בגטא גרוד דארש. ויצלחו דהוקה (אקואבה):
 וזקחו את כל כלי השרת אשר ישרתו:
 בם בקדש ונתנו אל בגד תכלת וכסו
 אותם במכסה עור תחש ונתנו על הפוט:
 ויסבון ית כל מי שמושא די שמשון בהון
 בקודשא. ויתנון ללבוש תכלא. ויבסון
 יתהון. בחופאה דמשך ססגונא. ויתנון על
 אריחא: תם יאכרו גמיע אניה אכרמה
 אדי יכרמון בהא פי אקדם. פיגערונהא
 פי תוב אסמאנגון. ויגטוהא בגטא גרוד
 דארש. ויצעוהא פי ארהק: ודשנו את
 המזבח ופרשו עליו בגד ארגמן: ויספון
 ית קטמא דמדבחה. ויפרסון עלוהי. לבוש
 ארגון: וירמדו אמדבה. ויבסמו עליה.
 תוב ארגואן: ונתנו עליו את כל כלי
 אשר ישרתו עליו בהם את המחתת
 את המזלגת ואת היעים ואת המזרקת
 כל כלי המזבח ופרשו עליו יב פסוי עור
 תחש ושמו בדיו: ויתנון עלוהי. ית כל
 מנוחי די שמשון עלוהי בהון. ית מחתיתא
 ית צנוריתא וית מגרופיתא וית מזרקיא.
 כל מי מדבחה. ויפרסון עלוהי. חופאה
 דמשך ססגונא. וישוון אריחיה: ויגעדון
 עדיה גמיע אניתה אדי יכרמון בהא עדיה.
 אמנאמר ואמנאשל ואמגארף ואכראנב.
 וסאיר אניה אמדבה. ויבסמו עליה גטא
 גרוד דארש. ויצלחו דהוקה (אקואבה):
 וכלה אהרן ובניו לכפת את הקדש ואת
 כל כלי הקדש בנסע המחתה ואחרי כן
 יבאו בני קהת לשאת ולא יגעו אר
 הקדש ומתו אלה משא בני קהת באהר
 מועד: וישיצי אהרן ובנוהי. לכפאה ית
 קודשא. וית כל מי קודשא במטר
 משריתא. ובתר כן. ייעדון בני קהת
 למטר. ולא יקרבו דקודשא ולא ימותון.
 ארין (כ"י דין). מטור בני קהת במשכן
 זמנא: פאדא פרז הרון ובניה. מן תגטיה
 אקדם. וגמיע אניתה ענר רחיל לעסכר.

פבעד דאך ידכל בני קהת פיחמדונהא:
 ולא ידנו מן אקדם פיהלכון. הדה צפה (כ)
 חמל בני קהת פי כבא אמהצר: ופקדת
 לעזר אהרן הכהן שמן המאור וקטרת
 הפמים ומנחת התמיד ושמן המשחה
 פקדת כל המשכן וכל אשר בו בקדש
 ובבדיו: ודמסיר. דא לעזר בר אהרן בהנא.
 משחא דאנהרותא וקטרת בוסמיא.
 ומנחתא תדירא ומשחא דרבותא. מסרת.
 כל משפנא וכל דביה. במודשא ובמנוהי:
 ווכאה לעזר אהרן לאמאם. דהן אצאה
 ובכור אצמוג. ואבר אראים ודהן למסת.
 פדאך וכאה למסכן וגמיע מא פיה. מן
 קדם ואניתה: פ

וידבר יהוה אל משה ואהרן לאמר:
 ומליל יי. עם משה ולא אהרן למימר: תם
 כלם אלה. מוס' והרון תכלימא: לא תכריתו
 את שבט משפחת הקהתי מתוך הדלים:
 לא תשיצון. ית שיבט זרעית קהת. מנו
 דיואי: דא תקטעו עשאי סבט קהת (כ).
 מן בין אדיואניין: וזאת עשו להם וחיזו
 ולא ימתו בגשתם את קדש הקדשים
 אהרן ובניו יבאו ושמו אתם איש איש
 עד עברתו וארמשאו: ודא עבדו דהון.
 ויחיון ודא ימותון. במקרבהון לקודש
 קודשיא. אהרן ובנוהי ייעדון. וימנון יתהון.
 גבר גבר. על פולחניה ולמטוליה: בד
 אצנעו להם הדה אכלה. חתא יחיון ולא
 יהלכון. בדנוהם אי כאץ לאקדאם. ידלון
 הרון ובניה. ויולונהם. כל פריק עדי
 כרמתה וחמלה: ולא יבאו לראות פבלע
 את הקדש ומתו: ולא ייעדון למחוי. כד
 מכפן ית מי קודשא ולא ימותון: ודא
 ידלון פינצרון. ענר תגטיה (כ) אקדם ולא
 יהלכון: פ פ פ

קנ"ט פיסוקים סי' חלקיהו. ומפטירין והיה מספר בני ישראל
 הושע סימן ב'. דר"ה למנחת שבת וב' וה'.

וידבר יהוה אל משה לאמר: ומליל יי עם
 משה למימר: תם כלם אלה מוס' תכלימא:

חלק הקדוק. (י) אשר ישרתו בם בקדש. אין באל"ף געיא בכל הספרים: (יא) אשר ישרתו עליו בהם. הו"ד כנעיא בכל התיגאן:
 (יב) כסוי עור תחש. בסוי בפשטא בכל התיגאן הופך הרפוסים ו

נָשָׂא אֶת־רֹאשׁ בְּנֵי גֵרְשׁוֹן גַּם־יָהִם לְבֵית
 אֲבֹתָם לְמִשְׁפַּחְתָּם: קָבִיל יֵת חוֹשֶׁבֶן בְּנֵי
 גֵרְשׁוֹן אֶף־אֲנֹן לְבֵית אֲבֹתָהוֹן לְזֹרְעֵיתָהוֹן:
 אֲרַפֵּעַ גַּמְלָה בְּנֵי־גֵרְשׁוֹן הֵם אֵיצָא לְבֵיֹת
 אֲבֹאֵיהֶם לַעֲשׂאִירָהֶם: מִבֶּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה
 וְמַעֲלָה עַד בֶּן־חֲמִשִּׁים שָׁנָה תִּפְקֹד אוֹתָם
 כְּלִי־הָבָא לְצִבָּא צִבָּא לַעֲבֹד עֲבָדָה בְּאֹהֶל
 מוֹעֵד: מִבֶּר תִּלְתִּין שָׁנִין וְלַעֲיָלָא עַד בֶּר
 חֲמִשִּׁין שָׁנִין תִּמְנִי־יֵתָהוֹן כָּל דְּאֵתִי לְחִילָא
 חִילָא לְמַפְלָח פּוֹדֵחָנָא בְּמִשְׁכָּן זְמָנָא: מִן
 תְּלָאתִין סָנָה פְּצֵא עֲדָא אִי אֲבָן כַּמֶּסֶן סָנָה
 תַּעֲדָהֶם כָּל מִן יִדְכָּל לֹאֲנִישׁ לְכַדְמָה כָּבֵא
 אֲמַחְצֵר: זֹאת עֲבָדָת מִשְׁפַּחַת הַגֵּרָשִׁי
 לַעֲבֹד וּלְמִשָּׂא: דִּין פּוֹדֵחָן זֹרְעִית גֵּרְשׁוֹן
 לְמַפְלָח וּלְמַטָּל: וְהָדָה כַּדְמָתָהֶם עֲמָלָא
 וְחִמְרָא: וְנָשָׂאוּ אֶת־יִרְיעֵת הַמִּשְׁכָּן וְאֶת־
 אֹהֶל מוֹעֵד מִכֶּסֶהוּ וּמִכֶּסֶה הַתַּחֲשׁ אֲשֶׁר־
 עָלָיו מִלְּמַעְלָה וְאֶת־מִסְךְ פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד:
 וַיִּטְלוּן יֵת יִרְיעֵת מִשְׁכָּנָא וַיֵּת מִשְׁכָּן
 זְמָנָא חוּפְאִיָּה וְחוּפָאָה דְּסִסְגֻּנָא דְּעִלּוּהִי
 מִלְּעִילָא וַיֵּת פֶּרְסָא דְּתִרְעַ מִשְׁכָּן זְמָנָא:
 יַחְמִלּוּן שְׂקָאק אֲמַסְכָּן וְכָבֵא אֲמַחְצֵר
 וְנִשְׂאָה וְנִשָּׂא אֲדָרְשָׁדִי עֲדִיה מִן פּוֹק
 וְסִתֵּר בָּאב כָּבֵא אֲמַחְצֵר: וְאֵת קִלְעִי
 הַחֲצֵר וְאֶת־מִסְךְ אֶפְתָּח שַׁעַר הַחֲצֵר אֲשֶׁר־
 עַל־הַמִּשְׁכָּן וְעַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב וְאֵת
 מִיתְרֵיהֶם וְאֶת־כָּל־כְּלֵי עֲבָדָתָם וְאֵת כָּל־
 אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה לָּהֶם וְעַבְדּוֹ: וַיֵּת סִרְדֵּי דֶרְתָּא
 וַיֵּת פֶּרְסָא דְּמַעֲלָנָא דְּתִרְעַ דֶּרְתָּא דְּעַד
 מִשְׁכָּנָא וְעַד מִדְּבַחַא סְחוּר סְחוּר וַיֵּת
 אֲטוּנִיָּהוֹן וַיֵּת כָּל מְנֵי פּוֹדֵחָנָהוֹן וַיֵּת כָּל
 דִּיתְמָסֵר לְהוֹן וַיִּפְלְחוּן: וְקִלּוּעַ אֲצִרָאֲדָק
 וְסִתֵּר בֵּאֲבָה. אֲדִי עַל־אֲמַסְכָּן וְאֲמַדְּבַח
 מִסְתָּדִירָא וְאֲטַנְאֲבָהָא וְסֹאִיר אֲנִיָּה
 כַּדְמָתָהָא וְכָל מָא יִצְלַח לְהֵאֱהָב יִכְרַמּוּן:
 עַל־פִּי אֲהֵרֹן וּבְנָיו תִּהְיֶה כָּל־עֲבָדָת בְּנֵי
 הַגֵּרָשִׁי לְכָל־מִשְׁאֵם וְלָכֵל עֲבָדָתָם
 וּפְקֻדָּתָם עֲלֵהֶם בְּמִשְׁמֶרֶת אֵת כָּל־
 מִשְׁאֵם: עַל מִימַר אֲהֵרֹן וּבְנָוְהִי תִּהְיֶה (כ"י י"ה).
 כָּל פּוֹדֵחָן בְּנֵי גֵרְשׁוֹן לְכָל מִטְוִלָהוֹן וְלָכֵל

וסאיר

פּוֹדֵחָנָהוֹן וְתִמְנֹן (כ"י וְתִמְנֹן כפ"י חרס"ג)
 עֲלִידָהוֹן בְּמִטְוִלָהוֹן יֵת כָּל מִטְוִלָהוֹן: עַד־קוֹל
 הָרוֹן וּבְנִיָּה יִכּוֹן גַּמִּיעַ כַּדְמָה בְּנֵי גֵרְשׁוֹן
 מִן חֲמִלָהֶם וְסֹאִיר עֲמִלָהֶם וְעַדוֹ עֲלֵיהֶם
 בַּחֲפִץ גַּמִּיעַ חֲמִלָהֶם: זֹאת עֲבָדָת
 מִשְׁפַּחַת בְּנֵי הַגֵּרָשִׁי בְּאֹהֶל מוֹעֵד
 וּבְמִשְׁמֶרֶתָם בְּיַד אֵיתָמָר בִּן־אֲהֵרֹן הַכֹּהֵן:
 דִּין פּוֹדֵחָן זֹרְעִית בְּנֵי־גֵרְשׁוֹן בְּמִשְׁכָּן זְמָנָא
 וּבְמִטְוִלָהוֹן בְּיַד דְּאֵיתָמָר בֶּר אֲהֵרֹן
 כְּהֵנָּה: הָדָה כַּדְמָה עֲשֹׂאִיר בְּנֵי גֵרְשׁוֹן פִּי
 כָּבֵא אֲמַחְצֵר וְחִפְצָהֶם עַל־יַד אֵיתָמָר
 אֲבָן הָרוֹן אֲמָאִם: ס בְּנֵי מִרְרִי
 לְמִשְׁפַּחְתָּם לְבֵית־אֲבֹתָם תִּפְקֹד אוֹתָם:
 בְּנֵי מִרְרִי לְזֹרְעֵיתָהוֹן לְבֵית אֲבֹתָהוֹן
 תִּמְנִי־יֵתָהוֹן: בְּנֵי מִרְרִי לַעֲשֹׂאִירָהֶם וּבֵיֹת
 אֲבֹאֵיהֶם תַּעֲדָהֶם: מִבֶּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה
 וְמַעֲלָה וְעַד בֶּן־חֲמִשִּׁים שָׁנָה תִּפְקֹדָם כָּל־
 הָבָא לְצִבָּא לַעֲבֹד אֶת־עֲבָדָת אֹהֶל מוֹעֵד:
 מִבֶּר תִּלְתִּין שָׁנִין וְלַעֲיָלָא וְעַד בֶּר חֲמִשִּׁין
 שָׁנִין תִּמְנִי־נֹן כָּל דְּאֵתִי לְחִילָא לְמַפְלָח
 יֵת פּוֹדֵחָן מִשְׁכָּן זְמָנָא: מִן אֲבָן תְּלָאתִין
 סָנָה פְּצֵא עֲדָא וְאִי אֲבָן כַּמֶּסֶן סָנָה
 תַּעֲדָהֶם כָּל מִן יִדְכָּל לֹאֲנִישׁ לִיכְדָם
 כַּדְמָה כָּבֵא אֲמַחְצֵר: וְזֹאת מִשְׁמֶרֶת
 מִשְׁאֵם לְכָל־עֲבָדָתָם בְּאֹהֶל מוֹעֵד קִרְשֵׁי
 הַמִּשְׁכָּן וּבְרִיחָיו וְעַמֻּדָיו וְאֲדָנָיו: וְדָא
 מִטְוִלָהוֹן לְכָל פּוֹדֵחָנָהוֹן בְּמִשְׁכָּן
 זְמָנָא דְּפִי מִשְׁכָּנָא וְעַבְדּוּהִי וְעַמֻּדוּהִי
 וְסִמְכּוּהִי: וְהָדָא חֲפִץ חֲמִלָהֶם וְסֹאִיר
 עֲמִלָהֶם פִּי כָּבֵא אֲמַחְצֵר תְּכַאֲתָג אֲמַסְכָּן
 וְאֲמַהֲאָגָה וְעַמֻּדָה וְקוֹאֲעֵדָה: וְעַמֻּדֵי הַחֲצֵר
 סָבִיב וְאֲדָנֵיהֶם וְיִתְדֹתָם וּמִיתְרֵיהֶם לְכָל־
 כְּלֵיהֶם וְלָכֵל עֲבָדָתָם וּבְשִׁמְתַּת תִּפְקֹדוֹ
 אֶת־כָּל־מִשְׁמֶרֶת מִשְׁאֵם: וְעַמֻּדֵי דֶרְתָּא
 סְחוּר סְחוּר וְסִמְכִיָּהוֹן וְסִפְיָהוֹן וְאֲטוּנִיָּהוֹן
 לְכָל מְנִיָּהוֹן וְלָכֵל פּוֹדֵחָנָהוֹן וּבְשִׁמְתָהוֹן
 תִּמְנֹן (כ"י תִּמְנֹן) יֵת מְנֵי מִטְוִלָהוֹן
 וְעַמֻּד אֲצִרָאֲדָק מִסְתָּדִירָא וְקוֹאֲעֵדָה
 וְאוֹתָאֲדָהָא וְאֲטַנְאֲבָהָא וְגַמִּיעַ אֲנִיתָהָא

וסאיר אעמאהא. ועדו באסמא. גמיע
אניה חפץ חמדהא: זאת עבדת משפחת
בני מררי לכהן עבדתם באהל מועד ביד
איתמר בן-אהרן הכהן: דין פולחן.
זרעית בני מררי. לכהן פולחנהון במשכן
זמנא. בידא דאיתמר. בר אהרן כהנא:
הדה כדמה בני מררי. פי כבא אמחצר.
עלי יד איתמר. אבן הרון לאמאם: ויפקד
משה ואהרן ונשיאיה עדת את-בני הקהתי
למשפחתם ולבית אבתם: ומנא משה
ואהרן. ורברבי פנשתא ית בני קהת.
לזרעיתיהון ולבית אבהתיהון: פער מוסי
והרון. ואשראף אגמאעה בני קהת.
לעשאיריהם וביזות אבאיהם: מבן שלשים
שנה ומעלה ועד בן חמשים שנה פלדהבא
לצבא לעבדה באהל מועד: מבר תלתין
שנין ולעילא. ועד בר חמשים שנין. כל
דאתי לחילא. לפולחנא במשכן זמנא:
מן אבן תלאתין סנה פצאעדא. ואבן
כמסין סנה. כל מן ידכל לאגיש. לכהמה
כבא אמחצר: ויהיו פקדיהם למשפחתם
אלפים שבע מאות וחמשים: והיו
מניניהון לזרעיתיהון. תרין אלפין. שבע
מאה וחמשים: פכאן גמיע עדתיהם
לעשאיריהם. אפין וסבע מאה וכמסין:
אלה פקודי משפחת הקהתי פלדהעבד
באהל מועד אשר פקד משה ואהרן על-
פי יהוה ביד משה: אלין מניני זרעית
קהת. כל דפלח במשכן זמנא. דמנא משה
ואהרן. על מימרא דיי בידא דמשה: הדה
אעדאד עשאיר קהת. כל מן יכדם פי
כבא אמחצר. אלי עד מוסי והרון. באמר
אלה עדי יד מוסי: ׀ ופקודי בני
גרשון למשפחתם ולבית אבתם: ומניני
בני גרשון. לזרעיתיהון ולבית אבהתיהון:
וכאן עדד בני גרשון. לעשאיריהם וביזות
אבאיהם: מבן שלשים שנה ומעלה ועד
בן חמשים שנה פלדהבא לצבא לעבדה
באהל מועד: מבר תלתין שנין ולעילא.
ועד בר חמשים שנין. כל דאתי לחילא.

לפולחנא במשכן זמנא: מן אבן תלאתין
סנה פצאעדא. ואבן כמסין סנה. כל
מן ידכל לאגיש. לכהמה כבא אמחצר:
ויהיו פקדיהם למשפחתם לבית אבתם
אלפים ושש מאות ושלשים: והיו
מניניהון. לזרעיתיהון לבית אבהתיהון.
תרין אלפין. ושית מאה ותלתין: פכאן
עדרהם. לעשאיריהם וביזות אבאיהם.
אפין וסת מאה ותלאתין: אלה פקודי
משפחת בני גרשון פלדהעבד באהל
מועד אשר פקד משה ואהרן על-פי
יהוה: אלין מניני זרעית בני גרשון. כל
דפלח במשכן זמנא. דמנא משה. ואהרן
עד מימרא דיי: הולאי מעדודי עשאיר
בני גרשון. כל מן כדם פי כבא אמחצר.
אלי עד מוסי. והרון עלי קול אלה: ופקודי
משפחת בני מררי למשפחתם לבית
אבתם: ומניני זרעית בני מררי.
לזרעיתיהון לבית אבהתיהון: ועדד עשאיר
בני מררי. לעשאיריהם וביזות אבאיהם:
מבן שלשים שנה ומעלה ועד בן חמשים
שנה פלדהבא לצבא לעבדה באהל מועד:
מבר תלתין שנין ולעילא. ועד בר חמשים
שנין. כל דאתי לחילא. לפולחנא במשכן
זמנא: מן אבן תלאתין סנה פצאעדא.
ואבן כמסין סנה. כל מן ידכל לאגיש.
לכהמה כבא אמחצר: ויהיו פקדיהם
למשפחתם שלשת אלפים ומאתים:
והיו מניניהון לזרעיתיהון. תלתא אלפין
ומאתן: פכאן עדתיהם לעשאיריהם.
תלאתה אאף ומאתין: אלה פקודי
משפחת בני מררי אשר פקד משה ואהרן
על-פי יהוה ביד משה: אלין מניני
זרעית בני מררי. דמנא משה ואהרן. על
מימרא דיי בידא דמשה: הולאי מעדודי
עשאיר בני מררי. אלי עד מוסי והרון.
עלי קול אלה ביד מוסי: פלדהפקדים
אשר פקד משה ואהרן ונשיאיה ישראל
את-הלויים למשפחתם ולבית אבתם:
כל מניניא. דמנא משה ואהרן. ורברבי

סאכנה פי מא בינהם : ויעשו בן בני ישראל וישלחו אותם אל־מחויץ למחנה כאשר דבר יהוה אל־משה בן־עשו בן ישראל : ועבדו בן בני ישראל וישלחו יתהון למברא למשריתא. כמא דמליל יי עם משה. בן עבדו בני ישראל: פצנע כדאך בני אסראיל. ונפוחם אי כארנא עסכר. כמא אמר אלה מוסי. כדאך צנעו בני אסראיל: פ

וידבר יהוה אל־משה לאמר: ומליל יי עם משה למימר: תם כלם אלה מוסי תבדימא: דבר אל־בני ישראל איש איש אישה כי יעשו מכל־חטאת האדם למעל מעל ביהוה ואשמה הנפש ההוא: מליל עם בני ישראל. גבר או אתא. ארייעבדון מכל חובי אנשא. לשקרא שקר קדם יי. ויחוב אנשא ההוא: קל לבני אסראיל. אי רגל או אמראה. יצנע שיא מן כטאיא אנאם. לינכת נכתא באלה. פאתם: והתודו את־חטאתם אשר עשו והשיב את־אשמו בראשו וחמישתו יסף עליו ונתן לאשר אשם לו: ויודון. יתחוביהון דעבדו. ויתייב ית חובתיה ברישיה. וחומשיה יוסיף עלוהי. ויתין. דדחייב ליה: תם יקר בכטייתה לדי צנעהא. פלירד אצל אמה בראסהא. ויזיר עליהא כמסהא. וידפעהא אי מן צלמה: ואם־אין לאיש גאל להשיב האשם אליו האשם המושב ליהוה לבתן מלבר איל הכפרים אשר יכפר בו עליו: ואם לית לגוברא (כנ"ג לגבר) פריק. לאתבא חובתא ליה. חובתא. דמתייב קדם יי דכהנא. בר מדבר בפוריא. דיכפר ביה עדוהי: ואן דם יכון לאמצולם ודי. לתרד אצל אמה עליה. פליתכון אצל אמה אמרודדה ללהוהי לאמאם. סוא כבש אנפראן. לדייסתגפר בה ענה: וכד־תרומה לכל־קדשי בני־ישראל אשר יקריבו לבתן לו יהיה: וכד אפרשותא. לכד קודשיא דבני ישראל. דיקרבון לכהנא דיליה יהי: וכל רפיעה. מן גמיע אקדאם

ישראל ית ליואי. לזרעיתיהון ולבית אבהתיהון: גמיע למעדודין. לדי עד מוסי וחרון. ואשראף אסראיל לליואניין. לעשאיריהם וביות אבאיהם: מכן שלשים שנה ומעלה ועד בן־חמשים שנה כל־הבא לעבד עבדת עבדה ועבדת משא באהד מועד: מבר תלתין שנין ודעידא. ועד בר חמשים שנין. כל דאתי. למפדה פולחן פולחנא. ופולחן מטוד במשכן ומנא: מן אבן תלאתין סנה פצאעדא. ואי אבן כמסין סנה. כל מן ידכל. ליכדם כדמה עמל. וחמד פי כבא למחצר: ויהיו פקדיהם שמנת אלפים וחמש מאות ושמונים: ויהיו מניניהון. תמניא אלפין. וחמיש מאה ותמנין: פכאן עדרהם. תמאניה אף. וכמס מאיה ותמאניין: על־פי יהוה פקר אותם ביד־משה איש איש על־עבדתו ועל־משאו ופקדיו אשר צוה יהוה את־משה: על מיכרא דיי. מנא יתהון בידא דמשה. גבר גבר. על פולחניה ועל מטוליה. ומניניה. דפקיד יי ית משה: עלי קול אלה עדהם מוסי. כל פריק פי עמלה וחמלה. ועדרה. כמא אמר אלה מוסי: פ

וידבר יהוה אל־משה לאמר: ומליל יי עם משה למימר: תם כלם אלה מוסי תבדימא: צו את־בני ישראל וישלחו מן־המחנה בן־צרוע ובן־זב וכל טמא לנפש: פקיד ית בני ישראל. וישלחו מן משריתא. כל דסגיר וכל דדאיב. וכל דמסאב לטמי נפשא: מר בני אסראיל. באן ינפו מן אעסכר. כל אברין וכל דאיב. וכל נגם במיית: מזכר עד־נקבה תשלחו אל־מחויץ למחנה תשלחום ולא יטמאו את־מחניהם אשר אני שכן בתוכם: מדבר עד נוקבא תשלחו. למברא למשריתא תשלחונונו. ודא יסאבון ית משריתיהון. דשכינתו שריא ביניהון: מן דבר אי אנתי תנפוחם. אי כארנא אעסכר. ולא ינגסו עסכרהם. לדי אנא

חלק חקדוק. ב) לאשר אשם לו. חיבת אשם מלרע:

בני אסרל. פלאי אמאם דפעוהא כאנת לה^(ה): ואיש את־קדשיו לוי יהיו איש אשר־יתן לפהו לוי יהיה: וגבר ית מעשר קודשוהי דיליה יהי. גבר. דיתין לכהנא דיליה יהי: וכל אמר יכון לה אמר אקראסה. פלאי אמאם דפעוהא כאנת לה^(ה): פ וידבר יהוה אל־משה לאמר: ומליל יי עם משה למימר: תם כלם אלה מוסי תכרימא: דבר אל־בני ישראל ואמרת אלהם איש איש כִּי־תשמה אשתו ומעלה בו מעל: מליל עם בני ישראל. ותימר להון. גבר גבר ארי תסמי אתתיה. ותשקר ביה שקר: מר בני אסרל. וקר להם. אי רגל חארת זוגתה. פכאנתה כיאנה: ושכב איש אתה שכבת־זרע ונעלם מעיני אישה ונסתרה והיא נטמאה ועד אין בה והוא לא נתפשה: וישכוב גבריתה שכבת זרעא. ויהי מכופא מעיני בעלה. ומטמא והיא מסאבא. וסהיד לית בה. והיא לא אתאחדת: באן צאגעהא רגל מצאגעהא אנסא. וגבי דאך ען זוגהא. ואנסתרת והי נגסה. ושאהד לים עדיהא. והי לסתקהר^(ז): ועבר עליו רוח־קנאה וקנא את־אשתו והוא נטמאה אוֹ־עבר עליו רוח־קנאה וקנא את־אשתו והיא לא נטמאה: ויעבר עלוהי רוח־קנאה. וקניית אתתיה והיא מסאבא. אוֹ עבר עלוהי רוח־קנאה וקניית אתתיה. והיא לא מסאבא: וכטר בבאה^(ח) ראי גירה. פגאר עליהא והי נגסה. או גיר נגסה^(ט): והביא האיש את־אשתו אל־הכהן והביא את־קרבנה עליה עשירת האִפה קמח שערים לא־יצק עליו שמן ולא־יתן עליו לבנה כִּי־מנחת קנאת הוא מנחת זכרון מזכרת עון: וייתי גוברא ית אתתיה לות פהנא. וייתי ית קורבנה עליה. חד מן עשרא בתלת סאין קמח שערין. לא יריק עלוהי משחא. ולא יתין עלוהי לבונתא. ארי מנחת קנאתא^(י) הוא. מנחת דוכרנא מדכרת חובין: פליאת דאך ארגל בזוגתה אי

ג

אמאם. ויאתי בקרבאנהא מעהא^(י). עשר אויבה מן דקיק ששעיר. לא יצב עליה דהנא. ולא יגעל עליה לבאנא. לאנה קרבאן אגירה. קרבאן אדכר ידכר בלדנוב: והקריב אתה הפהן והעמדה לפני יהוה: ויקריב יתה פהנא. ויקימנה קדם יי: ויקדמהא אמאם. ויוקפהא^(י) בין ידי אלה: ולקח הפהן מים קרשים בכל־יחרש ומן־העפר אשר יהיה בקרקע הפשפן יקח הפהן ונתן אל־המים: ויסב פהנא מי כיוור במאן דחסף. ומנעפרא. דיהי באיסורי (כל" באיסורי וכן עיקר) משפנא. יסב פהנא ויתין למיא: ויאכר אמאם. מן אמא אמקדם פי אנא כוף. ומן אתראב. ארי יכון פי ערצה אמסכן. יאכר אמאם וילקי פי אמא: והעמיד הפהן את־האשה לפני יהוה ופרע את־ראש האשה ונתן על־כפיה את מנחת הזכרון מנחת קנאת הוא וביד הפהן יהיו מי המרים המאריים: ויקים פהנא ית אתתא קדם יי. ויפרע ית רישא דאתתא. ויתין על־ידהא. ית מנחת דכרנא. מנחת קנאתא היא. ובידא דכהנא יהון. מיא מרייא מלטמא: ויוקפהא בין ידי אלה. ויכשה ראסהא. ויגעל עלי ידהא. קרבאן אדכר קרבאן אגירה. ולימסך פי ידה אמא אמר^(י) אלאען: והשביע אתה הפהן ואמר אל־האשה אם־לא שכב איש אתך ואם־לא שטית טמאה תחת אישך הנקי ממי המרים המאריים האלה: ויזמי יתה פהנא. וימר לאתתא אם לא שכיב גבר יתך. ואם לא סטית. לאסתאבא בר מבעליך. הוי זכאה. ממיא. מרייא מלטמא האלין: ויחלפהא ויקוד דהא. אן כאן דם יצאנעך רגל. ולם תחידי אי נגאסה גיר זוגך. פאברין הדא אמא אמר אלאען: ואת פי שטית תחת אישך וכי נטמאת ויתן איש שך את־שכבתו מבלעדך אישך: ואת. ארי סטית. בר מבעליך וארי אסתאבת. ויהב גבר ביד ית שכבתיה.

מן ירהא. קרבאן לגירה. ויחרבה בין ידי
אלה. ויקדמה לי אמדבה: וקמין הפהן מן
המנחה את-אזכרתה והקטיר המזבחה
ואחר ישקה את-האשה את-המים:
ויקמין בהנא מן מנחתא ית אזכרתה.
ויסיק למדבחה. ובתר כן. ישקי ית אתתא
ית מיא: ויקבין מנהא צאמאם פיתהא.
ויקתרה עלי למדבה. ובעד דאך יסקיהא
למא: והשקה את-המים והיתה אם-
נטמאה ותמעל מעד באישה ובאו בה
המים המאזרים למרים וצבתה בטנה
ונפלה ירכה והיתה האשה לאלה בקרב
עמה: וישקינה ית מיא ותהי אם אסתאבת
ושקרת שקר בבעדה. וייעדון בה. מיא
מלטמא דלנט*. ויפחון מעהא. ותתמסי
ירבה. ותהי אתתא. דלנטא בגו עמה:
פאדיסקאהא למא. פאן כאנת קד תנגסת
וכאנת זוגהא כיאנה. אסתחל פיהא מרא.
פירם בטנהא. ויסקט ורכהא. וצארת
מסכה פי מא בין קומהא: ואם לא נטמאה
האשה וטהרה הוא ונקתה ונזרעה זרע:
ואם לא אסתאבת אתתא. ודכיא היא.
ותפוק זכאה ותעדי עדוי: ואן כאנת דם
תנתגס. בל הי טאחרה. פברת וחמלת
חמלא: זאת תורת הקנאות אשר תשטה
אשה תחת אישה ונטמאה: דא אזריתא
דקנאתא. דתסמי אתתא. בר מבעדה
ותסתאב: הדה שריעה לגירה. פי אן
תחיד אמראה. ען זוגהא פתנגס: אזאיש
אשר תעבר עליו רוח קנאה וקנא את-
אשתו והעמיד את-האשה לפני יהוה
ועשה לה הפהן אתי פליחתורה הזאת:
או גבר. דתעבר עלוה. רוח קנאה ויקני
ית אתתיה. ויקים ית אתתא קדם יי.
ויעביד לה כהנא. ית פל אזריתא הדה:
או רגל יכטר בבאלה. ראי גירה פיגאר

בר מבעליך: ואן כנת קד חדת. לי גיר
זוגך ותנגסת בה. וגעל גירה מצאנעתה
פוך: והשביע הפהן את-האשה בשבעת
האלה ואמר הפהן לאשה והני יהוה אותך
לאלה ולשבעה בתוך עמך בתת יהוה
את-ירכך נפלת ואת-בטנך צבה: ויומי
כהנא ית אתתא במומתא דדנטא. וימר
כהנא לאתתא. יתין יי יתך. דלנטא ומי
בגו עמך. בריתין יי ית ירכיך מסיא.
וית מעבי נפחין: ויחלפהא עדי דאך
ימין אחרג. ויקול צאמאם להא. יגעלך
אלה. מסכה וימינא* פי מא בין קומך.
במא יגעל אלה ורכך סאקטא. ובטנך
וארמא: ובאו המים המאזרים האלה
במעריך לצבות בטן ולנפל ירך ואמרה
האשה אמן ואמן: וייעדון. מיא מלטמא
האלין במעבי. דאפחא מעין ודאמסאה
יירך. ותימר אתתא אמן אמן: ודאך.
אדא צאר הדה למא אדאען אי מעאך.
פירם אבטן ויסקט אורך. ותקול אמראה
אמן אמן: וכתב את-האלת האלה הפהן
בספר ומחה אל-מי המרים: ויכתוב ית
למטיא האלין. כהנא בספרא. וימחוק למי
מריריא: ויכתב צאמאם. הדה אלענאת
פי כתאב. וימחיה פי למא למר: והשקה
את-האשה י את-מי המרים המאזרים
ובאו בה המים המאזרים למרים: וישקי
ית אתתא. ית מיא מריריא מלטמא.
וייעלון בה מיא מלטמא דלנט* (ויג למרירי):
ויסקיהא למא אמר אדאען. ויסתחל פיהא
מרא: ודקח הפהן מיד האשה את מנחת
הקנאות והניף את-המנחה לפני יהוה
והקריב אתה אל-המזבח: ויפב כהנא
מידא דאתתא. ית מנחת קנאתא (כל)
מנחתא דקנאתא. וירים ית מנחתא קדם
יי. ויקריב יתה למדבחה: ויאכר צאמאם

חלק הרקדוק: ג) במעריך. הבי"ת בנע"א: ד) והשקה את האשה את מי המרים וכו' המים המאזרים. בכל התיגאן הנעיא תחת האלף
ואם כן נשאר הפתח שתחת הה"א כאשר הוא ויהיה השוא שבמם נח וכן. הדין בחברתה דלקמן בפסוק והשקה את המים. וכ"כ מהריב"ש
הדין געני באלפין. אלא ששם בספרו נפל שיבוש יע"ש ומה שכתבתי לך הוא אמת עפ"י ספרים ישנים מדוקדקים: ה) והשקה את המים
וגו' ובאו בה המים המאזרים. השוא שבמ"ם נח. עיין לעיל מה שכתבתי שם על פסוק והשקה את האשה: ו) את כל התורה הזאת. המפחא
בהיבט את בכל התיגאן:

עלי וזוגתה. פדיוקפהא בין ידיאלה. ויצנע
 בהא לאמאם. גמיע מא פי הדה אשריעה:
 ונקה האיש מעון והאשה ההואתשא את-
 עונה: ויהי זכא גוברא מחובין. ואתתא
 ההיא תקבילית חובה: חתאיברו ארגלמן
 אזור. ותלך לאמראה תחמל וזרה: פ
 וידבר יהוה אל-משה לאמר: ומליל יי
 עם משה למימר: תם כלם אלה מוסי'
 תבדימא: דבר אל-בני ישראל ואמרת
 אלהם איש או-אשה כי יפלא לנדר נדר
 נזיר להזיר ליהוה: מליל עם בני ישראל.
 ותימר להון גבר או אתא. ארי יפריש
 למדר נדר נזירו. למזר קדם יי: מר בני
 אסראיל. וקל דהם. אי רגל או אמראה.
 סווג נדרא נסך. ליתנסך לרבה: מיין
 ושכר יזיר חמץ יין וחמץ שכר לא ישתה
 וכדי-משרת ענבים לא ישתה וענבים
 לחים ויבשים לא יאכל: מחמר חדת
 ועתיק יזר. חד דחמר חדת. וחד דחמר
 עתיק לא ישתי. וכד מתרות ענבין לא
 ישתי. וענבין. רטיבין ויבישין לא ייכול:
 פמן אבמר ואמסכר מנה יתנסך. חתא
 כל כמר. וכל מסכר לא ישרב. וכל נקיע
 לענב לא ישרב. וענבא רטבא ויאבסא
 לא יאכל: כל ימי נזרו מפל אשר יעשה
 מגפן היין מחרצנים ועד זג^ח לא יאכל:
 כל יומי נזריה. מפל דיתעביר (בקלס כ"י
 דמתעביר) מגופנא דחמרא. מפרצנין (ו"ג
 מפורצנין). ועד עצורין לא ייכול: טור
 אייאם נסכה. מן כל מא יעמל מן גפן
 אכמר. מן אפרצן^{טו} אי אג לא יאכל: כדי
 ימי נדר נזרו תער לא יעבר על-ראשו
 עדי-מלאת הימם אשר יזיר ליהוה קדש
 יהיה גלל פרע שער ראשו: כל יומי נדר
 נזריה. מספר לא יעבר עד רישיה. עד
 משדם יומיא. דנזיר קדם יי קדיש יהי.
 ירבי פירוע שער רישיה: וטור אייאם
 נדר נסכה. לא ימר חלק עלי ראסה.
 אי אן תתם אייאם. אתי תנסכהא לרבה
 יכון מקדםא. וירבי פרע שער ראסה:

כל-ימי הזיר ליהוה על-נפש מת לא
 יבא: כל יומין דנזיר קדם יי. על נפשת
 מיתא לא ייעוד: כדאך טול אייאם נסכה
 דדה. אי חצרה מיית^{טו} לא ידכל: דאבין
 ולאמו לאחיו ולאחתו לא ייטמא להם
 במתם כי נזר אלהיו על-ראשו: לאבוהי
 ולאמיה לאחיה ולאחתיה לא יסתאב להון
 במותהון. ארי נזרא דאיהיה ערשיה: חתא
 באביה ואמה. ואביה ואכתה. לא יתנגם
 בהם פי חל מותהם. דאן נסך רבה עליה:
 כל ימי נזרו קדש הוא ליהוה: כל יומי
 נזריה. קדיש הוא קדם יי: כדאך טול
 אייאם נסכה. מקדם הו לרבה: וכיימות
 מת עליו בפתע פתאם וטמא ראש נזרו
 וגלח ראשו ביום טהרתו ביום השביעי
 יגלחנו: וארי ימות מיתא עלוהי בתכיה
 שדו. ויסאיב ריש נזריה. ויגלח רישיה
 ביזמא דדכותיה. ביזמא שביעאה
 יגלחניה: פאן מאת מיית מעה בנתה
 או גפלה^{טו}. פקד קטע אול^{טו} נסכה.
 פדיחלק ראסה פי יום טהרה. ודאך פי
 איום אסאבע: וביום השמיני יבא שתי
 תרים או שני בני יונה אד-הבהן אד-
 פתח אהל מועד: וביזמא תמינאה. ייתי
 תרין שפנינין. או תרין בני יונה. דות
 כהנא. דתרע משכן זמנא: ופי איום
 אתאמן. יאתי בשפנינין. או פרכי
 חמאם. אי לאמאם. אי באבכבא למחצר:
 ועשה הבהן אחר לחטאת ואחר לעלה
 וכפר עליו מאשר חטא על-הנפש וקדש
 את-ראשו ביום ההוא: ויעביר כהנא. חד
 לחטאת אחד לעלתא. וכפר עלוהי. מדהב
 על מיתא. ויקדיש ית רישיה ביזמא
 ההוא: ויעמל אחרהמא דכוה. ולאבר
 צעידה. ויסתגפר ענה. במא אכטא פי
 אמר מיית^{טו}. ויקדם ראסה פי דאך איום:
 והזיר ליהוה את-ימי נזרו והביא פבש
 בן-שנתו לאשם והימים הראשנים יפלו
 כי טמא נזרו: ויזר קדם יי ית יומי נזריה.
 וייתי. אמר בר שתייה לאשמא. ויזמא

בְּדָמַי יִבְטְלוּ. אֲרִי אֶסְתָּאב נְזִירָה :
וַיִּתְנַסֵּךְ לָדָה אִיִּיאם נִסְכָּה. וַיֵּאָתִי. בַּחֲמַל
אֲבִן סִנְתָה לְקִרְבָּאן אֲתָם. וְאִיִּיאם
אֶמְתַּקְדָּמָה תִּסְקָט. לִמָּא אֲנִקְטַע נִסְכָּה :
וְזֹאת תֹּזֶרֶת הַנְּזִיר בַּיּוֹם מִלֵּאֵת יְמֵי נְזִירוֹ
יָבִיא אֹתוֹ אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד : וְדָא
אֲזִירֵתָא דְנְזִירָא. בַּיּוֹם. מִשְׁלָם יְמֵי נְזִירָה.
יֵיתִי יְתִיה. לְתַרְע מִשְׁכָּן זִמְנָא : וְהִדָּה
שְׂרִיעָה אֲנִאסְךָ. פִּי יוֹסֵכְמָא אִיִּיאם נִסְכָּה.
יֵאָתִי בָּהּ (ב) . אִי בָּאב כְּבֵא אֶמְחַצֵּר :
וְהַקְרִיב אֶת־קֶרְבָּנוֹ לַיהוָה כֶּבֶשׂ בֶּן־שְׁנָתוֹ
תָּמִים אֶחָד לְעֹלָה וְכִבְשָׂה אֶחָת בְּתֵי
שְׁנֵתָה תִּמְיָמָה לַחֲטָאת וְאֵיל־אֶחָד תָּמִים
לְשִׁלְמִים : וַיִּקְרִיב יֵת קֹרְבָּנִיהָ קֶדֶם יי .
אִמֹר בַּר שְׁתִּיה שְׁלִים חֵד לְעֹדָתָא.
וְאִמְרֵתָא חֵדָּא בְּת שְׁתִּיה. שְׁלֵמָתָא
לַחֲטָתָא. וְדָבַר חֵד שְׁלִים לְנִכְסֵת קֹדֶשׁ־שֵׁי :
פִּיקְרָב קִרְבָּאנָה לָדָה. חֲמַלָּא אֲבִן סִנְתָה
צַחִיָּהָ לְאַצְעִידָה. וְרַבְלָה אֲבָנָה
סִנְתָהָ. צַחִיָּהָ לְאַרְבּוּה. וְכִבְשָׂא
צַחִיָּהָ לְדִבַּח אֶסְדָּאמָה : וְסָד מִצֹּת סִלֵּת
חִלֵּת בְּלוּלֵת בְּשִׁמֹן וְרִקְקִי מִצֹּת מִשְׁחִים
בְּשִׁמֹן וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם : וְסָד פִּטִּיר.
סִלֵּת גְּרִיצֵן דְּפִילֵן בְּמִשַּׁח. וְאֶסְפּוֹגִין
פִּטִּירִין דְּמִשִּׁיחִין בְּמִשַּׁח. וּמִנְחָתָהוֹן
וְנִסְכֵּיהֶוֹן : וְסִלָּה פִּטִּיר. גְּרִאדִּק סָמֵר (ג)
מִלְתּוּתָה בְּדָהוֹ. וְרִקָּאק פִּטִּיר מִמְסוּחָה
בְּדָהוֹ. וְאַבְרָ וְאַמְזֹאג אֲדִי מַעְהָ : וְהַקְרִיב
דַּבְּחָן דְּפָנֵי יְהוָה וְעָשָׂה אֶת־חֲטָאתוֹ וְאֶת־
עֹלָתוֹ : וַיִּקְרִיב כֶּהֱנָא קֶדֶם יי . וַיַּעֲבִיד יֵת
חֲטָתִיהָ וְיֵת עֲלִיתִיה : וַיִּקְדָּמָהָ אֲמָאם
בֵּין יְדֵי אֱלֹהִים. וַיִּצְנַע דְּכוּתָהּ וַצְעִידָתָה :
וְאֶת־הָאֵל יַעֲשֶׂה זִבְח שְׁלָמִים לַיהוָה עַד
כָּל־הַמִּצֹּת וְעָשָׂה דַּבְּחָן אֶת־מִנְחָתוֹ וְאֶת־
נִסְכּוֹ : וְיֵת דְּכָרָא. יַעֲבִיד נִכְסֵת קֹדֶשׁ־שֵׁי
קֶדֶם יי . עַד סִלָּא דְּפִטִּירֵיא. וַיַּעֲבִיד כֶּהֱנָא.
יֵת מִנְחָתִיהָ וְיֵת נִסְכֵּיהָ : וְאֶבֶשׂ יִצְנַעָה
דִּבְח סִדָּאמָה לָדָה. מַע סִלָּה אֶפְטִיר. תָּם
יִצְנַע אֲבָר וְאַמְזֹאג אֲדִי מַעָה : וְגִלְחַת הַנְּזִיר
פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד אֶת־רֹאשׁ נְזִירוֹ וְלָקַח

אֶת־שָׁעָר רֹאשׁ נְזִירוֹ וְנָתַן עַל־הָאֵשׁ אֲשֶׁר־
תַּחַת זִבְח הַשְּׁלָמִים : וַיִּגְלַח נְזִירָא. בְּתַרְע
מִשְׁכָּן זִמְנָא יֵת רִישׁ נְזִירָה. וַיִּסַּב. יֵת שָׁעָר
רִישׁ נְזִירָה. וַיִּתֵּן עַל אִישְׁתָּא. דְּתַחֲזִית
דְּזִדָּא דְנִכְסֵת קֹדֶשׁ־שֵׁי : וַיַּחֲלֵק אֲנִאסְךָ.
עַנְד בָּאב כְּבֵא אֶמְחַצֵּר שָׁעָר רֹאשָׁה.
וַיֵּאבְדָּה. וַיִּלְקִי עַדִּי אֲנִאָר. אֲדִי תַחַת
דִּבְח אֶסְדָּאמָה : וְלָקַח דַּבְּחָן אֶת־הַזֹּרֵעַ
בְּשִׁלָּה מִן־הָאֵל וְחִלֵּת מִצָּה אֶחָת מִן־
הַפִּלְוִרְקִיק מִצָּה אֶחָד וְנָתַן עַל־פְּנֵי הַנְּזִיר
אַחֲרֵי הַתְּגִלְחָהוֹ אֶת־נְזִירוֹ : וַיִּסַּב כֶּהֱנָא. יֵת
דְּרַעָא בְּשִׁלָּה מִן דְּכָרָא. וְגִרִּיצָתָא
פִּטִּירֵתָא חֵדָּא מִן סִלָּא. וְאַסְפּוֹג פִּטִּיר חֵד.
וַיִּתֵּן עַל יְדֵי נְזִירָא. בְּתַר דִּיגְלַח יֵת נְזִירָה :
וַיֵּאבְדָּר אֲמָאם. אֲדִירָאע מִטְּבוּכָה מִן
אֲבִישׁ. וְגִרְדָּקָה וְאַחַדָּה וְרִגִּף וְאַחַד מִן
כָּל אֶפְטִיר. וַיִּצַּע דָּאךְ עַדִּי כְּפִי אֲנִאסְךָ.
בְּעַד חֲלָקָה שָׁעָר רֹאשָׁה (ד) : וְהִנֵּף אֹתָם
דַּבְּחָן הַנּוֹפֵחַ דְּפָנֵי יְהוָה קֹדֶשׁ הוּא לַבְּחָן
עַל חֲזוֹה הַתְּנוּפָה וְעַל שׂוֹק הַתְּרוֹמָה וְאַחֲרֵי
יִשְׁתֵּה הַנְּזִיר יין : וַיִּרִים יֵתָהוֹן כֶּהֱנָא אֶרְמָא
קֶדֶם יי . קֹדֶשׁ־שֵׁי הוּא דְּכֶהֱנָא. עַל חֲדִיא
דְּאַרְכּוּתָא. וְעַל שׂוֹקָא דְּאַפְרָשׁוּתָא. וְכִתֵּר
כֵּן. יֵשְׁתִּי נְזִירָא חֲמָרָא : וַיַּחֲדֵךְ אֲנִמִּיעַ
תַּחֲרִיכָא בֵּין יְדֵי אֱלֹהִים. מַע קֵין אֶת־חֲרִיד.
וְסִאק אֶרְפִּיעָה. וְכִעַד דָּאךְ יִשְׂרָב אֲנִאסְךָ
כְּמָרָא : זֹאת תֹּזֶרֶת הַנְּזִיר אֲשֶׁר יִהְיֶה
קֶרְבָּנוֹ לַיהוָה עַל־נְזִירוֹ מִלְּכָד אֲשֶׁר־תִּשְׁגֵּי
יְדוֹ כְּפִי גִדְרוֹ אֲשֶׁר יִהְיֶה כֵּן יַעֲשֶׂה עַל
תֹּזֶרֶת נְזִירוֹ : דָּא אֲזִירֵתָא דְנְזִירָא דִּידֵר.
קֹרְבָּנִיהָ קֶדֶם יי עַד נְזִירָה. בַּר מִדְּתַרְדִּיק
יְדִיהָ. כְּפֹאם נְזִירָה דִּידֵר. כֵּן יַעֲבִיד. עַד
אֲזִירֵתָא דְנְזִירָה : הִדָּה שְׂרִיעָה מִן נְזִיר
אֵין יִכּוֹן נִאסְכָּא. קִרְבָּאנָה לָדָה עֵין נִסְכָּה.
כּוּא מֵא תִנְא יְדָה. וְלִיכּוֹן דָּאךְ כְּמִקְדָּאָר
מִדָּה נִסְכָּה. יִצְמָה אִי שְׂרִיעָה
אֲנִסְךָ (ה) :

וַיִּדְבֹּר יְהוָה אֶרְמָשָׁה לְאֹמֹר : וּמִלֵּיל יי *
עִם מֹשֶׁה לְמִיכָר : תָּם כָּלֵם אֱלֹהִים מוֹסִי
תְּכַלִּימָא : דִּבֶּר אֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־בְּנָיו לֵאמֹר

חֲלָק הַדְּקִירָק. (ט) וְחִלֵּת. הוּי"ו בְּגֵעִיא : (י) אַחֲרֵי הַתְּגִלְחוֹת אֶת נְזִירוֹ. הַמִּפְחָא כְּתִיבָתָא אַחֲרֵי כָּל־הַתִּינָאן וְכ"כ א"ת ו"ל : כה

כֹּה תִּבְרְכוּ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אָמֹר לָהֶם :
 מִיָּד עִם אֲהֲרֹן וְעִם בְּנוֹתָי לְמִימַר בְּדִין
 תִּבְרְכוּן יְת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כֹּד תִּמְרוֹן
 (כ"י) יִמְרוֹן וְעַיִן) דְּהוֹן : מִר הָרוֹן וּבְנִיה
 קֵאלֵא כֹדֵא פִּבְאֲרֹכוֹ בְּנֵי אִסְרָאֵל מִקְוֹלֵא
 לָהֶם (כ"י) : ׀ יִבְרַכְךָ יְהוָה וְיִשְׁמְרֶךָ :
 יִבְרַכְךָ יי וְיִטְרַנְךָ : יִבְאֲרַכְךָ אֱלֹה וְיַחֲפֹצֵךָ :
 ׀ יֵאֵר יְהוָה וּפְנֵי אֱלֹה וְיַחֲנֹךָ : יִגְהַר יי
 שְׂכִינְתָּהּ לְוֹתֶךָ וְיִרְחֹם יֶתֶךָ : וְיִצִּי וְגַהֵה
 אִיךְ וְיִרְוּפֶךָ : ׀ יֵשֶׁא יְהוָה וּפְנֵי
 אֱלֹה וְיִשֶׁם קֶךָ שְׁלוֹם : יִפְבִּי אִפּוּהִי
 לְוֹתֶךָ : וְיִשְׁוִי קֶךָ שְׁדָם : וְיִקְבֹּל
 בִּקְצֹרֶה אִיךָ (כ"י) : וְיִצִּיר קֶךָ אִסְלָאִם :
 ׀ וְשִׁמוֹ אֶת־שְׁמִי עַל־בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל וְאֲנִי אֲבִרְכֶם : וְיִשְׁוֹן יֶת בְּרַבֵּת
 שְׁמִי עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֲנִי אֲבִרְכֶנּוּן :
 פִּיתֵלוּ (כ"י) אִסְמִי עַד־י בְּנֵי אִסְרָאֵל וְאֲנִי
 אֲבִאֲרַךְ עֲלֵיהֶם : פ

וְיִהְיֶה בְּיוֹם בְּלוֹת מִשֶּׁה לְהִקְיָם אֶת־הַמִּשְׁכָּן
 וְיִמְשַׁח אֹתוֹ וְיִקְדֹּשׁ אֹתוֹ וְאֶת־כְּדִלָּיו
 וְאֶת־הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת־כְּלָיָיו וְיִמְשַׁחֵם
 וְיִקְדֹּשׁ אֹתָם : וְהוּהָ בְּיוֹמָא דְּשִׁינְי מִשֶּׁה
 לְאַקְמָא יֶת מִשְׁבָּנָא וְרַבִּי יִתִּיה וְקִדִּישׁ
 יִתִּיה וְיֶת כָּל מְנוּהִי וְיֶת מִדְּבַחָא וְיֶת כָּל
 מְנוּהִי וְרַבִּינוֹן וְקִדִּישׁ יֶתֶהוֹן : וְלִמָּא כֹאן
 פִּי יוֹם פִּרְג מוֹסִי מִן נֹצֵב אִמְסִכֵּן וּמִסְחָה
 וְקִדְשָׁה וְגַמִּיעַ אֲנִיתָה וְלִמְדִּבַּח וְגַמִּיעַ
 אֲנִיתָה וּמִסְחָה וְקִדְשָׁה : וְיִקְרִיבוּ נְשִׂאֵי
 יִשְׂרָאֵל רֵאשֵׁי בֵּית אֲבֹתָם הֵם נְשִׂאֵי
 הַמִּשְׁתָּה הֵם הַעֲמֻדִים עַל־הַפְּקָדִים : וְקִרְיָבו
 רַבְרָבֵי יִשְׂרָאֵל רֵישֵׁי בֵּית אֲבֹתָהוֹן אֲנֹן
 רַבְרָבֵי שְׁבִטָיָא אֲנֹן דְּקִימִין עַל מְנִינָיָא :
 פִּקְרָב אִשְׂרָאֵל בְּנֵי אִסְרָאֵל רֹוִיסָא בֵּיזֵת
 אֲבֵאִיהֶם אֲדִי הֵם רֹוִיסָא אִסְבָּאִט .
 אַחֲאֲצִרִין עַל־י עֲדִדָהֶם : וְיִבִּיאוּ אֶת־קִרְבָּנָם
 לְפָנֵי יְהוָה שְׁשִׁי־עֶגְלֹת צִבּוּשָׁנִי עֶשֶׂר בָּקָר
 עֶגְלֹה עַד־שְׁנֵי הַנְּשִׂאִים וְשׁוֹר דָּאֲחֵד
 וְיִקְרִיבוּ אוֹתָם לְפָנֵי הַמִּשְׁכָּן : וְאִיתִיאוּ
 (כ"י) וְאִיתִי) יֶת קוֹרְבָּנֵהוֹן לְקֹדֶם יי שִׁית

עֶגְלָן כֹּד מִחֲפִין וְתִרֵי עֶשֶׂר תוֹרִין עֶגְלֹתָא
 עַד תִּרִין רַבְרָבֵיָא וְתוֹרָא לְחֵד וְקִרְיָבו
 יֶתֶהוֹן לְקֹדֶם מִשְׁבָּנָא : פִּאֲתוּ בִּקְרִבָאֵהֶם
 לָלֶה סֵת עֶגֶר מִצְבָּה (כ"י) זֹאתֵנִי עֶשֶׂר
 תוֹרָא עֶגְלֹה לְכָל שְׁרִיפִין וְתוֹר לְכָל וְאֲחֵד
 פִּקְדֻמוֹהָ בֵּין יָדֵי אִמְסִכֵּן : וְיֵאֵמֵר יְהוָה
 אֲדִי־מִשֶּׁה דָּאֲמַר : וְיֵאֵמֵר יי לְמִשֶּׁה לְמִימַר :
 פִּקְא אֱלֹה לְמוֹסִי קֵאלֵא : קַח מֵאֲתָם וְהִיוּ
 לְעֹבֵד אֶת־עֲבֹדַת אֱלֹהִים מוֹעֵד וְנִתְּתָה אוֹתָם
 אֲדִי־הָלוֹיִם אִישׁ בְּפִי עֲבֹדָתוֹ : קִבִּיל (כ"י) סב
 מְנַהֵן וְיֶהוֹן לְמַפְלָת יֶת פּוֹלְחָן מִשְׁכָּן
 זְמָנָא וְתִתִּין יֶתֶהוֹן לְדִינָאִי גִבֵּר כְּמִסֵּת
 פּוֹלְחָנִיה : כֹּדֵהָ מְנַהֵם וְתִכּוֹן לְכֹדֵמָה
 כִּבָּא אִמְחָצֵר וְאִדְפַּעָהָ אִי־כָל פִּרִּיק מִן
 אִלּוּאֲנִיין חִסְב כֹּדֵמִתָּהֶם : וְיִקְחָ מִשֶּׁה אֶת־
 הָעֶגְלֹת וְאֶת־הַבָּקָר וְיִתֵּן אוֹתָם אֲלֵי־הָלוֹיִם :
 וְנָסִיב מִשֶּׁה יֶת עֶגְלֹתָא וְיֶת תוֹרִי וְיִהֵב
 יֶתֶהוֹן לְדִינָאִי : פִּאֲכֹד מוֹסִי אֶעְגֵּר וְאִבְקֵר
 וְדַפְעָהָ אִי־אִלּוּאֲנִיין : אֶת וְשִׁתִּי הָעֶגְלֹת
 וְאֶת אַרְבַּעַת הַבָּקָר נָתַן לְבְנֵי גִרְשׁוֹן כְּפִי
 עֲבֹדָתָם : יֶת תִּרְתִּין עֶגְלָן וְיֶת אַרְבַּעָא
 תוֹרִין יִהֵב לְבְנֵי גִרְשׁוֹן כְּמִסֵּת פּוֹלְחָנֵהוֹן :
 עֶגְלֹתִין וְאַרְבַּע בִּקְרָאֵת דַּפְעָהָ לְבְנֵי
 גִרְשׁוֹן חִסְב כֹּדֵמִתָּהֶם : וְאֶת אַרְבַּע
 הָעֶגְלֹת וְאֶת שְׁמֹנֶת הַבָּקָר נָתַן לְבְנֵי מִרְרִי
 כְּפִי עֲבֹדָתָם בִּיד אִיתְמַר בְּיֶאֱחָרֵן הַכְּהֵן :
 וְיֶת אַרְבַּע עֶגְלָן וְיֶת תְּמִנָּא תוֹרִין יִהֵב
 לְבְנֵי מִרְרִי כְּמִסֵּת פּוֹלְחָנֵהוֹן בִּיד אִיתְמַר
 בְּרִי אֲחֵרֵן כְּהֵנָּא : וְאַרְבַּע עֶגֶר וְתִמָּאן
 בִּקְרָאֵת דַּפְעָה לְבְנֵי מִרְרִי חִסְב כֹּדֵמִתָּהֶם
 וְלִגְמִיעַ (כ"י) עַל־יֵד אִיתְמַר אֲבֵן הָרוֹן
 אִמָּאִם : וְלְבְנֵי קֶהֶת לֹא נָתַן כִּי־עֲבֹדַת
 הַקֹּדֶשׁ עֲלֵיהֶם בְּכִתְפֵי יִשְׂאֹו : וְלְבְנֵי קֶהֶת
 לֹא יִהֵב אֲרִי פּוֹלְחָן קוֹדֶשׁא עֲדִיהוֹן
 בְּכִתְפֵי נְמִלִין : וְלְבְנֵי קֶהֶת לֹא יִדְפַע
 שִׂיָּא לֹאן כֹּדֵמָה אִקְדַּם עֲלֵיהֶם וְאִנְמָא
 יַחֲמוֹנָה עַל־י אֲבֹתָאֲפֵהֶם : וְיִקְרִיבוּ
 הַנְּשִׂאִים אֶת חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ בְּיוֹם הַמִּשְׁחָה
 אֹתוֹ וְיִקְרִיבוּ הַנְּשִׂאִים אֶת־קִרְבָּנָם לְפָנֵי

המזבח

(*) שלשה פסוקים אלו אין מתרגמין בצבור. (בכל ספרי תימן הקדמונים לא נמצא תרגום עליהם) :

אמאעז לאדכוה: ולזבח השלמים בקר
שנים אילם חמשה עתורים חמשה
בבשים בני־שנה חמשה זה קרבן נחשון
בן־עמינדב: ולזכסת קוד־שיא תורי תרין.
דברי חמשה גדי חמשה. אפרין בני
שנא חמשה. דין. קורבנא הנחשון בר
עמינדב: ולדבא אסראמה בקרתין.
וכמסה כבאש וכמסה עתראן. וכמסה
חמלאן בני סנה. הדא קרבאן נחשון
אבן עמינדב: פ

ביום השני הקריב נתנאל בן־צוער נשיא
יששכר: ביומא תנינא. קריב נתנאל
בר צוער. רב שבטא דיששכר: ופי
איום אתאני. קרב נתנאל אבן צוער. שריף
בני יששכר: הקרב את־קרבנו קערת
כסף אחת שלשים ומאה משקלה מזרק
אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש
שניהם | מלאים סלת פלוגה בשמן
למנחה: קריב ית קורבניה מגפתא דכסף
חדא. מאה ותלתין סלעין חוי מתקלה.
מזרקא חד דכסף. מתקליה שבעין
סלעין בסלעי קודשא. תרויהון מין.
סולתא. דפיקא במשה למנחתא: קרב
קרבאנה קצעה מן פצה. וזנהא מאיה
ותראתין מתקא במתקא אקדם. וזרנוב
פצה וזנה סבעין מתקא. כלאהמא
ממלוין. סמרא מלתות בדהן לאהדייה:
כף אחת עשרה זהב מדאה קטרת:
בזבא חדא. מתקלה עשר סלעין היא
דהב מדיא קטרת בוסמיא: וזרנא
ואחדה מן דהב. וזנה עשרה מתאקיל
ממלווא בכורא: פר אחד בן־בקר איל
אחד בבשיאחד בן־שנתו לעלה: תור
חד בר תורי. דבר חד. אמר חד בר
שתיה לעלתא: ורתא מן לבקר. וכבשא
וחמרא אבן סנתה לאצעידה: שעיר
עזים אחד לחטאת: צפיר בר עזין חד
לחטאת: ועתודא מן אמאעז לאדכוה:
ולזבח השלמים בקר שנים אילם חמשה
עתידים חמשה בבשים בני־שנה חמשה

המזבח: וקריבו רברביא. ית חנופת
מדבא. ביומא דרביאו יתיה. וקריבו
רברביא. ית קורבנהון לקדם מדבא:
ולמא קדם לאשראף דשן למדבא. פי
יום מסח. וקדמו קראבינהם בין ידי
למדבא: ויאמר יהוה אל־משה נשיא
אחד ליום נשיא אחד ליום יקריבו את־
קרבנם לחנופת המזבח: ואמר יי למשה.
רבא חד ליומא. רבא חד ליומא. וקרבון
ית קורבנהון. לחנופת מדבא: פקא
אלה למוסי. שריף ואחד פי כל יום. יקרב
קרבאנה דשנא לאדבא: ס ויהי
המקריב ביום הראשון את־קרבנו נחשון
בן־עמינדב למטה יהודה: והוה. דמקריב.
ביומא מדמאה ית קורבניה. נחשון בר
עמינדב לשבטא דיהודה: וכאן למקרב.
פי איום אאול קרבאנה. נחשון אבן
עמינדב מן סבט יהודה: וקרבנו קערת
כסף אחת שלשים ומאה משקלה מזרק
אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש
שניהם | מלאים סלת פלוגה בשמן
למנחה: וקורבניה מגפתא דכסף חדא.
מאה ותלתין סלעין חוי מתקלה. מזרקא
חד דכסף. מתקליה שבעין סלעין
בסלעי קודשא. תרויהון מין. סולתא.
דפיקא במשה למנחתא: וכאן קרבאנה
קצעה מן פצה. וזנהא מאיה ותראתין
מתקא במתקא אקדם. (ט) וזרנוב פצה
וזנה סבעין מתקא. כלאהמא ממלוין.
סמרא מלתות בדהן לאהדייה: כף אחת
עשרה זהב מלאה קטרת: בזבא חדא.
מתקלה עשר סלעין היא דדהב* (מדיא
קטרת בוסמיא: וזרנא מן דהב. וזנה
עשרה מתאקיל ממלווא בכורא: פר
אחד בן־בקר איל אחד בבשיאחד בן־
שנתו לעלה: תור חד בר תורי. דבר
חד. אמר חד בר שתיה לעלתא: ורתא
מן לבקר. וכבשא וחמלא אבן סנתה
לאצעידה: שעיר־עזים אחד לחטאת:
צפיר בר עזין חד לחטאת: ועתודא מן

(*) מליא חמס בפתח וכן כולם. ז (כתר תורה)

וּכְמִסָּה כְּבֹאשׁ וּכְמִסָּה עֵתְדָאן. וּכְמִסָּה
חַמְלָאן בְּנֵי סָנָה. הִדָּא קִרְבָּאן אִיאָב
אֲבִן חֲלוֹן: פ

* בְּיוֹם הָרְבִיעִי נָשִׂיא לִבְנֵי רֵאוּבֵן אֱלִיצוֹר
בֶּן־שִׁדְיָאוֹר: בְּיוֹמָא רַבִּיעָא. רַבָּא לִבְנֵי
רֵאוּבֵן. אֱלִיצוֹר בֶּר שִׁדְיָאוֹר: וּפִי אִיוֹם
אֶרֶאבֶּע. קִרְבֵּי אֱלִיצוֹר אֲבִן שִׁדְיָאוֹר. שְׂרִיף
בְּנֵי רֵאוּבֵן: קִרְבָּנוּ קַעֲרֵת־כֶּסֶף אַחַת
שְׁלִשִׁים וּמֵאָה מְשֻׁקְלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף
שִׁבְעִים שֶׁקֶל שְׁקָל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם |
מִלֵּאִים סֵלֶת בְּלוּלָה בְשֶׁמֶן לְמִנְחָה:
קִוְרָבְנָה מְגִסְתָּא דְכֶסֶף הִדָּא. מָאָה
וּתְלָתִין סֵלְעִין הִיוּ מִתְקַלָּה. מִזְרָקָא חַד
דְּכֶסֶף. מִתְקַלָּה שִׁבְעִין סֵלְעִין בְּסִלְעֵי
קוֹדֶשָׁא. תְּרוּיָהוֹן מֶלֶן. סוֹלֶתָא. דְּפִילָא
בְּמִשָּׁח לְמִנְחָתָא: קִרְבָּאנָה קִצְעָה מִן
פְּצָה. וּזְנָה מֵאִיה וּתְלָאֲתִין מִתְקָא.
וּכְרָנוֹב פְּצָה. וּזְנָה סִבְעִין מִתְקָא בְּמִתְקָא
אֶקְדָּם. כְּלָאֲהֵמָא מִמְלוּין. סְמִדָּא מִלְתּוֹת
בְּדָהֵן לֹאֲהֲרִיָּה: כָּף אַחַת עֶשְׂרֵה זָהָב
מִלָּאָה קְטֹרֶת: כּוֹפָא חֲדָא. מִתְקַלָּה עֶשֶׂר
סֵלְעִין הִיא דְּדָהָב מִלֵּא קְטֹרֶת בּוֹסְמִיָּא:
וּדְרָגָא מִן דָּהָב. וּזְנָה עֶשְׂרֵה מִתְאֲקִיד
מִמְלוּאָא בְּכוּרָא: פֶּר אֶחָד בֶּן־כָּקֶר אֵיל
אֶחָד כְּבִישֵׁי אֶחָד בֶּן־שָׁנְתוֹ לְעֵלָה: תּוֹר
חַד בֶּר תּוֹרִי. דְּכֶר חַד. אֲמַר חַד בֶּר
שְׁתִּיָּה לְעֵלָתָא: וּרְתָא מִן אֲבָקֶר. וּכְבִישָׁא
וּחִמְדָּא אֲבִן סָנָתָה לֹאֲעֵידָה: שְׁעִיר־
עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת: צִפִּיר בֶּר עִזִּין חַד
לְחַטָּתָא: וְעֵתוֹד מִן אֲמָעֻז לֹאֲדָכוּה:
וּלְזָבַח הַשְּׁלָמִים כָּקֶר שְׁנַיִם אֵידָם חֲמִשָּׁה
עֵתָדִים חֲמִשָּׁה כְּבִישִׁים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה
זֶה קִרְבָּן אֱלִיצוֹר בֶּן־שִׁדְיָאוֹר: וּלְנִכְסֵת
קוֹדֶשֶׁיָא תּוֹרִי תִרִין. דְּכֶרִי חֲמִשָּׁה גִדִּי.
חֲמִשָּׁה. אֲמַרִין בְּנֵי שָׁנָה חֲמִשָּׁה. דִּין.
קוֹרְבָּן אֱלִיצוֹר בֶּר שִׁדְיָאוֹר: וּלְדָבַח
אֶסְלָאֲמָה בְּקֶרְתִּין. וּכְמִסָּה כְּבֹאשׁ וּכְמִסָּה
עֵתְדָאן. וּכְמִסָּה חַמְלָאן בְּנֵי סָנָה. הִדָּא
קִרְבָּאן אֱלִיצוֹר אֲבִן שִׁדְיָאוֹר: פ

בְּיוֹם הַחֲמִישִׁי נָשִׂיא לִבְנֵי שִׁמְעוֹן שְׁלִמְיָאֵל

זֶה קִרְבָּן נִתְנָאֵל בֶּן־צוּעֵר: וּלְנִכְסֵת
קוֹדֶשֶׁיָא תּוֹרִי תִרִין. דְּכֶרִי חֲמִשָּׁה גִדִּי
חֲמִשָּׁה. אֲמַרִין בְּנֵי שָׁנָה חֲמִשָּׁה. דִּין.
קוֹרְבָּן נִתְנָאֵל בֶּר צוּעֵר: וּלְדָבַח אֶסְלָאֲמָה
בְּקֶרְתִּין. וּכְמִסָּה כְּבֹאשׁ וּכְמִסָּה עֵתְדָאן.
וּכְמִסָּה חַמְלָאן בְּנֵי סָנָה. הִדָּא קִרְבָּאן
נִתְנָאֵל אֲבִן צוּעֵר: פ

בְּיוֹם הַשְּׁלִישִׁי נָשִׂיא לִבְנֵי זְבוּלֹן אֱלִיאָב
בֶּן־חֲלֹן: בְּיוֹמָא תְּלִיתָא. רַבָּא לִבְנֵי
זְבוּלֹן. אֱלִיאָב בֶּר חֲלוֹן: וּפִי אִיוֹם אַתָּא.
קִרְבֵּי אִיאָב אֲבִן חֲלוֹן. שְׂרִיף בְּנֵי זְבוּלֹן:
קִרְבָּנוּ קַעֲרֵת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלִשִׁים וּמֵאָה
מְשֻׁקְלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל
בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם | מִלֵּאִים סֵלֶת
בְּלוּלָה בְשֶׁמֶן לְמִנְחָה: קוֹרְבָּנָה מְגִסְתָּא
דְּכֶסֶף חֲדָא. מָאָה וּתְלָתִין סֵלְעִין הִיוּ
מִתְקַלָּה. מִזְרָקָא חַד דְּכֶסֶף. מִתְקַלָּה
שִׁבְעִין סֵלְעִין בְּסִלְעֵי קוֹדֶשָׁא. תְּרוּיָהוֹן
מֶלֶן. סוֹלֶתָא. דְּפִילָא בְּמִשָּׁח לְמִנְחָתָא:
וּכָאן קִרְבָּאנָה קִצְעָה מִן פְּצָה. וּזְנָה
מֵאִיה וּתְלָאֲתִין מִתְקָא בְּמִתְקָא אֶקְדָּם.
וּכְרָנוֹב פְּצָה וּזְנָה סִבְעִין מִתְקָא. כְּלָאֲהֵמָא
מִמְלוּין. סְמִדָּא מִלְתּוֹת בְּדָהֵן לֹאֲהֲרִיָּה:
כָּף אַחַת עֶשְׂרֵה זָהָב מִלָּאָה קְטֹרֶת:
כּוֹפָא חֲדָא. מִתְקַלָּה עֶשֶׂר סֵלְעִין הִיא
דְּדָהָב מִלֵּא קְטֹרֶת בּוֹסְמִיָּא: וּדְרָגָא מִן
דָּהָב. וּזְנָה עֶשְׂרֵה מִתְאֲקִיד מִמְלוּאָא
בְּכוּרָא: פֶּר אֶחָד בֶּן־כָּקֶר אֵיל אֶחָד
כְּבִישֵׁי אֶחָד בֶּן־שָׁנְתוֹ לְעֵלָה: תּוֹר חַד בֶּר
תּוֹרִי. דְּכֶר חַד. אֲמַר חַד בֶּר שְׁתִּיָּה
לְעֵלָתָא: וּרְתָא מִן אֲבָקֶר. וּכְבִישָׁא וּחִמְדָּא
אֲבִן סָנָתָה לֹאֲעֵידָה: שְׁעִיר־עִזִּים אֶחָד
לְחַטָּאת: צִפִּיר בֶּר עִזִּין חַד לְחַטָּתָא:
וְעֵתוֹדָא מִן אֲמָעֻז לֹאֲדָכוּה: וּלְזָבַח
הַשְּׁלָמִים כָּקֶר שְׁנַיִם אֵידָם חֲמִשָּׁה עֵתָדִים
חֲמִשָּׁה כְּבִישִׁים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה
קִרְבָּן אֱלִיאָב בֶּן־חֲלֹן: וּלְנִכְסֵת קוֹדֶשֶׁיָא
תּוֹרִי תִרִין. דְּכֶרִי חֲמִשָּׁה גִדִּי חֲמִשָּׁה.
אֲמַרִין בְּנֵי שָׁנָה חֲמִשָּׁה. דִּין. קוֹרְבָּן אִיאָב
בֶּר חֲלוֹן: וּלְדָבַח אֶסְלָאֲמָה בְּקֶרְתִּין.

בן צורי־שדי: בְּיוֹמָא חֲמִישָׁא. רַבָּא לְבָנִי
שָׁמְעוֹן. שְׁדוּמִיאל בֶּר צוּרִי־שְׁדִי: וּפִי אִיּוֹם
אֲבָאמֶס. קָרַב שְׁדוּמִיאל אֲבִן צוּרִי־שְׁדִי.
שְׂרִיף בְּנֵי שָׁמְעוֹן: קָרְבָנוּ קַעֲרַת־כֶּסֶף
אֶחָת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרֵק אֶחָד
כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם |
מִלֵּאִים סֵלֶת בְּדוּלָה בְּשֶׁמֶן לְמִנְחָה:
קוֹרְבָנִיה מִגִּסְתָּא דְכֶסֶף חֲדָא. מֵאָה
וּתְלָתִין סִלְעִין הִיוּ מִתְקַלָּה. מִזְרֵקָא חֲדָא
דְכֶסֶף. מִתְקַלָּה שִׁבְעִין סִלְעִין בְּסִלְעֵי
קוֹדֶשׁ. תְּרוּיָהוֹן מִלָּן. סוּלְתָא. דְּפִילָא
בְּמִשָּׁח לְמִנְחָתָא: וּבֵאֵן קִרְבָּאנָה קִצְעָה
מִן פִּצָּה. וּזְנָה מֵאִיה וּתְלָאֲתִין מִתְקָא.
וּכְרַנּוּב פִּצָּה. וּזְנָה סִבְעִין מִתְקָא בְּמִתְקָא
אֶקְדֶּם. כִּלְאֵהמָא מִמְלוּוִין. סְמָדָא מִלְתּוֹת
בְּרֵהֵן לִזְהַר־יָהּ: כֶּף אֶחָת עֶשְׂרֵה זָהָב
מִלְּאָה קִטְרֶת: בּוֹפָא חֲדָא. מִתְקַלָּה עֶשְׂרֵה
סִלְעִין הִיא דְדָהָב מִלֵּיא קִטְרֶת בּוֹסְמִיָּא:
וּדְגָא וְאַחֲרָה מִן דָּהָב. וּזְנָה עֶשְׂרֵה
מִתְאֲקִיד מִמְלוּוָא בְּכוּרָא: פֶּר אֶחָד בֶּן־
בֶּקֶר אֵיל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ דְּעֵלָה: תּוֹר חֲדָא
לְעֵלָה: תּוֹר חֲדָא בֶּר תּוֹרִי. דְּכֶר חֲדָא. אִמֵּר
חֲדָא בֶּר שְׁתֵּיה לְעֵלָתָא: וּרְתָא מִן אֲבִקֶּר.
וּכְבִּשָׁא וְחִמְלָא אֲבִן סִנְתָה לִצְעִידָה:
שְׁעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחִטָּאת: צִפִּיר בֶּר עִזִּין חֲדָא
לְחִטָּאת: וְעִתּוֹד מִן אֲמָעִז לִזְכּוּה: וְזִבְחַת־שְׁלָמִים
בֶּקֶר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עֶתְדִים חֲמִשָּׁה
כֶּבֶשִׁים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבֵּן אֱלֹסָה
בֶּן־דְּעוּאֵל: וְלִנְכַסְתָּ קוֹדֶשִׁיא תּוֹרִי תִרִין.
דְּכֶרִי חֲמִשָּׁא גִדִּי חֲמִשָּׁא. אֲמִרִין בְּנֵי שָׁנָה
חֲמִשָּׁא. דִּין. קוֹרְבֵּן אֱלֹסָה בֶּר דְּעוּאֵל:
וְלִדְבַח אֲסִלָּמָה בִּקְרָתִין. וְכִמְסָה כְּבִישָׁא
וְכִמְסָה עֵתְדָא. וְכִמְסָה חִמְלָאן בְּנֵי סִנְה.
חֲדָא קִרְבָּאן אִיסָה אֲבִן דְּעוּאֵל: פ
בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי נָשִׂיא לְבָנֵי אֶפְרַיִם אֱלִישָׁמַע
בֶּן־עֲמִיהוּד: בְּיוֹמָא שְׁבִיעָא. רַבָּא לְבָנֵי
אֶפְרַיִם. אֱלִישָׁמַע בֶּר עֲמִיהוּד: וּפִי אִיּוֹם
אֲסָאבַע. קָרַב אִישָׁמַע אֲבִן עֲמִיהוּד. שְׂרִיף
בְּנֵי אֶפְרַיִם: קָרְבָנוּ קַעֲרַת־כֶּסֶף אֶחָת
שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרֵק אֶחָד כֶּסֶף
שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם |
מִלֵּאִים סֵלֶת בְּדוּלָה בְּשֶׁמֶן לְמִנְחָה:
קוֹרְבָנִיה מִגִּסְתָּא דְכֶסֶף חֲדָא. מֵאָה וּתְלָתִין
סִלְעִין הִיוּ מִתְקַלָּה. מִזְרֵקָא חֲדָא דְכֶסֶף.

בן צורי־שדי: בְּיוֹמָא חֲמִישָׁא. רַבָּא לְבָנִי
שָׁמְעוֹן. שְׁדוּמִיאל בֶּר צוּרִי־שְׁדִי: וּפִי אִיּוֹם
אֲבָאמֶס. קָרַב שְׁדוּמִיאל אֲבִן צוּרִי־שְׁדִי.
שְׂרִיף בְּנֵי שָׁמְעוֹן: קָרְבָנוּ קַעֲרַת־כֶּסֶף
אֶחָת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרֵק אֶחָד
כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם |
מִלֵּאִים סֵלֶת בְּדוּלָה בְּשֶׁמֶן לְמִנְחָה:
קוֹרְבָנִיה מִגִּסְתָּא דְכֶסֶף חֲדָא. מֵאָה
וּתְלָתִין סִלְעִין הִיוּ מִתְקַלָּה. מִזְרֵקָא חֲדָא
דְכֶסֶף. מִתְקַלָּה שִׁבְעִין סִלְעִין בְּסִלְעֵי
קוֹדֶשׁ. תְּרוּיָהוֹן מִלָּן. סוּלְתָא. דְּפִילָא
בְּמִשָּׁח לְמִנְחָתָא: וּבֵאֵן קִרְבָּאנָה קִצְעָה
מִן פִּצָּה. וּזְנָה מֵאִיה וּתְלָאֲתִין מִתְקָא.
וּכְרַנּוּב פִּצָּה. וּזְנָה סִבְעִין מִתְקָא בְּמִתְקָא
אֶקְדֶּם. כִּלְאֵהמָא מִמְלוּוִין. סְמָדָא מִלְתּוֹת
בְּרֵהֵן לִזְהַר־יָהּ: כֶּף אֶחָת עֶשְׂרֵה זָהָב
מִלְּאָה קִטְרֶת: בּוֹפָא חֲדָא. מִתְקַלָּה עֶשְׂרֵה
סִלְעִין הִיא דְדָהָב מִלֵּיא קִטְרֶת בּוֹסְמִיָּא:
וּדְגָא וְאַחֲרָה מִן דָּהָב. וּזְנָה עֶשְׂרֵה
מִתְאֲקִיד מִמְלוּוָא בְּכוּרָא: פֶּר אֶחָד בֶּן־
בֶּקֶר אֵיל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ דְּעֵלָה: תּוֹר חֲדָא
לְעֵלָה: תּוֹר חֲדָא בֶּר תּוֹרִי. דְּכֶר חֲדָא. אִמֵּר
חֲדָא בֶּר שְׁתֵּיה לְעֵלָתָא: וּרְתָא מִן אֲבִקֶּר.
וּכְבִּשָׁא וְחִמְלָא אֲבִן סִנְתָה לִצְעִידָה:
שְׁעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחִטָּאת: צִפִּיר בֶּר עִזִּין חֲדָא
לְחִטָּאת: וְעִתּוֹד מִן אֲמָעִז לִזְכּוּה: וְזִבְחַת־שְׁלָמִים
בֶּקֶר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עֶתְדִים חֲמִשָּׁה
כֶּבֶשִׁים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבֵּן אֱלֹסָה
בֶּן־דְּעוּאֵל: וְלִנְכַסְתָּ קוֹדֶשִׁיא תּוֹרִי תִרִין.
דְּכֶרִי חֲמִשָּׁא גִדִּי חֲמִשָּׁא. אֲמִרִין בְּנֵי שָׁנָה
חֲמִשָּׁא. דִּין. קוֹרְבֵּן אֱלֹסָה בֶּר דְּעוּאֵל:
וְלִדְבַח אֲסִלָּמָה בִּקְרָתִין. וְכִמְסָה כְּבִישָׁא
וְכִמְסָה עֵתְדָא. וְכִמְסָה חִמְלָאן בְּנֵי סִנְה.

חֲדָא קִרְבָּאן אִיסָה אֲבִן דְּעוּאֵל: פ
בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי נָשִׂיא לְבָנֵי אֶפְרַיִם אֱלִישָׁמַע
בֶּן־עֲמִיהוּד: בְּיוֹמָא שְׁבִיעָא. רַבָּא לְבָנֵי
אֶפְרַיִם. אֱלִישָׁמַע בֶּר עֲמִיהוּד: וּפִי אִיּוֹם
אֲסָאבַע. קָרַב אִישָׁמַע אֲבִן עֲמִיהוּד. שְׂרִיף
בְּנֵי אֶפְרַיִם: קָרְבָנוּ קַעֲרַת־כֶּסֶף אֶחָת
שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרֵק אֶחָד כֶּסֶף
שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם |
מִלֵּאִים סֵלֶת בְּדוּלָה בְּשֶׁמֶן לְמִנְחָה:
קוֹרְבָנִיה מִגִּסְתָּא דְכֶסֶף חֲדָא. מֵאָה וּתְלָתִין
סִלְעִין הִיוּ מִתְקַלָּה. מִזְרֵקָא חֲדָא דְכֶסֶף.

וכרנוב פצה וזנה סבעין מתקא. כלאהמא ממלוין. סמדא מלתות בדהן לאהדייה: כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת: בזבא חדא. מתקלה עשר סלעין היא דהב מליא קטרת בוסמיא: ודרגא מן דהב. וזנה עשרה מתאקיד ממלווא בכורא: פר אחד בן־בקר איל אחד בבש־אחד בן־שנתו לעלה: תור חד פר תורי. דבר חד. אמר חד פר שתיה לעלתא: ורתא מן אבקר. וכבשא וחמלא אבן סנתה לאצעידה: שעיר־עזים אחד לחטאת: צפיר בר עזין חד לחטאת: ועתודא מן אמאעז לארכוה: ולזבח השלמים בקר שנים אילם חמשה עתדים חמשה בבשים בני־שנה חמשה זה קרבן גמליא בן־פרהצור: ולנכסת קודשיא תורי תרין. דברי חמשא גדי חמשא. אמרין בני שגא חמשא. דין. קורבן גמליא בר פדהצור: ולדבה אסלאמה בקרתין. וכמסה בבאש וכמסה עתדאן. וכמסה חמלאן בני סנה. הדא קרבאן גמליא אבן־פרהצור: פ

ביום־התשיעי נשיא לבני בנימן אבירן בן־גדעני: ביומא תשיעאה. רבא לבני בנימן. אבירן בר גדעני: ופי איום אתאסע. קרב אבירן אבן גדעוני. שריף בני בנימין: קרבנו קערת־כסף אחת שלשים ומאה משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש שניהם | מלאים סלת בלולה בשמן למנחה: קורבניה מגפתא דכסף חדא. מאה ותלתין סלעין היו מתקלה. מזרקא חד דכסף. מתקליה שבעין סלעין בסלעי קודשא. תרויהון מלן. סולתא. דפילא במשה למנחתא: קרבאנה קצעה מן פצה. וזנה מאיה ותלתין מתקא. וכרנוב פצה. וזנה סבעין מתקא במתקא אקדם. כלאהמא ממלוין. סמדא מלתות בדהן לאהדייה: כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת: בזבא חדא. מתקלה עשר

מתקליה שבעין סלעין בסלעי קודשא. תרויהון מלן. סולתא. דפילא במשה למנחתא: וכאן קרבאנה קצעה מן פצה. וזנה מאיה ותלתין מתקא. וכרנוב פצה. וזנה סבעין מתקא במתקא אקדם. כלאהמא ממלוין. סמדא מלתות בדהן לאהדייה: כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת: בזבא חדא. מתקלה עשר סלעין היא דהב מליא קטרת בוסמיא: ודרגא ואחרה מן דהב. וזנה עשרה מתאקיד ממלווא בכורא: פר אחד בן־בקר איל אחד בבש־אחד בן־שנתו לעלה: תור חד פר תורי. דבר חד. אמר חד פר שתיה לעלתא: ורתא מן אבקר. וכבשא וחמלא אבן סנתה לאצעידה: שעיר־עזים אחד לחטאת: צפיר בר עזין חד לחטאת: ועתודא מן אמאעז לארכוה: ולזבח השלמים בקר שנים אילם חמשה עתדים חמשה בבשים בני־שנה חמשה זה קרבן אלישמע בן־עמיהוד: ולנכסת קודשיא תורי תרין. דברי חמשא גדי חמשא. אמרין בני שגא חמשא. דין. קורבן אלישמע בר עמיהוד: ולדבה אסלאמה בקרתין. וכמסה בבאש וכמסה עתדאן. וכמסה חמלאן בני סנה. הדא קרבאן אישמע אבן עמיהוד: פ

ביום השמיני נשיא לבני מנשה גמליא בן־פרהצור: ביומא תמינאה. רבא לבני מנשה. גמליא בן־פרהצור: ופי איום אתאמן קרב גמליא אבן־פרהצור. שריף בני מנשה: קרבנו קערת־כסף אחת שלשים ומאה משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש שניהם | מלאים סלת בלולה בשמן למנחה: קורבניה מגפתא דכסף חדא. מאה ותלתין סלעין היו מתקלה. מזרקא חד דכסף. מתקליה שבעין סלעין בסלעי קודשא. תרויהון מלן. סולתא. דפילא במשה למנחתא: וכאן קרבאנה קצעה מן פצה. וזנה מאיה ותלתין מתקא במתקא אקדם.

לעלה: תור חד בר תורי. דבר חד. אמר
חד בר שתיה לעלתא: ורתא מן אבקר.
וכבשא וחמלא אבן סנתה לאצעידה:
שעיר-עזים אחד לחטאת: צפיר בר עזין
חד לחטאת: ועתודא מן אמאעז לאדכוה:
ולזבח השלמים בקר שנים אילם חמשה
עתדים חמשה בבשים בני-שנה חמשה
זה קרבן אחיעזר בן-עמישדי: ולנכסת
קודשיא תורי תרין. דברי חמשא גדי
חמשא. אמרין בני שנה חמשא. דין.
קורבן אחיעזר בר עמישדי: ולדבה
אסלאמה בקרתין. וכמסה כבאשוכמסה
עתדאן. וכמסה חמלאן בני סנה. הדא
קרבאן אחיעזר אבן עמישדי: פ
ביום עשתי עשר יום נשיא לבני אשר
פגעיאל בן-עכרן: ביום חד עשר
יומין. רבא לבני אשר. פגעיאל בר
עכרן: ופי איום אחאדי עשר. קרב
פגעיאל אבן עכרן. שרוף בני אשר:
קרבנו קערת-כסף אחת שלשים ומאה
משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל
בשקל הקדש שניהם מלאים סלת
בדולה בשמן למנחה: קורבניה מנסתא
דכסף חדא. מאה ותלתין סלעין הוי
מתקדה. מזרקא חד דכסף. מתקדיה
שבעין סלעין בסלעי קודשא. תרויהון
מלן. סולתא. דפידא במשח למנחתא:
וכאן קרבאנה קצעה מן פצה. וזנהא
מאיה ותלתין מתקא. וכרנוב פצה.
וזנה סבעין מתקא במתקא אקדם.
כלאהמא ממלוזין. סמא מלתות בדהן
לאהדייה: כף אחת עשרה זהב מלאה
קטרת: בזבא חדא. מתקדה עשר סלעין
היא דדהב מליא קטורת בוסמיא: ודרגא
ואחדה מן דהב. וזנה עשרה מתאמיר
ממלוזה בכורא: פר אחד בן-בקר איל
אחד בבש-אחד בן-שנתו לעלה: תור חד
בר תורי. דבר חד. אמר חד בר שתיה
לעלתא: ורתא מן אבקר. וכבשא וחמלא
אבן סנתה לאצעידה: שעיר-עזים אחד

לחטאת

סלעין היא דדהב מליא קטרת בוסמיא:
ודרגא מן דהב. וזנה עשרה מתאמיר
ממלוזה בכורא: פר אחד בן-בקר איל
אחד בבש-אחד בן-שנתו לעלה: תור
חד בר תורי. דבר חד. אמר חד בר
שתיה לעלתא: ורתא מן אבקר. וכבשא
וחמלא אבן סנתה לאצעידה: שעיר-
עזים אחד לחטאת: צפיר בר עזין חד
לחטאת: ועתודא מן אמאעז לאדכוה:
ולזבח השלמים בקר שנים אילם חמשה
עתדים חמשה בבשים בני-שנה חמשה
זה קרבן אבירן בן-גדעני: ולנכסת
קודשיא תורי תרין. דברי חמשא גדי
חמשא. אמרין בני שנה חמשא. דין.
קורבן אבירן בר גדעוני: ולדבה
אסלאמה בקרתין. וכמסה כבאשוכמסה
עתדאן. וכמסה חמלאן בני סנה. הדא
קרבאן אבירן אבן גדעוני: פ
ביום העשירי נשיא לבני דן אחיעזר
בן-עמישדי: ביוםא עשיראה. רבא לבני
דן. אחיעזר בר עמישדי: ופי איום
אעאשר. קרב אחיעזר אבן עמישדי.
שרוף בני דן: קרבנו קערת-כסף
אחת שלשים ומאה משקלה מזרק אחד
כסף שבעים שקל בשקל הקדש שניהם
מלאים סלת בדולה בשמן למנחה:
קורבניה מנסתא דכסף חדא. מאה
ותלתין סלעין הוי מתקדה. מזרקא חד
דכסף. מתקדיה שבעין סלעין בסלעי
קודשא. תרויהון מלן. סולתא. דפידא
במשח למנחתא: וכאן קרבאנה קצעה
מן פצה. וזנהא מאיה ותלתין מתקא.
וכרנוב פצה. וזנה סבעין מתקא במתקא
אקדם. כלאהמא ממלוזין. סמא מלתות
בדהן לאהדייה: כף אחת עשרה זהב
מלאה קטרת: בזבא חדא. מתקדה עשר
סלעין היא דדהב מליא קטורת בוסמיא:
ודרגא ואחדה מן דהב. וזנה עשרה
מתאמיר ממלוזה בכורא: פר אחד בן
בקר איל אחד בבש-אחד בן-שנתו
(כתר תורה)

אחירע בן-עין: ודנכסת קודשיא תורי תרין. דכרי חמשא גדי חמשא. אמרין בני שנה חמשא. דין. קורבן אחירע בר עין: ודנכסת קודשיא בקרתין. וכמסה כבאש וכמסה עתדאן. וכמסה חמלאן בני סנה. הדא קרבאן אחירע אבן עין: פ

זאת חנכת המזבח ביום המשח אתו מאת נשיאי ישראל קערות פסח שתיים עשרה מזרקי-כסף שנים עשר פפות זהב שתיים עשרה: דא חנוכת מדבחא. ביוםא דרביא (כל דרבי) יתיה. מן רב רבי ישרא. מגסי כסף תרתא עשרי. מזרקי כסף תרי עשר. בזבי דדהבא תרתא עשרי: הדה גמדה דשן אמדבת. פי יום מסח. מן אשראף בני אסראיל. מן קצאע אפצה אתני עשר. ומן כראנב אפצה אתני עשר. ומן דרוג אדהב אתני עשר: שלשים ומאה הקערה. האחת פסח ושבעים המזרק האחד כל פסח הכלים אלפים וארבע מאות בשקל הקדש: מאה ותלתין סלעין הוי מתקדה. דמנסתא חדא דכסףא. ושבעין דמזרקא חד. כל פסח מניא. תרין אלפין וארבע מאה בסלעי קודשא: כל קצעה מן מאיה ותלתאן מתקא פצה. וכד כרנוב מן סבעין. פדאך גמיע פצה לאניה. אפין וארבע מאיה מתקא במתקא אקדס: פפות זהב שתיים עשרה מלאת קמורת עשרה עשרה הפך בשקל הקדש פד זהב הפפות עשרים ומאה: בזבי דדהבא תרתא עשרי מדן קמורת בוסמיא. מתקל עשר סלעין. הוי מתקדה דבזבא בסלעי קודשא. פד דהב בזביא מאה ועשרין: ודרוג אדהב אתני עשר ממלוה בכורא. כל דרוג מן עשרה מתאקיל במתקא אקדס. פדאך גמיע אניה דהב אדרוג מאיה ועשרין מתמא: פל-הבקר דעלה שנים עשר פרים אילים שנים עשר פבשים בני-שנה שנים עשר ומנחתם ושעירי עזים שנים עשר לחטאת:

לחטאת: צפיר בר עזין חד לחטאת: ועתוד מן אמאעז לאדכוה: ודנכסת שלמים בקר שנים אילים חמשה עתדים חמשה פבשים בני-שנה חמשה זה קרבן פגעיא בן-עין: ודנכסת קודשיא תורי תרין. דכרי חמשא גדי חמשא. אמרין בני שנה חמשא. דין. קורבן פגעיא בר עכרן: ודנכסת קודשיא בקרתין. וכמסה כבאש וכמסה עתדאן. וכמסה חמלאן בני סנה.

הדא קרבאן פגעיא אבן עכרן: פ ביום שנים עשר יום נשיא דבני נפתלי אחירע בן-עין: ביום תרי עשר יומין. רבא דבני נפתלי. אחירע בר עין: ופי יום אתני עשר יומא. קרב אחירע אבן עין. שריף בני נפתלי: קרבנו קערות-כסף אחת שלשים ומאה משקלה מזרק אחד פסח שבעים שקל בשקל הקדש שניהם מלאים סלת בדולה בשמן למנחה: קורבניה מנסתא דכסף חדא. מאה ותלתין סלעין הוי מתקדה. מזרקא חד דכסףא. מתקדה שבעין סלעין בסלעי קודשא. תרין מן. סולתא. דפילא במשח למנחתא: וכאן קרבאנה קצעה מן פצה. וזנהא מאיה ותלתאן מתקא. וכרנוב פצה. וזנה סבעין מתקא במתקא אקדס. כלאהמא ממלוין. סמרא מלתות בדהן לאהדייה: פף אחת עשרה זהב מלאה קמרת: בזבא חדא. מתקדה עשר סלעין היא דדהב מדיא קמורת בוסמיא: ודרגא ואחדה מן דהב. וזנה עשרה מתאקיל ממלוה בכורא: פד אחד בן-בקר איל אחד פבשיאחד בן-שנתו דעלה: תור חד בר תורי. דבר חד. אמר חד בר שתיה דעלתא: ורתאמן אבקר. וכבשא וחמרא אבן סנתה לאצעידה: שעיר-עזים אחד לחטאת: צפיר בר עזין חד לחטאת: ועתוד מן אמאעז לאדכוה: ודנכסת שלמים בקר שנים אילים חמשה עתדים חמשה פבשים בני-שנה חמשה זה קרבן חלק הקדוק. (יא) הקערה הקוף בשוא לבר בכל התיגאן:

כָּל תּוֹרֵי דְעֵדְתָא תְּרִי עֶשֶׂר תּוֹרִין. דְּכָרִין
תְּרִי עֶשֶׂר אִמְרִין בְּנֵי שָׁנָא. תְּרִי עֶשֶׂר
וּמִנְחָתָהוֹן. וְצִפְרִי בְּנֵי עֵזִי. תְּרִי עֶשֶׂר
לְחֻטָּתָא: וְגַמִּיעַ בְּקֶרֶךְ אֲצַעֲיָה אֲתַנִּי עֶשֶׂר
וּאֲכַבֵּאשׁ אֲתַנִּי עֶשֶׂר. וְאֲחַמְדָּאן בְּנֵי סָנָה.
אֲתַנִּי עֶשֶׂר וְאֶבֶר מַעְהֵם ^(א). וְאֵעֲתִידָאן
אֲתַנִּי עֶשֶׂר לְאִדְכוּה: וְכָל בְּקֶרֶךְ וְזִבְחָה
הַשְּׁלָמִים עֲשָׂרִים וְאַרְבָּעָה פְּרִים אֵילָם
שְׁשִׁים עֲתָרִים שְׁשִׁים כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה
שְׁשִׁים זֹאת חֲנוּכַּת הַמִּזְבֵּחַ אַחֲרֵי הַמִּשְׁחָה
אֵתָּו: וְכָל תּוֹרֵי דְנִבְסַת קוֹדֶשְׁיָא. עֲשָׂרִין
וְאַרְבָּעָה תּוֹרִין. דְּכָרִי שְׁתֵּין גְּדִי שְׁתֵּין.
אִמְרִין בְּנֵי שָׁנָא שְׁתֵּין. דְּאֲחֻכְּתָא מִדְּבַחָא.
בְּתֵר דְּרַבִּיאָו יִתִּיה: וְגַמִּיעַ בְּקֶרֶךְ דְּבַח
לְאִלְאָמָה. אַרְבַּעַה וְעֶשְׂרִין רֶת. וּסְתִין
כְּבֹאשׁ וּסְתִין עֲתוּד. וּסְתִין חֲמֵל בְּנִיסָנָה.
הִדְא דְשֵׁן לְמִדְּבַח. בְּעַד מָא מִסַּח: וְכִבְּא
מִשָּׁה אֶל־אֱהֵל מוֹעֵד לְדַבֵּר אֵתָּו וַיִּשְׁמַע
אֶת־הַקּוֹל מִדְּבַר אֱלֹוִי יִמַּעַד הַפִּרְתָּה
אֲשֶׁר עַל־אֶרֶץ הָעֵדֻת מִבֵּין שְׁנֵי הַפְּרָכִים
וַיְדַבֵּר אֱלֹוִי: וְכָד עֲלִיל מִשָּׁה. לְמִשְׁכַּן
זְמָנָא לְמִלְדָּא עֲמִיָּה. וְשָׁמַע יֵת קָדָא
דְּמִתְמַלֵּל עֲמִיָּה. מַעֲלֹו כְּפֹרְתָא דְעַד
אַרְזָא דְסִדְרוּתָא. מִבֵּין תְּרִין בְּרוּכִיא.
וּמִתְמַלֵּל עֲמִיָּה: וְכֹאן אִדָּא דְכָל מוֹסִי.
אִי כְּבֹא אֲמַחְצֵר לִיכְלֵם. יִסְמַע אֲצוּת
מְכַאטְבָּה. מִן פּוֹק אֲנִישָׁא אֲדִי עֲלִי צְנֻדּוֹק
לְשִׁהאֲדָה. מִן בֵּין אֲכֻרֻבִין. פִּיכַאטְבָּה
הַנֶּאֱדָךְ: פ פ פ

קע"ו פסוקים סי' עמוס. ומפסידין בשופטים סי' י"ג ויהי איש אחד מצרעה. דו"ר למנחת שבת וב"ה

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: וּמַלִּיל יִי
עִם מֹשֶׁה דְּמִימֵר: תָּם כֻּלָּם אֱלֹה מוֹסִי
תְּכַלִּימָא: דְּבִר אֶל־אֶהְרֹן וְאָמַרְתָּ אֵלָיו
בְּהִעֲלֹתְךָ אֶת־הַנֹּרֹת אֶל־מֹול פְּנֵי הַמִּנְוָה
יֵאִירוּ שְׁבַעַת הַנְּרוֹת: מַלִּיל עִם אֶהְרֹן.
וְתִימֵר לֵיה. בְּאֶדְלָקוּתְךָ יֵת בּוֹצִינִיא.
לְקַבִּיל אִפִּי מִנְרֵתָא. יְהוֹן מִנְהָרִין שְׁבַעַת
בּוֹצִינִיא: מִר הָרוֹן וְקֵד דָּה. אִדָּא אִסְרָגַת
אִסְרָג. פֶּאִי מָא יֵלִי וְגַה לְמִנְאֲרָה. תְּצִי

חלק הרקוק. (יב) מדבר אליו. משפטו מתדבר [מהריב"ש]:

סְבַעַתָּהָא: וַיַּעַשׂ כֵּן אֶהְרֹן אֶל־מֹול פְּנֵי
הַמִּנְוָה הָעֵדָה נִרְתִּיה כְּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה
אֶת־מֹשֶׁה: וְעַבְדֵּי כֵּן אֶהְרֹן. לְקַבִּיל אִפִּי
מִנְרֵתָא. אֲדִלִיק בּוֹצִינִיא. כְּמָא דְפִקִּיד
יִי יֵת מֹשֶׁה: פְּצַנַּע כְּדָאךְ הָרוֹן. וְאִסְרָג
כְּרָג לְמִנְאֲרָה. אִי מָא יֵלִי וְגַהָהָא. כְּמָא
אִמֵּר אֱלֹה מוֹסִי: וְזֹה מַעֲשֵׂה הַמִּנְוָה
מִקְשָׁה זָהָב עַד־יִרְכָּה עַד־פִּרְחָה מִקְשָׁה
הוּא כְּמִרְאָה אֲשֶׁר הִרְאָה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה
כֵּן עָשָׂה אֶת־הַמִּנְוָה: וְדִין עוֹבֵד מִנְרֵתָא
נְגִידָא דְהַב. עַד שְׂדָה עַד שְׁשִׁנָּה נְגִידָא
הִיא. כְּחֻזָּא. דְּאֲחֻזִּי יִי יֵת מֹשֶׁה. כֵּן עַבְדֵּי
יֵת מִנְרֵתָא: וְהִדָּה צִנְעָה לְמִנְאֲרָה
מִצְמַתָּה מִן דְּהַב. חֲתָא אִרְגִּידָהָא
וְרַחֲרַחָהָא מִצְמַתָּה. כְּלִמְנָצֵר. אֲדִי
אִורָא אֱלֹה מוֹסִי. כְּדָאךְ צִנְעָהָא: פ
וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: וּמַלִּיל יִי
עִם מֹשֶׁה לְמִימֵר: תָּם כֻּלָּם אֱלֹה מוֹסִי
תְּכַלִּימָא: קַח אֶת־הַלְוִיִּם מִתּוֹךְ בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וְטַהַרְתָּ אֹתָם: קָרִיב יֵת לֵוִיָּא.
מִגֹּו בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וְתִרְכִּי יִתְהוֹן: קָרִב
אֲלִיוָאֲנִין. מִן בֵּין בְּנֵי אִסְרָאֵל. וְטַהַרְהֵם:
וְכִהֲיִתְעַשְׂה לָהֶם לְטַהַרְהֵם הַזֶּה עֲלִיהֶם
מִי חֲטָאת וְהָעֲבִירוּתָעַר עַד־כָּל־בִּשְׁרָם
וְכִבְּסוּ בְּגִדֵיהֶם וְהִטְהָרוּ: וְכִדִּין תַּעֲבִיד
דְּהוֹן לְדְּכֹוֹאִיהוֹן. אֲדִי עֲלִיהוֹן מִיָּא דְחֻטָּתָא.
וַיַּעֲבִרוּן מִסְפָּר עַל כָּד בְּשָׂרְהוֹן. וַיַּחֲזִרוּן
לְבוֹשֵׁיהוֹן וַיְדַבֵּרוּ: וְכִדָּא פֶּאֲצַנַּע כְּהֵם פִּי
תְּטַהֲרוּהֶם. אֲנַצָּה עֲלִיהֶם מִן מָא אִדְכוּה.
וַיִּמְרוּן אֲמוֹס עֲלִי גַמִּיעַ אֲבִדְאֲנָהֶם. וַיִּגְסְלוּן
תִּיאֲבָהֶם וַיִּטְהָרוּן: וְלָקְחוּ פֶר כֵּן־בְּקָר
וּמִנְחָתוֹ סֵלֶת בְּדוּלָה בְּשֶׁמֶן וּפְרִשְׁנֵי כֵן־
בְּקָר תִּקַּח לְחֻטָּאת: וַיִּסְכּוּ תוֹר בְּרִ תּוֹרִי.
וּמִנְחָתִיהָ. סוּדָתָא דְּפִילָא בְּמִשָּׁה. וְתוֹר
תִּנֵּן בְּרִ תּוֹרִי תִסַּב לְחֻטָּתָא: וַיִּקְרְבוּ
רֵתָא מִן אֲבָקֵר. וּמַעְהָ מִן אֲבֵר סִמֵּד
מִדְּתוֹת בְּדָהָן. וְרֵת אֲכֵר מִן אֲבָקֵר כְּדָה
לְאִדְכוּה: וְחֻקְרָבָתָא אֶת־הַלְוִיִּם לְפָנֵי אֱהֵל
מוֹעֵד וְהִקְהִלְתָּ אֶת־כָּל־עֵדֻת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
וְתִקְרִיב יֵת לֵוִיָּא. קָדָם מִשְׁכַּן זְמָנָא.

וּתְכַנּוּשׁ. יְתֵן כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
וּמִדָּם לְדִוָּאנִיִּין. בֵּין יְדֵי כְבֹּא אֲמַחְצֵר.
וְגֹזֶק גִּמְאָעָה בְּנֵי אִסְרָאִיל: וְהַקְרֵבֶת
אֶת־הַלְוִיִּים לִפְנֵי יְהוָה וְסִמְכוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
אֶת־יְדֵיהֶם עַל־הַלְוִיִּים: וְתִקְרֵיב יֵת לְיוֹאֵי
קָדָם יי'. וְסִמְכוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. יֵת יְדֵיהֶן
עַל לְיוֹאֵי: וְקִדְּמָהֶם בֵּין יְדֵי אֱלֹהִים. וְיִסְנֹד
בְּנֵי אִסְרָאִיל אִידִיהֶם עֲלֵיהֶם: וְהִנִּיף
אֶהְרֹן אֶת־הַלְוִיִּים תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה מֵאֵת
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהָיוּ לְעֹבֵד אֶת־עֲבֹדַת יְהוָה:
וְיִרְיִם אֶהְרֹן יֵת לְיוֹאֵי אֶרְמָא קָדָם יי'. מִן
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וְיִהְיוּ. לְמַפְלַח יֵת פֹּלֶה־נָּא
דִּיִּי: וְיִזְפֹּהֶם הָרוֹן זָפֹא « בֵּין יְדֵי אֱלֹהִים.
מִן בְּנֵי אִסְרָאִיל. פִּיכּוֹנוּ יִכְדָּמוֹן כְּדָמָה אֱלֹהִים:
וְהַלְוִיִּים יִסְמְכוּ אֶת־יְדֵיהֶם עַל רֹאשׁ הַפָּרִים
וְעֵשָׂה אֶת־הָאֲחֵר חֲטָאת וְאֶת־הָאֲחֵר
עֲלֵה לִיהוָה לְכַפֵּר עַל־הַלְוִיִּים: וְלְיוֹאֵי
יִסְמְכוּ יֵת יְדֵיהֶן. עַל רִישׁ תֹּרִיא. וְעֵבִיד.
יֵת חֵד חֲטָתָא. וְיֵת חֵד עֲדָתָא קָדָם יי'.
לְכַפֵּרָא עַל לְיוֹאֵי: וְאִלּוּאֲנִיִּין יִסְנֹדוּ
אִידִיהֶם. עַל־י רֹם אֲתִירָאן. וְאֲצַנֵּעַ
אֲחֵדָה־מָא דְכוּה. וְאֲכֹר צַעֲיִדָה לֵלָה.
וְאִסְתַּגְּפֹר עֲנָהֶם: וְהַעֲמִדֶת אֶת־הַלְוִיִּים
לִפְנֵי אֶהְרֹן וְלִפְנֵי בָנָיו וְהִנֵּפֶת אֹתָם תְּנוּפָה
לִיהוָה: וְתִקִּים יֵת לְיוֹאֵי. קָדָם אֶהְרֹן
וְקָדָם בְּנוֹהִי. וְתִרְיִם יֵתֶהּ. אֶרְמָא קָדָם
יי': וְאֹקֶפֶהֶם בֵּין יְדֵי הָרוֹן וּבִנְיָה. וְזֹפֶהֶם
זָפֹא לֵלָה: וְהַבְדִּלֶת אֶת־הַלְוִיִּים מִתּוֹךְ בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וְהָיוּ לִי הַלְוִיִּים: וְתִפְרִישׁ יֵת לְיוֹאֵי.
מִגּוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וְיִהְיוּ מִשְׁמִשִּׁין קָדָמִי
לְיוֹאֵי: וְאֲעֻזְלֵהֶם מִן בֵּין בְּנֵי אִסְרָאִיל.
פִּיכּוֹנוּ לִי: וְאֲחֵרִיכּוֹן יִבְאוּ הַלְוִיִּים לְעֹבֵד
אֶת־אֱהֹל מוֹעֵד וְטַהֲרֶת אֹתָם וְהִנֵּפֶת אֹתָם
תְּנוּפָה: וְכִתֵּר כֵּן יִיעֲלוּ לְיוֹאֵי. לְמַפְלַח
יֵת מִשְׁכַּן זִמְנָא. וְתִדְפִי יֵתֶהּ. וְתִרְיִם
יֵתֶהּ אֶרְמָא: וְבַעַד דֹּאךְ יִדְכּוֹן. לִיכְדָּמוֹן
כְּבֹא אֲמַחְצֵר. וְקִדְּמָהֶם. וְזֹפִיתָהֶם
זָפֹא «: כִּי נִתְּנִים נִתְּנִים הִמָּה לִי מִתּוֹךְ
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תַּחַת פְּטָרַת כְּדִירָחֶם בְּכוֹר
כָּל מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְקַחְתִּי אֹתָם לִי: אֲרִי

אֶפְרָשָׂא מִפְּרָשִׁין אֲנֹן קָדָמִי. מִן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.
חֲלָף פֶּתַח כָּל וְדָדָא. בּוֹכְרָא בּוֹדָא מִבְּנֵי
יִשְׂרָאֵל. קְרִיבִית יֵתֶהּ קָדָמִי: לֹאֲנָהֶם
מִגְעוּלִין לִי. מִן בֵּין בְּנֵי אִסְרָאִיל. בְּדֹל כָּד
בְּכֹר. פֶּאֶתַח כָּל בִּשּׁוֹן מִן בְּנֵי אִסְרָאִיל.
אֲכֻדְתָּהֶם לִי: כִּי לִי כְדִי־בְכוֹר בְּבִנֵי
יִשְׂרָאֵל בְּאֶדָם וּבִפְהֻמָּה בְּיוֹם הַפִּתִּי כָד־
בְּכוֹר בְּאַרְצֵן מִצְרַיִם הַקְדַּשְׁתִּי אֹתָם לִי:
אֲרִי דִילִי כָל בּוֹכְרָא בְּבִנֵי יִשְׂרָאֵל.
בְּאַנְשָׂא וּבְבַעֲיָרָא. בְּיוֹמָא. דְּקִטְלִית כָּל
בּוֹכְרָא בְּאַרְעָא דְּמִצְרַיִם. אֶקְדִּישִׁית
יֵתֶהּ קָדָמִי: כְּמָא כָאן דִּי כָד בְּכֹר. כִּי מָא
בֵּין בְּנֵי אִסְרָאִיל. « מִן אֲנַסְאן אִי בְּהִימָה.
וְדֹאךְ כִּי יוֹם אֲהַלְבֵּת כָּל בְּכֹר כִּי בִלְד
מִצְרַיִם. אֶקְדַּשְׁתָּהֶם לִי: וְאֶקַּח אֶת־הַלְוִיִּים
תַּחַת כְּדִי־בְכוֹר בְּבִנֵי יִשְׂרָאֵל: וְקְרִיבִית
יֵת לְיוֹאֵי. חֲלָף כָּד בּוֹכְרָא בְּבִנֵי יִשְׂרָאֵל:
כְּדֹאךְ אֲתִכְבֹּד לְאִלּוּאֲנִיִּין בְּדִרְהֶם: וְאֲתִנָּה
אֶת־הַלְוִיִּים נִתְּנִים לְאֶהְרֹן וּלְבָנָיו מִתּוֹךְ
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְעֹבֵד אֶת־עֲבֹדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
בְּאַהֲל מוֹעֵד וּלְכַפֵּר עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא
יְהִי בְּבִנֵי יִשְׂרָאֵל נֶגֶף בְּגִשֶׁת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
אֶל־הַקְדַּשׁ: וְיִהְיֶיבִית יֵת לְיוֹאֵי. מִסִּירִין
(כִּי יְהִיבִין) לְאֶהְרֹן וּלְבָנָיו. מִגּוֹ בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל. לְמַפְלַח. יֵת פֹּלֶה־נָּא בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
בְּמִשְׁכַּן זִמְנָא. וְלְכַפֵּרָא עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.
וְדֹא יְהִי. בְּבִנֵי יִשְׂרָאֵל מוֹתָא. בְּמַקְרַב
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְקוֹדֶשָׁא: וְנַעֲדָתָהֶם לְהָרוֹן
וּבִנְיָה. מִן בֵּין בְּנֵי אִסְרָאִיל. לִיכְדָּמוֹ
כְּדָמָתָהֶם כִּי כְבֹּא אֲמַחְצֵר. וְיִסְתַּגְּפֹרוּ
עֲנָהֶם. וְלֹא יִחַל בְּהֶם וּבֹא. אֲדִי הֶם
תִּקְדָּמוּ אִי אֶקְדָּם: וְיַעֲשֵׂה מֹשֶׁה וְאֶהְרֹן
וְכָל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לְדָוִים כָּכָל אֲשֶׁר־
צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה דְּלָוִים כִּי־עָשׂוּ לָהֶם
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וְעֹבֵד מֹשֶׁה וְאֶהְרֹן. וְכָל־
בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל דְּבִנֵי יִשְׂרָאֵל לְלִיּוֹאֵי. כָּכָל־
דְּפִקִּיד יי' יֵת מֹשֶׁה לְלִיּוֹאֵי. כֵּן עֲבָדוּ
לְהוֹן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וְצַנֵּעַ מוֹסִי וְהָרוֹן.
וְסֹאִיר גִּמְאָעָה בְּנֵי אִסְרָאִיל לְאִלּוּאֲנִיִּין.
כְּגִמְעַ מָא אֲמַר אֱלֹהִים מוֹסִי בְּסִבְבָּהֶם.

כדאך צנעו להם: ויתחטאו הלויים ויכבסו בגדיהם וינגף אהרן אתם תנופה לפני יהוה ויכפר עליהם אהרן לטהרם: ואזכירא ליואי. וחזרו לבושיהו. וארים אהרן ויהוה. ארמא קדם יי. וכפר עליהו. אהרן לדבואיהו: פתכו וגסלו תיאבהם. וזפהם הרון זפא בין ידי אלה. ואסתגפר ענהם וטהרהם: ואחרי כן באו הלויים לעבד את עבדתם באהל מועד לפני אהרן ולפני בניו כאשר צוה יהוה את משה עלי הלויים פן עשו להם: ובתר פן עאלו דיואי. למפלחית פולחנהו במשכן זמנא. קדם אהרן וקדם בנוהי. כמא דפקיד יי. ית משה על ליואי. פן עבדו להו: ובעד דאך דכלו. ליכדמו כדמתהם פי כבא למחצר. בין ידיהרון ובניה. כגמיע מא אמר אלה מוסי בסבבהם. כדאך צנעו להם: וידבר יהוה אל משה לאמר: ומליל יי עם משה למימר: תם כלם אלה מוסי תבלימא: זאת אשר לדויים מבן חמש ועשרים שנה ומעלה יבוא לצבא צבא בעבדת אהל מועד: דא דליואי. מבר עשרין וחמש שנין ולעילא. ייתי דחילא חילא. בפולחן משכן זמנא: הדא רסם אליואנין. מן אבן כמסה ועשרין סנה פצאעדא. ידכל לאיש. לכדמה כבא למחצר: ומבן חמשים שנה ישוב מצבא העבדה ודא יעבד עוד: ומבר חמשין שנין. יהוב מחיל פולחנא. ולא יפרח עוד: ומן אבן כמסין סנה. ירגע ענה. ודא יכרם אברא: ושרת את אחיו באהל מועד לשמר משמרת ועבדה לא יעבד פכה תעשה לדויים במשמרתם: וישמש עם אחוהי. במשכן זמנא למטר מטר. ופולחנא לא יפלת. קדין. תעביד לליואי במטרתהו: לכן יכרם מע אכותה. פי חפץ כבא למחצר. ואמא כדמתה אאולא פלא. כדאך צנעו בהם פי מחפצהם: וידבר יהוה אל משה במדבר סיני בשנה

ח (כתר תורה)

השנית לצאתם מארץ מצרים בחדש הראשון לאמר: ומליל יי עם משה במדבר אדסיני. בשתא תנייתא. למפקהו מארעא דמצרים. בירחא קדמאה למימר: וקבל דאך כלם אלה מוסי פי ברייה סיני. פי אסנה אתאניה. לכדוגהם מן בלד מצר. פי אשר אאול קאילא: ויעשו בני ישראל את הפסח במועדו: ויעבדו בני ישראל. ית פסחא בזמניה: ויצנעו בני אסראיל. אפסח פי וקתה: בארבעה עשר יום בחדש הזה בין הערבים תעשו אתו במועדו בכל חקתיו וככל משפטיו תעשו אתו: בארבעת עשר יומא. בירחא קדין. בין שמישיא. תעבדו יתיה בזמניה. פכל גזירתיה וככל דחוי ליה תעבדו יתיה: פי איום אראבע עשר. מן הדא אשר. בין אגרובין. תצנעוה פי וקתה. כגמיערסומה ואחכאמה תצנעוניה: וידבר משה אל בני ישראל לעשות הפסח: ומליל משה. עם בני ישראל למעבד פסחא: פכלם מוסי בני אסראיל פי עמד אפסח: ויעשו את הפסח בראשון בארבעה עשר יום לחדש בין הערבים במדבר סיני פכל אשר צוה יהוה את משה פן עשו בני ישראל: ועבדו ית פסחא. בניסן. בארבעת עשר יומא דירחא. בין שמישיא במדבר אדסיני. פכל דפקיד יי ית משה. פן עבדו בני ישראל: פעמדוה פי אשר אאול. פי איום אראבע עשר מנה. בין אגרובין פי ברייה סיני. כגמיע מא אמר אלה מוסי. כדאך צנעו בני אסראיל: ויהי אנשים אשר היו ממאים לנפש אדם ולא יכלו לעשת הפסח ביום ההוא ויקרבו לפני משה ולפני אהרן ביום ההוא: והיו גובריא. דהו מסאבין למי נפשא דאנשא. ולא יכילו למעבד פסחא ביומא ההוא. וקריבו. קדם משה. וקדם אהרן ביומא ההוא: פכאן פיהם אנאם. תנגסו במיית מן אנאם. פלם יגזו להם אן יעמלו אפסח פי דאך איום. פתקדמו פיה. בין ידי מוסי וחרון: ג

וְאָמְרוּ הָאֲנָשִׁים הַהֵמָּה לֹא־אֵנָחֵנוּ טַמְאִים
לְנֶפֶשׁ אָדָם לָמָּה נִגְרָע לְבַלְתִּי הַקָּרִיב
אֶת־קֶרְבֵּן יְהוָה בְּמַעַרְזוֹ בְּתוֹךְ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל׃
וַאֲמָרוּ גֹבְרֵי־הָאֲנָוֹן לִיהִי אֵנָחָה מִסָּאבִין
לְטַמֵּי נֶפֶשׁ אֲנָשָׁא לָמָּה נִתְמַנֶּע בְּדִיל
דְּלֹא לְקַרְבָּא יֵת קֹרְבָנָא דִּי בִזְמִנִּיה בְּנוֹ
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְקָאן נָחֵן אֲנָאִם מִן מִית
מִן אָנָאם פִּלַּם נִמְנֶע מִן אֵן נִקְרַב קֶרְבָּאן
אֵלֶּה פִי וְקִתָּה פִי מֵא בֵּין בְּנֵי אִסְרָאִיל׃
וַיֹּאמֶר אֵלֶּהֶם מֹשֶׁה עֲמִדוּ וְאִשְׁמְעוּהָ מִהִי
יִצְוֶה יְהוָה לָכֶם׃ וַאֲמַר לְהוֹן מֹשֶׁה אֲזַרְכּוּ
עַד דְּאִשְׁמַע מֵא דְאִתְּפַקֵּד מִן קֳדָם יי' עַל
דִּילְכּוֹן׃ פִּקְלֵלֶהֶם מוֹסִי קִפּוֹ חֲתָא אִסְמַע׃
מֵא יֹאמֶר אֵלֶּה פִיכֶם׃ פ

וַיִּדְבֹּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ וּמַלִּיד יי'
עִם מֹשֶׁה לְמִימַר׃ תָּם כָּלֶם אֵלֶּה מוֹסִי
תְּבַלִּימָא׃ דְּבַר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אִישׁ
אִישׁ בִּי־יִהְיֶה טַמְא לְנֶפֶשׁ אוֹ בְּדֶרֶךְ־רַחֲקָה
לָכֶם אוֹ לְדֶרֶת־יָכֶם וְעֵשָׂה פֶסַח לַיהוָה׃
מַלִּיד עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמִימַר גֹּבֵר גֹּבֵר
אֲרִי יְהִי מִסָּאב לְטַמֵּי נֶפֶשׁ אֲנָשָׁא אוֹ
בְּאֻרְחַ רַחֲקָא לָכּוֹן אוֹ לְדֶרֶךְ־כּוֹן וַיַּעֲבִיד
פֶּסַח קֳדָם יי' מֵר בְּנֵי אִסְרָאִיל קֹאִילָא׃
אִי אֲנָסָאן כְּאֲנָנָם מִן מִית אוֹ פִי סִפֵּר
מִנָּכֶם אוֹ מִן אֲנִיאֲכֶם פִּיצְנֵע פֶּסַח
לְלֵה׃ בְּחֹדֶשׁ הַשְּׁנִי בְּאַרְבַּעַת עָשָׂר יוֹם
בֵּין הָעֶרְבִים יַעֲשׂוּ אֹתוֹ עַל־מִצּוֹת וּמִרְרִים
יֹאכְלֻהוּ׃ בִּירְחַא תִּנְיָנָא בְּאַרְבַּעַת עָשָׂר
יֹמָא בֵּין שְׁמֵשִׁיא יַעֲבִדוּן יִתִּיה עַל פֶּטִיר
וּמִרְרִין יִכְלוּנִיה׃ פִּי אִשְׁהַר אֶת־אֲנִי פִי
אִיֹּם אֶרְאֵב עֵשֶׂר מִנָּה בֵּין אֲגֻרְבִּין
יִצְנֵעוּהָ מֵעֶפְטִיר וּמִרָאֵר יֹאכְלוּנָה׃ לֹא־
יִשְׁאִירוּ מִפְּנוֹ עַד־בֹּקֶר וְעֵצֶם לֹא יִשְׁבְּרוּ
בּוֹ כְּכִלְיַתְקַת הַפֶּסַח יַעֲשׂוּ אֹתוֹ׃ לֹא יִשְׁאִירוּ
מִנִּיה עַד צִפְרָא וְגִרְמָא לֹא יִתְבָּרוּן בִּיה׃
כֹּכֵר גִּזִּירַת פֶּסַח יַעֲבִדוּן יִתִּיה׃ לֹא יִבְקוּ
מִנָּה אִי אֲגֻדָּא וְלֹא יִכְסּוּ מִנָּה עֲצָמָא
וּכְסָאִיר רְסוּם אִפְסַח יִצְנֵעוּהָ׃ וְהָאִישׁ אֲשֶׁר־
הוּא־טָהוֹר וּבְדֶרֶךְ־לֹא־יִהְיֶה וְחֹדֶל לַעֲשׂוֹת
הַפֶּסַח וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מֵעַמִּיהָ כִּי־

(*) נקוד על ה

קֶרְבֵּן יְהוָה לֹא־הַקָּרִיב בְּמַעַרְזוֹ חֲטָאוֹ יִשְׂאֵל
הָאִישׁ הַהוּא׃ וְגֹבְרָא דְהוּא דְכִי וּבְאֻרְחַ
לֹא הוּהָ וַיִּתְמַנֶּע מִלְּמַעֲבֹד פֶּסַח
וַיִּשְׁתִּיזִי אֲנָשָׁא הַהוּא מֵעַמִּיה׃ אֲרִי
קֹרְבָנָא דִּי לֹא קָרִיב בִּזְמִנִּיה חֻבִּיָּה
יִקְבִּיל גֹּבְרָא הַהוּא׃ וְאִי רִגֵּל כְּאֵן טָהוֹר
וְלֶם יִכּוֹן עַל־י סִפֵּר וְאִמְתַּנַּע׃ אֵן יַעֲמֵד
אִפְסַח פִּינְקִטְעֵד אֶלְךָ אֲנָסָאן מִן בִּין־קוֹמָה׃
אֵד לֶם יִקְרַב קֶרְבָּאן אֵלֶּה פִי וְקִתָּה
פִּקֵּד חֲמַל דְּאֶלךְ אֲרִגֵּל וּזְרָה׃ וְכִי־יִגְוֹר
אֶתְכֶם גֹּר וְעֵשָׂה פֶסַח לַיהוָה כְּחֻקַּת
הַפֶּסַח וּבְמִשְׁפָּטוֹ בֵּן יַעֲשֶׂה חֻקָּה אַחַת לַיהוָה
לָכֶם וְלִגְר וּלְאֻרְחַ הָאָרֶץ׃ וְאֲרִי יִתְגִּיד
עֲמִכּוֹן גִּזִּירָא וַיַּעֲבִיד פֶּסַח קֳדָם יי'
כְּגִזִּירַת פֶּסַח וּבְדֶרֶךְ־יִתִּיה בֵּן יַעֲבִיד
קִימָא חֹד יְהִי לָכּוֹן וְלִגִּזִּירָא וְלִיצִיבָא
דְּאַרְעָא׃ וְאֵן דְּכָל פִּיכֶם דְּכִיל פִּלְצִנֵּע
פֶּסַח לֵלֶה כְּרִסֶם אִפְסַח וְחֻכְמָה כְּדָאֵךְ
יִצְנֵע אֵד שְׂרִיעָה וְאַחֲדָה תְּכּוֹן לָכֶם
לְאֶדְכִיל וְצִרִיה אֲמָה׃ פ

וּבְיוֹם הַקִּים אֶת־חֲמִשָּׁשׁ פֶּסַח הָעֵנָן אֶת־
הַמִּשְׁכָּן לְאַחַד הָעֵדֻת וּבְעֶרְבִי יִהְיֶה עַל־
הַמִּשְׁכָּן כְּמִרְאֵה־אֵשׁ עַד־בֹּקֶר׃ וּבְיוֹמָא
דְּאַתְקָם מִשְׁכָּנָא חֲפָא עֲנָא יֵת מִשְׁכָּנָא
לְמִשְׁכָּנָא דְּסִחְרוּתָא וּבְרִמְשָׁא הוּי עַל
מִשְׁכָּנָא כְּחִזּוֹ אִישְׁתָּא עַד צִפְרָא׃ וּפִי
יֹם נִצַּב אִמְסִכּוֹן גִּטָּאֵה אֲנָמָאם עַל־י כְּבֹא
אִשְׁהָאֵדֶה׃ וּפִי אֲלִיד יִכּוֹן עֲלִיהָ כְּרוּיָא
נֹאֵר אִי אֲגֻדָּא׃ בֵּן יִהְיֶה תְּמִיד הָעֵנָן
יִכְסֵּנוּ וּמִרָאֵה אֵשׁ לִידָה׃ בֵּן הוּי תְּדִירָא
עֲנָנָא חֲפִי לִיהָ וְחִזּוֹ אִישְׁתָּא בְּדִילָא׃
כְּדָאֵךְ יִכּוֹן דֹּאִימָא אֲנָמָאם יִגְטִיה נְהָאֵרָא
וְרוּיָא אֲנֹאֵר דִּילָא׃ וּלְפִי הָעֵדוּת הָעֵנָן מֵעַד
הָאֵחָד וְאַחֲרֵי בֵּן יִסְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּבְמִקּוֹם
אֲשֶׁר יִשְׁכְּנוּ־שָׁם הָעֵנָן שָׁם יִחַנו בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃
וּלְפֹאֵם אִסְתַּלְקוּת עֲנָנָא מֵעַלְיוֹ מִשְׁכָּנָא
וּבְתֵר בֵּן גִּטְלִין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּבְאַתְרָא
דְּשִׁירֵי תִמָּן עֲנָנָא תִמָּן שָׁרֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃
וְעַל־י קִדֵּר אֶרְתַּפֵּאֵע אֲנָמָאם עֵן אֲכַבָּא
כְּבַעַד דְּאֶד־יִרְחִלוֹן בְּנֵי אִסְרָאִיל וּפִי־מוֹצֵע

יִסְכֵּן פִּיָּה אֲנִמָּאם. תָּם יִנְזֹדֹן בְּנֵי אִסְרָאִיל :
עַל־פִּי יְהוָה יִסְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְעַל־פִּי
יְהוָה יִחַנוּ כְּדִימֵי אֲשֶׁר יִשְׁכֹּן הָעֵנָן עַל־
הַמִּשְׁכָּן יִחַנוּ: עַל מִימְרָא דִּי. נִטְלִין בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל. וְעַל מִימְרָא דִּי שָׂרֹן. כָּד יִזְמִין.
דְּשָׂרֵי עֲנָנָא. עַל מִשְׁכַּנָּא שָׂרֹן: עַל־ מוֹל
אֵלֶּה. יִרְחֵל בְּנֵי אִסְרָאִיל. וְעַד־ וְקוֹלָה
יִנְזֹדֹן. פֶּהֶם טוֹל מִדֶּה מֵאִיסְכֵּן אֲנִמָּאם.
עַד־ אִמְסֵכֵן מִקִּימִין: וּבִהֲאֲרִיךְ הָעֵנָן עַד־
הַמִּשְׁכָּן יָמִים רַבִּים וְשָׁמְרוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
אֶת־מִשְׁמֶרֶת יְהוָה וְלֹא יִסְעוּ: וּבִאֲזֻרְכוֹת
עֲנָנָא. עַל מִשְׁכַּנָּא יִזְמִין סְגִיָּאִין. וַיִּטְרוּן
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. יֵת מִטְרַת מִימְרָא דִּי. וְלֹא
נִטְלִין: וְאֵן טֹא אֲנִמָּאם. אִי־אִמָּא כְּתִירָה
עַד־ אִמְסֵכֵן. פִּיחֲפִין בְּנֵי אִסְרָאִיל. הַפִּץ
אֵלֶּה וְלֹא יִרְחִלוּן: וַיֵּשׁ אֲשֶׁר יְהוָה הָעֵנָן
יָמִים מִסְפָּר עַד־הַמִּשְׁכָּן עַל־פִּי יְהוָה
יִחַנוּ וְעַל־פִּי יְהוָה יִסְעוּ: וְאִיתָ. דְּהוּי
עֲנָנָא. יִזְמִין דְּמִנִּין עַל מִשְׁכַּנָּא. עַל
מִימְרָא דִּי שָׂרֹן. וְעַל מִימְרָא דִּי נִטְלִין:
וְרַב מָא בָּאן אֲנִמָּאם. אִי־אִמָּא מַחְצָאָה
עַד־ אִמְסֵכֵן. פֶּהֶם עַד־ קוֹל אֵלֶּה יִנְזֹדֹן.
וְעַד־ קוֹלָה יִרְחִלוּן: וַיֵּשׁ אֲשֶׁר יְהוָה
הָעֵנָן מֵעֶרֶב עַד בֹּקֶר וְנִעְלָה הָעֵנָן בִּבְקָר
וְנִסְעוּ אוֹ יִזְמִין וְנִיֵּלָה וְנִעְלָה הָעֵנָן וְנִסְעוּ:
וְאִיתָ. דְּהוּי עֲנָנָא מְרַמָּשָׁא עַד צִפְרָא.
וּמִסְתַּלֵּק עֲנָנָא. בְּצִפְרָא וְנִטְלִין. אוֹ יִזְמִין
וְלִי. וּמִסְתַּלֵּק עֲנָנָא. וְנִטְלִין: וְרַב מָא
כָּאן אֲנִמָּאם מִן אִמָּסָא אִי־ אִצְבָּאָה. תָּם
יִרְתַּפֵּעַ בִּאֲזֻרָּה וִירְחִלוּן. אוֹ נִהֲאֵרָא
וְלִיָּא. תָּם יִרְתַּפֵּעַ וִירְחִלוּן: אוֹ יִזְמִין אוֹ־
חֲדָשׁ אוֹ יִזְמִין בִּהֲאֲרִיךְ הָעֵנָן עַד־הַמִּשְׁכָּן
לְשָׁכָן עַל־וֹ יִחַנוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וְלֹא יִסְעוּ
וּבִהֲעֵלְתָּ יִסְעוּ: אוֹ תִרִין יִזְמִין אוֹ יִרְחֵא
אוֹ עֵדֹן בְּעֵדֹן. בִּאֲזֻרְכוֹת עֲנָנָא עַל מִשְׁכַּנָּא
לְמִשְׁרֵי עֲדוּהִי. שָׂרֹן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא
נִטְלִין. וּבִאֲסִתְּלָקוּתִיהָ נִטְלִין: אוֹ יִזְמִין
אוֹ שְׁהֲרָא אוֹ חוֹלָא. אִדָּא טֹאֵת מִדֶּה
אֲנִמָּאם עַד־ אִמְסֵכֵן לִיִּסְכֵּן עֲדִיהָ. בְּנֵי
אִסְרָאִיל מִקִּימִין גִּיר רֵאחֲדִין. וְפִי

אֶת־פִּי יְהוָה יִרְחִלוּן: עַל־פִּי יְהוָה יִחַנוּ
וְעַל־פִּי יְהוָה יִסְעוּ אֶת־מִשְׁמֶרֶת יְהוָה
שָׁמְרוּ עַל־פִּי יְהוָה בִּיד־מִשָּׁה: עַל מִימְרָא
דִּי שָׂרֹן. וְעַל מִימְרָא דִּי נִטְלִין. יֵת
מִטְרַת מִימְרָא דִּי נִטְרִין. עַל מִימְרָא
דִּי בִידָא דְּמִשָּׁה: כְּדֹאךְ עַד־ קוֹל אֵלֶּה
יִנְזֹדֹן. וְעַד־ קוֹלָה יִרְחִלוּן. וַיִּחְפְּצוּן מָא
אֶסְתַּחֲפְצֵהֶם. מִן קוֹלָה בִיד מוֹסִי: פ
וַיִּדְבֹּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: וּמִלִּיל יִי ה
עִם מֹשֶׁה לְמִימֵר: תָּם כֻּלָּם אֵלֶּה מוֹסִי
תְּכַדִּימָא: עֲשֵׂה לָךְ שְׁתֵּי חֲצוֹצְרוֹת כֶּסֶף
מִקְשָׁה תַעֲשֶׂה אֹתָם וְהוּלֹךְ לְמִקְרָא הָעֶדָה
וְלִמְסַע אֶת־הַמַּחֲנֹת: עֲבִיד לָךְ. תִּרְתִּין
חֲצוֹצְרוֹן דְּכֶסֶף. נְגִיד תַעֲבִיד יִתְהוֹן. וְיִהוֹן
(כִּי וַיְהוֹן) לָךְ לְעֶרְעָא כְּנִשְׁתָּא. וְלֹא־טִלָּא
יֵת מִשְׁרִיתָא: אֲצַנַע דָּךְ בּוֹקִין מִן פְּצָה
מִצְמִתִּין כּוֹנָאן דְּלִדְעוּהָ אֲנִמָּאָה וְתִרְחִיד
אֶעֱסֹאֲכֵר: וְתִקְעוּ בָהֶן וְנִזְעֲדוּ אֲלֵיךְ כָּל־
הָעֶדָה אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד: וְיִתְקַעוּ
בָהֶן. וְיִזְדַּמְנוּן לְוֹתֵךְ כָּל כְּנִשְׁתָּא. לְתִרַּע
מִשְׁכָּן זְמָנָא: פֶּאן צֹרֵב בְּהֵמָא. אֲנִתְמַע
אִיךְ כָּל אֲנִמָּאָה. אִי־ בִּאֲבִכְבָּא אִמְחַצֵּר:
וְאִם־בִּאֲחֵת יִתְקַעוּ וְנִזְעֲדוּ אֲלֵיךְ הַנְּשִׂאִים
רֵאשִׁי אֶל־פִּי יִשְׂרָאֵל: וְאִם בְּחֵדָא יִתְקַעוּ.
וְיִזְדַּמְנוּן לְוֹתֵךְ רַב־רַבִּיא. רֵישִׁי אֶל־פִּי
דִּי־יִשְׂרָאֵל: וְאֵן צֹרֵב בִּאֲחֵדָהֵמָא. אֲנִתְמַע
אִיךְ אִשְׂרָאֵל. רוּיִסָא אֹף בְּנֵי אִסְרָאִיל:
וְתִקְעֵתֶם תְּרוּעָה וְנִסְעוּ הַמַּחֲנֹת הַחֲנִיִּם
קִדְמָה: וְתִתְקַעוּן יִבְבְּתָא. וַיִּטְלוּן
מִשְׁרִיתָא. דִּשְׂרֹן (כִּי דִשְׂרִין) קְדוּמָא:
וְאִנְפִּכוּ נִפְכָּא מִגְּלָבָא. יִרְחֵל בְּהָא
אֶעֱסֹאֲכֵר. אֲנִאֲזִין פִּי אִמְשִׁרֵק: וְתִקְעֵתֶם
תְּרוּעָה שְׁנִית וְנִסְעוּ הַמַּחֲנֹת הַחֲנִיִּם
תִּימָנָה תְּרוּעָה יִתְקַעוּ לְמַסְעֵיהֶם:
וְתִתְקַעוּן יִבְבְּתָא הַנִּינּוֹת. וַיִּטְלוּן מִשְׁרִיתָא.
דִּשְׂרֹן דְּרוּמָא. יִבְבְּתָא יִתְקַעוּ לְמַטְלֵי־הוֹן:
וְאִנְפִּכוּ נִפְכָּא מִגְּלָבָא תֵּאֲנִיא. יִרְחֵל בְּהָא
אֶעֱסֹאֲכֵר. אֲנִאֲזִין פִּי אֲנִגּוּב. כְּדֹאךְ יִנְפְּכוּ
נִפְכָּא לְרַחֲיִידָהֶם: וּבִהֲקִיל אֶת־הַקֶּהֱלָה
תִּתְקַעוּ וְלֹא תִרְיעוּ: וּבִמְכַנְשֵׁי תִקְהֵלָה.

עֲנָא בְּמִדְבָּרָא דְּפֶאֶרֶן: פֶּרַחֲלִי בְּנֵי אִסְרָאִיל
עַלִי מֵרֵאשִׁיתָם מִן בְּרִייתִי סִינִי. פֶּסֶסֶן
אֲנִימָא פִי בְּרִייתִי פֶאֶרֶן: וַיִּסְעוּ בְּרֵאשִׁיתָה
עַל־פִּי יְהוָה בִּיד־מֹשֶׁה: וַיִּטְלוּ בְּקֶדְמִיתָא.
עַד מִימְרָא דִּי בִידָא דְּמֹשֶׁה: פֶּסֶסֶן אֲוֹל
רַחֲלִיהֶם. עַלִי קוֹל אֵלֶּה בִיד מוֹסִי: וַיִּפֹּעַ
דְּגַל מַחֲנֶה בְּנֵי־יְהוּדָה בְּרֵאשִׁיתָה לְצַבָּאתָם
וְעַל־צַבָּאֵי נַחֲשׁוֹן בְּנֵי־עַמִּינָדָב: וַיִּטְלוּ.
(וַיִּגְּדוּ וַיִּמְלִיכוּ וַיִּקְרְאוּ) מִיָּקָם מִשְׁרִית בְּנֵי יְהוּדָה.
בְּקֶדְמִיתָא לְחִילֵיהוֹן. וְעַל חִילִיָּה. נַחֲשׁוֹן
בְּנֵי עַמִּינָדָב: בְּאֵן רַחֲלִי מִרְכֹּז עֶסְכֵּר בְּנֵי
יְהוּדָה. עַלִי אֲמַקְדָּמָה לְגִיּוּשָׁהֶם. וְעַלִי
גִישָׁה. נַחֲשׁוֹן אֲבִן עַמִּינָדָב: וְעַל־צַבָּא
מִטָּה בְּנֵי יִשְׁשָׁכָר נְתַנְאֵל בְּנֵי־צוֹעֵר: וְעַל
חִילָא. דְּשִׁבְטָא דְּבְנֵי יִשְׁשָׁכָר. נְתַנְאֵל
בְּנֵי צוֹעֵר: וְעַלִי גִישָׁה סִבְטֵי יִשְׁשָׁכָר. נְתַנְאֵל
אֲבִן צוֹעֵר: וְעַל־צַבָּא מִטָּה בְּנֵי זְבוּלֹן
אֱלִיאָב בְּנֵי־חֶלֶן: וְעַל חִילָא. דְּשִׁבְטָא
דְּבְנֵי זְבוּלֹן. אֱלִיאָב בְּנֵי חֶלֶן: וְעַלִי גִישָׁה
סִבְטֵי זְבוּלֹן. אֱלִיאָב אֲבִן חֶלֶן: וְהוֹרֵד
הַמִּשְׁכָּן וַיִּסְעוּ בְּנֵי־גֵרְשׁוֹן וּבְנֵי מִרְיָם נְשֵׁי
הַמִּשְׁכָּן: וּמִסְתַּדֵּק מִשְׁכָּנָא. וַיִּטְלוּ בְּנֵי
גֵרְשׁוֹן וּבְנֵי מִרְיָם. נְטִילֵי מִשְׁכָּנָא: תָּם פֶּסֶל
אֲמִסְכִּין. פֶּרַחֲלִי בְּנֵי גֵרְשׁוֹן וּבְנֵי מִרְיָם.
חֵאמְדוּה: וַיִּסְעוּ דְּגַל מַחֲנֶה רֵאשִׁיתָה לְצַבָּאתָם
וְעַל־צַבָּאֵי אֱלִיצוֹר בְּנֵי־שְׂדִיאוֹר: וַיִּטְלוּ.
מִיָּקָם. מִשְׁרִית רֵאשִׁיתָה לְחִילֵיהוֹן. וְעַל
חִילִיָּה. אֱלִיצוֹר בְּנֵי שְׂדִיאוֹר: תָּם רַחֲלִי
מִרְכֹּז עֶסְכֵּר רֵאשִׁיתָה לְגִיּוּשָׁהֶם. וְעַלִי גִישָׁה.
אֱלִיצוֹר אֲבִן שְׂדִיאוֹר: וְעַל־צַבָּא מִטָּה בְּנֵי
שְׁמַעוֹן שְׁלֹמִיאֵל בְּנֵי־צוֹרִישְׁדִי: וְעַל חִילָא.
דְּשִׁבְטָא דְּבְנֵי שְׁמַעוֹן. שְׁלֹמִיאֵל בְּנֵי
צוֹרִישְׁדִי: וְעַלִי גִישָׁה סִבְטֵי שְׁמַעוֹן. שְׁלֹמִיאֵל
אֲבִן צוֹרִישְׁדִי: וְעַל־צַבָּא מִטָּה בְּנֵי־נֶדָב
אֱלִיסָף בְּנֵי־דְּעוּאֵל: וְעַל חִילָא דְּשִׁבְטָא
דְּבְנֵי נֶדָב. אֱלִיסָף בְּנֵי דְּעוּאֵל: וְעַלִי גִישָׁה
סִבְטֵי נֶדָב. אֱלִיסָף אֲבִן דְּעוּאֵל: וַיִּסְעוּ הַקָּהָתִים
נְשֵׁי הַמִּקְדָּשׁ וְהַקִּימוּ אֶת־הַמִּשְׁכָּן עַד־
בָּאֵם: וַיִּטְלוּ בְּנֵי קָהָת. נְטִילֵי מִקְדָּשָׁא.
וּמִקִּימִין יֵת מִשְׁכָּנָא עַד מִיתִיהוֹן: תָּם

תִּתְקַעוּן וְלֹא תִיָּבֹנוּ: וּפִי תִנּוּיק אֲנֹק.
אֲנִיכֹו נִפְכָּא וְלֹא תִגְלִבוּ: וּבְנֵי אֶהֱרֹן
הַכֹּהֲנִים יִתְקַעוּ בַּחֲצֹצְרוֹת וְהָיוּ לָכֶם
לְחֻקֹּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם: וּבְנֵי אֶהֱרֹן כֹּהֲנִיא.
יִתְקַעוּ בַּחֲצֹצְרוֹתָא. וְיִהְיוּ לָכֹון. לְקִים עֹלָם
לְדֹרֹתֵיכֶם: וּבְנֵי הָרֹן אֲמִימָה. יִצְרְבוּ
בְּאֲבוּאָק. וְיִכֹון לָכֶם דָּאךְ. רִסִּם אֲדֹהֵר
לְאֲנִיכֶם: וְכִי תִבְאוּ מִלְחָמָה בְּאַרְצְכֶם
עַל־הַצֹּר הַצֹּרֵר אֶתְכֶם וְהִרְעַתְכֶם בַּחֲצֹצְרוֹת
וְנִזְכַּרְתֶּם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְנִשְׁעַתְּכֶם
מֵאֵיבֵיכֶם: וְאֲרִי תִיעֲדוּן לְאַנְחָא קֶרְבָּא
בְּאַרְעֵכֹון. עַל מְעִיקִי (וַיִּמְעִיקוּ) דְּמְעִיקִין
לָכֹון. וְתִיָּבֹנוּ בַּחֲצֹצְרוֹתָא. וְיִיעוֹל דְּזִכְרָנֹון
לְטָבָא. קָדָם יִי אֱלֹהֵכֹון. וְתִתְפַּרְקוּן
מִשְׁנֵי־אִיכֹון: וְאֲדֹרֵא צִרְתֶּם אִי־חֶרֶב פִּי בְּדֹרְכֶם
מֵעַד אֲעֲדוּ אֲמַעֲדִיכֶם. פִּגְלִבוּ בְּאֲבוּאָק.
פֶּאֶרֶא בּוֹקְתֶם (וַיִּבְקְשׁוּ) בֵּין יְדֵי אֵלֶּה רַבְכֶּם.
תִּגְאֹתוּן מִן אֲעֲדִיכֶם: וּבִיּוֹם שְׁמַחְתֶּכֶם
וּבְמוֹעֲדֵיכֶם וּבְרֵאשֵׁי חֲדָשֵׁיכֶם וְתִתְקַעְתֶּם
בַּחֲצֹצְרוֹת עַל־עֲלִיתֵיכֶם וְעַל זִבְחֵי שְׁלָמֵיכֶם
וְהָיוּ לָכֶם לְזִכְרוֹן לִפְנֵי אֱלֹהֵיכֶם אֲנִי יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם: וּבִיּוֹם חֲדוֹתֵכֹון וּבְמוֹעֲדֵיכֹון
וּבְרִישֵׁי יְרֵחֵיכֹון. וְתִתְקַעוּן בַּחֲצֹצְרוֹתָא.
עַד עֲדוֹתֵכֹון. וְעַל נִכְסֵת קוֹדֶשִׁיכֹון. וְיִהְיוּ
לָכֹון לְזִכְרָנָא קָדָם אֱלֹהֵכֹון. אֲנִי יִי
אֱלֹהֵכֹון: וּפִי יוֹם פֶּרַחֲלִי וְאֲעִיֵּאדְכֶם וְרוֹם
שְׁהוֹרְכֶם. פֶּאֶרְבּוּ בְּאֲבוּאָק. עַלִי
צוּאֲעֲדְכֶם. וְלִבְאִיָּה סִדָּמְתֶּכֶם. פֶּתְכוּן
לָכֶם דְּכִרָא בֵּין יְדֵי רַבְכֶּם. אֲנִי אֵלֶּה
רַבְכֶּם אֲמַרְתִּי בְּדָאךְ: פ
וְהָיוּ בְּשָׁנָה הַשְּׁנִיתָה בַּחֲדָשׁ הַשְּׁנִי בְּעֶשְׂרִים
בַּחֲדָשׁ גִּעְזָה הָעֵנָן מֵעַד מִשְׁכָּן הָעֵדוּת:
וְהָיוּ. בְּשָׁתָא תִנְיִיתָא. בִּירְחָא תִנְיִנָּא
בְּעֶשְׂרִין בִּירְחָא. אֲסַתְלָק עֲנָנָא. מֵעֲלֹי
מִשְׁכָּנָא דְּסִהְדוּתָא: פֶּדְמָא כָּאן פִּי אֲשֶׁהֱרִי
אֲתֵאֲנִי. מִן אֲסִנָּה אֲתֵאֲנִיָּה פִי עֶשְׂרִין מִנָּה.
אֲרַתְפֵּעַ אֲנִימָא. עֵן מִסְכֵּן אֲשֶׁהֱאֲרָה:
וַיִּסְעוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לְמַסְעֵיהֶם מִמִּדְבַּר סִינִי
וַיִּשְׁכְּנוּ הָעֵנָן בְּמִדְבַּר פֶּאֶרֶן: וַיִּטְלוּ בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל. לְמַטְגֵּיהוֹן מִמִּדְבָּרָא דְּסִינִי. וּשְׂרָא

רחל אֶת־הַתִּינָן. הָאֹמֶלִי לֹא־מָקָדָם. וְקָדַם נָצַב לִמְסַכֵּן אֶל־מַגִּייהֶם י': וְנָסַע הַגֹּל מִחֲנֵה בְנֵי־אֶפְרַיִם לְצַבְאָתָם וְעַל־צִבְאוֹ אֲדִישָׁמַע בֶּן־עַמִּיהוּד: וְנָטִיל טִיקָם. מִשְׁרִית בְּנֵי אֶפְרַיִם לְחִילֵיהוֹן. וְעַל חִילֵיה. אֲדִישָׁמַע בֶּן־עַמִּיהוּד: תָּם רָחַל מָרְכּוּ עִסְכָּר אֶפְרַיִם לְגִיּוּשָׁהֶם. וְעַל־ גִּישָׁה. אִישָׁמַע אֲבִן עַמִּיהוּד: וְעַל־צִבְאָה מִטָּה בְּנֵי מִנְשָׁה גַמְלִיאֵל בֶּן־פְּדֵהצֹר: וְעַל חִילָא. דְּשִׁבְטָא דְּבְנֵי מִנְשָׁה. גַּמְלִיאֵל בֶּן־פְּדֵהצֹר: וְעַל־ גִּישָׁה סַבְטָמִנְשָׁה. גַּמְלִיאֵל אֲבִן פְּדֵהצֹר: וְעַל־צִבְאָה מִטָּה בְּנֵי בְנִימִן אֲבִידִן בֶּן־גְּדֵעוֹנִי: וְעַל חִילָא. דְּשִׁבְטָא דְּבְנֵי בְנִימִן. אֲבִידִן בֶּן־גְּדֵעוֹנִי: וְעַל־ גִּישָׁה סַבְטָמִנְשָׁה בְּנֵי־דָן מֵאֶסֶף לְכָל־חֲמֻחַת לְצַבְאָתָם וְעַל־ צִבְאוֹ אַחִיעֶזֶר בֶּן־עַמִּישַׁדִּי: וְנָטִיל טִיקָם מִשְׁרִית בְּנֵי דָן. מִכְּנִישׁ לְכָל מִשְׁרִיתָא לְחִילֵיהוֹן. וְעַל חִילֵיה. אַחִיעֶזֶר בֶּן־עַמִּישַׁדִּי: תָּם רָחַל מָרְכּוּ עִסְכָּר דָּן. עַל־ סַאקָה סַאיר אֶעֱסַכְר לְגִיּוּשָׁהֶם. וְעַל־ גִּישָׁה. אַחִיעֶזֶר אֲבִן עַמִּישַׁדִּי: וְעַל־צִבְאָה מִטָּה בְּנֵי אִשָּׁר פִּגְעִיאֵל בֶּן־עֶכְרִן: וְעַל חִילָא. דְּשִׁבְטָא דְּבְנֵי אִשָּׁר. פִּגְעִיאֵל בֶּן־עֶכְרִן: וְעַל־ גִּישָׁה סַבְטָאִשָּׁר. פִּגְעִיאֵל אֲבִן עֶכְרִן: וְעַל־צִבְאָה מִטָּה בְּנֵי נַפְתָּלִי אַחִירַע בֶּן־עֵינָן: וְעַל חִילָא. דְּשִׁבְטָא דְּבְנֵי נַפְתָּלִי. אַחִירַע בֶּן־עֵינָן: וְעַל־ גִּישָׁה סַבְטָא נַפְתָּלִי. אַחִירַע אֲבִן עֵינָן: אֵלֶּה מִסְעֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לְצַבְאָתָם וַיִּסְעוּ: אֵלֶּיךָ מִטְּלֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל לְחִילֵיהוֹן. וְנָטְלוּ: הִדָּא מִרְאחֲלִבְנֵי אֶסְרָאִיל לְגִיּוּשָׁהֶם. פִּרְמָא רַחֲלוֹ י': ס' וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לְחַבֵּב בֶּן־רַעוּזָאֵל הַמִּדְיָנִי חֲתָן־מֹשֶׁה נִסְעִים אֲנַחְנוּ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה אֲתוּ אִתְּנוּ לָכֶם לָכֶה אֲתָנוּ וְהַטְּבָנוּ לָךְ כִּי־יִהְיֶה דְּבַר־טוֹב עַל־יִשְׂרָאֵל: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה. לְחַבֵּב. בֶּן־רַעוּזָאֵל מִדִּינָאֵה חֲמוּהִי מֹשֶׁה. גַּמְלִין אֲנַחְנָא. לְאֶתְרָא דְּאָמַר יי'. יִתִּיָּה אִתְּיָן לָכוֹן. אִיתָא עֲמָנָא וְנֹטִיב לָךְ. אֲרִי יי' מְלִיל לְאִיתָאָה סַבְטָא עַל יִשְׂרָאֵל: ט (כֶּתֶר תּוֹרָה)

פִּקְא מוֹסִי י'. לְחַבֵּב. אֲבִן רַעוּזָאֵל אֲמִדִּיאֲנִי חֲמוּה. אֲנָא רַאחֲדִין. יי' אֲמוּצֵעַ אֲדִי קָא אֵלֶּה. אִי־יֵאָהֵא אַעֲטִיכֶם. הַעֵל מַעֲנָא וְנַחֲסִן אִיךְ. רַאן אֵלֶּה קָדַם וְעַד אֶסְרָאִיל בְּכִיר: וַיֹּאמֶר אֲדִין לֹא אֵלֶּךְ כִּי אֶסְרָאִיל אֲרִצִּי וְאֶל־מִוֹלְדֵתִי אֵלֶּךְ: וַיֹּאמֶר דִּיה לֹא אִיזִיל. אֲדִהִין לְאֶרֶץ. וְלִי־לְדוֹתִי אִיזִיל: קָא לֹא אֲמִצִּי. אֵא אִי אֲרִצִּי וּמוֹלְדִי: וַיֹּאמֶר אֲדִינָא תַעֲזוּב אֲתָנוּ כִּי־עַל־בֶּן יִדְעָתָהּ חֲנִתָּנוּ בְּפִדְּכָר וְהִיתָ לָנוּ דְּעֵינִים: וַיֹּאמֶר. לֹא־כָעוֹן תִּשְׁבּוּק יִתְנָא. אֲרִי עַל בֶּן יִדְעָתָא. בֶּן־חִוּנָא שְׁרִן בְּמִדְבָּרָא. וְגַבְוִין דְּאֶתְעִבִּידָא לָנָא חִוּיָּתָא בְּעֵינֶךָ: קָאֵר יֹא הִדָּא לֹא תִתְרַבְנָא. פִּאנֶךְ תַעֲרֶם. אֵן פִּי טוֹד מִקָּאמְנָא פִּי אֲבִר. כֶּנֶת לָנָא כֹאבְצָאֲרָנָא: וְהִיהָ כִּי־תֵלֶךְ עֲמָנוּ וְהִיהָ־הַטּוֹב הַהוּא אֲשֶׁר יִשְׁיב יִהְיֶה עֲמָנוּ וְהַטְּבָנוּ לָךְ: וְיִהִי אֲרִי תִיזִיל עֲמָנָא. וְיִהִי טָבָא־הַהוּא. דִּי־יִשְׁיב יי'. עֲמָנָא וְנֹטִיב לָךְ: פִּאן סֶרֶת מַעֲנָא. פִּאִי כִיר יִחֲסֵן אֵלֶּה בֶּה אִינָא. נַחֲסִן אִיךְ מִנָּה: וַיִּסְעוּ מִהֵר יִהְיֶה דֶרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים וְאֶרְוֹן בְּרִית־יְהוָה נִסְעָ לְפָנֵיהֶם דֶּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים לְהוֹר דָּהֶם מִנּוּחָה: וְנָטְלוּ מִטּוֹרָא דְּאֶתְגַּלִּי עֲלוּהִי יִקְרָא דִּי. מִהֶלֶךְ תִּלְתָּא יוֹמִין. וְאֶרְוֹן קִימָא דִּי. גַּמְלִין קְדָמִיהוֹן. מִהֶלֶךְ תִּלְתָּא יוֹמִין. לְאֶתְקִנָּא לְהוֹן אֶתְרָא בֵּית מִשְׁרֵי: פִּרְחִלוּ מִן גַּבֵּל אֵלֶּה. מִסַּאפָּה תִלְאֲתָה אִי־יֵאָם. וְצַנְדוּק עַדֵּה אֵלֶּה סַאיר בִּין אִי־דִיהֶם. מִסַּאפָּה תִלְדָּאֵתְלָאֲתָה אִי־יֵאָם. לִיכְתָּאֲרָהֶם מִסְתַּקְרָא כ': וְעֵינָן יִהְיֶה עֲלֵיהֶם יוֹמָם בְּנִסְעָם מִן הַמִּחֲנֶה: וְעֵינָן יִקְרָא דִּי. מִטְּל עֲלִי־הוֹן בִּימָמָא. בְּמִטְלָהוֹן מִן מִשְׁרִיתָא: וְגַמָּאם אֵלֶּה עֲלֵיהֶם נִהָרָא. אֲדִרַחֲלוּ מִן אֶעֱסַכְר: ס' וְיִהִי בְּנִסְעָ הָאֶרֶן וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה קוּמָה וְיִהְיֶה וַיִּפְצוּ אִיבִיךָ וַיִּנְסוּ מִשְׁנֵאִיךָ מִפְּנֶיךָ: וְהוּא. בְּמִטְל אֶרְוֹנָא וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה. אֲתָגִלִּי יי'. וְיִתְבַּדְּרוֹן שְׁנֵאִיךָ. וַיַּעֲרִקוֹן בְּעַלִּי דְּכִבְדָּךְ מִן קְדָמָךְ: וְכֹאן אֶסְבִּיל עַנְדָּה רַחֲלִי צַנְדוּק. אֵן יִקוּל מוֹסִי. קוּם יֹא רַב בְּנִצְרָנָא כ': וְיִתְבַּדְּדָה

ואבטיך. ואכראת ואבצל ואתום :
ועתה נפשנו יבשה אין כל בלתי אל-המן
עינינו : וכען. נפשנא תאיבא לית כל
מדעם. אלהין למנא עיננא : וסאן. נפוסנא
יאבסה ממא לים שי. ואנמא עיוננא אי
אמן ממדורה (כ) : והמן בורע-גד הוא
ועינו בעין הפדלח : ומנא. בברזע גדא
הוא. והוויה. בחיוו בדולחא : ובאן אמן כבזר
אכבזרה. ולונה כלון אלדו : שמו. העם
ולקטו ומחנו ברחים או דכו במדכיה ובשלו
בפרור ועשו אתו עגות והיה מעמז פטעם
לשר השמן : שיטין עמא ולקטין דצבי
מחין ברחיא. ודצבי דאיך במדוכתא.
ומבשלין ליה בקדרא. ועבדין יתיה גריצן.
והוי טעמיה. פטעים דליש במשחא :
ישוף אקום פידקטונה ויטחנן מנה פי
ארחא. או ידקן באמדק. ויטבכון מנה
פי אבראם. ויצנעון מנה מלילא. ויכון
טעמה כחלאוה בדסם (כ) : ובדרת הטל
על המחנה לילה ירד הפן עדיו : וכד נחית
פלגא. עד משריתא בדיליא. נחית מנא
עלוהי : וענד נזור אטל. עדי אעסכר
לירא. ינזר אמן עדיה : וישמע משה את-
העם בכה למשפחתיו איש לפתח אהליו
ויחר-אף יהוה מאד ובעיני משה רע :
וישמע משה את עמא. בכך לזרעית-הון גבר
בתרע משפניה. ותקוף רוגזא דיי לחדא.
ובעיני משה ביש : פלמא סמע מוס' אקום.
יבכון לעשאירחם. כל אמר עדי באב
כבאיה. פאשתד גצב ארה גדא. וסא דאך
ענד מוס' : ויאמר משה אלהי-הוה למה
הרעת לעבדך ולמה לא-מצתי חן
בעיניך לשום את-משא פד-העם הזה
עלי : ואמר משה קדם יי. למא אביא-שתא
לעבדך. ולמא לא אשבחית רחמן קדמך
(ו"ג בעיניך). לשואה ית מטול. כל עמא
הדין עדי : פקא מוס' דדה. לס אבדית
עבדך. ולם לס אנד חצאא ענדך. או
ציירת. גמיע כדאפה' הולאי אקום עדי :
האנכי הריתי את פד-העם הזה אם

אעדאיך. ויחרב שאניך מן בין ידיך : ובנחה
יאמר שובה יהוה רבבות אלפי ישראל :
ובמשרוהי אמר. תוב יי שרי ביקרך. בגו
רבנות אלפיא הישראל : וענד נזורה אן
יקור. רד יא רב נורך. אי רבוואת (כ) אוף
א אסראיר : פ

ויהי העם פמתאננים רע באוני יהוה
וישמע יהוה ויחר אפו ותבער-בם אש
יהוה ותאכל בקצה המחנה : והוה עמא
פד מסתקפין. ביש קדם יי. וישמיע קדם
יי ותקוף רוגזיה. ודליקת בהון אישתא
מן קדם יי. ושיציאת בסופי משריתא :
ובאן אקום כמעתי אשר (כ) בין ידי
אלה. פסמע אלה דאך ואשתד גצבה.
ואשתעלת פיהם נארה. ואחרקת פי טרף
אעסכר : ויצעק העם אל-משה ויתפלל
משה אל-יהוה ותשקע האש : וצוח עמא
על משה. וצלי משה קדם יי. ואשתקעת
אישתא : פצרך אקום אי מוס'. פרעא
אי רבה. פנארת אנאר (כ) : ויקרא שם
המקום ההוא תבערה פי-בערה בם אש
יהוה : וקרא שמה דאתרא ההוא
דליקתא. ארי דליקת בהון אישתא מן
קדם יי : פסמא דאך אמוצע אמשתעלה.
למא אשתעלת פיהם נאר אלה :
והאספסוף אשר בקרב התאוות תאוה
וישבו ויבכו גם בני ישראל ויאמרו מי
יאכלנו בשר : ועירב-רבין (כס' קלף ישן כחוב
ורב-רבין) דביניהון. שאילו שאילתא (ו"ג
שאילתא). ותבו ובכו. אף בני ישראל. ואמרו.
מן זכידנא בשרא : ואלפי' אדין פי מא
בינחם. תשהו שהוה. פרנע איצא בני
אסראיל מעהם. פבכו וקאו. מן יטעמנא
לחמא : זכרנו את-הדגה אשר-נאכל
במצרים חנם את הקשאים ואת האבטחים
ואת החציר ואת הבצלים ואת השומים :
דכירין אנחנא ית נוניא. דהוינא אבדין
במצרים מנן. ית בוציניא. וית אבטיחיא.
וכרתי ובוצרי ותומי : פדכרנא אכמך.
אדי כנא נאכלה במצר מגאנא. אקתא

אֲנֹכִי יִדְּתִיהוּ כִּי־תֹאמַר אֵלַי שְׂאֵהוּ
בְּחִיקָה כַּאֲשֶׁר יֵשֶׁא הָאָמֶן אֶת־הַיֹּנֵק עַל
הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לְאַבְתָּיו: הָאֵב
אָנָּה לְכָל עֹמֵא הַדִּין אִם בְּנֵי אֲנֹנִי.
וְאָמַרְתָּ לִּי סוֹבְרֵהִי בְּתוֹקֶפֶךָ בְּמֵא
דְּמִסּוֹבֵר תוֹרְבִּינָא יֵת יִנְקָא עַד אֶרְעָא.
דְּקִי־מִתָּא לְאַבְּהִתּוּדִי: הֲלֵא אֲנִי חֲמַלְתָּהֶם.
אִם וּלְדַתָּהֶם אִדּוּ קֶלֶת לִי סוֹסָהֶם^(כ). כֹּאנֹךְ
תַּחֲמַלְהֶם פִּי חֲגוּרֵךְ. כִּמָּא יַחֲמַל אַחֲאֲצֵן
אַרְצִיעִי אִי אֲבִדְדִּי אֲדִי קִסְמַת לְאַבְּאִיהֶם:
מֵאִין לִי בְּשֹׁר לָתֵת לְכָל־הָעָם הַזֶּה כִּי־
יָבֹּז עָלַי לֵאמֹר תִּנְהַלְנוּ בְּשֹׁר וְנִאֲבָדְהָ:
מִנֵּן לִי בְּשָׂרָא לְמַתָּן לְכָל עֹמֵא הַדִּין
אַרִּי בְּכֵן עָלַי לְמִימַר. הֵב לָנָא בְּשָׂרָא
וְנִכּוּל: מִן אִין לִי לָחֶם. אַעֲטִי גִמְיַעְהֶם.
אִדּוּ יִבְבוּן עָלִי וִיקוּלוּן. אַעֲטִנָא לְחֵמָא
נִאֲכַלְהָ: לֹא־אוּבֵל אֲנֹכִי לְבָדִי לְשִׂאת
אֶת־כָּל־הָעָם הַזֶּה כִּי כִבֵּר מִמֶּנִּי: דִּית
אָנָּה יָבִיל בְּלַחֲוִדִּי. לְסוֹבְרָא יֵת כָּל עֹמֵא
הַדִּין. אַרִּי יָקִיר מִנִּי: לֹא אֲטִיק אֲנִי וְחָדִי
אִן אֲסוֹסָהֶם. בִּלְהוּ תִקִּיד עָלִי: וְאִם־
כִּבְּהָ אֶת־עֲשָׂה לִי הֲרֹגִנִי נָא הֲרֹג אִם־
מִצָּאֵתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ וְאִל־אַרְאָה בְּרַעְיָתִי:
וְאִם כִּדִּין אֶת עֲבִיד לִי. קִטּוּלְנִי כְּעֵן
מִקְטוּל. אִם אֲשַׁבְּחִית רַחֲמִין קְדָמְךָ^(כא).
בְּעֵינֶיךָ וְלֹא אַחֲוִי בְּבִשְׁתִּי: וְאִן כִּנְת
אֲזַמְתִּינָה עֲקוּבָה. פֹּאנְעֵלְהָ אֲמַתִּתִּי.
^(כב) אִן וְגֵרֶת חֲצֵאָא עֲנִידֵךְ. וְלֹא אֲרָא
בְּדִיתִי: פ

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהֵי־מֹשֶׁה אֲסַפְּהֶלְי שְׁבָעִים
אִישׁ מִזִּקְנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יָדְעַתָּ בִּי־הֵם
זִקְנֵי הָעָם וְשִׁטְרוּ וְלִקְחַת אֹתָם אֱלֹהֵי־אֵהָל
מוֹעֵד וְהִתִּיצְבוּ שָׁם עִמָּךְ: וַיֹּאמֶר יְיָ לְמֹשֶׁה.
כְּנֹשׁ קְדָמִי. שְׁבַעֲיִן גּוֹבְרָא מִסְבֵּי יִשְׂרָאֵל.
דִּידְעָתָא^(כג) (דִּידְעָתָא) אַרִּי אֲנֹנִי. סְבִי עֹמֵא
וְסִרְבוּהִי. וְתִדְבֵּר יִתְחַזֵּן לְמִשְׁכַּן זִמְנָא.
וְיִתְעַתְּרוּן תַּמָּן עִמָּךְ: פִּקֵּא אֵלֶּה לְמוֹסִי.
אֲנִמַּע לִי סְבַעֲיִן רִגְלָא מִן שִׁיזֵךְ בְּנֵי
אַסְרָאִיל. אֲדִין תַּעֲלֵם אֲנֵהֶם שִׁיזְכָּהֶם
וְעִרְפָּאֵהֶם. וְכִרְהֵם אִי כִבָּא אֲמַחְצֵר.

וַיִּקְפֹּן תָּם מֵעַד: וַיִּרְדֹּתִי וּדְבַרְתִּי עִמָּךְ
שֵׁם וְאַצְלֵתִי מִן־הָרוּחַ אֲשֶׁר עָלֶיךָ וְשִׁמְתִּי
עֲלֵיהֶם וְנִשְׂאוּ אֹתְךָ בְּמִשְׁא הָעָם וְלֹא־
תֵּשֶׂא אֹתָהּ לְבִדְךָ: וְאַתְּגִלִּי. וְאֲמַלִּיל עִמָּךְ
תַּמָּן. וְאַרְבִּי. מִן רוּחָא דְעַדְךָ וְאִישׁוּי
עֲלִיהֶוֹן. וְיִסּוֹבְרוּן עִמָּךְ בְּמִטּוּל עֹמֵא. וְלֹא
תִסּוֹבֵר אֶת בְּלַחֲוִדְךָ: חֲתָא אֲתִגְלָא
וְאֲכַאטְבֵךְ הַנֶּאֱכָךְ. וְאַפְרִידֵם מִן אֲנֹר אֲדִי
עָלִי וְגַהֲךָ^(כד) וְאַנְעִלָה עֲלֵיהֶם. פִּיעָאוּנוֹנֵךְ
פִּי סִיאסָה אֲקוּם. וְלֹא תִסּוֹסָהֶם אֲנִי
וְחָדְךָ: וְאַל־הָעָם תֹּאמַר הִתְקַדְּשׁוּ לְמַחֲרָ
וְאֲבָדְתֶם בְּשֹׁר כִּי בְּכִיתֶם בְּאֲזִנֵּי יְהוָה
לֵאמֹר מִי יִאֲכַלְנוּ בְּשֹׁר כִּי־טוֹב לָנוּ
בְּמִצְרַיִם וְנִתֵּן יְהוָה לָכֶם בְּשֹׁר וְאֲבָדְתֶם:
וְלִעֹמֵא תִימַר. אֲזַדְּמִנּוּ לְמַחֲר וְתִיכְלוּן
בְּשָׂרָא. אַרִּי. בְּכִיתוֹן קָדָם יְיָ לְמִימַר. מִן
יִבִּידְנָנָא בְּשָׂרָא. אַרִּי טַב לָנָא בְּמִצְרַיִם.
וְנִתֵּן יְיָ לָכֶם. בְּשָׂרָא וְתִיכְלוּן: וְקַל לְאֲקוּם.
אֲסַתְעִדּוּ אִי גֵר חֲתָא תִאֲבָלוּן לְחֵמָא.
לֹאגֵד מֵא בְּכִיתֶם בֵּין יְדֵי אֵלֶּה וְקִלְתֶּם.
מִן יִטְעִמְנָא לְחֵמָא. וְכֹאן אַאֲצִלְח לָנָא
בְּמִצְרָא. פִּיעֲטִיכֶם אֵלֶּה. לְחֵמָא תִאֲבָלוּנָה:
לֹא יוֹם אֶחָד תִּאֲבָלוּן וְלֹא יוֹמִים וְלֹא
חֲמִשָּׁה יוֹמִים וְלֹא עֶשְׂרֵה יוֹמִים וְלֹא
עֶשְׂרִים יוֹם: לֹא יוֹמָא חֵד. תִּיכְלוּן וְלֹא
תִרִין יוֹמִין. וְלֹא חֲמִשָּׁא יוֹמִין. וְלֹא עֶשְׂרֵה
יוֹמִין. וְלֹא עֶשְׂרִין יוֹם^(כה) (יִוִּמִין): לֹא יוֹם
וְאַחֲדִי. תִאֲבָלוּנָה וְלֹא אֲתִנִּין. וְלֹא כִמְסָה
וְלֹא עֶשְׂרֵה. וְלֹא עֶשְׂרִין: עַד וְחֵדֶשׁ יוֹמִים
עַד אֲשֶׁר־יֵצֵא מֵאַפְכֶם וְהִיָּה לָכֶם לְזִרָא
יַעַן כִּי־מֵאֲסַתֶּם אֶת־יְהוָה אֲשֶׁר בְּקִרְבְּכֶם
וְתִבְבּוּ לְפָנָיו לֵאמֹר לָמָּה זֶה יֵצְאוּ
מִמִּצְרַיִם: עַד יִרַח יוֹמִין. עַד דִּתְקוּצוֹן
בֵּיהּ. וְיִהִי לָכֶם לְתַקְלָא. חֲלָף. דְּקִצְתוֹן
בְּמִימְרָא דִּי־יִשְׁכִּינְתִּיה שְׂרָיָא בִּינִיכּוֹן.
וּבְכִיתוֹן קְדָמוּהִי לְמִימַר. לָמָּה רָגַנּוּ נְפִיקְנָא
מִמִּצְרַיִם: לֹא אִי־אִי־אִם שְׂהַר. אִי־אִן יִכְרַג
מִן אֲנַאפְכֶם מִתְלָא^(כז) וְיִצִּיר לָכֶם הַזֹּלֶאֱלֵב.
לֹאגֵד מֵא זִהְרָתֶם. פִּי נֹזֵר אֵלֶּה אֲדִי פִי מֵא
בִּינְכֶם. וּבְכִיתֶם בֵּין יְדֵיהּ וְקִלְתֶּם. לֹא

כִּרְגֵנָא מִן מִצֵּר ^(ל): וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה שְׁשִׁי-
מֵאוֹת אֶלֶף רַגְלֵי הָעָם אֲשֶׁר אֲנִי בִקְרָבִי
וְאַתָּה אִמְרַת בְּשׂוֹר אֶתֶּן לָהֶם וְאָכְלוּ חֵדֶשׁ
יָמִים: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה שֵׁית מֵאָה אֶפֶן
גּוֹבְרָא רִגְלָאָה. עָמָא דְאֵנָּה בִּינִיהוּן. וְאַתָּה
אִמְרַת. בְּשׂוֹר אֶתֶּן לָהֶן. וַיִּיבְלוּן יְרַח
יָוִם: קָא מוֹסִי. סַת מֵאִיה' אֶף רֶאגֶר.
אֶקוּם אֲדִי. אֵנָּה פִי מֵא בִינָהֶם. וְאַתָּה קִלַּת.
אֶעֱטִיהֶם לַחֲמָא. יֹאכְלוּנָה שְׁהֵרָא: הֵצֵאן
וּבִקֵּר יִשְׁחָט דָּהֶם וּמִצָּא לָהֶם אִם אֶת-
כְּדִידְגֵי הַיָּם יֹאסֶף לָהֶם וּמִצָּא לָהֶם:
הֵעֲאֵן וְתוֹרִין. יִתְנַכְסוּן לָהֶן הַיִּסְפָּקוֹן לָהֶן.
אִם יֵת כֶּל גּוֹנֵי יָמָא. יִתְכַנְשׁוּן לָהֶן
הַיִּסְפָּקוֹן לָהֶן: פֻּמֵּן אֶעֱנֹאתֵהֶם. ^(ל) אֲנִים
וּבִקֵּר תִּרְבַּח לָהֶם פִּתְכִּפִּיהֶם. אֵן גִּמִּיעַ
סִמְךָ אֲבַחֵר. יֵהֱאֵשׁ דָּהֶם פִּיקְנֵעֵהֶם: פ
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה הִיר יְהוָה תִּקְצֹר
עֲתָה תִּרְאֶה הַיִּקְרָה דְּבָרִי אִם-לֹא: וַיֹּאמֶר
י' לְמֹשֶׁה. הַמִּימְרָא דִּי' סַתְעַכְב. כְּעַן
תַּחֲזִי. הַיַּעֲרֵעֲנָךְ פִּתְגָמִי אִם לֹא: פִּקָּא
אַלֶּה לְמוֹסִי. הֵד קִדְרָה' אֵלֶּה תִּקְצֹר. אֵאֵן
תִּנְצֹר. אִיזֹאפִיכֶם כְּלֹאמִי אִם לֹא: וַיִּצָּא
מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר אֶל-הָעָם אֶת דְּבָרֵי יְהוָה
וַיֹּאסֶף שְׁבָעִים אִישׁ מִזִּקְנֵי הָעָם וַיַּעֲמֵד
אֹתָם סְבִיבַת הָאֹהֶל: וַיִּנָּפֶק מֹשֶׁה. וּמִלִּיד
עִם עָמָא. יֵת פִּתְגָמִי דִּי'. וּכְנֵשׁ. שְׁבָעִין
גּוֹבְרָא מִסְבֵּי עָמָא. וְאִקִּים יִתְהוּן סְחוֹר
סְחוֹר לְמִשְׁכְּנָא: פִּכְרֵג מוֹסִי. וְאֲכַבֵּר אֶקוּם
בְּכֹדָאם אֵלֶּה. וְגִמֵּעַ. סְבָעִין רִגְלָא מִן
שְׂוִיכָהֶם. וְאֹקְפָהֶם חוּאִי אֲכַבֵּא: וַיִּרֶד
יְהוָה וַיַּעֲנֵן וַיְדַבֵּר אֵלָיו וַיֹּאצֵּל מִן-הָרוּחַ
אֲשֶׁר עָלָיו וַיִּתֵּן עַל-שְׁבָעִים אִישׁ הַזִּקְנִים
וַיְהִי כְּנוֹחַ עֲלֵיהֶם הָרוּחַ וַיִּתְנַבְּאוּ וְלֹא יִסְפוּ:
וְאַתְגְּדִי י' בְּעֵנָּה וּמִלִּיד עֲמִיָּה. וְרַבִּי. מִן
רוּחָא דְעֵלּוּהִי. וַיְהִי. עַל שְׁבָעִין גּוֹבְרָא
סְבִיָּא. וַהֲוֹת. כִּד שְׁרַת עֲלִיהוֹן רוּחַ נְבוּאָה.
וּמִתְנַבֵּן וְלֹא פִסְקִין: פִּתְגֵּלֹא אֵלֶּה פִי
אֲנִמָּאם וְכֹאטְבָה. וְאִפְאֵר. מִן אֲנוֹר אֲדִי
עֲלִיהִי. וְכֹסֵא אִסְבָּעִין אֲרִגְלֵי שְׂוִיךְ. פִּלְמָא
אִסְתַּקֵּר עֲלֵיהֶם דֹּאךְ אֲנוֹר. תִּנְבּוּ וְלֹם

יִתְתַּאֲנוּ אִי עוֹרָה ^(ל): וַיִּשְׁאֲרוּ שְׁנֵי-אֲנָשִׁים
בְּמַחְנֶה שֵׁם הָאֶחָד אֶלְדָּד וְשֵׁם הַשֵּׁנִי
מִידָד וַתֵּנַח עֲלֵיהֶם הָרוּחַ וְהִמָּה בִּפְתָּכִים
וְלֹא יִצְאוּ. הָאֵלֶּה וַיִּתְנַבְּאוּ בְּמַחְנֶה:
וְאַשְׁתַּאֲרוּ. תִּרִין גּוֹבְרִין בְּמִשְׁרִיתָא. שׁוּם
חֵד אֶלְדָּד. וְשׁוּם תִּנְיָנָא מִידָד וְשְׁרַת
עֲלִיהוֹן רוּחַ נְבוּאָה. וְאֲנוּן בְּכַתִּיבָא. וְלֹא
נִפְקוּ לְמִשְׁכְּנָא. וְאַתְנַבְּאוּ ^(כ) וְאַתְנַבְּאוּ
בְּמִשְׁרִיתָא: וּבִקֵּן רִגְלָאן פִי אֶעֱסַכֵּר. אִסֵּם
אֲחֵדֵהֶם אֶדֶר. וְאַתְאֲנִי מִידָד וְאִסְתַּקֵּרַת
עֲלֵיהֶם אֲנְבוּוֹת. וְהִמָּא מִן אֲמַכְתּוּבִין. וְלֹם
יִכְרְגוּ אִי אֲכַבֵּא. בֵּל תִּנְבּוּ פִי אֶעֱסַכֵּר:
וַיִּרְץ הַצֹּרֵעַ וַיִּגַּד לְמֹשֶׁה וַיֹּאמֶר אֶלְדָּד וּמִידָד
מִתְנַבְּאִים בְּמַחְנֶה: וְרַחֵט עוֹלִימָא. וְחֹזִי
לְמֹשֶׁה וַיֹּאמֶר. אֶלְדָּד וּמִידָד. מִתְנַבְּן
בְּמִשְׁרִיתָא: פִּחְאֲצֵר אֲנִלָּאם. וְאֲכַבֵּר מוֹסִי
וְקָא. אֶדֶד וּמִידָד. מִתְנַבְּיִן פִי אֶעֱסַכֵּר:
וַיַּעַן יְהוֹשֻׁעַ בֶּן-נּוֹן מִשְׁרַת מֹשֶׁה מִבְּחָרָיו
וַיֹּאמֶר אֲדֹנִי מֹשֶׁה כִּלָּאם: וְאַתִּיב יְהוֹשֻׁעַ
בֶּר נֹן. מִשׁוּמְשֻׁנִּיהַ דְּמֹשֶׁה. מַעוֹלִימוּהִי
^(כ) מַעוֹלִימוּתִיהָ וְכִן עִקֵּר) וַיֹּאמֶר. רַבּוֹנִי מֹשֶׁה
אֶסְרִנוֹן: פִּאגֵּאבָה יְהוֹשֻׁעַ אֲבִן נֹן.
כֹּאדָם מוֹסִי. מִן תִּלְאֲמִידֵה ^(ל) וְקָא. יֵא סִידִי
יֵא מוֹסִי אֲחַבְסָהֶם־מָא: וַיֹּאמֶר לוֹ מֹשֶׁה
הַמִּקְנָא אֲתָה לִי וּמִי יִתֵּן כְּדֵעִם יְהוָה
נְבִיאִים כִּי־יִתֵּן יְהוָה אֶת־רוּחוֹ עֲלֵיהֶם:
וַיֹּאמֶר דִּיה מֹשֶׁה. הַקְנֵאתִי אֶת מִקְנִי.
רַעֲיָנָא פֹון. דִּיהוֹן כֶּל עֲמִיָּה דִּי' נְבִיִין. אֲרִי
יִתֵּן י' יֵת רוּחַ נְבוּאָתִיהָ עֲלִיהוֹן: קָא לֵה
מוֹסִי. הֵד תִּגְאֵר לִי. לִית צֹאֵר גִּמִּיעַ אִמָּה
אֵלֶּה אֲנַבִּיא. בֵּאן יִגְעַל מִן נוֹרָה וְנְבוּוֹתָה
עֲלֵיהֶם ^(ל): וַיֹּאסֶף מֹשֶׁה אֶל-הַמַּחְנֶה הוּא
וּזְקֵנֵי יִשְׂרָאֵל: וְאַתְכַּנְיֵשׁ מֹשֶׁה לְמִשְׁרִיתָא.
הוּא וְסָבִי יִשְׂרָאֵל: פִּלְמָא אֲנַצֵּם מוֹסִי אִי
אֶעֱסַכֵּר. הוּא וְשְׂוִיךְ בְּנֵי אִסְרָאִיל: וְרוּחַ נִסְעָא
מֵאֵת יְהוָה וַיִּגּוּ שְׁלוּיִם מִן הָיִם וַיִּשְׁלַח עַד
הַמַּחְנֶה כִּדְרָךְ יוֹם כֹּה וּכְדְרָךְ יוֹם כֹּה
סְבִיבוֹת הַמַּחְנֶה וּכְאֲמַתִּים עַד־פְּנֵי הָאָרֶץ:
וְרוּחָא. נִמַּל מִן קִדָּם י'. וְאִפְרַח שְׁלִיז מִן
יָמָא. וְרַמָּא עַל מִשְׁרִיתָא כְּמַחְלָךְ יוֹמָא

קָבָא. וּכְמַהֲלֵךְ יִזְמָא קָבָא. סְחֹר סְחֹר
לְמִשְׁרִיתָא. וּכְרוּם תְּרִיתִין אֲפִין עַל אֲפִי
אַרְעָא: וְהִבְתִּירָה מִן עֵנַד אֶלֶה. וּקְטַעַת
סְלוּי מִן אֲבַחֲר. וְאַקְתָּה עַדִּי אֶעֱסַכְר שְׂבִיָּה
בְּמִסִּיר יוֹם יִמְנָה וְיִסְרָה^(ל). חוּאִי אֶעֱסַכְר.
וְאַרְתִּפֹּאֶעָה^(ל) מִן אֲלֹאֲרִיץ דְּרֹאֲעִין: וְיִקָּם
הָעָם בְּדִי הַיּוֹם הַזֶּה וּבְדִי הַלֵּילָה וּבְדִי יוֹם
הַמַּחֲרִית וְיִאֲסֹפוּ אֶת־הַשְּׁלֹו הַמִּמַּעֲיִט אֶסְפָּה
עֲשָׂרָה חֲמִרִים וְיִשְׁטַחוּ לָהֶם שְׁמוֹת
סְבִיבוֹת הַמַּחֲנֶה: וְקָם עֲמָא. כֹּל יִזְמָא
הָהוּא וְכָל לִילִיָּא. וְכָל יִזְמָא דְּבִתְרוּהִי.
וּכְנָשׁוּ יֵת שְׁלִי. דְּאִזְעָר. בְּנֵשׁ עֲשָׂרָה
דְּנוֹרִין. וְשִׁטְחוּ לְהוֹן מִשְׁטַחִין. סְחֹר סְחֹר
לְמִשְׁרִיתָא: פְּקָם אֶקוּם. בֹּאקִי יוֹמָהֶם
וְלִידֵתָהֶם. וְטוֹלְנָהֶם אֲגִדָּהֶם. פְּגִמְעוּ אִסְרוּי.
אֶקְלָהֶם. גִּמַּע עֲשָׂרָה אֲנֹאבִיר. פִּסְטַחוּה
לְחֵם סְטוּחָא. חוּאִי אֶעֱסַכְר: הַבֶּשֶׁר עוֹדֵנֵנוּ
בֵּין שְׁנֵיהֶם טָרָם יִכְרֹת וְאַף יִהְיֶה חֲרָה
בְּעָם וַיִּכְרֵ יִהְיֶה בְּעָם מִכָּה רַבָּה מְאֹד:
בְּשָׂרָא. עַד בְּעֵן בֵּין שְׁנֵיהֶוּן. עַד לֹא פִּסְק.
וְרוֹגֵזֵא דִּיִּי תִקִּיף בְּעֲמָא. וְקִטְל יִי בְּעֲמָא.
קְטוֹל סְגִי לְחֻדָּא: וְאַלְחֵם עֲאֲדָה^(י) בְּעַד
בֵּין אִסְנֵאנָהֶם. קִבֵּל אֵן יִמְצֹנָה^(ס). אִד
אֲשֶׁתֵּד גִּצֵּב אֶלֶה עֲלִידָהֶם. פִּצְרֵבָהֶם צִרְבָּה
עֲצִימָה גִּדָּא: וְיִקְרָא אֶת־שֵׁם־הַמָּקוֹם
הַהוּא קְבֵרֹת הַתְּאוּה בִּי־שֵׁם קְבֵרֹת אֶת־
הָעָם הַמִּתְּאוּיִם: וְקָרָא יֵת שְׁמִיָּה דְּאֶתְרָא
הָהוּא קְבֵרִי דְּמִשְׁאֲלִי. אֲרִי תִפֹּן קְבֵרֹת יֵת
עֲמָא דְּשִׁאֲלֹו: וְסִמָּא דְּאֵךְ אִמּוּצַע קְבוּר
אֲשֶׁהוּה. לֹאנָהֶם דִּפְנוּ הֵנֹאךְ אֶקוּם
אִמְתַּשְׁהִיִּין: מִקְבֵּרֹת הַתְּאוּה נִסְעוּ הָעָם
חֲצֵרוֹת וְיִהְיוּ בַּחֲצֵרוֹת: מִקְבֵּרִי דְּמִשְׁאֲלִי.
נִשְׁלֹו עֲמָא לְחֲצֵרוֹת. וְהוּוּ בַּחֲצֵרוֹת:
וְרַחֲלוּ מִנָּה אִי חֲצֵרוֹת. פִּלְמָא אֶקֻּאֲמוּ
בְּהָא:

וְתִדְבֹר מִרִים וְאַהֲרֹן בְּמִשְׁה עַל־אֲרוֹת
הָאִשָּׁה הַכִּשִׁית אֲשֶׁר לָקַח בִּי־אִשָּׁה
כִּשִׁית לָקַח: וּמִלִּילַת מִרִים וְאַהֲרֹן בְּמִשְׁה.
עַל עֵיסֶק אֶתְתָּא שְׁפִירְתָּא דְּנִסִּיב. אֲרִי
אֶתְתָּא שְׁפִירְתָּא דְּנִסִּיב רַחִיק: תְּכַלְמַת

(כְּתֵר תּוֹרָה)

מִרִים וְחֵרוֹן בְּמוֹסִי. בְּסַבֵּב אֲאִמְרָא
אֲחִסְנָה אֶתִּי תַזְוֹנָהָא. לֹאנָה כֹּאן קִד
אֶעֱתֹזְדָּהָא: ^(כא) וְיֹאמְרוּ הֲרֵק אֶדְבִּמְשָׁה
הַבֵּר יִהְיֶה הָלֹא גִם־כִּנּוּ דְּבֵר וְיִשְׁמַע
יְהוָה: וְיֹאמְרוּ. הֲלַחֹד בְּרָם עִם מִשְׁה
מִלִּיל יִי. הָלֹא אֶף עֲמָנָא מִלִּיל. וְשִׁמְיַע
קָדָם יִי: פְּקָאֵן. אֵן כֹּאן מִן אֲגֵל אֲנִבּוּוּה
פִּתְרָאָה וְחֵדָה פִּקְטָ כֹּאטְבָה אֶלֶה ^(כב).
אִים קִד כֹּאטְבָנָא אֶלֶה אִיצָא. פִּסְמַע
אֶלֶה דֹּאךְ: וְהָאִישׁ מִשְׁה עֵנֵנוּ מְאֹד מִכָּל
הָאָדָם אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה: וְגוֹבְרָא
מִשְׁה עֲנוּתֵן לְחֻדָּא. מִכָּל אֲנִשָּׁא. דְּעַל
אֲפִי אַרְעָא: וְכֹאן מוֹסִי רִגְלָא כֹּאשְׁעָא
גִּדָּא. אֲכֹתֵר מִן גִּמַּע אֲנֹאם. אֲדִי
עַדִּי וְגֵה אֲאֲרִיץ: ^ס וְיֹאמֶר
יְהוָה פְּתֹאם אֶל־מִשְׁה וְאַל־אֲהֲרֹן
וְאַל־מִרִים צֹאוּ שְׁלֹשֶׁתְכֶם אֶל־הַלְּמוֹעַד
וְיִצְאוּ שְׁלֹשֶׁתָם: וְיֹאמֶר יִי בַתְּכִיף. לְמִשְׁה
וְלֹאֲהֲרֹן וְלְמִרִים. פּוֹקוּ תִלְתִּיכוֹן לְמִשְׁכַּן
זִמְנָא. וְנִפְקוּ תִלְתִּיהוֹן: פִּקָּא אֶלֶה גִפְרָה.
לְמוֹסִי וְהֵרוֹן וּמִרִים. אֲכֹרְנוּ תִלְאֲתֹתְכֶם
אִי כִבָּא אֲמַחֲצֵר. פִּכְרְנוּ תִלְאֲתֹתְהֶם:
וְיִרְדֵּי יְהוָה בְּעֲמוּד עָנָן וְיַעֲמֹד פֶּתַח הָאֹהֶל
וְיִקְרָא אֶהֲרֹן וּמִרִים וְיִצְאוּ שְׁנֵיהֶם: וְאֶתְגִּדִּי
יִי בְּעֲמוּדָא דְּעֲנָנָא. וְקָם בַּתְרַע מִשְׁכָּנָא.
וְקָרָא אֶהֲרֹן וּמִרִים. וְנִפְקוּ תִרְוִיהוֹן:
פִּתְגִּדָּא אֶלֶה בְּעֲמוּד גִּמָּאם. וְקֹאם עַל־בֹּאב
אֲכִבָּא. וְנֹאדָא יֹא הֵרוֹן וְיֹא מִרִים. פִּכְרְנָא
כִּלְיָהֶמָא: וְיֹאמֶר שְׁמַעוּ־נָא דְּבִרֵי אִם־יִהְיֶה
נְבִיאֲכֶם יְהוָה בְּפִרְאָה אֲלִיּוֹ אֶתּוּדַע בַּחֲלוּם
אֶדְבִּרְבּוּ: וְיֹאמֶר שְׁמַעוּ כְּעֵן פִּתְגָמִי. אִם
יְהוֹן לְכוּן נְבִיִין. אֲנֹא יִי. בַּחֲזוּיִן אֲנֹא מִתְגִּדִּי
דְּהוֹן. בְּהִלְמִין אֲנֹא מִמִּלִּיל עֲפֹהוֹן: קֹא
אִסְמַעוּ כִּלְאִמִּי. אֵן יִכוּן נְבִיִיכֶמָא. אֲנֹא
אֶלֶה תַעֲדֹפֶת בַּח פִּי רוּיָא. אוֹ כֹּאטְבָתָה
פִּי חֵלֶם ^(כג): לֹא־כֵן עֲבָדִי מִשְׁה בְּכָד־
בֵּיתִי נֹאמֵן הוּא: לֹא כֵן עֲבָדִי מִשְׁה. בְּכָד
עֲפִי מִהִימֵן הוּא: לִים כִּדְאֵךְ עֲבָדִי מוֹסִי.
בִּל פִּי גִמַּע אִמְתִּי מַחֲקָהוּ ^(כד): פִּה־אֲדִי־
פִּה אֶדְבִּרְבּוּ וּמִרְאָה וְלֹא־בַחֲדִידָת וְתִמְנַת

(*) הַשְּׁלִיחַ קִרִּי. (*) עֵנִי קִרִּי.

יהוה יביט ומדוע לא יראתם לדבר בעבדי במשה: ממלך עם ממלך מלִינָא עמיה. בחיזוֹלָא בחדון (יג בחדון) ובדמות יקרא דיי מסתבר. ומדין לא דחילתון. למללא בעבדי במשה: אן שפאהא אכאטבה. ורויאלא באחאדית. וצוור אלה אמכלוקה לה יראהא (ס). ומא באכמא לם תכאפא. אן תתכלמא פי עבדי מוסי: ויתראף יהוה בם וילך: ותקיף רוגזא דיי. בהון ואסתלק: פאשתד גצב אלה. עדיהם וארתפע נורה: והענן סר מעל האהל והנה מרים מצרעת בשלג ויפן אהרן אל־ מרים והנה מצרעת: ועננא. אסתלק מעלוי משכנא. והא מרים חורא פתלגא. ואתפני אהרן. לות מרים והא סגירא: פכמא זא אגמאם ען אכבא. פאדא במרים ביצא (ס) כאלתג. פלמא אתפתהרון. אי מרים פאדא בהא ברצא: ויאמר אהרן אל־משה בי אדני אל־נא תישת עלינו חטאת אשר נואלנו ואשר חטאנו: ואמר אהרן למשה. בבעו רבוני. לא כען תשוי עלנא חובא. דאפטשנא ודסרחנא: פקא הרון דמוסי. יא סידי. לא תגעל עלינא כטייה. פי מאגהלנא (ס) ואכטינא: אל־נא תהי פמת אשר בצאתו מרחם אמו ויאכל חצי בשרו: לא כען תתרחק דא מפיננא. ארי אחתנא היא. צלי כען עד בשרא מיתא הדין דבה ויתסי: לא תכון הדה בסקט (ס) כרג מן בטן אמה. וקר תהרא נצף גסמה: ויצעק משה אל־יהוה לאמר אל נא רפא נא דה: וצלי משה. קדם יי דמימר. אהא. בבעו אסי כען יתה: פדעא מוסי. אי רבה קאידא. אלהם פאשפאהא: פ

ויאמר יהוה אל־משה ואבִיה ירק ירק בפניה הלא תכלם שבעת ימים תסגר שבעת ימים מחוץ למחנה ואחר תאסף: ואמר יי למשה. ואן אבוהא מנזא (י"ז מנזא) נזף בה. הלא תתכלים שבעא יומין. תסתגר. שבעא יומין מברא למשריתא.

ובתר בן־תתפניש: פקא אלה למוס". דזאן אביהא בצק פי ונההא. אם יגבאן תסתחי מנה סבעה אייאם. פלתקף כדאך כארג לעסכר. ובעד דאך תנצם איה: ותסגר מרים מחוץ למחנה שבעת ימים והעם לא נסע עד־האסף מרים: ואסתגרת מרים. מברא למשריתא שבעא יומין. ועמא לא נטר. עד דאתפנישת מרים: פוקפת מרים. כארג לעסכר סבעה אייאם. ודם ירחל אקום. אי אנצמאמהא: ואחר נסעו העם מחצרות ויחנו במדבר פארן: ובתר בן. נטר עמא מחצרות. ושרו במדברא דפארן: ובעד דאך רחלו מן חצרות. ונזלו פי ברייה פארן: פ פ פ

קל"ו פסוקים סי' מהללאל. ומפסירין רני ושמוי בזכריה סימן כ'.

נה"ח למנחת שבת וב' וה':

וידבר יהוה אל־משה לאמר: ומליל יי עם משה דמימר: תם כלם אלה מוסי תכרימא: שלח־דך אנשים ויתרו את־ ארץ כנען אשר־אני נתן לבני ישראל איש אחד איש אחד למטה אבתיו תשלחו כל נשיא בהם: שלח דך גוברין. ויאמלון ית ארעא דכנען. דאנא יחיב לבני ישראל. גוברא חד גוברא חד. לשבטא דאבהתוהי תשלחו. כל רבא דבהון: אבעת ברגא. ירומון בלד כנעאן. אדי אנא מעמיה לבני אסראיל. רגל ואחר מן סבטא אבאיה תבעת בה. כל שריף מנהם: וישלח אתם משה ממדבר פארן עד־פי יהוה כלם אנשים ראשי בני־ישראל חמה: ושלח יתהון משה. ממדברא דפארן על מימרא דיי. כולדון גוברין. רישי בני ישראל אגון: פבעת בהם מוסי. מן ברייה פארן עדי קוד אלה. כלהם רגא. ריסא בני אסראיל: ואלה שמזותם למטה ראובן שמוע בן זכור: ואלין שמותיהון. לשבטא דראובן. שמוע בר זכור: והדה אסמאיהם. מן סבט ראובן. שמוע אבן זכור: למטה שמעון שפט בן־חורי: לשבטא דשמעון. שפט בר חורי: ומן סבט שמעון. שפט

אבן חורי: למטה יהודה כלב בן יפנה: לשבטא־יהודה כלב בר יפנה: ומן שבט יהודה כלב אבן יפנה: למטה יששכר יגאל בן יוסף: לשבטא־יששכר יגאל בר יוסף: ומן שבט יששכר יגאל אבן יוסף: למטה אפרים הושע בן נון: לשבטא־אפרים הושע בן נון: ומן שבט אפרים הושע אבן נון: למטה בנימין פלטי בן רפוא: לשבטא־בנימין פלטי בר רפוא: ומן שבט בנימין פלטי אבן רפוא: למטה זבולון גדיאל בן סודי: לשבטא־זבולון גדיאל בר סודי: ומן שבט זבולון גדיאל אבן סודי: למטה יוסף למטה מנשה גדי בן סוסי: לשבטא־יוסף למטה מנשה גדי בר סוסי: ומן שבט יוסף גדי אבן סבט מנשה: גדי אבן סוסי: למטה דן עמיאל בן גמלי: לשבטא־דן עמיאל בר גמלי: ומן שבט דן עמיאל אבן גמלי: למטה אשר סתור בן מיכאל: לשבטא־אשר סתור בר מיכאל: ומן שבט אשר סתור אבן מיכאל: למטה נפתלי נחבי בן ופסי: לשבטא־נפתלי נחבי בר ופסי: ומן שבט נפתלי נחבי אבן ופסי: למטה גר גאואל בן מבי: לשבטא־גר גאואל בר מבי: ומן שבט גר גאואל אבן מבי: אלה שמות האנשים אשר שלח משה לתור את־הארץ ויקרא משה להושע בן נון יהושע: אלון שמחת גובריא דשלה משה דאלקא ית ארעא וקרא משה להושע בר נון יהושע: והיה אסמא ארגא ארי בעת בהם מוס לירומא אבדר. וסמא מוס הושע אבן נון יהושע: וישלח אתם משה לתור את־ארץ כנען ויאמר אלהם עלו זה בנגב ועליהם את־ההר: ושלח יתהון משה דאלקא ית ארעא דכנען ואמר להון סקודא בדרומא ותסקון דטורא: פבעת בהם לירומא בלד כנעאן וקא להם אצעדו אולא אי אדארום. תם אצעדו אי אגבל: וראיתם את־הארץ מה־היא ואת־העם הישב

עליה החזק הוא הרפה המעט הוא אם־רב: ותחזון ית ארעא מא היא. וית עמא דיתבי עליה. התקף הוא אם חלש. הועיר הוא אם סני: ואנצרו אבדר מא הי. ולקום אקמין פיה. אהו שריד אם מסתרכי. אקליל הו אם כתיר: ומה הארץ אשר־היא ישב בה הטובה הוא אם־רעה ומה הערים אשר־היא ישב בהנה הבמחנים * אם במבצרים: ומא ארעא דהוא יתיב בה הטבא היא אם ביטא. ומא קרויא דהוא יתיב בהון. הבפצחין אם בברכין: ומא ארץ. ארי הו סאכנהא. אנירה הי אם רדייה. ומא אקרא. ארי הו סאכנהא. אפי ארבאין או פי חצון: ומה הארץ השמנה היא אם־רזה היטבה עין אם־אין והתחזקתם ולקחתם מפרי הארץ והימים ימי בפרי ענבים: ומא ארעא העתירה היא אם מסכניא. האית בה אילנין אם לא. ותתקפון ותפכון מאבא דארעא. וימא ימי בפרי ענבין: ומא הייה ארץ. אהי סמינה אם הזרא. והל פיהא שגר מגרום: אם לא. ותשרדו. וכדו מן תמדהא. והרא אפצל. איאם בכור לענב: ויעלו ויתרו את־הארץ ממדבר צן עד־רחב לבא חמת: וסליקו ואליקו ית ארעא. ממדברא דצין עד רחוב למטי חמת: פצעדו אראמו אבדר. מן ברייה צין אי רחוב אי חמאה: ויעלו בנגב ויבא עד־חברון ושם אחימן ששי ותלמי ילדי הענק וחברון שבע שנים נבנתה לפני צען מצרים: וסליקו בדרומא ואתו עד חברון. ותמן אחימן ששי ותלמי בני גברא. וחברון שבע שנים אתבניאת. קדם טאנים דמצרים: פצעדו אולא אי אדארום וגאול אי חבא ותם אחימן ששי ותלמי בני אגבאברה. וכאנת חבא קד בנית. קבל צאן מנבר: מצר בסבע סני: ויבאו עד־נחל אשכל ויכרתו משם זמורה ואשכול ענבים אחד וישארו במזט בשנים ומן הרמנים ומן

הַתַּיִנִּים: וְאֵתוֹ עַד נִחַל דָּאֲתָפְלָא. וְקִצּוֹ
 מִתַּמֶּן עֹבְרָתָא וְאֲתָפְלָא דְעֵנְבִין חֹר.
 וְנִטְלִיהִי בְּאַרְיָהּ בְּתֵרִין. וּמִן רְפוּנִיָּא וּמִן
 תִּינִיָּא: וְגֵאוֹ אִי וְאֲדָעֵנְקוֹד. פִּקְטֵעוּ מִן
 תֵּם חִבְלָה וְעֵנְקוֹד עֵנְבִי וְאַחֵר. וְחִמְלוּהִי פִי
 אֲדָהֵק פִּי מֵא בִין אֲתֵנִין. וּמִן אֲרֵמָאן וּמִן
 אֲתִין: לְמִקּוֹם הַהוּא קָרָא נִחַל אֲשֶׁפּוֹל עַל
 אֲדוֹת הָאֲשֶׁפּוֹל אֲשֶׁר־כָּרְתוּ מִשֵּׁם בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל: דָּאֲתָרָא הַהוּא. קָרָא
 נִחַל דָּאֲתָפְלָא. עַל עֵיסֶק אֲתָפְלָא.
 דִּקְצוֹ מִתַּמֶּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: פִּלְדֵּאךְ סְמִי
 לְמוֹצֵעַ וְאֲדָעֵנְקוֹד. בְּסִבְבָּ אֲעֵנְקוֹד.
 אֲדִי קִטְעוּ מִנָּה בְנֵי אִסְרָאֵל:
 וַיֵּשְׁבוּ מִתּוֹר הָאָרֶץ מִקֶּץ אַרְבַּעִים יוֹם:
 וְתָבוּ מִלֵּאֲלֵדָא אֲרַעָא. מִסּוּף אַרְבַּעִין
 יוֹמִין: פִּרְגֵּעוּ מִן רִיאָם אֲבֵלָד. בְּעַד
 אַרְבַּעִין יוֹמָא: וַיֵּלְכוּ וַיָּבֹאוּ אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־
 אֶהֱרֹן וְאֶל־כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֲדִי
 מִדְּבַר פֶּאֶרְן קִרְשָׁה וַיֵּשְׁבוּ אֹתָם דְּבַר
 וְאֶת־כָּל־הָעֵדָה וַיִּרְאוּם אֶת־פְּרִי הָאָרֶץ:
 וַאֲזָלוּ. וְאֵתוּ לֹות מֹשֶׁה וְלֹות אֶהֱרֹן. וְלֹות
 כָּל כְּנִשְׁתָּא דְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל. לְמִדְּבַרָּא
 דְּפֶאֶרְן דְּרִקָּם. וְאֲתִיבוּ יִתְהוֹן פִּתְגָמָא וְיֹת
 כָּל כְּנִשְׁתָּא. וְאֲחִזִּיאוּנוּנוּ יִתְאֲבָד־אֲרַעָא:
 פִּסְאֵרוֹ חֲתָא גֵאוֹ אִי מוֹסִי וְהֵרוֹן. וְסֵאִיר
 גִּמְאָעָה בְנֵי אִסְרָאֵל. אִי בְרִיָּהּ פֶּאֶרְן אִי
 רִקָּם. פֶּאֶנְאֲבוּחָם בִּאֲכָבֵר וְסֵאִיר
 אֲגִמְאָעָה. וְאוּרוּהֶם תִּמְרֵי אֲרַץ: וַיִּסְפְּרוּ
 לֹו וַיֹּאמְרוּ בָּאֵנוּ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר שְׁלַחְתָּנוּ
 וְגַם זִבְתָּ חֶלֶב וְדִבֶּשׁ הוּא וְזֶה־פְרִיָּהּ:
 וְאֲשַׁתְּעִיאוּ לִיה וַיֹּאמְרוּ. אֲתִינָא. דָּאֲרַעָא
 דְּשְׁלַחְתָּנָא. (כ"ג) דָּאֲשְׁלַחְתָּנָא וְאִף. עֲבָדָא
 חֶלֶב וְדִבֶּשׁ. הִיא וְדִין אֲבָה: פִּקְצוּ
 עֲדִיה וְקֵאוּ. צִרְנָא אִי אֲבֵלָד אֲדִי בַעֲתַת
 בְּנָא. וְחִקָּא. אֲנָה יִפִּיץ אֲלָבֵן וְאֶעֱסֵד.
 וְהִיא תִּמְרָה: אֲפֹס כִּי־עֲזוּ הָעָם הַיֹּשֵׁב
 בְּאָרֶץ וְהָעָרִים בְּצִרוֹת גְּדֹלַת מְאֹד וְגַם־
 יִדְדֵי הָעֵנֶק רָאִינוּ שָׁם: לְחֹזֶר אֲרִי תִּקְיָה
 עֲמָא. דִּיתִיב בְּאֲרַעָא. וְקֵרוּיָא. כְּרִיבָן
 רְבִרְבָן לְחֻדָּא. וְאִף בְּנֵי גִבְרָא חֲזִינָא תַּמֶּן:

כִּדָּא אֲנִי אֲקוּם לְמִקְיָמִין פִּיה עֲזִיזִין. וְאֲקֵרָא
 חֲצִינָה עֲצִימָה גִדָּא. וְאִיצָא אֲוֵלָד
 אֲגִבְאֲבֵרָה רָאִינָאֵהֶם תֵּם: עֲמִלְק יוֹשֵׁב
 בְּאָרֶץ הַנֶּגֶב וְהַחֲתִי וְהַיְבוּסִי וְהָאֲכָדִי יוֹשֵׁב
 בְּהָר וְהַכְּנַעֲנִי יוֹשֵׁב עַל־הַיָּם וְעַל־יַד הַיַּרְדֵּן:
 עֲמִלְקָאָה יִתִּיב בְּאֲרַע דְּרוּמָא. וְהַתָּאָה.
 וַיְבוּסָאָה וְאֲמוּרָאָה (י"ג) וְהַתָּאִי. וַיְבוּסָאִי
 וְאֲמוּרָאִי יִתִּיב בְּטוּרָא. וְכַנְעֵנָאָה יִתִּיב
 עַל יָמָא. וְעַל כִּיף יִרְדֵּנָא: אֲעִמְלָקָה
 מִקְיָמִין פִּי בִלְד אֲדָרוּם. וְאַחֲתִיָּין.
 וַיְבוּסִיָּין וְאַמּוּרִיָּין מִמִּזְמִין פִּי אֲגִבְל.
 וַיִּכְנַעֲנֵיָּין מִקְיָמִין עַד־יֵאֲבָחֵר. וְעַל־שֹׂאֵם
 אֲאֵרְדֵּן: וַיְהִים כָּלֵב אֶת־הָעָם אֶל־מֹשֶׁה
 וַיֹּאמֶר עֲלֵה נִעְלָה וַיִּרְשְׁנוּ אֹתָהּ כִּי־יָכוֹל
 נוֹכַח לָהּ: וְאַצִּית כָּלֵב. יֵת עֲמָא לְמֹשֶׁה.
 וַיֹּאמֶר. מִסֶּק נִסְקוּנִירַת יִתָּה. אֲרִי מִיכָּל
 נִפְוֹד קָה: פֶּאֶסְכַּת כָּלֵב אֲקוּם אִי קוֹל
 מוֹסִי (ט). וְקֵא. בֵּל נִצְעֵד צַעוּדָא וְנַחוּזָה.
 פֶּאֶנָּא נְטִיקָהֶם: וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־עָלּוּ
 עִמּוֹ אָמְרוּ לֹא נוֹכַח לַעֲלֹות אֶל־הָעָם כִּי־
 חֹזֶק הוּא מִמֶּנּוּ: וְגִבְרִיָּא. דִּסְדִּיקוּ עֲמִית
 אָמְרוּ. דָּא נִפְוֹד לְמִסֶּק לֹות עֲמָא. אֲרִי
 תִּקְיָה הוּא מִנָּנָא: וְאֲקוּם אֲדִין צַעֲדוּ מַעַה
 קֵאוּ. דָּא נְטִיק אֲנִי נִצְעֵד אִי אֲקוּם. דֹּאֲנָהֶם
 אֲשֶׁר מִנָּא: וַיֵּצִיאוּ דְּבַת הָאָרֶץ אֲשֶׁר־
 תָּרוּ אֹתָהּ אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. דֹּאֲמַר הָאָרֶץ
 אֲשֶׁר עֲבַרְנוּ בָּהּ לְתוֹר אֹתָהּ אֲרִץ אֲבֵלָת
 יֹשְׁבֵיהָ הוּא וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר־רָאִינוּ בְּתוֹכָהּ
 אֲנָשִׁי מַדּוּת: וְאִפִּיקוּ שׁוֹם בִּישׁ. עַל
 אֲרַעָא דֹּאֲלִידוּ יִתָּה. לֹות בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 לְמִימֵר. אֲרַעָא. דְּעֲבַרְנָא בָּהּ לֹאֲלֵדָא
 יִתָּה. אֲרַע מִקְטָלָא יִתְבָּהָא הִיא. וְכֵל
 עֲמָא. דְּחֲזִינָא בְּנוּהָ אֲנָשִׁין דְּמִשְׁחָן:
 וְאַכְרָנוּ שְׁנֵאֲעָה (ט) רִדִּיָּה. עַד־יֵאֲבֵלָד אֲדִי
 רִאֲמוּהָ. דְּבְנֵי אִסְרָאֵל וְקֵאוּ. אֲבֵלָד אֲדִי
 מִרְרָנָא פִּיהָ לְנִרוּמָה. הוּ בִלְד יִהְיֶה
 אֲהֵלָה. וְגִמִּיעַ אֲקוּם. אֲדִי רָאִינָאֵהֶם פִּיה
 דְּוִי מִסֵּאֲחָה: וְשָׁם רָאִינוּ אֶת־הַנִּפְּלִים
 בְּנֵי עֵנֶק מִן־הַנִּפְּלִים וְנָהִי כְּעִינֵינוּ כְּחַנְגִּים
 וְכֵן חֲזִינוּ כְּעִינֵיהֶם: וְתַמֶּן חֲזִינָא. יֵת

גִּבְרִיָּא. בְּנֵי־עֵנֶק מִן־גִּבְרִיָּא. וְהָיְנָא בְּעֵינֵי
נַפְשָׁא בְּקִמְצִין. וְכֵן הָיְנָא בְּעֵינֵיהוֹן :
וְרֹאִינָא תָם אַעְדּוּג. בְּנֵי אַגְבֹּאכְרָה מִן
עֲלוּגָהִם. וְצִרְנָא פִי עֵיוֹנָא כִּאֲגֹרָאד.
זְכֹרָאךְ כְּנָא פִי עֵיוֹנָהִם : וְתִשָּׂא כְּלִי־הַעֲדָה
וְיִתְּנוּ אֶת־קֹדֶם וְיִכְבוּ הָעַם בְּלִילָה הַהִוא :
וְאִרְיִמַת כָּל בְּנֵי־שָׂתָא. וְיִהְיוּ יָת קָדְחוֹן.
וְכִבּוּ עָמָא בְּלִילָיָא הַהִוא : תָם רַפְעַת
אֲגִמָּאעָה אֲצוּאתָהִם. וּבְכוּ פִיתְךָ אֲדִילָה :
וְיִלְנוּ עַל־מִשָּׁה וְעַל־אֶהְרֹן כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְיֹאמְרוּ אֲדָהֶם כְּלִי־הַעֲדָה לֹו־מִתְּנוּ בְּאֶרֶץ
מִצְרַיִם אוֹ בְּמִדְבָּר הַזֶּה לֹו־מִתְּנוּ :
וְאֶתְרַעְמוּ עַל מִשָּׁה וְעַל אֶהְרֹן. כָּל בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל. וְיֹאמְרוּ דְהוֹן כָּל בְּנֵי־שָׂתָא. דְּוִי
דְּמִיתָנָא בְּאֶרֶעָ דְּמִצְרַיִם. אוֹ. בְּמִדְבָּרָא
הַדִּין דְּוִי דְּמִיתָנָא : פִּתְדִּמְרוּ עַל־ מוֹסִי
וְהָרוֹן. גִּמָּאעָה בְּנֵי אֲסֵרָאִיל. וְקָאָה דָּהֶם.
יֹא לִיתָנָא מִתָּנָא פִי בְלַד מִצְרָ. אוֹ יֹא
לִיתָנָא מִתָּנָא פִי הָדָא אֲבֵר : וְלָמָּה יִהְיֶה
כִּבִּיא אֲתָנוּ אֶל־הָאֶרֶץ הַזֹּאת לְנַפֵּל בְּחֶרֶב
נִשְׁנוּ וְנִשְׁנוּ יִהְיוּ דְבִז הָדָא מִזְבִּיב לָנוּ שׁוּב
מִצְרַיִמָּה : וְדָמָא יִי. מִעֵיל יִתָּנָא. דְּאֶרֶעָ
הָדָא לְמַפֵּל בְּחֶרֶבָא. נִשְׁנָא וְנִשְׁפָּדָנָא יִהְיוּ
דְּבִזָּא. הָדָא טַב דָּנָא דְּנִתּוּב לְמִצְרַיִם :
וְלִם יִדְכֻלָּנָא אֵלָה. תִּלְךָ אֲבִלְד פִּנְקַע
בְּאַסִּיָּה. פִּיצִיר נִסְאָנָא וְאַטְפָּאנָא גְּנִימָה.
אַ אֵן אֲאַצְדַּח לָנָא אֲרֻגוּעַ אִי־מִצְרָ : וְיֹאמְרוּ
אִישׁ־אֶחָיו נִתְּנָה רֹאשׁ וְנִשְׁוּבָה מִצְרַיִמָּה :
וְיֹאמְרוּ גִבְרָה לְאַחֵיהִי. גְּמִי רִישָׁא וְנִתּוּב
לְמִצְרַיִם : תָם קָא בַּעֲצָהֶם דְּבַעֲקִין. גִּלְרִי
רִישָׁא וְנִרְגַּע אִי־מִצְרָ : וְיִפֵּל מִשָּׁה וְאֶהְרֹן עַל־
פְּנֵיהֶם לְפָנֵי כְּלִי־הַעֲדָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל : וְנִפֵּל
מִשָּׁה. וְאֶהְרֹן עַל־אֶפְיֵהוֹן. קָדָם. כָּל קָהֳלָא
בְּנֵי־שָׂתָא דְּבִנֵּי יִשְׂרָאֵל : פּוֹקַע מוֹסִי וְהָרוֹן
עַד־י. וְגִוְהָהִמָּא. בְּחִצְרָה גּוֹק גִּמָּאעָה בְּנֵי
אֲסֵרָאִיל : וְיִהְיוּ שָׁע בִּינֹון וְכָלֵב בִּן־יִפְנָה
מִן־הַתָּרִים אֶת־הָאֶרֶץ קָרְעוּ בְּגִדֵיהֶם :
וְיִהְיוּ שָׁע בִּר נֹון. וְכָלֵב בִּר יִפְנָה. מִן מֵאֲלָדִי
אֶרֶעָ. בּוֹעִי לְבוֹשֵׁיהוֹן : וְיִהְיוּ שָׁע אֲבֹן־נֹון.
וְכָלֵב אֲבֹן יִפְנָה. מִן רֹאִימֵי אֲבִלְד. כִּרְקָא

יֹא (כְּתֵר תּוֹרָה)

וְיֹאבֶהֱמָא : וְיֹאמְרוּ אֶל־כָּל־עַדָּת בְּנֵי־
יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר הָאֶרֶץ אֲשֶׁר עָבְרָנוּ בָּהּ
לְתוֹר אֲתָה מִזְבָּה הָאֶרֶץ מְאֹד מְאֹד :
וְיֹאמְרוּ. לְכָל בְּנֵי־שָׂתָא דְּבִנֵּי יִשְׂרָאֵל לְמִימְרָ.
אֶרֶעָ. דְּעָבְרָנָא בְּהִלָּאֵלָא יָתָה. טַבָּא
אֶרֶעָ לְחִדָּא לְחִדָּא : פִּקָּאָה. לְגִמָּאעָה בְּנֵי
אֲסֵרָאִיל קֹאֲדִין. אֲבִלְד. אֲדִי מִרְנָאָה
לְנִרּוּמָה. בְּלַד גִּיִּיד גִּדָּא גִדָּא : אִם־יִחְפֹּץ
בְּנֵי־יִהוָה וְיִהְיֶה אֲתָנוּ אֶל־הָאֶרֶץ הַזֹּאת
וְנִתְּנָה לָנוּ אֶרֶץ אֲשֶׁר־יְיָ הוּא זִבְתָּ חֶלֶב
וְדִבְשׁ : אִם רָעוּא בְּנָא (וִי־גִ מִן) קָדָם יִי.
וְיַעֲיֵל יִתָּנָא דְּאֶרֶעָ הָדָא. וְיִתְּנָה לָנָא.
אֶרֶעָ. דְּהִיָּא. עָבְדָא חֶלֶב וְדִבְשׁ : אֵן
כֹּאן לָדָה מִרְאָד פִּינָא. אֲדִכְלָנָאָה וְוִהְבָּה
לָנָא. בְּלַד יִפִּין אֲדָבֹן וְאַעֲסֵל : אֲךָ בִּיהוָה
אֶל־תִּמְרְדוּ וְאַתֶּם אֶל־תִּירָאוּ אֶת־עַם
הָאֶרֶץ כִּי־דַחֲמִנוּ הֵם סָר צִלָם מֵעֲלֵיהֶם
וְיִהְיֶה אֲתָנוּ אֶל־תִּירָאִים : בְּרִם בְּמִימְרָא
דִּי־י. לֹא תִמְרְדוּן. וְאַתָּוֹן. לֹא תִדְחִלּוּן
מִן עָמָא דְּאֶרֶעָ. אֲדִי בִידָנָא מְסִירִין.
(*) עָרָא תּוֹקְפָהוֹן מִנְהוֹן. וְיִמְרָא דִּי־י
בְּסַעֲדָנָא לֹא תִדְחִלּוּן מִנְהוֹן : אֲמָא עַל־י
אֵלָה פִּלָּא תִתְדַמְרוּן. וְלֹא תִכְאֲפוּן אֲהֵל
אֲבִלְד. לֹאֲנָהֶם טַעֲאֲמָנָא. וְסִיזוֹל צִלָהֶם
עֲנָהֶם. (י) וְאַלָּה מַעֲנָא לֹא תִכְאֲפוּהֶם :
וְיֹאמְרוּ כְּלִי־הַעֲדָה לְרִגּוּם אֲתָם בְּאַבְנִים
וְכִבּוּד יִהְיֶה גִרָּאָה בְּאַהֵל מוֹעֵד אֶל־כָּל־
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל : וְיֹאמְרוּ כָּל בְּנֵי־שָׂתָא. לְמִרְגָם
יִתְּהוֹן בְּאַבְנֵיָא. וְיִקְרָא דִּי־י. אֲתָגְלִי בְּמִשְׁכַּן
זְמָנָא. לְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל : פִּכָּאָד גְּמִיעַ
אַשְׁעִיב. אֵן יִרְגִּמוּהִמָּא (י) בְּאַחֲגֹאֲרָה. תָם
צִהֵר נֹור אֵלָה. פִי כִבָּא אֲמַחְצֵר. לְגִמִּיעַ
בְּנֵי אֲסֵרָאִיל :

פ

וְיֹאמֵר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה עַד־אַנָּה יִנְאַצְנִי
הָעָם הַזֶּה וְעַד־אַנָּה לֹא־יֵאֱמִינוּ בִּי כָּל־
הָאֲתוֹת אֲשֶׁר עָשִׂיתִי בְּקִרְבּוֹ : וְיֹאמֵר יִי
לְמֹשֶׁה. עַד אֵימָתִי יִהְיוּ מִרְגָּזִין קָדָמִי עָמָא
הַדִּין. וְעַד אֵימָתִי לֹא יִחִימֵנוּ בְּמִימְרֵי.
כָּלֵב אֲתִיָּא. דְּעָבְדִּית בִּינִיהוֹן : פִּקָּא אֵלָה
לְמוֹסִי. אִי כִם יַעֲצוּנִי הוֹלֵאִי אֲקוּם. וְיֹאִי

(*) בְּנֵי לִ"ג אֲנִין.

כֹּס לֹם יוֹמָנוּן בִּי. מִעַ גְּמִיעַ אֵיאוֹת. אֵתִי
צִנְעָתָהּא פִּי מֵא בִּינָהֶם: אֶפְנוּ בְּדָבָר
וְאֹרִישָׁנוּ וְאֵעֲשֶׂה אֶתְךָ לְגֹי־גְדֹל וְעֵצוֹם
מִמֶּנּוּ: אֲמַחֲנוּן בְּמוֹתָא וְאִשְׁצִינֹן. וְאֵעֲבִיד
יְתָךְ. לָעַם רַב וְתִקְיָה מִנְּהוֹן: יִסְתַּחֲקוּן אֵן
אֲצִרְבָּהֶם^(*) בְּאֹבָא וְאִקְרַצְהֶם. וְאִנְעַל מִנְּךָ.
אִמָּה אֲכַתֵּר וְאֵעֲצֵם מִנְּהֶם: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה
אֶל־יְהוָה וְשָׁמְעוּ מִצְרִים כִּי הֵעֲלִיתָ בְּכַחֲךָ
אֶת־הָעָם הַזֶּה מִקֶּרְבּוֹ: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה קְדָם
יְיָ. וַיִּשְׁמָעוּן מִצְרָאִי. דְּאִסְיָקְתָּא בְּחִידָךְ. יְתָ
עֲמָא הֲדִין מִבִּינִיהוֹן: פִּקְאֵד מוֹסִי לֵלֵה.
וַיִּסְמָעוּן אֲמַצְרִיוֹן. אֲדִי אֲצַעֲדָת הוֹדָאִי
אֶקוּם מִן בִּינָהֶם בְּקִדְרָתְךָ: וַאֲמָרוּ אֲדִי
יֵשֶׁב הָאָרֶץ הַזֹּאת שָׁמְעוּ בִּי־אֶתָּה יְהוָה
בְּקֶרֶב הָעָם הַזֶּה אֲשֶׁר־עֵין בְּעֵין נִרְאָהוּ־
אֶתָּה יְהוָה וְעֵנְנְךָ עָמַד עֲלֵיהֶם וּבַעֲמֹד
עָנָן אֶתָּה הִלַּךְ לִפְנֵיהֶם יוֹמָם וּבַעֲמֹד אֵשׁ
לַיְלָה: וַיִּמְרוּן. לִיתִיב אֶרְעָא הָדָא. דְּשָׁמְעוּ
אֲדִי אֶת־יְיָ. שְׂכִינְתָךְ שְׂרִיא בְּנוּ עֲמָא
הֲדִין. דְּבִעֲנִיָּהוֹן חֲזוּ^(**) חֲזוֹן שְׂכִינְתָּ יִקְרָךְ
יְיָ. וְעֵנְנְךָ מִטָּל עֲלִיָּהוֹן. וּבַעֲמֹדָא דְּעֵנְנָא.
אֶת־מִדְּבַר קְדָמִיָּהוֹן בִּימָמָא. וּבַעֲמֹדָא
דְּאִישְׁתָּא בְּלִיָּא: פִּיקוּדוֹן מִעַ אַהֲל הוֹדָא
אֲבִדָּה. אֲדִי־סָמְעוּ אַנְךְ אֵלֵה. נוֹרֶךְ פִּי מֵא
בִּין הוֹדָאִי אֶקוּם. עֵין בְּעֵין יְרוּנָה. וְנִמְאֲמַךְ
הַ* מִקִּים עֲדִיהֶם^(*). וּבַעֲמֹד גִּמָּאם תִּסִּיר בִּין
יְדֵיהֶם נִהַאֲדָא. וּבַעֲמֹד נֹאֵר לֵילָא:
וְהִמָּתָה אֶת־הָעָם הַזֶּה פְּאִישׁ אַחֵד וַאֲמָרוּ
הַגֹּיִם אֲשֶׁר־שָׁמְעוּ אֶת־שְׁמֶךָ לֵאמֹר:
וְתִקְטִיל. יְתָ עֲמָא הֲדִין בְּנוֹבְרָא חֵד.
וַיִּמְרוּן עֲמָמִיא. דְּשָׁמְעוּ יְתָ שִׁמְעָ גְבוּרָתָךְ
לְמִימָר: פֹּאֲדָא קִתְּלָתָהֶם אֲגִמְעִין כְּרֹגֵל
וְאֶחָד. קֵא גְמִיעַ אֲמָם אֲדִי סָמְעוּ אֲכַבְאֲרֵךְ
הֲדָה קֵאִילִין: מִבְּלָתִי יִכְלָת יְהוָה לְהַבִּיא
אֶת־הָעָם הַזֶּה אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נִשְׁבַּע
לָהֶם וַיִּשְׁחָטֶם בְּמִדְּבָר: מִדְּלִית יוֹכְדָא
קְדָם יְיָ. לֹאֲעֲדָא יְתָ עֲמָא הֲדִין. לֹאֲרַעָא
דְּקִיִּים לְהוֹן. וְקִטְלָנוּן בְּמִדְּבָרָא: מִמָּא

(*) י' רבתי

לֹם יִטְיָק אֲרַב. אֵן יִדְכָל הוֹלָאִי אֶקוּם. אִי
אֲבִלָר אֲדִי וְעִדְהֶם בָּהּ^(*). פִּקְתְּלָהֶם פִּי
אֲבִר: וְעִתָּה יִגְדִּלְנָא כַּח אֲדִנִי פֹאֲשֶׁר
דְּבִרָתָ לֹאֲמָר: וּבָעֵן. סְגִי כְעֵן חִילָא קְרָמָךְ
יְיָ. כִּמָּא דְּמִלִּידָתָא לְמִימָר: וַאֲאֵן. יְתָבִין
עֲצֵם קִדְרָתְךָ יֹא רַב. כִּמָּא קִלָּת לִי^(**):
יְהוָה אֲרָךְ אֲפִים וּרְבִי־חֶסֶד נִשְׂא עֲזוֹן וּפִשְׁעַ
וְנִקְהָ לֹא יִנְקָה פִּקְר עֲזוֹן אֲבוֹת עַל־בָּנִים
עַל־שְׁלֹשִׁים וְעַל־רַבְעִים: יְיָ. מִרְחִיק רִגְנוּ
וּמִסְגִּי לְמַעַבְר טָבוֹן. שְׂבִיק דְּעֵזוֹן וְדִמְרוּד.
סָדָה לְדִתִּיבִין לְאֹרִיתִיָּה וְלִדְרָא תִּיבִין
לֹאֲמָזְבִּי. מִסְעֵר. חֲזִיבִי אֲבָהֵן עַל בְּנִין מְרָדִין.
עַל־דִּרְתָּאִיתָא וְעַל־דִּרְבִּיעָאִי: אַנְךְ אֵלֵה.
טוֹיֵר אֲמַהֲל כְּתִיר אֲפַצֵּד. גֹּאֲפֵר אֲדִנָּב
וְאִגְרָם. וַיְבִרִי וְדֹא יִבְרִי. מִטָּאֵב בְּדִנּוּב
אֲאִבָּא מִעַ אֲבִנִין. וְאֶתְנֹאֵת וְאִרְוֹאֲבַע^(*):
סִלְחָנָא לְעֵזוֹן הָעָם הַזֶּה בְּגִדֵּל חֶסֶדְךָ
וּכְאֲשֶׁר נִשְׁאֶתָּה לְעָם הַזֶּה מִמִּצְרַיִם וְעַד־
הַנֵּה: שְׂבוּק בָּעֵן. לְחֻבִּי. עֲמָא הֲדִין
בְּסִגִּיאוֹת טָבוֹתְךָ. וּכִמָּא דְּשִׁבְקָתָא לְעֲמָא
הֲדִין. מִמִּצְרַיִם וְעַד בָּעֵן: אֲצַפַּח דִּנָּב
הוֹדָאִי אֶקוּם בְּכִתְרָה פִּצְדָךְ. וּכִמָּא
אֲחַתְמַלָּת לָהֶם. מִן מִצְר וְאִי אֲאֵן:
וַיֹּאמֶר יְהוָה סִלְּחָתִי בְּדִבְרֶךָ: וַאֲמָר יְיָ.
שְׂבִיקִית בְּפִתְגָמְךָ: קֵא אֵלֵה. קֵד צַפַּחַת
עֵנָהֶם אֲמַעֲגִלָּה כִּמָּא קִלָּת^(**): וְאֹדָם
חִי־אֲנִי וַיִּפְלָא כְּבוֹד־יְהוָה אֶת־כְּדִי־הָאָרֶץ:
וּבְרָם קִיִּים אֲנָא. וּמִלִּיא יִקְרָא דִּי־יְתָ
כָּל אֶרְעָא: וְלִכֹּן וּבִקְאִי אֲדֹאִים. וְנוֹרִי
אֲדִי יִמְלָא גְמִיעַ אֲעָאם: כִּי כְּלִי־אֲנָשִׁים
הָרֵאִים אֶת־כְּבֹרִי וְאֶת־אֲתָתִי אֲשֶׁר־
עֲשִׂיתִי בְּמִצְרַיִם וּבְמִדְּבָר וַיִּנְסוּ אֶת־יְהוָה
עֲשֶׂר פְּעָמִים וְלֹא שָׁמְעוּ בְּמוֹלִי: אֲדִי
כָּל גּוֹבְרִיא. דְּחֲזוּ יְתָ יִקְרִי וַיְתָ אֲתוֹתִי.
דְּעִבְרִית בְּמִצְרַיִם וּבְמִדְּבָרָא. וְנִפְסִיאוּ
קְדָמִי. דִּנְן עֲשֶׂר זְמָנִין. וְלֹא קִבְּלוּ
לְמִימָרִי: אֵן גְּמִיעַ אֲרַגֵּא. אֲדִי רֹאוּ כְּרָמִי
וְאִיאוֹתִי. אֵתִי צִנְעָתָהּא פִּי מִצְר וּפִי

אלבר

חלק הרקדוק. (ב) אשר עין בעין נראה. נראה הכלל שהבינוני לומר בסגול ולנקבה בקמץ. ובא זה בקמץ לומר ויתכן לומר כי הוא פועל עבר לא בינוני ואם נראה בעבור אחת ה' נראה הוא נסתר והוא רמז אל הכבוד ופ' אתה ה' נראה. (מהריב"ש: ג) סלח נא הנעיא בלמ"ד לא בסמך ככל התינאן וב"כ הרמ"ל וב"ה בירושלמיים:

אֲבָר. וַאֲמַת־חֲנוּנִי הִדָּה אֲמַרְהָ אֶעֱשֶׂה אֲרָה^(י).
וּלֹם יִקְבְּרוּ אֲמָרִי: אִם־יִרְאוּ אֶת־הָאָרֶץ
אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְתָּם וּבְר־מִנְאֲצִי לֹא
יִדְאוּהָ: אִם יִחְזוּן יֵת אֶרְעָא. דְּקִי־יִמִּית
לְאַבְהִתְהוֹן. וְכָל דְּאֶרְגִּיזוּ קִדְמִי לֹא
יִחְזוּנָה: אֵן רֹאוּ אֲבִלְד. אֲדִי אֶקְסַמַּת
לְאַבְאִיהֶם. וְכֹדֹאךְ כָּל מֶן יַעֲצִינִי לֹא
יִדְאֶה^(כ): וְעַבְדִּי כָּלֵב עֵקֵב הֵי־תָהּ רוּחַ
אַחֲרֵת עִמּוֹ וַיִּמְלֵא אַחֲרֵי וְהִבִּי־אֲתִיו
אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־בָּא שְׂמָה וְזָרְעוּ יוֹרְשָׁנָה:
וְעַבְדִּי כָּלֵב. הִלָּף דִּהְיוֹת. רוּחַ אוֹחֲרִי^(יג)
אַחֲרִי עֲמִיה. וְאֲשִׁלִּים בְּתֵר דִּחְלָתִי.
וְאֶעֱלֶנֶיהָ. לְאֶרְעָא דְּעָאֵל דִּתְמֹן. וּבְנוֹהִי
יִירֶתְנוּנָה^(יד) יוֹרְתִינָה^(טו) יִתְרִכִינָה^(טז):
וְאִמָּא עַבְדִּי כָּלֵב. פְּגוּזָא מָא כֹּאֵן לֹה
רֹאִי אֲבִר. אַתְּבַע בְּהַ טֹאעֲתִי. לֹאֲדַבֵּלָהּ
אִי־אֲבִלְד אֲדִי צֹאֵר אִיהָ. וְלִנְסִלָהּ יוֹרְתָהּ:
וְהַעֲמִלְקִי וְהַפְּנִעֵנִי יוֹשֵׁב בְּעַמְּקִי מִחֵר פְּגוּ
וְסַעֲדוּ לָכֶם הַפְּדִי בְּרִיךְ יִם־סוּף: וְעַמְּלִקָּאָה
וּבְנִעֲנָאָה יִתִּיב בְּמִישְׁרָא. מִחֵר. אַתְּפִנוּ
וְטוּלוּ לָכֹן. לְמַדְבְּרָא אוֹרְחָ יִמָּא דְּסוּף:
וְשֹׁאֵן פֹּלְדוּמֵן גֵּד וְאֶרְחֵנוּ. אִי־אֲבִר טְרִיק
בַּחֲר אֶקְלוּם^(יז): פ

וַיִּדְבֹּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר:
וּמִלִּיל יִי. עִם מֹשֶׁה וְלֹאֲהֲרֹן לְמִימֵר: תִּם
כֹּלִם אֵלֶּה מוֹסִי וְהָרוֹן תְּכַלִּימָא: עַד־מָתִי
לַעֲדָה הִרְעָה הַזֹּאת אֲשֶׁר הִפָּה מַלְּיָנִים
עָלַי אֶת־תִּלְלוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הִפָּה
מַלְּיָנִים עָלַי שְׁמַעְתִּי: עַד אִפְתִּי. לְכַנְשֵׁתָא
בְּשֵׁתָא הָדָא. דְּאֶנּוֹן מִתְרַעֲמִין עָלַי. יֵת
תוֹרַעְמַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. דְּאֶנּוֹן מִתְרַעֲמִין.
עָלַי שְׁמִיעַ קִדְמִי: אִי כִם אֲבָקִי הִדָּה
אֲנִמְאָה אֲרִדִּיָּה. אֲדִי דְמֶרֶת אִמָּה
עָלִי^(יח). לְקַד סַמְעַת תְּדִמֵר בְּנֵי אִסְרָאִיל.
אֲדִי תְדִמְרוּ עָלִי: אֲמַר אֱלֹהִים חִי־אֲנִי
נֶאֱמַר־יְהוָה אִם־לֹא כֹאֲשֶׁר דִּבַּרְתֶּם בְּאֲזִנִּי
כֵּן אֶעֱשֶׂה לָכֶם: אִימֵר דְּחוּן. קִיִּים אֲנִי
אֲמַר יִי. אִם לֹא. כֹּמָא דְּמִלְקִתוֹן קִדְמִי.

כָּן אֶעֱבִיד לָכֹן: אֲלֹא קֹל דְּהֵם. וּבִקְאִי
אֲדֹאִים יִקּוֹל אֵלֶּה. אֵן לֹם אֲצַנַע בְּכֶם. כֹּמָא
קִלְתֶּם בַּחֲצֵרְתִּי: בְּמַדְבֵּר הַזֶּה יִפְלֹן
פְּגִרִיכֶם וְכָל־פְּקָרִיכֶם לְכָל־מַסְפָּרְכֶם
מִבֵּין עֲשָׂרִים שָׁנָה וּמַעֲדָה אֲשֶׁר הִלִּינְתֶּם
עָלַי: בְּמַדְבְּרָא הָרִין. יִפְלֹן פְּגִרִיכֹן. וְכָל
מִנְיָנִיכֹן לְכָל הוֹשִׁפְנִכֹן. מִכָּר עֲשָׂרִין
שָׁנִין וְדַעֲיָדָא. דְּאַתְרַעְמָתוֹן עָלַי: וְפִי
הָדָא אֲבִר תִּקַּע אֲנִסְאֲדָכֶם. מֶן כָּל־מַעֲדוֹד
וּמַחֲצֵא מִנְכֶם^(יט). מֶן אֲבֹן עֲשָׂרִין סָנָה
פְּצֹאֲעֵדָא. כֹּמָא תְּדִמְרַתֶּם עָלִי: אִם־
אַתֶּם תִּבְּאוּ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁאֲתִי
אֶת־יָדִי לְשָׁכֵן אַתְּכֶם בְּהָ בִּי אִם־כָּלֵב
בְּנִי־יִפְנֶה וַיְהוֹשֻׁעַ בֶּן־נּוּן: אִם אַתּוֹן תִּיעֲלֹן
לְאֶרְעָא. דְּקִי־יִמִּית בְּמִימְרִי. לֹאֲשֶׁרָאָה
יִתְכּוֹן בְּהָ. אֶלְהִין כָּלֵב בְּרַ יִפְנֶה. וַיְהוֹשֻׁעַ
בְּרַ נּוּן: אֵן אַנְתֶּם דְּכִלְתֶּם אֲבִלְד. אֲדִי
אֶקְסַמַּת בֹּאֲמִרִי^(כ). אֵן אִסְכְּנִכֶם פִּיהָ.
אֲלֹא כָּלֵב אֲבֹן יִפְנֶה. וַיְהוֹשֻׁעַ אֲבֹן נּוּן:
וְטַפְכֶּם אֲשֶׁר אֲמַרְתֶּם לְבֹזִי הִיָּה וְהִבִּי־אֲתִי
אַתֶּם וַיִּדְעוּ אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר מֵאִסְתֶּם
בְּהָ: וְטַפְלָכֹן. דְּאַמְרַתוֹן לְבֹזָא יְהוֹן.
וְאֶעִיד יְתְּהוֹן. וַיִּדְעוּן^(כא) וַיִּחְזוּן^(כב) יֵת
אֶרְעָא. דְּקִצְתוֹן בְּהָ: וְאִטְפֹּאכֶם. אֲדִי
קִלְתֶּם^(כג) אַנְתֶּם יִצִּירוּ גְּנִימָה. פֹּאֲנִי
אֲדְכִלְהֶם. חֲתָא יַעֲרֹפּוֹן פְּצִירָה אֲבִלְד.
אֲדִי זִהְרַתֶּם פִּיהָ: וּפְגִרִיכֶם אַתֶּם יִפְלֹן
בְּמַדְבֵּר הַזֶּה: וּפְגִרִיכֹן דִּי־כֹן. יִפְלֹן
בְּמַדְבְּרָא הָרִין: אִמָּא אֲנִסְאֲדָכֶם אַנְתֶּם.
פִּתְקַע פִּי חֹדָא אֲבִר: וּבְנִיכֶם יְהוֹ
רַעִים בְּמַדְבֵּר אַרְבַּעִים שָׁנָה וְנִשְׁאֹן
אַתְּזִנּוּתִיכֶם עַד־תֶּם פְּגִרִיכֶם בְּמַדְבֵּר:
וּבְנִיכֹן. יְהוֹן מֵאַחֲרִין בְּמַדְבְּרָא אַרְבַּעִין
שָׁנִין. וַיִּקְבְּלוּן יֵת חוֹבִיכֹן. עַד דִּיסוּפּוֹן
פְּגִרִיכֹן בְּמַדְבְּרָא: וּבְנִיכֶם. יִקְסוּן
תֹּאִיְהִין פִּי אֲבִר אַרְבַּעִין סָנָה. וַיַּחֲמְדוּן^(כד)
מִגִּיאֲנָכֶם. אִי פְּנֹא אֲנִסְאֲדָכֶם פִּי אֲבִר:
בְּמַסְפָּר הַיָּמִים אֲשֶׁר־תִּרְתֶּם אֶת־הָאָרֶץ
אַרְבַּעִים יוֹם יוֹם לְשָׁנָה יוֹם לְשָׁנָה תִּשְׁאֹן

את

(י) יתיר י"ד

חלק הדקדוק. ד) כן אעשה לכם. התיגון חיבת כן במארכה. ותי' אעשה במפהא: ה) והביאתי אהם. בא מלה בעין הפעל.

אֶת־עֲוֹנֹתֵיכֶם אַרְבָּעִים שָׁנָה וַיִּדְעֶתֶם
אֶת־תְּנוּאַתִּי: בְּמִנֵּי יוֹמָא דְאֵלִיתָּו
יֵת אֶרְעָא אַרְבַּעִין יוֹמִין יוֹמָא לִשְׁתָּא
יוֹמָא לִשְׁתָּא תִקְבְּלוֹן יֵת חֻבִּיכוֹן .
אַרְבַּעִין שָׁנִין וַתִּדְעוּן יֵת דְאֶתְרַעְמַתָּו
עָלֵי: בִּאֲחֵצָא אֲיִיָּאם . אֲדִי רַמְתִּם
אֲבִלְד פִּיהָ אַרְבַּעִין יוֹמָא לְכָל יוֹם סָנָה.
תַּחֲמִדוֹן אוֹזֹאֲרַכֶּם . אִי תַמָּאם אַרְבַּעִין
סָנָה כח). פִּתְעָרְפוֹן מוֹצֵעַ אַעֲנֹאֲתִי כט):
אֲנִי יְהוָה דְּבִרְתִּי אֶסְלֹא וְאֵת אַעֲשֶׂה
לְכַל־הָעֵדָה הָרַעָה הַזֹּאת הַנּוֹעֲדִים עָלֵי
בְּמִדְבָּר הַזֶּה יִתְמוּ וְשֵׁם יִמְתּוּ: אֲנָא יי
גִזְרִית בְּמִימְרִי . אִם לֹא דֹא אַעֲבִיד . לְכָד
כְּנִשְׁתָּא בְּשִׁתָּא הָדָא דְאֶזְדַּמְנוּ עָלֵי.
בְּמִדְבָּרָא הָדִין יִסּוּפוּן וְתַמָּן יָמוּתוּן: אֲנָא
אֵלֹה קִדְתָּ דְאֵךְ וְאַצְנַעָה ל). בְּגִמְעָה הִדָּה
אֲגַמְעָה אֲרִדִּיָּה . אֲמַגְתַּמְעָה עָלֵי . פִּי
הָדָא אֲבִר יִפְנוֹן בִּאֲמוֹת: וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־
שָׁלַח מֹשֶׁה לְתוֹר אֶת־הָאָרֶץ וַיָּשֻׁבוּ
וַיִּלְוֵנוּ* עָלֵינוּ אֶת־כְּלִי־הָעֵדָה לְחֻצִּיא דְּבָה
עַל־הָאָרֶץ: וְגוֹבְרִיא דְשָׁלַח מֹשֶׁה לֹא־לָא
יֵת אֶרְעָא וְתָבוּ . וְאֶרְעִימוּ עֲלוּהִי יֵת כָּל
כְּנִשְׁתָּא . לֹא־פָקָא שׁוּם בִּישׁ עַל אֶרְעָא:
וְאַרְגָּא אֲדִי בַעַת בְּהֶם מוֹסִי לִירוּמוֹ
אֲבִלְד . פִּרְגַּעוּ וּדְמָרוּ עֲדִיהֲגִמְעָה אֲגַמְעָה.
וְאַכְרָגוּ שְׁנֹאעָה עָלֵי אֲבִלְד: וַיִּמְתּוּ
הָאֲנָשִׁים מוֹצֵאֵי דְבִת־הָאָרֶץ רַעָה בְּמִגְפָּה
לְפָנֵי יְהוָה: וַיָּמִיתוּ גוֹבְרִיא דְאֶפִּיקוּ שׁוּם
בִּישׁ עַל אֶרְעָא . בְּמוֹתָנָא קָדָם יי:
פִּמַּאת אוֹרֵאִיךְ אֲרַגָּא . בִּאֲצִדָּאם בִּין
יְדֵי אֵלֹה: וַיַּחֲשׂוּעַ בְּיָגוֹן וּכְלָב בְּיִפְנָה
חַיּוֹ מִן־הָאֲנָשִׁים הָהֶם הַהֲלָכִים לְתוֹר
אֶת־הָאָרֶץ: וַיַּחֲשׂוּעַ בְּרִנּוֹן . וְכָלֵב בְּרִ
יִפְנָה . אֶתְקִימוּ מִן גּוֹבְרִיא הָאֲנּוֹן . דְּאֶזְלוּ
לֹא־לָא יֵת אֶרְעָא: וַיַּחֲשׂוּעַ אֲבִן נוֹן.
וְכָלֵב אֲבִן יִפְנָה . עֲאִשׁוּ מִן גַּמְלָה אֲרַגָּא.
אֲדִי מִצּו לִירוּמוֹ אֲבִלְד: וַיִּדְבֵּר מֹשֶׁה
אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל־כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וַיִּתְּאֲבְלוּ הָעָם מְאֹד: וּמִלִּיר מֹשֶׁה יֵת

פִּתְגַּמְיָא הָאָרֶץ . עִם כָּר (י"ג לְכָד) בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל . וְאֶתְאֲבְלוּ עִמָּא לְחֵדָא: וְלִמָּא
כָּלֶם מוֹסִי בְּחֵדָא אֲבִלְדָּאם . גַּמְאָעָה בְּנֵי
אֲסִרָאִיל . פַּחוֹן אֲקוּם גִּדָּא: וַיִּשְׁכְּמוּ בְּבִקָּר
וַיַּעֲדוּ אֶל־רֹאש־הָהָר לְאֹמֵר הֲנִנּוּ וְעֲלִינוּ
אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־אָמַר יְהוָה כִּי חֲטִאֲנוּ:
וְאֶקְדִּימוּ בְּצִפְרָא . וּסְלִיקוּ לְרִישׁ מוֹרָא
לְמִימְרִי . הָא אֲנַחְנָא סְלִקִּין . לֹא־תָרָא.
דְּאֹמֵר יי אֲרִי חֲבִנָּא: וְאֶדְלָגוּ בִּאֲגִדָּא.
וַצַּעְדוּ אֲלֵי רֹאם אֲגַבֵּל וְקָלָא . הָא נַחַן
צִאֲעִדִּין . אִי אֲמוֹצֵעַ . אֲדִי אֲמַרְנָא אֵלֶּה ל)
פִּקָּד אֲכַטְאֲנָא: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לְמָה זֶה
אַתֶּם עֹבְרִים אֶת־פִּי יְהוָה וְהוּא לֹא
תַצְלַח: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לְמָה דָּנִן . אַתּוֹן
עֹבְרִין עַל גִּזְרֵת מִימְרָא דִּי . וְהִיא לֹא
תַצְלַח: קָל לָהֶם מוֹסִי . יִא קוּם לֹא
תִתְנַאֲזוּ אֹמֵר אֵלֹה . פִּאֲנָהָ לֹא תִנְגַּח:
אֶל־תַּעֲלוּ בִּי־אֵין יְהוָה בְּקִרְבְּכֶם וְלֹא
תִנְגְּפוּ לְפָנֵי אֲיִבֵּיכֶם: לֹא תִסְקוּן . אֲרִי
זֵית שְׁכִינָתָא דִּי בִינִיכוֹן . וְלֹא תִתְבָּרוּן .
קָדָם בַּעֲלֵי דְבִבִּיכוֹן: לֹא תַצַּעְדוּ . אִן
נֹר אֵלֹה לִים הוּ מַעֲכֶם . וְלֹא תִנְצַדְמוּ
בִּין יְדֵי אַעֲדֵאִיכֶם: כִּי הָעִמְלָקִי וְהַבְּנִעֲנִי
שֵׁם לְפָנֵיכֶם וְנִפְלְתֶם בְּחֶרֶב כִּי־עַלְיָן
שְׁבַתֶּם מֵאַחֲרֵי יְהוָה וְלֹא־יְהִיָּה יְהוָה
עִמָּכֶם: אֲרִי עִמְדָקָאָה וְכִנְעֵנָאָה תַמָּן
קְדַמִּיכוֹן . וְתַפְלּוֹן בְּחֶרֶבָא . אֲרִי עַד כֵּן
תִּבְתּוֹן מִבְּתַר פּוֹלְחָנָא דִּי . וְלֹא יְהִי
מִימְרָא דִּי בְּסַעֲדָכוֹן: פִּאֵן אַעֲמַקָּה
וְאֲכַנְעֵנִין תֶּם בִּין אִידִיכֶם . פִּתְקַעוֹן
בְּאַסִּיף . לֹאֲנַכֶם רִגַּעְתֶּם עֵן טֹאעָה אֵלֹה .
פִּלָּא יְכוֹן אֵלֹה מַעֲכֶם: וַיַּעֲפְלוּ לַעֲלוֹת
אֶל־רֹאשׁ הָהָר וְאַרְוֹן בְּרִית־יְהוָה וּמֹשֶׁה
לֹא־מָשׁוּ מִקֶּרֶב הַמַּחֲנֶה: וְאַרְשָׁעוּ . לְמַסַּק
לְרִישׁ מוֹרָא . וְאַרְוֹן קִימָא דִּי וּמֹשֶׁה .
לֹא עֲדוּ מִגּוֹ מִשְׁרִיתָא: פִּאֲעַתְדוּ ל)
וַצַּעְדוּ אֲלֵי רֹאם אֲגַבֵּל . וַצַּנְדוּק עַהֲרָ אֵלֹה
וּמוֹסִי . לִם יִזּוּדָא מִן וּסְט אַעֲסַכֵּר: וַיִּרְד
הָעִמְלָקִי וְהַבְּנִעֲנִי הַיֹּשֵׁב בְּהָר הַהוּא וַיִּכּוּם

ויכתום

(*) וילינו קרי

חלק הדקדוק. ו) הננו ועלינו. בדגש שני הנונין ובסגול הראשונה ובמסור' ב' דגשין וזה א' כהם. (מהריב"ש)

ההין: או לדברא תעביד מנחתא. סולתא תרין עשרונין. דפידא במשה תלתות הינא: ולאכבש^(ל) תקרב מן אבר עשרין סמר. מלתות בתלת קסט דהן: ויין לנסך שלשית ההין תקריב ריח ניחח ליהוה: וחמרא לנסכא תלתות הינא. תקריב לאתקבדא ברעוא קדם יי: וכמר לאמזאג תלת קסט תקרבה מרציא מקבולא לדה: וכייתעשה בן בקר ענה אוזבה לפלא נדר או שלמים ליהוה: וארי תעביד פר תורי עלתא או נכסת קודשיא. לפרשא נדרא או נכסת קודשיא קדם יי: ואדא צנעת מן אבקר צעידה או דבחא. תסויג נדרא או סדאמה לדה: והקריב על פון הבקר מנחה סלת שלשה עשרנים בלוג בשמן חצי ההין: ויקריב על פר תורי מנחתא. סולתא תלתא עשרונין. דפיד במשה פלגות הינא: פיקרב מעה מן אבר. תלאתה עשור סמר. מלתות בנצף קסט דהן: ויין תקריב לנסך חצי ההין אשה ריח ניחח ליהוה: וחמרא. תקריב לנסכא פלגות הינא. קורבן דמתקבד ברעוא קדם יי: וכמר קרבה לאמזאג נצף קסט. מקבול מרציא לדה: פכה יעשה לשור^ו האחד או דאיד האחד או דשה בכפשים או בעזים: פדין יתעביד. לתורא חד. או לדברא חד. או דאמר באמריא או בעזיא: כדאך יצנע. מע כל רת. ומע כל כבש. ומע כל ראם מן אצאן או מן אמאעז: בפספר אשר תעשו פכה תעשו לאחד פמספרם: פמנין דתעבדון: פדין תעבדון לאחד פמנינהון^(י) פמנינהון: בחסב אחצא מא תקרבון מנהא. כדאך תצנעו מע כל ואחד מן אמחציין: פדין תעבדון יעשה פכה אתיאלה להקריב אשה ריח ניחח ליהוה: פדין יציבא יעביד פדין ית אדיו. לקרבא. קורבן דמתקבד ברעוא קדם יי: כדא יצנע כל צריח.

אדא

ויפתום עדיה חרמה: ונחת עמלקאה וכנענאה. דיתבי בטורא ההוא. ומחזונן ומרדונן עד חרמה: פנזל אעמאקין ואכנאעניין. למקמין פי דאך אנבל. פצרבוהם וחטמוהם^(ל) לי חרמה: פ וידבר יהוה אל משה לאמר: ומליל יי עם משה למימר: תם כלם אלה מוסי תכלימא: דבר אל בני ישראל ואמרת אלהם כי תבאו אל ארץ מושבותיכם אשר אני נתן לכם: מליל עם בני ישראל. ותימר להון. ארי תיעדון. דארע מותבניכון. דאנא יהיב לבון: מר בני אסראיל. וקל דהם. אדא דכלתם לי בלד סכנאכם. אלי אנא מעטיכם: ועשיתם אשה ליהוה עלה אוזבה לפלא נדר או בנדרה או במעדיכם לעשות ריח ניחח ליהוה מן הבקר או מן הצאן: ותעבדון קורבנא קדם יי עלתא או נכסת קודשיא. לפרשא נדרא או בנדרתא. או במועדיכון. למעבד. לאתקבדא ברעוא קדם יי מן תורי או מן ענא: פקרבתם קרבנא לדה צעידה או דבחא. תסויג נדרא או תברעא. או פי אעיאדכם. וארדתם אן יכון מקבולא מרציא לדה. מן אבקר או מן אנגם: והקריב המקריב קרבנו ליהוה מנחה סלת עשרון בלוג ברבעית ההין שמן: ויקריב. דמקריב קורבניה קדם יי. מנחתא סולתא עשרונא. דפיד. ברבעות הינא משחא: פיקרב צאחב דאך לקרבאן לדה. מעה^(י) מן אבר עשרא סמר. מלתות ברבע קסט דהן: ויין לנסך רביעית ההין תעשה על העלה או לזבח כפוש האחד: וחמרא לנסכא רבעות הינא. תעביד על עלתא או נכסת קודשיא. לאמרא חד: וכמר לאמזאג רבע קסט. תצנעה מע אצעידה או מע אדבח. לאחמד או אחד: או לאיל תעשה מנחה סלת שני עשרנים בלוגה בשמן שלשית יב (כתר תורה)

חלק הדקדוק. (ז) ריח ניחח. תיבת ניחח בפשטא א' והיא לרע וכ"ה בירושלמיים וזוהי שמת הרמ"ל.

אֵלָּה קָרַב קָרְבָּאנָא מִקְבֹּלָא מִרְצִיָּא
 לָדָה: וְכִי־יִגֹּד אֶתְכֶם גֵּר אוֹ אֲשֶׁר־
 בְּתוֹכְכֶם לְדִרְתֵּיכֶם וְעָשָׂה אִשָּׁה רִיחַ־
 נִיחַח לַיהוָה בְּאֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ בֶן יַעֲשֶׂה:
 וְאִרִי יִתְגִּייר עִמָּכֹן גִּיּוֹרָא. אוֹ דְּבִינִיכֹן
 דְּדִרִיכֹן. וְיַעֲבִיד. קוֹרְבֹן־מִתְקַבֵּל בְּרַעְוָא
 קָדָם יי'. כְּמָא דְּתַעֲבֹדֹן בֶּן יַעֲבִיד:
 וְאִי דְכִיל דְּכָל מַעֲבָם. אוֹ סָכָן פִּי מָא
 בִּינְכֶם עָדִי מִרְ אַנִּי־אֲכֶם. וְעַמֵּר קָרְבָּאנָא.
 וְאִרְאֵד אֵן יִכּוֹן מִקְבֹּל מִרְצִי לָדָה. כְּמָא
 תַּצְנַעֲוֹן כֹּדָאךְ יִצְנַע: הִקְהֵל חֻקָּה אַחַת
 לָכֶם וְלִגְר הִגֵּר חֻקַּת עוֹלָם לְדִרְתֵּיכֶם
 כָּכֶם כְּגֵר יִהְיֶה לְפָנַי יְהוָה: קָהֳלָא. קִמָּא
 חַד. לְכֹן וְלִגְיֹרִיא דִּיתְגִּיירֹן. קִים עָדָם
 דְּדִרִיכֹן. בּוֹתְכֹן. גִּיּוֹרָא יְהִי קָדָם יי':
 יֵא אִיִּה (ב) אֲגֹק. רִסֵּם וְאַחֵד. לָכֶם
 וְלִאֲגִרִיב אֲדִכִּיד. רִסֵּם אֲדָהֵר עָדִי מִרְ
 אַנִּי־אֲכֶם. כְּמָא אֵן אֲגִרִיב מִתְלָכֶם בֵּין
 יְדֵי אֵלָּה: תּוֹרָה אַחַת וּמִשְׁפָּט אֶחָד יִהְיֶה
 לָכֶם וְלִגְר הִגֵּר אֶתְכֶם: אֲוִרִיתָא חֲדָא.
 וְדִינָא חַד יְהִי לְכֹן. וְלִגְיֹרִיא דִּיתְגִּיירֹן
 עִמָּכֹן: כֹּדָאךְ שְׂרִיעָה וְאַחֲרָה (ג). וְחֲכָם
 וְאַחֵד יִכּוֹן לָכֶם. וְלִאֲגִרִיב אֲדִכִּיל פִּי מָא
 בִּינְכֶם: פ

וְיִדְבֹר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: וּמַלִּיד יי' עִם
 מֹשֶׁה לְמִימֵר: תָּם כָּלֵם אֵלָּה מוֹסִי
 תְּכַלִּימָא: דִּבֶּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ
 אֱלֹהִים בְּבֹאֲבָם אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲנִי מְבִיא
 אֶתְכֶם שָׁמָּה: מַלִּיד עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.
 וְתִימֹר לְהוֹן. בְּמִיעֲלֹכֹן לְאַרְעָא. דִּיאָנָא
 מַעִיל יִתְכֹּן לְתַמָּן: מִרְ בְּנֵי אִסְרָאִיל. וְקָל
 דָּהֵם. אֵלָּה דְכִלְתָּם אִי אֲבִרָד. אֵדִי אָנָא
 מִדְּכִלְכֶם אִי תָם: וְהָיָה בְּאֶכְלָכֶם מִלְּחָם
 הָאָרֶץ תִּרְיִמוֹ תְּרוֹמָה לַיהוָה: וְהָיָה.
 בְּמִיכְלָכֹן מִלְּחָמָא דְאַרְעָא. תַּפְרִשׁוֹן
 אֲפִרְשׁוֹתָא קָדָם יי': פִּמְתָּא מָא אֲבִלְתָּם
 מִן טַעָאם אֲבִרָד. פֶּאֲרַפְעוּ רַפִּיעָה לָלָה:
 רֵאשִׁית עֲרִסְתְּכֶם חֻלָּה תִּרְיִמוֹ תְּרוֹמָה
 כְּתְרוֹמַת גֵּרָן בֶּן תִּרְיִמוֹ אֶתְהָ: רִישׁ
 אֲצוֹתְכֹן. חֻלָּתָא תַּפְרִשׁוֹן אֲפִרְשׁוֹתָא. כְּמָא

דְּמַפְרָשִׁין (כג) דְּמַפְרָשִׁין מִן אֲדָרָא. בֶּן
 תַּפְרִשׁוֹן יְתָה: אוֹל עֲנִינְכֶם. גִּרְדָּקָה
 תַּרְפַּעוּהָא רַפִּיעָה. כְּרַפִּיעָה אֲבִרָדָר.
 כֹּדָאךְ תַּרְפַּעוּנָהָא: מִרְאשִׁית עֲרִסְתֵּיכֶם
 תִּתְנֹן לַיהוָה תְּרוֹמָה לְדִרְתֵּיכֶם: מִרִישׁ
 אֲצוֹתְכֹן. תִּתְנֹן קָדָם יי' אֲפִרְשׁוֹתָא.
 לְדִרִיכֹן: וְכֹדָאךְ אוֹל עֲנִינְכֶם. תִּגְעִלוּ
 לָדָה רַפִּיעָה. עָדִי מִרְ אַנִּי־אֲכֶם:
 ס וְכִי תִשְׁנֹן וְלֹא תַעֲשׂוּ אֶת כָּדִי
 הַמִּצְוֹת הָאֵלֹהִים אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה:
 וְאִרִי תִשְׁתַּדּוֹן. וְלֹא תַעֲבֹדֹן. יְתָה כָד
 פְּקוּדִיא הָאֵלִין. דְּמַלִּיד יי' עִם מֹשֶׁה: וְאֵן
 סְהִיתָם. וְלָם תַּעֲמִלוּ גַמִּיעַ חֲדָה אֲוַצֵּיא.
 אֲדִי אִמֵּר אֵלָּה בְּהָא מוֹסִי: אֶת כָּדִי־אֲשֶׁר
 צִוָּה יְהוָה אֲלֵיכֶם בִּיד־מֹשֶׁה מִן־הַיּוֹם
 אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה וְהִלָּאָה לְדִרְתֵּיכֶם: יְתָה
 כָד דְּפִקִּיד יי'. לְכֹן בִּידָא דְּמֹשֶׁה. מִן
 יוֹמָא. דְּפִקִּיד יי'. וְלִהְלָאָה (כג) וְלִהְלָאָה
 דְּדִרִיכֹן: מִתְל גַּמִּיעַ מָא אִמֵּרְכֶם אֵלָּה
 בְּה עָדִי יֵד מוֹסִי. מִן יוֹם אֲבִתְרָא
 בִּלְאִמֵּר. (כד) וְהִלָּם עָדִי מִרְ אַנִּי־אֲכֶם:
 וְהָיָה אִם מַעֲיִנִי הָעֵדָה נַעֲשִׂיתָה לְשִׁנְגָּה
 וְעָשׂוּ כְּדִי־הָעֵדָה פֶּר בֶּן־בֶּקֶר אֶחָד לְעֹלָה
 לְרִיחַ ׀ נִיחַח לַיהוָה וּמִנְחָתוֹ וְנִסְכּוֹ
 כְּמִשְׁפָּט וּשְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּת: וְהָיָה.
 אִם מַעֲיִנִי כְּנִשְׁתָּא אֶתְעִבִּידָת לְשִׁנְגָּה.
 וְיַעֲבֹדֹן כָּד כְּנִשְׁתָּא. תּוֹר פֶּר תּוֹרִי חַד
 לְעֹלָתָא. לְאֶתְקַבֵּלָא בְּרַעְוָא קָדָם יי'.
 וּמִנְחָתִיָּה וְנִסְכֵּיהָ כְּדָחִזִי. וְצִפִּיר פֶּר עִזִּין
 חַד לְחַטָּתָא: פֶּאֵן כֹּאן אִסְחוּ עֵן עִזִּין
 אֲנַמְאָעָה. (כה) פִּלְיִצְנַעוּ רִתָּא מִן אֲבִקֶּר.
 צַעֲרִידָה מִקְבֹּלָא מִרְצִיָּא לָדָה. וּמַעָה בִר
 וּמִזֶּאג כְּמָא יִגְב. וְעֵתוֹד מִן אֲמַעֲזוֹד אֲדִכּוּה:
 וְכִפֶּר הַכֹּהֵן עַד־כְּדִעֲדָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 וְנִסְכָּת לָהֶם כִּי־שִׁנְגָּה הוּא וְהֵם הִבִּיאוּ
 אֶת־קֶרְבָּנָם אִשָּׁה לַיהוָה וְחַטָּאתָם לְפָנַי
 יְהוָה עַד־שִׁנְגָּתָם: וְכִפֶּר כִּהְנָא. עַל כָּל
 כְּנִשְׁתָּא. דְּבִנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִשְׁתַּבֵּיךְ דְּהוֹן. אֲרִי
 שְׁלוֹתָא הִיא. וְאִנּוֹן אִיתִיאוּ יְתָה קוֹרְבִּנְהוֹן
 קוֹרְבִּנָא קָדָם יי'. וְחֻלְבְּתָהוֹן. קָדָם יי' עַל

ז וְיִדְבֹר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: וּמַלִּיד יי' עִם
 מֹשֶׁה לְמִימֵר: תָּם כָּלֵם אֵלָּה מוֹסִי
 תְּכַלִּימָא: דִּבֶּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ
 אֱלֹהִים בְּבֹאֲבָם אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲנִי מְבִיא
 אֶתְכֶם שָׁמָּה: מַלִּיד עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.
 וְתִימֹר לְהוֹן. בְּמִיעֲלֹכֹן לְאַרְעָא. דִּיאָנָא
 מַעִיל יִתְכֹּן לְתַמָּן: מִרְ בְּנֵי אִסְרָאִיל. וְקָל
 דָּהֵם. אֵלָּה דְכִלְתָּם אִי אֲבִרָד. אֵדִי אָנָא
 מִדְּכִלְכֶם אִי תָם: וְהָיָה בְּאֶכְלָכֶם מִלְּחָם
 הָאָרֶץ תִּרְיִמוֹ תְּרוֹמָה לַיהוָה: וְהָיָה.
 בְּמִיכְלָכֹן מִלְּחָמָא דְאַרְעָא. תַּפְרִשׁוֹן
 אֲפִרְשׁוֹתָא קָדָם יי': פִּמְתָּא מָא אֲבִלְתָּם
 מִן טַעָאם אֲבִרָד. פֶּאֲרַפְעוּ רַפִּיעָה לָלָה:
 רֵאשִׁית עֲרִסְתְּכֶם חֻלָּה תִּרְיִמוֹ תְּרוֹמָה
 כְּתְרוֹמַת גֵּרָן בֶּן תִּרְיִמוֹ אֶתְהָ: רִישׁ
 אֲצוֹתְכֹן. חֻלָּתָא תַּפְרִשׁוֹן אֲפִרְשׁוֹתָא. כְּמָא
 חֲלָק הַדְּקוּק. וְהָיָה אִם מַעֲיִנִי וְכִי לְרִיחַ נִיחַח תִּי נִיחַח בְּשִׁמְטָא א' עֵינִן לְעִיל.

אִשְׁתִּי־צֵאָה יִשְׁתַּיְצִי. אִנְשָׁא הָהוּא חוֹבִיָּה
בֵּיהּ : לְמָא אֹזְרָא בְּכֹלָם אֵלֶּה. וּפְסִךְ
עֵדָהָ (סא). פִּינְקֻטֵּעַ דָּאךְ אֲנַסְמָן .

אֲנַקְטָאֵעָא וּזְזֵרָה עֲלֵיהּ : פ

וַיְהִי בְּנִי־יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר וַיִּמְצְאוּ אִישׁ
מִקְשָׁשׁ עֲצִים בַּיּוֹם הַשִּׁשִּׁית : וְהוּא בְּנִי
יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּרָא. וְאִשְׁכְּחוּ . גִּבֹּר . כֹּד
(כ"י כֹּד) מְגִיב אֶעִין בְּיוֹמָא דְשַׁבְּתָא : וּלְמָא
אֲקָאם בְּנִי אִסְרָאִיל פִּי אֶבֶר . פּוֹגְרוֹ
רָגְלָא יַחַתְטֵב חֻטְבָּא פִּי יוֹם אִסְבַּת :
וַיִּקְרִיבוּ אֹתוֹ הַמִּצְאִים אֹתוֹ מִקְשָׁשׁ עֲצִים
אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן וְאֵל כָּל־הָעֵדָה :
וַקְרִיבוּ יִתִּיָּה. דְּאִשְׁכְּחוּ יִתִּיָּה כֹּד מְגִיב
אֶעִין. לְוֹת מֹשֶׁה וְלְוֹת אַהֲרֹן . וְלְוֹת כָּל
כְּנֻשֵׁתָא : פְּקֻדְמוֹה אֲדִי וּגְדוּהָ יַחַתְטֵב
חֻטְבָּא. אִי מוֹסִי וְהֶרֶן. וּסְאִיר אֲנַמְאֵעָה :
וַיִּצְּחוּ אֹתוֹ בַּמִּשְׁמֵר כִּי לֹא פִּלְשָׁמָה יַעֲשֶׂה
לֹו : וְאִסְרוּ יִתִּיָּה בְּבֵית מִטְרָא. אֲרִי לֹא
אֶתְפָּרֵשׁ לְהוֹן. מְאֻדִּיעַ בְּרוֹן לִיָּה : וּזְעוּהָ
פִּי אַחֲבַם. לֹאנָה דֵם יִפְסֹר לְהֵם מֹא יִצְנַע
בָּהּ : ס וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה מוֹת
יוֹמָת הָאִישׁ רְגוֹם אֹתוֹ בְּאֲבָנִים כָּל־הָעֵדָה
מִחוּץ לַמַּחֲנֶה : וַאֲמַר יי' לְמֹשֶׁה. אֶתְקַטְלָא
יִתְקַטֵּיל גּוֹבְרָא. רְגוֹמוֹ יִתִּיָּה בְּאֲבָנִיָּא כָּל
כְּנֻשֵׁתָא. מִבְּרָא לְמִשְׁרִיתָא : פִּקֵּי אֵלֶּה
לְמוֹסִי . יִקְתֵּל יֶאֱרֹגל קֵתְלָא. וּדָאךְ אֵן
יִרְגְמוּהָ בְּאֲחֻגָּרָה גִּמְיַע אֲנַמְאֵעָה. כֹּאֲרָג
אֶעֱסֹכֵר : וַיִּצְּאוּ אֹתוֹ כָּל־הָעֵדָה אֶל־מִחוּץ
לַמַּחֲנֶה וַיִּרְגְּמוּ אֹתוֹ בְּאֲבָנִים וַיָּמָת כֹּאֲשֶׁר
צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה : וַאֲפִיקוּ יִתִּיָּה כָּל
כְּנֻשֵׁתָא. לְמִבְּרָא לְמִשְׁרִיתָא. וַיִּרְגְּמוּ יִתִּיָּה.
בְּאֲבָנִיָּא וּמִית. כְּמָא דְּפִקִּיד יי' יִתִּיָּה מֹשֶׁה :
פֹּאכְרָגוֹה כֹּאֲרָג אֶעֱסֹכֵר. וּרְגְמוּהָ בְּאֲחֻגָּרָה
חֲתָא מֵאֵת. כְּמָא אֲמַר אֵלֶּה מוֹסִי : פ

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר : וַאֲמַר יי'
לְמֹשֶׁה לְמִימֵר : פִּקֵּי אֵלֶּה לְמוֹסִי קֵאִילָא :
דְּכֹר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאִמְרַת אֵלֶּהם וַעֲשׂוּ
לְהֵם צִיצִית עַל־כַּנְפֵי בְּגִדֵיהֶם דְּדִרְתָּם
וְנָתַנוּ עַל־צִיצִית הַכֹּנֵף פִּתִּיל תְּכֵלֶת :
מִלֵּיל. עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתִימֵר לְהוֹן. וַיַּעֲבְרוּן

לְהוֹן

שְׁלוֹתֵהוֹן : וַיִּסְתַּגֵּפֵר אֲמָאם. עֲנַמְאֵעָה
בְּנֵי אִסְרָאִיל פִּינְגִּפֵּר דְּהֵם. אֲדֻדָּאךְ סְהוּ. וְהֵם
פֹּאֲתוֹ בְּצַעֲיִדְתָּהֶם ס קֹרְבָאנָא דְּלֹה .
וְלִכּוֹתֵהֶם עֲלֵי סְהוֹתֵהֶם : וְנִסְלַח לְכָל־
עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּלְגֵר הֶגֶר בְּתוֹכָם כִּי
לְכָל־הָעָם בְּשִׁנְגָּה : וַיִּשְׁתַּבֵּיך. לְכָל כְּנֻשֵׁתָא
דְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל. וְלִגְיוֹרִיא דִּיתְגִּיּוֹרֹן בִּינִיָּהוֹן.
אֲרִי לְכָל עֲמָא בְּשִׁלּוֹתָא : פִּינְגִּפֵּר
לְגִמְאֵעָה בְּנֵי אִסְרָאִיל. וְלֹאֲגִרִיב אֲדֻכִּיד
פִּי מֹא בִינָהם. אֲדֻ גִמְיַע אֲקוֹם עֲלֵי סְהוּ :

ס וְאִם־נֶפֶשׁ אַחַת תַּחֲטָא בְּשִׁנְגָּה
וְהִקְרִיבָה עֹז בְּתִשְׁנָתָה לְחַטָּאת : וְאִם
אִנְשׁ חָדַד יְחֻב בְּשִׁדּוֹ. וַיִּקְרִיב. עֹזָא בְּתִ
שִׁתָּה לְחַטָּאתָא : וְאֵן אֲכַטָּא אֲנַסְמָן וְאַחַר
כְּדָאךְ סְהוּ. פִּלְיִקֵּרֵב שֹׂאָה אֲבִנָּה
סִנְתָּהָ לְאֲדֻכּוֹה : וְכִפֵּר דְּכֹהֵן עֲדִי־הַנֶּפֶשׁ
הַשִּׁנְגָּת בְּחַטָּאָה בְּשִׁנְגָּה לְפָנֵי יְהוָה לְכַפֵּר
עָלָיו וְנִסְלַח לֹו : וְכִפֵּר כְּהֵנָּא. עַד אִנְשׁ
דְּאִשְׁתְּלִי. בְּמִיחֻבִּיָּה (י"ג בְּמִיחֻבִּיָּה) בְּשִׁדּוֹ
קָדָם יי'. לְכַפֵּרָא עֲלֻזְהִי וַיִּשְׁתַּבֵּיך לִיָּה :
פִּיִּסְתַּגֵּפֵר אֲמָאם . עֲן דָּאךְ אֲנַסְמָן
אִסְאָהִי. עֲדִי מֹא אֲכַטָּא סְהוּא בֵּין יִדֵּי
אֵלֶּה. וַיִּגְפֹּר דֹּה וַיִּצְפַּח עֲנָה : הָאֲזֻרָה בְּבְנֵי
יִשְׂרָאֵל וְלְגֵר הֶגֶר בְּתוֹכָם תִּזְכֶּה אַחַת יִהְיֶה
לְכֵם לַעֲשֹׂה בְּשִׁנְגָּה : יִצִּיבָא בְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל.
וְלִגְיוֹרִיא דִּיתְגִּיּוֹרֹן בִּינִיָּהוֹן. אֲזֻרִיתָא חֲדָא
יְהִי לְכוֹן. לְדִיעֵבִיד בְּשִׁדּוֹ : אֲצֻרִיח מִן בְּנֵי
אִסְרָאִיל. וְאֲגִרִיב אֲדֻכִּיד פִּי מֹא בִינָהם.
שְׁרִיעָהָ וְאַחַדְהָ תְּכוֹן לְכֵם. לְמִן יִכְשִׁי סְהוּא :
וְהַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־תַּעֲשֶׂה | בְּיַד רָמָה מִן־הָאֲזֻרָה
וּמִן־הֶגֶר אֶת־יְהוָה הוּא מְגִדָּף וְנִכְרַתָּה
הַנֶּפֶשׁ הַהוּא מִקְרֵב עֲמָה : וְאִנְשׁ. דִּיעֵבִיד
בְּרִישְׁגָּדִי. מִן יִצִּיבִיא וּמִן גִּיּוֹרִיא. קָדָם יי'
הוּא מְרָגִיז. וַיִּשְׁתַּיְצִי. אִנְשָׁא הָהוּא מְגוֹ
עֲמִיָּה : וְאִי אֲנַסְמָן צִנַּע דָּאךְ בִּיד רִפִּיעָה.
מִן אֲצֻרִיח וְאֲדֻכִּיד. פְּהוּ קֹאדָף רִבָּה .
פִּינְקֻטֵּעַ דָּאךְ אֲנַסְמָן מִן בֵּין קוֹמָה : כִּי
דְּבִרִיָּהוּ בָּזָה וְאֶת־מִצְוֹתוֹ הִפֵּךְ הִפְרִית |
תִּפְרִית הַנֶּפֶשׁ הַהוּא עֹנָה בָּהּ : אֲרִי עַד
פְּתַגְמָא דִּי פִּסֵּר. וַיִּת פְּקוֹדְהִי אֲשִׁנִּי.

לְהוֹן בְּרוּסְפָּדִין . עַל כְּנָפֵי כְּסוּתֵהוּן
לְדַרְיָהוּן . וַיִּתְּנוּן . עַל כְּרוּסְפָּד כְּנָפָא חוּטָא
דְּתַכִּילְתָּא : מֶר בְּנֵי אִסְרָאִיל וְקֹל דְּהֶם . אֵן
יִצְנַעוּ דְּהֶם דְּוֹאבָה . עַלִּי אֲכַנָּאֶף אֲזֵרְהֶם (מ)
עַלִּי מֶר אֲנִישָׁהֶם . וַיַּעֲלֹן עַלִּי דְּוֹאבָה
אֲכַנָּף סֹלֶךְ אֲסַמְאֲנָנוּן : וְהִיָּה לְכֶם לְצִיצִת
וְרֵאִיתֶם אֹתוֹ וְזִכַּרְתֶּם אֶת־כְּלִמְצוֹת־יְהוָה
וְעִשִּׂיתֶם אֹתָם וְלֹא־תִתּוּרוּ אַחֲרֵי לְבַבְכֶם
וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר־אַתֶּם זִנִּים אַחֲרֵיהֶם :
וַיְהוֹן לָכוֹן לְכְרוּסְפָּדִין . וְתַחֲזֹן יִתִּיה .
וְתִדְכְּרוּן יֵת כָּל פְּקוּדֵי דִּיִּי . וְתַעֲבְדוּן
יִתְהוֹן . וְלֹא תַטְעוּן . בְּתֵר הַרְהוּר לְכָבוֹן
וּבְתֵר חִיזוֹ עֵינִיכֹן . דְּאַתּוֹן טַעֲן בְּתִרְיָהוּן :
פִּתְכוֹן תֵּדֵךְ לְכֶם דְּוֹאבָה צֹאֲהֲרָה (מ)
תְּרוּהָא פִּתְכְּרוּ . גְּמִיעַ וְצֹאִיא אֵלָה
וְתַעֲמִלוּהָ . וְלֹא תְרוּמוֹ אֶתְבֹּאֶע קְלוּבְכֶם
וְעִיּוֹנְכֶם . אֲדִי אַנְתֶּם טֹאגִיוֹן וְרֹאֲהֶם :
לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וְעִשִּׂיתֶם אֶת־כְּלִמְצוֹתֵי
וְהִיָּיתֶם קֹדְשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם : בְּדִיל
דְּתִדְכְּרוּן . וְתַעֲבְדוּן יֵת כָּל פְּקוּדֵי . וְתַחֲזֹן
קֹדִישִׁין קֳדָם אֱלֹהֵכֹן : לְכִי תִדְכְּרוּ דֹאֲךְ
דְּאִימָא (מ) . וְתַעֲמִלוּ גְמִיעַ וְצֹאִיאִי . פִּתְכוֹנוּ
מִקְדָּסִין לְרַבְכֶם : אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר
הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְהוֹיֹת לְכֶם
לֵאלֹהִים . אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם : אֲנָא יִי
אֲדַהֲכוּן . דְּאַפִּיקִיתִי כֹחוֹן מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם .
לְמַהוּי לָכוֹן לֵאלֹהֵי . אֲנָא יִי אֲדַהֲכוּן :
אֲנָא אֵלָה רַבְכֶם . אֲדִי אֲכַרְגַּתְכֶם מִן בְּלָד
מִצְרַיִם . דֹּאֲכוֹן לְכֶם אֲהֵא . אֲנָא אֵלָה רַבְכֶם
דֹּאִים אֲבָקָא (מ) : פ פ פ

קִי"מ פסוקים . פל"מ סימן : ומפטרין וישלח יהושע ביהושע סימן ב' :
דג"ג למנחת שבת וב' וה' :

וַיִּקַּח קָרַח בֶּן־יִצְחָר בֶּן־קָהָת בֶּן־דָּוִי וְרֵתָן
וְאַבִּירָם בְּנֵי אֵלִיאָב וְאֹזֶן בֶּן־פִּלֵּת בְּנֵי
רְאוּבֵן : וְאַתְּפָּלִיג קָרַח . בַּר יִצְחָר בַּר
קָהָת בַּר דָּוִי . וְרֵתָן וְאַבִּירָם . בְּנֵי אֵלִיאָב .
וְאֹזֶן בַּר פִּלֵּת בְּנֵי רְאוּבֵן : פִּתְקָדָם (א) קָרַח .
אֲבֵן יִצְחָר אֲבֵן קָהָת אֲבֵן דָּוִי . וְרֵתָן
וְאַבִּירָם . אֲבֵנֵי אֵלִיאָב . וְאֹזֶן אֲבֵן פִּלֵּת מִן
בְּנֵי רְאוּבֵן : וַיִּקְמוּ לִפְנֵי מֹשֶׁה וְאַנְשֵׁים

(א) ושימו עליהן קמרת . לא יש פסיק בתיבת עליהן בכל התיגאן :

מִבְּנֵי־יִשְׂרָאֵל חֲמִשִּׁים וּמֵאֲתָיִם נְשִׂיאֵי
עֲדָה קָרְאִי מוֹעֵד אֲנִשֵּׁי־שָׁם : וְקָמוּ דְּאִפִּי
מֹשֶׁה . וְגוֹבְרִיא מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֲתָן
וְחֲמִשִּׁין . רַבְרַבִּי בְּנִשְׁתָּא . מְעַרְעֵי זְמַן
אֲנִשִּׁין דְּשָׁמָא : פּוֹקְפוֹ אֲמָאם מוּסִי .
וְאֲנָאם מִן בְּנֵי אִסְרָאִיל מֵאִיתִין וְכַמְסִין .
אֲשֵׁרָאֶף אֲגַמְאֶעָה . דְּעֹאֲת מַחְצֵר דְּוִי
אֲסַמְא : וַיִּקְהֲלוּ עַד־מֹשֶׁה וְעַד־אַהֲרֹן וַיֹּאמְרוּ
אֲדָהֶם רַב־לְכֶם כִּי־כִלְיָה עֲדָה כָּלָם קֹדְשִׁים
וּבְתוֹכֶם יְהוָה וּמִדּוּעַ תִּתְּנִישְׁאוּ עַל־קָהָת
יְהוָה : וְאַתְּכִנְשׁוּ עַל מֹשֶׁה וְעַל אַהֲרֹן .
וַיֹּאמְרוּ לְהוֹן סָגִי לָכוֹן . אֲרִי כָל בְּנִשְׁתָּא
כּוֹלְהוֹן קֹדִישִׁין . וּבִיגִיָּהוּן שְׂרִיא שְׂכִינְתָּא
דִּיִּי . וּמִדִּין אַתּוֹן מִתְּרַבְּרִין עַל־קָהָת דִּיִּי :
פִּתְגוּוֹקוּ עַדִּי מוּסִי וְהָרוֹן . וְקֹאֲ דֵהֲמָא
חֲסַבְכֶּמָא רִיאָסָה (א) . אֲדֹאֲגַמְאֶעָה כָּלָם
מִקְדָּסִין . וּפִי מָא בִּינָהֶם נוֹר אֵלָה . וּמָא
בֹּאֲכֶמָא תִּתְּשַׁרְפָּאן עַדִּי גּוֹק אֵלָה :
וַיִּשְׁמַע מֹשֶׁה וַיִּפֹּל עַד־פָּנָיו : וַיִּשְׁמַע מֹשֶׁה
וַיִּפֹּל עַד אִפּוּהִי : פִּסְמַע דֹּאֲךְ מוּסִי . וּוּקַע
עַדִּי וְגַהֲהָ (א) יִדְתַּמַּכ אֹחִי : וַיִּדְבֵּר אֲדִי־קָרַח
וְאֲדִי־כְּלִי־עֲדָתוֹ דֹּאֲמַר בְּקֹר וַיִּדְעִיָּהוּ אֶת־
אֲשֶׁר־לוֹ וְאֶת־הַקְּדוֹשׁ וְהַקְּרִיב אֵלָיו וְאֵת
אֲשֶׁר יִבְחָרֻּצוּ יִקְרִיב אֵלָיו : וּמִלִּיל עִם
קָרַח . וְעִם כָּל בְּנִשְׁתִּיָּה לְמִימַר . בְּצַפְרָא .
וַיְהוֹדַע יִי יֵת דְּכִשֵּׁר דִּיהִי . וַיֵּת דְּקֹדִישׁ
וַיִּקְרִיב לְקִדְמוּהִי . וַיֵּת . דִּיתְרַעִי בֵּיהּ יִקְרִיב
לְשִׁמּוּשִׁיָּה : וְכִלְמַס קָרַח . וְכִלְגִּמּוּעָה (א) וְקֹא
דְּהֶם . גִּדָּא . יַעֲרָף אֵלָה אֲדִי הוּא לֵה .
וְאַמְמָדָם פִּיקְרָבָה אִיהִי . וּמִן יִכְתָּאֲרָה
יִקְרָבָה אִיהִי : זֹאת עֲשׂוּ קַחוּ לְכֶם מַחְתּוֹת
קָרַח וְכְלִי־עֲדָתוֹ : דֹּא עֲבִידוּ סָבוּ לָכוֹן
מַחְתִּין . קָרַח וְכָל בְּנִשְׁתִּיָּה : אֲצַנְעוּ
כִּלְהִי . כִּדּוּ לְכֶם מִגַּאֲמָרָא . קָרַח וְכָל גִּמּוּעָה :
וְתִנּוּ בֵּתָן אֵשׁ וְשִׁימוּ עֲלֵיהֶן קְמֹרֶת דְּפָנֵי
יְהוָה מִחֵר וְהִיָּה הָאִישׁ אֲשֶׁר־יִבְחָר . יְהוָה
הוּא הַקְּדוֹשׁ רַב־לְכֶם בְּנֵי דָּוִי : וְהָבוּ כְּהוֹן
אִישְׁתָּא . וְשׁוּזוּ עֲלֵיהֶן קְמֹרֶת בּוּסְמִין .
קָדָם יִי מִחֵר . וַיְהִי . גּוֹבְרָא . דִּיתְרַעִיִּי הוּא
קֹדִישׁ . סָגִי לָכוֹן בְּנֵי דָּוִי : וַאֲנַעֲלוּ עֲדִיהָא

נארא. ואקו עדיהא בכורא. בין ידי אלה גרא. ואי רגל אבתארה אלה הוא מקדם. חסבכם דאך יא בני דוי: ויאמר משה אל קרח שמעו נא בני דוי: ויאמר משה לקרח שמעו כען בני דוי: וקא מוסי לקרח. אסמעו דאך יא בני דוי: המעט מכם פיה בדיל אלהי ישראל אתכם מעדת ישראל דהקריב אתכם אליו לעבד את עבדת משכן יהוה ולעמד לפני העדה לשרתם: הועיר לכו. ארי אפריש אלהא דישראל יתכון מפגשתא דישראל לקרבא יתכון לקדמוהי. למפלח. ית פולחן משכנא דיי. ולמקם. קדם פגשתא לשמשותהון: אקדיל ענדכם. אד אפרזכם אלהא אה אסראיל מוגמאעתהם פקרבכם איה לתכרמו מסכנה. ותקפו. בין ידי אגמאעה תכדמונהם: ויקרב אתה ואת פדא אחיה בני דוי אתה ובקשתם גם פהנה: וקריב יתך. וית כל אחך בני דוי עמך. ובען אתון אף פהונתא רבתא: פכראך קרבך. וסאיר אכותך בני דוי מעך. חתא מלבתם אמאמה איצא: לכן אתה ובדעדתך הנעדים עליהוה ואחרן מה הוא כי תלוננו עליו: בכן. את וכל פגשתך. דאודמנתון על יי. ואחרן מא הוא. ארי מתרעמתון עלוהי: דאך. אנת וכל גמועך. אמנתמעין עלי אלה. והרון מן הו. אד תתלמרון עליה: וישלח משה לקרא דדתן ודאבירם בני אליאב ויאמרו לא נעדה: ושלח משה. למקרי. דדתן ודאבירם בני אליאב. ואמרו לא נפק: תם בעת מוסי. לידעו בדתן ואבירם אבני איאב. פקאא לא נציר איך: המעט פיה עליתנו מארץ זבת חלב ודבש להמיתנו במדבר פיה תשתרר עלינו גם השתרר: הועיר. ארי אפיקתנא מארע עבדא חלב ודבש. לקפלותנא במדברא. ארי מתררבת (ו"ג אתררבת) עלנא אף אתרברבא: אקדיל. מא אצעדתנא מן בלד יפיץ

אלבן ואעסר. לתקתלנא פי אבר. חתא תתרוום עלינא איצא תרווסא: אף לא אל ארץ זבת חלב ודבש הביאתנו ותתן לנו נחלת שדה וחרם העיני האנשים ההם תנקר לא נעדה: אף לא דארע עבדא חלב ודבש אעידתנא. ויהבת לנא. אחסנת חקדין וברמין. העיני. גובריא האנון. תשלח לעורא לא נפק: ואיצא לסתדכלנא אי בלד יפיץ אלבן ואעסר. ודא אעטיתנא נחלה ציעה או כרם. פלו תהדרת אולאך אקום. בקלע עיונהם דס נציר איך: ויחר למשה מאד ויאמר אל יהוה אל תפן אל מנחתם לא חמור אחד מהם נשאתי: ולא הרעתי את אחד מהם: ותקיף למשה לחדא. ואמר קדם יי. לא תקביל ברעוא קורבנהון. לא חמרא דחר מנהון שחרית. ולא אבאישית לחר מנהון: פאשתד עלי מוסי גרא. פקא אלהם לא תקבל בכורחם. ורל בה עלי אני דם אסכר לאחדהם חמארא פצלא. עלי אן אסי אי אחדהם: ויאמר משה אל קרח אתה ובדעדתך היו לפני יהוה אתה והם ואחרן מחר: ואמר משה לקרח. את וכל פגשתך. הו זמנין קדם יי. את ואנון. ואחרן מחר: תם מא מוסי קרח. אנת וכל גמועך. אחצרו בין ידי אלה. מע הרון גרא: וקחו איש מחתתו ונתתם עליהם קטרת והקרבתם לפני יהוה איש מחתתו חמשים ומאתים מחתת ואתה ואחרן איש מחתתו: וסבו גבר מחתיתיה. ותתנון עליהון קטורת בוסמין. ותקרבון. קדם יי גבר מחתיתיה. מאתן וחמשים מחתין. ואת ואחרן גבר מחתיתיה: ודיאכר כל ואחד מגמרתה. ואדקו עדיהא בכורא. וקדמוהא בין ידי אלה. מאיתין וכמסין מגמרה. ואנת והרון כל ואחד מגמרתה: ויקחו איש מחתתו ויתנו עליהם איש וישימו עליהם קטרת ויעמדו פתח אהל מועד ומשה ואחרן: ונסבו גבר מחתיתיה. ויהבו עליהון

אישתא

* תלינו קרי
חלק הדקדוק: ב) חמור אחד מהם נשאתי. התרגום שחרית לשון אנגריא ובלשון ערבי שחרית סוכרה (מדרש שמואל):

יג (כתר וצורה)

אִישָׁתָא. וְשׂוֹיָאוֹ עֲלֵיהוֹן קְטוֹרֶת בּוֹסְמִין.
וְקָמוּ. בְּתֹרַע. מִשְׁכָּן זִמְנָא וּמִשָּׁה וְאַהֲרֹן:
פֹּאכֵד כָּל וְאַחַד מִגְמֵרְתָּהּ. וְגַעְלוּ פִּיהָ
נֹאֲרָא. וְאִקְו עֲדִיהָ בְּכּוֹרָא. וּזְקָפוּ. עֲדִי
בֹאב כְּבֹא אֲמַחְצֵר וּמוֹסִי וְהֶרֶן: וַיִּקְהֵל
עֲדֵיהֶם קִרְחָא אֶת־כְּלִי־הָעֹדָה אֶל־פֶּתַח־אֹהֶל
מוֹעֵד וַיֵּרָא כְּבוֹד־יְהוָה אֶל־כְּלִי־הָעֹדָה:
וְאִכְנִישׁ (כ"י) וְכִנִּישׁ) עֲלֵיהוֹן קִרְחָא יֵת כָּל
כְּנִישָׁתָא. לְתֹרַע מִשְׁכָּן זִמְנָא. וְאַתְגַּלִּי יִקְרָא
דִּי־דְכָל כְּנִישָׁתָא: פְּנוּק עֲדֵיהֶם קִרְחָא גִמִּיעַ
אֲגַמְאָעָה. אִי בֹאב כְּבֹא אֲמַחְצֵר. פִּצְחֵר
נֹר אֵלֶּה לְגִמִּיעָהֶם: ׀ וַיִּדְבֹּר
יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאַל־אַהֲרֹן לֵאמֹר: וּמִלִּיד
יִי. עִם מֹשֶׁה וְעִם אַהֲרֹן לְמִימֵר: תֵּם כֻּלָּם
אֵלֶּה מוֹסִי וְהֶרֶן תְּכַלִּימָא: הִבְדִּלוּ מִתּוֹךְ
הָעֵדָה הַזֹּאת וְאַכְלָה אֹתָם כְּרִגָּע: אֶת־פָּרְשׁוֹ
מִגֹּז כְּנִישָׁתָא הָרָא. וְאִישִׁיצִי יִתְהוֹן כְּשַׁעָה:
אֵן אֲנַפְרוּתָם מִן בֵּין הָרָה אֲגַמְאָעָה.
אֲפִנִיתָהֶם כְּטֹרֶפָה: וַיִּפְּלוּ עַד־פְּנִיָּהֶם
וַיֹּאמְרוּ אֶל אֱלֹהֵי הָרוּחַת דְּכָל־בְּשָׂרֵי־הָאִישׁ
אֶחָד יַחְטִא וְעַד כָּל־הָעֵדָה תִּקְצָף: וְנִפְּלוּ
עַל אֲפִיָּהוֹן וְאָמְרוּ. אֵל. אֱלֹהֵי רוּחִיא דְּכָל
בְּשָׂרָא. גּוֹבְרָא חַד יְחֹב. וְעַד כָּל כְּנִישָׁתָא
יְהִי רוּגְזָא: פּוֹקֵעָא עֲדִי וְגוֹהֵמָא וְקִטָּא.
יֹא טֹאִיק יֹא אֵאֶה אֲרוּאֵחַ כָּל בְּשָׂרִי.
אֲרַגֵּל וְאַחַד ט יִכְטִי. וְעֲלִי סֹאִיר אֲגַמְאָעָה
תִּסְכֹּט: ׀ וַיִּדְבֹּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה
לֵאמֹר: וּמִלִּיד יִי. עִם מֹשֶׁה לְמִימֵר: תֵּם
כֻּלָּם אֵלֶּה מוֹסִי תְּכַלִּימָא: דְּבָר אֶל־הָעֵדָה
לֵאמֹר הִעֲלוּ מִסְבִּיב דְּמִשְׁכָּן־קִרְחָא דִּתְּן
וְאַבִּירָם: מִלִּיד עִם כְּנִישָׁתָא לְמִימֵר.
אֶסְתַּלְּקוּ מִסְחֹר סְחֹר. לְמִשְׁכָּנָא דְּקִרְחָא
דִּתְּן וְאַבִּירָם: מִר אֲגַמְאָעָה וְקִל לָהֶם.
אֲרַתְּפִעוּ. עֵן חוּאִי מִסְכֵּן קִרְחָא דִּתְּן וְאַבִּירָם:
וַיָּקָם מֹשֶׁה וַיֵּלֶךְ אֶל־דִּתְּן וְאַבִּירָם וַיִּלְכוּ
אַחֲרָיו וְקִנִּי יִשְׂרָאֵל: וְקָם מֹשֶׁה. וְאִזְל
לֹת דִּתְּן וְאַבִּירָם. וְאִזְלוּ בְּתֹרַחֵי סְבִי
יִשְׂרָאֵל: פִּקָּאֵם מוֹסִי. וּמִצָּא אִי דִּתְּן

וְאַבִּירָם. וּמִצּוּ מַעַה שׂוֹיָךְ בְּנֵי אִסְרָאִיד:
וַיִּדְבֹּר אֶל־הָעֵדָה לֵאמֹר סוּרוּ גֵא מִעַל
אֱהִלִּי הָאֲנָשִׁים חֲרָשִׁים הָאֵלֶּה וְאַל־
תִּגְעוּ בְּכָל־אִשֶּׁר לָהֶם פְּנִיתְסָפוּ בְּכָל־
חֲטָאתָם: וּמִלִּיד עִם כְּנִישָׁתָא לְמִימֵר.
זוּרוּ בְּעֵן. מִעַלִּי מִשְׁכָּנִי גּוֹבְרִיא חִיִּיבִיא
הָאֲלִין. וְלֹא תִקְרְבוּן בְּכָל דִּילְהוֹן. דְּקָמָא
תִּלְקֹן בְּכָל חוּבִיָּהוֹן: פִּכְלָם אֲגַמְאָעָה
וְקִי לָהֶם. אֲעֵתוּלוּ עֵן אֲכִבִּיָּה הוּלֵאִי
אִקָּם אֲצִמִּין. וְלֹא תִרְנוּ בְּשִׁי מִמָּא הוּ
לָהֶם. כֹּדֹא תִנְסָאפוּ בְּגִמִּיעַ כְּטֹאִיָּהֶם:
וַיַּעֲלוּ מִעַל מִשְׁכָּן־קִרְחָא דִּתְּן וְאַבִּירָם
מִסְבִּיב וְדִתְּן וְאַבִּירָם יֵצְאוּ נִצְבִּים פֶּתַח
אֱהִלֵּיהֶם וּנְשֵׁיהֶם וּבְנֵיהֶם וְטַפָּם: וְאֶסְתַּלְּקוּ
מִעַלִּי מִשְׁכָּנָא דְּקִרְחָא. דִּתְּן וְאַבִּירָם
מִסְחֹר סְחֹר. וְדִתְּן וְאַבִּירָם נִפְקוּ קִימִין.
בְּתֹרַע מִשְׁכָּנִיָּהוֹן. וּנְשֵׁיהוֹן וּבְנֵיהוֹן
וְטַפָּהוֹן: פֹּאֲרַתְּפִעוּ. עֵן חוּאִי מִסְכֵּן
קִרְחָא. דִּתְּן וְאַבִּירָם וְהִמָּא אִיצָא כְּרִגָּא.
פֹּאֲנַתְּצִבוּ עֲדֹא בֹאב כְּבֹאִיָּהֶמָא. וְנִסָּאֵהֶם
וּבְנֵיהֶם וְאֲטַפָּאֵהֶם לִירוּ מָא יִכּוֹן ט:
וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה בּוֹאֵת תִּדְּעוּן כִּי־יְהוָה שְׁלַחֲנִי
לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל־הַמַּעֲשִׂים הָאֵלֶּה כִּי־לֹא
מִלִּבִּי: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה. בְּדֹא תִדְּעוּן. אֲרִי יִי
שְׁלַחֲנִי. לְמַעַבְדָּ. יֵת כָּל עוֹבְדֵיָּה הָאֲלִין.
אֲרִי לֹא מִרְעוּתִי: פִּקָּא מוֹסִי. בְּהָרָה
אֲכַלָּה תַעֲלִמוֹן. אֵן אֵלֶּה בַּעֲת בִּי. לֹאֲעַמֵּל
גִּמִּיעַ הָרָה אֲעַמֵּא. לִים מִן תִּדְּקֹא נַפְסִי:
אִם־כְּמוֹת כָּל־הָאָדָם יִמְתּוֹן אֱלֹהֵי וּפְקִדָת
כָּל־הָאָדָם יִפְקֹד עֲלֵיהֶם לֹא־יְהוָה שְׁלַחֲנִי:
אִם כְּמוֹתָא דְּכָל אֲנָשָׁא יִמּוּתוֹן אֲלִין.
וְסַעוּרָא דְּכָל אֲנָשָׁא. יִסְתַּעַר עֲלֵיהוֹן. לֹא
יִי שְׁלַחֲנִי: אֵן (י"ג וְאִם) מֵאֵת הוּלֵאִי
אִקָּם כְּמוֹת כָּל אֲנָשָׁא. וְטִלְכוּ כְּמִטְּאֵבְתָּהֶם.
פִּלִּים אֵלֶּה בַּעֲת בִּי: וְאִם־בְּרִיָּאָה יִבְרָא
יְהוָה וּפְצִלָּהּ הָאֲדָמָה אֶת־פִּיָּהּ וּבִלְעָהּ
אֹתָם וְאֶת־כָּל־אִשֶּׁר לָהֶם וַיִּרְדּוּ חַיִּים
שְׂאֵלָה וַיִּדְּעוּתָם כִּי נִאֲצוּ הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה

אֵת

חֶלֶק הַדְּקָרוֹק. (ג) הָאִישׁ אֶחָד יַחְטֹא. הָה"א ה"א הִירֵיעָה וּבֹאֵה בְּקִמְץ מִפְּנֵי אוֹת הַגִּירוֹן: (ד) וְנִשְׁחָם וּבְנֵיהֶם וְטַפָּם. תִּיבַת וְנִשְׁחָם
בְּטַפְחָא כ"ה בְּכָל הַתִּיגָאן: (ה) וּפְקִדָת כָּל הָאָדָם. הַתִּרְגוֹם וּסְעוּרָא בְּרִישׁ גִּרְסִינִין. וְרַש"י בַּפ"ד דְּנִדְרִים מִפְּרָשׁ ל' סַעַר כְּדִלְ"ת וְאִמְנֵם בְּנִמ'
שְׁבַת דָּף י"ב שֵׁם כְּתֹב רַש"י שְׁהוּא ל' סַמֵּךְ. וְאִח"כ כ' בִּשְׁם רַבִּי ר' יַעֲקֹב דְּהוּא ל' בִּיקוּר. וְכ"ה בְּעֶרְוֶךְ בְּרִישׁ עֶרְךְ סִר:

פאחרקת אמתיו ואלכמסין ארגל. מקרבי
אבכור: ס * וידבר יהוה אל משה ב
לאמר: ומדיל יי עם משה למימר: תם
כלם אלה מוס' תבלימא: אמר אל אעזר
בן אהרן הבחן וירם את הפחתת מבין
השרפה ואת האש ורה הדאה כי קדשו:
אימר לא לעזר בר אהרן בהנא. ויפריש
ית מחתיתא מבין יקדיא. וית אישתא
ירחיק לה דאה (כל"י להלא). ארי אתקדשא:
מר אעזר אבן הרון אמאם. באן ירפע
אמגאמר מן בין אמחרקין *). וידרי אנאר
הנאך. לאנהא קד תקדסת: את מחתות
החטאים האלה בנפשיתם ועשו אתם
רקע פחים וצפוי למזבח ביהקריבם
לפני יהוה ויקדשו ויהיו לאות לבני ישראל:
ית מחתית חייביא האלין דאתחייבו
בנפשיתון. ויעבדון יתחון. מסין רדידן
חופאה למדבחה. ארי קריבונין קדם יי
ואתקדשא. ויהיוין לאת לבני ישראל:
אמא מגאמר הולאי אמכטיין עלי
נפוסהם. פאצנעוהא צפאיחא רקאק
גשאא לאמדבת. פאנהא למא קדמוהא
בין ידי אלה קד תקדסת. ותציר עדאמה
לבני אסראיל: ויקח אלעזר הבחן את
מחתות הנחשת אשר הקריבו השרפים
וירקעום צפוי למזבח: ונסיב אלעזר
בהנא ית מחתית נחשא דקריבו יקדיא.
ורדידונין חופאה למדבחה: פאכר אעזר
אמאם. מגאמר אנחאם. אדי קדמוהא
אמחרקין. פארקוהא צפאיחא לאמדבת:
זכרון לבני ישראל למען אשר לא יקרבו
איש זר אשר לא מזרע אהרן הוא
דחקטיר קטרת לפני יהוה ולא ייהיה
פקרח ובעדתו פאשר דבר יהוה ביד
משה לו: דובנהא לבני ישראל. בדיל.
דלא יקרבו גבר חילוני. דלא מזרעא
דאהרן הוא. דאפקא קטורת בוסמין
קדם יי. ודא יהיפקרח וכבנשתיה. כמא

חלק הדקדוק. (1) רקעי פחים. מתרגמין מסין רדירין ולא רדירין מסין דשאני המקרא דרקועי סמך ולא הופסד חבנת העניין משג"כ רדירין שהוא מוכרת ע"כ לתיקון הלשון הקדים מסין. גם בפ' רס"ג פ' בערבי צפאיחא ריקא הרי שהלך אחר תקון הלשון שהוא מוכן :

דְּמַלִּיל יִי. בִּידָא דְּמִשָּׁה לִיה: דְּבִרָא לְבִנִי
אֶסְרָאִיל. לְכִי דֹא יִתְקַדֵּם רְגֵל אֲנֹנְבִי. מִן
לִים הוּ מִן נִסְל הָרוֹן. לִיבְכֹר בְּכוֹרָא בִין
יְדֵי אֵלֶּה. וְלֹא יִכּוֹן בְּקִרְחָא וּבְנִמוּעָה. כִּמָּא
נֹזֵל אֵלֶּה. עֲלֵי יֵד מוֹסִי פִּיהּ (י): פ
וַיִּלְנוּ כָּל־עַדְת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִמַּחֲרַת עַד־
מֹשֶׁה וְעַל־אַהֲרֹן לֵאמֹר אַתֶּם הַמֵּתִים אֶת־
עַם יְהוָה: וְאַתְרַעְמוּ. כִּד בְּנִשְׁתָּא דְּבִנֵי
יִשְׂרָאֵל בְּיוֹמָא דְּבִתְרוּהִי עַל מֹשֶׁה וְעַד
אַהֲרֹן דְּמִימַר. אַתּוֹן גְּרַמְתּוֹן דְּמִית עָמָא
דִּי: פִּתְדִמַר. גִּמְאָעָה בְנֵי אֶסְרָאִיל מִן
גָּד. עֲלֵי מוֹסִי וְהָרוֹן קִאִילִין. אֲנַתְמָא
קִתְדַתְמָא מִן אִמָּה (י) אֵלֶּה: וַיְהִי בְּהִקְהֵל
הָעֵדָה עַד־מֹשֶׁה וְעַל־אַהֲרֹן וַיִּפְּנוּ אֶל־
אַהֲל מוֹעֵד וְהִנֵּה כִסְּהוּ הָעֵנָן וַיֵּרָא בְּכוֹר
יְהוָה: וְהוּהוּ. בְּאַתְפְּנִישׁוֹת בְּנִשְׁתָּא עַד
מֹשֶׁה וְעַד אַהֲרֹן. וְאַתְפְּנִיאוּ דְּמִשְׁכָּן זְמָנָא.
וְהָא חֲפָהּ עֲנָנָא. וְאַתְגְּלִי יִקְרָא דִּי:
פִּלְמָא תְּגוּזְקוּ עֲדִיהֶמָּא. אִתְפַּתוּ אִי כְּבֹא
אַמְחָצֵר. פֹּאדָא בְּנוֹר אֵלֶּה. צֹהַר פִּי
אַנְמָאם (י): וַיָּבֹא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֶל־פְּנֵי
אַהֲל מוֹעֵד: וְעָאֵל מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן. לְקִדְּם
מִשְׁכָּן זְמָנָא: פִּתְקִדְּם מוֹסִי וְהָרוֹן. בִּין
יְדֵי כְּבֹא אַמְחָצֵר: ס וַיְדַבֵּר
יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: וּמַלִּיל יִי עִם מֹשֶׁה
דְּמִימַר: תֵּם כֻּלְּם אֵלֶּה מוֹסִי תְּכַדִּימָא: הִרְמוּ
מִתּוֹךְ הָעֵדָה הַזֹּאת וְאַבְלָה אַתֶּם כְּרַנֵּעַ
וַיִּפְּלוּ עַד־פְּנִיָּהֶם: אִתְפְּרִשוּ. מִנּוּ בְּנִשְׁתָּא
הָדָא. וְאַשְׁיִצִי יִתְהוֹן כְּשָׁעָה. וְנִפְּלוּ עַל
אַפִּיהוֹן: אֵן אִרְתַּפְּעִתֶם מִן בִּין הָדָה
אַנְמָאָעָה. אִפְּנִיתֶהֶם כְּטִרְפָּה (ט). פּוֹקְעָא
עֲלֵי וְגוּהֶמָּא: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־אַהֲרֹן
קַח אֶת־הַמַּחֲתָה וְתֵן־עָלֶיהָ אֲשֵׁי מֵעֵל
הַמִּזְבֵּחַ וְיֹשִׁים קִטְרֹת וְהוֹלֵךְ מִהֲרָה אֶל־
הָעֵדָה וּכְפַר עֲלֵיהֶם כִּי־יָצָא הַקֶּצֶף מִלִּפְנֵי
יְהוָה הִחֵל הַנֶּגֶף: וַאֲמַר מֹשֶׁה לְאַהֲרֹן.
סֹב יֵת מִחֲתִיתָא. וְהִב עֲלֶה אִישְׁתָּא.
מֵעַלְוֵי מִדְּבַחָא וְשׁו קִטְרֹת בּוֹסְמִין: וְאֹזְבִיד
בְּפִרְיעַ. לְכַנְשָׁתָא וּכְפַר עֲלִיהוֹן. אֲרִי נִפְק

ג

רוֹגְזָא. מִן קִדְּם יִי שְׂרִי מוֹתְנָא: פּוֹקְעָא
מוֹסִי לְהָרוֹן. כִּד אַנְמָרָה. וְאַנְעֵל עֲלֶיהָ
נֹאֲרָא. מִן פּוֹק אִמְדִּבְחוּ אֶלְכְּכוֹרָא. וְאִדְּהָב
בְּה מִסְרָעָא. עֲלֵי אַנְמָאָעָה וְאַסְתַּגְּפֵר
עֲנָהֶם. פֹּאֵן אִסְכְּט. קִד כְּרַג מִן בִּין יְדֵי
אֵלֶּה. וְקִד בְּרֹא בְּהֶם אַצְדָּאִם: וַיִּקַּח אַהֲרֹן
כַּאֲשֶׁר אָדָּבַר מֹשֶׁה וַיֵּרֶץ אֶל־תּוֹךְ הַקָּהֵל
וְהִנֵּה הִחֵל הַנֶּגֶף בָּעָם וַיִּתֵּן אֶת־הַקִּטְרֹת
וַיִּכְפַּר עַל־הָעָם: וְנִסִּיב אַהֲרֹן. כִּמָּא דְּמַלִּיל
מֹשֶׁה. וְרִחַט לְגוּ קִהֲלָא. וְהָא. שְׂרִי מוֹתְנָא
בְּעָמָא. וַיְהִי בֵּית קִטְרֹת בּוֹסְמִיָּא. וּכְפַר
עַד עָמָא: פֹּאכֵד דֹּאךְ הָרוֹן. כִּמָּא כֹּא
מוֹסִי. וְחֹאצֵר אִי וְסֵט אֲנוֹק. פֹּאדָא
בְּלוֹבָא קִד אֲבִתְרָא בְּהֶם. פִּכְכֹר אֲבִכוֹר.
וְאַסְתַּגְּפֵר עֲנָהֶם: וַיַּעֲמֵד בֵּין־הַמֵּתִים
וּבֵין הַחַיִּים וַתַּעֲצֹר הַמִּנְפָּה: וְקָם בִּין
מִיתִיָּא וּבֵין חַיִּיָּא. וְאַתְכְּלִי מוֹתְנָא: פּוֹקְעָא
בִּין אֲמוֹתָא וְאַחִיָּא. וְאַנְחִבְס אֹבָא: וַיְהִי
הַמֵּתִים בְּמִנְפָּה אַרְבַּעַה עָשָׂר אֲלֹף וּשְׁבַע
מֵאוֹת מִלְּבַד הַמֵּתִים עַל־דְּבִר־קִרְחָא:
וְהוּו. דְּמִיתוּ בְּמוֹתְנָא. אַרְבַּעַת עָשָׂר אֲלֹפִין
וּשְׁבַע מֵאָה. כִּד מִדְּמִיתוּ עַל פְּרוֹגְזָתָא
דְּקִרְחָא: פִּכְאֵן עֵדֵד מִן מֵאָת בְּדֹאךְ אֹבָא.
אַרְבַּעַה עָשָׂר אֲלֹף וּסְבַע מֵאָה. סוּא מִן
מֵאָת בְּסִכְבִּי קִרְחָא: וַיֵּשֶׁב אַהֲרֹן אֶל־מֹשֶׁה
אַרְבַּעַת אֲהֵל מוֹעֵד וְהַמִּנְפָּה נִעְצְרָה:
וְתֵב אַהֲרֹן דָּוָת מֹשֶׁה. לְתַרְעֵ מִשְׁכָּן
זְמָנָא. וְמוֹתְנָא אִתְכְּלִי: פִּרְגַע הָרוֹן אִי
מוֹסִי. אִי בֹאב כְּבֹא אַמְחָצֵר. וְקִד
אַנְחִבְס אֹבָא: פ
וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: וּמַלִּיל יִי
עִם מֹשֶׁה דְּמִימַר: תֵּם כֻּלְּם אֵלֶּה מוֹסִי
תְּכַדִּימָא: דְּבִר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְקַח מֵאֵתֶם
מִטָּה מִטָּה לְבֵית אָב מֵאֵת כָּל־נִשְׁאִיָּאֵהֶם
לְבֵית אֲבֹתָם שְׁנַיִם עָשָׂר מִטּוֹת אִישׁ אֶת־
שְׁמוֹ תִּכְתֹּב עַל־מִטָּהוּ: מַלִּיל עִם בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל. וְסֹב מִנְהוֹן. חוֹטְרָא חוֹטְרָא לְבֵית
אַבָּא. מִן כִּד רִבְרִבְנִיָּהוֹן לְבֵית אֲבֹהֵתְהוֹן.
תִּרִי עָשָׂר חוֹטְרִין. גְּבִר יֵת שְׁמִיָּה. תִּכְתֹּב

חלק (הקדוק: ז) ותן עליה אש. הראוי בצירי ואעפ"י שהיא בתוקף לפי שאינה סמוכה למלה ועירא או למלה מלעיל וחד תן לחם כפעלים: ח) מעל המזבח, תיבת המזבח בפשטא אחת בכל ס"ס:

אֶת־הָאֹהֶל הָעֵדוּת וְהִנֵּה פָּרַח מִשָּׁה־אֶהְרֹן לְבֵית לֹוִי וַיֵּצֵא פָּרַח וַיֵּצֵץ צִיץ וַיִּגְמַל שְׁקָרִים: וְהוּא בִּזְמַן דְּבִתְרוּהִי. וְעַמְּשָׁה לְמִשְׁכָּנָא דְּסִהְדוּתָא. וְהָאֵל יֵעָא חוּטְרָא דְּאֶהְרֹן לְבֵית לֹוִי. וְאִפִּיק דְּבִלְבִין וְאִנִּין נִין. וְכַפִּית שְׁגָדִין: וְלִמָּא כָאן מִן גֵּר. דְּכֵד מוֹסִי אֵלִי כְבֹּא אֶשְׁהֲאֹדָה. פֹּאדָא קֹד פִּרְעֵת עֲצָא הָרוֹן אֵתִי הִי לְבֵית לֹוִי. פֹּאכְרַגַּת פִּרְוֵעָא וְנֹוֹרֶת נֹוֹרָא. וְעִקְרַת לוֹזָא: וַיֵּצֵא מֹשֶׁה אֶת־כָּל־הַפִּטָּה מִלִּפְנֵי יְהוָה אֶל־כָּדִי־בְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֵּרְאוּ וַיִּקְהוּ אִישׁ מִטָּהוּ: וְאִפִּיק מֹשֶׁה יֵת כָּד חוּטְרָא מִן קָדָם יי. לֹוֹת כָּד בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וְאֶשְׁתַּמּוּדְעוּ וְנִסְיְבוּ גִבְר חוּטְרָא: פֹּאכְרַג מוֹסִי גִמִּיעַ אֶעְצִי מִן בֵּין יְדֵי אֵלֵה. אֵלִי גִמִּיעַ בְּנֵי אִסְרָאִיל. פִּנְצֵר כָּל וְאֶחָד אֵי עֲצָאָה פֹּאכְדֵּהָא^(ט): פ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה הִשָּׁב אֶת־מִטָּה אֶהְרֹן לִפְנֵי הָעֵדוּת לְמִשְׁמֶרֶת לְאוֹת לְבָנָיִי מִרִּי וְתִכְבֵּל תִּלְגַּתָּם מֵעַל וְלֹא יָמָתוּ: וַיֹּאמֶר יי לְמֹשֶׁה. אֵתִיב. יֵת חוּטְרָא דְּאֶהְרֹן קָדָם סִהְדוּתָא. לְמִטָּרָא לָאֵת לְעֹמָא סִרְבָּנָא. וַיִּסּוּפוּן תּוֹרַעְמָתְהוֹן. מִן קָדָמִי וְלֹא יָמוּתוּן: תָּם קֵא אֵלֵה לְמוֹסִי. רֵד עֲצָא הָרוֹן בֵּין יְדֵי אֶשְׁהֲאֹדָה. תִּכּוֹן חִפֶּץ. עֲלֹאמָה לֹוִי אֶכְלֹף. פִּיפְנָא תִדְמָרְהֶם עֲלִי וְלֹא יִהְלֹכוּן: וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתוֹ כֹּן עָשָׂה: וְעִבְד מֹשֶׁה. כְּמָא דְּפִקִּיד יי. יִתִּיה כֹּן עִבְד: פִּצְנַע מוֹסִי. כְּמָא אֹמְרָה אֵלֵה מִן דָּאֵד: פ

וַיֹּאמְרוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר הֵן גִּזְעֵנוּ אֲבָדְנוּ פִלְגֵנוּ אֲבָדְנוּ: וַיֹּאמְרוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל. לְמֹשֶׁה לְמִימָר. הָאֵמְנָא קִטִּידַת חִרְבָּא. הָאֵמְנָא בְּלַעַת אֶרְעָא. הָאֵמְנָא מִיתוּ בְּמוֹתָנָא: תָּם קֵא בְנֵי אִסְרָאִיל לְמוֹסִי. הוּדָא קֹד תּוֹפָא מָנָא וְכֹאד מָנָא. פִּכְלָנָא הָאֵכִין^(ט): כָּל הַקְרָבִי הַקְרָב אֶל־מִשְׁכָּן יְהוָה יָמוּת הָאֵם תִּמְנוּ^(ט) לְגֹוע: כָּד

דקריב

עַד חוּטְרָא: מִר בְּנֵי אִסְרָאִיל. וְכֵד מִנְהֶם. עֲצָא עֲצָא לְכָל בֵּית אֲב. מִן אִשְׁרָאִיִּם לְבֵית אֲבֵאִיהֶם. אֶתִּנִּי עֲשֵׂר עֲצָא. וְאֶכְתֹּב אִסָּם כָּד רִגְל עֲרִי עֲצָא: וְאֵת שֵׁם אֶהְרֹן תִּכְתֹּב עַל־מִטָּה לֹוִי כִּי מִטָּה אֶחָד לְרֹאשׁ בֵּית אֲבֹתָם: וְיֵת שֵׁם אֶהְרֹן. תִּכְתֹּב עַד חוּטְרָא דְּלֹוִי. אֶרִי חוּטְרָא חֵד. לְרִישׁ בֵּית אֲבֹתְהוֹן: וְאִסָּם הָרוֹן. אֶכְתֹּב עֲלִי עֲצָא לֹוִי. אֲנִךְ אֲנָמָא תֹאכֵד עֲצָא וְאֶחָד. לְגִמְרָה בֵּית אֲבֵאִיהֶם^(ט): וְהִנְחֹתָם בְּאֹהֶל מוֹעֵד לִפְנֵי הָעֵדוּת אֲשֶׁר אֹוֹעֵד לָכֶם שְׁמָה: וְתִצְנַעְנוּן בְּמִשְׁכָּן זְמָנָא. קָדָם סִהְדוּתָא. דְּאִזְמִין מִימָרִי לְכוֹן תִּפֹּן: וְצִעְדָּהָ פִי כְבֹּא אֶמְחַצֵּר. בֵּין יְדֵי אֶשְׁהֲאֹדָה. אֵדִי אֶתְאֶצְרֵךְ הֵנָּךְ: וְהִנֵּה הָאִישׁ אֲשֶׁר אֶבְחַרְכּוּ מִטָּהוּ יִפְרַח וְהִשְׁכַּתִּי מֵעַלִי אֶת־תִּלְגָּתוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר הֵם מִלִּינָם עֲלֵיכֶם: וַיְהִי גִוְבָרָא דְּאֶתְרַעִי בֵּיה חוּטְרָא יִגְעִי. וְאִנִּית מִן קָדָמִי. יֵת תּוֹרַעְמָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. דְּאִזְנוֹן מִתְרַעְמִין עֲלֵיכֶם: פֹּאכְרַג אֵדִי אֶכְתֹּרָה תִפְרַע עֲצָאָה. חֵתָא אֶהְרִי עֲנִי. תִדְמָר בְּנֵי אִסְרָאִיל. אֵדִי הֵם מִתְדְּמִרִין עֲלֵיכֶם: וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּתְּנוּ אֲלֵיהֶן כָּל־נִשְׂאֵיהֶם מִטָּה לְנִשְׂאֵי אֶחָד מִטָּה לְנִשְׂאֵי אֶחָד לְבֵית אֲבֹתָם שְׁנַיִם עֲשֵׂר מִטּוֹת וּמִטָּה אֶהְרֹן בְּתוֹךְ מִטּוֹתָם: וּמִלִּיד מֹשֶׁה עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וַיַּהֲבּוּ לִיה כָּד רִבְרַבְנִיהוֹן. חוּטְרָא דְּרַבָּא חֵד. חוּטְרָא דְּרַבָּא חֵד לְבֵית אֲבֹתְהוֹן. תִּרִי עֲשֵׂר חוּטְרִין. וְהוּטְרָא דְּאֶהְרֹן בְּנֵי חוּטְרִיהוֹן: פִּכְלָם מוֹסִי בְּדָאֵךְ בְּנֵי אִסְרָאִיל. פִּדְפַּעֲצִיה כָּל אִשְׁרָאִיִּם. עֲצָא מִן כָּל שְׂרִיָּה לְבֵית אֲבֵאִיהֶם. אֶתִּנִּי עֲשֵׂר עֲצָא. וְעֲצָא הָרוֹן פִּי מָא בֵּין עֲצִיָּהֶם: וַיִּנַּח מֹשֶׁה אֶת־הַמִּטָּה לִפְנֵי יְהוָה בְּאֹהֶל הָעֵדוּת: וַאֲצַנַע מֹשֶׁה. יֵת חוּטְרָא קָדָם יי. בְּמִשְׁכָּנָא דְּסִהְדוּתָא: פּוֹצְעָהָ מוֹסִי בֵּין יְדֵי אֵלֵה. פִּי כְבֹּא

חלק הדקדוק. ט) האם תמנו לנוע. באה ה"א השאלה על מלת אם שהוא ג"כ ענין שאלה והיה די באחת מהם. ובמכלול באה ה"א התימה על מלה שהיא מורה לתמיהה והיא מלת אם לרוב התמיהה. תמנו הנ"ן והוא"ו לסדברים בעדה והוא קל והיה משפמו להרנש: יד (כתר תורה)

דְּקָרִיב מִקָּרֵב. לְמִשְׁכְּנָא דִּי מֵאִית. הָא
אֲנַחְנָא סִיפִין לְמַמַּת: וְאִדָּא כֹּאן כָּל
מִתְקַדָּם. אִי מִסְכֵּן אֱלֹהֵי יְהוֹלֵךְ. פִּהוּדָא נַחֵן
פִּאנּוֹן מִתּוּפּוֹן י״ט: וַיֹּאמֶר יְהוָה
אֶל־אַהֲרֹן אַתָּה וּבְנֶיךָ וּבֵית־אֲבִיךָ אֲתִידָּ
תִּשְׁאוּ אֶת־עֵינֵי הַמִּקְדָּשׁ וְאַתָּה וּבְנֶיךָ אֲתִידָּ
תִּשְׁאוּ אֶת־עֵינֵי כְּהֻנַּתְכֶּם: וַאֲמַר י״י דְּאַהֲרֹן.
אַתָּה וּבְנֶיךָ וּבֵית אֲבוּךָ עִמָּךְ. תִּסְלַחוּן עַל
חוּבֵי מִקְדָּשָׁא. וְאַתָּה וּבְנֶיךָ עִמָּךְ. תִּסְלַחוּן
עַל חוּבֵי כְּהֻנַּתְכוֹן: פִּקֵּץ אֱלֹהֵי דִּהְרוֹן.
אַנְתָּה וּבְנֶיךָ וּבֵית אֲבִיךָ מֵעַד. תַּחֲמִלוּן וִוֵּר
אַמֵּאמַתְכֶּם: וְגַם אֶת־אַחִיךָ מִפִּיחַ לֵוִי שִׁבְט
אֲבִיךָ הִקְרַב אֲתִידָּ וַיִּלְּנוּ עֲלֶיךָ וַיִּשְׁרְתוּךָ
וְאַתָּה וּבְנֶיךָ אֲתִידָּ לִפְנֵי אֱלֹהֵי הָעֵדֻת: וְאַף
יֵת אַחֲךָ שִׁבְטָא דִּדְוִי. שִׁבְטָא דְּאֲבוּךָ
קָרִיב דְּוֹתֵךְ. וַיִּתּוּסְפוֹן עֲלֶיךָ וַיִּשְׁמְשׁוּךָ.
וְאַתָּה וּבְנֶיךָ עִמָּךְ. קָדָם מִשְׁכְּנָא דִּסְהֻדָּתָא:
וְאִיצָא אֲכוּתֵךְ בְּנֵי לֵוִי. סִבְט אֲבִיךָ קִדְמָהֶם
אִידָּ. וַיִּנְצֹאפוֹן אִידָּ וַיִּכְדְּמוּנְךָ. וְאַנְתָּה וּבְנֶיךָ
מֵעַד פִּקֵּט י״ט. בֵּין יְדֵי כִבָּא אִשְׁהֲאֻדָּ:
וְשִׁמְרוּ מִשְׁמֶרֶתְךָ וּמִשְׁמֶרֶת כָּל־הָאֱהֻל
אִידָּ אֶל־כָּל־יְהוָה וְאֶל־הַמִּזְבֵּחַ לֹא יִקְרְבוּ
וְלֹא־יֵימָתוּ גַם־הֵם גַּם־אַתֶּם: וַיִּטְרוֹן
הַ מִּטְרַתְךָ. וּמִטְרַת כָּל מִשְׁכְּנָא. בְּרַם לְמִנִּי
קוֹדֶשׁא וּדְמִדְּבָחָא דָּא יִקְרְבוּ. וְלֹא־יִמּוּתוּן
אַף אֲנִי אֵף אֲתוֹן: וַיַּחֲפֹצוֹן מִחֲפֹצְךָ.
וְחַפֵּץ גַּמִּיעַ אֲבָבָא. מֵא כִדָּא אֲנִיחַ אֶקְדָּם
וְאַמְדַּבַּח לֹא יִתְקַדְּמוּ. וְלֹא יִהְיוּ אֲנַתֶּם
וְהֵם אֲגַמְעִין י״ט: וְנִלְּנוּ עֲלֶיךָ וְשִׁמְרוּ אֶת־
מִשְׁמֶרֶת אֱהֻל מוֹעֵד לְכָל עֲבֹדַת הָאֱהֻל
וִוֵּר לֹא־יִקְרַב אֲלֵיכֶם: וַיִּתּוּסְפוֹן עֲלֶיךָ.
וַיִּטְרוֹן. יֵת מִטְרַת מִשְׁכְּנָא וְזִמְנָא. לְכָל־פּוֹלְחֵן
מִשְׁכְּנָא. וְחִילוֹנִי דָּא יִקְרַב לְוֹתְכוֹן:
וְאַמְנִצֵּאפִין אִידָּ. יַחֲפֹצוֹן י״ט. חַפֵּץ כִּבָּא
אַמְחֲצֹר וְכִדְמַתָּה. וְאַגְנֵבִי דָּא יִתְקַדָּם
אֵיכֶם: וְשִׁמְרֶתֶם אֶת מִשְׁמֶרֶת הַקֹּדֶשׁ
וְאַתָּה מִשְׁמֶרֶת הַמִּזְבֵּחַ וְלֹא־יִהְיֶה עוֹד קֶצֶף
עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וְתִטְרוֹן. יֵת מִטְרַת

קוֹדֶשׁא. וַיֵּת מִטְרַת מִדְּבָחָא. וְלֹא יִהְיֶה
עוֹד. רוֹגְזָא עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וְתַחֲפֹצוּ חַפֵּץ
אַקְדָּם. וְחַפֵּץ אֲמַדְבַּח. וְלֹא יִכּוֹן זִיֵּאֻדָּ
סִכֵּט. עַל־יֵי בְנֵי אִסְרָאִיל: וְאַנִּי הִנֵּה לְקַחְתִּי
אֶת־אֲחֵיכֶם הַלְוִיִּם מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְכֶם
מִתְּנָה נְתָנִים לִיהוָה לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת
אֱהֻל מוֹעֵד: וְאַנָּא. הָא קָרִיבִית יֵת אֲחֵיכֶם
דִּיֵּאִי. מִגּוֹ בְנֵי יִשְׂרָאֵל. לְכוֹן. מִתְּנָא יֵהִיבִין
קָדָם י״י. לְמַפְלַת. יֵת פּוֹלְחֵן מִשְׁכְּנָא וְזִמְנָא:
פִּאנִי קִדְ אֲכוּתֵךְ אֲכוּתֵכֶם אִדְּוִאנִיין. מִן
בֵּין בְּנֵי אִסְרָאִיל. וְגַעֲדַתְהֶם הִבֵּה לְכֶם
לְדָה. לִיכְדְּמוּ כִדְמָה כִּבָּא אֲמַחֲצֹר:
וְאַתָּה וּבְנֶיךָ אֲתִידָּ תִשְׁמְרוּ אֶת־כְּהֻנַּתְכֶּם
לְכָל־דְּבַר הַמִּזְבֵּחַ וְלִמְבִּית. לְפָרֶכֶת
וְעֲבֹדַתְכֶם עֲבֹדַת מִתְּנָה אֲתִידָּ אֶת־כְּהֻנַּתְכֶּם
וְהִוֵּר הִקְרַב יוֹמָת: וְאַתָּה וּבְנֶיךָ עִמָּךְ.
תִּטְרוֹן יֵת כְּהֻנַּתְכוֹן. לְכָל פִּתְגָם מִדְּבָחָא.
וְלִמְנִי לְפָרוּכְתָּא וְתִפְלַחוּן. פּוֹלְחֵן מִתְּנָא.
אֲתִינִית כְּהֻנַּתְכוֹן. וְחִילוֹנִי דִּיקְרַב יִתְקַטִּיד:
וְאַנְתָּה וּבְנֶיךָ מֵעַד. תַּחֲפֹצוֹן אֲמֵאמַתְכֶם.
לְגַמִּיעַ אֲמוֹר אֲמַדְבַּח. וְדֹאכֵל אֲסַנֵּף
וְתַכְדְּמוּהָ. פִּקֵּר גַּעֲלַת כִּדְמַתְכֶם כִּדְמָה
מוֹהוּבָה. וְאִי אֲגַנְבִי תִקְדָּם אִיֵּהָא
פְּרִיקְתֵּל:

וַיִּדְבֹּר יְהוָה אֶל־אַהֲרֹן וְאַנִּי הִנֵּה נָתַתִּי לָךְ
אֶת־מִשְׁמֶרֶת תְּרוּמָתִי לְכָל־קֹדֶשׁ בְּנֵי־
יִשְׂרָאֵל לָךְ נְתָתִים לְמִשְׁחָה וּלְבִנְיָה לְחֹמֵי
עוֹזֵם: וַיִּמְלִיד י״י עִם אַהֲרֹן. וְאַנָּא הָא
יִהְיִית לָךְ. יֵת מִטְרַת אֲפִרְשׁוֹתִי (כ״)
אֲפִרְשׁוֹתִי. לְכָל קוֹדֶשׁא דְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל.
לָךְ יִהְיִיתָנוֹן לְרִבּוֹ. וּלְבִנְיָה לְקִים עֵלָם:
תֵּם כִּלְם אֱלֹהֵי הָרוֹן. וְקֵץ. אֲנִי קִדְ אַעֲשִׂיתֵךְ
חַפֵּץ רִפְאִיעִי. מִן גַּמִּיעַ אֲקִדָּם בְּנֵי
אִסְרָאִיל (כ״). אַעֲשִׂיתָהָ אֲדָךְ מִסְחָאִי. וּלְבִנְיָה
רִסֵּם אֲדֹהֵר: זֶה יִהְיֶה לָךְ מִקְדָּשׁ הַקֹּדֶשׁ
מִן־הָאִשׁ כָּל־קֹרְבָנֶם לְכָל־מִנְחָתָם וְלִכְלֵל־
חֲטָאתָם וּלְכָל־אֲשָׁמָם אֲשֶׁר־יִשִּׁיבוּ לִי
קֹדֶשׁ קֹדֶשִׁים לָךְ הוּא וּלְבִנְיָה: דִּין יִהְיֶה
לָךְ. מִקְדָּשׁ קוֹדֶשׁא מוֹתֵר מִן אִישְׁתָּא.

כָּל קוֹרְבָנֵהוּן. לְכָל מִנְחֹתָהוּן וְלְכָל חֲטוֹתָהוּן. וְלְכָל אֲשֶׁמְהוּן דִּיתִיבֹון קָדְמִי. קוֹדֵשׁ קוֹדֵשִׁין דִּילָךְ. הוּא וְדִבְנָךְ: הֲדָא יְכוּן לךְ. מִן כּוּאץ אַקְדָּאס מִן בַּעַד אִמְחַרְק ^(כ). מִן גַּמִּיעַ קְרָאבִינָהם וּבְרָהֶם וּדְכוּתָהֶם. וְקִרְבָּאן אַתָּם אֲדִי יֵאתוּנִי בָּהּ. פְּהוּ מִן כּוּאץ אַקְדָּאס. דָּךְ וְדִבְנִיךְ: בְּקָדֵשׁ הַקְדָּשִׁים תֹּאכְלֶנּוּ בְּדִיזְכֹּר יֹאכֵל אֹתוֹ קָדֵשׁ יִהְיֶהֱלָךְ: בְּקָדֵשׁ קוֹדֵשִׁין תִּיכְדֹונֶיהָ. בְּלִדְכוּרָא יִיכֹול יִתִּיהָ. קוֹדֵשׁא יִהְיֶה לָךְ: וּבְכֹאץ אִמְחַר ^(כ) תֹּאכְלָהּ. כָּל דְּכֹר יֹאכֵל מִנָּה. כֹּדָאךְ יְכוּן דָּךְ קָדְסָא: וְחִילָךְ תְּרוּמַת מִתְנָם לְכִד־תְּנוּפֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לָךְ נְתַתִּים וְלִבְנֶיךָ וְלִבְנֹתֶיךָ אֶתְךָ לְחִקְעוּלָם בְּלִטְהוֹר בְּבֵיתְךָ יֹאכֵל אֹתוֹ: וְדִין לָךְ אֲפֻרָּשׁוֹת מִתְנָתָהוּן. לְכָל אֲרָמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. לָךְ יִחַבְתָּנוּ. וְלִבְנֶיךָ וְלִבְנֹתֶיךָ. עֶפְךָ לְקִים עֵלְמָא. כָּל דִּידְכִי בְּבֵיתְךָ יִיכֹול יִתִּיהָ: וְהִדָּה לָךְ רַפְאִיעַ עֲטִיאָהֶם. מִן גַּמִּיעַ מַחְרַכָּאֵת בְּנֵי אִסְרָאִיל. לָךְ אֲעִשִׂיתָהָ. וְלִבְנִיךְ וְלִבְנֹתֶיךָ. מַעַךְ רִסָּם אֲדָהּ. כָּל טָאָהָר פִּי מִנְזֹךְ יֹאכְלָהָ: בְּלִ חֶלֶב יִצְהָר וְכִד־חֶלֶב תִּירוֹשׁ וְדִגָּן רֵאשִׁיתָם אֲשֶׁר־יִתְּנוּ לִיהוָה לָךְ נְתַתִּים: בְּלִ טוֹב מִשָּׁה. וְכָל טוֹב חֶמֶר וְעֵבוֹר. רֵישִׁיתָהוּן. דִּיתְנֹון קָדְסָא יִי לָךְ יִחַבְתָּנוּ: וּגַמִּיעַ אֲגוּד אֲדָהָן וְאֲעִצִּיר וְאֲבִר ^(כ) אֹאִילָהָא אֲדִי יִגְעִלֹנָהָ לָלֶה קִד גַּעֲדָתָהָ לָךְ: בְּבוּרֵי בְלִ־אֲשֶׁר בְּאַרְצָם אֲשֶׁר־יִבְיֹאוּ לִיהוָה לָךְ יִהְיֶה בְּלִטְהוֹר בְּבֵיתְךָ יֹאכְלֶנּוּ: בְּבוּרֵי בְלִ דְּבִאֲרַעְהוּן. דִּיתָנוּ קָדְסָא יִי דִּילָךְ יִהְיֶה. בְּלִ דִּידְכִי בְּבֵיתְךָ יִיכֹולֶנָהּ: וּבְכוֹר מֵא פִי רִיאָצָהֶם. אֲדִי יֵאתוּן בָּהּ לָלֶה יְכוּן דָּךְ. וְכָל טָאָהָר פִּי מִנְזֹךְ יֹאכְלָהּ: בְּלִ־חֶרֶם בִּישְׂרָאֵל לָךְ יִהְיֶה: בְּלִ חֶרֶם בִּישְׂרָאֵל דִּילָךְ יִהְיֶה: וְכָל צֹואָה פִּי אִסְרָאִיל יְכוּן דָּךְ: בְּלִ־פֶּטֶר רָחֶם לְכִד־בְּשָׂרֵי אֲשֶׁר־יִקְרִיבוּ לִיהוָה בְּאֲדָם וּבְבִהֶמָּה יִהְיֶהֱלָךְ אֶתְךָ אֶתְךָ תִּפְדָּה אֶת

בְּכוֹר הָאָדָם וְאֶת בְּכוֹר־בִּהֶמָּה הַטְּמֵאָה תִּפְדָּה: כָּל פֶּתַח וְלֵדָא. לְכָל בְּשָׂרָא. דִּיקְרִבֹון קָדְסָא יִי. בְּאֲנָשָׁא וּבְבַעֲרָא יִהְיֶה לָךְ. בְּרָם מִפְּרֵק תִּפְרוּק. יֵת בּוֹכְרָא דְּאֲנָשָׁא. וְיֵת. בּוֹכְרָא דְּבַעֲרָא מִסְּאֵבָא תִּפְרוּק: וְכָל אוֹלָ בָטָן. מִן כָּל בְּשָׂרִי. אֲדִי יִקְדָמוּנָהָ לָלֶה. מִן אֲנִסָּאן וּבִהִימָה יְכוּן לָךְ. לְכֹן יֹגֵב אֵן תִּפְדִּי בְכוֹר אֲנָאם. וּבְכוֹר אֲבִהִימָה אֲנִסָּה: וּפְדוּיֹמִבְּן־חֲדָשׁ תִּפְדָּה בְּעֶרְכָּךְ־כֶּסֶף חֲמִשָּׁת שְׁקָלִים בְּשֶׁקֶל הַקָּדֵשׁ עֶשְׂרִים גֵּרָה הוּא: וּפְדוּרְקָנִיהָ מִבֶּר יִרְחָא תִּפְרוּק. בְּפּוֹרְסָנִיהָ כֶּסֶף. חֲמִישׁ סָלְעִין בְּסָלְעֵי קוֹדֵשׁא. עֶשְׂרִין מַעֲוִין הוּא: וּפְדָא אֲנָאם ^(כ) מִן אֲבָן שֹהַר. בְּקִימָתָהּ. כְּמִסָּה מִתְאֲקִיל פְּצָה בְּמִתְקָא אֶקְדָּם. וְהוּ עֶשְׂרִין־דָּאֲנָם: אֶתְךָ בְּכוֹר־שׁוּרֵי אוֹי־בְכוֹר כְּשֶׁב אוֹי־בְכוֹר עֲזוּ לֹא תִפְדָּה קָדֵשׁ הֶם אֶת־דָּמָם תִּזְרֹק עַל־הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת־חֲלָבָם תִּקְטִיר אִשָּׁה לִירִיחַ נִיחַח לִיהוָה: בְּרָם בּוֹכְרָא דְּתוֹרָא. אוֹ בּוֹכְרָא דְּאִמְרָא. אוֹ בּוֹכְרָא דְּעֻזָּא. לֹא תִפְרוּק קוֹדֵשׁ אֲנָנוּ. יֵת דְּמָהוּן. תִּזְרוּק עַל מִדְּבָחָא וְיֵת תִּרְבֵּהוּן תַּפְסִיק. קוֹרְבָן לְאֶתְקַבְּלָא בְּרַעְוָא קָדְסָא יִי: פֹּאמָא בְּכֹר אֲבָקֵר וְאֲצֹאן וְאִמְאָעוּ. פֹּלָא תִפְדָּהָא פֹאנָהָא מִקְדָּסָה. לְשִׁדְמָהָא עַל־יֵ אִמְדִּבַּח וְקִתֵּר שַׁחְמָהָא. קִרְבָּאן מִקְבוֹל מִרְצִי לָלֶה: וּבְשֶׁרֶם יִהְיֶהֱלָךְ־פְּחוּזָה הַתְּנוּפָה וּבְשֹׁזֵק הַיָּמִין לָךְ יִהְיֶה: וּבְשֶׁרֶהוּן יִהְיֶה לָךְ. בְּחִדְיָא דְּאֲרָמוֹתָא. וּבְשֹׁקָא דִּיפִינָא דִּילָךְ יִהְיֶה: וְדַחְמָהָא יְכוּן לָךְ. כֶּקֶץ אֶתְחַרִּיךְ. וּבִאֲסָאק אִימָן יְכוּן לָךְ: בְּלִ תְּרוּמַת הַקְדָּשִׁים אֲשֶׁר יִרְיֹמוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לִיהוָה נְתַתִּי לָךְ וְלִבְנֶיךָ וְלִבְנֹתֶיךָ אֶתְךָ לְחִקְ עוֹלָם בְּרִית מִלַּח עוֹלָם הוּא דְּפִנִי יִהְיֶה לָךְ וְזִרְעָךָ אֶתְךָ: בְּלִ אֲפֻרָּשׁוֹת קוֹדֵשִׁיא. דִּיפֻרְשׁוֹן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל קָדְסָא יִי. יִחַבִּית לָךְ. וְלִבְנֶיךָ וְלִבְנֹתֶיךָ. עֶפְךָ לְקִים עֵלְמָא. קִים מִלַּח עֵלְמָא הִיא קָדְסָא יִי. לָךְ וְלִבְנֹתֶיךָ עֶפְךָ: וְסֹאִיר רַפְאִיעַ אַקְדָּאס. אֲדִי יִרְפַּעוּהָ

בני

בני אסראיל ללה. געלטהא לך. ולבניך
ולבנאתך. מעך רסם אדהר. עהר תאבת
אעאם הו^כ ללה. לך ולנסלך בעדך :
ויאמר יהוה אל־אהרן בארצם לא תנחל
וחלק לא־יהיה לך בתוכם אני חלקך
ונחלתך בתוך בני ישראל : ואמר יי
לאהרן. בארעהון לא תחסין. וחולק. דא
יהילך ביניהון. מתנן דיהבית לך אנין
חולקך ואחסנתך. בגו בני ישראל : תם
קא אדה ללה. פיריאצהם לאתנחל. ולא יכון
לך נציב פי מא בינחם. פאני קד געלת^ל
קרא בני קסמך ונחלתך. פי מא בין בני
אסראיל : ס * ולבני דוי הנה נתתי
כד־מעשר בישראל דנחלה חקף עבדתם
אשריהם עבדים את־עבדת אהל מועד :
ולבני דוי. האיהבית. כל מעשרא בישרא
לאחסנא. חקף פולחנהון ודאנון פלחין.
ית פולחן משכן זמנא : ולבני דוי. קד
געדת כל עשר מן אסראיל נחלה. בדל
כדמתהם. אדי יכדמון כבא אמחצר :
ולא־יקרבו עוד בני ישראל אל־אהר
מועד לשאת חטא למות : ולא יקרבו עוד.
בני ישראל למשכן זמנא. דקבלא חובא
דממת : ולא יתקדם בני אסראיל איצא
אי כבא אמחצר. פיהמלון וזרא פיהלכון :
ועבד הלוי הוא את־עבדת אהל מועד
והם ישאו עונם חקת עולם לדורתיכם
ובתוך בני ישראל לא ינחלו נחלה :
ויפלחון ליואי אנון. ית פולחן משכן זמנא.
ואנון יקבלון חזביהון. קים עדם דדריכון.
ובגו בני ישראל. דא יחסנון אחסנא :
ויכדמון אליואניין וחרהם^ל כבא
אמחצר. והם יחמלון וזרהם. רסם אדהר
עדא מר אגיאכם. ופי מא בין בני אסראיל.
דא ינחלו נחלה : פי את־מעשר בני־
ישראל אשר ירימו דיהוה תרומה נתתי
לדוים דנחלה על־פן אמרתי להם בתוך
בני ישראל לא ינחלו נחלה : ארי ית
מעשר בני ישראל. דיפרשון קדם יי
אפרשותא. יהבית דליואי דאחסנא.

עד פן אמרית דהון. בגו בני ישראל.
דא יחסנון אחסנא : פאן עשור בני
אסראיל. אתי ירפעונהא ללה רפיעה.
געלטהא דאיואניין נחלה. פלדאך קלת
להם. פי מא בין בני אסראיל. דא ינחלון
נחלה : פ

* וידבר יהוה אל־משה לאמר : ומלד יי
עם משה למימר : תם כלם אדה מוסין
תכלימא : ואל־הלויים תדבר ואמרת אדהם
כ־תקחו מאת בני־ישראל את־המעשר
אשר נתתי לכם מאתם בנחלתכם
והרמתם ממנו תרומת יהוה מעשר מן
המעשר : ועם דיואי תמלד ותימר להון.
ארי תסבון. מן בני ישראל ית מעשרא.
דיהבית לכון. מנהון באחסנתכון.
ותפרשון מניה אפרשותא קדם יי.
מעשרא מן מעשרא : ומר אליואניין וקל
להם. אדא אכדתם מן בני אסראיל
אעשר. אדי געדתה לכם מנהם בנחלתכם
פארפעו מנה רפיעה ללה. עשרא מן
אעשר : ונחשב דכם תרומתכם כדון
מן־הגרן וכמלאה מן־היקב : ויתחשיב
(יי) ויתחשיב) דכון אפרשותכון. כעבורא
מן אדרא. וכמלאתא מן מעצרתא :
ודאך אנתחסב דכם רפיעתכם. כאבר לבני
אסראיל מן אבדאר^ל. וכאסלאפה מן
אתגר : פן תרימוגם אתם תרומת יהוה
מכל מעשרתיכם אשר תקחו מאת בני
ישראל ונתתם ממנו את־תרומת יהוה
לאהרן הכהן : פן תפרשון אף אתון
אפרשותא קדם יי. מכל מעשריכון.
דתסבון. מן בני ישראל. ותתנון מניה ית
אפרשותא קדם יי. לאהרן כהנא : כדאך
תרפעו איצא אנתם רפיעה ללה. מן גמיע
עשורכם. אתי תאכדוהא מן בני אסראיל.
ואעטו דאך דהרון לאמאם : מכל
מתנתיכם תרימו את כד־תרומת יהוה
מכל־חלבן את־מקדשו ממנו : מכל
מתנתכון. תפרשון. ית כד אפרשותא
קדם יי. מכל שופריה. ית קורשיה מניה :

עֵיב. מֵא לֹם יִטְלַע עֲדִיה נִיר: וְנִתְּתָם
 אֹתָהּ אֶל־אֶדְעֹזר הַכֹּהֵן וְהוֹצִיא אֹתָהּ אֶל־
 מַחֲוֶיז לְמַחֲנֶה וְשַׁחַט אֹתָהּ לִפְנֵינוּ: וְתִתְּנוּ
 יָתָהּ לְאֶדְעֹזר כֹּהֵנָא. וְיִפְקִינָהּ לְמִבְרָא
 לְמִשְׁרִיתָא. וְיִכּוּס יָתָהּ קִדְמוּהִי: וְאִדְפֻּעוּהָ
 אִי אֶעֱזֹר אֲמָאם. וְיִכְרְגָהָ אִי כֶּאֱרֹג
 אַעֲסֹכֵר. וְיִדְבַּחָהּ בַּחֲצֵרְתָּהּ: וְלִקַּח
 אֶלְעֹזֵר הַכֹּהֵן מִדְּמָה בְּאַצְבָּעוֹ וְהִזָּה אֶל־
 נֶכַח פָּנֵי אֹהֶל־מוֹעֵד מִדְּמָה שֶׁבַע פְּעָמִים:
 וְיִסֵּב. אֶדְעֹזֵר כֹּהֵנָא. מִדְּמָה בְּאַצְבָּעֶיהָ.
 וְיִידִי. לְקִבֵּי אִפִּי מִשְׁפָּן זִמְנָא. מִדְּמָה שֶׁבַע
 זִמְנִין: וְיֵאכֹל מִן דְּמָהָא בְּאַצְבָּעָהּ. וְיִנְצַח
 מִקְאֵבֵל וְגַה כְּבֹא אֲמַחֲצֹר מִנָּה סָבַע מֵרָאֵר:
 וְשִׁרְף אֶת־הַפָּרָה לְעֵינָיו אֶת־עֲרֶה וְאֶת־
 בְּשָׂרָהּ וְאֶת־דְּמָה עַל־פְּרָשָׁה יִשְׂרָף:
 וְיִזְקִיד יֵת תּוֹרְתָא לְעֵינוֹהִי. יֵת מִשְׁבָּה
 וְיֵת בְּשָׂרָהּ וְיֵת דְּמָה. עַל אוֹבְדָה
 יִזְקִיד: וְיֵאמֹר בְּאַחֲרָא קֹהָא בַּחֲצֵרְתָּהּ.
 גִּדְרָהּ מֵעַ דְּחִמָּהּ. וְדִמָּהּ וּפְרָתָהּ:
 וְלִקַּח הַכֹּהֵן עֵץ אֲרֹז וְאִזְזֵב וְשִׁנֵּי תוֹלַעַת
 וְהִשְׁלִיךְ אֶל־תּוֹךְ שְׂרָפַת הַפָּרָה: וְיִסֵּב
 כֹּהֵנָא. אֶעָא דְּאֲרֹז. וְאִזְזֵבָא וְצִבְעֵה זְהוּרִי.
 וְיִרְמִי. לְגוֹ יִקִּידַת תּוֹרְתָא: וְיֵאכֹל עוֹד
 אֲרֹז. וְצִעֲתֵר וְצִבְגֵּי קֶרְמוֹ. וְיִרְמִי דֹאךְ פִּי
 וְסֵט חֲרִיקָהּ: וְכִבֵּם בְּגִדֵּי הַכֹּהֵן וְרִחֵן
 בְּשָׂרוֹ בְּפִים וְאַחֲרֵי יָבֹא אֶל־הַמַּחֲנֶה וְטִמָּא
 הַכֹּהֵן עַד־הָעֶרֶב: וְיִצְבַּע לְבוּשׁוֹהִי כֹהֵנָא.
 וְיִסְחִי בְּשָׂרֶיהָ בְּמִיא. וּבִתֵּר כֵּן יִיעוֹד
 לְמִשְׁרִיתָא. וְיִהִי מִסָּאב כֹּהֵנָא עַד־רִמְשָׂא:
 וְיִגְסֵל אֲמָאם תִּיאֲבָה. וְיִרְחֵן בְּדִנָּה
 בְּאֲמָא. וּבְעַד דֹּאךְ יִדְכֵּל אִי אַעֲסֹכֵר.
 וְיִגְסֵל אִי אֶלִיד: וְהִשְׂרָף אֹתָהּ יִכְבֵּם בְּגִדֵּי
 בְּפִים וְרִחֵן בְּשָׂרוֹ בְּפִים וְטִמָּא עַד־הָעֶרֶב:
 וְדִמְזִקִּיד יָתָהּ. יִצְבַּע לְבוּשׁוֹהִי בְּמִיא.
 וְיִסְחִי בְּשָׂרֶיהָ בְּמִיא. וְיִהִי מִסָּאב עַד
 רִמְשָׂא: וְאַחֲרָקָהּ. יִגְסֵל תִּיאֲבָה. וְיִרְחֵן
 בְּדִנָּה בְּאֲמָא. וְיִגְסֵל אִי אֲמָגִיב: וְאַסְפָּא
 אִישׁ טְהוֹר אֶת אֶפֶר הַפָּרָה וְהִנִּיחַ מַחֲוֶיז
 לְמַחֲנֶה בְּמָקוֹם טְהוֹר וְהִיתָה לְעֵדֻת בְּנֵי־
 יִשְׂרָאֵל לְמִשְׁמֶרֶת לְמִי נִדְּהָ חֲטָאת הוּא:

ויכניש

וְיִכּוּן מֵא תִרְפַּעוֹנָה. מִן גִּמְיַע עֲטִיאֲבָם
 לְלָהּ. אֲנוּדָהּ וְאֲכַצָּהּ מִנָּהּ: וְאִמְרַת
 אֱלֹהִים בְּהִרְיָמָם אֶת־חֲלָפֹ מִמֶּנּוּ וְנַחֲשֵׁב
 לְדוֹיִם כְּתִבוּאָת גִּרָן וְכְתִבוּאָת יָקֵב:
 וְתִימֵר דְּהוֹן. בְּאַפְרִישׁוּתְכֹן יֵת שׁוּפְרִיהָ
 מִנִּיהָ. וְיִתְחַשִּׁיב לְדוֹיָא. כְּעֵלְלַת אֶדְרָא
 וְכְעֵלְלַת מַעֲצָרְתָּא: וְקֵל לָהֶם: אֶדְרָא
 רַפְעָתָם אֲנוּדָה מִנָּה. צֹאֵר אֲבֹאקִי לָם
 יֵא דוֹאנִיָּן. כְּגִלָּה בְּנֵי אִסְרָאִיל מִן אֲבֹדָר
 וְאַתְגָּאֵר: וְאַבְלָתָם אֹתוֹ בְּכִדְמָקוֹם
 אֹתָם וּבֵיתָם כִּי־שֹׁכֵר הוּא לָם חֶלֶף
 עֲבֹדָתָם בְּאֹהֶל מוֹעֵד: וְתִכְלוּן יִתִּיהָ
 בְּבֵל אֹתָר. אֹתוֹן וְאִנְשׁ בְּתִיכֹן. אֶרִי אֲגָרָא
 הוּא לָכֹן. חֶלֶף פּוֹלְחֵנְכֹן בְּמִשְׁפָּן זִמְנָא:
 וְגֵאִיז אֵן תֹּאכְלוּהָ: פִּי כֹל מוֹצֵעַ. אֲנִתָם
 וְאַכֵּם. לֹאנָה אֲגֵרְתָּם. בִּרְד כְּדִמְתָּם
 פִּי כְּבֹא אֲמַחֲצֹר: וְדֹא־תִשְׁאֹן עֲלֵיו חֲטָא
 בְּהִרְיָמָם אֶת־חֲלָפֹ מִמֶּנּוּ וְאֶת־קֶרְשֵׁי
 בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לֹא תִחְלָדוּ וְלֹא תִמּוּתוּ: וְדֹא
 תִקְבְּלוּן עֲדוּהִי חוּבָא. בְּאַפְרִישׁוּתְכֹן יֵת
 שׁוּפְרִיהָ מִנִּיהָ. וְיִתְקוֹדִישָׁא דְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל.
 לֹא תִחְלוּן וְלֹא תִמּוּתוּן: וְלֹא תִחְמִלוּן עֲדִיהָ
 זוּרָא. עַנְד רַפְעָתָם אֲנוּדָה מִנָּה. וְאַקְרָאִם
 בְּנֵי אִסְרָאִיל. לֹא תִבְדְּלוּהָ וְלֹא תִהְלִכּוּן: צִה

פִּסְקִים סִימָן דְּנִיָּאֵל. וּמִפְסִירִין וְיֵאמֹר שְׁמוּאֵל אֵל הָעָם בְּשְׁמוּאֵל א'
 סִימָן י"א. דְּנִיָּג לְמַנְחַת שַׁבָּת וּב' וְה':

פ פ פ

וְיִדְבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר:
 וּמִדִּיר יי. עִם מֹשֶׁה וְעִם אַהֲרֹן לְמִימֵר:
 תִּם כֹּלִם אֵלֶה. מוֹסִי וְהָרֹן תְּכִלִּימָא:
 זֹאת חֻקַּת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה לֵאמֹר
 דְּבִרְאֵל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִקְחוּ אֵלֶיךָ פָּרָה
 אֲדָמָה תְּמִימָה אֲשֶׁר אֵין־בָּהּ מוֹם אֲשֶׁר
 לֹא־עָקָה עֲדִיהָ עַל: דֹּא גְזִירַת אוֹרִיתָא.
 דְּפִקִּיד יי לְמִימֵר. מִלִּיל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.
 וְיִסְבּוּן קֹדֶ תּוֹרְתָא סְמוּקְתָּא שְׁלֻמָּתָא.
 דְּקִית בָּהּ מוֹמָא. דְּדֹא סְדִיק עֲלֶיהָ גִירָא:
 הִדְאָרְסִם אֲשֶׁר־יֵעָה. אֵתִי אִמֵּר אֵלֶה בֵּהָא
 קֹאִידָא. מֵר בְּנֵי אִסְרָאִיל. בֹּאן יֵאֲתוּךְ
 בְּבִקְרָה צִפְרָא צַחִיחָה. מֵא לִים פִּיהָ

טו (כֹּתֵר תּוֹרָה)

וַיִּכְנוּשׁ גִּבּוֹר דָּבִי יֵת קִטְמָא דְתוֹרְתָא. וַיִּצְנַע מִפְּרָא לְמִשְׁרִיתָא בְּאַתְרֵי דְבִי וְתֵי. לְכַנְשָׁתָא דְבִנֵּי יִשְׂרָאֵל לְמִשְׁרָא. לְמִי אֲדִינוּתָא חֲטָתָא הִיא: וַיִּגְמַע רַגְלֵי טָאֵהֵר רִמָּאֵד אֲבִקְרָה. וַיִּצְעָה כְּאַרְגָּא עֶסְכֵּר פִּי מוֹצַע טָאֵהֵר. וְתִכּוֹן לְגִמְמָאֵה בְּנֵי אִסְרָאִיל מִחֲפּוּצָא. לְמָא אֲנַצַּח וְהִי דְכוּה: וְכַבֵּס הָאִסְתָּא אֶת־אִפְרֵי הַפְּרָה אֶת־בְּגָדָיו וְטָמֵא עַד־הָעֶרֶב וְהִיתָה לְבִנֵּי יִשְׂרָאֵל וְלַגִּירָא. דִּיתְגִּירֹון בִּינְהוֹן לְקִים עֲלֵם: וַיִּגְסֵל אֲנָמַע רִמָּאֵד אֲבִקְרָה תִּיאֵבָה. וַיִּגְסֵי אִי אִדִּי. וְתִכּוֹן לְבִנֵּי אִסְרָאִיל. וְלֹאֲגִרִיב. אֲדִכִּיד פִּימָא בִּינְהוֹם רִסֵּם אֲדֵהֵר: הִנְנֵעַ בְּמֵת לְכַד־נֶפֶשׁ אָדָם וְטָמֵא שְׁבַעַת יָמִים: דִּיקְרַב בְּמִיתָא לְכַד נֶפֶשׁ אֲנָשָׁא. וְהִי מִסָּאֵב שְׁבַעַת יָמִין: וּמִן דְּנָא בְּמִית מִן גִּמִּיעַ אֲנַפֵּס אֲנָאִם. פְּלִינְגִּם סְבַעַת אִיָּאִם: הוּא יִתְחַטָּא־בּוֹ בְּיוֹם הַשְּׁרִישִׁי וּבְיוֹם הַשְּׁבִיעִי יִטְהַר וְאִם לֹא יִתְחַטָּא בְּיוֹם הַשְּׁרִישִׁי וּבְיוֹם הַשְּׁבִיעִי לֹא יִטְהַר: הוּא יָדִי עֲלוּהִי. בְּיוֹמָא תְּלִיתָא. וּבְיוֹמָא שְׂבִיעָא יִדְבִי. וְאִם לֹא יָדִי עֲלוּהִי. בְּיוֹמָא תְּלִיתָא. וּבְיוֹמָא שְׂבִיעָא לֹא יִדְבִי: וְהוּא יִתְדַכָּא מִנָּה. פִּי אִיוֹם אֶתְאֵת וְאִסְמַבַּע פִּיטְהֵר. וְאִן לֹם יִתְדַכָּא מִנָּה. פִּיטְהֵר לֹא יִטְהַר: כִּד־הִנְנֵעַ בְּמֵת בְּנֶפֶשׁ הָאָדָם אֲשֶׁר־יָמוּת וְלֹא יִתְחַטָּא אֶת־מִשְׁכָּן יְהוָה טָמֵא וְנִכְרַתָּה הַנֶּפֶשׁ הַהוּא מִיִּשְׂרָאֵל כִּי מִי נָדָה לֹא־זֶרֶק עָלָיו טָמֵא יְהִי עוֹד טָמֵאֲתוֹ בּוֹ: כִּד דִּיקְרַב. בְּמִיתָא בְּנֶפֶשׁ אֲנָשָׁא דִּימֹת וְלֹא יָדִי עֲלוּהִי. יֵת מִשְׁכָּנָא דִּי סָאִיב. וַיִּשְׁתִּיצִי אֲנָשָׁא הַהוּא מִיִּשְׂרָאֵל. אִרִי מִי אֲדִינוּתָא. לֹא אֲזַדְרִיקוּ עֲלוּהִי מִסָּאֵב יְהִי עוֹד סְאוֹבְתִיה בִּיה: פִּכֵּל מִן דְּנָא. בְּמִית מִן נֶפֶס אֲנָאִם אֲדִימֹת וְלֹא יִתְדַכָּא. פִּקֵּד נִגְס מִסְכֵּן אֵלֶּה אִד

דְּכִלָּה. וַיִּנְקֻטַּע דֹּאךְ אֲנַסְמָן מִן אִסְרָאִיל. אִד מָא אֲנַצַּח. לֹם יִרְשׁ עֲלֵיהּ פְּהוּ נִגְס. לְדֹאךְ נִגְמַסְתָּה עֲלֵיהּ אֲבֵרָא: וְאֵת הַתּוֹרָה אָדָם פִּי־יָמוּת בְּאֵהֵל כִּד־הָבֵא אֶל־הָאֵהֵל וְכִד־אֲשֶׁר בְּאֵהֵל יִטְמָא שְׁבַעַת יָמִים: דֹּא אֲוִרִיתָא. אֲנָשׁ אִרִי יָמוּת בְּמִשְׁכָּנָא. כִּד דְּעֲלִיל לְמִשְׁכָּנָא וְכִד דְּבִמְשָׁכְנָא. יְהִי מִסָּאֵב שְׁבַעַת יָמִין: וְהִדָּה אֲשֶׁר־יַעַח. אִי אֲנַסְמָן טָאֵת פִּי כִבָּא. פִּכֵּל מָא פִּיָּה וְכִל מִן דְּכִל אִיה. יִנְגַּס סְבַעַת אִיָּאִם: וְכִל כִּדִּי פְתוּחָא אֲשֶׁר אִין־צִמִּיד פְתִיל עָלָיו טָמֵא הוּא: וְכִל מִאֵן דְּחִסְפָּתִיחַ. דְּלִית מְנוּפֵת שְׁיַע מְקַף עֲלוּהִי. מִסָּאֵב הוּא: וְכִל אֲנָא כּוֹף מִפְתּוֹחַ. אֲדִי לִים לֹחֲצִמָאִם מִקִּיד. פְּהוּ נִגְס: וְכִל אֲשֶׁר־יַעַח עַד־פְּנֵי הַשָּׁדָה בְּחִל־חֶרֶב אִו בְּמֵת אִו־בְּעֵצִים אָדָם אִו בְּקִבֵּר יִטְמָא שְׁבַעַת יָמִים: וְכִד דִּיקְרַב עַל אִפִּי חֻקְלָא. בְּקִטִּיל חֶרֶב אִו בְּמִיתָא. אִו בְּגֶרְמָא דִּאֲנָשָׁא אִו בְּקִבְרָא. יְהִי מִסָּאֵב שְׁבַעַת יָמִין: וְכִל מִן דְּנָא עָלִי וְגַה אֲצִהֵרָא. בְּקִתִּיל סִיף אִו בְּמִיתָא. אִו בְּעֵצִים אֲנַסְמָן אִו בְּקִבֵּר. פְּלִינְגִּם סְבַעַת אִיָּאִם: וְדִקְהוּ לְטָמֵא מַעֲפֵר שְׂרַפְתָּה חֲטָאֵת וְנִתְּנָה עָלָיו מִיִּסְחִיִּים אֶל־כִּדִּי וְיִסְכּוֹן לְדִמְסָאֵב. מַעֲפֵר יִקִּידָת חֲטָתָא. וְיִתְנּוֹן עֲלוּהִי. מִי מְבוּעַ לְמָאֵן: וְלִיכֹד לֵה. מִן רִמָּאֵד וְחִרִיק אֲבִקְרָה. וַיִּצַּב עֲלֵיהּ. מָא נִבִּיעַ פִּי אֲנָא: וְלִקַּח אִזּוּב וְטִבֵּר בְּמִים אִישׁ טְהוֹר וְהוּא עַל־הָאֵהֵל זַעֲל־כִּד־הַכִּלִּים וְעַל־הַנֶּפֶשׁוֹת אֲשֶׁר הִיוּ־שָׁם וְעַד־הִנְנֵעַ בְּעֵצִים אִו בְּחִלֵּל אִו בְּמֵת אִו בְּקִבֵּר: וְיִסְבֵּי אִיזּוּבָא. וְיִטְבּוֹל בְּמִיא גִבֵּר דְּבִי. וְיָדִי עַל מִשְׁכָּנָא וְעַל כָּל מְנִיָּא. וְעַל נֶפֶשׁתָּא דְּהוּוֹ תִּמּוֹן. וְעַל דְּקִרְבִּי (לִי דִיקְרַב) בְּגֶרְמָא אִו בְּקִטִּילָא. אִו בְּמִיתָא אִו בְּקִבְרָא: וְאִיאֲכֵר רַגְלֵי טָאֵהֵר שִׁיָּא מִן צַעֲתָר. וַיִּגְמַסְהָ פִי דֹאךְ אֲמָא. וַיִּנְצַח עָלֵי אֲכָבָא וְעָלֵי גִמִּיעַ אֲאִיָּה. וְעָלֵי אֲנַפּוֹס אֲדִי כְּאֵנַת תֵּם. וְעָלֵי אֲרָאִי. בְּאֵעֵצִים

חֻקַּת (הַקְדוּקָא) וְהוּא לְבִנֵּי יִשְׂרָאֵל. הוּי"ו בְּנִעִיא בְּרֹב הַתִּינָאֵן: ב) וְעַל הִנְנֵעַ בְּעֵצִים. דְּבִי"ת בִּפְתִ"ח נִפְקָא מִינָּה לְעִינֵי דִינָא: א

או אֶקְתִּיל. או אֶמִּית או אֶקְבֵּר :
וְהָיָה הַטָּהוֹר עַל־הַטָּמֵא בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי
וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וְחָטְאוּ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
וּכְבָּם בְּגָדָיו וְרַחֵץ בַּמִּים וְטָהַר בְּעָרֹב :
יְדֵי דָבָר עַל מִסְאָבָא. בְּיוֹמָא תְּלִיתָא
וּבְיוֹמָא שְׁבִיעָא. וְיִדְבְּנִיה בְּיוֹמָא
שְׁבִיעָא. וְיִצְבַּע לְבוּשׁוֹהִי. וְיִסְחִי בְּמִיָּא
וְיִדְבֵּי בְּרַמְשָׁא : כְּדֹאךְ יִנְצַח אִטְאֵהָר
עַד־יָנֹגס. פִּי אִיוֹם אֶתְלָת וַאֲסֹאבַע.
פֹּאדָא דְכָאָה פִּי אִיוֹם אֶסֹאבַע. (ח) גִּסְר
תִּיאֲבָה. וְרַחֵץ בַּמָּא וְטָהַר בַּלְעָשִׁי :
וְאִישׁ אֲשֶׁר־יִטְמָא וְלֹא יִתְחַטֵּא וְנִכְרְתָה
הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מִתּוֹךְ הַקֹּהֵל כִּי אֶת־מִקְדָּשׁ
יְהוָה טָמֵא מִי נִדָּה לֹא־זָרֵק עָדָיו טָמֵא
הוּא : וְגִבֵּר דִּי־סִתְּאָב וְלֹא יְדִי עֲלוֹהִי.
וְיִשְׁתַּיְצִי. אִנְשָׁא הַהוּא מִגּוֹ קֹהֵלָא. אִרִּי
יֵת מִקְדָּשָׁא דִּי־יִי סִי־אִיב. מִי אֲדִיּוּתָא. לֹא
אֲוֹדְרִיקוּ עֲלוֹהִי מִסִּתְּאָב הוּא : וְאִי רָגֵל
תִּנָּגס כְּדֹאךְ וְלֹם יִתְדָכָא. פִּינְקֻטַּע דֹּאךְ
אֲנִסְאן מִן בֵּין אֲנוּק. לְמָא נָגַס מִקְדָּשׁ
אֵלֶּה אִדְ רַכְלָה. וְלֹם יִנְצַח עֲלִיהָ מִן מָא
אִנְצַח פְּהוּ נָגַס : וְהִיתָה לָהֶם לְחֻקַּת עוֹלָם
וּמִזֶּה מִי־הִנֵּדָה יְכָבֵם בְּגָדָיו וְהִנֵּגַע בְּמִי
הַנֵּדָה יִטְמָא עַד־הָעָרֹב : וְתִהִי לַהוֹן
קָרָם עֲלֵם. וּמִדֵּי מִי אֲדִיּוּתָא יִצְבַּע
לְבוּשׁוֹהִי. וְדִיקְרַב בְּמִי אֲדִיּוּתָא. יְהִי
מִסְאָב עַד רַמְשָׁא : וְיִכּוֹן לָהֶם דֹּאךְ רִסֵּם
אֲדָהָר. וְנִאֲצַח מָא אִנְצַח יִגְסֵר תִּיאֲבָה.
וּמִן דֹּאמֵס מָא אִנְצַח. יִנָּגַס אִי אֲדִיר :
וְכָל אֲשֶׁר־יִנְעִיבּוּ הַטָּמֵא יִטְמָא וְהַנֶּפֶשׁ
הַנִּנְעָת תִּטְמָא עַד־הָעָרֹב : וְכָל דִּיקְרַב
בֵּיהָ מִסְאָבָא יְהִי מִסְאָב. וְאִנְשׁ דִּיקְרַב
בֵּיהָ יְהִי מִסְאָב עַד רַמְשָׁא : וְכָל מָא
לֹא־מִסָּה אֲנָגַס יִנָּגַס. פֹּאן כֹּאן אֲנִסְאן דִּנָּא
בֵּה יִנָּגַס אִי אֲדִיר : פ

וַיָּבֹאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל כְּדִי־הָעֵדָה מִדְּבַר־צִין
בְּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן וַיָּשֶׁב הָעָם בְּקָדֶשׁ וְתַמָּת
שֵׁם מְרִים וְתַקְבֵּר שֵׁם : וְאֵתוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל
כָּד כְּנִשְׁתָּא לְמִדְּבָרָא דְּצִין בִּירְחָא

כְּדִמְאָה. וַיִּתֵּיב עָמָא בְּרָקִם. וּמִיתַת
תַּפְּן מְרִים. וְאֶתְקַבְּרַת תַּפְּן : תָּם גֹּא
בְּנֵי אֶסְרָאִיל אֲנִמְעִין. (ט) אִי בְּרִייה צִין
פִּי אֲשֶׁהָר אֲאוּל. וְאִקֵּאֵם אִקּוּם פִּירְקִים.
וּמֵאֵתַת הַנֶּאֱד מְרִים. וְדִפְנַת תָּם : וְלֹא־
הָיָה מִים לְעֵדָה וַיִּקְהִלוּ עַד־מִשָּׁה וְעַד־
אַהֲרֹן : וְלֹא הוּא מִיָּא לְכְּנִשְׁתָּא. וְאֶתְכְּנִישׁוּ
עַד מִשָּׁה וְעַל אַהֲרֹן : וְלֹם יִכּוֹן מָא
לֹא־נִמְאָעָה. פִּתְגוּקוּ עַד־יִי מוּסִי וְהָרוֹן :
וַיִּרְבֵּ הָעָם עַם־מִשָּׁה וַיֹּאמְרוּ דֹּאמֵר וְלֹא
נִנְעֵנוּ בְּנוֹעַ אֲחִינוּ לְפָנֵי יְהוָה : וְנִצָּח עָמָא
עִם מִשָּׁה. וַאֲמָרוּ לְמִימֵר. דִּי־יִי דְּמִיתָנָא.
בְּמוֹתָא דִּאֲחֵנָא קָדָם יִי : פִּלְמָא כֹּאֲצֵם
אִקּוּם מוּסִי. וְקֹא. יֹא לִיתָנָא תוֹפִינָא.
בּוֹפֵאָה אֲכּוֹתָנָא בֵּין יְדֵי אֵלֶּה : וְלָמָּה
הִבֵּאתֶם אֶת־קֹהֵל יְהוָה אֶל־הַפֶּדֶר הַזֶּה
לְמוֹת שֵׁם אֲנַחְנוּ וּבְעִירָנוּ : וְלָמָּה אֵתִיתוֹן
(י) (אֵתִיתוֹן) יֵת קֹהֵלָא דִּי־יִי. לְמִדְּבָרָא
הַדִּין. לְמַטַּת תַּפְּן. אֲנַחְנָא וּבְעִירָנָא : וְלֹם
גִּיתָמָא פִּי גּוֹק אֵלֶּה. אִלִּי הִדָּא אֲבֵר.
נִמוֹת פִּיה. נַחַן וּבִהֲאִימָנָא : וְלָמָּה חֲעֲלִיתָנוּ
מִפְּצָרִים דְּהִבֵּיא אֲתָנוּ אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה
הַזֶּה לֹא־מָקוֹם זֹרַע וְתֵאנָה וְגִפְן וְרִפּוֹן
וּמִים אֵין לְשִׁתּוֹת : וְלָמָּה אִסִּיקְתוּנָא
מִפְּצָרִים. לֹא־יִתָּאָה (י) (לֹא־עֲלָא) יִתָּנָא.
לֹא־תִרָא פִּישָׁא הַדִּין. לֹא־אֲתֵר פֶּשֶׁר לְבֵית
זֹרַע. וְאֵתֵר לֹא תִינִין וְגוֹפְנִין וְרִפּוֹנִין. וּמִיָּא
לִית לְמִשְׁתֵּי : וְלֹם אֲצַעֲדֵת מוֹנָא מִן מִצֵּר.
פְּגִיתֶם בְּנָא. אִי הִדָּא אֲמוּצַע אֲרִדִּי. לֹא
זֹרַע וְלֹא תִין. וְלֹא גִפְן וְלֹא רִמָּאן. חֲתָא
מָאָה לִים לֹא־שָׁרֵב : וַיָּבֹא מִשָּׁה וְאַהֲרֹן
מִפְּנֵי הַקֹּהֵל אֶדְ־פִתַּח אֹהֶל מוֹעֵד וַיִּפְּלּוּ
עַד־פְּנֵיהֶם וַיִּירָא כְּבוֹד־יְהוָה אֲלֵיהֶם : וְעַל
מִשָּׁה וְאַהֲרֹן מִן קָדָם קֹהֵלָא. לְתִרַּע
מִשְׁכָּן וּמִנָּא. וְנִפְּלּוּ עַל אֶפְיָהוֹן. וְאֶתְגַּלִּי
יִקְרָא דִּי־יִי לַהוֹן : פֹּאקְבֵל מוּסִי וְהָרוֹן ב
הָאֲרִבִּין. (ט) מִן בֵּין יְדֵי אֲנוּק. אִלִּי בֹאב
כֹּבֵא אֲמַחְצֵר. וּוְקַעֲא עַל־יִי וְגוֹהֵלְמָא.
פִּצְהָר נוֹר אֵלֶּה דִּהֵמָא : פ

וידבר

חלק הדקדוק. ג) והנגע במי הנדה. תיבת והנגע בפשטא אחת בכל התיגאן והיא לדעה זו שיטת הרמ"ל וכ"ה בירושלמיים.

וַיִּדְבֹר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: וּמַלִּיד יִי
עִם מֹשֶׁה לְמִימָר: תָּם כָּל־אֱלֹהִים מוֹסִי
תְּבַלִּימָא: קַח אֶת־חֲפָטָה וְהִקְהֵל אֶת־
הָעֵדָה אֹתָהּ וְאַהֲרֹן אֶחֱיָךְ וְדַבַּרְתֶּם אֶל־
הַפֶּלַע לְעֵינֵיהֶם וְנָתַן מִיָּמָיו וְהִצֵּאתָ
לָהֶם מִים מִן־הַפֶּלַע וְהִשְׁקִיתָ אֶת־הָעֵדָה
וְאֶת־בְּעִירָם: סָב יֵת חוּטְרָא. וּבְנֹשׁ (י"א)
וְאֶבְנִישׁ יֵת בְּנִשְׁתָּא אֹת וְאַהֲרֹן אֶחֱיָךְ.
וְתַמְלִלֹן עִם כִּיפָא. לְעֵינֵיהוֹן וְיִתִּין מוֹהִי.
וְתַפִּיק לְהוֹן מִיָּא מִן כִּיפָא. וְתַשְׁקִי יֵת
בְּנִשְׁתָּא וְיֵת בְּעִירָהוֹן: כֹּד אַעְצָא. וְגוֹזֵק
אֲנִמָּא עָה אֲנִת וְהָרוֹן אֲכִיד. וְקוֹדָא עָדִי
אֲצִכֵּר (י"ב) בַּחֲצֵרְתָּהֶם וַיִּכְרַג מֵאָה. פִּתְכַרְג
לָהֶם מֵאָה מִן אֲצִכֵּר. וְתַסְקִיָּהֶם
וּבַהֲאִימָהֶם: וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת־חֲפָטָה
מִלִּפְנֵי יְהוָה כַּאֲשֶׁר צִוָּהוּ: וְנָסִיב מֹשֶׁה.
יֵת חוּטְרָא מִן קָדָם יי. בְּמָא דַּפְקִידָה:
פֹּאכֵד מוֹסִי. אַעְצָא מִן בֵּין יָדֵי אֱלֹהִים.
כִּמָּא אֲמַרְתָּ: וַיִּמְהַלּוּ מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֶת־
הַקֹּהֵל אֶל־פְּנֵי הַפֶּלַע וַיֹּאמֶר לָהֶם שְׁמַעוּ
נָא הַמַּרִּים הַמִּן־הַפֶּלַע יְהוָה נוֹצִיא לָכֶם
מִים: וּבְנִשְׁו מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן. יֵת קֹהֵלָא
לְקָדָם כִּיפָא. וַאֲמַר לְהוֹן. שְׁמַעוּ כְּעַן
סֶרְבְּנִיָּא. הַמִּן כִּיפָא הָדִין נִפִּיק לְכוֹן מִיָּא:
וְגוֹזֵקוּ מוֹסִי וְהָרוֹן. אֲגוּק אִי־חֲצֵרָה אֲצִכֵּר.
וְקָא לָהֶם. אֲסַמְעוּ יֵא עֲצָאָה. אֲמִן הָדָא
אֲצִכֵּר. (י"ג) נִכְרַג לָכֶם מֵאָה: וַיִּרְם מֹשֶׁה
אֶת־יָדוֹ וַיִּקֶּה אֶת־הַפֶּלַע בְּמַטְהוֹ פְּעָמִים
וַיֵּצְאוּ מִים רַבִּים וַתִּשֶׁת הָעֵדָה וּבְעִירָם:
וְאִרִּים מֹשֶׁה יֵת יִדְיָה. וּמִחָא יֵת כִּיפָא.
בַּחוּטְרִיָּה תִרְתִּין זְמִינִין. וְנִפְקוּ מִיָּא סְגִיָּא.
וְשִׁתִּיָּאֵת בְּנִשְׁתָּא וּבְעִירָהוֹן: פֶּרַע מוֹסִי
יִדָּה. וְצִרְבֵּי אֲצִכֵּר בַּעְצָאָה מֵרִתִּין. פִּכְרַג־מָא
כִּתִּיר. וְשִׁרְבַת מִנָּה אֲנִמָּא עוֹבַהֲאִימָהֶם:
ס וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאַל־
אַהֲרֹן יַעֲן לֹא־הֵאֱמַנְתֶּם בִּי לְהַקְדִּישֵׁנִי
לְעֵינֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל לָכֵן לֹא תָבִיאוּ אֶת־
הַקֹּהֵל הַזֶּה אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נָתַתִּי לָהֶם:
וַאֲמַר יי לְמֹשֶׁה וְלֹאֲהֲרֹן. חֲלָף הָדָא

הַיִּמָּנְתוֹן בְּמִימָרִי. לְקַדְשׁוֹתִי. לְעֵינֵי בְנֵי
יִשְׂרָאֵל. בְּכִין. לֹא תַעֲלוֹן יֵת קֹהֵלָא הָדִין.
לְאַרְעָא דִּיהִבִּית לְהוֹן: פִּקָּא אֱלֹהִים לְמוֹסִי
וְהָרוֹן. כִּמָּא לִם תּוֹמָנוּהֶם בִּי. וְתַקְדְּמוּנִי
בַּחֲצֵרָה בְּנֵי אֲסֵרָאִיל. כֹּדָאךְ. לֹא תִדְכֹּלָא
הָדָא אֲגוּק. אֲלִי אֲבִלְדֵּי אֲדִי אַעֲטִיתָהֶם (י"ד)
הָפָה מִי מְרִיבָה אֲשֶׁר־רָבוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
אֶת־יְהוָה וַיִּקְדֵּשׁ בָּם: אֲנֹנ מִי מַצּוֹתָא.
דְּנָצוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל קָדָם יי. וְאַתְקַדֵּשׁ בְּהוֹן:
דָּאד מָא אֲבַצּוֹמָה. אֲדִי כִאֲצִם בְּנֵי אֲסֵרָאִיל
אַרְסוּד (י"ה) וְרַסוּדִי רַבְּהֶם. בַּסְבָּבִי פִתְעָצִם,
פִּיָּהֶם: ס וַיִּשְׁלַח מֹשֶׁה מַלְאָכִים
מִקָּדָשׁ אֶל־מֶלֶךְ אֲדוּם כֹּה אָמַר אֶחֱיָךְ
יִשְׂרָאֵל אֹתָהּ יָדַעְתָּ אֵת פְּלִדְתָּהָ
אֲשֶׁר מִצֵּאתָנוּ: וַיִּשְׁלַח מֹשֶׁה אֲזַנְדִין מֶרְקָם
לְוֹת מֶלֶכָא דְּאֲדוּם. כִּדְנָן אָמַר אֶחֱיָךְ
יִשְׂרָאֵל. אֹתָהּ יָדַעְתָּ. יֵת כֹּל עֲקֵתָא
דְּאַשְׁבַּחְתָּנָא: תָּם בַּעֲת מוֹסִי בְרַסוּר.
מִן רַקִּים אִי מֶלֶךְ אֲדוּם. כֹּדָא קָא אֲכִיד
אֲסֵרָאִיל. אֲנִת עָאִם. בְּגַמִּיעַ אֲמַצִּיב
אֲתִי נִשְׁתָּא: וַיִּרְדּוּ אֲבִתֵּינוּ מִצְרִימָה
וַנִּשָּׁב בְּמִצְרַיִם יָמִים רַבִּים וַיִּרְעוּ לָנוּ
מִצְרַיִם וְלֹאֲבִתֵּינוּ: וְנִחְתּוּ אֲבִהֵתָנָא
לְמִצְרַיִם. וַיִּתִּיבָנָא בְּמִצְרַיִם יָמִין סְגִיָּאִין.
וְאֲבִאִישׁוֹ לָנָא. מִצְרַיִם וְלֹאֲבִהֵתָנָא: אִן
אֲבִאִינָא נִזְלוּ מִצְרָא. פֹּאקִמָנָא בְּמִצְרָא
מִדָּה מוֹיָדָה. וְאִסָּא בְּנָא. אֲמַצְרִיֹן
וּבִאֲבִינָא: וְנִצְעַק אֶל־יְהוָה וַיִּשְׁמַע
קִלְנוּ וַיִּשְׁלַח מֶלֶךְ וַיֵּצְאוּ מִמִּצְרַיִם
וְהִנֵּה אֲנִינָנוּ בְּקָדָשׁ עִיר קִצָּה גְבוּלָךְ:
וְצִינָא קָדָם יי וְקַבִּיל צְלוֹתָנָא. וַיִּשְׁלַח
מֶלֶכָאֲבָא. וְאַפְקָנָא מִמִּצְרַיִם. וְהָא אֲנִינָא
בְּרַקִּים. קִרְתָּא דְּבִסְמֵר תַּחוּמָךְ: פִּדְעִינָא
אִי־אֱלֹהִים פִּסְמַע צוֹתָנָא. זְבַעֲת בְּרַסוּר (י"ו).
וְאֲכִרְגָנָא מִן מִצְרָא. וְהוּדָא נַחֵן פִּי קִרְיָה
רַקִּים. פִּי טֹרֶף תַּכְמֹךְ: נַעֲבִרָה נָא בְּאַרְצְךָ
לֹא נַעֲבֹר בְּשָׂדֶה וּבְכָרֶם וְלֹא נִשְׁתָּה מִי
בְּאֵר דֶּרֶךְ הַמִּדְבָּר דְּנִגְדִי לֹא נִשְׁתָּה יָמִין וּשְׂמָאל
עַד אֲשֶׁר־נַעֲבֹר גְּבוּלָךְ: נַעֲבֹר כְּעַן בְּאַרְעְךָ.

לא

(*) בקצת חִיגָאן תִּי וַיִּקְהֵלוּ בְּאֹלָא: (ד) הַמִּן הַפֶּלַע הוּא. הַה"א בְּשׁו"א פִּתַּח וַאֲיִנָּה לְשֹׁאֵלָה וְלִתְיָמָה אֲבָל הִיא לְאַמְתָּת הָרַבִּי
(מַהֲרִיב"ש) : (ה) דֶּרֶךְ הַמֶּלֶךְ נִלְךְ. תִּיבַת דֶּרֶךְ שׁוּפֵר וּפְסִיק כ"ה בְּכָל הַחִיגָאן הַמְדוּקָרִיקוֹת חִיפֵךְ הַרְפוּסִים:

לֹא־נִעְבַּר בַּחֲקֹד וּבִכְרֶם. וְלֹא נִשְׁתִּי מִיָּגוֹב.
בְּאוֹרֶחַ מֶלֶכָּא גִיזִיל. לֹא נִסְטִי לִימִינָא
וְלִשְׂמָאלָא. עַד דְּנִעְבַּר תַּחֲוֹמָךְ : נִרִיד אֵן
נִגְזוּ פִי בְּלֶדֶךְ. וְדִיסְנָא נְמִילֵּי צִיעָה וְלֹא
כֶּרֶם. וְלֹא נִשְׁרַב מֵא צֹהֲרִיג. לְכִנָּא נִסִּיר
פִּי אֶטְרִיק אֲנֹאדָה. לֹא נְמִיל יִמְנָה וְלֹא
יִסְרָה. אִי אֵן נִגְזוּ תַכְמֶךְ : וַיֹּאמֶר אֱדֹנִי
אֲדוּם לֹא תַעֲבֹר בִּי פִן־בְּחֶרֶב אֵצְא
לְקִרְאָתְךָ : וַיֹּאמֶר לִיה אֲדוּמָא. לֹא תַעֲבֹר
בְּתַחֲוֹמִי. דְּלִמָּא בְּדַקְטָדִין בְּחֶרֶב־אִפּוֹק
לְקַדְמוֹתְךָ : קֹא לֹה אֶחָמְרִי. (ט) לֹא תִגְזוּ
פִי תַכְמִי. כְּלֹא בִּאֲסִיף אֲכֹרָג תִּלְקָאךְ :
וַיֹּאמְרוּ אֱדֹנֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּמִסְלָה נַעֲלָה
וְאִם־מִימֶיךָ נִשְׁתָּה אֲנִי וּמִקְנִי וְנִתְּתִי
מִכְרֶם רַק אֵין־דְּבַר בְּרִגְלִי אַעֲבֹרָה :
וַיֹּאמְרוּ לִיה בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּאוֹרֶחַ כְּבִישָׁא
נִסֵּק. וְאִם־מִימֶיךָ נִשְׁתִּי אֲנֹא וּבְעֵידִי. וְאֵתִין
דְּמִיחֹן. דְּחֹזֵר לִית פִּתְגָם בִּישׁ בְּרִגְלִי
אַעֲבֹר : וְקֹא לֹה בְנֵי אִסְרָאִיד נִצְעֵד פִּי
אִמְחָה. וְאֵן שֶׁרְבִנָּא לָךְ מֵא נַחַן
וּמֵאֲשִׁיתְנָא. דְּפַעְנָא תִמְנָה. וְדִים אִמֵּר
אַלֹא־נִגְזוּ פִקְטִי : וַיֹּאמֶר לֹא תַעֲבֹר וַיֵּצֵא
אֲדוּם לְקִרְאָתוֹ בְּעָם כְּבֹד וּבִיד חֻזְקָה :
וַיֹּאמֶר לֹא תַעֲבֹר. וּנְפִק אֲדוּמָא
לְקַדְמוֹתֶיהָ. בְּחִיד רַב וּבִיד תְּקִיפָא :
קֹא לֹא תִגְזוּ כְּדֹאךְ. פִּכְרָג אֲדוּם תִּלְקָאֵהֶם.
בְּשַׁעֲב עֲצִים וִיד שְׁדִידָה : וַיִּמָּאֵן אֲדוּם
נִתָּן אֶת־יִשְׂרָאֵל עֹבֵר בְּגִבְלוֹ וַיִּט יִשְׂרָאֵל
מִעֲלִיז : וְסָרִיב אֲדוּמָא. לֹא שִׁבְק יֵת
יִשְׂרָאֵל. דְּמַעֲבַר בְּתַחֲוֹמֶיהָ. וּסְמָא יִשְׂרָאֵל
מְלֻוֹתֶיהָ : פִּלְמָא אֲבֹא אֲדוּם. אֵן יִתְרַךְ
אִסְרָאִיד. אֵן יִגְזוּ פִי תַכְמָה. פִּמָּא

עֲנָה : פ

וַיִּסְעוּ מִקְדָּשׁ וַיָּבֹאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל כָּד־
הָעֵדָה הָרִה־הַהוּא : וְנִטְלוּ מִרְקָם. וְאֵתוּ בְנֵי
יִשְׂרָאֵל. כָּל בְּנִשְׁתָּא דְּחֹזֵר טוֹרָא : פִּרְחִלוּ
מִן רִקִּים. וְגֵאת גִּמְאֵתָהֶם. אִי־גִבֵּל הוֹר :
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהֵי־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן בְּהַר
הָהָר עַל־גִּבְלוֹ אֶרֶץ־אֲדוּם לֵאמֹר : וַיֹּאמֶר
יְיָ. דְּמֹשֶׁה וְדֹאֲהֲרֹן בְּחֹזֵר טוֹרָא. עַד תַּחֲוֹם

טז (כתר תורה)

אֶרְעָא דְּאֲדוּם דְּמִימֵר : פִּקָּא אֵלָה. דְּמוֹסִי
וְהָרוֹן פִּי גִבֵּל הוֹר. עַנְדִּי תַכְם בְּלֹד אֲדוּם
קֹאִידָא : יֹאסֵף אֶהְרֹן אֶרֶץ־עַמּוּז בִּי לֹא
יָבֹא אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל
עַד אֲשֶׁר־מָרִיתֶם אֶת־פִּי דְּמִי מְרִיבָה :
יִתְכַּנֵּשׁ אֶהְרֹן דְּעַמּוּזָה. אִרִי לֹא יִיעוֹל
דְּאֶרְעָא. דִּיהֲבִית לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל. עַד
דְּסָרִיבְתוֹן עַל מִימְרֵי דְּמִי טַצּוֹתָא : יִנְצֵם
הָרוֹן אִי קוֹמָה. פֹּאנָה לֹא יִדְכֹּל אֲבֹלָה.
אִדִּי אַעֲמִיתָה לְבְנֵי אִסְרָאִיד. כְּמֵא קִלְת
חִין כֹּאפְתָמָא אִמְרִי (י) פִּי מֵא אֲכַצּוּמָה :
קָח אֶת־אֶהְרֹן וְאֶת־אַלְעָזָר בְּנָו וְהָעֵד
אַתֶּם הָרִי הָהָר : דְּבַר יֵת אֶהְרֹן. וְיֵת
אַלְעָזָר בְּרִיָּה. וְתִפְסִיקִיתְהוֹן דְּחֹזֵר טוֹרָא :
כֹּד הָרוֹן. וְאַלְעָזָר אֲבִנָה. וְאַצְעֵדָהּ מֵא
אִי גִבֵּל הוֹר : וְהַפְּשִׁט אֶת־אֶהְרֹן אֶת־
בְּגָדָיו וְהַלְבִּשְׁתֶּם אֶת־אַלְעָזָר בְּנָו וְאֶהְרֹן
יֹאסֵף וּמֵת שָׁם : וְתִשְׁלַח יֵת אֶהְרֹן יֵת
לְבוּשׁוֹהִי. וְתִלְבִּישׁוּן יֵת אַלְעָזָר בְּרִיָּה.
וְאֶהְרֹן יִתְכַּנֵּשׁ וַיְמוֹת תַּפָּן : וְאִסְלַךְ הָרוֹן
תִּיאֲבָה. וְאַבְסָהָא אַעֲזָר אֲבִנָה. וְהָרוֹן
יִנְצֵם וַיְמוֹת תָּם : וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה כַּאֲשֶׁר
צִוָּה יְהוָה וַיַּעֲלֵוּ אֶל־הָרִי הָהָר לְעֵינֵי כָּל־
הָעֵדָה : וַעֲבַד מֹשֶׁה. כְּמֵא דְּפִקִּיד יְיָ.
וּסְלִיקוּ דְּחֹזֵר טוֹרָא. לְעֵינֵי כָּל בְּנִשְׁתָּא :
פִּצְנַע מוֹסִי. כְּמֵא אִמְרָה אֵלָה. וְאַצְעֵדָא
אִי גִבֵּל הוֹר. בְּחֹצְרָה אֲנִמְאָעָה : וַיַּפְּשִׁט
מֹשֶׁה אֶת־אֶהְרֹן אֶת־בְּגָדָיו וַיַּלְבִּשׁ אֹתָם
אֶת־אַלְעָזָר בְּנָו וַיְמוֹת אֶהְרֹן שָׁם בְּרֹאשׁ
הָהָר וַיִּרֶד מֹשֶׁה וְאַלְעָזָר מִן־הָהָר : וְאַשְׁלַח
מֹשֶׁה יֵת אֶהְרֹן יֵת לְבוּשׁוֹהִי. וְאַלְבִּישׁ
יִתְהוֹן יֵת אַלְעָזָר בְּרִיָּה. וּמֵית אֶהְרֹן.
תַּפָּן בְּרִישׁ טוֹרָא. וְנִחַת מֹשֶׁה. וְאַלְעָזָר
מִן טוֹרָא : וּסְלַךְ מוֹסִי תִיאֲבֵי הָרוֹן. דְּ

בית ישראל: פלמא ראת אנמאעה. אן
הרון קד מאת. בכא עדיה תלאתין יומא.
גמיע אד אסראיל: ס וישמע
הפנעני מלך-ערד יישוב הנגב פי בא
ישראל דרך האתרים וילחם בישראל
וישב מפנו שבי: ושמע. פנענאה
מלכא דערד יתיב דרומא. ארי אתא
ישראל. אורח מאלדיא. ואניח קרבא
בישראל. ושבא מניה (גל"מנהון) שביא:
תם סמע אכנאעני מלך ערד למקים
פי אדאדום. באן בני אסראיל קד גאו.
טריק אתרים. פחארבהם. וסבא מנהם
סביא: וידר ישראל נדר ליהוה ויאמר
אסידנתן תתן את-העם הזה בידי
והחרמתי את-עריהם: וקיים ישראל
קדם. קדם יי ואמר. אם ממסר תמסר.
ית עמא הדין בידי. ואגמר ית קרויהון:
פנדר א אסראיל נדרא. ללה קאידין.
אן אסדמת הוראי אקום פי ידי. געלת
קראהם צואף: וישמע יהוה בקול ישראל
ויתן את-הפנעני ויחרם אתהם ואת-
עריהם ויקרא שם-המקום חרמה: וקביל
יי צלותיה דישראל. ומסר ית פנענאה.
וגמר יתחון וית קרויהון. וקרא שמה
דאתרא חרמה: פסמע אלה דעא א
אסראיל. ואסלם פי אידיהם אכנאעני.
פנענאה וקראה צואף. וסמא דאלך
אמוצע חרמה: פ

ה ויסעו מהר החר דרך ים-סוף לסבב
את-ארץ אדום ותקצר נפש העם בדרך:
ונטלו מהור טורא אורח ימא דסוף.
לאקפא ית ארעא דאדום. ועקת נפשא
דעמא באורחא: תם רחלו מן גבל הור
טריק בחר אקלום. דיסתדירו בלד אדום.
פצגרת נפוס אקום פי אטריק: וידבר
העם באלהים ובמשה למה העליתנו
ממצרים למות במדבר פי אין לחם ואין
מים ונפשנו קצה בלחם הקלקל: ואתרעם
עמא. קדם יי ועם משה נצו. למא

אסיקהנא ממצרים. לממת במדברא.
ארי לית לחמא ולית מיא. ונפשנא עמת.
במנא הדין דמיכליה קליל: פתכלמו
פי אלה ופי מוס. וקאו. לס אצערדתמונא
מן מצר. לנמות פי אבר. ממא לים כבו
ודא מא. וקד צגרת נפוסנא. מן אטעאם
אכפיה (ט): וישלח יהוה בעם את הנחשים
השרפים וינשכו את-העם וימת עם-רב
מישראל: וגרי יי בעמא. ית חיוון קדן.
ונפיתו ית עמא. ומית עם סגי מישראל:
פבעת אלה פי אקום. חיאית מחרקה (ט).
לסעתהם. פמאת מנהם כתירין: ויבא
העם אל-משה ויאמרו חטאנו כידברנו
ביהוה ובך התפלל אליהוה ויסר מעלינו
את-הנחש ויתפלל משה בעד העם:
ואתאעמא לות משה ואמרו חבנא. ארי
אתרעמנא קדם יי. ועמך נצינא. צלי
קדם יי. ויעדי מננא ית חוויא. וצלי משה
על עמא: פגאו אקום אי מוס. וקאו קד
אכטאנא. אד תכלמנא פי אלה ופיך.
ארע אי אלה. אן יזיר ענא אחיאית. פדעא
דהם מוס: ויאמר יהוה אל-משה עשה
לך שרף ושים אתו עד-גם והיה בדי-
הנשוק וראה אתו וחי: ואמר יי למשה.
עביר לך קליא. ושו יתיה על את. ויהי
פל דיתנכית (גל"מ דאתנכית). ויחזי יתיה
ויתקיים: פקא אלהיה. אצנע לך מחרקא.
וארפעה עדי עלם. פכל מדסוע. יתתפת
איה תאיבא פיבקא (ט): ויעש משה נחש
נחשת וישמהו עד-הגם והיה אסידנשך
הנחש את-איש והביט אל-נחש הנחשת
וחי: ועבד משה חוויא דנחשא. וישויה
(גל"מ ושויה) על את. והוי. פד נכית חוויא
ית גוברא. ומסתפל. בחוויא דנחשא
ומתקיים: פצנע מוס. תעבאנא מן
נחאם. (וציירה) ורפעה עדי עלם. פכאן
אי אנסאן לדגה תעבאנא. אתפת איה
תאיבא בקא חייא: ויסעו בני ישראל
ויחנו באבת: ונטלו בני ישראל. וישלח

באבות

חלק הרקדוק (ז) וישב ממנו. בדפוסים יש כאן פסוק וכו' בפסיקתא וברוב התיגאן אינו (ח) לסבב. במחזורא רבא רפה ולטכדיא
דגש. (סחריב"ש: ט) לשבת ער. הראוי הלמ"ד בקמץ ובאה בשוא להפסיק הענין. (ריב"ש)

בְּאוֹבוֹת: פָּרְחָלוּ בְּנֵי אִסְרָאֵל. וְנָזְלוּ פִי
אוֹבוֹת: וַיִּסְעוּ מֵאֵבֶת וַיַּחֲנוּ בְּעֵי הָעֵבְרִים
בְּמִדְבַּר אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי מֹאָב מִמִּזְרַח
הַשָּׁמֶשׁ: וְנָטְלוּ מֵאוֹבוֹת. וַיֵּשְׁרוּ בְּמִנְזוֹת
עֵבְרָאִי. בְּמִדְבַּר דָּעַל אֲפִי מֹאָב. מִמִּדְנָה
שָׁמָּה: וּרְחָלוּ מִן אוֹבוֹת. וְנָזְלוּ פִי
בְּלֹאקַע צִמְנָאוֹת ^(כ). פִי אֲבֵרִיָּה אֲתִי
עַל־ גִּהֹן מֹאָב. מִן מִטְדַּע אֲשָׁמִם:
מִשָּׁם נָסְעוּ וַיַּחֲנוּ בְּנֶחֱל זֹרֵד: מִתַּמֶּן נָטְלוּ.
וַיֵּשְׁרוּ בְּנֶחֱלָא דְזֹרֵד: וּרְחָלוּ מִן תָּם. וְנָזְלוּ
פִי וְאֵד זֹרֵד: מִשָּׁם נָסְעוּ וַיַּחֲנוּ מֵעֵבֶר
אַרְנוֹן אֲשֶׁר בְּמִדְבַּר הַיָּצֵא מִגְּבֹל הָאֱמֹרִי
כִּי אַרְנוֹן גְּבוּל מֹאָב בֵּין מֹאָב וּבֵין הָאֱמֹרִי:
מִתַּמֶּן נָטְלוּ. וַיֵּשְׁרוּ. מֵעֵבֶרָא דְאַרְנוֹן
דְּבְּמִדְבַּרָא. דְּנִפִּיק מִתְּחוּם אֱמֹרָאָה. אֲרִי
אַרְנוֹן תְּחוּם מֹאָב. בֵּין מֹאָב וּבֵין אֱמֹרָאָה:
וּרְחָלוּ מִן תָּם. וְנָזְלוּ. פִּי גִאֲנֵב אַרְנוֹן אֲדִי פִי
אֲבֵרִיָּה. אֲכֹאֲרֵנָה עֵן תְּכֻם אֱאֹמֹרִיָּן. לֹאֲן
אַרְנוֹן הוּא אַחֵר. בֵּין מֹאָב וּבֵין אֱאֹמֹרִיָּן:
עַד־כֵּן יֹאמַר בְּסֵפֶר מִלְחָמַת יְהוָה אֵת
וְהֵב בְּסוּפָה וְאֵת־הַנְּחָלִים אַרְנוֹן: עַל כֵּן
יִתְאַמֵּר. בְּסֵפֶרָא קִרְבִּין עֵבֶד יי' עַל יָמָא
דְּסוּפָה. וְגִבּוֹרִין עַל נַחֲלֵי אַרְנוֹן: דְּדֹאֲךְ
יִקָּא. פִּי כְּתָאב פִּתּוּחָ ^(כ) אֵלֶּה. מִן אֲדֹרָאֲדֵר
אֲקֻלֹּב. וּמִן אֲאוּרִיָּה פֶּאֲרֵנוֹן ^(כ): וְאֲשֶׁר
הַנְּחָלִים אֲשֶׁר נָטָה לְשִׁבְתָּ עַר וְנִשְׁעֵן לְגִבּוֹל
מֹאָב: וְשִׁפּוֹךְ לְנַחֲלֵיא. דְּמִדְבַּרִין לְקִבְרֵי
דְחַיִּית. וּמִסְתַּמֵּךְ לְתְּחוּם מֹאָב: וּמִצֵּב
אֲאוּרִיָּה. אֲדִי מִילָה אִי עִמָּאֲרָה עַר.
וּמִסְנֵדָה אִי תְכֻם מֹאָב: וּמִשָּׁם בִּאֲרָה
הוּא הַבֵּאֵר אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה לְמֹשֶׁה אֲסֹף
אֶת־הָעָם וְאֶתְנָה לָהֶם מַיִם: וּמִתַּמֶּן
אֶתִּיחִיבֶת לְחֹן בִּירָא. הִיא בִירָא. דְּאָמַר
יי' לְמֹשֶׁה. כְּנֹשֵׁית עִמָּא. וְאֶתִּין לְחֹן מִיא:
וּרְחָלוּ מִן תָּם אִי אֲבִיר. וְהִי אֲבִיר. אֲדִי קָא
אֵלֶּה לְמוֹסִי עִנְהָא. אֲנִמַּע אֲקוּם. חֲתָא
אֲעִטִּיהֶם מֵאָא: ס אֲוִישִׁיר יִשְׂרָאֵל
אֶת־הַשִּׁירָה הַזֹּאת עָלִי בְּאֵר עֲנוּלָה:
בְּכֵן שִׁפְחָ יִשְׂרָאֵל. יֵת תּוֹשִׁבְתָּהָ הָדָא.

וַיֵּשְׁדָה יִשְׂרָאֵל מִלֵּאכִים אֲדִי־סִיחֹן מִדְבַּר־
הָאֱמֹרִי לֵאמֹר: וַיֵּשְׁדָה יִשְׂרָאֵל אֲזַנְדִּין.
לְזֵית סִיחֹן מִלֵּבָא אֱמֹרָאָה דְּמִימֵר: תָּם
בַּעֲתָא אִסְרָאֵל בְּרַסֵּל. אִי סִיחֹן מִלֵּךְ
אֱאֹמֹרִיָּן קֹאֲלָא: אֲעִפְרָה בְּאַרְצָךְ לֹא
נָטָה בְּשִׁדָּה וּבְכֹרֶם לֹא נִשְׁתָּה מִי בְּאֵר
בְּדֶרֶךְ הַמִּקֵּךְ גִּלְדָּה עַד אֲשֶׁר־נַעֲבֵר גְּבֻלְךָ:
אֲעִפְרָ בְּאַרְעֶךָ. לֹא נִסְטִי בַּחֲקֵךְ וּבְכֹרֶם.
לֹא נִשְׁתִּי מִי גֹב. בְּאוֹרְחָ מִלֵּבָא נִיזִיל. עַד
דְּנַעֲבֵר תְּחוּמֶךָ: אֲרִיד אֲנִי אֲגֹז פִּי בְּדֶרֶךְ.
וְדִיסְנָא נִמִּיד אִי צִיעָה וְדֹאֲכֵרֶם. וְלֹא־נִשְׁרֵב
מֵא צִהֲרִיג. בֵּל פִּי אֲמִרִיק אֲגֹאֲדָה נִסִּיר.
אִי אֲנִי נִגְזֹז תְּכֻמֶךָ: וְלֹא־נָתַן סִיחֹן אֵת־
יִשְׂרָאֵל עֵבֶר בְּגִבּוֹלוֹ וַיֹּאסֶף סִיחֹן אֶת־כָּל־
עַמּוֹ וַיֵּצֵא דְקִרְאָת יִשְׂרָאֵל הַמִּדְבַּר־וּיָבֵא
יְהִצְהָ וַיִּלְחֶם בְּיִשְׂרָאֵל: וְלֹא שָׁבַק סִיחֹן
יֵת יִשְׂרָאֵל לְמַעַבְרָ בְּתַחוּמִּיהָ. וּכְנִשְׁסִיחֹן
יֵת כָּל עַמּוּיָה. וְנִפְקֵי. לְקִדְמוֹת יִשְׂרָאֵל

לְמִדְבַּרָא

חֻקַּת הַדְּרוֹק. (י) לְחִיד וְלִשְׁלִיל (יא) וּיָבֵא יְהִצְהָ. כֹּל ה"א פִּתְחוֹת שִׁנָּה שִׁנָּה הוּא כְּסִפִּיק (עֵינִן כֹּפ' בְּהַעֲלֵתָךְ עַל הַיָּבֵה פְּדִיחוֹת (רִיב"ש):

למדברא. ואתא דיהן. ואניה קרבא
בישראל: ולם ידע סיוחן בני אסראיל
אן יגוזו פי תכמה. פגמע גמיע קומה.
וכרג תלקאהם אי אבריה. התא ואפא
יהן. פהארבהם: ויפהו ישראל לפי הרב
ויירש את ארצו מארנן עד יבק עד בני
עמון כי עז גבול בני עמון: ומחתי
ישראל לפתגם דהרב. וירית ית ארעיה
מארנונא. עד יבקא עד בני עמון. ארי
תקיף. תחומא דבני עמון: פקתלוה בחד
אסיף. וחאזו בדדה מן ארנן. אי יבוק אי
בני עמון. אד כאן תכמהם שדירא עליהם:
ויקח ישראל את פדה הערים האלה וישב
ישראל בכל ערי האמרי בחשבון ובכל
בנתיה: וגסיב ישראל. ית פד קרניא
האלין. וייתב ישראל בכל קרניא אמוראה.
בחשבון ובכל פפרנהא: פאכרו גמיעהוזה
אקרא. וסכן א אסראיל פי גמיע קרא
אמורין. פי חשבון וגמיערסא תיקהא:
פי חשבון עיר סיוחן מדך האמרי הוא והוא
גלחם במדך מואב הראשון ויקח את כל
ארצו מידו עד ארנן: ארי חשבון. קרתא.
דסיוחן. מדכא אמוראה היא. והוא אגיה
קרבא. במדכא דמואב קדמאה. וגסיב
ית כל ארעיה. מניה עד ארנן: ודאך אן
חשבון. הי מנבר ^(ג) סיוחן מדך אמורין.
והוכאן חארב מדך מואב אאול. ואכד
גמיע בדדה. מן ידה אי ארנן: על פן
יאמרו המשלים באו חשבון תבנה ותפונן
עיר סיוחן: עד פן. יימרון מתדיא עורו
דחשבון. תתפני. ותשתכלל קרתא
דסיוחן: ודאך יקולון אממתלין אדכלו
אי חשבון. חתי תבנאו ותהיא קריה סיוחן:
ביאש יצאה מחשבון להבה מקרית
סיוחן אכלה ער מואב פעלי במות ארנן:
ארי קדום תקיף פאישא נפק מחשבון.
עבדי קרבא פשהביתא מקרתא דסיוחן.
חטילו עמא דשרו בדחיית מואב. פומריא
דפלחין בית דחלת רמתא דארנן: דאן נאר

כרגת מן חשבון. ודה'ב מן קריה סיוחן.
פאכלת ער מואב. ואצחאב ביאע ארנן:
אוייך מואב אכלת עס'כמוש נתן פניו
פליטם ובנתיו בשבית למלך אמרי סיוחן:
וי לבון מואבאי. אכלתון עמא דפלחין
לכמוש. מסר פנוהי צירין ובנתיה בשביא.
למדכא אמוראה סיוחן: וידך יא מואב.
כיף בדת יא קום עכרת כמוש ^(ג). למד
גערל בניה אסארא ובנאתה סביא. למדך
אמורי סיוחן: ונירם אכר חשבון עד
דיבן ונשים עד נפח אשר עד מידכא:
פסקת מדכו מחשבון עדא שולמן
מדיבון. וצדיאו עד נופח. דסמך על
^(ו) עד מידכא: וזאסימאהם ^(ג) מן חשבון
אי דיבון. ותוהש אי נופח. אדי ענד
מידכא: וישב ישראל בארץ האמרי:
ויתב ישראל. בארע אמוראה: ולמא
אקאם אד אסראיל. פי בלד אמורין:
וישלח משה דרגל את יעזר וילכדו
בנתיה ויירש את האמרי אשר שם:
וישח משה לאלדא ית יעזר. ובבשו
בפרנהא. ותריך ית אמוראה דתפן:
פבעת מוס' בקום ירומון יעזר. פפתחו
רסא תיקהא. וקרצו אמורי אדי פיהא:
ויפנו ויעלו דרך הבשן ויצא עוג מדך
הבשן לקראתם הוא וכד'עמו למדחמה
אדרעי: ואתפניאו ^(ג) ואתפניו וסליקו.
לאורה מתנן. ונפק עוג מדכא דמתנן
לקדמותהו. הוא וכד'עמיה. לאנחא קרבא
לאדרעי: תם ולו וצעדו. מריקא בתנייה.
פכרג עוג מדך אבתנייה תלקאהם.
הו וגמיע קומה. לאחרב אי אדראעאת:
ויאמר יהוה אד' משה אד' תירא אתו
כי בידך נתתי אתו ואת פד'עמו ואת
ארצו ועשית לו פאשר עשית דסיוחן
מדך האמרי אשר ישב בחשבון: ואמר
יי למשה דא תדחל מניה. ארי בידך.
מסרית יתיה. וית פד עמיהו וית ארעיה
ותעביד ליה. פמא דעבדתא. דסיוחן

מלכא

(*) ויורש קרי

חלק הדקדוק. יב) ויקח ישראל. ת"א וגסיב. וכן הרגם ויקח את כל ארצו. והדפוסים שמתרגמין בקמיתא וכבש לא השוו מדותיהם
בשניה. גם וכבש אינו כי אם תרגום וילכוד: יג) ויורש את האמרי אשר שם. המפחא בתיבת האמרי:

מִלֵּאכִים אֲדֹבְלָעִם בִּן־בְּעוֹר פִּתְוֹרָה אֲשֶׁר
עַל־הַנְּהַר אֶרֶץ בְּנֵי־עַמּוֹ לְקֹרְאוֹ לֵאמֹר
הִנֵּה עִם יֵצֵא מִמִּצְרַיִם הִנֵּה כִּסֵּה אֶת־עֵין
הָאֶרֶץ וְהוּא יֵשֵׁב מִמִּלִּי : וְשָׁלַח אֲזַנָּדִין
לְוֹת בְּלָעִם בֶּר בְּעוֹר. לְפִתְוֹר. אֲדֹם־דָּעַד
פֶּרֶת. אֶרֶץ בְּנֵי־עַמּוּיָה לְמִקְרֵי לִיָּהּ לְמִימֶר.
הָא עֲמָא נִפְק מִמִּצְרַיִם הָא חָפָא יֵת עֵין
שְׁמֵשׁא דְאַרְעָא. וְהוּא שְׁרִי מִלְּקִבְלִי :
פִּבְעֵת בְּרַסֵּל אִי בְלָעִם אֲבָן בְּעוֹר. אִי
פִּתְוֹרָא. אִדִּי עֲדִי אִפְרָאֵת (ג) בְּדֹר קוֹמָה
לִידְעוּ בְּה קֵאִילָא. הוּדָא קוֹם בְּרַג מִן מִצְר
קֹד גִּמָּא זָאֵהֶר אֶרֶץ. וְהוּא גִמָּא מִקְאֲבִלִי
וְעֵתָהּ לְלִבְהִנָּא אֶרֶץ־לִי אֶת־הָעַם הַזֶּה
כִּי־עָצוֹם הוּא מִמֶּנִּי אֲוִלִי אֲוִכֵּל נִפְהִיבּוּ
וְאֲנִי־שֹׁנֵי מִן־הָאֶרֶץ כִּי יִדְעֵתִי אֶת־אֲשֶׁר־
תִּבְרַךְ מִבְּרַךְ וְאֲשֶׁר תֵּאֵר יוֹאֵר : וְכַעַן
אֵיתָא כְּעֵן לֹט לִי יֵת עֲמָא חֲדִין. אֲרִי תִקְיָף
הוּא מִנִּי. מָאֵם אֲפֹד לְאַנְחָא בִּיה קֶרֶב.
וְאֶת־רִכְנֵיהָ מִן אֶרֶץ. אֲרִי יִדְעָנָא. יֵת
דִּתְבָּרִךְ (ג) דִּתְבָּרִךְ מִבְּרַךְ. וְדִתְלֹט לִימִי:
וְאֵאֵן פִּתְעָא אֶעֱנֶה לִי. אֲדֹהֵם אֶעֱצֵם
מִנִּי. פִּלְעֲלִי אֶסְתַּטִּיעַ אֵן אֶחָרְבָה (ג).
וְאֶתְרַדְּהָ מִן אֲבֹדֵר (ד). לֹאֲנִי אֶעֱלֵם. אֵן מִן
תִּבְאֲרִכָה מִבְּאֲרֶךְ. וּמִן תִּלְעָנָה יִלְעֵן :
וְיִלְכוּ זִקְנֵי מוֹאָב וְזִקְנֵי מִדְיָן וְקִסְמִים
בִּידֵם וַיָּבֹאוּ אֶל־בְּלָעִם וַיְדַבְּרוּ אֵלָיו דְּבָרֵי
בְּזָק : וַיֹּאזְלוּ סִבִּי מוֹאָב וְסִבִּי מִדְיָן.
וְקִסְמִיָּא בִּידֵיהוֹן. וְאֵתוּ לְוֹת בְּלָעִם.
וּמִלִּידוֹ עַמּוּיָה פִּתְגִמִּי בְּזָק : פִּמְצוּ שִׁוּךְ
מוֹאָב וּשִׁוּךְ מִדְיָן. וּפִאֲאֵת מַעְהֶם. חֲתָא
וּאֲפֹ בְלָעִם. פִּאֲכִבְרוּהּ בְּכֹאֵם בְּזָק :
וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לִינוּ פֹה הַלֵּילָה וְהַשָּׁבָתִי
אֲתֹכֶם דְּבַר פֶּאֶשֶׁר יִדְבֹּר יִהְיֶה אֵלָי
וַיֵּשְׁבוּ שְׁרֵי־מוֹאָב עִם בְּלָעִם : וַיֹּאמֶר לְהוֹן.
בֵּיתוֹ הִכָּא בְּלִיָּא. וְאֵתִיב יִתְכוֹן פִּתְגִמָּא.
כְּמָא דִּימִלִּיד יִי עַמּוּיָה וְאֲזִרְכוּ רִבְרִבִּי
מוֹאָב עִם בְּלָעִם : פִּקָּא לְהֵם. בֵּיתוֹ
חֲהֵנָּה אֶלִּידָה. וְאֶרֶץ עֲלִיכֶם גּוֹאֲבָא. כְּמָא
יְקוֹד אֵדָה לִי. פִּאֲקָאֵם רוּיִסָא מוֹאָב עֲנֹד

מִלֵּאכִים אֲמֹרָאֵה. דִּיתִיב בְּחִשְׁבוֹן : פִּקָּא
אֵלָה לְמוֹסִי לֹא תִכְאֶפֶה. פִּאֲנִי מִסְלָמָה
פִּי־דָךְ. וְגִמִּיעַ קוֹמָה וּבִלְדָה. פִּאֲצִנֵּעַ בְּה.
כְּמָא צִנְעֵת. בְּסִיחוֹן מֶלֶךְ אֲמֹרִיִין.
אֲמִקִּים פִּי־חִשְׁבוֹן : וַיִּכּוּ אֶתְּוֹ וְאֶת־בְּנֵי וְאֶת־
בְּנֵי־עַמּוּיָה עַד־בְּלָתִי הַשְּׂאִיר־לָו שְׁרִיד
וַיִּירָשׁוּ אֶת־אֶרֶצוֹ : וּמִחוּ יִתִּיה וְיֵת בְּנוֹהִי
וְיֵת כָּל עַמּוּיָה. עַד דָּלָא אֶשְׁתָּאֵר לִיָּהּ
מִשִּׁיזִּיב. וְיִרְתּוּ יֵת אֶרְעִיָּה : פִּקְתְּלוּהָ
וּבְנִיהָ וְגִמִּיעַ קוֹמָה. חֲתָא דֵם יִבֵּק לָהּ
שְׂרִידָא. וְחֲאֹזוּ בְלָדָה : וַיִּסְעוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל
וַיַּחֲנוּ בְּעֶרְבֹת מוֹאָב מִעֵבֶר לִירְדֵן יִרְחֹו :
וַיִּגְמְלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל. וְשָׂרוּ בְּמִישְׁרֵיָה דְמוֹאָב.
מִעֵבֶרָא לִירְדֵנָא דִּירְיִחוֹ : תֵּם רַחֲלוֹ בְנֵי
אֲסִרָאִל. וְנֹזְלוּ פִי בִירְדָּת מוֹאָב. אֲתִי
עֲדִי אֶרְדֵן יִרְיָחָא : ס ס ס

פ"ו פסוקים ס' עזי. ומפטרין ופתח הגלעדי בשופמים סימן י"א.
גד"ר למנחת שבת וב' וה' ס וירא

בְּלָק בִּן־צְפוֹר אֶת בְּנֵי־אֲשֶׁר־עָשָׂה
יִשְׂרָאֵל לְאִמָּרִי : וְהוּא בְּלָק בֶּר צְפוֹר.
יֵת כָּל דְּעֵבֶד יִשְׂרָאֵל לְאִמֹרָאֵה : וְלִמָּא
רֹאא בְלָק אֲבָן צְפוֹר. גִּמִּיעַ מָא צִנְעַא
אֲסִרָאִל בְּאִמֹרִיִין : וַיִּגֵּר מוֹאָב מִפְּנֵי
הָעַם מֵאֵד כִּי רַב־הוּא וַיִּקְיֵן מוֹאָב מִפְּנֵי
בְנֵי יִשְׂרָאֵל : וְדִחִיל מוֹאָבָהּ. מִן קָדָם
עֲמָא. לְחִדָּא אֲרִי סִגִּי הוּא. וְעֵקֶת דְּמוֹאָבָאִי.
מִן קָדָם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל : פִּחְדֵר אֲמֹאֲבִיִין.
מִן קָבֵל אֲקוֹם. גִּדָּא אֲדֹהֵם כְּתִירִין. וְצִגְרוּ
מִנְהֶם : וַיֹּאמֶר מוֹאָב אֶל־זִקְנֵי מִדְיָן עֵתָה
יִלְחֲכוּ הִקְהֵל אֶת־כָּל־סִבִּיבְתֵינוּ כְּלָחֵךְ
הַשּׁוֹר אֶת יֶדֶךָ הַשְׂדֵּה וּבְזָק בִּן־צְפוֹר
מֶלֶךְ לְמוֹאָב פְּעֵת הָהוּא : וַיֹּאמֶר מוֹאָב
לְסִבִּי מִדְיָן. כְּעֵן. יִשְׁיָצוֹן קְהֵלָא יֵת כָּל
סִחְרָנָא. כְּמָא דְּמִלְחִיךְ הַזֶּה. יֵת יְרוֹקָא
דְּחִקְלָא. וּבְזָק בֶּר צְפוֹר. מִדְּכָא לְמוֹאָב
בְּעִדְנָא הָהוּא : פִּקָּא לְשִׁוּךְ מִדְיָן. אֵאֵן
סִידְחֵם הוֹדֵאִי אֲנוּק כָּל נָאֵם (א) חוֹאֲיָנָא.
כְּמָא יִדְחֵם אֶתְוֹר כְּצֹר אֶצְחָרָא. וְכֹאֵן בְּלָק
אֲבָן צְפוֹר. מִדְּכָהֶם פִי דֹאךְ אֲקֵת : וַיִּשְׁלַח

בלעם
חלק הדקדוק : א) פתורה הנגינה בתיו : ב) לכה נא ארה לי. כתב ר"י כי הוא מהדגוש ומשפמו ארה לי : ג) וקסמים בידם. ת"א
וקסמיא הקו"ף בפת"ח על משקל נחשיא דלקמן : יז (כתר תורה)

בלעם: ויבא אלהים אל־בלעם ויאמר
 מי האנשים האלה עמך: ואתא מימר
 מן קדם יי' דות בלעם ואמר: מן גובריא
 האל־ין דעמך: פואפא אמר אלה בלעם.^(א)
 וקא מפתתחא^(ב): מן הולאי אקום אדין
 מעך: ויאמר בלעם אליה־אלהים בלק
 בן־צפר מקך מואב שגח אל־י: ואמר
 בלעם קדם יי'. בלק בר צפור. מלכא
 דמואב שגח דותי: קא. אן בלק אבן
 צפור. מלך מואב בעת בהם איי^(ג): הנה
 העם היצא ממצרים ויבס את־עין הארץ
 עתה דכה קבה־לי אתו אוקי אוכל
 דהלחם בו וגרשתי: הא עמא דנפק
 ממצרים. והפא ית עין שמשא דארעא.
 כען. איתא דוט די יתיה. מאם אבול.
 לאגחא ביה קרב וא־תרכניה: יקול^(ד) אן
 אקום אדי כרג מן מצר. קד גטא צאהר
 אארץ. אאן תעא סבה די. לעלי אסתטיע
 אן אחארכה ואמררה: ויאמר אלהים
 אל־בלעם לא תקך עמהם לא תאר
 את־העם כי ברוך הוא: ואמר יי' לבלעם.
 לא תיזיל עמרון. לא תלוט ית עמא.
 ארי בריך הוא: קאלה לא תמץ מעהם.
 ב ודא תלען אקום. פאנה מבארך: ויקם
 בלעם בפקר ויאמר אל־שרי בלק לבו
 אל־ארצכם כי מאן יהוה־דתתי דהלך
 עמכם: וקם בלעם בצפרא. ואמר
 דרב־רבי בלק. איזילו דארעבון. ארי
 רעוא מן קדם יי'. דלא דמשבקי למיזר
 עמבון: פקאם באגראה. פקא דריוסא
 בלק. אמצו אי בדרכם. דאן אלה נהאני.
 אן אמצו מעכס^(ה): ויקומו שרי מואב
 ויבאו אל־בלק ויאמרו מאן בלעם הלך
 עמנו: וקמו רב־רבי מואב. ואתו דות
 בלק. ואמרו. סריב בלעם למיתי עמנא:
 פקאם רויסא מואב. וגאו אי בלק. וקאו.
 קד אבא בלעם אן יגי מענא: ויקף עזר
 בלק שגח שרים רבים ונכבדים מאלה:

ואוסיף עוד בלק. שגח רב־רבי בן. סגיאין
 ויקירין מאלין: פעאוד בלק איצא. בעת
 רויסא. אעצם ואגל מן אולאיד: ויבאו
 אל־בלעם ויאמרו לו כה אמר בלק בן
 צפור אל־נא תפגע מהלך אל־י: ואתו
 דות בלעם. ואמרו ליה. כרגן אמר בלק
 בר צפור. לא כען תתפגע מלמיתי דותי:
 פגאו אי בלעם. וקאו לה. כדא קא בלק
 אבן צפור. לא^(א) תמתנע מן אמציר אי:
 כי־כבד אכבדך מאד וכל אשר־תאמר
 אלי אעשה ולכה־נא קבה־לי את העם
 הזה: ארי יקרא איקרנד דחדא. וכל
 דתימר לי אעביר. ואיתא כען דוט די.
 ית עמא הידין: פאני סאכרמך גדא. וכל
 מא תקור די אצנעה. ותעא. לען די
 הולאי אקום: ויען בלעם ויאמר אל־עבדי
 בלק אסייתן־לי בלק מלא ביתו כסף
 וזהב לא אוכל לעבר את־פי יהוה אלהי
 לעשות קמנה או גדולה: ואתיב בלעם.
 ואמר לעבדי בלק. אם יתין־לי בלק. מדי
 ביתיה כסף וזהב. דית לי רשו. למעפר
 על גיורת מימרא דיי^(ב) אלהי. למעבר
 זעירתא או רב־תא: פאנאב בלעם
 כואד בלק וקא להם. דו אעטאני בלק.
 מל ביתה פצה ודהב. לא אסתטיע אן
 אתגאוו אמר אלה רבי. פאעמר צגירה
 או כבירה: ועתה שבו נא כזה גס־אתם
 הלילה ואדעה מה־יסק יהוה דבר עמי:
 וכען. אורכו כען הכא. אף אתון בלי־יא.
 ואדע. מאי־יסק יי' למלכא עמי: ואן
 אקימו אתם איצא. ההנא אלילה. התא
 אנצר. מא יעאוד אלה אן יכאטבני בה:
 ויבא אלהים אל־בלעם לילה ויאמר לו
 אם־לקרא דך באו האנשים קום דך אתם
 ואך את־הדבר אשר־אדבר אריך אתו
 תעשה: ואתא מימר מן קדם יי' דות
 בלעם בלי־יא (כלי) בבלעם ליליא ולג לט
 בלעם בליליא). ואמר ליה. אם למקרי לך אתו

גובריא

חלק הדקדוק. (ד) כי מאן ה'. התרגום ארי רעוא קדם ה' דלא למשבקי. כי חיבת לתתי בלס"ר סובלת לתרגם כן ויהיה הכוונה שרצונו ית' שלא להניחו לילך עמהם ויהיה הענין בקום עשה משא"כ לגרסת הדפוסים שמתורגם ארי לית רעוא קדם ה' למשבקי שיהיה הכוונה אין רצונו ית' להניחו לילך עמהם:

גִּבְרִיָּא. קוּם אִיזִיל עִמָּהוֹן. וּבְרַם. ית
פִּתְגָמָא. דְּאִמְלִיל עִמָּךְ יְהִי תַעֲבִיד :
פּוֹאפּא אִמֵּר אֵלֶּה בִּלְעָם לֵידָא. וְקָא. אֵן
כֹּאן הוּדְאִי אִקוּם גֵּאוּ לִידְעוּךְ. פִּקוּם אִמֵּן
מַעֲהֵם. לִכֵּן אִמֵּר. אֲדִי אִקוּלָּה דְךָ אֲצַנְעָה
פִּקְטִי : וְיִקָּם בִּלְעָם בְּפִקְרִי וַיַּחֲבֹשׁ אֶת־
אֶתְנֹו וַיִּדְּךָ עִם־שָׂרֵי מוֹאָב : וְקָם בִּלְעָם
בְּצַפְרָא. וְזִרְזִי יְתִי אֶתְנִיָּה. וְאִזְלָה עִם רַבְרָבִי
מוֹאָב : פִּקָּם בִּאֲגָדָה. וְאִסְרָג אֶתְאֲנֵה.
וּמִצָּא מַע רֹוִיסָא מוֹאָב : וַיַּחֲרֹאֲף אֱלֹהִים
בִּי־הַדָּק הוּא וַיִּתְּצֵב מִלְּאֲךָ יְהוָה בְּדֶרֶךְ
לְשֹׁטֵן לוֹ וְהוּא רַבֵּב עַל־אֶתְנֹו וּשְׁנֵי
נְעָרָיו עִמּוֹ : וְתִקִּיף רוּגְזָא דִּי־אֲרִי
אִזִּיל הוּא . וְאֶתְעֵתֵד. מִלְּאֲכָא דִּי־
בְּאוֹרְחָא לְשֹׁטֵן־לִיה. וְהוּא רַבִּיב עַל אֶתְנִיָּה.
וְתִרִין עוֹלִימוֹהִי עִמִּיה : תָּם אִשְׁתֵּד גִּצְב
אֵלֶּה לְמִצִּיָּה טֹאעֵמָא * . פּוֹקֶף מֶלֶךְ
אֵלֶּה פִי אִטְרִיק לִיחִידָה עֵן דָּאךְ. וְהוּ
רֹאכְבִּי עָלִי אֶתְאֲנֵה. וּמַעֲה גִלְאֲמִיָּה :
וְתִרָא הָאֲתוֹן אֶת־מִלְּאֲךָ יְהוָה גִּצְב בְּדֶרֶךְ
וְחִרְפּוֹ שְׁלוּפָה בִּידּוֹ וְתַט הָאֲתוֹן מִן־הַדָּרֶךְ
וְתִלְקֵה בְּשִׁרְהוּיָךְ בִּלְעָם אֶת־הָאֲתוֹן דְּהִטְתָּה
הַדָּרֶךְ : וְחִזַּת אֶתְנָא יְתִי מִלְּאֲכָא דִּי־
מַעֲתֵד בְּאוֹרְחָא. וְחִרְבִּיָּה שְׁלִיפָא בִּידִיָּה.
וּסְטַת אֶתְנָא מִן אוֹרְחָא. וְאִזְלַת בְּחִקְלָא.
וּמַחָא בִלְעָם יְתִי אֶתְנָא . לְאִסְטִיוֹתָה
לְאוֹרְחָא : פִּלְמָא רֹאֲתִי אֶתְאֲנֵן מֶלֶךְ אֵלֶּה
קֹאִימָא פִי אִטְרִיק. וְסִיפָה מַצְלַת פִּידִיה.
מֵאֵת עֵן אִטְרִיק. וְסֹאֲרַת פִי אֲצִיאַע.
פִּצְרִבָּה בִלְעָם. לִירְדֵּהָא אִי־אִטְרִיק :
וַיַּעֲמֵד מִלְּאֲךָ יְהוָה בְּמִשְׁעוֹל הַכְּרֹמִים
גִּדֵּר מִזֶּה וּגְדֵּר מִזֶּה : וְקָם מִלְּאֲכָא דִּי־
בְּשִׁבִיל כְּרֹמִיָּא . אֶתְרָא דְּגִדִּירָא מִכָּא
וּגְדִירָא מִכָּא : תָּם וְקָם מֶלֶךְ אֵלֶּה. פִי
זְקֹאק אֲבֵרוּם. וְהִנָּךְ גִּדֵּר יִמְנָה וִיסְרָה יֵי :
וְתִרָא הָאֲתוֹן אֶת־מִלְּאֲךָ יְהוָה וְתִלְחִין
אֲלִיהִקִּיר וְתִלְחִין אֶת־רִגְלִי בִלְעָם אֲדִי־
הִקִּיר נִיֶּסֶף לְהַכְתָּה : וְחִזַּת אֶתְנָא יְתִי
מִלְּאֲכָא דִּי־ . וְאִדְחִיקַת עִם כּוֹתֵלָא
(וְיִגִּי לְכוֹתֵלָא). וְרַחֲקַת. יְתִי רִגְלָא דְּבִלְעָם

לְכוֹתֵלָא. וְאִוְסִיף לְמַמְחָה : פִּלְמָא רֹאֲתִי
אִזְדַּחַמַת מַע אַחֲאִיט. פִּצְנִט רִגְלִי בִלְעָם
אִי־אֲחֵיט. פּוֹאֲד פִי צִרְבָּהָא : וַיִּסְקֵה
מִלְּאֲךָ־יְהוָה עֲבוּר וַיַּעֲמֵד בְּמִקוֹם צִרְאִשׁ
אִין־הַדָּרֶךְ לְנִשּׁוֹת יִמִּין וּשְׂמֹאל : וְאִוְסִיף
מִלְּאֲכָא דִּי־עִבְרָא. וְקָם בְּאֶתְרֵךְ. דְּלִית
אוֹרָה לְמַסְטִי לִימִינָא וּלְשְׂמֹאלָא : תָּם
עֲאוּד מֶלֶךְ אֵלֶּה פִגְאֵז. וּוְקָם פִי מוֹצֵעַ
מִצִּיק. מֵא לִים טֹרִיק. אֵן יִמִּיד עֲנָה יִמְנָה
וְלֹא יִסְרָה : וְתִרָא הָאֲתוֹן אֶת־מִלְּאֲךָ יְהוָה
וְתִרְבִּץ תַּחַת בִּלְעָם וַיַּחֲרֹאֲף בִּלְעָם וַיִּדְּךָ
אֶת־הָאֲתוֹן בְּמִקְלִי : וְחִזַּת אֶתְנָא יְתִי
מִלְּאֲכָא דִּי־ . וְרַבְעַת תַּחַת בִּלְעָם. וְתִקִּיף
רוּגְזָא דְּבִלְעָם. וּמַחָא יְתִי אֶתְנָא בְּחוּטְרָא :
וְלִמָּא רֹאֲתִי. רַבְצַת תַּחַת בִּלְעָם.
פֹּאשְׁתֵּד גִּצְב בִּלְעָם. פִּצְרִבָּה בִּאֲעֵצָא :
וַיִּפְתַּח יְהוָה אֶת־פִּי הָאֲתוֹן וְתֹאמֵר
לְבִלְעָם מַה־עֲשִׂיתִי לָךְ פִּי הַכִּיתִנִּי זֶה
שְׁלֹשׁ רִגְלִים : וּפְתַח יִי יְתִי פּוֹמָא דְּאֶתְנָא.
וְאִמְרַת לְבִלְעָם מֵא עֲבָדִית לָךְ. אֲרִי
מַחִיתִנִּי. דִּנֵּן תִּלַּת זְמָנִין : פִּתַּח אֵלֶּה
פֹּאֲהָא. פִּקָּאֵת לְבִלְעָם מֵא דֹא אֲצַנְעַת
בְּךָ. אֲדִי צִרְבַתְנִי. הִדֵּה אִמְרָה אֶתְאֲתֵהָ :
וַיֹּאמֶר בִּלְעָם לְאֶתְנֵן פִּי הַתַּעֲלִלָּת פִּי לוֹ
יִשְׁחָרֵב בִּידִי פִי עֲתָה הִרְגִיתִךְ : וְאִמֵּר
בִּלְעָם לְאֶתְנָא. אֲרִי חִיכַת פִּי . אֲלוֹ פִּין
אִית חִרְבָּא בִּידִי. אֲרִי כֵעֵן קִטְלִיתִךְ :
קָא. לֹאנֶךְ תִּמְרֵדִית יֵי . וְלוֹ כֹּאן פִי
יִדִי סִיף לְקַתְלִיתִךְ : וְתֹאמֵר הָאֲתוֹן אֲדִי־
בִּלְעָם הִלּוּא אֲנִכִּי אֶתְנָךְ אֲשֶׁר־רַכַּבְתָּ
עָלַי מַעֲזֹרָה עַד־הַיּוֹם הַזֶּה הִהֲסִכֵּן הַסִּבְנִיתִי
לְעִשּׂוֹת לָךְ כֹּה וַיֹּאמֶר לָא : וְאִמְרַת
אֶתְנָא לְבִלְעָם. הִלּוּא אֲנִי אֶתְנָךְ דִּרְכִּיבְתָּ
עָלַי מִדְּאִיתִךְ עַד יוֹמָא הַדִּין. הַמִּדְּקָה
אֲלִיפָנָא. (כִּי־אֲלִיפָנָא) לְמַעַבֵּד לָךְ כִּדִּין.
וְאִמֵּר לָא : קִשַּׁת. אֲלִים אֲנִי אֶתְאֲנֶךְ אֲדִי
רַכַּבְתָּ עָלַי (יֵי רַכַּבְתִּנִּי). מִנֵּד כִּנַּת אִי־
הִלּוּא אִיוִם. הִלּוּ עוֹזְדִיתִךְ יֵי . אֵן אֲצַנַע בְּךָ
כֹּדֵא. קֹא לָא : וַיִּגֵּד יְהוָה אֶת־עֵינֵי בִלְעָם
וַיִּרָא אֶת־מִלְּאֲךָ יְהוָה גִּצְב בְּדֶרֶךְ וְחִרְפּוֹ

אמין מע אקום. ועדא אקור: אדי אקולה
 לך קולה פקט. פמצא מעהם: וישמע
 בלק כי בא בלעם ויצא לקראתו אר-
 עיר מואב אשר ערנבול ארנן אשר
 בקצה הנבול: ושמע בלק ארי אתא
 בלעם. ונפק דקדמוניה לקרתא דמואב.
 דעל תחום ארנן. דבסטר תחומא:
 פלמא סמע בלק במני בלעם. כרג
 תלקאה אי קריה מואב. אדי עדי תכם
 ארנן. אדי פי טרפה: ויאמר בלק אדי
 בלעם הלא שלח שדחתי אליך דקראי
 דך למה לא יהלכת אלי האמנם לא
 אוכל בברך: ואמר בלק לבלעם. הלא
 משלח שדחית לותך דמקרי לך. למא
 לא אתיתא לותי. הבקושטא הויתא
 אמר. לית אנא יביד דיקרותך: קא בלק
 לבלעם. אים ארסדת איך מרה קבל
 הדה לאדעוך (ח). לם לם תצא
 אי (ט). אתרא. לים אטיק אן אכרמד:
 ויאמר בלעם אל בלק הנה באתי אליך
 עתה היכל אוכל דבר מאומה הדבר
 אשר ישים אלהים בפי אתו אדבר:
 ואמר בלעם לבלק. הא אתיתי לותך.
 בען. המיכל יבילגא למלא מדעם.
 פתגמא. דישוי יי. בפומי יתיה אמליל:
 קא. ואאן קד צרת איך. אתראני אסתטיע
 אן אקול שיא. אלא מא ידקנניה אלה
 פקט (י): ויך בלעם עם בלק ויבאו
 קרית חצות: ואזל בלעם עם בלק.
 ואעליה דקרית מחוזיה: ומציא גמיעא.
 אי אן גאא אי קריה חוצות: ויזבח בלק
 בקר וצאן וישלח בלעם ודשרים אשר
 אתו: ונבם בלקתורין ועאן. ושלח בלעם.
 ולרב רביא דעמיה: פלח בלק בקרא
 וגנמא. ובעת בדאך אי בלעם. ואי ארויסא
 ארין מעה: ויהי בבקר ויפק בלק את
 בלעם ויעדהו במזות בעל וירא משם
 קצה העם: ויהוה בצפרא. ודבר בלק
 ית בלעם. ואפקיה לרמת דחדתיה.
 וחזא מתמן קצת מן עמא: פלמא כאן

שלפה בידו ויקד וישתחו לאפיו: וגדא
 יי ית עיני בלעם. וחזא. ית מלאכא
 דיי מעתר באורחא. וחרביה שליפא
 בידיה. וכרע וסגיד לאפיה: תם כשה
 אלה ען בצר בלעם. פראא מדך אלה
 ואקפא פי אטריק. וסיפה מצלת פי
 ידה. פכר בין ידיה סאגרא: ויאמר אליו
 מלאך יהוה עדימה הפית את אתנך
 זה שלוש רגלים הנה אנכי יצאתי לשטן
 ביירט הדרך לנגדי: ואמר ליה מלאכא
 דיי. על מא מחיתא ית אתנך. דנן תלת
 זמנין. הא אנא נפקית לשטן. ארי גדי
 קדמי דאת רעי למיזר באורחא דקבלי:
 פקא לה מלך אלה. דם צרבת אתאנך.
 הדה אמרה אתאתה. ואנא כרגת אן
 אחידך. אד תורטת אטריק חדאי:
 ותראני האתון ותט לפני זה שלש רגלים
 אולי נסתה מפני כי עתה גס אתכה
 הרגתי ואותה החייתי: וחזתני אתנא.
 וסטת מן קדמי. דנן תלת זמנין. אלו פון
 לא סטת מן קדמי. ארי בען. אף יתך
 קטילית ויתה קיימית: חתא ראתני
 פמאת עני. הדה אמרה אתאתה. ודו דם
 תמיד עני. דקתלתך אאן ואסתבקיתהא
 (ט): ויאמר בלעם אל מלאך יהוה
 חטאתי כי לא ידעתי כי אתה נצב
 דקראתי בדרך ועתה אסרע בעיניך
 אשובה כי: ואמר בלעם. למלאכא דיי
 חבית. ארי לא ידעית (כ). ידענא. ארי
 את (כ). דאתה. מעתר לקדמותי באורחא.
 וכען. אם ביש בעינך אתוב לי: קא לה
 קד אכטית. אד לם אעדם. אנך ואקה
 תלקאי פי אטריק. ואאן אן סאך מציי
 רגעת (י): ויאמר מלאך יהוה אל בלעם
 דך עם יהאנשים ואפם את הדבר אשר
 אדבר אליך אתו תדבר ויך בלעם
 עם שרי בלק: ואמר מלאכא דיי לבלעם.
 איזיל עם גובריא. ולחוד (כ). וברם. ית
 פתגמא. דאמליל עמך יתיה תמליל.
 ואזל בלעם עם רברבי בלק: קא לה.

באגדה. אחד בלק בלעם. פאצערדא א"י
בעץ ביאע מעבודה (א). פנצר מן תם
בעץ אקום: ויאמר בלעם אל בלק בנה
לי בזה שבעה מזבחת והכן לי בזה
שבעה פרים ושבעא אילים: ואמר בלעם
בלק. בנה לי הבא שבעא מדבחין.
ואתקין לי הבא. שבעא תורין ושבעא
דכרין: פקא לה. אבן לי ההנא סבעה
מדאבחה. ואעד לי ההנא. סבעה רתות
וסבעה כבאש: ויעש בלק פאשר דבר
בלעם ויעל בלק ובלעם פר ואיל במזבח:
ועבד בלק. פמא דמליל בלעם. ואסיק
בלק ובלעם. תור ודבר עד כל מדבח:
פצנע דאך. וקרבה. תורא וכבשא עלי
כל מדבח: ויאמר בלעם בלק התיצב
על עזרתך ואלכה אולי יקרה יהוה
לקראתי ודבר מהיראני והגדתי לך
ויקד שפי: ואמר בלעם בלק. אתעתר
על עזרתך. ואהך. מאם. יערע מימר מן
קדם יי לקדמותי. ופתגמא דיחזיגני
ואחוי קד. ואזל יחדי: תם קא לה. קף
ענד קראבינד. ואמצי אנא. לעל יואפיני
אמר אלה. ואי קול לקנניה אכברתך
בה. פמצא פי הדוי: ויקר אלהים אל
בלעם ויאמר אליו את שבעת המזבחת
ערכתי ואעד פר ואיל במזבח: וערע
מימר מן קדם יי בבלעם. ואמר קדמוהי.
ית שבעא מדבחין סדרית. ואסיקית. תור
ודבר עד כל מדבח: פואפא אמר אלה (א)
בלעם. וקאי ארב. אני קד נצדת סבעה
מדאבחה. וקרבת תורא וכבשא עלי
כל מדבח: וישם יהוה דבר בפיו בלעם
ויאמר שוב אל בלק וכה תדבר: וישוי
יי. פתגמא בפומא דבלעם. ואמר. הוב
נות בלק וכרין תמליל: פלקנה אלה
כלאמא. וקא. ארגע א"י בלק וקד כדא:
וישב אליו והנה נצב על עזרתו הוא וכד
שרי מואב: ותב לוותיה. והא מעתה עד

עלתיה. הוא וכד רברבי מואב: פרגע
איה. פאדאבה ואקף ענד קרבאנה. הו
וגמיע רויסא מואב: וישא משלו ויאמר
מן ארם ינחני בלק מלך מואב מהררי
קדם לכה ארה לי יעקב ולכה זעמה
ישראל: ונטל מתליה ואמר. מן ארם.
דברני (א) דברני בלק מלכא דמואב
מטורי מדנחא. איתא לוט לי יעקב.
ואיתא תריך לי ישראל: פצרב מתלה
וקא. מן ארם. סיירני בלק מלך מואב מן
גבא צמרקא אילא. תעא לען לי איעקוב.
ודם א אסראיל: מה אקב לא קבה אל
ומה אזעם לא זעם יהוה: מא אלוטיה.
דלא דטיה אל. ומא אתרכיה. דלא תרכיה
יי: מא אסב. מן לם יסבה אטאיק. ומא
אדם. מן לם ידמה אלה: פיימראש צרים
אראנו ומגבעות אשורנו הן עם לבדר
ישכן ובגוים לא יתחשב: ארי מריש
טוריא חזיתיה. ומרמתא סכיתיה. הא
עמא בלחזיריהון עתידין דיחסנון עדמא.
ובעממא לא יתדנון גמירא: ואנא אראה
מן רום אנבא. ואמחה מן איפאע. אנה
שעב סיסבן פרדא. ולא יחסב מע סאיר
לאמם (א): מי מנה עפר יעקב ומספר
את רבע ישראל תמת נפשימות ישראל
ותהי אחריתי פמהו: מן יפול לממני
דעדקיא דבית יעקב. דאמיר עליהון
יסגון פעפרא דארעא. או תדא מארבע
משריתא דישראל. תמות נפשי מותא
דקשיטוהי. ויהי סופי פותהון: יא מויעד
נסל יעקוב. ויחצירייה אאסראיל. אסאך
אן אמות (א) מות אמתקיסין. ותכון
אכרתי מתלהם: ויאמר בלק אל בלעם
מה עשית לי דקב איבי לקחתך והנה
ברכת בך: ואמר בלק בלעם. מא
עבדת לי. דמלט שנאי דברתך. והא ברכא
מבריתך דהון: קא בלק בלעם. מא דא
צנעת בי. דעותך לתסב אעדאי.

פארא

חלק הרקדוק (1) מן ארם. הריש כפתח אעפ"י שהוא מוכרת ע"ד חזרות: (2) מהררי קדם. בכל התיגאן והדפוסים הקדמונים אין מאריך כהא והשווא נח וכו' בירושלמיים הגעיא במ"ם לכד וכן כל הררי שבתנ"ך דוק והשבח וז"ל מהריב"ש הרי"ש חפץ עכ"ל. (ח) ולכה עמה. הספחא בתיבת זעמה בכל התיגאן המדוקקים ונכון עפ"י דרו"ל שדרשו בתיבת ארה לי וה"ה כאן ובקצת תיגאן כרפוסים: יח (כתר תורה)

פאדא בך תבארך פיהם: ויען ויאמר הלא
את־אשר ישים יהוה בפי אתו אשמר
דבר: ואתיב ואמר. הלא ית דישוי יי
בפומי. יתיה אשר למלך: פאנאבה
קאילא. אלא אנמא ילקנניה אדה אחפצה
ה ואקולה: ויאמר אליו בלק דה־נא אתי
אד־מקום אחר אשר־תראנו משם אפס
קצהו תראה וכלו לא תראה וקבנו־די
משם: ואמר ליה בלק. איתא בען עמי.
לאחר אחרן דתחזיניה מתמן. לחור
קצתיה תחזי. וכוליה לא תחזי. ותלוטיה
לי מתמן: קא דה בלק. תעז מעי. אי
מוצע אכר תנצרה מן תם. לכנך תנצר
בעצה ולא כלה. פתסכה לי מן תם (י):
ויקחהו שרה צפים אל־ראש הפסגה
ויבן שבעה מזבחת ויעל פר ואיל
במזבח: ודבריה לחקל סבותא. לריש
רמתא. ובנא שבעא מדבחין. ואסיק.
תור ודבר עד כל מדבח: פאכדה אי
לציעה. צמשרפה (י) עדי ראם אקרעה.
פבנא הנאך סבעה מדאבה. וקרב
תורא ובבשא עלי כל מדבח:
ויאמר אל־בלק התיצב בה עד־עלתך
ואנכי אקרה בה: ואמר בלק. אתעתר
הבא עד עלתך. ואנא אתמטי עד בא:
קא בלק. קה ההנא ענד קראבינך.
ואנא אתלדקא אי ההנא: ויקר יהוה אל־
בלעם וישם דבר בפיו ויאמר שוב אל־
בלק וכה תדבר: וערע מימר מן קדם
יי בבלעם. ושוי פתגמא בפומיה. ואמר.
תוב לות בלק ובדין תמליד: פואפא
אמר אדה בלעם. פלקנה בלאמא. ומא.
ארגע אי בלק וקל כדא: ויבא אליו
והנו נצב עד־עלתו ושרי מואב אתו
ויאמר לו בלק מה־דבר יהוה: וא־תא
ליתיה. והא מעתר עד עתיה. ורברבי
מואב עמיה. ואמר ליה בלק. מא מליד
יי: פגא איה. ואדאה ואקף ענד קרבאנה.
ורויסא מואב מעה. קא לה מא דא קא

אלה: וישא משלו ויאמר קום בלק
ושמעו האזינה עדי בנו צפר: ונמל
מתדיה ואמר. קום בלק ושמע. אצית
למימרי בר צפור: פצרב מתלה וקא.
קום יא בלק ואסמע. ואנצת לקולי יא
אבן צפור: לא איש אל ויכזב ובן־אדם
ויתנחם ההוא אמר ולא יעשה ודבר
ולא יקימנה: לא כמלי בני אנשא
מימר אדהא בני אנשא אמרין ומכדבין.
ואף לא בעובדי בני בשרא דאנון גורין
למעבד תיבין ומתמלכין. הוא אמר
ועבד. וכל מימריה מתקיים: לים
אטאיק כאנאם פכרב. ולא כבני אדם
פינדם. אתראה יקור ולא יפעל. או
יתכלסולא יקום בה: הנה ברוך לקחתיו וברך
ולא אשיבנה: הא ברכאן קבילית
אברכניה לישראל. ולא אתיב ברכתי
מנהון (כ) מניה: אאן ברכאת קבילתהא
פאבארך פיהם. ולא ארדהא (כ): לא
הביטאון ביעקב ולא־ראה עמל בישראל
יהוה אלהיו עמו ותרועת מלך בו:
אסתפלית ולית פלחי גלדין בדבית
יעקב. ואף לא עבדי ליאות שקר
בישראל. מימרא דיי אלהון בסעדהון.
ושכינת מלכהון ביניהון: ממא לא יבצר
גלא פי א יעקוב. ולא דגלא פי א
אסראל. פאלה רבהם מעהם. וצחאבה
אמלך להם (כ): אל מוציאם ממצרים
פתועפת ראם לו: אל דאפיקנון ממצרים
תוקפא ורומא דיליה: אטאיק אמכרנהם
מן מצר. כארק (כ) ארים מאנע ענהם:
פי לא־נחש ביעקב ולא־קסם בישראל
פעת יאמר דיעקב ודישראל מה־פעל
אד: ארי לא נחשיא צבן דייטב לדבית
יעקב. ואף לא קסמיא רען ברבות בית
ישראל. פעדן. יתאמר דיעקב ודישראל.
מא עבד אדהא: ודא טיירה תחך
פי א יעקוב. ולא קאסומה תוותר פי
א אסראל. ואנמא יקא דהם. מא צנע

אלמאיק

חלק הדקדוק (ט) אקרה כח ויקר. הקו"ף דנושה בשתייהן וכן כ"ף דכה. (י) ושמע. הוי"ו מועמדת בנעיא והשי"ן בשוא פתח לתפארת.

וְעַבְדְּ בָלֶק. כָּמָא דְאָמַר בְּלָעַם. וְאִסִּיק.
 תּוֹר וּדְבַר עַל כָּל מִדְבָּח: פְּצַנֵּעַ כְּמָא
 קָא לֵה בְלָעַם. וּקְרַב תּוֹרָא וּכְבִּישָׁא עֲלֵי
 כָל מִדְבַּחָא: וִירָא בְלָעַם כִּי־טוֹב בְּעֵינֵי
 יְהוָה לְבָרֵךְ אֶת־יִשְׂרָאֵל וְלֹא־יִהְיֶה
 בְּפִעֲס־בְּפִעֲס לְקִרְאָת נְחֻשִׁים וְיִשֵּׁת
 אֶל־הַמִּדְבָּר פָּנָיו: וְחֹזָא בְּלָעַם. אֲרִי תִקֵּן.
 קָדָם יי' לְבָרְכָא יֵת יִשְׂרָאֵל. וְלֹא הִלִּיךְ
 בְּזִמְנָא בְּזִמְנָא אֱלֹהִין לְקַדְמוֹת נְחֻשָׁא. וְשׁוּי
 לְמִדְבָּרָא* אֲפֹהִי: פִּלְמָא רָאָא בְלָעַם.
 אֵן אֲצִלַּח עֲנַד אֵלֵה תְּבַרִּיךְ אֲסִרְאִיל.
 דָּם יִמֵּן כְּאֻמְרֵתִין אֲוֹלֵדִין פִּי טַלַּב
 אֲפִיִּית. פִּאקְבֵּל בְּקַצְדָּה אִי בְרָהֶם לֵי:
 וְיִשָּׂא בְלָעַם אֶת־עֵינָיו וִירָא אֶת־יִשְׂרָאֵל
 שֹׁכֵן לְשִׁבְטָיו וְתִהְיֶה עֲלָיו רוּחַ אֱלֹהִים:
 וְזָקַף בְּלָעַם יֵת עֵינָוְהִי. וְחֹזָא יֵת יִשְׂרָאֵל.
 שֹׁרֵן לְשִׁבְטֵיהוֹן. וְשִׁרְאָת עֲלֻזָּה רוּחַ
 מִן קָדָם יי': פִּלְמָא מִדְּ בַצְרָה וְרֹאחֶם.
 נֶאֱזָרִין עֲלֵי נִצָּאִים אֲסִבְאֻמָּהִם. חֵלֶת *
 עֲלִיה נְבוֹוָה אֵלֵה: וְיִשָּׂא מִשְׁלֹו וַיֹּאמֶר
 נֶאֱמַר בְּלָעַם בְּנֹו בְעֹר וְנֶאֱמַר הַגִּבֹּר שִׁתָּם
 הָעֵין: וְנִטְלַ מִתְּלִיה וַיֹּאמֶר. אִימַר בְּלָעַם
 בַּר בְּעֹזֹר. וַיֹּאמֶר גּוֹבְרָא דְשִׁפְרִי חֲזִי:
 פְּצַרְב מִתְּלֵה וְקָא. קֵל יֵא בְלָעַם אֲבֹן
 בְּעֹזֹר. וְקֵל יֵא אִיִּיה אֲרַגֵּל אֲחֵרִיד
 אֲבַצֵּר לֵי: נֶאֱמַר שְׁמַע אֲמִרְיָאֵל אֲשֶׁר
 מְחֻזָּה שְׁדֵי יְחֻזָּה נִפְל וְגִלְדֵי עֵינָם: אִימַר.
 דְּשִׁמַּע מִימַר מִן קָדָם אֵל. דְּחִיזֹו מִן
 קָדָם שְׁדֵי חֲזִי. שְׁכִיב וּמִתְּגַלִּי לִיה: קֵל
 יֵא סֹאמַע אֲקוּא אֲטֹאִיק. וְנֶאֱצַר מִנֶּאֱצַר
 אֲבֹאֲפִי. וְהוּ נֹאִים וְהוּ מִפְתּוֹחַ אֵעִין לֵי:
 מִה־טְבוֹ אֲהִלֵּךְ יַעֲקֹב מִשְׁכַּנְתִּיךְ יִשְׂרָאֵל:
 מֵאֲטִבָּא אֲרַעֵךְ יַעֲקֹב. בֵּית מִשְׁכַּן יִשְׂרָאֵל:
 מֵא אֲנֹוד אֲכִבִּיתְךָ יֵא יַעֲקֹב. וּמִנֶּאֱזֹלֵךְ
 יֵא אֲסִרְאִיל: כְּנִחֲלִים נִטְוֹ כְּנִחֲלִים עֲלֵי
 נֶהַר כְּאֲהֲלִים נִטְעַ יְהוָה כְּאֲרֻזִּים עַל־מִים:
 כְּנִחֲלִין דְּמִדְּבָרִין. כְּנִחֲלִים שְׁקִיָּא דְעֵל
 פִּרְתִּי. כְּבֹוסְמִיָּא דְנִצְבִי יי'. כְּאֲרֻזִּין דְּנִצְבִי
 עַל מִיָּא: פִּהִי כֹאֹודִיה מִמְדֹּודֵה. וְכִנְגָנָן

עלי

אֲטֹאִיק פִּקְט *): הֵן עִם בְּלָכִיָּא יְקוּם
 וְכֹאֲרִי יִתְנַשָּׂא לֹא יִשְׁכַּב עַד־יֹאכֵל טֹרֶף
 וְדִם־חֲדָלִים יִשְׁתֶּה: הָא עֲמָא בְּלִיתָא
 שְׂרִי. וְכֹאֲרִיָּא יִתְנַטֵּל. לֹא יִשְׂרִי בְּאַרְעִיהָ
 עַד דִּיקְטוֹר קְטוֹר. וְנִכְסִי עֲמָמִיָּא יִירֵת:
 וְהוּ שַׁעֲב כִּלְבוֹ יְקוּם. *): וְכֹאֲסֵר יִרְתַּפֵּעַ.
 אֲרִי לֹא יִנְצַנֵּעַ אִי אֵן יֹאכֵל פְּרִיסָה.
 וְיִשְׂרַב דָּם אֲצִרְעָא: וַיֹּאמֶר בָּלֶק אֶל־
 בְּלָעַם גַּם־קָבִי לֹא תִקְבְּנוּ גַם־בָּרֵךְ לֹא
 תִבְרַכְנוּ: וַיֹּאמֶר בָּלֶק לְבְּלָעַם. אִיָּה מִלְּט
 לֹא תְלוּטָנוֹן. אִיָּה בָּרְכָא לֹא תִבְרִיכְנוֹן:
 קָא לֵה בִּלְק. אִדְּ לֹא תִסְכַּה סְכָא. וְלֹא
 תִבְאַרְכַּה בְּרַכָּה: וַיַּעַן בְּלָעַם וַיֹּאמֶר אֶל־
 בָּלֶק הֲלֹא דִּבְרַתִּי אֵלֶיךָ לֵאמֹר כָּל
 אֲשֶׁר־יִדְבַּר יְהוָה אֵתוֹ אֲעִשֶׂה: וְאַתִּיב
 בְּלָעַם. וַיֹּאמֶר לְבָלֶק. הֲלֹא מִלִּידִית עֲמָךְ
 לְמִימַר. כָּל דִּימְלִיל יי' יִתִּיה אֲעֵבִיד:
 פִּאנְאִבָּה קֹאִילָא. אִם אֲקוּל דָּךְ. אֵן כָּל
 מֵא יִקוּלָּה אֵלֵה אֲצַנְעָה: וַיֹּאמֶר בָּלֶק
 אֶל־בְּלָעַם לְכֹה־נָא אֲפִקְחֵךְ אֶל־מְקוֹם אֲחֵר
 אוּלִי יִישַׁר בְּעֵינֵי הָאֱלֹהִים וְקִבְּתוּ לִי
 מִשָּׁם: וַיֹּאמֶר בָּלֶק לְבְּלָעַם. אֵיתָא כְּעֹן
 אֲדִבְרַנְךָ. לֵאחֲרֵה אֲחֵרִין מֵאִם יִהִירְעוּא
 מִן קָדָם יי'. וְתִדְוִטִיה לִי מִתְּמִין: קָא
 תַעֲזֵא אֲכֹדֵךְ. אִי מוֹצַע אֲכֹר. לַעֲלִי יִסְהֵל
 עֲנַד אֵלֵה. פִּתְסִכָּה לִי מִן הַנֶּאֱדֵךְ: וַיִּקַּח
 בָּלֶק אֶת־בְּלָעַם רֹאשׁ הַפְּעוֹר הַנִּשְׁקָף
 עַל־פָּנָי הַיְשִׁימִן: וְדִבֵּר בָּלֶק יֵת בְּלָעַם.
 רִישׁ רִמְתָּא. דְּמִסְתַּכִּיָּא עַל אֲפִי בֵית
 יְשִׁימֹון: פִּאכְרָה. אִי רֹאם אֲרֹאבִיה *).
 אֲמִטְלַעָה עֲלֵי וְגַה אֲסִמְאֹוא: וַיֹּאמֶר
 בְּלָעַם אֶל־בָּלֶק בְּנֵה־לִי בֹזָה שְׁבַעָה
 מִזְבְּחֹת וְהִבֵּן לִי בֹזָה שְׁבַעָה פְּרִים וְשְׁבַעָה
 אִילִם: וַיֹּאמֶר בְּלָעַם לְבָלֶק. בְּנֵה לִי הִבָּא
 שְׁבַעָה מִדְּבַחִין. וְאַתִּיקִין לִי הִבָּא. שְׁבַעָה
 תּוֹרִין וְשְׁבַעָה דְּכִרִין: קָא. אֲבֹן לִי הֵהֱנֵא
 סְבַעָה מִדְּאֲבַת. וְאַעֲדֵ לִי הֵהֱנֵא. סְבַעָה
 רִתּוֹת וְסְבַעָה כְּבֹאֲשׁ: וַיַּעַשׂ בָּלֶק כְּאֲשֶׁר
 אָמַר בְּלָעַם וַיַּעַל פֶּרֶ וְאִיל בְּמִזְבְּחֵי:

עלי נהר. וכמצארב צרבהא אלה (ל).
 ובארוז עלי מא: יזמים מדליו וזרעו
 במים רבים וירם מאנג מלכו ותנשא
 מלכתו: יסגי מלכא דיתרבא מבנוהי.
 וישלוט בעממין סגיאין. ויתקף (ל"ו) ויתקף
 מאנג מלכיה. ותנפל מלכותיה: יהטר
 למא מן דואיה. וגרסה פי מא כתיר.
 וירתפע מן אנג (ל"ז) מלכה. ותתסאנא
 ממלכתה: אל מוציאז ממצרים פתועפת
 ראם לו יאכל גוים צריו ועצמותיהם יגרם
 וחציו ימחץ: אל דאפיקנן ממצרים.
 תוקפא ורומא דידיה. יכלון בני ישראל
 נכסי עממא שגאיהון. ובכות מלכיהון
 יתפנקון וארעתהון יחסנן: אטאיק
 אמכרגהם מן מצר. כארק ארים מאנע
 ענהם (ל"ח). והו יאכל אעדאיה מן לאמם (ל"ט).
 ועצאמהם ינהש (מ) וסהאמה תדנפהם (מ"א):
 ברע שכלב פארי וכלביא מי יקימנו
 מברכיה ברנך וארריה ארור: ינוח ישרי
 בתקוף פאריא. וכליתא ולית דיקימניה.
 בריכך יהון בריכין. ולישך יהון ליטין:
 וארי גתא ורביץ. פהו כאסר ודבו (מ"ב) מן
 דא יתירה. מבארכך מבארכך. ודאענך
 ז מלעון: ויחר-אף בלק אל-בלעם ויספק
 את-כפיו ויאמר בלק אל-בלעם לקב
 איבי קראתיך והנה ברכת בך זה שלש
 פעמים: ותקיף רוגזא דבלק בבלעם.
 ושקפנן לידוהי. ואמר בלק בבלעם.
 למלט שנאי קריתך. והא ברכא מברית
 להון. דנן תלת זמנין: פאשתד גצב בלק
 עלי בלעם. וספק כפיה חרדא (מ"ד). וקא
 לה. אנמאדעותך לתסב אעדאי. פאדא
 בך תבארכ פיהם. הדה למרה לאתאיה (מ"ה):
 ועתה ברחיקה אל-מקומך אמרתי פבר
 אכבדך והנה מנעה יהוה מכבוד: וכען
 איזיל דך לאתרך. אמרית יקרא איקרנך.
 והא מנעד יי מן יקר: ושאן פאנצרך
 אי מוצעד. לקר עזמת אן אכרמך.
 פמנעד אלה מן אבראמה: ויאמר בלעם

אל-בלק הלא גם אל-מלאכיך אשר-שלחת
 אי דברתי לאמר: ואמר בלעם לבלק. הלא.
 אף עם אנגדך. דשלחתא דותי מליית
 למימר: קא לה בלעם. אם אקול דרסדך.
 אדי בעתת בהם אי קאילא: אסייתך
 לי בלק מלא ביתו פספ וזהב לא אוכל
 לעבר את-פי יהוה לעשות טובה או רעה
 מלבי אשר-ידבר יהוה אתו אדבר: אם
 יתין לי בלק. מלי ביתיה פספ וזהב. לית
 די רשנ. למעבר על גזירת מימרא דיי.
 למעבר טבתא. או בשתא מרעותי.
 דימליל יי יתיה אמליל: לו אעטאני בלם.
 מל ביתה פצה ודהב. דם אסתטיע. אן
 אתגאוז אמר אלה. פאעמל גידה או
 רדיה מן ראיי. אלא מא יקולה אלה
 אקולה פקט: ועתה הנני הולך לעמי
 דכה איעצך אשר יעשה העם הזה לעמך
 באחרית הימים: וכען. האנא איזיל לעמי.
 איתא אמלכנך מא דתעביר. ואחוי דך.
 מא דיעביר. עמא הדין. לעמך בסוף
 יומיא: ושאן. האנא מנצרך אי קומי
 תעצ חתא אערפך. (מ"ו) מא יצנע הולאי
 אקום. בקומך פי אכר אייאם: וישא
 משלו ויאמר נאם בלעם בנו בער ונאם
 הגבר שתם העין: ונטל מתדיה ואמר.
 אימר בלעם בר בעור. ואימר גוברא
 דשפיר חזי: פצרב מתלה וקא. קל יא
 בלעם אבן בעור. וקל יא אייהא ארגל
 אחריד לבצר: נאם שמע יאמר-אל
 וידע דעת עדיון מחזה שדי יהוה נפל
 וגדוי עינים: אימר. דשמע מימר מן
 קדם אל. וידע מדע מן קדם עלאה.
 חזו מן קדם שדי חזי. שביב ומתגלי
 דיה: וקל יא סאמע אקוא אטאיק. ועארף
 מערפה לעאי. ונאצר מנאצר אכאפי.
 והו נאים והו מפתוח אעין: אראנו ולא
 עתה אשורנו ולא קרוב דרך פוכב
 מיעקב וקם שבט מישראל ומחץ פאתי
 מואב וקרקר פד-בני-שת: חזיתיה ולא

וַיִּשְׁעֲבֹדוּן לְעֶבֶר פָּרֶת. וְאֵף אֲנֹן לְעַדְמָא
 יִיבְדּוּן: וְאַחֲרָאֲמִיין ^(נ) מִן פִּרְצָה קְבֹרִם ^(ט).
 וְתַעֲדָב אֲמוֹצְלִיין וְאַעֲבִרִיין. וְהֵם אֵיצָא
 אִי אַבְאֶרְה: וַיָּקָם בְּדָעָם וַיִּקְדּוּ וַיֵּשֶׁב
 דְּמִקְמוֹנָגְם בְּדָק הֶלֶךְ דְּרָפּוֹ: וְקָם בְּדָעָם.
 וְאִזְל וְתָב לְאַתְרֵיהּ. וְאֵף בְּדָק אִזְל
 לְאַוְרֵחֵיהּ: תָּם קָאָם בְּלָעָם. וּמִצָּא וּרְגַע
 אִי מוֹצָעָה. וּבְדָק אֵיצָא מִצָּא אִי
 סְבִילָה: פ

וַיֵּשֶׁב יִשְׂרָאֵל בְּשָׂטִיִּם וַיַּחַל הָעָם לִזְנוּת
 אֶל־בָּנוֹת מוֹאָב: וַיִּתֵּיב יִשְׂרָאֵל בְּשָׂטִיִּן.
 וְשָׂרִי עָמָא. לְמַטְעִי בְּתָר בָּנָת מוֹאָב:
 תָּם אָקָאָם אִסְרָאִיל פִּי שְׂטִין. פְּבֵרָא
 אָקוּם. אִן יִזְאֲנוּ בְּנָאֵת מוֹאָב: וְתִקְרָאָן
 דָּעָם לְזִכְחֵי אֱלֹהֵיהֶן וַיֹּאכְלֵהֶם וַיִּשְׁתַּחֲוּ
 לְאַלֹהֵיהֶן: וְקִרְאָה לְעָמָא. דְּדִבְחֵי מַעֲוָתָהוֹן.
 וְאִכְל עָמָא. וּסְגִידוֹ דְּמַעֲוָתָהוֹן: פִּרְעִין
 בְּאָקוּם. לְדִבְאִיחַ מַעֲבֹדָתָהוֹן. פֹּאכְלוּ
 מִנְהָא. וּסְגִידוֹ לֵהָא: וַיִּצְמֹר יִשְׂרָאֵל לְבַעַד
 פְּעֹזֹר וַיַּחֲרָאָף יְהוָה בְּיִשְׂרָאֵל: וְאַתְחַבֵּר
 יִשְׂרָאֵל לְבַעֲלָא פְעֹזֹר. וְתִקִּיף רוּגְזָא דִּי
 בְּיִשְׂרָאֵל: פִּרְאֲזִים ^(ט) אִסְרָאִיל פְּעֹזֹר אֲצִנָּם.
 פֹּאשְׁתַּד גִּצְב אֵלֶּה עֲלֵיהֶם: וַיֹּאמֶר יְהוָה
 אֶל־מֹשֶׁה קַח אֶת־כִּדְרֵי אֲשֵׁי הָעָם וְהוֹקֵעַ
 אוֹתָם לַיהוָה נִגְדַּר הַשֶּׁמֶשׁ וַיֵּשֶׁב חֲרוֹן אַף־
 יְהוָה בְּיִשְׂרָאֵל: וַיֹּאמֶר יי לְמֹשֶׁה דַּבֵּר יֵת
 כָּל רִישֵׁי עָמָא. וְדוֹנוּקְטוֹל דְּחִיִּיב קְטוֹל.
 קָדָם יי דְּקִבֵּי שְׂמִשָּׂא. וְיִתְנֹב. תִּקְוָה רוּגְזָא
 דִּי מִיִּשְׂרָאֵל: פִּקְאָאֵל לְמוֹסִי. כְּדִגְמִיעַ
 רוּיִסָּא אֲמוּם. וְאַצְלָבָהֶם לְדֵה חֲדָא אֲשַׁמֵּם.
 וַיִּרְגַע שְׂדֵה גִצְב אֵלֶּה מִן אֵל אִסְרָאִיל:
 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־שֹׁפְטֵי יִשְׂרָאֵל הֲרֹגוּ אִישׁ
 אֲנָשָׁיו הַנִּצְמָדִים לְבַעַד פְּעֹזֹר: וַיֹּאמֶר
 מֹשֶׁה. דְּרִינֵי יִשְׂרָאֵל. קְטוֹלוּ גִבֹּר גּוֹבְרוֹהִי.
 דְּאַתְחַבְּרוּ לְבַעֲלָא פְעֹזֹר: פִּקְאָ מוֹסִי
 לְחִכָּאֲמָהֶם. יִקְתַּל כְּדִרְגֵּל מִן פִּי נֹאחִיתָהִי ^(ט)
 מִן מִלְּאֲזִמֵּי פְעֹזֹר אֲצִנָּם: וְהִנֵּה אִישׁ מִבְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל בָּא וַיִּקְרַב אֶל־אֲחִיו אֶת־הַמְּדִינִית
 דְּעִינֵי מֹשֶׁה וְלִעִינֵי כָל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
 וְהִמָּה בָכִים פָּתַח אֶהֱמוֹעַד: וְהֵא. גּוֹבְרָא

כָּעֵן. סְבִיתִיה וְדָא אִיתְּוִהִי ^(כנ"י) וְדִיתְוִהִי ^(ז)
 קָרִיב. כִּד יָקוּם מִדְּבָא מִיעֲקֹב. וַיִּתְרַבֵּא
 מִשִּׁיחָא מִיִּשְׂרָאֵל. וַיִּקְטִיל רַבְרָבִי מוֹאָב.
 וַיִּשְׁלֹט בְּכָל בְּנֵי אֲנָשָׁא: אִמֵּר אֲרָאָה ^(ט)
 וְלִים הוּאֵאָן. וְאַמְחָה וְהוּ גִיר קָרִיב. אִן
 יִמַּדַע ^(מ) כּוֹכַב מִן אִי יַעֲקֹב. וַיָּקָם קִצִּיב
 מִן אִסְרָאִיל. פִּיוֹהֵן ^(מט) גִּהָאֵת מוֹאָב.
 וַיִּזְלֹז סְאִיר בְּנֵי שֵׁת: וְהִיָּה אֲרוּם יִרְשָׁה
 וְהִיָּה יִרְשָׁה שְׁעִיר אֵיבִיו וַיִּשְׂרָא עֲשָׂה חֵיל:
 וְהִיָּה אֲרוּם יְרוּתָא. וְהִיָּה יְרוּתָא שְׁעִיר לְבַעֲלֵי
 דְּבִבּוּהִי. וַיִּשְׂרָאֵל יִצְלַח בְּנִכְסֵין: וּסִיכּוֹן
 אֲדוּם מִנְקִרְצָא. וְכִדְאֵךְ שְׁעִיר וּסְאִיר
 אַעֲדָאִיהּ. וְאַסְרָאִיל יִזְתָּאֵד תֹּאֲיִדָא:
 וַיִּרְדּוּ מִיעֲקֹב וְהָאֵבִיר שְׁרִיד מַעִיר: וַיִּיחַזֹּת
 חֵד מִדְּבִית יַעֲקֹב. וַיִּבְדֵּד מִשִּׁיבִיב מִקְרִית
 עַמְמִיָּא: וְאִדִּי יִסְתּוֹלִי מִן אִי יַעֲקֹב. יִבִּיד
 אֲשִׁרִיד מִן אִקְרָא ^(ט): וַיִּרְא אֶת־עַמְלֹק
 וַיִּשָּׂא מִשְׁלוֹ וַיֹּאמֶר רֹאשִׁית גּוֹיִם עַמְלֹק
 וְאַחֲרִיתוֹ עַדִּי אֲבֵד: וַיַּחֲזֹא יֵת עַמְלֹקָאֵה.
 וְנִטְל מִתְּלִיהֵא וַיֹּאמֶר. רִישׁ קְרִבִּיא דְּיִשְׂרָאֵל
 הוּא עַמְלֹק. וּסְפִיָּה דְּעַדְמָא יִיבֵד: תָּם
 רֹאֵא עַמְלֹק. פִּצְרֵב מִתְּלָה וְקָא. אֲוֹל
 אֲמָם עַמְלֹק. וְאַכְרַתָּהִי אִי אַבְאֶרְהָ ^(נא):
 וַיִּרְא אֶת־חֲקִינִי וַיִּשָּׂא מִשְׁלוֹ וַיֹּאמֶר אִיתָן
 מוֹשֶׁכָּךְ וְשִׁיִּם בְּפִסְלֵעַ קִנְיָ: וַיַּחֲזֹא יֵת
 שְׁלִמָּאֵה. וְנִטְל מִתְּלִיהֵא וַיֹּאמֶר. תִּקִּיף בֵּית
 מוֹתְבָךְ. וְשׁוּ בְּפִרְךָ תִּקִּיף מְדוּרְךָ: תָּם
 רֹאֵא אִקִּינִיין. פִּצְרֵב מִתְּלָה וְקָא. סִיכּוֹן
 מִגְּלִסְךָ ^(נ) צִלְבָא. וְתַצִּיר פִּי אֲצֹכֵר וְכִרְךָ:
 כִּי אִסְיִהִיהִי לְבַעַר קִין עַד־מָה אֲשׁוּר
 תִּשְׁכַּךְ: אִדִּי אִם יְהִי לְשִׁיחָא שְׁלִמָּאֵה.
 עַד מָה אֲתוּרָאֵה יִשְׁבִּינָךְ: וְאִדָּא יִכּוֹן
 וְקַת לְנִפִּי אִקִּינִיין. פִּכָּם יִסְבִּי מִנְהֶם
 אֲמוֹצְרִיין ^(נ): וַיִּשָּׂא מִשְׁלוֹ וַיֹּאמֶר אִזִּי מִי
 יְחִיָּה מִשְׁמוֹ אֵל: וְנִטְל מִתְּלִיהֵא וַיֹּאמֶר. וַי
 לְחִיבִיא דִּיִּיחַזֹּן. כִּד יַעֲבִיד אֶהָא יֵת אֲרִיין:
 פִּצְרֵב מִתְּלָה וְקָא. אִזִּיר לְמִן יְחִיא. אִדָּא
 צִירָה אֲמַאיִךְ ^(נ): וְצִים מִיַּד כְּתִים וְעִנּוּ
 אֲשׁוּר וְעִנּוּ־עֵבֶר וְגַם־הוּא עַדִּי אֲבֵד:
 וּסִיעֵן יִצְמַרְחֵן מְרוֹמָאִי. וַיַּעֲנוֹן לְאַתּוּר

חלק הרקדוקי. יד) לבער קין. תיבת לבער מלעיל: טו) וישתחוו. המאריך ביו"ד.
 יט) (בחר תורה)

מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶתָּא. וְקָרִיב לָוֹת אַחֲוֵהִי יִת
מְדִינִיתָא. דְּעֵינִי מִשָּׁה. וְדַעֲנִי כָּל בְּנִשְׁתָּא
דְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל. וְאֲנֹנִי בְּכֹן. בְּתִרְעָה מִשְׁכֵּן זְמָנָא:
וְאֵלֹא בְּרַגְלִי מִן בְּנֵי אִסְרָאֵל קָד אֶקְבִּלִי
וְקִדְּם אִי מֵא בִּינָהם אִמְרָא מְדִיאֲנִיָּה.
בְּחִצְרָה מוֹסִי וְגַמְאֶתְהֶם. וְהֵם יִבְכוּן.
עֲנֵד בְּאֵב כְּבֹא אִמְחָצֵר: וְיִדָּא פִּינָחֶם
בְּנִי־אֶלְעָזָר בְּנִי־אֶהֱרֹן הַכֹּהֵן וַיָּקָם מִתּוֹךְ
הָעֵדָה וַיָּקָה רֹמַח בְּיָדוֹ: וְחֹזָא. פִּינָחֶם בְּרִ
אֶלְעָזָר. בְּרִ אֶהֱרֹן כְּהֵנָּא. וְקָם מִגּוֹבֵנִי־שְׁתָּא.
וְנִסִּיב רֹמַחָא בְּיָדֵיהּ: פִּלְמָא רָאָא פִּינָחֶם
אֲבִן אֶרְעוֹר. אֲבִן הָרוֹן אֲמָמָא. קָאָם מִן
וּסֵט אִגְמָאֶעָה. וְאִכְרִי רֹמַחָא פִּי יָדֵהּ: ^{טו}
וַיָּבֹא אַחֲרֵי אִישׁ־יִשְׂרָאֵל אֶל־הַקֶּבֶה וַיִּדְקֹר
אֶת־שְׁנֵיהֶם אֶת אִישׁ יִשְׂרָאֵל וְאֶת־הָאִשָּׁה
אֶל־קֶבֶתְהוֹתָעֶצֶר הַמִּגְפָּה מֵעַד בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל:
וְעָאָד. בְּתִרְגוּבָרָא בְּרִ יִשְׂרָאֵל לְקוּבְתָא.
וְבוֹעִית תְּרוּיָהוּן. יִת גּוֹבְרָא בְּרִ יִשְׂרָאֵל.
וְיִת אֶתְתָּא בְּמַעְהָא. וְאֶתְכְּלִי מוֹתָנָא.
מֵעַד בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: פִּדְכָּל וּרְאָה אִי
אֶקְבֵּה. וְשַׁעֲנָהּ מֵאִגְמֵעָא אֶרְגֵּל וְאִמְרָא
פִּי בְטָנָהּ ^{טז}. וְאִנְחָבֶם אִיבָא. עֵן בְּנֵי
אִסְרָאֵל: וַיְהִיו הַמִּתִּים בְּמִגְפָּה אֲרִבְעָה
וְעֶשְׂרִים אֲלָף: וְהָיוּ. דְּמִיתוּ בְּמוֹתָנָא.
עֶשְׂרִין וְאַרְבַּעָא אֲלָפִין: וְכָאֵן עֵדֵד מִן
מֵאָת בְּרָאָךְ. אִיבָא. אֲרִבְעָה וְעֶשְׂרִין
אִפָּא: פ פ פ

ק"ד פיס' סי' מנחת. ומפמירין והיה שארית יעקב במיכה סי' ד'.
גנ"ו למנחת שבת וב' וה'

וַיִּדְבֹּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: וּמִלִּיל יִי
עִם מֹשֶׁה דְּמִימֵר: תָּם כֻּלָּם אֵלֶּה מוֹסִי
תְּכַלִּימָא: צִרְוֹר אֶת־הַמְּדִינִים וְהַפִּיתָם
אוֹתָם: אֵיעִיק דְּמְדִינָאִי. וְתַקְטִיל יִתְהוֹן:
הָאֶצֶר אִמְדִיאֲנִיָּין. חֲתָא תְּקַתְּלָהֶם: כִּי
צִרְרִים הֵם לָכֶם בְּנִכְלֵיהֶם אֲשֶׁר־נִפְּלוּ
לָכֶם עַל־דְּבִר־פְּעוֹר וְעַל־דְּבִר כּוֹזִי בִּת
נְשִׂיא מְדִין אַחֲתָם הַמִּגְפָּה בְּיוֹם־הַמִּגְפָּה
עַל־דְּבִר־פְּעוֹר: אֲרִי מַעֲיָקִין אֲנֹנִי לְכוּן.
בְּנִכְלֵיהוֹן. דְּנִפְּלוּ לְכוּן עַל עֵיסֶק פְּעוֹר.
וְעַל עֵיסֶק. כּוֹזִי בִּת רַבָּא דְּמְדִין אַחֲתְהוֹן.

דאתקטילת

חלק הדקדוק. טו) ויבא אחר איש ישראל. תיבת ויבא בתלשא ימנית בכל התיגאן היפך הדפוסים וב"הב ירושלמיים
וב"כ רס"ל ו"ל:

ועשירה' אחצוניין. ועשירה' אכרמיינ:
אלה משפחת הראובני ויהיו פקדיהם
שלשה וארבעים אלף ושבע מאות
ושלשים: אלין זרעית ראובן. והיו
מנייהון. ארבעין ותלתא אלפין. ושבע
מאה ותלתין: פכאן עדר עשיר ראובן.
תלאתה וארבעין אפא. וסבע מאה
ותלאתין: ובני פלוא אליאב: ובני פלוא
אליאב: ובני פלוא יאב: ובני אליאב
נמואל ורתן ואבירם הואדלתן ואבירם
קרואי העדה אשר הציו על משה ועל
אחרן בעדת קרח בהצתם עליהוה:
ובני אליאב. נמואל ורתן ואבירם. הוא דתן
ואבירם מערעי פנשתא. דאתפנישו. על
משה ועל אחרן בכנשתא דקרח.
באתפניו שיהון על יי: ובני יאב. נמואל
ורתן ואבירם. הו דתן ואבירם דעאה'
אנמאעה. אדי תלפפו^ט. עלי מוסי' והרון
פיגמאעה קרח. וכאן ראך בין ידי אלה:
ותפתח הארץ את פיה ותבלע אתם ואת
קרח במות העדה באכל האש את
חמשים ומאתים איש ויהיו לגס: ופתחת
ארעא ית פומה. ובדעת יתהון. וית קרח
במותא דכנשתא. כד אכלת אישתא. ית
מאתן וחמשין גוברא. והו ללאת: פפתחת
ארץ פאהא. פאבתלעתהם מע קרח
מע מות תלך אנמאעה. ואכל אנאר
אמיתין ואכמסין ארגל. וצארו עדמא:
ובני קרח לאמתו: ובני קרח לא מיתו:
ובני קרח כסף בהם יי^א וגם ימותו:
ס בני שמעון למשפחתם דנמואל
משפחת הנמואל ליימן משפחת הימיני
ליבין משפחת היכני: בני שמעון
זרעית הון. דנמואל. זרעית נמואל. ליימן.
זרעית ימן. לייבין. זרעית יבין: בני שמעון
לעשירהם. עשירה' אנמואין. ועשירה'
אימיניין. ועשירה' איכניין: דזרח משפחת
הזרחי לשאול משפחת השאולי: דזרח.
זרעית זרח. לשאול. זרעית שאול:
ועשירה' אורחין. ועשירה' אשאוליין:

אלה

(*) קריאי קרי

דאתקמידת ביומא דמותנא עד עיסק
פעור: לאנהם אעדא לבס^ה. באנתיאהם.
אדי אנתאולם בסבב פעור. ובסבב כוזי
אבנה שריף מדין אכתהם. אמקתולה
פי יום אובא בסבב פעור: ויהי אחרי
המנפה *

פ
ויאמר יהוה אל משה ואל אלעזר בן
אחרן הכהן לאמר: יהוה בתר מותנא.
ואמר יי' למשה. ולא לעזר. בר אחרן כהנא
למימר: ולמא כאן בעד אובא. קא אלה
למוסי'. ודא לעזר. אבן הרון לאמאם קאידא:
שאן את יראשן פרעדת בני ישראל
מבן עשרים שנה ומעלה לבית אבתם
כדיצא צבא בישראל: קבילו ית
חושבן כד פנשתא דבני ישראל. מבר
עשרין שנין. ולעילא לבית אבתהון. כד
נפיק חילא בישראל: ארפעא גמדה'
גמאעה בני אסראיל. מן אבן עשרין סנה.
פצאעדא לביות אבאיהם. כל מן יכרג
פי גיושהם: וידבר משה ואלעזר הכהן
אתם בערבת מואב עלי ירדן ירהו לאמר:
ומליל משה. ואלעזר כהנא. אמרו לממני
יתהון במישריא דמואב. על ירדנא דיריחו
למימר: פאמר מוסי'. ואלעזר אמאם.
באחצאיהם פי בידאת מואב. עלי ארדן
יריחו^א: מבן עשרים שנה ומעלה באשר
צוה יהוה את משה ובני ישראל היצאים
מארץ מצרים: מבר עשרין שנין ולעילא.
במא דפקיד יי' ית משה ובני ישראל.
דנפקו מארעא דמצרים: מן אבן עשרין
סנה פצאעדא. כמא אמר אלה מוסי' ובני
אסראיל. אכארגין מן בלד מצר^ב: ראובן
בכור ישראל בני ראובן חנוך משפחת
החנכי לפלוא משפחת הפלאי: ראובן
בוכרא דישראל. בני ראובן. חנוך זרעית
חנוך. לפלוא. זרעית פלוא: וכאן בני
ראובן בכר אסראיל. עשירה' אחנוכין.
ועשירה' אפלואין^ה: דחצרן משפחת
החצוני לכרמי משפחת הכרמי לחצרון.
זרעית חצרון. לכרמי. זרעית כרמי:

(*) פסקא באמצע פסוק

עַד עֲשֹׂאִיר יְהוּדָה הָדָה. סֵתָה וּסְבַעִין
אֶפָא וּכְמֹס מֵאִיה׃ ס בְּנֵי יִשְׁשַׁכָּר
לְמִשְׁפַּחְתָּם תּוֹלַע מִשְׁפַּחַת הַתּוֹלָעִי לְפֹה
מִשְׁפַּחַת הַפּוֹנִי׃ בְּנֵי יִשְׁשַׁכָּר לְזִרְעֵיהֶן.
תּוֹלַע. זִרְעִית תּוֹלַע. לְפֹה. זִרְעִית פֹּה׃
בְּנֵי יִשְׁשַׁכָּר לְעֲשֹׂאִירָהֶם. עֲשִׂירָה
אֶתוֹלְעִין. וְעֲשִׂירָה אֶפּוֹנִין׃ לִישׁוֹב
מִשְׁפַּחַת הַיִּשְׁבִּי לְשִׁמְרֹן מִשְׁפַּחַת
הַשְּׁמֹרִנִי׃ לִישׁוֹב. זִרְעִית יִשׁוֹב. לְשִׁמְרֹן.
זִרְעִית שְׁמֹרֹן׃ וְעֲשִׂירָה אִישׁוֹבִין.
וְעֲשִׂירָה אֶשְׁמֹרִנִין׃ אֵלֶּה מִשְׁפַּחַת
יִשְׁשַׁכָּר לְפִקְדֵיהֶם אַרְבַּעַה וְשִׁשִּׁים אֶלֶף
וְשָׁלֹשׁ מֵאוֹת׃ אֵלֶּין. זִרְעִית יִשְׁשַׁכָּר
לְמִנְיָהֶן. שְׁתֵּין וְאַרְבַּעַה אֶלֶפִּין וְתֵלֶת
מֵאָה׃ וְכֹאן עַד עֲשֹׂאִיר יִשְׁשַׁכָּר הָדָה.
אַרְבַּעַה וּסְתֵין אֶפָא וְתֵלֶת מֵאִיה׃
ס בְּנֵי זְבוּלֹן לְמִשְׁפַּחְתָּם לְסֹרֵד
מִשְׁפַּחַת הַסֹּרְדִי לְאֵלֹן מִשְׁפַּחַת הָאֵלִנִי
לִיחְדָּל מִשְׁפַּחַת הַיַּחְלָאֲדִי׃ בְּנֵי זְבוּלֹן
לְזִרְעֵיהֶן. לְסֹרֵד. זִרְעִית סֹרֵד. לְאֵלֹן.
זִרְעִית אֵלֹן. לִיחְדָּל. זִרְעִית יַחְדָּל׃
בְּנֵי זְבוּלֹן לְעֲשֹׂאִירָהֶם. עֲשִׂירָה אֶסְרִין.
וְעֲשִׂירָה אִישְׁלֹנִין. וְעֲשִׂירָה אִישְׁחֵלְדִין׃
אֵלֶּה מִשְׁפַּחַת הַזְּבוּלִנִי לְפִקְדֵיהֶם שִׁשִּׁים
אֶלֶף וְחֲמִשׁ מֵאוֹת׃ אֵלֶּין. זִרְעִית זְבוּלֹן
לְמִנְיָהֶן. שְׁתֵּין אֶלֶפִּין וְחֲמִישׁ מֵאָה׃
פְּכֹאן עַד עֲשֹׂאִיר זְבוּלֹן הָדָה. סֵתִין אֶפָא
וּכְמֹס מֵאִיה׃ בְּנֵי יוֹסֵף לְמִשְׁפַּחְתָּם מְנַשֶּׁה
וְאַפְרַיִם׃ בְּנֵי יוֹסֵף לְזִרְעֵיהֶן. מְנַשֶּׁה
וְאַפְרַיִם׃ בְּנֵי יוֹסֵף לְעֲשֹׂאִירָהֶם. מְנַשֶּׁה
וְאַפְרַיִם׃ בְּנֵי מְנַשֶּׁה לְמִכִּיר מִשְׁפַּחַת
הַמִּכִּירִי וּמִכִּיר הַקִּיד אֶת־גִּלְעָד לְגִלְעָד
מִשְׁפַּחַת הַגִּלְעָדִי׃ בְּנֵי מְנַשֶּׁה. לְמִכִּיר
זִרְעִית מִכִּיר. וּמִכִּיר אֶלִידִית גִּלְעָד.
לְגִלְעָד. זִרְעִית גִּלְעָד׃ בְּנֵי מְנַשֶּׁה. עֲשִׂירָה
אֶמְכִירִין. וְעֲשִׂירָה אֶגִּלְעָדִין. מִן גִּלְעָד אֶבֶן
מִכִּיר (י)׃ אֵלֶּה בְּנֵי גִלְעָד אִיעֶזֶר מִשְׁפַּחַת
הָאִיעֶזֶרִי לְחֵלֶק מִשְׁפַּחַת הַחֶדְקִי׃ אֵלֶּין
בְּנֵי גִלְעָד. אִיעֶזֶר. זִרְעִית אִיעֶזֶר. לְחֵלֶק.
זִרְעִית חֶלֶק׃ הוּלָאִי בְנֵי גִלְעָד. עֲשִׂירָה

אלאיעזרין

אֵלֶּה מִשְׁפַּחַת הַשְּׁמַעֲנִי שְׁנִים וְעֶשְׂרִים
אֶלֶף וּמֵאוֹתִים׃ אֵלֶּין זִרְעִית שְׁמַעֲוֹן. עֲשִׂירֹן
וְתִרִין אֶלֶפִּין וּמֵאוֹתֵן׃ פְּכֹאן עַד עֲשֹׂאִיר
שְׁמַעֲוֹן הָדָה. אֶתִּנִּין וְעֲשִׂירִין אֶפּוֹמֵאִיתִין׃
ס בְּנֵי גֹד לְמִשְׁפַּחְתָּם לְצַפֹּן
מִשְׁפַּחַת הַצַּפֹּנִי לְחֲגִי מִשְׁפַּחַת הַחֲגִי
לְשׁוֹנִי מִשְׁפַּחַת הַשְּׁוֹנִי׃ בְּנֵי גֹד לְזִרְעֵיהֶן.
לְצַפֹּן. זִרְעִית צַפֹּן. לְחֲגִי. זִרְעִית חֲגִי.
לְשׁוֹנִי. זִרְעִית שׁוֹנִי׃ בְּנֵי גֹד לְעֲשֹׂאִירָהֶם.
עֲשִׂירָה אֶצְפֹּנִין. וְעֲשִׂירָה אֶחֲגִין.
וְעֲשִׂירָה אֶשׁוֹנִין׃ לְאֶזְנִי מִשְׁפַּחַת הָאֶזְנִי
לְעִירִי מִשְׁפַּחַת הָעִירִי׃ לְאֶזְנִי. זִרְעִית אֶזְנִי.
לְעִירִי. זִרְעִית עִירִי׃ וְעֲשִׂירָה אֶאֶזְנִין.
וְעֲשִׂירָה אֶעִירִין׃ לְאֶרֶז מִשְׁפַּחַת הָאֶרֶזִי
לְאֶרֶאֱלִי מִשְׁפַּחַת הָאֶרֶאֱלִי׃ לְאֶרֶז. זִרְעִית
אֶרֶז. לְאֶרֶאֱלִי. זִרְעִית אֶרֶאֱלִי׃ וְעֲשִׂירָה
אֶאֶרֶזִין. וְעֲשִׂירָה אֶאֶרֶאֱלִין׃ אֵלֶּה מִשְׁפַּחַת
בְּנֵי־גֹד לְפִקְדֵיהֶם אַרְבַּעִים אֶלֶף וְחֲמִשׁ
מֵאוֹת׃ אֵלֶּין. זִרְעִית בְּנֵי גֹד לְמִנְיָהֶן.
אַרְבַּעִין אֶלֶפִּין וְחֲמִישׁ מֵאָה׃ וְכֹאן עַד
עֲשֹׂאִיר גֹד הָדָה. אַרְבַּעִין אֶפָא וּכְמֹס
מֵאִיה׃ ס בְּנֵי יְהוּדָה עֵר וְאוֹנָן
וַיְמָת עֵר וְאוֹנָן בְּאֶרֶץ כְּנָעַן׃ בְּנֵי יְהוּדָה
עֵר וְאוֹנָן. וַיְמָת עֵר. וְאוֹנָן בְּאֶרֶץ כְּנָעַן׃
בְּנֵי יְהוּדָה אוֹלָא (י) עֵר וְאוֹנָן. וּמֵאוֹתָא פִי
בְּלָד כְּנַעַן׃ וַיְהִיו בְּנֵי־יְהוּדָה לְמִשְׁפַּחְתָּם
לְשֵׁלָה מִשְׁפַּחַת הַשְּׁלָנִי לְפָרֶץ מִשְׁפַּחַת
הַפְּרָצִי לְזֶרַח מִשְׁפַּחַת הַזֶּרַחִי׃ וְהוּוּ בְנֵי
יְהוּדָה לְזִרְעֵיהֶן. לְשֵׁלָה. זִרְעִית שֵׁלָה.
לְפָרֶץ. זִרְעִית פָּרֶץ. לְזֶרַח. זִרְעִית זֶרַח׃
פְּצֹאֵר בְּנֵי יְהוּדָה (י) לְעֲשֹׂאִירָהֶם. עֲשִׂירָה
אֶשִׁילִנִין. וְעֲשִׂירָה אֶפְרָצִין. וְעֲשִׂירָה
אֶזֶרַחִין׃ וַיְהִיו בְּנֵי־פָרֶץ לְחֶצְרֹן מִשְׁפַּחַת
הַחֶצְרֹנִי לְחֶמּוּד מִשְׁפַּחַת הַחֶמּוּדִי׃ וְהוּוּ
בְּנֵי פָרֶץ. לְחֶצְרֹן. זִרְעִית חֶצְרֹן. לְחֶמּוּד.
זִרְעִית חֶמּוּד׃ וּבְנֵי־פָרֶץ. עֲשִׂירָה אֶחֲצֹרִנִין.
וְעֲשִׂירָה אֶחֲמּוּדִין׃ אֵלֶּה מִשְׁפַּחַת יְהוּדָה
לְפִקְדֵיהֶם שִׁשָּׁה וְשִׁבְעִים אֶלֶף וְחֲמִשׁ
מֵאוֹת׃ אֵלֶּין. זִרְעִית יְהוּדָה לְמִנְיָהֶן.
שְׁבַעִין וְשֵׁתָא אֶלֶפִּין וְחֲמִישׁ מֵאָה׃ פְּכֹאן

ואֵיזִירֵיָן. וְעִשְׂרָה אֲחֵלָקִיָן: וְאַשְׁרֵי־אֵל
 מִשְׁפַּחַת הָאֲשֵׁרָאִלִי וְשִׁבְם מִשְׁפַּחַת
 הַשִּׁבְמִי: וְאַשְׁרֵי־אֵל. זִרְעִית אֲשֵׁרֵי־אֵל.
 וְשִׁבְם. זִרְעִית שִׁבְם: וְעִשְׂרָה אֲסֵרֵי־אֵיָן.
 וְעִשְׂרָה אֲשִׁבְמֵיָן: וְשְׁמִידֵע מִשְׁפַּחַת
 הַשְּׁמִידֵעִי וְחֹפֶר מִשְׁפַּחַת הַחֹפֶרִי: וְשְׁמִידֵע
 זִרְעִית שְׁמִידֵע. וְחֹפֶר. זִרְעִית חֹפֶר:
 וְעִשְׂרָה אֲשְׁמִידֵעֵיָן. וְעִשְׂרָה אֲחֶפְרֵיָן:
 וְצִלְפָּחַד בֶּן־חֹפֶר לֹא־הָיוּ לוֹ בָּנִים כִּי אִם־
 בָּנוֹת וְשֵׁם בָּנוֹת צִלְפָּחַד מַחֲלָה וְנוֹעָה
 חֲגִלָּה מִלִּבָּה וְתַרְצָה: וְצִלְפָּחַד בֶּר הַפֶּה.
 לֹא הָיוּ לָהֶן בָּנִין אֲלֵהֵיָן בָּנִין. וְשֹׁם בָּנֹת
 צִלְפָּחַד. מַחֲלָה וְנוֹעָה. חֲגִלָּה מִלִּבָּה
 וְתַרְצָה: וְצִלְפָּחַד אֲבֵן חֹפֶר. לֹם יָכוֹן לָה
 בָּנִין אֲלֹא בְנָאֵת. וְאִם־מֵאִיהֶן. מַחֲלָה וְנוֹעָה.
 חֲגִלָּה מִלִּבָּה וְתַרְצָה: אֵלֶּה מִשְׁפַּחַת
 מִנְשֵׁה וּפְקַדֵּיהֶם שְׁנַיִם וְחֲמִשִּׁים אֶלֶף וְשֶׁבַע
 מֵאוֹת: אֵלֶיָן זִרְעִית מִנְשֵׁה. וּמִנְיָהוֹן.
 חֲמִשִּׁין וְתָרִין אֶלֶפִין וְשֶׁבַע מֵאָה: פִּכָּאן
 עֶדֶד עֲשָׂאִיר מִנְשֵׁה הָדָה. אֲתַנִּין וְכַמֶּסֶן
 אֶלֶפָא וְסַבַּע מֵאִיה: ס אֵלֶּה בְּנֵי־דָן
 לְמִשְׁפַּחַתָּם לְשֹׁחֶם מִשְׁפַּחַת הַשְּׁוֹחֵם
 אֵלֶּה מִשְׁפַּחַת דָּן לְמִשְׁפַּחַתָּם: אֵלֶיָן בְּנֵי
 דָן לְזִרְעִיתָהוֹן. לְשֹׁחֶם. זִרְעִית שֹׁחֶם. אֵלֶיָן
 זִרְעִית דָּן לְזִרְעִיתָהוֹן: וּבְנֵי דָן לְעִשְׂאִירָהֶם.
 עִשְׂרָה אֲשֹׁחֲמֵיָן. וּמֵאֵת עֶשֶׂר מִנְהֵאִי:
 כֹּד־מִשְׁפַּחַת הַשְּׁוֹחֵם לְפְקַדֵּיהֶם אַרְבָּעָה
 וְשִׁשִּׁים אֶלֶף וְאַרְבַּע מֵאוֹת: כֹּד זִרְעִית
 שֹׁחֶם לְמִנְיָהוֹן. שְׁתֵּין וְאַרְבָּעָא אֶלֶפִין
 וְאַרְבַּע מֵאָה: פִּכָּאן עֶדְדָהֶם. אַרְבַּעָה
 וְסֵתִין אֶלֶף וְאַרְבַּע מֵאִיה: ס בְּנֵי אֲשֵׁר
 לְמִשְׁפַּחַתָּם לִימָנָה מִשְׁפַּחַת הַיִּמָּנָה
 לִישׁוֹי מִשְׁפַּחַת הַיִּשׁוֹי לְבִרְיָעָה מִשְׁפַּחַת
 הַבְּרִיעֵי: בְּנֵי אֲשֵׁר לְזִרְעִיתָהוֹן. לִימָנָה.
 זִרְעִית יִמָּנָה. לִישׁוֹי. זִרְעִית יִשׁוֹי: בְּנֵי
 אֲשֵׁר לְעִשְׂאִירָהֶם. עִשְׂרָה אִי־מִנֵּיָן.
 וְעִשְׂרָה אִישׁוֹיָן. וְעִשְׂרָה אֲבִרֵיעֵיָן:
 כֹּבֵי בְרִיעָה לְחֹבֶר מִשְׁפַּחַת הַחֹבֶרִי
 לְמִלְכִּיאֵל מִשְׁפַּחַת הַמִּלְכִּיאֵלִי: כֹּבֵי
 בְרִיעָה. לְחֹבֶר. זִרְעִית חֹבֶר. לְמִלְכִּיאֵל.
 זִרְעִית מִלְכִּיאֵל: וְעִשְׂרָה אֲחֶבְרֵיָן.

ועשרה

ואֵיזִירֵיָן. וְעִשְׂרָה אֲחֵלָקִיָן: וְאַשְׁרֵי־אֵל
 מִשְׁפַּחַת הָאֲשֵׁרָאִלִי וְשִׁבְם מִשְׁפַּחַת
 הַשִּׁבְמִי: וְאַשְׁרֵי־אֵל. זִרְעִית אֲשֵׁרֵי־אֵל.
 וְשִׁבְם. זִרְעִית שִׁבְם: וְעִשְׂרָה אֲסֵרֵי־אֵיָן.
 וְעִשְׂרָה אֲשִׁבְמֵיָן: וְשְׁמִידֵע מִשְׁפַּחַת
 הַשְּׁמִידֵעִי וְחֹפֶר מִשְׁפַּחַת הַחֹפֶרִי: וְשְׁמִידֵע
 זִרְעִית שְׁמִידֵע. וְחֹפֶר. זִרְעִית חֹפֶר:
 וְעִשְׂרָה אֲשְׁמִידֵעֵיָן. וְעִשְׂרָה אֲחֶפְרֵיָן:
 וְצִלְפָּחַד בֶּן־חֹפֶר לֹא־הָיוּ לוֹ בָּנִים כִּי אִם־
 בָּנוֹת וְשֵׁם בָּנוֹת צִלְפָּחַד מַחֲלָה וְנוֹעָה
 חֲגִלָּה מִלִּבָּה וְתַרְצָה: וְצִלְפָּחַד בֶּר הַפֶּה.
 לֹא הָיוּ לָהֶן בָּנִין אֲלֵהֵיָן בָּנִין. וְשֹׁם בָּנֹת
 צִלְפָּחַד. מַחֲלָה וְנוֹעָה. חֲגִלָּה מִלִּבָּה
 וְתַרְצָה: וְצִלְפָּחַד אֲבֵן חֹפֶר. לֹם יָכוֹן לָה
 בָּנִין אֲלֹא בְנָאֵת. וְאִם־מֵאִיהֶן. מַחֲלָה וְנוֹעָה.
 חֲגִלָּה מִלִּבָּה וְתַרְצָה: אֵלֶּה מִשְׁפַּחַת
 מִנְשֵׁה וּפְקַדֵּיהֶם שְׁנַיִם וְחֲמִשִּׁים אֶלֶף וְשֶׁבַע
 מֵאוֹת: אֵלֶיָן זִרְעִית מִנְשֵׁה. וּמִנְיָהוֹן.
 חֲמִשִּׁין וְתָרִין אֶלֶפִין וְשֶׁבַע מֵאָה: פִּכָּאן
 עֶדֶד עֲשָׂאִיר מִנְשֵׁה הָדָה. אֲתַנִּין וְכַמֶּסֶן
 אֶלֶפָא וְסַבַּע מֵאִיה: ס אֵלֶּה בְּנֵי־דָן
 לְמִשְׁפַּחַתָּם לְשֹׁחֶם מִשְׁפַּחַת הַשְּׁוֹחֵם
 אֵלֶּה מִשְׁפַּחַת דָּן לְמִשְׁפַּחַתָּם: אֵלֵיָן בְּנֵי
 דָן לְזִרְעִיתָהוֹן. לְשֹׁחֶם. זִרְעִית שֹׁחֶם. אֵלֵיָן
 זִרְעִית דָּן לְזִרְעִיתָהוֹן: וּבְנֵי דָן לְעִשְׂאִירָהֶם.
 עִשְׂרָה אֲשֹׁחֲמֵיָן. וּמֵאֵת עֶשֶׂר מִנְהֵאִי:
 כֹּד־מִשְׁפַּחַת הַשְּׁוֹחֵם לְפְקַדֵּיהֶם אַרְבָּעָה
 וְשִׁשִּׁים אֶלֶף וְאַרְבַּע מֵאוֹת: כֹּד זִרְעִית
 שֹׁחֶם לְמִנְיָהוֹן. שְׁתֵּין וְאַרְבָּעָא אֶלֶפִין
 וְאַרְבַּע מֵאָה: פִּכָּאן עֶדְדָהֶם. אַרְבַּעָה
 וְסֵתִין אֶלֶף וְאַרְבַּע מֵאִיה: ס בְּנֵי אֲשֵׁר
 לְמִשְׁפַּחַתָּם לִימָנָה מִשְׁפַּחַת הַיִּמָּנָה
 לִישׁוֹי מִשְׁפַּחַת הַיִּשׁוֹי לְבִרְיָעָה מִשְׁפַּחַת
 הַבְּרִיעֵי: בְּנֵי אֲשֵׁר לְזִרְעִיתָהוֹן. לִימָנָה.
 זִרְעִית יִמָּנָה. לִישׁוֹי. זִרְעִית יִשׁוֹי: בְּנֵי
 אֲשֵׁר לְעִשְׂאִירָהֶם. עִשְׂרָה אִי־מִנֵּיָן.
 וְעִשְׂרָה אִישׁוֹיָן. וְעִשְׂרָה אֲבִרֵיעֵיָן:
 כֹּבֵי בְרִיעָה לְחֹבֶר מִשְׁפַּחַת הַחֹבֶרִי
 לְמִלְכִּיאֵל מִשְׁפַּחַת הַמִּלְכִּיאֵלִי: כֹּבֵי
 בְרִיעָה. לְחֹבֶר. זִרְעִית חֹבֶר. לְמִלְכִּיאֵל.
 זִרְעִית מִלְכִּיאֵל: וְעִשְׂרָה אֲחֶבְרֵיָן.

כ (במח תורה)

עדרה (י). יעטא נחלתה : אֶדְרֵי־בְנוֹרָה
 יחלק את־הָאָרֶץ לשְׁמוֹת מִשּׁוֹת־אֲבֹתָם
 וַיִּנְחְלוּ : בָּרִם בְּעֶדְבָא. תתפליג ארעא.
 לשְׁמֹת שְׁבִטֵי אֲבֹתָהוֹן יַחֲסִנּוּ : לִכְן
 בְּאַסְהֵם יִקְסֹם אֶבְרָה. באסמא אסמא
 אֲבֵאִיהֶם : עַד־פִּי הַגּוֹרֵל תַּחֲלַק נַחֲלָתוֹ
 בֵּין רֶב לְמַעֵט : עַל פּוֹם עֶדְבָא. תתפליג
 אַחֲסִנְתָּהוֹן. בֵּין סְגִיאי לְזַעֲרֵי : וְעַד־קֹדֶר
 אִסְהֵם. תִּקְסֹם נַחֲלָתָהֶם. בֵּין כְּתִיר וְקֹדֶר :
 ס * וְאַלֹה פְּקוּדֵי הַלְוִי לְמִשְׁפַּחְתָּם
 דְּגִרְשׁוֹן מִשְׁפַּחַת הַגִּרְשֵׁנִי לְקָהַת מִשְׁפַּחַת
 הַקָּהָתִי לְמִרְרֵי מִשְׁפַּחַת הַמִּרְרִי : וְאַלִּין
 מִנִּי לְיוֹאִי (י"ג לוי) לְזַרְעֵיתָהוֹן. לְגִרְשׁוֹן.
 זַרְעֵית גִּרְשׁוֹן. לְקָהַת. זַרְעֵית קָהַת. לְמִרְרֵי.
 זַרְעֵית מִרְרֵי : וְהִדָּה אַעֲדָאד לוי
 לְעִשְׂאִירָהֶם. עִשְׂרֵיה' אֲגִרְשׁוֹנִיין.
 וְעִשְׂרֵיה' אֶקְהַתִּיין. וְעִשְׂרֵיה' אֲמִרְרִיין :
 אֹלֶה | מִשְׁפַּחַת לְוִי מִשְׁפַּחַת הַלְבִּנִי
 מִשְׁפַּחַת הַחֲבֵרִנִי מִשְׁפַּחַת הַמַּחֲלִי
 מִשְׁפַּחַת הַמּוֹשִׁי מִשְׁפַּחַת הַקָּרְחִי וְקָהַת
 הַזִּלְדָּה אֶת־עַמְרָם : אִלִּין זַרְעֵית לְוִי. זַרְעֵית
 לְבִנֵי. זַרְעֵית חֲבֵרֹן זַרְעֵית מַחֲלִי זַרְעֵית
 מוֹשִׁי. זַרְעֵית קָרַח. וְקָהַת אֹזִידִי יֵת
 עַמְרָם : וְסֹאִיר עִשְׂאִירָהֶם. * עִשְׂרֵיה'
 אֲלִבְנִיין. וְעִשְׂרֵיה' אֲחִבְרוֹנִיין. וְעִשְׂרֵיה'
 אֲמַחֲרִיין. וְעִשְׂרֵיה' אֲמוֹשִׁיין. וְעִשְׂרֵיה'
 אֶקְרַחִיין. וְאֹזִידִי קָהַת עַמְרָם : וְשֵׁם | אִשְׁת
 עַמְרָם יִזְכָּר בְּתִלְדֵּי אֲשֶׁר יִלְדָּה אֶתָּה
 לְלֹוֹ בְּמִצְרַיִם וְתִלְדָּה לְעַמְרָם אֶת־אֶהֱרֹן
 וְאֶת־מִשָּׁה וְאֶת מָרִים אַחֲתָם : וְשׁוֹם
 אֶתָּה עַמְרָם. יִזְכָּר בְּתִלְדֵּי לְוִי. דִּילִידַת
 יִתָּה. לְלֹוֹ בְּמִצְרַיִם. וְיִלְדַת לְעַמְרָם.
 יֵת אֶהֱרֹן וְיֵת מִשָּׁה. וְיֵת מָרִים אַחֲתָדוֹן :
 וְכֹאֵן אִסְם זֹוגָה' עַמְרָם. יִזְכָּר אֲבִנָּה'
 לוי. אֲדִי וְדַתָּהָ לְלֹוֹ בְּמִצְרָה. פֹּדֶדָת
 לְעַמְרָם. הָרוֹן וּמוֹסִי וּמָרִים אֲכַתָּהֶם :
 וְיִלְדָּה לְאֶהֱרֹן אֶת־נָדָב וְאֶת־אֲבִיהוּא אֶת־
 אֶלְעָזָר וְאֶת־אִיתָמָר : וְאֶת־יִלְדֵּי לְאֶהֱרֹן.
 יֵת נָדָב וְיֵת אֲבִיהוּא. יֵת אֶלְעָזָר וְיֵת
 אִיתָמָר : פֹּדֶדָת לְהָרוֹן. נָדָב וְאֲבִיהוּא.

וְעִשְׂרֵיה' אֲמַחֲרִיין. מִן בְּרִיעָה (י) : וְשֵׁם
 בְּתִלְדֵּי אֲשֶׁר שָׂרַח : וְשׁוֹם בְּתִלְדֵּי אֲשֶׁר שָׂרַח :
 וְכֹאֵן אִסְם אֲבִנָּה' אֲשֶׁר שָׂרַח : אֹלֶה
 מִשְׁפַּחַת בְּנֵי־אֲשֶׁר דְּפַקְרִיהֶם שְׁלִשָּׁה
 וְחֲמִשִּׁים אַלְף וְאַרְבַּע מֵאוֹת : אִלִּין. זַרְעֵית
 בְּנֵי אֲשֶׁר לְמִנִּיָּהוֹן. חֲמִשִּׁין וְתִלְתָּא אֶלְפִין
 וְאַרְבַּע מֵאָה : פְּכֹאֵן עֹדֶד עִשְׂאִיר אֲשֶׁר
 הִדָּה. תִּלְדָּתָהּ וְכִמְסִין אֶפֶא וְאַרְבַּע מֵאִיה :
 ס בְּנֵי נִפְתָּלִי לְמִשְׁפַּחַתָּם לְיַחְצֵאל
 מִשְׁפַּחַת הַיַּחְצֵאלִי לְגִנִּי מִשְׁפַּחַת הַגִּנִּי :
 בְּנֵי נִפְתָּלִי לְזַרְעֵיתָהוֹן. לְיַחְצֵאל. זַרְעֵית
 יַחְצֵאל. לְגִנִּי. זַרְעֵית גִּנִּי : בְּנֵי נִפְתָּלִי
 לְעִשְׂאִירָהֶם. עִשְׂרֵיה' יַחְצֵאלִיין. וְעִשְׂרֵיה'
 אֲגִנִּיין : לְיַצֵּר מִשְׁפַּחַת הַיַּצְרִי לְשֵׁלֶם
 מִשְׁפַּחַת הַשֵּׁלֶם : לְיַצֵּר. זַרְעֵית יַצֵּר.
 לְשֵׁלֶם. זַרְעֵית שֵׁלֶם : וְעִשְׂרֵיה' אִיצְרִיין.
 וְעִשְׂרֵיה' אִשְׁמִיין : אֹלֶה מִשְׁפַּחַת נִפְתָּלִי
 לְמִשְׁפַּחַתָּם וּפַקְרִיהֶם חֲמִשָּׁה וְאַרְבַּעִים
 אַלְף וְאַרְבַּע מֵאוֹת : אִלִּין. זַרְעֵית נִפְתָּלִי
 לְזַרְעֵיתָהוֹן. וּמִנִּיָּהוֹן. אַרְבַּעִין וְחֲמִשָּׁה
 אֶלְפִין וְאַרְבַּע מֵאָה : פְּכֹאֵן עֹדֶד עִשְׂאִיר
 נִפְתָּלִי הִדָּה. כִּמְסָה וְאַרְבַּעִין אֶפֶא וְאַרְבַּע
 מֵאִיה : אֹלֶה פְּקוּדֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שְׁשִׁי־מֵאוֹת
 אַלְף וְאַלְף שְׁבַע מֵאוֹת וּשְׁלִשִׁים : אִלִּין.
 מִנִּיָּהוֹן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. שֵׁית מֵאָה וְחָד אֶלְפִין.
 שְׁבַע מֵאָה וְתִלְדִּין : פְּדָאךְ עֹדֶד בְּנֵי
 אִסְרָאִיל. סֵת מֵאִיה אֶף וְאֶפֶא וְאַחֲרָא.
 וְסִבַּע מֵאִיה וְתִלְדִּין : פ

וַיִּדְבֹּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר : וּמִלִּיד יִי
 עִם מֹשֶׁה לְמִיָּמָר : תֵּם כֹּלֶם אֵלֶּה מוֹסִי
 תְּכַלִּימָא : לְאֹלֶה תַּחֲלַק הָאָרֶץ בְּנַחֲלָה
 בְּמִסְפַּר שְׁמוֹת : לְאִלִּין. תתפליג ארעא
 בְּאַחֲסִנָּא. בְּמִנִּין שְׁמָהֶן : וְלִהְיוּלֵי יִגְבֹּא
 יִקְסֹם אֶבְרָה. נַחֲלָה בְּאַחְצָא אִסְמֵאִיהֶם :
 דְּרֶב תִּרְבֵּה נַחֲלָתוֹ וְלְמַעֵט תִּמְעִיט נַחֲלָתוֹ
 אִישׁ לְפִי פְּקֻדֵּי יֵתֵן נַחֲלָתוֹ : דְּסְגִיאי.
 תִּסְגֹּון אַחֲסִנְתָּהוֹן. וְזַעֲרֵי. תזעורון
 אַחֲסִנְתָּהוֹן. גְּבֵר לְפֹם מִנִּיָּהוֹ. תתִּיָּהִב
 אַחֲסִנְתִּיה : פִּלְאֲכִתִּיר תְּכַתֵּר נַחֲלָתָה.
 וְלִאֲקִדִּיל תְּקַלְדָּהָ. כֹּל סִבַּת עַלִי קֹדֶר

בְּיַחְדָּם בְּיַחְדָּם בְּיַחְדָּם בְּיַחְדָּם בְּיַחְדָּם
לְמִשְׁפַּחַת מִנְשֵׁה בְּיַחְדָּם וְאַלֶּה שְׁמוֹת
בְּנֵיהֶם מַחֲלֵה נָעִה וְחִגְלָה וּמִלְכָּה וְתַרְצָה:
וּקְרִיבָא בְּנֵי צִדְפָּחַד בֶּר חֶפֶר בֶּר גִּלְעָד
בֶּר מְכִיר בֶּר מִנְשֵׁה לְדֹרְעִית מִנְשֵׁה בֶר
יֹסֵף. וְאַלִּין שְׁמֵהּ בְּנֵיהֶם מַחֲלֵה נָעִה.
וְחִגְלָה וּמִלְכָּה וְתַרְצָה: פֶּתַח דְּמִן בְּנֵי
צִדְפָּחַד. אֲבָן חֶפֶר וְגִלְעָד וְ מְכִיר וְ מִנְשֵׁה.
מִן עֲשָׂאִיר מִנְשֵׁה וְ יֹסֵף. אֲתִי אֲסַמְּאִיהֶן.
מַחֲלֵה נֹעִה. וְחִגְלָה וּמִלְכָּה וְתַרְצָה:
וְתַעֲמִדְנָה לְפָנֵי מֹשֶׁה וּלְפָנֵי אֱלֹהֵי הַבְּהֵן
וּלְפָנֵי הַנְּשִׂאִים וּבְדִירָה עֲדָה פֶּתַח אֱהִר־
מוֹעֵד. לֵאמֹר: וְקָמָא קֳדָם מֹשֶׁה. וְקֳדָם
אֱלֹהֵי הַבְּהֵן. וְקֳדָם רַבְרִבָּא וְכָל
בְּנֵי הַבְּהֵן. בְּתַרְע מִשְׁכָּן וּמִנָּה לְמִימֵר:
פּוֹקֵפֶן בֵּין יְדֵי מוֹסִי. וְאֶעֱזֹר אֲמָאם.
וְאִשְׂרָאֵל וּסְאִיר אֲגַמְּאֵהָ. עֵנֶד בָּאב
כָּבֵא אֲמַחְצֵר קֵאלֵאֵת: אֲבִינוּ מֵת
בְּמִדְבָּר וְהוּא לֹא־הָיָה בְּתוֹךְ הָעֵדָה
הַנּוֹעֲדִים עֲלֵיהֶם בְּעֵדֵת קִרְחָא בְּיַחְדָּם
מֵת וּבָנִים לֹא־הָיוּ לוֹ: אֲבֹנָא מֵת
בְּמִדְבָּרָא. וְהוּא לֹא הָיָה בְּנֵי בְּנֵי הַבְּהֵן.
דְּאִזְדָּמְנוּ. עַל יְיָ בְּכִנְשָׁתָא דְקִרְחָא. אֲרִי
בְּחֻבִּיָּה מֵת. וּבָנִין לֹא־הָיוּ לִיה: אֵן
אֲבִינוּ מֵת פִּי אֲבִירָה. וְהוּא לֹא יָכוֹן
פִּי גְמִדָּה אֲגַמְּאֵהָ. אֲרִי תִגְמְעוּ עַל־
אֵלָה מֵעַ קֶרֶת. לֹאֵנָה מֵת בְּכִטִּיָּתָה.
וְדָם יִכְלֹף בָּנִין: לָמָּה יִגְרַע שֵׁם־אֲבִינוּ
מִתּוֹךְ מִשְׁפַּחַתוֹ בִּי אֵין לוֹ בֶּן תִּנְהַלְנוּ
אֲחִיָּה בְּתוֹךְ אֲחֵי אֲבִינוּ: לָמָּה יִתְמַנַּע
שְׁמָא דְאֲבֹנָא מִנֵּי זִרְעִיתִיהָ. אֲרִי לִית
לִיה בֶּר. הֵב לָנָא אֲחִסָּנָא. בְּנֵי אֲחֵי אֲבֹנָא:
פֶּדֶם יִנְקֵן אֲסַם אֲבִינוּ מִן בֵּין עֲשִׂירֵתָה.
אֲדִי לִים לֵה אֲבִין. בֵּל אֲעִשְׂנָא נַחֲדָה.
פִּי מֵא בֵּין אֲעִמְּאִמְנָא: וְיִקְרַב מֹשֶׁה אֶת־
מִשְׁפָּחָתוֹ לְפָנֵי יְהוָה: וְקִרְיָב מֹשֶׁה. יֵת
דִּינְהוֹן לְקֳדָם יְיָ: פֶּרַע מוֹסִי חֲכִמָּה
אֵלֵּי אֵלָה:

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: וְאָמַר יְיָ
לְמֹשֶׁה לְמִימֵר: תָּם קָא אֵלָה לְמוֹסִי

אֶעֱזֹר וְאִתְמַר: וַיָּמָת נָדָב וְאִבִּיהוּא
בְּהַקְרִיבָם אֶשְׁוֹרָה לְפָנֵי יְהוָה: וּמֵת
נָדָב וְאִבִּיהוּא. בְּקִרְבִּיהוֹן אִישְׁתָּא
נִזְכְּרִיתָא קֳדָם יְיָ: פֶּמֶאֶת נָדָב וְאִבִּיהוּא.
חֵין קִרְבָּא נֹאֲרָא גְרִיבָא בֵּין יְדֵי אֵלָה:
וְהָיוּ פְקֻדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה וְעֶשְׂרִים אֲלֶפֶת כְּדִי
זָכַר מִבְּנֵי חֲדָשׁ וּמַעֲדָה בִּי וְלֹא הִתְפַּקְדוּ
בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בִּי לֹא־נָתַן לָהֶם נַחֲלָה
בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וְהָיוּ מְנִינִיהוֹן. עֲשָׂרִין
וְתַלְתָּא אֲלֶפֶין. כְּדִי דְכֹוֹרָא מִבְּרִי יִרְחָא
וְלֵעִידָא. אֲרִי לֹא אֲתַמְנִיאוּ. בְּנֵי בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל. אֲרִי לֹא אֲתַיְהִיבֵת לָהֶן אֲחִסָּנָא.
בְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: פֶּכָאֵן עֲדִידָהֶם. תִּלְאֵתָה
וְעֲשָׂרִין אֲפֹא. כֹּל דְּכָר מִן אֲבִין שְׁהָר
פְּצִאֲעִידָא. אֲדִי דָם יַעֲדוּ. פִּי גְמִדָּה בְּנֵי
אֲסִרָאִיל. אֲדִי דָם יַעֲטוּ נַחֲדָה פִּי
וּסְטָהֶם: אֲלֵה פְקֻדֵי מֹשֶׁה וְאֱלֹהֵי הַבְּהֵן
אֲשֶׁר פְּקֻדוֹ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּעֶרְבֵת
מוֹאֵב עַל יַרְדֵּן יִרְחֹו: אֲלִין מְנִינֵי מֹשֶׁה.
וְאֱלֹהֵי הַבְּהֵן. דְּמִנֵּי. יֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
בְּמִישְׁרִיא דְּמוֹאֵב. עַל יַרְדֵּן דִּירְחֹו:
הוֹלָאִי מַעֲדוֹדֵי מוֹסִי. וְאֶעֱזֹר אֲמָאם.
אֲדִי עֲדָא בְּנֵי אֲסִרָאִיל פִּי בִידָאֵת מוֹאֵב.
עַל־ אֲרִדֵּן יִרְחֹא: וּבִאֲלֵה לֹא־הָיָה אִישׁ
מִפְּקֻדֵי מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן הַבְּהֵן אֲשֶׁר פְּקֻדוֹ
אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמִדְבָּר סִינִי: וּבִאֲלִין
לֹא הָיָה גְבֵר (כִּי) גִּבּוֹרָא. מְנִינֵי מֹשֶׁה.
וְאַהֲרֹן כְּהֵנָּא. דְּמִנֵּי. יֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
בְּמִדְבָּרָא דְּסִינִי: וּפִי הוֹלָאִי לֹא יָכוֹן רִגְלֵי.
מִן מַעֲדוֹדֵי מוֹסִי. וְהָיוּ אֲמָאם. אֲדִי
עֲדָא בְּנֵי אֲסִרָאִיל פִּי בְרִיָּה סִינִי: כִּי־
אָמַר יְהוָה לָהֶם מוֹת יָמָתוֹ בְּמִדְבָּר וְלֹא־
נֹתַר מֵהֶם אִישׁ בִּי אֲסִי־כָלֵב בֶּן־יִפְנֵה
וַיְהִישֶׁע בֶּן־נֹון: אֲרִי אָמַר יְיָ דְּהָיוּ. סְמֵת
יָמוֹתוֹן בְּמִדְבָּרָא. וְלֹא אֲשִׁתָּאֵר מִנְהוֹן
אֲנִשׁ. אֲלֵהִין כָּלֵב בֶּר יִפְנֵה. וַיְהִישֶׁע בֶּר
נֹון: לֹאֵן אֵלָה חֲכָם עֲלֵיהֶם. אֲנִי תַמְאֹתוֹן (כִּי)
פִּי אֲבִירָה. וְדָם יִבֶּשׁ מִנְהֶם רִגְלֵי.
אֲלֹא כָלֵב אֲבִין יִפְנֵה. וַיְהִישֶׁע אֲבִין נֹון:
וְתַקְרִבְנָה בְּנֵי צִדְפָּחַד

קאילא: בן בנות צלפחד דברת נתן
 תתן להם אחות נחלה בתוך אחי אביהם
 והעברת את נחלת אביהן להן: יאות.
 בנת צלפחד ממלך (כ"י) ממלך. מתן
 תתן להן אחות אחסנא. בנו אחי
 אבוהון. ותעבר. ית אחסנת אבוהון להון:
 נעמא קאלן בנאת צלפחד. אעשהן חו
 נחלה. פי מא בין אעמאמהן. ואנקד
 נחלה אביהן להן: ואר בני ישראל תדבר
 לאמר איש ביימות ובנאין לו והעברתם
 את נחלתו לבתו: ועם בני ישראל
 תמליך למימר. גבר ארי ימות. ובר לית
 ליה. ותעפרון ית אחסנתיה לברתיה:
 ומר בני אסראל וקד להם. אי רגל
 מאת. ודים לה אבן. פאנקדו נחלתה
 לאבנתה: ואם אין לו בת ונתתם את
 נחלתו לאחיו: ואם לית ליה בריתא.
 ותתנון ית אחסנתיה לאחיה: ואן רם
 תבון לה אבנה. פאעטו נחלתה לאבותה:
 ואם אין לו אחים ונתתם את נחלתו
 לאחי אביו: ואם לית ליה אחין. ותתנון
 ית אחסנתיה לאחי אבוהי: ואן רם יבון
 לה אכזה. פאעטוהא לאעמאמה: ואם
 אין אחים לאביו ונתתם את נחלתו
 לשארן הקרב אדיו משפחתו וירש
 אתה והיתיה לבני ישראל לחקת משפט
 כאשר צוה יהוה את משה: ואם לית
 אחין לאבוהי. ותתנון ית אחסנתיה
 לקריביה. דקריב ליה. מורעיתיה ויירת
 יתה. ותהי לבני ישראל לגזרת דין.
 כמא דפקיד יי ית משה: ואן רם יבון
 לה אעמאם. פאעטוהא דנסיבה אקרב
 איה. מן עשירתה ויחזוהא. ויבון דאך
 לבני אסראל רסם אהבם. כמא אמר
 אלה מוסי:

פ

ג ויאמר יהוה ארמשה עליה אליתר
 העברים הזה וראה את הארץ אשר
 נתתי לבני ישראל: ואמר יי למשה.
 סק. לטורא דעבראי הרין. וחזי ית ארעא.
 דיהבית לבני ישראל: ולמא קא אלה

למוסי. אצער יי גבר אעברין הדא
 ואנצור אבד. (כ"י) אדי אנא מעטיה לבני
 אסראל: וראיתיה אתה ונאספת אר
 עמיד גס אתה כאשר נאסף אהרן אחיך:
 ותחזי יתה. ותתבניש לעמיד אף את.
 כמא דאתבניש אהרן אחיך: פאדא
 אבצרתאה. אנצם יי קומך אנת איצא.
 כמא אנצם הרון אחיך: כאשר מריתם
 פי במדבר צן במריבת העדה דהקדישני
 במים לעיניהם הם מריבת קדיש
 מדבר צן: כמא דסריבתון עד מימרי
 במדברא דצין. במצות כנשתא. דקדשותי
 במיא לעיניהון. אינן. מי מצות רקם
 מדברא דצין: כמא באפתמא אמרי
 פי ברייה צין. ענד כצומה אנמאעה.
 ולם תקדסאני בדאך אמה בחצרתהם.
 ודאך סמימא כצומה רקים (כ"י) פי ברייה
 צין: ס וידבר משה אל ליהוה
 לאמר: ומליך משה קדם יי למימר:
 פקא מוסי. בין ידי אדה קאילא: יפקד
 יהוה אלהי הרוחת לכל בשר איש על
 העדה: ימני יי. אדה רוחיא לכל בשרא.
 גוברא עד כנשתא: אן שית יארב. יא
 אה ארואח כל בשרי. פאסתכלדף רגלא
 עלי אנמאעה (כ"י): אשר יצא לפניהם
 ואשר יבא לפניהם ואשר יוציאם ואשר
 יביאם ולא תהיה ערת יהוה בצאן אשר
 אין להם רעה: דיפוק קדמיהון. ודייעול
 קדמיהון. ודיפיקנון ודיעידנון. ולא תהי
 כנשתא דיי. כענא. דלית להון רעי:
 יכרגבין אידיהם. וידכל בין אידיהם.
 ויכרגהם וידכלהם. ולא יבון גמאעה
 אלה. כגנם לים להא ראעי: ויאמר יהוה
 ארמשה קח דך את יהושע בן נון איש
 אשר רוח בו וסמכת את ידך עליו:
 ואמר יי למשה. דבר (כ"י) סב) דך ית
 יהושע בר נון. גבר דרוח גבוהא ביה.
 ותסמך ית ידך עלוהי: פקא אלה למוסי.
 כד דך יהושע אבן נון. פאנה רגל פיה
 פצל (כ"י). ואסנד ידך עליה: ותעמדת אתה

לפני אֵלֶּעָזָר הַכֹּהֵן וְלִפְנֵי כָל־הָעֵדָה וְצִוִּיתָהּ אֹתוֹ לַעֲנִיֵּיהֶם: וּתְקִים יִתִּיָּה: קָדָם אֵלֶּעָזָר כֹּהֵנָא. וְקָדָם כָּל כְּנֻשָּׁתָא. וּתְפַקִּיד יִתִּיָּה לַעֲנִיֵּיהֶן: וְאוֹקְפָה בֵּין יְדֵי אֵעָזָר אֲמָאם. וְסָאִיר אֲגַמָּאעָה. וְאִמְרָה בַּחֲזָרְתָּהֶם: וְנִתְּתָה מִחוּרְךָ עָלֵינוּ לְמַעַן יִשְׁמְעוּ כָל־עַדְתְּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וְתִתֵּן מִזֶּיֶךְ עֲלֵהּ. בְּדִיד דִּיקְבִּלּוֹן מִנִּיה. כָּל כְּנֻשָּׁתָא דְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל: וְאִנְעַל מִן כְּהֹאדִיק עֲלֶיהָ. לְכִי תִקְבֹּל מִנָּה ^(כ). גַּמָּאעָה בְּנֵי אִסְרָאִיל: וְלִפְנֵי אֵלֶּעָזָר הַכֹּהֵן יַעֲמֹד וְשֹׁאֵל לֹא בְּמִשְׁפַּט הָאוֹרִים לִפְנֵי יְהוָה עַל־פִּיו יֵצְאוּ וְעַל־פִּיו יָבֹאוּ הוּא וְכָל־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֹתוֹ וְכָל־הָעֵדָה: וְקָדָם אֵלֶּעָזָר כֹּהֵנָא יָקוּם. וְיִשְׁאֵל לֵיה. בְּרִין אוֹרִיא קָדָם יי. עַל מִימְרֵיהֶן יִהְיוּ נִפְקִין וְעַל מִימְרֵיהֶן יִהְיוּ עֹאֲלִין. הוּא וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עִמָּיה וְכָל כְּנֻשָּׁתָא: וְלִיכּוֹן וְקוּפָה בֵּין יְדֵי אֵעָזָר אֲמָאם. חֲתָא יִסָּא פִי חוֹאִיגָה. בַּהֲיִיָּה אֲנֹוֹר בֵּין יְדֵי אֵלָה. וְעַן אִמְרָה יִכְרְנוּ וְיִדְּכֻלוּ ^(כ). הוּא וְבְנֵי אִסְרָאִיל מַעָה וְסָאִיר אֲגַמָּאעָה: וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתוֹ וַיִּקַּח אֶת־יְהוֹשֻׁעַ וַיַּעֲמֵדְהוּ לִפְנֵי אֵלֶּעָזָר הַכֹּהֵן וְלִפְנֵי כָל־הָעֵדָה: וַיַּעֲבֹד מֹשֶׁה. כַּמָּא דְּפַקִּיד יי יִתִּיָּה. וְדַבֵּר יֵת יְהוֹשֻׁעַ. וְאַקִּימִיה קָדָם אֵלֶּעָזָר כֹּהֵנָא. וְקָדָם כָּל כְּנֻשָּׁתָא: פִּצְנַע מוֹסִי. כַּמָּא אִמְרָה אֵלָה. אֵן אֲבָד יְהוֹשֻׁעַ. וְאוֹקְפָה בֵּין יְדֵי אֵעָזָר אֲמָאם. וְסָאִיר אֲגַמָּאעָה: וַיִּסְמַךְ אֶת־יָדָיו עָלָיו וַיִּצְוֵהוּ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה: וַיִּסְמַךְ יֵת יְדוּהִי. עֲלֻהִי וּפְקֻדִיָּה. כַּמָּא דְּמַלִּיל יי בִּידָא דְּמֹשֶׁה: וְאִסְנֵד יְדֵיהָ עֲלֶיהָ וְאִמְרָה. כַּמָּא קֵא אֵלָה לָה:

פ

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: וּמַלִּיל יי עִם מֹשֶׁה לְמִימַר: תָּם בָּלָם אֵלָה מוֹסִי תְּכַדִּימָא: צוּ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאִמְרָת אֲלֵהֶם אֶת־קִרְבָּנִי לְחָמִי לְאִשֵּׁי רִיחַ נִיחָחִי תִשְׁמְרוּ לְהַקְרִיב לִי בְּמוֹעֲדוֹ: פַּקִּיד יֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וְתִימַר דְּהוּן. יֵת קוֹרְבָּנִי בֵּא (כֶּתֶר תּוֹרָה)

לְחִים סִדּוֹר לְקוֹרְבָּנִי. לְאֶתְקַבְּלָא בְּרַעְוָא. תִּפְטְרוּן. לְקִרְבָּא קִרְבִּי בְּזִמְנִיָּה: מִר בְּנֵי אִסְרָאִיל. וְקָדָם לָהֶם. קִרְבָּאִי דְּאִימִי ^(כ) מִרְצִיִּי מִקְבּוּלִי. אֲחַפְצוּה. אֵן תִּקְרְבוּה לִי פִי וְקִתָּה: וְאִמְרָת לָהֶם זֶה הָאִשָּׁה אֲשֶׁר תִּקְרִיבוּ לַיהוָה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִם שְׁנַיִם לַיּוֹם עֹלָה תְּמִיד: וְתִימַר דְּהוּן. דִּין קוֹרְבָּנָא. דְּתִקְרְבוּן קָדָם יי. אֲמַרִין בְּנֵי שָׁנָא שְׁלָמִין. תִּרִין לִיזְמָא עֲלֵתָא תְּדִירָא: וְבִינְיָן לָהֶם. ^(כ) אֵן אֲמַרְצִי אֲדִי תִקְרְבוּנָה לָלָה. חֲמִלִין אֲבַנִּיסְנָה צַחֲחָא. פִּי כָל יוֹם צַעֲרָה דְּאִימָא: אֶת־הַכֶּבֶשׂ אֶחָד תַּעֲשֶׂה בְּבֹקֶר וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַעֲשֶׂה בֵּין הָעֶרְפִּים: יֵת אֲמַרָא חֲד תַעֲבִיד בְּצַפְרָא. וְיֵת אֲמַרָא תִנְיָנָא. תַעֲבִיד בֵּין שְׁמֵשִׁיא: אֲחַדְהָמָא בְּאַגְדָּאָה. וְאַכְר בֵּין אֲגְרוּבִין: וַעֲשִׂירִית הָאִיפָה סֵלֶת לְמִנְחָה בְּדוּדָה בְּשֶׁמֶן כֶּתִית רְבִיעֵת הֶהָיִן: וְחֵד מִן עֶשְׂרָא בְּתַלְתְּסָאִין. סוּלְתָא לְמִנְחָתָא. דְּפִילָא. בְּמִשְׁחָה כֶּתִישָׁא רְבַעוֹת הִינָא: וְעֶשֶׂר וִיבָה. סֶמֶד מִן אֲבָר. מִלְתּוֹת. בְּרַבַּע קֶסֶט מִן דְּהוּן מִטְחֹן: עֹלֶת תְּמִיד הַעֲשִׂיָה בַּהֲר סִינִי לְרִיחַ נִיחָחִי אִשָּׁה לַיהוָה: עֲלֵת תְּדִירָא. דְּאֶתְעִבִּידֵת בְּטוֹרָא דְּסִינִי. לְאֶתְקַבְּלָא בְּרַעְוָא. קוֹרְבָּנָא קָדָם יי: צַעֲרָה דְּאִימָא. כַּמָּא צִנְעַת פִּי בְּרִיָּה סִינִי ^(כ). מִקְבּוּדָה מִרְצִיָּה לָלָה: וְנִסְכּוֹ רְבִיעֵת הֶהָיִן לְכֶבֶשׂ הָאֶחָד בְּכֹדֶשׁ הַסֵּךְ נִסְךְ שֹׁכֵר לַיהוָה: וְנִסְכִּיָּה רְבַעוֹת הִינָא. לְאֲמַרָא חֲד. בְּקוֹדֶשָׁא. יִתְנַסֵּךְ. נִסְכּוֹ דְּחֶמֶר עֲתִיק קָדָם יי: וּמַעָה מִן אֲמֹזָא. רְבַע קֶסֶט לְכָל חֵמֶל. יִרֵשׁ פִּי אֶקְדָם רִשָּׁא. מִן עֲתִיקָה ^(כ) לָלָה: וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַעֲשֶׂה בֵּין הָעֶרְפִּים כְּמִנְחָת הַבֹּקֶר וְכִנְסָכּוֹ תַעֲשֶׂה אִשָּׁה רִיחַ נִיחָחִי * לַיהוָה: וְיֵת אֲמַרָא תִנְיָנָא. תַעֲבִיד בֵּין שְׁמֵשִׁיא. כְּמִנְחָת צַפְרָא וְכִנְסָכִיהָ תַעֲבִיד. קוֹרְבָּן דְּמִתְקַבֵּל בְּרַעְוָא קָדָם יי: וְאִדָּא צִנְעַת אֲחַמֵּל אֲתָאִי בֵּין אֲגְרוּבִין. פְּכַהֲדִיָּה אֲגְדָּאָה וּמֹזָאָהָא אִיצָא אֲצַנְעָה ^(כ).

קרבאנא מקבולא מרציא דלה: פ
וביום השבת שני כבשים בני שנה
תמימים ושני עשרנים סלת מנחה בלוגה
בשמן ונספו: ובזמא דשבתא. תרין
אמרין בני שנה שלמין. ותריין עשרונין.
סולתא מנחתא. דפילא במשח ונספיה:
ופי יום אסבת. חמדין אבני סנה צחאחא.
ומעהמא מן אבר עשרין. סמד מלתות
בדהן ומזאנהם: עלת שבת בשבתא
על עלת התמיד ונספיה: עלת שפא
תתעביד בשפא. על עלת תדירא ונספיה:
ה דאך קרבאן סבת בסבת. מע קרבאן
אדאם ומזאנה: פ

ובראשי חדשיכם תקריבו עליה ליהוה
פרים בני בקר שנים ואיל אחד כבשים
בני שנה שבעה תמימים: ובירישי
ירחיכון. תקרבון עלתא קדם יי. תורי
בני תורי תרין ודבר חד. אמרין בני
שנא. שבעא שלמין: ופי רוס שהורכס.
קרבון קרבאן צעידה דלה. רתין מן
אבקר וכבשא. וסבעה חמדין בני סנה
צחאחא: ושלשה עשרנים סלת מנחה
בלוגה בשמן לפר האחד ושני עשרנים
סלת מנחה בלוגה בשמן לאיל האחד:
ותלתא עשרונין. סולתא מנחתא דפילא
במשח. לתורא חד. ותריין עשרונין.
סולתא מנחתא דפילא במשח. לדברא
חד: ותלתא עשור מן אבר. סמד
מלתות בדהן לכל רת. ועשרין לאכבש:
ועשרין עשרון סלת מנחה בלוגה בשמן
לפבש האחד עליה ריח ניחח אשה
ליהוה: ועשרונא עשרונא. סולתא מנחתא
דפילא במשח. לאמרא חד. עלתא
לתקפלא ברעוא. קורבנא קדם יי:
ועשר לכל חמד כדאך. אצעידה
אמקבולה אמרצייה ללה: ונספיהם חצי
ההין יהיה לפר ושלישת ההין לאיל
ורביעת ההין לפבש יין זאת עלת חדש
בחדשו לחדשי השנה: ונספיהון. פלגות
הינא יהי לתורא ותלתות הינא לדברא.

ורבעות הינא. לאמרא חמדין. דא עלת
ריש ירחא (גל"י ירח בירח) באתחתותיה:
בן לכל רישי ירחי שתא: ומזאנהם. יכון
נצף קסט לכל תור ותלת קסט לאכבש.
ורבע קסט. לאחמד מן אשראב. הדא
קרבאן שהר בשחר. לשהור אסנה: ושעיר
עזים אחד לחטאת ליהוה על עלת
התמיד יעשה ונספו: וצפיר בר עזין חד.
לחטאת קדם יי. על עלת תדירא.
יתעביד ונספיה: ועתוד מן אמאעז דכזה
לה. מע קרבאן אדאם. יקרב דאך
ומזאנה: ס ובחדש הראשון
בארבעה עשר יום לחדש פסח ליהוה:
ובירחא קדמאה. בארבעת עשרא. יומא
לירחא. פסחא קדם יי: ופי אשרא
אאול. פי איום אראבע עשר מנה. פסחא
לה: ובחמשה עשר יום לחדש הזה
חג שבעת ימים מצות יאכל: ובחמישת
עשרא יומא. לירחא הדין חנא. שבעא
יומין. פטירא יתאכיל: ופי איום אכאמס
עשר מנה חג. סבעה אייאם וכל פטירא:
ביום הראשון מקרא קדש פד מלאכת
עבודה לא תעשו: בזמא קדמאה מערע
קדיש. פד עבדת פולחן לא תעבדון:
פי איום אאול מנהא אסם מקדם. כל
צנעה מכסב לא תעמדון: והקרבתם
אשה עליה ליהוה פרים בני בקר שנים
ואיל אחד ושבעה כבשים בני שנה
תמימים יהיו לכם: ותקרבון קורבנא
עלתא קדם יי. תורי בני תורי. תרין
ודבר חד. ושבעא אמרין בני שנא. שלמין
יהיו לבון: וקרבון קרבאנא צעידה דלה.
רתין מן אבקר וכבשא. וסבעה חמדין
בני סנה. צחאחא יכונאן לכם: ומנחתם
סלת בלוגה בשמן שלשה עשרנים לפר
ושני עשרנים לאיל תעשו: ומנחתהון.
סולתא דפילא במשח. תלתא עשרונין
לתורא. ותריין עשרונין. לדברא תעבדון:
ומעהם מן אבר. סמד מלתות בדהן.
תלתא עשור לכל רת. ועשרין לאכבש:

עֲשׂוּן עֲשׂוּן תַּעֲשֶׂה לְכַבֵּשׁ הָאֶחָד
 לְשִׁבְעַת הַכִּבְשִׁים: עֲשׂוּנָא עֲשׂוּנָא
 תַּעֲבִיד. דְּאִמְרָא חַד. בֵּן לְשִׁבְעָא אִמְרִין:
 וְעֵשֶׂר לְכָל חֹמֶר מִן אִסְבָּעָה: וְשְׁעִיר
 חֲטָאת אֶחָד לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם: וְצִפְרָא
 דְּחֲטָתָא חַד. לְכַפֵּרָא עֲלֵיכֻן: וְעֵתוֹד
 לְאִדְכוּתָא. לִיסְתַּגְפֹּר עֲנַכֶּם: מְלָכֵר עֲלֵת
 הַבֶּקֶר אֲשֶׁר לְעֵלֶת הַתְּמִיד תַּעֲשׂוּ אֶת־
 אֱלֹהֵי: בֵּר מַעֲלֵת צִפְרָא. דְּהִיא עֲלֵת תְּדִירָא
 תַּעֲבִידוּ יֵת אֱלִין: מָא כְּלָא קִרְבָּאן אֲנִידָא.
 וּמִרְבָּאן אֲדָאִים אֲתָאנִי ^(א). תִּקְרְבוּ הֲדָה:
 כְּאֵלֶּה תַּעֲשׂוּ לַיּוֹם שִׁבְעַת יָמִים לַחֵם אִשָּׁה
 רִיחַ נִיחָח לַיהוָה עַל־עֹלֹת הַתְּמִיד יַעֲשֶׂה
 וְנִסְכּוֹ: כְּאֱלִין. תַּעֲבִידוּ לַיּוֹמָא שִׁבְעָא
 יוֹמִין. לַחֵם. קִוְרָפִן דְּמִתְקַבֵּל בְּרַעְיוֹא קָדָם
 יי. עַל עֲלֵת תְּדִירָא. יִתַּעֲבִיד וְנִסְפִּיה: ^(ב)
 וּמִתְלֵהָ קִרְבוּ פִי כָּל יוֹם מִן אִסְבָּעָה
 אֲאִיָּאִם. קִרְבָּאנָא מִקְבֹּלָא מִרְצִיָּא לְלָה.
 מַע אִקְרַבָּאן אֲדָאִים. יִקְרְבֻּ דְאִךְ וּמִזְאֲנָה:
 וּבֵינֵם הַשְּׁבִיעִי מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם
 כְּלִמְלָאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ: וּבִיּוֹמָא
 שְׁבִיעֵאָה. מַעֲרַע קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֻן. כָּל
 עֲבִידַת פּוֹדֶחַן לֹא תַעֲבִידוּ: וּפִי אִיוֹם
 אִסְמַבַּע. אִסְם מִקְדָּם יִכּוֹן לָכֶם. כֹּל צִנְעָה
 מִכֶּסֶב לֹא תַעֲמִדוּ: ס וּבֵינֵם הַפְּכוּרִים
 בְּהַקְרִיבְכֶם מִנְחָה חֲדָשָׁה לַיהוָה
 בְּשִׁבְעַת־יָמֵיכֶם מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כְּלִי־
 מִלָּאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ: וּבִיּוֹמָא
 דְּכַפּוּרָא. בְּקִרְוִיכֻן. מִנְחָתָא חֲדָתָא
 קָדָם יי. בַּעֲצֵר־תְּכֻן. מַעֲרַע קֹדֶשׁ יִהְיֶה
 לָכֻן. כָּל עֲבִידַת פּוֹדֶחַן לֹא תַעֲבִידוּ: וּפִי
 יוֹם אֲבָבוּר. פִּי תִקְרִיבְכֶם. בְּרָא גִרִידָא
 לְלָה. בַּעַד אִסְמַבִּיעֲכֶם ^(ג). אִסְם מִקְדָּם
 יִכּוֹן לָכֶם. כָּל צִנְעָה מִכֶּסֶב לֹא תַעֲמִדוּ:
 וְהַקְרִבְתֶּם עֹלָה לְרִיחַ נִיחָח לַיהוָה פָּרִים
 בְּנִי־בָקֶר שְׁנַיִם אֶיךְ אֶחָד שִׁבְעָה כִּבְשִׁים
 בְּנִי שְׁנָה: וְתִקְרִיבוּ עֲלֵתָא. לְאִתְקַבֵּלָא
 בְּרַעְיוֹא קָדָם יי. תּוֹרִי בְּנִי תּוֹרִי. תִּרְיִן דְּכֹר
 חַד. שִׁבְעָא אִמְרִין בְּנִי שְׁנָא: וְקִרְבוּ צַעֲיִדָה.
 מִקְבֹּלָה מִרְצִיָּה לְלָה. רִתִּין מִן אֲבָקֶר

וכבשא. וסבעה חמלאן בני סנה:
 ומנחתם סלת בלולה בשמן שלשה
 עשרנים לפר האחד שני עשרנים לאיל
 האחד: ומנחתהון סולתא דפילא במשח.
 תלתא עשרונים תתורא חד. תרין
 עשרונים. לדכרא חד: ומעהם מן אבר.
 סמד מלתות בדהן. תלאתה עשור לכל
 רת. ועשרין לאכבש: עשורין עשורין
 לכבש האחד לשבעת הכבשים: עשורונא
 עשורונא. דאמרא חד. בן לשבעא אמרין:
 ועשר לכל המל מן אסבעה: שעיר עזים
 אחד לכפר עליכם: צפיר בר עזין חד.
 לכפרא עליכון: ועתוד מן אמצעז.
 ליסתגמר ענכם: מלכר עלת התמיד
 ומנחתו תעשו תמימם יהיו לכם ונספיהם:
 בר מעלת תדירא. ומנחתיה תעבדון.
 שלמין יהון לכון ונספיהון: מא כלא
 קרבאן אדאים. וברה תקרבו דאך.
 וצחאחא תבון לכם ומזאנהא: פ
 וּבַחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאַחַד לְחֹדֶשׁ מִקְרָא־
 קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כְּלִי־מִלָּאכֶת עֲבֹדָה לֹא
 תַעֲשׂוּ יוֹם תְּרוּעָה יִהְיֶה לָכֶם: וּבִירְחָא
 שְׁבִיעֵאָה בְּחַד לִירְחָא. מַעֲרַע קֹדֶשׁ יִהְיֶה
 לָכֻן. כָּל עֲבִידַת פּוֹדֶחַן לֹא תַעֲבִידוּ.
 יוֹם יִפְבֹּא יִהְיֶה לָכֻן: וּפִי אִיוֹם אֲאוּל מִן
 אֲשֶׁחַר אִסְמַבַּע. אִסְם מִקְדָּם יִכּוֹן לָכֶם.
 כָּל צִנְעָה מִכֶּסֶב לֹא תַעֲמִדוּ. וְיוֹם גִּדְבָה
 יִכּוֹן לָכֶם: וְעֲשִׂיתֶם עֹלָה לְרִיחַ נִיחָח
 לַיהוָה פֶּר בֶּן־בָּקֶר אֶחָד אֶיךְ אֶחָד כִּבְשִׁים
 בְּנֵי־שְׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם: וְתַעֲבִידוּ
 עֲלֵתָא. לְאִתְקַבֵּלָא בְּרַעְיוֹא קָדָם יי. תּוֹר
 בֶּר תּוֹרִי. חַד דְּכֹר חַד. אִמְרִין בְּנִי שְׁנָא.
 שִׁבְעָא שְׁדָמִין: וְקִרְבוּ צַעֲיִדָה. מִקְבֹּלָה
 מִרְצִיָּה לְלָה. רִתָּא וְאֶחָדָא וּכְבִישָׁא.
 וּסְבָעָה חֲמֵלָאן בְּנֵי מְנָה צִחֲאֲחָא:
 וּמִנְחָתָם סָלֶת בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן שְׁלֹשָׁה
 עֶשְׂרִינָם לְפָר שְׁנֵי עֶשְׂרִינָם לְאֵיל:
 וּמִנְחָתָהוֹן. סוּלְתָא דְּפִילָא בְּמִשַּׁח. תִּלְתָּא
 עֶשְׂרִינָן תְּתוּרָא. תִּרְיִן עֶשְׂרִינָן דְּדִכְרָא:
 וּמַעֲהֶם מִן אֲבָר. סָמֵד מִלְתּוֹת בְּדֵהן.

תלאתה עשור דארת. ועשרין לאכבש:
ועשרון אחד לכבש האחד לשבעת
הכבשים: ועשרונא חד. לאמרא חד.
כן לשבעא אמרין: ועשר לכל חמר מן
אסבעה: ושעיר-עזים אחד חטאת לכפר
עליכם: וצפיר בר עזין חד חטאת.
לכפרא עליכון: ועתוד מן אמאעז
לאדכוה. ליסתגפר ענכם: מלבד עלת
החדש ומנחתה ועלת התמיד ומנחתה
ונספיהם כמשפטם דריח ניחח אשה
ליהוה: בר מעלת ירחא ומנחתה. ועלת
תדירא ומנחתה. ונספיהון כדחזי להון.
לאתקבלא ברעוא. קורבנא קדם יי:
מא כלא קרבאן אשהר וברה. וקרבאן
אדאים וברה. ומזאנהם כאסביר. מקבול
מרצי קרבאן דדה: ם ובעשור
לחדש השביעי הזה מקרא-קדש יהיה
לכם ועניתם את-נפשותיכם כל-מלאכה
לא תעשו: ובעשרא לירחא שביעאה
הדין. מערע קדש יהי לבון. ותענון ית
נפש-תכון. כל עבדא לא תעבדון: ופי
אעאשר מנה. אסם מקדם יכון לכם.
ואניעו אנפסכם. וכל עמל לא תעמלו:
והקרבתם עלה ליהוה ריח ניחח פר בין
בקר אחד איז אחד כבשים בני-שנה
שבעה תמימים יהיו לכם: ותקרבון
עלתא קדם יי לאתקבלא ברעוא. תור
בר תורי. חד דבר חד. אמרין בני שנה
שבעא. שלמין יהון לבון: וקרבו צעידה
דה. מקבול מרצי. רתא ואחדא וכבשא.
וסבעה חמלאן כני סנה. צחאחא תכון
לכם: ומנחתם סלת פדולה בשמן שלשה
עשרנים לפר שני עשרנים לאיז האחד:
ומנחתהון. סולתא דפילא במשה. תלתא
עשרונין תתורא. תרין עשרונין. דדכרא
חד: ומעהם מן אבר. סמר מלתות
ברהן. תלאתה עשור דארת. ועשרין
לאכבש: עשרון עשרון לכבש האחד
לשבעת הכבשים: עשרונא עשרונא.
לאמרא חד. כן לשבעא אמרין: ועשר

לכל חמר מן אסבעה: ושעיר-עזים אחד
חטאת מלבד חטאת הכפרים ועלת
התמיד ומנחתה ונספיהם: צפיר בר
עזין חד חטאת. בר. מחטאת כפורה
ועלת תדירא. ומנחתה ונספיהון: ועתוד
מן אמאעז לאדכוה. מא כלא דכוה
אנפראן ומרבאן אדאים. וברהאומזאנהא:
ם ונבחמשה עשר יום לחדש
השביעי מקרא-קדש יהיה לכם כל-
מלאכת עבודה לא תעשו וחגתם חג
ליהוה שבעת ימים: ונבחמישת עשרא
יומא לירחא שביעאה. מערע קדש
יהי לבון. כל עבדת פולחן לא תעבדון.
ותיחגון חגא. קדם יי שבעא יומין: ופי
איום אכאמם עשר מן אשהר אסאבע.
אסם מקדם יכון לכם. כל צנעה מכסב
לא תעמלו. וחגו חג דלה סבעה אייאים:
והקרבתם עלה אשה ריח ניחח ליהוה
פרים בני-בקר שלשה עשר איזם שנים
כבשים בני-שנה ארבעה עשר תמימים
יהיו: ותקרבון עלתא. קורבן דמתקבול
ברעוא קדם יי. תורי בני תורי. תלת
עשר דכרין תרין. אמרין בני שנה
ארבעת עשר שלמין יהון: וקרבו צעידה.
קרבאנא מקבולא מרציא דדה. תלאתה
עשר רת מן אבקר וכבשין. וארבעה
עשר חמר. בני סנה צחאחא: ומנחתם
סלת פדולה בשמן שלשה עשרנים לפר
האחד לשלשה עשר פרים שני עשרנים
לאיז האחד לשני האיזם: ומנחתהון.
סולתא דפילא במשה. תלתא עשרונין
לתורא חד. תלת עשר תורין. תרין
עשרונין דדכרא חד. לתרין דכרין:
ומעהם מן אבר. סמר מלתות ברהן.
תלאתה עשור לכל רת מן אתלאתה
עשר. ועשרין לכל כבש מן אכבשין:
ועשרון עשרון לכבש האחד דארבעה
עשר כבשים: ועשרונא עשרונא.
לאמרא חד. כן לארבעת עשר אמרין:
ועשר לכל חמר מן ארבעה עשר:

וּשְׁעִיר־עִזִּים אֶחָד חֲטָאת מִלֶּבֶד עֹלֹת
 הַתָּמִיד מִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ: וְצִפִּיר בֶּר עֶזְרָן
 חֵד חֲטָאתָא. בֶּר מַעֲלֹת תְּדִירָא. מִנְחָתָהּ
 וְנִסְכָּהּ: וְעֵתוֹד מִן אֲמָעֻז לְאֶדְכוּתָא. סוּא
 קֶרְבָּאן אֲדָאִים. וּבִרָה וּמִזְאֲגָה: ס וּבִיּוֹם
 הַשְּׁנִי פָרִים בְּנִי־בֶקֶר שְׁנַיִם עֶשֶׂר אֵילִם
 שְׁנַיִם כִּבְשִׁים בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבַּעַה עֶשֶׂר
 תְּמִימִם: וּבִיּוֹמָא תְּנִינָא. תּוֹרִי בְּנֵי תּוֹרִי.
 תְּרִי עֶשֶׂר דְּכָרִין תְּרִין. אֲמַרִין בְּנֵי שָׁנָא.
 אַרְבַּעַת עֶשֶׂר שְׁלָמִין: וּפִי אִיוֹם אֲתָאנִי.
 אֲתָנִי עֶשֶׂר רֵת מִן אֶבְקָר. וּכְבִּשְׁיִן
 וְאַרְבַּעַה עֶשֶׂר חֲמֵל. בְּנֵי סָנָה צַחֲאָחָא:
 וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם לְפָרִים לְאֵילִם
 וְלִכְבָּשִׁים בְּמִסְפָּרָם כַּמִּשְׁפָּט: וּמִנְחָתָהּ
 וְנִסְכֵּיהֶן. דְּתּוֹרִי. דְּדִכְרִי וְלֵאמָרִי בְּמִנְיָהּ
 כְּדָחִי: וּבִרָהּ וּמִזְאֲגָהּ. לְאֶרְתּוֹת
 וְאֶכְבֹּאֵשׁ וְאַחְמַלְאֵן. בְּאַחְצֵאֵיהֶם עָלִי
 אֶסְבִּיל: וּשְׁעִיר־עִזִּים אֶחָד חֲטָאת מִלֶּבֶד
 עֹלֹת הַתָּמִיד מִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ: וְצִפִּיר
 בֶּר עֶזְרָן חֵד חֲטָאתָא. בֶּר מַעֲלֹת תְּדִירָא.
 וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכֵּיהֶן: וְעֵתוֹד מִן אֲמָעֻז
 לְאֶדְכוּתָא. סוּא קֶרְבָּאן אֲדָאִים. וּבִרָהּ
 וּמִזְאֲגָהּ: ס וּבִיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי פָרִים
 אֵילִם שְׁנַיִם כִּבְשִׁים בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבַּעַה
 עֶשֶׂר תְּמִימִם: וּבִיּוֹמָא חֲמִישָׁא. תּוֹרִי
 תִשְׁעָא דְּכָרִין תְּרִין. אֲמַרִין בְּנֵי שָׁנָא.
 אַרְבַּעַת עֶשֶׂר שְׁלָמִין: וּפִי אִיוֹם אֶכְאָמִם.
 תִּסְעָה רֵתוֹת וּכְבִּשְׁיִן. וְאַרְבַּעַה עֶשֶׂר
 חֲמֵל. בְּנֵי סָנָה צַחֲאָחָא: וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם
 לְפָרִים לְאֵילִם וְלִכְבָּשִׁים בְּמִסְפָּרָם
 כַּמִּשְׁפָּט: וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכֵּיהֶן. דְּתּוֹרִי.
 דְּדִכְרִי וְלֵאמָרִי. בְּמִנְיָהּ כְּדָחִי:
 וּבִרָהּ וּמִזְאֲגָהּ. לְאֶרְתּוֹת וְאֶכְבֹּאֵשׁ
 וְאַחְמַלְאֵן. בְּאַחְצֵאֵיהֶם עָלִי אֶסְבִּיל: וּשְׁעִיר
 חֲטָאת אֶחָד מִלֶּבֶד עֹלֹת הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ
 וְנִסְכָּהּ: וְצִפִּירָא דְּחֲטָאתָא חֵד. בֶּר מַעֲלֹת
 תְּדִירָא. וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ: וְעֵתוֹד לְאֶדְכוּתָא.
 סוּא קֶרְבָּאן אֲדָאִים. וּבִרָהּ וּמִזְאֲגָהּ:
 ס וּבִיּוֹם הַשְּׁשִׁי פָרִים שְׁמֹנֶה
 אֵילִם שְׁנַיִם כִּבְשִׁים בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבַּעַה
 עֶשֶׂר תְּמִימִם: וּבִיּוֹמָא שְׁתִּיתָא. תּוֹרִי
 תְּמִנָא דְּכָרִין תְּרִין. אֲמַרִין וּבְנֵי שָׁנָא.
 אַרְבַּעַת עֶשֶׂר שְׁלָמִין: וּפִי אִיוֹם אֶסְאָדִם.
 תְּמַאנִיָּה רֵתוֹת וּכְבִּשְׁיִן. וְאַרְבַּעַה עֶשֶׂר
 חֲמֵל. בְּנֵי סָנָה צַחֲאָחָא: וּמִנְחָתָם
 וְנִסְכֵּיהֶם לְפָרִים לְאֵילִם וְלִכְבָּשִׁים
 בְּמִסְפָּרָם כַּמִּשְׁפָּט: וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכֵּיהֶן.

לְתוֹרִי

וּשְׁעִיר־עִזִּים אֶחָד חֲטָאת מִלֶּבֶד עֹלֹת
 הַתָּמִיד מִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ: וְצִפִּיר בֶּר עֶזְרָן
 חֵד חֲטָאתָא. בֶּר מַעֲלֹת תְּדִירָא. מִנְחָתָהּ
 וְנִסְכָּהּ: וְעֵתוֹד מִן אֲמָעֻז לְאֶדְכוּתָא. סוּא
 קֶרְבָּאן אֲדָאִים. וּבִרָה וּמִזְאֲגָה: ס וּבִיּוֹם
 הַשְּׁנִי פָרִים בְּנִי־בֶקֶר שְׁנַיִם עֶשֶׂר אֵילִם
 שְׁנַיִם כִּבְשִׁים בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבַּעַה עֶשֶׂר
 תְּמִימִם: וּבִיּוֹמָא תְּנִינָא. תּוֹרִי בְּנֵי תּוֹרִי.
 תְּרִי עֶשֶׂר דְּכָרִין תְּרִין. אֲמַרִין בְּנֵי שָׁנָא.
 אַרְבַּעַת עֶשֶׂר שְׁלָמִין: וּפִי אִיוֹם אֲתָאנִי.
 אֲתָנִי עֶשֶׂר רֵת מִן אֶבְקָר. וּכְבִּשְׁיִן
 וְאַרְבַּעַה עֶשֶׂר חֲמֵל. בְּנֵי סָנָה צַחֲאָחָא:
 וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם לְפָרִים לְאֵילִם
 וְלִכְבָּשִׁים בְּמִסְפָּרָם כַּמִּשְׁפָּט: וּמִנְחָתָהּ
 וְנִסְכֵּיהֶן. דְּתּוֹרִי. דְּדִכְרִי וְלֵאמָרִי בְּמִנְיָהּ
 כְּדָחִי: וּבִרָהּ וּמִזְאֲגָהּ. לְאֶרְתּוֹת
 וְאֶכְבֹּאֵשׁ וְאַחְמַלְאֵן. בְּאַחְצֵאֵיהֶם עָלִי
 אֶסְבִּיל: וּשְׁעִיר־עִזִּים אֶחָד חֲטָאת מִלֶּבֶד
 עֹלֹת הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ: וְצִפִּיר
 בֶּר עֶזְרָן חֵד חֲטָאתָא. בֶּר מַעֲלֹת תְּדִירָא.
 וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכֵּיהֶן: וְעֵתוֹד מִן אֲמָעֻז
 לְאֶדְכוּתָא. סוּא קֶרְבָּאן אֲדָאִים. וּבִרָהּ
 וּמִזְאֲגָהּ: ס וּבִיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי פָרִים
 עֶשְׁתֵּי־עֶשֶׂר אֵילִם שְׁנַיִם כִּבְשִׁים בְּנֵי־
 שָׁנָה אַרְבַּעַה עֶשֶׂר תְּמִימִם: וּבִיּוֹמָא
 תְּלִיתָא. תּוֹרִי חֵד עֶשֶׂר דְּכָרִין תְּרִין.
 אֲמַרִין בְּנֵי שָׁנָא. אַרְבַּעַת עֶשֶׂר שְׁלָמִין:
 וּפִי אִיוֹם אֲתָא. אַחְדִּי עֶשֶׂר רֵת וּכְבִּשְׁיִן.
 וְאַרְבַּעַה עֶשֶׂר חֲמֵל. בְּנֵי סָנָה צַחֲאָחָא:
 וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם לְפָרִים לְאֵילִם
 וְלִכְבָּשִׁים בְּמִסְפָּרָם כַּמִּשְׁפָּט: וּמִנְחָתָהּ
 וְנִסְכֵּיהֶן. דְּתּוֹרִי. דְּדִכְרִי וְלֵאמָרִי. בְּמִנְיָהּ
 כְּדָחִי: וּבִרָהּ וּמִזְאֲגָהּ. לְאֶרְתּוֹת
 וְאֶכְבֹּאֵשׁ וְאַחְמַלְאֵן. בְּאַחְצֵאֵיהֶם עָלִי
 אֶסְבִּיל: וּשְׁעִיר־חֲטָאת אֶחָד מִלֶּבֶד עֹלֹת
 הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ: וְצִפִּירָא דְּחֲטָתָא
 חֵד. בֶּר מַעֲלֹת תְּדִירָא. וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ:
 וְעֵתוֹד לְאֶדְכוּתָא. סוּא קֶרְבָּאן אֲדָאִים.
 וּבִרָהּ וּמִזְאֲגָהּ: ס וּבִיּוֹם הַרְבִּיעִי
 פָרִים עֶשְׂרֵה אֵילִם שְׁנַיִם כִּבְשִׁים בְּנֵי־

כב (כְּתִיד תּוֹרָה)

דְּתוֹרִי. דְּדַכְרִי וְלֹא־אֶמְרִי. בְּמִנְיַתְהוֹן כְּדָחֳזִי :
וּבְרָהֶם וּמִזֹּאגָהֶם. לֹא־רִתּוֹת וְלֹא־כִבְשִׁין
וְלֹא־חֲמֵלָאֵן. בִּאֲחֻצְאֵיהֶם עָלִי אֶסְבִּיר :
וְשַׁעִיר חַטָּאת אֶחָד מִלִּבְד עֹלֹת הַתָּמִיד
מִנְחָתָהּ וְנִסְכָּיהָ : וְצִפְיָרָא דְחַטָּאת אֶחָד.
כֹּר מַעֲלֵת תְּדִירָא. מִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ :
וְעֵתוֹד לֹא־דָכוּה. סוּא קֶרְבָּאֵן אֲדָאִים וּבִרְהָא
וּמִזֹּאגָהָ : ס' וּבִיּוֹם הַשְּׁבִיעִי פְּרִים שְׁבַעַה
אֵילִם שְׁנַיִם כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבַּעַה
עֶשֶׂר תְּמִימִם : וּבִיּוֹמָא שְׁבִיעָאָה. תוֹרִי
שְׁבַעַה דְּכִרְיִן תְּרִין. אֶמְרִין בְּנֵי שָׁנָא.
אַרְבַּעַת עֶשֶׂר שְׁלָמִין : וּפִי אִיוֹם אֶסְאֲבַע.
סְבַעַה רִתּוֹת וּכְבִשִׁין. וְאַרְבַּעַה עֶשֶׂר
חֲמֵל. בְּנֵי סָנָה צִחָאָה : וּמִנְחָתָם
וְנִסְכֵּיהֶם. לְפָרִים לֵאֵילִם וְלִכְבָּשִׂים
בְּמִסְפָּרָם כְּמִשְׁפָּטָם : וּמִנְחָתָהוֹן וְנִסְכֵּיהוֹן.
דְּתוֹרִי. דְּדַכְרִי וְלֹא־אֶמְרִי. בְּמִנְיַתְהוֹן כְּדָחֳזִי
דְּחֹן : וּבְרָהֶם וּמִזֹּאגָהֶם. לֹא־רִתּוֹת וְכִבְשִׁין
וְלֹא־חֲמֵלָאֵן. בִּאֲחֻצְאֵיהֶם עָלִי אֶסְבִּיר :
וְשַׁעִיר חַטָּאת אֶחָד מִלִּבְד עֹלֹת הַתָּמִיד
מִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ : וְצִפְיָרָא דְחַטָּאת אֶחָד.
כֹּר מַעֲלֵת תְּדִירָא. מִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ :
וְעֵתוֹד לֹא־דָכוּה. סוּא קֶרְבָּאֵן אֲדָאִים. וּבִרְהָא
וּמִזֹּאגָהָ : ס' בִּיּוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצֵרֶת תַּהֲיִה
לָכֶם כְּדִמְלָאכֶת עֲבָדָה לֹא תַעֲשׂוּ :
בִּיּוֹמָא תְּמִינָאָה. כְּנִישִׁין תַּהֲוֹן לָכוֹן. כֹּל
עֲבִידֶת פּוֹדֶחֶן לֹא תַעֲבִידוּן : וּפִי אִיוֹם
אֲתֵאֲמֵן. מַכַּת פִּי אֶקְדֵּם (ה) יָכוֹן לָכֶם. כֹּל
צִנְעָה מַכֵּס לֹא תַעֲמִדוּ : וְהַקְרָבָתָם
עֲלֵה אִשָּׁה רִיחַ גִּיחַח לִיהוָה פֶּר אֶחָד אֵיל
אֶחָד כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שְׁבַעַה תְּמִימִם :
וְתִקְרְבוּן עֲדָתָא. קוֹרְבָּן דְּמִתְקַבֵּל פְּרַעוּא
קָדֵם יי'. תוֹר חַד דְּכִר חַד. אֶמְרִין בְּנֵי
שָׁנָא. שְׁבַעַה שְׁלָמִין : וּקְרָבוּ צִעִידָה.
קֶרְבָּאֵנָא מִקְבּוּדָא מְרִצִּיא לְדָה. רִתָּא
וְאַחֲדָא וּכְבִשָּׂא. וּסְבַעַה חֲמֵלָאֵן. בְּנֵי סָנָה
צִחָאָה : מִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם לְפָר לֵאֵיל
וְלִכְבָּשִׂים בְּמִסְפָּרָם כְּמִשְׁפָּט : מִנְחָתָהוֹן
וְנִסְכֵּיהוֹן. דְּתוֹרָא לְדַכְרִי וְלֹא־אֶמְרִי.
בְּמִנְיַתְהוֹן כְּדָחֳזִי : וּבִרְהָא וּמִזֹּאגָהָ.

לֹא־רִתּוֹת וְכִבְשִׁין וְלֹא־חֲמֵלָאֵן. בִּאֲחֻצְאֵיהֶם עָלִי
אֶסְבִּיר : וְשַׁעִיר חַטָּאת אֶחָד מִלִּבְד עֹלֹת
הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ : וְצִפְיָרָא דְחַטָּאת
אֶחָד. כֹּר מַעֲלֵת תְּדִירָא. מִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ :
וְעֵתוֹד לֹא־דָכוּה. סוּא קֶרְבָּאֵן אֲדָאִים. וּבִרְהָא
וּמִזֹּאגָהָ : אֵלֶּה תַעֲשׂוּ לִיהוָה בְּמוֹעֲדֵיכֶם
לְבַד מִנְּדָרֵיכֶם : וְנִדְבַתֵּיכֶם לְעֹלֹתֵיכֶם
וְלִמְנַחֲתֵיכֶם וְלִנְסֻכֵּיכֶם וְלִשְׁלָמֵיכֶם : אֵלֶּין.
תַּעֲבִידוּן קָדֵם יי' בְּמוֹעֲדֵיכֶם. כֹּר מִנְּדָרֵיכֶם
וְנִדְבַתֵּיכֶם לְעֹלֹתֵיכֶם וְלִמְנַחֲתֵיכֶם וְלִנְסֻכֵּיכֶם
וְלִנְכַסֵּת קוֹדֶשִׁיכֶם : הִדָּא כֹּא תִקְרְבוּ
לְדָה פִי אֶעֱיָאֲדָכֶם. מֹא כֹלָא נְדָרָכֶם
וְתִבְרַעְכֶם. מִן צוּאֵד וְהִדָּאֵי : וּמִזֹּאגָהֶם
סְלֵאֲמָה (ה) : וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
כָּל־אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה : וַיֹּאמֶר
מֹשֶׁה לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל. כָּל־דְּפִקִּיד יי' יֵת
מֹשֶׁה : תֵּם קִאֲמוּסִי לְבְנֵי אִסְרָאֵל. כְּגִמְיַע
מֹא אֲמַרְהָ אֵלֶּה בָּה : פ פ פ

קס"ח פסוקים ס"ח כסלחים : ופסוקים י"ח : ה' היתה אל אליהו
במלכים ב' סימן י"ט : הגר למנחת שבת וב' וק' :

וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל־רָאשֵׁי הַמִּטּוֹת לְבְנֵי
יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה :
וּמִלִּיל מֹשֶׁה עִם רִשְׁי שְׁבָטִיא. לְבְנֵי
יִשְׂרָאֵל לְמִימַר. דִּין פְּתִגְמָא. דְּפִקִּיד יי' :
תֵּם כֹּלָם מוּסִי רוּיִסָא אֲסַבְאֵט. אֲדִי לְבְנֵי
אִסְרָאֵל (ה) קֵאִידָא. הִדָּא אֲאֵמֵר. אֲדִי אֲמַר
אֵלֶּה בָּה : אִישׁ בִּי־יָדָה נָדָר לַיהוָה אוֹ
הַשְּׁבַע שְׁבַעַה לֹא־אֶסֶר אֶסֶר עַד־נַפְשׁוֹ לֹא
יִחַל דְּבָרוֹ כָּל־חֵיצָא מִפְּנֵי יַעֲשֶׂה : גְּבַר
אֲרִי יָדָה נָדָר קָדֵם יי'. אוֹ יִקְיִיפִקִּים לְמִי־סֵר
אֶסֶר עַד נַפְשִׁיהָ. לֹא יִבְטִיל פְּתִגְמָה.
כָּל־דִּיפּוֹק מִפּוּמִּיהָ יַעֲבִיד : אִי רָגַל נָדָר
נִדְרָא לְדָה. אוֹ חֲרָף יִמִּינָא לִיעֵקֶה עֲקֵדָא
עַד־נַפְסָה. פִּדָא יִבְדֵּל קוּדָה. כָּל־מֹא
כְּרָג מִן פֹּאֵה יַעֲמַל : וְאִשָּׁה בִּי־תָדָר נָדָר
לַיהוָה וְאִסְרָהּ אֶסֶר בְּבֵית אֲבִיהָ בְּנַעֲרִיהָ :
וְאֲתֵתָא. אֲרִי תָדָר נָדָר קָדֵם יי'. וְתִי־סֵר
אֶסֶר. בְּבֵית אֲבוּהָ צְרִיבִיתָה : וְאִי־הָ
אֲמַרְהָ נִדְרָתָה נִדְרָא לְדָה. אוֹ עֲקֵדָתָה
עֲקֵדָא (ה). פִּי בֵית אֲבִיהָ פִי חָל צְבִי־הָא

וְשָׁמַע אָבִיָּה אֶת־נִדְרָהּ וְאָסְרָהּ אֲשֶׁר
אָסְרָה עַל־נַפְשָׁהּ וְהַחֲרִישׁ לָהּ אָבִיָּה וְקָמוּ
כָּל־נִדְרֶיהָ וְכָל־אִסָּר אֲשֶׁר־אָסְרָה עַל־
נַפְשָׁהּ יָקוּם: וַיִּשְׁמַע אֲבוּהָ יֵת נִדְרָהּ.
וְאָסְרָה דְּאָסְרַת עַל נַפְשָׁהּ. וַיִּשְׁתּוֹק לָהּ
אֲבוּהָ. וַיְקוּמוּן כָּל נִדְרָהּ. וְכָל אִסָּרֵי.
דְּאָסְרַת עַל נַפְשָׁהּ יְקוּמוּן: פֶּסַח עַל אֲבוּהָ
נִדְרָהּ. וְעִקְדָּהּ אֲדִי עִקְדָּתָה עַל־
נַפְסָהּ. וְאִמְסַךְ עֲנָהּ ^(א). פֶּקֶד תִּבְתַּן
גַּמִּיעַ נִדְוֹרָהּ. וְכָל עִקֵּד עִקְדָּתָה עַל־
נַפְסָהּ: וְאִסִּיָּה־נִיָּא אָבִיָּה אֶתָּה בְּיוֹם
שְׁמַעוֹ כָּל־נִדְרֶיהָ וְאִסְרֶיהָ אֲשֶׁר־אָסְרָה
עַל־נַפְשָׁהּ לֹא יָקוּם וַיְהִיָּה יִסְלַח־לָהּ כִּי־
הִנִּיא אָבִיָּה אֶתָּה: וְאִם אֲעֲדִי אֲבוּהָ
יִתְחַזֵּן בְּיוֹמָא דְּשְׁמַע. כָּל נִדְרָהּ.
וְאִסְרָהּ. דְּאָסְרַת עַל נַפְשָׁהּ לֹא יְקוּמוּן.
וּמִן קָדָם יִי־שְׁתַּבֵּיךְ לָהּ אֲרִי אֲעֲדִי אֲבוּהָ
יִתְחַזֵּן: וְאִן אֲנִתְהִירָהּ ^(ב) אֲבוּהָ פִּי יוֹם
סָמַע דָּאךְ. פֶּקֶד נִדְוֹרָהּ וְעִקְדָּתָהּ. אֲדִי
עִקְדָּתָה עַל־ נַפְסָהּ גִּיר תִּאֲבֹת. וְאִדָּה
יִגְפֹר דָּהּ. אִדָּה אֲנִתְהִירָהּ אֲבוּהָ: וְאִם־
הָיָה תְּהִיָּה לְאִישׁ וְנִדְרֶיהָ עֲלֶיהָ אִן מִבְּטָא
שְׁפָתֶיהָ אֲשֶׁר אָסְרָה עַל־נַפְשָׁהּ: וְאִם
מִקֹּדֶשׁ תְּהִיָּה לְגִבְרָה. וְנִדְרָהּ עֲלֶיהָ. אִן
פִּירוּשׁ שְׁפּוֹתָהּ. דְּאָסְרַת עַל נַפְשָׁהּ:
וְאִן צִאֲרַת דְּרַגְלָהּ. וְנִדְוֹרָהּ עֲלֶיהָ. אִן
דִּפְּנֵי שְׁפָתֶיהָ. אֲדִי עִקְדָּתָה עַל־ נַפְסָהּ:
וְשְׁמַע אִישָׁהּ בְּיוֹם שְׁמַעוֹ וְהַחֲרִישׁ לָהּ
וְקָמוּ נִדְרֶיהָ וְאִסְרָהּ אֲשֶׁר־אָסְרָה עַל־
נַפְשָׁהּ יָקָמוּ: וַיִּשְׁמַע בְּעֵדָהּ. בְּיוֹמָא
דְּשְׁמַע וַיִּשְׁתּוֹק לָהּ. וַיְקוּמוּן נִדְרָהּ.
וְאִסְרָהּ. דְּאָסְרַת עַל נַפְשָׁהּ יְקוּמוּן:
פֶּסַח בְּעֵדָהּ. פִּי אִיּוֹם סָמַע ^(ג) וְאִמְסַךְ
עֲנָהּ. פֶּקֶד תִּבְתַּן נִדְוֹרָהּ וְעִקְדָּתָהּ.
אֲדִי עִקְדָּתָה עַל־ נַפְסָהּ: וְאִם בְּיוֹם שְׁמַע
אִישָׁהּ יִנִּיא אֶתָּה וְהַפֹּר אֶת־נִדְרָהּ אֲשֶׁר
עֲלֶיהָ וְאִתּ מִבְּטָא שְׁפָתֶיהָ אֲשֶׁר אָסְרָה
עַל־נַפְשָׁהּ וַיְהִיָּה יִסְלַח־לָהּ: וְאִם בְּיוֹמָא
דְּשְׁמַע בְּעֵדָהּ אֲעֲדִי יִתְחַזֵּן. וְכִבְטִיל יֵת
נִדְרָהּ דְּעֵלָהּ. וַיִּת פִּירוּשׁ שְׁפּוֹתָהּ.

דְּאָסְרַת עַל נַפְשָׁהּ. וּמִן קָדָם יִי־שְׁתַּבֵּיךְ
לָהּ: וְאִן אֲנִתְהִירָהּ בְּעֵדָהּ פִּי יוֹם
סָמַע בְּדָאךְ. וּפֶסַח נִדְוֹרָהּ אֲדִי עִקְדָּתָה עַל־
נַפְסָהּ. וְאִדָּה יִגְפֹר דָּהּ: וְאִלָּה יִגְפֹר דָּהּ:
וְנִדְרֶיהָ כָּל אֲשֶׁר־אָסְרָה עַל־נַפְשָׁהּ יָקוּם
עֲלֶיהָ: וְנִדְרֵי אֲרִמְלָא וּמִתְרַבָּא. (וּמִתְרַבָּא)
כָּל. דְּאָסְרַת עַל נַפְשָׁהּ קִיָּים עֲלֶיהָ:
וְנִדְרֵי אֲרִמְלָה וְאִמְטִלְקָה. פֶּגְמִיעַ מֵא
עִקְדָּתָה עַל־ נַפְסָהּ פֶּתִיאָת עֲלֶיהָ:
וְאִסִּיָּה־נִיָּא אִישָׁהּ נִדְרָהּ אֲוִי־אִסְרָה אֲפֹר
עַל־נַפְשָׁהּ בְּשִׁבְעָה: וְאִם בֵּית בְּעֵדָה
נִדְרָתָה. אִן אִסְרַת אֲפֹר. עַל נַפְשָׁהּ בְּקִיּוֹם:
וְאִן כֹּאן פִּי בֵית זִוְגָהּ נִדְרָתָה. אִן עִקְדָּתָה
עִקְדָּתָה. עַל־ נַפְסָהּ בְּיוֹמָא: וְשְׁמַע
אִישָׁהּ וְהַחֲרִישׁ לָהּ לֹא הִנִּיא אֶתָּה וְקָמוּ
כָּל־נִדְרֶיהָ וְכָל־אִסָּר אֲשֶׁר־אָסְרָה עַל־
נַפְשָׁהּ יָקוּם: וַיִּשְׁמַע בְּעֵדָהּ וַיִּשְׁתּוֹק לָהּ.
לֹא אֲעֲדִי יִתְחַזֵּן. וַיְקוּמוּן כָּל נִדְרָהּ.
וְכָל אִסְרֵי. דְּאָסְרַת עַל נַפְשָׁהּ יְקוּמוּן:
פֶּסַח בְּעֵדָהּ וְאִמְסַךְ עֲנָהּ. וְלֹם
יִנִּתְהִירָהּ. פֶּקֶד תִּבְתַּן גַּמִּיעַ נִדְוֹרָהּ.
וְכָל עִקֵּד עִקְדָּתָה עַל־ נַפְסָהּ: וְאִם־
הָפֹר יִפֹּר אֶתָּה אִישָׁהּ בְּיוֹם שְׁמַעוֹ כָּל־
מִצְוָה שְׁפָתֶיהָ לְנִדְרֶיהָ וְלִאִסָּר נַפְשָׁהּ
לֹא יָקוּם אִישָׁהּ הָפֹר וַיְהִיָּה יִסְלַח־לָהּ:
וְאִם בְּפִלָּא יִבְטִיל יִתְחַזֵּן בְּעֵדָהּ בְּיוֹמָא
דְּשְׁמַע. כָּל אִפְקוֹת שְׁפּוֹתָהּ לְנִדְרָהּ.
וְלִאִסָּר נַפְשָׁהּ לֹא יְקוּמוּן: בְּעֵדָהּ בְּפִלָּתָהּ.
וּמִן קָדָם יִי־שְׁתַּבֵּיךְ לָהּ: וְאִן פֶּסַח
דָּאךְ בְּעֵדָהּ פִּי יוֹם סָמַע בָּהּ. פֶּקֶד מֵא
כְּרִג מִן שְׁפָתֶיהָ. מִן נִדְוֹרָהּ וְעִקְדָּתָהּ גִּיר
תִּאֲבֹת. וְכִמָּא פֶּסַח בְּעֵדָהּ. פִּאֲדָה
יִגְפֹר דָּהּ: כָּל־נִדְרֵי וְכָל־שְׁבָעַת אֲפֹר
לְעֲנַת נַפְשָׁהּ אִישָׁהּ יְקִימוּן וְאִישָׁהּ יִפְרִנוּ:
כָּל נִדְרָהּ. וְכָל קִיּוֹמָת אֲפֹר לְסִגְפָּא נַפְשָׁהּ.
בְּעֵדָהּ יְקִימוּן וּבְעֵדָהּ יִבְטִילָנוּ: כִּדָּאךְ
כָּל נִדְרָהּ. וְכָל יָמִין בְּעִקֵּד דְּעִדָּב אֲנַפְסָהּ.
בְּעֵדָהּ יִתְבַּת דָּאךְ וּבְעֵדָהּ יִבְטִילָהּ:
וְאִסִּיָּה־נִיָּא יִחְרִישׁ לָהּ אִישָׁהּ בְּיוֹם אֲדִי־

יֹם וְהַקִּים אֶת־כִּדְנֻדְיָהּ אוֹ אֶת־כִּדְרִי אֶסְרֶיהָ אֲשֶׁר עָלְיָה הַקִּים אֹתָם כִּי־הִחְרַשׁ לָהּ בַּיּוֹם שָׁמְעוּ: וְאִם מִשְׁתַּק יִשְׁתַּקְּדָה בַּעֲדָה מִיּוֹם לַיּוֹם. וַיִּקְיִים יְתָ כִּדְנֻדְיָהּ. אוֹ יְתָ כִּדְרִי אֶסְרֶיהָ דַּעֲלָה. קָיִים יְתָהוּן. אֲרִי שְׁתִּיק לָהּ בַּיּוֹמָא דְשָׁמַע: וְאִם אִמְסַךְ עֲנָהּ מִן יוֹם אֶי יוֹם. פֶּקֶד תִּכְתֹּם גַּמִּיעַ נִדְוָרָהּ. וְעֻקּוֹרָהּ אֲדִי עֲלִיָּה תִכְתֹּם. לֹמָא אִמְסַךְ עֲנָהּ. פִּי יוֹם סַמַּע בִּדְאֵךְ: וְאִסְרֶיהָ פִּרְאֹתָם אַחֲרֵי שָׁמְעוּ וְנִשְׁאֹתֵי עֲנָהּ: וְאִם בְּטִילָא יִבְטִיל. יְתָהוּן בְּתֵר דְשָׁמַע. וַיִּקְבִּיל יְתָ חֻזְבָּה: וְאִם פֶּסֶךְ דְאֵךְ בַּעַד מָא סַמַּע בָּהּ. פֶּקֶד חִמַּל וּזְרָהּ: אֲלֵה הַחֲקִים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ בֵּין־אָב דְּבִתּוֹ בְּנַעֲרֶיהָ בֵּית אֲבִיהָ: אֲלֵין קִמְיָא. דְּפִקִּיר יִי יְתָ מֹשֶׁה. בֵּין גּוֹבְרָא לְאֶתְתִּיהָ. בֵּין אָבָא דְּבִרְתִּיהָ. בְּרִבִּיּוֹתָהּ בֵּית אֲבוּהָ: הִדָּה אֲרִסוּם. אֲדִי אִמַּר אֵלֶּה בָּהּ מוֹסִי. פִּי מָא בֵּין אֲרִגֵּל וּזְנֻתָהּ דְאִמָּא^ט. וְפִי מָא בֵּין אָבִי וְאֲבִנָתָהּ. פִּי חָא צִבְאִיהָ וְהִי פִי מִנְזֻלָּה: פ

ב וַיִּדְבֹּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: וּמִלִּיד יִי עִם מֹשֶׁה דְּמִימַר: תָּם כֹּלָם אֵלֶּה מוֹסִי תִכְרִימָא: נָקָם נִקְמַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֵת הַמִּדְיָנִים אַחֲרֵי תֹאסַף אֶל־עַמִּיךָ: אֶת־פָּרַע. פּוֹרְעָנוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. מִן מִדְיָנָא. בְּתֵר בֵּן תִּתְכַּנֵּישׁ דַּעֲמָךְ: אֲנַתְקָם נִקְמָה בְּנֵי אִסְרָאִיל. מִן אִמְדִּיאֲנִין. בַּעַד דְאֵךְ תִּנְצֹם אֲדִי קוֹמֵךְ: וַיִּדְבֹּר מֹשֶׁה אֶל־הָעָם לֵאמֹר הִחְלְצוּ מֵאִתְכֶּם אֲנָשִׁים לְצַבָּא וַיְהִי עַל־מִדְיָן לְתֵת נִקְמַת־יְהוָה בְּמִדְיָן: וּמִלִּיד מֹשֶׁה עִם עַמָּא דְּמִימַר. זְרִיזוּ מִנְכֹּן. גּוֹבְרִין דְּחִילָא. וַיְהִי עַל מִדְיָן. לְמַתָּן פּוֹרְעָנוֹת דִּין עַמִּיךָ דִּי בְּמִדְיָן: פִּכְלָם מוֹסִי קוֹמָה קִאִילָא. גִּרְדוּ מִנְכֶּם. רִגְאָא לֹאגִישׁ. יִגְזוּ אֶי מִדְיָן. לִיחַל נִקְמָה אֵלֶּה בָּהֶם: אֲלֵךְ לְמִטָּה אֲלֵךְ לְמִטָּה כָּל מִטּוֹת יִשְׂרָאֵל תִּשְׁדָּחוּ לְצַבָּא: אֲלֵפָא לְשִׁבְטָא. אֲלֵפָא לְשִׁבְטָא. לְכָל שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל. תִּשְׁדָּחוּן

לְחִילָא: אֵף מִן כָּל סַבַּט. מִן אִסְבָּאטְבִּי אִסְרָאִיל. תִּכְעֲתוּ בָּהֶם לֹאגְזוּ: וַיִּמְסְרוּ מֵאֲדָפֵי יִשְׂרָאֵל אֲלֵךְ לְמִטָּה שְׁנֵים־עָשָׂר אֲלֵךְ חֲרוֹצֵי צַבָּא: וְאֶת־בָּחֲרוֹ מֵאֲדָפֵי יִשְׂרָאֵל. אֲלֵפָא לְשִׁבְטָא. תִּרִי עֲשֵׂר אֲלֵפִין מִזְרֵי חִילָא: פִּאנְמָאוּ^ט מִן אֲוֶף בְּנֵי אִסְרָאִיל. אֵף מִן כָּל סַבַּט. פִּצְאָרוֹ אֶתְנִי עֲשֵׂר אֵף מִגִּרְדִּין לֹאגְזוּ: וַיִּשְׁלַח אֹתָם מֹשֶׁה אֲלֵךְ לְמִטָּה לְצַבָּא אֹתָם וְאֶת־פִּינְחָס בֶּן־אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן לְצַבָּא וְכִדְרֵי הַקֹּדֶשׁ וְחֻצְצֹרוֹת הַתְּרוּעָה בִּידּוֹ: וְשִׁלַּח יְתָהוּן מֹשֶׁה. אֲפָא לְשִׁבְטָא לְחִילָא. יְתָהוּן. וַיִּתְּ פִּינְחָס. בֶּר אֶלְעָזָר כֹּהֵנָא לְחִילָא. וּמֵאֲנִי קוֹדֶשָׁא. וְחֻצְצֹרֹת יִכְבְּתָא בִּידֵיהּ: פִּכְעַת בָּהֶם מוֹסִי. וּבְפִינְחָס אֲבִן אֶעֱזָר אֲמָאם לֹאגְזוּ. וְאֲנִיָּה אֶקְדָם. וְאֲבוּאק אֶתְגִּלִּיב פִּי יִדָּה: וַיִּצְבָּאוּ עַל־מִדְיָן כֹּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶ�ה וַיְהִרְגוּ כָּל־זָכָר: וְאֶת־חַיִּילוֹ עַל מִדְיָן. כֹּמָא דְּפִקִּיר יִי יְתָ מֹשֶׁה. וְקִטְלוּ כָּל דְּכּוֹרָא: פִּגְזוּ אֶי מִדְיָן. כֹּמָא אִמַּר אֵלֶּה מוֹסִי. וְקִטְלוּ כָּל דְּכָר: וְאֶת־מַלְכֵי מִדְיָן הִרְגוּ עַל־חַלְלֵיהֶם אֶת־אֹי וְאֶת־רָקָם וְאֶת־צוֹר וְאֶת־חוּר וְאֶת־רַבְעַת חֲמִשַּׁת מַלְכֵי מִדְיָן וְאֵת בִּלְעָם בֶּן־בְּעוֹר הִרְגוּ בְּחֶרֶב: וַיִּתְּ מַלְכֵי מִדְיָן קִטְלוּ עַל קִטְלֵיהוֹן. יְתָ אֹי וַיִּתְּ רָקָם וַיִּתְּ צוֹר וַיִּתְּ חוּר וַיִּתְּ רַבְעַת. חֲמִשָּׁא מַלְכֵי מִדְיָן. וַיִּתְּ בִּלְעָם בֶּר בְּעוֹר. קִטְלוּ בְּחֶרֶב: וְקִטְלוּ כִמְסָה מִדּוֹךְ מִדְיָן מֵעַ קִתְּלָאֲהֶם. אֹי וְרָקָם וְצוֹר וְחוּר וְרַבְעַת. וְאִיצָא בִלְעָם אֲבִן בְּעוֹר. קִתְּלוּהּ בְּאִסְיָף: וַיִּשְׁבּוּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־נָשֵׁי מִדְיָן וְאֶת־טַפָּם וְאֵת כָּל־בְּהֵמָתָם וְאֶת־כָּל־מִקְנֵיהֶם וְאֶת־כִּדְנֻדְיָהּ בָּזְזוּ: וַיִּשְׁבּוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. יְתָ נָשִׁי מִדְיָן וַיִּתְּ טַפְּהוֹן. וַיִּתְּ כָּל בְּעִירָהוֹן וַיִּתְּ כָּל גִּיתִיהוֹן. וַיִּתְּ כָּל נִכְסֵיהוֹן בָּזְזוּ: וְסָבָא בְּנֵי אִסְרָאִיל. נָסָא מִדְיָן וְאִטְפָּאֲהֶם. וְגַמִּיעַ בְּהַאִימָהֶם וּמוֹאשִׁיהֶם. וְאֶת־אֹתָהֶם^ט גִּנְמוּ: וְאֶת־כָּל־עֲרֵיהֶם בְּמוֹשְׁבָתָם וְאֶת־כָּל־טִירָתָם שָׁרְפוּ בָּאֵשׁ: וַיִּתְּ כָּל קְרוֹיָהוֹן בְּמוֹתֵי בְּנֵיהוֹן. וַיִּתְּ

כָּל בֵּית סִגְתָּהוֹן. אוֹקִידוּ בְּנוֹרָא : וגְּמִיעַ קְרָאָהֶם. מִן מִסְכָּנָהֶם וּקְצוֹרָהֶם .
אֲחֲרָקוּהָ בְּאֵנָר : וַיִּקְחוּ אֶת־כִּדְי־הַשִּׁלָּד וְאֶת כָּל־הַמִּלְקוֹחַ בְּאֶדָם וּבִבְהֵמָה :
וּשְׁבוּ יָת כָּל עֲרָאָה . וְיָת כָּל דְּבִרְתָּא .
בְּאִנְשָׁא וּבִבְעִירָא : וְאֶכְדוּ גְמִיעַ אֶסְלַב וְאִפִּי . מִן אֵנָס וְאִבְהָאִים : וַיָּבֹאוּ אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַדְעוֹר הַכֹּהֵן וְאֶל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־הַשִּׁבְי וְאֶת־הַמִּלְקוֹחַ וְאֶת־הַשִּׁלָּד אֶל־הַמַּחֲנֶה אֶל־עֲרֵבֶת מוֹאָב אֲשֶׁר עַל־יַרְדֵּן יַרְחוֹ : וְאִיתִיאוּ . לֹות מֹשֶׁה וְלֹות אֲדְעוֹר בְּהֵנָּה וְלֹות בְּנִשְׁתָּא רַבְּנֵי יִשְׂרָאֵל . יָת שְׂבִיא וְיָת דְּבִרְתָּא . וְיָת עֲדָאָה לְמִשְׁרִיתָא . לְמִשְׁרִיא דְּמוֹאָב . דְּעַל יַרְדֵּנָּה דִּירִיחוֹ :
וְגֵאוּ אִי מוֹסִי . וְאִי אֲעוֹר אֲמָאָם וְגִמְאָהֶם בְּנֵי אֶסְרָאִיל . בְּאֶסְבִּי וְאִפִּי וְאִנְהָב אִי אַעֲסֹכֵר . אִי בִידָאֵת מוֹאָב . אֶתִּי עֲדִי אֲרֹדֵן יִרְיָהֶם : ס . וַיֵּצְאוּ מֹשֶׁה וְאַדְעוֹר הַכֹּהֵן וְכָל־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל הָעֵדָה לְקִרְאָתָם אֶל־מַחֲוִין לְמַחֲנֶה : וְנִפְקוּ . מֹשֶׁה וְאַדְעוֹר בְּהֵנָּה . וְכָל רַבְּרֵי בְּנִשְׁתָּא לְקִדְמוֹתָהוֹן . לְמִפְרָא לְמִשְׁרִיתָא : פְּכֻרָג מוֹסִי וְאֲעוֹר אֲמָאָם . וְסֹאִיר אֲשֶׁרֶאֱפֵּי אֲגִמְאָהֶם . אִי כֹאֲרָג אַעֲסֹכֵר : וַיִּקְצֹף מֹשֶׁה עַל פְּקוּדֵי הַחֵיד שְׂרֵי הָאֱלֹפִים וְשְׂרֵי הַמַּאֲוֹת הַבָּאִים מִצִּבְא הַמִּלְחָמָה : וְרִגְזוּ מֹשֶׁה . עַל דְּמִמְנֵן עַל חֵידָא . רַבְּנֵי אֱלֹפִי וְרַבְּנֵי מֵאוֹתָא . דִּיאֲתוּ מַחִיל קִרְבָּא : פִּסְכֵּט מוֹסִי . עַל־י אֲמוּוֹכְלִין בְּאִנְשֵׁי . רוֹיסָא אֲאוּף וְרוֹיסָא אֲמִיין . אֲגֵאִיין מִן אַחֲרָב יי : וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם מֹשֶׁה הַחִייתֶם כִּדְנִקְבָּה : וַאֲמַר לְהוֹן מֹשֶׁה . הַקִּימְתוֹן כִּד נִזְקָבָא : פִּקְלָלֶהֶם מוֹסִי . הֵל אֶסְתַּבְּקִיתֶם כָּל אֲנָתִי : הֵן הֵנָּה הָיוּ רַבְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּרַבֵּר בְּלָעִם לְמִסְרֵמַעַל בִּיהוָה עַל־דְּבִרְפִּעוֹר וְתָתִי הַמִּנְפָּה בְּעֲדַת יְהוָה : הָא אֲנִין . הוֹאָה רַבְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּעִיצַת בְּלָעִם . לְשִׁקְרָא שִׁקְרָקָדִם יי . עַל עֵיסֶק פִּעוֹר . וְהוֹת מַחְתָּא בְּכִנְשָׁתָא דִּיִּי : אֲדִים הֵן יי כֹּאֲנֵן רַבְּנֵי אֶסְרָאִיל בְּסוֹד בְּלָעִם . הֵתָּא אוֹקִיעוּ
בג (כתר תורה)

נִכְתָּא בִּאֲדָה יי בסבב פִּעוֹר . פַּחַל אוֹבָא בְּגִמְאָהֶם אֵלֶּה : וְעֵתָּה הֲרִגוּ כָּל־זָכָר בַּטָּף וְכָל־אִשָּׁה יָדְעַת אִישׁ לְמִשְׁכָּב זָכָר הֲרִגוּ : וּבָעֵן . קְטוּלוֹ כִּד דְּכוּרָא בְּטַפְלָא . וְכָל אֶתְתָּא . דִּידְעַת גִּבֵּר . לְמִשְׁכָּבֵי דְּכוּרָא קְטוּלוֹ : וְאֵן . אֶקְתְּלוּ כָּל דָּכָר מִן אֲטַפֵּא . וְכָל אֲמִרָאָה . קִד עֲרַפְתָּ מִצִּאֲגָעָה אֲרָגָא אֶקְתְּלוּהָ : וְכָל הַטָּף בְּנָשִׁים אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּ מִשְׁכָּב זָכָר הֲחִיו לָכֶם : וְכָל טַפְלָא בְּנָשִׁיא . דִּלֹּא יָדְעָא מִשְׁכָּבֵי דְּכוּרָא . מִיָּמּוֹדִכּוֹן : וְסֹאִיר אֲטַפֵּא אֲנִסָּא . אִדִּי לִם יַעֲרַפֵּן מִצִּאֲגָעָה אֲרָגָא . אֶסְתַּבְּקוּהוֹן לָכֶם : וְאַתֶּם חָנוּ מַחֲוִין לְמַחֲנֶה שְׁבַעַת יָמִים כָּל הָרָג נֶפֶשׁ וְכָל אֲנִיעַ בְּחִלָּל תִּתְחַטְּאוּ בְּיוֹם הַשְּׁלִישִׁי וּבְיוֹם הַשְּׁבִיעִי אֶתְסוּ שְׂבִיבֵיכֶם : וְאַתּוֹן שְׂרוּ מִפְּרָא לְמִשְׁרִיתָא שְׁבַעַת יָמִין . כִּד דְּקַטְל נֶפֶשָׁא . וְכָל דְּקָרַב בְּקִטְלָא . תִּדּוֹן עֲלוּהִי . בְּיוֹמָא תְּלִיתָאָה וּבְיוֹמָא שְׁבִיעָאָה . אֶתּוֹן וְשְׂבִיכּוֹן : וְאַנְתֶּם . פֹּאֲנוּלוֹ כֹּאֲרָג אַעֲסֹכֵר סְבַעָה אִיִּיאִם . כָּל מִן קֵתֵד נֶפֶסָא . וְכָל מִן דְּנָא בְּקִתִּיד . תִּתְדַכּוּ פִי אִיוֹם אֶתְאֵת וּפִי אִיוֹם אֶסְאֲבַע . אֲנָתֶם וְסִבִּיכֶם : וְכָל־בִּגְד וְכָל־כִּדְי־עוֹר וְכָל־מִעֲשֵׂה עֵזִים וְכָל־כִּדְי־עֵץ תִּתְחַטְּאוּ : וְכָל דְּבוּשׁ וְכָל מֵאֲוָה דְּמִשְׁךְ . וְכָל עוֹבֵד דְּמַעֲזִי וְכָל מֵאֵן דָּאֵע . תִּדּוֹן עֲלוּהִי : וְכָל תוֹב וְאִנְיָה מִן גְּלוּד . מַעֲמוֹד מִן מַרְעוֹא וְאִנְיָה כְּשֵׁב . תִּדְכּוּה : ס . וַיֹּאמֶר אֲדְעוֹר הַכֹּהֵן אֶל־אֲנָשֵׁי הַצִּבָּא הַבָּאִים לְמִלְחָמָה זֹאת חֻקַּת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה : וַאֲמַר אֲדְעוֹר בְּהֵנָּה לְגוֹבְרֵי חֵידָא . דִּיאֲתוּ לְקִרְבָּא . דִּיא גְּזִירַת אוֹרִיתָא . דְּפִקִּיד יי יִתְמִשָּׁה : תֶּם קֵא אֲעוֹר אֲמָאָם לְאֲרָגָא אֲגִזָּאָה . אֲגֵאִיין מִן אַחֲרָב יי . הֵדָּא רִסִּם אֲשִׁרִיעָה . אֶתִּי אֲמַר אֵלֶּה בְּהָא מוֹסִי : אֶךְ אֶת־הַזֹּהָב וְאֶת־הַכֶּסֶף אֶת־הַנֶּחֱשֶׁת אֶת־הַבְּרֹזֶל אֶת־הַבַּדִּיל וְאֶת־הָעֹפֶרֶת : בְּרִסִּית דְּהָבָא וְיָת כְּסָפָא . יָת נְחֹשְׁאִית בְּרֹזָא . יָת עֲבָצָא יי אֲבָצָא וְיָת אֲבָרָא : אֲמָא אֲדָהָב וְאֲפָצָה . וְאַנְתָּאִם וְאַחֲדִיד .
ואלקלעי

ואקדעו ואסרבו: כִּדְבַר אֲשֶׁר יִבֹּא בְּאֵשׁ
תַּעֲבִירוּ בָּאֵשׁ וְטָהַר אִךְ בְּמִי נָדָה יִתְחַמֵּא
וְכָל אֲשֶׁר לֹא יִבֹּא בָּאֵשׁ תַּעֲבִירוּ בַּמַּיִם:
כָּל מִדְּעָם דִּמְתַּעַל בְּנוֹרָא. תַּעֲבִירוּנִיה
בְּנוֹרָא וַיִּדְכִּי. בָּרַם. בְּמִי אֲדִיּוֹתָא יִתְדִי.
וְכָל דְּלֹא מִתַּעַל. בְּנוֹרָא תַּעֲבִירוּנִיה
בְּמִיָּא: פֻּכַל שִׁי יִמְכֵּן אֵן יִדְכַּל פִּי אֲנֹר^(ט).
אֲמַרוּה בִּאֲנֹר וַיִּטָּהַר. וַאֲיִצָּא יִדְכָּא בִּמָּא
אֲנִצָּח^(ט). וְכָל מָא לֹם יִדְכַּל. פִּי אֲנֹר
אֲמַרוּה בִּאֲמָא: וּבְכַסְתֶּם בְּגִדֵיכֶם בַּיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי וְטָהַרְתֶּם וְאַחֲרֵי תִבְאוּ אֶל־הַמִּחְנֶה:
וְתַחֲוֹרוּן לְבוּשֵׁיכֶן. בַּיּוֹמָא שְׁבִיעָא
וְתִדְכֹּן. וְכִתְרָן כֵּן תִּיעֲלוּן לְמִשְׁרִיתָא:
וְאִגְסְלוּ תִיאֲבֹכֶם. פִּי אִיוֹם אִסְאֲבַע וְאִטָּהֲרוּ.

ובעד דאך תדלוואי אעסכר: ם

ב ד ו י א מ ר י ה ו ה א ל י מ ש ה ל א מ ר: ו א מ ר י י
ל מ ש ה ל מ י מ ר: פ ק א א ל ה ל מ ו ס י ק א י ל א:
ש א א ת ר א ש מ ל ק ו ת ה ש ב י ב א ד מ
ו ב ב ח מ ה א ת ה ו א ל ע ו ר ה כ ה ו ו ר א ש י א ב ו ת
ה ע ד ה: ק ב י ל י ת ח ו ש ב נ ד ב ר ת ש ב י א.
ב א נ ש א ו ב ב ע י ר א א ת ו א ל ע ו ר כ ה נ א.
ו ר י ש י א ב ה ת כ נ ש ת א: א ר פ ע ג מ ל ה י מ א
פ י א ס ב י מ נ א נ א ס ו א ב ה א י מ א נ ת ו א ע ו ר
א א מ א מ. ו ר ו י ס א א ב א א ג מ א ע ה: ו ח צ י ת
א ת ה מ ל ק ו ת ב י נ ת פ ש י ה מ ל ח מ ה ה י צ א י מ
ל צ ב א ו ב י נ כ ל ה ע ד ה: ו ת פ ל י ג י ת ד ב ר ת א
ב י נ ג ו ב ר י מ ג י ח י ק ר ב א. ה נ פ ק ו ל ח י ד א.
ו ב י נ כ ד כ נ ש ת א: ו א ק ס ס ד א כ. ב י נ א ה ל
א ח ר ב. א ד י נ כ ר ג ו ל א ג ז ו. ו ב י נ ס א י ר
א ג מ א ע ה: ו ה ר מ ת מ כ ס ל י ה ו ה מ א ת א נ ש י
ה מ ד ח מ ה ה י צ א י מ ל צ ב א א ה ד נ פ ש מ ח מ ש
ה מ א ו ת מ נ ה א ד מ ו מ נ ה ב ק ר ו מ נ ה ח מ ר י מ
ו מ נ ה צ א נ: ו ת פ ר י ש נ ס י ב א ק ד מ י י. מ נ
ג ו ב ר י מ ג י ח י ק ר ב א. ה נ פ ק ו ל ח י ד א. ח ד א
נ פ ש א. מ ח מ י ש מ א ה. מ נ א נ ש א ו מ נ ת ו ר י.
ו מ נ ח מ ר י ו מ נ ע נ א: ו א ר פ ע מ כ ס א ל ד ה.
מ נ א ה ל א ח ר ב א כ א ר ג י נ ל א ג ז ו. ר א ס א
ו א ח ד א. מ נ כ ל כ מ ס מ א י ה. מ נ א נ א ס
ו א ב ק ר. ו א ח מ י ר ו א ג נ מ: מ מ ח צ י ת מ ת ק ק ו
ו נ ת ת ה ל א ל ע ו ר ה כ ה ו ת ר ו מ ת י ה ו ה:

מפלגותהון תסבון. ותתין (כ"י) ותתנן).
לאלעזר כהנא אפרשותא קדם יי: כדו
דאך מן קסמהם רפיעה לדה. וארפעו
דאך לאעזר אאמאם יי: ומפחצת בני
ישראל תקח אחר ואחז מן החמשים מן
האדם מן הבקר מן החמרים ומן הצאן
מכדה בהמה ונתתה אתם ללויים שמרי
משמרת משכן יהוה: ומפלגות בני
ישראל. תסב חר דאתחד (כ"י) דיתחד
מן חמשים. מן אנשא מן תורי. מן חמרי
ומן ענא מפל בעירא. ותתין יתהון ללויאי.
נמרי. מטרת משכנא דיי: וכד מן קסם
בני אסראיד. ואחדא מן כמסין יי. מן
אנאם ואבקר. ואחמיר ואגנס וסאיר
אבהאים. וארפע דאך אי אליואניין. חאפצי
מחפץ מסכן אדה: ויעש משה ואלעזר
הכהן כאשר צוה יהוה את משה: ועבר
משה. ואלעזר כהנא. כמא דפקיד יי ית
משה: פצנע מוס. ואעזר אאמאם. כמא
אמר אלה מוס: ויהי המלקוח יתר הכוז
אשר בזוז עם הצבא צאן שש מאות
אלף ושבעים אלף וחמשת אלפים:
והות דברתא. שאר בזא. דבזוז עמא
הנפקו לחידא. ענא. שית מאה ושבעין
וחמשה אלפין: וכאן אפי. גמדה אגנימה.
אתי גממה אקום אגזאה. ערד אגנס. סת
מאיה אף. וכמסה וסבעין אפא: ובקר
שנים ושבעים אלף: ותורי. שבעין ותריין
אלפין: וערד אבקר. אתנין וסבעין אפא:
וחמרים אחד וששים אלף: וחמרי. שתין
וחד אלפין: וערד אחמיר. ואחד וסתין
אפא: ונפש אדם מן הנשים אשר לא
ידעו משכב זכר כד נפש שנים ושלושים
אלף: ונפשא דאנשא. מן נשיא. דלא
ידעא משכבי דכורא. כד נפש תא. תלתין
ותריין אלפין: ומן אנאם. מן אנסא. אתי
דס יערפן מצאגעה ארגא. אתנין ותלתין
אפא: ותהי המחצה חלק היצאים בצבא
מספר הצאן שלש מאות אלף ושלושים
אלף ושבעת אלפים וחמש מאות:

והות פלגותא. חוקק גובריא הנפקו
 לחילא. מנין ענא. תלת מאה
 ותלתין. ושבעא אלפין וחמיש מאה:
 פכאן נצף דאך. והו נציב אדי
 כרגו לאגזו. עדר אנגם. תלאת מאה אף.
 וסבעה ותלאתין אפא וכמס מאיה:
 ויהי הפכס ליהוה מן הצאן שש מאות
 חמש ושבעים: והוה נסיבא קדם יי מן
 ענא. שית מאה ושבעין וחמיש: פכאן
 עדר אמכס לדה מן אנגם. סת מאיה
 וכמסה. וסבעין ראסא: והבקר ששה
 ושלישים אדף ומכסם ליהוה שנים
 ושבעים: ותורי. תלתין ושתא אלפין.
 ונסיבהון קדם יי שבעין ותריין: ואד
 אבקר סתה ותלאתין אפא כ). פמכסהם
 לדה אתנין וסבעין: וחמרים שלישים אדף
 וחמש מאות ומכסם ליהוה אחד וששים:
 וחמרי. תלתין אלפין וחמיש מאה.
 ונסיבהון קדם יי שתין וחד: ואד אחמיר.
 תלאתין אפא וכמס מאיה. פמכסהם
 לדה ואחד וסתין: ונפש אדם ששה
 עשר אדף ומכסם ליהוה שנים ושלישים
 נפש: ונפשא דאנשא. שתת עשר
 אלפין. ונסיבהון קדם יי. תלתין ותריין
 נפשן: ואד נפוס אנאס. סתה עשר
 אפא. פמכסהם לדה. אתנין ותלאתין
 נפסא: ויתן משה את מכס תרומת יהוה
 לאדעזר הפהן באשר צנה יהוה את
 משה: ויהב משה. ית נסיב אפרשותא
 קדם יי. לאדעזר פהנא. כמא דפקיד יי
 ית משה: פרפע מוס. אמכס אמרפוע
 לדה. ארי אעזר אאמאם. כמא אמרה
 אלה: וממחצית בני ישראל אשר חצה
 משה מן האנשים הצבאים: ומפלגות
 בני ישראל. דפלג משה. מן גובריא
 הנפקו לחילא: ועדר קסם בני אסראיל.
 אדי קסם מוס. מן אקום אגזאה: ונתה
 מחצת העדה מן הצאן שלש מאות אדף
 ושלישים אדף שבעת אלפים וחמש
 מאות: והות. פלגות בגשתא מן ענא.

תלת מאה ותלתין. ושבעא אלפין וחמיש
 מאה: פכאן דאך מן אנגם. תלאת מאה
 אף. וסבעה ותלאתין אפא וכמס מאיה:
 ובקר ששה ושלישים אדף: ותורי. תלתין
 ושתא אלפין: ומן אבקר. סתה ותלאתין
 אפא: וחמרים שלישים אדף וחמש
 מאות: וחמרי. תלתין אלפין וחמיש מאה:
 ומן אחמיר. תלאתין אפא וכמס מאיה:
 ונפש אדם ששה עשר אדף: ונפשא
 דאנשא. שתת עשר אלפין: ומן נפוס
 אנאס. סתה עשר אפא: ויקח משה
 ממחצת בני ישראל את ההאזו אחד מן
 החמשים מן האדם ומן ההבהמה ויתן
 אתם ללוים שמרי משמרת משכן יהוה
 באשר צנה יהוה את משה: ונסיב משה
 מפלגות בני ישראל. ית דאתחד חד
 מן חמשין. מן אנשא ומן בעירא. ויהב
 יתהון לדיואי. נמרי מטרת משכנא דיי.
 כמא דפקיד יי ית משה: פאכד מוס
 מן דאך. ואחדא מן כל כמסין. מן אנאס
 ולבהאים. ורפעהא א" אדיואניין. האפצי
 מחפין מסכן אלה. כמא אמרה: ויקרבו
 אל משה הפקדים אשר לאדפי הצבא
 שרי האדפים ושרי המאות: וקריבו
 לות משה. דממונן על אדפי חילא. רבני
 אדפי ורבני מאותא: פתקדם א" מוס.
 אמוכלין באוף אניש. רויסא אאוף ורויסא
 אמיין: ויאמרו אל משה עבדך נשאו
 את ראש אנשי המלחמה אשר בידנו
 ולא נפקד ממנו איש: ואמרו למשה.
 עבדך קבילו. ית חושבן. גוברי מניחי
 קרבא דעמנא. ולא שגא מננא אנש:
 פקאולמוס. אן עבדך רפעו. גמדה אהל
 אחרב אדין מענא. כ) ולם יפתקד מנא
 רגל: ונקרב את קרבן יהוה איש אשר
 מצא כלי זהב אצערדה וצמיד טבעת
 עגיל וכומז לכפר עד נפשתינו לפני
 יהוה: וקריבנא ית קורבנא דיי. גבר
 דאשכח מאן דדהב שירין ושכין. עזקן
 קדשין ומחוך. לכפרא על נפשתינא קדם

י' : וקר קרבנא קרבאן אלה. אי רגל
מנא וגר אניה דהב מן דמלג וסואר.
וחדקה ותרבי וחקאב ^(כ). לנסתגפר ען
נפוסנא בין ידי אלה : ויקח משה ואֵלֶעֶזֶר
הַכֹּהֵן אֶת־הַזֹּהָב מֵאֲתָם כָּל כְּלֵי מַעֲשֵׂה:
וְנָסִיב מִשֶּׁה. וְאֶלֶעֶזֶר כֹּהֵנָא. יֵת דִּהָבָא
מִנְהוֹן. כָּל מֵאן דְּעוֹבְדָא : פִּקְבִין מוֹסִי
וְאֶעֶזֶר אַמָּאם. דִּאֵךְ אֲדַהֵב מִנְהֵם. כָּל
אֲנִיָּה מִצְוֹנָה ^(כ) : וַיְהִי וַפְּדִיָּהֵב הַתְּרוּמָה
אֲשֶׁר הָרִימוּ לַיהוָה שֵׁשֶׁה עָשָׂר אֶלֶף
שֶׁבַע־מֵאוֹת וְחֲמִשִּׁים שֶׁקֶל מֵאֵת שְׂרֵי
הָאֱלֹפִים וּמֵאֵת שְׂרֵי הַמֵּאוֹת : וְהָיָה כָּל
דֶּהֱב אֲפֻרָּשׁוֹתָא. דְּאֲפֻרִּישׁוֹקְדָם י'. שֶׁתֵּת
עָשָׂר אֲלֶפֶין. שֶׁבַע מֵאָה וְחֲמִשִּׁין סָלְעִין.
מִן רַבְּנֵי אֲלֶפֶי. וּמִן רַבְּנֵי מֵאוֹתָא : פִּכָּאן
גִּמִּיע דֶּהֱב אֲרַפִּיעָה. אֲדִי רַפְּעוּ לָלֶה.
סִתָּה עָשָׂר אַפָּא. וּסְבַע מֵאִיָּה וּכְמִסִּין
מִתְקָא. מִן רוּסָא אַוּף. וּמִן רוּסָא אֲמִיָּין :
וְאֲנִשִּׁי הַצָּבָא פְּזוּזוּ אִישׁ לִזְ : גּוֹבְרִין דְּחִילָא.
פְּזוּ גִבֵּר לְנַפְשִׁיָּה : אַמָּא סֵאִיר אַהֵל אֲנֹן.
פִּמָּא גִנְמוּזָה פִּכָּל וְאַחֵר כָּאן לֶה ^(כ) :
וַיִּקַּח מִשֶּׁה וְאֶלֶעֶזֶר הַכֹּהֵן אֶת־הַזֹּהָב מֵאֵת
שְׂרֵי הָאֱלֹפִים וְהַמֵּאוֹת וַיָּבֹאוּ אֹתוֹ אֶל־
אַהֵל מוֹעֵד וּבְרֹן דְּבִנְי־יִשְׂרָאֵל לְפָנֵי יְהוָה:
וְנָסִיב מִשֶּׁה. וְאֶלֶעֶזֶר כֹּהֵנָא יֵת דִּהָבָא.
מִן רַבְּנֵי אֲלֶפֶי וּמֵאוֹתָא. וְאִיתִּיאוּ יִתִּיָּה
לְמִשְׁכַּן זְמָנָא. דְּוִכְרָנָא לְבִנְי־יִשְׂרָאֵל קֳדָם
י' : וְלִמָּא אֲבָד מוֹסִי. וְאֶעֶזֶר אַמָּאם
אֲדַהֵב. מִן רוּסָא אַוּף וְאֲמִיָּין. פִּאֲתוּ בֵּה
אִי כָּבֵא אֲמַחְצֵר. דְּכֵרָא לְבִנְי־אִסְרָאִיל
בֵּין יְדֵי אֱלֹהִי :

פ

ג' וּמִקְנֵהוֹרֵב הָיָה לְבִנְי־רָאוּבֵן וּלְבִנְי־גֵר
עֲצוּם מְאֹד וַיֵּרְאוּ אֶת־אֶרֶץ יִעֶזֶר וְאֶת־
אֶרֶץ גִּלְעָד וְהָיָה הַמָּקוֹם מָקוֹם מְקַנָּה :
וּבְעִיר סָנִי. הָיָה. לְבִנְי־רָאוּבֵן. וּלְבִנְי־גֵר
תִּמְקִיף דְּחֻדָּא. וְחֹזוּ. יֵת אֶרֶץ יִעֶזֶר וְיֵת
אֶרֶץ גִּלְעָד. וְהָאֵתְרָא אֲתֵר פֶּשֶׁר לְבֵית
בְּעִיר : וּמֵאִשִּׁיָּה כְּתִירָה. כֵּאֲנֵת לְבִנְי־
רָאוּבֵן. וּלְבִנְי־גֵר עֲצִימָה גְּדָא. פִּרְאוּ בְּלֹד
יִעֶזֶר וּבְלֹד גֵּרָשׁ. וְאֲדָא בֵּה מוֹצֵעַ מֵאִשִּׁיָּה :

וַיָּבֹאוּ בְּנֵי־גֵר וּבְנֵי רָאוּבֵן וַיֹּאמְרוּ אֶל־
מֹשֶׁה וְאֶל־אֶלֶעֶזֶר הַכֹּהֵן וְאֶל־נְשֵׁי־אֵי הָעֵדָה
לֵאמֹר : וְאֹתוֹ בְּנֵי גֵר וּבְנֵי רָאוּבֵן. וַיֹּאמְרוּ
לְמֹשֶׁה וְלְאֶלֶעֶזֶר כֹּהֵנָא. וְלְרַבְּרֵי כְּנִשְׁתָּא
לְמִימֵר : פִּגְאוּ בְּנֵי גֵר וּבְנֵי רָאוּבֵן. וְקָאוּ
לְמוֹסִי וְאֶעֶזֶר אַמָּאם. וְאִשְׂרָאֵל אֲנִמָּאָה
קֵאִילִין : עֲטֻרוֹת וְדִיבֹן וְיִעֶזֶר וְנִמְרָה
וְחִשְׁבֹּן וְאֶלֶעֶזֶר וְשֶׁבַם וְנָבו וְכַעֲזָן : עֲטֻרוֹת
וְדִיבֹן וְיִעֶזֶר וְנִמְרָה. וְחִשְׁבֹּן וְאֶלֶעֶזֶר.
וְשֶׁבַם וְנָבו וְכַעֲזָן : אֵין עֲטֻרוֹת וְדִיבֹן
וְיִעֶזֶר וְנִמְרָה. וְחִשְׁבֹּן וְאֶעֶזֶר. וְסָבֵם וְנָבו
וְכַעֲזָן : הָאֶרֶץ אֲשֶׁר הִכָּה יְהוָה לְפָנֵי עַדְתָּ
יִשְׂרָאֵל אֶרֶץ מְקַנָּה הוּא וְלְעִבְדִּיךָ מְקַנָּה:
אֶרֶעָא. דְּמַחְאִי יֵת יִתְבַּהֵּא קֳדָם כְּנִשְׁתָּא
דְּיִשְׂרָאֵל. אֶרֶע פֶּשֶׁרָא לְבֵית בְּעִיר הִיא.
וְלְעִבְדִּיךָ אִית בְּעִיר : אֲבִלְד. אֲדִי פִתְחָה
אֱלֹהִי בֵּין יְדֵי גִמָּאָה בְּנֵי אִסְרָאִיל. בְּלֹד
יִצְחָק לֵאמָאִשִּׁיָּה. וְלְעִבְדִּיךָ מוֹאֲשִׁי :
ס וַיֹּאמְרוּ אִם־מִצְּאֵנוּ חֵן בְּעֵינֶיךָ
יִתֵּן אֶת־הָאֶרֶץ הַזֹּאת לְעִבְדֶּיךָ לְאַחֲוָה
אֶל־תַּעֲבֹרְנוּ אֶת־הִירְדֵּן : וַיֹּאמְרוּ אִם
אֲשַׁכְּחֵנָּא רַחֲמִין בְּעֵינֶיךָ. תִּתִּיָּהִיב. אֶרֶעָא
הָדָא. לְעִבְדֶּיךָ לְאַחְסָנָא. לֹא תַעֲבֹרְנָנָא
יֵת יִרְדֵּנָא : פִּקָּאוּ. אֵין וְגִרְנָא חֲצֵאָא עֲנִידֵךְ.
יִרְפַּע אֵינָא הָדָא אֲבִלְד נַחְדָּה. לֹא תִגְזִינָא
אֲאֹרֶן : וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לְבִנְי־גֵר וּלְבִנְי־
רָאוּבֵן הָאֲחִיכֶם יָבֹאוּ לְמִלְחָמָה וְאַתֶּם
תַּעֲבֹד־פֶּה : וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה. לְבִנְי־גֵר וּלְבִנְי־
רָאוּבֵן. הָאֲחִיכוֹן. יִיתֹון לְאַגְחָא קִרְבָּא.
וְאַתֹּון תִּתְּבוֹן חֵבָא : פִּקָּא דֵּהֶם מוֹסִי. הֵל
אֲבוֹתְכֶם יִמְצֹון לְאַחֲרֵב. וְאַנְתֶּם תִּגְלֹסוֹן
הַהֵנָּה : וְלִמָּה תִּגְלֹסוֹן אֶת־יָדְכֶם בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
מִעֵבֶר אֶל־הָאֶרֶץ אֲשֶׁר־נָתַן לָהֶם יְהוָה:
וְלִמָּה תִּזְנוֹן. יֵת לָבֵא דְּבִנְי־יִשְׂרָאֵל.
מִלְּמַעַפֵּר לְאַרְעָא. דִּי־הֵב דִּהוֹן י' : וְלִם
תִּגְבִּנוֹן ^(כ) קְלוֹב בְּנֵי אִסְרָאִיל. מִן אֲמִצִּיר
אִי אֲבִלְד. אֲדִי אַעֲמָאֵהֶם אֱלֹהִי ^(כ) : כֹּה
עָשׂוּ אֲבֹתֵיכֶם בְּשִׁלְחִי אֲתֶם מִקֶּרֶשׁ פְּרָנֵעַ
דְּרָאוֹת אֶת־הָאֶרֶץ : כְּדִין עֲבֹדוּ אֲבֹתְכֹון.
כְּדִין שְׁלַחִית יִתְהוֹן. מִרְקָם נִיָּאָה לְמַחְזִי יֵת

אֶרְעָא : כִּדָּא צִנְעוּ אַבְאֵיכֶם. חֵין בַּעֲתָת
 בָּהֶם. מִן רַקִּים בִּרְנַע לִירוּמוֹ אַבְלָד כֹּחַ :
 וַיַּעֲלוּ עַד־נַחַל אֲשַׁכּוֹל וַיִּרְאוּ אֶת־הָאָרֶץ
 וַיֵּינְאוּ אֶת־לֵב בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְבַדְתִּיבָא
 אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נָתַן לָהֶם יְהוָה: וּסְלִיקוּ עַד
 נַחֲלָא דְאַתְכַּלָּא. וַחֲזוּ יֵת אֶרְעָא. וְאוֹנִיאוּ.
 יֵת לָבָא דְבְנֵי יִשְׂרָאֵל. בְּדִיל דְלֹא לְמִיעַד
 לְאֶרְעָא. דִּי־הֵב לְחֹן יִי: פִּבְלָגוּ אִי וְאֵד
 אֶעֱנֻקֹד. וְרֹאוּהָ. וְגִבְנוּ קְדוּב בְּנֵי אִסְרָאִיל.
 מִן אֵן יִדְכְּלוּ אַבְלָד. אִדִּי אֶעֱטֹאֲהֶם אֱלֹהִים:
 וַיַּחֲרִי־אֵף יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא וַיִּשְׁבַּע דְּאָמַר:
 וְתִקּוּף רוּגְזָא דִּיִּי בַּיּוֹמָא הַהוּא. וְקִיִּים
 לְמִימַר: פֹּאשְׁתֹּד גִּצְבֵּי אֱלֹהִים פִּי דְאֶיֻּקֹּת.
 וְאַקְסֶם קֹאִידָא: אִם־יִרְאוּ הָאֲנָשִׁים הָעֲלִים
 מִמַּצְרִים מִכּוּן עֲשָׂרִים שָׁנָה וּמַעֲלָה אֶת
 הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק
 וְלַיַּעֲקֹב כִּי לֹא־מָלְאוּ אַחֲרָי: אִם יַחֲזוּן
 גּוֹבְרִיא דְסְלִיקוּ מִמַּצְרִים. מִכּוּר עֲשָׂרִין
 שָׁנִין וְלַעֲיֹלָא. יֵת אֶרְעָא. דְּקִיִּימִית.
 לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וְלַיַּעֲקֹב. אִרִּי דֹא אֲשֻׁלִּמוֹ
 בְּתֵר דְּחֻלְתִּי: אֵן רֹאוּ אֲרַגְא אִדִּי צַעֲדוּ מִן
 מַצֵּר. מִן עֲשָׂרִין סְנָה פְּצֹאֲעֵדָא. אַבְלָד אִדִּי
 אֶקְסִמַּת. לְאַבְרָהָם וַיִּצְחָק וַיַּעֲקֹב. אִדִּי
 לֹם יִתְבַּעוּ טֹאעֲתִי: בְּדִתִּי פִּלְבִּי בְּיִפְנֵה
 הַקְּנֹזִי וַיְהוֹשֻׁעַ בְּיָנֻן כִּי מָלְאוּ אַחֲרֵי־יְהוָה:
 אֱלֹהִין. כְּדֵב בֵּר יִפְנֵה קְנֹזָא. וַיְהוֹשֻׁעַ
 בֵּר נֹון. אִרִּי אֲשֻׁלִּמוֹ בְּתֵר דְּחֻלְתָּא דִּיִּי:
 אִלֹּא כְּדֵב אֲבִן יִפְנֵה אֶקְנֹזִי. וַיְהוֹשֻׁעַ אֲבִן
 נֹון. פֹּאנְהֵמָא אֶתְבַּעֵא טֹאעֵהָ אֱלֹהִים:
 וַיַּחֲרִי־אֵף יְהוָה בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּנְעֶם בְּמַדְבָּר
 אַרְבַּעִים שָׁנָה עַד־תָּם כָּל־הַדּוֹר הָעֹשֶׂה
 הָרָע בְּעֵינֵי יְהוָה: וְתִקּוּף רוּגְזָא דִּיִּי
 בְּיִשְׂרָאֵל. וְאוֹחַרְנֹון בְּמַדְבָּרָא. אַרְבַּעִין
 שָׁנִין. עַד דְּסָף כָּל דְּרָא. דְּעֵבֵד דְּבִישׁ
 קָדָם יִי: פִּדְמָא אֲשֶׁתִּדְּגִצְבֵּי אֱלֹהִים עֲלֵיהֶם.
 תּוֹוְהֵם פִּי אֲבֵר. אַרְבַּעִין סְנָה. אִי אֵן
 פִּנִי גִמִּיעַ אֲגִיד. אִדִּי פִּעַל אֲשֶׁר בֵּין יְדֵי
 אֱלֹהִים: וְהִנֵּה קִמַּתָּם תַּחַת אֲבִתֵּיכֶם תִּרְבּוּת
 אֲנָשִׁים חֲטָאִים לְסָפּוֹת עוֹד עַל חֲרוֹן אַפִּי
 יְהוָה אֶל־יִשְׂרָאֵל: וְהֵא קִמַּתוֹן. בְּתֵר

אֶבְהֵתְכוֹן. תִּלְמִידֵי גּוֹבְרִיא חִיִּיבִיא.
 לְאוֹסְפָא עוֹד. עַל תִּקּוּף רוּגְזָא דִּיִּי עַל
 יִשְׂרָאֵל (כ"ה לְיִשְׂרָאֵל): וְהוֹדֹאכֶם קֹד
 קִמַּתָּם פִּי מִכָּאֵן אַבְאֵיכֶם. עַד־יִי תַעֲלִים
 אֲנָאם אֲכֹאטִיין (כ"ט). לְתוֹזִירוֹ אִיצָא פִּי שׁוּדָה
 גִּצְבֵּי אֱלֹהִים עַל־יִי אִדִּי אִסְרָאִיל: כִּי תִשׁוּבִין
 מֵאֲחֵרֵי וַיִּסָּף עוֹד לְהַנִּיחוּ בְּמַדְבָּר וּשְׁחַתָּם
 לְכַל־הָעַם הַזֶּה: אִרִּי תַתּוּבֹון מִכְּתֵר
 פּוֹלְחֵינִיָּה. וַיִּזְסִיף עוֹד. לְאוֹחַרוֹתֵהוּן
 בְּמַדְבָּרָא. וְתַחֲפִלוֹן לְכָל עֲמָא דְרִין:
 לֹאנְכֶם אֵן רַגְעָתֶם עֵן טֹאעֲתָה. זֹאֵר פִּי
 תִּרְכֵּהֶם פִּי אֲבֵרִיָּה. פִּתְהִלְכוֹן הוֹדֹאִי
 אֶקּוּם אִדָּא אִמְסַכּוּ עֲנַכֶּם (ל'): ס וַיִּגְשׁוּ
 אֲדִיו וַיֹּאמְרוּ גִדְרֹת צֹאן נִבְנָה לְמִקְנֵנוּ פֹּה
 וְעֵרִים לְטַפְּנוּ: וְקִרְיֹבוֹ דְּוִתִּיהָ וַיֹּאמְרוּ. חֲטָרִין
 דְּעֹאן. נִבְנִי לְבַעֲרִנָּא חֲכָא. וְקִרְוִין לְטַפְּלָנָא:
 תָּם תִּקְדְּמוּ אִי־הוּקְאוּ. אֲנָא נִבְנִי חֲצִאִירָא
 לְמוֹאשִׁנָּא הַהִנָּה. וְקִרָא לֹאטְפֹאנָא:
 וַאֲנַחְנוּ נַחֲלֵין חֲשִׁים לְפִנֵּי בְנֵי יִשְׂרָאֵל עַד
 אֲשֶׁר אִם־הִבִּיאֲנָם אֶל־מְקוֹמָם וַיֵּשֶׁב טַפְּנוּ
 בְּעֵרֵי הַמִּבְצָר מִפְּנֵי יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ:
 וַאֲנַחְנָא נִזְדְּרוּ מִכְּעִין. קָדָם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.
 עַד דְּנַעֲלִנְנוּ לְאַתְרֵהוּן. וַיִּתִּיב טַפְּלָנָא
 בְּקִרְוִין כְּרִיכִין מִן קָדָם יִתְבִּי אֶרְעָא: וְנַחֲן
 נַחֲגַרְד מִסְרַעִין. (ל"א) בֵּין יְדֵי בְנֵי אִסְרָאִיל.
 אִי אֲנֻנְצִדְהֶם אִי מִכָּאֲנָהֶם. פִּיקִים אִטְפֹּאנָא
 פִּי קִרָא חֲצִינָה. מִן קֵבֵל אֶחָד אַבְלָד:
 לֹא נִשׁוּב אֶל־בְּתִינוּ עַד הִתְנַחֵל בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
 אִישׁ נַחֲלָתוֹ: דֹּא נְתוּב לְבַתְנָא. עַד
 דִּי־חֲסִנּוֹן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. גִּבֵּר אַחְסִנְתִּיהָ:
 דֹּא נִרְגַּע אִי בִּיּוֹתָנָא. אִי אֵן יַחֲזוּ בְנֵי
 אִסְרָאִיל. כָּל סְבַט מִנֵּהֶם נַחֲלָתָה: כִּי לֹא
 נִנְחַל אֶתְם מִעֵבֵר לִירְדֵּן וְהִלָּאָה פִּי בָּאָה
 נַחֲלָתְנוּ אֵלֵינוּ מִעֵבֵר הִירְדֵּן מִזְרַחָה: אִרִּי דֹּא
 נַחֲסִין עֲמָהוּן. מִעֵבֵרָא לִירְדֵּנָא וְלִהְלָאָה
 (כ"ג וְלִהְלָא). אִרִּי קִבְּלָנָא אַחְסִנְתָּנָא לָנָא.
 מִעֵבֵרָא דִּירְדֵּנָא מִדְּנָהָא: לֹאנָא דֹּא נַחֲזוּ
 מֵעַהֶם. מִן עֵבֵר אֲאֹרְדֵן אִי הִנָּאךְ (ל"ב). אִדִּי
 קֹד קִבְּצִנָא נַחֲלָתָנָא (ל"ג). מִן עֵבֵר אֲאֹרְדֵן
 שִׁרְקִיָּא:

וַיֹּאמֶר אֵלֵיהֶם מֹשֶׁה אִם־תַּעֲשׂוּן אֶת־
הַדְּבָר הַזֶּה אִם־תַּחֲלְצוּן לִפְנֵי יְהוָה
לְמַלְחָמָה: וַיֹּאמֶר לְהוֹן מֹשֶׁה. אִם־תַּעֲבִדוּן
יֵת פִּתְגָמָא הָרִין. אִם־תִּזְדָּרוּן. קָדָם עָמָא
דִּיִּי? קָרְבָּא: פִּקָּא דְהֵם מוֹסִי. אֵן צִנְעָתִם
הָדָא אֵאמֵר. וְתִגְרַדְתֶּם בֵּין יְדֵי אֵלֶּה
לְאַחֲרֵב: וְעֵבֶר לָכֶם פִּלְחָדוֹן אֶת־הִירְדֵּן
לִפְנֵי יְהוָה עַד הַזֵּי שׁוֹ אֶת־אֵיבֵיו מִפְּנֵיו:
וְיַעֲבֹר לָכֹן כָּל דְּמִזְרוֹ. יֵת יִרְדְּנָא קָדָם
עָמָא דִּיִּי. עַד דִּיתְרִיק. יֵת בַּעֲלֵי דְבִבּוּדֵי
מִן קְדָמוּהֵי: וְעֵבֶר לָכֶם כָּל מִגְרַד מִנְכֶּם.
אַאֲרִדֵּן בֵּין יְדֵיה. אִי אֵן יִקְרֵץ אַעֲדֵאִיה מִן
בֵּין יְדֵיה: וְנִכְבְּשָׁה הָאָרֶץ לִפְנֵי יְהוָה
וְאַחֲרֵ תִשְׁבּוּ וְהִיִּיתֶם נָקִים מִיְּהוָה וּמִיִּשְׂרָאֵל
וְהִיִּיתָ הָאָרֶץ הַזֹּאת לָכֶם לְאַחֲזָה לִפְנֵי
יְהוָה: וְתִתְכַּבֵּישׁ אֶרֶץ. קָדָם עָמָא דִּיִּי
וּבִתֵּר בֵּן תִּתּוּבֹן. וְתִהְיוֹן זָכָאִין. קָדָם יִי
וּמִיִּשְׂרָאֵל. וְתִהְיֵ אֶרֶץ הָדָא לָכֹן. לְאַחֲסָנָא
קָדָם יִי: וְאֵלֶּה פִּתְחֵי אֲבִדֵּר. בֵּין יְדֵיה פִּכְעֵד
דְּאֵךְ תִּרְגַּעוֹן. פִּתְכֹּנוֹן אֲבִרִיא. עֵנֵד אֵלֶּה
וְעֵנֵד אֲסִרִּיל. וִיכֹן הָדָא אֲבִלֵּד לָכֶם.
חֻזָּא בֵּין יְדֵיה: וְאִם־לֹא תַעֲשׂוּן בֵּן הַנָּה
חֲטָאתֶם לִיהוָה וְדַעוּ חֲטָאתְכֶם אֲשֶׁר
תִּמְצָא אֶתְכֶם: וְאִם־לֹא תַעֲבִדוּן בֵּן. הָאֵ
חֲבָתוֹן קָדָם יִי. וְדַעוּ חֻזְבָּתְכֹן. דִּתְשַׁכַּח
יִתְכֹּן: וְאֵן דֶּם תִּצְנַעוֹן כְּדָאךְ. פִּקֵּד
אֲכַמְאֵתֶם לֵלֶה. וְאַעֲתֵרְפוּ בִכְטָאִיאֲכֶם.
אֵלֶּה נִשְׁתַּכֵּם עֻקְבָתָהּ (ל'): בְּנוֹי־לָכֶם
עָרִים לְטַפְכֶם וְגִדְרֵת לְצִנְאֲכֶם וְהִיצָא
מִפִּיכֶם תַּעֲשׂוּ: בְּנוּ לָכֹן קְרוּיִן לְטַפְדְּכֹן.
וְחֲטָרִין לְעִנְכֹן. וְדִיפּוֹק מִפּוֹמְכֹן תַּעֲבִדוּן:
אֲבִנוּ לָכֶם קָרָא לְאַמְפִּאֲכֶם. וְחֲצִאִירָא
לְגִנְמִכֶם. וְמָא כְּרַג מִן פִּמְכֶם אֲצִנְעוּה:
וַיֹּאמֶר בְּנִי־גֵד וּבְנֵי רְאוּבֵן אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר
עֲבִידְךָ יַעֲשׂוּ כַּאֲשֶׁר אֲדִינִי מִצִּוָּה: וַיֹּאמֶר
שְׁבַטֹא דְבְנֵי גֵד וּדְבְנֵי רְאוּבֵן. לְמֹשֶׁה
לְמִימֵר. עֲבִידְךָ יַעֲבִדוּן כַּמָּא דְרַבּוּנִי מִפִּקִּיד:
קָאֵל דֶּה. עֲבִידְךָ יִצְנַעוֹן. כַּמָּא יֹאמְרֵהֶם
סִידְנָא: טַפְּנוּ נִשְׁיָנוּ מִקִּנְנוּ וְכִלְּבָהּ מִתְּנוּ
יְהִי־יִשָּׁם בְּעָרֵי הַגִּלְעָד: מִפְּלָנָא נִשְׁנָא.

וַיִּתְּנָא וְכָל בְּעִירְנָא. יְהוֹן תִּפְּנֵן בְּקָרוּי גִלְעָד:
אַמְפִּאֲנָא וְנִסְאֲנָא. מוֹאֲשִׁינָא וְסִאִיר
בְּהַאִימָנָא. יִקִּימוֹן פִּי קָרָא אֲנִרְשׁ: וְעֲבִידְךָ
יַעֲבִדוּן כַּלְחָדוֹן צָבָא לִפְנֵי יְהוָה לְמַלְחָמָה
כַּאֲשֶׁר אֲדִינִי דְבָר: וְעֲבִידְךָ יַעֲבִדוּן. כָּל
מִזְרוֹ חִילָא. קָדָם עָמָא דִּיִּי? לְקָרְבָּא. כַּמָּא
דְּרַבּוּנִי מִמְּלִיד: וְעֲבִידְךָ יַעֲבִדוּן. כָּל
מִגְרַד מִנְהֶם לְאַנִּישׁ. בֵּין יְדֵי אֵלֶּה לְאַחֲרֵב.
כַּמָּא קָא סִידְנָא: וְיִצְוּ דְהֵם מֹשֶׁה אֶת־
אַלְעָזָר הַכֹּהֵן וְאֶת יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־נּוֹן וְאֶת־
רָאשֵׁי אֲבוֹת הַמִּטּוֹת לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל: וּפִקִּיד
לְהוֹן מֹשֶׁה. יֵת אַלְעָזָר כֹּהֵנָא. וְיֵת יְהוֹשֻׁעַ
בֶּן נּוֹן. וְיֵת רִישֵׁי. אֲבֵהֵת שְׁבַטֵּיא לְבְנֵי
יִשְׂרָאֵל: פֹּאמֵר דְּהֵם מוֹסִי. אַעֲזֹר אֲמָאִם
וְיִהְיוּשָׁע אֲבִן נּוֹן. וְרוּיִסָא אֲבָא אֲסִבְאִט
בְּנֵי אֲסִרִּיל: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֵלֵיהֶם אִם־
יַעֲבִדוּן בְּנִי־גֵד וּבְנֵי־רְאוּבֵן אֶתְכֶם אֶת־
הִירְדֵּן כַּלְחָדוֹן לְמַלְחָמָה לִפְנֵי יְהוָה
וְנִכְבְּשָׁה הָאָרֶץ לִפְנֵיכֶם וְנִתְּתֶם לָהֶם אֶת־
אֶרֶץ הַגִּלְעָד לְאַחֲזָה: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לְהוֹן.
אִם־יַעֲבִדוּן בְּנֵי גֵד וּבְנֵי רְאוּבֵן עִמָּכֹן. יֵת
יִרְדְּנָא. כָּל דְּמִזְרוֹ לְקָרְבָּא קָדָם עָמָא דִּיִּי.
וְתִתְכַּבֵּישׁ אֶרֶץ אֲרֵעָא קְדָמִיכֹן. וְתִתְּנוּן לְהוֹן.
יֵת אֶרֶץ גִּלְעָד לְאַחֲסָנָא: פִּקָּא. אֵן עֲבִדוּ
מַעֲכֶם אֲאִרְדֵּן. כְּלִרְגֵל מִגְרַד לְאַחֲרֵב בֵּין
יְדֵי אֵלֶּה. חֲתָא יִפְתַּח אֲבִדֵּר בֵּין אִידִיכֶם.
פֹּאעֲטוּהֶם בְּלִד גִּרְשׁ חֻזָּא: וְאִם־לֹא יַעֲבִדוּ
חֲלוּצִים אֶתְכֶם וְנִאֲחֻזוּ בְּתוֹכְכֶם בְּאֶרֶץ
כְּנַעַן: וְאִם־לֹא יַעֲבִדוּן. מִזְרוֹן עִמָּכֹן.
וְיִחֲסִנוּן בִּינִיכֹן בְּאֶרֶץ דְּכַנְעַן: וְאֵן
דֶּם יַעֲבִדוּן מִגְרִידִין מַעֲכֶם. פִּלְחֻזוּ
פִּי מָא בִינְכֶם פִּי בְּלִד כְּנַעַן:
וְיַעֲשׂוּ בְנִי־גֵד וּבְנֵי רְאוּבֵן לֵאמֹר אֶת־אֲשֶׁר
דְּבָר יְהוָה אֶל־עֲבִידְךָ בֵּן נַעֲשָׂה: וְאֶתִּיבּוּ
בְנֵי גֵד. וּבְנֵי רְאוּבֵן דְּמִימֵר. יֵת דְּמִלִּיד
יִי. לְעֲבִידְךָ בֵּן נַעֲבִיד: פֹּאגִאֲבוּה וְקָא
לֶה. גִּמִּיעַ מָא אֵמֵר אֵלֶּה בֶּה עֲבִידְךָ אֲנָא
צִאנְעִין: נִחְנוּ נַעֲבִר חֲלוּצִים לִפְנֵי יְהוָה
אֶרֶץ כְּנַעַן וְאֶתְנוּ אֶחָת נַחֲלָתְנוּ מֵעֵבֶר
לְיִרְדֵּן: נִחְנָא נַעֲבִר (יִי) נַעֲבִר) מִזְרוֹן.

קדם עמא דיי? ארעא דכנען. ועמנא
 אחודת אחסנתנא. מעברא לירדנא :
 נחן נעבר מגרדן. בין ידי אלה אי בלד
 כנעאן. חתא יחצר לנא חוז נחלתנא (א).
 מן עבר אארדן: ויתן להם משה לבני
 גד ולבני ראובן ולחצי שבט מנשה בן
 יוסף את ממלכת סיחן מדך האמרי
 ואת ממלכת עוג מדך הפשן הארץ
 לעריה בגבלת ערי הארץ סביב: ויהב
 להון משה. לבני גד ולבני ראובן. ולפלגות
 שבטא המנשה בר יוסף. ית מלכותיה
 דסיחון מלכא אמורא. וית מלכותיה
 (כ). מלכותא. דעוג מלכא דמתנן. ארעא.
 לקרוהא בתחומין (כ). בתחומהא. קרוי
 ארעא סחור סחור: פאעטא מוסי בני
 גד ובני ראובן. ונצף סבט מנשה אבן
 יוסף. בלד ממלכה סיחון מדך אמוריין.
 ובלד ממלכה עוג מדך לבתנייה. כל
 ארץ מע קראהא. אדי עלי תכמהא
 פסתדירא (א): ויבנו בני גד את ידיבן
 ואת עטרת ואת ערער: ובנו בני גד
 ית דיבון וית עטרת. וית ערער: פבנו
 בני גד. דיבון ועטרת וערער: ואת
 עטרת שופן ואת יעזר ויגבהה: וית
 עטרת שופן. וית יעזר ורמחא: ועטרת
 שופן ויעזר ויגבהה: ואת בית נמרה
 ואת בית הרן ערי מבצר וגדרת צאן:
 וית בית נמרה וית בית הרן. קרוין
 פריבן וחטרין העאן: ובית נמרה ובית
 הרן. קרא חצינה וחצאיר גנם: ובני
 ראובן בנו את חשבון ואת אלעלא ואת
 קריתים: ובני ראובן בנו. ית חשבון וית
 אלעלא. וית קריתים: ובנו בני ראובן.
 חשבון ואעלא וקריתים: ואת נבו ואת
 בעל מעון מוסבת שם ואת שבמה
 ויקראו בשמת את שמות הערים אשר
 בנו: וית נבו. וית בעל מעון. מקפן
 שמהן וית שבמה. וקרו בשמהן. ית
 שמהת קרויא דבנו: ונבו ובעל מעון.
 מנקודה אסמאידן וסבמה. ודאך אנהם

סמו אקרא אתי בנוהא כמא שאו (א):
 וילכו בני מכיר בן מנשה גלעד וידברו
 ויורש את האמרי אשר בה: ואזלו בני
 מכיר בר מנשה. לגלעד וכבשוהא. ותרין
 ית אמורא דבה: ומצו בני מכיר אבן
 מנשה. אי גרש פפתחוהא. וקרצו
 אמורי אדי פיהא: ויתן משה את
 הגלעד למכיר בן מנשה וישב בה:
 ויהב משה ית גלעד. למכיר בר מנשה.
 ויתיב בה: פרפע מוסי גרש. לאמכיר
 אבן מנשה. פאקאמו פיהא: ויאיר בן
 מנשה הלך וילכד את חותיהם ויקרא
 אתהן חות יאיר: ויאיר בר מנשה אזל.
 וכבש ית פפרניהון. וקרא יתהון פפרני
 יאיר: פמצא יאיר אבן מנשה. ופתח
 סוארהן. וסמאהא סואר יאיר: ונבח הלך
 וילכד את קנת ואת פנתיה ויקרא לה
 נבח בשמו: ונבח אזל. וכבש ית קנת
 וית פפרנהא. וקרא לה נבח בשמיה:
 ומצא נבח. פפתח קנת ורסאתיקהא.
 וסמאהא נבח עלא אסמה: פ פ פ

ק"ב פסוקים סימן עיבל. ומפטרין דברי בירמיה ס"י י"א. וקצת קהלות
 מפטרין שמעו דבר ה' בירמיה סימן ב'. נג"ה למנחת שבת וב' וה':

אלה מסעי בני ישראל אשר יצאו מארץ
 מצרים לצבאתם ביד משה ואהרן:
 אלץ מטלני בני ישראל. דנפקו. מארעא
 דמצרים לחיליהון. בידא דמשה ואהרן:
 והדה מראחד בני אסראיל. אד כרגו
 מן בלד מצר עלי גיושהם. ביד מוסי
 והרון: ויכתב משה את מוצאיהם
 למסעיהם על פי יהוה ואלה מסעיהם
 למוצאיהם: וכתב משה. ית מפקניהון.
 למפלניהון על מימרא דיי. ואלין מטלניהון
 למפקניהון: פכתב מוסי כרוגהם. עלי
 מראחדהם עלי קול אלה. והדה מראחדהם
 לכרוגהם: ויסעו מרעמסס בחדש
 הראשון בחדש משה עשר יום לחדש הראשון
 מפחרת הפסח יצאו בני ישראל ביד
 רמה לעיני כל מצרים: ונטלו מרעמסס
 בידהא קדמאה. בחדשית עשרא.

זמא דירחא קדמא. מבתר פסחא. נפקו בני ישראל בריש גדי. דעיני כל מצראי: פרחלו מן עין שמש פי אשהר אאול. פי איום אכאמס עשר מנה. ודאך מן גר אפסח. כרגו בני אסראיד ביר רפיעה. בחצרה גמיע אמצרון: ומצרים מקברים את אשר הבה יהוה בהם פלפבור ובאלהיהם עשה יהוה ישפטים: ומצראי מקברין. ית דקטל יי. בהון כל בוכרא. ובטעותהון. עבר יי דינין: והם ידפנון. אדי קתר אלה פיהם כל בכר. וצנע אחכאמא במעבודאתהם: ויסעו בני ישראל מרעמסס ויחנו בסכת: ונטלו בני ישראל מרעמסס. ושרו בסכות: ורחלו בני אסראיד מן עין שמש. ונזלו פי סכות: ויסעו מסכת ויחנו באתם אשר בקצה המדבר: ונטלו מסכות. ושרו באיתם. דבסטר מדברא: ורחלו מן תם. ונזלו פי איתם. פי טרף אברייה: ויסעו מאתם וישב עדפי החירת אשר עלפני בעל צפון ויחנו לפני מגדל: ונטלו מאיתם. ותב על פום חירתא. דקדם בעיל צפון. ושרו קדם מגדול: ורחלו מנהא. ורגעו אי פואה אחרות. אתי בחצרה בעל צפון. ונזלו בין ידי מגדול: ויסעו מפני החירת ויעברו בתוך הים המדברה וילכו דרך שלשת ימים במדבר אתם ויחנו במרה: ונטלו מן קדם חירתא. ועברו בגו ימא במדברא (נ"י למדברא). ואזלו. מהקד תלתא יומין במדברא דאיתם (נ"י במדבר איתם). ושרו במרה: ורחלו מן תם. ועברו פי וסטאבחר פי אברייה. תם סארו. מסאפה תלאתה אייאם פי ברייה איתם. ונזלו פי אמרירה: ויסעו ממרה ויבאו אידמה ובאילים שתים עשרה עינת מים ושבעים תמרים ויחנו שם: ונטלו ממרה. ואתו דאילים. ובאילים. תרי עשר. מפועין דמיין. ושבעין דקדין ושרו תמן: ורחלו מנהא. וגאו אי אילים. ובאן פיהא. אתני

עשר עין מא. וסבעין נכדה ונזלו תם: ויסעו מאילים ויחנו עד ים סוף: ונטלו מאילים. ושרו על ימא דסוף: ורחלו מנהא. ונזלו עלי בחר אקלום: ויסעו מים סוף ויחנו במדבר סיני: ונטלו מים סוף דסוף. ושרו במדברא דסיני: ורחלו מנהא. ונזלו פי ברייה סיני: ויסעו במדבר סיני ויחנו בדפקה: ונטלו ממדברא דסיני. ושרו בדפקה: פרחלו מנהא. ונזלו פי דפקה: ויסעו מדפקה ויחנו באדוש: ונטלו מדפקה. ושרו באדוש: ורחלו מנהא. ונזלו פי אוש: ויסעו מאדוש ויחנו ברפידם ולא היה שם מים לעם לשתות: ונטלו מאדוש. ושרו ברפידים. ולא היה תמן מים. לעפא למשתי: ורחלו מנהא. ונזלו פי רפידים. ולם יכון תם מאא. לאקום ישרבונה: ויסעו מרפידם ויחנו במדבר סיני: ונטלו מרפידים. ושרו במדברא דסיני: ורחלו מנהא. ונזלו פי ברייה סיני: ויסעו ממדבר סיני ויחנו בקברת התאוה: ונטלו ממדברא דסיני. ושרו בקברי דמשאלי: ורחלו מנהא. ונזלו פי קבור אמתשהיין: ויסעו מקברת התאוה ויחנו בחצרת: ונטלו מקברי דמשאלי. ושרו בחצרות: ורחלו מנהא. ונזלו פי חצרות: ויסעו מחצרת ויחנו ברתמה: ונטלו מחצרות. ושרו ברתמה: ורחלו מנהא. ונזלו פי רתמה: ויסעו מרתמה ויחנו ברמן פרץ: ונטלו מרתמה. ושרו ברמן פרץ: ורחלו מנהא. ונזלו פי רמן פרץ: ויסעו מרמן פרץ ויחנו בלבנה: ונטלו מרמן פרץ. ושרו בלבנה: ורחלו מנהא. ונזלו פי לבנה: ויסעו מלבנה ויחנו ברסה: ונטלו מלבנה. ושרו ברסה: ורחלו מנהא. ונזלו פי רסה: ויסעו מרסה ויחנו בקהלתה: ונטלו מרסה. ושרו בקהלתה: ורחלו מנהא. ונזלו פי קהלת: ויסעו מקהלתה ויחנו בהר שפר: ונטלו מקהלת. ושרו במורא דשפר: ורחלו מנהא. ונזלו פי גבל שפר: ויסעו מהר

שָׁפַר וַיַּחֲנוּ בְּחֶרֶדָה: וַנִּטְלוּ מִצּוּרָא דְשִׁפְרָא.
וַיֵּשְׁרוּ בְּחֶרֶדָה: וּרְחִלוּ מִנְהָא. וַנִּזְלוּ פִי
חֶרֶדָה: וַיִּסְעוּ מִחֶרֶדָה וַיַּחֲנוּ בְּמִקְהֵלֶת:
וַנִּטְלוּ מִחֶרֶדָה. וַיֵּשְׁרוּ בְּמִקְהֵלֹת: וּרְחִלוּ
מִנְהָא. וַנִּזְלוּ פִי מִקְהֵלֹת: וַיִּסְעוּ מִמִּקְהֵלֶת
וַיַּחֲנוּ בְּתַחַת: וַנִּטְלוּ מִמִּקְהֵלֹת. וַיֵּשְׁרוּ
בְּתַחַת: וּרְחִלוּ מִנְהָא. וַנִּזְלוּ פִי תַחַת:
וַיִּסְעוּ מִתַּחַת וַיַּחֲנוּ בְּתֶרֶח: וַנִּטְלוּ מִתַּחַת.
וַיֵּשְׁרוּ בְּתֶרֶח: וּרְחִלוּ מִנְהָא. וַנִּזְלוּ פִי תֶרֶח:
וַיִּסְעוּ מִתֶּרֶח וַיַּחֲנוּ בְּמִתְקָה: וַנִּטְלוּ מִתֶּרֶח.
וַיֵּשְׁרוּ בְּמִתְקָה: וּרְחִלוּ מִנְהָא. וַנִּזְלוּ פִי
מִתְקָה: וַיִּסְעוּ מִמִּתְקָה וַיַּחֲנוּ בְּחִשְׁמוֹנָה:
וַנִּטְלוּ מִמִּתְקָה. וַיֵּשְׁרוּ בְּחִשְׁמוֹנָה: וּרְחִלוּ
מִנְהָא. וַנִּזְלוּ פִי חִשְׁמוֹנָה: וַיִּסְעוּ מִחִשְׁמוֹנָה
וַיַּחֲנוּ בְּמִסְרוֹת: וַנִּטְלוּ מִחִשְׁמוֹנָה. וַיֵּשְׁרוּ
בְּמִסְרוֹת: וּרְחִלוּ מִנְהָא. וַנִּזְלוּ פִי מִסְרוֹת:
וַיִּסְעוּ מִמִּסְרוֹת וַיַּחֲנוּ בְּבִנֵי יַעֲקֹן: וַנִּטְלוּ
מִמִּסְרוֹת. וַיֵּשְׁרוּ בְּבִנֵי יַעֲקֹן: וּרְחִלוּ מִנְהָא.
וַנִּזְלוּ פִי בְנֵי יַעֲקֹן: וַיִּסְעוּ מִבְּנֵי יַעֲקֹן וַיַּחֲנוּ
בְּחֶר הַגִּדְגָד: וַנִּטְלוּ מִבְּנֵי יַעֲקֹן. וַיֵּשְׁרוּ
בְּחֹר הַגִּדְגָד: וּרְחִלוּ מִנְהָא. וַנִּזְלוּ פִי חֹר
גִדְגָד: וַיִּסְעוּ מִחֹר הַגִּדְגָד וַיַּחֲנוּ בְּיִטְבְּתָה:
וַנִּטְלוּ מִחֹר הַגִּדְגָד. וַיֵּשְׁרוּ בְּיִטְבְּתָה: וּרְחִלוּ
מִנְהָא. וַנִּזְלוּ פִי יִטְבְּתָה: וַיִּסְעוּ מִיִּטְבְּתָה
וַיַּחֲנוּ בְּעֶבְרָנָה: וַנִּטְלוּ מִיִּטְבְּתָה. וַיֵּשְׁרוּ
בְּעֶבְרָנָה: וּרְחִלוּ מִנְהָא. וַנִּזְלוּ פִי עֶבְרָנָה:
וַיִּסְעוּ מִעֶבְרָנָה וַיַּחֲנוּ בְּעֵצִיּוֹן גִּבֹר: וַנִּטְלוּ
מִעֶבְרָנָה. וַיֵּשְׁרוּ בְּעֵצִיּוֹן גִּבֹר: וּרְחִלוּ
מִנְהָא. וַנִּזְלוּ פִי עֵצִיּוֹן גִּבֹר: וַיִּסְעוּ מִעֵצִיּוֹן
גִּבֹר וַיַּחֲנוּ בְּמִדְבַּר־צֶן הוּא קֶרֶשׁ: וַנִּטְלוּ
מִעֵצִיּוֹן גִּבֹר. וַיֵּשְׁרוּ בְּמִדְבַּר־צֶן הוּא קֶרֶשׁ: וַיִּסְעוּ
מִקֶּשׁ: וּרְחִלוּ מִנְהָא. וַנִּזְלוּ פִי בְּרִיָּה צֶן
הִי רִמִּים: וַיִּסְעוּ מִקֶּרֶשׁ וַיַּחֲנוּ בְּחֶר הַחֶר
בְּקֶצֶה אֶרֶץ אֲדוּם: וַנִּטְלוּ מִקֶּשׁ. וַיֵּשְׁרוּ
בְּחֹר טוּרָא. בְּסִפֵּי אֶרֶעָא דְאֲדוּם: וּרְחִלוּ
מִנְהָא. וַנִּזְלוּ פִי גִבֹר הֹר. פִּי טֶרֶף בִּלְד
אֲדוּם: וַיַּעַל אֶחָד הַכֶּתֶן אֶל־הַחֶר הַחֶר
עַל־פִּי יְהוָה וַיִּמָּת שֵׁם בְּשֵׁנֶת הָאֲרָבָעִים
לְצֵאת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּחֹדֶשׁ
הַחֲמִישִׁי בְּאַחַד לַחֹדֶשׁ: וַסְדִּיק אֶחָד

כה (פתר תורה)

בְּהֵנָּא. לְחֹר טוּרָא. עַל מִימְרָא דִּי וְמִית
תָּמָן. בְּשֵׁנֶת אֲרָבָעִין. דְּמִפְק בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
מֵאֶרֶעָא דְּמִצְרַיִם. בְּיֶרְחָא חֲמִישָׁאָה בְּחֹר
לְיֶרְחָא: פְּצַעַד הָרוֹן אֲמָאם. אִי גִבֹר הֹר.
וּמֵאֵת תָּם בֹּאמֶר אֵלֶּה. פִּי סִנְהָ אֲרָבָעִין.
לְכְרוּג בְּנֵי אִסְרָאִיל מִן בִּלְד מִצְר. פִּי אִיוֹם
לְאוּל מִן אִשְׁחַר אֲכֹאֲמָס: וְאַהֲרֹן בֶּן־שֹׁלֵשׁ
וְעֶשְׂרִים וּמֵאֵת שְׁנָה בָּמָתוֹ בְּחֶר הַחֶר:
וְאַהֲרֹן. בֶּר מֵאָה וְעֶשְׂרִין וְתֵלֶת שָׁנִין. כֹּד
מִית בְּחֹר טוּרָא: וְכֹאן לְחֹרֹן. מֵאִיה
וְתֵלֶת אֵתָה וְעֶשְׂרִין סִנְה. לְמֵא מֵאֵת הַנֶּאֱדָךְ:
ס * וַיִּשְׁמַע הַכְּנַעֲנִי מֶלֶךְ עֹרֶד וְהוּא * ב
יֹשֵׁב בְּגִבֹר בְּאֶרֶץ כְּנָעַן בָּבֵא בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
וַשְׁמַע. כְּנַעֲנָאָה מֶלֶכָּא דְּעֹרֶד. וְהוּא יִתִּיב
בְּדֹרוֹמָא בְּאֶרֶעָא דְּכְנַעַן. בְּמִיתִי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
תָּם סִמַּע אֲכֹנָעִי * מֶלֶךְ עֹרֶד. וְהוּ
סֹאכֵן פִּי אֲדָרוּם פִּי בִלְד כְּנַעַן. בְּמִנִּי
בְּנֵי אִסְרָאִיל: וַיִּסְעוּ מִחֶר הַחֶר וַיַּחֲנוּ
בְּצִלְמֹנָה: וַנִּטְלוּ מִחֶר טוּרָא. וַיֵּשְׁרוּ בְּצִלְמֹנָה:
תָּם רְחִלוּ מִן גִּבֹר הֹר. וַנִּזְלוּ פִי צִלְמֹנָה:
וַיִּסְעוּ מִצִּלְמֹנָה וַיַּחֲנוּ בְּפּוֹנוֹן: וַנִּטְלוּ
מִצִּלְמֹנָה. וַיֵּשְׁרוּ בְּפּוֹנוֹן: וּרְחִלוּ מִנְהָא.
וַנִּזְלוּ פִי פּוֹנוֹן: וַיִּסְעוּ מִפּוֹנוֹן וַיַּחֲנוּ בְּאַבְת:
וַנִּטְלוּ מִפּוֹנוֹן. וַיֵּשְׁרוּ בְּאַבְת: וּרְחִלוּ מִנְהָא.
וַנִּזְלוּ פִי אֲבֹת: וַיִּסְעוּ מֵאַבְת וַיַּחֲנוּ בְּעֵי
הָעֶבְרִים בְּגִבֹר מוֹאָב: וַנִּטְלוּ מֵאַבְת.
וַיֵּשְׁרוּ. בְּמִנְזַת עֶבְרָאִי בְּתַחוּם מוֹאָב:
וּרְחִלוּ מִנְהָא. וַנִּזְלוּ פִי עֵי אֲמָאז * פִּי:
תָּכֶם מוֹאָב: וַיִּסְעוּ מֵעֵיִם וַיַּחֲנוּ בְּדִיבֹן
גִּד: וַנִּטְלוּ מִמִּנְזַת. וַיֵּשְׁרוּ בְּדִיבֹן גִּד:
וּרְחִלוּ מִנְהָא. וַנִּזְלוּ פִי דִיבֹן גִּד: וַיִּסְעוּ
מִדִּיבֹן גִּד וַיַּחֲנוּ בְּעֵלְמֹן דְּבִלְתִּימָה: וַנִּטְלוּ
מִדִּיבֹן גִּד. וַיֵּשְׁרוּ בְּעֵלְמֹן דְּבִלְתִּימָה: וּרְחִלוּ
מִנְהָא. וַנִּזְלוּ פִי עֵלְמֹן דְּבִלְתִּימָה: וַיִּסְעוּ
מִעֵלְמֹן דְּבִלְתִּימָה וַיַּחֲנוּ בְּהֶרִי הָעֶבְרִים
לְפָנֵי נָבו: וַנִּטְלוּ מִעֵלְמֹן דְּבִלְתִּימָה. וַיֵּשְׁרוּ
בְּמֹרִי דְּעֶבְרָאִי דְּקֶרֶם נָבו: וּרְחִלוּ
מִנְהָא. וַנִּזְלוּ פִי גִבֹר אֶעֱבֵרִי * בֵּין יְדֵי
נָבו: וַיִּסְעוּ מִהֶרִי הָעֶבְרִים וַיַּחֲנוּ בְּעֶרְבַת
מוֹאָב עַל יְרֵדֵן יֶרֶחוֹ: וַנִּטְלוּ מִמֹּרִי * (כ)

מסורה

לִיה תָּפֹן. עֲדָבָא דִּירִיָּה יְהִי. לְשִׁבְטֵי
אֲבֹתְכֹן תַּחֲסֹנֹן: וְתוֹזְעוּהָ בְּאִסְהָם
לְעִשְׂאִירְכֶם. לֹא־תִיר כְּתֹרוֹ נַחֲלָתָהּ
וְלֹא־קִדִּיל קִלְדוּהָ. מִן כְּרָג לָהּ אִסְהָם פִּי
אִי מוֹצֵעַ כֹּאן לָהּ. וְעָלִי אִסְבֵּאֲמֵ אֲבֵיכֶם
תַּתּוֹזְעוּהָ: וְאִם־לֹא תוֹרִישׁוּ אֶת־יִשְׁבֵּי
הָאָרֶץ מִפְּנֵיכֶם וְהָיָה אֲשֶׁר תוֹתִירוּ מֵהֶם
לְשָׂבִים בְּעֵינֵיכֶם וְלִצְנִינָם בְּצַדִּיקֵם
וְצִרְרוּ אֶתְכֶם עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם יֹשְׁבִים
בָּהּ: וְאִם לֹא תִתְּרוּ. יִתְּבִי אֶרְעָא מִן
קִדְמִיכֹן. וְיְהִי דִתְשֹׂאֲרוֹן מִנְהוֹן. לְסִיעֹן
נִמְלִין זִין לְקִבְלֹכֹן. וְלִמְשֹׁרִין מִקְפְּנִיכֹן.
וְיַעֲיִקוֹן לְכוֹן. עַל אֶרְעָא. דְּאֶתוֹן יִתְבִּין בָּהּ:
וְאִן לֹם תִּקְרִצוּ אַהֲל אֲבִלְד מִן בֵּין יְדִיכֶם.
פִּיצִיר מֵא תִבְקוּנָה מִנְהֶם. כֹּאֲבֵר פִּי
עִיּוֹנְכֶם. וְכַמְסֵל פִּי גִנוּבְכֶם. וְיִצְאִיקוֹנְכֶם
פִּי אֲבִלְד. אֲדִי אַנְתֶּם מְקִימִין פִּיה: וְהָיָה
כְּאֲשֶׁר דְּמִיתִי לַעֲשׂוֹת לָהֶם אֲעֵשֶׂה לָכֶם:
וְיְהִי. כְּמֵא דְחִשְׁבִּית. דְּמַעְבֵּד לְהוֹן
אֲעֵבִיר לְכוֹן: פֹּאכֹן כְּמֵא קִצְרֵת. אִן
אֲצִנֵּעַ בְּהֶם אֲצִנֵּעַ בְּכֶם: פ

וְיִדְבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: וּמִלִּיל יִי
עִם מֹשֶׁה דְּמִימֵר: תָּם כֹּלֵם אֵלֶּה מוֹסִי
תְּכַלִּימָא: צִוּ אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ
אֲלֵהֶם כִּי־אַתֶּם בָּאִים אֶל־הָאָרֶץ כְּנָעַן
זֹאת הָאָרֶץ אֲשֶׁר תִּפְּל לָכֶם בְּנַחֲלָהּ אֶרֶץ
כְּנָעַן לְגִבְלֹתֶיהָ: פִּקִּיד. יִתְּבִי יִשְׂרָאֵל
וְתִימֵר לְהוֹן. אֲרִי אַתֶּן עֲאֲלִין לְאֶרְעָא
דְּכְנָעַן. דֹּא אֶרְעָא. דִּתְתַּפְּלֵג לְכוֹן בְּאַחְסָנָא.
אֶרְעָא דְכְנָעַן דִּתְחוּמָהָ: מֵר בְּנֵי אִסְרָאִיל
וְקֵל דֵּהֶם. אֲנִיכֶם דֹּאֲכִלִין אִי בִלְד כְּנַעַן.
פִּהֲלָה חֲדוֹר אֲבִלְד. אֲדִי־יִחְצֵל לָכֶם נַחֲלָה:
וְהָיָה לָכֶם פֶּאֶת־נֶגֶב מִמִּדְבָּר־צֶן עַד־יְדֵי
אֲרוֹם וְהָיָה לָכֶם גְּבוּל גִּבְלֵי מִקְצֵה יַם
הַמֶּלַח קִדְמָה: וְיְהִי לְכוֹן רוֹחַ
דְּרוּמָא. מִמִּדְבָּרָא דְצִין עַל תְּחוּמֵי
אֲרוֹם. וְיְהִי לְכוֹן תְּחוּם דְּרוּמָא.
מִסִּפֵּי יִמָּא דְמִלְחָא קְדוּמָא: פִּיכְתִּדִּי
לָכֶם אַחַד אֲגוּבִי. מִן בְּרִיָּה צִין אִי גֵאֲב
אֲרוֹם. פִּיכֹן מִן טֶרֶף אֲבַחֲרָה אֲמִיתָה

מִטּוֹרָא דְעֵבְרָאִי. וְשִׁרְוּ בְּמִישְׁרֵי־דְמוֹאֲב.
עַל יִרְדְּנָא דִּירִיחוֹ: וּרְחִלוּ מִנְהָא. וְנִזְלוּ
פִּי בִידָאֵת מוֹאֲב. עָלִי אֶרֶץ יִרְיָח:
וְיַחֲנֹנוּ עַל־יִרְדֵּן מִבֵּית הַיְּשׁוּמֹת עַד אֲבֵל
הַשִּׁטִּים בְּעֶרְבַת מוֹאֲב: וְשִׁרְוּ עַל יִרְדְּנָא
מִבֵּית יִשְׁיִמוֹת. עַד מִישְׁרֵי שִׁטִּין. בְּמִישְׁרֵי־
דְּמוֹאֲב: פְּנִזְלוּ עָלִי אֶרֶץ מִן בֵּית יִשְׁיִמוֹת.
אִי מֵרָג שִׁטִּין. וְדֹאֲךְ פִּי בִידָאֵת מוֹאֲב י:
ג ה ס וְיִדְבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בְּעֶרְבַת
מוֹאֲב עַל־יִרְדֵּן יִרְיָחוֹ לֵאמֹר: וּמִלִּיל יִי.
עִם מֹשֶׁה בְּמִישְׁרֵי־דְמוֹאֲב. עַל יִרְדְּנָא
דִּירִיחוֹ דְּמִימֵר: תָּם כֹּלֵם אֵלֶּה מוֹסִי פִי
בִידָאֵת מוֹאֲב. עָלִי אֶרֶץ יִרְיָח תְּכַלִּימָא:
דְּבֵר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם פִּי
אַתֶּם עֹבְרִים אֶת־יִרְדֵּן אֶל־הָאָרֶץ כְּנָעַן:
מִלִּיל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וְתִימֵר לְהוֹן. אֲרִי
אַתֶּן. עֹבְרִין יִתְּבִי יִרְדְּנָא לְאֶרְעָא דְכְנָעַן:
מֵר בְּנֵי אִסְרָאִיל וְקֵל דֵּהֶם. אֲנִיכֶם גֵּאֲזִין
אֶרֶץ אִי בִלְד כְּנַעַן: וְהוֹרְשִׁתֶם אֶת־
כָּל־יִשְׁבֵּי הָאָרֶץ מִפְּנֵיכֶם וְאַבְרִיתֶם אֶת־
כָּל־מִשְׁכֵּיכֶם וְאֶת כָּל־צִלְמֵי מִסְכַּתְכֶם
תִּאֲבִדוּ וְאֶת כָּל־בְּמוֹתֶם תִּשְׁמִידוּ: וְתִתְּרוּ
יִתְּבִי אֶרְעָא מִן קִדְמִיכֹן. וְתִבְדּוּן.
יִתְּבִי בֵּית סְגִידָהוֹן. וְיִתְּבִי כָּל צִלְמֵי
מִתְכַּתְהוֹן תִּבְדּוּן. וְיִתְּבִי כָּל בְּמִתְהוֹן תִּשְׁיִצּוּן:
פֹּאקְרִצוּ גִמִּיעַ אַהֲל אֲבִלְד מִן בֵּין יְדִיכֶם.
וְאֲבִדוּ גִמִּיעַ מִזְכְּרָאֲתָהֶם. וְאֲצִנֵּאֲמֵ
מִסְבּוּכָאֲתָהֶם וּבִיאָעָהֶם תִּנְפְּדוּן: וְהוֹרְשִׁתֶם
אֶת־הָאָרֶץ וְיִשְׁבִּתֶם־בָּהּ פִּי לָכֶם נִתְּתִי
אֶת־הָאָרֶץ לְרִשְׁתָּ אֹתָהּ: וְתִתְּרוּ יִתְּבִי
יִתְּבִי אֶרְעָא וְתִתְּבֹן בָּהּ. אֲרִי לְכוֹן. יִתְּבִי
יִתְּבִי אֶרְעָא לְמִירְתָּתָהּ: פֹּאדֹא קִרְצַת מוֹהֶם
אִסְכְּנוּ אֲבִלְד. פִּקִּד אֲעִשִׂיתֶם אִי־יָאָה:
וְהִתְנַחֲלֶתֶם אֶת־הָאָרֶץ בְּגוֹרֵל
לְמִשְׁפַּחֲתֵיכֶם לְרֹב תִּרְבּוּ אֶת־נַחֲלָתוֹ
וְלִמְעַט תִּמְעִיט אֶת־נַחֲלָתוֹ אֶל אֲשֶׁר־יֵצֵא
לִזְשׁוּמָה הַגּוֹרֵל לִזְיָה לְמִשְׁוֹת אֲבִתֵיכֶם
תִּתְנַחֲלוּ: וְתַחֲסֹנֹן יִתְּבִי אֶרְעָא בְּעֶדְבָא
לְזִרְעִיתְכֹן. לְסִנְיָאִי. תִּסְנֹן יִתְּבִי אֶחְסִנְתָּהוֹן
וְלִזְעִירֵי תוֹזְעוֹן יִתְּבִי אֶחְסִנְתָּהוֹן. דְּדִיפּוֹק

שרקיא יא: ונסב דכס הגבול מנגב
 דמעלה עקרים ועבר צנה ויהי תוצאתו
 מנגב לקדש ברנע ויצא חצר אדר ועבר
 עצמנה: ויסחר דכון תחומא מדרומא
 למסקנא דעקרבין ויעבר לצין ויהון
 (נג' ויהי) מפקנהי: מדרומא דרסם גיאה.
 ויפוק לחצר אדר ויעבר דעצמון: תם
 יסתדיר לכס מן אגנוב. א' עקבה
 עקרים י' ויעבר א' צין. ויכון כרונה א'
 גאנברקים ברנע. ויכרג א' רפח ויעבר
 א' מנאזל: ונסב הגבול מעצמון נחלה
 מצרים והיו תוצאתיו היפה: ויסחר תחומא.
 מעצמון לנחלא דמצרים. ויהון מפקנהי
 דיפא: תם יסתדיר מן מנאזל א' ואר
 אעריש. ויכון כרונה א' אבחר: וגבול ים
 והיה לכס הים הגדול וגבול זה יהיה דכס
 גבול ים: ותחום מערבא. ויהי לכון. יפא
 רבא ותחומיה. דין יהי לכון תחום מערבא:
 ואחר אגרי. יכון לכס אבחר אבכיר
 ותכמה י': וזה יהיה דכס גבול צפון מן
 הים הגדול תתאו דכס דר הדר: ודין יהי
 לכון תחום צפונא. מן יפא רבא. תכונון
 לכון דהור טורא: והוא יכון לכס אחר
 אשמי. מן אבחר אבכיר. תחדו לכס א'
 גב דור: מהר דהר תתאו דבא חמת
 והיו תוצאת הגבול צדדה: מהור טורא.
 תכונון למטי חמת. ויהון מפקנהי דתחומא
 לצדד: ומנה א' חמאה. ויכון כרונה א'
 צדד: ויצא הגבול זפרגה והיו תוצאתיו
 חצר עינן זה יהיה דכס גבול צפון: ויפוק
 תחומא דזפרון. ויהון מפקנהי לחצר עינן.
 דין יהי לכון תחום צפונא: ויכרג א'
 זפרון. וינתהי א' חצר עינן. הוא יכון לכס
 אחר אשמאלי: והתאיתם דכס דגבול
 קדמה מחצר עינן שפמה: ותכונון דכון
 דתחום קדומא. מחצר עינן לשפם: וחדו
 לכס אחר אשקיי. מן חצר עינן א' פאמיה י':
 ויכרג הגבול משפם הרבלה מקדם לעין
 ויכרג הגבול ומחה עד כפתף ים פנרת
 קדמה: וייחזות תחומא משפם. לרבדה

(*) והיו ק'.

מפדנח לעין. וייחזות תחומא. וימטי. על
 ב' ים גניסר קדומא: וינחדר מן
 פאמיה. א' דפני מן שרקי אעין. פינחדר
 ויצרב. א' גאנב בחר גניסר י' שרקי יא:
 ויכרג הגבול הירדנה והיו תוצאתיו ים
 הפלח זאת תהיה לכס הארץ לגבולתיה
 סביב: וייחזות תחומא דירדנא. ויהון
 מפקנהי דיפא דמלחא. דא תהי לכון
 ארעא. לתחומא סחור סחור: וינזל
 אדרן. ויכון כרונה אבחירה אמייתה.
 הדה תכון לכס חדוד אבלד מסתדירא:
 ויצו משה את בני ישראל לאמר זאת
 הארץ אשר תתנחלו אתה בגדול אשר
 צנה יהיה לתת לתשעת המטות וחצי
 המטה: ופקיד משה. ית בני ישראל
 למימר. דא ארעא. דתחסנון יתה
 בעדפא. דפקיד י'. דמתן. דתשעא
 שבטין ופלגות שבטא: פאמר מוסי
 בני אסראל. ען קול אלה י' וקא. הוא
 אבדד אחרדור תוועה י' באסרם. כמא
 אמר אלה. אן יעטא לתסעה אסבאט
 ונצף: כ' דקחו מטה בני הראובני לבית
 אבתם ומטה בני הגדי לבית אבתם
 וחצי מטה מנשה דקחו נחלתם: ארי
 קבילו. שבטא דבני ראובן לבית אבתהון
 ושבטא דבני גד לבית אבתהון. ופלגות
 שבטא דמנשה. קבילו אחסנתהון: אר
 קד אכר סבט ראובן. וסבט גד ונצף
 סבט מנשה. נחלתהם לביות אבאיהם י':
 שני המטות וחצי המטה דקחו נחלתם
 מעבר לירדן ירחו קדמה מזרחה: תרין
 שבטין ופלגות שבטא. קבילו אחסנתהון.
 מעברא. לירדנא דיריחו קדומא מדרנחא:
 האדאן אסבטאן ואנצף. אכרו נחלתהם.
 מן עבר אדרן יריחא אשקיי: פ
 וידבר יהוה אל משה לאמר: ומליל י' ד' ו
 עם משה למימר: תם כלם אלה מוסי
 תכלימא: אלה שמות האנשים אשר
 ינחלו דכס את הארץ אלעזר הכהן
 ויהושע בן נון: אלן שמחת גובריא.

דחסנון

אבן עמיהוד: אלה אשר צוה יהוה לנחל
את בני ישראל בארץ כנען: אליו.
דפקיד יי. לאחסנאית בני ישראל בארעא
דכנען: הולאי. אדי אמר אלה. אן יקסמו
לבני אסראיל בלד כנעאן: פ

וידבר יהוה אל משה בערבית מואב על-
ידן ירחו לאמר: ומליל יי. עם משה
במישריא דמואב. על ידנא דיריחו
למימר: תם כלם אלה. מוסי' פי בידאת
מואב. על ידן יריחא תבלימא: צו את-
בני ישראל ונתנו לדוים מנחלת אחותם
ערים לשבת ומגרש לערים סביבתיים
תתנו לדוים: פקיד ית בני ישראל. ויתנו
לדיואי. מאחסנת. אחדתהון קרוין למתב.
ורוח. לקרויא סחרניהון. תתנו לדיואי:
מר בני אסראיל. באן יעטו אדיואניין. מן
נחלת חוזהם קרא יסכנוהא. ואפניה להם
חויאהא: והיו הערים להם לשבת
ומגרשיהם יהיו לבדמתם ודרכשם ולכל
חיתם: ויהיו קרויא. להון למתב. ורוחיהון.
יהון לבעירהון ולקניניהון. וכל חיותהון:
ותכון אקרא סכנא להם. ואפניתהא.
לבהאימהם וסרחתם. וסאיר חיואנהם:
ומגרשי הערים אשר תתנו לדוים מקיר
העיר וחוצה אלה סביב: ורוחי
קרויא. דתתנו לדיואי. מפותל קרתא
ולברא. אלה אמין סחור סחור: ואפניה
אקרא. אתי תעטוהא לאדיואניין. מן כארג
חאיט אקריה. אף דראע מסתדירא:
ומדתם מחוץ לעיר את פאת קדמה
אלפים באמה ואת פאת נגב אלפים
באמה ואת פאת ים אלפים באמה ואת
פאת צפון אלפים באמה והעיר בתוך
זה יהיה להם מגרשי הערים: ותמשחון
מברא לקרתא. וית רוח קדומא תרין
אלפין אמין. וית רוח דרומא תרין אלפין
אמין. וית רוח מערבא תרין אלפין
אמין. וית רוח צפונא. תרין אלפין אמין
וקרתא במציע. דין יהי להון. רוחי קרויא:
תם אמסחו מן כארג אקריה. א' גחה

היחסנו לכוון ית ארעא. אדעזר כהנא.
ויהושע בר נון: הרה אסמא ארגא. אדי
יקסמו לכם אבדל. אעזר אמאם. ויהושע
אבן נון: ונשיא אחד נשיא אחד ממטה
תקחו לנחל את הארץ: ורבא חד. רבא
חד משבטא. תדברון לאחסנא ית ארעא:
ושריף מן כל סבט. כדוה ליקסם אבדל:
ואלה שמות האנשים למטה יהודה בלב
בנימנה: ואלין שמהת גובריא. לשבטא
די יהודה. בלב בר יפנה: והרה אסמאיהם.
מן סבט יהודה. בלב אבן יפנה: ולמטה
בני שמעון שמואל בן עמיהוד: ולשבטא
דבני שמעון. שמואל בר עמיהוד: ומן
סבט שמעון. שמואל אבן עמיהוד:
למטה בנימין אליהו בן פסלון: לשבטא
דבנימין. אליהו בר פסלון: ומן סבט
בנימין. איהר אבן כסלון: ולמטה בני-
דן נשיא בקי בן יגלי: ולשבטא דבני
דן רבא. בקי בר יגלי: ומן סבט דן
שריפא. בקי אבן יגלי: לבני יוסף
למטה בנימנשה נשיא חניאל בן אפר:
לבני יוסף. לשבטא דבני מנשה רבא. חניא
בר אפור: לבני יוסף. מן סבט בני מנשה
שריף. חניאל אבן אפור: ולמטה בני אפרים
נשיא קמואל בן שפטן: ולשבטא דבני
אפרים רבא. קמואל בר שפטן: ומן סבט
בני אפרים שריף. קמואל אבן שפטן:
ולמטה בני זבולון נשיא אליצפן בן פרנך:
ולשבטא דבני זבולון רבא. אליצפן בר
פרנך: ולסבט זבולון שריפא. איצפן אבן
פרנך: ולמטה בני יששכר נשיא פלטיאל
בן עזן: ולשבטא דבני יששכר רבא.
פלטיאל בר עזן: ומן סבט יששכר שריפא.
פלטיאל אבן עזן: ולמטה בני אשר נשיא
אחיהוד בן שלמי: ולשבטא דבני אשר
רבא. אחיהוד בר שלומי: ומן סבט אשר
שריפא. אחיהוד אבן שלומי: ולמטה
בני נפתלי נשיא פדהאל בן עמיהוד:
ולשבטא דבני נפתלי רבא. פדהאל בר
עמיהוד: ומן סבט נפתלי שריפא. פדהא

אֲשֶׁר שָׂרַק אֶפְיֵן דְּרָאָע. וְאִי גַהֵה אֲנָנוּב אֶפְיֵן דְּרָאָע. וְאִי גַהֵה אֲנָרַב אֶפְיֵן דְּרָאָע. וְאִי גַהֵה אֲשֶׁמֶא אֶפְיֵן דְּרָאָע וְאֶקְרִיָּה פִי וּסְטָהָא. פִּדְאֲךְ יִכּוֹן לָכֵם. מִקְדָּאָר אֲפִנְיָה אֶקְרָא: וְאֵת הָעָרִים אֲשֶׁר תִּתְּנוּ דְּלוּיִם אֶת שְׁשֵׁעֲרֵי הַמִּקְלָט אֲשֶׁר תִּתְּנוּ דָּנִים שְׁמָה הִרְצַח וְעָלִיהֶם תִּתְּנוּ אַרְבָּעִים וּשְׁתַּיִם עִיר: וְיֵת קְרוּיָא. דִּתְתַּנּוּן לְדִיּוּאִי. יֵת שִׁית קְרוּי שִׁיזְבוּתָא. דִּתְתַּנּוּן. לְמַעַרְק דִּתְפִּין קְטוּלָא. וְעָלִיהוֹן תִּתְּנוּן. אַרְבָּעִין וְתִרְתִּין קְרוּיִן: וְאֶקְרָא. אֲדִי תַעֲזוּהָא לְאִיּוּאֲנִיָּן. מִנְהָא סָת קְרָא אַחְמָא. אֲדִי תַעֲזוּהָא (כ). לִיהֲרַב אִיהָא אֶקְאֵתֵל. וְאֲצִיפּוּ אִיהָ. אֲתַנִּין וְאַרְבַּעִין אֶקְרִיָּה: פִּדְהָעָרִים אֲשֶׁר תִּתְּנוּ דְּלוּיִם אַרְבָּעִים וּשְׁמָנֶה עִיר אֲתַהֵן וְאֵת מִגְרָשִׁיהֶן: כָּל קְרוּיָא. דִּתְתַּנּוּן לְדִיּוּאִי. אַרְבָּעִין וְתַמְנֵי קְרוּיִן. יֵתְהוֹן וְיֵת רֹחִיְהוֹן: פִּתְצִיר גְּמִיעַ אֶקְרָא. אֲדִי תַעֲזוּהֶם. תַּמְאֲנִיָּה וְאַרְבַּעִין קְרִיָּה וְאַפְנִיתָהָא: וְהָעָרִים אֲשֶׁר תִּתְּנוּ מֵאֲחֻזַּת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֵת הָרַב תִּרְבּוּ וּמֵאֵת הַמַּעֲט תַּמְעִיטוּ אִישׁ כְּפִי נִחְלָתוֹ אֲשֶׁר יִנְחָלוּ יֵתֵן מַעְרֵיו דְּלוּיִם: וְקְרוּיָא. דִּתְתַּנּוּן מֵאֲחֻסְנָת (כ"א) מֵאֲחֻזָּת (בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מִן כְּגִיּאִי תַסְגּוֹן. וּמִן זַעֲרִי תַזַּעֲרוֹן. גִּבְרָא. כְּפֹאֵם אֲחֻסְנָתִיָּה דִּיחֻסְנֹן. יֵתִין מִקְרוּוְהִי לְדִיּוּאִי: וְאֶקְרָא. אֲדִי תַעֲזוּנֶהֶם מִן חוּז בְּנֵי אִסְרָאִיל. מִמֵּן אֲכֹד כְּתִירָא כְּתָרוֹ. וּמִן מִן אֲכֹד קְלִירָא מִלּוֹ. פִּלְיַעֲטָא כָּל סַבְטָא עֵידִיקְרָא נִחְלָתָהּ: פִּי וְיִדְבֵּר יִהְיֶה אֲדִי־מִשָּׁה לֵאמֹר: וּמִלִּיד יִי עִם מִשָּׁה לְמִימֵר: תֵּם כָּלֵם אֵלֶּה מוֹסִי תַחֲדִימָא: דִּבֵּר אֲדִי־בְנֵי יִשְׂרָאֵל וְאִמְרָת אֵלֶּהֶם כִּי אַתֶּם עֹבְרִים אֶת־הַיַּרְדֵּן אֲרֻצָּה כְּנָעַן: מִלִּיד עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וְתִימֵר דְּהוֹן. אֲרִי אֲתָנוּ. עֹבְרִין יֵת יִרְדְּנָא דְאַרְעָא דְכְּנָעַן: מִן בְּנֵי אִסְרָאִיל. וְקֹל דֵּהֶם. אֲדָא אַנְתֶּם. גִּזְתֶּם אֲאֹרְדִין אִי בְלָד כְּנַעַן: וְהִקְרִיתֶם דְּכֶם עָרִים עָרֵי מִקְלָט תַּהֲיִינָה לָכֵם וְגַם שְׁמָה רֻצַּח מִכֶּה־נֶפֶשׁ בְּשִׁנְגָּה: וְתִזְמְנוּן (כ"ב) וְתִקְרוּן דְּכֹון קְרוּיִן. קְרוּי שִׁיזְבוּתָא

פו (כתר תורה)

יִהְיוּן לָכֹון. וְיַעֲרוֹק לְתַפִּין קְטוּלָא. דִּיקְטוּל נֶפֶשׁ אֲבִישָׁלוּ: פִּאסְמוּ (כ"ג) לָכֵם קְרָא חֲמָא. יִהְרַב אִיהָ אִי קֵאֵתֵל. קֵתֵל נֶפֶסָא סְחֻזָּא: וְהִיוּ לָכֵם הָעָרִים לְמִקְלָט מִנְהָל וְלִאיֵמוֹת הִרְצַח עַד עַמְדוֹ לִפְנֵי הָעֵדָה לְמִשְׁפָּט: וְיִהְיוּן לָכֹון קְרוּיָא. לְשִׁיזְבוּתָא מִנְהָל דְּמָא. וְלֹא יֵמוֹת קְטוּלָא. עַד דִּיקוּם. קְרָם כְּנַשְׁתָּא דְדִינָא: פִּתְכֹון תֵּלֵךְ אֶקְרָא. תַּחֲמִיָּה מִן אֲדִי. וְלֹא יִקְתֵּל. חֵתָא יִקָּה. בֵּין יְדֵי אֲנִמְאָעָה פִּיחֲכִמּוֹן עֵדִיָּה בְּדֹאֲךְ (כ"ד): וְהָעָרִים אֲשֶׁר־תִּתְּנוּ שְׁשֵׁעֲרֵי מִקְלָט תַּהֲיִינָה לָכֵם: וְקְרוּיָא דִּתְתַּנּוּן. שִׁית קְרוּי שִׁיזְבוּתָא יִהְיוּן לָכֹון: וְאֶקְרָא אֲתִי תַעֲזוּלוּנָהָא. סָת קְרָא חֲמָא תְכֹון לָכֵם: אֶת־שְׁלֹשׁ הָעָרִים תִּתְּנוּ מֵעֵבֶר לַיַּרְדֵּן וְאֶת־שְׁלֹשׁ הָעָרִים תִּתְּנוּ בְּאַרְץ כְּנָעַן עָרֵי מִקְלָט תַּהֲיִינָה: יֵת תֵּלֵת קְרוּיָא. תִּתְּנוּן מֵעֵבֶרָא לַיַּרְדֵּנָא. וְיֵת תֵּלֵת קְרוּיָא. תִּתְּנוּן בְּאַרְעָא דְכְּנָעַן. קְרוּי שִׁיזְבוּתָא יִהְיוּן: תֵּלֵאת מִנְהָא פִי עֵבֶר אֲאֹרְדִין. וְתֵלֵאת מִנְהָא פִי בְלָד כְּנַעַן. תְכֹון קְרָא חֲמָא: דְּבְנֵי־יִשְׂרָאֵל וְלִגְרָא וְלִתּוֹשֵׁב בְּתוֹכָם תַּהֲיִינָה שְׁשֵׁי־הָעָרִים הָאֵלֶּה לְמִקְלָט דְּנוֹם שְׁמָה כְּלִי־מִכֶּה־נֶפֶשׁ בְּשִׁנְגָּה: לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל. וְלִגְיוּרִיא וְלִתּוֹתְבִיא דְּבִינִירְדֵּן. יִהְיוּן. שִׁית קְרוּיָא הָאֲלִין לְשִׁיזְבוּתָא. דְּמַעַרְק דִּתְפִּין. כָּל דִּיקְטוּל נֶפֶשׁ אֲבִישָׁלוּ: לְבְנֵי אִסְרָאִיל. וְלִאֲגָרִיב אֲדִיכִיל פִּימָא כִּינֶהֶם. יִהְרַב אִיהָ. כָּל מִן קֵתֵל נֶפֶסָא סְחֻזָּא (כ"ה): וְאִם־כְּבִלִי בְּרִזְלָא הֶבְהוּ וְיִמָּת רֻצַּח הוּא מוֹת יוֹמָת וְיִרְצַח: וְאִם כְּמָאן דְּבִרְזֵל מִחֵהִי. וְקִטְלִיָּה קְטוּלָא הוּא. אֶתְקִטְלָא יִתְקִטִּיד קְטוּלָא: וְאִמָּא אֵן כָּאן צֻרְבָּה. בִּאֲנָא חֲדִיד פִּקְתֵּלָה. פִּהוּ קֵאֵתֵל יִסְתַּחֵק אֶקְתֵּל (כ"ו): וְאִם כְּאֵבֶן יִדְּאִשְׁרֵי־יֵמוֹת בֵּהָ הֶבְהוּ וְיִמָּת רֻצַּח הוּא מוֹת יוֹמָת הִרְצַח: וְאִם. בִּאֲבָנָא דְמִתְנַסְבָּא בִּיד דְּהִיא כְּמִסְפַּת דִּי־מוֹת בֵּהָ מִחֵהִי. וְקִטְלִיָּה קְטוּלָא הוּא. אֶתְקִטְלָא יִתְקִטִּיד קְטוּלָא: אוֹ צֻרְבָּה בַּחֲגֵר. מִקְבֹּץ (כ"ז) מִקְדָּאָר מָא יֵמוֹת בֵּהָ פִּקְתֵּלָה. פִּהוּ קֵאֵתֵל יִסְתַּחֵק

אלקלה

אֶתְּלָהּ : אֹל בְּכָלִי עֵינַיִךְ אֲשֶׁר־יָמוּת בּוֹ
הִכְּהוּ וַיָּמָת רֹצֵחַ הוּא מוֹת יוֹמָת הָרֹצֵחַ :
אוֹ. בְּמֵאן דָּאֵע דִּמְתַּנְסִיב בִּיד דְּהוּא כְּמַסַּת
דִּימוֹת בִּיה מַחְהִי. וְקַטְלִיה קַטּוּלָא הוּא .
אֶתְקַטְלָא יִתְקַטִּיל קַטּוּלָא : אוֹ צִרְבָּה
בִּאנָא כְּשִׁב. מִקְבוּץ מִקְדָּאר מֵאֵימוֹת בַּה
פִּקְתְּלָהּ. פִּהוּ קֵאתֵל יִסְתַּחֵק אֶתְלָה :
גֵּאל הָדָם הוּא יָמִית אֶת־הָרֹצֵחַ בְּפִגְעוּ־בּוֹ
הוּא יִמְתְּנוּ : גֵּאִיל דְּמָא. הוּא יִקְטוּל יֵת
קַטּוּלָא. כִּד אֶתְחִיִּיב לִיה מִן דִּינָא הוּא
יִקְטַלְגִּיה : וְלִי אָדָם הוּ יִקְתְּלָהּ. אִדָּא
פִּאגָּאָה בַּחֵק ^(כ) : וְאִם־בְּשִׁנְאָה יִתְדַפְּנוּ אוֹר
הַשְׁלִיךְ עָלָיו בְּצִדְיָה וַיָּמָת : וְאִם בְּשִׁנְאָה
דִּחְהִי. אוֹ רָמָא עֲלוּהִי. בְּכַמְנָא וְקַטְלִיה :
וְאִנְדַּפְעָה בְּשִׁנְאָה. אוֹ טֶרַח עֲרִיה שִׁיֵּא.
בַּתְעַמֵּד ^(כ) פִּקְתְּלָהּ : אוֹ בֵּאִיבָה הִכְּהוּ
בִידוֹ וַיָּמָת מוֹת־יוֹמָת הַמַּכָּה רֹצֵחַ הוּא
גֵּאל הָדָם יָמִית אֶת־הָרֹצֵחַ בְּפִגְעוּ־בּוֹ :
אוֹ בְּדַבְּבוֹ. מַחְהִי בִידִיה וְקַטְלִיה. אֶתְקַטְלָא
יִתְקַטִּיל מַחְיָא קַטּוּלָא הוּא. גֵּאִיל דְּמָא.
יִקְטוּל יֵת קַטּוּלָא כִּד אֶתְחִיִּיב לִיה :
אוֹ צִרְבָּה בִּירָה בַּעֲדֵאוּה פִּקְתְּלָהּ. פְּלִיקְתֵּל
אַצְאֵרֵב קֵתְלָא דֵּאנָה קֵאתֵל. פּוּרִי אָדָם
יִקְתְּלָהּ. אִדָּא פִּאגָּאָה בַּחֵק : וְאִם־בְּפִתְעַ
פְּלֵא־אִיבָה הִדְּפּוּ אוֹ־הַשְׁלִיךְ עָלָיו פְּלֵא־כְּדִי
פְּלֵא צִדְיָה : וְאִם בְּתַפִּיף פְּלֵא דְּבָבוֹ דִּחְהִי.
אוֹ רָמָא עֲלוּהִי. כִּד מֵאן פְּלֵא כְּמֵן לִיה :
וְאִנְדַּפְעָה בְּגֶתָה בְּלֵא בְּנִצָּה. אוֹ טֶרַח
עֲלִיה. אִיִּיה אֲנִיה בְּלֵא תַעֲמֵד : אוֹ בְּכָדִי
אַבְן אֲשֶׁר־יָמוּת בַּה בְּלֵא רֵאוּת וַיִּפֹּל עָלָיו
וַיָּמָת וְהוּא לֹא־אִיבָה לֹא מִבְּקִשְׁרָעָתוֹ :
אוֹ בְּכָל אֲבָנָא. דְּהִיא כְּמַסַּת דִּימוֹת בַּה
בְּלֵא חֲזִי. וְרָמָא עֲלוּהִי וּמִית. וְהוּא לֹא שְׁנִי
לִיה. וְלֹא תִבַּע בְּשִׁתִּיה : אוֹ אוֹקַע עֲרִיה.
אוֹ חֲגֵר כֵּאֵן בְּלֵא תַעֲמֵד פִּמֵּאת. וְהוּ פִי
דֹאךְ לִים בַּעֲדוֹ לַה. וְלֹא טַאב שֶׁרָה ^(כ) :
וְשִׁפְטוֹ הָעֵדָה בֵּין הַמַּכָּה וּבֵין גֵּאל הָדָם
עַל־הַמְשַׁפְּטִים הָאֵלֶּה : וַיִּדְיָנוּ בְּנִשְׁתָּא.
בֵּין מַחְיָא. וּבֵין גֵּאִיל דְּמָא. עַל דִּינֵיא הָאֲדִין :
פִּלְתַּחְכֶּם אֲנִמָּאָה. בֵּין אֶקֵּאתֵל וּבֵין אֲדִין.

בַּהֲלָה אֲחַבְבָּאָם : וְהִצִּילוּ הָעֵדָה אֶת־הָרֹצֵחַ
מִיֵּד גֵּאל הָדָם וְהַשִּׁיבּוּ אֹתוֹ הָעֵדָה אֶל־עִיר
מִקְלָטוֹ אֲשֶׁר־נָס שָׁמָּה וַיֵּשֶׁב בָּהּ עַד־מוֹת
הַכֹּהֵן הַגָּדֹל אֲשֶׁר־מָשַׁח אֹתוֹ בְּשֶׁמֶן הַקֹּדֶשׁ :
וַיִּשְׁוּבוּן כְּנִשְׁתָּא יֵת קַטּוּלָא. מִיֵּד גֵּאִיל
דְּמָא. וַיִּתִּיבוּן יִתִּיה כְּנִשְׁתָּא. לְקֶרִית
שִׁזְבוּתִיה דְּעֶרֶק דְּתַפֵּן. וַיִּתִּיב בַּה. עַד
דִּימוֹת כְּהֵנָּא רַבָּא. דְּרַבִּי יִתִּיה בְּמָשַׁח
קוֹדֶשָׁא : וְתַכְלֵץ אֲנִמָּאָה הִדָּא אֶקֵּאתֵל. מִן
יֵד אֲדִין. וְתַרְדֵּה אִי קֶרִיה חֲמָאָה אֲתִי הֶרֶב
אִיה־נִּיקִים בַּהֵא. אִי־מוֹת אֲמָאָם אֲכַבִּיר.
אֲדִי מַסַּח בְּרֵהֵן אֶקְדָּם : וְאִם־יִצָּא יִצָּא
הָרֹצֵחַ אֶת־גִּבּוֹל עִיר מִקְלָטוֹ אֲשֶׁר יָנוֹס
שָׁמָּה : וְאִם מִפֶּק יִפּוֹק קַטּוּלָא. יִתְתַּחּוּם
קֶרִית שִׁזְבוּתִיה. דִּיעֲרוֹק לְתַפֵּן : פִּאן הוּ
כְּרַג עֵן חֵד קֶרִיה חֲמָאָה. אֲתִי הֶרֶב אִיהֵא :
וּמִצָּא אֹתוֹ גֵּאל הָדָם מַחְוֵץ דְּגִבּוֹל עִיר
מִקְלָטוֹ וְרֹצֵחַ גֵּאל הָדָם אֶת־הָרֹצֵחַ אֵין לּוֹ
דָּם : וַיִּשְׁכַּח יִתִּיה גֵּאִיל דְּמָא. מִכְּרָא.
לְתַחּוּם קֶרִית שִׁזְבוּתִיה. וַיִּקְטוּל. גֵּאִיל
דְּמָא יֵת קַטּוּלָא. לִית לִיה דָּם : פּוֹגְדָה
אֲדִין. כֵּאֲרַג עֵן חֵד קֶרִיה חֲמָאָה. פִּקְתְּלָהּ.
פִּדָא תִיֵּאֵר לַה ^(כ) : כִּי בַּעִיר מִקְלָטוֹ יֵשֶׁב
עַד־מוֹת הַכֹּהֵן הַגָּדֹל וְאַחֲרֵי מוֹת הַכֹּהֵן
הַגָּדֹל יֵשׁוּב הָרֹצֵחַ אֶל־אֶרֶץ אֲחֻזָּתוֹ : אֲדִי
בְּקֶרִית שִׁזְבוּתִיה יִתִּיב. עַד דִּימוֹת כְּהֵנָּא
רַבָּא. וּכְתֵר דִּימוֹת כְּהֵנָּא רַבָּא יִתּוּב קַטּוּלָא
לְאֶרֶץ אֲחֻסְנִתִּיה : בְּלִי יָגֵד־סִי קֶרִיה חֲמָאָה.
אִי־מוֹת אֲמָאָם אֲכַבִּיר. וּבַעֲדֵמוֹתָה. יִרְגַּע
אִי אֶרֶץ חוּזָה : וְהִיוּ אֵלֶּה דְכֶם לְחֻקַּת מִשְׁפָּט
דְּדִרְתִּיכֶם בְּכָל מוֹשְׁבֵיכֶם : וַיְהִי אֲלֵין
לְכוּן. דְּגִזְרֵת דִּין דְּדִרְיוֹכוֹן. בְּכָל מוֹתְבְּנִיכוֹן :
פִּתְכוּן הִדָּה לְכֶם. רִסֶּם חֲכָם עֲדִי מִד
אֲנִישְׁכֶּם. פִּי גִמִּיעַ מִסֵּאכְנִיכֶם : כְּדִמְכָּה
נִפְשֵׁי עֲדִים יִרְצַח אֶת־הָרֹצֵחַ וְעַד אֶחָד
לֹא־יַעֲנֶה בְּנִפְשֵׁי לְמוֹת : כִּל דִּיקְטוּל נִפְשָׁא.
לְפּוֹם סְהַדִּין. יִקְטוּל יֵת קַטּוּלָא. וְסִהִיד חֵד.
לֹא יִסְהִיד בְּאַנְשֵׁי דְמִקְטֵל : כִּל מִן קֵתְלָא לְנַפְסָא
עֲאֵמְדָא. פִּבְקוֹל שֶׁאֲהִרִין אֶקְתְּלוּה. וְאִמָּא
שֶׁאֲהִרֵּא וְאֶחָד. פִּדָא יִשְׁתֵּד עֲרִיה פִּיקְתֵּל :

ולא־תקחו כֹּפֶר לְנֶפֶשׁ רֹצֵחַ אֲשֶׁר־הוּא
רָשָׁע מוֹת כִּי מוֹת יוֹמָת: וְלֹא תִקְבְּלוּן
מִמוֹן עַל אִנֹּשׁ קָטוֹל. דְּהוּא חַיִּיב לְמָמַת.
אֲרִי אֶתְקַטְלָא יִתְקַטֵּיל: וְלֹא תֹאכְרוּ דִּיהַ
עֵינַפְסָא קֹאֲתֵל. וְגַב עֲלִיהַ אֶקְתַּלֵּא. אֲאִיקְתֵּל
קֹתֵלָא: וְלֹא־תִקְחוּ כֹּפֶר לָנוּס אֲדִי־עִיר
מִקְדָּטוֹ לְשׁוּב לְשִׁבְתָּ בְּאַרְצָ עַד־מוֹת
הַכְּהֵן: וְלֹא תִקְבְּלוּן מִמוֹן. דְּמַעְרַק לְקִרְיַת
יְשׁוּבוֹתֶיהָ. לְמַתָּב לְמַתָּב בְּאַרְעָא. עַד
דִּימוֹת כְּהֵנָּא: וְלֹא תֹאכְרוּ מִנָּה אִיצָא
דִּיהַ. לְתַהֲרִבוּהַ לִיבְעִין קֶרֶא אֶחְמָא. דִּיעוּד
לִיסְכָן אֲבִלְד. בַּעַד מוֹת אֶמָּאם (א): וְלֹא־
תַּחְנִיפוּ אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־אַתֶּם בָּהּ כִּי הָדָם
הוּא יַחְנִיף אֶת־הָאָרֶץ. וְהָאָרֶץ לֹא־יִכְפֹּר
לָדָם אֲשֶׁר שָׁפַךְ־בָּהּ בְּיָאָם בָּרָם שָׁכְכוּ:
וְלֹא תַחְיִיבוּן יֵת אֶרְעָא. דְּאַתּוֹן בָּהּ. אֲרִי
דְּמָא. הוּא מַחְיִיב יֵת אֶרְעָא. וְהָאָרְעָא דֹּא
מִתְכַּפֵּר. עַל דָּם זָכָאִי דְּאַתְאֲשַׁד בָּהּ. אֶדְהֵן
בָּרָם אֲשֶׁר־הִיא: וְלֹא תִדְנָסוּ אֲבִלְד. אֲדִי
אַנְתֶּם פִּיהַ. לֹאן אָדָם יִדְנָסָהּ. וְלֹא יִגְפֹר
לָכֶם. עֵין אָדָם אֲדִי סָפֵךְ פִּיהַ. אֵלֹא בָרָם
סֹאפְכָה: וְלֹא תִטְמֹא אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר
אַתֶּם יֹשְׁבִים בָּהּ אֲשֶׁר אֲנִי שָׁכֵן בְּתוֹכָהּ
כִּי אֲנִי יְהוָה שָׁכֵן בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וְלֹא
תִסְאֲבוּן יֵת אֶרְעָא. דְּאַתּוֹן יִתְבִּין בָּהּ.
דְּשְׁכִינְתִי שְׂרִיא בְּגוּהַ. אֲרִי אֲנָא יי. שְׁכִינְתִי
שְׂרִיא. בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וְלֹא תִנָּסוּ אֲבִלְד.
אֲדִי אַנְתֶּם מְקִימִין פִּיהַ. אֲדִי נוֹרִי סֹאכֵן
פִּיהַ. פֹּאנִי אֵלֹה. נוֹרִי סֹאכֵן. פִּי מֹא בִין
בְּנֵי אִסְרָאִיל: פ

וַיִּקְרְבוּ רָאשֵׁי הָאֲבוֹת לְמִשְׁפַּחַת בְּנֵי־
גִלְעָד בִּין־מְכִיר בִּין־מְנַשֶּׁה מִמִּשְׁפַּחַת בְּנֵי
יֹסֵף וַיִּדְבְּרוּ לְפָנֵי מֹשֶׁה וּלְפָנֵי הַנְּשָׂאִים
רָאשֵׁי אֲבוֹת לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל: וַקְרִיבוּ רִישֵׁי
אֲבֹהֵתָא. דְּזִרְעִית בְּנֵי גִלְעָד בִּין־מְכִיר בִּין־
מְנַשֶּׁה. מִזְרְעִית בְּנֵי יֹסֵף. וּמִלֵּילוֹ. קָדָם
מֹשֶׁה וּקָדָם רַבְרַבִּיא. רִישֵׁי אֲבֹהֵתָא לְבְנֵי
יִשְׂרָאֵל: תָּם תְּקָדָם רוּסָא אבָא. עֲשִׂירָה
בְּנֵי גִלְעָד אֲבִין מְכִיר אֲבִין מְנַשֶּׁה. מִן
עֲשָׂאִיר בְּנֵי יֹסֵף. וּקְלֹא בִין יְדֵי מוֹסִי

וְאִישְׂרָאֵל. רוּסָא אבָא בְּנֵי אִסְרָאִיל:
וַיֹּאמְרוּ אֶת־אֲדֹנֵי צִוָּה יְהוָה לָתֵת אֶת־
הָאָרֶץ בְּנַחֲלָהּ בְּנוֹרָל לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֲדֹנֵי
צִוָּה בִיהוָה לָתֵת אֶת־נַחֲלַת צִלְפָּחָד אֲחֵינוּ
לְבָנָתָיו: וַאֲמָרוּ. יֵת רַבּוֹנֵי פְקִיד יי.
לְמַתָּן יֵת אֶרְעָא בְּאַחְסָנָא. בַּעַדְבָא לְבְנֵי
יִשְׂרָאֵל. וְרַבּוֹנֵי אֶתְפַּקֵּד בְּמִימְרָא דִּיִּי.
לְמַתָּן יֵת אֶחְסָנָת. צִלְפָּחָד אֲחֵנוּא רַבְּנִיתֶיהָ:
וּקְאָלוּ. אֵין אֵלֹה אֲמַר סִידְנָא. בֹּאן יַעֲמִיא
אֲבִלְד נַחֲלָה. בֹּאסְהֶם לְבְנֵי אִסְרָאִיל.
וַאֲמָרָה אִיצָא. בֹּאן יִדְפַע (א). נַחֲלָה צִלְפָּחָד
אֲבִינָא אִי בְּנִיתָהּ: וְהָיוּ לְאֶחָד מִבְּנֵי
שְׁבִטֵי בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לְנָשִׁים וְגִרְעָה נַחֲלָתָן
מִנַּחֲלַת אֲבִיתָנוּ וְנוֹסֶפֶה עַל נַחֲלַת הַמִּטָּה
אֲשֶׁר תִּהְיֶינָה לָהֶם וּמִגִּרְלִי נַחֲלָתָנוּ יִגְרַע:
וַיְהוֹן. לְחַד. מִבְּנֵי שְׁבִטֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְנָשִׁין.
וְתִתְּמַנַּע אֶחְסָנְתָהוֹן מֵאַחְסָנָת אֲבֹהֵתָנָא.
וְתִתְּנוֹסֶפֶה. עַל אֶחְסָנָת שְׁבִטָא. דִּיהוֹן לְהוֹן.
וּמַעַדְב אֶחְסָנְתָנָא יִתְמַנַּע: פִּנְכֹּאֶפֶה אֵין
יִצִּירֵן נִסָּא. לֹואֲחַד מִן אִסְבָּאט בְּנֵי
אִסְרָאִיל (א). פִּתְנַקֵּץ חֲצֵתָהוֹן מִן נַחֲלָה
אֲבִינָא. וְתוֹאֵד עַדִי חֲצֵה אִסְבָּט. אֲדִי
יִתְזוּוֹגֵן מִנָּה. וַיְכּוֹן סָהֶם נַחֲלָתָנָא מִנְקוּצָא:
וְאִסְיִיהִיָּה חֵיבֵל לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְנוֹסֶפֶה
נַחֲלָתָן עַל נַחֲלַת הַמִּטָּה אֲשֶׁר תִּהְיֶינָה לָהֶם
וּמִנַּחֲלַת מִטָּה אֲבִיתָנוּ יִגְרַע נַחֲלָתָן: וְאִם
יְהִי יִזְבִּילָא לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל. וְתִתְּנוֹסֶפֶה
אֶחְסָנְתָהוֹן. עַל אֶחְסָנָת שְׁבִטָא. דִּיהוֹן
לְהוֹן. וּמֵאַחְסָנָת שְׁבִטָא דְּאַבְהֵתָנָא יִתְמַנַּע
אֶחְסָנְתָהוֹן: וְלוֹ חֲתִי יוֹאֲפִיסָנָה אֲטַלְאֵק
לְבְנֵי אִסְרָאִיל (א). לְבָקִית חֲצֵתָהוֹן מִזֹּאֲרָה.
עַדִי חֲצֵה אִסְבָּט. אֲדִי יִתְזוּוֹגֵן מִנָּה.
וְנִאֲקִצָה מִן חֲצֵתָנָא: וַיֵּצֵא מֹשֶׁה אֶת־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל עַד־פִּי יְהוָה לֵאמֹר בִּין־מִטָּה בְּנֵי־
יֹסֵף דְּבָרִים: וּפְקִיד מֹשֶׁה יֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.
עַד מִימְרָא דִּיִּי דְּמִימַר. יֹאֲוֵת. שְׁבִטָא דְּבְנֵי
יֹסֵף מִמִּלְלִין: פֹּאמַר מוֹסִי בְּנֵי אִסְרָאִיל.
עֵין קוֹל אֵלֹה קֹאִילָא. נַעֲמָא קֹא סִבְט וְלֹד
יֹסֵף: זֶה הַדְּבָר אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה לְבָנֹת
צִלְפָּחָד לֵאמֹר לְטוֹב בְּעֵינֵיהֶם תִּהְיֶינָה

יִדְבְּקוּן. שִׁבְטֵי דְבְנֵי יִשְׂרָאֵל: וְלֹא תִדְּוֹר
אִיִּיהָ נִחְלָה כְּאֵנֶת. מִן סִבְט א' סִבְט אֲכֹר.
כֹּל יִלְזֶם כֹּל סִבְט. מִן בְּנֵי אִסְרָאֵל נִחְלָתָה:
כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה בֶּן עֶשְׂו בְּנֹת
צִלְפָּחָד: כִּמָּא דְפִקִּיד י' יֵת מֹשֶׁה. בֶּן
עֲבֵדָא בְּנֵת צִלְפָּחָד: פִּצְנָעֵן בְּנֵת צִלְפָּחָד.
כִּמָּא אָמַר אֱלֹה מוֹס': וְתִהְיֶינָה מִחֲלָה
תְּרֻצָּה וְחֻגְלָה וּמִלְכָּה וְנוֹעָה בְּנֹת צִלְפָּחָד
לְבְנֵי דִידֵיהֶן לְנָשִׁים: וְהוּאֵה מִחֲלָה תְּרֻצָּה.
וְחֻגְלָה וּמִלְכָּה. וְנוֹעָה בְּנֵת צִלְפָּחָד. לְבְנֵי
אֲחֵי אֲבוּהוֹן לְנָשִׁים: פִּצְאָרְתָא מִחֲלָה תְּרֻצָּה
וְחֻגְלָה וּמִלְכָּה. וְנוֹעָה בְּנֵת צִלְפָּחָד. נִסְאָא
לְבְנֵי אַעֲמָא מִהֶן: מִמִּשְׁפַּחַת בְּנֵי־מִנְשָׁה
בֶּן־יוֹסֵף הָיוּ לְנָשִׁים וְתָהִי נִחְלָתָן עַל־מִטָּה
מִשְׁפַּחַת אֲבִיהֶן: מוֹרְעִית. בְּנֵי מִנְשָׁה בֶר
יוֹסֵף הוּאֵה לְנָשִׁים. וְהוּת אַחְסָנִתָּהוֹן. עַל
שִׁיבְט זִרְעִית אֲבוּהוֹן: מִן עֲשִׂירָה סִבְט
מִנְשָׁה אֲבִן יוֹסֵף צֶאֱרֵן נִסְאָא. פִּכְאֵנֶת
נִחְלָתָהֶן. לְעֲשִׂירָה סִבְט אֲבִיהֶן: אֱלֹה
הַמְּצֹאֹת וְהַמְשַׁפְּטִים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה בְּיַד־
מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּעֶרְכַּת מוֹאָב עַל
יַרְדֵּן יִרְחֹו: אֵלֶּיךָ פִּקְדוֹנֵי וְדִינֵי. דְּפִקִּיד
י'. בִּידָא דְּמֹשֶׁה לְוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. בְּמִישְׁרֵי
דְּמוֹאָב. עַל יַרְדֵּנָא דִּירְחֹו: הִדָּה לוֹצֵאִי
וְאַחֲכֵאִם. אֲתִי אָמַר אֱלֹה מוֹס' א' בְּנֵי
אִסְרָאֵל. פִּי בִידָאֵת מוֹאָב. עַל־י אֲרִדֵּן

יִרְחֹא: קל"ב. מַחֲלָה חוֹל"ה סִימָן: וּמִפְטוֹרִין שְׁמַעו דְּבַר ה'
בִּירְמִיָּה בְּסִימָן ב': (וְקִצַּת קְהִלֹת חוּזֵן יִשְׁעִיהוּ בִישְׁעִיה סִי' א')

לְנָשִׁים אֲךָ לְמִשְׁפַּחַת מִטָּה אֲבִיהֶם תִּהְיֶינָה
לְנָשִׁים: דִּין פִּתְגָמָא דְּפִקִּיד י' לְבְּנֵת צִלְפָּחָד
לְמִימָר. לְדִתְקִין בְּעִינֵיהוֹן יְהוֹיָן לְנָשִׁים.
בְּרַם. לְזִרְעִית. שִׁבְטֵי אֲבוּהוֹן יְהוֹיָן לְנָשִׁים:
הִדָּא אָמַר אֲדִי אָמַר אֱלֹה. פִּי חֲכָם בְּנֵת
צִלְפָּחָד (ג). אֵן יִתְזוּוֹנֵן לְמִן חֲסֵן עֲנִדָּהֶן. לְכֹן
יִכּוֹן מִן עֲשִׂירָה סִבְט אֲבִיהֶן (ג): וְלֹא־תִסָּב
נִחְלָה לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּטָּה אֶל־מִטָּה בִּי
אִישׁ בְּנִחְלָת מִטָּה אֲבִתּוֹ יִדְבְּקוּ בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל: וְלֹא תִסָּחֵר אַחְסָנָא לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל.
מִשְׁבְּטָא לְשִׁבְטָא. אֲרִי גִבֵּר. בְּאַחְסָנֵת
שִׁבְטָא דְּאַבְהָתוֹהִי. יִדְבְּקוּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
הִתָּא לֹא תִדְּוֹר נִחְלָה לְבְנֵי אִסְרָאֵל. מִן
סִבְט א' סִבְט. אֲלֹא יִלְזֶם כֹּל סִבְט מִנְהֶם
נִחְלָה אֲבִיָּה: וְכִלְכִּית יִרְשֵׁת נִחְלָה
מִמִּטּוֹת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לְאַחַד מִמִּשְׁפַּחַת
מִטָּה אֲבִיָּה תִהְיֶה לְאִשָּׁה לְמַעַן יִירָשׁוּ
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ נִחְלָת אֲבִתּוֹ: וְכִלְכִּיתָא
יִרְשֵׁת אַחְסָנָא. מִשְׁבְּטֵי דְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל.
לְחַד. מוֹרְעִית. שִׁבְטָא דְּאַבּוּהָא תִּהְיֶה
לְאַתּוֹ. בְּרִיד. דִּיִּירְתּוֹן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. גִּבֵּר
אַחְסָנֵת אֲבָהָתוֹהִי: וְכִדָּא חֲכָם כֹּל בְּנֵת (ד)
תִּרְתֵּן נִחְלָה. מִן בְּעִין אִסְבָּאֵט בְּנֵי אִסְרָאֵל.
פִּדּוּאֲחַד מִן עֲשִׂירָה סִבְט אֲבִיָּה תִכּוֹן
זוּגָה. לְכִי יִרְתֵּן כֹּל סִבְט מִנְהֶם נִחְלָה
אֲבִיָּה (ה): וְלֹא־תִסָּב נִחְלָה מִמִּטָּה לְמִטָּה
אַחֵר בִּי־אִישׁ בְּנִחְלָתוֹ יִדְבְּקוּן מִטּוֹת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל: וְלֹא תִסָּחֵר אַחְסָנָא. מִשְׁבְּטָא
לְשִׁבְטָא אֲוִי־רָנָא. אֲרִי גִבֵּר. בְּאַחְסָנִתִּיהָ.

ח ז ק

סִבְט פִּסְקִי דְּסִפְר בְּמִדְבָּר אֵלֶּף וּמֵאֵתִים וּשְׁמֹנִים וּשְׁמֹנֶה סִימָן לֵהם אֲרַפ"ה. וְחֲצִיו וְהָיָה הָאִישׁ אֲשֶׁר אֲכָחַר בּו מִמֶּהוּ יִפְרָח. וּפְרִשׁוּתוֹ
עֲשִׂרָה. י' בְּדָר יִנְחֵנוּ סִימָן. וְסִדְרֵיו ל'ב. ל'ב טַהוֹר בְּרָא לִי אֱלֹהִים סִימָן. וּפְרָקוֹ ל'ו. ל'ו חֲבָמִי יִטְבִּילוּ וְזֹאת סִימָן. מִנִּין הַפְתּוּחוֹת שְׁתֵּים
וְתִשְׁעִים. וְהַסְתּוּמוֹת שְׁשִׁים וְשֵׁשׁ. הֵבֵל מֵאָה וְחֲמִשִּׁים וּשְׁמֹנֶה פְּרִשׁוּת. אֲנִי חֲלָקְךָ וְנִחְלָתְךָ סִימָן:

נִשְׁלֵם סִפְר בְּמִדְבָּר. בְּעוֹזֵר הַמְּכַלְכֵּלָנוּ בְּמִדְבָּר:

וְהָיָה מִסְפַּר בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל כְּחֹזֶה הַיּוֹם אֲשֶׁר
 לֹא־יִפְדוּ וְלֹא יִסְפְּרוּ וְהָיָה בְּמִקְוֶה אֲשֶׁר־יֹאמְרוּ לָהֶם
 לֹא־עָמִי אַתֶּם יֹאמְרוּ לָהֶם בְּנֵי אֱלֹהִים וַיְהִי מִנֵּן
 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל סְגִיאוֹן כְּחֹזֶה הַיּוֹם אֲשֶׁר
 מִתְמַנִּי וַיְהִי בְּאַתְרָא דְאַתְנָלְיֹא לְבִינֵי עַמְמֵיָא
 כִּד עֲבֵרוּ עַל אֹרִיתָא וְאַתְמֵר לְהוֹן לֹא עָמִי
 אַתְוִן יִתְבֹּבֵן וַיִּתְרַבֹּן וַיִּתְאַמֵּר לְהוֹן עָמִיָּה דְאַתְהָא
 קִימָא וְנִקְבְּצוּ בְנֵי־יְהוּדָה וּבְנֵי־יִשְׂרָאֵל יִחְדּוּ
 וְשִׁמּוּ לָהֶם רֹאשׁ אֶחָד וְעָלּוּ מִן־הָאָרֶץ כִּי גִדּוֹל
 יוֹם יוֹרְעָאֵל וַיִּתְפַּנְשׁוּן בְּנֵי יְהוּדָה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל
 כְּחֹדָא וַיִּמְנֹן לְהוֹן רִישָׁא חַד מִדְּבִית דְּדוֹד וַיִּסְקֹן
 מֵאֲרַע גְּדוֹת־הוֹן אֲרִי רַב יוֹם פְּנוּשְׁהוֹן אִמְרוּ
 לְאַחֵיכֶם עָמִי וְלֹא־הוֹתִיכֶם רַחֲמָה נְבִיָּיא אִימְרוּ
 לְאַחֵיכֶם עָמִי תִיבּוּ לְאֹרִיתִי וְעַל בְּנִישְׁתַּכּוֹן
 אֲרָחִים רִיבּוּ בְּאַמְכֶם רִיבּוּ כִּי־הָיָה לֹא אִשְׁתִּי
 וְאַנְכִי לֹא אִישָׁה וְתִסֵּר זְנוּנִיָּה מִפְּנִיָּה וְנִאֲפֻפִּיָּה
 מִבֵּין שְׂדֵיהֶּי אֹכְלִי לְכַנְשָׁתָא דִּישְׂרָאֵל וְאִימְרוּ
 לָהּ אֲרִי הָיָה לֹא מִתְעַנִּיא בְּפֻלְחָנִי וְיִמְיָרִי לֹא
 מְקַבֵּיל צְלוֹתָהּ עַד דְּתַעֲדִי עֹבְדָהָ בִישָׁא
 מְקַבֵּיל אִפְתָּא וּפֻלְחָן טַעוֹתָהָ מִבֵּין קְרוּחָא
 פְּנִיאֲפִשְׁטָנָה עֲרֻפָּה וְהַצְנִיתָּה בְּיוֹם הַיְּהוּדָה
 וְשִׁמְתִּיָּה כְּמִדְּבַר וְשִׁתִּיָּה כְּמִדְּבַר צִיָּה וְהִמְתִּיָּה
 בְּצִמָּא דְלִמָּא אִסְלִיק שְׂבִינִתִּי מִנָּה וְאֶעֱדִי יִקְרָה
 וְאִשְׁוִינָה רִישָׁא בְּיוֹמֵיָא קִדְמָי עַל דְּלֹא
 אֶתְקַרְבַּת לְפֻלְחָנִי וַיְחַלּוּ וּגְזִי עֲלֶיהָ כְּמָא דְחַל
 עַל עַם דְּרָא דְעֲבֵרוּ עַל אֹרִיתִי בְּמִדְּבָרָא וְאִשְׁוִי
 אֲרַעָה צִדִּיא וְאַקְטִלְנָה בְּבוֹצְרָתָא וְאַתְרַבְּנִיָּה
 לֹא אֲרָחִים כִּי־בְנֵי זְנוּנִים הָמָּה וְעַל בְּנֵיהָ לֹא
 אֲרָחִים אֲרִי בְּנִין דְּטַעְנוּ אֲנֹן כִּי זְנוּתָא אִמָּם
 הוֹבִישָׁה הוֹרְתָם כִּי אִמְרָה אִלְכָּה אַחֲרֵי מֵאֲהָבִי
 נִתְנִי לְחָמִי וְיִמְיָרִי צִמְרִי וּפִשְׁתִּי שְׁמִנִי וְשִׁקְוִי
 אֲרִי טַעַת בְּנִישְׁתַּהוֹן כְּתֵר נְבִיָּי שְׁקָרָא בְּהִיתּוּ
 מִלְּפִיָּהוֹן דְּהוֹת אִמְרָא אַחֲךָ כְּתֵר טַעוֹת עַמְמֵיָא
 רַחֲמֵי מִסְפָּקִי מִיכְלִי וּמִשְׁתִּי פְסוֹת מִיכָא וּבֹוֹן
 מִשָּׁח וְכָל פְּרִנּוּסֵי לְכֹן הַנְּגִידִישָׁךְ אֶת־דְּרַבְּךָ
 בְּסִירִים וְגִדְרִיתִי אֶת־גִּדְרָהּ וְנִתְיַכּוֹתֶיהָ לֹא תִמְצָא
 בְּכִין הָאֲנָא מְקַקֵּיל יֵת אֹרִיתֶיךָ כְּמָא דְסִיגִין
 בְּכוּפִיָּא וְאַפְסִיק כְּמָא דְמִפְסָקִין בְּכוּתִלִּיא
 וְשִׁבִּירָהָ לֹא תִשְׁפַּח וְרִדְפָה אֶת־מֵאֲהָבִיהָ וְלֹא־
 תִּשָּׁן אַתָּם וּבְקִשְׁתֶּם וְלֹא תִמְצָא וְאִמְרָה אִלְכָּה
 וְאִשְׁוִבָּה אֶל־אִישִׁי הָרֹאשׁוֹן כִּי מִלֵּב לִי אֵין מַעֲתָה
 וְתִרְדּוּף שָׁרִם עִם עַמְמֵיָא רַחֲמָהָ וְלֹא תִרְפִּיק

וְהָיָה מִסְפַּר בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל כְּחֹזֶה הַיּוֹם אֲשֶׁר
 לֹא־יִפְדוּ וְלֹא יִסְפְּרוּ וְהָיָה בְּמִקְוֶה אֲשֶׁר־יֹאמְרוּ לָהֶם
 לֹא־עָמִי אַתֶּם יֹאמְרוּ לָהֶם בְּנֵי אֱלֹהִים וַיְהִי מִנֵּן
 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל סְגִיאוֹן כְּחֹזֶה הַיּוֹם אֲשֶׁר
 מִתְמַנִּי וַיְהִי בְּאַתְרָא דְאַתְנָלְיֹא לְבִינֵי עַמְמֵיָא
 כִּד עֲבֵרוּ עַל אֹרִיתָא וְאַתְמֵר לְהוֹן לֹא עָמִי
 אַתְוִן יִתְבֹּבֵן וַיִּתְרַבֹּן וַיִּתְאַמֵּר לְהוֹן עָמִיָּה דְאַתְהָא
 קִימָא וְנִקְבְּצוּ בְנֵי־יְהוּדָה וּבְנֵי־יִשְׂרָאֵל יִחְדּוּ
 וְשִׁמּוּ לָהֶם רֹאשׁ אֶחָד וְעָלּוּ מִן־הָאָרֶץ כִּי גִדּוֹל
 יוֹם יוֹרְעָאֵל וַיִּתְפַּנְשׁוּן בְּנֵי יְהוּדָה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל
 כְּחֹדָא וַיִּמְנֹן לְהוֹן רִישָׁא חַד מִדְּבִית דְּדוֹד וַיִּסְקֹן
 מֵאֲרַע גְּדוֹת־הוֹן אֲרִי רַב יוֹם פְּנוּשְׁהוֹן אִמְרוּ
 לְאַחֵיכֶם עָמִי וְלֹא־הוֹתִיכֶם רַחֲמָה נְבִיָּיא אִימְרוּ
 לְאַחֵיכֶם עָמִי תִיבּוּ לְאֹרִיתִי וְעַל בְּנִישְׁתַּכּוֹן
 אֲרָחִים רִיבּוּ בְּאַמְכֶם רִיבּוּ כִּי־הָיָה לֹא אִשְׁתִּי
 וְאַנְכִי לֹא אִישָׁה וְתִסֵּר זְנוּנִיָּה מִפְּנִיָּה וְנִאֲפֻפִּיָּה
 מִבֵּין שְׂדֵיהֶּי אֹכְלִי לְכַנְשָׁתָא דִּישְׂרָאֵל וְאִימְרוּ
 לָהּ אֲרִי הָיָה לֹא מִתְעַנִּיא בְּפֻלְחָנִי וְיִמְיָרִי לֹא
 מְקַבֵּיל צְלוֹתָהּ עַד דְּתַעֲדִי עֹבְדָהָ בִישָׁא
 מְקַבֵּיל אִפְתָּא וּפֻלְחָן טַעוֹתָהָ מִבֵּין קְרוּחָא
 פְּנִיאֲפִשְׁטָנָה עֲרֻפָּה וְהַצְנִיתָּה בְּיוֹם הַיְּהוּדָה
 וְשִׁמְתִּיָּה כְּמִדְּבַר וְשִׁתִּיָּה כְּמִדְּבַר צִיָּה וְהִמְתִּיָּה
 בְּצִמָּא דְלִמָּא אִסְלִיק שְׂבִינִתִּי מִנָּה וְאֶעֱדִי יִקְרָה
 וְאִשְׁוִינָה רִישָׁא בְּיוֹמֵיָא קִדְמָי עַל דְּלֹא
 אֶתְקַרְבַּת לְפֻלְחָנִי וַיְחַלּוּ וּגְזִי עֲלֶיהָ כְּמָא דְחַל
 עַל עַם דְּרָא דְעֲבֵרוּ עַל אֹרִיתִי בְּמִדְּבָרָא וְאִשְׁוִי
 אֲרַעָה צִדִּיא וְאַקְטִלְנָה בְּבוֹצְרָתָא וְאַתְרַבְּנִיָּה
 לֹא אֲרָחִים כִּי־בְנֵי זְנוּנִים הָמָּה וְעַל בְּנֵיהָ לֹא
 אֲרָחִים אֲרִי בְּנִין דְּטַעְנוּ אֲנֹן כִּי זְנוּתָא אִמָּם
 הוֹבִישָׁה הוֹרְתָם כִּי אִמְרָה אִלְכָּה אַחֲרֵי מֵאֲהָבִי
 נִתְנִי לְחָמִי וְיִמְיָרִי צִמְרִי וּפִשְׁתִּי שְׁמִנִי וְשִׁקְוִי
 אֲרִי טַעַת בְּנִישְׁתַּהוֹן כְּתֵר נְבִיָּי שְׁקָרָא בְּהִיתּוּ
 מִלְּפִיָּהוֹן דְּהוֹת אִמְרָא אַחֲךָ כְּתֵר טַעוֹת עַמְמֵיָא
 רַחֲמֵי מִסְפָּקִי מִיכְלִי וּמִשְׁתִּי פְסוֹת מִיכָא וּבֹוֹן
 מִשָּׁח וְכָל פְּרִנּוּסֵי לְכֹן הַנְּגִידִישָׁךְ אֶת־דְּרַבְּךָ
 בְּסִירִים וְגִדְרִיתִי אֶת־גִּדְרָהּ וְנִתְיַכּוֹתֶיהָ לֹא תִמְצָא
 בְּכִין הָאֲנָא מְקַקֵּיל יֵת אֹרִיתֶיךָ כְּמָא דְסִיגִין
 בְּכוּפִיָּא וְאַפְסִיק כְּמָא דְמִפְסָקִין בְּכוּתִלִּיא
 וְשִׁבִּירָהָ לֹא תִשְׁפַּח וְרִדְפָה אֶת־מֵאֲהָבִיהָ וְלֹא־
 תִּשָּׁן אַתָּם וּבְקִשְׁתֶּם וְלֹא תִמְצָא וְאִמְרָה אִלְכָּה
 וְאִשְׁוִבָּה אֶל־אִישִׁי הָרֹאשׁוֹן כִּי מִלֵּב לִי אֵין מַעֲתָה
 וְתִרְדּוּף שָׁרִם עִם עַמְמֵיָא רַחֲמָהָ וְלֹא תִרְפִּיק

הבעלים

חלק הרקדוק. א) והשם רביע: נפנה. הנימל דגש: ב) וחלילה. החית כסנול ובנוסח ההפסדות לראשונים בקמץ וצ"ע:
 ג) וענתה שמה. השין דגש: ד) לי עוד. תיבת לי במארכה לא בתביר: ה) בעלי העין בשוא פשים נח וכן בירושלמים וכן במסורה
 כל לשון בעלי בעליות בעלה נח: כז (כתר תורה)

אשר שלחת יבואנא עוד אלינו ויורנו מהנעשה
 כנער היולד: וצלי מנוח. קדם יי ואמר. בבעי יי.
 נביא דיי. דשלחתא. ייתי כען עוד דותנא.
 וילפנא. מא נעביר דרביא דיתליד: וישמע
 האלהים בקול מנוח ויבא מלאך האלהים עוד
 אליהאשה והיא יושבת בשדה ומנוח אישה אין
 עמה: וקפיד יי צלותיה דמנוח. ואתא מלאכא
 דיי עוד דות אתתא. והיא יתבא בחקלא. ומנוח
 בעלה לית עמה: ותמהר האשה ותרץ ותגד
 לאישה ותאמר אליו הנה נראה אלי האיש אשר-
 בא ביום אלו: ואחיות אתתא. ורחמת וחיות
 לבעלה. ואמרת ליה. הא אתחזי ליגוברא. דאתא
 ביוםא דילי דותי: ויקם ויקד מנוח אחרי אשתו
 ויבא אליהאיש ויאמר לו האתה האיש אשר-
 דברת אליהאשה ויאמר אני: וקם. ואזל מנוח
 בתר אתתיה. ואתא דות גוברא. ואמר ליה. האת
 גוברא. דמליקתא עם אתתא ואמר אנא: ויאמר
 מנוח עתה יבא דבריק מהייתה משפט הנער
 ומעשהו: ואמר מנוח. כען יתקיימן פתגמך. מא
 יהי. דחזי דרביא ומא נעביר ליה: ויאמר מלאך
 יהוה אל-מנוח מכל אשר-אמרתי אל-האשה
 תשמר: ואמר מלאכא דיי דמנוח. מכל. דאמרית
 לאתתא תסתמר: מכל אשר-יצא מנפן חין לא-
 תאכל ויין ושכר אל-תשת וכד-טמאה אל-תאבד
 כל אשר-צויתיה תשמר: מכל דיפוק מנופנא
 דחמרא לא תיכול. וחמר חדת ועתיק לא תשת.
 וכל מסאב לא תיכול. כל דפקידתה תמר: ויאמר
 מנוח אל-מלאך יהוה נעצרהנא אותך ונעשה
 לפניה דרי עזים: ואמר מנוח למלאכא דיי.
 נחוד כען יתך. ונעביר קדמך דריא בר עזי:
 ויאמר מלאך יהוה אל-מנוח אסתעצני לא-
 אכל ברחמך ואסתעשת עלה ליהוה תענה
 בי לא-ידע מנוח ביימלאך יהוה הוא: ואמר
 מלאכא דיי דמנוח. אם תיחדנני לא איכול
 ברחמך. ואם תעביר עתא. קדם יי תסקינה.
 ארי לא ידע מנוח. ארי מלאכא דיי הוא: ויאמר
 מנוח אל-מלאך יהוה מי שמה בייבא דבריק*
 וכפרנך: ואמר מנוח. למלאכא דיי מן שמה.
 ארי יתקיימן פתגמך וניקרנך: ויאמר לו מלאך
 יהוה דמה זה תשאך לשמי והוא פלאי*: ואמר
 ליה מלאכא דיי. דמא דנן את שאיל לשמי והוא
 מפרש: ויקח מנוח את-גדי העזים ואת-המנחה
 ויעל ער-הצור ליהוה ומפלא לעשות ומנוח
 ואשתו ראים: וגסיב מנוח. ית גדיא בר עזי וית
 תקרובתא. ואסיק על מנרא קדם יי. ומפרש

הבעלים מפיה ולא יזכרו עוד בשמים: ואעדי.
 ית שום טעות עממיא מפומהון. ולא יהי דוברן
 משומהון עוד: וכרתי להם ברית ביום ההוא עם-
 חית השדה ועם-עוף השמים ורמש האדמה וקשת
 וחרב ומלחמה אשבור מן-הארץ והשכבתים
 לבטח: ואגור להון קים בעדנא ההוא. דיהון
 שלום עם חית ברא ועם עופא דשמיא. ורחשא
 דארעא. וקשתא וחרפא ועבדי קרבא אבטיל מן
 ארעא. ואשרינן דרוחצן: וארשתיק לי לעולם
 וארשתיק לי בצדק ובמשפט ובחסד וברחמים:
 ואקימנכון קדמי לעס. ואקימנכון קדמיבקושטא
 ובדינא. ובחסדא וברחמי: וארשתיק לי באמונה
 וידעת את-יהוה: ואקימנכון קדמי בתימנותא.
 ותדעון דמדחל מן קדם יי: ער.

הפטרות נשא שמים סי' י"ג

ויהי איש אחד מצרעה ממשפחת הדני ושמו
 מנוח ואשתו עקרה ולא ילדה: והוה גוברא חד
 מצרעה. מזרעית דן ושמיה מנוח. ואתתיה עקרא
 ולית לה ורד: וירא מלאך יהוה אל-האשה ויאמר
 אליה תהנהנא את-עקרה ולא ילדת וילדת
 בן: ואתחזי מלאכא דיי לאתתא. ואמר לה. הא
 כען את עקרא ולית לך ורד. ונענן ותלידין בר:
 ועתה השמרי נא ואל-תשתי יין ושכר ואל-תאכלי
 כל טמא: וכען אסתמרי כען. ולא תשתן חמר
 חדת ועתיק. ולא תיכלין כל מסאב: כי הנך
 חרה וילדת בן ומורה לא-יעכה ערראשו בר
 גזיר אלהים יהיה הנער מן-הבטן והוא יחל
 להושיע את-ישראל מיד פלשתים: ארי הא את
 מעדיא ותלידין בר. ומספר לא יעבר על רישיה.
 ארי גזירא דיי. יהי רביא מן בטנא. והוא. ישרי.
 למפרק ית-ישראל מידא דפלשתאי: ותבא האשה
 ותאמר לאשה לאמר איש האלהים בא אלי
 ומראהו כמראה מלאך האלהים נורא מאד ולא
 שאלתיה אי-מזה הוא ואת-שמו לא-הניד לי:
 ואתת אתתא. ואמרת לבעלה דמימר. גביא דיי
 אתא דותי. וחזויה. בחיוו מלאכא דיי חסין דחדא.
 ולא שאלתיה אי מדין הוא. וית שמיה לא חזי לי:
 ויאמר לי הנך חרה וילדת בן ועתה אל-תשתי
 יין ושכר ואל-תאכלי כל-טמאה פי-גזיר אלהים
 יהיה הנער מן-הבטן עד-יום מותו: ואמר לי. הא
 את מעדיא ותלידין בר. וכען. לא תשתן חמר
 חדת ועתיק. ולא תיכלין כל מסאב. ארי גזירא
 דיי יהי רביא. מן בטנא עד יום מותיה: ויעתר
 מנוח אליהוה ויאמר בי אדוני איש האלהים

יגער יהוה בך השמן ויגער יהוה בך הפחר
 בירושלם הלא זה אור מצר מאש: ואמר יי
 דחמא. יגער יי בך חמא. ויגער יי בך. ודארתעי
 לאשראה שכניתי בירושלם. הלא דין אור
 משויב מיקודא: ויהושע היה לבוש בגדים צואים
 ועמד לפני המלאך: ויהושע. הוה ליה בגין
 דנסיבן להון נשין דלא כשרן לכהונתא. וקאים
 קדם מלאכא: ויען ויאמר אליהעמדים לפניו
 לאמר הסירו הבגדים הצואים מעלי ויאמר אליו ראה
 העברתי מעליך עונך והלבש אתך מחצות:
 ואתיב ואמר. לדמשמשין קדמוהי למימר. אימרו
 ליה ויפיק נשין דלא כשרן לכהונתא מביתיה.
 ואמר ליה. חזי דאעדיתי מנך חובך. ואלישית
 יתך וכוון: ואמר ישימו צנף טהור עדראשו
 וישימו הצנף הטהור עדראשו וילבשוהו בגדים
 ומלאך יהוה עמד: ואמרת. שו. מצנפא דכיא
 על רישיה. ושויאו מצנפא דכיא על רישיה.
 ואפבוהי אתתא דכשרא לכהונתא. ומלאכא
 דיי קאים: ויגער מלאך יהוה ביהושע לאמר:
 ואסהיד מלאכא דיי. ביהושע למימר: בחדאמר
 יהוה צבאות אספדרכי תלך ואם אתמשמרת
 תשמר וגסאתה תדין אתביתי וגם תשמר את
 חצרי ונתתי לך טהלים בין העמדים האלה:
 כדגן אמר יי צבאות. אם באורחן דתקנן קדמי
 תהך ואם ית מפרת מימרי חסר. ואף את תדין
 לדמשמשין בבית מקדשי. ואף תמר ית עזרת.
 ובאחיות מיתא אחינך. ואתין לך רגלין מהלכין.
 בין סרפא האלון: וישמענא יהושע הפך הגדול
 אתה ורעיך הישבים לפניך פיאנשי מופת המה
 פיהנני מביא אתעבדי צמח: שמע פען. יהושע
 פהנא רבא. את וחברך דיתבין קדמך. ארי
 גוברין כשרין למעבד להון נפא אנון. ארי
 האנא מיתי. ית עבדי משיחא ויתגדי: פיהנה
 האבן אשר נתתי לפני יהושע עדאבן אחת
 שבעה עינים הנני מפתח פתחה נאם יהוה
 צבאות ומשתי אתעון הארץ והוא ביום אחד:
 ארי הא אבנא. דיהבית קדם יהושע. על אבנא
 חדא שבעא חזין לה. האנא גלי חזייתה. אמר
 יי צבאות. ואעדי. ית חוב ארעא ההיא ביומא
 חד: ביום ההוא נאם יהוה צבאות תקראו איש
 לרעהוה אכריתת גפן ואכריתת תאנה: בעדנא
 ההוא. אמר יי צבאות. תערעון גבר לחבריה.
 לתחות פירי גופוהי וכתחות פירי תינוהי:
 וישב המלאך הדבר בי ויעירני באיש אשר יעור

משנתו

למעבד. ומנוח ואתתיה חזן: ויהי בעלות הלהב
 מעל המזבח השמימה ויעל מלאך יהוה בלהב
 המזבח ומנוח ואשתו ראים ויפלו ערפניהם
 ארצה: והוה במפק שדהביתא. מעלוי מדבחא
 לצית שמיא. וסדיק מלאכא דיי בשדהובית
 מדבחא. ומנוח ואתתיה חזן. ונפכו על אפיהון
 על ארעא: ולא יסף עוד מלאך יהוה להראה
 אלמנוח ואליאשתו או ידע מנוח פיהמלאך יהוה
 הוא: ולא אוסף עוד מלאכא דיי. לאתחאה
 למנוח ואתתיה. בכין ידע מנוח. ארי מלאכא
 דיי הוא: ויאמר מנוח אליאשתו מות נמות פי
 אלהים ראינו: ואמר מנוח. לאתתיה ממת נמות.
 ארי מלאכא דיי חזנא: ותאמר לו אשתו לו
 חפץ יהוה להמיתנו לאדקק מידנו עדה ומנוח
 ולא הראנו אתדבראיה ובעת לא השמיענו
 פואת: ואמרת ליה אתתיה. אלו רעא קדם יי
 דנמות לא קפיד מנא עדתא ומנחתא. ולא
 אחזינא ית כד אלון. וכעדן פון. לא אשמענא
 פהרא: ותקד האשה פן ותקרא אתשמו שמשון
 ויגדל חצר ויברכהו יהוה: ויגדית אתתא בר.
 וקרת ית שמיא שמשון. ורבא רביא. וברכיה
 יי: ותחל רוח יהוה לפעמו במחנהדן בין צרעה
 ובין אשתאל: ושריאת רוח גבורא מן קדם יי.
 לתקפותיה במשרית דן. בין צרעה ובין אשתאל:

הפטרת בהעלתך זכריה ס' ב'

רני ושמחי בתציון פי הנניבא ושכנתי
 בתוכך נאם יהוה: פועי וחדא פנשתא דציון.
 ארי האנא מתגדי. ואשרי שכנתי בגיך אמר
 יי: ונלוו גוים רבים אליהוה ביום ההוא והיו
 לי לעם ושכנתי בתוכך וידעת פיהוה צבאות
 שדחני אריך: ויתוספון עממין סגיאין על עמיה
 דיי בעדנא ההוא. ויהון קדמי לעם. ואשרי
 שכנתי בגיך. ותדעין. ארי יי צבאות שדחני
 לאתנפאה לך: ונחל יהוה אתיהודה חלקו
 על אדמת הקרש ובהר עוד בירושלם: ויחסין
 יי דרבית יהודה חולקהון. על ארעא דקודשא.
 ויתרעי עוד בירושלם: הם כל בשר מפני יהוה
 פי געור ממעון קדשו: ספו כל רשיעיא מן קדם
 יי. ארי אתגדי ממדור קודשיה: ויראני כאת
 יהושע הפך הגדול עמד לפני מלאך יהוה והשמן
 עמד ערמינו לשמנו: ואחזינא. ית יהושע פהנא
 רבא. קאים. קדם מלאכא דיי. וחמא. קאים על
 ימיניה לאשמנא ליה: ויאמר יהוה אליהשמן

כח (כתר תורה)

חלק הדקדוק. א) לי לעם. שופר וזקף: ושכנתי. מפתח: ב) תוכך. אתנח: ב) את יהושע. בפשט אחד גם בירושלמים: ג) שמע. שין נעי:
 יהושע. בפשט אחד: ד) אתה ורעיך. חיבת אהה בטעם פשטא לא מהופך: ה) לרעהוה ינ בכל סתי ולינ אל גם בירושלמים כן:

הפטרות בהעלותך

מִשְׁנָתוֹ: וְחָב. מְלָאכָא דִּי מְמַלִּיךְ עָמִי. וְאֶעֱרִנִי.
כְּגֹבֵרָא דְמַתְעַר מְשִׁינִתִּיה: וַיֹּאמֶר אֵלַי מַה
אַתָּה רֹאֶה וַיֹּאמֶר רֵאִיתִי וְהִנֵּה־מְנוּרָת זֶהָ בָּלָה
וְגִלָּה עַל־רֹאשָׁהּ וְשִׁבְעָה נִרְתִּיתָ עָלֶיהָ שִׁבְעָה
וְשִׁבְעָה מוֹצָקוֹת לְנֹרֹת אֲשֶׁר עַל־רֹאשָׁהּ: וַאֲמַר
לִי מַה אַתָּה חֹזֵי. וְאָמַרְתִּי. חֹזִיתִי וְהָא מְנוּרָתָא
דִּדְהָבָא כּוֹלָה זְנוּלָתָהּ עַל רִישָׁהּ. וְשִׁבְעָה בּוֹצִינָהּ
דְּעִלָּה. שִׁבְעָה וְשִׁבְעָה דְּמַרְיָקִין מְנַהֵן מִשְׁחָא.
לְבוֹצִינָא דְּעַל רִישָׁהּ: וְשִׁנִּים זִיתִים עָלֶיהָ אַחַר
מִימֵין הַגִּלָּה וְאַחַר עַל־שְׂמֹאלָהּ: וְתַרְוֵין זִיתִין
דְּעִלָּה. חֶד מִימֵין גּוֹלָתָא. וְחֶד עַל שְׂמֹאלָהּ: וְאֶעֱן
וַאֲמַר אֶל־הַמֶּלֶךְ הַדְּבָר בִּי כְּאֹמֶר מַה אֵלֶּה אֲדִנִּי:
וְאֶתִּיבִית וְאָמַרְתִּי. לְמֶלֶךְ־בָּא. דִּימְמַלִּיךְ עָמִי לְמִימַר.
מַה אֵלֶּין רְבוּנִי: וְאֶעֱן הַמֶּלֶךְ הַדְּבָר בִּי וַיֹּאמֶר
אֵלַי הֲלוֹא יָדַעְתָּ מַה־הֵמָּה אֵלֶּה וַאֲמַר לֹא אֲדִנִּי:
וְאֶתִּיב. מְלָאכָא. דִּי מְמַלִּיךְ עָמִי וַאֲמַר לִי. הֲלֹא
יָדַעְתָּ מַה אֲנֹן אֵלֶּין. וְאָמַרְתִּי לֹא רְבוּנִי: וְאֶעֱן
וַיֹּאמֶר אֵלַי כְּאֹמֶר זֶה דְּבַר־יְהוָה אֶרְוֹבְבֵל כְּאֹמֶר
לֹא בַחֲלִי וְלֹא בִכְחַ בִּי אִם־בְּרוּחִי אֲמַר יְהוָה
צְבָאוֹת: וְאֶתִּיב. וַאֲמַר לִי לְמִימַר. דִּין פְּתִגְמָא
דִּי. עִם זְרוּבָבֶד לְמִימַר. לֹא בַחֲלִי וְלֹא בְּגִבּוּרָא.
אֶלְהִין בְּמִימַרִי. אָמַר יי צְבָאוֹת: מִי־אַתָּה הֶרֶם
הַגְּדוֹל לְפָנֵי זְרוּבָבֶד לְמִישׁוֹר וְהוֹצִיא אֶת־הָאֵבֶן
הָרֹאשָׁה תְּשָׁאוֹת חֵן חֵן לָהּ: מַה אַתָּה חֲשִׁיבָא
מַלְכוּתָא מִשְׁפָּתָא. קֳדָם זְרוּבָבֶד הֲלֹא כְּמִישְׁרָא.
וַיְגַלִּי יְת מְשִׁיחִיה דְּאִמִּיר שְׁמִיה מֶלֶךְ־דְּמִין. וַיִּשְׁלֹט
בְּכָל מַלְכוּתָא: וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֵלַי כְּאֹמֶר: וְהוּהוּ
פְּתִגְמָא נְבוּזַא מִן קֳדָם יי. עָמִי לְמִימַר: יְדִי זְרוּבָבֶד
יִסְדּוּ הַבֵּית הַזֶּה וַיְדִינוּ תְּבַצְעָנָה וַיַּדְעָתָּ בִּי־יְהוָה
צְבָאוֹת שְׁלַחְנִי אֵלֵיכֶם: יְדִי זְרוּבָבֶד. שְׂרִיאַה.
לְמַבְנֵי בֵיתָא הַדִּין וַיְדוּחִי תְּשַׁכְּלִנְהוּ. וְתַדְעוּן.
אֲרִי יי צְבָאוֹת שְׁלַחְנִי לְאַתְנַפְּאָה לְכוּן:

הפטרות שלח לך יהושע סי' ב'.

וַיִּשְׁלַח יְהוֹשֻׁעַ בְּנֵי־נֹון מִן־הַשָּׁמַיִם שְׁנַיִם
אֲנָשִׁים מְרַגְלִים חֲרַשׁ כְּאֹמֶר לְכוּ רְאוּ אֶת־הָאָרֶץ
וְאֶת־יְרִיחוֹ אִי־לְכוּ וַיָּבֹאוּ בֵּית־אִשָּׁה זֹנָה וְשָׂמָה
רַחֵב וַיִּשְׁכְּבוּ־שָׁמָּה: וַיִּשְׁלַח יְהוֹשֻׁעַ בְּרִנּוֹן מִן
שָׁמַיִן. תַּרְוֵין גּוֹבְרִין מְאֹלְלִין בְּרוּ לְמִימַר. אִיזִירוּ.
חֹזֵי יְת אֶרֶעָא וַיִּת יְרִיחוֹ. וַאֲזִלוּ. וְעָאֲלוּ. לְבֵית
אֶתְתָא פּוֹנְדִיקִיתָא. וְשָׂמָה רַחֵב וְשָׁכִיבוּ תַּמּוֹן:
וַיֹּאמֶר לְמֶלֶךְ יְרִיחוֹ כְּאֹמֶר הִנֵּה אֲנָשִׁים בָּאוּ הִנֵּה
הַלִּיקָה מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַחֲפֹר אֶת־הָאָרֶץ: וְאֶתְאָמַר.
לְמֶלֶךְ יְרִיחוֹ לְמִימַר. הָא גּוֹבְרִיא. אַחֵר הֲלָכָא

בְּלִילִיא. מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְאַלְדָּא יְת אֶרֶעָא: וַיִּשְׁלַח
לְמֶלֶךְ יְרִיחוֹ אֶל־רַחֵב לְאֹמֶר הוֹצִיאִי הָאֲנָשִׁים
הַבָּאִים אֵלֶיךָ אֲשֶׁר־בָּאוּ לְבִיתְךָ בִּי לַחֲפֹר אֶת־
כְּלִי־הָאָרֶץ בָּאוּ: וְשִׁלַּח מְלָכָא דִּירִיחוֹ. לְנוֹת רַחֵב
לְמִימַר. אֲפִיקִי. גּוֹבְרִיא דְּאֵתוֹ לְנוֹתִיךְ דְּעָאֲלוּ
לְבִיתְךָ. אֲרִי לְאַלְדָּא יְת כָּל אֶרֶעָא אֵתוֹ: וְתַקַּח
הָאִשָּׁה אֶת־שְׁנֵי הָאֲנָשִׁים כִּתְּצֻפְנוּ וְתֹאמַר כֵּן בָּאוּ
אֵלַי הָאֲנָשִׁים וְלֹא יָדַעְתִּי מֵאִין הֵמָּה: וְדַבַּרְתָּ
אֶתְתָא. יְת תַּרְוֵין גּוֹבְרִיא וְאֶתְמַרְתְּנוּן. וְאָמַרְתָּ
בְּקוֹשְׁמָא. אֵתוֹ לְנוֹתִי גּוֹבְרִיא. וְלֹא יָדַעְתִּי אִי מִנּוֹן
אֲנֹן: וַיְהִי הַשָּׁעַר לְסִנּוֹר בַּחֲשָׁךְ וְהָאֲנָשִׁים יָצְאוּ
לֹא יָדַעְתִּי אֵנָּה הֲלָכוּ הָאֲנָשִׁים רְדֹפוּ מֵהָר אַחֲרֵיהֶם
כִּי תִשְׁנֹנּוּ: וְהוּהוּ עֵדוֹן לְמִיחַד תַּרְעָא. בְּקִבְלָא
וְגּוֹבְרִיא נִפְקוּ. לֹא יָדַעְתִּי. לָאן אֲזִלוּ גּוֹבְרִיא.
רְדֹפוּ בְּפִרְעָה. בְּתַרְיָחוֹן אֲרִי תְּדַבְּקוּנְנוּן: וְהָא
הַעֲרַתְּםָּהּ הִנֵּה־וְתַמְנֵם בְּפִשְׁתִּי הָעֵץ הָעֲרֻכּוֹת
זֶה עַל־הַגֹּג: וְהָא אֲפִיקְתְּנוּן לְאֶנְרָא. וְאֶתְמַרְתְּנוּן
בְּטַעוּנֵי כְּתָנָא. דְּסִדְרִין זֶה עַל אֶנְרָא: וְהָאֲנָשִׁים
רְדֹפוּ אַחֲרֵיהֶם דְּרַךְ הִירְדֵן עַל הַמַּעְבְּרוֹת וְהַשָּׁעַר
סָגְרוּ אַחֲרֵי כֹאֲשֶׁר יָצְאוּ הָרֹדְפִים אַחֲרֵיהֶם:
וְגּוֹבְרִיא. רְדֹפוּ בְּתַרְיָחוֹן אֲוִרָה יִרְדְּנָא. עַל מְנוּתָא.
וְתַרְעָא אַחֲרֵינוּ. בְּתַר. דְּנִפְקוּ רְדֹפִיא בְּתַרְיָחוֹן:
וְהֵמָּה טָרַם יִשְׁכְּבוּן וְהָא עֵלְתָה עֲלֵיהֶם עַל־הַגֹּג:
וְאֲנֹן עַד לֹא שָׁכִיבוּ. וְהָא. סִלִּיקַת לְנוֹתָחוֹן
לְאֶנְרָא: וְתֹאמַר אֶל־הָאֲנָשִׁים יָדַעְתִּי בִּי־נְתָן יְהוָה
לְכֶם אֶת־הָאָרֶץ וְכִי־נִפְלָה אִימַתְכֶם עֲלֵינוּ וְכִי
נִמְגּוּ כְּרִישְׁבֵי הָאָרֶץ מִפְּנֵיכֶם: וְאָמַרְתָּ לְגּוֹבְרִיא.
יָדַעְנָא. אֲרִי יְהִי יי. לְכוּן יְת אֶרֶעָא. וְאֲרִי נִפְלָתָא
אִימַתְכוֹן עֲדָנָא. וְאֲרִי אֶתְבְּרוּ. כָּל יְתָבִי אֶרֶעָא
מִן קְדַמִּיכוֹן: כִּי שָׁמַעְנוּ הָאֵת אֲשֶׁר־הוֹבִישׁ יְהוָה
אֶת־מִי־יִסּוֹף מִפְּנֵיכֶם בְּצִאתְכֶם מִמִּצְרַיִם וְאֲשֶׁר
עָשִׂיתֶם לְשָׁנֵי מַלְכֵי הָאֲמֹרִי אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הִירְדֵן
לְסִיחוֹן וְלַעֲזֹג אֲשֶׁר יִתְחַרְמְתֶם אֹתָם: אֲרִי שָׁמַעְנָא.
יְת דִּיבִישׁ יי. יְת מִי יִמָּא דִּסּוֹף מִן קְדַמִּיכוֹן.
בְּמַפְקָכוֹן מִמִּצְרַיִם. וְדַעְבַּדְתוּן. לְתַרְוֵין מַלְכֵי
אֲמֹרָא. דְּבַעְבְּרָא דִּירְדְּנָא לְסִיחוֹן וְלַעֲזֹג. דְּנִפְרַתוּן
יְתָחוֹן: וְנִשְׁמַע וַיִּמָּס לְבָבָנוּ וְלֹא־קָמָה עוֹד רוּחַ
בְּאִישׁ מִפְּנֵיכֶם כִּי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הוּא אֱלֹהִים
בְּשָׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל־הָאָרֶץ מִתַּחַת: וְשָׁמַעְנָא
וְאֶתְמַסִּי לְבָנָא. וְלֹא אֶשְׁתַּאֲרַת עוֹד רוּחַ. בְּאִנְשׁ
מִן קְדַמִּיכוֹן. אֲרִי יי אֱלֹהֵכוֹן. הוּא אֱלֹהִים
דְּשָׁכִינְתִּיה בְּשָׁמַיָא מַלְעִיכָא. וְשָׁלִישׁ עַל אֶרֶעָא
מַלְרַע: וְעַתָּה הַשְׁבַּעְנוּנָא לִי בִּיהוָה כִּי־עָשִׂיתִי
עִמָּכֶם חֶסֶד וְעָשִׂיתֶם גַּם־אִתָּם עִם־בֵּית אָבִי חֶסֶד

ונתתם

חלק הרקדוק : א) וילכו. במעם אולי ואתי לא בפזר בכל התיגאן : ב) וכתפנו. הווי בנעיא : ג) העלתם. ההא בנעיא : ד) ותמנמנם. יהווי בנעיא :
ה) את. תלשא ימין : ו) החרמתם. ההא בנעיא : ז) השבעו. השין געין . * ואמר קרי.

בחרפא: וילכו ויבאו ההרה וישבו שם שלשת ימים עד־שבו יִדְהָרְפִים ויבקשו הַרְדָּפִים בְּכֵר־הַדֶּרֶךְ וְלֹא מָצְאוּ: וְאָזְלוּ וְעָלּוּ לְמוֹרָא. ויִתִּיבוּ תַּמָּן תִּלְתָּא יוֹמִין. עַד דְּתִבּוּ רַדְפִּיא. ובעו רַדְפִּיא. בְּכֵר אֹרְחָא וְלֹא אִשְׁכְּחוּ: וישבו שְׁנֵי הָאֲנָשִׁים ויִרְדּוּ מִהָהָר ויַעֲבְרוּ ויבאו אֶל־יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־נֹון ויספרו־לוֹ אֵת כָּל־הַמַּצָּאוֹת אֹתָם: וְתִבּוּ תַרִּין גּוֹבְרִיא ונַחֲתוּ מִן מוֹרָא. וְעָבְרוּ וְאִתּוֹ. לְוֹת יְהוֹשֻׁעַ בֶּר נֹון. וְאִשְׁתַּעֲיָאוּ לֵיהּ. יֵת כֹּל דְּעָרְעָא יִתְחַוֵּן: ויאמרו אֶל־יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־נֹון יְהוֹה בִּידְנָא אֶת־כָּל־הָאָרֶץ וְגַם־נִמְנָנוּ כָּל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ מִפְּנֵינוּ: ויאמרו לִיהוֹשֻׁעַ. אֲרִי מָסַר יִי. בִּידְנָא יֵת כֹּל אֶרְעָא. וְאִם אִתְּבִירוּ. כֹּל יִתְבִי אֶרְעָא מִן קַדְמָנָא:

הפטרת קרח שמואל א' ס' י"א

וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־הָעָם לְכוּ וְנִלְכְּהָ הַגִּלְגָּל וְנַחֲדֵשׁ שָׁם הַמְּלוּכָה: וַאֲמַר שְׁמוּאֵל לְעָמָא. אִיתּוּ וְנִיזִיל לְגִלְגָּלָא. וְנַחֲדִית תַּמָּן מְלוּכָתָא: וילכו כָּל־הָעָם הַגִּלְגָּל וַיִּמְלְכוּ שָׁם אֶת־שָׂאוֹל לִפְנֵי יְהוֹה בְּגִלְגָּל וַיִּזְבְּחוּ־שָׁם זִבְחִים שְׁלָמִים לִפְנֵי יְהוֹה וַיִּשְׁמַח שָׁם שָׂאוֹל וְכָל־אֲנָשֵׁי יִשְׂרָאֵל עַד־מָאֹד: וְאָזְלוּ כָל עָמָא לְגִלְגָּלָא. וְאִמְלִיכוּ תַּמָּן יֵת שָׂאוֹל. קָדָם יִי בְּגִלְגָּלָא. וְנִפְסִיסוּ תַּמָּן. גִּבְסַת קוֹרְשֵׁין קָדָם יִי. וְחָדִי תַּמָּן שָׂאוֹל. וְכָל אֲנָשֵׁי יִשְׂרָאֵל עַד לְחֹדָא: וַיֹּאמֶר שְׁמוּאֵל אֶל־כָּל־יִשְׂרָאֵל הִנֵּה שְׁמַעְתִּי בְּקִלְכֶּם לְכָל אֲשֶׁר־אָמַרְתֶּם לִי וְאִמְלִיךְ עֲלֵיכֶם מֶלֶךְ: וַאֲמַר שְׁמוּאֵל לְכָל יִשְׂרָאֵל. הֲאֵל קְבִילִית לְמִימְרִכּוֹן. לְכָל דְּאָמַרְתוּן לִי. וְאִמְלִיכִית עֲרִיכּוֹן מֶלֶכָא: וְעַתָּה הִנֵּה־הַמֶּלֶךְ מִתְחַלֵּף לִפְנֵיכֶם וְאֲנִי וְקִנְיִתִּי וְשִׁבְתִּי וּבְנֵי הָנֶם אִתְּכֶם וְאֲנִי הִחֲלַכְתִּי לִפְנֵיכֶם מִנְּעָרֵי עַד־הַיּוֹם הַזֶּה: וְכַעַן. הֲאֵל מֶלֶכָא מְדַבֵּר בְּרִישְׁכוֹן. וְאֲנִי קָשִׁית וְסִיבִית. וּבְנֵי הָאָנוּן עִמָּכּוֹן. וְאֲנִי הִלִּיכִית קְדַמְיִכוֹן. מִזְעוּרִי עַד יוֹמָא הַדִּין: הִנֵּנִי עָנִי בִי נֹגֵד יְהוֹה וְנֹגֵד מְשִׁיחֹו אֶת־שׁוֹר מִי לְקַחְתִּי וְחִמּוֹר מִי לְקַחְתִּי וְאֶת־מִי עֲשַׁקְתִּי אֶת־מִי רְצוֹתִי וּמִי־רִמִּי לְקַחְתִּי כִפּוֹר וְאֵעֲלִים עֵינִי בּוֹ וְאֲשִׁיב לָכֶם: הֲאֵל עַד דְּאֲנֵא קִיָּים אִסְחִירוּ בִי קָדָם יִי וְקָדָם מְשִׁיחֹו. יֵת תּוֹרָא דְּמִן דְּבִרִית וְחִמּוֹרָא דְּמִן שְׁחִרִית. וְיֵת מִן עֲשַׁקִּית יֵת מִן אֲנִסִּית. וּמִי־דִּמְרָא מִאֵן קְבִילִית מִמּוֹן דְּשִׁקְרָא. וְכַבְשִׁית עֵינִי מִנִּיָּה בְּדִינָא. וְאִתִּיב לָכוֹן: וַיֹּאמְרוּ לֹא עֲשַׁקְתָּנוּ וְלֹא רְצוֹתָנוּ וְלֹא־לְקַחְתִּי מִי־דִּישׁ מֵאֻמָּה: וַאֲמָרוּ. לֹא עֲשַׁקְתָּנוּ וְלֹא אֲנִסְתָּנוּ. וְלֹא קְבִילְתָּא מִי־

אנש

וְנַחֲתָם לִי אֹת אֲמַת: וְכַעַן. קִיָּימוּ כַעַן לִי בְּמִימְרָא דִּיִּי. אֲרִי עֲבָדִית עִמָּכּוֹן מִיבּוֹ. וְתַעֲבִדוּן אִם אִתּוּן. עִם בֵּית אֲבָא מִיבּוֹ. וְתַתְּנוּן לִי אֵת דְּקִשּׁוּמָא: וְהַחִיתֶם אֶת־אֲבִי וְאֶת־אִמִּי וְאֶת־אֲחִי וְאֶת־אֲחֹותִי וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר לָהֶם וְהַצַּלְתֶּם אֶת־נַפְשֵׁינוּ מִמוֹת: וְתַחֲוֹן יֵת אֲבָא וְיֵת אִמָּא. וְיֵת אֲחִי וְיֵת אֲחֹותִי. וְיֵת כָּל דִּידְהוֹן. וְתַשְׁיִזְבוּן יֵת גַּפְשְׁתָּנָא מִמוֹתָא: וַיֹּאמְרוּ לֵה הָאֲנָשִׁים גַּפְשֵׁנוּ תַּחֲתִיכֶם לְמוֹת אִם לֹא תַגִּידוּ אֶת־דְּבָרְנוּ זֶה וְהִיָּה בִּתְת יְהוֹה לָנוּ אֶת־הָאָרֶץ וְעֲשִׂינוּ עִמָּךְ חֶסֶד וְאֲמִת: וַאֲמָרוּ לֵה גּוֹבְרִיא. גַּפְשְׁתָּנָא מִסִּירִן חֲלָף גַּפְשְׁתָּכּוֹן לְמַמַּת. אִם לֹא תַחֲוֹן. יֵת פַּתְגָּמָא דִּין. וְיִהִי כֹד יִתִּין יִי לָנָא יֵת אֶרְעָא. וְנַעֲבִיד עִמָּךְ מִיבּוֹ וְקִשּׁוּמָא: וְתוֹרְדִם סַבְחָל בְּעַד הַחֲלוֹן כִּי בֵיתָה בְּקִיר הַחוֹמָה וּבְחוֹמָה הִיא יוֹשֶׁבֶת: וְשִׁלְשִׁיתָנוּן בְּאִמּוֹנָא מִן חַרְפָּא. אֲרִי בֵיתָה בְּכַתֵּל שׁוֹרָא. וּבְשׁוֹרָא הִיא יִתְבָּא: וְתֹאמַר לָהֶם הַהִרָה לָכוּ פְּנִיפְגְּעוּ בָכֶם הַרְדָּפִים וְנַחֲתָם שָׁמָּה שְׁלֹשַׁת יָמִים עַד־יָשׁוּב הַרְדָּפִים וְאַחֲרֵי תִלְכוּ לְרַדְפְּכֶם: וְאִמַּרְתִּי לָהֶן לְמוֹרָא אִיזִילוּ. דְּלִמָּא יַעֲרֵעוּן בְּכוֹן רַדְפִּיא. וְתַמְמִירוּן תַּמָּן תִּלְתָּא יוֹמִין. עַד דִּיתִּיבּוּן רַדְפִּיא. וְכַתֵּר פֶּן תַּחֲכוֹן לְאוֹרְחָכוֹן: וַיֹּאמְרוּ אֵלֶיהָ הָאֲנָשִׁים נָקִים אֲנַחְנוּ מִשְׁבַּעְתָּךְ הוּא אֲשֶׁר הִשְׁבַּעְתָּנוּ: וַאֲמָרוּ לֵה גּוֹבְרִיא. זָכְאִין אֲנַחְנָא. מִמוֹמְתִּיךְ הִיא דְּקִיָּימַת עֲדָנָא: הִנֵּה אֲנַחְנוּ בָּאִים בָּאָרֶץ אֶת־תְּקוּתָה חוֹט הַשְּׁנִי הוּא תְּקִשְׁרִי בַּחֲלוֹן אֲשֶׁר הוֹרְדְתָנוּ בּוֹ וְאֶת־אֲבִיךָ וְאֶת־אִמָּךְ וְאֶת־אֲחִיךָ וְאֵת כָּל־בֵּית אֲבִיךָ תֹאסִפִּי יֵת אֵלֶיךָ הַבֵּיתָה: הֲאֵל אֲנַחְנָא עָאֲלִין בָּאֶרְעָא. יֵת תּוֹרָא. דְּחוֹט וְהוֹרִיתָא הָדִין תְּקַטְרִין. בַּחֲרָפָא דְּשִׁלְשִׁיתָנָא בֵּיהּ. וְיֵת אֲבֹךְ וְיֵת אִמָּךְ וְיֵת אֲחִיךָ. וְיֵת כָּל בֵּית אֲבֹךְ. תַּכְנִשִׁין לְוִתִּיךְ לְבֵיתָא: וְהִיָּה כֹל אֲשֶׁר־יֵצֵא מִדְּלִית יֵתִיךְ יִבְחָצֶה דְּמוֹ בְּרָאשׁוֹ וְאֲנַחְנוּ נָקִים וְכָל אֲשֶׁר יִהִיָּה אִתְּךָ בְּבֵית דְּמוֹ בְּרָאשֵׁנוּ אִסְרִיד תַּחֲתִידְבוּ: וְיִהִי כֹל דְּיִפּוֹק בֶּר מִדְּשִׁי בֵּיתִיךְ לְבָרָא. חוֹבֵת קְטוּרִיה בְּרִישִׁיה וְאֲנַחְנָא זָכְאִין. וְכָל דִּיהִי עִמָּךְ בְּבֵיתָא. חוֹבֵת קְטוּרִיה בְּרִישָׁנָא. אִם יֵד אֲנִשׁ תִּהִי בֵּיה: וְאִם־תַּגִּידִי אֶת־דְּבָרְנוּ זֶה וְהִיָּינוּ נָקִים מִשְׁבַּעְתָּךְ אֲשֶׁר הִשְׁבַּעְתָּנוּ: וְאִם תַּחֲוֹן יֵת פַּתְגָּמָא דִּין. וְנִהִי זָכְאִין. מִמוֹמְתִּיךְ דְּקִיָּימַת עֲדָנָא: וְתֹאסִר בְּדַבְרֵיכֶם כֹּן־הוּא וְתַשְׁלַחְם וְיִלְכוּ וְתַקְשְׁרֵי אֶת־תְּקוּתָה הַשְּׁנִי בַּחֲלוֹן: וְאִמַּרְתִּי כַּפְתָּמִיכוֹן פֶּן הוּא. וְשִׁלְחְתָנוּן וְאָזְלוּ. וְקַטְרִית. יֵת תּוֹרָא דְּהוֹרִיתָא

חלק (הקדקוק: ח) והחיות. (ההא געיא: ט) ותורידם. (התו געיא: י) שוב הרודפים. (יב) תיבת שוב מלא וזוהויו שורק: יא) תאספי. (התו געיא והפא רפא: יב) מדלתי. (התו רפי וכן כולו כתיבי דרבי עבדי: יג) ביתך. (במעם דרגא ופסיק וכ"ה במסרה רבתא: יד) שבו. (מלעיל כי היא לשון השבה: טז) ויעברו דויד בנעיא: * אחיותי קרי ט (כתר תורה)

הפטרת קרח

מִן קֶדֶם יי. וְתַפְלֹחוּן קִדְמוֹתַי וְתִקְבְּלוּן לְמִי מְרִיָּה.
וְלֹא תִסְרְבוּן עַל מִימְרָא דִּיִּי. וְתִתְנַהֲוּן אִף אֶתְוִן.
וְאִף מִלְכָּא דְמִקְדָּה עֲלִיכוּן. בְּתֵר פּוֹדְחָנָא דִּיִּי
אֶלְהֵכוּן: וְאִם לֹא תִשְׁמְעוּ בְּקוֹל יְהוָה וּמְרִיתֶם
אֶת־פִּי יְהוָה וְהִיתָה יִדְיָהוּהָ בְכֶם וּבְאֲבֹתֵיכֶם:
וְאִם לֹא תִקְבְּלוּן לְמִימְרָא דִּיִּי. וְתִסְרְבוּן עַל
מִימְרָא דִּיִּי. וְתִהְיִי מַחְתָּא דִּיִּי. בְּכוּן כְּמֵא דְהוּת
בְּאֲבֹתְכוּן: גַּם־עַתָּה הִתִּיצְבוּ וּרְאוּ אֶת־הַלְבָּר
הַגָּדוֹל הַזֶּה אֲשֶׁר יְהוָה עָשָׂה לְעֵינֵיכֶם: אִף כְּעַן
אֲתַעְתְּדוּ וַחֲזוּ. יֵת פִּתְגָמָא רַבָּא דְרִין. דִּיִּי. עֲבִיד
לְעֵינֵיכוּן: הֲלֹא קִצִּיר־חֲטִיִּים הָיוּ אֲקָרָא אֶל־
יְהוָה וַיִּתֵּן קִלּוֹת וּמִטְרָא וְדָעוּ וּרְאוּ בִירְעֻתְכֶם רַבָּה
אֲשֶׁר עָשִׂיתֶם בְּעֵינֵי יְהוָה לְשֹׂאֵל לְכֶם מִקְדָּה:
הֲלֹא חֲצֵד חֲטִיִּין יוֹמָא דִּין. אֲצִלִּי קֶדֶם יי. וַיִּתֵּן
קִלִּין וּמִטְרָא. וְדָעוּ וַחֲזוּ. אֲרִי בִישְׁתְּכוּן סְגִיָּא
דְּעִבְדִּיתוּן קֶדֶם יי. לְמִשְׁאֵל לְכוּן מִלְכָּא: וַיִּקְרָא
שְׁמוֹאֵל אֶל־יְהוָה וַיִּתֵּן יְהוָה קִלְתָּ וּמִטְרָא בְּיוֹם
הַהוּא וַיִּירָא כָל־הָעָם מֵאֵד אֶת־יְהוָה וְאֶת־שְׁמוֹאֵל:
וְצִלִּי שְׁמוֹאֵל קֶדֶם יי. וַיְהִי יי. קִלִּין וּמִטְרָא בְּיוֹמָא
הַהוּא. וְדָחִיק כֹּל עָמָא לְחֵדָא. מִן קֶדֶם יי. וּמִפְתָּחֵי
שְׁמוֹאֵל: וַיֹּאמְרוּ כָל־הָעָם אֶל־שְׁמוֹאֵל הֲתַפְלֹל
בְּעֵד־עֲבָדֶיךָ אֶל־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְאֶל־נְמוֹת בִּי־סִפְנוּ
עַד־כִּלְחַטְאֵינוּ רָעָה לְשֹׂאֵל כְּנוּ מִקְדָּה: וַאֲמָרוּ
כֹּל עָמָא לְשְׁמוֹאֵל. צִלִּי עַל עֲבָדֶיךָ. קֶדֶם יי. אֶלְהֵךְ
וְלֹא נְמוֹת. אֲרִי אוֹסִיפְנָא עַל כֹּל חוֹבְנָא בִישָׁא.
לְמִשְׁאֵל כְּנָא מִלְכָּא: וַיֹּאמֶר שְׁמוֹאֵל אֶל־הָעָם
אֶל־תִּירְאוּ אֹתָם עֲשִׂיתֶם אֵת כִּלְחַרְעָה הַזֹּאת אֲךָ
אֶל־תִּסּוּרוּ מֵאַחֲרֵי יְהוָה וְעִבְדִּיתֶם אֶת־יְהוָה בְּכָל־
לְבַבְכֶם: וַאֲמַר שְׁמוֹאֵל לְעָמָא לֹא תִדְחֲלוּן. אֶתְוִן
גִּרְמָתוֹן. יֵת כֹּל בִּשְׁתָּא הָדָא. בְּרִם. לֹא תִסְטוּן
מִבְּתֵר פּוֹדְחָנָא דִּיִּי. וְתַפְלֹחוּן קֶדֶם יי. בְּכָל לְבַכוּן:
וְלֹא תִסּוּרוּ כִּי אַחֲרֵי הִתְהוּוּ אֲשֶׁר לֹא־יִוָּעִיכוּ
וְלֹא יִצִּיכוּ בִי־תְהוּוּ הַמָּה: וְלֹא תִסְטוּן מִבְּתֵר
פּוֹדְחָנִיָּה. וְלֹא תַפְלֹחוּן לְמַעֲוָתָא. דְּאִנּוּן לְמָא
וְלִית בְּהוֹן הִנָּאָה. וְלֹא מְשִׁיבִין אֲרִי לְמָא אִנּוּן:
כִּי לֹא־יִמָּשׁ יְהוָה אֶת־עַמּוּ בְּעִבּוֹר שְׁמוֹ הַגָּדוֹל
כִּי הוֹאִיל יְהוָה לַעֲשׂוֹת אֹתְכֶם לֹד לְעָם: אֲרִי. לֹא
יִדְחִיק יי. יֵת עֲמִיָּה. בְּרִיד שְׁמִיָּה רַבָּא. אֲרִי רַעְוָא
קֶדֶם יי. לְמַעֲבַד יִתְכוּן. קִדְמוֹתַי לְעָם:

הפטרת חקת בשופטים סימן י"א

וַיִּפְתַּח הַגִּלְעָדִי הַזֶּה גִּבּוֹר חֵיק וְהוּא בִן־אִשָּׁה זֹנָה
וַיִּזְדַּד גִּלְעָד אֶת־יִפְתָּח: וַיִּפְתַּח גִּלְעָדָהָ. הוּא
גִּבּוֹר גִּבּוֹר חֵיקָא. וְהוּא בֶּר אֶתְחָא פּוֹדְחָנִיָּא. וְאִלִּיד
גִּלְעָד יֵת יִפְתָּח: וַתִּלְדַּד יִשְׁתַּלְגִּלְעָד לֹד בָּנִים

וַיִּגְדְּלוּ

אֲנָשׁ מִדְּעָם: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים עַד יְהוָה בְּכֶם וְעַד
מְשִׁיחוֹ הַיּוֹם הַזֶּה כִּי לֹא מִצְאֹתֶם בְּיָדִי מֵאוֹמָה
וַיֹּאמֶר (*) עַד: וַאֲמַר לְהוֹן סְהִיד מִימְרָא דִּיִּי בְכוּן.
וּסְהִיד מְשִׁיחִיָּה יוֹמָא דְרִין. אֲרִי לֹא אֲשַׁבְּחָתוֹן.
בְּיָדִי מִדְּעָם. וַאֲמָרוּ סְהִיד: וַיֹּאמֶר שְׁמוֹאֵל אֶל־
הָעָם יְהוָה אֲשֶׁר עָשָׂה אֶת־מִשְׁהָ וְאֶת־אֲהֲרֹן
וְאֲשֶׁר הֵעֵלָה אֶת־אֲבֹתֵיכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם: וַאֲמַר
שְׁמוֹאֵל לְעָמָא. יי. דְּעַבְדִּי גִבּוֹרָן עַל יְדֵי מִשְׁהָ וְאֲהֲרֹן
וְדֹאֲפִיק יֵת אֲבֹתְכוּן מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם: וְעַתָּה
הִתִּיצְבוּ וְאֲשַׁפְּטָה אֹתְכֶם לִפְנֵי יְהוָה אֵת כֹּל־
צִדְקוֹת יְהוָה אֲשֶׁר־עָשָׂה אֹתְכֶם וְאֶת־אֲבֹתֵיכֶם:
וּכְעַן. אֲתַעְתְּדוּ. וְאֶתְוֹכַח עִמְכוּן קֶדֶם יי. יֵת כֹּל
זְכוּתָא דִּיִּי. דְּעַבְדִּי עִמְכוּן וְעָם אֲבֹתְכוּן: כְּאֲשֶׁר־
כָּא יַעֲקֹב מִצְרַיִם וַיִּזְעַקוּ אֲבֹתֵיכֶם אֶל־יְהוָה וַיִּשְׁלַח
יְהוָה אֶת־מִשְׁהָ וְאֶת־אֲהֲרֹן וַיִּצְיִאוּ אֶת־אֲבֹתֵיכֶם
מִמִּצְרַיִם וַיְשִׁיבוּם בְּמָקוֹם הַזֶּה: כֹּל עָאֵר יַעֲקֹב
לְמִצְרַיִם. וַיִּזְעַקוּ אֲבֹתְכוּן קֶדֶם יי. וַיִּשְׁלַח יי. יֵת
מִשְׁהָ וַיִּתֵּן אֶתְוֹכַח יֵת אֲבֹתְכוּן מִמִּצְרַיִם.
וְאֹתִיבּוֹנוֹן בְּאַתְרָא דְרִין: וַיִּשְׁכְּחוּ אֶת־יְהוָה
אֱלֹהֵיהֶם וַיִּמְכְּרוּ אֹתָם בְּיַד סִיסְרָא שַׂר־צְבָא חֲצוֹר
וּבִיד־פְּלִשְׁתִּים וּבִיד־מִלְכֵי מִצְרַיִם וַיִּדְחֲמוּ בָם:
וְאֶתְנַשִּׂיאוּ יֵת פּוֹדְחָנָא דִּיִּי אֶלְהֵהוֹן. וּמִסֵּר יֵתְוִן.
בְּיַד סִיסְרָא רַב חֵיקָא דְחֲצוֹר וּבִיד־פְּלִשְׁתִּיָּא. וּבִיד־
מִלְכָּא דְמוֹאֵב. וְאִנְיָחוּ קִרְבָּא בְּהוֹן: וַיִּזְעַקוּ אֶל־
יְהוָה וַיֹּאמְרוּ חֲטִאֲנוּ כִּי עֲזַבְנוּ אֶת־יְהוָה וְנַעֲבַד
אֶת־הַבְּעִלִּים וְאֶת־הָעֲשֻׁתֹּת וְעַתָּה הֲצִילְנוּ מִיַּד
אִיְבֵינוּ וְנַעֲבַדְךָ: וַיִּזְעַקוּ קֶדֶם יי. וַאֲמָרוּ חֲבִנָּא.
אֲרִי שְׁבַקְנָא יֵת פּוֹדְחָנָא דִּיִּי. וּפִלְחָנָא יֵת בְּעִלִּיָּא
וְלַעֲשֻׁתֹּתָא. וּכְעַן. שְׁוִיבְנָא. מִיַּד בְּעִלִּי דְכִבְנָא
וְנִפְלַח קִדְמָךְ: וַיִּשְׁלַח יְהוָה אֶת־יִרְבֶּעֶל וְאֶת־בֶּרֶךְ
וְאֶת־יִפְתָּח וְאֶת־שְׁמוֹאֵל וַיִּצֹל אֹתְכֶם מִיַּד אִיְבֵיכֶם
מִסְבִּיב וַתִּשְׁבּוּ בְּמִטָּה: וַיִּשְׁלַח יי. יֵת גִּלְעָד וַיִּתֵּן
שְׁמִשׁוֹן. וַיִּתֵּן יִפְתָּח וַיִּתֵּן שְׁמוֹאֵל. וְשְׁוִיב יֵתְוִן.
מִיַּד בְּעִלִּי דְכִבְיָכוּן מִסְחָר סְחָר. וַיִּתִּיבְתוּן
לְרוּחָן: וְתִרְאוּ כִּי נָחַשׁ מִקְדָּה בְּנִי־עַמּוּן כָּא עֲלִיכֶם
וְתֹאמְרוּ לִי לֹא בִי־מִקְדָּה יִמְלֹךְ עֲלֵינוּ וַיְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
מִלְכְּכֶם: וְחִוִּיתוּן. אֲרִי נָחַשׁ. מִלְכָּא דְכִבְנֵי עַמּוּן
אֶתָּא עֲלִיכוּן. וַאֲמָרְתוּן לִי. לֹא. אֲרִי מִלְכָּא יִמְלֹךְ
עֲלֵנָא. וַיִּי אֶלְהֵכוּן מִלְכְּכוּן: וְעַתָּה תִּנָּה הַמִּקְדָּה
אֲשֶׁר בְּחֻרְתֶּם אֲשֶׁר שְׁאַלְתֶּם וְהִנֵּה נָתַן יְהוָה
עֲלֵיכֶם מִקְדָּה: וּכְעַן. הָא מִלְכָּא. דְּאֶתְרַעִיתוּן
דְּשִׁאִידְתוּן. וְהָא מְנִי יי. עֲלִיכוּן מִלְכָּא: אִם־
תִּירְאוּ אֶת־יְהוָה וְעִבְדִּיתֶם אֹתוֹ וְשִׁמְעֵתֶם בְּקוֹלוֹ
וְלֹא תִמְרוּ אֶת־פִּי יְהוָה וְהִיתֶם גַּם־אֹתָם וְגַם־הַמִּקְדָּה
אֲשֶׁר־מִקְדָּה עֲלֵיכֶם אַחֲרֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: אִם תִּדְחֲלוּן

(*) וַאֲמָרוּ סְהִיד (*) וַאֲמָרוּ קִי

וַיִּגְדְּלוּ בְנֵי־הָאִשָּׁה וַיַּגְרִשׁוּ אֶת־יִפְתָּח וַיֹּאמְרוּ לוֹ לֹא־חֲנֹחַל בְּבֵית־אֲבִינוּ כִּי בִן־אִשָּׁה אַחֲרֵת אַתָּה: וַיִּלְדֹת אֶתֶּת גִּלְעָד. לִיה בְּנִין. וַרְבִּיאוּ בְנֵי אֶתְתָא וַתְּרִיכוּ יָת יִפְתָּח. וַאֲמָרוּ לִיה לֹא תַחֲסִין בְּבֵית אֲבוֹנָא. אֲרִי בַר אֶתְתָא אוֹחֲרִי אַתָּ: וַיְבָרַח יִפְתָּח מִפְּנֵי אֲחִיו וַיֵּשֶׁב בְּאֶרֶץ טוֹב וַיַּחֲלֶקְמוּ אֶל־יִפְתָּח אֲנָשִׁים רִיקִים וַיֵּצְאוּ עִמּוֹ: וְעָרַק יִפְתָּח מִן קָדָם אַחֲוֵהוּ. וַיִּתִּיב בְּאֶרֶץ טֹב. וַאֲחַכְנִישׁוּ דוֹת יִפְתָּח גּוֹבְרִין סְרִיקִין. וַנִּפְקוּ עִמֶּיהָ: וַיְהִי מִיָּמִים וַיִּלְחֶמְמוּ בְנֵי־עַמּוֹן עִם־יִשְׂרָאֵל: וַהֲוָה דּוֹמִיּוֹמִין. וַאֲגִיחוּ קֶרְבָּא בְנֵי עַמּוֹן עִם־יִשְׂרָאֵל: וַיְהִי כַּאֲשֶׁר־נִדְּחֶמְמוּ בְנֵי־עַמּוֹן עִם־יִשְׂרָאֵל וַיִּלְכּוּ זֻקְנֵי גִלְעָד דִּקְחַת אֶת־יִפְתָּח מֵאֶרֶץ טוֹב: וַהֲוָה. כִּד אֲגִיחוּ קֶרְבָּא בְנֵי עַמּוֹן עִם יִשְׂרָאֵל. וְאוֹלוּ סָבִי גִלְעָד. לְמַדְבַּר יִת יִפְתָּח מֵאֶרֶץ טֹב: וַיֹּאמְרוּ לִיִּפְתָּח לָכֵה וְהִיִּיתָה לָנוּ דִקְצִין וְנִלְחַמָּה בְּבְנֵי עַמּוֹן: וַאֲמָרוּ לִיִּפְתָּח. אֵיתָא. וְתִהִי לָנוּ לְרֹבָא. וְנִגִּיחַ קֶרְבָּא בְּבְנֵי עַמּוֹן: וַיֹּאמֶר יִפְתָּח דּוֹקְנֵי גִלְעָד הֲלֹא אַתֶּם שְׁנֵאתֶם אֹתִי וַתַּגְרִשׁוּנִי מִבֵּית אֲבִי וּמִדּוֹעַ בְּאַתֶּם אֵלַי עֵתָה כַּאֲשֶׁר צָר דָּקָם: וַאֲמָר יִפְתָּח לְסָבִי גִלְעָד. הֲלֹא אֶתְּוֹן שְׁנֵאתוֹן יִתִּי. וַתְּרִיכְתוּנִי מִבֵּית אֲבָא. וּמִדִּין. אֶתִּיתוֹן לְוֹתִי בְּעֵן. כִּד עֶקֶת דְּכוּן: וַיֹּאמְרוּ זֻקְנֵי גִלְעָד אֶל־יִפְתָּח דְּכוּן עֵתָה שְׁבִנוּ אֵלַיָּה וְהִלְכַת עִמָּנוּ וְנִלְחַמַת בְּבְנֵי עַמּוֹן וְהִיִּית לָנוּ לְרֹאשׁ לְכָל יֹשְׁבֵי גִלְעָד: וַאֲמָרוּ סָבִי גִלְעָד לִיִּפְתָּח. בִּין פְּעֹן תִּבְנָא לְוֹתָהּ. וְתַהֲדֹעַמָּנָא. וְתִגִּיחַ קֶרְבָּא בְּבְנֵי עַמּוֹן. וְתִהִי לָנוּ לְרֹשׁ. לְכָל יֹתְבֵי גִלְעָד: וַיֹּאמֶר יִפְתָּח אֶל־זֻקְנֵי גִלְעָד אִם־מְשִׁיבִים אַתֶּם אוֹתִי לְהִלָּחֶם בְּבְנֵי עַמּוֹן וְנִתְּן יְהוָה אֹתָם לִפְנֵי אֲנִכִּי אֵתִיה לְכָם לְרֹאשׁ: וַאֲמָר יִפְתָּח לְסָבִי גִלְעָד. אִם מְתִיבִין אֶתְּוֹן יִתִּי לֹאֲנָחָא קֶרְבָּא בְּבְנֵי עַמּוֹן. וַיִּמָּסֶר יִי. יִתְּוֹן קֶדְמִי. אָנָּא. אֵהוּ לְכוּן לְרֹשׁ: וַיֹּאמְרוּ זֻקְנֵי־גִלְעָד אֶל־יִפְתָּח יְהוָה יִתִּיה שְׁמַע בְּפִינוּתֵינוּ אִם־לֹא כְדִבְרָהּ כֵּן נַעֲשֶׂה: וַאֲמָרוּ סָבִי גִלְעָד לִיִּפְתָּח. מִיִּמְרָא דִיִּי. יְהִי סְחִיר בִּינְתָנָא. אִם לֹא כִפְתָּנְסָךְ כֵּן נַעֲבִיד: עַלְדִּי יִפְתָּח עִם־זֻקְנֵי גִלְעָד וַיִּשְׁמְעוּ הָעָם אוֹתוֹ עֲרִיקָם לְרֹאשׁ וְדִקְצִין וַיְדַבֵּר יִפְתָּח אֶת־כָּל־דִּבְרֵיו לִפְנֵי יְהוָה בְּמִצְפֶּה: וְאוֹז יִפְתָּח. עִם סָבִי גִלְעָד. וּמִגִּיאוּ עִמָּא יִתִּיה. עֲלִיִּהוֹן לְרֹשׁ וְלְרֹבָא. וּסְדִיר יִפְתָּח יִת כָּל פְּתָגְמוֹהִי. קָדָם יִי בְּמִצְפֵּי: וַיִּשְׁלַח יִפְתָּח מַלְאָכִים אֶל־מֶלֶךְ בְּנֵי־עַמּוֹן לֵאמֹר מַה־לִּי וְלָךְ כִּי־בָאת אֵלַי לְהִלָּחֶם בְּאֶרְצִי: וַשְׁלַח יִפְתָּח אֲוֹגְדִין. דוֹת מֶלֶכָא דְּבְנֵי עַמּוֹן לְמִימַר. מָא לִי

וְלָךְ. אֲרִי אֶתִּיתָא לְוֹתִי לֹאֲנָחָא קֶרְבָּא בְּאֶרְצִי: וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ בְּנֵי־עַמּוֹן אֶל־מַלְאָכֵי יִפְתָּח כִּי־לָקַח יִשְׂרָאֵל אֶת־אֶרְצִי בְּעִלּוֹתוֹ מִמִּצְרַיִם מֵאֲרֻנּוֹן וְעַד־הַיַּבֵּק וְעַד־הַיַּרְדֵּן וְעֵתָה הַשִּׁיבָה אֶתְּהֹן בְּשָׁלוֹם: וַאֲמָר מֶלֶכָא דְּבְנֵי עַמּוֹן לְאֲוֹגְדֵי יִפְתָּח. אֲרִי נָסִיב יִשְׂרָאֵל יִת אֶרְצִי בְּמִפְקִיָּה מִמִּצְרַיִם. מֵאֲרֻנּוֹן וְעַד־יֹבְקָא וְעַד יַרְדֵּנָא. וְכַעַן. אֶתִּיב יִתְּוֹן בְּשָׁלוֹם: וַיִּסָּפֶר עוֹד יִפְתָּח וַיִּשְׁלַח מַלְאָכִים אֶל־מֶלֶךְ בְּנֵי עַמּוֹן: וַאֲוִסִּיף עוֹד יִפְתָּח. וַשְׁלַח אֲוֹגְדִין. דוֹת מֶלֶכָא דְּבְנֵי עַמּוֹן: וַיֹּאמֶר לוֹ כִּה אֲמָר יִפְתָּח לֹא־לָקַח יִשְׂרָאֵל אֶת־אֶרֶץ מוֹאָב וְאֶת־אֶרֶץ בְּנֵי־עַמּוֹן: וַאֲמָר לִיה. כִּדָּן אֲמָר יִפְתָּח. לֹא נָסִיב יִשְׂרָאֵל יִת אֶרֶץ מוֹאָב. וְיִת אֶרֶץ בְּנֵי עַמּוֹן: כִּי בְּעִלּוֹתָם מִמִּצְרַיִם וַיִּלְכֶּה יִשְׂרָאֵל בְּמַדְבַּר עַד־יָם־סוּף וַיְבֹא קִדְשָׁה: אֲרִי בְּמִפְקִחוֹן מִמִּצְרַיִם. וְאוֹז יִשְׂרָאֵל בְּמַדְבַּרָא עַד יָמָא דְּסוּף. וְאַתָּה דְּרָקָם: וַיִּשְׁלַח יִשְׂרָאֵל מַלְאָכִים אֶל־מֶלֶךְ נַאֲדוֹם לֵאמֹר אַעֲבֹרְהָנָא בְּאֶרְצְךָ וְלֹא שְׁמַע מֶלֶךְ אֲדוֹם וְגַם אֶל־מֶלֶךְ מוֹאָב שְׁלַח וְלֹא אָבָה וַיֵּשֶׁב יִשְׂרָאֵל בְּקִדְשׁ: וַשְׁלַח יִשְׂרָאֵל אֲוֹגְדִין. דוֹת מֶלֶכָא דְּאֲדוֹם לְמִימַר אַעֲבֹר כַּעַן בְּאֶרְצְךָ. וְלֹא קָבִיד מֶלֶכָא דְּאֲדוֹם. וְאַף דוֹת מֶלֶכָא דְּמוֹאָב. שְׁלַח וְלֹא אָבָה. וַיִּתִּיב יִשְׂרָאֵל בְּרָקָם: וַיִּלְכֶּה בְּמַדְבַּר וַיָּסֶב אֶת־אֶרֶץ אֲדוֹם וְאֶת־אֶרֶץ מוֹאָב וַיְבֹא מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ לְאֶרֶץ מוֹאָב וַיַּחֲנוּן כַּעֲבֹר אֲרֻנּוֹן וְלֹא־בָאוּ בְּגִבּוֹר מוֹאָב כִּי אֲרֻנּוֹן גִּבּוֹר מוֹאָב: נָאֹז בְּמַדְבַּרָא. וְאַקִּיף. יִת אֶרְעָא דְּאֲדוֹם וְיִת אֶרְעָא דְּמוֹאָב. וְאַתָּא מִמִּדְּנָח שְׁמִשָּׁא לְאֶרְעָא דְּמוֹאָב. וַשְּׁרוּ כַּעֲבֹרָא דְּאֲרֻנּוֹן. וְלֹא עָאִלוּ בְּתַחוּם מוֹאָב. אֲרִי אֲרֻנּוֹן תַּחוּם מוֹאָב: וַיִּשְׁלַח יִשְׂרָאֵל מַלְאָכִים אֶל־סִיחוֹן מֶלֶךְ־הָאֲמֹרִי מֶלֶךְ חִשְׁבּוֹן וַיֹּאמֶר לוֹ יִשְׂרָאֵל נַעֲבֹרְהָנָא בְּאֶרְצְךָ עַד־מְקוֹמִי: וַשְׁלַח יִשְׂרָאֵל אֲוֹגְדִין. דוֹת סִיחוֹן מֶלֶכָא אֲמֹרָהּ מֶלֶכָא דְּחִשְׁבּוֹן. וַאֲמָר לִיה יִשְׂרָאֵל. אַעֲבֹר כַּעַן בְּאֶרְעֲךָ עַד אֶתְרִי: וְלֹא־הֶאֱמִין סִיחוֹן אֶת־יִשְׂרָאֵל עֲבֹר בְּגִבּוֹלוֹ וַיִּאֲסֹף סִיחוֹן אֶת־כָּל־עַמּוֹ וַיַּחֲנוּ בִּיהֲצָה וַיִּלָּחֶם עִם־יִשְׂרָאֵל: וְלֹא הִימִין סִיחוֹן יִת־יִשְׂרָאֵל לְמַעֲבֹר בְּתַחוּמֵיהָ. וּפְגַשׁ סִיחוֹן יִת כָּד עִמֶּיהָ. וַשְּׁרוּ בִּיהֵן. וְאִגִּיחַ קֶרְבָּא עִם יִשְׂרָאֵל: וַיִּתֵּן יְהוָה אֶל־יִשְׂרָאֵל אֶת־סִיחוֹן וְאֶת־כָּל־עַמּוֹ בְּיַד יִשְׂרָאֵל וַיִּכּוּם וַיִּירֶשׁ יִשְׂרָאֵל אֶת כָּל־אֶרֶץ הָאֲמֹרִי יוֹשֵׁב הָאֶרֶץ הַהִיא: וַיִּמָּסֶר יִי אֶתְּהָא דִּישְׂרָאֵל יִת־סִיחוֹן וְיִת כָּל עִמֶּיהָ. בְּיַד דִּישְׂרָאֵל וַיַּחֲנוּן. וַיִּרִית יִשְׂרָאֵל יִת כָּד אֶרֶץ

אמורא

הפטרות חקת

אמוראה. יתיב ארעא הדיא: ויירשו את כל גבול האמרי מארנון ועד הירק ועד הירק ועד הירק: ויריתו: ית כל תחום אמוראה. מארנוא ועד יבקא. ומן מדברא ועד ירדנא: ועתה יהוה אלהי ישראל הוריש את האמרי מפני עמו ישראל ואתה תירשנו: וכען. יי אלהא דישראל. תריך ית אמוראה. מן קדם עמיה ישראל. ואת מדמי למירתיה: הלא את אשר יורישך כמוש אלהיך אותו תירש ואת כל אשר הוריש יהוה אלהינו מפנינו אותו תירש: הלא ית דיחסנגד. כמוש מעותך יתיה תחסין. וית כל דיתריך. יי אלהנא. מן קדמנא יתיה גירת: ועתה הטוב טוב אתה מפקק בן צפור מקד מואב הרב רב עסישראל אסנלחם גדלחם: וכען. הטב טב את. מפקק בר צפור מלכא דמואב. המידן דן עם ישראל. אם קרבא אגית בהון: בשבת ישראל בחשבון ובבנותיה ובערעור ובבנותיה ובכד הערים אשר עדירי ארנון שלש מאות שנה ומדוע לא הצלתם בעת ההיא אבדית ישראל בחשבון ובכפרנהא ובערעור ובכפרנהא ובכר קרוא. דעל תחומי ארנון. תלת מאה שנין. וסדין לא שויבתון בעדנא ההוא: ואנכי לא אחטאתי לך ואתה עשה אתי רעה להלחם בי ישפט יהוה השפט היום בין בני ישראל ובין בני עמון: ואנא לא חמית לך. ואת עביר עמי. בישא לאנחא קרבא בי. ידין יי דעביר דינא ימא דין. בין בני ישראל. ובין בני עמון: ולא שמע מקד בני עמון אדברתי ופתח אשר שלח אליו: ודא קביר. מלכא דבני עמון. לפתגמי יפתח. דשלח לותיה: ותתי עלי פתח רוח יהוה ויעבר את הגלעד ואת מנשה ויעבר את מצפה גלעד וממצפה גלעד עבר בני עמון: ושרת על יפתח רוח גבורא מן קדם יי. ועבר ית מצפא דגלעד. וממצפא דגלעד. עבר בני עמון: ויידר יפתח נדר ליהוה ויאמר אסנתון תתן את בני עמון בידי: וקיים יפתח קים. קדם יי. ואמר. אם ממסר תמסר. ית בני עמון בידי: והיה היוצא אשר יצא מדלת ביתי לקראתי בשווי בשלום מבני עמון והיה ליהוה והעליתיו עולה: ויהי כד יפוק מפק. ובר מדישי ביתי לקדמותי. כד אחוב בשלם מבני עמון. ויהי קדם יי. ואפקניה עלתא: ויעבר יפתח אד בני עמון להלחם בם ויתנם יהוה בידו: ועבר יפתח. לות בני עמון לאנחא קרבא בהון. ומסרינון יי בידיה: ויפס מערוער ועדבואה

מנית עשרים עיר ועד אבד פרמים מכה גדולה מאד ויפגעו בני עמון מפני בני ישראל: ומחננו. מערוער ועד מעדנא דמנית עשרין קרוין. ועד מישר פרמיה. מחתא רבתא לחדא. ואתברו בני עמון. מן קדם בני ישראל: ויבא יפתח המצפה ארציתו והנה בתו יצאת לקראתו בתפוס ובמחלות ורק היא יחידה אין לה ממנו בן או בת: ואתא יפתח למצפא לביתיה. והא ברתיה נפקא לקדמותיה. בתופין ובחננין. ולחוד היא יחידא. לית ליה מניה. בר או בת: ויהי כראותו אותה ויקרע את בגדיו ויאמר אלהא בתי הכרע הכרעתי ואת היית בעברי ואנכי פציתי פי אדייהוה ולא אוכל לשוב: ותוה כד הוא יתה ובוע ית לבשושי. ואמר ווי ברתא אברעא אברעתיני. ואת הוית בעברי. ואנא. פתחית פומי בנדר קדם יי. ודא אכור למתב: ותאמר אליו אבי פציתך את פיך אדייהוה עשה לי כאשר יצא מפיך אחרי אשר עשה לך יהוה נקמות מאיכיד מבני עמון: ואמרת ליה. אפא פתחתאית פומך בנדר קדם יי. עביר לך. כמא דנפק מפומך. ברת. דעבד לך. יי פורענוחא. מפעדי דבבך מבני עמון: ותאמר אדאביה יעשה לי הדבר הזה הרפה ממני שנים חדשים ואלכה וירדתי על ההרים ואבכה על בתולי אנכי ורעיתי: ואמרת לאבוחא. ית עביר לך פתחא דין. שבוך מני תרין ירחין. ואהך ואתנגיד על טוריא. ואבפי על בתולי. אנא וחברתי: ויאמר לבי וישלח אותה שני חדשים ותקד היא ורעותיה ותבך על בתוליה על ההרים: ואמר איזילי. ושלח יתה תרין ירחין. ואזלת היא וחברתהא. ובכת על פתוחהא על טוריא: ויהי מקץ שנים חדשים ותשב אדאביה ויעש לה את גדרו אשר נדר והיא לא ידעה איש ותהיחך בישראל: והוה. מסוף תרין ירחין. ותבת לות אבוחא. ועבר לה. ית גדריה דנדר. והות לגוריא בישראל. (בדיק דלא לאפקא גבר ית בריה וית ברתיה לעלתא. כמא דעבר יפתח גלעדא. ודא שאיל לפינחם כהנא. ואלו שאיל לפינחם כהנא. הוה פריק יתה בדרמין): מימים ימימה תלכנה בנות ישראל לתנות לבת יפתח הגלעדי ארבעת ימים בשנה: מזמן לזמן. אזלן בנת ישראל. לאלאה. לבת יפתח גלעדא. ארבעא יומין בשתא:

הפטרות בלק

כת"ע

והיה שארית יעקב בקרב עמים רבים כמל מאת

יהוה

(*) ורעותי קרי

חלק הרקוק. (ד) בשבת. ה"ג בבית: (ה) ופדוע לא הצלתם. תיבת ופדוע בחביר:

יְהוָה כְּרִבִּיבִים עָלֶי-עֶשֶׂב אֲשֶׁר לֹא-יִקְוָה לְאִישׁ
וְלֹא יִיחַל לִבְנֵי אָדָם : וַיְהִי שֶׁאֵרָא דְבֵית יַעֲקֹב.
בְּגוֹ עֲמֻמִּין סְגִיָּאִין. כְּמֵלֵא מִן קָדָם יי'. בְּרַסְיִי
מִקְוֶשָׁא דְעַל עֶשְׂבָּא. דְּלֵא מוֹרִיד לְאִנְשׁ. וְלֵא
מִכְתָּר לְבַר אִנְשׁ : וַהֲיָה שְׂאֵרִית יַעֲקֹב בְּגוֹיִם
בְּקֶרֶב עַמִּים רַבִּים כְּאֵרִיָּה בְּבִהְמוֹת יַעַר כְּכַפִּיר
בְּעֵרֵי-צֹאן אֲשֶׁר אִסְדְּעֹבֵר וְרַסִּם וְסִרְף וְאִין מְצִיר :
וַיְהִי שֶׁאֵרָא דְבֵית יַעֲקֹב בְּעַמְמִיא. בְּגוֹ עַמְמִין
סְגִיָּאִין. כְּאֵרִיא בְּבַעֲרִיא בְּחוֹרְשָׁא. כְּלִיתָא בְּעֵרֵי
עֵנָא. דָּאִם יַעֲדִי. וְיִרְמֹס וְיִקְמֹל וְלִית דְּמִשְׁוִיב :
תָּרַם יִדָּךְ עַל-צִירְיָךְ וְכַל-אִיבִיךָ יִפְרֹחוּ : סְגִי מִכֶּכֶן
תִּתְקַף יִדָּךְ יִשְׂרָאֵל עַל שְׂנָאֵךְ. וְכַל בְּעַלִּי דְבִכְךָ
יִשְׁתִּיצוּן : וַהֲיָה בְיוֹם-הַהוּא נִאֲסִי-יְהוָה. וְהַכְרַתִּי
סוּסֶיךָ מִקִּרְבְּךָ וְהֵאֲבַדְתִּי מִרְכַּבְתֶּיךָ : וַיְהִי בְּעֵדְנָא
הַהוּא אָמַר יי'. וְאִשְׁצִי סוּסוֹת עַמְמִיא מִבִּינְךָ.
וְאֹבִיד רִתְּכִיהוֹן : וְהַכְרַתִּי עֲרֵי אֶרֶץךָ וְהַרְסִיתִי
כְּרַמֵּי-צִירְיָךְ : וְאִשְׁצִי קְרוֹי עַמְמִיא מֵאֶרֶץךָ. וְאִפְגֵּר
כָּל כְּרִבִּיהוֹן תְּקִיפִיא : וְהַכְרַתִּי כְּשָׁפִים מִיִּדָּךְ
וְמַעֲוֹנִים לֹא יִהְיוּ-לְךָ : וְאִשְׁצִי חֲרָשֵׁין מִבִּינְךָ.
וְמַעֲוֹנִין לֹא יִהְיוּ לְךָ : וְהַכְרַתִּי פְסִירְיָךְ וּמִצְבוֹתֶיךָ
מִקִּרְבְּךָ וְלֹא-תִשְׁתַּחֲוֶה עוֹד לְמַעֲשֵׂה יָדֶיךָ : וְאִשְׁצִי
צִדְמֵי עַמְמִיא. וְקִמְתַּחוֹן מִבִּינְךָ. וְלֵא תִשְׁתַּעֲבֹד
עוֹד לְעוֹבְדֵי יִדָּךְ : וְנִתְּשִׁיתִי אֲשִׁירְיָךְ מִקִּרְבְּךָ
וְהִשְׁמַדְתִּי עֲרִיךָ : וְאֶעֱקֹר שְׁתִּילֵי עַמְמִיא מִבִּינְךָ.
וְאִשְׁצִי בְּעַלִּי דְבִכְךָ : וְעֲשִׂיתִי בָאֵף וּבְחִמָּה נָקָם
אֶת־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא שָׁמְעוּ : וְאֶעֱבִיד. בְּרִגְזוֹ
וּבְחִמָּא. פּוֹרְעֵנוֹת דִּין מִן עַמְמִיא. דְּלֵא קִבְּרוֹ
אוֹלְפֵן אוֹרִיתָא : שְׁמַעְוִנָא אֶת אֲשֶׁר-יְהוָה אָמַר
קוּם רִיב אֶת־הַהָרִים וְתִשְׁמַעְנָה הַגְּבָעוֹת קוֹלְךָ :
שְׁמַעוּ כְעֵן. יֵת דִּינִי אָמַר. קוּם דִּין עִם מוֹרִיא.
וְיִשְׁמַעוּ רַמְתָּא קִלְךָ : שְׁמַעוּ הָרִים אֶת־רִיב יְהוָה
וְהַאֲתִנִּים מוֹסְדֵי אֶרֶץ כִּי רִיב לִי-יְהוָה עִם-עַמּוּוֹעַם
יִשְׂרָאֵל יִתּוֹכַח : שְׁמַעוּ מוֹרִיא יֵת דִּינָא דִּינִי.
וְעִקְרִיא יִסּוּדֵי אֶרֶעָא. אֲרִי דִינָא קָדָם יי' עִם
עַמִּיהָ. וְעִם בֵּית יִשְׂרָאֵל עֲבִיד תּוֹכִיחָא : עַמִּי
מַחֲדַעֲשִׁיתִי דְּלֵא וְמָה הִלְאִיתִךָ עֲנָה כִי : עַמִּי מָא
טָבָא אֲמִרִית לְמַעֲבֹד לְךָ וְלֹא עֲבַדִּית. אוּ מָא
מְרֻעָא קִשְׂיָא אֲסִגִּיתִי עֲלֶיךָ. אֲסַחִיד קָדָםִי : כִּי
הִעֲלִיתִךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וּמִבֵּית עֲבָדִים פְּדִיתִיךָ
וְאִשְׁלַח לְפָנֶיךָ אֶת־מֹשֶׁה אַהֲרֹן וּמִרְיָם : אֲרִי
אֲפִיקְתִּיךָ מֵאֶרֶעָא דְּמִצְרַיִם. וּמִבֵּית עֲבָדוֹתָא פְּרַקְתִּיךָ
דְּשִׁלְחִית קָדָםךָ תִּלְתָּא גִבִּי. מֹשֶׁה לְאַלְפָּא מִסֵּרַת
וְדִינִין. אַהֲרֹן כְּכַפֵּרָא עַל עַמָּא. וּמִרְיָם לְאוֹרָא
כְּנִשְׂיָא : עַמִּי וְכִרְנָא מַחֲדַעֲעִין בְּלֵךְ מִלְּךָ מוֹאֵב
וּמַחֲעֵנָה אֶתוּ בְּלַעִם בְּרַבֵּעוֹר מִן־הַשָּׁמַיִם עַד-

הַגִּלְגָּל לְמַעַן דַּעַת צִדְקוֹת יְהוָה : עַמִּי. אֲדַבֵּר בְּעֵין
מָא מִלְּךָ. בְּלֵךְ מִלְּפָא דְּמוֹאֵב. וְמָא אֲחִיב יִתִּיה
בְּלַעִם בְּרַבֵּעוֹר. הִלְא גִבּוֹרִין אֲתַעֲבִידָא לְכוֹן
מִפִּישֵׁר שְׁטִין עַד בֵּית גִּלְגָּלָא. בְּרִיד לְמַדַּע
זְכוּתָא דִּינִי : בְּמָה אִקְדָּם יְהוָה אִכְפָּא לְאִלְהֵי מְרוֹם
הָאִקְדַּמְנוּ בַּעֲלוֹת בַּעֲנָלִים בְּנֵי שְׂנָה : בְּמָא אִפְרַח
קָדָם יי'. אֲשֶׁתְּעַבֵּד לְאַלְהָא דְּשִׁכְנִיתִיהָ בְּשָׁמִי
מְרוֹמָא. הָאִפְלַח קְדַמּוֹתִי בַּעֲרוֹן. בַּעֲנָלִין בְּנֵי
שְׂנָה : הִירְצָה יְהוָה בְּאַלְפֵי אֵילִים בְּרַבּוֹת גַּחְלִי-
שֶׁמֶן הָאֲתָן בְּכוֹרֵי פִשְׁעֵי פָרִי בְּמִנֵּי חֲטָאת נִפְשֵׁי :
הִיתְרַעֲי יי' בְּאַלְפֵי דְכָרִין. בְּרַבּוֹת גַּחְלִין דְּמֹשֶׁה.
הָאֲתָן פָּרִי בּוֹכְרֵי חֲלָף חוֹבִי. חֲבוּב מַעֲי חֲלָף
חֲטָאֵי נִפְשֵׁי : הִגִּיד לָךְ אָדָם מַחֲדַעֲוִב וּמַחֲדַעֲוִה
דְּוֹרֵשׁ מִמֶּךָ כִּי אִסְדְּעוֹת מִשְׁפָּט וְאִהֲבַת־חֶסֶד
וְהַצְנַע לְכַת עַם־אֱלֹהֶיךָ : אֲתַחֲוָא לְךָ. אִנְשָׁא מָא
טָבָא. וְמָא יי' תִּבְעַ מִנְךָ. אִלְהִין לְמַעֲבֹד דִּין דְּקִשּׁוּמ
וּמְרַחֵם גְּמִילוֹת חֶסֶדָא. וְהוּי צְנִיעַ לְחֻלְכָּא
בְּרַחֲמָא דְאַלְהָךְ :

הפטרת פינחס מלכים א' סימן י"ט.

וַיְהִי יְהוָה הִיתָה אֶל־אֱלֹהֵינוּ וַיִּשְׁנֶם מִתְּנוּ
וַיִּרְץ לִפְנֵי אַחָב עַד־בֹּאֲכָה יוֹרְעָאֵלָה : וְרוּחַ
גִּבּוֹרָא מִן קָדָם יי'. הוֹת עִם אֱלֹהֵי. וּוְרוּחַ חֲרָצִיָּה.
וְהָטָה קָדָם אַחָב. עַד דֹּאֲתָא לְיוֹרְעָאֵל : וַיִּגֵּד
אַחָב לְאִיזֹבֵל אֶת כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה אֱלֹהֵינוּ וְאֶת
כָּל־אֲשֶׁר הִרְגָּ אֶת־כָּל־הַנְּבִיאִים בְּחָרֵב : וְחָזִי אַחָב
לְאִיזֹבֵל. יֵת כָּל דְּעַבֵּד אֱלֹהֵי. וְיֵת כָּל דְּקִמְלַ. יֵת
כָּל גִּבִּי שְׁקִרָא בְּחָרְבָא : וְתִשְׁלַח אִיזֹבֵל מִלְּאָךְ
אֶל־אֱלֹהֵינוּ לֵאמֹר כַּחֲדַעֲשׁוֹן אֱלֹהִים וְכֵה יוֹסְפֹן
כִּי־כַעַת מָחָר אֲשִׁים אֶת־נַפְשְׁךָ בְּנַפֵּשׁ אֶחָד מֵהֶם :
וְשִׁלַּחַת אִיזֹבֵל אֲזַגְדָּא. לֹות אֱלֹהֵי לְמִימֵר. כְּדִין
יַעֲבֹדן דְּחִלְתָּא וְכְדִין יִיסְפֹן. אֱלֹהִין בְּעֵדְנָא הָרִין
מָחָר אֲשִׁי יֵת נַפְשָׁךְ. בְּנַפְשָׁא דְחַד מִנְהוֹן : וַיֵּרָא
וַיִּקָּם וַיִּקְרָךְ אֶל־נַפְשׁוֹ וַיִּבֹּא בָּאֵר שֶׁבַע אֲשֶׁר לִיהוּדָה
וַיִּנַּח אֶת־נַעֲרוֹ שָׁם : וְחֻזָּא. וְקָם וְאֹל לְשׁוּבָא
נַפְשִׁיהָ וְאַחָא. לְבָאֵר שֶׁבַע דְּלִשְׁבַט יְהוּדָה. וְשִׁבְק
יֵת עוֹלִימִיָה תַמּוֹן : וְהוּא־הִקְךָ בְּמִדְבַר דֶּרֶךְ יוֹם
וַיִּבֹּא וַיִּשָּׁב תַּחַת רַתֵּם אַחַת * וַיִּשְׁאַל אֶת־נַפְשׁוֹ
לְמוֹת וַיֹּאמֶר רַב עַתָּה יְהוָה קָח נַפְשִׁי כִּי לֹא־
טוֹב אֲנִכִּי מֵאֲבֹתִי : וְהוּא הִלִּיךְ בְּמִדְבָּרָא מִהִקְךָ
יּוֹמָא. וְאַתָּא וַיִּתִּיב. תַּחֲלוֹת רַחֲמָא חַד. וְשִׁאִל יֵת
נַפְשִׁיהָ לְמַמַּת. וְאָמַר סְגִי לִי אֶרְפָּא. עַד אֲמַתִּי
אָנָּה מִשְׁרַף כְּדִין. כְּעֵן יי' סָב נַפְשִׁי. אֲרִי. לֹא
טָב אָנָּה מֵאֲבֹתִי : וַיִּשְׁכַּב וַיִּישָׁן תַּחַת רַתֵּם אֶחָד
וְהַנְּהִיָּה מִלְּאָךְ גִּנַּע כּוֹ וַיֹּאמֶר לוֹ קוּם אֲכוֹל :

הפטרת פינחס

ושכיב ודמוך. תחזות רתמא חד. והא דין מלאכא קריב ביה. ואמר ליה קום אכול: ויבט והנה מראשתי עגת ארצפים וצפתת מים ויאכל וישת וישב וישכב: ואסתכי. והא איסדוהי. חררא מעפפא וצלוחיתא דמיא. ואכל ושתי. ותב ושכיב: וישב מלאך יהוה שנית ויגע בן ויאמר קום אכל פי רב ממך הדרך: ותב מלאכא דיי תנינות וקריב ביה. ואמר קום אכול. ארי. סגי מנה אורחא: ויקם ויאכל וישתה וילך בבח האכילה ההיא ארבעים יום וארבעים לילה עד הר האלהים חרב: וקם ואכל ושתי. ואזל. בחילה דאכילתא ההיא. ארבעין ימין וארבעין לילן. עד דאתא. למורא דאתגזי ערוהי יקרא דיי לחורב: ויבא שם אלהמעה וילן שם והנה דבריהוה אליו ויאמר לו מה דלך פה אליהו: ועאך תמן למערתא ובת תמן. והא פתגמא דיי עמיה. ואמר ליה. מא כך פא אליה: ויאמר קנא קנאתי ליהוה אלהי צבאות פיעזבו בריתך בני ישראל את מזבחתך תרסו ואת נביאיך הרגו בחרב ואותר אני לבדי ויבקשו את נפשי לקחתה: ואמר קנאה קניתי. קדם יי אלהי צבאות. ארי שבקו קימך בני ישראל. ית מדבךך פגרו. וית נבייך קטילו בחרבא. ואשתארית אנא בחרודי. ובעו ית נפשי למקטלי: ויאמר יהוה אליו כך שוב דרפך מדבר דמשק ובאת ומשחת את חזאל למך עד ארם: ואמר יי ליה. איזיל. תוב לאורחך למדבר דמשק. ותהך. ותמשח ית חזאל. למהוי מלכא על ארם: ואת יהוא בן נמשי תמשח למך עד ישראל ואת אלישע בן שפט מאכל מחלה תמשח לנביא תחתיה: וית יהוא בר נמשי. תמשח למהוי מלכא על ישראל. וית אלישע בר שפט ממישר מחלה. תמשח למהוי נביא תחתך: והיה הנמלט מחרב חזאל ימית יהוא והנמלט מחרב יהוא ימית אלישע: ויהי דישתיוב. מחרבא דחזאל יקטול יהוא. ודישתיוב. מחרבא דיהוא יקטול אלישע: והשארתי בישראל שבעת אלפים כהנים אשר לא ידעו לבער וכרתה אשר לא ידעו לז: ואשאר בישראל שבעא אלפין. כל רכוביא. דלא פרעא לבעלא. וכר פומא. דלא גשיק ליה: וילך משם וימצא את אלישע בן שפט והוא חרש שנים עשר צמדים לפניו והוא בשנים העשר ויעבר אליהו אליו וישקה אדרתו אליו: ואזל מתמן. ואשבת. ית אלישע בר שפט והוא רדי. תרי עשר פדנין דתוריא צמידין קדמוהי. והוא בחד מתרי עשר. ועבר אליה לותיה. ורמא שושפיה ערוהי: ויעזב את הפקר וירץ אחרי אליהו ויאמר אשקה נא לאבי ודאמי ואלכה אחריך ויאמר לו כך שוב כי מה עשיתי לך: ושבק ית תוריא. ורהט בתר אליה. ואמר. אשק פען לאבא ודאבא. ואהך בתרך. ואמר ליה איזיל תוב. ארי מא עבדית לך: וישב מאחריו ויקח את צמד הפקר ויזבח ויבכוי הפקר בשלם הפשר ויתן לעם ויאכלו ויקם וילך אחרי אליהו וישרתהו: ותב מבחרוהי וינסיב ית פדן תוריא והדמיה. ובמני תוריא בשיל דהון בשרא. ויהב לעמא ואכלו. וקם. ואזל. בתר אליה ושמשיה:

בחרב ואותר אני לבדי ויבקשו את נפשי לקחתה: ואמר קנאה קניתי. קדם יי אלהי צבאות. ארי שבקו קימך בני ישראל. ית מדבךך פגרו. וית נבייך קטילו בחרבא. ואשתארית אנא בחרודי. ובעו ית נפשי למקטלי: ויאמר יהוה אליו כך שוב דרפך מדבר דמשק ובאת ומשחת את חזאל למך עד ארם: ואמר יי ליה. איזיל. תוב לאורחך למדבר דמשק. ותהך. ותמשח ית חזאל. למהוי מלכא על ארם: ואת יהוא בן נמשי תמשח למך עד ישראל ואת אלישע בן שפט מאכל מחלה תמשח לנביא תחתיה: וית יהוא בר נמשי. תמשח למהוי מלכא על ישראל. וית אלישע בר שפט ממישר מחלה. תמשח למהוי נביא תחתך: והיה הנמלט מחרב חזאל ימית יהוא והנמלט מחרב יהוא ימית אלישע: ויהי דישתיוב. מחרבא דחזאל יקטול יהוא. ודישתיוב. מחרבא דיהוא יקטול אלישע: והשארתי בישראל שבעת אלפים כהנים אשר לא ידעו לבער וכרתה אשר לא ידעו לז: ואשאר בישראל שבעא אלפין. כל רכוביא. דלא פרעא לבעלא. וכר פומא. דלא גשיק ליה: וילך משם וימצא את אלישע בן שפט והוא חרש שנים עשר צמדים לפניו והוא בשנים העשר ויעבר אליהו אליו וישקה אדרתו אליו: ואזל מתמן. ואשבת. ית אלישע בר שפט והוא רדי. תרי עשר פדנין דתוריא צמידין קדמוהי. והוא בחד מתרי עשר. ועבר אליה לותיה. ורמא שושפיה ערוהי: ויעזב את הפקר וירץ אחרי אליהו ויאמר אשקה נא לאבי ודאמי ואלכה אחריך ויאמר לו כך שוב כי מה עשיתי לך: ושבק ית תוריא. ורהט בתר אליה. ואמר. אשק פען לאבא ודאבא. ואהך בתרך. ואמר ליה איזיל תוב. ארי מא עבדית לך: וישב מאחריו ויקח את צמד הפקר ויזבח ויבכוי הפקר בשלם הפשר ויתן לעם ויאכלו ויקם וילך אחרי אליהו וישרתהו: ותב מבחרוהי וינסיב ית פדן תוריא והדמיה. ובמני תוריא בשיל דהון בשרא. ויהב לעמא ואכלו. וקם. ואזל. בתר אליה ושמשיה:

הפטרת מטות בירמיהו ס"א

דברי ירמיהו בן חלקיהו מן הכהנים אשר בענתות בארץ בנימין: פתגמי נבואת ירמיהו בן חלקיהו. מן רישי מפרת פתגמא מן אמרביא דהו בירושלם. גוברא דקביל אחסנתיה בענתות.

חלק הדקדוק. א) עגת. הגימל רפי: ב) אשקה נא. השין שוא לבד ורגושה ור"ק חולק ס"ל בשוא קסץ: בער

בארע שיבט בנימין: אשר היתה דבריהוה אליו
 בימי יאשיהו בן-אמון מלך יהודה בשלש-עשרה
 שנה למלכו: והוה פתגם נבואה מן קדם יי'
 עמיה. ביומי יאשיה בר אמון מלך שבטא דבית
 יהודה. בתלת עשרי שנין למלכיה: ויהי בימי
 יהויקים בן-יאשיהו מלך יהודה עד-תם עשתי-
 עשרה שנה לצדקיהו בן-יאשיהו מלך-יהודה
 עד-גלות ירושלם בחדש החמישי: והוה. ביומי
 יהויקים בר יאשיה מלך שבטא דבית יהודה.
 עד דשליטא חדא עשרי שנין. לצדקיה אחיה
 בר יאשיהו מלך שבטא דבית יהודה. עד דאתא
 נבוכדנצר מלכא דבבל וצר על ירושלם תלת
 שנין. ואגלי עמא דבה בירחא חמישאה: ויהי
 דבריהוה אלי לאמר: והוה פתגם נבואה מן
 קדם יי' עמי למימר: בטרם נאצרוך* בבטן ידעתיה
 ובטרם תצא מרחם הקדשתיה נביא לגוים נתתיה:
 עד לא בריתך מפעין אתקינתך. ועד לא אתיתא
 לעלמא זמינתך. גבי משקי פס דלוט לעממא
 מניתך: ואמר אהה ארני יהוה הגה לאידעתיה
 דבר פינער אנכי: ואמרית. קביל בעותי יי' אלהים.
 הא לית אנא ידע לאתנבאה. ארי רבי אנא.
 ומשיריותי עקא וגו אנא מתנבי עד עמא דרין:
 ויאמר יהוה אלי אריתאמר גער אנכי פי עד-כד
 אשר אשליחך תלך ואת פל-אשר אצוה תדבר:
 ואמר יי' לי. לא תימר רבי אנא. ארי. לכך אתר
 דאשליחך תהך. וית פל דאפקדנך תתנבי: אר
 תירא מפניהם פיראתה אני להצלה נאס-יהוה:
 לא תרחל מן קדמיהון. ארי בסערך מימרי.
 לשזכותך אמר יי': וישלח יהוה אתידו ויגע
 עדפי ויאמר יהוה אלי הגה נתתי דברי בפיה:
 ושלח יי' ית פתגמי נבואתיה. וסדר בפומי. ואמר
 יי' לי. הא שויתי פתגמי נבואתי בפומך: ראה
 הפקדתיה! תיום הוה עד-הגוים ועד-הממלכות
 לנתוש ולנתוץ ולהאביר ולהרוס לבנות ולנמוע:
 חזי דמניתך יוטא דין. על עממא ועל ממלכותא.
 למעקר ולתרעא וקאבדא וקפגרא. ועד בית ישראל
 למבני ולקיימא: ויהי דבריהוה אלי לאמר
 מה-אתה ראה ירמיהו ואמר מקל שקד אני ראה:
 והוה פתגם נבואה מן קדם יי' עמי למימר. מא
 את חזי ירמיה. ואמרית. מלך מוחי לאבאשא
 אנא חזי: ויאמר יהוה אלי היטבת דראות פיר
 שקד אני עד-דברך לעשותו: ואמר יי' לי יאות

חזיתא. ארי מוחי אנא. על פתגמי למעבריה:
 ויהי דבריהוה אלי שנית לאמר מה אתה ראה
 ואמר סיר נפוח אני ראה ופניו מפני צפונה:
 והוה פתגם נבואה מן קדם יי' עמי תנינות
 למימר. מא את חזי. ואמרית. מלך דרתח ברור אנא
 חזי. וטקום משרותיה דמדברין ואתיין מאפי
 צפונה: ויאמר יהוה אלי מצפון תפתח הרעה על
 פד-ישיבי הארץ: ואמר יי' לי. מצפונא תשרי
 בשטא למיתי. על כל יתבי ארעא: פירא הנני מרא
 לכד-משפחות ממלכות צפונה נאס-יהוה ובאו ד
 ונתנו איש כסאו פתח שער ירושלם ועד כד
 חומתיה סביב ועד פל-ערי יהודה: ארי האנא
 מכלי. לכך זרעית. ממלכות צפונא אמר יי'. וייתון.
 וירמון גבר פורסוהי. לקביל תרעי ירושלם. ועד
 כד שורחא סחור סחור. ועל כל קרויא דבית יהודה:
 ודברתי משפמי אותם עד פל-דעתם אשר עזבוני
 ויקטרוה-לאלהים אחרים וישתחוו למעשי ידיהם:
 ואמליד פירענות דיני עמהון. על כל בישתהון.
 דשבקו פולחני. ואפיקו בוסמין למעות עממא.
 ואשתעבדו לעובדי יריהון: ואתה תאזר מתניה
 וקמת ודברת אליהם את פל-אשר אנכי אצוה אל-
 תחת מפניהם פיראתה לפניהם: ואת תתקף
 חרצך. ותקום ותתנבי להון. ית פל דאנא מפיקד
 לך. לא תתמנע מלאוכחותהון. דלמא אתברנך
 קדמיהון: ואני הגה נתתיה היום לעיר מבצר
 ולעמוד ברזל ולחכות נחשת עד-פל-הארץ למלכי
 יהודה לשריה לכהניה וקעם הארץ: ואנא הא
 יהבתך יוטא דין. תקיף בקריא פריקא. וכעמוד
 דברזל. וכשור דנחש לאשקאה פס דלוט לכך
 יתבי ארעא. למלכיא דבית יהודה דרברבהא.
 לכהנהא ולעמא דארעא: ונלחמו אריה ולא-יוכלו
 כך פיראתה אני נאס-יהוה להצילה: ויהון דינין
 ומניחין לקבך. למסתר ית פתגמי נבואתך וקא
 יפלון כך. ארי בסערך מימרי. אמר יי' לשזכותך:
 ויהי דבריהוה אלי לאמר: והוה פתגם נבואה
 מן קדם יי' עמי למימר: הקד וקראתה באזני
 ירושלם לאמר פה אמר יהוה זכרתי לך חסד
 געוריה אהבת פולחניה לכתה אחרי במדבר
 בארץ לא זרעה: איזיל. ותתנבי קדם עמא
 דבירושלם למימר. פדנן אמר יי'. דכירנא לכוון
 טבות יומי קדם. רחמת אבהתכוון. דהימינו במימרי
 ואזלו בתר תרין שליחי. בתר משה ואהרן במדברא

ארבעין

חלק הדקדוק. (א) ויהי בימי יהויקים. כמעט אולא: (ב) אצרך. הצדי בקמץ חטף והשוא שבוש נח: (ג) דבר ה' אלי. אין פסוק
 אחר תיבת ה': (ד) ונתנו. הווי געי: (ה) ויקטרו. הווי געי: (ו) וישתחוו. הווי געי: (ז) האזור. האלף בשוא פשים והוא נח בבת"י
 ובירושלמים: (ח) וקראתי הווי געי: (*) אצרך קרי. (*) וקצת קהלות מסיפין ג' פסוקים אלו. (בתר תורה) (לכ)

הפטרת מטות

אַרְבַּעַיִן שָׁנִים בָּלָא זִוְרִין. בְּאַרְעָא דְלֹא מִזְדַּרְעָא :
קִדְשׁ יִשְׂרָאֵל לַיהוָה רִאשִׁית תְּבוּאָתָהּ כְּדִלְכְּלוּ
יֹאשְׁמוּ רַעַה תְּבֹא אֵלֵיהֶם נִאסִיָּהוּהָ : קִדְשֵׁי
אֲנֹן בֵּית יִשְׂרָאֵל קִדְשׁ יִי. וְעַל בְּזוּזֵיהֶן מִתְחַשְׁבִּין
כְּדָמַע אֲרָמוֹת עֲלֵילָא. דְּמֵן דְּאֵכִיל מִנִּיהָ חַיִּיב לְמַמַּת.
וּכְשִׁירוֹ חֲצֵד עֲזָמֵר אֲרָמוֹתָא. דְּעַד לֹא מְקַרְבִּין
מִנִּיהָ כְּהֵנִיא בְּנֵי אַהֲרֹן קִדְבָנָא עַל מִדְּבָחָא. מִן
דְּאֵכִיל מִנִּיהָ מִתְחַיִּיב. אִף עַד כֵּן כֹּל בְּזוּזֵיהֶן דְּבֵית
יִשְׂרָאֵל יַחֲבוּבִין. בְּשֵׁתָא תִּיתִי עֲלֵיהֶן אָמַר יִי :

הפטרת מסעי בירמיה סמן ב'

שָׁמְעוּ דְּבַר־יְהוָה בֵּית יַעֲקֹב וְכָרִמְשִׁפְחוֹת
בֵּית יִשְׂרָאֵל : קִבְּלוּ פִתְגָמָא דִּי בֵּית יַעֲקֹב. וְכַל
זִרְעִית בֵּית יִשְׂרָאֵל : כֹּה אָמַר יְהוָה מִהֲדַמְצֵאוּ
אֲבֹתֵיכֶם בִּי עוֹד כִּי רָחֲקוּ מֵעָלַי וַיִּלְכְּדוּ אַחֲרֵי הַהֶבֶל
וַיִּהְיֶה כֹּה : כְּדָנֹן אָמַר יִי. מֵא אֲשַׁכְּחוּ אֲבֹתֵיכֶם
בְּמִמְרֵי שֹׁמֵר. אֲרִי אֲתַרְחֲקוּ מִדְּחַלְתִּי. וְשָׁמְעוּ בְּתֵר
מַעֲיָתָא וְהוּוּ לְלִמָּא : וְלֹא אָמְרוּ אֵיךְ יְהוָה הִמְעֵלָה
אֲחֵנִי מֵאַרְץ מִצְרַיִם הַמִּזְרִיקָה אֲתָנֹן בְּמִדְבָּר בְּאַרְץ
עַרְבָה וְשׁוּחָה בְּאַרְץ צִיָּה וְצִלְמוֹת בְּאַרְץ לֹא-עֶבֶר
בְּהָ אִישׁ וְלֹא-יֵשֶׁב אֲדָם שָׁם : וְלֹא אָמְרוּ נִדְחַל מִן
קִדְשׁ יִי. דְּאִפְסִיק יִתְנָא מֵאַרְעָא דְּמִצְרַיִם. דְּדַבֵּר
יִתְנָא בְּמִדְבָּרָא. בְּאַרְעַ מִי־שְׂרָוִי וְחִרֹב בְּאַרְעַ צִרְיָא
וְמוֹלֵי מוֹתָא. בְּאַרְעַ. דְּלֹא עָרָא בְּהָ אִנְשׁ. וְלֹא
אֲתוֹתָב אִנְשָׁא תָמֹן : וְאֵבִיא אֲתָכֶם אֶל-אַרְץ
הַבְּרָמֶל לֹאכֵל פִּרְיָה וְמוֹבָה וְתִבְאֹו וְתִמְמָאֹו אֲתִי
אַרְצִי וְנִחַלְתִּי שְׁמָתֶם לְתוֹעֵבָה : וְאֵעִיכִית יִתְכוֹן
לְאַרְעָא דִּישְׂרָאֵל דְּהוּת מִנְצָכָא כְּכִרְמָלָא. לְמִיכַל
אִפְהָ וְמוֹבָה. וְעִדְתָנוּ וְסִיבְתָנוּ יִתְאַרְעָ בֵּית שְׁכִינָתִי
וְאֲחִסְנָתִי שׁוּיָהוֹן לְפִלְחָן מַעֲוָתָא : הַכְּהֵנִים לֹא
אָמְרוּ אֵיךְ יְהוָה וְתַפְשִׁי הַתּוֹרָה לֹא יִדְעוּנִי וְהִרְעִים
פִּשְׁעוּ בִי וְהִנְבִּיאִים נִבְּאוּ כַּפֶּעַל וְאַחֲרֵי לֹא-יִזְעִילוּ
הִלְכוּ : כְּהֵנִיא. לֹא אָמְרוּ נִדְחַל מִן קִדְשׁ יִי. וְמִלְפִי
אוֹרִיתָא לֹא אֵילְפוּ לְמַדַּע דְּחַלְתִּי. וּמִלְכִּיא מִרְדּוּ
בְּמִמְרֵי. וְנִבְיֵי שֹׁמְרָא מִתְנַבְּן בְּשׁוֹם מַעֲוָתָא. וּבְתֵר
דְּלֹא יִהְיוּ לְחֹן אֲזִלוּ : לְכֹן עַד אֲרִיב אֲתָכֶם נִאסִי
יְהוָה וְאֲתִדְבְּנִי בְּנִיכֶם אֲרִיב : כֵּן אֲנִי עֲתִיד
לְאַתְּפֵרְעָא מִנְכֹּן אָמַר יִי. וּמִן בְּנֵי בְּנִיכֹן דָּאִם
יַעֲבְדוּן כְּעוֹבְדֵיכֹן אֲנִי עֲתִיד לְאַתְּפֵרְעָא : כִּי
עֲבְדוּ אֲנִי כְּתִיב וְרָאוּ וְקִדְר שְׁלַחֵי וְהַתְּכַלְּנוּ מֵאֵד
וְרָאוּ הֵן הִיתָה בּוֹאֵת : אֲרִי עֵיבְרוּ. לְנִגּוֹת כְּתָאִי
וְחֹזוּ. וְלְמִדְּנִית עֲרָבָאִי. שְׁלַחוּ וְאִסְתַּכְּבוּ לְחֵדָא.
וְחֹזוּ עֲמִמִּיא דְּגֵלִן מִכְּרָךְ לְכְּרָךְ וּמִמִּדְּנָא לְמִדְּנָא.
נִמְלִין יִתְּ מַעֲוָתָהוֹן וּמִזְבְּרִין לְחֹן עֲמָהוֹן. וּבְאַתֵּר
דְּאֲנֹן שְׁרֵן פִּרְסִין יִתְּ מִשְׁכְּנֵיהֶן. וּמִקִּימִין יִתְּ

מַעֲוָתָהוֹן וּסְגִדִין לְחֹן. אִידָא הִיא אִוְמָא וְכִשְׁן
דְּעֵבֶדֶת בּוֹתְכוֹן בֵּית יִשְׂרָאֵל : הַהִמִּיר גִּוִּי אֱלֹהִים
וְהִמָּה לֹא אֱלֹהִים וְעַמִּי הִמִּיר כְּבוֹדוֹ בְּלוֹא יוֹעִיךְ :
הֵא עֲמִמִּיא לֹא שְׁבָקוּ פִּלְחָן מַעֲוָתָא. וְאֲנֹן מַעֲוֹן
דְּלִית בְּהוֹן צִרוּךְ. וְעַמִּי שְׁבָקוּ פִּלְחָנִי דְּבִרְלִיָּה
אֲנִי מִיתִי עֲלֵיהֶן יִקְרָא. וְאֲזִלוּ בְּתֵר דְּלֹא יִהְיוּ
לְחֹן : שְׁמוֹ שְׁמִים עֲרִזּוֹת וְשְׁעֵרוֹ חֲרָבוֹ מֵאֵד
נִאסִיָּהוּהָ : אֲתֵאֲפְרוּ שְׁמִיא עַל כְּרִין. עַל אֲרַעָא
דִּישְׂרָאֵל דְּעֲתִידָא לְמַחֲרָב. וְעַל טוֹר בֵּית מְקִדְשָׁא
דְּעֲתִיד לְאַצְמִדָּאָה. וְעַל עוֹבְדִין בִּישְׁן דְּעֵבְרוּ
עַמִּי לְחֵדָא אָמַר יִי : כִּי-שְׁתִּים רַעוֹת עָשָׂה עַמִּי
אֲתִי עֲזָבוּ מִקּוֹר מִים חַיִּים לְחֲצֵב לְהֵם בְּאַרְזֹת
בְּאַרְתִּי נִשְׁבְּרִים אֲשֶׁר לֹא-יִכְלֹו הַמִּים : אֲרִי
תִּרְתִּין בִּישְׁן עֲבְדוּ עַמִּי. פִּלְחָנִי שְׁבָקוּ דְּבִרְלִיָּה
אֲנִי מִיתִי עֲלֵיהֶן יִקְרָא כְּסִבְנֵעַ דְּמִין דְּלֹא פִסִּיק.
וְשָׁמְעוּ בְּתֵר מַעֲוָתָא דְּאֲנֹן לְחֹן כְּגוֹפִין תְּכִירִין.
דְּלֹא יִכְלִין לְקִימָא מִיא : הַעֲבֹד יִשְׂרָאֵל אִסְרִיד
בֵּית הוּא מְדוּעַ הִיָּה לְכוּ : הַכְּעֵבְדָא הוּא יִשְׂרָאֵל.
אִם יִלִּיד בֵּיתָא חוּא. מִדִּין אֲתִמְסֵר לְבִזּוּזִין :
עֲלִיו יִשְׁאֲנוּ כְּפָרִים נִתְּנוּ קוֹלָם וַיִּשְׁתִּי אֲרָצוֹ לְשִׁמָּה
עֲרִיו נִצְתָה מִבְּלִי יֵשֶׁב : עֲלִזְהִי כִלְדוֹן מִלְכִּיא. אֲרִימוֹ
קְדָהוֹן. וְשׁוּיָאֹו אֲרַעִיָּה לְצִדּוֹ. קְרוּזְהִי יִצְהִיִן מִבְּלִי
יִתִּיב : גִּם-בְּנִינָה וְתַחֲפִנָּם יִרְעִיד קִדְקִד : אִף
בְּנֵי מַפִּים וְתַחֲפִנָּם. יִקְמְלוּן גְּבִרָךְ וַיְבִזּוּן נִכְסָךְ :
הִלְוִיָּהוּ אֲתֵעֲשֶׂה לְךָ עֲזָבָה אֲתִיָּהוּהָ אֲלִתִּיךָ בַּעַת
מִזְרִיכָךְ בְּדִרְךָ : הִלָּא דָא פּוֹרְעֵנוֹתָא תַּתְּעִבִיד
מִנִּיךָ. עַל דְּשִׁבְקָתָ יִתְּ פּוֹלְחָנָא דִּיִּי אֲלִתִּיךָ.
דְּאַחֲזִיק אֲוִרְחָא תִּקְנָא וְלֹא הִלִּיכָתָ בְּהָ וְעֵתָה
מִהֲלִיךְ לְדִרְךָ מִצְרַיִם לְשִׁתּוֹת מִי שְׁחֹר וּמִחֲלִיךְ
לְדִרְךָ אֲשֹׁר לְשִׁתּוֹת מִי נִהַר : וְכַעַן. מָא לְכוּן
לְאַתְּחַפְרָא לְפִרְעָה מִלְכָּא דְּמִצְרַיִם. לְמִרְמִי
דְּכוּרִיבּוֹן בְּנִהֲרָא. וּמָא לְכוּן לְמַגֹּד קִים עִם אֲתוֹרָאָה.
לְמַגִּלִּי יִתְכוֹן לְהִלָּה מַעֲיִבֵר פִּרְתָּ : תִּיִּסְרָךְ רַעֲתִךָ
וּמִשְׁבּוֹתֶיךָ תִּזְכְּחִךָ וְדַעִי וְרָאִי כִּי-רַע וּמִרְ עֲזָבָךְ
אֲתִיָּהוּהָ אֲלִתִּיךָ וְלֹא פִּחְדִּיתִי אֲלִיךָ נִאסִי-אֲדָנִי
יְהוָה צְבָאוֹת : אִיתִיתִי עִקֶּךָ יִסּוּרִין וְלֹא מִנַּעַת
מִבְּשִׁתֶּיךָ. וְעַד דְּלֹא תִבְתָּ לְאוֹרִיתָא פּוֹרְעֵנוֹתָא
תַּתְּעִבִיד מִנִּיךָ. וְדַעִי וְחֹזָא. אֲרִי בְּשֵׁתָא וּמִרְדָּא
אִיתִי עִקֶּךָ יִרְוֹשְׁרָם עַל דְּשִׁבְקָתָ יִתְּ פּוֹלְחָנָא דִּיִּי
אֲלִתִּיךָ. וְלֹא שׁוּיָת דְּחַלְתִּי לְקִבִּיל עֵינֶךָ. אָמַר יִי
אֱלֹהִים צְבָאוֹת : כִּי מַעֲלֹם שְׁבַרְתִּי עֲלֶיךָ נִתְקַתִּי
מִסְרוֹתֶיךָ וְתֵאמְרִי לֹא אֶעֱבֹד* כִּי עַד-כִּלְגָּבָה
גְּבִיָּה וְתַחַת פְּלִיעֵץ רַעֲנָן אֲתִי צֵעָה זָנָה : אֲרִי
מַעֲלָמָא תְּכַרִּית גִּיר עֲמִמִּיא מְצוּרִיבּוֹן. פִּסְקִית
תְּנִקִּיבּוֹן. וְאַמְרָתִינוּ לֹא נִוְסִיף עוֹד לְמַעֲבֵר עַל

נאס'יהוה ארי תשוב ואס'תסיר שקוציך מפני
ולא תגוד : אם תשוב ישראל לפולחני אמר יי'.
תתקבל תשובתך עד לא תתחיתם גזירתך. ואם
תעדי שקוצך. מן קדמי לא תמלט : וגשבעת
חייהוה באמת במשפט ובצדקה והתפרכו בו
גוים ובו יתהללו : אם תקיים בשמי קים הוא יי'.
בקושטא בדינא ובזכותא. ויתפרכו עממא.
בישראל וביה ישתבחון :

הפטרת שבת וראש חדש כישע' ס' ס"ו

כה אמר יהוה השמים פסאי והארץ הדם
וגלי איוה בית אשר תבנולי ואיוה מקום
מנוחתי : פדנן אמר יי'. שמיא פורסי יקרי.
וארעא ביבש קדמי. אידן ביתא דתבנון קדמי.
ואידן הוא אתר בית אשריות שכינתי : ואתפרי
אלה ידי עשתה ויהיו כל'אלה נאס'יהוה ואליוה
אביט אל'עני ונכה'ללה וחרד על'דברי : וית כל
אלין גבורתי עבדת. הלא הוא כל אלין אמר יי'.
ובדין רעוא קדמי לאסתכלא ביה. בדענותן ומפיד
רוח. ומשתיו לקביל פולחני : שוחט השור מפה
אישאזבח השם ערף'כלב מעלה מנחה דס'חזיר
מוזכיר לבנה מברך און גס'המה בחרו בדרכיהם
ובשקוציהם נפשם חפצה : נכיס תור פקמיל גבר.
דבה אמר פנקר פלב. מסיק קרבן דס' חזירא. קרבן
מתנתהון מתנת אנגיס אפאנון אתרעיון פאורחתהון
ובשקוציהון נפשון אתרעיות : גס'אני אבחר
בתעוליהם ומגורתם אביא להם יען קראתי ואין
עונה דברתי ולא שמעו ועשו הרע בעיני ובאשר
לא'חפצתי בחרו : אף אנא אצבי בתברחון. וממא
דיציפו לא ישתובון. חקף דשלות נביי ולא
תבו. אתנביאו ולא קבירו. ועברו דביש קדמי.
ובדלא צבינא אתרעיון : שמעו דברייהוה החרדים
אל'דברו אמרו אחיכם שנאיכם מגדיכם למען
שמי יכפר יהוה ונראה בשמחתכם והם יבשו :
קבירו פתגמא דיי'. צדיקא דמשתון לקביל
פתגמי רעיותיה. אמרין אחיכון שנאיכון מרחקיכון.
בריי שמי יסני יקרא דיי'. ונחזי בחדותכון ואנון
יפתחון : קול שאון מעיר קול מהיכל קול יהוה
משלם גמול לאיביו : קד אתרגושא מקרתא
ירושלם. קרא מהיכלא. קד מימרא דיי'. דמשלם
גמלא לבעלי דבבוליה : בטרם תחיל ילדה בטרם
יבוא חבילה והמליטה זכר : עד לא מיתי עקא
זה תתפריק. עד לא ייתי זה ויע. פחבלין על
ידא יתנלי מלפיה : מי'שמע פזאת מי'ראה פאלה
היוכל ארץ ביום אחד אס'יולד גוי פעם אחת פיי

חלה

מימך. ארי עד כל רמא מנופלא. ותחות כל
אידן עבול. את פדחא למעותא : ואנכי נמעתיד
שורק פלה זרע אמת ואידן נהפכת לי סורי הנפן
נכריה : ואנא קיימתכון קדמי כמנצב גופנא
בחירא. פולכון עבדי קשוט. ואיכדין אשתגיהון
בעובדיכון מקולקליא. סמיתון מבתר פולחני.
הויתון פנפן דלית ביה הנאה : פיי אסתכבסי
פנתר ותרי'לק ברית נכתם עונך לפני נאם
אדני יהוה : ארי אם תדמן לאתנקאה מחוכך.
כמא דמנקן פנתרא ומחורין בבזריה. הא כרושם
פתמא דלא דכי. פן סגיא חוכך קדמי. אמר יי'.
אלהים : איך תאמרי לא נממאתי אחרי הפעלים
לא הלכתי ראי דרפך פניא דעי מה עשית בכרה
קלה משרכת דרכיה : איכדין תימרין לא אסתאבית
זבחר מעות עממא לא הליכית. וקופי עינך עד
אורחתך. פד הוית יתבא בחלתא לקביל בית
פעור. דעי מא עבדת. הוית דמיא לינקתא קליא
דמקלקלא אורחתהא : פרה למד מדבר באות
נפשושאפה רוח פאנתה מי ישיבנה פל'מבקשיה
לא ייעפו בחדשה ימצאונה : פערודא דמזורה
במדברא. ברעות נפשה שתיא רוחא אפירורא. פן
פנשתא דישראל. מרדת ומעת מן אוריתא ולא
צביא למתב. נביא אימר לה. פד בעהא דאוריתא
לא ישתלחון. בזמנה ישבחונה : מנעי רגלך
מיחל'גורנך מצמאה ותאמרי נאש לא פיא'הכתי
זרים ואחריהם אלך : מנעי רגלך מלאתחברא
לעממא. ופומיך מלמפלח למעותא. ואמרת תבת
מבתר פולחנך. לא. ארי רחימית לאתחברא
לעממא ובתר פולחן מעותהון אהך : פכשת גנב
פיי ימצא פן חובישו בית ישראל המה מלכיהם
שריהם וכהניהם ונביאיהם : פכחתת גבר דמתחשיב
מחימן ומשתכח גנב. פן פהיתו בית ישראל. אנון
מלכיהון רברביהון. וכחגיהון ונבייהון דשקרא :
אמרים לעץ אבי אתה ולאבן את ילדתי'פ'פנו
ארי ערף ולא פנים ובעת רעתם יאמרו קומה
והושיענו : אמרין לצידם מעותא אבונא את. ומא
דמתעביר מן אבנא אמרין ליה את בריתנא.
ארי אחזרו בפולחני קדל. ולא שויאו דחלתי
לקביל אפיהון. ובעדן דבשתא אתיא עריהון
כפרין במעותהון. ומודן קדמי ואמרין רחים ערנא
ופרוקנא : ואיה אלהיך אשר'עשית קד יקומו
אס'ושעוה בעת רעתה פיימספר עריה היו אלהיך
יהודה : ואן דחלתכון דעבדתון זכון. יקומון. אם
יכדין דמפרקכון בעדן פישתכון. ארי מנין קרויכון.
הואה דחלתכון דבית יהודה : אס'תשוב ישראל

לג (כתר תורה)

(* נפשה קרי *) יתיר ווי (*) ילדתו קרי (א) כ"צ לנרום בריש ועיין חלק הדקדוק הפטרת ט"ב הרגום מעון הנים ועיין רד"ק פסוק זה :

הפטרת שבת וראש חדש

חַת גְּמִילָה צִוּן אֶת־בְּנֵיהֶם מִן שְׁמַע כְּהָרָא.
מִן חוּז בְּאֵלֶיךָ. הַאֲפֹשֶׁר דִּתְעֵבִיד אֶרְעָא בִּימָא
הַד. אִם יִתְבָּרֵי עִמָּה זְמַן חֲדָא. אֲרִי עֲתִידָא
דִּתְחַנְחֵם צִוּן וְתַתְמְלִי מִעַם גְּלוּתָהּ: הַאֲנִי
אֲשִׁבִּיר וְלֹא אֲדִיד יֵאמֶר יְהוָה אֲסִידָנִי הַמִּלִּיד
וְעֲצָרְתִּי אִמֶּר אֱלֹהִיךָ: אֲנָא אֱלֹהָא בְּרִית עֲלֵמָא
מִבְּרָאשִׁית אִמֶּר יי. אֲנָא בְּרִית כָּל אִנְשָׁא. אֲנָא
בְּדִרְתִּי יִתְחַן לְבִינִי עֲמִמָּא. אִף אֲנָא עֲתִיד לְכַנְשָׁא
גְּלוּתִיךָ אִמֶּר אֱלֹהִיךָ: שְׂמַחוּ אֶת־יְרוּשָׁלַם וְגִילוּ
בָּהּ כִּלְאֵהֲבִיהָ שִׁישׁוּ אֶתְּהָ מְשׁוֹשׁ כִּלְהַמְתָּ אֲבָרִים
עָלֶיהָ: חֲדוּ בִירוּשָׁלַם. וּבִלְעוּ בָּהּ כָּל רַחֲמֵהָ.
דְּוָצוּ עִמָּה דִּיין. כָּל דְּהוּוּ מִתְאַבְּרִין עָלֶיהָ: לְמַעַן
תִּינְקוּ וּשְׂבַעְתֶּם מִשֹּׁר תִּנְחֵמִיהָ לְמַעַן תִּטְצֻוּ
וְהַתְעַנְתֶּם מִיּוֹזְכְּבוֹרָהּ: בְּדִיד דִּתְחַנְּפוּ וְתִשְׁבְּעוּ.
מִבֹּת תִּנְחֵמִיהָ. בְּדִיד דִּתְשִׁתּוּ. וְתִתְרוּן מִחֲמַר
יִקְרָה: בִּירְכָה | אִמֶּר יְהוָה הִנְנִי נֹשֵׁא אֶרְצָהּ בְּנֶהַר
שְׁלוֹם וּבְחֶגֶל שׁוֹמֵךְ כְּבוֹד גּוֹיִם וַיִּנְקֹתֶם עֲרִצָּד
תְּנִישָׁא וְעֲרִבְרִים תִּשְׁעֲשְׁעוּ: אֲרִי כְדֵּן אִמֶּר יי.
הֲאֲנָא מִיִּתִּי לָהּ. כְּשִׁפְעָה נָהַר פֶּרֶת שְׁלָם. וּבְנֶהַר
מִגְבֵּר. יִקָּר עֲמִמָּא וְתִתְפַּנְקוּ. עֲרִגְסִין תִּתְנַמְלוּ.
וְעַד רְכֻבִין תִּתְרַבּוּ: כֹּאִישׁ אֲשֶׁר אִמּוֹ תִּנְחֵמִנוּ
בֶּן אֲנִכִּי אֲנַחֲמֶכֶם וּבִירוּשָׁלַם תִּנְחֵמוּ: בְּגִבְרָה
דְּאִמִּיהָ מִנְחָמָא לִיהָ. בֶּן מִימְרֵי יְנָחִים יִתְכֹּן.
וּבִירוּשָׁלַם תִּתְנַחֲמוּ: וְרֵאִיתֶם וְשִׂשְׁתֶּם לְבַבְכֶּם
וְעֲצַמְתִּיכֶם כְּדִשָׁא תִפְרַחְנָה וְנֹרְעָה יִדְיָהּ אֶת־
עֲבָדֵי וְעַם אֶתְרֵאִיבֵי: וְתִתְחַן וְיִתְדִי לְבָבִין.
וְנִיתְכֹּן כְּדִתְאִין יִזְהֶן. וְתִתְגַּלִּי גְבוּרָתָא דִּיין
לְאִישְׁבָא לְעִבְדוּתֵי צִדִּיקָא. וְיִתִּי דוּט לְבַעֲרֵי
דְּבִבְזֵה: כִּי־יִהְיֶה יְהוָה כֹּאִישׁ יְבֹא וְכִסּוּפָה מְרַבְּתוּ
לְהָשִׁיב בְּחֵמָה אִפּוֹ וְנִעְרְתּוּ כִּלְהִיבֵי־אֵשׁ: אֲרִי הָא
יי בְּאִישְׁתָּא מִתְגַּלִּי. וּבְעֲרֵקֵין רִתְפוּתֵי. לְאִתְבָּא
בְּתַקוּף רִגְוִיָּה. וּמוֹפִיתִיהָ כְּשִׁלְחָבִית אִישְׁתָּא:
כִּי כֹאִישׁ יְהוָה נִשְׁפָּט וּבְחֶרֶפּוֹ אֶת־כְּדִבְשֵׁר וּרְבּוֹ
חִלְלֵי וְיִהְיֶה: אֲרִי בְּאִישְׁתָּא עֲתִיד יי לְמַדֵּן.
וּבְחֶרֶפִּיהָ יִתְכֹּן כְּשִׁלְחָבִית קְטִיבָא קְדָם יי:
הַמְתַּקְדָּשִׁים וְהַמְשַׁהֲרִים אֶל־הַגְּנוּת אַחֵר אַחֵר
בְּתוֹךְ אֲכָלֵי בֶשֶׁר הַחִזִּיר וְהַשֶּׁקֶץ וְהַעֲכָבֵר יַחְדָּן
יִסְפוּ נֹאסִיָּה: דְּמוֹדֵמִין וְדְמוֹדֵבִין לְגִיָּאךְ מַעֲוָתָא.
סִיעָא בְּתַר סִיעָא. אֲכָלֵי בֶשֶׁר חִזִּירָא. וְשִׁקְצָא

וְעַכְבָּרָא. כְּהָרָא יִסְפּוּן אִמֶּר יי: וְאֲנִכִּי מַעֲשִׂיהֶם
וּמַחְשְׁבֵיתֵיהֶם בָּאָה לְקַבֵּץ אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם וְהַלְשִׁנוֹת
וּבְאִי וּרְאוּ אֶת־כְּבוֹדִי: וְקִדְמִי גִלְן. עֲבִידֵיהוֹן
וְעֲשִׂיתֵיהוֹן. עֲתִידָנָא. לְכַנְשָׁא יִתְכֹּן כָּל עֲמִמָּא
אִמִּיָּא וְלִשְׁנִיָּא. וְיִתְחַן וְיִתְחַן יִתְיָקֵר: וְשִׁמְתִּי
בְּהֶם אֹת וְשִׁלְחֵתִי מֵהֶם | פְּלִיטִים אֶל־הַגּוֹיִם תִּרְשִׁישׁ
פּוֹר וְדוֹד מִשְׁכֵּי קֶשֶׁת תּוֹבֵל וַיּוֹן הָאִיִּים הַרְחִיקִים
אֲשֶׁר לֹא־שָׁמְעוּ אֶת־שְׁמִיעִי וְלֹא־רָאוּ אֶת־כְּבוֹדִי
וְהִגִּידוּ אֶת־כְּבוֹדִי בְּגוֹיִם: וְאֲשִׁי בְּחֵן אֶתָּא. וְאֲשִׁי
מִנְהוֹן מִשְׁיֻבִּין. לְבִינִי עֲמִמָּא. לְמַדִּינַת יִמָּא פּוֹלָא
וְלִדְרָא. דְּמִתְחַן וּמִתְחַן בְּקִשְׁתָּא לְמַדִּינַת תּוֹבֵל וַיּוֹן
גְּבוּרָתָא רַחֲמִיקָא. דְּלֹא שָׁמְעוּ יִתְיָקֵר שִׁמְעֵי גְבוּרָתִי
וְלֹא חֲזוּ יִתְיָקֵר. וְיִתְחַן יִתְיָקֵר בְּעֲמִמָּא: וְהִכִּיָּא
אֶת־כָּל־אֲחֵיכֶם מִכָּל־הַגּוֹיִם | מִנְחָה | לִיהוָה
בְּפִסּוּסִים וּבְכָרֵב וּבְצִפִּים וּבְפִרְרִים וּבְכַרְפּוֹת עַד
הַר קְדֹשִׁי יְרוּשָׁלַם אִמֶּר יְהוָה כֹּאִישׁ יִבִּיאוּ בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל אֶת־הַמִּנְחָה בְּכָל־טָהוֹר בֵּית יְהוָה: וְיִתְחַן
יִתְכֹּן אֲחִיבֹן מִכָּל עֲמִמָּא קִדְרָא קְדָם יי
בְּפִסּוּסִין. וּבְרִתְפִּין. וּבְרִתְחִיבִין וּבְכִדְרִין וּבְתִשְׁבּוּתִין
עַד טָהוֹר דְּקִדְרֵי. יְרוּשָׁלַם אִמֶּר יי. כֹּמָא דְּיִתְחַן
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יִתְמַחָא. בְּמִאֲדִבִּי לְבֵית מִקְדָּשָׁא
דִּיין: וְגִסְמָהֶם אֶקַּח לְכַהֲנִים לְדוּסִים אִמֶּר יי:
וְאִף מִנְהוֹן אֶקְרִיב. לְמַהוּי כְּהִנָּא לְיוֹאִי אִמֶּר יי:
כִּי כֹאִישׁ הַשְּׁמַיִם הַחֲדָשִׁים וְהָאָרֶץ הַחֲדָשָׁה אֲשֶׁר
אֲנִי עֹשֶׂה עֲמָדִים לְפָנֵי נֹאסִיָּה: כִּי־יַעֲמֵד לְבַבְכֶּם
וְשִׁמְכֶם: אֲרִי כֹמָא דְשִׁמָּא חֲדָתִין. וְאֶרְעָא חֲדָתָא.
דְּאֲנָא עֲבִיד. קִדְמִי אִמֶּר יי. כִּי־יִתְקַיֵּם
זִרְעֻכֶּן וְשׁוּמְכֶן: וְהִתֵּן מִדִּי־חֲדָשׁ כְּחֲדָשׁ וּמִדִּי
שַׁבָּת בְּשַׁבָּתוֹ יְבֹא כֹל־בֶּשֶׁר לְהַשְׁתַּחֲוֹת לְפָנֵי יְהוָה
יְהוָה: וְהִתֵּן כּוֹמֵן יִרְחַ בִּירְחָ. וּכּוֹמֵן שַׁבָּא בְּשַׁבָּא
יִתְחַן כָּל בְּנֵי בִשְׂרָא. לְמַסְגֵּד קִדְמִי אִמֶּר יי:
וּיִצְאוּ וּרְאוּ בְּפָנֵי הָאֲנָשִׁים הַפְּשָׁעִים כִּי־יִתְחַנְּפוּ
לֹא תָמוּת וְאִשֶּׁם לֹא תִכְפֹּה וְהוּוּ דְרִאֵן לְכַדִּבְשֵׁר:
וְיִפְקֹן וְיִתְחַן. בְּפָנֵי גְבוּרָא תִיבִיָּא. דְּמִרְדּוּ
בְּמִימְרֵי. אֲרִי נִשְׁמַתְחֹן לֹא יָמוּתוּן. וְאִישְׁתְּחֹן
לֹא תִטְפֵּי. וְיִתְחַן מִתְדַּנִּין רְשִׁיעִיָּא בְּגִיָּהֶם עַד
דְּיִמְרוּן עֲלֵיהוֹן צִדִּיקָא מִסַּת חֲזוּנָא: וְהִתֵּן מִדִּי
חֲדָשׁ בְּחֲדָשׁוֹ וּמִדִּי שַׁבָּת בְּשַׁבָּתוֹ יְבֹא כֹל בֶּשֶׁר לְהַשְׁתַּחֲוֹת לְפָנֵי
אִמֶּר יי: יְהִי קִיִּם (* אֶתָּא קִרִּי

חלק (הדקדוק, א) מכה איש. צירי: ב) ערף. מברך. ממצע לא לעיל ולא לרע עיין ע"ה: ג) חבל. החיה בצירי וכו' במספר רב
אות הקוף ערך קמץ: ד) מזיו כבורה. התרגום בנוסחאות קדמוניות הגירסא מחמר בריש דומה למ"ש "דיו"ל חמר בסר דוק והוא מבואר:
ה) ושש לבכם. בקמץ רחב: ו) חלל. החיה פלעיא והשווא נע: ז) ובאו. מארכה. וראו. טפחא בס"ל הפדוקדקות:

ספר כתר תורה

הנקרא בלשון קדמונינו

תאג

והוא חמישה חומשי תורה

עם תרגום אונקלוס ועם הרגום רבינו סעדיא גאון וללה"ה בלשון ערבי מועהק
מספרי תימן המדויקים ישנים נושנים מכמה כאית ישנים כאשר עין הקרא תחזינה מישרים.
ונלוה אליו ס' חלק הדקדוק על המקרא. חיבור המאה"ג הר"ר יחייא בן כה"ר יוסף
צאלח וללה"ה שהיה ראב"ד ור"ם ומ"צ בעי"ת צנעא ואנפיה. ועם דקדוק התרגום
הועתק מכתובת יד מספרים ישנים נושנים כאשר עין הקרא תחזינה בהקדמתו. ועם ההפטרות
מקרא. עם תרגום יונתן בן עוזיאל וללה"ה.

חלק חמישי ספר דברים

יצא לאור פעם ראשונה ע"י השתדלות המניהים הר"ר שלום ו' כה"ר יוסף עראקי כ"ץ
הי"ו וה"ר שלום ו' יהיא כסאר הי"ו וה"ר יהיא ו' שלמה עראקי כ"ץ הי"ו

נדפס
פעם"ק ירושלם תובב"א

בשנת תרס"א לפ"ק

בדפוס הר"ר שמואל הלוי צוקערמאן הי"ו

נוסח תפלה

שנהנו בה מלמדי תינוקות מימי קדם להתפלל בה עם הילדים קודם הלימוד מסודרת על סדר א"ב:

אל לבי פתח. בתורתך יי' תחבמני. גדל ית מעלתי למענך. דברי למודים תלמדני. השיבני אליך ואשובה. ואקראך ותענני. זכה יי' נשמתו. חכמה יקרה תחבמני. מוֹב יש תנחילני. ישרני ולמדני דתך. כבוש פשעי. לבי מלא דעת. מכל מכשול. נקני והצילני נא. סמוך מפלתי כי. עליך יי' נשענתי. פנה אלי. צדיק דרכיך ישרני. קרבני ומעושק (ני"א ומעונש) פדני. רועה ישראל שמרני. שמור יי' נשמתו. תמיד יומם ולילה תצרני ותענני. טוב יי' לקויו לנפש תדרשנו. טוב לי תורת פיך מאלפי זהב וכסף. טוב להודות ליי' ולזמר לשמך עליון. החייני אלהי הנשמה. וזכני יוצר כל בחכמה. להגות בתורה התמימה. בזכות ישראל הסגולה והשלמה. ולכן יזכה אלי אבי. לשמוע קולי ונָבִי. להגות בתורה אשר למדני רבי. ועל זאת אשבחך. ואפאריך וארוממך. ואענה במענה רך. אלה חק. ומוסי' חק. ותוראתה חק. לעדל ללה ולמוסי' ולתוראתה. תבאריך אלה למנול לנא לתורה עלי' גבל סיני עלי' ידי מוסי' רסולה. ברוך השם נותן התורה. ברוך יי' לעולם אמן ואמן. ימלוך יי' לעולם אמן ואמן:

זכרה אלקי' לטובה למעלת אחינו היקרים הרמים ארבעים אדני' כסף המשתדלים להוציא לאור יקרות הספר היקר הזה אשר מעולם לא שזפתו עין רואה. הזלים זהב מכים ויתנו לכסף מוצא אגב דוחק'יהו. דחקו ונכנסו ליטול כל א' מהם חלק במצות הרבה הזאת איש איש לפי ערכו כברכת ה' אשר נתן לו העשיר לז' ירבה והדל לא ימעיט להת פורונו לגשת אל הקדש. זאת תורת הקדשים. וזאת תורת העולה על כל העובר על הפקודים על שך האלף ספרים האלה:

180 סי' יוסף בן סאלם דאר הי"ו.	22 ח"ר שלום חמדי הלוי ונוב"צ.
44 סי' שלמה אברהם ג"א.ה.	22 ח"ר יוסף צפירה וחנניא כהן וחיים חמדי.
40 סי' שלמה מוסא נמאל.	22 סי' אהרן יוסף דאר.
22 סי' שלמה עראקי ואחיו חיים.	22 סי' שכר כהן ושלמה מורחי ויחיאל דוד.
20 סי' יחיאל דוד עראקי הכהן.	22 סי' שמואל אהרן וחבריו.
22 סי' ישראל ב"ר יוסף מסעוד.	22 סי' חיים לוי ויוסף שרפי ויוסף חאסר.
22 סי' יחיאל בן שלום סרי הלוי ואחיו.	22 סי' יוסף דמתי וחיים סעודר וסעיד ימני.
22 סי' שלום יוסף טובי ויעיש קצ'אעי.	22 סי' דוד כהן ויוסף גופאן ויוסף נמל ומ' סעדה קהא.
22 סי' סעיד יחיאל מוסי' ויוסף נמל.	22 סי' סאלם קרואני ודוד צארים ודוד עזידי וחיים יודא.
22 סי' שלמה חאזי ויחיאל מנצור.	22 סי' אהרן מסעוד ושלום גהסי וחיים ימני.

ותשואות חן והודות, משאית ברכה עשר ידות, יאתיו לנחל השכל ומעין התבונה, ה"ה השר היקר והנכבד, נשיא נשיאים, וראש הנגידים, מזר"ק חכמים נכבדים, כקש"ת האדון הנעלה וכו', נו"מ ח' ענתיבי הי"ו, אשר היה לנו בעת לאחיסמך, ויתן לכסף מוצא סך מה בהלואת חן וחסד, תהי משכורתו שלימה. משמי מעונים, אורך ימים ושנים, בעושר וכבוד בבנים משכילים ונבונים. שקמים ושאננים. על מי מנוחות חונים. אבי"ר.

יה"ר חפץ ה' בידם יצלה ויזכו לגומרה. ברוך והדרה. וזכות התורה הקדושה וזכות לומדיה תינוקות של בית רבן הבל שאין בו חטא. עליהם תנן. אלף המנן. ויהי שלום בחילם. ושלוח בכל גבולם. ובתיהם שלום כנה"ר וכנא"ה הבעה"ח ברוב עוז ושלום. וממלאים מקום הפקודים להשלים החשבון על ש"ר האלף ספרים. פעה"ק ירושלם ת"ו:

שלום חן' כה"ר יוסף עראקי כ"ץ הי"ו
שלום חן' יחיאל כסאר הי"ו
שלום חן' שלמה עראקי כ"ץ הי"ו

בסימנא דברים א טבא

גנ"ד למנחת שבת וב' וה'

אלה הדברים אשר דבר משה אל־כָּל־
יִשְׂרָאֵל בְּעֵבֶר הִירְדֵּן בְּמִדְבַּר בְּעֶרְבָה
מוֹד סוּף בֵּין־פָּאָרֶן וּבֵין־תַּפַּל וּלְבֵן וַחֲצֹרֹת
וְדִי זָהָב : אֵלֶּיךָ פִּתְגָמִיא . דְּמִלִּיל מֹשֶׁה
עִם כָּל יִשְׂרָאֵל . בְּעֵבֶר־הִירְדֵּנָא . אוֹכַח
יְתְהוֹן עַל דְּחִבּוֹ בְּמִדְבָּרָא . וְעַל דְּאַרְגִּיזוֹ
בְּמִישְׁרָא לְקַבִּיל יָם סוּף . בְּפָאָרֶן אֲתַפְּלוּ
עַל מִנָּא . וּבַחֲצֹרֹת אֲרִגִּיזוּ עַל בְּשָׂרָא וְעַל
דְּעֵבְדוּ עֵינֵי דְדָהָב : הִדָּה אֲכַלְמָאֵת .
אֲדִי כֹלָם בִּהֵא מוֹסִי בְּנִי אֲסֵרְאִיל . פִּי עֵבֶר
אֲאֹרֶדֶן . פִּי בְרִיָּה אֲבִירָא מְקַאבֵּל בַּחַר
אֲקִלוֹם . בֵּין פָּאָרֶן וּבֵין תּוֹפֵל . וּלְבֵן וַחֲצֹרֹת
וּדְאֵת אֲדָהָב : אֲחֵד עֶשֶׂר יוֹם מִחֹרֵב דְּרֶךְ
הַר־שְׁעִיר עַד קֶדֶשׁ בְּרִנְעֵ : מִהֶדֶךְ חֹד
עֶשֶׂר יוֹמִין מִחֹרֵב . אֲוֹרַח טוֹרָא דִּשְׁעִיר .
עַד רָקַם גִּיָּאָה : עַד־יָ מִסְאָפָה אַחֲרֵי עֶשֶׂר
יוֹם מִן הָרִיב . עַד־יָ טָרִיק גִּבֵּל סַעִיר . אִי
רָקִים בְּרִנְעֵ : וְיֵהִי בְּאַרְבָּעִים שָׁנָה בְּעֶשְׂתֵּי־
עֶשֶׂר חֹדֶשׁ בְּאַחֵר לְחֹדֶשׁ דְּבֵר מֹשֶׁה אֶל־
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כָּל אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֱתוֹ אֱלֹהִים :
וְהָיָה בְּאַרְבַּעִין שָׁנִין . בְּחֹד עֶשֶׂר יָרְחִין
בְּחֹד דִּירְחָא . מִלִּיל מֹשֶׁה עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל .
כָּל־דְּפִקִּיד יִי . יִתִּיָּה דְוִתְהוֹן : וְלִמָּא כֹאן
פִּי סָנָה אַרְבַּעִין . פִּי אִיוֹם אֲאוּל מִן
אֲשֶׁר אַחֲרֵי עֶשֶׂר . כֹּלָם מוֹסִי בְּנֵי
אֲסֵרְאִיל . כְּגִמִּיעַ מָא אֲמַרָה אֵלֵּהּ אֱלֹהִים :
אַחֲרֵי הִכְתּוּ אֶת סִיחֹן מֶלֶךְ הָאֲמֹרִי אֲשֶׁר
יֹשֵׁב בְּחֶשְׁבּוֹן וְאֶת עוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן אֲשֶׁר־
יֹשֵׁב בְּעֶשְׂתֹּרֶת בְּאֲדָרְעִי : בְּתַר דְּמַחָא .
יֵת סִיחֹן מֶלֶךְ אֲמֹרָאֵה . דִּיתִיב בְּחֶשְׁבּוֹן .
וְיֵת עוֹג מֶלֶךְ אֲדָרְעִי . דִּיתִיב בְּעֶשְׂתֹּרֶת
בְּאֲדָרְעִי : בְּעַד פִּתְחָה בְּלֹד סִיחֹן (א) מֶלֶךְ
אֲמֹרִיִּין . אֲמָקִים פִּי חֶשְׁבּוֹן . וְעוֹג מֶלֶךְ

אֲבִתְנִיָּה . אֲמָקִים פִּי עֶשְׂתֹּרֶת פִּי
אֲדָרְעִי : בְּעֵבֶר הִירְדֵּן בְּאֶרֶץ מוֹאָב
הַזֵּאת מֹשֶׁה בָּאֵר אֶת־הַתּוֹרָה הַזֹּאת
לְאָמֹר : בְּעֵבֶר־הִירְדֵּנָא בְּאֶרֶץ מוֹאָב .
שְׂרֵי מֹשֶׁה . פְּרִישִׁית אוֹלְפֵן אוֹרִיתָא הָדָא
לְמִימַר : פִּי עֵבֶר אֲאֹרֶדֶן פִּי בְּלֹד מוֹאָב .
אֲמַעֵן מוֹסִי . בְּבִיאַן הִדָּה אֲשֶׁרִיעָה קֵאִידָא :
יְהוָה אֲדָהִינוּ דְּבֵר אֲלֵינוּ בְּחֹרֵב לְאָמֹר
רַב־לָכֶם שַׁבָּת בְּחֹרֵב הָיָה : יִי אֱלֹהֵנָא .
מִלִּיל עֲפָנָא בְּחֹרֵב לְמִימַר . סִנִּי לְכוּן
דִּיתִיבְתוֹן בְּטוֹרָא דְּרִין : אֵלֵּה רַבְנָא .
קֵא לְנָא פִּי חֹרֵב . חֲסַבְכֶם אֲמָקִים פִּי
הָדָא אֲגַבֵּל : פִּנּוּ וְסַעֲוּ לָכֶם וּבִאֲוִיָּה הָאֲמֹרִי
וְאֲדִי־כָּד־שְׁכִנּוּ בְּעֶרְבָה בְּחֹרֵב וּבְשַׁפְלָה
וּבְנֶגֶב וּבְחֹף הַיָּם אֶרֶץ הַבְּנֵעִי וְהַלְבִּנוֹן
עַד־הַנָּהָר הַגָּדֹל נָהָר פָּרָת : אֲתַפְּנוּ וְטוּלוּ
לְכוּן . וְעוּלוּ לְטוֹרָא דְּאֲמֹרָאֵה וְלָכֵל
מִגִּירוּהִי . בְּמִישְׁרָא בְּטוֹרָא . וּבְשַׁפְלָתָא
וּבְדִרְוֹמָא וּבְסַפֵּר יָמָא . אֶרֶץ פְּנֵעֵנָאֵה
וּלְבָנִין . עַד נָהָרָא רַבָּא נָהָרָא פָּרָת : וְלוֹ
וְאַרְחֵלוֹ . וְאַרְכֵּלוֹ אִי גִבֵּל אֲמֹרִי וְגִמִּיעַ
גִּירָאֵנָה . פִּי אֲגוֹר וְאֲגַבֵּל . וְאַסְהֵל וְאַרְאֵרוֹם
וְסִאחֵל אֲבַחֵר . בְּלֹד אֲכַנָּאעִיִּין וְאַלְבַּנָּאן .
אִי אֲנַהֵר אֲכַבִּיר נָהָר אֲפִרָאֵת : רָאֵה נָתַתִּי
דְּפִנִּיכֶם אֶת־הָאֶרֶץ בָּאוּ וְרָשׁוּ אֶת־הָאֶרֶץ
אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לְאַבְרָהָם לְאֲבֹתֵיכֶם לְאֲבֹרָהֶם
לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב לָתֵת לָהֶם וְלִזְרַעֲם
אַחֲרֵיהֶם : חֲזוּ . דִּיתִיבִית קְדָמִיכּוֹן יֵת אֶרֶץ־
עוּלוֹ וְאַחֲסִינוּ יֵת אֶרֶץ־אֵי . דְּקִיִּים יִי .
לְאַבְהָתְכוֹן . לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב
לְמַתָּן דְּהוֹן . וְלְבִנְיָהוֹן בְּתִרְיָהוֹן : אֲנַצְרוּ
קֹד גַּעֲלַת אֲבִלֹד בֵּין יָדֵיכֶם . אֲצַעְדוּ (ב)
וְחֻזּוּהָ . כְּמֵאקְסָם אֵלֵּה לְאַבְרָהָם .

וּסְרָכִין לְשִׁבְטֵיכֶם : פֹּאכֶרֶת מִן רוּסָא
אֶסְבֵּאמְכֶם . רֹגֵא חֲכֵמָא מְעֵרופִין .
פִּנְעֶרֶת־הָמָא רוּסָא עֲדִיכֶם . רוּסָא אֹף
וּמִיִּין . וְכַמְסִין וְעֵשֶׂא־רֵאֶת . וְעֵרְפָא
לֵאסְבֵּאמְכֶם : וְאַצִּוָּה אֶת־שִׁפְטֵיכֶם בְּעֵת
הָהִוא לֵאמֹר שְׁמַע בֵּין־אֲחֵיכֶם וּשְׁפֹטֶתֶם
צֶדֶק בֵּין־אִישׁ וּבֵין־אֲחִיוּבִין וְרוּ וּפְקִידִית
יֵת דִּינִיכֶם . בְּעֵדְנָא הָהִוא לְמִימַר . שְׁמַעוּ
בֵּין אֲחֵיכֶם וּתְדִינוּן קוּשְׁטָא . בֵּין גּוֹבְרָא
וּבֵין אֲחִיוֹהִי וּבֵין גִּיּוֹרִיָּה (כ"י גִּיּוֹרָא) :
וְאִמְרֵת חֲכָאמְכֶם . פִּי דֹאךְ אִזְקֵת וּקְלֵת
דְּהֶם . אֶסְמַעְיוּ פִי מָא בֵין אֲבוֹתְכֶם וְאֲחֵיכֶם
בְּאֶעֱדָר . בֵּין אֶרְגֵּל וְאֲכִיָּה וְצִיפָּה : לֹא־
תְּפִירוּפְנִים בְּמִשְׁפָּט פְּקֻטָּן כְּגֹדֶל תְּשִׁמְעוּן
לֹא תִגְוֹרוּ מִפְּנֵי־אִישׁ כִּי הַמִּשְׁפָּט לֹא־הֵם
הֵוא וְהַדְּבָר אֲשֶׁר־יִקְשֶׁה מִכֶּם תִּקְרֹבֻן
אֵלָי וּשְׁמַעְתִּיו : לֹא תִשְׁתַּמּוּדְעוּן אִפְּי
בְּדִינָא . מִלִּי זַעֲרָא כְּרַבָּא תְּשִׁמְעוּן . לֹא
תִדְחִלוּן מִן קָדָם גּוֹבְרָא . אִרִי דִינָא דִּי
הֵוא . וּפְתַגְמָא דִּיקְשִׁי מִכֶּם . תִּקְרֹבֻן דְּוֹתִי
וְאֶשְׁמַעְנִיה : לֹא תִתְבַּתּוּ (כ"י תַּחֲאֲבוּ) אֲגוּה
פִי אֲחֵכֶם . וְאֶסְמַעְיוּ מִן אֲצִינִי כַּכְבִּיר .
וְלֹא תִחְדְּרוּ אַחְדָּא . לֹאן אֲחֵכֶם לֵלָה . וְאִי
אִמַּר צַעֲב עֲדִיכֶם . אֶרְפְּעוּ אִי חֲתָא־אֲנִצֹּר
פִּיה (י) : וְאַצִּוָּה אֶתְכֶם בְּעֵת הָהִוא אֶת
כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּן : וּפְקִידִית
יִתְכּוֹן בְּעֵדְנָא הָהִוא . יֵת כָּל פְּתַגְמֵי
דִּתְעַבְדוּן : וְאִזְצִיתְכֶם פִּי דֹאךְ אִזְקֵת .
בְּגִמְעָא אִמּוֹר אִדִּי יִגֵּב אֵן תִּצְנַעְוּהָ :
וְנִפְעָא מִחִירָב וְנִלְךְ אֶת כָּל־הַמְּדַבֵּר הַגָּדוֹל
וְהַנּוֹרָא הֵהוּא אֲשֶׁר רִאִיתֶם דְּרֶךְ הַר
הָאִמֹרִי כֹאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֲתָנוּ
וְנָבֵא עַד קִדְשׁ בְּרִנְעָא : וְנִטְלָנָא מִחִירָב .
וְהִלִּיכְנָא . יֵת כָּל מְדַבֵּרָא רַבָּא וְדִחִילָא
הֵהוּא דִּחְזִיתוּן . אִזְרַח מִזְרָא דְּאִמּוֹרָא .
כְּמָא דְּפִקִּיד . יִי אֱלֹהֵנָא יִתְנָא . וְאִתִּינָא .
עַד רָקִם גִּיָּאָה : תֵּם רַחֲלָנָא מִן חִירָב .
וּסְרָנָא גִמְעָא תִלְךְ (י) אֲבִרִיָּה אֶעֱצִימָה
אֲמַכִּיפָה אֶתִי רִאִיתְמוּהָ . עֲלִי מְרִים
גִבֵּר אִמּוֹרִיִּין . כְּמָא אִמְרָנָא אֱלֹהֵי רַבָּנָא .

לֵאבְרָהִים יִצְחָק וַיַּעֲקֹב אֵן יַעֲטִיָּה דְּהֶם .
וְנִסְדָּהֶם בְּעֵדְהֶם : וְאִמַּר אֲלֵכֶם בְּעֵת
הָהִוא לֵאמֹר לֹא־אוּכַל לְבִדִּי שְׂאֵת אֶתְכֶם :
וְאִמְרִית לְכֹן . בְּעֵדְנָא הָהִוא לְמִימַר . לֵית
אֲנָא יָכִיד בְּלַחֲוִי לְסוּבְרָא־יִתְכּוֹן : פִּקִּלֵּת
לָכֶם . פִּי דֹאךְ אִזְקֵת קֵאִילָא . לֹא אֶסְתַּטִּיעַ
וְחִדִּי אֵן אַחֲתִמְלָכֶם : יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הִרְבֵּה
אֶתְכֶם וְהִנֵּכֶם הַיּוֹם בְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם לְרַב :
יִי אֱלֹהֵכֶם אֶסְגִּי יִתְכּוֹן . וְהָא אִיתִיכֹן וְמָא
דִּין . בְּכוֹכְבֵי שָׁמַיָא לְסָגִי : אִל אֱלֹהֵי
רַבְכֶם כְּתֹרְכֶם . וְהוֹדֵאכֶם אִיוֹם . כְּבוֹאֲכִי
אֶסְמָא כְּתֹרָה : יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתְכֶם יִסְף
עֲלֵיכֶם כְּכֶם אֱלֹהֵי פְעָמִים וַיְבָרֶךְ אֶתְכֶם
כֹּאֲשֶׁר דִּבֶּר לָכֶם : יִי אֱלֹהֵי דְאַבְרָהָם .
יִסְיָף עֲלֵיכֶם . בְּיִתְכּוֹן אֱלֹהֵי זְמַנִּין . וַיְבָרֶךְ
יִתְכּוֹן . כְּמָא דְּמִלִּיל לְכֹן : וְאִסָּא אֱלֹהֵי
אָהָ אֲבֵאִיכֶם . אֵן יִזִּיד עֲדִיכֶם . מִתְלָכֶם
אֶפְמֹרָה . וַיְבַאֲרֶךְ פִּיכֶם . כְּמָא וְעֵדְכֶם (י) :
אִיכָּה אֶשָּׂא לְבִדִּי מִרְחָכֶם וּמִשְׂאֲכֶם
וְרִיבְכֶם : אִיכְרִין אֶסְוֹבֵר בְּלַחֲוִי . מוֹדִיכֹן
וְעֶסְקִיכֹן וְדִינִכֹן : כִּיף אַחֲתִמֵּל וְחִדִּי .
תִּקְלָכֶם וְקִצְצָכֶם (י) וְכִצְאִיכֶם : הָבוּ
לָכֶם אֲנָשִׁים חֲכָמִים וְנִבְנִים וַיִּדְעִים
לְשִׁבְטֵיכֶם וְאֲשִׁימָם בְּרֵאשִׁיכֶם : הָבוּ
לְכֹן . גּוֹבְרִין חֲכִימִין וְסוּבְלִתְנִין . וּמִדְעִין
(כ"י וּמִרְעִין כְּרִים וְכֵן פִּיקִיד) לְשִׁבְטֵיכֶם . וְאִמְנִינוּן
רִישֵׁין עֲדִיכֹן : הָאֲתוּ בְּרֹגֵא חֲכֵמָא פֶּה־מָא .
מְעֵרופִין לֵאסְבֵּאמְכֶם . אֲצִי־רֵהֶם רוּסָא
עֲדִיכֶם : וְתַעֲנוּ אֶתִי וְתֹאמְרוּ מוֹדִי־הַדְּבָר
אֲשֶׁר־דִּבַּרְתָּ לַעֲשׂוֹת : וְאִתִּיכְתּוֹן יִתִּי .
וְאִמְרֵתוֹן . תִּקִּין פְּתַגְמָא דְּמִלִּילָתָא לְמַעַבְרָה :
פִּאגְבִּתְמוּנִי וּקְלֵתֶם . מָא אֲצִלָּח אֵן יַעֲמֵל
הָדָא לֵאמֹר אִדִּי קִלְתָּהָ : וְאִקָּח אֶת־
רֵאשֵׁי שִׁבְטֵיכֶם אֲנָשִׁים חֲכָמִים וַיִּדְעִים
וְאִתְּן אֹתָם רֵאשִׁים עֲדִיכֶם שְׁרֵי אֱלֹפִים
וְשְׁרֵי מֵאוֹת וְשְׁרֵי חֲמִשִּׁים וְשְׁרֵי עֶשְׂרֵת
וְשְׁטָרִים לְשִׁבְטֵיכֶם : וְדִבַּרִּית יֵת רִישֵׁי
שִׁבְטֵיכֶם . גּוֹבְרִין חֲכִימִין וּמִדְעִין . וּמִנִּיתִי
יִתְהוֹן . רִישֵׁין עֲדִיכֹן . רַבְּנִי אֶדְפִּי וְרַבְּנִי
מְאוֹתָא . וְרַבְּנִי חֲמִשִּׁין וְרַבְּנִי עֶשְׂרִיתָא .

חַתָּא צִרְנָא אִי רְקִים בִּרְנַע: וְאָמַר אֲלֵכֶם
בְּאַתֶּם עַד־הָרָה הָאִמְרִי אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
נָתַן לָנוּ: וְאָמַרְתִּי לְכוּן. אֶתִּיתוֹן עַד מוֹרָא
דְּאִמּוֹרָאָה דִּי אֱלֹהֵנָא יְהִיב לָנָא: פְּקֻלַּת
לָכֶם. קֹד גִּיתֶם אִי גַבֵּל אִמּוֹרִיין. אֲדִי
אֵלֶּה רַבְנָא מַעֲטִיָּה לָנָא: רְאֵה נָתַן יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ לְפָנֶיךָ אֶת־הָאָרֶץ עֲלֶה רֶשׁ כְּאִשְׁרֵי
דְּבַר יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֶיךָ לֵךְ אֶל־תִּירָא
וְאֶל־יִתְחַת: חֲזִי דִּי־בִּי אֱלֹהֶיךָ. קְדָמָה
יֵת אֶרְעָא. סָק אַחֲסִין. כְּמָא דְמַלִּיל יִי.
אֱלֹהֵא דְאַבְהֶתְךָ לֵךְ. לֹא תִדְחַל וְלֹא
תִתְבַּר: אֲנַצֵּר. קֹד גַּעַל אֵלֶּה רַבֵּךְ אֶגְלֹד
בֵּין יָדֶיךָ. אֲצַעַד וְחֻזָּה. כְּמָא וְעַדֵּךְ אֵלֶּה
אֵאֵה אֲבֹאִיךָ. לֹא תִכְאֹף וְלֹא תִדְעֹר:
וְתִקְרְבוּן אֲלִי פְּלָכֶם וְתֹאמְרוּ נִשְׁלַחְהָ
אֲנָשִׁים לְפָנֵינוּ וְיַחֲפְרוּ־לָנוּ אֶת־הָאָרֶץ
וְיִשְׁבוּ אִתְּנוּ דְּבַר אֶת־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר נַעֲלֵה
בָּהּ וְאֵת הָעָרִים אֲשֶׁר גָּבֹא אֱלֹהֵינוּ:
וְקִרְיַתְנוֹן לוֹתִי כּוֹלְכוֹן. וְאָמַרְתוּן. נִשְׁלַח
גּוֹבְרִין קְדָמָנָא. וְיִאֲלֹלוּן לָנָא יֵת אֶרְעָא.
וְיִתִּיבוּן יִתְנָא פִתְגָמָא. יֵת אוֹרְחָא דְנִסְפָּק
בָּהּ. וְיֵת קְרוּיָא. דְּנִיעוֹל דְּחוֹן: פִּתְקֹדֶם
אִי כְתִיר מִנְכֶם. וְקֻלְתֶּם. נִבְעַת בְּרֹגְאָ
בֵּין יִדִּנָא. יְרוֹמוֹן לָנָא אֲבֹלֵר. וְיִרְדּוּן
עֲלִינָא גּוֹאֲבָא. עֵן אֲטָרִיק אֲדִי נִצְעֵד פִּיָּה.
וְאִקְרָא אֲדִי גִדְלֹל אִי־הָא: וְיִיטֵב בְּעֵינֵי
הַדְּבָר וְאִקְחָ מִכֶּם שְׁנִים עֶשְׂרֵי אֲנָשִׁים
אִישׁ אֶחָד לְשִׁבְט: וְשִׁפְרָ בְּעֵינֵי פִתְגָמָא.
וְדְבָרִית מִנְכוֹן תִּרִי עֶשְׂרֵי גּוֹבְרִין. גּוֹבְרָא
חַד לְשִׁבְטָא: פַּחֲסֹן דֹּאךְ עֲנִדִי. פֹּאכְדַּת
מִנְכֶם אֶתְנִי עֶשְׂרֵי רִגְלָא. רִגְלֹ וְאֶחָד מִן
כָּל סַבֵּט: וְיִפְנוּ וְיַעֲלוּ הָרָה וְיִבְאוּ עַד־
נַחַל אֲשַׁכֵּל וְיִרְגְּלוּ אֹתָהּ: וְאֶתְפָּנִיאוּ
וְסִלְּקוּ לְמוֹרָא. וְאֹתוֹ עַד נַחֲלָא דְאַתְפָּלָא.
וְאֲלִילוּ יִתָּה: פּוֹלֹד וְצַעֲדוּ אִי אֲבֹלֵר. וְגֵאוּ
אִי וְאֵד אֲעַנְקוֹר. וְגִסּוּהָ: וְיִקְחוּ בִידֶם
מִפְרֵי הָאָרֶץ וְיִירְדּוּ אֲרִינוּ וְיִשְׁבוּ אִתְּנוּ
דְּבַר וְיֹאמְרוּ טוֹבָה הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ נָתַן לָנוּ: וְנִסִּיבוּ בִידֵהוֹן מֵאֲבָא
דְּאֶרְעָא. וְאֶחֱתִיו לָנָא. וְאֶתִּיבוּ יִתְנָא

פִּתְגָמָא וְאָמְרוּ טוֹבָא אֶרְעָא. דִּי אֱלֹהֵנָא
יְהִיב לָנָא: וְאֶכְדּוּ מַעֲהֶם מִן תְּמַרָה.
וְאֶחְדְּרוּהָ אִינָא. וְרִדּוּ עֲלִינָא גּוֹאֲבָא וְקִאוּ.
אֵן אֲבֹלֵר אֲדִי אֵלֶּה רַבְנָא מַעֲטִיָּה
לְגִידִי: וְלֹא אֲבִיתֶם לַעֲלֹת וְתֹמְרוּ אֶת־
פִּי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: וְלֹא אֲבִיתוֹן לְמַסָּק.
וְסִרְיַתְנוּ. עַל מִימְרָא דִּי אֱלֹהֵינוּ: וְלֹא
תִשּׁוּ אֲצַעֲדוּ אִיָּה. בִּלְכַּפְתֶּם אֲמַר אֵלֶּה
רַבְכֶּם: וְתִרְגְּנוּ בְּאֵהֲלֵיכֶם וְתֹאמְרוּ בִּשְׁנֵאת
יְהוָה אִתְּנוּ הוֹצִיאָנוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְתַת
אִתְּנוּ בִידֵי הָאִמְרִי דְּהַשְׁמִידָנוּ: וְאֶתְרַעַמְתוּן
בְּמַשְׁבִּיכוֹן וְאָמַרְתוּן. בְּרִשְׁנֵי יִי יִתְנָא.
אֲפִקְנָא מֵאֶרְעָא דְּמִצְרַיִם. לְמַסָּר יִתְנָא.
בִּידָא דְּאִמּוֹרָאָה לְשִׁיצִיּוֹתָנָא: וְתִכְרַסְתֶּם:
פִּי אֲבִיתְכֶם וְקֻלְתֶּם. מִן שְׁנֵאתָ אֵלֶּה
לָנָא. אֲבִירָגְנָא מִן בִּדְדִי מִצֵּר. לִיסְלִמְנָא
פִּי יֵד אִמּוֹרִיין פִּינְפֹּדוֹנָא: אִנְהָ אִנְחָנוּ
עֲלִים אֲחִינוּ הִמְסּוּ אֶת־לִבְבָנוּ לֵאמֹר
עִם גִּדּוֹל וְרֵם מִפְּנוּ עָרִים גִּדְלֹת וּבְצוֹרֹת
בְּשָׁמַיִם וּגְסִיפֵי עֲנָקִים רִאֲינוּ שָׁם: לֹאן
אִנְחָנָא סִלְקִין. אֱלֹהֵנָא תִּבְרוּ יֵת לְפָנָא
לְמִימְרָא. עִם רַב וְתִקְיָה מִנְנָא. קְרוּיִין.
רַבְרָבִין וְכִרְיָבִין עַד צִית שְׁמִיָּא. וְאִף בְּנֵי
גִבְרָא חֲזִינָא תַּפִּין: אִי אִין נַחֵן צֹאעֲדִין.
וְאֲבוֹתָנָא קֹד אֲמַסּוּ^א קְלוֹבְנָא בְּקוֹלְהֶם.
אֵן אֲקוּם אֲבִתֵּר וְאֲעֲצֵם מִנָּא. וְאֵן קִרְאֵהֶם
כְּבֹאֵר חֲצִינָה תִדְרֹאנִי אֲסַמָּא. חַתָּא בְנֵי
אֲגַבְאֲבֵרָה רִאֲיֵנָהֶם הֵנָּאךְ: וְאָמַר אֲלֵכֶם
לֹא־יִתְרַצּוּן וְלֹא־יִתְרַאֲוִן מִהֶם: וְאָמַרְתִּי
לְכוּן. לֹא תִתְבַּרְוֹן וְלֹא תִדְחִלוּן מִנְהוֹן:
פְּקֻלַּת לָכֶם. לֹא תִרְהַבוּהֶם וְלֹא
תִכְאֹפוּהֶם: יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הִתְקֶה לְפָנֵיכֶם
הוּא יִלְחֶם לָכֶם כָּכֹל אֲשֶׁר עָשָׂה אֲתֶכֶם
בְּמִצְרַיִם לְעֵינֵיכֶם: יִי אֱלֹהֵינוּ דְּמִדְּבַר
קְדָמִיכוֹן. מִימְרֵיהָ יִגִּיחַ לְכוּן. כָּכֹל. דְּעַבְדֵּךְ
עִמְכוֹן. בְּמִצְרַיִם לְעֵינֵיכוֹן: אֵלֶּה רַבְכֶּם
אֲסִיר נֹרָה בֵּין אִידֵיכֶם^א. הוּא יִחַרְבֵּךְ
עִנְכֶם. כְּגִמְיַע מֵא צַנַע מַעֲכֶם. בְּמִצֵּר
בְּחִצְרֹתְכֶם: וּבְמִדְּבַר אֲשֶׁר רִאֲיֵת אֲשֶׁר
נִשְׁאָךְ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כְּאִשְׁרֵי יִשְׂרָאֵל־אִישׁ

אֵת

(א) אֵת פִּי ה' אֱלֹהֵיכֶם. תִּיבֵת פִּי בְּמַפְחָא בְּכָל הַתִּינָאן הַמְדוּקְדָּקוֹת: (ב) וְתִרְגְּנוּ. הָרִישׁ בְּקִמְצָן חֲפֵץ כִּי הַמֵּאֲרִיךְ בְּתוֹ וְהַנִּמְלֵל בְּשׂוֹא נַח:

אֶת־בְּנֵי בְּכֹר־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר הִלַּכְתֶּם עַד־
בָּאֲכֶם עַד־הַמָּקוֹם הַזֶּה׃ וּבַמִּדְבָּרָא
דַּחֲוִיתָא דְסוֹבְרֵךְ יי' אֱלֹהֶךָ כִּמָּא דְמִסּוּבְר
גּוֹבְרָא יֵת בְּרִיָּה בְּכֹר אֲוֶרְחָא דְהַלִּיבְתוֹן.
עַד מִיתִיכּוֹן עַד אֲתֵרָא הָדִין׃ וּכְמָא
רֵאִית פִּי אֲבֵר אֵן אֵלֶּה רֶבֶךְ הַמֶּלֶךְ.
כִּמָּא יַחֲמַל אִמֵּר וּדְרָה אֲשַׁפְּאֵקָא פִּי כֹל
טָרִיק סִרְתִּים יי' אֵן גִּיתִם יי' הִדָּא
אֲמוּצֵע׃ וּבְדִבֵּר הַזֶּה אֵינְכֶם מֵאֲמִינִם
בִּיהוֹה אֱלֹהֵיכֶם׃ וּבַפְתָּגְמָא הָדִין לִיתִיכּוֹן
מִהִימָנִין בְּמִימְרָא דִיי' אֱלֹהֵכּוֹן׃ וּפִיֵּהִדָּא
אֲאִמֵּר אִפְלָא תּוֹמִנוֹן בְּאֵלֶּה רַבְכֶּם יי')׃
הַהֶלֶךְ דְּפִנִּיכֶם בְּדֶרֶךְ דְּתוֹר לְכֶם מָקוֹם
לְחִנְתְּכֶם בְּאִשְׁוֹלִיקָה לְרֵאֲתֶכֶם בְּדֶרֶךְ
אֲשֶׁר תִּלְכוּבָהּ וּבְעֵנָן יוֹמָם׃ דְּמִדְּבֵר
קְדַמִּיכּוֹן בְּאֲוֶרְחָא לְאֲתֵקְנָא לְכוֹן אֲתֵר
בֵּית מִשְׁרֵי לְאִשְׁרֵיכֶם׃ בְּעִמּוּדָא
דְּאִישְׁתָּא בְּדִילָא לְאִחֲזִיכֶם בְּאֲוֶרְחָא
דְּתַחֲכוֹן בָּהּ וּבְעִמּוּדָא דְעֵנְנָא בִּימָמָא׃
אֲסִיר נּוֹרָה אֲמֵאמְכֶם פִּי אֲטָרִיק
לִיצִלַח לְכֶם מִכֵּאנָא לְנוֹזֹלְכֶם וּבִאֲנָר
לִילָא לִידֹלְכֶם יי') אֲטָרִיק אֲדִי תִסְלַכוּנָהּ
וּבִאֲנָמָא נִהָרָא׃ וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֶת־קוֹל־
דְּבָרֵיכֶם וַיִּקְצֹף וַיִּשְׁבַּע לֵאמֹר׃ וְשָׁמִיעַ
קָדָם יי' יֵת קֵל פְּתִגְמִיכּוֹן וּרְגִיז וְקִיִּים
לְמִימֵר׃ תֵּם סַמַּע אֵלֶּה כֹּל־אֲמַכֶּם פִּסְכִּי
וְאִקְסִם קֵאִילָא׃ אֲסִירָאֵה אִישׁ בְּאִנְשֵׁים
הָאֵלֶּה הַדּוֹר הָרַע הַזֶּה אֶת־הָאָרֶץ הַטּוֹבָה
אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי דָתָת לְאֲבֹתֵיכֶם׃ אִם
יַחֲזִי גֹבֵר בְּגּוֹבְרֵי־הָאֱלִין דְּרָא בִישָׁא
הָדִין יֵת אֶרְעָא טַבָּתָא דְקִיִּימִית לְמַתָּן
לְאֲבֹתֶכּוֹן׃ אֵן רֵאֵא רֵגֵל מִן הוֹלָאִי
אֲנָאִם הִדָּא אֲגִיד אֲרִדִי אֲבִידִי יי')
אֲדִי קִסְמַת בִּאֲעֻטְאִיה לֹאֲבֵאִיכֶם׃ זִזְלִתִּי
בְּלֵב בְּנִי־יִפְנָה הוּא יִרְאֶנָּה וְלֹאֲתָן אֶת־
הָאָרֶץ אֲשֶׁר הִרְדִּיבָהּ וּלְבָנֵינוּ יַעַן אֲשֶׁר
מָלָא אַחֲרֵי יְהוָה׃ אֱלֹהֵינוּ בְּלֵב בֵּר יִפְנָה
הוּא יַחֲזִינָה וְלִיה אֲתִין יֵת אֶרְעָא הַדֶּרֶךְ
בָּהּ וּלְבָנֵיהּ חֵלְף דְּאִשְׁלִים בְּתֵר דְּחִלְתָּא
דִיי'׃ סוּא כֹּלֵב אֲבִן יִפְנָה פִּאֲנָה יִרְאֶה

וְלֹה אֲעִטִי אֲבִידִי אֲדִי סִלְכָה וּלְבִנָּהּ
לְמָא אֲתַבַּע טֹאעָה אֵלֶּה׃ גַּם־בִּי הִתְאַנָּף
יְהוָה בְּגִלְדִּיכֶם לֵאמֹר גַּם־אֲתָהּ לֹא־תִבָּא
שָׁם׃ אֵף עָלִי הוּא רִגְזוּ מִן קָדָם יי').
בְּרִידִלְכוֹן לְמִימֵר אֵף אֶת־לֹא תִיעוֹל
לְתַפְּנוֹן׃ וְעַד־יִי אֵיצָא וְגַר אֵלֶּה בִּסְבָב מָא
חֲדַת אִד תִּאכְרֹתֶם יי'). וְקֵץ אֲנִת
אֵיצָא לֹא תִדְכַּל אִי־תֵם׃ יְהוֹשֻׁעַ בּוֹיִנּוֹן
הַעֲמִיד דְּפִנִּיךָ הוּא יִבָּא שְׁמָה אֲתוּ חִזִּק
בִּי־הוּא יִנְחִלָּה אֶת־יִשְׂרָאֵל׃ יְהוֹשֻׁעַ בֵּר
נוֹן דְּקֵאִים קְדָמָךְ הוּא יִיעוֹל לְתַפְּנוֹן יִתִּיה
תִּקְיָה אֲרִי הוּא יַחֲסִנְנָה לְיִשְׂרָאֵל׃ בֵּל
יְהוֹשֻׁעַ אֲבִן נוֹן אֲקֵאִים בֵּין יָרֵךְ הוּ
יִדְכֻלָּהּ פִּאֲשַׁדְדָּה פִּאֲנָה יִרְתָּהּ לְבִנֵי
אִסְרָאִיל׃ וְטַפְכֶּם אֲשֶׁר אֲמַרְתֶּם דְּכוּ
יְהוָה וּבְנֵיכֶם אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּ הַיּוֹם טוֹב
וְרַע הֵמָּה יִבָּאוּ שְׁמָה וְלָהֶם אֲתַנְנָה וְלָהֶם
יִירָשׁוּהָ׃ וְטַפְדְּכוֹן דְּאֲמַרְתוּן דְּכוּ־יְהוָה
וּבְנֵיכּוֹן דְּלֹא יָדְעוּ יוֹמָא דִין טַב וּבִישׁ
אֲנוֹן יִיעֲדוֹן לְתַפְּנוֹן וְלַהוֹן אֲתַנְנָה וְאֲנוֹן
יִירְתוּנָה׃ וְאֲטַפְּאֲכֶם אֲדִי תִוְוַהֲמַתֶּם
אֲנָהֶם יִצִּירוֹן גְּנִימָה וּבְנֵיכֶם אֲדִי הֵם
אִיוֹם לִם יַעֲרִפוֹן כִּיר וְשֵׁר לֹאֲחֵרֵב הֵם
יִדְכֻלוּנָהּ וְלָהֶם אֲעֻטִיהָ פִּיחֻוּוּהָ׃
וְאַתֶּם פְּנֵו לְכֶם וְסַעוּ הַמִּדְבָּרָה דְּרֶךְ
יִסְסוּף׃ וְאַתּוֹן אֲתַפְּנוּ לְכוּ וְטוֹלוּ
לְמִדְּבָרָא אֲוֶרְחָא יִפְּאֵא דְסוּף׃ וְאִמָּא אֲנַתֶּם
פּוֹלִז וְאֲרַחְלוּ אִי אֲבֵר טָרִיק בַּחַר
אֲקִלּוּם׃ וְתַעֲנוּ וְתֹאמְרוּ אֵלֵי הַטָּאֲנוּ
לִיהוָה אֲנַחְנוּ נַעֲרָה וְנִלְחַמְנוּ כָּל־אֲשֶׁר־
צִוְּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְתַחֲגֹרוּ אִישׁ אֶת־כְּפִלֵי
מִלְחָמָתוֹ וְתַהֲיִנוּ לְעֵלֶת הַהָרָה׃ וְאַתִּיכֶתּוֹן
וְאֲמַרְתוּן לִי חֲבֵנָא קָדָם יי'). אֲנַחְנָא
נִפְסָק וְנִגִּית קָרֵב כָּל־דְּפִקְדָּנָא יי') אֱלֹהֵנָּא
וּוִירִיזְתוּן גֹּבֵר יֵת מֵאֲנִי קְרִיבִיה וְשִׁרִיתוֹן
לְמִסְק לְטוֹרָא פִּאֲגִבְתֶּם וְקִלְתֶּם לִי קֵד
אֲכַטִּינָא לְלָה נַחֲן נַצְעֵד וְנַחֲאֲרֵב אֲהִלָּהּ
כִּמָּא יֹאמְרָנָא אֵלֶּה רַבְנָא פִתְקִלְד כֹּל
וְאַחַר מִנְכֶם אֵלֶּה חֲרִבָּה וּבִאֲדִרְתֶּם יי')
לְתַצְעֵדוּ אֲגַבֵּל׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלֵי אֲמֹר

לֵאמֹר: וְאָמַר יי' לִי לְמִימָר: פֶּקֶד אֱלֹהִי
 לִי קֵאִילָא: רַב־לָכֶם סֵב אֶת־חֶהָר הַזֶּה
 פָּנֵינוּ לָכֶם צִפְנָה: סָגִי לָכֹן. וְאִקִּיפְתוּן
 יֵת טוֹרָא הִדִּין. אֶתְפָּנוּ לָכֹן לְצַפּוֹנָא:
 חֲסַבְכֶם מִן אֲחֵאמָה בַּהֲדָא אֲגַבְלִי. וְלֹא
 עָנָה שְׁמָא: וְאֶת־הָעָם צִוּ לֵאמֹר אַתֶּם
 עֹבְרִים בְּגִבּוֹל אֲחֵיכֶם בְּנֵי־עֲשׂוֹ הַיִּשְׁבִּים
 בְּשַׁעִיר וַיִּירָאוּ מִכֶּם וְנִשְׁמַרְתֶּם מֵאֵד:
 וַיֵּת עֲמָא פִקִּיד לְמִימָר. אֶתוּן עֲבָרִין.
 בְּתַחוּם אֲחֵיכֹן בְּנֵי עֲשׂוֹ. דִּיתְבִּין בְּשַׁעִיר.
 וַיִּדְחִלוּן מִנְּבֹן. וְתַסְתַּמְרוּן לְחֻדָּא: וּמַר
 קוֹמֵךְ וְקַל לָהֶם. אַנְתֶּם גְּאִיזִין. פִּי תַכֶּם
 אֲכֹתְכֶם בְּנֵי עֲשׂוֹ. אֲמַקִּימִין בַּסַּעִיר.
 פִּיכָא פּוֹכֶם. וְאַחֲדֵרוּ גִדָּא: וְאֶל־תִּתְּנֵרוּ
 בָּם כִּי לֹא־אֵתֶן לָכֶם מֵאַרְצֶם עַד מִדְּרָךְ
 בְּהָרְגֵל בִּי־יְרֵשָׁה לַעֲשׂוֹ נָתַתִּי אֶת־יְהוָה
 שַׁעִיר: לֹא תִתְּנֵן בְּהוֹן. אֲרִי. לֹא אֶתִּין
 לָכֹן מֵאַרְעֵהוֹן. עַד מִדְּרָךְ פְּרַסַת רִגְלִי.
 אֲרִי־רוֹתָא לַעֲשׂוֹ. יְהִיבִיתִי טוֹרָא דְשַׁעִיר:
 לֹא תִתְּחַרְשׁוּ בָהֶם. לֹאֲנִי לִים אַעֲטִיכֶם מִן
 בִּדְדָהֶם. וְלֹא וְשִׁי קֹדֶם. דֹּאן גַּבֵּל סַעִיר. קֹדֶם
 אַעֲטִיתָהּ לַעֲשׂוֹ וּרְאִיתָהּ: אֲכֹל תִּשְׁכְּרוּ
 מֵאֲתָם בְּכֶסֶף וְאֲכַלְתֶּם וְגַם־מִים יִתְכַּרוּ
 מֵאֲתָם בְּכֶסֶף וּשְׁתִּיתֶם: עֲבוּרָא תִזְכְּנוּן
 מִנְּהוֹן. בְּכֶסֶף וְתִיכְלוּן. וְאֵף מִיָּא תִזְכְּנוּן
 מִנְּהוֹן. בְּכֶסֶף וְתִשְׁתּוּן: בֵּל אֲשַׁתְרוּ
 מִנְּהֶם. טַעֲמָא בְּתַמּוֹן פִּכְלוֹה. וְאִיצָא מֵאָא
 פֹּאשְׁרֵבוֹה: כִּי־יְהוָה אֱלֹהֵיךְ בִּרְכֵךְ בְּכָל
 מַעֲשֶׂה יָדְךָ יִדַּע לְכַתֵּךְ אֶת־הַמִּדְבָּר
 הַגָּדֹל הַזֶּה וְהָאֲרָבָעִים שָׁנָה יְהוָה אֱלֹהֵיךְ
 עֲפָךְ לֹא חֲסַרְתָּ דְבָר: אֲרִי יי' אֱלֹהֵיךְ
 בִּרְכֵךְ. בְּכָל עֹבְדֵי יָדְךָ. סוֹפִיקְךָ צוֹרְכְךָ
 בְּמַהֲכְךָ. יֵת מִדְּבָרָא רַבָּא הִדִּין. דִּנֵּן
 אֲרָבָעִין שָׁנִין. מִימָרָא דִּי־אֱלֹהֵיךְ בְּסַעֲדָךְ.
 לֹא חֲסַרְתָּא מִדַּעַם: לֹאן אֱלֹהֵי רַבֵּךְ קֹדֶם
 בְּאֶרֶךְ לֵךְ. פִּי גַמִּיעַ אַעֲמֹךְ. וְאַחֲסֵן
 אִיךְ^(ג). עַנְדַּ מְסִירְךָ פִּי הִדָּא אֲבַר אַעֲצִים.
 פַּהֲדָה אֲרַבְעִין סָנָה. אֱלֹהֵי רַבֵּךְ מַעַךְ. לִם
 יַעֲוֹךְ שִׁיָּא^(ה): וְנַעֲבֹר מֵאֵת אֲחֵינוּ בְּנֵי־
 עֲשׂוֹ הַיִּשְׁבִּים בְּשַׁעִיר מִדְּרָךְ הָעֲרֵבָה

מאלת

דְּהֶם לֹא תַעֲלוּ וְלֹא־תִלְחֲמוּ כִּי אִינְנִי
 בְּקֶרְבְּכֶם וְלֹא תִנְגְּפוּ לִפְנֵי אֵיבֵיכֶם:
 וְאָמַר יי' לִי. אִימָר לְהוֹן לֹא תַסְקוֹן וְלֹא
 תִגִּיחוֹן קֶרֶב. אֲרִי לִית שְׁכִינָתִי בִּינִיכֹן.
 וְלֹא תִתְּבִרוּן. קֹדֶם בְּעָלִי דְבִבִּיכֹן: פֶּקֶד
 אֱלֹהִי לִי. קַל דְּהֶם לֹא תַצַּעְרוּ וְלֹא
 תַחֲאֲרִבוּהֶם. פֹּאנִי לִים מַעֲכֶם. וְלֹא
 תִגְהַזְמוּ. בֵּין יְדִי אַעֲדֵאִיכֶם: וְאֶדְבָּר אֲלֵיכֶם
 וְלֹא שְׁמַעְתֶּם וְתַמְרוּ אֶת־פִּי יְהוָה וְתַזְדְּרוּ
 וְתַעֲלוּ הָהָרָה: וּמִלִּילִית עֲמִכֹן וְלֹא
 קִבִּילְתוּן. וְסִרִּיבְתוּן עַל מִימָרָא דִּיִּי.
 וְאַרְשַׁעְתוּן וְסִדִּיקְתוּן לְטוֹרָא: פִּקִּלְתָּ
 לָכֶם דֹּאךְ וְלִים תִּקְבְּלוּ. בֵּל כֹּאפְתֶם אִמָּר
 אֱלֹהִי. וְתוֹקַחְתֶּם עָלֵי צַעוֹר אֲגַבְלִי: וַיֵּצֵא
 הָאִמָּרִי הַיֹּשֵׁב בְּהָר חֲהוּא לְקִרְאָתְכֶם
 וַיִּדְּפוּ אֲתָכֶם כְּאִשְׁרֵי תַעֲשִׂינָה הַדְּבָרִים
 וַיִּכְתּוּ אֲתָכֶם בְּשַׁעִיר עַד־חֲרָמָה: וְנִפֵּק
 אֲמוּרָאָה. דִּיתִיב בְּטוֹרָא הַהוּא לְקִדְמוּתְכֹן
 וְרַדְפוּ יִתְכֹן. כְּמָא דִּנְתָּוִן דְּבִרִּיתָא. וְשַׁרְדּוּ
 יִתְכֹן. בְּשַׁעִיר עַד חֲרָמָה: וְכַרְג אֲמוּרִיִּין.
 אֲמַקִּימִין פִּי דֹאךְ אֲגַבֵּל תִּלְקַאכֶם.
 פִּכְלִבּוֹכֶם כְּמָא יִלְסַע אֲנַחֵל^(ט). וְחֲטִמּוֹכֶם^(י).
 מִן סַעִיר אִי חֲרָמָה: וְתַשְׁבּוּ וְתַכְּבוּ לִפְנֵי
 יְהוָה וְלֹא־שְׁמַע יְהוָה בְּקִלְכֶם וְלֹא הֶאֱזִין
 אֲלֵיכֶם: וְתִכְתּוּן וְכִבִּיתוּן קֹדֶם יי'. וְלֹא
 קִבִּיל יי' צְלוֹתְכֹן. וְלֹא אִיצִית לְמִלִּיכֹן:
 פִּרְגַּעְתֶּם בְּאִכִּיִּין בֵּין יְדֵי אֱלֹהִי. וְלִם יִסְמַע
 צוֹתְכֶם. וְלִם אֲגַאבְכֶם: וְתַשְׁבּוּ בְּקֶדֶשׁ
 יָמִים רַבִּים פִּימִים אֲשֶׁר יִשְׁבַּתֶּם: וְיִתִּיבְתוּן
 בְּרַקִּם יוֹמִין סְגִיָּאִין. כִּי־מִיָּא דִּיתִיבְתוּן:
 פִּאקְמַתֶּם פִּי רַקִּים מִדָּה טוֹיִלָה. שְׁבִיָּה
 כְּסִאִיר מֵא אַקְמַתֶם^(י): וְנִפְּן וְנִפְּע
 הַמִּדְבָּרָה דְּרָךְ יִם־סוּף כְּאִשְׁרֵי דְבָר יְהוָה
 אֲלֵי וְנִסַּב אֶת־הַר־שַׁעִיר יָמִים רַבִּים:
 וְאַתְּפִנִינָא. וְנִטְלָנָא לְמִדְּבָרָא אֲוִרְחָא
 דְּסוּף. כְּמָא דְּמִלִּיל יי' עָפִי. וְאִקִּיפְנָא יֵת
 טוֹרָא דְשַׁעִיר יוֹמִין סְגִיָּאִין: תִּם וְלִינָא
 וְרַחֲלָנָא פִּי אֲבַר אִי טְרִיק בַּחַר אַקְלוֹם.
 כְּמָא אִמָּרְנִי אֱלֹהִי. וְאַסְתַּדְרָנָא גַבֵּל סַעִיר
 מִדָּה טוֹיִלָה: ׀ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֲלֵי

(כתר תורה) ב

חלק הדקדוק: (ג) ונפן באולא לא באתי ברוב התינאן: (ד) אל תתנרו לרע וכ"כ א"ת ו"ל: (ה) וגם מים, תיבת מים באולא ברוב התינאן:

ה מאילת ומעציון גבר ס * ונפן ונעבר דרך
מדבר מואב: ועברנא מלות אחנא בני
עשו. דיתבין בשעיר. מאורח מישרא.
מאילת ומעציון גבר. ואתפנינא ועברנא.
אורה מדברא דמואב: פגזנא ען אכותנא
בני עשו. אמקימין בסעיר. מן טריק
אבירא. ואילת ועציון גבר. תם ולינא
ורחלנא. טריק ברייה מואב: ויאמר
יהוה אלי אל-תצור את-מואב ואל-תתגר
בם מלחמה כי לא-אתן לך מארצו
ירשה כי לבני-לוט נתתי את-ער ירשה:
ואמר יי לי. לא תצור על (כ"י ית)
מואבאי. ולא תתגרי למעבד עמהון קרב.
ארי. לא אתין לך מארעיה ירותא. ארי
לבני לוט. יהבית ית לחית ירותא:
פקא אלה לי. לא תחאצר אמואביין.
ולא תתהרש בהם לאחרב. פאני לא
אעטיכם מן בלדהם חווא. אד לבני לוט
מד געדת ער וראתה: האמים לפנים
ישבו בה עם גדול ורב ורם פענקים:
אימתני מלקדמין יתיבו בה. עם
רב וסג. ותקיף בגבריא: וכאן אהיובין
אקאמו בהא קבלהם. קום כביר כתיר.
ורפיע כאגבאריין: רפאים יחשבו אף
הם פענקים והמאבים יקראו להם אמים:
גבריא. מתחשבין אף אנון בגבריא.
ומואבאי. קרן להון אימתני: והם איצא
יהסבון שגעא כאגבאריין. ואמואביין.
יסמונהם אהיובין (כ"י): ובשעיר ישבו
החרים לפנים ובני עשו יירשום וישמידום
מפניהם וישבו תחתם כאשר עשה
ישאל לארץ ירשתו אשר-נתן יהוה
להם: ובשעיר יתיבו חוראי מלקדמין.
ובני עשו תריכונון. ושיצאונון מן קדמיהון.
ויתיבו באתרחון. כמא דעבד ישראל.
לארע ירותתיה. דיהב יי להון: ואמא
פי סעיר. אקאם אחוריין מן קבל בני עשו.
חתא אתו פקרצוהם. ואנפרוהם מן בין
אידיהם. ואקאמו מכאנהם. כמא צנע
אד אסראיד. בבועץ קרא חוזה. אדי

(*) פסקא באמצע פסוק

אעמאהם אלה: עתה קמו ועברו לכם
את-נחל זרד ונעבר את-נחל זרד: כען.
קומו. ועיברו (כ"י ועברו) לכו ית נחלא
דזרד. ועברנא ית נחלא דזרד: אן.
קומו. ואעברו לכם ואד זרד. פעברנאה:
והימים אשר-הלכנו מקדש ברנע עד
אשר-עברנו את-נחל זרד שלשים ושמונה
שנה עד-תם פליהדור אנשי המלחמה
מקרב המחנה כאשר נשבע יהוה להם:
ויזמא. דהליכנא מרקם גיאה. עד
דעברנא ית נחלא דזרד. תלתין ותמני
שנין. עד דספ כל דרא. גוברי מגיחי
קרבא מגו משריתא. כמא דקיים יי
להון: וכאנת גמדה אייאם. מנד סרנא
מן רמים ברנע. אן עברנא ואד
זרד. תמאניה ותלאתין סנה. אן פני
גמיע אקום אמחארבין מן אמעסכר. כמא
קסם אלה עליהם: וגם ידיהוה היתה
בם להמם מקרב המחנה עד תפס:
ואף מחא מן קדם יי הות פהון.
לשיציותהון מגו משריתא. עד דשלימו:
ואפה (כ"י) מן ענד אלה. חלת בהם.
דאהאמתהם מן אמעסכר. אן פניו:
ויהי כאשר-תמו פליהדור אנשי המלחמה
דמות מקרב העם: והוה פד שלימו.
פל גוברי מגיחי קרבא. לממת מגו עמא:
פלמא פני גמיע אקום. אמחארבין מן בין
אמא: ס וידבר יהוה אלי לאמר:
ומליד יי עמי למימר: פקא אלה לי
קאילא: אתה עבר עבר היום את-גבול מואב
את-ער: את עבר יומא דין. ית תחום
מואב ית לחית: אנת גאזי איום. תכם
מואב אדי הו ער: וקרבת מול בני
עמון אל-תצורם ואל-תתגר בם כי לא
אתן מארץ בני-עמון לך ירשה כי לבני
לוט נתתיה ירשה: ותתקרב. לקביל
בני עמון. לא תצור עליהון ודא תתגרי
למעבד עמהון קרב. ארי לא אתין.
מארע בני עמון לך ירותא. ארי לבני
לוט יהבתה ירותא: פתקרב מן בני

עמון

עמון. פלא תחאצרהם ולא תתחרש בהם. פאני לא אעטיך מן בלדהם חווא. אד געלטהא לבני דוט חווא: ארץ רפאים תחשב אף-הוא רפאים ישובו בה לפנים והעפנים יקראו להם ומזמים: ארע גבריא מתחשבה אף היא. גברין יתיבו בה מלקדמין. ועמונאי. קרן דהון חשבני: והו תחסב איצא מן בלד אנבארין. לאן אנבאברה אקאמו בהא קבלהם. ואעמוניין יסמונהם דוי אהמם (כ): עם גדול ורב ורם פענקים וישמירם יהוה מפניהם ויירשם וישבו תחתם: עם רב וסג. ותקיף בגבריא. ושיצינון יי מן קדמיהון. ותריכונון וייתבו באתרהון: קום כביר בתיר. רפיע כאנבארין. פאנפדהם אלה מן בין ידיהם. פקרצוהם וגלסו מכאנהם: פאשר עשה לבני עשו הישבים בשעיר אשר השמיד את-החרי מפניהם ויירשם וישבו תחתם עד היום הזה: כמא דעבר לבני עשו. דיתבין בשעיר. דשיצי ית חוראי מן קדמיהון. ותריכונון וייתבו באתרהון. עד יומא הדין: כמא צנע לבני עשו. אמקימין בסעיר. אד אנפר אחורין מן בין ידיהם. פקרצוהם ואקאמו מכאנהם. אי הלא איום: והענים הישבים בתצרים עד-עזה פפתרים היצאים מפפתר השמירם וישבו תחתם: ועוואי. דיתבין ברפיח עד עזה. קפוטקאי דנפקו מקפוטקאי. שציאונון וייתבו באתרהון: ואעויין. אמקימין ברפח (כ) אי גזה. ואדמיאטיין אדי כרגו מן דמיאט. קרצוהם ואקאמו מכאנהם: קומו סעו ועברו את-נחל ארנן ראה נתתי בידך את-סיחון מדד-חשבון האמרי ואת-ארצו החל רש והתגר בו מדחמה: קומו מולו. ועיברו (כג) ועברו ית נחלא דארנון. חזי דמסרית בידך. ית סיחון מדכא דחשבון אמוראה. וית ארעיה שרי דתרבותיה. ותתגרי (כד) ואתגר) דמעבר

עמיה קרב: פקומו וארחלו. ואעברו ואד ארנון. אנצר קד אסלמת פי ירך. סיחון מלך חשבון אמורי. ובלדה פאבר בקרצה. ותחרש במחארבתה: היום הזה אחל תת פחדך ויראתך עד-פני העמים תחת פלדהשמים אשר ישמעון שמעך ורגזו וחלו מפניך: יומא הדין. אשרי למתן ויעתך ודחלתך. על אפי עממיא. דתחזות כל שמיא. דישמעון שמעך. ויוזעון ויתברון מן קדמך: ומן הלא איום. אבתדי באיקאע פועך וכופך. פי קלוב אאמם. אדין תחת גמיע אסמא. פאדא הם סמעו ככרך. רגזו וארתערו מן בין ידיך: ואשדח מלאכים ממרבר קדמות אל-סיחון מדד-חשבון דברי שדום לאמר: ושלחית אנגדין ממרבר קדמות. לות סיחון מדכא דחשבון. פתגמי שדמא למימר: פבעתת ברסל מן בריית קדמות. אי סיחון מלך חשבון. בסלאם וכלאם קאו לה: אעברה בארצה בדרך בדרך אלך לא אסור ימין ושמאל: אעבר בארעך. באורחא באורחא איזיל. לא אסמי לימינא ולשמאלא: אריד אן אגוז (כ) פי בדרך. פי אטריק אנאדה נסיר. לא אמיל ימנה ולא יסרה: אכל בפספ תשברני ואכלתי ומים בפספ תתני לי ושתיתי רק אעברה ברגלי: עבדא בפספא תזבין לי ואיכור. ומיא. בפספא תתין לי ואשתני. דחור אעבר ברגלי: טעאמא תמירני בתמן פאכלה. ומאא תביעני בתמן פאשרבה. ואעבר ברגלי פקט: פאשר עשולי בני עשו הישבים בשעיר והמזאבים הישבים פער עד אשר-אעבר את-הירדן אל-הארץ אשר-יהוה אלהינו נתן לנו: כמא דעברו לי בני עשו. דיתבין בשעיר. ומואבאי. דיתבין בגחית. עד דאעבר ית ירדנא. דארעא. דיי אלהנא יחיב דנא: כמא צנעו לי בעץ בני עשו (כה). אמקימין בסעיר. ואמואביין. אמקימין

בער. אי אן אעבר לארדן. אי אבד.
אדי אלה רבנא מעשינא: ולא אבה
סיחון מלך חשבון העברנו בו כיהקשה
יהוה אלהיך את רוחו ואמץ את לבבו
למען תתו בידך כיום הזה: ולא אבא.
סיחון מלכא דחשבון. למשבקנא למעבר
בתחומיה. ארי אקשי יי אלהיך רוחיה.
ותקיף ית לביה. בריד. לממסריה בידך
כיוםא הדין: ולם ישא סיחון מלך
חשבון. אנאזתנא פי בלדה. לאן אלה
רבך צעב רוחה. ושרד קלבה. לכי
יסלמה פי ירך כמה תרא יום:
ס ויאמר יהוה אלי ראה החלתי
תת לפניך את סיחון ואת ארצו החל
רש דרשת את ארצו: ואמר יי די חזי.
דשריתי לממסר בידך. ית סיחון וית
ארעיה. שרי לתרכותיה. למירת ית
ארעיה: פקא אלה די אנצר קד בדית
אן אסלם פי ירך. סיחון ובלדה. פאבר
בקרצה. וחזי בלדה: ויצא סיחון לקראתנו
הוא וכל עמו למדחמה יהצה: ונפק
סיחון לקדמותנא. הוא וכל עמיה. לאנחא
קרבא ליהץ: פכרג סיחון תלקאנא. הו
וגמיע קומה. לאחרב אי יהץ: ויתנהו
יהוה אלהינו לפנינו ונפד אתו ואת בניו
ואת כל עמו: ומסריה. יי אלהנא קדמנא.
ומחינא יתיה. וית בנוהי וית כל עמיה:
פאסלמה אלה רבנא. פי ירינא וקתלנא.
ובניה וסאיר קומה: ונלכד את כד עריו
בעת ההוא ונחרם את כד עיר מתם
והנשים והטף לא השארנו שריד:
וכבשנא ית כל קרווהי בעדנא ההוא.
וגמירנא ית כל קרויא גובריא. וגשיא
ומפלגא. לא אשארנא משיזיב: ופתחנא
גמיע קראה פי דאך אוקת. ואתלפנא
מן כל קריה ארהט. ואנסא ואטפא.
לם נבק שרידא: רק הבהמה בוזנו
לנו ושרד הערים אשר לכדנו: לחוד
בעירא בוזנא לנא. ועדי קרויא דכבשנא:
וגמנא כל בהימה. וסלב אקרא אדי

(*) בניו קרי

פתחנא אהא: מערער אשר ער שפת
נחל ארנן והעיר אשר בנחל ועד
הגלעד לא היתה קריה אשר סגבה
ממנו את הכל נתן יהוה אלהינו לפנינו:
מערער. דעל כיה נחלא דארנון. וקרתא
דבנחלא ועד גלעד. לא הות קרתא.
דתקיפת מננא. ית כולא. מסר. יי אלהנא
קדמנא: מן ערוער. אדי עדי שאט
ואד ארנון. ואקריה אדי פי אואד ואי
גרש. לם תבק קריה מנעת מנא. בל
אבר. אסלמה אלה רבנא פי אידינא:
רק אד ארץ בני עמון לא קרבת כד
יד נחל יבק וערי הדר וכל אשר ציה
יהוה אלהינו: לחוד. דארע בני עמון לא
קריבתא. כד כיה. נחל יובקא וקריו
טורא. וכל דפקיד יי אלהנא: ערא אי
בדד בני עמון פאנך לם תקרבה. פגמיע
שאט יי) ואד יבק וקרא אגב. וסאיר מא
נהאנא ענה אלה רבנא: ונפן ונעל דרך
הבשן ויצא עוג מלך הבשן לקראתנו
הוא וכל עמו למדחמה אדרעי: ואתפנינא
וסליקנא. לאורח מתנן. ונפק עוג מלכא
דמתנן לקדמותנא. הוא וכל עמיה.
לאנחא קרבא דאדרעי: תם ולינא
וצעדנא. מריק אבתנייה. פכרג עוג
מלך אבתנייה תלקאנא. הו וגמיע קופה.
לאחרב אי אדראעאת: ויאמר יהוה אלי
אדיתרא אתו כי בידך נתתי אתו
ואת כל עמו ואת ארצו ועשית לו
כאשר עשית לסיחון מלך האמרי אשר
ישב בחשבון: ואמר יי די לא תדחל
מניה. ארי בידך. מסרית יתיה. וית כל
עמיה וית ארעיה. ותעביד ליה. כמא
דעבדתא. לסיחון מלכא אמוראה.
דיתיב בחשבון: פקא אלה די לא תכאפה.
פאני קד אסלמתה פי ירך. וגמיע קומה
ובלדה. ואצנע בה. כמה צנעת. בסיחון
מלך אמוריין. אמקים פי חשבון: ויתן
יהוה אלהינו בידנו גם את עוג מלך
הבשן ואת כל עמו ונפדנו עד בלתי

השאר

הַשְׂאִיר־לוֹ שְׂרִיד: וּמִסְרִי אֱלֹהֵנָּה בִּידְנָא.
 אִתְּ עֹוג מִלְכָּא דְּמַתְנִן וִית כָּד עֲפִיָּה.
 וּמְחִינְהִי. עַד דְּלֹא אֲשַׁתָּאֵר לִיה מְשִׁיזִיב:
 פֹּאסְדִם אֵלֶּה רַבְנָא פִּי אִידִינָא. אִיצָא
 עֹוג מִלְךְ אֲבַת־נִיָּה וּגְמִיעַ קוּמָה.
 פִּקְתְּדִנָּאֵהֶם. חֲתָא לִם נִבְק לֵה שְׂרִידָא:
 וְנִלְכַּד אֶת־כְּדִיעָרֵיו בְּעַת הַהוּא לֹא
 הָיְתָה קָרִיָּה אֲשֶׁר לֹא־לִקְחָנוּ מֵאֲתָם
 שְׂשִׁים עִיר כְּדִי־חֶבֶד אֲרָגְב מִמְּלֻכַת עֹוג
 בְּבִשְׁשָׁן: וְכַבְשָׁנָא יִת כָּל קְרוּוְהִי בְּעֵדְנָא
 הַהוּא. לֹא הָיְתָה קְרָתָא. דְּלֹא נִסְיִבְנָא
 מִנְהוֹן. שְׁתִּין קְרוּיִן כָּל בֵּית פִּקְדִּי טְרַכּוֹנָא.
 מִלְכּוּתִיָּה דְּעֹוג בְּמַתְנִן: וּפְתַחנָא גְמִיעַ
 קָרָאָה פִּי דֹאךְ אֻקְתָּ. לִם תִּבְק קָרִיָּה.
 לִם נֹאכְדֵהָא מִנְהֶם. מִן דֹּאךְ סְתִין קָרִיָּה
 כָּל כְּטֹאמוֹגֵב^(ט). מִמְּלַכְהָ עֹוג פִּי אֲבַת־נִיָּה:
 כְּדִי־אֵלֶּה יַעֲרִים בְּצִרְתָּ הוּמָה גְבַהָה
 דְּלִתִּים וּבְרִיחַ דְּכַד מְעָרִי הַפְּרִי הַרְבֵּה
 מְאֹד: כָּל אֵלִין קְרוּיִן כְּרִיבִין. מִקְפִּין שׁוּר
 רִם דִּילְהוֹן דִּשְׁשִׁין וְעֵבְרִין. כָּר מִקְרִי
 פִּצְחִיא דְּסִגְיָאן דְּחָדָא: כָּל הוּלָאִי קָרָא
 חֲצִינָה^(כ). מִחֲדָקָה כְּסוּר שְׁאֵמֶךְ וּמִצְאָרַע
 וּנְגוּר. סוּא קָרָא אֲרַבְאִין פֹּאנְהָא כְּתִירָה
 גְּדָא: וְנַחֲרָם אֻתָּם פֹּאֲשֶׁר עֲשִׂינוּ לְסִיחִין
 מִלְךְ חֲשִׁבֹון הַחֶרֶם כְּדִי־עִיר מֵתָם הַנָּשִׁים
 וְהַטָּף: וְנִמְרָנָא יִתְהוֹן. פִּמָּא דְּעֵבְרָנָא.
 לְסִיחִין מִלְכָּא דְּחֲשִׁבֹון. נִמְרָנָא כָּל
 קְרוּיָא גּוּבְרִיא. נִשְׂיָא וְטַפָּא: וְכִמָּא
 צִנְעָנָא. בְּסִיחִין מִלְךְ חֲשִׁבֹון. כְּדֹאךְ
 אֲתִלְפָּנָא מִן כָּל קָרִיָּה אֲרַהֲט. וְאַנְסָא
 וְאַטְפָּא: וְכָל־הַבְּהֵמָה וְשִׁגְדִּי הָעֵרִים
 בְּזוֹנוּ לָנוּ: וְכָל בְּעִירָא. וְעַדִּי קְרוּיָא בְּזָנָא
 לָנָא: וְכָל בְּהִימָה. וְסִלְבִּי אִמְרָא גְּנִמְנָאָהָ:
 וְנִקָּח בְּעַת הַהוּא אֶת־הָאָרֶץ מִיַּד שְׁנֵי
 מִלְכֵי הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן מִנְּחַד
 אֲרָגְב עַד־הַר חֶרְמוֹן: וְנִסְיִבְנָא. בְּעֵדְנָא
 הַהוּא יִת אֲרַעָא. מִיַּד תִּרְיִן מִלְכֵי אֱמֹרָאָה.
 דְּבַעֲבָרָא דִּירְדֵּנָא. מִנְּחַדָּא דְּאֲרָגְב עַד
 טוּרָא דְּחֶרְמוֹן: פִּחְצֵל לָנָא פִּי דֹאךְ אֻקְתָּ.

בְּכַד מִלְכֵי אֱמֹרִיִין. אֵלִין פִּי הָדָא
 גִּאֲגֵב אֲאֻרְדִּין. מִן וְאֵד אֲרָגְבִין אִי גִבֵּל
 חֶרְמוֹן: צִידָנִים יִקְרָאוּ דְּחֶרְמוֹן שְׂרִין
 וְהָאֱמֹרִי יִקְרָאוּ־לוֹ שְׁנִיר: צִידָנָאִי. קָרִן
 דְּחֶרְמוֹן שְׂרִיִין. וְאַמֹּרָאִי. קָרִן לִיָּה שׁוּר
 תִּלְגָּא: אֲדִי יִסְמוּנָה אֲצִידָנִיִין סְרִיִין.
 וְאַמֹּרִיִין סְנִיר: כְּדִי־עָרִי הַמִּישֹׁר וְכָל־
 הַגְּלָעָד וְכָל־הַבִּשְׁשָׁן עַד־סִלְכָּהּ וְאֲדֻרְעִי
 עָרִי מִמְּלֻכַת עֹוג בְּבִשְׁשָׁן: כָּל קְרוּי
 מִישְׂרָא. וְכָד גְּלָעָד וְכָל מַתְנִן. עַד
 סִלְכָּהּ וְאֲדֻרְעִי. קְרוּי. מִלְכּוּתִיָּה דְּעֹוג
 בְּמַתְנִן: וּגְמִיעַ קָרָא אִסְהָר. וְגִרְשִׁי אִי
 אֲבַת־נִיָּה. אִי סִלְכָּהּ וְאֲדֻרָּאָהָ. הִיאִיצָא
 מִן קָרָא^(כ) מִמְּלַכְהָ עֹוג פִּי אֲבַת־נִיָּה:
 פִּי רִקְעֹוג מִלְכֵי הַבִּשְׁשָׁן נִשְׂאֵר מִיַּתֵּר
 הַרְפָּאִים הֵנָּה עֲרִשׁוֹ עֲרִשׁ בְּרִזֵּל הֵלָּה
 הוּא בְּרַבְתִּי בְּנִי עֲמֹון תִּשְׁעֵי אֲמֹות אֲרַבָּה
 וְאַרְבַּע אֲמֹות רַחֲבָהּ בְּאַמְת־אִישׁ: אֲרִי
 דְּחוּר עֹוג מִלְכָּא דְּמַתְנִן. אֲשַׁתָּאֵר מִשְׂאֵר
 גְּבֻרָא. הָא עֲרִשִׁיָּה עֲרִשָּׁא דְּבִרְזָלָא.
 הָאִי הִיא. בְּרַבְתִּי בְּנִי עֲמֹון. תִּשְׁעֵי אֲמִין
 אֲוִרְבָּה. וְאַרְבַּע אֲמִין. פּוּתִיָּה בְּאַמְת
 מִלְכֵי: לֹאנָה בְּקִי מִן בְּקִיָּה אֲגִבָּאֲבֵרָה.
 וְהוּדָא לֵה סְרִיר מִן חֲדִידָה. פִּי אֲרַאבִּיָּה
 אֲתִי לְבִנִי עֲמֹון. טוּלָה תִּסְעָה אֲדֻרַע.
 וְעֲרִצָּה אֲרַבְעָה אֲדֻרַע בְּדֻרָּאעֵי אִמְלֵךְ^(ג):
 וְאַת־הָאָרֶץ הַזֹּאת יִרְשָׁנוּ בְּעַת הַהוּא
 מִעֲרֹעֵר אֲשֶׁר־עַל־נְחַל אֲרָגְבִין וְחֲצִי הָרִי
 הַגְּלָעָד וְעָרֵיו נְתַתִּי לְרֹאשֵׁי בְּנֵי וְלִגְדֵי: וִית
 אֲרַעָא הָדָא. יִרְתָּנָא בְּעֵדְנָא הַהוּא.
 מִעֲרֹעֵר דְּעַד נְחַלָּא דְּאֲרָגְבִין. וּפְלִגְנוֹת
 טוּרָא דְּגְלָעָד וְקְרוּוְהִי יִהְיִיתָ. לְשִׁיבְט
 רֹאשֵׁי וְלְשִׁיבְט גֹּד: וְהָדָא אֲבִדָּה. אֲדִי
 הִזְנָאָה פִּי דֹאךְ אֻקְתָּ. פִּמֵּן עֲרוּעֵר אֲדִי
 עָרִי וְאֵד אֲרָגְבִין. וְנִצְפָּגִבֵּל גִּרְשִׁי בְּקִרָּאָה.
 דְּפַעַת דֹּאךְ אִי אֲרַאבְנִיִין וְאִי אֲגִדִּיִין:
 וְיִתֵּר הַגְּלָעָד וְכָל־הַבִּשְׁשָׁן מִמְּלֻכַת עֹוג
 נְתַתִּי לְחֲצִי שְׁבֵט הַמְּנַשֶּׁה כָּל־חֶבֶל הָאֲרָגְב
 לְכָל־הַבִּשְׁשָׁן הַהוּא יִקְרָא אֲרִץ רְפָאִים:

וּשְׂאֵר

ג (כְּתָב־תּוֹרָה)

חֶלֶק הַבְּקָדוֹק: (ד) כָּל אֵלֶּה עֲרִים בְּצוּרוֹת. תִּיבַת אֵלֶּה בְּאוּלָּא בְּכָל הַתִּינָאן. (*) כְּתִיב בְּהָא

ושאר גלעד וכל מתנן מלכותיה דעוג.
 יהבית. לפלגות שבטא דמנשה. כל בית
 פלך טרכונא לכל מתנן. ההוא מתקרי
 ארע גבריא: ובאקי גרשוגמיע אבתנייה
 ממלכה עוג. דפעתה א"י נצף סבטמנשה.
 וכל כט אמוגב ואבתנייה. יסמאין בלד
 אשגועא (א): יאיר בן מנשה לקח את כר-
 חבל ארנב עד גבול הגשורי והמעכתי
 ויקרא אתם על שמו את הבלשן הנת יאיר
 עד היום הזה: יאיר בר מנשה. נסיב ית
 כל בית פלך טרכונא. עד תחום גשוראה
 ואפיקירוס. וקרא יתהון על שמיה ית
 מתנן פפרני יאיר. עד יומא הדין: ויאיר
 אבן מנשה. אכד גמיע כט אמוגב. א"
 חד אגשוריין ואמעכתיין. פסמאהא
 באסמה ואד יאיר. א"י יומנא הדא:
 ודמכיר נתתי את הגלעד: ודמכיר יהבית
 ית גלעד: ודפעת א"י מכיר אגרש:
 ודראובני ולדי נתתי מן הגלעד ועד-
 נחל ארנן תוך הנחל וגבול ועד יבק הנחל
 גבול בני עמון: ולשיבט ראובן
 ולשיבט גד. יהבית מן גלעד ועד נחלא
 דארנן. גו נחלא ותחומיה. ועד יבקא
 הנחלא. תחומא דבני עמון: ודפעת א"
 אראובניין ואגדיין מן גרש א"י ואד ארנן.
 חסב וסט אואד וחדה. וא"י ואד יבק. תכם
 בני עמון: (ב): והערבה והירדן וגבול
 מכפרת ועד ים הערבה ים הפלח תחת
 אשדות הפסגה מזרחת: ומישרא וירדנא
 ותחומיה. מגניסר. ועד ימא דמישרא
 ימא דמלחא. תחות. משפך מי רמתא
 מדנחא: ואגור ואארדן וחדה. מן
 גניסר. א"י בחר אגור ואבחירה אמייתה.
 ומצב אקדעה אשרקיא (ג): ואצו אתכם
 בעת ההוא לאמר יהוה אלהיכם נתן
 לכם את הארץ הזאת לרשתה חלוצים
 תעברו לפני אחיכם בני ישראל כל בני-
 חיל ופקידית יתכון בעדנא ההוא למימרוי
 אלהכון. יהב לבן ית ארעא הדא למירתה

מזרזין תעברון. קדם. אחיכון בני ישראל
 כל מזרז חילא: פאמרת הוראי מנכם (ד).
 פי דאך אוקת קאילא. אד אלה רבכם.
 קד אעטאכם הדא אבדר פחותמוה.
 פאעברו מגרדין. בין ידי אכותכם בני
 אמראיל כל דוי חיל: רק נשיכם וטפכם
 ומקנכם ידעתי ביימקנה רב לכם ישבו
 בעריכם אשר נתתי לכם: לחוד. נשיכון
 וטפלכון ובעירכון. ידענא. ארי בעיר סגי
 לבון. יתבון בקרויכון. דיהבית לבון:
 עדא נסאכם ואטפאכם ומואשיכם. פאני
 אעלים. אן לכם מאשיה כתירה. פדיקמו
 פי קראכם. אדי אעטיתכם: עד אשר-
 יניח יהוה לאחיכם פכם וירשו גסיהם
 את הארץ אשר יהוה אלהיכם נתן להם
 בעבר הירדן ושבתם איש לירשתו אשר
 נתתי לכם: עד דיניח י"י לאחיכון פותכון.
 ויירתון אף אנון. ית ארעא. די"י אלהכון.
 יהיב דהון בעברא דירדנא. ותתובון.
 גבר לירותייה. דיהבית לבון: א"י אן
 יקרר אלה אכותכם מתלכם. פיוחוז הם
 איצא אבדר. אדי אלה רבכם. מעטיהם
 פי דאך גאנב אארדן. פתרגעו כל אמר
 א"י חוזה. אדי אעטיתכם: ואת יהושוע
 צויתי בעת ההוא לאמר עיניך הראת
 את פלא אשר עשה יהוה אלהיכם לשני
 המלכים האלה בן יעשה יהוה לכל
 הממלכות אשר אתה עבר שמה: וית
 יהושוע פקידית. בעדנא ההוא למימר.
 עיניך חוזה. ית כל דעבר. י"י אלהכון
 לתרין מלכיא האלן. פן יעביר י"י לכל
 מלכותא. דאת עבר דתמן: ואמרת יהושע
 פי דאך אוקת וקלת לה. עינאך קד ראת.
 גמיע מאצנע אלה רבכם בהדאן אמלכאן.
 כדאך יצנע אלה בגמיע אממאך. אדי
 אנת גאיז א"י תם: לא תיראום פי יהוה
 אלהיכם הוא הנלחם לכם: לא תדחלון
 מנהון. ארי י"י אלהכון. מימריה יגית
 לבון: לא תכאפוהם. פאן אלה רבכם.

יחארכ ענכם : ק"ה פסוקים סי' מלכיה ומפטרין חוון
ישעיהו בישעיה סי' א. וקצת קהלות מפטרין איכה עי' הערה כפ' מסעי
דג"ר למנחת שבת וב' וה' : ס ס ס ואתחנן
אליהו בעת ההוא לאמר : וצליתי קדם
י' בעדנא ההוא למימר : תם תחננת
בין ידי אלה. פי דאך צוקת קאילא :
אדני יהוה אתה החלוצת להראות את
עבדך אתגדלך ואתיידך החזקה אשר
מלאך בשמים ובארץ אשר יעשה
כמעשיך וכגבורתך : יי אלהים. את
שריתא לאחזאה ית עבדך. ית רבותך.
ות ידך תקיפתא. דאת הוא אלהא
דשכינתך בשמיא מלעילא ושליט
בארעא. לית די עבד פועבדך וכגבורתך :
אלהם יא רב. אנת אבתדית אן תורי
עבדך. עצמתך וקדרתך אשדידה. לא
אה פי אסמא ולא פי ארץ. יצנע
כצנאיעך וגבורותך : אעברהנא ואראה
אתהארץ הטובה אשר פועבד הירדן
ההר הטוב הזה והלבנון : אעבר
פען. ואחזי ית ארעא טבתא.
דבעברא דירדנא. מורא טבא. הדין
ובית מקדשא : אסאך אן אגוז * .
ואנצר צי דאך אבדה. ארי פי דאך
גאנב ארדן. ודאך אנבל אנייד ואלבנאן :
ותעבר יהוה ב' למענכם ולא שמע אלי
ויאמר יהוה אלי רב ד' אלי תוסף דבר
אלי עוד בדבר הזה : והוה רגז מן קדם
י' עלי בדילכון. ולא קביל מני. ואמר
י' די סג' ד'. לא תוסיף. למללא קדמי.
עוד בפתגמא הדין : פוגד אלה עלי
בסבבכם עלי מא ביין. ודם יסמע די.
בר קא לי חסבך. לא תזיר פי מסאתי
( ) פי הדא אבאב : עלה ראש הפסגה
ושא עיניך ימה וצפנה ותימנה ומזרחה
וראה בעיניך ביללא תעבר אתהירדן
הזה : סק דריש רמתא. וזקף עינד.
למערבא ולצפונא. ולדרומא ולמזרחא
וחזי בעינד. ארי לא תעבר ית ירדנא
הדין : לכן אצעה איראס אקלעה. וארפע

עינאך. גר בא ושמיא. וגנובא ושרקא
ואנצרהא בעינאך. פאנך לא תגוז הדא
ארדן : וצו את יהושע וחזקהו ואמצהו
ביהוה יעבר לפני העם הזה והוא ינחיל
אותם אתהארץ אשר תראה : ופקיד
ית יהושע ותקיפהו ואלימהו. (כ"י ועלימה)
ארי הוא יעבר. קדם עמא הדין. והוא
יחסין יתחון. ית ארעא דתחזי : ומר
יהושע ושדרה ואיידה. פאנה יעבר. בין
ידי הודאי אקום. והו ינחלהם. אבדד אדי
תראה : ונשב בגיא מור בית פעור :
ויתכנא בחקתא. לקביל בית פעור : תם
גרסנא פי אואד. ממא ידי בית פעור : פ
ועתה ישראל שמע אלהי חקים ואלי
המשפטים אשר אנכי מדבר אתכם
לעשות למען תחיו ובאתם וירשתם
אתהארץ אשר יהוה אלהי אבותיכם
נתן לכם : וכען ישראל. שמע דקומיא
ולדיניא. דאנא מליף יתכון למעבד.
בדיל דתיחון. ותיעלון ותירתון ית ארעא.
דיי. אלהא דאבהתכון יהיב לכון : ואן
יא אסראיל. אסמע ארסום ואאחכאם. אתי
אנא מעלמכם לתעמלו בהא. לכי תחיון.
ותדכלו ותחווו אבדד. אדי אלה אה
אבאיכם מעמיכם : לא תפנו עליהדבר
אשר אנכי מצוה אתכם ולא תגרעו מפני
לשמר את מצות יהוה אלהיכם אשר
אנכי מצוה אתכם : לא תיספון. על
פתגמא דאנא מפקיד יתכון. ולא תמנעון
מניה. למטר. ית פקודיא דיי. אלהכון.
דאנא מפקיד יתכון : לא תזידו שיא.
עלי מא אמרכם בה. ולא תנקצו מנה.
לתחפצו וצאיא אלה רבכם. אדי אנא
אמרכם : עיניכם הראות את אשר עשה
יהוה בבעל פעור כי כד האיש אשר הלך
אחרי בעל פעור השמידו יהוה אלהיך
מקרבך : עיניכון חזאה ית דעבר יי בפלחי
בעלא פעור. ארי כל גוברא. דהליך בתר
בעלא פעור. שיצייה. יי אלהך מבינד :
ועיונכם קד ראת. גמיע מא צנע אלה

אֲדִי אֲנִי תֹאמְרָהּ הֵן עֲלֵיכֶם אֱלֹהִים :
 רַק הַשְׁמַר לָךְ וְשִׁמְרֵם נַפְשְׁךָ מֵאֵד פֶּן
 תִּשְׁכַּח אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־רָאוּ עֵינֶיךָ וּפֶן
 יִסּוּרוּ מִלִּבְּךָ כֹּל יָמֵי חַיֶּיךָ וְהוֹדַעְתָּם
 לְבָנֶיךָ וּלְבָנֵי בָנֶיךָ : לְחֹדֶר אִסְתָּמַר לָךְ וְטַר
 נַפְשְׁךָ לְחֹדֶד . דַּלְמָא תַתְּנִישִׁי יֵת פִּתְגָמִיא
 דְּחֻזָּא עֵינֶךָ . וְדַלְמָא יַעֲדֹן מִלִּבְּךָ . כֹּל
 יָמֵי חַיֶּיךָ . וְתַהוֹדַעְנוּן לְבָנֶךָ וּלְבָנֵי בָנֶךָ :
 וְכֹאצָּה אַחְתְּרוּ וְאַחַפֵּן נַפְסְךָ גְּדָא . בְּלֹא
 תִנְסֵא אֲבֵלָאם אֲדִי רֵאתָה עֵינָאךְ . וְלֹא יִזוּל
 מִן קִדְבְךָ . מִזַּךְ אֵיִיָּאם חֵיאתְךָ . בְּלֹא עֲרֻפָּה
 לְאִבְנֶךָ וְאִבְנֵי אִבְנֶךָ : יוֹם אֲשֶׁר עֲמַדְתָּ
 לְפָנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּחֹרֵב בְּאֵמֶר יְהוָה אֵלֵי
 הַקֹּהֲלִי אֶת־הָעָם וְאֶשְׁמַעֵם אֶת־דְּבָרֵי
 אֲשֶׁר יִקְמְדוּן לִירְאָה אֶת־יְהוָה פְּלִיִּימִים אֲשֶׁר
 הֵם חַיִּים עַד־הַיּוֹם וְאֶת־בְּנֵיהֶם יִלְמְדוּן :
 יוֹמָא . דְּקִמְתָּא . קִדְּם יי אֱלֹהֶךָ בְּחֹרֵב .
 כֹּד אִמֵּר יי לִי . כְּנֹשׁ קִדְּמִי יֵת עֲמָא .
 וְאֶשְׁמַעְנוּן יֵת פִּתְגָמִי . דִּי־לִפְנוֹן לְמַדְחִי
 קִדְּמִי . כֹּד יוֹמָא דִּאֲנֹן קִי־מִן עַד אֲרַעָא .
 וְיֵת בְּנֵיהוֹן יִלְפֹן : וְכֹאצָּה פִי יוֹם וְקִפְתָּ
 בִּין יְדֵי אֱלֹהֵי רִבְךָ פִי חֲרִיב . חִין קֹא אֱלֹהֵי לִי .
 אֲנִי מֵעַד לִי אֲקוּם . חֲתָא אִסְמַעְהֶם כְּדָאמִי .
 כִּי יִתְעַלְמוּ אֵן יִכְאֹפוּנִי . טוֹל אֵיִיָּאם
 אֲדִי הֵם מִמִּיָּמִין אַחִיא עַד־יֵאֲרִץ . וְיַעֲלֻמוּן
 בְּנֵיהֶם : וְתִקְרְבוּן וְתַעֲמְדוּן תַּחַת הַהָר
 וְהָהָר בְּעַר בָּאֵשׁ עַד־לֵב הַשָּׁמַיִם חֲשָׁךְ
 עָנָן וְעַרְפֹּל : וְקִרְיַתְנוֹן וְקִמְתָּנוֹן בְּשִׁפּוּלֵי
 טוֹרָא . וְטוֹרָא . בְּעַר בְּאִישְׁתָּא עַד צִית
 שְׁמַיָּא . חֲשׂוֹכָא עֲנָא וְאַמְטָתָא : וְתִקְדַּמְתָּם
 וּקִפְתָּם אִסְפֵּל אֲנִי . וְהוּ מִשְׁתַּעַל
 בְּאִנְאֵר אֵי כְבֹד אִסְמָא . יְהִיט בְּה סוּאֵד
 אֲנִים וְאַצְבָּאבִּי : וְיִדְבְּרִי הוֹה אֲלֵיכֶם מִתּוֹךְ
 הָאֵשׁ קוֹד דְּבָרִים אֲתֵם שְׁמַעִים וְתִמְנָה
 אֲנִיכֶם רֹאִים זִוְדְּתִי קוֹד : וּמִלִּיל יי . עֲפֻכוֹן
 מִגֹּא אִישְׁתָּא . קֹד פִּתְגָמִין אֲתֹנוֹן שְׁמַעִין .
 וְדִמּוּ . לִיתִּיכוֹן חֻזֵּן אֱלֹהִין קֹדָא : פְּכֻלְמַכֵּם
 אֱלֹהֵי מִן דְּדִן אֲנִי . פְּכֻנְתָּם סֹאמַעִין
 אֲבֵלָאם . וְשִׁבְחָא לְסִתְרוֹן אֲלֹא אֲצוֹת פִּקְטָא :
 וְיִגְדֵּי לָכֶם אֶת־בְּרִיתוֹ אֲשֶׁר צִוָּה אֶתְכֶם

בַּפְּעוֹר אֲצַנֵּם . אֵן כֹּל רָגֵל אֲתַבְעָה . אֲנַפְדָּה
 אֱלֹהֵי רַבְכֶּם מִן בִּינְכֶם : וְאַתֶּם הַדְּבָקִים
 בִּיהוָה אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כְּדֶכֶם הַיּוֹם : וְאַתֹּנוֹן
 דְּאֲדִיבִיקְתוּן . בְּרַחֲמֵי דִי אֱלֹהִינוֹן .
 קִי־מִן כּוֹלְכוֹן יוֹמָא דִּין : וְאַתֶּם אֲדֹאמִין .
 טֹאעָה אֱלֹהֵי רַבְכֶּם . כֹּלְכֶם אַחִיא אִיוֹם .
 רֵאחָה לְמַדְתִּי אֶתְכֶם חֲקִים וּמִשְׁפָּטִים
 כְּאֲשֶׁר צִוֵּנִי יְהוָה אֱלֹהֵי לַעֲשׂוֹת כֹּן בְּקִרְבִּי
 הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲתֵם בָּאִים שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ :
 חֻזֵּן דְּאֲלִיפִית יִתְכוֹן . קִי־מִן וְדִינִין . כְּמָא
 דְּפִקְדֵי יי אֱלֹהֵי . לְמַעַבְדִּי כֹן . בְּגוֹ אֲרַעָא .
 דְּאַתֹּנוֹן . עֲאֲדִין לְתַפֵּן לְמִירְתָּהּ : אֲנַצְרוֹקֵד
 עַל־מַתְכֶּם . רְסוּמָא וְאַחְכָּאמָא . כְּמָא אִמֵּרִנִי
 אֱלֹהֵי רַבִּי . לַתְּצַנְעוּהָ פִי אֲבֵלֵד . אֲדִי אֲנַתֶּם .
 צֹאֲרִין אִיהָ לַתְּחֻזָּה : וְשְׁמַרְתֶּם וְעִשִּׂיתֶם
 כִּי הוּא חֲכַמְתְּכֶם וּבִינְתְּכֶם לְעֵינֵי הָעַמִּים
 אֲשֶׁר יִשְׁמַעוּן אֶת פְּלִיִּי הַחֲקִים הָאֵלֹהִי
 וְאַמְרוּן רַק עִם־חֲכָם וְנִבּוֹן הַגּוֹי הַגָּדוֹל הַזֶּה :
 וְתִפְּרוּן וְתַעֲבְדוּן . אֲרִי הִיא חֲכַמְתְּכוֹן
 וְסוֹכְלִתְנוֹתְכוֹן . לְעֵינֵי עַמְמִיא . דִּישְׁמַעוּן .
 יֵת כֹּד קִי־מִיָּא הָאֲלֵין . וְיִמְרוּן . לְחֹדֶר עִם
 חֲכָם וְסוֹכְלִתְנוֹ עֲמָרְבָא הָדִין : פֹּאחַפְצוּהָ
 וְאַעֲמִלוּ בְּהָא . לֹאֲנָהָ חֲכַמְתְּכֶם וּפְחַמְכֶם .
 בַּחֲצֵרָה אֲאֵמֶם . אֲרֹא הֵם כְּמַעוּ הוֹה
 אֲרִסוּם . יְקוֹלוֹן אִיקִּינָאִי . אֵן הוּא אֲקִבִּיל
 אֲכִבִּיר . שַׁעֲב חֲכָם פְּהִים : כִּי מִי־נִי גְדוֹל
 אֲשֶׁר־לִי אֱלֹהִים קְרִבִּים אֲלֵין בִּיהוָה
 אֲלֵהִינוּ בְּכָל־קִרְאָנוּ אֲלֵין : אֲרִי מִן עִם
 רַב . דִּלִּיהָ אֱלֹהֵי קְרִיב לִיהָ . דְּקִבְּרָא
 צְלוֹתִיהָ בְּעַדֵּן עֲקִיתִיהָ . כִּי אֲלֵהָנָא . בְּכֹד
 עַדֵּן דִּאֲנַחְנָא מְצַלֵּן קִדְּמוּהִי : לֹאֵן
 אִיִּיהָ אִמָּה בְּכִירָה . דִּהָא אֲהָה קְרִיב מְנָהָ .
 כֹּאֲלֹה רַבְנָא . מִתָּא מֵא דְּעוֹנָאָה : וּמִי
 גּוֹי גְּדוֹל אֲשֶׁר־לִי חֲקִים וּמִשְׁפָּטִים צְדִיקִים
 כְּכֹל הַתּוֹרָה הַזֹּאת אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן
 לְפָנֵיכֶם הַיּוֹם : וּמִן עִם רַב . דִּלִּיהָ .
 קִי־מִן וְדִינִין קִשְׁיִטִין . כְּכֹל אֲוִרִיתָא הָדָא .
 דִּאֲנָא . יְהִיב קִדְּמִיכוֹן יוֹמָא דִּין :
 וְאִיִּיהָ אִמָּה בְּכִירָה . דִּהָא רְסוּם
 וְאַחְכָּאם עֲאֲדִדָּה . כְּנִמִּיעַ הוֹה אֲתוֹרִיִּיהָ .

וְאֵת־הַכּוֹכָבִים כֹּל צָבָא הַשָּׁמַיִם וְנִדְחָתָהּ
וְהַשְׁתַּחֲוִיתָ לָהֶם וְעַבַדְתָּם אֲשֶׁר חָלַק
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֹתָם לְכָל הָעַמִּים תַּחַת כְּדִי
הַשָּׁמַיִם: וְדַלְמָא תִּזְקֹף עֵינֶךָ לְשָׁמַיָא.
וְתַחֲזִי יֵת שְׁמַשׁא וְיֵת סִיְהֵרָא וְיֵת כּוֹכְבֵיָא.
כֹּל חִילֵי שְׁמַיָא. וְתַמְעִי. וְתַסְגֹּד לַחֲזִן
וְתַפְדַּחֲנִין. הַזְמִין. יי אֱלֹהֶיךָ יִתְהוֹן. לְכָל
עַמְמַיָא. תַּחֲזִית כֹּל שְׁמַיָא: וְכִלָּא תִרְפַּע
עֵינְאֵךְ אִי אַסְמָא. וְתַנְצֹר. אֲשַׁמְס וְאַקְמַר
וְאַכּוּאֻכְבּ. וְסֹאיר נְגוּם אַסְמָא. וְתַזּוּר.
וְתַסְגֹּד לַהּ וְתַעֲבַדְהָא. אִדִּי בֵּת גּוֹרְהָא
אִדְהֶרֶבְךָ. גִּמְעֵי אֲשַׁעוּב. תַּחַת גִּמְעֵי
אַסְמָא: וְאַתְכֶּם לִקְח יְהוָה וְיִצְאָ אֹתְכֶם
מִכּוּר הַבְּרִזָּה מִמְּצָרִים לְהִיטֵל לֹךְ לְעַם
נַחֲלָה בְּיוֹם הַזֶּה: וְיִתְכּוֹן קָרִיב יי
לְדַחֲלִיתִיָּה. וְאַפִּיק יִתְכּוֹן. מִכּוּרָא דְבְּרִזָּא
מִמְּצָרִים. לְמַחֲזִי לִיָּה. לְעַם אַחְסָנָא בְּיוֹמָא
הַדִּין: וְאַנְתֶּם אַצְטַפְּאֻכֶּם אִלְּהָ. וְאַכְרַגְכֶּם
מִן שְׁבִיָּה בְּכוּר אַחֲדִיד מִן מִצְרָא. לְתַכּוֹנוּ
לָהּ. שַׁעֲב צַפּוּהָ בְּהָדָא אִיוֹם: וְיִהְיֶה
הַתְּאַנְף־בִּי עַל־דְּבְּרִיכֶם וְיִשְׁבַּע לְבַלְתִּי
עֲבָרִי אֶת־הִירְדֵּן וְלְבַלְתִּי־בֵּא אֶל־הָאָרֶץ
הַטּוֹבָה אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ נַחֲלָה:
וּמִן קֶדֶם יי הָיָה רָגֹז עָלַי: עַל וְפַתְגָּמִיכּוֹן.
וְקִיִּים. בְּרִיד דְּלָא לְמַעֲבְרִית יִרְדְּנָא. וְכַדִּיד
דְּלָא לְמִיעַד לְאַרְעָא טַבְּתָא. דִּיִּי אֱלֹהֶיךָ.
יְהִיב לָךְ אַחְסָנָא: וְאַד קְדוּגָד אִלְּהָ עָלַי
בְּסַבְבָּכֶם. וְאַקְסֶם. לְדָא יי אַעֲבַר אַרְדֵּן.
וְלָא אֲדַכֵּל אֲבַדֵּד אֲגִיד. אִדִּי אִלְּהָ רֶבֶךְ
מִעֲטִיד נַחֲלָה: כִּי אֲנִכִּי מֵת בְּאַרְץ הַזֹּאת
אִינְנִי־עֹבֵר אֶת־הִירְדֵּן וְאַתֶּם עֹבְרִים
וְיִרְשְׁתֶּם אֶת־הָאָרֶץ הַטּוֹבָה הַזֹּאת:
אִרִּי אֲנָא. מֵאִית בְּאַרְעָא הָדָא. לִית אֲנָא
עֹבֵר יֵת יִרְדְּנָא. וְאַתּוֹן עֹבְרִין. וְתִירְתּוֹן.
יֵת אַרְעָא טַבְּתָא הָדָא: וְאַנָּא מֵאִית פִּי
הָדָא אֲבַדֵּד. לָא אַעֲבַר אַרְדֵּן. וְאַנְתֶּם
עֹאבְרוּהָ. וְתַחֲזוּ דֹאךְ אֲבַדֵּד אֲגִיד:
הַשְׁמִירוּ לָכֶם פֶּן־תִּשְׁכַּחוּ אֶת־כְּרִית יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר פָּרַת עִמָּכֶם וַעֲשִׂיתֶם לָכֶם
פֶּסֶל תְּמוּנֹת כֹּל אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ:

אסתר

לְעֲשׂוֹת עֲשֻׁרַת הַדְּבָרִים וּכְתַבְתֶּם עַל־שְׁנֵי
לְחֹת אֲבָנִים: וְחֹזִי לְכוֹן יֵת קִימִיָּה. דְּפִקִּיד
יִתְכּוֹן לְמַעֲבַד. עֲשֻׁרָא פַתְגָּמִין. וְכַתְבְּנוּן.
עַל תְּרִין לְחֹזִי אֲבָנִיָּא: וְאַכְּבַרְכֶּם בְּעֵהְרָה.
אִדִּי אַמְרַכֶּם אֵן תַּעֲמִלוּ בָּהּ. וְהִי אַעֲשֹׂר
אַכְּלִמָּאת. וְכַתְּבָהָא עָלַי לְחֹזִי אַחְגֵּאֲרָה:
וְאַתִּי צִוָּה יְהוָה בְּעֵת הַהִוא לְלַמֵּד אֹתְכֶם
חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים לְעֲשׂוֹתְכֶם אֹתָם בְּאַרְץ
אֲשֶׁר אֹתָם עֹבְרִים שְׁמָה לְרִשְׁתָּהּ: וְיֵתִי.
פִּקִּיד יי בְּעֵדְנָא הַהִוא. לְאַלְפָּא יִתְכּוֹן. קִימִין
וְדִינִין. לְמַעֲבַדְכוֹן יִתְהוֹן. בְּאַרְעָא. דְּאַתּוֹן.
עֹבְרִין לְתַפֵּן לְמִירְתָּהּ: וְאַמְרִנִּי אִלְּהָ פִי
דֹאךְ אֹקֶת. בֵּאן אַעֲלַמְכֶם רְסוּמָא
וְאַחְכָּאמָא. אַעֲמִלוּהָא פִי אֲבַדֵּד. אִדִּי
אַנְתֶּם גִּאֲזִין אִיָּה לְתַחֲזוּוּהָ: וְנִשְׁמַרְתֶּם
מֵאֵד לְנַפְשֵׁיכֶם כִּי לָא רִאִיתֶם כְּדִי־תְמוּנָה
בְּיוֹם דְּבִר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם בְּחֶרֶב מִתּוֹךְ הָאִישׁ:
וְתַסְתַּמְרוּן לְחִדָּא לְנַפְשֵׁיכֶם. אִרִּי לָא
חֲזִיתוֹן כֹּד דְּמוֹ. בְּיוֹמָא. דְּמִלִּיל יי עִמָּכּוֹן.
בְּחֶרֶב מִגּוֹ אִישְׁתָּא: פֶּאֲחֲדְרוּ גִדָּא עָלַי
נְפּוּסְכֶם. פֶּאֲנְכֶם לִם תִּרְוֹן שְׁבָהָא. פִּי יוֹם
כְּאַטְבַּכֶּם אִלְּהָ. פִּי חֲרִיב מִן וְסַט אֲנָאֵר:
פֶּן־תִּשְׁחַתּוֹן וַעֲשִׂיתֶם לָכֶם פֶּסֶל תְּמוּנֹת
כְּדִי־סִמֵּל תְּבַנִּית זָכַר אִו נִקְבָּהָ: דְּלָמָא
תַּחֲבִדּוֹן. וְתַעֲבִדּוֹן לְכוֹן. צִידֶם דְּמוֹת כֹּל
צוּרָא. דְּמוֹת דְּבִר אִו נִקְבָּא: כִּלָּא
תַּהֲלִכוּהָא פַתְגָּמִין לָכֶם. פֶּסֶל עָלַי שְׂכַד
כֹּל שְׂכִיךְ. מִן דְּבִר אִו אֲנִי־י: תְּבַנִּית כְּדִי־
בְּהֵמָה אֲשֶׁר בְּאַרְץ תְּבַנִּית כְּדִי־צִפּוֹר כְּנָף
אֲשֶׁר תַּעֲוֶה בְּשָׁמַיִם: דְּמוֹת. כֹּל בְּעִירָא
דְּבְּאַרְעָא. דְּמוֹת כֹּל צִפּוֹר גִּפָּא. דְּפִרַח
בְּאִוִּיר רִקִּיעַ שְׁמַיָא: אִו שְׂכַד מִן בְּהֵאִים
אַרְץ. אִו שְׂכַד מִן טֹאִיר דִּו גִּנָּאת. אִדִּי
יִטִּיר פִּי אַסְמָא: תְּבַנִּית כְּדִי־מִשְׁבָּאֲדָמָה
תְּבַנִּית כְּדִי־דְּהָא אֲשֶׁר־בְּפִי־מִתְּחַת לְאַרְץ:
דְּמוֹת. כֹּל רִחְשָׁא דְּבְּאַרְעָא. דְּמוֹת. כֹּל נִגְזִי
דְּבְּמִיא מְלָרַע לְאַרְעָא: אִו שְׂכַל מִמָּא יִדֵּב
עָלַי אַרְץ. אִו שְׂכַד מִן אַסְמָךְ. אִדִּי פִי
אַמָּא תַּחַת אַרְץ: וּפֶן־תִּשָּׂא עֵינֶיךָ
הַשְׁמִימָה וְרִאִית אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הִירְדֵּן

ד (בחד תורה)

אֶסְתַּמְרוּ לָכֹן. דְּלִמָּא תַתְנַשּׁוּן יִת קִימָא
 דִּי אֱלֹהִין. דְּגִזֵּר עֲמִכֹּן. וְתַעֲבִדוּן לָכֹן
 צִילֵם דְּמוֹת כּוֹלָא. דְּפִקְדֵךְ יִי אֱלֹהֵךְ :
 פִּאחֲדֵרוּ אֵן תַּנְסוּ עֵהָד אֵלֵה רַבְכֵּם. אֲדִי
 עֵהָדָה מַעֲכֵם. פִּתְצַנְעוּ דְכֵם פִּסְלָא. שְׁבֵה
 כָּל מָא נִהַאךְ עֵנָה אֵלֵה רַבְךְ יִי : כִּי יִהְיֶה
 אֱלֹהֵיךְ אִשְׁ אֲבִלָּהּ הוּא אֵל קִנָּא : אֲדִי יִי
 אֱלֹהֵךְ. מִימְרֵיהּ אִישָׁא אֲבִלָּהּ הוּא. אֵל קִנָּא :
 דֹּאן עֲקֹאב יִי אֵלֵה רַבְךְ נֹאר אֲכֵא. הוּ
 אֲטֵאִיק אֲמַעֲקֹב : פ
 כִּי־תֹלִיד בָּנִים וּבְנֵי בָנִים וְנִשְׁנַתֶּם בָּאָרֶץ
 וְהִשְׁחַתֶּם וְעִשִּׂיתֶם פֶּסֶל תְּמוֹנֹת כָּל
 וְעִשִּׂיתֶם הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה אֱלֹהֵיךְ
 דְּהִכְעִיסוּ : אֲדִי תִילְדוּן בָּנִין וּבְנֵי בָנִין.
 וְתַתְּעִיקוּן בָּאָרֶץ. וְתַחֲבִלְדוּן. וְתַעֲבִדוּן
 צִילֵם דְּמוֹת כּוֹלָא. וְתַעֲבִדוּן דְּבִישׁ. קִדָּם
 יִי אֱלֹהֵךְ לֹאֲרֹנָא קִדְמוּהִי : וְאִדָּא
 אִוְדַתֶּם בָּנִין וּבְנֵי בָנִין. וְעִתְקַתֶּם פִּי
 אֲבִדָּה. פִּאפְסַדְתֶּם. בֹּאן עֲמַלְתֶּם פִּסְלָא
 מִן כָּל שְׁבֵה. פִּעֲמַלְתֶּם אִשְׁרֵי. בֵּין יְדֵי אֵלֵה
 רַבְכֵּם וְאֶסְכַּטְמוּהוּ : הֶעִידֹתִי בְכֶם הַיּוֹם
 אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ כִּי־אֲבִד תֵּאבְדוּן
 מִהַר מֵעַד הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם עֹבְרִים אֶת־
 הַיַּרְדֵּן שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ לֹא־תֵאָרִיכוּ יָמִים
 עֲלֶיהָ כִּי הַשֶּׁמֶד תִּשְׁמְדוּן : אֶסְהִידִית כֹּכֹן
 יוֹמָאֲדִין יִת שְׁמִיָּא וְיִת אֲרַעָא. אֲדִי מִיבִד
 תִּיבִדוּן בְּפִרְיעַ. מֵעַד אֲרַעָא. דֹּאֲתוֹן. עֲבִרִין
 יִת־יִרְדְּנָא. דְּתַמָּן לְמִירְתָּהּ. לֹא תִירְכוּן יוֹמִין
 עֲדָה אֲרִיאִשְׁתַּצֵּאֵה תִשְׁתַּצֵּזוּן : קִד אִשְׁהַדַת
 עֲלִיכֶם מִן יוֹם אֶסְמֵאֵוֹת וְאֲרִין. אַנְכֶם
 סַתְבִּידוּן סִרְיעָא. עֵן אֲבִדָּה. אֲדִי אַנְתֶּם
 גִּאֲזִין אֲאִרְדֵּן אִיה לְתַחֲוֹוָה. וְלֹא תִטּוֹל
 מִדְּתֶכֶם פִּיה. בִּד אֲנַפְאֵדָא תִנְפְּדוּן :
 וְהִפִּיץ יְהוָה אֶתְכֶם בְּעַמִּים וְנִשְׁאַרְתֶּם מְתֵי
 מִסְפָּר בָּנוּיִם אֲשֶׁר־יִנְהֹג יְהוָה אֶתְכֶם
 שָׁמָּה : וַיְבַדֵּר יִי. יִתְכוֹן בִּינֵי עֲמִמִּיָּא.
 וְתִשְׁתַּאֲרוּן עִם דְּמִנִּין. בְּעֲמִמִּיָּא. דִּידְבַר
 יִי יִתְכוֹן דְּתַמָּן : וַיְבַדְּכֶם אֵלֵה פִי מֵא בֵּין
 אֲמַם. וְתַבְקוּן רַחֲטֵדוּ אֲחֵצָא. פִּי מֵא בֵּין
 אֲמַם. אֲדִי יִסּוּקְכֶם אֵלֵה אִי תֶם :

וְעִבְדַתֶּם־שֵׁם אֱלֹהִים מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם עֵץ
 וְאֶבֶן אֲשֶׁר לֹא־יִרְאוּן וְלֹא יִשְׁמְעוּן וְלֹא
 יֵאָכְלוּן וְלֹא יִרְיָחוּן : וְתַפְלִחוּן תַּמָּן לְעֲמִמִּיָּא
 פְּלַחִיטְעוּתָא עוֹבְדֵי אֲנִשָּׁא. אֲעֵא וְאֲבִנָּא
 דְּלֹא חֲזֹן וְלֹא שְׁמַעִין. וְלֹא אֲכִלִין וְלֹא
 מְרִיחִין : וְתַכְדְּמוּן תֶּם מַעֲבֹדָאֵת. מִן
 צִנְעָה אִידִי אֲנָאם. מִן כֶּשֶׁב וְחִגְאָרָה. מֵא
 דֶם תַּבְצֵר וְלֹא תִסְמַע. וְלֹא תֵאָכֵל וְלֹא
 תִשְׁתֶּם : וּבִקְשַׁתֶּם מִשֵּׁם אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיךְ
 וּמִצֵּאתָ כִּי תִדְרֹשְׁנוּ בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־
 נַפְשֶׁךָ : וְתַתְּבַעוּן מִתַּמָּן. יִת דְּחִלְתָּא דִּי
 אֱלֹהֵךְ וְתִשְׁכַּח. אֲדִי תַבְעִי מִן קִדְמוּהִי.
 בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשֶׁךָ : פִּתְטַלְבוּ מִן תֶּם
 אֵלֵה רַבְכֵּם וְתַגְדּוּהוּ. אִד תַּלְתַּמְסוּהוּ
 מְכֻלְצָא יִי. בְּכָל קִרְבְּךָ וּבְכָל נַפְסְךָ : בְּצֵר
 לָךְ וּמִצֵּאוּךָ כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֵה בְּאַחֲרִית
 הַיָּמִים וְשִׁבְתָּ עַד־יְהוָה אֱלֹהֵיךְ וְשִׁמְעַתָּ
 בְּקִלּוֹ : כִּד תִּיעֹזֵק דָּךְ. וְיִשְׁכַּחֲנוּךָ. כָּל
 פְּתִנְמִיָּא הָאֲרִין. בְּסוּף יוֹמִיָּא. וְתַתּוּב
 דְּדְחִלְתָּא דִּי אֱלֹהֵךְ. וְתַקְבִּיל לְמִימְרֵיהּ :
 וְאִדָּא צֵאֵק כְּךָ. וְנִשְׁתַּךְ. גְּמִיעַ הִדָּה אֲמֹר.
 פִּי אֲכִר אֲיִיָּאם. פַּתּוּב אִי אֵלֵה רַבְךָ.
 וְתַקְבֵּל אֲמֹרָה : כִּי אֵל רַחוּם יְהוָה אֱלֹהֵיךְ
 לֹא יִרְפֶּךָ וְלֹא יִשְׁחִיתֶךָ וְלֹא יִשְׁכַּח אֶת־
 בְּרִית אֲבֹתֶיךָ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לָהֶם : אֲדִי
 אֱלֹהֵא רַחֲמֵנָא יִי אֱלֹהֵךְ. לֹא יִשְׁכַּחֲנוּךָ וְלֹא
 יַחֲבִלְנֶךָ. וְלֹא יִתְנַשֵּׂי יִת קִימָא דֹּאֲבַחְתָּךְ.
 דְּקִיִּים לָהֹן : דֹּאן אֵלֵה רַבְךָ טֵאִיק רַחוּם.
 לֹא יִכְלִיךְ יִי וְלֹא יִתְרַכְךָ. וְלֹא יִנְסֵא עֵהָד
 אֲבֵאִיךָ. אֲדִי קִסְם בַּה דְּהֶם : כִּי שְׁאֲרִינָא
 לִימִים רַאשֵׁינִים אֲשֶׁר־הִיוּ לְפָנֶיךָ לְמִן־הַיּוֹם
 אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהִים אָדָם עַד־הָאָרֶץ
 וְלִמְקַצֵּה הַשָּׁמַיִם וְעַד־קִצֵּה הַשָּׁמַיִם הִנְהִיָּה
 כְּדִבֵּר הַגְּדוֹל הַזֶּה אִן הִנְשַׁמַּע כְּמַהוּ :
 אֲדִי שְׂאֵל בְּעֵן לִימִיָּא קִדְמֵאִי דְּהִיוּ קִדְמָךְ.
 לְמִן יוֹמָא דְּבִרָא יִי אָדָם עַל אֲרַעָא.
 וְלִמְפִּיפִי שְׁמִיָּא וְעַד סִיפִי שְׁמִיָּא. הַהוּא.
 כְּפִתְנָמָא רַבָּא הִדִּין אִו־הִאֲשַׁתְּמַע דְּכּוֹתִיָּה :
 וְאִן פִּאסֵּא עֵן אֲיִיָּאם אֲוֹאִיל אֲדִי
 מִלְּפַת מִן קִבְלֶךָ. מִן יוֹם כִּלְק אֵלֵה אָדָם

עדי ארץ. ומן טרף אסמא אי טרפהא.
 חד באן קט מתד הדא אמר אעצים. או
 סמע מתלה: השמע עם קול אלהים
 מדבר מתוך האש פאשר שמעת אתה
 ויחי: השמע עמא קל מימרא דיי. ממליל
 (כ"י דימליל) מנו אישתא. כמא דשמעתא
 את ואתקיים: והל סמעת אמה צות אלה.
 מבלמהא (ט) מן וסט אנאר. כמא סמעת
 אנת פעאשת: או הנסה אלהים לבוא
 לקחת לו גוי מקרב גוי במסת באתת
 ובמופתים ובמלחמה וביר. חזקה ובזרוע
 נטויה ובמוראים גדלים בכל אשר עשה
 לכם יהוה אלהיכם במצרים לעיניך: או
 נסין עבד יי. דאתגלדה. למפרק ליה עם מנו
 עם. בנפין באתין ובמופתין ובקרבא וביר
 תקיפא ובדרעא מרממא. ובהזנן ברבין.
 בכל דעבד לבון יאהבון במצרים לעיניבון:
 אורפע אלה לה עלמא. באן צהר פתכלין
 דה אמה (י) מן בין אכרא. באעלאם ואיאת
 וכראהין ומלחמה. ויד שרירה ודראע
 ממרודה. ומכאוף עצימה. כמא צנע לכם
 אלה רבכם. במצר בהצרתכם: אתה
 הראת לדעת כי יהוה הוא האלהים אין
 עוד מלבדו: את אתחזיתא למדע. ארי
 יי הוא אלהים. לית עוד פר מניה: פאנת
 יגב עדיך אן תעדם. אן אלה הו אצאה.
 לא גירה ולא סואה (י) מן השמים
 השמיעך אתיקלו דיסרך ועל הארץ
 הראך אתאש הנדולה ודבריו שמעת
 מתוך האש: מן שמיא. אשמעך ית
 קל מימריה דאלפותך. ועל ארעא. אחזוך
 ית אישתיה רבתא. ופתגמוהי שמעתא
 מנו אישתא: ומן אסמא אסמעך צותה
 לידבך. ועלי ארץ אוראך נארה
 אעצימה. וסמעת כלאמה מן דאכדהא:
 ותחת כי אהב את אבותיך ויבחר בורעו
 אחרי ויוצאך בפניו בכחו הנדל ממצרים:
 וחלף. ארי רחים (כ"י רחים) ית אבהתך.
 ואתרעי בבניהון בתריהון. ואפקך
 במימריה. בחיליה רבא ממצרים: ודאך

בעדמא אחב (י) אבאיך. ואכתארנסלהם
 מן בעדהם. ואכרנך ברצאה (ט). בקוותה
 אעצימה מן מצר: דהוריש גוים גדלים
 ועצמים ממך מפנה להביאך לתת לך
 את ארצם נחלה פיוס הזה: לתרכא.
 עממין. רברבין ותקיפין. מנה מן קדמך.
 לאעדותך. למתן לך ית ארעהון. אחסנא
 פיוסא הדין: ליקרך אממא. אכתר ואעצם
 מנך מן בין ידיך. לידכלך. ליעטיך בדדהם.
 נחלה כמא תרא איום: וידעת היום
 והשבת אל לבבך כי יהוה הוא האלהים
 בשמים מפוער ועל הארץ מתחת אין עוד:
 ותדע יומא דין. ותתיב ללבך. ארי יי הוא
 אלהים. דשכינתיה בשמיא מלעילא.
 ושליט על ארעא מלרע. לית עוד:
 פאעדם דאך. וארדה פי מדבך. אן אלה
 הו אצאה. פי אסמאואת לעליא. וארץ
 אספדא. לא סואה: ושמרת את חקין ואת
 מצותיו אשר אנכי מצוך היום אשר ייטב
 לך ולבניך אחריך ולמען תאריך ימים
 עליה אדמה אשר יהוה אלהיך נתן לך
 פלתימים: ותטריה קמוהי וית פקודוהי.
 דאנא מפקיד לך יומא דין. דייטב לך.
 ולבנך בתרך. ובדיד דתוריק יומין על
 ארעא. דיי אלהך. יהיב לך פל יומיא:
 ואחפץ רסומה ווצאיאה. אתי אנא אמרך
 בהא איום. לכו יכאר לך. ולבניך מן
 בערך. ולכו תטול מרתך.. פי אבד.
 ארי אלה רבך. מעטיך טול אומאן: פ
 או יבדיד משה שלש ערים בעבר הירדן
 מזרחה שמש: בבין אפריש משה תלת
 קרוין. בעברא דירדנא. מדנח שמשא:
 חניד אפרו מוסי' תלאת קרא. פי גאנב
 אארדן אשרקי: דנס שמה רוצח אשר
 ירצח את דעהו בבלידעת והוא לא
 שגא לו מתמל שלשם וגם אל אחת מן
 הערים האל וחי: למערק לתמן קטולא.
 דיקטול ית חבריה בלא מדעיה. והוא.
 לא שגא ליה מאתמלי ומדקדמוהי ויערוק.
 לחדא. מן קרויא האלין ויתמיים:

נחל ארנן ועד־הַר שִׁיאָן הוּא חֶרְמוֹן :
מֵעֲרוֹעֵר. וְעַד פִּיף נַחֲלָא דֶּאֱרֶנּוֹן. וְעַד
טוֹרָא דְשִׁיאָן הוּא חֶרְמוֹן : מִן עֲרוֹעֵר.
אֲדִי עַד־ שֶׁאֵט וְאֵד אֶרְנֹן. וְאִי גַבֵּל שִׁיאָן
הוֹחֶרְמוֹן : וְכִדְהֶעֱרָבָה עֶבֶר הַיַּרְדֵּן
מִזְרָחָה וְעַד יָם הָעֲרָבָה תַּחַת אֲשֶׁרֶת
הַפְּסָגָה : וְכָל מִישְׁרָא. עֲבָרָא דִּירְדֵּנָא
מִדְּנָחָא. וְעַד יִמָּא דְּמִישְׁרָא. תַּחֲתֵּי מִשְׁפָּךְ
מִירְמָתָא : וְגַמִּיעַ לְגֹר. גֵּאנְבֵּי אֶרְדֵּן אֲשֶׁרֶתִי.
וְאִי בַחֲרָה טַבְרִיָּה ^(כ). תַּחַת מַצֵּב

אֶקְדָּעָה :

*וַיִּקְרָא מֹשֶׁה אֶל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
שְׁמַע יִשְׂרָאֵל אֶת־הַחֲקִים וְאֶת־הַפְּשָׁטִים
אֲשֶׁר אֲנִכִּי דִּבֵּר בְּאָזְנוֹכֶם הַיּוֹם וּלְמַדְתֶּם
אֹתָם וּשְׁמַרְתֶּם לַעֲשֹׂתָם : וַקְרָא מֹשֶׁה
לְכָל יִשְׂרָאֵל. וַאֲמַר דְּהוֹן. שְׁמַע יִשְׂרָאֵל
יְתִי קִימִיא וְיִתִּי דִּינִיא. דֵּאנָא. מַמְלִיךְ
קְדָמִיכֹן יוֹמָא דִּין. וְהִיזְפוֹן יִתְהוֹן.
וְתַפְרוֹן לְמַעַבְדְּהוֹן : תָּם דְּעָא מוֹסִי
בְּגַמִּיעַ אֶל אֶסְרָאִיל. וְקָא דְּהִם. אֶסְמְעוּ
אֶרְסוֹם וְאֶחְכָּאִם. אֲתִי אֲנָא אֶמְרָם
אִיוֹם. פִּתְעֻמְלוּהָ. וְאֶחְפְּצוּהָ וְאֶעֱמֹדוּ
בְּהָא : יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כְּרִית עִמָּנוּ כְּרִית
בְּחֶרֶב : יי אֶדְהָנָא. גֹּזֵר עֲפָנָא. קִים
בְּחֶרֶב : אֵדָה רַבְנָא. עֵהָר מַעֲנָא עֵהָרָא
פִּי חֲרִיב : לֹא אֶת־אֲבִיתֵינוּ כְּרִית יְהוָה
אֶת־הַכְּרִית הַזֹּאת פִּי אֲתֵנוּ אֲנַחְנוּ אֱלֹהִים
פֶּה הַיּוֹם כְּלָנוּ חַיִּים : לֹא עִם אֲבֹתֵנוּ.
גֹּזֵר יי יִתִּי קִימִיא דִּין. אֶדְהִין עֲפָנָא.
אֲנַחְנָא אֵדִין כָּא. יוֹמָא דִּין כּוֹלָנָא קִימִין :
וְלִים מַעַ אֲבֵאִינָא פִּקְט. עֵהָר אֵדָה דֹּאךְ
אֶעֱהָר. בַּל מַעֲנָא אֵיזָא. וְנַחֵן הֶהָנָא
כְּלָנָא אֲחִיא אִיוֹם : פְּנִים | פְּנִים דְּכָר
יְהוָה עִמָּכֶם בְּהַר מְתוֹךְ הָאֵשׁ : מִמְּלֵךְ
עִם מִמְּלֵךְ. מַלְיִד יי עִמְכֹן. בְּטוֹרָא מִגֹּ
אִישְׁתָּא : וְדֹאךְ אֵן שְׁפֹאֲהָ ^(כ). כְּלִמְכֶם
אֵדָה. פִּי אֲגַבֵּד מִן וְסֵט אֲנָר : אֲנִכִּי עִמָּד
בִּין־יְהוָה וּבִינִיכֶם פְּעֵת הַחַיִּים לְהַגִּיד לָכֶם
אֶת־דְּבַר יְהוָה כִּי יֵרָאֶתֶם מִפְּנֵי הָאֵשׁ
וְלֹא־עֲדִיתֶם בְּהַר דֹּאךְ : אֲנָא. הַיּוֹתִי

לִיחֹלֵב אִיהֵבֵל קֹאֲתֵר. יִקְתֵּל צֹאחֲבָה
בְּגִיר קֶצֶד. וְהוּא גִיר שֶׁאֵנִי לָהּ מִן אִמָּם
וּמֵא קַבְלָה. פִּיחֹלֵב אִי וְאַחֲרָה מִנְהָא
פִּיחִיא : אֶת־בָּצֵר בְּמִדְּבַר בְּאַרְץ הַמִּישֹׁר
לְרֹאשֵׁי וְאֶת־רֹאשֵׁי בְּגִלְעָד לְגִדִּי וְאֶת־
גִּלְעָד בְּבִשְׁן לְמִנְשֵׁי : יֵת בָּצֵר בְּמִדְּבָרָא.
בְּאַרְעֵי מִישְׁרָא לְשִׁיבְטֵי רְאוּבֵן. וְיֵת רֹאשֵׁי
בְּגִלְעָד לְשִׁיבְטֵי גֵר. וְיֵת גִּלְעָד בְּמִתְנֵן
לְשִׁבְטֵי דְּמִנְשָׁה : פִּבְצֵר פִּי אֲבֵר. פִּי בִלְד
לְסַהֵל מִן בִּלְדֵי רְאוּבֵן. וְרֹמּוֹת פִּי גֵרֵשׁ מִן
בִּלְדֵי גֵר. וְגִלְעָד פִּי אֲבִתְנִיָּה מִן בִּלְדֵי מִנְשָׁה :
וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר־שָׁם מֹשֶׁה לְפָנָי בְּנִי
יִשְׂרָאֵל : וְדָא אֲוִרִיתָא. דְּסִדְרֵי מֹשֶׁה. קָדָם
בְּנִי יִשְׂרָאֵל : וְהִדָּה אֲשֶׁר־יַעֲקֹב. אֶת־תְּלָאֲהָא
מוֹסִי. בַּחֲצֵרָה בְּנִי אֶסְרָאִיל : אֱלֹהִים הָעֲדֵת
וְהַחֲקִים וְהַפְּשָׁטִים אֲשֶׁר דִּבֵּר מֹשֶׁה
אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּצִאתָם מִמִּצְרַיִם : אֵלֶיךָ
סִהְדוּתָא. וְקִימִיא וְדִינִיא. דְּמַלְיִד מֹשֶׁה
עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. בְּמַפְקָהוֹן מִמִּצְרַיִם :
וְהִדָּה אֲשֹׁאֲהָר. וְאֶרְסוֹם וְאֶחְכָּאִם. אֲדִי
אֶמְרָ בְּהָא מוֹסִי בְּנִי אֶסְרָאִיל. פִּי כְּרוֹנָהֶם
מִן מִצְרָא ^(כ) : בְּעֶבֶר הַיַּרְדֵּן בְּנִיא מוֹד בֵּית
פְּעוֹר בְּאַרְץ סִיחֹן מֶלֶךְ הָאֲמֹרִי אֲשֶׁר יוֹשֵׁב
בְּחֶשְׁבוֹן אֲשֶׁר הָפֵה מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל
בְּצִאתָם מִמִּצְרַיִם : בְּעֶבְרָא דִּירְדֵּנָא
בַּחֲלָתָא. לְקַבִּיל בֵּית פְּעוֹר. בְּאַרְעֵי סִיחֹן
^(כ) בְּאַרְעָא. דְּסִיחֹן מֶלֶכָא אֲמֹרָאֵה.
דִּיתִיב בְּחֶשְׁבוֹן. דְּמִתָּא מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל.
בְּמַפְקָהוֹן מִמִּצְרַיִם : פִּי דֹאךְ גֵּאנְבֵּי אֶרְדֵּן
פִּי אֲוֹרָה. מִמָּא יְלִי בֵּית פְּעוֹר. פִּי בִלְד
סִיחֹן מֶלֶךְ אֲמֹרִיִּין. אֲמָקִים פִּי חֶשְׁבוֹן.
אֲדִי קְתִלָּה מוֹסִי וּבְנֵי אֶסְרָאִיל. פִּי כְּרוֹנָהֶם
מִן מִצְרָא : וַיִּירְשׁוּ אֶת־אֶרֶץ וְאֶת־אֶרֶץ עֹג
מֶלֶךְ־הַבִּשְׁן שְׁנֵי מַלְכֵי הָאֲמֹרִי אֲשֶׁר בְּעֶבֶר
הַיַּרְדֵּן מִזְרַח שֶׁמֶשׁ : וִירִיתוֹת אֶרְעִיָּה.
וְיֵת אֶרֶץ עֹג מֶלֶכָא דְּמִתְנֵן. תִּרְיִן מַלְכֵי
אֲמֹרָאֵה דְּבַעֲבָרָא דִּירְדֵּנָא. מִדְּנָח שְׁמִשָּׁא :
פַּחֲאזוּ בִלְדָה. וּבִלְדֵי עֹג מֶלֶךְ אֲבִתְנִיָּה .
וְהִמָּא מַלְכֵי אֲמֹרִיִּין. אֲדִי פִי גֵאנְבֵי
אֶרְדֵּן אֲשֶׁר־קִימִי מֵעֲרֹעֵר אֲשֶׁר עַד־שִׁפְתֵי

קאים בין מימרא דיי' ובניכון בעדנא
ההוא. דחואה לכוון ית פתגמא דיי'. ארי
דחילתון מן קדם אישתא. ולא סדיקתון
בטורא למימר: ואנא בנת קאים בין
נור אלהובינכם פי דאך אוקת. לאכברכם
בכדאם אלה. לאנכם כפתם אנאר. ודם
תצערו אנבר פקא לכם (כ): ס אנבי
יהוה אלהיך אשר הוצאתיך מארץ
מצרים מבית עבדים: אנא יי אלהיך.
דאפיקתך. מארעא דמצרים מבית
עבדותא: אנא אלה רבך. אדי אכרגתך.
מן בלד מצר מן בית אעבורייה: לא-
יהיה דך אלהים אחרים עד פני לא-
תעשה דך פסל פלגתמונה אשר
בשמים מפער ואשר בארץ מתחת
ואשר במים מתחת לארץ לא תשתחוה
להם ולא תעבדם כי אנבי יהוה אלהיך
אך קנא פקד עון אבות עד בנים ועד
שלשים ועד רבעים לשנאי ועשה חסד
לאלפים לאהבי ולשמרי מצותו: לא
יהי דך אלה אחרן בר מני. לא תעביד
דך צידם כל דמו. דבשמיא מלעילא
ודבארעא מלרע. ודבמיא מלרע דארעא.
לא תסגוד לחון ולא תפדחינין ארי אנא.
יי אלהיך אך קנא. מסער. חובי אבהן
עד בנין מרדין. ועל דר תליתאי ועל דר
רביעאי לשנאי. פד משלמין בנאי למחטי
בתר אבהתהון. ועביד טיבו לארפי דרין.
דחמי ודנמרי פקודי: לא יכון דך מעבוד
אכר מן רוני. ולא תצנע דך פסלא ולא
שבהא. ממה פי אסמא פי אערו. וממה
פי אארץ פי אלספר. וממה פי אמא תחת
אארץ. לא תסגד להא ולא תעבדהא.
לאני אלה רבך אטאיק אמעאקב. מטלב
בדנוב אבא מע אבנין. ואתואת וארואבע
מן שאניי. ומגאזי באחסאן דאוף. מן
מחבי והאפצי וצאיאי: ס לא תשא
את שם יהוה אלהיך לשוא כי לא ינקה
יהוה את אשר ישא את שמו לשוא:
לא תימי. בשמא דיי' אלהיך למננא. ארי

(*) מצותי קרי ה (כתר תורה)

ארעא

שִׁמְעֵנוּ מִתּוֹךְ הָאֵשׁ הַזֶּה רָאִינוּ כִּי־
יִדְבֹּר אֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם וְחִי: וְאִמְרָתוֹן.
הָאֵל אֲחֻזָּנָא יי' אֱלֹהֵנָּא יֵת יִקְרִיה וְיֵת
רְבוּתִיה. וְיֵת קֹד מִיִּמְרִיה שִׁמְעֵנָּא מִנּוּ
אִישְׁתָּא. יִזְמָא הִדִּין חֻזָּנָא. אִרִּי מְמַלִּיד
יי'. עִם אִנְשָׁא וּמִתְקִיִּים: פְּקֻלְתָּם. הוּדָא
קֹד אֹרֵאנָא אֵלֶּה רְבֵנָא כְּרֵמָה וְעִצְמָתָה.
וּסְמֵעֵנָּא צוּתָה מִן דְּאֵכֵל אֲנָר. פֻּעֲלֵמָנָא
אִיוֹם אֵין יִכְלֹם אֵלֶּה אֲנִסְאנָא וִיחִיא: וְעֵתָה
לְמָה נְמוּת כִּי תֹאכְלֵנוּ הָאֵשׁ הַגְּדֹלָה
הַזֹּאת אִם־יִסְפִּים אֲנַחְנוּ לְשִׁמְעָנָא־
קוֹל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עוֹד וּמִתְנּוּ: וְכַעַן לְמָא
נְמוּת. אִרִּי תִיכְלֵנָּא. אִישְׁתָּא רְבָתָא
הָדָא. אִם מוֹסְפִין אֲנַחְנָא. לְמִשְׁמַע. יֵת
קֹד מִיִּמְרָא דִּיִּי אֱלֹהֵנָּא. עוֹד מִיִּתִּין
אֲנַחְנָא: וְאֵין פְּרָא נְהֻלֵּךְ. וְלֹא תֹאכְלֵנָּא (כ)
הָדָא אֲנָר אֵעֲצִימָה. פֹּאנָא אֵין עֹאודְנָא.
אִסְתַּמַּע כְּדָאם אֵלֶּה רְבֵנָא אִיצָא מִתְנָא:
כִּי מִי כְּדִבְשֹׁר אֲשֶׁר שָׁמַע קוֹל אֱלֹהִים
חַיִּים מִדְּבַר מִתּוֹךְ־הָאֵשׁ כְּמִנּוּ וִיחִי: אִרִּי
מִן כָּד בִּשְׂרָא. דְּשִׁמְעָ (כג) דְּשִׁמְעָ קֹד
מִיִּמְרָא דִּיִּי קִיִּימָא. מְמַלִּיד מִנּוּ אִישְׁתָּא.
כְּוֹתֵנָּא וְאִתְקִיִּים: לֹאנָה אִי בִשְׂרִי. סְמַע
צוּתָה אֵלֶּה אֵחִי. מְכַאטְבָּה מִן אֲנָר מִתְלֵנָּא
פֻּעֲאֵשׁ: קֶרֶב אֵתָה וְשִׁמְעָ אֵת כְּדִבְשֹׁר
יֹאמֶר יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֵת־הַדְּבַר אֱלֵינוּ
אֵת כְּדִבְשֹׁר יִדְבֹּר יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֵלֶיךָ
וְשִׁמְעֵנוּ וְעֲשִׂינוּ: קֶרֶב אֵת וְשִׁמְעָ. יֵת
כָּל דִּיִּימֶר יי' אֱלֹהֵנָּא. וְאֵת תְּמַלִּיד עֲפָנָא.
יֵת כָּל דִּימַלִּיד. יי' אֱלֹהֵנָּא. עֲפָנָה וְנִקְבִּיד
וְנַעֲבִיד: תְּקֹדָם אֲנֵת וְאִסְמַע. גִּמִּיעַ מֹא
יְקוּדָה אֵלֶּה רְבֵנָא. וְאֲנֵת תְּכַלְמֵנָּא בְּגִמִּיעַ
דְּאֵךְ. וְנִסְמַעָה וְנַעֲמַל בָּהּ: וְיִשְׁמַע יְהוָה
אֶת־קוֹל דְּבִרְיָכֶם בְּדְבָרְכֶם אֵלֵי וְיֹאמֶר
יְהוָה אֵלֵי שְׁמַעְתִּי אֶת־קוֹל דְּבִרֵּי הָעָם
הַזֶּה אֲשֶׁר דִּבְּרוּ אֵלֶיךָ הֵיטִיבוּ כְּדִבְשֹׁר
דִּבְרוּ: וְשִׁמְעָ קֹדָם יי' יֵת קֹד פְּתַגְמִיכּוֹן.
בְּמַלְלוֹתְכּוֹן עֲפִי. וְיֹאמֶר יי' לִי. שְׁמִיעַ
קֹדְמִי. יֵת קֹד פְּתַגְמִי. עֲפָנָה הִדִּין דְּמַלְלוֹ
עֲפָנָה. אֶתְחִינוּ כָּל דְּמַלְלוֹ: פִּסְמַע אֵלֶּה

אֲרַעָא. דִּיִּי אֱלֹהֵי יְהוֹיָכָן: אֲכֹרָם אֲבִיךָ
וְאִמְךָ. כְּמֹא אֲמֹרְךָ אֵלֶּה רְבֵכָה. לְכִי תִטוּל
אִי־אֲמֹךְ. וְיִכָּאֵר לְךָ. פִּי אֲבִדָה. אֵדִי אֵלֶּה
רְבֵכָה מַעֲטִיד: לֹא תִרְצָח: לֹא תִקְטוּל
נַפְשׁ: לֹא תִקְתֹּל אֲנַפְסָא: ס וְלֹא תִנְאָף:
וְלֹא תִגּוֹף: וְלֹא תִזְנוּ: ס וְלֹא תִגְנוֹב:
וְלֹא תִגְנוֹב: וְלֹא תִסְרֹק: ס וְלֹא־
תִעֲנֶה בְּרַעְךָ עַד שְׂוֹא: וְלֹא תִסְחִיד
בְּחִבְרָךְ סְחֻדוֹתָא דְּשִׁקְרָא: וְלֹא תִשְׁחַד
עֲדִי צֹאחֲבֵךְ שֶׁהָאֵדָה זֹור: ס וְלֹא
תִחְמֹד אִשְׁתִּי רַעְךָ ס וְלֹא תִתְאַוֶּה בֵּית
רַעְךָ שְׂדֵהוּ וְעַבְדּוֹ וְאִמָּתוֹ שׁוֹרֹו וְחִמְרוֹ
וְכָל אֲשֶׁר לְרַעְךָ: וְלֹא תִחְמִיד אֶת־
חִבְרָךְ. וְלֹא תִרוּג בֵּית חִבְרָךְ. חִקְלִיה.
וְעַבְדִּיה וְאִמָּתִיה תּוֹרִיה וְחִמְרִיה. וְכָל
דְּלִחְבְּרָךְ: וְלֹא תִתֵּן זִוגָה צֹאחֲבֵךְ.
וְלֹא תִתְשֶׁה מְנוּלָה. וְצִיעֵתָה. וְעַבְדָּה
וְאִמָּתָה תּוֹרָה וְחִמְאָרָה. וְגִמִּיעַ מֹאָה:
ס אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה דִּבְרֵי יְהוָה
אֲדִי־כְּהִלְכֶם בְּהַר מִתּוֹךְ הָאֵשׁ הָעֵנָן
וְהָעֶרְפֶּל קוֹל גְּדוֹל וְלֹא יִסָּף וַיִּכְתְּבֶם עַד־
שְׁנֵי לַחַת אֲבָנִים וַיִּתֵּן אֵלֵי: יֵת פְּתַגְמִי
הָאֵלִין. מַלְלוֹ יי' עִם כָּד קְהִלְכוֹן (יג)
קְהִלְכוֹן בְּטוֹרָא. מִנּוּ אִישְׁתָּא עֲנָנָא
וְאִמְטָתָא. קֹד רַב וְלֹא פְסִיק. וְכַתְבִּנוּן.
עַד תִּרִין לוֹחֵי אֲבָנִיָּא. וַיִּתְּבִנוּן לִי: הָדָה
אֲכַלְמָאֵת. כָּלִם אֵלֶּה בָּהֶם גִּמִּיעַ קוֹמְכֶם
פִּי אֲגַבֵּד. מִן דְּרֹן אֲנָר וְאִנְמָאם וְאִצְבָּאב.
בְּצוֹת עֲצִים גִּיר מַעֲאוד (יד). וְכַתְבָּהָ עֲדִי
רוּחִי אֲגוּהֵר. וְדַפְעָהָ אֵלֵי: וַיְהִי
כְּשִׁמְעֶכֶם אֶת־הַקוֹל מִתּוֹךְ הַחֹשֶׁךְ וְהָהָר
בָּעַר בָּאֵשׁ וַתִּקְרְבוּן אֵלַי כְּדִבְשֹׁרֵי
שְׁבִטֵיכֶם וְזִקְנֵיכֶם: וְהוּא. כְּמִשְׁמַעְכוֹן יֵת
קֹדָא מִנּוּ חֲשׂוּכָא. וְטוֹרָא בָּעַר בְּאִישְׁתָּא.
וְקִרְיָתוֹן לוֹחֵי. כָּד רִישֵׁי שְׁבִטֵיכּוֹן
וְסִבִּיכּוֹן: פִּלְמָא סְמַעְתֶּם אֲצוֹת מִן דְּרֹן
צִלָּאם אֲנִים (טו). וְאֲגַבֵּד מִשְׁתַּעַד בְּאֲנָר.
פִּתְמָדָם אֵלֵי. רוּיִסָּא אִסְבֹּאטְכֶם
וּמִשְׁאִיכֶם: וְתֹאמְרוּ הֵן־הָרָאֵנוּ יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ אֶת־כְּבֹדוֹ וְאֶת־גְּדֻלּוֹ וְאֶת־קוֹלֹ

כלאמכם

קְהִלְכוֹן (ב) חִיבַת הָרָאֵנוּ בְּאֹלָא בְּקֻצַּת תִּיגָאן וּבִחְוָר יִבְחָר: ג) לְשִׁמְעָ אֵת קוֹלֵי תִיבַת קוֹל בְּשְׁנֵי מַרְסִין הַגָּפֶד הַדְּפוּסִים שֶׁעָשׂוּ אֹלָא בְּתִיבַת קוֹל:

כלאמכם. אד כלמתמוני. פקא אדה לי.
ספעת כדאם הודאי אקום אדי כלמוך.
קד אחסנו פי גמיע מא קאו: מייתן
והיה לבבם זה להם ליראה אתי ולשמר
את כל מצותי בל ימים למען ייטב
להם ולבניהם לעלם: לוי. יהי לבא
הדין להון. למדחל קדמי. ולמטר ית
כל פקודי כל יומיא. בריל דייטב להון.
ולבניהון לעלם: פליתמנו. אן יבקא להם
הדא אקלב כט. אן יכאפוני. ויחפצו וצאיאי
טור אומאן. לבי יכאר להם. ולבניהם
אי ארהר: קד אמר להם שובו לבם
לאהליכם: איזיל אימר להון. תובו לבון
למשפניכון: אמין קל להם. ארגעו אי
אכביתכם: ואתה פה עמד עמדי ואדברה
אליך את כל המצוה והחקים והמשפטים
אשר תלמדם ועשו בארץ אשר אנכי
נתן להם לרשתה: ואת. הכא קום
קדמי. ואמליד עפך. ית כל תפקידתא.
וקמיא ודיניא דתליפנון. ויעבדון בארעא.
דאנא. יהיב להון למירתה: ואנת פקם
ההנא בין ידיי. חתא אכלמד בגמיע
אוצאיא. וארסום ואאחכאם אדיתעלמהם.
ויצנעון פי אברד. אדי אנא מעטידם
יחווונה: ושמרתם לעשות כאשר צוה
יהוה אלהיכם אתכם לא תסרו ימין
ושמאל: ותשרון למעבר. כמא דפקיד.
יי אלהכון יתכון. לא תסמון לימינא
ולשמאלא: ואחפצו ואעמדו. כמא אמרכם
אדה רבכם. לא תזולו ימנה ודא יסרה:
בכל יתדך אשר צוה יהוה אלהיכם
אתכם תלכו למען תחיון וטוב לבם
והארכתם ימים בארץ אשר תירשון:
בכל אורחא. דפקיד. יי אלהכון. יתכון
תהכון. בריל דתיחון וייטב לבון. ויתירכון
ימין. בארעא דתירתון: כל פי אטריק.
אדי אמרכם אדה רבכם תסירון. לבי
תחיון ויכאר לבם. ותטול מדתכם. פי
אברד אדי תחווונה: וזאת המצוה החקים
והמשפטים אשר צוה יהוה אלהיכם

דלמד אתכם לעשות בארץ אשר אתם
עברים שמה לרשתה: ודא תפקידתא.
קמיא ודיניא. דפקיד. יי אלהכון לאלפא
יתכון. למעבר בארעא. דאתון. עברין
לתמן למירתה: והרה אוצאיא. וארסום
ואאחכאם. אדי אמרני אדה רבכם אן
אעלמכם. אן תצנעוהא פי אברד. אדי
אנתם גאיון^א איה לתחווה: למען תירא
אתייהוה אלהיך לשמר את כל חקתיו
ומצותיו אשר אנכי מצוה אתה ובנה
ובן בנה בל ימי חייך ולמען יארכו ימיה:
בריל דתדחל קדם יי אלהך. למטר. ית
כל קימוהי ופקודוהי דאנא מפקיד קד.
את ובך ובר בך. כל ימי חייך. ובירי
דיירכון יומך: לבי תכאף אלה רבך.
ותחפץ גמיע רסומה ווצאיאה אדי אנא
אמרך. אנת ואבנד ואבן אבנד. טול
איאם חיתך. ולבי תטול מדתך:
ושמעתי ישראל ושמרת לעשות אשר
ייטב לך ואשר תרבון מאד כאשר דבר
יהוה אלהי אבותיך קד ארץ זבת חלב
ודבש: ותקפיד ישראל ותטר למעבר.
דייטב קד. ודתסגון לחדא. כמא דמליד
יי אלהא דאבהתך קד. ארע. עבדא חלב
ודבש: פאסמע דאך יאאסראל ואחפצה
ואעמל בה. לבי יכאר קד. ולבי תכתר
גדא. כמא ועדך אדה אבהיך. בלד
יפיץ לבנא ועסדא: פ

^א שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה אחד: *
שמע ישראל. יי אלהנא יי חד: אעלם לא)
יא אסראל. אן אדה רבנא אדה אואחד:
ואהבת את יהוה אלהיך בכל לבבך
ובכל נפשך ובכל מאדך: ותרחם. ית
יי אלהך. בכל לבך ובכל נפשך ובכל
נכסך: ואחבב אלה רבך מכלצא. לב)
בכל קלבך ונפסך ווגדך לב): והיו הדברים
האלה אשר אנכי מצוה היום על לבבך:
ויהוה פתגמיא האלין. דאנא מפקיד קד.
יומא דין על לבך: ותכון הרה אכלמאת.
אתי אמרך בהא איום פי קלבך: ושגנתם

לכניך

(* ע' רבתי *) ד' רבתי.

חלק הדקדוק: ד) פסיק בכל התיאור בין תיבת ה' לתיבת אלקינו ועיין ח"ה למהרי"ץ ז"ל שב' וגם לפי הסוד כן צריך וכו' והאריך בראיות
ברורות. לד' הפוס' והמקיבלים.

לְבָנֶיךָ וּדְפַרְתָּ בָּם בְּשַׁבְתְּךָ בְּבֵיתְךָ
וּבְלִבְתְּךָ בְּדֶרֶךְ וּבְשֹׁכֶכְךָ וּבְקוֹמְךָ:
וּתְתַנִּינוּ לְבָנְךָ וּתְמַלִּיל בְּהוֹן. בְּמִתְכָּךְ
בְּבֵיתְךָ וּבְמִהְכָּךְ בְּאוֹרְחָא. וּבְמִשְׁכְּבְךָ
וּבְמִקְיָמְךָ: וְאַחֲכֵהָא לְבָנֶיךָ. וְאַדְרִסְהָא (ל)
פִּי חַגְדוּסְךָ פִּי מְנוּזְךָ וּפִי מְסִירְךָ פִּי
טְרִיקְךָ. וְעַנְדָּ נִיאֲמַךְ וּקִיאֲמַךְ: וּקְשָׁרְתָם
לְאוֹת עַל־יְדֶיךָ וְהָיוּ לְטִטְפַת בֵּין עֵינֶיךָ:
וְתִקְטְרִינוּ לְאוֹת עַל יְדֶךָ. וְיִהְיוּ לְתַפְלִין
בֵּין עֵינֶיךָ: וְאַעֲקִדְהָא עַל־אִמָּה עַל־יְדֶךָ.
וּתְכוֹן מְנִשּׁוּרָא בֵּין עֵינֶיךָ: וּכְתִבְתָּם עַל־
מְזוֹזֹת בֵּיתְךָ וּבְשַׁעְרֶיךָ: וּתְכַתְּבוּנָן עַל
מְזוֹזִין. וְתִקְבְּעִינוּן בְּסָפִי בֵיתְךָ וּבְתַרְעֶךָ:
וְאַכְתְּבֵהָא עַל־כְּדוּר פְּתוּחַ מְנִאֲזֹךְ
וְאַבוֹאֲבֶךָ: ס וְהָיָה כִּי־בִיאֲךָ וְיִהְיֶה
אֱלֹהֶיךָ אֱלֹהֵי־אֶרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאַבְרָהָם
לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב לֵאמֹר לְךָ עֲרִים
גְּדֹלֹת וְטֹבֹת אֲשֶׁר לֹא־בִנִיתָ: וְיִהְיֶה אִרִּי
יַעֲקֹב וְיִי־אֱלֹהֶיךָ. לְאַרְעָא דְקָיִים לְאַבְרָהָם.
לְאַבְרָהָם. לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב לְמַתָּן קָךְ.
קְרוֹיִן. רַבְרָבִין וְטָבִין דְּלֹא בְּנִיתָ: וְאַדָּא
אַדְכֻךְ אֵלֶּה רַבִּךְ. אִי אֲבִלְד אֲדִי קֶסֶם
לְאַבְרָהָם. לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב אֵן
יַעֲטִיבְהָא. תִּלְךְ קָרָא כְּבֹאֵר גִּיאֵד מֵא
לִם תְּבַנִּיָּהָ: הַיְבָתִים מְלָאִים כְּלִי־טוֹב
אֲשֶׁר לֹא־מְלָאֵת וּבִרְתָּ חֲצוּבִים אֲשֶׁר לֹא־
חֲצֵבֶת פְּרָמִים וְזִיתִים אֲשֶׁר לֹא־נִטְעָתָ
וְאַבְלֹת וְשִׁבְעָתָ: וּבִתִּין. מִזֵּן כֹּל טוֹב דְּלֹא
מְלִיתָא. וְגוֹבִין פֶּסֶלִין דְּלֹא פִסְלִיתָא. פְּרָמִין
וְזִיתִין דְּלֹא נִצְבָהָא. וְתִיכּוֹל וְתִשְׁבַּע:
וּבִיּוֹת מְמַלּוּזָה כֹּל כִּיר לִם תְּמַלֵּאָהָ.
וְצִהֲאָרִיג מְנַקְרָה לִם תְּנַקְרָהָ. וְכִרוּם
וְזִיאֲתִין לִם תְּגַרְסָהָ. פֹּאכֵלֹת וְשִׁבְעָתָ:
הַשְׁמֵר קָךְ פֶּן־תִּשְׁכַּח אֶת־יְהוָה אֲשֶׁר
הוֹצִיאָךְ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עַבְדִּים:
אִסְתָּמַר קָךְ. דְּלֹא תִתְנַשֵּׁי יֵת דְּחִלְתָּא
דִּי. דְּאַפְקָךְ. מֵאַרְעָא דְּמִצְרַיִם מִבֵּית
עַבְדוּתָא: פֹּאחֲדָר אֵן תִּנְסָא אֵלֶּה. אֲדִי
אַכְרַגְךָ. מִן בֵּלְד מִצְר מִן בֵּית אַעֲבוּרִיָּה:
אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ תִירָא וְאַתָּו תַּעֲבֹד

וּבְשִׁמּוֹ תִשְׁבַּע: יֵת יִי אֱלֹהֶיךָ. תִּדְחַל
וּקְדָמוּהִי תִפְלֹחַ. וּבְשִׁמְיָה תִקְיִים: בֵּל
כָּף אֵלֶּה רַבִּךְ וְאַעֲבִדְהָ. וְאַחֲרָךְ בְּאַסְמָה
בְּאַרְאֵל: לֹא תִלְכוּן אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים
מֵאַלְהֵי הָעַמִּים אֲשֶׁר סְבִיבוֹתֵיכֶם: לֹא
תִהְיוּן. בְּתֵר טַעוֹת עַמְמִיָּא. מְטַעוֹת
עַמְמִיָּא. דְּבִסְחָרְגִיכּוֹן: וְלֹא תִתְבַּעוּ
מִעֲבוּדָאֵת אֲחֵר. מִן מִעֲבוּדָאֵת אֲלָמִם.
אֲדִין חוֹאֲיִכֶם: כִּי אֵל קִנָּא יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
בְּקִרְבְּךָ פֶּן־יִיחַרְהָ אֶפְיִיְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּךָ
וְהַשְׁמִירְךָ מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה: אִרִּי אֵל קִנָּא.
יִי אֱלֹהֶיךָ שְׂכִינְתִּיהָ בֵּינְךָ. דְּלֹא יִתְקַף.
רוֹגְזָא דִּי אֱלֹהֶיךָ בְּךָ. וְיִשְׁיַצֵּינְךָ. מֵעַל
אַפִּי אֲרַעָא: לֹאן אֵלֶּה רַבִּךְ. טֹאִיק
מִעֲאֻקֵּב (ל) פִּי מֵא בִינְכֶם. לֹא יִשְׁתַּד
נִצְבָה עֲדִיךָ. פִּינְפֹדֶךְ עֵן וְגַה אֲרַיִךְ:
ס לֹא תִנְסוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
כַּאֲשֶׁר נִפְסִיתֶם בְּמִסָּה: לֹא תִנְסוּן. קָדָם
יִי אֱלֹהֵיכּוֹן. כְּמֹא דְנִפְסִיתוֹן בְּנִפְסִיתָא: וְלֹא
תִגְרְבוּ אֵלֶּה רַבְכֶם. כְּמֹא גְרַבְתִּמוּהָ פִּי
דָּאֵת אֲמַחְנָה (ל): שְׁמוֹר תִּשְׁמְרוּן אֶת־
מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְעֲדֹתֵינוּ וְחֻקֵּינוּ אֲשֶׁר
צִוָּךְ: מִטֵּר תִּטְרוּן. יֵת פְּקוּדֵי־יִי אֱלֹהֵיכּוֹן.
וְסִהְדוּתֵיהָ וּקִימוּהִי דְפִקְדָךְ: בֵּל אַחְפְּצוּ
חִפְצָא. וְצִיאֵא אֵלֶּה רַבְכֶם. וְשׁוֹאֲהִרָה
וְרִסּוּמָה אֲדִי אֲמַרְךָ בְּהָא: וְעֲשִׂיתָ הַיֵּשֶׁר
וְהַטּוֹב פִּינֵי יְהוָה לְמַעַן יִיטֵב לְךָ וּבֵאתָ
וְיִרְשֶׁתָּ אֶת־הָאֶרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר־נִשְׁבַּע
יְהוָה לְאַבְרָהָם: וְתַעֲבִיד. דְּכִשֵּׁר וְדִתְקִין
קָדָם יִי. בְּדִיל דִּי־יִטֵּב קָךְ. וְתִיעוֹז. וְתִירֵת
יֵת אֲרַעָא טֹבָתָא. דְּקָיִים יִי לְאַבְרָהָם:
וְאַצְנַע אֲמַסְתְּקִים וְאַגִּיד בֵּין יְדֵי אֵלֶּה.
דְּכִי־יִכָּאֵר לְךָ. וְתִדְכֹל וְתַחוּז אֲבִלְד אֲגִיד.
אֲדִי קֶסֶם אֵלֶּה לְאַבְרָהָם: דְּהֲרָף אֶת־כְּלִי־
אֵיבֶיךָ מִפְּנֵיךָ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה: דְּמִתְבַּר
יֵת כֹּל בְּעַלִּי דְּכִבְךָ מִן קִדְמָךְ. כְּמֹא דְמַלְלִיל
יִי: לִידְפַע גְּמִיעַ אַעֲדִיךָ מִן בֵּין יְדִיךָ.
כְּמֹא וְעַד אֵלֶּה: ס כִּי־יִשְׁאַלְךָ בְּנֶיךָ
מָחָר לֵאמֹר מַה הָעֲדֹת וְהַחֻקִּים וְהַמִּשְׁפָּטִים
אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֲתָכֶם: אִרִּי

ישאלניך

חלק ודקדוק: ה) ובתים. באל ואני והתי' דגש רב והוא חר מן ד' מלץ דגושין תוי"ן דילהון ומשוין משאר תוי"ן (מהריב"ש)

יִשְׁאַלְנֶךָ בְּרֶךְ. מִחַר דְּמִימַר. מֵא
סִדְרוֹתָא. וְקִימֵיָא וְדִינֵיָא. דְּפִקִּיד. יי
אֱלֹהֵנָא יִתְכוּן: וְאֵלֵּא סֵאךְ אַבְנֶךָ גִּדָּא
קֵאלֵּא. מֵא סַבֵּב אִשְׁוֹאֵהֵר. וְאַרְסוּם
וְאַחֲכֵאם. אֲדִי אִמְרַכֵּם אֵלֵּה רַבְנָא:
וְאִמְרַת לְבִנְךָ עֲבָדִים הָיִינוּ לְפִרְעָה
בְּמִצְרַיִם וַיִּצְיָאֵנוּ יְהוָה מִמִּצְרַיִם בְּיַד
חֲזָקָה: וְתִימַר לְבָרְךָ. עֲבָדִין הָוִינוּ לְפִרְעָה
בְּמִצְרַיִם. וְאַפְקֵנָא יי. מִמִּצְרַיִם בְּיַד
תְּקִיפָא: פֶּקֶל לֵה. כִּנְנָא עֲבִידָא לְפִרְעוֹן
בְּמִצְרַיִם. וְאַכְרַגְנָא אֵלֵּה. מִן תַּם בֵּיד שְׂדִירָה:
וַיִּתֵּן יְהוָה אוֹתוֹת וּמִפְתִּים גְּדֹלִים וְרַעִים
בְּמִצְרַיִם בְּפִרְעָה וּבְכָל־בֵּיתוֹ לְעֵינֵינוּ:
וַיְהִי יי. אֲתִין וּמוֹפְתִין. רַבְרַבִּין וּבִישׁוֹן
בְּמִצְרַיִם. בְּפִרְעָה וּבְכָל אִנְשׁ בֵּיתֵיהּ
לְעֵינָא: פֶּאֱחֵל אֵלֵּה אִיאֵת וּבִרְאֵהִין:
עֲצִימָה צֹאֲרָה בְּמִצְרַיִם. פִּי פִרְעוֹן וְגַמִּיעַ
אֵה בַחֲצֵרֵתָנָא: וְאוֹתָנוּ הוֹצִיא מִשָּׁם לְמַעַן
הָבִיא אֹתָנוּ לְתֵת לָנוּ אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר
נִשְׁבַּע לְאַבְרָהָם: וַיִּתְּנָא אִפִּיק מִתַּמִּין.
בְּרִיד לְאַעֲלָא יִתְנָא. לְמַתָּן לְנָא יֵת אֶרְעָא.
דְּקִיָּים לְאַבְרָהָם: וְאַכְרַגְנָא מִן תַּם. לְכִי
יִדְכֻלָּנָא. וַיַּעֲטִינָא אֲבִלָּה. אֲדִי קִסֵּם
לְאַבְרָהָם: וַיִּצְוֵנוּ יְהוָה לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־
חֻקֵּי הָאֱלֹהִים לִירְאָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
לְטוֹב לָנוּ כְּלִימִים לְחִיתָנוּ כְּהִיִּם הַזֶּה:
וּפְקֻדָּנָא יי. לְמַעַבְדַּיִת כָּל קִימֵיָא הָאֵלִין.
לְמַדְחַל קָדָם יי אֱלֹהֵנָא. לְטוֹב לְנָא כָּל
יִמֵּיָא. לְקִימוֹתָנָא כְּיוֹמָא הָדִין: תַּם אִמְרַנָּא
אֵלֵּה. בָּאן נִצְנַע הָדָה אִרְסוּם. אֵן נִכְאָף
אֵלֵּה רַבְנָא. לְכִי יִכְאֹר לְנָא מוֹד אִזְמָאן.
וְנָחִיא כְּיוֹמָנָא הָדָא: וְצִדְקָה תְּהִיָּלָנוּ
כְּיִנְשְׁמַר לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־הַמִּצְוֹת הַזֹּאת
לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כְּאֲשֶׁר צִוֵּנוּ: וְזִכְוֹתָא
תְּהִי לְנָא. אֲרִי נִפְרַר לְמַעַבְדַּיִת כָּל
תְּפִקִּידָתָא הָדָא. קָדָם יי אֱלֹהֵנָא כְּמָא
דְּפִקֻדָּנָא: וְחִסְנָה ^(ל) תְּכוּן לְנָא. אֵלֵּה חִפְצָנָא
וְשִׁמְלָנָא גַּמִּיעַ הָדָה אִשְׁרֵיעָה. בֵּין יְדֵי אֵלֵּה
רַבְנָא כְּמָא יִאמְרַנָּא: ס. כִּי יִבְיָאךָ
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־אָמַרְתָּ בְּאֵלֶיךָ

שְׁמָה לְרִשְׁתָּהּ וְנִשְׁלַח גְּזֵי־רַבִּים מִפְּנֶיךָ
הַחֲתִי וְהַגְרָגְשִׁי וְהָאִמְרִי וְהַפְּנֵעִי וְהַפְּרִזִּי
וְהַחֲזִי וְהַיְבוּסִי שְׁבַע־גְּזֵי רַבִּים וְעִצּוּמִים
מִמֶּךָ: אֲרִי יַעֲלֶנְךָ יי אֱלֹהֶךָ. לְאַרְעָא.
דְּאֵת עֲלִיד לְתַמִּין לְמִירְתָּהּ. וַיִּתְּרֶךָ עֲמִמִּין
סְגִיָּאִין מִן קִדְמָךָ. חֲתִיאִי וְגִרָגְשִׁיאִי וְאִמְרֵי
וְכִנְעֵנָאִי וּפְרִזָּאִי. וְחֲזִיאִי וַיְבוּסֵיאִי. שְׁבַע־
עֲמִמִּין. סְגִיָּאִין וְתִקְיָפִין מִמֶּךָ: וְאֵלֵּה אֲדִבְלָךָ
אֵלֵּה רַבְרַב. אֵי אֲבִלָּה. אֲדִי אֵנִת דֹּאכֵל
אִיה לְתַחֲזוּהָ. פִּישְׁחֻטָּה אִמְמָא כְּתִירָא
מִן בֵּין יְדִיךָ. אֲחֵתִיִּין וְאִגְרָגְשִׁיִּין וְאִמְרֵיִּין
וְאִכְנָאֵעֵיִּין וְאִפְרִזִּיִּין וְאִחֲזִיִּין וְאִיבּוּסִיִּין.
סְבַע־אִמְמָא. אֲכֵתֵר וְאַעֲצֵם מִמֶּךָ: וְנִתְנָם
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְפָנֶיךָ וְהַפִּיתָם הַחֲרָם תַּחֲרִים
אֹתָם לֹא־תִכְרֹת לָהֶם בְּרִית וְלֹא תִהְיֶה
וַיִּמְסְרֻן. יי אֱלֹהֶיךָ קִדְמָךָ וְתַמְחִינוּן. גִּפְרָא
תְּנַפֵּר יִתְהוֹן. לֹא תִגְזֹר לְהוֹן. קִים וְלֹא
תִרְחִים עֲלֵיהוֹן: פִּיסְלִמָּהֶם אֵלֵּה רַבְרַב פִּי
יִדְךָ פֶּאֱקִתְלָהֶם. וְאַתְּלִפְהֵם תִּלְפָּא. וְלֹא
תַעֲהֵר מַעֲהֵם עֵהֲדָא. וְלֹא תִרְוֹף עֲלֵיהֶם:
וְלֹא תִתְחַתֵּן בָּם בְּתֵךְ לֹא־תִתֵּן לְבָנוּ וּכְתוּ
לֹא תִקַּח לְבִנְךָ: וְלֹא תִתְחַתֵּן בְּהוֹן. בְּרִתְךָ
לֹא תִתֵּן לְבִרְיָה. וּבְרִיתֵיהּ לֹא תִסַּב לְבָרְךָ:
וְלֹא תִצְאֵהֶרֶם. פִּתְעֻטִי אֲבִנְתְךָ לֹאֲבִנָּה.
וְלֹא תֹאכֵל אֲבִנְתָּה לֹאֲבִנְךָ: כִּי־יִסִּיר
אֶת־בְּנֶךָ מֵאַחֲרֵי וְעֵבְדוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים
וְחָרָה אַף־יְיָהוָה בָּכֶם וְהִשְׁמִידֶךָ מִחַר:
אֲרִי יִטְעִין יֵת בְּרֶךְ מִכְּתֵר פּוֹלְחֵנִי. וַיִּפְלְחוּן
לְטַעוֹת עֲמִמֵּיָא. וַיִּתְקַף רוּגְזָא דִּי־יִי כְּכוּן.
וַיִּשְׁיָצִינְךָ בְּפִרְיעַ: פֶּאֱנָהֶם יִזְדֹּן אֲבִנְךָ
עֵן מֵאֲעֵתִי. וַיַּעֲבֹדוּן אֲהֵה אֲכֵר. וַיִּשְׁתַּד
נִצֵּב אֵלֵּה עֲדִיךָ. וַיִּנְפֹּדֶךָ סְרִיעָא: כִּי אִם־
כֹּה תַעֲשׂוּ לָהֶם מִזְבַּחֲתֵיהֶם תִּתְּצוּ
וּמִצְבֹּתָם תִּשְׁבֹּרוּ וְאִשִּׁירֵיהֶם תִּגְדְּעוּן
וּפְסִילֵיהֶם תִּשְׂרֹפוּן בָּאֵשׁ: אֲרִי אִם כְּדִין
תַּעֲבֹדוּן דְּהוֹן. אִיגִוְרִיהוֹן תִּתְרַעְעוּן. וּקְמַתְהוֹן
תִּתְבָּרוּן. וְאִשִּׁירִיהוֹן תִּקְצְצוּן. וְצִלְמִיהוֹן
תִּיקְדוּן בְּנוֹרָא: כֹּד כֹּדָא פֶּאֱצְנַעוּ לָהֶם.
מִדֹּאֲבַחֵהֶם פֶּאֱנִקְצוּ. וּדְכֹאֲכֵהֶם פֶּכְסֵרוּ.
וּסְוֹאֲרֵיהֶם תִּגְדְּעוּ. וּפְסוּלֵיהֶם פֶּאֱחִרְקוּהָא

באנאר : כי עם קדוש אתה יהוה אלהיך
בך בחר יהוה אלהיך להיות לו לעם
סגולה מכל העמים אשר ערפני האדמה:
ארי עם קדוש את. קדם יי אלהיך. בך.
אתרעי יי אלהיך. דמתוי ליה לעם חביב.
מכל עממיא. דער אפי ארעא: לאנך
שעב מקדם לדה רבך. ובך אכתאר. אנ
תכון לה אמה כאצה. מן גמיע אשעוב.
אדי ערי וגה ארץ: לא מרבכם מכל
העמים חשק יהוה בכם ויבחר בכם כי
אתם המעט מכל העמים: לא מדסגיאין
אתון מכל עממיא. צבי יי. בכון ואתהעי
בכון. ארי אתון ועירין מכל עממיא:
וליס מן כתריתכם מן גמיע אאמם.
אצטפאכם אלה ואכתארכם. בד אתם
אקל מנהם מגמועין (ט): כי מאהבת יהוה
אתכם ומשמרו אתהשבעה אשר נשבע
לאבותיכם הוציא יהוה אתכם ביד חזקה
ויפדה מבית עבדים מיד פרעה מקד
מצרים: ארי מדרחים יי יתכון. ומדגטר
ית קימא דקיים לאבהתכון. אפיק יי.
יתכון ביד תקיפא. ופרק מביית עבדותא.
מיד פרעה מקפא דמצרים: לכן מן
מחבה אלה לכם. ומן חפצה לכם אימין
אדי קסם בה לאבאיכם. אכרגכם אלה
ביד שרידה. ופדאך מן בית אעבודייה.
מן יד פרעון מלך מצר: וידעת פייהוה
אלהיך הוא האלהים האל הנאמן שמר
הברית והחסד לאהביו ולשמרי מצותו
לאקף דור: וידע. ארי יי אלהיך הוא
אלהים. אלהא מהימנא. גטר קימא
וחסדא. דרחמוהי. ולגטרי פקודיה לאקף
דרין: פאעדס. אן אלה רבך הו אאאה.
אטאיק אאמין. חאפין אעהד ואאחסאן.
למחביה. וחאפצי וצאיאה לאקף גיד:
ומשלם לשנאיו אדיפניו דהאבירז לא
יאחר לשנאיו אדיפניו ישלם לו: ומשלם
לשנאוהי. טבון דאנון עבדין קדמוהי
בחייוחן לאובדיהון. לא מאחר עזר
טב לשנאוהי. טבון דאנון עבדין קדמוהי

(*) מצותיו קרי

בחייוחן משלים דהון: ומכאפי שאניה.
בחצרתה לאנפאדה. ולא יזכר לה שיא.
בל בחצרתה יכאפיה: ושמרת את
המצוה ואת החקים ואת השפטים
אשר אנכי מצוה היום לעשותם: ותמר
ית תפקידתא וית קימא וית דיניא. דאנא
מפקיד לך. יומא דין דמעברחון: ואחפץ
אוציא וארסום ואאחכאם. אתי אנא
אמרך בהא. איום ואעמל בהא: פ פ פ

ק"מ פסוקים ס"ה פל"ט ומסמירין נחטו בישועה מ' הה"ה למנחת שבת

והיה עקב תשמעון את השפטים
האלה ושמרתם ועשיתם אתם ושמר
יהוה אלהיך לך את הברית ואת החסד
אשר נשבע לאבותיך: ויהי חרף דתקבלון.
ית דיניא האלין. ותטרוון ותעברון יתחון.
וימר יי אלהיך דך. ית קימא וית חסדא.
דקיים לאבהתך: פכון גזא מא תסמעון
הדה אאחכאם. ותחפצוהא ותעמלוהא.
יחפץ אלה רבך לך. אעהד ואפצל. אדי
קסם לאבאיד: ואהבך יוברכך וחרבך
וברך פרי בטןך ופרי ארמתך דגנה
ותירשך ויצהרך שגר אדפך ועשתרת
צאנך עד האדמה אשר נשבע לאבותיך
דתת לך: וירחמנך. ויברכנך ויסגיןך.
ויבריה ודא דמעד ואבא דארעך. עבורך
וחמרך ומשחקך. בקרי תורך ועדרי ענה.
עד ארעא. דקיים לאבהתך דמתן לך:
פיחבך. ויבארך פיד ויכתרך. ויבארך
פי תמרך ותמר ארצך. ברך ועצורך
ודחנך. נתאג בקרך וגפראת גנמך. פי
אבלד. אדי קסם לאבאיד אן יעטיכהא:
ברוך תהיה מכל העמים לא יהיה בך
עקר ועקרה ובבהמתך: בריך תהי מכל
עממיא. לא יהי בך. עקר ועקרא
ובבעירך: ותכון מבארכא מן גמיע
אאמם. ולא יכון פיד. עאקר ודא עאקרה
ודא פי בהאימך: והסיר יהוה ממך כל
חלי וכל מדוי מצרים הרעים אשר
ידעת לא ישימם בך ונתנם בכר שנאלי:
ויעדי יי. מנך פל מרעין. וכל מכתשי

מצרים

מִצְרִים בִּישֵׁי דִידְעָתָא. לֹא יִשְׁוִינוּן בָּךְ.
וַיִּתְּנֶנּוּן בְּכָל שְׁנָאָךְ: וַיִּזֵּד אֵלֶּה מִנְךָ
כָּל מִרְץ. וְגִמִּיעַ אֲדוּי מִצֵּר אֲרִיִּיה אֲתִי
תַעֲרֶפֶהָ. לֹא יֵחַל בְּךָ שִׁיָּא מִנְהָ. בִּל
יֵחַלֶּהָ בִּשְׁאֲנִיךָ: וְאִכְלָתָ אֶת־כָּל־הָעֲמִים
אֲשֶׁר יִהְיֶה אֱלֹהֶיךָ נִתֵּן לָךְ לֹא־תִחוּם
עֵינְךָ עֲלֵיהֶם וְלֹא תַעֲבֹד אֶת־אֱלֹהֵיהֶם
כִּי־מִוֶּקֶשׁ הוּא־לָךְ: וְהִגְמַר יֵת כָּל־עַמֻּמִּיָּא.
דִּי־יֵאֲדָהָךְ יִהְיֶה לָךְ. לֹא תִחוּם עֵינְךָ
עַל־יֵחוּן. וְלֹא תִפְלַח יֵת טַעוּתָהוּן. אֲרִי
לִתְמָלָא יֵחוּן לָךְ: פִּתְפְּנִי גִמִּיעַ אֲשַׁעוּב.
אֲדִי יַעֲטִיךְ אֵלֶּה רִבְךָ. לֹא תִשְׁפַּק עֲלֵיהֶם.
וְלֹא תַעֲבֹד מַעֲבֹדָתָהֶם. פִּיכּוּנו לָךְ
וְהָקָא: ס פִּי תֹאמַר בְּלִבְכֶּךָ רַבִּים
הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה מִמֶּנִּי אֵיכָּה אוֹכֵל לְהוֹרִישָׁם:
אֲרִי תִימַר בְּלִבְכֶּךָ. סְגִי־אִין. עַמֻּמִּיָּא הָאֲלִין
מִנִּי. אֵיכָדִין אֲכֹל דְּתַרְכוּתָהוּן: פֹּאן קִלְתָּ
פִּי נִפְסֵךְ. הוֹדֵאִי אֲמָם אֲכַתֵּר מִנִּי.
פַּכִּיף אֲטִיק אֵן אֲקַרְצָהֶם: לֹא תִירָא
מֵהֶם זָכַר תִּזְכֹּר אֶת אֲשֶׁר־עָשָׂה יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ לְפָרְעָה וּלְכָל־מִצְרַיִם: לֹא תִדְחַל
מִנְהוּן. אֲדַכְרָא תִדְכֹּר. יֵת דְּעֵבֶר יִי
אַהֲךָ לְפָרְעָה וּלְכָל־מִצְרָאִי: לֹא תִכְאֹפּוּהֶם.
בִּל אֲדַכֵּר מֵא צִנַּע אֵלֶּה רִבְךָ. לְפָרְעוֹן
וּסְאִיר אֲמִצְרִיּוֹן: הִפְסַת הַגְדֵּלֶת אֲשֶׁר־
רָאוּ עֵינֶיךָ וְהָאֵתֶת וְהַמַּפְתִּים וְהַיָּד הַחֲזָקָה
וְהַזֶּרַע הַנְּטוּיָה אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
כִּן־יַעֲשֶׂה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְכָל־הָעַמִּים אֲשֶׁר
אֵתָה יִרָא מִפְּנֵיהֶם: נִסִּין רַבְּרִבֵּן דְּחֻזָּא
עֵינְךָ. וְאֵתִיָּא וּמוֹפְתִיָּא וִידָא תִקִּיפְתָּא
וְדִרְעָא מִרְמָמָא. דְּאִפְקֵךְ יִי אֱלֹהֶךָ. כֵּן
יַעֲבִיד. יִי אֱלֹהֶךָ לְכָל עַמֻּמִּיָּא. דָּאֵת
דְּחִיד מִן קְדָמִיהוּן: אַעֲדָאִם אַעֲצִימָה
אֲתִי רֹאתָהָ עֵינְאֵךְ. וְאַיִתָּא וְאַבְרָהָם
וְאִיד אֲשֶׁר־יִרְדֶּה וְאִדְרָאֵעַ אֲמִמְדוּדָה. כִּמָּא
אֲכַרְגַּךְ אֵלֶּה רִבְךָ. כֹּדָאֵךְ יִצְנַע בְּגִמִּיעַ
אֲמָם. אֲדִין תִּכְאֹפּוּהֶם: וְגַם אֶת־הַצֶּרֶעָה
יִשְׁלַח יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בָּם עַד־אֲבֹד הַנְּשָׁאִרִים
וְהַנְּסֻתִּים מִפְּנֶיךָ: וְאַף יֵת עֲרַעִיתָא.
יִגְרִי יִי אֱלֹהֶךָ בְּהוּן. עַד דִּי־יִבְרוּן. דְּאֲשַׁתְּאֲרוּ.

וְדֹאטְמָרוּ מִן קְדָמְךָ: וַיִּבְעַת בִּאֲעָאָהָ
פִּיהֶם. חֲתָא יִבִּיר אֲבִאקִיוֹן. וְאַמְנִסְתֵּרוֹן
מִן בֵּין יָדֶיךָ: לֹא תַעֲרִץ מִפְּנֵיהֶם כִּי־יִהְיֶה
אֱלֹהֶיךָ בְּקִרְבְּךָ אֵל גָּדוֹל וְנוֹרָא: לֹא
תִתְבַּר מִן קְדָמִיהוּן. אֲרִי יִי אֱלֹהֶךָ
שְׂכִינְתִּיה בֵּינְךָ. אֱלֹהָא רַבָּא וְדִחִילָא:
לֹא תִרְהַבְהֶם. לֹאן נֹר אֵלֶּה רִבְךָ פִּי מֵא
בֵּינְךָ. אֲטִאִיק אַעֲצִים אֲמַכִּיף: וְנִשְׁלֵ
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת־הַגּוֹיִם הָאֵל מִפְּנֶיךָ מַעֲט
מַעֲט לֹא תוֹכֵל כְּלָתָם מֵהֵר פֶּן־תִּרְבֶּה
עַלֶּיךָ חֵית הַשָּׂדֶה: וַיִּתְרִיךְ יִי אֱלֹהֶךָ.
יֵת עַמֻּמִּיָּא הָאֲלִין. מִן קְדָמְךָ זַעִיר זַעִיר.
לֹא תִכּוֹל לְשִׁיצִיּוֹתָהוּן בְּפָרִיעַ. דְּלִמָּא
תִּסְגִּי עַלְךָ חֵית בְּרָא: וְהוּא יִטְחַטֵּחַ
אוֹדֵאִיךְ אֲמָם. מִן בֵּין יָדֶיךָ קִרְיָא
קִרְיָא. אֲדֹ לֹא תִטִּיק אֵן תִּפְנִיָּהֶם סְרִיעָא.
כִּלֹּא יִכְתֹּר עַלְיךְ וְחֹשׁ אֲצַחְרָא: וְנִתְנָם
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְפָנֶיךָ וְהִמָּם מְהוּמָה גְּדֹלָה
עַד הַשְׁמָדָם: וַיִּמְסְרֶנּוּן. יִי אֱלֹהֶךָ קְדָמְךָ.
וַיִּשְׁנִישְׁנוּן שְׁנוּשׁ רַב. עַד דִּישְׁתִּיצוּן:
פֹּאדָא אֲסַמְחָם אֵלֶּה רִבְךָ פִּי יָדֶךָ.
פֹּאדָאֵמָהֶם אֲהֵאמָה עֲצִימָה. אֲלִי
אֲנַפְאָרָהֶם: וְנִתֵּן מַלְכֵיהֶם בִּידְךָ וְהָאֲבֹדָת
אֶת־שָׁמַם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם לֹא־יִתְיַצֵּב
אִישׁ בְּפָנֶיךָ עַד הַשְׁמָדָךְ אֲתָם: וַיִּמְסֹר
מַלְכֵיהוּן בִּידְךָ וְתוֹכִיד יֵת שׁוּמָהוּן. מִתְחֹלֶת
שְׁמִיָּא לֹא יִתְעַתֵּד אֲנִשׁ קְדָמְךָ עַד דִּתְשִׁיצִי
יִתְהוּן: וַיִּסְלַם מְלוּכָהֶם פִּי יָדֶךָ. פֹּאבִיד
אֲסַמְאִיהֶם. מִן תַּחַת אֲסַמָּא. לֹא יִקָּף אֲנַסָּאן
בֵּין יָדֶיךָ. אֲלִי אֵן תִּנְפֹּרְהֶם: פִּסְלִי
אֱלֹהֵיהֶם תִּשְׁרַפּוּן בְּאֵשׁ לֹא־תִחַמַד כֶּסֶף
וְזָהָב עֲלֵיהֶם וְלִקְחָתָ לָךְ פֶּן תִּוֶּקֶשׁ בּוֹ כִּי
תוֹעֲבַת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הוּא: צִלְמִי טַעוּתָהוּן
תִּיקְדוּן בְּנוֹרָא. לֹא תִחַמִיד כֶּסֶף וְדָהָבָא
דְּעִלְיָהוּן וְתִסַּב לָךְ. דְּלִמָּא תִתְקִיד בִּיהָ.
אֲרִי מִרְחַק. קָדָם יִי אֱלֹהֶךָ הוּא: וְאַחֲרָקוּ
פִּסוֹל מַעֲבֹדָתָהֶם בְּאֵנָר. וְלֹא תִתְמֵן
שִׁיָּא מִן אֲפָצָה וְאִדְהָב אֲדִי עֲלֵיהֶם
וְתִאכְלֶה לָךְ. כִּלֹּא תוֹהֲקִיבָה. לֹאֲנָה כִרְיָהָ
לֵלֶה רִבְךָ: וְלֹא־תִבְיָא תוֹעֲבָה אֶל־בֵּיתְךָ

והיית חרם כמחו שקץ ותשקצנו ותעב
תתעבנו כי יחרם הוא: ולא תעיל דמרחק
לביתך. ותהי חרמא כותיה. שקצא
תשקצניה. ורחקא תרחקניה ארי חרמא
הוא: ולא תדכל מא יכרהה אלה יי
ביתך. ותציר מתלופא מתלה. כל
רגסה תרגיסא. ואברהה כריהה אד הו
מתלופ: פ

ב * כל המצוה אשר אנכי מצוה היום
תשמרון לעשות למען תחיון ורבייתם
ובאתם וירשתם את הארץ אשר נשבע
יהוה לאבותיכם: כל תפקידתא. דאנא
מפקיד לך. יומא דין תפטרון למעבר.
בריל דתיחון ותסגון. ותיעלון ותירתון
ית ארעא. דקיים יי? לאבהתכון: וגמיע
אוצאיא. אדי אמרך בהא איום. אחפצוהא
ואעמרו בהא. לכו תחיון ותכתרון.
ותדכלו ותחווו אברד. אדי קסם אלה
לאבאיכם: וזכרת את כל הדבר אשר
הושיבך יהוה אלהיך זה ארבעים שנה
במדבר למען ענתך לנסתך לדעת
את אשר בלבבך התשמר מצותו אם
לא: ותדבר ית כל אורחא דדברך. יי
אלהך. דנן ארבעין שנין במדברא. בריל
לעניותך. לנסיותך. למדע ית דבלבך.
התטר פקודוהי אם לא: ואדבר גמיע
אמריק. אדי סירך אלה רבך פי אבר.
הזה ארבעין סנה. ליתעבך וימתחנך.
ליצהר לאנאם מא פי קרבך. אתחפץ
וצאיאה אם לא: ויענך וירעבך ויאכלך
את הפן אשר לא ידעת ולא ידעון
אבתך למען הודיעך כי לא עליהם
לבוז יתיה האדם כי ערפ למוצא פי
יהוה יתיה האדם: וענך ואכפנך.
ואזכך ית מנא דלא ידעתא. ולא ידעו
אבהתך. בריל להודיעך. ארי. לא על
לחמא בלחודוהי מתקנים אנשא. ארי.
על כל אפקות מימר מן קדם יי חיי
אנשא: ואתעבך ואנאעך. ואטעמך
אמן אדי לם תערפה. ולם יערפה אבאך.

(*) מצותיו קרי

לכי יערפך. אנה לים ערי אכבו וחדה
יהיא אנסאן. כל ערי גמיע מא אכרה
קוד אלה יעיש: שמלתך לא בלתה
מעליך ורגלך לא בצקה זה ארבעים
שנה: בסותך. לא בדיאת מנך. ומסנך
לא יחיפו. דנן ארבעין שנין: ותיאבך
לם תבל. ורגלך לם תחף. פי הזה
ארבעין אסנה: וידעת עס דלבבך פי
כאשר יסר איש את לבנו יהוה אלהיך
מיסרך: ותדע עם דבך. ארי. כמא
דמלך גוברא ית בריה. יי אלהך מלך
ך: ואעלם פי נפסך. אנה כמא יארב
למר וזדה. אלה רבך מודבך: ושמר
את מצות יהוה אלהיך ללכת בדרכיו
וליראה אתו: ותטר. ית פקודיא דיי
אלהך. למחך באורחן דתקנן קדמוהי
ולמדחל יתיה: ואחפץ וצאיאה. וסיר פי
טרקה וכפה: פי יהוה אלהיך מביאה
אל ארץ טובה ארץ נחלי מים עינת
ותהמת יצאים בבקעה ובהר: ארי יי
אלהך. מעיל לך דארעא טבתא. ארע
נגדא נחלין דמיין. מבועי עינון ותחומין.
נפקין בבקען ובטורין: לאן אלה רבך.
מדכך א בלד גייר. בלד אודייה מא.
ועיון וגמר. תפגר פי בקאעה וגבאה:
ארץ חטה ושערה וגפן ותאנה ורמון
ארץ צית שמן ודבש: ארע חטין ושערין.
וגופנין ותינין ורמונין. ארעא דזיתא
עבדין משחא והיא עבדא דבש: ארץ
חנטה ושעיר. וגפן ותין ורמאן. בלד
זיתון ויתועסר: ארץ אשר לא במסכנת
תאכליבה לחם לא תתחסר כל בה
ארץ אשר אבניה ברזל ומהרריה תחצב
נחשת: ארעא. דלא במסכניו תיכול
בה לחמא. לא תחסר כל מדעם בה.
ארעא דאבנהא ברזלא. ומטורהא תפסול
נחשא: בלד לא תאכל טעאמך פיהא
בתקריר. ולא יעווך פיהא שיא. בלד
מן חגורתה אחדיד. ומן גבאה אנחאם:
ואכלת ושבעת וברכת את יהוה אלהיך

על

חלק הרקוק. (ה) ותעב התעבנו. בכל התיאן אין כאן פסיק ובדפוסים ישנו וכן בפסיקהא: (ג) לדעת. באולא לא כטרם בכל התיאן:

על־הארץ הטבה אשר נתן־לך: ותיכול
ותשבע. ותברך ית יי אלהך. על־ארעא
טבתא דיהב לך: פארא אכלת ושבעת.
פבארך אלה רבך. עלי אברד אנייד
אדנאעטאך: השמר לך פן־תשכח את־
יהוה אלהיך לבדתי שמר מצותיו
ומשפטיו וחקתיו אשר אנכי מצוה היום:
אסתמר לך. דלמא תתנשי ית דחלתא
דיי אלהך. בריל דלא למטר פקודוהי
ודינוהי וקימוהי. דאנא מפקיד לך יומא
דין: פאחדר אן תנסא אלה רבך. ללא
תחפץ וצאיאה ואחכאמה ורסומה. ידי
אנא אמרך בהא איום: פן־תאכל ושבעת
ובתים טבים תבנה וישבת: דלמא תיכול
ותשבע. ובתין שפירין. תבני ותתיב:
כלא תאכל ותשבע. וביות חסאנא.
תבניהא ותסכנהא: ובקרך וצאנך ירבין
ובספ וזהב ירבה־לך וכל אשר־לך ירבה:
ותורך וענך יסגון. ובספא ודהפא יסגי
לך. וכל דך יסגי: ובקרך וגנמך יבתר.
ופצה ודהב יבתר לך. וגמיע מאך יבתר:
ורם לבבך ושכחת את־יהוה אלהיך
המוציאך מארץ מצרים מבית עבדים:
ויירם לך. ותתנשי ית דחלתא דיי
אלהך. דאפקך. מארעא דמצרים מבית
עבדותא: פירפעך קרבך. ותנסא אלה
רבך. ידי אברגך. מן ברד מצר מן בית
אעבודייה: המוליכך במדבר והגדל
והנורא נחש ושרף ועקרב וצמאון אשר־
אין־מים המוציא לך מים מצור החלמיש:
דברך. במדברא רבא ורחילא. אתר
דחיוון קרן ועקרבין. ובית צהוונא אתר
דלית מיא. דאפיק לך מיא. מטנרא
תקיפא: אמסלכך פי אבר אכביר אמכוף
חית אחיאת למחרקה ואעקארב. ועטש
חית לים מא^א. אמכרג לך אמא. מן
אצאן אצדד: המאכלך מן במדבר
אשר לא־ידעון אבתך למען ענתך
ולמען נסתך? הויטבך באחריתך:
דאזכך מנא במדברא. דלא ידעון

(בחר תורה)

לאבאך כיומנא הרא: פ
והיה אם־שכח תשכח את־יהוה אלהיך
והלכת אחרי אלהים אחרים ועבדתם
והשתחית להם הערתי בכם היום פי
אבר תאבדון: ויהי אם אתנשאה תתנשי
ית דחלתא דיי אלהך. ותהך. פתר
טעות עכמיא. ותפלחנין ותסגוד להון.
אסהידית בבון יומא דין. ארי מיבר
תיבדון: פאן נסית אלה רבך. ומצית
ועברת מעבודאת אבר. וסגדת להא.
פקד ערפתכם מן איום. אנכם סתבירון:
פגוים אשר יהוה מאביר מפניכם בן
תאבדון עקב לא תשמעון בקול יהוה
אלהיכם: כעממיא. דיי מויד מן קדמיכון.
בן תיבדון. חלף דלא קפידתון. למיכרא
דיי אלהכון: כאמם. ידי אלה מבידהם
מן בין ידיכם. כדאך תבירון. אר לם
תקבדו^א. אמר אלה רבכם: פ
שמע ישראל אתה עבר היום את־הירדן
לבא לרשת גוים גדלים ועצמים ממך
ערים גדלות ובצרת בשמים: שמע
ישראל. את עבר יומא דין ית ירנא.
למיעל למירת עממין. רברבין ותקיפין

מִנֶּה. קְרוּיִן. רַבְרָבִן וּכְרִיכָן עַד צִית שְׁמִיא:
 אַעֲלֶם יֵא אִסְרָאִיל. אַנֶּךְ גֵּאִיז פִּי הָדָה
 אַמְדֵּה יֵא אַרְדֵּן. לְתַדְכֵּל וּתְחוּז אַמְמָא.
 אַבְתֵּר וְאַעְצֵם מִנֶּךְ. פִּי קֵרָא כְבִירָה
 חֲצִינָה תִדְאֲנִי אַסְמָא: עַם־גְּדוֹל וָרֶם בְּנֵי
 עֲנָקִים אֲשֶׁר אֶתָּה יָדַעְתָּ וְאַתָּה שְׁמַעְתָּ
 מִי יִתְצִב לִפְנֵי בְנֵי עֲנָק: עַם רַב וְתַקִּיף
 בְּנֵי גִבְרִיא. (כ"ג גִּבְרָא). דָּאֵת יָדַעְתָּ וְאַתָּה
 שְׁמַעְתָּא מִן יִכּוֹל לְמָקָם. קָדָם בְּנֵי
 גִבְרָא: קוּם כְּבִיר רַפִּיעַ בְּנֵי אַגְבֵּאֲבֵרָה.
 כְּמָא עֲלַמְת וּסְמַעְתָּ. מִן דָּא יָקוּם. בֵּין
 יְדֵי אַגְבֵּאֲבֵרָה: וְיָדַעְתָּ הַיּוֹם כִּי יִהְיֶה
 אֱלֹהֶיךָ הוּא־הָעֶבֶר לִפְנֵיךָ אֵשׁ אֹכֶלֶת
 הוּא יִשְׁמִידֶם וְהוּא יַכְנִיעֶם לִפְנֵיךָ
 וְהוֹרֶשֶׁתֶם וְהָאֲבֹדֹתֶם מֵחֵר כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר
 יְהוָה לָךְ: וְתִדַּע יוֹמָא דִּין. אֲרִי יִי אֱלֹהֶיךָ.
 הוּא עֵבֶר קְדָמָךְ מִימְרֵיהָ אִישָׁא אֲבֵלָא.
 הוּא יִשְׁיַצִּינֹן. וְהוּא יִתְבַּרְנֹן מִן קְדָמָךְ.
 וְתִתְרִיכְנֹן וְתִבְדִּינֹן בְּפִרְיעַ. כְּמָא דְמִלִּיל
 יִי לָךְ: וְאַעֲלֶם מִן אִיּוֹם. אֵן אֵלֶּה רַבֵּךְ.
 נֹרָה גֵאִיז בֵּין יָדֶיךָ כְּנֹאֵר אֲבֵאֵרָה. הוּ
 יִנְפֹרֶהֶם וְיִהְיוּמָהֶם בֵּין יָדֶיךָ. פִּתְקַרְצֵהֶם
 וְתִבְדִּיחֵם סְרִיעָא. כְּמָא וְעַדְךָ אֵלֶּה:
 אֲדִיתָאמֵר בְּלִבְכֶךָ בְּהִדָּף יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
 אַתֶּם מִלִּפְנֵיךְ לֵאמֹר בְּצַדִּיקְתִּי הִבִּיאֲנִי
 יְהוָה לְרִשְׁתָּ אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת וּבְרִשְׁעַת
 הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה יְהוָה מוֹרִישָׁם מִפְּנֵיךְ: לֹא
 תִימָר בְּלִבְכֶךָ. בְּרִיתִיכֶם יִי אֱלֹהֶיךָ יִתְחוּן
 מִן קְדָמָךְ לְמִימֵר. בְּזִכּוֹתֵי אַעֲלֵנִי יִי.
 לְמִירַת יֵת אֲרַעָא הָדָא. וּבַחֲבוּבֵי עַמְמִיא
 הָאֵלִין. יִי מִתְרִיךְ לְהוֹן מִן קְדָמָךְ: וְלֹא
 תִקּוֹל פִּי נַפְסֶךָ. אֵלֶּה דְפַעְתָּם אֵלֶּה רַבֵּךְ
 מִן בֵּין יָדֶיךָ. אֵלֶּה בְּצַלְאֲחֵי אֲדַכְלֵנִי אֵלֶּה.
 לֵאחֻזִּי הָדָא אֲבֵלָד. וּבְצֻלָם אִוְלֵאִיךְ
 אַמְמָם. אֵלֶּה קֵארְצֵהֶם מִן בֵּין יָדֶיךָ: לֹא
 בְּצַדִּיקְתֶּךָ וּבִישׁוֹר לְבָבְךָ אֶתָּה בֵּא לְרִשְׁתָּ
 אֶת־הָאָרֶץ כִּי בְרִשְׁעַת וְהַגּוֹיִם הָאֵלֶּה
 יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מוֹרִישָׁם מִפְּנֵיךָ וּלְמַעַן הָקִים
 אֶת־הַדְּבָר אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לְאַבְרָהָם
 לְאַבְרָהָם לִיצְחָק וְלִיעֲקֹב: לֹא בְּזִכּוֹתֶיךָ.

וּבְקִשְׁיוֹת לָבֶךְ. אֶת עֲלִיל לְמִירַת יֵת
 אֲרַעְהוֹן. אֲרִי בַחֲבוּבֵי עַמְמִיא הָאֵלִין. יִי
 אֱלֹהֶיךָ מִתְרִיךְ לְהוֹן מִן קְדָמָךְ. וּבְדִיל
 לְקִיּוּמָא יֵת פִּתְגָמָא. דְּכִיּוּם יִי לְאַבְרָהָם.
 לְאַבְרָהָם לִיצְחָק וְלִיעֲקֹב: בֵּל לִים
 בְּצַלְאֲחֵךְ. וְצַחֵה קִלְבְּךָ פִּקְטָא. אַנְתָּ צֹאִיר
 לְתַחוּז בְּדִרְהֶם. לִכֵּן מַעַ צֻלָם אִוְלֵאִיךְ
 אַמְמָם. אֵלֶּה רַבֵּךְ קֵארְצֵהֶם מִן בֵּין יָדֶיךָ.
 וְלִכִּי יֵאֵפִי בַּאֲקוֹל. אֲרִי קֵאלֵה לֵאבֵאִיךְ.
 אֲמִרְהִים וִיצְחָק וִיעֲקֹב: וְיָדַעְתָּ כִּי לֹא
 בְּצַדִּיקְתֶּךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ אֶת־הָאָרֶץ
 הַזֹּאת הַזֹּאת לְרִשְׁתָּהָ כִּי עַם־קָשָׁה
 עָרְפָּה אֶתָּה: וְתִדַּע. אֲרִי לֹא בְּזִכּוֹתֶיךָ יִי
 אֱלֹהֶיךָ. יְהִיב לָךְ. יֵת אֲרַעָא טְבִיתָא. הָדָא
 לְמִירַתָּה. אֲרִי עַם קָשִׁי קָדִל אֶת: פִּתְיָקוֹן.
 אֵלֶּה לִים בְּצַלְאֲחֵךְ אֵלֶּה רַבֵּךְ. מַעֲטִיךְ
 הָדָא אֲבֵלָד אֲנִיִּיד לְתַחוּזָה. אֵלֶּה אַנְתָּ שְׁעֵב
 צַעֲב אֲרַקֵּאב יִי: זִכֹּר אֲדִיתָ שְׁכַח אֶת
 אֲשֶׁר־הִקְצַפְתָּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּמִדְבָּר
 לְמִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר־יִצְאָתָּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
 עַד־בָּאֲכֶם עַד־הַמָּקוֹם הַזֶּה מִמִּצְרַיִם הֵייתֶם
 עַם־יְהוָה: הֵיוּ דְכִיר לֹא תִתְנַשִּׁי. יֵת
 דֵּאֲרַגִּיזָתָא. קָדָם יִי אֱלֹהֶיךָ בְּמִדְבָּרָא.
 לְמִן יוֹמָא. דְּנִפְקִיתָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם.
 עַד מִיתִיכּוֹן עַד אֶתְרָא הָרִין. מִסְרִבִּין
 הֵוִיתוּן קָדָם יִי: פֹּאדְכֵר וְלֹא תִנְסָא. מֵא
 אִסְכַּשְׁתָּ אֵלֶּה רַבֵּךְ פִּי אֲבֵר: וְלֹאךְ מִן יוֹם
 כְּרַגְתָּ מִן מִצְרַיִם. וְאִי אֵן גִּיתָם אִי הָדָא
 אֲמוּצַע. דֵּם תּוֹזֵא מִכְּאִפִּין לֵדָה: וּבַחֲרֵב
 הִקְצַפְתָּם אֶת־יְהוָה וְיִתְאַנֶּף יְהוָה בָּכֶם
 לְהַשְׁמִיד אֶתְכֶם: וּבַחֲזֹרֵב אֲרַגִּיזָתוֹן קָדָם
 יִי. וְתַקִּיף רוֹנָזָא דִּיִּי. בְּכוֹן לְשִׁיצָאָה
 יִתְכוֹן: וּפִי חֲרִיב אִסְכַּחְתָּם אֵלֶּה. פִּנְצֵב
 אֵלֶּה עֲלִיכֶם. וּכְאֹד אֵן יִנְפֹרְכֶם יִי: בְּעִלְתִּי
 הִתְרַהֵל לְקַחְתִּי לְוֹחֵת הָאֲבָנִים לְוֹחֵת הַבְּרִית
 אֲשֶׁר־בְּרִית יְהוָה עִמָּכֶם וְאַשְׁבֹּא בְּהַר
 אֲרָבַעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה לָחֵם לָחֵם לֹא
 אֲכַלְתִּי וּמִים לֹא שָׁתִיתִי: בְּמִסְקִי לְטוֹרָא.
 לְמַסָּב לְוַחִי אֲבַנִּיא לְוַחִי קִימָא. דְּגִזֹּר יִי
 יִי עִמָּכוֹן. וְיִתִּיבִית בְּטוֹרָא. אֲרַבְעִין יָמִין

וּבְרַבְעִין

חֵלֶק הַחֲזָקוֹת. ד) לִקְחָתָּ. בְּקִצְתָּ תִּנְאֹן בְּאוֹשָׁא וּבִתְ"ג מִהֲרִיב"ש בְּמִרְסָא לֹא בְּאוֹלָא (ה) וְאַשְׁבֹּא בְּהַר. בְּמִסְקִי כָּל חֲזָקָתָא וּבִתְ"ג בְּמִסְקִיתָא:

וְאֶרְבַּעִין לִידֹן. לֶחֱמָא דֵּא אַבְלִית. וּמִיָּא
 לֹא שְׁתִּיתִי: חֵין צַעֲדַת אֲנַבְלָא. לֹאכֹר
 לוחי אָנוּהַר לוחי אִשְׁהֶאֱדָה. אֲדִי עֲהֶדְהָא
 אֵלֶּה מַעֲכָם. פֹּאקְמַת פִּיה. אַרְבַּעִין יוֹמָא
 וְאַרְבַּעִין לִילָה. לֵם אַכֵּל טַעֲמָמָא. וְלֵם
 אִשְׁרַב מֵאָא: וַיִּתֵּן יְהוָה אֵלַי אֶת־שְׁנֵי
 לוחֵת הָאֲבָנִים כְּתָבִים בְּאֶצְבַּע אֱלֹהִים
 וְעָלִיהֶם כָּכָל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה
 עִמָּכֶם בְּהַר מִתְּנֹךְ הָאֵשׁ בַּיּוֹם הַקֹּהֵל:
 וַיֵּהֱבֵי לִי. יֵת תִּרְיִן לוחי אֲבָנִיָּא כְּתִיבִין
 בְּאֶצְבָּעָא דִּי. וְעָלִיהוֹן. כָּכָל פְּתֻגְמִיָּא.
 דְּמִלִּיל יִי עִמָּכוֹן בְּטוֹרָא. מִגֹּו אִישְׁתָּא
 בְּיוֹמָא דְקִהְלָא: אִי אֵן דַּפַּע אֵלֶּה אֲלִי
 לוחי אָנוּהַר. לֹאכֹתוּבִין בְּקִדְרָה אֵלֶּה.
 וְעָלִיהֶמָּא מִתֵּל גַּמִּיעַ אֲבִלְמָאֵת. אֲדִי
 כְּלִמְכֶם אֵלֶּה בְּהָא פִי אֲנַבְלָא. מִן וּסְט
 אֲנָר פִּי יוֹם אֲנוֹק: וַיְהִי מִקֵּץ אַרְבַּעִים
 יוֹם וְאַרְבַּעִים לִילָה נָתַן יְהוָה אֵלַי אֶת־
 שְׁנֵי לוחֵת הָאֲבָנִים לְחֹזֶת הַפָּרִית: וְהוּהָ.
 מִסּוּף אַרְבַּעִין יָמִין. וְאַרְבַּעִין לִידֹן. יֵהֱב
 יִי לִי. יֵת תִּרְיִן. לוחי אֲבָנִיָּא לוחי קִימָא:
 וְכֹאן דֹּאךְ בַּעַד אַרְבַּעִין יוֹמָא וְאַרְבַּעִין
 לִילָה. דַּפַּעֲהֶמָּא אִי (ט): וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי
 קוֹם רֵד מִהַר מֹזֶה כִּי שָׁחַת עִמָּךְ אֲשֶׁר
 הוֹצֵאת מִמִּצְרַיִם סֵרוּ מִהַר מִן־הַדֶּרֶךְ
 אֲשֶׁר צִוִּיתָם עֲשׂוּ לָהֶם מִסְכָּה: וַאֲמַר יִי
 לִי. קוֹם חֹזַת בְּפָרִיעַ מִכָּא. אֲרִי הַפִּיד
 עִמָּךְ. דֹּאפִיקְתָּא מִמִּצְרַיִם. סְטוּ בְּפָרִיעַ.
 מִן אֹרְחָא דְּפִקִּידְתָּנוֹן. עֲבִדוּ לָחוֹן
 מִתְּכָא: פִּקֵּא אֵלֶּה לִי. קוֹם אֲנַחֲדֵר סִרְיעָא
 מִן הַהִנָּא. דֹּאן קוֹמְךָ קֵד אִפְסֵד. אֲדִי
 אֲכַרְגַּתְהֶם מִן מִצְרַיִם. וְאִלוּ סִרְיעָא. עֵן
 אֲטִרִיק אֲדִי אִמְרַתְהֶם. (י) וְצִנְעוּ לָהֶם
 מִסְכּוּכָא: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי לֹאכֹר רֵאִיתִי
 אֶת־הָעָם הַזֶּה וְהִנֵּה עִם־קִשְׁה־עֵרְף הוּא:
 וַאֲמַר יִי לִי דְּמִימֵר. גְּלִי קִדְמִי עֲמָא דִּידִין.
 וְהָא עִם קִשִּׁי קִדְדָּהוּ: תִּם קִאֲרִי. עֵלְמַת
 הוֹרָאִי אָקוּם. אֲנִיִּם קוֹם צַעֲאֵב אִרְקָאֵב:
 הֶרֶף מִפְּנֵי וְאִשְׁמִידֵם: וְאִמְחָה אֶת־שְׁמֵם
 מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם וְאֶעֱשֶׂה אוֹתְךָ לְגוֹי־עֲצוּם

וְרַב מִפְּנֵי: אֲנִי בַּעֲוֹתְךָ מִן קִדְמִי
 וְאִשְׁצִינֹן. וְאִמְחִי יֵת שׁוֹמְחוֹן. מִתַּחַת
 שְׁמִיָּא. וְאֶעֱבִיד־יֵת. לְעַם תִּקְוָה וְסִנִּי מִנְּהוֹן:
 פֹּאן כְּפֹאֵת עֵן אֶת שְׁפַע פִּיהֶם. אִפְנִיתְהֶם. (י)
 וּמַחִית אִסְמָאִיהֶם מִן תַּחַת אִסְמָא. וְנַעֲדַת
 מִנְךָ אִמָּה. אֲכַתֵּר וְאֶעֱצֵם מִנְּהֶם:
 וְאַפֵּן וְאִרְדֵּי מִן־הַר וְהַר בְּעַר בְּאֵשׁ
 וְשְׁנֵי לוחֵת הַפָּרִית עַל שְׁתֵּי יָדַי:
 וְאֶת־פְּנִיתִי. וְנִחַתִּית מִן טוֹרָא. וְטוֹרָא בְּעַר
 בְּאִישְׁתָּא. וְתִרְיִן לוחי קִימָא. עַל תִּרְיִין
 יָדַי: פּוֹלִית (י) וְנִזְדַּת מִן אֲנַבְלָא. וְהוּ
 מִשְׁתַּעַל בְּאֲנָר. וְלוחי אִשְׁהֶאֱדָה. עֲלִי
 יָדִי: וְיֹאדָא וְהִנֵּה חֲטָאתֶם לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם
 עֲשִׂיתֶם לָכֶם עֹגֵל מִסְכָּה סִרְתֶּם מִהַר
 מִן־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶתְכֶם: וְחֹזִית
 וְהָא תְּכַתּוֹן קִדְם יִי אֲלֵהֶכוֹן. עֲבִדְתָּנוֹן
 לָכוֹן. עֵיגֵל מִתְּכָא. סִטִּיתָנוֹן בְּפָרִיעַ. מִן הַ
 אֹרְחָא. דְּפִקִּיד יִי יִתְכוֹן: פִּנְצֶרֶת וְאִדָּא
 בְּכֶם קֵד אֲכַטָּאתֶם לְדֵה־רַבְכֶּם. וְאֶתְכַדְתֶּם
 עֲגֵלָא מִסְכּוּכָא. וְזִלְתֶּם סִרְיעָא. עֵן אֲטִרִיק
 אֲדִי אִמְרַכֶּם: וְאַתְפֹּשׁ בְּשְׁנֵי הַלָּחִת
 וְאִשְׁלַכְתֶּם מֵעַל שְׁתֵּי יָדַי וְאִשְׁפֹּרֶם לְעֵינֵיכֶם:
 וְאַחֲרִית בְּתִרְיִן לוחיָא. וְרִמִּיתָנוֹן. מֵעַל
 תִּרְיִין יָדַי. וְתִפְרִתָנוֹן לְעֵינֵיכֶם: וְצִבְטַת
 אֲלוֹחִין. וְטִרְחַתְהֶמָּא עֵן יָדִי. וְכִסְרַתְהֶמָּא
 בַּחצֶרְתֶּכֶם: וְאַתְנַפֵּל לְפָנֵי יְהוָה פְּרָאֲשָׁנָה
 אַרְבַּעִים יוֹם וְאַרְבַּעִים לִילָה לָהֶם לֹא
 אֲכַלְתִּי וְיָמִים לֹא שְׁתִּיתִי עַל כִּדְחֲטָאתְכֶם
 אֲשֶׁר חֲטָאתֶם לַעֲשׂוֹת הֶרַע בְּעֵינֵי יְהוָה
 לְהִבְעִיסוֹ: וְאַשְׁתַּפַּחִית קִדְם יִי כֵּד
 בְּקִדְמִיתָא. אַרְבַּעִין יָמִין וְאַרְבַּעִין
 לִידֹן. לֶחֱמָא דֵּא אַבְלִית. וּמִיָּא לֹא שְׁתִּיתִי.
 עַל כֵּד חֻבְתָּכוֹן דְּחִבְתָּנוֹן. לְמַעַבְדֵּי דְּבִישׁ.
 קִדְם יִי דֹּאֲרָגָא קִדְמוּהִי: פִּשְׁפַּעַת בֵּין
 יָדִי אֵלֶּה כְּאִמְרָה אֲאוּלָּא. אַרְבַּעִין יוֹם
 וְאַרְבַּעִין לִילָה. לֵם אַכֵּל טַעֲמָמָא. וְלֵם
 אִשְׁרַב מֵאָא. בְּסַבֵּב כְּטִיִּיתְכֶם אֲדִי
 אֲכַטִּיתֶם. וְצִנְעַתֶּם אֲשֶׁר. בֵּין יָדִי אֵלֶּה
 וְאִסְכַּטְתֶּמוּהִי: כִּי יִגְרָתִי מִפְּנֵי הָאֵף
 וְהַחֲמָה אֲשֶׁר קִצַּף יְהוָה עֲלֵיכֶם לְהַשְׁמִיד

אתכם

חֶלֶק הַדְּקוּק. (ו) סֵרוּ מִהַר. הַטַּעַם בְּסִמֵּךְ וְהוּא טַלְעִיל: (ז) וְאִרָא בְּרַפְסִיס בְּרַפְסִיס וְכַתּוּבָאן יִשְׁנוֹת כְּאוּלָּא וְכַרְבּוֹן רַבִּיעַ בְּרַפְסִיס:

אתכם וישמע יהוה אלי גם בפעם ההוא:
ארי דחילית. מן קדם רוגזא וחמתא.
דרגו יי. עדיכון לשיצאה יתכון. וקביל
יי צלותי. אף בזמנא ההוא: לאני הדרת
אנצב ואחמייה. אדי סכט עדיכם אזה
לינפדכם. פסמע אלה לי פי דאך אוקת יי:
ובאהרן התאנף יהוה מאד להשמידו
ואתפלל גם בעד אהרן בעת ההוא: ועל
אהרן. הוהרגו מן קדמי לחדא לשיצוניה
וצלית. אף על אהרן בעדנא ההוא:
ועל הרון וגר אזה גדא. וכאד אן ינפדה.
פאסתגפרת לה פי דאך אוקת: ואת
חטאתכם אשר עשיתם אתי העגל
לקחת ואשרף אתו באש ואפת אתו
טחון היטב עד אשר דק לעפר ואשלך
את עפרו אלה הנחל הירד מן החר: וית
חובתכון דעבדתון ית עגלא. נסיבית
ואוקידית יתיה בנורא. ושפית יתיה
בשופינא יאות. עד דהוה דקיק לעפרא.
ורמית ית עפריה. לנחלא דנחית מן טורא:
ואמא כטייתכם והו אעגל אדי
אצתנעתמוה. פאני אכדתה ואחרקתה
באנאר. וברדתה באמברד נעמא. חתא
דק כאתראב. וטרחת תראבה. פי ואד
אמא צמנחדר מן אנבל: ובתבערה
ובמפה ובקברת התאנה מקצפים הייתם
את יהוה: ובדליקתא ובנפיתא. ובקברי
דמשאלי. מרגוין הויתון קדם יי: ופי דאת
אאשעא ודאת צמחנה. וקבור צמת שהין.
לסתזאו מסכטין ללה: ובשלח יהוה אתכם
מקדשי ברנע לאמר עלו ורשו את הארץ
אשר נתתי לכם ותמרו את פי יהוה
אלהיכם ולא האמנתם לו ולא שמעתם
בקלי: וכד שלח יי יתכון. מרקם גיאה
דמימר. עולו ואחסינו ית ארעא. דיהבית
דכון. וסריבתון. על מימר דיי אלהכון.
ולא הימנתון דיה. ולא קבילתון דמימריה:
ולמא בעת בבעצכם. מן רקים ברנע
קאידא. אצעדו וחווזו אבלד אדי
אעטיתכם. פכאפתם אמר אזה רבכם.

ולם תומנו בה. ולם תקבלו אמרה:
ממרים הייתם. עם יהוה מיום דעתי
אתכם: מסרבין הויתון קדם יי. מיומא
דידעית יתכון: ובאגמדה כ) לם תזאו
מכאפיו ללה. מן יום ערפתכם: ואתנפל
לפני יהוה את ארבעים היום ואת ארבעים
הלילה אשר התנפלתי כראמר יהוה
להשמיד אתכם: ואשתטחית קדם יי.
ית ארבעין ימין. וית ארבעין לידון
דאשתטחית. ארי אמר יי לשיצאה
יתכון: פשפעת ענדה. תלך אארבעין
איום. ואארבעין אדירה. אד אראד אזה
אן ינפדכם: ואתפלל ארי יהוה ואמר
אדני יהוה אלהי שחת עמך ונחלתך
אשר פרית בגדלך אשר הוצאת ממצרים
ביר חזקה: וצלית קדם יי ואמרית. יי
אלהים. לא תחביל עמך ואחסנתך.
דפרקתא בתוקפך. דאפיקתא ממצרים
ביר תקיפא: וצלית בין ידי אלה וקלת.
אזהם יא רב. לא תהלך קומך וצפותך.
אדין פכבתהם בעצמתך. ואכרנתהם
מן מצר ביד שדידה: וזכר לעבדיך
לאברהם ליצחק וליעקב אלהיך
קשי העם הזה ואדרשעו ואליהטאתו:
אדכר לעבדך. לאברהם ליצחק וליעקב.
לא תתפני. לקשיות עמא הדין.
ולחוביהון ולחטאיהון: אדכר אוליאך.
אברהם ויצחק ויעקב. לא תנצר אי
צעובה דא שעיב. וטלאחה וכטייתתה:
פניאמרו הארץ אשר הוצאתנו משם
מבלי יכלת יהוה להביאם אליה ארץ
אשר ידבר להם ומשנאתו אותם הוציאם
להמתם במדבר: דלמא יימרון. דיירי
ארעא דאפיקתנא מתפן. מדלית יוכלא
קדם יי. דאעלותהון. דארעא דקנים
להון. ומדשני יתהון. אפיקנן דמטלותהון
במדברא: בלא יסול אהל אבלד אדי
אכרנתנא מנה. ממא לם יטיק רבהם.
אן ידכלהם אבלד אדי ועדהם בה. ומן
שנאתה להם. אכרנהם ליקתלהם פי

אלבר

אֲבִיר: וְהֵם עִמָּךְ וְנִחַלְתָּךְ אִשְׁרֵי הוֹצֵאתָ
 בְּכַחַךְ הַגָּדֹל וּבְזֶרְעֶךָ הַנְּטוּיָה: וְאֶנּוּן עִמָּךְ
 וְאַחֲסִנְתָּךְ: דְּאִפִּיקְתָּא בְּחִילְךָ רַבָּא.
 וּבְדֶרֶעֶךָ מְרַמָּא: וְהֵם קוֹמֵךְ וּצְפוֹתְךָ.
 אֲדִי אֲכַרְגַּתְהֶם בְּקוֹוֹתְךָ אֶעְצִימָה. וְדִרְאֵךְ
 אֲמַדְדוּרָה: פ
 בָּעֵת הַהִוא אָמַר יְהוָה אֵלֵי פֶסְלִיךָ שְׁנִי
 לִוְחַת אֲבָנִים פְּרָאשְׁנִים וְעִלָּה אֲדִי הִהֵרָה
 וְעָשִׂיתָ לָּךְ אֲרוֹן עֵץ: בְּעִדָּנָא הַהוּא אָמַר
 יי' פֶּסֶל לָךְ. תִּרְיִן לִוְחֵי אֲבָנִיָּא
 בְּקַדְמָאִי. וְסָךְ לְקִדְמֵי לְטוֹרָא. וְתַעֲבִיר
 לָךְ אֲרוֹנָא דְּאֵעָא: פִּי דֹאךְ אִוְקַת קֵא
 אֵלֶּה לִי. אֲנַחַת לִוְחֵי גוּהַר כְּאַוּלִין.
 וְאֶצְעַד בְּהֵמָא יי' אֲגַבְל. וְקִדְ צִנְעַת
 צִנְדוּקָא מִן כֶּשֶׁב (ב): וְאֶכְתֹּב עַל־הַלְחַת
 אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר הָיוּ עַל־הַלְחַת
 הָרִאשִׁימִים אֲשֶׁר שִׁבַּרְתָּ וְשָׁמַתָּם בְּאֲרוֹן:
 וְאֶכְתֹּב עַל לִוְחֵיָא. יֵת פְּתִגְמִיָּא. דְּהוּא.
 עַל לִוְחֵיָא קִדְמָאִי דְּתַבְרָתָא. וְתַשְׁוִינֹן
 פְּאֲרוֹנָא: חֲתָא אֶכְתֹּב עֲלֵיהֶמָּא אֲכַלְמָא.
 אֲדִי כֹאנַת עֲלִי אֲלוּחִין אֲדֹאֹלִין אֲדִי
 כְּסֻרְתֵּהֶמָּא. וְצִיִּרְהֵמָּא פִּי אֲצִנְדוּק:
 וְאֶעֱשֶׂה אֲרוֹן עֵצִי שְׁפִים וְאֶפְסֵל שְׁנֵי־לְחַת
 אֲבָנִים פְּרָאשְׁנִים וְאֶעֱלֶה הִהֵרָה וְשְׁנֵי
 הַלְחַת בִּידֵי: וְעִבְרִית אֲרוֹנָא דְּאֵעִי שְׁפִין.
 וּפֶסְלִית. תִּרְיִן לִוְחֵי אֲבָנִיָּא בְּקַדְמָאִי.
 וְסִלִּיקִית לְטוֹרָא. וְתִרְיִן לִוְחֵיָא בִּידֵי:
 פִּצְנִנְעַת צִנְדוּקָא מִן כֶּשֶׁב אֲסַנְט. וְנַחַתַּת
 לִוְחֵי גוּהַר כְּאַוּלִין. וְצִעְדַת יי' אֲגַבְל.
 וְהֵמָּא פִּי יִידֵי: וְיִכְתֹּב עַל־הַלְחַת בְּמִכְתָּב
 חֲדָשׁוֹן אֶת עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר
 יְהוָה אֲלֵיכֶם בְּהַר מִתְּנֶךְ הָאֵשׁ בְּיוֹם הַקָּהֶל
 וַיִּתְּנֶם יְהוָה אֵלֵי: וְכָתַבְתָּ עַל לִוְחֵיָא בְּכֹתָבָא
 קִדְמָאִי. יֵת עֲשֶׂרָא פְתִגְמִין. דְּמִלִּיל יי'
 עֶפְכֹן בְּטוֹרָא. מְגוֹ אִישְׁתָּא בְּיוֹמָא דְּקִהְלָא.
 וַיְהִינֹן יי' לִי: פִּכְתַּב עֲלֵיהֶמָּא כְּאֶכְתָּאב
 אֹוֹל. וְהִי אֶעֱשֶׂר אֲכַלְמָא. אֲדִי כְּלִמְכֶם
 אֵלֶּה פִּי אֲגַבְל. מִן וְסַטְאנָר פִּי יוֹם אֲנוּק.
 וְדַפְעֵהֶמָּא יי': וְאֶפֶן וְאֶרֶץ מִן־הָהָר וְאֶשֶׁם

אֶת־הַלְחַת בְּאֲרוֹן אֲשֶׁר עָשִׂיתִי וַיְהִי שֵׁם
 בְּאֲשֶׁר צִוֵּנִי יְהוָה: וְאֶת־פְּנִיתִי. וְנִחַתִּית
 מִן טוֹרָא. וְשׁוֹיִתִּי יֵת לִוְחֵיָא. בְּאֲרוֹנָא
 דְּעִבְרִית. וְהוּא תַפֵּן. כְּמָא דְּפִקְדֵנִי יי':
 תֵּם וְלִית וְנֹלַת מִן אֲגַבְל. וְצִיִּרְתָּ אֲלוּחִין.
 פִּי אֲצִנְדוּק אֲדִי צִנְעַתָּה. וּבִקִּיא הַנָּאךְ.
 כְּמָא אֲמַרְנִי אֵלֶּה: וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל נִסְעוּ ה
 מִבְּאֵרֶת בְּנֵי־יַעֲקֹב מוֹסְרָה שֵׁם מִת אַהֲרֹן
 וַיִּקְבֹּר שֵׁם וַיִּכְהֵן אֶלְעָזָר בְּנֵו תַחְתָּיו:
 וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל. נִטְלוּ. מִבְּאֵרֹות בְּנֵי יַעֲקֹב
 לְמוֹסְרָה. תַפֵּן מִית אַהֲרֹן וְאֶת־קִבְרֵי תַפֵּן.
 וְשִׁפְיֵשׁ. אֶלְעָזָר בְּרִיה תַּחְתָּוְהִי: וְלֵמָּא
 שְׁפַעְנִי פִי הָרוֹן. אֶקָּאם יי' אֵן רַחֲלוֹ בְנֵי
 אִסְרָאִיל. מִן בְּאֵרֹות בְּנֵי יַעֲקֹב יי' מוֹסְרָה.
 תֵּם מֵאֵת הָרוֹן וְדַפֵּן תֵּם (ג). וְאֵם אֶעֱזֹר
 אֲבִנָּה מִכֹּאנָה: מִשֵּׁם נִסְעוּ הַגְּדֻגָּה וּמִן־
 הַגְּדֻגָּה יִטְבַּחַת אֶרֶץ נַחֲלֵי־מִים: מִתַּפֵּן
 נִטְלוּ לְגֻדְגוֹד. וּמִן גְּדֻגֹד לִיטְבַּחַת.
 אֶרֶץ נִגְדָא נַחֲלִין דְּמִיִּין: וְרַחֲלוֹ מִן תֵּם
 יי' גְּדֻגֹד. וּמִן גְּדֻגֹד יי' יטְבַחַת. אֶרֶץ דָּאֵת
 אֹוֹרִיהָ מָא: בָּעֵת הַהִוא הִבְדִּיל יְהוָה
 אֶת־שִׁבְטֵי הָלֹוִי לְשֹׂאת אֶת־אֲרוֹן בְּרִית־
 יְהוָה לְעֹמֵד לִפְנֵי יְהוָה לְשֶׁרְתּוֹ וּלְדִבְרֵי
 בְּשִׁמּוֹ עַד הַיּוֹם הַזֶּה: בְּעִדָּנָא הַהוּא.
 אֶפְרִישׁ יי' יֵת שִׁבְטָא דְּלֹוִי. לְמַטְל יֵת
 אֲרוֹן קִימָא דִּי. לְמַקְסָקְרָם יי' לְשִׁמְשׁוֹתֵיהָ
 וּלְבִרְכָא בְּשִׁמְיָהּ. עַד יוֹמָא הַדִּין: פִּי
 דֹאךְ אִוְקַת. אֶפְרוֹ אֵלֶּה סִבְט דְּוִי. לִיחְמִלוּ
 צִנְדוּק עֵהֲדָה. וַיִּקְוּמוּ בֵּין יְדֵיהֶם לִיכְדֻמוֹהָ
 וַיִּבְאֲרֻכוּ בְּאַסְמָהּ. יי' יוֹמָנָא הִדָּא לֵמָּא
 אֲסַעֲפוֹנִי (ד): עַל־כֵּן לֹא־יְהִי לְלֹוִי חֶלֶק
 וְנַחֲלָה עִם־אֲחָיו יְהוָה הוּא נִחַלְתּוֹ בְּאִשְׁרֵי
 דְּבִר יְהוָה אֱלֹהֵיךְ דָּו: עַל כֵּן. דָּא הוּא
 לְלֹוִי. חוֹלֶק וְאַחֲסִנָּא עִם אַחֲוָהִי. מִתַּפֵּן
 דִּיֵּהֵב לִיָּה יי' אֲנִין (ה) אֲחִסְנִיתִיה.
 כְּמָא דְּמִלִּיל. יי' אֱלֹהֵיךְ לִיָּה: וְדֹאךְ לֵם
 יִכּוֹן לְאִיּוֹאֲנִיִּין. נְצִיב וְנַחֲלָה מִעֲאֲכֹותָהֶם.
 בִּד הַבֵּאת אֵלֶּה הִי נְצִיבָהֶם (ו). כְּמָא
 אָמַר בְּהָא דְּהֵם: וְאֲנִכִּי עֲמַדְתִּי בְּהָר

יהוה לאהבה אתם ויבחר בזרעם אחריהם
 בכם מפלדה עמים כיום הזה : לחזר
 באבהתך. צבי יי למרחם יתהוון. ואחרעי
 בבניהוון בתריהוון. בכון. מכל עממיא
 כיומא הרין : לכה אצטפא אבאך
 פאחבהם. ואכתאר נסדהם מן בעדהם.
 ואנתם הם ^(כ) מן בין אשעוב. כמא
 תשאהרון : ומלתם את ערלת לבבכם
 וערפכם לאתקשו עוד : ותעדון. ית
 טפשות לבכון. וקדלכון. לא תקשון עוד:
 פאזילו גש קלובכם ^(כ). ורקאבכם לא
 תצעבוהא אבדא : כי יהוה אלהיכם
 הוא אלהי האלהים ואדני האדנים האל
 הגדל הגבר והנורא אשר לאישא פנים
 ולא יקה שחד : ארי יי אלהכון. הוא
 אלה דיינין. ומארי מלכין. אלהא רבא
 גברא ודחילא. דלית קדמוהי מסב
 אפין. ואף לא לקבלא שוחדא : לאן אלה
 רבכם. הו רב ארבאב. וסיד אסארה.
 אטאיק אעצים אגבאר אמבף. אדי לא
 יחאבי אגוה. ולא יאכר ארשא : עשה
 משפט יתום ואדמנה ואהב גר לתת לו
 לחם ושמלה : עביר. דין ייתם וארמלא.
 ורחים גיזרא. למתן ליה מזון וכסו : צאנע
 חכם איתים וארמלה. ומחב אגריב.
 ירוקה טעאמא וכסוה ^(ג) : ואהבתם את
 הגר כייגרים הייתם בארץ מצרים :
 ותרחמון ית גיזרא. ארי דיינין הויתון
 בארעא דמצרים : פאחבבו אגריב.
 פמאמא כנתם גרבא פי בדד מצר : את
 יהוה אלהיך תירא אתו תעבדו ובו תדבק
 ובשמו תשבוע : ית יי אלהך. תדחל
 וקדמוהי תפלח. ודחלתיה תתקרב.
 ובשמה תקיים : וכף אלה רבך. ואעבדה
 ואזם טאעתה. ואחלף באסמה בארא :
 הוא תהלתך והוא אלהיך אשר עשה
 אתך את הגדלת ואת הנוראת האלה
 אשר ראו עיניך : הוא תושבחתך והוא
 אלהך. דעבד עמך. ית רברבתא וית
 חסינתא האלין. דחזאה עיניך : אן הו

כימים הראשנים ארבעים יום וארבעים
 לילה וישמע יהוה אלי גם בפעם ההוא
 לא אבה יהוה השחיתך : ואנא הויתי
 קאים בטורא. כיומא קדמאי. ארבעין
 ימין. וארבעין לילין. וקביר ייצלותי. אף
 בזמנא ההוא. לא אבא יי לחברותך :
 ואנא אקמת פי אגבר. מתל אמרה
 אאולא. ארבעין יומא וארבעין לילה.
 פסמע אלה די פי דאך אוקת. ולם ישא
 אלה אן יהלכך : ויאמר יהוה אלי קום
 קך למפע לפני העם ויבאו ויירשו את
 הארץ אשר נשבעתי לאבתם לתת להם :
 ואמר יי. קום. איזיל למטור קדם עמא.
 ויעלון ויירתון ית ארעא. דקיימית
 לאבהתהון למתן להון : פקא אלה די. קום
 אמין בין ידי אקום ורחלהם. חתא ימצון
 פירתון אבדה. אדי קסמת לאבאיהם אן
 אעטיהם : פ

ועתה ישראל מה יהוה אלהיך שאר
 מעמך כי אם ליראה את יהוה אלהיך
 ולקבת בכד דרכיו ולאהבה אתו ולעבד
 את יהוה אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך :
 וכען ישראל. מא יי אלהך. תבע מנה.
 אלהין למדחל. קדם יי אלהך. למחך
 בכל אורחן דתקנן קדמוהי ולמרחם
 יתיה. ולמפלח קדם יי אלהך. בכל לבך
 ובכל נפשך : ואן יא אסראיל. מא אדי
 יטלבה מנך אלה רבך. אלא אן תכאפה
 ותסיר פי טרקה. ותחבבה ותעבדה
 מכלצא. בכל קלכך ונפסך ^(כ) : לשמר
 את מצות יהוה ואת חקתיו אשר אנכי
 מצוה היום לשוב קך : למטר. ית פקודיא
 דיי וית קימוהי. דאנא מפקיד קך יומא
 דין. דייטב קך : ואחפץ וצאיאה ורסומה.
 אתי אנא אמרך בהא איום. יכאדך : הן
 ליהוה אלהיך השמים ושמי השמים
 הארץ וכל אשר בה : הא דיי אלהך.
 שמיא ושמי שמיא. ארעא וכל דבה :
 הודא ללה רבך. אסמאואת כלאה ^(כ).
 ואארץ וכלמא פיהא : רק באבתך חשק

מִדַּחֲתָךְ וְהוּא אֵהָךְ. כִּמְאֻצְנֵעַ מֵעַךְ. תֵּלֶךְ
 אֲבֵאִיר וְאִמְהָאִיב. אֵתִי רֹאֲתָהָ עֵינְאִךְ :
 בְּשִׁבְעִים נֶפֶשׁ יִרְדּוּ אֲבֹתֶיךָ מִצְרֵימָה
 וְעַתָּה שְׁמֶךָ יִהְיֶה אֱלֹהֶיךָ בְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם
 דָּרָב : בְּשִׁבְעֵין נֶפֶשׁ. נִחְתּוּ אֲבֹתֶיךָ
 לְמִצְרַיִם. וְכַעַן. שִׁינְךָ יִי אֱלֹהֶךָ. בְּכוֹכְבֵי
 שָׁמַיָא. לְסִגְיָ : פִּמְנָהָ (א) אֵן אֲבֵאִיךְ. נִזְלוּ
 מִצְרָא בְּסִבְעֵין נֶפֶסָא. וְאֵן. פֶּקֶד צִירְךָ
 אֱלֹהֵי רִבְךָ. כְּבֹאֲכָב אִסְמָא כְּתֹרָה :
 וְאֵהָבֵת אֵתִי יִהְיֶה אֱלֹהֶיךָ וְשִׁמְרַתְּ מִשְׁמֶרְתּוֹ
 וְחֻקְתּוֹ וּמִשְׁפָּטּוֹ וּמִצְוֹתָיו פְּלִיִּימִים :
 וְתִרְחַם יִתְיִי אֱלֹהֶךָ. וְתִטֵּר מִשְׁרַת מִימְרִיהָ
 וְקִימוּהִי וְדִינוּהִי. וּפְקֻדּוּהִי כֹד יוֹמִיָא :
 פֶּאֱחָבֵב אֱלֹהֵי רִבְךָ. וְאַחְפִּין מֵא
 אִסְתַּחֲפֹצֶךָ (ב) בַּהּ. וְרִסּוּמָה וּצִיאָהָ.
 וְאַחְכָּאמָה טוֹל אִזְמָאן : וְיִדְעַתֶּם הַיּוֹם
 כִּי לֹא אֶת־בְּנֵיכֶם אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּ וְאֲשֶׁר
 לֹא־יָדְעוּ אֶת־מוֹסֵר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֶת־
 גִּדְּלוֹ אֶת־יָדּוֹ הַחֲזָקָה וְזִרְעוֹ הַנְּטִיָּה :
 וְתִדְעוּן יוֹמָא דִּין. אֲרִי לֹא יֵת בְּנִיכּוֹן. דִּלָּא
 יִדְעוּ וְדִלָּא חֲזוּ. יֵת אֹלְפָנָא דִּיִּי אֱלֹהֵכּוֹן.
 יֵת רַבּוּתִיהָ. יֵת יִרְיָה תְּקִיפָתָא. וְדִרְעִיהָ
 מִרְמָמָא : וְאַעֲלֻמוּ מִן אִיּוֹם. אֲנִי לִים אֲעַמֵּר
 עֲדִי בְּנִיכֶם (ג) אֲדִי לִם יַעֲלֻמוּ וְלִם יִרְאוּ.
 אֲדָב אֱלֹהֵי רַבְכֶּם. וְעֲצֻמַּתָּה וִירָה אֲשֶׁר־יִרְדֶּה
 וְדִרְאָעָה אֲמִמְדוּדָה : וְאֶת־אֲתִתּוֹ וְאֶת־
 מַעֲשֵׂיו אֲשֶׁר עָשָׂה בְּתוֹךְ מִצְרַיִם לְפָרְעָה
 מֶלֶךְ־מִצְרַיִם וְלִכְל־אַרְצוֹ : וְיֵת אֲתוּתִיהָ
 וְיֵת עֹבְדוּתִיהָ. דַּעֲבַד בְּגוֹ מִצְרַיִם. לְפָרְעָה
 מֶלֶךְ־מִצְרַיִם וְלִכְל אֲרַעִיהָ : וְאִיאָתָה
 וְאַעֲמָלָה. אֵתִי צִנְעָהָ בְּמִצְרָא. בְּפִרְעוֹן
 מֶלֶךְ מִצְרָא (ד) וּבִסְאִיר אֵהָל בִּדְדָה : וְאֲשֶׁר
 עָשָׂה לְחֵיל מִצְרַיִם לְסוּסֵי וּלְרִכְבּוֹ אֲשֶׁר
 הִצִּיף אֶת־מִי יַם־סוּף עַל־פְּנֵיהֶם בְּרִדְפָם
 אַחֲרֵיהֶם וַיֹּאפְרָם יְהוָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה :
 וְדַעֲבַד לְמִשְׁרֵית מִצְרָאִי לְסוּסוֹתֵהוּ
 וְלִרְתִּיבֵיהוּ. דִּיאֲטִיף. יֵת מִיִּמָּא דְסוּף עַל
 אֲפִיֵהוּ. בְּמִרְדִּפְהוֹן פְּתִירִיכּוֹן. וְאַפִּידְנּוֹן
 יִי. עַד יוֹמָא דִּין : וְמֵא צִנְעַת בְּגַד מִצְרָא
 וְכִילָה וּמִרְאֲבָבָה. אֲדִי אִשְׁתָּא מֵא בַּחַר

אֲקִלּוּם עֲדִי וְגוּוּהֶם. לְמֵא כְּדִבּוּכֶם.
 פֶּאֱהֻלְכֶהֶם אֱלֹהֵי יוֹמָנָא הִדָּא : וְאֲשֶׁר
 עָשָׂה לָכֶם בְּמִדְבָּר עַד־בְּאֵכֶם עַד־הַמָּקוֹם
 הַזֶּה : וְדַעֲבַד לָכּוֹן בְּמִדְבָּרָא. עַד מִתִּיכּוֹן
 עַד אֲתֵרָא דִּין : וְמֵא צִנְעַת לָכֶם פִּי אֲבִר.
 אִי אֵן גִּיתֶם אִי־הִדָּא אֲמוּצֵעַ : וְאֲשֶׁר עָשָׂה
 דְּדִתֵּן וְלֹא־בִירִם בְּנֵי אֱלִיאָב בְּיִרְאֻבָּן
 אֲשֶׁר פָּצְתָה הָאָרֶץ אֶת־פִּיהָ וְתִבְלַעֶם
 וְאֶת־בְּתִיָּהֶם וְאֶת־אֱהֻלֵּיהֶם וְאֶת כָּל־
 הַיָּקוּם אֲשֶׁר בְּרִגְלֵיהֶם בְּקֶרֶב כְּלִי־יִשְׂרָאֵל :
 וְדַעֲבַד דְּדִתֵּן וְלֹא־בִירִם. בְּנֵי אֱלִיאָב בְּרִי
 רִאֻבֵּן. דְּפִתְחַת אֲרַעָא יֵת פּוּמָה.
 וְכִלְעִתְנּוֹן וְיֵת אֲנִשׁ פְּתִיָּהוֹן וְיֵת מִשְׁכְּנֵיהוֹן.
 וְיֵת כֹּד יִקּוּמָא דְעַמְּהוֹן. בְּגוֹ כֹּד יִשְׂרָאֵל :
 וְמֵא צִנְעַת בִּדְתֵּן וְאֲבִירִם. בְּנֵי אִיאָב אֲבִן
 רִאֻבֵּן. אֲדִי פִתְחַת אֲרַעָא פֶּאֱהָא.
 פֶּאֱבִתְדַעֲתָהֶם וְכִבּוּתָהֶם וְאֲכִיבִיתָהֶם וְגַמִּיעַ
 אֲנָאִם (א) אֲדִי מַעֲהֶם. פִּי מֵא בִין גַּמִּיעַ בְּנֵי
 אֲסִרָאִיר : כִּי עֵינֵיכֶם הִרְאָתִי אֶת־כָּל־
 מַעֲשֵׂה יְהוָה הַגָּדֹל אֲשֶׁר עָשָׂה : אֲרִי
 עֵינֵיכּוֹן חֲזוּהָ. יֵת כֹּד עֹבְדָא דִּיִּי רַבָּא.
 דַּעֲבַד : כֹּד עֵינֵיכֶם אֲדִי רֹאֲתָה. גַּמִּיעַ צִנְעַת
 אֱלֹהֵי אֲעִצִּים. אֲדִי צִנְעָה : וְשִׁמְרַתֶּם אֶת־
 כָּל־הַמִּצְוָה אֲשֶׁר אֲנִכִּי מִצְוֶה הַיּוֹם לְמַעַן
 תִּחְזְקוּ וּבִאתֶם וִירִשְׁתֶּם אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר
 אֲתֶם עֹבְרִים שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהָ : וְתִטְרֹן יֵת
 כֹּד תְּפִקִּידָתָא. דִּיאֲנָא מִפְּקִיד כֹּךְ יוֹמָא
 דִּין. בְּרִיד דְּתִתְקַפּוֹן. וְתִיעֲלוֹן וְתִירְתּוֹן
 יֵת אֲרַעָא. דִּיאֲתוֹן. עֹבְרִין לְתַמָּן לְמִירְתָּהָ :
 פֶּאֱחָפְצוֹ גַּמִּיעַ אֲשֶׁר־יַעֲהָ. אֵתִי אֲנָא אֲמַרְכֶּם
 בַּהּ אִיּוֹם. לְכִי תִשְׁתְּדוּ. וְתִדְכְּלוּ וְתִחְזוּ
 אֲבִדְדִי. אֲדִי אֲנַתֶּם צִאֲרִין אִיהָ לְתַחְזוּהָ :
 וְלְמַעַן תִּאֲרִיכוּ יָמִים עַל־הָאָדָמָה אֲשֶׁר
 נִשְׁבַּע יְהוָה לְאֲבֹתֵיכֶם לֵאמֹר לָכֶם וְלִזְרַעֲכֶם
 אֲרֶץ זָבַת חֶלֶב וְדִבְשׁ : וְכִדְּלִי דְתִירְכּוֹן
 יוֹמִין עַל אֲרַעָא. דְּקִיִּים יִי לְאֲבֹתֵיכּוֹן.
 לְמִתָּן דִּהוֹן וְלְבִנְיָהוֹן. אֲרַע. עֹבְדָא חֶלֶב
 וְדִבְשׁ : וְלְכִי תִטּוּל מִדְתְּכֶם פִּיהָ. כִּמְא
 קִסֶּם לְאֲבֵאִיכֶם. אֵן יַעֲמִיָהֶם וְלִנְסֻלְהוֹן.
 בִּדְדִי יִפִּיץ לְבָנָא וְעִסְלָא : כִּי

עֲשֵׂב בְשָׂדֶךָ לְבִהְמֶתֶךָ וְאֹכְלֶתָ וּשְׂבַעְתָּ :
וְאֵתִין. עֲשֵׂבֹא בְחֻקְךָ לְבַעֲיֶיךָ. וְתִיכּוֹד
וּתְשַׁבַּע : וְאִנְכֹתָ עֲשֵׂבֹא פִי צֹחֵרֶיךָ
לְבִהְיֵימֶךָ. פֶּתְאֹכְךָ וּתְשַׁבַּע : הַשְׁמִירוּ
לָכֶם פִּנְיֹתֶיךָ לְבַבְכֶם וּסְרֹתֶם וְעַבְדֹתֶם
אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהַשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם :
אִסְתַּמְרוּ לָכֹן. דְּלִמָּא יִטְעִי לְבָכֹן. וּתְסַמְנוּ.
וּתְפַלְחוּן לְמַעוֹת עַמְמִיָּא. וּתְסַגְרוּן דְּהוּן :
וְאַחֲדֵרוּ אֵן יִנְכַרַע קְלַבְכֶם. פֶּתְזוֹלוּן.
וְתַעֲבִדוּן מַעֲבֹדָת אֹכֵר. וּתְסַגְרוּן לְהָא :
וְהָרָה אֶפְיֵיהּ בְּכֶם וְעֶצֶר אֶת־הַשָּׁמַיִם
וְלֹא־יִהְיֶה מָטָר וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת־
יְבוּלָהּ וְאִבְדֹתֶם מִהֲרָה מֵעַל הָאָרֶץ הַטְּבָה
אֲשֶׁר יִהְיֶה נָתַן לָכֶם : וְיִתְקַף רוּגְזָא דִּי־
בָּכֹן. וְיִיחֹד יֵת שְׁמִיָּא וְלֹא יִהְיֶה מָטָרָא.
וְאַרְעָא. לֹא תִתֵּן יֵת עֲלֵיתָהּ. וְתִיכּוֹדוּן
בְּפִרְיָהּ. מֵעַל אֲרַעָא טַבְתָּא. דִּי־יִהְיֶה
לָכֹן : פִּישְׁתֵּךְ נָצַב אֵלֶיכֶם. פִּיחְבֶּם
אִמְטָר מִן אִסְמָא. וְאַרְעָא לֹא תִנְבֹּת
אֲדָהָא. פֶּתְבִידוּן בְּסַרְעָה. עֵן אִבְדֵּךְ
אֲנִיד. אֲדִי אֵלֶּה מַעֲטִיכְמוּהָ : וּשְׁמִתֶּם
אֶת־דְּכָרֵי אֱלֹהֵי עַל־לְבַבְכֶם וְעַל־נַפְשְׁכֶם
וְקִשְׁרֹתֶם אֹתָם לְאוֹת עַל־יְדֵיכֶם וְהָיוּ
לְטוֹטְפֵת בֵּין עֵינֵיכֶם : וְתִשְׁוֹנוּ יֵת פִּתְגָמֵי
אֲרִין. עַל לְבָכֹן וְעַל נַפְשְׁכֹן. וְתִקְטְרוּן
יִתְהוּן לְאֵת עַל יְדְכֹן. וְיִהְיוּ לְתַפְלִין בֵּין
עֵינֵיכֹן : וְצִירוּ כְּלָאֵמִי הָדָא. פִּי קְלוֹבְכֶם^(א)
וּפִי נְפּוֹסְכֶם. וְאַעֲקֹדוּהָ עֲלָאֵמָה עֲרִי
יְדֵיכֶם. וְתִכּוֹן מִנְשׁוּרָא בֵּין עֵינֹכְכֶם :
וְלִפְדֹתֶם אֹתָם אֶת־פְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם
בְּשַׁבְתְּכֶם בְּבֵיתְכֶם וּבְדַכְתְּכֶם בְּדֶרֶךְ וּבְשֹׁכְכֶם
וּבְקוֹמָה : וְתִלְפֹן יִתְהוּן. יֵת בְּנִיכֹן לְמַלְלָא
בְּהוּן. בְּמִתְכֶם בְּבֵיתְכֶם וּבְמִתְכֶם בְּאוֹרְחָא.
וּבְמִשְׁכְּכֶם וּבְמִקְיָמָה : וְעַלְמוּהָ בְּנִיכֶם
וְתִדְרֹסְהָ^(ב). פִּי חָא גְלוּסְךָ פִּי מִנְזֹלְךָ
וּמִסִּירְךָ פִּי טְרִיקְךָ. וְעֵנֶךְ נִיאֲמֶךָ וּקִיאֲמֶךָ :
וּכְתַבְתֶּם עַל־מִזְוֹזוֹת בֵּיתְכֶם וּבְשַׁעְרֵיכֶם :
וְתַכְתּוּבְנוּן עַל מִזְוִיָּו וְתַקְבְּעִנוּן בְּסִפֵּי בֵיתְכֶם
וּבְתַרְעֵךְ : וְאִכְתַּבְהָא עֲלֵי כְדוֹד פִּתּוֹת
מִנְאֻלְךָ וְאִבּוּאֲבָךְ : לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וְיָמֵי

הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֵתָה בְּא־שְׁמָה לְרִשְׁתָּהּ לֹא
כְּאָרֶץ מִצְרַיִם הִוא אֲשֶׁר יֵצְאתֶם מִשָּׁם
אֲשֶׁר תִּזְרַע אֶת־זֶרְעֶךָ וְהִשְׁקִיתָ בְּרִגְלְךָ
בְּגֵן הַיָּרֵק : אֲרִי אֲרַעָא. דָּאֵת עֲלִיד לְתַמֵּן
לְמִירְתָּהּ. לֹא כְּאֲרַעָא דְּמִצְרַיִם הִיא.
וְנִפְקִתוּן מִתַּמֵּן. דְּתִזְרַע יֵת זֶרְעֶךָ. וּמִשְׁקִיתָ
יֵידָה בְּרִגְלְךָ בְּגֵנָת יָרֵקָא : וְאֵעֲלֵם אֵן
אֲרִין. אֲדִי אֲנִי צֹאִיר אֵידָה לְתַחֲוֹזָה. לִים
הוּ כְּבִלְד מִצֵּר. אֲדִי כְּרֹגַת מִנְהָא. אֲדִי
כְּנֵת תִּזְרַע זֶרְעֶךָ. וְתִסְקִיה בְּרִגְלְךָ כְּגִנָּאן
אִבְקוֹל^(ג) : וְהָאָרֶץ אֲשֶׁר יֵאָתֶם עֲבָרִים
שְׁמָה לְרִשְׁתָּהּ אֲרִין הָרִים וּבִקְעָתָה לְמָטָר
הַשָּׁמַיִם תִּשְׁתַּחֲוִימִם : וְאַרְעָא. דָּאֵתוּן.
עֲבָרִין לְתַמֵּן לְמִירְתָּהּ. אֲרַע טוֹרִין וּבִקְעוֹן.
לְמָטָר שְׁמִיָּא שְׁתִּיָּא מִיָּא : לָכֵן אֲרִין. אֲדִי
אֲנִתֶם גִּאֲוִיָּין אֵידָה לְתַחֲוֹזָה. אֲרִין גִּבְאָר
וּבִקְאָע. מִן מָטָר אִסְמָא תִּשְׁרַב מֵאָא :
אֲרִין אֲשֶׁר־יִהְיֶה אֱלֹהֵיךָ דְּרִשׁ אֶתְהָ תִּמִּיד
עֵינֵי יִהְיֶה אֱלֹהֵיךָ בְּהָ מְרִשִּׁית־הַשָּׁנָה
וְעַד אַחֲרִית שָׁנָה : אֲרַעָא. דִּי־יִתְקַף
תִּבְעֵי יִתְהָ. תִּדְרִירָא. עֵינֵי יִי אֱלֹהֵיךָ בְּהָ.
מְרִישָׁה דְּשִׁתָּא וְעַד סוּפָה דְּשִׁתָּא : אֲרִין
אֵלֶּה רַבְּךָ מִתַּעֲהֲדָהָא. וְדֹאִימָא עֲנֵאִיתָהּ
בְּהָ. מִן אֹוֹר אִסְנָה אִי אִבְרָהָא^(ד) :
ס. וְהָיָה אִם־שָׁמַע תִּשְׁמְעוּ אֲדִי־
מִצְוֹתֵי אֲשֶׁר אֲנִכִּי מִצְוָה אֶתְכֶם הַיּוֹם
לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּלְעַבְדּוֹ בְּכָל־
לְבַבְכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם : וְיִהְיֶה אִם קָבָלָא
תִּקְבְּלוּן לְפָקוּדֵי. דֹּאֲנָא מִפְּקִיד יִתְכּוֹן
יִזְמָא דִּין. לְמַרְחֶם. יֵת יִי אֱלֹהֵיכֹן וּלְמַפְלָח
קְדָמוּהִי. בְּכָל לְבָכֹן וּבְכָל נַפְשְׁכֹן : פֶּאֶן
סִמְעִתֶם סִמְאָעָא לּוֹצֵאִיאִי. אֲדִי אִמְרֹכֶם
בְּהָ אִיוֹם. לְתַחֲבוּ אֵלֶּה רַבְּכֶם וְתַעֲבִדוּהָ
מִכְּלָצִין. בְּכָל קְלוֹבְכֶם וּכְלָ נְפּוֹסְכֶם :
וְנִתְתִּי מִטְר־אֲרַצְכֶם בְּעֵתוֹ יוֹרֵה וּמִלְקוֹשׁ
וְאִסְפֵּת דְּגִנְךָ וְתִירְשָׁךָ וְיִצְהַרְךָ : וְאֵתִין
מָטָר אֲרַעֲכֹן. בְּעֵדְנִיָּה בְּפִיר וּלְפִישׁ.
וְתַכְנֹשׁ עֲבֹדְךָ. וְחִמְרְךָ וּמִשְׁחָךָ : נֹזֶלֶת
מָטָר בְּדַכְכֶם. פִּי וְקִתָּה וּסְמִי וּלְקִים.
פִּתְגָמֵי בֹרֶךְ. וְעִצִּירְךָ וְדִהֲנֶךָ : וְנִתְתִּי
חֶלֶק וְדִקְרוֹן : יֵפֶה מְרִשִּׁית. בְּשׁוּפֵר חֹלֶךְ לֹא שִׁשְׁמָא בְּכָל הַתִּיגָאן :

(*) מְרִשִּׁית חֶסֶד א'

לא יקראנסאן בין ידיכם. בל פועכם
וכופכם. ידקיה אלה רבכם. עלי גמיע
אבלר אדי תסלכונה. כמא וערכם: ק"א

פסוקים סי' דעואל, ומפמירין ותאמר ציון בישע"י סי' כ"ט: גג"ה
למנחת שבת וב' וה': ס ס ס

אנכי נתן לפניכם היום ברכה וקללה:
חזו. האנא. יהיב קדמיכון וימאדין. ברכן
ולוטין: אנצרו האנא ת"י * עליכם איום.
ברכאת ולענאת: אתה ברכה אשר
תשמעו ארמיות יהוה אלהיכם אשר
אנכי מצוה אתכם היום: ית ברכן. אם
תקבלון. לפקודיא דיי' אלהכון. האנא.
מפקיד יתכון וימאדין: פאמא אברכאת.
אן קבלתם וצאיא אלה רבכם. אדי אנא
אמרכם בהא איום: והקללה אם לא
תשמעו ארמיות יהוה אלהיכם וסרתם
מן הדרך אשר אנכי מצוה אתכם היום
ללכת אחרי אלהים אחרים אשר לא
ידעתם: ולוטין. אם לא תקבלון לפקודיא
דיי' אלהכון. ותסטון מן אורחא. האנא
מפקיד יתכון וימאדין. למהך. פתר. טעות
עממיא דלא ידעתון: ואמא ארענאת.
אן לם תקבלו וצאיא אלה רבכם. וולתם
ען למריק. אתי אנא אמרכם בהא איום.
ואתבעתם מעבודאת אכר. מא לם
תערפוהא: ס והיה פי יביאך יהוה
אלהיך אלה ארץ אשר אתה בא שמה
לרשתה ונתתה את הברכה עד תהר
גרוזים ואת הקללה עד תרעיבל: ויהי.
ארי יעידנך דיי' אלהך. לארעא. האת עליך
לתפול למירתה. ותתנית מברכיא על טורא
דגרוזין. וית מלטיא על טורא דעיבל:
פאדא אדכלך אלה רבך. א"א אברד. אדי
אנת צאיר איה לתחוזה. פאתל * אברכאת
עדי גבל גרוזים. ולענאת עלי גבל עיבל:
הלא יהמה בעבר הירדן את הדרך מבוא
השמש בארץ הפנעני הישב בערבה
מול הגלגל אצל אלוני מרה: הלא אנון
בעברא הירדנא. אחורי אורה מעלני

שכחא

בניכם על האדמה אשר נשבע יהוה
לאבותיכם לתת להם כימי השמים עלי
הארץ: בדיד דיסגון יומיכון וימי בניכון.
על ארעא דקיים יי' לאבה תכון למתן להון.
ביומי שמיא על ארעא: לבי תטול
איאמכם ואיאם בניכם. עלי אברד. אדי
קסם אלה. לאבאיכם אן יעטיהם.
כאיאם אסמא עלי ארץ: ס פי
אם שמר תשמרון את פלי המצוה הזאת
אשר אנכי מצוה אתכם לעשותה לאהבה
את יהוה אלהיכם ללכת בכל דרכיו
ולדבקה בו: ארי אם מטר תמרון ית
כל תפקידתא הקדא. האנא מפקיד יתכון
למעברה. למרחם. ית יי' אלהכון. למהך
בכל אורחן דתמנן קדמוהי ולא תקרבא
לדחיתיה: פאנכם אן חפצתם גמיע
הדה אוצאיא. אדי אנא אמרכם ועמדתם
בהא. באן תחבבו אלה רבכם. ותסירו פי
גמיע טרקה ותלזמוה: והוריש יהוה את
פלי הגוים האלה מלפניכם וירשתם
גוים גדלים ועצמים מכם: ויתריך יי'. ית
כל עממיא האלין מן קדמיכון. ויתרתון
עממין. רברבין ותקיפין מנכון: ויקרץ
אלה. גמיע הולאי אאמם מן בין ידיכם.
פורתתם אממא. אכתר ואעצם מנכם:
פלי המקום אשר תדרך פקירגלכם בו
לכם יהיה מן המדבר והלבנון מן הנחל
נהר פרת ועד הים האחרון יהיה גבלכם:
כל אתרא. דתדרוך פרסת רגלכון. ביה
לכון יהי. מן מדברא ולבנון מן נהרא נהרא
פרת. ועד ימא מערבא. יהי תחומכון:
וכל מוצע יטאה קדמכם יכון לכם. מן אבר
ואלבנא ונהר אפראת. ואבחר אכביר. יכון
תחמכם: לא יתציב איש בפניכם פחדכם
ומוראכם יתן יהוה אלהיכם על פני כל
הארץ אשר תדרכו בה כאשר דבר
לכם: לא יתעתר אנש קדמיכון. דחלתכון
ואימתכון. יתין יי' אלהכון. על אפי כל
ארעא דתדרכון בה. כמא המלך לכון:

ט (כתר תורה)

שם שא. בארע פֿנענאָה. דִּיתִיב בְּמִישְׁרָא.
 לִקְבִּיל גִּדְגָּלָא. בְּסֹטֵר מִישְׁרֵי מוֹרָה: אֵלֹא
 אֲנָהּמָא פִּי גֵאנֵב אֶאֱרֹדָן. וְרָא טְרִיק מִגִּיב
 אִשְׁמִם. עֵנֵד בִּדְד אֲבִנָאעֵנִי. אִמְקִים
 פִּי אֲגוֹר. מִמָּא יִרְי אֲגִדְגָּל. עֵנֵד מִרְג מוֹרָה:
 פִּי אֲתִם עֲבָרִים אֲתִי־הִירֵדָן לְבֹא לְרֶשֶׁת
 אֲתִי־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם נָתַן לָכֶם
 וִירִשְׁתֶּם אֹתָהּ וַיִּשְׁבַּתֶּם־בָּהּ: אֲרִי אֲתוֹן
 עֲבָרִין יִתְיַדְנָא. לְמַעַל לְמִירַת יִתְאָרְעָא.
 דִּי־י אֱלֹהֵכּוֹן יִהִיב לָכּוֹן. וְתִירַתוֹן יִתָּה
 וְתִתְּבוֹן בָּהּ: לֵאנָכֶם גֵּאִיזִין אֶאֱרֹדָן.
 לְתַדְלָלוֹ וְתַחֲוּזוֹ אֲבִלְדָּה. אֲדִי אֵלֹה רַבְכֶּם
 מַעֲטִיכֶם. פֹּאדָא חוֹתְמוֹה וּגְלֶסְתֶּם פִּיה:
 וְשִׁמְרַתֶּם לַעֲשׂוֹת אֵת כְּלִי־הַחֲקִים וְאֲתִי־
 הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר אֲנִי נָתַן לְפָנֵיכֶם הַיּוֹם:
 וְתִטְרוֹן לְמַעַבְדָּה. יִתְּ כֹל קִמְיָא וְיִתְּ דִּינָיָא.
 דִּאֲנָא. יִהִיב קְדָמִיכּוֹן יִמָּא דִּין־פֹּאחֲפִצוֹי
 וְאֶעֱמְדוֹ. בְּגִמִּיע אֶרְסוֹם וְאֶחֱכֹאֵם. אֲתִי
 אֲנָא תֵּאֵי־הָא עֲדִיכֶם אִיּוֹם: אֱלֹה הַחֲקִים
 וְהַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר תִּשְׁמְרוּן לַעֲשׂוֹת בְּאָרֶץ
 אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיךְ לָךְ לְרֶשֶׁתָּהּ
 כְּלִי־הַיָּמִים אֲשֶׁר־אֲתֶם חַיִּים עַל־הָאָרֶץ:
 אֲלֵיךְ. קִמְיָא וְדִינָיָא דְּתִטְרוֹן לְמַעַבְדָּה.
 בְּאָרְעָא. דִּיהִיב יִי. אֱלֹהֵא דְּאֲבֹתָךְ.
 לָךְ לְמִירַתָּה. כֹּל יִמָּא. דִּאֲתוֹן קִימִין עַל
 אָרְעָא: הֲדָה אִוְאִיל אֶרְסוֹם וְאֶחֱכֹאֵם
 אֲדִי תַחֲפִצוּהָ וְתַעֲמְלוּ בָּהּ. פִּי אֲבִלְדָּה.
 אֲדִי אֶעֱטֹאךְ אֵלֹה אֲלֹהֵא אֲבֹאִיךְ אֵן
 תַּחֲוּזָה. טוֹל אִזְמָאן. אֲדִי אֲנֹתֶם אֲחִיא עֲלָא
 אֶאֱרֹךְ: אֲבִד תִּאֲבִדוֹן אֲתִי־כְלִי־הַמִּקְמָוֹת
 אֲשֶׁר עֲבַדְוּ־שֵׁם הַגּוֹיִם אֲשֶׁר אֲתֶם יִרְשִׁים
 אֲתֶם אֲתִי־אֱלֹהֵיכֶם עַל־הַהָרִים הַרְמוֹם וְעַל־
 הַגְּבְעוֹת וְתַחַת כְּלִי־עֵץ רַעֲנָן: אֲבִדָּא
 תִּאֲבִדוֹן. יִתְּ כֹל אֲתִירִיא דְּלַחֲוִיתָן עִמָּמָיָא.
 דִּאֲתוֹן. יִרְתִּין יִתְּהוֹן יִתְּ טַעוֹתָהוֹן. עַל
 טוֹרִיא רְמִיא וְעַל רִמְתָּא. וְתַחֲוֹת כֹּל אִידִן
 עֲבוּף: וְהוּ אֵן תִּבִּידוֹ. גִּמִּיע אִמְוֹאֲצֵע
 אֲדִי עֲבַד תֶּם אֲמִם. אֲדִי אֲנֹתֶם קֶאֱרָצוּהֶם
 מִעֲבֹדָתָהֶם. עַל־י אֲגֵב אֶרְפֹּאֵע וְעַד־י
 אִיפֹאֵע. וְתַחַת כֹּל שֹׁגֵר רִיאָן: וְנִתְּצִתֶם

אֲתִי־מִזְבְּחֹתֶם וְשִׁבְרֹתֶם אֲתִי־מִצְבֹּתֶם
 וְאִשְׁרֵיהֶם תִּשְׂרֹפוּן בָּאֵשׁ וּפְסִילֵי אֱלֹהֵיהֶם
 תִּגְדְּעוּן וְאֲבִדְתֶּם אֲתִי־שִׁמְם מִן־הַמָּקוֹם
 הַהוּא: וְתִתְרַעוּן יִתְּ אִינוּרֵיהוֹן. וְתִתְּבִרוֹן
 יִתְּ קִמְתָּהוֹן. וְאִשְׁרֵיהוֹן תִּיקְדוּן בְּנוֹרָא.
 וְצִלְמֵי טַעוֹתָהוֹן תִּקְצִצוּן. וְתִבְדּוּן יִתְּ
 שׁוֹמְהוֹן. מִן אֲתֵרָא הַהוּא: וְאֲנִקְצוּ
 מִדְּאֲבָחָהֶם. וְכִסְרוּ דְּכֹאכְהֶם. וְסוֹאֲרֵיהֶם
 אֲחִרְקוּהָא בְּאֵנָר. וּפְסוֹד מִעֲבֹדָתָהֶם
 תִּגְדְּעוּהָא. וְאֲבִידוּ אִסְמָאֵיהֶם. מִן דֹּאךְ
 אִמְוֹצֵע: לֹא־תַעֲשׂוּן כֵּן לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם:
 דֹּא תַעֲבִדוּן כֵּן. קֶדָם יִי אֱלֹהֵכּוֹן: לֹא
 תִצְנְעוּ כְּדֹאךְ לִלְה רַבְכֶּם: פִּי אִסְמָאֲרִי
 הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם מִכָּל־
 שְׁבִטֵיכֶם לְשׁוֹם אֲתִי־שִׁמּוֹ שֵׁם לְשִׁכְנוֹ
 תִּדְרֹשׁוּ וּבֹאֲתָ שָׁמָּה: אֲלֵהִין. לֹא־תֵרָא.
 דִּיתְרַעִי יִי אֱלֹהֵכּוֹן מִכָּל שְׁבִטֵיכּוֹן.
 לֹא־שְׂרָאָה שְׁכִינְתִּיהָ תִּמְן. לְבֵית שְׁכִינְתִּיהָ
 תִּתְּבַעוּן וְתִיתּוֹן לְתִמְן: אֲלֹא אֲרִי אִמְוֹצֵע.
 אֲדִי יִכְתָּאֲרָה אֵלֹה רַבְכֶּם מִן גִּמִּיע
 אִסְבֹּאטִיכֶם. לִיחֹל־נוֹרָה תֶּם. אֲתִמְסוּ מִסְכְּנָה
 חֲתָא תִצִּירוּ אִיה: וְהִבֹּאֲתֶם שָׁמָּה
 עֲלֵיתִיכֶם וּבְחִיכֶם וְאֲתִי מַעֲשֵׂרְתִיכֶם וְאֲתִי
 תְּרוּמַתִּידְכֶם וְנִדְרֵיכֶם וְנִרְבִּיתִיכֶם וּבְכֹרֶת
 בְּקֶרֶבְכֶם וְצִאֲנֵכֶם: וְתִיתּוֹן לְתִמְן. עֲלֹתְכּוֹן
 וְנִכְסֵת קוֹדִישִׁיכּוֹן. וְיִתְּ מַעֲשֵׂרֵיכּוֹן. וְיִתְּ
 אֶפְרָשׁוֹת יִדְכּוֹן. וְנִדְרֵיכּוֹן וְנִרְבִּיתְכּוֹן.
 וּבְכוּרֵי תוֹרֵיכּוֹן וְעֵנְכּוֹן: פֹּאחֲמָלוֹ אִיה.
 צוֹאֲעִדְכֶם וּדְבֵאִיחְכֶם. וְעִשׂוֹרְכֶם
 וּרְפֹאִיעֵכֶם. וְנִדְוֹרְכֶם וְתִבְרַעֵכֶם. וּבְכוֹר
 בְּקֶרֶבְכֶם וּגִנְמֵכֶם: וְאֲכֹלְתֶם־שֵׁם לְפָנֵי יְהוָה
 אֱלֹהֵיכֶם וְשִׁמַּחְתֶּם בְּכֹל מַשְׁלַח יְדְכֶם אֲתֶם
 וּבְתִיכֶם אֲשֶׁר בִּרְכָךְ יְהוָה אֱלֹהֵיךְ:
 וְתִיכְדּוּן תִּמְן. קֶדָם יִי אֱלֹהֵכּוֹן. וְתִתְּדּוֹן.
 בְּכֹל אוֹשְׁטוֹת יִדְכּוֹן. אֲתוֹן וְאֲנִשׁ בְּתִיכּוֹן.
 דְּבִרְכָךְ יִי אֱלֹהֵיךְ: פִּתְאֲכֹלוֹת תֶּם. בֵּין יְדֵי
 אֵלֹה רַבְכֶּם. וְאֶפְרָחוּ. כְּגִמִּיע מֵאֲנַבְסִטָּה
 בֵּה אִידִיכֶם: אֲנֹתֶם וּבֵיתְכֶם. כְּמֵאֲרֹזְקָךְ
 אֲלֵה רַבְּךְ: לֹא תַעֲשׂוּן כָּכָא אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ
 עֹשִׂים כֹּה הַיּוֹם אִישׁ כְּלִי־עֵשֶׂר בְּעֵינָיו:

ידי אלה רבכם. אתם ובניכם ובנאתכם. ועבדכם ואמכם. ואני אני פי מחלכם. אך לים לה. נציב ולא נחלה מעכם: השמר לך פן תעלה עלתיך בכל מקום אשר תראה: אסתמר לך. ודמא תסיק עלוותך. בכל אתרא תחזי: אחר. אן תקרב קראבינך. פי אי מוצע ראיתה: פי אם במקום אשר יבחר יהוה באחר שבטיך שם תעלה עלתיך ושם תעשה כל אשר אנכי מצוה: אלהיך באתרא. דיתרעי יי בחדא מן שבטיך. תמן תסיק עלוותך. ותמן תעבד. כל דאנא מפיקד לך: אלא פי אמוצע. ידי יכתארה אלה באחד אסבאטך. תם תקרב קראבינך. ותצנע תם. גמיע מאמרך בה: רק בכל אתא נפשך תזבח ואכלת בשר פכרפת יהוה אלהיך אשר נתן לך בכלי שערך הטמא והטהור יאכלנו פצבי וכאיל: לחור בכל רעות נפשך. תפוס ותיכוד בשרא. פכרפתא דיי אלהיך. דיהב לך בכל קרוך. מסאבא ודכיא ייכדוניה. פכשר טביא ואילא: לכן מתא מא אשתהת נפסך אדחם. פאדבחוכל. כרוק אלה רבך. ידי אעטאך פי סאיר קראך. וגאזי אן יאכל מנה אטאהר ואנגם. כמא יוכלאן לחם אצבי ואיל (ב): רק הדם לא תאכלו עד הארץ תשפכנו פמים: לחור דמא לא תיכלון. עד ארעא תישדניה פמיא: כלא אדם לא תאכלוה. בל צבה עדי ארץ כאמא: לא תוכל לאכל בשערך מעשר הגנה ותירשך ויצחקך ובכרת פקך וצאנך וכל נדרך אשר תדר ונדבתיך ותרומת ידך: לית לך רשו למיכל בקרוך. מעשר עבוך ותמרך ומשחך. ובכורי תורך ועאנך. וכל נדרך תדר. ונדבתיך ואפרשות ידך: ולא יגוז אן תאכל פי מהאך. עשור ברך ועצירך ודהנך. ובקור בקרך וגנמך. ונדורך ידי תנדרהא. ותברעך ורפאיעך: פי אם לפני יהוה אלהיך תאכלנו במקום אשר

לא תעבדון. בכל. דאנחנא עבדן. פא יומא דין. גבר כל דכשר בעינוהי: לא תצנעו מן הרה לאמור. במא נחן צאנעין איום. כל אנסאן מא חסן ענדה: פי לא באתם עד עתה ארץ מנוחה ואליה נחלה אשר יהוה אלהיך נתן לך: ארי לא אתיתון עד כען. לבית נחא ודא חסנתא. דיי אלהיך יהיב לך: לאנכם לם תצירו. בעד אמסתקר ואנחלה. ידי אלה רבך מעטיך: ועברתם את הירדן וישבתם בארץ אשר יהוה אלהיכם מנחיל אתכם והניח לכם מפל איביכם מסביב וישבתם בטח: ותעבדון ית ירדנא. ותתבון בארעא. דיי אלהיכם מחסין יתכון. ויניח לבון מפל בעדי דבביכון. מסחור סחור ותתבון לרוחצן: פאדא עברתם לארדן. וגלסתם פי אבדד. ידי אלה רבכם מנחלכם (ג). ואראחכם (ד) מן גמיע אעדאיכם. אמחיטין בכם וגלסתם ואתקין: והיה המקום אשר יבחר יהוה אלהיכם בו לשכן שמו שם שמה תביאו את פל אשר אנכי מצוה אתכם עולתיכם וזבחיכם מעשרתיכם ותרמת ידכם וכל מבחר נדריכם אשר תדרו ליהוה: ויהי אתרא. דיתרעי יי אלהיכם. לאשראה שכינתיה תמן. לתמן תיתון. ית פל דאנא מפיקד יתכון. עלותכון וגבסת קודשיכון. מעשריכון ואפרשות ידכון. וכל שפר נדריכון. דתדרון קדם יי: ואי מוצע. יכתארה אלה רבכם ליחל נורה פיה. איה תאתו. בגמיע מא אנא אמרכם. מן צואעדכם ודבאיחכם. ועשורכם ורפאיעכם. וכיאר נדורכם. ידי תנדרוהא לדה: ושמתם לפני יהוה אלהיכם אתם ובניכם ובנותיכם ועבדיכם ואמהתיכם והלוי אשר בשעריכם פי אין לו חלק ונחלה אתכם: ותחדון קדם יי אלהיכם. אתון ובניכון ובנותכון. ועבדיכון ואמהתיכון. ודיואה דבקרויכון. ארי לית ליה. חולק ואחסנא עמכון: ואפרחו בהא (ה). בין

יבחר

חלק הרקדוק: (א) אשר תדרו. כתב רבינו יעקב בן אלעזר בס' הללי אשר בשולמילה מצא תדרו הד' ר"י ועיין כח"ה: (ב) במקום. פשטא.

יבחר יהוה אלהיו בן אתה ובנה ובתך ועבדך ואמתך והלוי אשר בשעריך ושפחת לפני יהוה אלהיך בכל משלה ידך: אלהיו. קדם יי אלהך תיכלניה. באתרא דיתרעי. יי אלהך ביה. את ובך וברתך ועבדך ואמתך. ודיואה דבקרן. ותחדי. קדם יי אלהך. בכל אושטות ידך: אלא בין ידי אלה רבך תאכלה. פי אמוצע אדי יכתארה. אנת ואבנד ואבנתך ועבדך ואמתך. ואדוי אדי פי מחלך. ואפרח בין ידי אלה רבך. בגמיע מא אנכסטת בה ידך: השמר לך פן תעזב את יהוה פדיומך עליאדמתך: אסתמר לך. דלמא תרחיק ית דיואה. כל יומך על ארעך: ואחדד אן תגפו אדוי. * טול מקאמך פי בדרך: (י) ס פיירחיב יהוה אלהי את גבלך פאשר דברךך ואמרתאכלה בשר ביהתאנה נפשך לאכל בשר בכלאות נפשך תאכל בשר: ארי יפתי יי אלהך. ית תחומך כמא דמליל לך. ותימר איכזר בשרא. ארי תתרעי נפשך למיכזר בשרא. בכל רעות נפשך תיכזר בשרא: ואדא אוסע אלה רבך תכמך כמא ועדך. פקדת אכל לחמא. ען שחזה מן נפסך דה. פכלה מתא מא אשתהיתה: פיירחק ממך המקום אשר יבחר יהוה אלהיו לשום שמו שם וזבח ממקרק ומצאנה אשר נתן יהוה לך פאשר צויתך ואכלת בשעריך בכל אות נפשך: ארי יתרחק מן אתרא. דיתרעי. יי אלהך לאשראה שכינתיה תפן. ותפוס מתורך ומענה. דיהב יי לך. כמא דפקידתך. ותיכזר בקרון. בכל רעות נפשך: ואן בעד ענד אמוצע. אדי יכתארה אלה רבך ליחל נורה פיה. פאדבח מן בקרך וגנמך. אדי רוקך אלה רבך. כמא אמרתך. וכלה פי מחלך. מתא מא אשתהיתה נפסך: אן פאשר יאכל את הצבי ואת האיל בן תאכלנו הטמא והטהור יחדו יאכלנו: פרם. כמא דמתאכיל

ב

בשר טבא ואילא. בן תיכלניה. מסאבא ודכיא. פחדא ייכלניה: לכן כמא יוכר צבי ואיל. כדאך תאכלה. אן יגוז אננס ואטאהר. אן יאכלאן מנה: רק חזק דבדתי אכל הדם כי הדם הוא הנפש ולא תאכל הנפש עם הבשר: לחוד תקף. בדיל דלא למיכזר דמא. ארי דמא הוא נפשא. ולא תיכזר נפשא עם בשרא: לכן תשרד. פי אן לאתאכל אדם. פאנה מסכן אנפסיה. ולא תאכל אנפס מע אדם: לא תאכלנו עד הארץ תשפכנו כמים: לא תיכלניה. עד ארעא תישדניה כמא: ואד לא תאכלה (ט). בר צבה עלי אארץ כאמא: לא תאכלנו למען ייטב לך ולבנהך אחריך ביי תעשה הישר בעיני יהוה: לא תיכלניה. בדיל דייטב לך ולבנהך בתך. ארי תעביד דכשר קדם יי: ואד לא תאכלה כדאך. (ט) לבי יכאר לך ולבניך מן בעדך. אד תצנע אמסתקים ענר אלה: רק קדשך אשר יהיו לך וגדרך תשא ובאת אליהם אשור יבחר יהוה: לחוד מעשר קודשך. דיהון לך וגדרך. תפול ותיתי. דאתרא דיתרעי יי: עודא אקדאסך. מא כאן לך מנהא (י) וגדורך. פאחמלהא ואת בהא. אמוצע אדי יכתארה אלה: ועשית עלתך הבשר והדם עלי מזבח יהוה אלהיך ודם זבחיך ישפך עלי מזבח יהוה אלהיך והבשר תאכל: ותעביד עזותך בשרא ודמא. על מדבחה דיי אלהך. ודם נכסת קודשך. ישתפך על מדבחה דיי אלהך. ובשרא תיכזר: ותצנע צואעדך לחומהא ודמאהא כמא (י). עלי מדבחה רבך. ומן דבאיחך יצב עלי מדבחה. וכל לחומהא: שמר ושמעת את פדיומך האלה אשר אנכי מצוה למען ייטב לך ולבנהך אחריך עד עולם ביי תעשה הטוב והישר בעיני יהוה אלהיך: טר ותקביל ית כל פתגמא האלן. דאנא מפקיד לך. בדיל דייטב לך. ולבנהך בתך. עד עלמא

מִפִּקִּיד יִתְּבוֹן. יִתִּיה תַּפְרוֹן לְמַעַבְדִּי. לֹא
תִּסְפֹּן עֲלוֹהִי. וְלֹא תִמְנַעֲוֶן מִנִּיה: פְּנִמִּיעַ
אָמַר. אֲדִי אִמְרָבָם בֵּה. אַחֲפָצוּהוּ וְאֶעֱמְדוּ
בֵּה. לֹא תוֹדֹן עֲלֶיהָ שִׂיא. וְלֹא תִנְקְצוּ
מִנֶּה:

בְּיִיָּקוֹם בְּקִרְבֶּךָ נִבְיָא אוֹ חֲלָם חֲלוֹם וְנִתָּן
אֵלֶיךָ אוֹת אוֹ מוֹפֶת: אֲרִי יָקוֹם בִּינְךָ נִבְיָא.
אוֹ חֲלָם חֲלָמָא. וְיִתֵּן לְךָ. אֵת אוֹ מוֹפֶת:
וְאִלָּא קָאם פִּי מֵא בִּינְכֶם מִדְּעִי נְבוֹוָה. אוֹ
חֲלָם חֲלָם (א). פֶּאֶעֱמָאךְ אִיהָ אוֹ בִּרְהָאנָא:
וְכֹא הָאוֹת וְהַמּוֹפֶת אֲשֶׁר־דִּבֶּר אֵלֶיךָ
לֵאמֹר נִלְכָּה אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים אֲשֶׁר
לֹא־יַדְעֶתֶם וְנַעֲבֹדֵם: וְיִיתִי אֵתָא אוֹ
מוֹפֶתָא. דְּמִלִּיל עֲפָךְ לְמִימַר. נִהַךְ. בְּתֵר
טַעוֹת עַמִּמִּיא. דְּלֹא יִדְעִתְנֹון וְנִפְלְחִין:
פְּלוּ אֶתְתָּ אִיָּה אוֹ אֲבִרְהָאן מִן מִן קִיא
לְךָ (ב). תַּעֲבִינָא אִי מַעֲבֹדָת אֲבִר. מֵא
לִם תַּעֲרַפְהָא וְנַעֲבֹדָהָ: לֹא־תִשְׁמַע אֲדִי
דְּבִרֵי הַנְּבִיא הַהוּא אוֹ אֱלֹהִים הַחֲלוֹם
הַהוּא פִּי מִנְפֹּה יִהְיֶה אֱלֹהֵיכֶם אֲתֹכֶם לְדַעַת
הַיִּשְׁכֶּם אֲהַבִּים אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם בְּכָל־
לְבַבְכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם: לֹא תִקְבִּיר.
לְפָתְגִי נִבְיָא הַהוּא. אוֹ מִן חֲלָם חֲלָמָא
הַהוּא. אֲרִי מִנְפִּי. יִי אֱלֹהֵינוּ יִתְּבוֹן. לְמַדְעִי.
הֵאִיתִיכוֹן רַחֲמֵינוּ יִי אֱלֹהֵינוּ. בְּכָל לְבָבוֹן
וּבְכָל נַפְשָׁכוֹן: פֶּלֶא תִקְבְּלוּ מִן דֹּאךְ
אִמְדְּעִי אֲנְבוֹוָה. אוֹ אֲחֵאִם אֲחֵלָם. פֶּאֶר אֵלֶה
רַבְכֶם מִמַּתְחַנְכֶם. לִיצְהֵר (ג). הֵל אַנְתֶּם
מַחֲבוֹה מִכְּלָצִין. בְּכָל קְלוּבְכֶם וְנַפּוֹסְכֶם:
אַחֲרֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם תִּלְכוּ וְאֵתָו. תִּירָאוּ
וְאֶת־מִצּוֹתָיו תִּשְׁמְרוּ וּבְקִלּוֹ תִשְׁמְעוּ וְאֵתָו
תַּעֲבֹדוּכוּ תִרְבִּקוּן: בְּתֵר פּוֹלְחָנָא דִּי־
אֱלֹהֵינוּ. תִּהְיוּ וְיִתִּיה תִּרְחִילוּ. וְיִתְּפִקְדוּהִי
תַּפְרוֹן וְלְמִימְרֵיהָ תִקְבְּרוּן. וְקִדְמוּהִי
תִפְלַחוּן וְלִדְחִלְתִּיהָ תִתְקַרְבוּן: בִּלְתַּבַּע
אֵלֶה רַבְכֶם תִּסִּירוּ. וְאִיָּה פֶאֶרְהֵבוּ
וּוצִאִיָּה תַחֲפָצוּ. וְאִמְרֵהָ תִקְבְּלוּ. וְאִיָּה
פֶאֶעֱבֹרוּ וְטֹאעֶתָה פֶאֶזְמוּהָ: וְהַנְּבִיא
הַהוּא אוֹ חֲלָם הַחֲלוֹם הַהוּא יִמָּת פִּי דְבָר־

אֲרִי תַעֲבִיד דְּתִקִּין וְדִכְשֵׁר. קָדָם יִי אֱלֹהֵיךָ:
אַחֲפִץ וְאִקְבֵּל. גִּמִּיעַ הִדָּה אֲמֹר. אֲדִי
אִמְרֵךְ בֵּהָא. לְכִי לְכֹאֵר לְךָ. וְלִבְנִיךָ בַּעֲדֵךְ
אִי אֲדָהָר. אוֹ תַצְנַע אֲנִיד וְאִמְסַתְקִים.
עַנְדִּי אֱלֹהֵי רַבְךָ: ס פִּי־יִכְרִית יִהְיֶה
אֱלֹהֵיךָ אֶת־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר אֵתָהּ בְּאִישְׁמָה
לְרֶשֶׁת אֲתֶם מִפְּנֵיךָ. וְיִרְשֶׁת אֲתֶם וְיִשְׁבֶּת
בְּאַרְצֶם: אֲרִי יִשְׁצִי יִי אֱלֹהֵיךָ יִתְעַמִּמִּיא.
דֵּאֵת עֲלִיד לְתַפִּין. לְמִירַת יִתְהוֹן מִן קִדְמָךְ.
וְיִתֵּר יִתְהוֹן. וְתִתִּיב בְּאַרְעֵהוֹן:
וְאִלָּא קִטַּע אֵלֶה רַבְךָ אֲמִם. אֲדִי אַנְתָּ
דֹּאכֵל אִי תִם. לְתַקְרָצֶהֶם מִן בִּין יִדִּיךְ.
פֶּאֶרֶא קִרְצֶתְהֶם וְסִכְנַת מִכְּאֵנָהֶם (ד):
הַשְׁמִיר־לְךָ פִּן־תִּנְקֵשׁ אַחֲרֵיהֶם אַחֲרֵי
הַשְׁמִרָם מִפְּנֵיךָ וּפִן־תִּדְרֹשׁ לֵאחֲוֵיהֶם
לֵאמֹר אִיכָּה יַעֲבֹדוּ הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה אֶת־
אֱלֹהֵיהֶם וְאֶעֱשֶׂה־כֵּן גַּם־אֲנִי: אִסְתַּמַּר
לְךָ. דְּלִמָּא תִתְקִיר בְּתִרְיָהוֹן. בְּתֵר
דִּישְׁתִּיצוֹן מִן קִדְמָךְ. וְדִלְמָא תִתְבַּע
לְטַעוֹתָהוֹן לְמִימַר. אִיכְדִין פְּלַחוּן. עַמִּמִּיא
הָאֵלִין יִתְטַעוּתָהוֹן. וְאֶעֱבִיד כֵּן אִפֵּי אֲנָא:
פֶּאֶחֱדֵר אֵן תוֹהֵק פִּי תַבַּעֲהֶם. בַּעֲד
אֲנַפְאֲרֵהֶם מִן בִּין יִדִּיךְ. וְכֹלֵא תִלְתַּמֶּם
מִן מַעֲבֹדָתָהֶם קִאִילָא. כִּיף כֹּאן
יַעֲבֹדָהָ הוֹדֵאִי אֲמִם. פֶּאֶצְנַע אֲנָא אִיצָא
כְּדֹאךְ: לֹא־תַעֲשֶׂה כֵּן לִיהוָה אֱלֹהֵיךָ
כִּי כִלְיָתוֹעֵבֶת יִהְיֶה אֲשֶׁר שִׁנָּא עֲשֹׂו
לֵאחֲוֵיהֶם כִּי גַם־אֶת־בְּנֵיהֶם וְאֶת־בְּנֵי־תֵיָהֶם
יִשְׂרְפוּ בָּאֵשׁ לֵאחֲוֵיהֶם: לֹא תַעֲבִיד כֵּן.
קָדָם יִי אֱלֹהֵיךָ. אֲרִי כָל דְּמִרְחַק קָדָם יִי
דְשִׁנִּי. עֲבִדִין לְטַעוֹתָהוֹן. אֲרִי אִפֵּי יִת
בְּנִיָּהוֹן וְיִת בְּנִתְהוֹן. מוֹקְדִין בְּנוֹרָא
לְטַעוֹתָהוֹן: לֹא־תַצְנַע כְּדֹאךְ לֵדָה רַבְךָ.
פֶּאֶנָה כְּתִירָא מִמָּא יִכְרֵהָ אֱלֹהֵי שִׁנָּאָה.
צִנְעוּהָ לְמַעֲבֹדָתָהֶם. הֵתָא בְּנֵיהֶם
וְאִתְהֵם. קִד אַחֲרִיקוּהָ בִּשְׁנֵאֵר לֵהֶם (ה):
אֶת כָּל־הַדְּבָר אֲשֶׁר אֲנִכִּי מִצְוָה אֲתֹכֶם
אֵתָו תִּשְׁמְרוּ לַעֲשׂוֹת לֹא־תִסָּף עֲלֵיו וְלֹא
תִגְרַע מִמֶּנּוּ: יִת כָּל פִּתְגָמָא. דִּאֲנָא
(כְּתֵר תוֹרָה)

סֶדֶה עֲלֵיהֶן אֱלֹהֵיכֶם הַמּוֹצִיא אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וְהַפֹּדֶךְ מִבֵּית עֲבָדִים לְהַדְיָחָךְ מִן־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לָלֶכֶת בָּהּ וּבַעֲרַת הָרַע מִקִּרְבָּךְ : וּגְבִיָּא הֵהוּא. או חֲלִים חֲלָמָא הֵהוּא יִתְקַטִּיל. ארי מליל סטיא. ער יי אלהבון. דאפיקיתבון מארעא דמצרים. ודפרקך מִבֵּית עֲבָדִים. לֹא־תִעֲזֹבֶנּוּ מִן אֹרְחָא. דִּפְקֶךְ. יי אלהך למהך בה. ותפלי עבד דביש מבינך : ודאך. אמדעי אנבווה. או חאם אהלם יקתר. למא תקוול אמהא. עדי אלה רבבם. למכרגבם מן בלד מצר. ואפאריך מן בית לעבודייה. לידחו כך ען אטריק. ארי אמרך אלה רבך אן תסיר פיה. ואנף אהל אשר יי מן וסטך : ס פִּי יִסִּיתָ אֲחִיךָ בֶן־אִמֶּךָ אוֹ בֶּן־אִיְמֶךָ אוֹ אִשְׁתְּ חִיקָה אוֹ רַעָה אֲשֶׁר בִּנְפִשְׁךָ פִּסְתָּר לֵאמֹר נִלְכָּה וְנַעֲבֹדָה אֱלֹהִים אֲחֵרִים אֲשֶׁר לֹא יָדַעְתָּ אֹתָהּ וְאֲבֹתֶיךָ : ארי ימרכנך. אחוך ברה אמן. או ברך או ברתך. או אתת קימך. או חבךך. דכנפשך בסתר א למימר. נהך. ונפלה לטעות עממיא. דלא ידעתא. את ואבהתך. יאדא אמגאך אביך אבן אמן. או אבנך או אבנתך. או אמראתך אתי הי חרמתך יי. או צאהבך אדי חוכנפסך פי סתר קאידא. תעא נעבד מעבודאת אבר. מא לם תערפהא אנת ואבאך : מאלהי העמים אשר סביבתיכם הקרבים אליך או הרחקים ממך מקצה הארץ ועד־קצה הארץ : מטעות עממיא. דבסחרניבון. דקריבין קך. או דרחיקין מנך. מסיפי ארעא ועד סיפי ארעא : מן מעבודאת אאמם. אדין חואליכם. אאקרבין איך. או אאבעדין מנך. מן טרף אארץ אי טרפהא : לא־תאבה לוֹ וְלֹא תִשְׁמַע אֱלֹהֵי וְלֹא־תִחוּס עֵינְךָ עָלָיו וְלֹא תִחַמַּל וְלֹא־תִבְסֶה עָלָיו : לֹא תִיבִי לִי וְלֹא תִקְבִּיל מִנִּי. וְלֹא תִחוּס עֵינְךָ עָלָיו. וְלֹא תִרְחַם וְלֹא תִכְסִּי עָלָיו : פֶּלֶא תִשָּׂא

דאך. וְלֹא תִקְבֹּל מִנֵּה. וְלֹא תִשְׁפַּק עָלָיו. וְלֹא תִרְתֵּן לֵה. וְלֹא תִסְתֵּר עָלָיו : כִּי הֲרֹג תִּהְיֶנּוּ יָדְךָ תִּהְיֶה־בּוֹ בְּרֹאשׁוֹנָה דְּהִמִּיתוּ וְיָד כְּלֵהֶם בְּאַחֲרָנָה : ארי מקטל תִּקְטִלְנִיה. ידך. תהי ביה בקדמיהא למקטליה. וידא דכל עמא בבתייהא : בר אקתלה קתלא. וידך אוול מא תקע עליה יי פתקתלה. ויד סאיר אאמה אבירא : וסקלתו באבנים ומת פי בקש דהדיחך מעל יהוה אלהיך המוציאך מארץ מצרים מבית עבדים : ותרגמיה באבניא וימות. ארי בעא. לאטעיותך מדחלתא דיי אלהך. דאפקך. מארעא דמצרים מבית עבדותא : וארגמה באחגארה חתא ימות. למא קצר אדחאך ען אלה רבך. אמכרגך. מן בלד מצר מן בית לעבודייה : וכל־ישראל ישמעו ויראון ולא־יספון לעשות כדבר הרע הזה בקרבך : וכל־ישראל. ישמעון וידחלון. וְלֹא יִסְפֹּן לַמַּעֲבָד. בַּפְתָּגְמָא בִּישָׂא. הדין בינך : וסאיר אאסראיד. יסמעון ויכאפון. וְלֹא יַעֲזֹדוּן אֵן יַצְנַעוּן. מתל הדא לאמר ארדי פי וסטך : ס פִּי־תִשְׁמַע בְּאַחַת עֲרִיךְ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ לְשֶׁבֶת שֵׁם לֵאמֹר : ארי תִּשְׁמַע בְּחָדָא מִן־קִרְבֶּךָ. דיי אלהך. יהיב קך. למתב תמן למימר : ואן סמעת ען בעין קראך. אדי אלה רבך מעמיד. אן תסכן פיהא קול קאיד : יצאו אנשים בני־בליעל מִקִּרְבָּךְ וַיִּדְּחוּ אֶת־יֹשְׁבֵי עִירָם לֵאמֹר נִלְכָּה וְנַעֲבֹדָה אֱלֹהִים אֲחֵרִים אֲשֶׁר לֹא־יָדַעְתֶּם : נפקו. גוברין בני רשעא מבינך. ואטעיאו (כל ואטעיו). ית יתבי קרתהון למימר. נהך. ונפלה. לטעות עממיא דלא ידעתון : אן קר ברג קום כפאר מנהא. פאצלוואהל קריתתם קאילין תעאו נעבד מעבודאת אבר. מא לם תערפוהא : ודרשת וחקרת וישאלת היטב והנה אמת נכון הדבר נַעֲשֵׂתָהּ הַתּוֹעֵבָה הַזֹּאת בְּקִרְבְּךָ : וְתִתְּבַע וְתִבְדּוֹק. וְתִשָּׂא

יאות. והא קושטא כיון פתגמא את עבדת
 תועיבתא דדא בינה: פאתמס דאך
 ואסתברה. ואסא ענה נעמא. פאן כאו
 לאמר חקא תאבתא. קר צנעת הדה
 אבריהה פי וסטך: הבה תפה את יישיבי
 העיר יהוא לפי הרב החרם אתה ואת
 בל אשר ביה ואת בהמתה לפי הרב:
 ממהא תמהי. ית יתבי. קרתא יהיא
 לפתגם דחרב. גמר יתה וית כל דבה.
 וית בעירה לפתגם דחרב: ואקתל
 קתלא אהל תוך אקריה בחד אסיף.
 ואתלפהא וגמיע מא פיהא. התא
 בהאימהא בחד אסיף: ואת בל שללה
 תמפלך אדיתוף רחבה ושרפת באש את
 העיר ואת בל שללה בליל ליהוה אלהיה
 והיתה תל עולם לא תבנה עוד: וית כל
 עדאה. תבנוש לגו פתאה. ותוקיד בנורא.
 ית קרתא וית כל עדאה גמיר. קדם יי
 אלהיה. ותהי תל חרוב לעלם. לא תתבני
 עוד: וגמיע סלבהא. אנמעה יי וסט
 רחבתהא. ואחרק באנאר תוך אקריה
 וסלבהא. לדה רבך גמלה. ותכון תלא אי
 אדהר. לאתבנא אבדא: ולא ידבק בידך
 מאומה מן החרם למען ישוב יהוה מחרון
 אפו ונתן דהרחמים ורחמך והרבך באשר
 נשבע לאבותיך: ולא ידבק בידך. מדעם
 מן חרמא. בריד דיתוב יי מתקוף רוגזיה.
 ויתין דהרחמין וירחים עלך ויסגין. במא
 דקים לאבהתך: ולא ירתוק בידך שיא
 מן אמתדוף. לבי ירגע אדה מן שדה
 גצבה. ויעטיך רחמתה וירחמך ויכתרך.
 במאקסם לאבאיך: פי תשמע בקול
 יהוה אלהיך לשמר את כד מצותיו אשר
 אנכי מצוה היום לעשות הישר בעיני
 יהוה אלהיך: ארי תקביל. למימרא דיי
 אלהיה. למטר ית כל פקודוהי. דאנא
 מפקיד דך יומא דין. למעבר דבשר קדם
 יי אלהיה: אוד קבלת אמר אלה רבך.
 ותחפץ גמיע וצאיאה. אתי אנא
 אמרך בהא איום. באן תצנע אמסתקים

ענדה: ס בנים אתם ליהוה אלהיכם ד
 לא תתגדדו ולא תשימו קרתה בין
 עיניכם למת: בנין אתון קדם יי אלהכון.
 לא תתקממון. ולא תשוון מרט. בין
 עיניכון על מית: ואד אנתם אוליא אדה
 רבכם כאבנין (כ). פלא תתואנו (כ). ולא
 תגעלו נתפא. בין עיונכם עלי
 אמואתכם (כ): פי עם קדוש אתה ליהוה
 אלהיך ובה בחר יהוה להיות לו לעם
 סגלה מפל העמים אשר על פני האדמה:
 ארי עם קדוש את. קדם יי אלהיה. ובה
 אתרעי יי. למחוי ליה לעם חביב. מפל
 עממיא. דעל אפי ארעא: לאנך שעב
 מקדם לדה רבך. ואכתאריך אן תכון לה
 אמה כאצה. מן גמיע אאמם. אדי עלי וגה
 אאריך: ס לא תאכל בדתו עבה:
 לא תיכול כל דמרחק: לא תאכל כל
 מכרוה: זאת הבהמה אשר תאכלו שור
 שיה כשבים ושה עזים: דא בעירא
 דתיכלון. תורין. אמרין דרחמין וגדין דעזין:
 דא מא תאכלוה מן אבאדים. אבקר
 ואצאן ואמאעז (ז): איך וצבי ויחמור ואקן
 ודישן ותאזוזמר: אילא ומביא ויחמורא.
 ויעלא ורימא ותורבלא ודיצא: ואיל
 ואצבי ויחמור. ואועל ואארוי ואתיתל
 ואזראפה (ח): וכד בהמה מפרסת פרסה
 ושסעת שסע שתי פרסות מעלת גרה
 בבהמה אתה תאכלו: וכל בעירא
 דסריקא פרסתה. ומטלפן שלפין תרתין
 פרסתה. מפקא פשרא בבעירא. יתה
 תיכלון: וכל בהימה מצלפה בצדף.
 ומפרקה אצל אפהא תפריקא. ומצעדה
 אגתראר מן אבאדים. פכלוהא: אך את
 זה לא תאכלו מפעלי הגרה ומפפריסי
 הפרסה השסועה את הגמל ואת
 הארנבת ואת השפן כי מעלה גרה המה
 ופרסה לא הפריסו טמאים הם לכם:
 פרס ית דין. לא תיכלון מפסקי פשרא.
 ומסדיקי פרסתא מטלפי טלפיא. ית
 גמלא. וית ארנבא וית טבוא ארי מסקי

פִּשְׁרָא אֲנֹן וּפְרַסְתָּהוֹן לֹא סְרִיקָא מִסָּאבִין
אֲנֹן לְכוּן : כִּלָּא הִדָּה אֲשַׁכְּאֵן פִּלָּא
תִּאכְלוּהָ מִן אֲמַצְעָדִי אֲאִתְרָאָר .
וְאֲמַצְלָפִין בִּאֲצִלָּא מִפְּרָקָה אֲנִמְלִי וְאִרְנָב
וְאִוְבֵר . פִּאֲנָהמָא מַצְעָדָה אֲנִתְרָאָר גִּיר
מַצְלָפָה בְּצִדָּה . פִּהִי מַחְרָמָה עֲדִיכִם :
וְאִתְּחִיזִיר כִּי־מִפְּרִים פִּרְסָה הוּא וְלֹא־
גִּירָה טָמָא הוּא לְכִם מִבְּשָׂרָם לֹא תֹאכְלוּ
וְכִנְבָלְתִּם לֹא תִנְעֹו וְיִתְחִיזִירָא אֲרִי סְרִיק
פִּרְסָתָא הוּא וְלֹא פֶשֶׁר . מִסָּאב הוּא לְכוּן .
מִבְּשָׂרָהוֹן לֹא תִיכְלוּן . וְכִנְבָלְתָּהוֹן לֹא
תִקְרְבוּן : וְאִכְנִיזִיר פִּאֲנָה מַצְלָפָה בְּצִדָּה
וְלֹא יִגְתֵּר . פִּהוּ מַחְרָם עֲדִיכִם . לֹא תֹאכְלוּ
מִן דְּחֻמָּהָא . וְלֹא תִרְנוּבְנָבִיחָהָ לֹא
תִנְגְּסִכֶּם (כ) : אִתְּחִיזִירָא תֹאכְלוּ
מִכָּל אֲשֶׁר בְּפִימִים כָּל אֲשֶׁר־לֹו סְנִפִּיר
וְקִשְׁקִשְׁתִּי תֹאכְלוּ : יִתְּ דִּין תִּיכְלוּן . מִכָּל
דְּבִמְיָא כָּל דְּלִיָּה צִיצִין וְקִדְפִין תִּיכְלוּן :
וְהִדָּא מָא תֹאכְלוּהָ מִן גִּמְיַע מָא פִּי
אִמָּא . כִּלָּא מָא לֵה אֲנָחָה וּפְדוּם פִּכְלוּהָ :
וְכָל אֲשֶׁר אִינְדֹו סְנִפִּיר וְקִשְׁקִשְׁתִּי לֹא
תֹאכְלוּ טָמָא הוּא לְכִם : וְכָל דְּלִית לִיָּה
צִיצִין וְקִדְפִין לֹא תִיכְלוּן . מִסָּאב הוּא לְכוּן :
וְכָל מָא לִים לֵה אֲנָחָה וּפְלוּם לֹא תֹאכְלוּהָ
לֵה אֲנָה נִגְס לְכִם : אִתְּחִיזִירָא כִּדְצִפּוֹר
טַחֲרָה תֹאכְלוּ : כָּל צִפּוֹר דְּכִי תִיכְלוּן :
וְכָל טֹאִיר טֹאֲהֵר פִּכְלוּהָ : וְזֵה אֲשֶׁר לֹא־
תֹאכְלוּ מֵהֶם הַנֶּשֶׁר וְהַפֶּרֶס וְהָעֹזְנִיָּה וְדִין .
דִּקָּא תִיכְלוּן מִנְהוֹן . נִשְׂרָא וְעֵר וְעֹזִיא :
וְהִדָּה אֲשַׁכְּאֵן לֹא תֹאכְלוּ מִנְהֶם . אֲנִסֵּר
וְאִעֲקָאב וְאִעֲנָקָא : וְהִרָאָה וְאִתְּחִיזִירָא
וְהִדָּה לְמִינָהּ : וְכֵת פִּנְפָּא וְטִרְפִּיתָא .
וְדִיתָא לְזִנָּה : וְאִנְאֵרָה (כ) וְאִצְרָא . וְאִחְדָּא
בִּאֲצִנָּא פִּהָא : וְאִתְּ כִלָּעֵרֵב לְמִינוּ : וְיִת
כָּל עֹזְרָבָא לְזִנָּה : וְגִמְיַע אֲנִרָאבִיב
לֹאֲצִנָּא פִּהָא : וְאִתְּ בֵּית הַיַּעֲנָה וְאִתְּ הַתַּחֲמָם
וְאִתְּ הַשֶּׁחַף וְאִתְּ הַנֶּץ לְמִינָהּ : וְיִת בֵּית
נְעֻמִיתָא . וְצִיצָא וְצִפּוֹר שְׁחָפָא . וְנִצָּא
לְזִנָּה : וְאִנְעָמָה וְאִכְמָאָה וְאִסָּאָה . וְאִבָּא
לֹאֲצִנָּא פִּהָ : אִתְּ הַכּוֹס וְאִתְּ הַיַּנְשׁוּף

וְהַתְנַשְּׁמָת : וְקִדְיָא וְקִפּוּפָא וְכֹוֹתָא :
וְאִבּוּם וְאִבָּא שְׁקוּא שֹׁאֲהִין : וְהַקָּאָת וְאִתְּ
הַרְחָמָה וְאִתְּ הַשֶּׁקֶךְ : וְקִתָּא וְיִרְקִרִיָּא
וְשִׁלְיִנָּא : וְאִקּוּק וְאִרְכִּם וְאִזְמָג :
וְהַחֲסִידָה וְהַאֲנָפָה לְמִינָהּ וְהַדּוּכִיפָת
וְהַעֲטִלָּה : וְחֹזִירִיתָא . וְאִפּוֹ לְזִנָּה . וְנִגְר טֹוִרָא
וְעִטְלִיפָא : וְאִצְקֵר וְאִבְגִּבְגָּה בִּאֲצִנָּא פִּהָא .
וְאִהֲרָהֵר וְאִכְפָּאשׁ : וְכָל יִשְׂרָן הָעוֹף טָמָא
הוּא לְכִם לֹא יֹאכְלוּ : וְכָל רַחֲשָׁא דְעוֹפָא .
מִסָּאב הוּא לְכוּן . לֹא יִתְאֲכְלוּן : וְגִמְיַע דְּבִיב
אִטֹּאִיר אֲדִי הוּמַחְרָם עֲדִיכִם לֹא תֹאכְלוּהָ :
כִּלָּעוֹף טַחֲוֹר תֹאכְלוּ : כָּל עוֹף דְּכִי
תִיכְלוּן : וְכָל מָא הוּ טֹאֲהֵר מִנָּה פִּכְלוּהָ :
לֹא תֹאכְלוּ כִלָּעֵבֶל נִבְלָה דְּגֵר אֲשֶׁר־בְּשַׁעְרֵיךָ
תִּתְנַנֵּה וְאִכְלָה אוֹ מִכָּר לְנִכְרִי כִי עִם קִדּוּשׁ
אִתְּהָ לִיָּהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא־תִבְשֹׁל גִּיר בְּחֵלֶב
אִפּוֹ : לֹא תִיכְלוּן כָּל גִּבְלָא . לְתוֹתֵב עֵרֵל
דְּבִקְרָנָה תִתְנַנֵּה וְיִיכְלָנָה . אוֹ תוֹבְנָה לְכָר
עִמְמִין . אֲרִי עִם קִדִּישׁ אִתְּ . קִדָּם יִי אֱלֹהֶיךָ .
לֹא תִיכְלוּן בְּשַׁר בְּחֵלֶב : וְלֹא תֹאכְלוּ שִׂיא
מִן אֲנָבֵאִיד . כָּל אֲעֻטָּהָ לֹאֲגִירִיב אֲדִי פִי
מַחֲלֹךְ פִּיאֲכִלָּהָ . אוֹ תִבְיַעָּהָ לֹאֲנָבִי .
לֹאֲנֵךְ שַׁעֲב מִקִּדָּם לֵה רֵבֶךְ . וְלֹא תִטְבֹךְ
דְּחִמָּא בִלְבָן :

עֲשֹׂר תַעֲשֹׂר אֶת כָּל־תְּבוּאֹת זֶרַעךָ הַיֵּצֵא
הַשָּׂדֶה שְׁנָה שְׁנָה : עֲשֹׂרָא תַעֲשֹׂר . יִת
כָּל עֲדֹלֶת זֶרַעךָ . דִּי־פִיק חֲקָא שְׁנָה שְׁנָה :
וְעֲשֹׂר תַעֲשִׂירָא גִמְיַע גִּלָּה זֶרַעךָ . מָא
תִנְבַּתָּה אֲצִחְרָא סָנָה סָנָה : וְאִכְלָתָּ לְפָנֶיךָ
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּמָקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר לְשִׁכְנֵן שְׁמוֹ
שֵׁם מַעֲשֵׂר הַגֵּנֶךָ תִירִשְׁךָ וְיִצְהָרְךָ וְכִכְרֹת
בְּקִרְךָ וְצֹאֲנֵךְ לְמַעַן תִּלְמַד לִירָאָה אֶת־
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כָּל־הַיָּמִים : וְתִיכּוֹל . קִדָּם יִי
אֱלֹהֶיךָ . בְּאִתְרָא דִּיתְרֵעִי לֹא־שִׂיָּה
שְׂכִינְתִּיהָ תִמָּן . מַעֲשֵׂר עֲבוּרְךָ חֲמִירָךְ
וּמִשְׁחָךְ . וּבְכוּרֵי תוֹרְךָ וְעֵנְךָ . בְּדִידִיתִלְךָ .
לְמִדְּחִי . קִדָּם יִי אֱלֹהֶיךָ כָּל יוֹמִיא : וְכָל
בֵּין יְדֵי אֵלָה . פִּי אֲמוּצֵעַ אֲדִי יִכְתָּאֲרָה
לִיסְכָן נוֹרָה פִּיהָ . עֲשׂוֹר בִּרְךָ וְעִצִּירְךָ
וְדִהֲנֵךְ . וּבְכוּר בְּקִרְךָ וְגִנְמֵךְ . לְכִי תִתְעַלֵּם .

כִּי־תַעֲבֹדָה טוֹד אֲזַמְּאֵן (א) : וְכִי־יִרְכָּה
 מִמֶּךָ הַדֶּרֶךְ כִּי לֹא תוֹכֵל שְׂאֵתוֹ כִּי־יִרְחַק
 מִמֶּךָ הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
 לְשׁוֹם שְׁמוֹ שָׁם כִּי יִבְרַכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ :
 וְאֵרִי יִסְגִּי מִנֶּךָ אֲזַרְחֵא אֵרִי לֹא תִכּוֹד
 לְמַפְלִיָּה אֵרִי יִתְרַחַק מִנֶּךָ אֶתְרֵא דִּיתְרַעִי
 יי אֱלֹהֶךָ לֹא־שְׂרָאָה שְׂכִינְתִּיהָ תִּמְן אֵרִי
 יִבְרַכְךָ יי אֱלֹהֶךָ : וְאֵן טַע עֲלֶיךָ אֲמַרִּיק
 וְלִם תִּטִּיק אֵן תַּחֲמִלָּה וּבַעַד עֲנֹךְ אֲמוּצֵעַ
 אֵרִי יִכְתַּאֲרָה אֵלֶּה רִבֵּךְ אֵן יִחַל גּוֹרָה פִּיהָ
 וּבֶאֱרֹךְ לֶךְ מַעַד אֶךְ (א) : וְנִתְּתָהּ בְּכֶסֶף וְצִרְתָּ
 הַכֶּסֶף בִּידֶךָ וְהִזְכַּתְּ אֱלֹהֵי־מָקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר
 יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בּוֹ : וְתִתִּין בְּכֶסֶף אֶתְצוּר
 בְּכֶסֶף בִּידֶךָ וְתִתֶּךָ לֹא־תֵרֵא דִּיתְרַעִי יי
 אֱלֹהֶךָ בִּיהָ : פִּבְעָה בַתִּמְן וְצִרָה וְכֹרָה
 פִּי יִדֶךָ וְאֲמִן אִי אֲמוּצֵעַ אֵרִי יִכְתַּאֲרָה
 אֵלֶּה רִבֵּךְ : וְנִתְּתָהּ הַכֶּסֶף בְּכָל אֲשֶׁר־תֵּאֱוֹה
 נַפְשֶׁךָ בְּבִקָּר וּבְצֹאֵן וּבִיָּין וּבְשֹׂכֶר וּבְכָל
 אֲשֶׁר תִּשְׁאַלְךָ נַפְשֶׁךָ וְאִבְלַת שָׁם לִפְנֵי
 יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְשִׁמַּחְתָּ אִתָּהּ וּבֵיתָךָ :
 וְתִתִּין בְּכֶסֶף אֶתְרַעִי נַפְשֶׁךָ בַּתּוֹרִי
 זְבַעֲנָא וּבְחִמֵּר חֲדַת וְעֵתִיק וּבְכָל
 דִּתְשַׁאֲלֶנָּךְ נַפְשֶׁךָ וְתִיכּוֹל תִּמְן קָדָם יי
 אֱלֹהֶךָ וְתִחַרִּי אֶתְ וְאֲנִשׁ בֵּיתָךָ : וְאֶצְרַפָּה
 פִּי גַמִּיעַ מֵא תִשְׁתַּהִי נַפְסְךָ מִן בִּקָּר
 וְגַנִּם וּכְמֹר וְנָבִיד וְגַמִּיעַ מֵא תַחֲבֵה נַפְסְךָ
 וְכֹלֶה הַנָּאךְ בֵּין יְדֵי אֵלֶּה רִבֵּךְ וְאֶפְרַח
 אֶנְתּוֹאךְ : וְהִלִּין אֲשֶׁר־בְּשַׁעֲרֶיךָ לֹא־תַעֲזֹבֵנּוּ
 כִּי אֵין לֹךְ חֶלֶק וְנַחֲלָה עִמָּךְ : וְלִיֹּאֶה
 דְּבִקְרוֹךְ לֹא תִשְׁבַּקְנִיהָ אֵרִי לִית לִיהָ
 חוֹלֶק וְאֶחְסֵנָא עִמָּךְ : וְאֵלֹוִי אֲרִיפִי מַחֲלֶךְ
 לֹא תִתְּרַכָּה אֵרִי לִים לֵה נָצִיב וְלֹא־נַחֲלָה
 מַעַד : ס מִקְצֵה שְׁלֹשׁ שָׁנִים
 תּוֹצִיא אֶת־כָּל־מַעֲשֵׂר תְּבוּאָתְךָ בְּשָׁנָה
 הַהִוא וְהִנַּחְתָּ בְּשַׁעֲרֶיךָ : מִסּוֹף־תֵּלֶת שָׁנִין
 תִּפְיִקִית כָּל־מַעֲשֵׂר עַל־לֶחְתְּךָ בִּשְׂתֵּא־הָהִיא
 וְתַצְנַע בְּקִרְוֶךָ : וּפִי־כָל מִדָּה תִלְדַּת סִנִּין
 תִּכְרַג גַּמִּיעַ עֲשׂוֹר גִּלְתֶּךָ פִּי תִלְךְ אִסְנָה
 וְצֵעָה פִּי מַחֲלֶךְ : וְבֹא תִלִּין כִּי אֵין־לֹךְ
 יא (כְּתֹר תּוֹרָה)

חֶלֶק וְנַחֲלָה עִמָּךְ וְהִגֵּר וְהִיתוּם וְהִאֲדַמְנָה
 אֲשֶׁר בְּשַׁעֲרֶיךָ וְאִבְדּוּ וְשִׁבְעוּ לְמַעַן יִבְרַכְךָ
 יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־מַעֲשֵׂה יְדֶךָ אֲשֶׁר־תַּעֲשֶׂה
 וְיִיתִי לִיֹּאֶה אֵרִי לִית לִיהָ חוֹלֶק וְאֶחְסֵנָא
 עִמָּךְ וְגִיֹּרָא וְיִתְמָא וְאֶרְמִלָּתָא דְּבִקְרוֹךְ
 וְיִיכְלוּ וְיִשְׁבְּעוּ בְּיָדֶיךָ דִּיִּבְרַכְךָ יי אֱלֹהֶךָ
 בְּכָל עֲוֹבְרֵי יָרֵךְ דִּתַּעֲבִיד : פִּיאֲתִי אֵלֹוִי
 אֵרִי לִים לֵה נָצִיב וְלֹא נַחֲלָה מַעַד וְאֶנְרִיב
 וְאִיתִים וְאֶרְמִלָּה אֲרִי פִי מַחֲלֶךְ פִּיאֲבִלוּן
 וְיִשְׁבְּעוּן לְכִי־בֶאֱרֹךְ לֶךְ אֵלֶּה רִבֵּךְ פִּי
 גַמִּיעַ מֵא תַצְנַעָה : ס מִקְצֵה שְׁבַע־
 שָׁנִים תַּעֲשֶׂה שְׁמִטָּה : מִסּוֹף־שְׁבַע שָׁנִין
 תַּעֲבִיד שְׁמִטָּתָא : וּפִי כָל מִדָּה סִבְעַ
 סִנִּין תַצְנַע תַּסִּיבָא : וְזֶה דְּבֵר הַשְּׁמִטָּה
 שְׁמוֹט כָּל־בַּעַל מַשָּׂה יָדוֹ אֲשֶׁר יִשָּׂה
 בְּרַעְיוֹ לֹא־יִגַּשׁ אֶת־רַעְיוֹ וְאֶת־אֲחִיו כִּי־
 קָרָא שְׁמִטָּה לִיְהוָה : וְדִין פְּתָנָם שְׁמִטָּתָא
 דִּישְׁמִיט כָּל גִּבֹּר מִרִי רִשׁוֹ דִּירְשִׁי
 בְּחִבְרִיָּה לֹא יִתַּבַּע מִן חִבְרִיָּה וּמִן אַחֲוָה
 אֵרִי קָרָא שְׁמִטָּתָא קָדָם יי : וְהִדָּא שְׂרָה
 אַתְסִיב בֹּאן יִסִּיב כָּל דּוֹ נְסִיָּה יִדָּה
 מִמָּא יִנְסִי צַחֲבָה (א) פִּלֵּא יִקְתַּצִּי צַחֲבָה
 וְלֹא אִבִּיהָ אֵרִי קָדָם סַמֵּאָה תַּסִּיבָא
 לֵדָה (א) : אֶת־הַנֶּבֶר תִּגַּשׁ וְאֲשֶׁר יִהְיֶה לֶךְ
 אֶת־אֲחִיךָ תִּשְׁמֹט יָרֵךְ : מִן פִּר עֲמִמִּין
 תִּתַּבַּע וְדִיָּה לֶךְ עִם אַחֲוָה תִּשְׁמִיט יָרֵךְ :
 אִמָּא אֲנִרִיב פִּגְאִיו אֵן תִּקְתַּצִּיהָ וְאִמָּא
 מֵא יִכּוֹן לֶךְ עֲלִי אִכִּיךָ פִּסִּיב יָרֵךְ עֲנָה :
 אִפְסָ כִּי לֹא יִהְיֶה־לְךָ אֲבִיוֹן כִּי־בִרְךָ
 יִבְרַכְךָ יְהוָה בָּאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
 נִתַּן־לֶךְ נַחֲלָה לְרִשְׁתָּהּ : לְחֹדֶר אֵרִי לֹא
 יִהְיֶה לְךָ מִסְפִּינָא אֵרִי בִּרְכָא יִבְרַכְךָ יי
 בָּאֲרַעָא דִּי אֱלֹהֶךָ יִהְיֶה לֶךְ אֶחְסֵנָא
 לְמִירְתָּהּ : וְיִקְינָא אֲנָה לֹא יִכּוֹן־פִּיךָ מִסְכִּין
 מִמָּא יִבֹּאֲרֶכְךָ אֵלֶּה פִּי אִבְדָּה אֲרִי
 יַעֲמִיכָהּ אֵלֶּה רִבֵּךְ נַחֲלָה לְתַחֲוֹהָ :
 רַק אִם־שְׁמוֹעַ תִּשְׁמַע בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
 לְשֹׁמֵר לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־הַפְּצוּזָה הַזֹּאת
 אֲשֶׁר אֲנִכִּי מְצוּהָ הַיּוֹם : לְחֹדֶר אִם קִבְּלָא

תקביר. למימרא דיי אלהך למטר למעבר
 ית כל תפקידתא דא. דאנא מפקיד לך
 יומא דין: מא דמת תסמע ותקבל. אמר
 אלה רבך. ותחפץ ותעמל בגמיע הדא
 אשריעה. ידי אנא אמרך בהא יום (א):
 ביי יהוה אלהיך ברכך כאשר דברך
 והעבטת גוים רבים ואתה לא תעבט
 ומשלת בגוים רבים ובה לא ימשלו:
 ארי יי אלהך ברכך. כמא דמלידך.
 ותזיף לעממין סגיאין. ואת לא תזיף.
 ותשלוט בעממין סגיאין. ובה לא ישלטון:
 כמא אנ אלה רבך קד בארך לך. כמא
 וערך. פתעוין אממא כתידין. ואנת דא (א)
 תתעוין מנהם. ותתסלט עדי כתידי מנהם.
 ועדיך דאיתסלטו: ס ביי יהוה
 בך אביון מאחד אחיך באחד שעריך
 בארצה אשר יהוה אלהיך נתן לך לא
 תאמין את לבבך ולא תקפץ את ידיך
 מאחיק האביון: ארי יהי בך מספינא.
 חד מאחד פחדא מן קרוך. בארעה. דיי
 אלהך יהיב לך. לא תתקיף ית לבך. ולא
 תקפוץ ית ירך. מאחוד מספינא: פאן
 כאן פיד מספינא. בדנב או מחנה (א). מן
 בעץ אבותך פי בעץ מחלך. מן בדרך.
 ידי אלה רבך מעטיך. פלא תקווי קרבך
 עדיה. ולא תקבץ ירך ענה: ביי פתח
 תפתח את ידיך לו והעבט תעביטנו די
 מחסר אשר יחסר לו: ארי מפתח תפתח.
 ית ירך ליה. ואזפא תזפניה. במסת
 חוסרניה. דחסיר ליה: בד אפתחא לה
 פתחא. ועוצה תעוצא. מקדאר מא יעוזה:
 השמר לך פני יהוה דבר עם לבבך בליעד
 לאמר קרבה שנת השבע שנת השמטה
 ורעה עינך באחיק האביון ולא תתן לו
 וקרא עליך אלהיה ויהי בך חטא:
 אסתמר לך. דלמא יהי פתגם עם לבך
 ברשע דמימר. קריבת שתא דשביעיתא
 שתא דשמטתא. ותבאש עינך. באחוד
 מספינא. ולא תתין ליה. ויקרי עדך קדם
 יי יהי בך חובא: אחרר אנ יבון פי קלבך

קוד גהל (א). פתקול קד מרבת אסנה
 אסאבעה סנה אתסייב. פתשה עדי אכין
 אמסבין. פלא תעטיה שייא. פידעי עליך
 אי אלה. פתחל בך עקובה (א): נתון
 תתן לו ולא ירע לבבך בתתך לו כי בגל
 הדבר הזה יברכה יהוה אלהיך בכל
 מעשה ובכל משלח ירך: מתן תתין ליה.
 ולא יבאש לבך במתנה ליה. ארי. בדי
 פתגמא דדין. יברכנך יי אלהך. בכל
 עובדך. ובכל אושטות ירך: בל אעטה
 עטאא. ולא תשה בה נפסך עדיה. לאן
 בגרירה דא אמר. יבארך לך אלה
 רבך. פי גמיע אעמאך. וגמיעמא תמד
 איה ירך: פי לא יחדל אביון מקרב
 הארץ עדין אנכי מצוך לאמר פתח
 תפתח את ידיך לאחיק לעניך ולאבונך
 בארצה: ארי. לא יפסוק מספינא מנו
 ארעא. עד כן. אנא מפקיד לך דמימר.
 מפתח. תפתח ית ירך. לאחוד לעניך.
 ולמספינך בארעה: פעדי מא קלת לך (א)
 אנה לים יערם פי אבדד מסבין. ודאך
 אמרך איום. באן תפתח ירך. לאכין
 צעיפך. ומסבינך פי בלדך: ס ביי
 ימכר לך אחיק העברי או העבריה
 ועבדך שש שנים ובשנה השביעת
 תשלחנו חפשי מעפך: ארי יודבן לך
 אחוד בר ישראל. או בת ישראל.
 ויפדחנה שית שנין. ובשתא שביעיתא.
 תפטרניה בר חורין מעפך: ואן אנבא (א)
 לדאכך אעבראני. או אבתך אעבראנייה.
 פליכדמך סת סנין. ופי אסנה אסאבעה.
 תטדקה חרא מן ענרך: וכיית שלחנו
 חפשי מעפך לא תשלחנו ריקם: וארי
 תפטרניה בר חורין מעפך. לא תפטרניה
 ריקן: ואדא אטדקתאה חרא מן ענרך.
 פלא תטדקה פארגא: העניק תעניק לו
 מצאנך ומגרנך ומיקבך אשר ברכך
 יהוה אלהיך תתן לו: אפרשא תפריש
 ליה. מענך. ומאדך ומפעצרתך. דברכה.
 יי אלהך תתין ליה: בד צדה בצלה. מן

גִּנְמֶךָ וּבִדְאָרְךָ וּתְנִאֲרֶךְ ^(כ). חֶסֶב מֵאֲרוֹקֶךָ
 אֵלֶּה רֶבֶךְ תַּעֲטִיחַ: וְזָכַרְתָּ כִּי עֶבֶד הָיִיתָ
 בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וַיִּפְדֶּךָ יְיָ הוֹדָה אֱלֹהֶיךָ עַל־כֵּן
 אֲנִכִּי מִצְוֶה אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה הַיּוֹם: וּתְדַבֵּר.
 אֲרִי עֲבָדָה הָיִיתָ בְּאֶרֶעַ דְּמִצְרַיִם.
 וּפָרַקְךָ יְיָ אֱלֹהֶךָ. עַל־כֵּן. אֲנִי מִפְּקִיד לָךְ.
 יְתַּתְּנָמָה הָדִין יוֹמָא דִּין: וְאֶרְכַּר אֲנִיךְ
 כִּנְת עֲבָדָה פִּי בְלֹד מִצְרַיִם. וּפְכֶךָ אֵלֶּה
 רֶבֶךְ. וְלֹדֶךָ אִמְרֶךָ אֲנִי. בְּהֹדָה אֲאֹמַר
 יוֹם ^(כ): וְהָיָה כִּי־יֵאמֶר אֵלֶיךָ לֹא אֵצֵא
 מִעִמָּךְ כִּי אֶהְבֶּךָ וְאֶת־בֵּיתְךָ כִּי־טוֹב לִי
 עִמָּךְ: וַיְהִי אֲרִי יִימַר לָךְ. לֹא אֶפְוֶק
 מִעִמָּךְ. אֲרִי רִיחֶמְךָ וְלֹאֲנֵשׁ בֵּיתְךָ. אֲרִי
 טַב לִי הָעִמָּךְ: פֶּאֶן קֵץ לָךְ. לֹא אֶכְרַג מִן
 עֲנֹדְךָ. לֹאֲנִי אֶחְבֶּךָ וְאֶחָב מִנֹּדְךָ. אִד
 אֲאֻצֵּחַ לֹה אִמְקָאם עֲנֹדְךָ: וְלִקְחָתָּ אֶת־
 הַמִּרְצָע וְנִתְתָּה בְּאֻזְנִי וּבִדְלֹת וְהָיָה לָךְ
 עֶבֶד עוֹלָם וְאֵף לֹאֲמָתְךָ תַּעֲשֶׂה־בִּן: וְתִסַּב
 יְתַּמְרָצֶעָא. וְתִתִּין בְּאֻדְנִיָּה וּבִדְשָׁא. וַיְהִי
 לָךְ עֶבֶד פֶּלַח לְעַלְמָא. וְאֵף לֹאֲמָתְךָ תַּעֲבִיד
 בִּן: פֶּכֶד אִמִּיסָאם. וְצַעַה פִּי אֲדִנָּה עֲנֹד
 בְּאֶבֶךָ. וַיְכֹּן לָךְ עֲבָדָה אִי אֲדִהֵר. וְאִמְתָּךְ
 אִי־צֵא פִּצְדֵּהָ כֹדֶךָ: לֹא־יִקְשֶׁה בְּעִינָה
 בְּשִׁלְחָךְ אֶת־חֲפָשִׁי מִעִמָּךְ כִּי־מִשְׁנֵה שִׁכְרִי
 שִׁכְרִי עֲבָדְךָ שֵׁשׁ שָׁנִים וּבִרְכֶּךָ יְיָ הוֹדָה
 אֱלֹהֶיךָ בְּכָל אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה: לֹא יִקְשֶׁי
 בְּעִינָה. בְּמִפְטָרְךָ יִתִּיחַ בֶּר חוֹרִין מִעִמָּךְ.
 אֲרִי. עַל חֹד תִּרִין בְּאִגֵּר אֲגִירָא. פִּלְחָךְ
 שִׁית שָׁנִין. וַיְבָרְכֶנְךָ יְיָ אֱלֹהֶךָ. בְּכָל
 הַתַּעֲבִיד: וְלֹא יִצְעַב עֲדִיךְ אִמְדֹּאקְךָ לֹה
 חֹרָא מִן עֲנֹדְךָ. פֶּאֶנָה יְגוֹז אִן יְכֹן קֹד
 כֹּדֶמְךָ. צַעַף מֵא יִסְאוֹי אֲגִירָא אֲגִיר
 סַת סִנִּין ^(כ). וַיְבֹאֲרֶךְ לָךְ אֶהֱרֶבֶךָ. פִּי

זָבַח עֲדִי אֶרֶץ כְּאֵמָא: פ
 שְׁמוֹר אֶת־יְחֹדֶשׁ הָאֲבִיב וְעֲשִׂיתָ פֶּסַח
 לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ כִּי בַּחֹדֶשׁ הָאֲבִיב הוֹצִיאֲךָ
 יְיָ הוֹדָה אֱלֹהֶיךָ מִמִּצְרַיִם לֵיכָה: מִר יְת
 יִרְחָא דְאֲבִיבָא. וְתַעֲבִיד פֶּסַחָא. קָדָם יְיָ
 אֱלֹהֶךָ. אֲרִי בִירְחָא דְאֲבִיבָא. אֶפְקֶךָ. יְיָ
 אֱלֹהֶךָ. מִמִּצְרַיִם וְעֶבֶד לָךְ נִסִּין בְּלִי־יָא:
 וְאֶחָפִין שְׁהֵר אֶפְרִיךְ. אִן תַּצְנַע פִּיחַ פֶּסַחָא
 לֵדָה רֶבֶךָ. מִמָּא אִמְדֹּקךָ פִּיחַ. לֹאֲכֹרֹג
 מִן מִצְרַיִם לִידָא ^(כ): וְזָבַחְתָּ פֶּסַח לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ
 צֹאן וּבָקָר בְּמִקְוֶה אֲשֶׁר יִבְחָר יְיָ הוֹדָה לְשִׁבְן
 שְׁמוֹ שֵׁם: וְתִפּוֹס פֶּסַחָא. קָדָם יְיָ אֱלֹהֶךָ
 מִן בְּנֵי עֲנָא וְנִכְסַת קוֹדֶשִׁיא מִן תּוֹרִי.
 בְּאֶתְרָא דִּיתְרַעִי יְיָ. לֹאֲשֶׁרָאֵה שְׁבִינְתִּיחַ
 תִּפּוֹ: וְאֲדַבַּח אֶפְסַת. לֵדָה רֶבֶךָ מִן אֲנָם
 וּמַעַה מִן אֲבָקָר ^(כ). פִּי אִמְוֹצַע אֲדִי

גִּנְמֶךָ וּבִדְאָרְךָ וּתְנִאֲרֶךְ ^(כ). חֶסֶב מֵאֲרוֹקֶךָ
 אֵלֶּה רֶבֶךְ תַּעֲטִיחַ: וְזָכַרְתָּ כִּי עֶבֶד הָיִיתָ
 בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וַיִּפְדֶּךָ יְיָ הוֹדָה אֱלֹהֶיךָ עַל־כֵּן
 אֲנִכִּי מִצְוֶה אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה הַיּוֹם: וּתְדַבֵּר.
 אֲרִי עֲבָדָה הָיִיתָ בְּאֶרֶעַ דְּמִצְרַיִם.
 וּפָרַקְךָ יְיָ אֱלֹהֶךָ. עַל־כֵּן. אֲנִי מִפְּקִיד לָךְ.
 יְתַּתְּנָמָה הָדִין יוֹמָא דִּין: וְאֶרְכַּר אֲנִיךְ
 כִּנְת עֲבָדָה פִּי בְלֹד מִצְרַיִם. וּפְכֶךָ אֵלֶּה
 רֶבֶךְ. וְלֹדֶךָ אִמְרֶךָ אֲנִי. בְּהֹדָה אֲאֹמַר
 יוֹם ^(כ): וְהָיָה כִּי־יֵאמֶר אֵלֶיךָ לֹא אֵצֵא
 מִעִמָּךְ כִּי אֶהְבֶּךָ וְאֶת־בֵּיתְךָ כִּי־טוֹב לִי
 עִמָּךְ: וַיְהִי אֲרִי יִימַר לָךְ. לֹא אֶפְוֶק
 מִעִמָּךְ. אֲרִי רִיחֶמְךָ וְלֹאֲנֵשׁ בֵּיתְךָ. אֲרִי
 טַב לִי הָעִמָּךְ: פֶּאֶן קֵץ לָךְ. לֹא אֶכְרַג מִן
 עֲנֹדְךָ. לֹאֲנִי אֶחְבֶּךָ וְאֶחָב מִנֹּדְךָ. אִד
 אֲאֻצֵּחַ לֹה אִמְקָאם עֲנֹדְךָ: וְלִקְחָתָּ אֶת־
 הַמִּרְצָע וְנִתְתָּה בְּאֻזְנִי וּבִדְלֹת וְהָיָה לָךְ
 עֶבֶד עוֹלָם וְאֵף לֹאֲמָתְךָ תַּעֲשֶׂה־בִּן: וְתִסַּב
 יְתַּמְרָצֶעָא. וְתִתִּין בְּאֻדְנִיָּה וּבִדְשָׁא. וַיְהִי
 לָךְ עֶבֶד פֶּלַח לְעַלְמָא. וְאֵף לֹאֲמָתְךָ תַּעֲבִיד
 בִּן: פֶּכֶד אִמִּיסָאם. וְצַעַה פִּי אֲדִנָּה עֲנֹד
 בְּאֶבֶךָ. וַיְכֹּן לָךְ עֲבָדָה אִי אֲדִהֵר. וְאִמְתָּךְ
 אִי־צֵא פִּצְדֵּהָ כֹדֶךָ: לֹא־יִקְשֶׁה בְּעִינָה
 בְּשִׁלְחָךְ אֶת־חֲפָשִׁי מִעִמָּךְ כִּי־מִשְׁנֵה שִׁכְרִי
 שִׁכְרִי עֲבָדְךָ שֵׁשׁ שָׁנִים וּבִרְכֶּךָ יְיָ הוֹדָה
 אֱלֹהֶיךָ בְּכָל אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה: לֹא יִקְשֶׁי
 בְּעִינָה. בְּמִפְטָרְךָ יִתִּיחַ בֶּר חוֹרִין מִעִמָּךְ.
 אֲרִי. עַל חֹד תִּרִין בְּאִגֵּר אֲגִירָא. פִּלְחָךְ
 שִׁית שָׁנִין. וַיְבָרְכֶנְךָ יְיָ אֱלֹהֶךָ. בְּכָל
 הַתַּעֲבִיד: וְלֹא יִצְעַב עֲדִיךְ אִמְדֹּאקְךָ לֹה
 חֹרָא מִן עֲנֹדְךָ. פֶּאֶנָה יְגוֹז אִן יְכֹן קֹד
 כֹּדֶמְךָ. צַעַף מֵא יִסְאוֹי אֲגִירָא אֲגִיר
 סַת סִנִּין ^(כ). וַיְבֹאֲרֶךְ לָךְ אֶהֱרֶבֶךָ. פִּי
 גִּמְעָמָא תַּצְנַעָה: פ
 פִּלְחָתְכֶבֶר אֲשֶׁר יוֹלֵד בְּבִקְרָךְ וּבְצֹאֲנֶךָ
 הַזָּכָר תִּקְדִּישׁ לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא תַעֲבֹד
 בְּבִכֹר שׁוֹרְךָ וְלֹא תִגֹּז בְּכוֹר צֹאֲנֶךָ: כָּל
 בּוֹכֵרָא. דִּיתִּילִיד בְּתוֹרְךָ וּבְעֵנְךָ דְּכָרִין.
 תִּקְדִּישׁ קָדָם יְיָ אֱלֹהֶךָ. לֹאֲתַפְלַח בְּבוֹכֵרָא
 דְּתוֹרְךָ. וְלֹא תִגֹּז בּוֹכֵרָא דְּעֵנְךָ:

יכתארה אדה ליחל נורה פיה: לא-תאכל
 עזיו חמץ שבעת ימים תאכל-עזיו מצות
 לחם עני כי בחפזו יצאת מארץ מצרים
 למען תזכר את יום צאתך מארץ מצרים
 כל ימי חייך: לא תיכול עדוהי חמיע.
 שבעא יומין. תיכול עדוהי פטירא לחים
 עניי (נ"י עני). ארי בבהילו. נפקתא מארעא
 דמצרים. בריר דתדכר. ית יום מפקד
 מארעא דמצרים. כל ימי חייך: לא
 תאכל מעה כמירא. בר כל בעדה (נ)
 סבעא איאם פטירא טעאם לצעיה לאנך
 כרגת מן מצר בחפו. ואדכר יום כרוגך
 מן מצר טוד זמאנך: ולא יראה לך שאר
 בכד נבדך שבעת ימים ולא ילין מן
 הפשר אשר תזבח בערב פיום הראשון
 לבקר: ולא יתחוי לך חמיר. בכל תחומך
 שבעא יומין. ולא יבית מן פשרא. דתפוס
 ברמשא. פיוםא קדמא לציפרא: ולא
 ירא לך כמיר. פי גמיע תכמך סבעא
 איאם. ולא יבית מן אלהם. אדי תדבחה
 באעשי. אי גראה איום אאול (נ): לא
 תוכל לזבח את הפסח באתר שעריך
 אשר יהיה אלהיך נתן לך: לית לך רשו
 למכס ית פסחא. בחדא מן קרוך. די
 אלהיך יהיב לך: ולא יגוזאן תדבחה אפסת.
 פי בעץ מחלך. אדי אדה רבך מעטיך:
 כי אם אי-אליהם פקום אשר יבחר יהיה
 אלהיך לשכן שמו שם תזבח את הפסח
 בערב בבוא השמש מועד צאתך
 ממצרים: אלהין. באתרא. דיתרעי יי
 אלהיך לאשראה שכינתיה. תמן. תפוס
 ית פסחא ברמשא. כמיעד שמשא. זמן
 מפקד ממצרים: אלא פי אמוצע. אדי
 יכתארה אדה רבך ליחל נורה. הנאך
 תדבחה אפסת ענד אמסא. קבל מניב
 אשמם (נ). ודאך פי פצל כרוגך מן מצר:
 ובשלת ואכלת בפקום אשר יבחר יהיה
 אלהיך בו ופנית בבקר והלכת לאהליך:
 ותבשיל ותיכול. באתרא. דיתרעי. יי
 אלהיך ביה. ותתפני בצפרא. ותהך

למשכנך (נ"י דקרוך): ואנצנה וכלה. פי
 אמוצע אדי יכתארה אדה רבך. תם ולי
 באגדאה. ואמין אי מנולך: ששת ימים
 תאכל מצות וביום השביעי עצרת
 ליהיה אלהיך לא תעשה מלאכה:
 שתא יומין תיכול פטירא. וביום
 שביעאה. פניש קדם יי אלהיך. לא תעביד
 עבידא: וכל בעדה (נ) פטיר סתה איאם.
 ופי איום אסאבע. מכתא פי קדם אדה
 רבך. לא תצנע פיה צנאעה: ס שבעה
 שבעת תספר לך מהחל חרמש בקמה
 תחל לספר שבעה שבעות: שבעא שבועין
 תמני לך. משיריות מגדא בחצר עומדא
 דארמותא. תשרי לממני. שבעא שבועין:
 ואחך סבעא אסאביע. מן וקת אבתרא
 אמגד פי אסנבל. אבתדי בהא:
 ועשית חג שבעות ליהיה אלהיך מפת
 נדבת ידך אשר נתן פאשר יברכה
 יהיה אלהיך: ותעביד. חגא דשבועיא
 קדם יי אלהיך. מפת. נדבת ידך דתתין.
 כמא דיברכך יי אלהיך: ואצנע. חג
 אסאביע לדה רבך. ערי מקדאר מא
 תנאידך. מא תתברע בה. כמא רוקך
 אדה רבך: ושמחת לפני יהיה אלהיך
 אתה ובנה ובתך ועבדך ואמתך והלוי
 אשר בשעריך והגר והיתום והאלמנה
 אשר בקרבך במקום אשר יבחר יהיה
 אלהיך לשכן שמו שם: ותחדי. קדם יי
 אלהיך. את וברך וברתך ועבדך ואמתך.
 וליזאה דבקרן. וגיורא. ויתמא וארמלתא
 דיבנה. באתרא. דיתרעי יי אלהיך.
 לאשראה שכינתיה תמן: ואפרח בין
 ידיה. אנת ואבנך ואבנתך ועבדך ואמתך.
 ואלוי אדי פי מחלך. ואגריב ואיתים
 וארמלה אדי פי מא בינכם. פי אמוצע.
 אדי יכתארה אדה רבך. ליחל נורה פיה:
 וזכרת פי-עבד היית במצרים ושמרת
 ועשית את החקים האלה: ותדכר. ארי
 עבדא הייתא במצרים. ותפר ותעביד.
 ית קימא האלין: ואדכר. אנך כנת

פסוקים סי' פלאיה. ומפטרין עניה סערה בישעיה סי' נ"ד. נכ"ו
למנחת שבת וב' וה' : ס ס ס שפטים
ושטרים תתן לך בכל שערך אשר יהיה
אלהיה נתן לך לשבטך ושפטו את העם
משפט צדק: דינין ופזר ענין (ו"ג ופזר ענין).
תמני לך בכל קרנך. די' אלהך. יהיב לך
לשבטך. וידינון יתעמא דין הקשוח:
ואגעד לך חבאמא וערפא. פי גמיע
מחאלך. ארי יעמי אלה רבך אסבאמך.
יחבמו פי מא בין אנאם בחבם ערד: לא
תטה משפט לא תביר פנים ולא תקח
שחד כי השחר יעור עיני חכמים ויסלק
דברי צדיקים: לא תצלי דין. ולא
תשתמודע אפין. ולא תקביל שוחדא.
ארי שוחדא. מעור עיני חכמים. ומקלקל
פתגמין תריצין: לא תמיל אהבם. ולא
תחאבי אגוה. ולא תאכד ארשא. לאן
ארשא. יעמי עיון אעלמא ען אהקא.
וייף אקוא אעאדה: צדק צדק תרדף
למען תחיה וירשת את הארץ אשר
יהיה אלהיה נתן לך: קושטא קושטא
תרדוף. בריל דתיחי ותירת ית ארעא.
די' אלהך יהיב לך: ואכלב אחק אמהן.
לכי תחיא ותחזו אבד. ארי אלה רבך
מעטך: ס לא תטע לך אשרה
פלעץ אצל מזבח יהיה אלהיה אשר
תעשה לך: לא תצוב לך. אשירת כל
אילן. בסטר. מדבחה. די' אלהך דתעביר
לך: ולא תגרם לך. סאריה מן אשגר.
א' גאנב מדבחה אלה רבך ארי תצנעה:
ולא תקים לך מצבה אשר שגא יהיה
אלהיה: ולא תקים לך קמא דרתיקי אלהיה:
ולא תנצב לך דבה. ער" מא" ישנאה
אלה רבך: ס לא תזבח ליהיה
אלהיה שור ושה אשר יהיה בו מום כל
דבר רע כי תועבת יהיה אלהיה הוא:
לא תבוס קדם די' אלהך תור ואמר. דיחי
ביה מומא. כל מדעם ביש. ארי מרחק.
קדם די' אלהיה הוא: לא תדבחה ללה רבך

תורא

עבדא במצר. ואחפין הדה ארסום. ואעמר
בהא : פ
חג הספות תעשה לך שבעת ימים באספך
מגרגך ומיקבך: חגא דמטליא. תעביר
לך שבועא יומין. במכנשך. מאדרך
וממעצרתך: ואצנע חג אמצא סבעה
איאם. ענד גמעך גלתך. מן בדארך
ותגאריך: ושמחת בחגך אתה ובנה ובתך
ועבדך ואמתך וחלוי והגר והיתום
והאלמנה אשר בשעריך: ותחדי בחגך.
את וברך וברתך ועבדך ואמתך. וליואה.
וגיורא. ויתמא וארמלתא דבקרנך: ואפרח
פי חגך. אנת ואבנך ואבנתך ועבדך
ואמתך. ואלוי ואגריב. וליתים ולארמדה
אדי פי מחלך: שבעת ימים תחג ליהיה
אלהיה במקום אשר יבחר יהיה בייברכך
יהיה אלהיה בכל תבואתך ובכל מעשה
ידך והיית אה שמים: שבועא יומין.
תיחוג קדם די' אלהך. באתרא דיתרעי
די' ארי יברכך די' אלהך. בכל עדלתך
ובכל עובדי ידה. ותחי פרם חרי: כדאך
תחג סבעה איאם ללה רבך. פי אמוצע
אדי יכתארה. לביבארך לך. פי גמיע
גלאתך וסאיר מא תמד ירך איה. ותכון
פארחא מחצא: שלוש פעמים בשנה
יראה כל זכורך את פני יהיה אלהיה
במקום אשר יבחר בחג המצות ובחג
השבועות ובחג הספות ולא יראה את פני
יהיה ריקם: תלת זמנן בשתא. יתחזון
פל דכורך קדם די' אלהך. באתרא דיתרעי
בחגא דפטרין. ובחגא דשבועיא ובחגא
דמטליא. ולא יתחזון קדם די' ריקנין:
תלאת מראר פי אסנה. יחצר גמיערנאך.
בין ידי אלה רבך. פי אמוצע אדי יכתארה.
פי חג אפטיר. וחג אסאביע וחג אמצא.
ולא יחצרו בין ידיה פארגא: איש כמתנת
ידו כברכת יהיה אלהיה אשר נתן לך:
גבר כמתנת ידיה. כברכתא. די' אלהך
דיהב לך: כל יאת כל רגל כמא תנא
ידה (ו). כרוק אלה רבך אדי אעטאך: קכ"

חלק הדקדוק. * בכל הבואתך. תי' בכל בחולם ובשופר בכל תתינאן ובקצה דפוסים וב"כ א"ת ז"ל.
יב (כתר תורה)

תורה או שאלה. ממא פיה עיב. מן אמור
 אפאחשה (ג). דאנה ממא יברהה אלה
 רבך : ס בייפוצא בקרבך באחד
 שעריה אשר יהיה אלהיה נתן לך איש
 אוֹאֲשֶׁה אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אֶת־הַרְעָה בְּעֵינֶיךָ
 יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לַעֲבֹד בְּרִיתוֹ : אֲרִי יִשְׁתַּכַּח
 בִּינְךָ בַּחֲדָא מִן קְרוּךְ. דִּי אֱלֹהֶיךָ יְהִיב דָּךְ.
 גִּבֹּר אוֹ אֶתָּא. דִּיעֲבִיד ית דְּבִישׁ. קָדָם יי
 אֱלֹהֶיךָ לַמַּעֲבָר עַל קִימִיה : וְאֵן וְגַר פִּי
 מֵא בִּינְכֶם פִּי בַעֲץ קֶרֶךְ. אֲדִי אֶהְרֹבְךָ
 מַעֲטִיךָ. רַגְלִי אוֹ אִמְרָא. צַנַע אֲשֶׁר. בִּין
 יִדִּי אֶלֶּה רַבְּךָ פִּתְגָאווֹ עֵהְדָה : וְיִדְךָ
 וְיַעֲבֹד אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְיִשְׁתַּחֲוֶה לְהֶם וְלִשְׁמֵשׁוּ
 ב' אוֹ לִירֵחַ אוֹ לְכָל־צִבְאָה שָׁמַיִם אֲשֶׁר לֹא־
 צִוִּיתִי : וְאִזֵּל. וּפְדַח לְמַעוֹת עַמְמִיָּא. וְסִגִּיד
 דְּהוֹן. וְלִשְׁמֵשׁא אוֹ לְסִיְהָרָא. אוֹ לְכָל חִילִי
 שְׁמִיָּא דְּלֹא פִקִּידִית : פִּמְצָא. וְעֵבֶד
 מַעֲבֹדָת אֲכֹר. וְסִגִּיד לְהָא. אוֹ לִשְׁמֵם
 אוֹ לִאֲקִמָּר. אוֹ לְסִיְהָרָא נְגוּם אִסְמָא מֵא דֶם
 אֲטֹלֵק (ה). וְהִגְדִּידְךָ וְשִׁמְעֵת וְדִרְשֵׁת
 הִיטֵב וְהִנֵּה אִמֶּת גִּבּוֹן הַדְּבָר נַעֲשֵׂתָה
 הַתּוֹעֵבָה הַזֹּאת בְּיִשְׂרָאֵל : וְאַתְחִנּוּא דָּךְ
 וְתִשְׁמַע. וְתִתְּבַע יָאוֹת. וְהָא קוּשְׁטָא בִּין
 פִּתְגָמָא. אֶתְעֵבִידִת. תּוֹעֵיבָתָא הָדָא
 בְּיִשְׂרָאֵל : פִּאֲדָא אֲכֹרֶת בְּדָךְ. אֲכַתְמַעָה
 וְאַתְמַסָּה גִידָא (ו). פִּאֲדָא בָאן אִמְר חֲקָא
 תֵּאבְתָּא. קִד צִנַּעֲת הָדָא אֲכֹרִיָּה פִי מֵא
 בִּינְכֶם (ז) : וְהוֹצֵאת אֶת־הָאִישׁ הַהוּא אוֹ
 אֶת־הָאִשָּׁה הַהוּא אֲשֶׁר עָשָׂו אֶת־הַדְּבָר
 הָרַע הַזֶּה אֶל־שַׁעְרֶיךָ אֶת־הָאִישׁ אוֹ אֶת־
 הָאִשָּׁה וְסִקְדָתָם בְּאֲבָנִים וּמָתוּ : וְתִפְיִקִּית
 גִּבֹּרָא הַהוּא. אוֹ יִת אֶתְתָּא הֵיִיא. דִּיעֲבֹדוּ.
 יִת פִּתְגָמָא בִּישָׁא הָדִין לְקֶרֶךְ (ח). לְתַרְעָה
 בֵּית דִּינָךְ. יִת גִּבֹּרָא. אוֹ יִת אֶתְתָּא.
 וְתִרְגְּמָנוֹן בְּאֲבָנִיָּא וִימוֹתוֹן : פִּאֲכֹרֵג דָּאךְ
 אֲרַגְלִי. אוֹ תִלְךְ אִמְרָא. אֲדִי צַנַּעוּ הָדָא
 אִמְר אֲרִדִּי אִי מַחֲאֵלְךָ. אֲרַגְלִי וְחֵדָה (ט).
 אוֹ תִלְךְ אִמְרָא וְחֵדָה. בָּאן תִּרְגְּמוּהָמָא
 בְּאֲחֵגָאֲרָה אִי אֵן יָמוֹתָא : עַד־פִּי שְׁנַיִם
 עֵדִים אוֹ שְׁלֹשָׁה עֵדִים יוֹמֶת הַמֶּת לֹא

יוֹמֶת עַל־פִּי עַד אַחֵר : עַל מִימַר תִּרְיִן
 סִהְדִין. אוֹ. תִלְתָּא סִהְדִין יִתְקַטִּיל דְּחִיב
 קְטוֹל (יג). קְטֹלָא. דֹּא יִתְקַטִּיל. עַל מִימַר
 סִהְדִין חֵד : בְּקוֹל שְׁאֵהֲדִין אוֹ תִלְתָּא
 יִקְתֵּל מִן יִקְתֵּל. וְלֹא יִקְתֵּל. בְּקוֹל שְׁאֵהֲדִין
 וְאַחֵר : יֵד הָעֵדִים תִּהְיֶה־בּוֹ בְּרָאשְׁנָה
 לְהַמִּיתוֹ וְיֵד פְּרִיָּהֶם בְּאַחֲרָנָה וּבְעֵרֶת
 הָרַע מִקְרַבְךָ : יִדָּא דְּסִהְדִיָּא. תִּהְיִי בֵּיה
 בְּקִרְמִיתָא לְמִקְטִילָה. וְיִדָּא דְּכָל עָמָא
 בְּבִתְרִיתָא. וְתַפְלִי עֲבִיד דְּבִישׁ מִבִּינְךָ :
 וְאִידִי אִשְׁאֲהֲדִין. תִּבְטֹשׁ בֵּה אוֹלָא
 דִּתְקַתֵּלָה. וְאִידִי סִיְהָרָא אִנְאֵם אֲכֹרָא.

וְאִנְהָ אֶהֱדֵי אֲשֶׁר מִן וְסִטְךָ : פ
 בְּיִיפֹלָא מִמֶּךָ דְּבָר לְמִשְׁפַּט בִּין־דָּם לְדָם
 בִּין־דִּין לְדִין וּבִין נִגְעָה לְנִגְעָה דְּבָרִי רִיבִית
 בְּשַׁעְרֶיךָ וְקִמַּתָּ וְעִלִּיתָ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר
 יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בּוֹ : אֲרִי יִתְפָּסָא (יג)
 יִתְפָּרֵשׁ) מִנְךָ פִּתְגָמָא דְּדִינָא (יד) דְּדִינָא.
 בִּין דָּם לְדָם בִּין דִּין לְדִין. וּבִין מִכְתָּשׁ
 סִגִּירוֹ לְמִכְתָּשׁ סִגִּירוֹ. פִּתְגָמִי פִּלְוֹנָת דִּינָא
 בְּקֶרֶךְ. וְתִקּוּם וְתִפְסָק. לְאַתְרָא. דִּיתְרַעִי.
 יי אֱלֹהֶיךָ בֵּיה : וְאִדָּא כְּפִי עֲנֵךְ אִמְר מִן
 אֲחֵכֶם. בִּין דָּם לְדָם וּבִין דִּין לְדִין.
 וְחֵכֶם בְּלֹא (ט) אִי בְּלֹא. וְאִמְר כְּצוּמָת
 פִּי מַחֲאֵלְךָ. פִּקּוּם וְאַצְעֵד. אִי אִמוּצַע.
 אֲדִי יִכְתַּאֲרָה אֶלֶּה רַבְּךָ : וּבָאֲתָא אֲדִי
 הַפְּהֻגִים הַלְוִיִּם וְאֶל־הַשֹּׁפְטִים אֲשֶׁר יְהוָה
 בִּיָּמֶיךָ הָהֵם וְדִרְשֵׁת וְהִגִּידוּ לָךְ אֶת דְּבָר
 הַשֹּׁפֵט : וְתִיתִי. לֹות פְּהֻגִיָּא לִיוָּאִי. וְלֹות
 דִּינָא. דִּיהִי בְּיוֹמִיָּא הָאֲנֹון. וְתִתְּבַע וְיִחְוֹן
 דָּךְ. יִת פִּתְגָמָא דְּדִינָא : וְצִיר אִי אִימָה
 אֲדִינָאִי. וְאִי אֲחֵכֶם. אֲדִי יִלִּי פִי דָאךְ
 אִזְמָאן. פִּאֲתַמַּס מִנְהֶם אִמְר דָּאךְ אֲחֵכֶם.
 יִפְתוֹנֵךְ בֵּה : וְעֵשִׂיתָ עַל־פִּי הַדְּבָר אֲשֶׁר
 יִגִּידוּ לָךְ מִן־הַמָּקוֹם הַהוּא אֲשֶׁר יִבְחַר
 יְהוָה וְשִׁמְרָתָה לַעֲשׂוֹת כְּכֹל אֲשֶׁר יִוָּדֶךָ :
 וְתַעֲבִיד. עַל מִימַר פִּתְגָמָא דִּיתְחֹון לָךְ. מִן
 אֶתְרָא הַהוּא. דִּיתְרַעִי יי. וְתִפְרֵד לְמַעֲבָד.
 כְּכֹל דִּילְפֻנוֹךְ : וְאִעֲמֵל בְּחֶסֶב אִמְר אֲדִי
 יִפְתוֹנֵךְ בֵּה. מִן דָּאךְ אִמוּצַע. אֲדִי יִכְתַּאֲרָה

אללה

חלק הדקדוק. א) האשה ההוא. אול ואחי ככל התיגאן : ב) בין דם לדם. אין פסוק ככל התיגאן גם בקצת דפוסים : ג) לא יש דרבן בתי המקום :

אלה. ואחפץ לתעמל. כגמיע מאידלונך
 בה: על־פי התורה אשר יזרוך ועל־
 המשפט אשר יאמרו. וְהַתְּעֵשֶׂה לֹא־תִסּוּר
 מִן־הַדָּבָר אֲשֶׁר־יִגִּדוּ לְךָ יָמִין וּשְׂמָאל:
 עַל מִימַר אֲזִירִיתָא דִּילְפֻנְךָ. וְעַל דִּינָא.
 דִּימָרוּן לְךָ תַעֲבִיד. לֹא תִסְטִי. מִן־פְּתֻגְמָא.
 דִּיחֻזֵּן לְךָ לִיפִינָא וְלִשְׂמָאלָא: וּבְחִסְב
 אַדְלָא אֲדִי־יִדְלוּנְךָ. וְאַחֲבָם אֲדִי יְקוּדוּן
 לְךָ תַצְנַע. לֹא תִזוּל מִן־אַמֵּר. אֲדִי־יִפְתּוּנְךָ
 בְּהִימְנָה וְלֹא־יִסְרָה: וְהָאִישׁ אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה
 בְּזִדּוֹן לְבַלְתִּי שְׁמַע אֱלֹהֵי־הַבְּהֵן הָעֵמֶד לְשֶׁרֶת
 שֵׁם אֱתִיָּהוּהָ אֱלֹהֵיךָ אוֹ אֱלֹהֵי־שֹׁפֶט וּמֵת
 הָאִישׁ הַהוּא וּבַעֲרַת הָרַע מִיִּשְׂרָאֵל:
 וְגִבְרָא דִּיעֲבִיד בְּרָשַׁע. בְּדִיל דְּלֹא
 לְקַבְּלָא מִן־כְּהֵנָּא דְקָאִים. לְשֹׁפֶט אֲתָפֵן
 קָדָם ייִ אֱלֹהֵיךָ. אוֹ מִן־דִּינָא. וְיִתְקַטִּיל
 גִּבְרָא הַהוּא. וְתַפְלִי עֲבִיד דְּבִישׁ מִיִּשְׂרָאֵל:
 וְאִירְגַל יִסְתַּעֲמַל אֶקְחָה. לֹא יִקְבֹּל מִן
 אַמָּאם אֲמָקִים הֵנָּךְ. לִכְרֵם אֵלֶּה רַבֵּךְ.
 אוֹ מִן־אַחֲבָם. פְּדִיקַתְךָ דֹּאךְ אֲרַגֵּל. וְאַנְף
 אֹהֵל אֲשֶׁר מִן־אַסְרָאִיל: וּבְדִלְהֵם יִשְׁמַעוּ
 וִירָאוּ וְלֹא יִזְדוֹן עוֹד: וְכַד עָמָא יִשְׁמַעוּן
 וְיִדְחִלוּן. וְלֹא יִרְשַׁעוּן עוֹד: וּסְאִיר אֲנָאם
 יִסְמַעוּן וִיכַאפוּן. וְלֹא יִתְקַחוּן אִיצָא: ס פִּי־
 תְּבֹא אֱלֹהֵי־אֲרֵץ אֲשֶׁר יִהְיֶה אֱלֹהֵיךָ נִתֵּן
 לְךָ וִירְשָׁתָהּ וְיִשְׁבַּתָּהּ בָּהּ וְאָמַרְתָּ אֲשִׁמָּה
 עָלַי מִדֶּךָ בְּכִלְהֵגוּיִם אֲשֶׁר סְבִיבְתִי: אֲרִי
 תִיעוֹד לְאַרְעָא. דִּיִּי אֱלֹהֵיךָ יִהְיֶה לְךָ.
 וְתִידְתָּה וְתִתִּיב בָּהּ. וְתִימַר. אֲמַנִי עָלַי
 מִלְכָּא. בְּכַד עֲמַמִּיא דְּבִסְחָרְנִי: וְאִדָּא
 דְּכֹלֶת אֲבִלְד. אֲדִי אֵלֶּה רַבֵּךְ מַעֲטִיךְ.
 וְחֻזְתָּה וְאִקְמַת פִּיהּ. פִּקְלַת. אֲנַצֵּב לִי
 מִלְכָּא. כְּסָאִיר אַמָּם אֲרִין חוּאֲרִי: שׁוּם
 תְּשִׁים עָלֶיךָ מִלְכָּךְ אֲשֶׁר יִבְחַר יִהְיֶה
 אֱלֹהֵיךָ בּוֹ מִקְרֵב אֲחִיךָ תְּשִׁים עָלֶיךָ מִלְכָּךְ
 לֹא תוּכַל לְתַת עָלֶיךָ אִישׁ גִּבְרִי אֲשֶׁר
 לֹא־אֲחִיךָ הוּא: מִנְּאָה תִמְנִי עָלֶיךָ מִלְכָּא.
 דִּיתְרַעִי ייִ אֱלֹהֵיךָ בִּיהּ. מִנּוֹ אֲחִיךָ. תִּמְנִי
 עָלֶיךָ מִלְכָּא. לִית לְךָ רִשׁוֹ. מִנְּאָה עָלֶיךָ
 גִּבְרִי נִוְכְרָאִי. דְּלֹא אֲחִיךָ הוּא: פִּיגּוּז אֵן

תִּנְצֵב לְךָ מִלְכָּא^ס. אֲדִי יִכְתַּאֲרָה אֵלֶּה
 רַבֵּךְ. וְלִיכּוֹן אֲמַדךְ אֲדִי תִנְצֵבָה מִן־בְּעִין
 אֲבוּתְךָ. וְלֹא יִגּוּז אֵן תִּנְצֵב עָלֶיךָ רַגְלָא
 גִּרִּיבָא. מִן־גִּיסֵּהוּ אֲכִיךְ: רַק לֹא־יִרְפָּה־לּוֹ
 סוּסִים וְלֹא־יִשִּׁיב אֶת־יָדָם מִצְרִימָה לְמַעַן
 הִרְבּוֹת סוּס וַיִּהְיֶה אָמַר לְכֶם לֹא תִסְפּוּן
 לְשׁוּב בְּדֶרֶךְ הַזֶּה עוֹד: לְחֹדֶד לֹא־יִסְנִי לִיהּ
 סוּסוֹן. וְלֹא יִתִּיב יָת עָמָא דְּמִצְרִים. בְּדִיל
 לֹא־סִגְרָה סוּסוֹן. וַיִּי אָמַר לְכוּן. לֹא תִיִּסְפּוּן.
 לְמַתָּב. בְּאַזְרַחָא הָרִין עוֹד: לְכֵן לֹא
 יִסְתַּכְתֵּר לָהּ מִן־אֲבִיר. לֹא יִרְדֵּאקוּם אִי
 מִצֵּר. לֹא־סִתְכַתֵּר אֲבִיר. וְאֵלֶּה פִקְדֵּי קִי
 לְכֶם. לֹא תַעֲאֹדוּ אֲרִגּוּעַ פִּירָאךְ אֲטֵרִיק
 אֲבִדָּא: וְלֹא־יִרְפָּה־לּוֹ נְשִׁים וְלֹא יִסּוּר לְבָבוֹ
 וְכֶסֶף וְזָהָב לֹא יִרְפָּה־לּוֹ מָאֵד: וְלֹא יִסְנִי
 לִיהּ נְשִׁין. וְלֹא יִשְׁעִי לְבִיהּ. וְכֶסֶף וְזָהָב.
 לֹא יִסְנִי לִיהּ לְחֹדָא: וְלֹא יִסְתַּכְתֵּר לָהּ מִן
 אֲנָסָא. לֹא יִזוּל קִלְבָּהּ. וּמִן־אַפְצָה וְאַדְהָב.
 לֹא יִסְתַּכְתֵּר לָהּ גִּדָּא: וְהִיהַ כְּשִׁבְתּוֹ עַל
 כְּפָא מִמְּלִכְתּוֹ וְכָתֵב לוֹ אֶת־מִשְׁנֵה הַתּוֹרָה
 הַזֹּאת עַל־סֵפֶר מַלְפָּנֵי הַכֹּהֲנִים הַדּוֹיִם:
 וְיִהְיֶה כְּמַתְּבִיָּה. עַל בּוֹרְסֵי מִלְכוּתִיהּ. וְיִכְתּוֹב
 לִיהּ. יָת פֶּרֶשְׁנָן^י (וַיִּפְתְּשֻׁן) אֲזִירִיתָא הָדָא
 עַל סֵפֶרָא. מִן־קָדָם כְּהֵנָּא דִּיֹּאִי: וְכִמָּא
 יְגַדֵּם עַד־יָבִיס מִלְכָּהּ. יִסְתַּכַּתְבֵּלָה נִסְכָּהּ
 הָדָא אֶתּוּרִיָּה פִי סֵפֶר. מִן־הַצֵּרָה אֲאִימָה
 אֲדִי־וֹאֲנִיִּין^י: וְהִיתָה עִמּוֹ וְקָרָא בּוֹ פְּדִימִי
 חִיּוֹ לְמַעַן יִלְמַד לִירְאָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיו
 לְשֹׁמֵר אֶת־כְּלִדְדִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת וְאֶת־
 הַחֻקִּים הָאֵלֶּה לַעֲשׂוֹתָם: וְתִהְיֶה עֲמִיהּ. וְיִהְיֶה
 קָרִי בִיהּ כַּד יִזְמִי חִיּוּהִי. בְּדִיל דִּיִּיקַף דְּמִדְּהַל
 קָדָם ייִ אֱלֹהֵיהּ. לְמַטָּר. יָת כָּל פְּתֻגְמִי.
 אֲזִירִיתָא הָדָא. וְיִתְקַמֵּי־הָאֲלִין דְּמַעֲבִדְהוּן:
 וְתִכּוֹן מַעֲהָ. יִקְרָא פִּיהּ אֲמִילֵּא חִיָּאֲתָהּ.
 לְכִי יִתְעַלֵּם אֵן יִכַּאף אֵלֶּה רַבָּהּ. וְיִחְפֹּץ
 גִּמִּיעַ כְּלָאם הָדָא אֶתּוּרִיָּהּ. וְהָדָא אֲרִסוּם
 דִּיעֵמֶד בְּהָא: לְבַלְתִּי רוּם־לְבָבוֹ מֵאַחֵיו
 וְלְבַלְתִּי סוּר מִן־הַמִּצְוָה יָמִין וּשְׂמָאֹל
 לְמַעַן יִאֲרִיךְ יָמִים עַל־מִלְכּוּתוֹ הוּא וּבְנָיו
 בְּקִרְבִּי יִשְׂרָאֵל: בְּדִיל דְּלֹא יִירֵם לְבִיהּ

ס וְכִי־יָבֹא הַלְוִי מֵאַחֵר שְׁעָרֶיךָ
 מִכַּר־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־הוּא נָר שֵׁם וְבָא בְּכָל־
 אֹנֶת נַפְשׁוֹ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר יְהוָה :
 וְאֵרִי יִיְתִי לְיוֹאֵה . מִחֵדָּא מִקְרָנֶךָ מִכָּל
 יִשְׂרָאֵל . דְּהוּא דָּר (פ"י דָּאָר) תַּמָּן . וַיִּיְתִי בְּכָל
 רְעוּת נַפְשִׁיהּ . לְאַתְרָא דִּיתְרָעִי יי : וְאֵדָא
 חָג אֵי לִוִּי . מִן־בַּעֲץ מִחֲאֵלְךָ אֲתִי לְגַמְיַע
 אֲסַרְאִיד . אֲדִי הוּא מְקוֹם בְּהָא . פִּדְדִּכְל
 פִּי אֵי וְקַת שָׂא . אֵי אֲמוּצַע אֲדִי יִכְתָּאֲרָה
 אֵלֶּה : וְשֶׁרֶת בְּשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵיוּ בְּכָל־אֲחִיו
 הַלְוִיִּם הָעֹמְדִים שָׁם לְפָנֵי יְהוָה : וַיִּשְׁמִישׁ .
 בְּשֵׁמָא דִּיִּי אֱלֹהֵיהּ . בְּכָל אַחֲוֵי לִוִּיֵּי .
 דְּמִשְׁמִשׁוֹן תַּמָּן קָדָם יי : וַיְכַרֵּם בְּאֶסֶם אֵלֶּה
 רַבָּה . כְּגַמְיַע אֲבוֹתָהּ אֲלִיּוֹאֲנִיִּין . אֲוֹאֲקִין
 תָּם בֵּין יְדֵי אֵלֶּה יי : חֶזֶק כְּחֶזֶק יִכְלֹן
 לְבָד מִמֶּכְרֵיו עַל־הָאֲבוֹת : חוֹלֶק כְּחוֹלֶק
 יִכְלֹן . בָּר מִמִּטְרָתָא דִּיתָהּ שְׂבִיתָא דִּבֵּין
 אֲתִקִּינוּ אֲבָהֶתָא : וְדִיקְתַּסְמוּ אֲנַצְבָּה
 מִתַּסְאוּיָהּ . מֵאֲכֹלָא מֵא אֲתִבְתָּה אֲאִבָּא
 מִן אֲלִנּוּאִיב יי : ס פִּי אֲתָהּ בָּא אֲדִי
 הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ לֹא־
 תִלְמַד לַעֲשׂוֹתִי כְּתוּעַבַת הַגּוֹיִם הָהֵם : אֲרִי
 אֲתָהּ עֲלִיד לְאַרְעָא . דִּיִּי אֱלֹהֶיךָ יִהְיֶה לָּךְ .
 לֹא תִלְדָּה לְמַעַבְד . כְּתוּעַבַת עַמִּיִּיא הָאֲנֹן :
 וְאַעֲלִם יי אֲנִךְ־אֲכַל אֵי אֲבִלְד . אֲדִי אֵלֶּה
 רַבִּךְ מַעֲטִיךְ . פִּלָּא תִתְעַלֵּם אֵן תַּעֲמֹד .
 כְּמִכְאֲרָה אֲוִלָּאִךְ אֲלָמָם : לֹא־יִמָּצֵא בָּךְ
 מַעֲבִיר בְּנוֹזְבָתוֹ בְּאֵשׁ קָסָם קָסָמִים מַעֲזֹנִין
 וּמִנְחָשׁ וּמִכְשָׁף : לֹא יִשְׁתַּכַּח בָּךְ . מַעֲבִיר
 בְּרִיָּה וּבִרְתִּיָּה בְּנוֹרָא . קָסִים קָסָמִין . מַעֲזֹנִין
 וּמִנְחָשׁ וּחֲרָשׁ : וְלֹא יוֹגֵד פִּיכֶם . מִן יִשְׁעֵךְ
 אֲבִנָּה אוֹ אֲבִנְתָּה בִּשְׁנָאֵר . וְקִאֲסִם
 קִאֲסוּמָאֲתָא יי . וּמִתַּפְאוּל וּמִתַּטִּיר וּסְאֵהֶר :
 וְחִבֵּר חִבֵּר וְשֹׂאֵל אוֹב וַיִּדְעֵנִי וְדָרָשׁ אֵלִי
 הַמָּתִים : וְרִמִּין רִמִּין . וְשֹׂאִיד בְּבִדִּין וּזְכוּרֹו .
 וְתַבַּע מִן מִיתִיָּא : וְרִאֲקִי רִקְאָא . וּסְאֵל
 מִשְׁעוּד וְעִרְאָף . וּמִלְתַּמָּם מִן אֲמוֹתָא :
 כִּי־תוּעַבַת יְהוָה כִּלְעֵשָׁה אֱלֹהִי וּבְגִדֵּל
 הַתוּעַבַת הָאֱלֹהִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מוֹרִישׁ אוֹתָם
 מִפְּנֵיךְ : אֲרִי מִרְחַק קָדָם יי כִּלְ עֵבִיד

אלין

מֵאַחֲוֵי . וּבְדִיל . דְּלֹא יִסְטִי מִן תַּפְקִידָתָא
 לְיִמִּינָא וְלִשְׂמָאלָא . בְּדִיל דִּיזְרִיךְ יוֹמִין עַל
 מַלְכוּתִיהּ . הוּא וּבְנוֹהֵי בְּנוֹ יִשְׂרָאֵל : לֹא
 יִרְתַּפֵּעַ קִרְבָּה עַל־אֲבוֹתָהּ . וְלֹא יִזוּד מִן
 אֲשֶׁר־יַעַה יִמְנָה וְלֹא יִסְרָה . לְכִי תַטּוּד
 אֲיִיאֲמָה עַל־יָד מִמְלַכְתָּהּ . הוֹזְבִינָה פִּי מֵא
 דִּין בְּנֵי אֲסַרְאִיל : ס לֹא־יִהְיֶה
 לְכַהֲנִים הַלְוִיִּם כְּדִשְׁבַּט לִוִּי חֶזֶק וְנַחֲלָה
 עִם־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁי יְהוָה וְנַחֲלָתוֹ יִאֲכָלוּ :
 לֹא יִהְיֶה לְכַהֲנִיָּא לִוִּיֵּי . כִּלְ שְׂבַטֵּא דִּלְוִי .
 חוֹלֶק וְאַחְסָנָא עִם יִשְׂרָאֵל . קוֹרְבָנִיָּא דִּיִּי .
 וְאַחְסָנִיָּה יִכְלֹן : וְאֵדָא לֹא יִכּוֹן לְאַיִימָה
 וְאַלִּיּוֹאֲנִיִּין . אֲדִי הֵם סְאִיר סְבַט לִוִּי יי . קָסָם
 וְלֹא נַחֲלָה מֵעַל אֲסַרְאִיל . פִּמָּן קִרְאֲבִין
 אֵלֶּה . וּמִן נַחֲלָתָה יִאֲכָלוּ : וְנַחֲלָה לֹא־
 יִהְיֶה־לָּו בְּקִרְבֵּי אֲחִיו יְהוָה הוּא נַחֲלָתוֹ
 כְּאֲשֶׁר דְּבַר־לָו : וְאַחְסָנָא לֹא יִהְיֶה לִיהּ בְּנוֹ
 אַחֲוֵי . מִתַּנֵּן דִּיהֵב לִיהּ יי אֲנִין־אַחְסָנִיָּה .
 כְּמֵא דְּמִלִּיל לִיהּ : וְנַחֲלָה לֹא תִכּוֹן לָהּ פִּי
 מֵא בֵּין אֲבוֹתָהּ . אֲדִי פִּרְאִיךְ אֵלֶּה נַחֲלָתָה .
 ה כְּמֵא אֲמַר לָהּ בְּהָא : ס וְזֶה יִהְיֶה
 מִשְׁפַּט הַכַּהֲנִים מֵאֵת הָעָם מֵאֵת זִבְחֵי
 הַזֶּבֶחַ אֲסִישׁוֹר אֲסִישָׁה וְנָתַן לְכַהֲנֵי הַזֶּרֶע
 וְהַלְוִיִּים וְהַקֵּבָה : וְדִין . יִהְיֶה דְּחִזִּי לְכַהֲנִיָּא
 מִן עַמָּא . מִן נְכִסֵּי נְכִסְתָּא אֲם תּוֹר אֲם
 אֲמַר . וַיִּתֵּן לְכַהֲנָא . דְּרַעָא וְלִוְעָא וְקִיבְתָּא :
 וְהִדָּה מֵא יִכּוֹן רַסָּם אֲיִימָה עַל־יָד אֲקוּם . מִן
 דֹּאֲבָחִי אֵי דְּבַח כָּאֵן מִן אֲבַקְרָאוּ מִן אֲגָנָם .
 אֵן יַעֲטוּהֶם . אֲדִרְאֵעַ וְאַחֲוִין וְאַאֲקָבָה :
 רִאשִׁית הַגֶּנֶךְ תִּירְשֶׁה וַיִּצְדִּיק וְרִאשִׁית
 גֶּזֶז צֹאנֶךָ תִּתֵּן־לּוֹ : רִישׁ עֲבוּרֶךָ הַמֶּרְדֵּךְ
 וּמִשְׁחָה . וְרִישׁ גִּזְתָּ עֲנָךְ תִּתֵּן לִיהּ : אוּל
 בֶּרֶךְ וְעִצִּירְךָ וְרִהֲנֶךָ . וְאוּל גֶּזֶז גִּנְמֶךָ
 תַּעֲטִיָּה : כִּי כֹז בָּחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מִכָּל־
 שְׂבַטֶיךָ לְעַמִּד לְשֶׁרֶת בְּשֵׁם־יְהוָה הוּא
 וּבְנָיו כְּדִיִּימִים : אֲרִי בֵּיתָ . אֲתִרְעִי . יי
 אֱלֹהֶיךָ מִכָּל שְׂבַטֶיךָ . לְמַקָּם לְשִׁמְשָׁא בְּשֵׁמָא
 דִּיִּי . הוּא וּבְנוֹהֵי כָּל יוֹמִיָּא : דֹּאֵן אֵלֶּה רַבִּךְ
 קִד אֲכַתָּאֲרָה מִן גַּמְיַע אֲסַבְאֲטֶךָ . לִיקוּם
 וַיְכַרֵּם בְּאֶסֶם אֵלֶּה . הוּא וּבְנִיָּה טוֹד אֲזִמָּאֵן :

אֵלֶיךָ. וְבָרִיד תִּזְעֹק בְּתֵא הָאֵלֶיךָ. יי' אֱלֹהֶיךָ.
מִתְרִיד יִתְהוֹן מִן קֶדְמְךָ : לֹאן אֵלֶּה יִכְרֶה
כָּל מִן יִצְנַע הָדָה צִמְכָּאֲרָה. וּבִגְרִירִתָּהּ.
הוּא קִאֲרָצֶהֶם מִן בֵּין יָדֶיךָ : תָּמִים תִּהְיֶה
עִם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ : שְׁלִים תִּהְיֶה. בְּדַחֲלָתָא
דִּיִּי אֱלֹהֶיךָ : בַּל כּוֹן סִאֲדָגָא לְלֶה רִבְךָ :
כִּין הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אֶתָּה יוֹרֵשׁ אוֹתָם
אֲרִי־מַעֲנִיִּים וְאֲרִי־קִסְמִים יִשְׁמְעוּ וְאֶתָּה
לֹא כֵן נָתַן דָּךְ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ : אֲרִי עֲמִמִּיא
הָאֵלֶיךָ. דָּאת יִרִית יִתְהוֹן. מִן מַעֲנִיָּא וּמִן
קִסְמִיא שְׁמַעִין. וְאֶתָּה. לֹא כֵן. יְהִיב דָּךְ יי'
אֱלֹהֶיךָ : לֹאן הוֹדֵאִי צִאֲמִם. אֲרִי אַנְתָּ
וְאֶרְתָּהֶם. מִן צִמְתִּפִּאֲוִדִין וְצִקִּאֲסוּמִין (ט)
יִשְׁמְעוּ. וְאַנְתָּ לִם יִטְלַקְךָ אֵלֶּה רִבְךָ מִתְּךָ
דָּאךְ (י) : נְבִיא מִקְרַבְךָ מֵאֲחִיךָ כְּמִנִּי יָקִים
דָּךְ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲלֵיו תִּשְׁמְעוּ : נְבִיא
מִבֵּינְךָ מֵאֲחֶיךָ כּוֹתִי (כ) דְּכּוֹתִי. יָקִים דָּךְ
יי' אֱלֹהֶיךָ. מִנִּיה תִּקְבְּלוּן : לִכּוֹן אִי נְבִי מִן
בֵּינְכֶם מִן בְּעִין אֲכוּתְךָ מִתְּלִי. יִנְצֵבָה דָּךְ
אֵלֶּה רִבְךָ. מִנֶּה פִּאֲקִבְדוּ : כָּכֵל אֲשֶׁר־
שְׂאֵלֶת מַעֲם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בַּחֲרִיב בְּיוֹם
הַקָּהֶל לֵאמֹר לֹא אִסַּף לְשִׁמְעִי אֶת־יְקוֹל
יְהוָה אֱלֹהֵי וְאֶת־הָאֵשׁ הַגְּדֹלָה הַזֹּאת לֹא־
אֶרְאֶה עוֹד וְלֹא אֲמוֹת : כָּכֵל דְּשִׂאֲלִתָּא.
מִן קֶדְמִי יי' אֱלֹהֶיךָ בַּחֲרִיב. בְּיוֹמָא דְּקִהָא
לְמִימַר. לֹא אוֹסִיף. לְשִׁמְעִי יְתִקְדִּי מִימְרָא
דִּיִּי אֱלֹהֵי. וְיִתְּ אִישְׁתָּא רַבְתָּא הָדָא. לֹא
אֲחִזִּי עוֹד וְלֹא אֲמוֹת : כְּגִמִּיעַ מֵא סֵאת אֵלֶּה
רִבְךָ פִּי גַבֵּל חֲרִיב. פִּי יוֹם אֲגוּקֻקֶּלֶת. לֹא
אֲעוֹד אֲן אֲסַמַּע צוֹת אֵלֶּה רִבִּי. וְלֹא
אֶרְאֶה הָדָה אֲנֹאֲרִי אֲעִצִּימָה לֹא אֲמוֹת :
וְיֹאמַר יְהוָה אֱלֹהֵי הִיטִיבוּ אֲשֶׁר דִּבְרוּ :
וְאֹמַר יי' לִי. אֶתְקִינִי דְּמִלִּיָּו : פִּקֵּי אֵלֶּה
לִי. קִד אֲחִסְנוּ פִּי מֵא קִאֵו : נְבִיא אָקִים
לְהֶם מִקְרַב אֲחִיהֶם כְּמוֹד וְנִתְּתִי דְּבָרִי
בְּפִיו וְדִבֵּר אֲלֵיהֶם אֶת כָּל־אֲשֶׁר אֲצוּנִי :
נְבִיא אָקִים לְהוֹן. מִגֵּו אֲחִיהוֹן כּוֹתֶךָ. וְאֶתִּין
פִּתְגָמִי נְבוּאָתִי בְּפּוֹמִיָּה. וְיִמְלִיד עֲפֹהוֹן.
יְתִי כֵּל דְּאִפְקִדְנִיה : וְאִי נְבִי אֲנִצְבָה לְהֶם.

מִן בְּעִין אֲכוּתָהֶם מִתְּלִי. אֲקִנָּה כְּדִאֲמִי.
פִּיכְאֻטְבָּהֶם. כְּגִמִּיעַ מֵא אֲמַרָה כֹּה :
וְהָיָה הָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא־יִשְׁמַע אֶת־דְּבָרִי
אֲשֶׁר יִדְבֹּר בְּשֵׁמִי אֲנִכִּי אֲדַרְשׁ מִעֲמִי :
וְהָיָה. גּוֹבְרָא דְּלֹא יִקְבִּיד לְפִתְגָמִי. דִּימְלִיד
בְּשֵׁמִי. מִימְרִי יִתְבַּע מִנִּיה : וְאִי אֲנִסְאֵן
לִם יִקְבֵּל כְּדִאֲמִי. אֲדִי יוֹדִי עֲנִי. פִּאֲנִי
אֲטִאֲבָה : אֲךְ הַנְּבִיא אֲשֶׁר יוֹדֵד לְדִבֵּר
דְּבָר בְּשֵׁמִי אֶת אֲשֶׁר לֹא־צוּרִיתוֹ לְדִבֵּר
וְאֲשֶׁר יִדְבֹּר בְּשֵׁם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וּמִת
הַנְּבִיא הַהוּא : בְּרִם נְבִיא. דִּירְשַׁע לְמִלְּדָא
פִּתְגָמָא בְּשֵׁמִי. יְתִי דְּלֹא פִקִּידְתִּיה
לְמִלְּדָא. וְדִימְלִיד. בְּשׁוֹם טְעוֹת עֲמִמִּיא.
וְיִתְקַטִּיל נְבִיא הַהוּא : וְאִי מִתְנַבִּי (י). תוֹוֹקַח
פִּתְקוֹד קוֹלָא עֲנִי. מֵא לִם אֲמַרָה אֲן
יְקוֹלָה. וּמִן יִתְנַבֵּא לְמַעֲבוֹדָת אֲבִר.
פִּלִּיקְתֵּל דָּאךְ צִמְתִּנְבִּי : וְכִי תֹאמַר בְּלִבְךָ
אֵיכָה נִדְּעֵי אֶת־הַדְּבָר אֲשֶׁר לֹא־דִבְרוּ
יְהוָה : וְאֲרִי תִימַר בְּלִבְךָ. אֵיכָדִין נִדְּעֵי יְתִי
פִּתְגָמָא. דְּלֹא מִלְּדִיה יי' : וְאֲן קִלֵּת פִּי
נִפְסֵד. כִּיפְנַעֲדִם אֲקוֹל. אֲרִי לִם יְקוֹלָה אֵלֶּה :
אֲשֶׁר יִדְבֹּר הַנְּבִיא בְּשֵׁם יְהוָה וְלֹא־יְהִיָּה
הַדְּבָר וְלֹא יִבֹּא הוּא הַדְּבָר אֲשֶׁר לֹא־דִבְרוּ
יְהוָה בְּזִדּוֹן דִּבְרוּ הַנְּבִיא לֹא תִגּוֹר מִמֶּנּוּ :
דִּימְלִיד נְבִיא בְּשֵׁמִי דִּי. וְלֹא יְהִי פִתְגָמָא
וְלֹא יִתְקִיִּים. הוּא פִתְגָמָא. דְּלֹא מִלְּדִיה יי'.
בְּרִישַׁע מִלְּדִיה נְבִיא. לֹא תִדְחֵל (כ) תִּדְחֵלִין
מִנִּיה : פִּאֲנִה מֵא יְקוֹלָה צִמְתִּנְבִּי עֵן אֵלֶּה.
וְלֹא יִגּוֹז דָּאךְ אֲקוֹל וְלֹא יִנְבִּי. פְּהוּ אֲקוֹל
אֲרִי לִם יְקוֹלָה אֵלֶּה. וְאֲנִמָּא קִאֵה אֲמִתְנַבִּי
בְּקַחָה. פִּלֵּא תִחְדֵּרָה : ס פִּי
יְכָרִית יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לְךָ אֶת־אֲרָצָם וִירִשְׁתָּם
וְשָׁבַת בְּעֲרִיהֶם וּבְבִתֵּיהֶם : אֲרִי יִשְׁצִי.
יי' אֱלֹהֶיךָ יְתִי עֲמִמִּיא. דִּיִּי אֱלֹהֶיךָ. יְהִיב דָּךְ
יְתִי אֲרַעֲחוֹן. וְתִירְתָּנוּן. וְתִתִּיב בְּקִרְוִיהוֹן
וּבְבִתֵּיהוֹן : וְאִדָּא קִטַּע אֵלֶּה רִבְךָ צִאֲמִם.
אֲרִי הוּא מַעֲטִיךְ בְּדִדְהֶם. פּוֹרְתֵתָהֶם. וּסְכֵנֵת
פִּי קִרְאָהֶם וּמִנְאֻזָּהֶם : שְׁלֹשׁ עָרִים תִּבְנֶה לָּךְ

חֶלֶק הַקְּרוֹק : ה) לְשִׁמְעִי בְּשֵׁם אֲחֵר כָּכֵל הַתִּיגָאן.

יג (כֶּתֶר תּוֹרָה)

לך בתוך ארצך אשר יהיה אלהיך נתן
 לך לרשתה: תלת קרון תפריש לך.
 בגו ארעך. דיי אלהך. יהיב לך למירתה:
 אפרו לך תלאת קרא. פי וסט בדרך.
 אדי אלה רבך מעטיך לתחוזה: תבין לך
 הדרך ושלשת אתגבור ארצך אשר
 ינחילך יהיה אלהיך והיה לנוס שמה כל
 רצח: תתקין לך אורחא. ותתלית ית
 תחום ארעך. דייחסנך יי אלהך. ויהי
 למערכך לתפון כל קטול: אצלח טרקהא.
 עלי תתלית תכם ארצך. אדי ינחך
 אלה רבך. תכון מעדה. ליהרב איהא כל
 קאתל: וזה דבר הרצח אשר ינוס שמה
 וחי אשר יבה אתרעהו בבלידעת והוא
 לא שגא לו מתמל שלשם: ודין פתגם
 קטולא. דיערוק לתפון ויתקיים. דיקטול
 ית חבריה בלא מדעיה. והוא. לא שני
 ליה מאתמלי ומדקפואי: והוא כבר
 אקאתל. אדי יהרב איהא פיהא. מן קתל
 צאחבה בלא מערפה. והו גיר שאני לה
 מן אמס ומאקבלה: ואשר יבא אתרעהו
 ביער לחטב עצים ונדחה ירו בגרון
 דכרת העץ ונשל הפרז מן העץ ומצא
 אתרעהו ומת הוא ינוס אל אחת הערים
 האלה וחי: ודייעול עם חבריה בחורשא
 למקץ אעין. ותתמריג (כ"י) ותתמריג
 ידיה בברזלא למקציה אעא. וישתדף
 ברזלא מן אעא. וישפח ית חבריה וימות.
 הוא. יערוק. לחדא מן קרניא האלין
 ויתקיים: ודאך כמן ידכל (כ"י) מעצאחבה
 אי אשערא ליקטע חטבא. פתמיל
 ידה באחדיד ליקטע אעוד. או ינסל
 אחדיד מן אעוד. פיצב צאחבה (כ"י)
 וימות. הו יהרב אי ואחדה מן הדא אקרא
 פיהא: פנייה גאל הדם אחרי הרצח
 פי יחס לבבו והשיגו פי יירבה הדרך
 והפחו נפש וזו אין משפטמות פי לא
 שגא הוא לו מהמול שלשום: דקמא ירדוף
 גאיל דמא בתר קטולא. ארי ייחס לביה.
 וידבקניה. ארי יסני אורחא ויקמלניה

נפש. וזיה לית חובת דין דקטול. ארי
 לא שני הוא. ליה מאתמלי ומדקפואי:
 בלא יכלב ורי אדם אקאתל. ממא
 יחמא קלבה. פידחקה. לכתרה אטריק
 פיקתלה. וליס עדיה חבם אקתל. אד
 לים הו שאני לה מן אמס ומאקבלה: עד
 בן אנכי מצוה. דאמר שלש ערים תבדיל
 לך: על בן. אגא מפקיד לך למימר.
 תלת קרון תפריש לך: פלדאך אגא אמרך
 איום. באן תפרו לך תלאת קרא:
 ואסירחיב יהיה אלהיך אתגבך באשר
 נשבע לאבתך ונתן לך את כד הארץ
 אשר דבר לתת לאבתך: ואם יפתי יי
 אלהך ית תחומך. כמא דקיים לאבתך:
 ויתין לך ית כל ארעא. דמליל למתן
 לאבתך: ואן אוסע אלה רבך תכמך.
 כמא קסם לאבאך. פאעטאך גמיע
 אבדל. אדי ועד באן יעטיה לאבאך:
 כית שמר את כד המצוה הזאת לעשתה
 אשר אנכי מצוה היום לאהבה את יהוה
 אלהיך וללכת בדרךיו כל הימים ויספת
 לך עוד שלש ערים על השלש האלה:
 ארי תטר ית כל תפקידתא הדא
 למעברה. דאגא מפקיד לך יומא דין.
 למרחם. ית יי אלהך. ודמחך באורחן
 דתקנו קדמוהי כל יומיא. ותוסיף לך
 עוד תלת קרון. עד תלת אלין: ודאך (כ"י)
 אדא חפצת גמיע הדא אשריעה. אדי
 אגא אמרך בהא איום. ותעמר בהא. באן
 תחבב אלה רבך. ותסיר פי טרקה מול
 אומאן. פוד לך תלאת קרא. עלי הדא
 אתלאת: ולא ישפך דם נקי בקרב ארצך
 אשר יהיה אלהיך נתן לך נחלה והיה
 עליך דמים: ולא ישתפך דם זכאי בגו
 ארעך. דיי אלהך. יהיב לך אחסנא. ויהי
 ערך חובת דין דקטול: ללא יספך דם ברי.
 פי בדרך. אדי אלה רבך מעטיך נחלה.
 פיכון עליך דמה: פ

וכי יהיה איש שגא לרעהו וארב לו וקם
 עליו והפחו נפש שומת ונס אל אחת הערים

האֵל: ואֵרִי יְהִי גִבּוֹר שְׁנֵי לַחֲבֵרִיהָ. וַיִּכְמֹן לִיהָ וַיָּקוּם עֲלוֹהֶי. וַיִּקְטְלֵנָה נֶפֶשׁ וַיָּמוּת. וַיַּעְרוֹק. לַחֲדָא בֶן קְרוּיָא הָאֵלִין: וְאֵן בָּאן רִגְלָא שְׁאֵנִיא לְצִאחֲבָה. פִּכְמֵן דָּה וְקָאם עֲלִיהָ. הִתְאַ צְרִבָּה כִּמְקוּלָא פִּמָּא. וְהִרְבַּ אִי וְאַחֲרָה מִן הָדָה אִקְרָא: וַיִּשְׁלַחוּ זְקֵנֵי עִירוֹ וַלְקָחוּ אֹתוֹ מִשָּׁם וְנָתְנוּ אֹתוֹ בְּיַד גֹּאֵל הַדָּם וּמֵת: וַיִּשְׁלַחוּן סָבִי קִרְתִּיהָ. וַיִּדְּבֹרוּן יִתִּיהָ מִתְּפִין. וַיִּמְכְּרוּן יִתִּיהָ בְּיַד גֹּאֵל הַדָּם וַיָּמוּת: פְּלִיבְעָתוֹ שִׁוּךְ קִרְתִּיהָ. וַיִּאֲכֹלוּהָ מִן תָּם. וַיִּסְלְמוּהָ. אִי וְלִי אָדָם הִתְאַ יִקְתֹּל: לֹא יִתְחוּם עֵינֶיהָ עֲלֵיו וּבְעֶרְתָּ הֶם יִהְיוּ מִיִּשְׂרָאֵל וְטוֹב דָּךְ: לֹא תִחוּם עֵינֶיהָ עֲלוֹהֶי. וְתִפְלִי אֲשֶׁרֵי דָם וּפְאִי מִיִּשְׂרָאֵל וַיִּטֵּב דָּךְ: וְלֹא תִשְׁפֹּק עֲלִיהָ. בִּלְאִנְהָ קֹא תֵלִי אֲבֵרִי. מִן בֵּין אֲסִרָאִיל לְבִי יִכָּאֵר לָךְ: ס לֹא תִפְסִיג גִּבּוֹר רַעָךְ אֲשֶׁר גִּבּוֹר רֵאשִׁנִּים בְּנַחֲתָךְ אֲשֶׁר תִּנְחַל בְּאַרְצָךְ אֲשֶׁר יִהְיֶה אֱלֹהֶיךָ נִתֵּן דָּךְ לְרִשְׁתָּהּ: לֹא תִשְׁנִי תִחוּמָא הִתְבַּרְךְ. דִּתְחִימוּ קִרְמָא. בִּאֲהֻסְנִתְךָ דִּתְחִסִּין. בְּאַרְעָא. דִּיִּי אֱלֹהֶךָ. יִחִיב דָּךְ לְמִירְתָּהּ: לֹא תִזְיִיג תִבְסָם צִאחֲבָךְ. אֲדִי תִכְמָה אֲאוּלִּין. בְּנַחֲתְךָ אֲדִי תִנְחַלְהָ. פִּי אֲבִלְהָ. אֲלֵה רִבְךָ מְעִטִּיךְ לְתִחוּזָה: ס לֹא יָקוּם עַד אַחֲרָא בְּאִישׁ לְכַלְעוֹן וּלְכַלְ חֲטָאת בְּכַלְחֲטָא אֲשֶׁר יִחְטָא עַד פִּי שְׁנֵי עֲדִים אוֹ עַד פִּי שְׁלֹשָׁה עֲדִים יָמוּם דְּבִר: לֹא יָקוּם סְהִיד חֵד בְּגִבְרָה. לְכַל עֲוִיִּין וּלְכַל חֹזְבִין. בְּכַל חֲטָא דִּיחֲטִי. עַל מִימֵר תִּרְיִן סְהִידִין. אוֹ עַל מִימֵר תִּלְתָּא סְהִידִין יִתְקִיִּים פִּתְגָמָא: לֹא יָקוּם שְׂאֵהֵד וְאַחֲרָא עַלִי אֲנִסָּאן. פִּי שִׁי מִן אֲדִנּוּב וְאַכְטָאִיא. וְאַנְנָאִיאַת אֲדִי יִגְנִיהָ. בִּלְעִלִי קוֹל שְׂאֵהֲדִין אוֹ תִלְתָּא תִקוּם אֲמֹר: פִּי יָקוּם עַד־חֲמֵס בְּאִישׁ לְעִנּוֹת בּוֹ סָרָה: אֲרִי יָקוּם סְהִיד שְׁקֵר בְּגִבְרָה. לֹא סְהִידָא בִּיהָ סְטִיא: וְאֵן קָאם שְׂאֵהֵד צִלָּם עַלִי אֲנִסָּאן. לִישְׁהֵד עֲלִיהָ בְּמַחֲמָה: וְעַמְדוֹ שְׁנֵי הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר לָהֶם תִּרְיִב לְפָנֶיהָ לְפָנֶיהָ

הַכֹּהֲנִים וְהַשֹּׁפְטִים אֲשֶׁר יִהְיוּ בַיָּמִים הָהֵם: וַיִּקְוֹמוּן תִּרְיִן גִּבּוֹרִין. דִּילְהוֹן דִּינָא קָדָם יי. קָדָם כְּרִנָּא וְדִינָא. דִּילְהוֹן בִּיּוֹמֵיא הָאֲנָוִן: פְּלִיקָה אֲרִגְלָאן. אֲדִין אֲכַצּוּמָה: לָהֶם בֵּין יִדִּיאֲלָה. בֵּין יִדִּיאֲמָה וְאַחֲבָאם. אֲדִי יִדּוּ פִי דֹאךְ אֲזִמָּאן: וְדִרְשׁוּ הַשֹּׁפְטִים הַיָּטִב וְהַיָּחָד עַד־שְׁקֵר הָעֵד שְׁקֵר עֲנָה בְּאֲחֵיו: וַיִּתְּבַעוּן דִּינָא יָאוּת. וְהָא סְהִיד שְׁקֵרָא סְהִידָא. שְׁקֵרָא אֲסִהִיד בְּאַחֲוֵיהָ: פְּלִיטָמָסוּ דֹאךְ אֲחֲבָאם גִּידָא. פִּאן כָּאן אֲשִׁאֲהֵד שְׂאֵהֵד זֹור. וְקֵד שְׂהֵד בְּבִאטֵר עַדִי אֲכִיָּה: וְעִשְׂתֵּם לוֹ בְּאֲשֶׁר זָמֵם לְעִשְׂוֹת לְאֲחֵיו וּבְעֶרְתָּ הָרַע מִקִּרְבְּךָ: וְתַעֲבִדוּן לִיהָ. פִּמָּא דִּחֲשִׁיב לְמַעֲבֵד לְאַחֲוֵיהָ. וְתִפְלִי עֲבִיד דְּבִישׁ מִבִּינֶךָ: פִּאֲצִנְעוּלָהּ. מִתֵּל מֹא הֶם אֵן יִצְנַע בְּאֲכִיָּה. וְאַנְהָ אֲהֵד אֲשֶׁר מִן וְסִטְךָ: וְהַנְּשִׂאֲרִים יִשְׁמַעוּ וַיִּרְאוּ וְלֹא יִסְפּוּ לְעִשְׂוֹת עוֹד כְּדָבָר הָרַע הַזֶּה בְּקִרְבְּךָ: וְדִישְׁתָּאֲרוּן יִשְׁמַעוּן וַיִּדְּחִלוּן. וְלֹא יִסְפּוּ לְמַעֲבֵד עוֹד. כְּפִתְגָמָא בִּישָׁא. הָרִין בִּינֶךָ: וְאַבְאֲקִיוֹן יִסְמַעוּן וַיִּכְאֲפוּן. וְלֹא יַעוּדוּ אֵן יִצְנַעוּ. מִתֵּל הָדָא אֲאִמֵּר אֲרִדִי פִי מֹא בִינְכֶם: וְלֹא תִחוּם עֵינֶיךָ נֶפֶשׁ בְּנֶפֶשׁ עֵין בְּעֵין שֵׁן בְּשֵׁן יִד בְּיַד רִגְל בְּרִגְל: וְלֹא תִחוּם עֵינֶיךָ. נֶפֶשׁ אֲחֵךְ נֶפֶשׁ אֲחֵךְ. עֵינָא חֵלְקָה עֵינָא שְׁנָא חֵלְקָה שְׁנָא. יִדָּא חֵלְקָה יִדָּא רִגְלָא חֵלְקָה רִגְלָא: וְלֹא תִשְׁפֹּק פִּי אֲקַצְאִין. נֶפֶס בְּנֶפֶס. וְדִיהָ כֹחַ עֵין בְּעֵין וְסֵן בְּסֵן. וַיִּד בִּיד וְרִגְל בְּרִגְל: ס בִּיִּתְצָא לְמַלְחָמָה עַד־אַיְבָךְ וַיִּרְאִיתָ סוּס וְרִכְבָּ עִם רֵב מִפְּךָ לֹא תִירָא מֵהֶם בִּיִּיהֵוָה אֱלֹהֶיךָ עֲפִיךָ דְּפִלְעָךְ מֵאַרְצָךְ מִצִּדִּים: אֲרִי תִפּוֹק לְאַנְהָ קִרְבָּא עַל בְּעִלִי דְּבִבְךָ. וְתִתְחִי. סוּסוֹן וְרִתְבִין עִם סִגִּי מִנְךָ. לֹא תִדְחַל מִנְהוֹן. אֲרִי יי אֱלֹהֶךָ מִיִּמְרִיהָ בְּסַעֲדָךְ. דְּאַסְקָךְ מֵאַרְעָא דְּמִצְרַיִם: וְאִדָּא כִרְגַת לְאַחֲרָב עַדִי אַעֲדָאִיךְ. פִּרְאִיתָ כִּידָא וּמִרְאֲכָבָא קוּם אֲכַתֵּר מִנְךָ. פִּלָּא תִכְאֲפִדָּם. אֵן אֲלֵה רִבְךָ מֵעַךְ. אֲמַצְעֵרְךָ מִן בִּדָּד מִצֵּר:

וְהָיָה בְּקִרְבְּכֶם אֱלֹהֵי מִלְחָמָה וְנִגַּשׁ הַבְּחֵן
וְדַבֵּר אֱלֹהֵי עַם: וַיְהִי בְּמִקְרַבְכֶּן לְאַגְחָא
קִרְבָּא. וַיִּתְקַרֵּב כְּהֵנָּה וַיִּמְלִיךְ עִם עֲמָא:
וְעַנְדָּ תְקַדְמְכֶם אִי אַחֲרָב. פִּצִּיתְקִדְמָא
אַמְמָאם וַיִּכְאֹטֵב אֶקוּם: וְאָמַר אֱלֹהִים
שְׁמַע יִשְׂרָאֵל אַתֶּם קִרְבִּים הַיּוֹם לְמִלְחָמָה
עַד־אֲבִיכֶם אֶדְיִירְךָ לְבַבְכֶם אֶדְיִירְאוּ
וְאֶדְיִתְחַפְּזוּ וְאֶדְיִתְעַרְצוּ מִפְּנֵיהֶם: וַיִּימָר
לְהוֹן שְׁמַע יִשְׂרָאֵל. אַתּוֹן מִתְקַרְבִּין יוֹמָא
דִּין. לְאַגְחָא קִרְבָּא עַל בְּעַלִּי דְבִבִּיכֶן.
לֹא יִזְוַע לְבָבְכֶן. דָּא תִדְחִלוּן וְלֹא תִתְבַּעְתּוּן.
וְלֹא תִתְבְּרוּן מִן קִדְמִיהוֹן: וַיְקוּל לְהֶם
אַסְמַעְזוּ יֵא אִסְרָאִיל. אַנְתֶּם אִיוֹם מִתְקַדְמִין
לְאַחֲרָב עַל־אֶעְדָּאִיכֶם. פִּלְא תִרְקִקְלוּבְכֶם
דָּא תִכְאֹפּוּ וְלֹא תִחַפְּזוּ. וְלֹא תִרְהַבוּ
מִנְהֶם: כִּי יִהְיֶה אֱלֹהֵיכֶם הַהֹלֵךְ עִמָּכֶם
דְּהִלְחֶם לְכֶם עִם־אֲבִיכֶם לְהוֹשִׁיעַ אֶתְכֶם:
אִרִּי יִי אֶדְהִכּוּן. דְּמִדְּבַר קִדְמִיכֶן. לְאַגְחָא
לְכוּן קִרְבָּא. עִם בְּעַלִּי דְבִבִּיכֶן לְמִפְּרָק
יִתְכוּן: לֹאן אֵלֶּה רַבְכֶם. אִסְאִיר נֹרָה
מַעֲבָם. לִיחֲאֲרָב לְכֶם אֶעְדָּאִיכֶם וַיִּגִּיתְכֶם:
וְדִבְרוּ הַשְּׁטָרִים אֱלֹהֵי עַם לְאֹמֶר מִי־הָאִישׁ
אֲשֶׁר בָּנָה בֵּית־חֹדֶשׁ וְלֹא חֲנָכוּ יִקְךָ וַיֵּשֶׁב
לְבֵיתוֹ פְּנִימוֹת בְּמִלְחָמָה וְאִישׁ אַחֲרָ
יִחְנַכְנוּ: וַיִּמְלִדוּן סִרְכֵּיא עִם עֲמָא דְמִימָר.
מִן גּוֹבְרָא. דְּבָנָא בֵּית־אֲחֵדָתָא וְלֹא חֲנֻכִּיָּה.
יִקְךָ וַיִּתּוּב לְבֵיתִיהָ. דְּלָמָּא יִתְקַטִּיל
בְּקִרְבָּא. וְגַבְרָא אַחֲרָן יִחְנַכְנִיָּה: תֵּם יִכְלִמוּ
אֶעְרַפָּא אֶקוּם קִאִידִין. אִי רַגְלָא בְּנָא בֵּית־א
גְּדִידָא וְלִם יִדְשֵׁנָּה. פְּלִימִין וִירְגַע אִי
מִנְזֹלָה. כִּדָּא יִקְתֵּל פִּי אַחֲרָב. וַיִּדְשֵׁנָּה רַגְלָא
אֲכָר: וּמִי־הָאִישׁ אֲשֶׁר נָטַע כָּרֶם וְלֹא
חֲלָלוּ יִקְךָ וַיֵּשֶׁב לְבֵיתוֹ פְּנִימוֹת בְּמִלְחָמָה
וְאִישׁ אַחֲרָ יִחְלָלְנוּ: וּמִן גּוֹבְרָא. דְּנִצְבָא כָּרְמָא
וְלֹא אֲחֵדִיָּה. יִקְךָ וַיִּתּוּב לְבֵיתִיהָ. דְּלָמָּא
יִתְקַטִּיל בְּקִרְבָּא. וְגַבְרָא אַחֲרָן יִחְלָלְנִיָּה:
וְאִי רַגְלָא גֵרֶם כְּרִמָּא וְלִם יִבְדִּלְנָה. פְּלִימִין
וִירְגַע אִי מִנְזֹלָה. כִּדָּא יִקְתֵּל פִּי אַחֲרָב.
וַיִּבְדִּלְנָה רַגְלָא אֲכָר: וּמִי־הָאִישׁ אֲשֶׁר־אִירֶשׁ
אִשָּׁה וְלֹא לְקַחְתָּהּ יִקְךָ וַיֵּשֶׁב לְבֵיתוֹ פְּנִימוֹת

בְּמִלְחָמָה וְאִישׁ אַחֲרָ יִקַּחנָּה: וּמִן גּוֹבְרָא.
דְּאִירֶשׁ אֲתִתָּא וְלֹא נִסְכָּה. יִקְךָ וַיִּתּוּב
לְבֵיתִיהָ. דְּלָמָּא יִתְקַטִּיל בְּקִרְבָּא. וְגַבְרָא
אַחֲרָן יִסְכָּנָה: וְאִי רַגְלָא אֲמִלְךָ בְּאִמְרָה
וְלִם יִזְפָּהָא. פְּלִימִין וִירְגַע אִי מִנְזֹלָה.
כִּדָּא יִקְתֵּל פִּי אַחֲרָב. וַיִּזְפָּהָא רַגְלָא אֲכָר:
וַיִּסְכּוּ הַשְּׁטָרִים לְדַבֵּר אֱלֹהֵי עַם וַאֲמָרוּ
מִי־הָאִישׁ הַיּוֹרָא וְרַךְ הַלֵּבֵב יִקְךָ וַיֵּשֶׁב
לְבֵיתוֹ וְלֹא יִמָּס אֶת־לֵבֵב אַחֲזִי כְּלָבּוֹ:
וַיִּסְכּוּן סִרְכֵּיא לְמַלְלָא עִם עֲמָא. וַיִּימָרוּן.
מִן גּוֹבְרָא דְדִחִיל וְתַבִּיר לָבָא. יִקְךָ וַיִּתּוּב
לְבֵיתִיהָ. וְלֹא יִתְבַּר. יִתְ לָבָא דְאֲחֻזָּה
כְּלָבִיָּה: תֵּם יִזִּיר אֶעְרַפָּא מִן מְכַאטְבָּהּ
אֶקוּם. וַיְקוּלוּ. אִי רַגְלָא כְּאִיף וְרִקִּיקְאֶקְלָב.
פְּלִימִין וִירְגַע אִי מִנְזֹלָה. וְלֹא יִרְקֵא קִדּוּב
אֲכוּתָהּ בְּקִלְבָּהּ: וְהָיָה כְּכֹלֹת הַשְּׁטָרִים
לְדַבֵּר אֱלֹהֵי עַם וּפְקִדּוּ שְׁרֵי צְבָאוֹת בְּרֹאשׁ
הָעַם: וַיְהִי. כִּדְ יִשְׁיַצּוּן סִרְכֵּיא לְמַלְלָא עִם
עֲמָא. וַיִּמְנוּן. רַבְּנִי חִידָא בְּרִישׁ עֲמָא:
פִּעַנְדָּ פִּרְאֲגָהֶם מִן מְכַאטְבָּהּ אֶקוּם בְּדֹאךְ.
פִּיּוּכְלוּ בְּהֶם רוּיִסָא אֲגִיּוּשׁ: ס פִּי
תְקַרְבָּא אֶדְיִעִיר לְהִלְחֶם עֲלֵיהָ וְקִרְאָתָא
אֱלִיָּה לְשָׁלוֹם: אִרִּי תְקַרְבָּא לְקִרְתָּא.
לְאַגְחָא קִרְבָּא עֲדָה. וְתִקְרִי לְהָ מִלִּין דְּשָׁלוֹם:
וְאִדָּא תְקַדְמַת אִי קִרְיָה לְתַחֲאֲרַבְהָא.
פִּנְאֲרָהָא אֲוֹלָא בְּסִדָּאם: וְהָיָה אִם־שָׁלוֹם
תִּעֲנֵךְ וְתִתְחַח קִךְ וְהָיָה כִּדְ הָעַם הַנִּמְצָא־
בָּהּ יִהְיוּ קִךְ לְמָס וְעִבְדוּךָ: וַיְהִי אִם־שָׁלוֹם
תִּעֲנֵינְךָ. וְתִפְתַּח קִךְ. וַיְהִי כִדְ עֲמָא
דִּישְׁתַּבַּח בָּהּ. יִהְיוּ קִךְ. מִסְקִי מִסִּין
וַיִּפְלְחוּנְךָ: פִּאן אֲנִאֲבַתְךָ בְּאִסְדָּאם.
וּפְתַחַת קִךְ. פִּנְמִיעַ אֶקוּם אֲמוּגוּדִין פִּוּיָּה.
יִכוּנוּ קִךְ דְּמָה וַיִּכְדְּמוּנְךָ: וְאִם־יִלְלָא
תִּשְׁלִים עֲפִךְ וְעִשְׁתָּה עֲפִךְ מִלְחָמָה
וְצִרְתָּ עֲלֵיהָ: וְאִם לֹא תִשְׁלִים עֲפִךְ.
וְתִעֲבִיד עֲפִךְ קִרְבָּא וְתִצְוֹר עֲלָהּ: וְאִן לִם
תִּסְאֲמִךְ. בְּדִחֲאֲרַבְתְךָ. פִּחֲאֲצִרְהָא: וְנִתְנָה
יִהְיֶה אֱלֹהֵיךָ בִּירְךָ וְהִפִּיתָ אֶת־כֹּכְבוֹתָהּ
לְפִי־חֲרָב: וַיִּמְסְרָנָהּ. יִי אֱלֹהֵיךָ בִּירְךָ.
וְתִמְחִי יִתְ כִּל דְּכּוֹכְבָּהּ לְפִתְגָם דְּחֲרָב:

וַיִּסְלַמְהָ אֱלֹהֵי רֹכֵךְ פִּי יֶדְךָ. פֹּאקְתִּל
 רִגְשָׁהּ בַּחֵד אֲסִיף: רַק הַנָּשִׁים וְהַטָּף
 זֶה־הַמָּה וְכָל אֲשֶׁר יִהְיֶה בְּעִיר כְּדִשְׁלָה
 תִּבְּזוּ לָךְ וְאֶבְלַת אֶת־שֹׁלֵל אִיבִיהָ אֲשֶׁר־נָתַן
 יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לָךְ: לְחֹדֶר נָשִׂיא. וְשִׁפְלָה
 וְזַעֲרָה. וְכָל־דִּיהִי בִקְרָתָהּ. כָּל עֲדָה
 תִּבְּזוּ לָךְ. וְתִכּוֹל יֵת עֲדֵי סָנָאךְ. דִּיהֵב. יי
 אֱלֹהֶיךָ לָךְ: וְאִמָּא אֲנִסָּא. וְאִמְפָּא וְאִבְהָאִים.
 וְסֹאֵר מָא פִי אֶקְרִיה. מִן סִלְבָּהּ
 פֹּאגְנִמָּה לָךְ. וְכָל סִלְבִּי אֶעֱדֹאִיךְ. אֲדִי
 דוֹקֵךְ אֱלֹהֵי רֹכֵךְ: בֵּן תַּעֲשֶׂה לְכַד־הָעָרִים
 דְּרַחֲקֵת מִמֶּךָ מֵאֵד אֲשֶׁר לֹא־מַעֲרִי הַגּוֹזִים
 הָאֵלֶּה הֵנָּה: בֵּן תַּעֲבִיד לְכָל קְרוּיָא.
 דְּרַחֲקִין מִנֶּךָ לְחֹדֶר. דָּלָה מִקְרוֹי עִמְמִיא
 הָאֲלִין אֲנִין: כֹּדָא אֲצַנַע בִּאֶקְרָא. אִבְעִידָהּ
 מִנֶּךָ גֵּדָה. אֲתִי לִים הִי מִן קָרָא הוֹדָאִי
 אֲמָם: רַק מַעֲרֵי הָעָמִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר
 יִהְיֶה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ נִחְלָה לֹא תַחֲיָה כְּדִי
 נִשְׁמָה: לְחֹדֶר. מִקְרוֹי עִמְמִיא הָאֲלִין. דִּי
 אֱלֹהֶיךָ. יְהִיב לָךְ אֲחִסָּנָה. לֹא תִקְיִים כָּל
 נִשְׁמָה: וְאִמָּא מִן קָרָא הוֹדָאִי אֲמָם. אֲדִי
 אֱלֹהֵי רֹכֵךְ מַעֲטִיךְ נִחְלָה: פִּלָּה תִּבְקִי מִנֶּהֱם
 נִסְמָה: פִּי־הַחֶרֶם תַּחֲרִימֶם הַחֲתִי וְהָאֲמֹרִי
 הַנִּנְעָנִי וְהַפְּרוֹי הַחֲוִי וְהַיְבוּסִי כֹּאֲשֶׁר צִוָּךְ
 יְהוָה אֱלֹהֶיךָ: אֲרִי נִמְרָא תִּנְמָרְנוֹן. חֲתִיאִ
 וְאֲמֹרִאִי פִנְעָנִיא וּפְרוּאִי. חֲוִיא וִיבוּסִיא.
 כֹּמָא דְּפִקְדָךְ יי אֱלֹהֶיךָ: בֵּל אֶתְלַפְּהֶם
 אֶתְלַאֲפֹא. אֶחָתִיין וְאֲמֹרִיין אִבְנַעֲאֲנִין
 וְאֶפְרוּזִין. וְאֶחָתִיין וְאִיבוּסִיין. כֹּמָא אֲמַרְךְ
 אֱלֹהֵי רֹכֵךְ: לְמַעַן אֲשֶׁר לֹא־יִדְמְדוּ אֶתְכֶם
 לַעֲשׂוֹת כָּכָל תּוֹעֲבֹתָם אֲשֶׁר עָשׂוּ
 לֵאלֹהֵיהֶם וְחָטְאוּתָם לִיהוָה אֱלֹהֵיכֶם:
 כִּדִּיל. דִּלָּא יִלְפֹון יִתְכּוֹן לְמַעַבְדִּי. כָּכָל
 תּוֹעִיבֹתָהוֹן. דְּעַבְדִּין לְמַעֲוֹתָהוֹן. וְתַחֲבוּן
 קָדָם יי אֱלֹהֵיכֶן: לְכִי לֹא יַעֲלֹמוּכֶם אֵן
 תַּצְנַעוּ. כְּגִמְעָה מִכֹּאֲרָהֶם. אֲדִי צִנְעוּהָ
 לְמַעֲבוֹדָאֲתָהֶם. פִּתְכְּמוּ לְדֵה רִבְכֶם: פ
 פִּי־תַצּוֹר אֶל־עִיר יָמִים רַבִּים לְהִדָּהֶם
 עֲלֶיהָ לְתַפְשָׁה לֹא־תִשְׁחִית אֶת־עֲצָהּ

יד (בְּתֵר תּוֹרָה)

אִי אֵן תַּהֲדָהּ: פ
 פִּי־יִמְצָא חֵלֶל בְּאֶדְמָה אֲשֶׁר יִהְיֶה אֱלֹהֶיךָ
 נָתַן לָךְ לְרִשְׁתָּהּ נֶפֶל בְּשָׂדֶה לֹא נֹדַע מִי
 הִכָּהוּ: אֲרִי יִשְׁתַּבַּח קִטְלָה. בֹּאֲרַעָא דִּי
 אֱלֹהֶיךָ. יְהִיב לָךְ לְמִירְתָּהּ. רַמִּי בְּחֻקָּהּ.
 לֹא־יִדְעַע מִן קִטְלִיהָ: וְאֵן וְגַד קִתִּיל. פִּי אִבְלָד
 אֲדִי אֱלֹהֵי רֹכֵךְ. מַעֲטִיךְ לְתַחֲוָה. מִטְרוּחַ
 פִּי אֶצְחָרָה. לִם יַעֲרַף מִן קִתְלָה: וַיֵּצְאוּ
 זִקְנֵיהָ וְשִׁפְטֵיהָ וּמִרְדּוֹ אֶל־הָעָרִים אֲשֶׁר
 סָבִיבַת הַחֵלֶל: וַיִּפְקֹן סָבָה וְדִינָה.
 וַיִּמְשְׁחוּן לְקְרוּיָא. דְּבִסְחָרְנוֹת קִטְלָה:
 פִּלְכִּרְגָּה בַּעֲץ יי שׁוֹכֵךְ וְחִבְאֵמֶךְ. וַיִּמְסְחוּן
 אִי אֶקְרָא. אֲדִין חוּאִי־אֶקְתִּיל: וְהִיָּה הָעִיר
 הַקְּרִבָּה אֶל־הַחֵלֶל וְדִקְחוּ זִקְנֵי הָעִיר הַהִוא
 עֲגֹלָת בָּקָר אֲשֶׁר לֹא־עֹבֵד בָּהּ אֲשֶׁר לֹא־
 מִשְׁכָּה בָּעַל: וְתִהְיֶה קְרָתָהּ. דְּקָרִיבָא
 לְקִטְלָה. וַיִּדְּבֹרוּן (לִי וַיִּסְבּוּן). סְבִי קְרָתָהּ

הָרִיא

עליהם עקובה' תואני פי דם ברו' פיגפר
 להם מא תואנו פי דאך אדם (ל) : ואתה
 תבער הדם הנקי מקרבך ביי תעשה הישר
 בעיני יהוה : ואת תפלי אשד' דם זבאי
 מבינך. ארי תעביד דבשר קדם יי : ואנת
 פאנף קאתל אברי מן בינבם. אד תצנע
 אמסתקים ענד אלה : צ"ו פסוקים סי' עובדיה

ומפטרין אנכי אנכי בישעיה סי' מ"א. הג"ד למנחת שבת
 וב' וז' : ס ס ס ביי תצא למדחמה
 על-איבך ונתנו יהוה אלהיך בידך ושביית
 שביו : ארי תפוק לאנחא קרבא על בעלי
 דבבך. וימסרנון. יי אלהיך בידך ותשפי
 שבירון : ואדיכרנת לאהרב עלי אעדאך.
 פאסלמה (א) אלה רבך. פי ירך וסבית
 סביה : וראית בשביה אשת יפת תאר
 וחשקת בה ולקחת לה לאשה : ותחיו
 בשביא. אתתא שפידת ריו. ותתרעי בה.
 ותסבה לך לאתו : וראית פי אסבי.
 אמראה חסנה אחדיה. פשעפת בהא.
 ואתכדתהא לך זוגה : והבאתה אלתוןך
 בידך וגלחה את-ראשה ועשתה את-
 צפרניה : ותעלצה לגו ביתך. ותגלה ית
 רישה. ותרכי ית טופרהא : באן תדכלהא
 א' וסט מנזך. ותחלק ראסהא. ותרכי
 אצפארהא : והסירה את-שמלת שביה
 מעליה וישבה בביתך ובכתה את-אביה
 ואת-אמה ירח ימים ואחר פן תבוא אליה
 ובעלתה והיתה לך לאשה : ותעדי ית
 בסות שביה מנה. ותתיב בביתך. ותבכי.
 ית אבוהא וית אמה ירח ימין. ובתר
 פן תיעזל לותה ותבעלנה. ותחי לך
 לאתו : ותנוע תיאב סביהא ענהא. ותקים
 כדאך פי מנזך. ותבכי עלי מדהב
 אביהא ואמהא שהרא (ב) . ובער דאך.
 תדכל איהא פתבן בהא. ותכון לך זוגה :
 והיה אס-לא חפצת בה ושלחתה לנפשה
 ומכר לא-תמכרנה בכסף לא-תתעמר
 בה תחת אשר עניתה : ויהי אם לא
 תתרעי בה. ותפטרנה לנפשה. וזבנא לא
 תזבננה בכסף. לא תתגר בה. חקך

דעניתה

ההיא עגלת תורין. דלא אתפלח בה. דלא
 נגדת בניר : פאיה קריה כאנת. אאקרב
 איה. פאיאכר אהדהא (ג) עגלה מן אבקר.
 מא דם תפלה. ולא תמד אגיר : והורדו
 זקני העיר ההוא את-העגלה אל-נחל
 אתן אשר לא-יעבר בו ולא ירעו ערפוי
 שם את-העגלה בנחל : ויתחן. סבי קרתא
 ההיא ית עגלתא (ג) עגלתא דנחל ביר.
 דלא אתפלח ביה ולא יודע. ויקפון
 תפון ית עגלתא (ג) עגלתא בנחלא :
 ויחרונהא א' ואד צעב. מא לם יפרח
 ולא יורע. ויקפוהא פיה : ונגשו הכהנים
 בני דוי בם בחר יהוה אלהיך לשרתו
 ולברך בשם יהוה ועל-פיהם יהיה פלדריב
 וכד-נגע : ויתקרבו פהניא בני דוי. ארי
 בהון. אתרעי. יי אלהיך לשמשותיה.
 ודברכא בשמא דיי. ועל מימרהון יהי
 פל דין וכל מכתש סגירו : תם יתקדם
 בעין אאימה בני דוי. לאן אלה רבך
 אכתארהם. ליכרמוה ויבארבו באסמה.
 ועלי קולהם יפצל כל בצומה וכל בלא :
 וכל זקני העיר ההוא הקרבים אל-החלד
 ירחצו את-ידיהם על-העגלה הערופה
 בנחל : וכל סבי קרתא ההיא. דקריבין
 לקטיא. יסחון ית ידיהון על עגלתא (ג)
 עגלתא דנקיפא בנחלא : פאדא גסל
 גמיע שיוך תלך אקריה. אקריבה א'
 אקתיד אידיהם. עלי אעגה אמקפאה
 פי אואד : וענו ואמרו ידינו לא שפכה
 את-הדם הזה ועינינו לא ראו : ויתיבון
 וימרו. ידנא. לא אשדא ית דמא הדין.
 ועיננא לא חזאה : ויבתרו ויקולו. אידנא
 לם תספך הדא אדם. ועיננא דם תרא
 דאך : כפר לעמך ישראל אשר-פדית
 יהוה ואד-יתתן דם נקי בקרב עמך ישראל
 ונכפר להם הדם : כהניא יימרון כפר
 לעמך ישראל דפרקתא יי. ולא תתין חובת
 דם זבאי. בנו עמך ישראל. ויתכפר להון
 על דמא : תנוהם וקאלו אלהם אנפר דקומך
 אד אסראי אדי פכבתהם. ולא תדע

(*) שפכו קרי

וְאֶל־שָׁעַר מִקְמוֹ : וַיִּיהָדוּן בֵּיהּ אֲבוֹהֵי
וְאִמֵּיהּ. וַיִּפְקֹדוּ יְתִיָּהּ. לְקֹדֶם סָבִי קְרִיתִיהּ
וּלְתֹרַע בֵּית דִּין אֲתִירִיהּ : פְּדִיקְבִּין עֲלֶיהָ
אֲבִיהּ וְאִמָּהּ. וַיִּכְרְנוּהָ. אִי שׁוּךְ קְרִיתִיהּ
וְאִי בָּאב חֲאֻכְסָא מוֹצֵעָה : וְאִמְרוּ אֶל־
זִקְנֵי עִירוֹ בְּנֵינוּ זֶה סוֹרֵר וְזֶה מְזֵלֵי אֵינְנוּ שְׁמַע
בְּקֻלָּנוּ זֹלָל וְסָבָא : וַיִּמְרוּ לְסִבִּי קְרִיתִיהּ.
בְּרָנָא דִּין סְטִי וּמְרוֹר. לִיתוּהִי מִקְבִּיל
לְמִימְרָנָא. זִלִּיל בְּשׁוֹר וְסָבִי חֲמַר : פִּיקוּלָא
לְהַם. אֲבִנְנָא הִדָּא זֵאִיל מִכָּאָף. לִים יִקְבֵּל
אִמְרָנָא. וְהוּ מִסְרָף וּמִפְרִשְׁפִּי אֲהִרָאם :
וְרִגְמָהוּ כָּל־אֲנָשֵׁי עִירוֹ בְּאֲבָנִים וּמָת
וּבְעֵרַת הָרַע מִקְרָבָהּ וְכָל־יִשְׂרָאֵל יִשְׁמְעוּ
וַיִּרְאוּ : וַיִּרְגְּמוּנָהּ. כָּל אֲנָשֵׁי קְרִיתִיהּ
בְּאֲבָנִיָּא וַיָּמוּת. וְתַפְלִי עֶבֶד דְּבִישׁ
מִבִּינָה. וְכָל יִשְׂרָאֵל יִשְׁמְעוּ וַיִּדְחֲלוּ :
וַיִּרְגְּמוּהָ גַּמְעַ אֶהָל קְרִיתִיהּ בְּאֲחִנְאָרָה
חֲתָא יָמוּת. וְאִנָּף אֶהָל אֲשֶׁר מִן בִּינָכָם.
וְסֵאִיר אֵל אִסְרָאִיל יִשְׁמְעוּ וַיִּכְאֲפוּ :
ס וְכִי־יִהְיֶה בְּאִישׁ הָטָא מִשְׁפָּט־
מוֹת וְהוּמָת וְתִלִּית אֹתוֹ עַל־עֵץ : וְאִרִּי
יְהִי בְּגִבְרָה. חֹזֶבֶת. דִּין דְּקָטוֹר וְיִתְקַטֵּיל.
וְתִצְלֹב יְתִיָּהּ עַל צְלִיבָא : וְאִדָּא וּגְבִית
עֲלִי אֲנָסָאן. כְּטִיָּה חֲכֵמָה אֶקְתֵּל פִּקְתֵּל.
פֹּאצְלָבָה עֲלִי כְּשִׁבָה : לֹא־תִלִּין נִבְלָתוֹ
עַל־הָעֵץ כִּי־קִבֹּר תִּקְבְּרוּנוּ בְּיוֹם הַהוּא
כִּי־קִדְּקֵת אֱלֹהִים תִּלְוִי וְלֹא תִטָּמֵא אֹתִי
אֲדַמְתָּךְ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לָךְ נַחֲלָה :
לֹא תִבִּית נְבִילָתִיהּ עַל צְלִיבָא. אִרִּי
מִקְבֵּר תִּקְבְּרִנִּיהּ בְּיוֹמָא הַהוּא. אִרִּי עַל
דְּחָב קָדָם יי אֲצִטְלִיב. וְלֹא תִסָּאִיב יְת
אֲרַעָךְ. דִּי אֲדָהָךְ. יְהִיב לָךְ אֲחֻסְנָא : וְלֹא
תִבִּית גִּתְתָּהּ עֲלֶיהָ. בִּל אֲדַפְנָה דַּפְנָא
פִּי דָאךְ אֲדִיוֹם. אִדָּא צִלְבָא לְמָא אֲפִתְרָא
עֲלִי אֲדָה : וְלֹא תִנָּגֵם בְּדָאךְ בְּלֹדךְ. אֲדִי
אֲדָה רִבְךָ מִעֲטִיךָ נַחֲלָה : ס לֹא־
תִרְאֶה אֶת־שׁוֹר אֲחִיךָ אוֹ אֶת־שׁוֹר נְדָחִים
וְהִתְעַלְמָת מֵהֶם הִשָּׁב תִּשְׁיָבָם לְאֲחִיךָ :
לֹא תַחֲזִי יְת תוֹרָא דְּאֲחוּךָ. אוֹ יְת אֲמִרִיהּ
דְּטַעֲנָא. וְתִכְבוֹשׁ מִנְהוֹן. אֲתָבָא תִתִּיכְנוֹן

לְאֲחוּךָ

דְּעִנִּיתָהּ : וְאִן לֹם תִּרְיִדְהָ בְּעַד דָּאךְ :
פֹּאטְלִקְהָא חֲרָא לְנַפְסָהּ. וּבִיעָא לֹא
תִבִּיעָהּ בְּתַמָּן. לֹא תִסְתַּרְקָהּ : ס בְּיִתְהִינן לְאִישׁ
שְׁתֵּי נָשִׁים הָאֶחָת אֲהוּבָה וְהָאֶחָת שְׁנוּאָה
וַיִּלְדוּ לָן בָּנִים הָאֲהוּבָה וְהַשְׁנוּאָה וְהָיָה
הַבֵּן הַבְּכֹר לְשֵׁנִיָּהּ : אִרִּי יְהוֹיָן לְגִבְרָה
תִּרְתִּין נָשִׁין. חֲדָא רְחוּמָתָא וְחֲדָא שְׁנוּאָתָא.
וַיִּלְדִּין לִיהָ בָּנִין. רְחוּמָתָא וְשֵׁנִיָּהּ.
וַיְהִי. בְּרָא בּוֹכְרָא לְשֵׁנִיָּהּ : וְאִן
כֹּאנְתָא זֹוגְתִין לְרַגֵּל וְאַחַד. אֲחִדְהָמָא
מִחֲבֻבָה וְאַכְרָא מִשְׁנִיָּה. וּוְלָדָא לֹא
בָּנִין. אֲמִחֲבֻבָה וְאַמִּשְׁנִיָּה. וְכֹאן אֲבָן
אֲבִכֵּר לְאַמִּשְׁנִיָּה מִנְהָמָא : וְהָיָה בְּיוֹם
הַנְּחִילוֹ אֶת־בָּנָיו אֶת אֲשֶׁר־יִהְיֶה לוֹ לֹא
יִכְלֵל לְבַכֵּר אֶת־בֶּן־הָאֲהוּבָה עַל־פְּנֵי בֶן־
הַשְּׁנוּאָה הַבְּכֹר : וַיְהִי. בְּיוֹמָא דִּיחֻסִּין
לְבָנוֹהִי. יְת דִּיִּהִי לִיהָ. לִית לִיהָ רִשׁוֹ.
לְבַכְרָא יְת בֶּר רְחוּמָתָא. עַד אֲפִי בֶר
שְׁנוּאָתָא בּוֹכְרָא : פְּפִי יוֹם יַחַל בְּנִיָּה. מָא
יִכּוֹן לֹא. פִּלָּא יִגְזוּ לֹא. אִן יַפְצֹל אֲבָן
אֲמִחֲבֻבָה. עֲלִי אֲבָן אֲמִשְׁנִיָּה אֲבִכֵּר :
כִּי אֶת־הַבְּכֹר בֶּן־הַשְּׁנוּאָה יִפִּיר. קִתְּת לֹא
פִי שְׁנִים בְּכָל אֲשֶׁר־יִמָּצֵא לוֹ כִּי־הוּא
רִאשִׁית אֲנִי לוֹ מִשְׁפַּט הַבְּכֹרָה : אִרִּי יְת
בּוֹכְרָא בֶר שְׁנוּאָתָא יִפְרִישׁ. לְמִתָּן לִיהָ
תִּרִין חוֹלְקִין. בְּכָל דִּישְׁתַּבַּח לִיהָ. אִרִּי הוּא
רִישׁ תּוֹקֶפִיָּה. לִיהָ הָיָא בְּבִירֹתָא : בִּל
יִגַּב עֲלֶיהָ אִן יַעֲרָף אֲנָאם בְּאֲבִכֵּר אֲבָן
אֲמִשְׁנִיָּה : לִיעֲטָא לֹא סְהַמִּין. מִן גַּמְעַ
מָא יוֹגֵר לֹא. אִדָּא הוּ אֲוֹל נִילָה. לֹא חֲכָם
אֲבִכֻרִיָּה : ס בְּיִתְהִי לְאִישׁ בֶּן
סוֹרֵר וּמְזֵלֵי אֵינְנוּ שְׁמַע בְּקוֹל אֲבִיו וּבְקוֹל
אֲמִו וַיִּסְרוּ אֹתוֹ וְלֹא יִשְׁמַע אֲלֵיהֶם : אִרִּי
יְהִי לְגִבְרָה. בֶּר סְטִי וּמְרוֹר. לִיתוּהִי מִקְבִּיל
לְמִימְרָא אֲבוּהִי וְלְמִימְרָא אִמֵּיהּ. וּמִלְפִּינֵי יְתִיָּהּ.
וְלֹא מִקְבִּיל מִנְהוֹן : וְאִן כֹּאן לְרַגֵּל. אֲבָן
זֵאִיל מִכָּאָף. לִים יִקְבֵּל אִמְרָא אֲבִיהּ וְאִמָּהּ.
וַיִּזְדַּבְּאָנָה. וְלֹם יִקְבֵּל מִנְהָמָא : וְתַפְשׁוּ
בִּז אֲבִיו וְאִמִּו וְהוֹצִיאוּ אֹתוֹ אֶל־זִקְנֵי עִירוֹ

קנא הצפרא קדמך. באורחא בכל אינן
 או על ארעא. אפרוחין (כל אפרוחין) או
 ביעין. ואמא רביעא על אפרוחין (כל
 אפרוחין). או על ביעין. לא תסב אמא על
 בניה: זאן ואפית וכראמן אטאיר קדאמך.
 פי אטריק או פי שגרה או עדי אאריץ.
 פראבא או ביצא. ואם ראבצה עליהם.
 פלא תאכר אאם מע אבנין: שלח תשלח
 אתהאם ואתהבנים תקחלך למען
 ייטב לך והארכת ימים: שלחא תשלח
 ית אמא. וית בניה תסב לך. פדיל דייטב
 לה. ותורידו מין: בד אטלק אאם אטלאקא.
 וכר אבנין דנפסך. לכו יבאר לך. ותמול
 אייאמך: ׀ ׀ תבנה בית חדש
 ועשית מעקה לגגך ולא תשים דמים
 בביתך כייפל הנפל ממנו: ארי תבני
 ביתא חדתא. ותעביר תיקא לאגרה.
 ולא תשוי חובת קטול בביתך. ארי יפול
 הנפל מניה: וארא בנית ביתא גרידא.
 פאצנע דראבזין עדי סטחך. ולא תגעל
 גדרא (׀) פי מנולך. יסקט מנה מן יסקט:
 לא תזרע פרמך בלאים פן תקדש המלאה
 הזרע אשר תזרע ותבואת הפרם: לא
 תזרע פרמך עירובין. דלמא תסתאב.
 דמעתי זרעא דתזרע. ועלדת פרמא:
 לא תזרע ברמך מן נועין. בלא תחרם
 עליך. סלאפה אורע אדי תזרעה. מעגלה
 אברם (׀): ׀ לא תחרש בשזור
 ובחמר יחדו: לא תרדי בתורא ובחמרא
 בחדא: לא תצמד אתור ואחמאר גמיעא:
 לא תלבש שעטני צמר ופשתים יחדו:
 לא תלבש שעטניזא. עמר וכתן מחובר
 בחדא: לא תלבם תובא מכתלמא. מן
 צוף וכתאן גמיעא: ׀ גדרים תעשה
 לך עד ארבע בנפות פסותך אשר תבסח
 בה: פרוספדין תעביר לך. על ארבע.
 פנפי פסותך דתתפסי בה: ואצנע לך
 גדאילא. פי ארבע אטראף אוארך ארי
 תגמא בהא: ׀ פי ייקח איש אשה

לאחוך: ולא תרא תור אכך. או שאתה
 צאלין. פתגאפל ענהמא. בל רדהמא
 איה רדא: ואם לא קרוב אחך אליך
 ולא ידעתו ואספתו אלתוך ביתך והיה
 עמך עד דרש אחך אתו והשבתו לו:
 ואם לא קריב אחוך. לותך ולא ידעת
 ליה. ותבנשניה לגו ביתך. ויהי עמך עד
 דיתבע אחוך יתיה. ותתיבניה ליה: ואן
 דם יכון אכך. קריבא איך ולם תערפה.
 פצם ראך אי מנולך. יכון ענך. אי אן
 יתמסה אכך. ותרדה עליה: וכן תעשה
 לחמור. וכן תעשה לשמלתו וכן תעשה
 לכל אבדת אחך אשר תאבד ממנו
 ומצאתה לא תוכל להחזיק: וכן תעביר
 לחמריה. וכן תעביר לבסותיה. וכן תעביר
 לכל אבדתך ואחוך. דתיבד מניה
 ותשפחנה. לית לך רשון לבסותה:
 וכרא פאצנע בחמארה ותובה. וסאיר
 צוא אכך. אדי תציע מנה פתגרהא.
 לא יחל לך אן תתגאפל ענהא: ׀ לא
 תראה את חמור אחך או שורו נפלים
 בדרך. והתעלמת מהם הקם תקים עמו:
 לא תחזי ית חמרא דאחוך. או תוריה
 רמן באורחא. ותבבוש מנהון. אקמא
 תקים עמיה: ולא תרא חמאר אכך. או
 תורה ואקעין פי אטריק. פתגאפל
 ענהמא. בל אקמהמא מעה אקאמה (׀):
 ׀ לא יתיה כליגבר עד אשה
 ולא ילבש גבר שמלת אשה פי תועבת
 יהוה אלהיך כדעשה אלה: לא יהי תקון
 זין דגבר על אתא. ולא יתקן גבר בתקוני
 אתא. ארי מרחק. קדם יי אלהך כל
 עביר אלין: לא תבון אאת ארגא (׀) עדי
 אנסא. ולא ילבם ארגא זיי אנסא (׀). לאן
 אהרבך יכרה כל מן יצנע דאלך: פ
 פי יקרא בן צפור לפניך בדרך: בכל
 עין או על הארץ אפרחים או ביצים
 והאם רבצת עליה אפרחים או עליה ביצים
 לא תקח האם עליהבנים: ארי תערע

ב

וְבָא אֵלֶיהָ וּשְׁנָאָה: אֲרִי יִסֵּב גִּבֹּר אֶתְתָּא.
וַיֵּעוֹל לִוְתָּהּ וַיִּשְׁנֶנָּה: וְאֵן תּוֹזֹג רִגְלָהּ
בְּאִמְרָאָה. וְדַכְל אִיְהָא תָם שְׁנָאָה:
וְשֵׁם דָּה עֲלִילַת דְּבָרִים וְהוּצָא עֲדִיהָ
שֵׁם רַע וְאָמַר אֶת־הָאִשָּׁה הַזֹּאת לִקְחָתִי
וְאֶקְרַב אֵלֶיהָ וְלֹא־מִצָּאתִי לָהּ בְּתוּלִים:
וַיִּשְׁוִי לָהּ תַּסְקוּפִי מַלְּיָן. וַיִּפִּיק עֲדָה שׁוּם
בִּישׁ. וַיִּימַר יֵת אֶתְתָּא הָדָא גְּסִיבִית.
וְעֲלִית לִוְתָּהּ. וְלֹא אֲשַׁבְּחִית לָהּ בְּתוּלִין:
פִּגְעַל דָּהָא עֲלִידָא מִן אֲבִירָם. וְאֲבִירָם
עֲלִידָא אֲסַמָּא רִדִּיא. וְקָא אֲנִי תּוֹזֹגַת
הָדָה אֲאִמְרָאָה. פִּרְנוֹת מִנְהָא. וְלִם אֲגֵד
דָּהָא בְּרָאָה (ט): וְלִקַּח אֲבִי הַנֶּעֱר * וְאִמָּהּ
וְהוּצִיאוּ * אֶת־בְּתוּלִי הַנֶּעֱר * אֶל־זִקְנֵי
הָעִיר־הַשְּׂעֵרָה: וַיִּסֵּב. אֲבִירָם דְּעוֹלִימָתָא
וְאִמָּה. וַיִּפְקֹן יֵת בְּתוּלִי עוֹלִימָתָא. לְקָדָם
סְבִי קֶרְתָּא וְלִתְרַע בֵּית דִּין אֶתְרָא: תָם
יֹאכֹד אֲבִירָם וְאִמָּהָ אֲבִירָם. וְאֲבִירָם.
אִי שִׁיזְךְ אֲקִרִיה וְאִי בֹאב אֲחֹאכֶם (ט):
וְאִמְרָאָה בִּישׁ הַנֶּעֱר * אֶל־זִקְנֵי אֶת־נִתְתִּי
לְאִישׁ הַזֶּה לְאִשָּׁה וַיִּשְׁנָאָה: וַיִּימַר. אֲבִירָם
דְּעוֹלִימָתָא לְסְבִיא יֵת בְּרָתִי. יִתְבִּית
לְגוּבְרָא הָרִין. לְאִתּוּ וּשְׁנָה: פִּמָּא אֲבִירָם
לְאִשְׁוִיזְךְ. אֲנִי זֹזֹגַת אֲבִירָתִי. דָּהָא אֲרִגְלָהּ
פִּשְׁנָאָהָ: וְהִנֵּה־הוּא שֵׁם עֲלִילַת דְּבָרִים
לְאִמְרָאָה לְאִמְרָאָה לְבִתְּךָ בְּתוּלִים וְאִלָּה
בְּתוּלִי בְּתִי וּפְרִשׁוּ הַשְּׁמֵלָה לְפָנֵי זִקְנֵי
הָעִיר: וְהָא הוּא. שׁוֹי תַּסְקוּפִי מַלְּיָן
לְמִימַר. לֹא אֲשַׁבְּחִית לְבִרְתְּךָ בְּתוּלִין.
וְאִלֵּין בְּתוּלִי בְּרָתִי. וַיִּפְרֹסוּן שׁוֹשְׁפָא.
קָדָם סְבִי קֶרְתָּא: וְהוּדָא הוּא קֶדְ גַּעַל דָּהָא
עֲלִידָא מִן אֲבִירָם. וְקָא לִם אֲגֵד דָּהָא
בְּרָאָה. וְהָדָה בְּרָאָהָ. וּבִסְטוֹ אֲמִנְדִּיד
אוּ מִקָּאמָה (י) בֵּין יִדִּיהֶם: וְלִקַּחוּ זִקְנֵי
הָעִיר־הַזֹּאת אֶת־הָאִישׁ וַיִּפְרּוּ אִתּוֹ:
וַיִּדְּבֹרוּן. סְבִי קֶרְתָּא הָהִיא יֵת גּוּבְרָא.
וַיִּלְקֹן יִתִּיה: פִּיאֲכֹד שִׁיזְךְ תִּלְךְ אֲקִרִיה
דְּאֵךְ אֲהַגְלָהּ. וַיִּוֹדְבוּהָ: וְעַנְשׁוּ אִתּוּ מִמָּה
כֶּסֶף וְנָתְנוּ לְאֲבִי הַנֶּעֱרָה כִּי הוּצִיא שֵׁם

רַע עַל בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל וְלֹא־תִהְיֶה לְאִשָּׁה
לְאִיּוֹבֵד לְשִׁלְחָהּ כְּלִימִיו: וַיִּגְבּוּן מִנִּיהָ
מִמָּה סִלְעִין דְּכֶסֶף. וַיִּתְּנוּן לְאֲבִירָם
דְּעוֹלִימָתָא. אֲרִי אֲפִיק שׁוּם בִּישׁ. עַל
בְּתוּלָתָא בֵּת יִשְׂרָאֵל. וְלִיהָ תִּהְיִי לְאִתּוּ.
לִית לִיהָ רִשׁוֹ לְמִפְטָרָה כֹּד יוֹמוֹהִי:
וַיִּגְרְמוּהָ מִמָּה דְרָהֶם. וַיִּדְּפְעוּהָ לְאֲבוּ
אֲגִאֲרִיהָ. לְמָא אֲכִרָג אֲסַמָּא רִדִּיא. עַלִּי
בְּכֵר מִן אֵל אֲסִרָאִיל. וְתִכּוֹן לָהּ זֹזְגָה. וְלֹא
יִגְוֹלָהּ מִלְּדִאקָהָ מוֹלַעְמָרָה (י): ס וְאִם־
אֲמַת הָיָה הַדְּבָר הַזֶּה לְאִם־נִמְצְאוּ בְּתוּלִים
לְנֶעֱר: * וְאִם קוֹשְׁטָא הוּא. פִּתְגָמָא הָרִין.
לֹא אֲשַׁתְּכְחוּ בְּתוּלִין לְעוֹלִימָתָא: וְאֵן
כֹּאן אֲאִמַר חֲקָא. וְלִם תּוֹגֵד לְאֲגִאֲרִיהָ
בְּרָאָה: וְהוּצִיאוּ אֶת־הַנֶּעֱר * אֶל־פֶּתַח
בֵּית־אֲבִיהָ וּסְקִירוֹהָ אֲנִישֵׁי עִירָהּ בְּאֲבָנִים
וּמִתָּהּ כִּי־עָשְׂתָה גְבוּלָהּ בִּישְׂרָאֵל לְזִנּוֹת
בֵּית אֲבִיהָ וּבְעֵרַת הָרַע מִקֶּרְבָּהּ: וַיִּפְקֹן
יֵת עוֹלִימָתָא לְתִרַע בֵּית אֲבִירָם.
וַיִּרְגְּמוּנָהּ אֲנִישֵׁי מִדְּתָהּ בְּאֲבָנִיא וְתַמּוֹת.
אֲרִי עֲבִדַת קִלְנָא בִּישְׂרָאֵל. לְזִנָּה בֵּית
אֲבִירָם. וְתַפְלִי עֲבִיד דְּבִישׁ מִבִּינָה:
פִּאֲתִכְרָג אִי בֹאב בֵּית אֲבִירָם. וַיִּרְגְּמוּהָ
גְּמִיעַ אֲהֵל קִרִּיתָהָ בִּאֲגִאֲרָה אִי אֵן
תַּמּוֹת. לְמָא צִנְעַת כְּסֹאסָה פִי אֲסִרָאִיל.
פִּפְגֵּרַת מִחֲצִנָּה (י) פִי בֵּית אֲבִירָם. וְאִנְפָּה
אֲהֵל אֲשֶׁר מִן בִּינָכֶם: ס כִּי־יִמְצָא
אִישׁ שֹׁכֵב עִם־אִשָּׁה בְּעֵד־תִּפְעַל וּמִתּוֹ
גַּם־שְׁנֵיהֶם הָאִישׁ הַשֹּׁכֵב עִם־הָאִשָּׁה
וְהָאִשָּׁה וּבְעֵרַת הָרַע מִישְׂרָאֵל: אֲרִי
יִשְׁתַּכֵּחַ גִּבֹּר. שְׁכִיב עִם אֶתְתָּא אֶתְתָּא
גִּבֹּר. וַיִּתְקַמְּדוּן אֲפֵה תִרְוִיהוֹן. גּוּבְרָא.
דְּשְׁכִיב עִם אֶתְתָּא וְאֶתְתָּא. וְתַפְלִי עֲבִיד
דְּבִישׁ מִישְׂרָאֵל: וְאֵן וְגֵד רִגְלָהּ. מִצָּאֵנָה
אֲמִרָאָה דָּאֵת בַּעַל. פִּלִּיקְתָּא גְּמִיעָא.
אֲרִגְלָהּ אֲמִצָּאֲנֶעְהָ וְהִי. וְאִנְפָּה אֲהֵל אֲשֶׁר
מִן אֵל אֲסִרָאִיל: ס כִּי יִהְיֶה נֶעֱר *
בְּתוּלָה מֵאֲרָשָׁה לְאִישׁ וּמִצָּאתָהּ אִישׁ
בְּעִיר וְשֹׁכֵב עִמָּה: אֲרִי תִּהְיִי עוֹלִימָתָא

בְּתוּלָהָ

* כל נערה כן קרי.

חלק הרקדוק. (א) והוציאו. בקצת תיגאן במעם אולא וקצתן אתי: (ב) השערה. העין בשוא פתח ברוב הספרים: (ג) נגתה. בקצת
תיגאן באולא וקצתן אתי: (ד) זקני העיר. תיבט העיר מלעיל: (ה) מאה כסף. הבק רצה כי ה"א של מאה שרשית ולא במהרי"ל:
טו (בתר תורה)

בְּתוֹלְתָּא. מֵאֲרָסָא דְגִבְרָ. וַיִּשְׁכַּחנָה
גִּבְרָא. בְּקֶרְתָּא וַיִּשְׁכּוּב עִמָּה: וְאִדָּא
כֹּאנֵת גִּאֲרִיָּה בְּכֹר. מִמְּלִכָה דְרַגְלָ.
פּוֹגְרָהָ רַגְלָ. פִּי אֶקְרִיָּה וְצֹאנָעָהָ:
וְהוֹצֵאתָם אֶת־שְׁנֵיהֶם אֶרֶץ־שַׁעֲרֵי־הָעִיר
הַהִוא וְסָקְלָתְמוּ אֹתָם וּבְאֲבָנִים וּמָתוּ אֶת־
הַנֶּעֱר עַל־דִּבְרֵי אִישׁ לֹא־צִעְקָה בְּעִיר
וְאֶת־הָאִישׁ עַל־דִּבְרֵי אִשְׁרֵי־עָנָה אֶת־אִשְׁתִּי
רִיעָהּ וּבְעֶרְתָּ הָרַע מִקְרָבָהּ: וְתַפְקוּן יֵת
תְּרוּיָהוֹן. לְתַרְעֵי קֶרְתָּא הַהִיא. וְתַרְגֻּמוֹן
יִתְהוֹן בְּאֲבָנִיָּא וַיִּמּוּתוּן. יֵת עוֹלִימָתָא. עַל
עֵיסָק דְּדָא צֹחַת בְּקֶרְתָּא. וַיֵּת גִּבְרָא.
עַל עֵיסָק דְּעַנִּי יֵת אֶתֶת חֲבֵרִיָּה. וְתַפְלִי
עֲבִיד דְּבִישׁ מִבִּינָה: פֹּאכְרָגוּהִמָּא
גְּמִיעָא. אִי בֹאב תַלְדֵּי אֶקְרִיָּה. וְתַרְגֻּמוּהִמָּא
בִּאֲחֹאגְרָה אִי אֵן יִמּוּתָא. אִמָּא אֲגֹאֲרִיָּה.
פִּבְסִבֵּב מָא לֹם תַּצְרִיךְ וְהִי פִי אֶקְרִיָּה.
וְאִמָּא אֲרַגְלָ בִּסְבִּב מָא אִתָּא זֹוגָה*
צֹאחֲבָה. וְאִנְפָּא אֵהֵל אִשְׁרֵי מִן בִּינָם:
ס וְאִם־בִּשְׂדֵּה יִמְצָא הָאִישׁ אֶת־הַנֶּעֱר
הַמֵּאֲרֹשֶׁה וְהַחֲזִיקָבָה הָאִישׁ וְשָׁכַב עִמָּה
וּמָת הָאִישׁ אִשְׁרֵי־שָׁכַב עִמָּה לְבָדוּ: וְאִם
בְּחֻקְלָא יִשְׁכַּח גִּבְרָא. יֵת עוֹלִימָתָא
דְּמֵאֲרָסָא. וַיִּתְקִיף בָּהּ גִּבְרָא וַיִּשְׁכּוּב עִמָּה.
וַיִּתְקַטֵּל. גִּבְרָא. דְּשָׁכִיב (כ) דְּשָׁכִיב (כ) עִמָּה
בְּלִחוּדָהּ: וְאֵן וְגֵר אֲרַגְלָ אֲגֹאֲרִיָּה אִם־מְלִכָה
פִּי אֲצַחְרָא. וְאִם־סִבְחָא וְצֹאנָעָהָ. פְּלִיקְתָּ
דֹּאךְ אֲרַגְלָ אִם־צֹאנָעָהָ וְחֹדְרָה: וְלִנְעֵר לֹא־
תַעֲשֶׂה דְּבִר אֵין לְנֶעֱר חֲטָא מוּת בִּי כֹּאִשְׁרִי
יָקוּם אִישׁ עַל־רִיעָהּ וְרָצָהּ נֶפֶשׁ בֶּן הַדִּבְר
הַזֶּה: וְלִעוֹלִימָתָא לֹא תַעֲבִיד מַדְעָם. לִית
לְעוֹלִימָתָא חֹבֶת דִּין דְּקִטּוּד. אֲרִי. כִּמָּא
דִּיקוּם גִּבְרָא עַל חֲבֵרִיָּה וַיִּקְטֹּלָהּ נֶפֶשׁ.
בֶּן פְּתֻגְמָא הָרִין: וְאִמָּא אֲגֹאֲרִיָּה פִּלָּא
תַּצְנַע בָּהּ שִׁיָּא. אִדּוּ לִים דֵּהָ כְּטִיָּה
תּוֹגֵב אֶקְתֵּל. וְאִנְמָא מֵתָל אִמְרָהָ הָדָא.
כִּמֵּן יָקוּם עָלֵי צֹאחֲבָה פִּיקְתִּלָּה. וַיִּפִּיתָהּ
נֶפֶשָׁה (כ) בִּי בִשְׂדֵּה מִצָּאָה צִעְקָה הַנֶּעֱר
הַמֵּאֲרֹשֶׁה וְאֵין מוֹשִׁיעַ דָּה: אֲרִי בְּחֻקְלָא
אִשְׁכַּחְתָּה. צֹחַת. עוֹלִימָתָא דְּמֵאֲרָסָא.

ד

וְלִית דְּפִרִּיק לָהּ: וְאֵן וְגֵרָהָ פִּי אֲצַחְרָא.
פִּימְכֵן אֵן יָכוֹן קֹד צִרְכָּת (כ). וְלֹם יָכוֹן דֵּהָ
מִגִּית: פִּי־יִמְצָא אִישׁ נֶעֱר בְּתוֹלְתָּא אִשְׁרִי
לֹא־אֲרֹשֶׁה וְתַפְשֶׂה וְשָׁכַב עִמָּה וְנִמְצָאוּ:
אֲרִי יִשְׁכַּח גִּבְרָ. עוֹלִימָתָא בְּתוֹלְתָּא דְּלֹא
מֵאֲרָסָא. וַיִּחְדְּנָה וַיִּשְׁכּוּב עִמָּה. וַיִּשְׁתַּכְּחוּן:
וְאֵן וְגֵר רַגְלָ. גִּאֲרִיָּה בְּכֹר מָא לֹם תַּמְדָּךְ.
פִּצְבִּטָּהָ וְצֹאנָעָהָ. וְוִגְדָּא: וְנָתַן הָאִישׁ
הַשָּׁכֵב עִמָּה לְאִבֵּי הַנֶּעֱר חֲמִשִּׁים כֶּסֶף
וְלֹא־תִהְיֶה לְאִשָּׁה תַּחַת אִשְׁרֵי עָנָה לֹא־
יִכְלֵי שְׁלַחָה בְּלִימִיּוֹ: וַיִּתֵּן. גִּבְרָא דְּשָׁכִיב
(דְּשָׁכִיב) עִמָּה. לְאִבּוּהָ דְּעוֹלִימָתָא
חֲמִשִּׁין סָלְעִין דְּכֶסֶף. וְלִית תִּהִי לֹא־תָהּ.
חֻקָּה דְּעַנִּיָּה. לִית לִיהָ רִשּׁוֹ לְמַפְטָרָה
כֹּל יוֹמוֹהִי: פִּאִיעֵט דֹּאךְ אֲרַגְלָ לֹא־בִיָּהָ
כִּמְסִין דְּרַהִם. וְתַכּוֹן לָהּ זֹוגָה. בְּדֵד מָא
אִתָּאֲהָא. לֹא יִגּוּז לָהּ טְלֹאקָהָ טוֹד
עִמְרָה: ס לֹא־יִקַּח אִישׁ אֶת־אִשְׁתִּי
אֲבִיו וְלֹא יִגְלָה כְּנָף אֲבִיו: לֹא יִסַּב גִּבְרָ
יֵת אֶתֶת אִבּוּהִי. וְלֹא יִגְלִי כְּנָפָא דְּאִבּוּהִי:
לֹא יִתְזוּוג רַגְלָ זֹוגָה אִבִּיהָ כְּדֹאךְ. וְלֹא
יִכְשַׁף כְּנָף אִבִּיהָ: ס לֹא־יִבֹּא פְּצוּעִי
דְּכָא וּכְרוֹת שְׁפָכָה בְּקַהֲלֵי יְהוָה: לֹא
יִדְּבִי דְּפָסִיק וְדִמְחַפֵּל. לְמִיעֵל בְּקַהֲלָא
דִּיִּי: לֹא יִדְּבֵל מִפְּדוּג אֲכַצִּי (כ). וּמִקְטוּעַ
אֲחֵלִיד פִּי (כ) גּוֹק אֵדָה: ס לֹא־יִבֹּא
מִמּוֹר בְּקַהֲלֵי יְהוָה גַּם דּוֹר עֲשִׂירִי לֹא־
יִבֹּא דוֹ בְּקַהֲלֵי יְהוָה: לֹא יִדְּבִי מִמּוֹרָא
לְמִיעֵל בְּקַהֲלָא דִּיִּי. אִף דֵּרָא עֲשִׂירָאָה.
לֹא יִדְּבִי לִיהָ לְמִיעֵל בְּקַהֲלָא דִּיִּי: לֹא
יִדְּבֵל אֲזִינִים פִּי גּוֹק אֵדָה. חֲתָא אֲגִיל
אֲעֹאשֵׁר מִנְהֵם. לֹא יִדְּבֵל פִּי גּוֹק אֵדָה:
ס לֹא־יִבֹּא עֲמוּנִי וּמוֹאֲבִי בְּקַהֲלֵי
יְהוָה גַּם דּוֹר עֲשִׂירִי לֹא־יִבֹּא לָהֶם בְּקַהֲלֵי
יְהוָה עַד־עוֹלָם: לֹא יִדְּבֹן עֲמוּנָאִי. וּמוֹאֲבָאִי
לְמִיעֵל בְּקַהֲלָא דִּיִּי. אִף דֵּרָא עֲשִׂירָאָה.
לֹא יִדְּבִי לְהוֹן. לְמִיעֵל בְּקַהֲלָא דִּיִּי עַד
עֲדָמָא: וְלֹא יִדְּבֵל עֲמוּנִי וּמוֹאֲבִי פִי גּוֹק
אֵדָה. חֲתָא אֲגִיל אֲעֹאשֵׁר מִנְהֵם. לֹא
יִדְּבֵל פִּי גּוֹק אֵדָה אִי אֲאִבֵּר: עַל־דִּבְרֵי

אשר

חלק הדקדוקי (ו) יש פסיק בין תיבת אהם לתי' באבנים בכל התיגאן: (ז) ה' מ"ם רפ"א ובשוא נח בכל התיגאן כאלו אהם אומר הם לבר ארשה לבר.

תוך המחנה : ארי יהי בך גבר. הלא
 יהי דבי מקרי ליליא. ויפוק למברא
 למשריתא. לא ייעול לגו משריתא :
 ואן כאן פרכס רגל. לים בטאחר מן עארץ
 אריר. פריכרג'י כארג אעסכר. מן חית
 לא ידכל אי' וסטה : והיה לפנות ערב
 ירחץ במים ובבא השמש יבא אלהיה
 המחנה : ויהי למפני רמשא יסחי במיא.
 ובמיעל שמשא. ייעול לגו משריתא :
 פאדא כאן ענד אתגאה אריל ירחץ
 בלמא. וענד מגיב אשמש (כ) ידכל איה :
 ויר תהיה לך מחוץ למחנה ויצאת שמה
 חוץ : ואחר מתוקן יהי לך מברא למשריתא.
 ותפוק תמן דברא : וליכון כך מכאן (כ)
 כארג אעסכר. תברז הנאך כארגא מנה :
 ויתר תהיה לך עד אונג' והיה בשבתך
 חוץ וחרפתה בה ושבת ונסית את צאתך :
 וסבתא. תהי לך עד זינד. ויהי במתבך
 בברא. ותחפר בה. ותתוב ותבסי ית
 מפקתך : וליכון כך ותד מע סלאחך (ל)
 פאדא תברזת כארגא מנה. פאחפר בה.
 ועד וגטי דאך ארגיע : בי יהיה אלהיה
 מתהלך בקרב מחנך להצילך ולתת
 איביך לפניך והיה מחנך קדוש ולא
 יראה בך ערות דבר ושב מאחריך : ארי
 יי אלהך. שכינתיה מהלכא בגו משריתך.
 לשיובותך ולממסר שנאך קדמך. ותהי
 משריתך קדישא. ולא יחזי בך עבירת
 פתגם. ויתוב מימריה מלאו טבא לך : דאן
 אלה רבך. גורה סאך פי וסט עסכרך.
 ליכלצך ויסלם אעדאיך פי ירך. פיכון
 עסכרך מקדסא. ולא ירא פוך אמרא
 קביחא. פינצרך ענד : ס לא יי ה
 תסגיר עבד אר' אדניו אשר ינצל ארץ
 מעם אדניו : לא תמסר עבד עממין ליד
 רבניה. דישתיוב לוותך מן קדם רבניה :
 ולא תסלם עבדא אי' מואה. אדי יתכלץ
 איך מן דינה (א). בל תמנה (ב) : עמך ישב
 בקרבך במקום אשר יבחר באחד שעריך
 במוט לו לא תוננו : עמך יתיב בינה.

אשר לא יקדמו אתכם בלחם ובמים
 בדרך בצאתכם ממצרים ואשר שבר
 עליך את בלעם בן בעור מפתור ארם
 נהרים קדדך : עד עיסך. הלא ערעו
 יתבון ברחמא ובמיא. באורחא במפקכון
 ממצרים. ודאגר ערך ית בלעם בר בעור.
 מפתור. ארם דעל פרת למטותך :
 בסבב מא דם יתקונכם באכבו ואמא.
 פי אמריק פי כרוגכם מן מצר. ולמא
 אסתאגר (י) עריך בלעם אבן בעור. מן
 פאתור ארם נהרים לילענד : ולא אבה
 יהיה אלהיה לשמע אר' בלעם ויהפך
 יהיה אלהיה לך אתה קדדך לברכה פי
 אהבך יהיה אלהיה : ולא אבא. יי אלהך
 לקבא מן בלעם. ויהפך יי אלהך לך.
 ית דוטין לברכין. ארי ריחמך (כ) רחמך
 יי אלהך : ולם ישא אלה רבך אן יקבר
 מן בלעם. בד קלב כך אדענה ברכה.
 למא אחבך : לא תדרש שלמם וטבתם
 פלימך דעולם : לא תתבע שלמהון
 וטבתהון. כל יומך דעולם : פלא תלתמם
 סלאמתהם וכירהם. טוד זמאנך אבדא :
 ס לא תתעב אדמי פי אחיה הוא
 לא תתעב מצרי פי יגר היית בארצו : לא
 תרחיק אדומא. ארי אחוך הוא. לא
 תרחיק מצרא. ארי דייר הויתא בארעיה :
 לא תכרה אדומי. פאנה אכרך. לא תכרה
 אמצרי. דאנך כנת גריבא פי בדרה :
 בגים אשר יולדו להם דור שלישי יבא
 להם בקהל יהיה : בגין דיתידון להון
 דרא תליתאה. ידפי להון למיעל בקהלא
 די : ואגיר אתאת מן אבנין אדי יולדו
 להם. ידכלו פי גוק אלה (כ) : ס פי
 תצא מחנה עד איביך ונשמרת מפל דבר
 רע : ארי תפוק משריתא על בעלי דבבה.
 ותסתמר. מפל מדעם ביש : ואדא כרגת
 פי פועסכר ער' אעדאיך. פאחתרו
 פצלא (כ). מן כל אמר קביח (כ) : פי יהיה
 בך איש אשר לא ייהיה טהור מקרה
 דילה ויצא אל מחוץ למחנה לא יבא ארי

ואן נדרת נזרא לזה רבך. לא תזכר
אופא בה. פאנה ישאבך בה מטאבת.
פתחל בך עקובה (ל): וכי תחזר לנדר
לא יהיה בך חטא: וארי תתמנע מלמדה.
לא יהי בך חובא: מאלו אנתהית אוולא
מנה. לא תחל בך עקובה (ל): מוצא
שפתיה תשמר ועשית פאשר נדרת
ליהוה אלהיה נדבה אשך דברת בפיה:
אפקות שפותך תטור ותעביר. כמא
הנדרתא קדם יי אלהיה נדבתא דמלילתא
בפופך: כל מא כרג מן שפתך אחפצה
ואעמל בה. כמא נדרת לזה רבך
מתברעא. כמא קלתה בפאך: ס פ
תבא בכרם רעה ואכלת ענבים כנפשה
שבעה ואלי פליך לא תתן: ארי תתגר
בכרמא דחברך. ותיכול ענבין. כנפשה
שבעה. ולמנך לא תתן: ואדא אסתוגרת (ל)
פי כרם צאחבך. פכל מן אענב כשהותך
שבעך. ולא תצעמנה פי אניתך: ס פ
תבא בקמת רעה וקטפת מלילת בידה
וחרמש לא תניף על קמת רעה: ארי
תתגר בקמתא דחברך. ותקטוף דמלן
בידה. ומגלא לא תרים. עד קמתא
דחברך: ואדא אסתוגרת פי סנבל
צאחבך. פאקטף מא תפרכה בידך. ולא
תחרך אמןגל. עדי סנבל צאחבך לנפסך:
ס פ ייקח איש אשה ובעלה ויהיה
אם לא תמצא יחן בעיניו פיימצא בה
ערות דבר וכתב לה ספר פריית ונתן
בידה ושלחה מביתו: ארי יסב גבר.
אתתא ויבעלנה. ויהי אם לא תשבה
רחמן בעיניה. ארי אשבה בה עבירת
פתגם. ויכתוב לה. גט פטורין ויתין בידה.
ויפטרה מביתיה: ואדא תזווגר גל אמראה
ומלכהא (ל). תם אנהא דם תגר חצאא
ענדה. או וגד עליהא אמרא קביחא.
פליכתב דהא. כתאב קטעה וידפעה
איהא. ויטלקהא מנה: ויצאה מביתו
והלכה והיתה לאיש אחר: ותפוק מביתיה.

באתרא דיתרעי. פחדא מן קרנך בדויטב
ליה. לא תוניניה: וליגלם ענדך פי מא
בינך. פי אמוצע אדי יכתארה. פי אחרא
מחלך פי אצלח לה. ודא תצהרה (ל):
ס לא תהיה קדשה מבנות ישראל
ולא יהיה קדש מבני ישראל: לא תהי
אתתא מבנת ישראל לגבר עבר. ודא יסב
גוברא מבני ישראל אתתא אמה: ודא
תכון מן בנאת אסראיל ממתעה (ל).
ודא מן בני אסראיל ממתע: לא תביא
אתנן זונה ומחיר פלב בית יהוה אלהיה
לכלי נדר פי תועבת יהוה אלהיה גם
שניהם: לא תעיל אגר זניתא וחולפן
פלפא. לבית מקדשא דיי אלהיה לכל
נדר. ארי מרחק. קדם יי אלהיה אף
תרויהון: ודא תדכל שיא מן אנעאל
אזאני (ל) ואתמאן אבראב. אי בית אלה
רבך פי שי מן גמיע אנדור. לאן אדה רבך
יכרהחמא גמיעא: ס לא תשיף
דאחיה גשה בסף גשה אבל גשה פל--
דבר אשר ישך: לא תרבי לאחוק. רבית
בספר רבית עבור רבית כל מדעם דמתרבי:
ודא תעיין אכך. עיינה דראהם ודא
טעאם. ודא כל אמר יעיין: לנברי תשיף
ולאחיה לא תשיף למען יברכה יהוה
אלהיה בכל משלח ידך עליה ארץ אשר
אתה בא שמה לרשתה: לבר עממין
תרבי. ולאחוק לא תרבי. בדיל דיברכנך
יי אלהיה. בכל אישטות ידך. על ארעא.
האת עלי ליתמן למירתה: כל אנריב
תעאיין. ואכך פלא. לבי יבארך לך
אלה רבך. פי גמיע ממד ידך. פי
אברד. אדי אנת דאכל אליה לתחוזה:
ס פ ייתדר נדר ליהוה אלהיה
לא תאחר לשלמו פי ידרש ידרשנו יהוה
אלהיה מעמד ויהיה בך חטא:
ארי תדר נדר קדם יי אלהיה.
לא תאחר לשלמותיה. ארי מתבע
יתבעניה. יי אלהיה מנך. ויהי בך חובא:

חלק הדקדוק: ח) והיה אם לא המצא חן בעיניו. תיבת והיה בשני גרישים. ותיבת חן בפשטא ותיבת בעיניו בוקף כ"ה בכל התיגאן חסדוקדוקים ותהך

וְתִהְיֶה לְגִבּוֹר אַחֲרָיו : וְאֵן כְּרֹגַת מִן
מִנְזֻלָּה. וּמִצֵּת וְצֹאֵרֶת לְרֹגֶל אֶבֶר : וְשִׁנְאָה
הָאִישׁ הָאֲחֵרוֹן וְכָתַב לָהּ סֵפֶר בְּרִיתָתָהּ
וְנָתַן בְּיָדָהּ וְשִׁלְחָהּ מִבֵּיתוֹ אֹי בִּי יָמוֹת
הָאִישׁ הָאֲחֵרוֹן אֲשֶׁר־לָקְחָהּ לֹא לְאִשָּׁה :
וְיִשְׁלִינָהּ גִּבּוֹרָא בְּתִרְאָה. וְיִכְתּוֹב לָהּ גִּט
פְּטוּרִין וְיִתֵּן בְּיָדָהּ. וְיִפְטָרָנָה מִבֵּיתִיהָ.
אוֹ אֲרִי יָמוֹת גִּבּוֹרָא בְּתִרְאָה. דְּנִסְכָּה
לִיהָ לָאֵתָּו : פִּשְׁנָאָהּ אֲרֹגֶל אֶבֶר. וְכָתַב
לָהּ אֲכַתְּאָב קִטְעָה וּדְפָעָה אִיהָ. וּמִלְקָהּ
מִנָּה. אוֹ מֵאֵת אֲרֹגֶל אֶבֶר. אֲדִי אֲתִכְדָּהּ
לָהּ זֹנָה : לֹא יִזְכֹּר בְּעֵלָהּ הָרָאשׁוֹן אֲשֶׁר־
שִׁלְחָהּ לְשׁוּב לְקַחְתָּהּ. דְּהֵיזֵת לֹא לְאִשָּׁה
אַחֲרֵי אֲשֶׁר הִפְטָאָהּ פִּי־תוֹעֵבָה הוּא לִפְנֵי
יְהוָה וְלֹא תִחַטֵּא אֶת הָאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה
אֱלֹהֶיהָ נָתַן לָהּ נַחֲלָה : לֵית לִיהָ רִשׁוֹ
לְבַעֲלָהּ קִדְמָאָה דְּפִטְרָהּ. דְּמֵתֵב לְמִסְכָּה
לְמַחְוֵי לִיהָ לָאֵתָּו. בְּתֵר דְּאִסְתָּאֲבֵת. אֲרִי
מִרְחָקָא הִיא קָדָם יִי. וְלֹא תִחַיֵּיב יֵת
אֲרַעָא (כ"י אֲרַעָה). דִּיִּי אֱלֹהֶיהָ. יִהְיֵב לָהּ
אֲחִסָּנָא : פִּלָּא יַחַד לְבַעֲלָהּ אֲזוּזָא אֲדִי
מִלְקָהּ. לִיעוּד יִתְזוּזֹג בְּהָא לְתַכּוֹן לָהּ
זֹנָה. בַּעַד מָא אֲתֵאָהּ (ט) גִּירָה. פִּאֲנָהּ
כְּרִיָּהּ בֵּין יְדֵי אֲדָה. וְלֹא תוֹקַע כְּטֵא עֲדִי
בְּדֹךְ. אֲדִי אֲדָה רַבָּךְ מַעֲטִיד נַחֲלָה :
ס פִּי־יִקַּח אִישׁ אִשָּׁה חֲדָשָׁה לֹא
יֵצֵא בְּצֵבָא וְלֹא יֵעֲבֹר עָלָיו לְכַדֵּי־דְבָר
נָקִי יְהִיָּה לְבֵיתוֹ שְׁנָה אַחֲתִי וְשִׁפְחָא אֲתִי
אֲשֶׁתּוֹ אֲשֶׁר־לָקַח : אֲרִי יִסַּב גִּבּוֹר אֲתֵתָא
חֲדָתָא. לֹא יִפּוֹק בְּחִילָא. וְלֹא יַעֲבֹר עֲלוּהִי
לְכָל פִּתְגָם. פִּנִּי יְהִי לְבֵיתִיהָ שְׁתָּא חֲדָא.
וְיִחַדִּי יֵת אֲתֵתִיהָ דְּנִסִּיב : וְאֵלָּא תְזוּזֹג
רֹגֶל אֲמִרָאָה גְּדִידָה. פִּלָּא יִכְרֹג פִּי אֲנִישׁ.
וְלֹא יִמָּר בָּהּ שִׂיָּא מִן אֲמִוְרָה. בְּדִיכּוֹן
פִּאֲרֹגָא לְבֵיתָהּ סָנָה וְאַחֲרָהּ. וְיִפְרַח זֹנָתָהּ
אֲתִי אֲתִכְדָּהּ : לֹא יִחַבְּלִי רַחִים וְרַכָּב
פִּי־נֶפֶשׁ הוּא חֲבֵל : לֹא תִסַּב מִשְׁכּוֹנָא
רַחִיא וְרַכָּבִיָּה. אֲרִי בְּהוֹן מִתְעַבִּיד מְזוֹן
לְכָל נֶפֶשׁ : וְלֹא יִסְתְּרֵהּ אַחֵר אֲרַחָא

אֲסַפְּלָא וְאֲעֲדִיא (מא). פִּאֲנָה יִסְתְּרֵהּ קוֹת
אֲנַפִּס (מב) : ס פִּי־יִמְצָא אִישׁ
גִּיבֵב נֶפֶשׁ מֵאֲחִיו מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהִתְעַמְּר־
בּוֹ וּמִכְרוּ וּמֵת הַגִּיבֵב הַהוּא וּבִעֲרֵת הָרַע
מִקֶּרְבָּךְ : אֲרִי יִשְׁתַּכַּח גִּבּוֹר. גִּיבֵב נֶפֶשׁ
מֵאֲחֵיהִי מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל. וְיִתְגַּר בִּיהָ וְיִזְבַּנְיָהּ.
וְיִתְקַטֵּל גִּבּוֹרָא הַהוּא. וְתִפְלִי עֵבִיד דְּבִישׁ
מִבְּיָדָה : וְאֵן וְגַר אֲנַסָּא. קִד סֶרֶק נִפְכָּא
מִן אֲכוּתָהּ מִן בְּנֵי אֲסַרְאִיל. וְאִסְתְּרָקָהּ
אוֹ בִּאֲעֵהָ. פִּרְיָקֵתָהּ דֹּאךְ אֲסַרְקָהּ. וְאִנָּה
אֲהֵל אֲשֶׁר מִן בִּינָכָם : ס הַשְּׁמֵר
בְּנִגְעֵי־הַצֵּרֶעֶת לְשִׁמּוֹר מֵאֵד וּלְעִשּׂוֹת יִכְבֹּל
אֲשֶׁר־יִזְרוּ אֲתִכָּם הַבְּהֵנִים הַלְוִיִּם כֹּאֲשֶׁר
צִוִּיתָם לְשִׁמּוֹר לְעִשּׂוֹת : אֲסַתְמַר בְּמִכְתָּשׁ
סְגִירוֹ. לְמִטָּר לְחֲדָא וְלְמַעֲבַד. כָּבֵל.
דִּילְפּוֹן יִתְכּוֹן. כְּהֵנִיא לִי־אִי. כְּמָא
דְּפִקִּידְתָּנוֹן תִּטְרוֹן לְמַעֲבַד : וְאַחֲתֵרֵז מִן
בְּלוֹא אֲבִרָךְ. וְאַחֲפִיךָ רְסוּמָה גְּדָא וְאַעֲמַד
פִּיהָ. כְּמָא יִפְתּוֹכָם אִי־מָה אֲדִיו־אֲנִין.
כְּמָא אֲמִרְתָּהֶם : זְכוֹר אֶת אֲשֶׁר־עָשָׂה
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְמִרְיָם בְּדֹרְךָ בְּצֵאתְכֶם
מִמִּצְרַיִם : הוּא דְּכִיר. יֵת דְּעֵבֵד. יִי אֱלֹהֶיךָ
לְמִרְיָם. בְּאִזְרָחָא בְּמִפְקִיבֹן מִמִּצְרַיִם :
וְאֲדַכֵּר עֲדִי מָא צִנַּע. אֲדָה רַבָּךְ בְּמִרְיָם
מִתְלָהּ. פִּי אֲמִרִיק פִּי כְּרוֹגָכֶם מִן מִצֵּר :
ס פִּי־תִשָּׁה בְּרַעָה מִשְׁאֵת מֵאֲוָמָה
לֹא־תִבָּא אֲדִי־בֵיתוֹ לְעֵבֵט עֵבֵטוֹ : אֲרִי
תְּרִשִׁי בְּחִבְרָךְ רִשׁוֹת מִדְּעָם. לֹא תִיעוֹל
לְבֵיתִיהָ לְמִסָּב מִשְׁכּוֹנִיָּה : וְאֵלָּא אֲנַסִּית
צִאֲחִבְךָ נְסִיָּה. פִּלָּא תִדְכֹּל אִי מִנְזֻלָּה
תֹּאכֹד עוֹצָהּ (מב) : בְּחוּץ תַּעֲמֹד וְהָאִישׁ
אֲשֶׁר אֲתֵהּ נִשָּׂה בּוֹ יִצְיֵא אֵלֶיךָ אֲתֵהּ עֲבוֹשׁ
הַחוּצָה : בְּבִרָא תִקּוּם. וְגִבּוֹרָא. דֹּאֲתָהּ רִשִׁי
בִּיהָ. יִפִּיק לָהּ יֵת מִשְׁכּוֹנָא לְבִרָא : בְּל
קָה כֹּאֲרֹגָא. וְאַרְגֵּל אֲדִי אֲנַסִּיתָהּ. יִכְרֹג
לָךְ אֲעוּזִין אִי בְּרָא : וְאִם־אִישׁ עֲנִי הוּא
לֹא־תִשָּׁכַב בְּעֵבֵטוֹ : וְאִם גִּבּוֹר מִסְפִּין
הוּא. לֹא תִשָּׁכַב בְּמִשְׁכּוֹנִיָּה : וְאֵן כֹּאֲן
רֹגֶל צִעִיפָא. פִּלָּא תְבִית וְעוֹצָה עֲנִיד :

(*) העבוט, ה"א בפתח בכל סת"י.

חלק הדקדוק. (ט) לא יוכל בעלה הראשון. תיבת הראשון ברביעי בתינאן המדוקדקות לא בשופר : (י) ושם את אשהו תיבת
ושמח במארכה, ותיבת אשתו בטפחא ככל התינאן וכ"ה בקצת דפוסים : (יא) לא יחבול. החית בשוא פתח : (יב) ככל אשר יזרו. תיבת ככל
בתלשא ימנית ככל התינאן : מז (כתר תורה)

השב

השֹׁבֵב תֵּשִׁיב לוֹ אֶת־הַעֲבוֹט כִּבּוֹא הַשָּׁמַשׁ
וְשֹׁבֵב בְּשִׁלְמָתוֹ וּבִרְכָּךְ וְךָ תִּהְיֶה צְדָקָה
לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ: אֲתָבָא תַּתִּיב לִיה
יָת מִשְׁבּוּנָא כְּמִיעַר שְׁמֵשָׁא וַיִּשְׁבּוּב
בְּכִסּוּתִיהָ וַיִּבְרַכְנָךְ. וְךָ תִּהְיֶי זָכוּ. קָדָם
יְי אֱלֹהֶיךָ: בֵּל רָדָה אִיה רָדָא עֲנֵד מְגִיב
אֲשַׁמֵּם. אִדּוּ יִנָּאם פִּיה פִּידְעוּ דָךְ. וְתִכּוֹן
ז לָךְ חֲסִנָה. בֵּין יְדֵי אֱלֹהֵי רַבָךְ: ס לֹא־
תַעֲשֶׂק שְׂכִיר עֲנִי וְאֲבִיוֹן מֵאֲחִיךָ אִו מִגֵּרְךָ
אֲשֶׁר בְּאַרְצֶךָ בְּשַׁעֲרֶיךָ: לֹא תַעֲשׂוֹק
אֲנִירָא עֲנִיא וּמִסְכִּינָא. מֵאֲחִיךָ. אִו מִגֵּירְךָ.
דְּבִאֲרַעָךְ בְּקִרְוֶךָ: לֹא תִגְשֵׁם אֲנִירָא
וּכְאֹצֶה צַעֲיָה אִו מִסְכִּין ^(סד). מִן אֲבוֹתְךָ.
אִו מִן צִיפֶךָ. אִדּוּי פִי בִלְדָךְ פִי מַחֲלָךְ:
בִּיזְמוֹ תִתֵּן שְׂכָרוֹ וְלֹא־תִבּוֹא עָלָיו הַשָּׁמֶשׁ
כִּי עֲנִי הוּא וְאִלּוּ הוּא נִשְׂא אֶת־נַפְשׁוֹ
וְלֹא־יִקְרָא עָלֶיךָ אֱלֹהִים וְהָיָה בְךָ חָטָא:
בִּיזְמוֹתֶיהָ תִתֵּן אֲנִירָה וְלֹא תִיעוֹל עֲלוֹהִי
שְׁמֵשָׁא. אִדּוּי עֲנִיא הוּא. וְלִיה. הוּא מִסֵּר
יָת נַפְשִׁיהָ. וְלֹא יִקְרִי עָלֶךְ קָדָם יְי. וְיִהִי
בְךָ חֻבָּא: בֵּל אֲדַפֵּעַ אֱלִיה אֲגִרְתָּהּ פִי
יִזְמָה מִן קִבְרָאן תִּגִּיב אֲשַׁמֵּם. פֹּאנָה
צַעֲיָה. וְעֲלִיהָ קִד כְּאִמֵּר בִּנְפִסָּה ^(סה). וְלֹא
יִדְעוּ עֲלֶיךָ אִי אִדָּה. פִּתְחֵל בְּךָ עֲקוּבָה:
ס לֹא־יִזְמָתוּ אֲבוֹת עַל־בָּנִים וּבָנִים
לֹא־יִזְמָתוּ עַל־אֲבוֹת אִישׁ בְּחִטָּא וּמָתוּ:
לֹא יִמּוֹתוּן אֲבָהֶן עַל פּוֹם בְּנִין. וּבְנִין לֹא
יִמּוֹתוּן עַל פּוֹם אֲבָהֶן. אֲנִישׁ בְּחוּבִיָּה
יִמּוֹתוּן: וְלֹא יִקְתֵּל אֲבָא עֵן אֲבִינוּ.
וְאֲבִינוּ עֵן אֲבָא. בֵּל יִקְתֵּל כֹּל אִמֵּר
בְּכַמִּיתָהּ: ס לֹא תִטָּה מִשְׁפָּט גֵּר
יָתוֹם וְלֹא־יִתְחַבֵּל בְּגֵד אֱלִמָּנָה: לֹא תִצְלִי.
דִּין גִּיּוֹר יִיתָם. וְלֹא תִסֵּב מִשְׁבּוּנָא. כִּסּוּת
אֲרַמְלָא: וְלֹא תִמִּיד חֶכֶם גָּרִיב אִו יָתִים.
וְלֹא תִסְתַּרְהֵן תּוֹב אֲרַמְלָה: וּזְכָרְתָּ כִי
עֲבַד הָיִיתָ בְּמִצְרַיִם וַיִּפְדֶּךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
מִשָּׁם עַל־כֵּן אֲנִכִּי מִצְוֶךָ לַעֲשׂוֹת אֶת־
הַדְּבָר הַזֶּה: וְתִדְבֹר. אִדּוּי עֲבָדָא הָוִיתָא
בְּמִצְרַיִם. וּפְרָקְךָ. יְי אֱלֹהֶיךָ מִתְּמָן. עַד

הַעֲבוֹט. הָא בְּפִתְחָא בְּכָל סֵת יי:

כֵּן. אֲנִי מִפְקִיד דָךְ לְמַעַבְדָּה. יָת פִּתְגָמָא
הַדִּין: וְאִדְכֵּר. אֲנִי כִנְת עֲבָדָא בְּמִצְרָא.
וּפְכָךְ אִדָּה רַבָךְ מִן תָּם. וְלִדָּךְ
אֲנִי אִמֵּר. בְּאֵן תִּצְנַע הָדָה אִמֵּר:
ס בִּי־תִקְצֹר קִצִּירְךָ בְּשׁוֹךְ וְשִׁכְחָתָהּ
עֲמֵר בְּשׁוֹדָה לֹא תִשׁוּב לְקַחְתָּהּ לְגֵר
דִּיתוֹם וְלֹא־מִנָּה יִהְיֶה לְמַעַן יִבְרַכְךָ יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֶיךָ: אִדּוּי תִחְצוֹר
חֲצִדְךָ בְּחִקְלָךְ וְתִתְנִשִּׁי עוֹמְרָא בְּחִקְלָא.
לֹא תִתּוֹב לְמִסְכִּינָה. לְגִיּוֹרָא. לִיתְמָא
וְלֹא־רַמְלָתָא יִהִי. בְּדִיל דִּיבְרַכְנָךְ יְי אֱלֹהֶיךָ.
בְּכָל עוֹבְדֵי יְדֶךָ: וְאִדָּה חֲצִדָת חֲצִאֲדָךְ
פִי צִיעֲתָךְ וְנִסִּית כִּפָּה ^(סז) פִי אֲצַחְרָא. פִּלָּא
תִּרְגַּע פִּתְאֲכִדָּהָ. בֵּל יִכּוֹן לֹא־גִרִיב וְאִיתִים
וְאֲרַמְלָה. לְכִי יִבְאֲרָךְ דָךְ אִדָּה רַבָךְ. פִי
גְּמִיעַ אַעֲמָאד יִדָךְ: כִּי תִחַבֵּט זִיתָךְ לֹא־יְי
תִּפְאֵר אַחֲרֶיךָ לְגֵר דִּיתוֹם וְלֹא־מִנָּה יִהְיֶה:
אִדּוּי תִחַבֵּט זִיתָךְ. לֹא תִפְלִי בְּתֶרְךָ.
לְגִיּוֹרָא. לִיתְמָא וְלֹא־רַמְלָתָא יִהִי: וְאִדָּה
כְּרִמַּת זִיתוֹנָךְ. פִּלָּא תִסְתַּקְצֶה בְּעַד־דָּךְ.
בֵּל יִכּוֹן לֹא־גִרִיב. וְאִיתִים וְאֲרַמְלָה: כִּי
תִבְצֹר כְּרִמָּךְ לֹא תַעֲזוֹל אַחֲרֶיךָ לְגֵר
דִּיתוֹם וְלֹא־מִנָּה יִהְיֶה: אִדּוּי תִקְטוֹף כְּרִמָּךְ.
לֹא תַעֲלִיד בְּתֶרְךָ. לְגִיּוֹרָא. לִיתְמָא
וְלֹא־רַמְלָתָא יִהִי: וְאִדָּה קִטְפַת כְּרִמָּךְ.
פִּלָּא תִמְשֶׁה בְּעַד־דָּךְ. בֵּל יִכּוֹן לֹא־גִרִיב.
וְאִיתִים וְאֲרַמְלָה: וּזְכָרְתָּ בִי־עֲבַד הָיִיתָ
בְּאַרְצֵן מִצְרַיִם עַל־כֵּן אֲנִכִּי מִצְוֶךָ לַעֲשׂוֹת
אֶת־הַדְּבָר הַזֶּה: וְתִדְבֹר. אִדּוּי עֲבָדָא הָוִיתָא
בְּאַרְעָא דְּמִצְרַיִם. עַד כֵּן. אֲנִי מִפְקִיד דָךְ
לְמַעַבְדָּה. יָת פִּתְגָמָא הַדִּין: וְאִדְכֵּר. אֲנִי
כִנְת עֲבָדָא פִּיבִלְד מִצְרָא וְלִדָּךְ אֲנִי אִמֵּר
בְּאֵן תִּצְנַע הָדָה אִמֵּר: ס בִּי־יִהְיֶה
רִיב בֵּין אֲנָשִׁים וְנִגְשׁוּ אֶל־הַמִּשְׁפָּט וּשְׁפָטוּם
וְהַצְדִּיקוּ אֶת־הַצְדִּיק וְהִרְשִׁיעוּ אֶת־הַרְשָׁע:
אִדּוּי יִהִי דִין בֵּין גּוֹבְרִיא. וְיִתְקַרְבוּן לְדִינָא
וְיִדְיִנוּנוּן. וְיִזְכְּרוּן יָת זִכְרָהָ. וְיִחַיִּיבוּן יָת
חַיִּיבָא: וְאִדָּה וּקְעַת כְּצוּמָה בֵּין אֲנָאם.
פִּלִּיתְקִדְמוּ אִי־דוּי אַחֲבָם וְיִחַבְמוּ בִּינֵהֶם.

ויוכר

חֶלֶק הַדְּקוּק. (*) וְלֹא תִבּוֹא. הוּי גְעִי: (יג) וְלֹא תִחַבֵּל. כֵּתֵב רַב־ק בְּשֵׁרֶשׁ חֶבֶל כִּי הָיִיתָ בְּשׁוֹא פְשׁוּט וְהוּא נָח וּבְכָל הַתִּנְיָאן גַּם
בִּירוּשְׁלַיִם בְּשׁוֹא פֶתַח: (*) וְשִׁכְחָתָהּ. הוּי גְעִיד) לֹא הִפָּאֵר. בֵּא בְּפִתְחָא לְהַגְדִּילוּ מִלְשׁוֹן פֶּאֶר וְכִי בְּכָל הַתִּנְיָאן וְכִי רַב־ק כְּשֵׁרֶשׁ פֶּאֶר:

וַיִּזְכוּ אֲזוּכֵי וַיִּצְלְמוּ אֲצֵאם׃ וְהָיָה אִם־כֵּן
הַבּוֹת הַרְשָׁע וְהַפִּילוּ הַשֹּׁפֵט וְהַכְּהוּלָּהֶן
כְּדֵי רִשְׁעָתוֹ בְּמִסְפָּר׃ וַיְהִי אִם בַּר הַיֵּיב
לְאַלְקָה חַיִּיבָא וְרִמְיָה דִּינָא וְדִקְיָה
קְדָמוֹהִי בְּמִסְתַּח חוֹבְתִיה בְּמִנִּין׃ וְאִדָּא
אִסְתַּחֵק אֲצֵאם צִרְבָא פְּלִיבְסָטָה אַחֲבָם
וַיִּצְרְבָה בַּחצֵרְתָּהּ מִקְדָּאֵר כְּטִיִּיתָהּ
בִּאֲחֻצָא׃ אַרְבַּעִים יָכְנוּ לֹא יוֹסֵף פְּנִי
יוֹסֵף לְהַכְתּוֹ עַל־אַלְהָ מַכָּה רַבָּה וְנִקְקָה
אַחִידָה לְעֵינֶיהָ׃ אַרְבַּעִין יִלְקִינִיהָ לֹא יוֹסֵף
דְּלִמָּא יוֹסֵף לְאַלְקִינִיהָ עַל אֲלִין מַחָא
רַבָּא וַיִּיקַּל אַחִידָה לְעֵינֶיהָ׃ יַגְלִידָה אַרְבַּעִין
לֹא יִזְדַּר עֲדִידָא שִׁיָּא פֶּאן זֹאד עֲדִי דָאךְ
צֹאֲרֵת גִּלְדָּה עֲצִימָה וַיְהוֹן אֲכִיד בַּחצֵרְתָּהּ׃
לֹא־תַחֲסֵם שׁוֹר בְּדִישׁוֹ׃ לֹא תִיחֹדַר פּוֹם
תּוֹרָא בְּדִישִׁיהָ׃ לֹא תִכְסֵּם אַתּוֹר פִּי רוּסָה׃
ס פִּי־יִשְׁבּוּ אַחִים יַחְדוֹ וּמֵת אַחֵד
מֵהֶם וּבֵן אֵין־לוֹ לֹא־תִהְיֶה אִשְׁתִּי־הַמֵּת
תַּחֲוָצָה לְאִישׁ זָר יִבְמָה יָבֹא עָלֶיהָ וְדִקְקָהּ
לוֹ לְאִשָּׁה וַיִּבְמָה׃ אֲרִי יִתְבּוֹן אַחִין בַּחֲדָא
וַיְמֹות חֹד מִנְהוֹן וְכַר לִית לִיהָ לֹא תִהְיִי
אֵתֵת מוֹתָנָא (י"ב מִיתָא) לְבָרָא לְגַבְרָא
הִלּוּנִי יִבְמָה (כ"י יִבְמָה) יַעֲזוֹל עָלֶיהָ וַיִּסְבָּה
לִיהָ לֵאמֹר וַיִּבְמָנָה׃ וְאִדָּא אַקָּאם אֲבוּאן
גְּמִיעָא תָם מֵאֵת אַחֲדָה־מָא וְלִיס לָהּ וְדָה
פִּלָא תְכוּן זֹוגָה אֲמִיִּית לְרַגְל גְּרִיב כֹּאֲרָג
עַן אֲמָה (מ) בַּד סְרִיפָהָ יִדְכֵּל אִיהָ
בֶּאן יִתְבַּדָּהָ לָהּ זֹוגָה וַיִּבֵּן בֵּהָא (ס)׃
וְהָיָה הַכְּבוֹד אֲשֶׁר תֵּלֵד יָקוֹם עַד־שָׁם
אֲחִיו הַמֵּת וְלֹא־יִמָּחָה שְׁמוֹ מִיִּשְׂרָאֵל׃
וַיְהִי בּוֹכְרָא דְתִלְדִּיד יָקוֹם עַל שְׁמָא
דְּאַחֲוֵי מוֹתָנָא וְלֹא יִתְמַחִי שְׁמִיהָ מִיִּשְׂרָאֵל
וְלִיכּוֹן אֲבִיר אֲדִי יִרְגָא אֵן תִּלְדִּי מִנָּה (י)׃
יָקוֹם עֲדִי אִסְם אֲבִיהָ אֲמִיִּית לֹלָא יִנְדָּרְם
אִסְמָה מִן אֲסִרָאִיל׃ וְאִם־לֹא־יִחַפֵּץ הָאִישׁ
לְקַחַת אֶת־יִבְמָתוֹ וְעַל־תָּהּ יִבְמָתוֹ הַשְׁעָרָה
אֲדִי־הִזְקִינִים וְאִמְרָה מֵאִין יִבְמִי דְהָקִים לְאַחֲוִי
שֵׁם בִּיִּשְׂרָאֵל לֹא אָבָה יִבְמִי׃ וְאִם לֹא
יִצְבִּי גּוֹבְרָא לְמִסָּב יֵת יִבְמָתִיהָ וְתִסָּק

יִבְמָתִיהָ דְתִרְעָה בֵּית דִּינָא לְקָדָם סְבִיָּא
וְתִימָר סְרִיב יִבְמִי (כ"י לֹא צְבִי יִבְמִי)
לְאַקְמָא לְאַחֲוֵי שְׁמָא בִּיִּשְׂרָאֵל לֹא אָבָה
לְיִבְמָוֹתִי׃ פֶּאן לֹם יִשָּׂא דָאךְ אֲרַגְלִי אֵן
יִתְזוּוג סְרִיפָתָה פִּלְתִּצְעֵד אִי בִּאֲב
אַחֲבָם וְאִי אֲשִׁיךְ וְתִקּוֹד קִד אֲבָא
סְרִיפִי אֵן יָקִים לֹאֲבִיהָ אִסְמָא פִּי מָא בֵּין
בְּנֵי אֲסִרָאִיל וְלֹם יִשָּׂא אֵן יִבֵּן בִּי׃ וְקִרְאִיר
לוֹ זִקְנִי־עִירוֹ וְדִבְרוּ אֲלֵיו וְעָמַד וְאָמַר
לֹא חֲפָצְתִּי לְקַחַתָּהּ׃ וַיִּקְרוּן לִיהָ סְבִי
קִרְתִּיהָ וַיִּמְלִלּוּן עֲצִימָה וַיָּקוֹם וַיִּימָר לֹא
רִעִינָא לְמִסְבָּה׃ פִּידְעוּ בַּה שִׁיךְ קִרְתִּיהָ
וַיִּכְלְמוּהָ בְּדָאךְ פִּאֲדָא וְקָף עֲדִי אֲקוֹד
וְקָא אֲנִי לֹא נָא אֲרִיד אֲתִזְוּוג בֵּהָא׃
וְנִגְשָׁה יִבְמָתוֹ אֲלֵיו לְעֵינֵי הַזְקִינִים וְחִלְצָהּ
נִעְלוֹ מֵעַל רַגְלָהּ וַיִּרְקָה בְּפָנָיו וְעָנְתָּהּ
וְאָמְרָה כִּכָּה יַעֲשֶׂה לְאִישׁ אִשְׁרָאֵל לֹא־יִבְנָה
אֶת־בֵּית אָחִיו׃ וְתִתְקַרֵּב יִבְמָתִיהָ לְוִתִּיהָ
לְקָדָם סְבִיָּא וְתִשְׁרִי סִינָה מֵעַל רַגְלִיהָ
וְתִרְזֹק בְּאַנְפּוֹהִי וְתִתִּיב וְתִימָר פְּרִין
יִתְעַבִּיד לְגוֹבְרָא לֹלָא יִבְנִי יֵת בֵּיתָא
דְּאַחֲוֵי׃ וְתִקְדַּמַּת אִיהָ בַּחצֵרָה אֲשִׁיךְ
וְכִלְעַת נִעְלָה עֵן רַגְלָהּ וְכִבְצַקַּת בַּחצֵרְתָּהּ (י)
וְאִגְאֲבַת וְקָאֵת כִּדָּא יִצְנַע בִּאֲרַגְלִי אֲדִי
לֹא יִבְנִי בֵּית אֲבִיהָ וְנִקְרָא שְׁמוֹ בִּיִּשְׂרָאֵל
בֵּית הַלּוֹץ הַנֶּעַד׃ וַיִּתְקַרֵּי שְׁמִיהָ בִּיִּשְׂרָאֵל
בֵּית שְׂרִי סִינָא וְלִיסְמָא אִסְמָה פִּי
אֲלֵ אֲסִרָאִיל בֵּית מַכְלוּעַ אֲנַעַד׃ ס פִּי
יִנְצוּ אֲנָשִׁים יַחְדוֹ אִישׁ וְאִחֲוִי וְקִרְבָּה אִשְׁתִּי
הָאֲחֵד לְהַצִּיל אֶת־אִשָּׁה מִיַּד מַכָּהּ
וְשִׁלְחָהּ יָדָהּ וְהַחֲזִיקָהּ בְּמִבְשָׁיו׃ אֲרִי יִנְצוּן
גּוֹבְרִין כַּחֲדָא גְּבִיר וְאַחֲוֵי וְתִתְקַרֵּב אֵתֵת
חֹד לְשִׁיזְבָא יֵת פְּעֻלָּה מִיַּד מַחֲוֵה
וְתוֹשִׁיט יָדָהּ וְתִתְקִיף בְּבֵית בַּהֲתִיתָהּ׃
וְאֵתֵתֵת אֲצִין רַגְלָאן גְּמִיעָא פְּגִלְבִּי אַחֲדָה־מָא
צֹאֲחָבָה פִּתְקִדְמַת זֹוגָתָה לְתַכְלָצָה מִן
מִן יָדָהּ פִּמְדַּת יָדָהּ וְאִמְסַכַּת חִיָּאָה׃
וְקִצְתָּהּ אֶת־כַּפָּהּ לֹא תַחוּם עֵינֶיהָ וְתִקְוִין
יֵת יָדָהּ לֹא תַחוּם עֵינֶיהָ׃ פִּאֲקִטְעִי יָדָהּ

להכללה

תכלצה מנהא. ולא תשפך עליהא :
 ס לא־יהיה לך בְּכִסֶּךָ אֶבֶן וְאֶבֶן
 גְּדוֹלָה וְקִטְנָה : לא־יהי לך. בְּכִסֶּךָ מִתְקַל
 וּמִתְקַל. רַב וְזָעִיר : וְלֹא יִכּוֹן לְךָ פִּי כִּסֶּךָ
 צִנְגָתָאן. כְּבֹרָא וְצִנְרָא : לא־יהיה לך
 בְּבֵיתְךָ אִיפָּה וְאִיפָּה גְּדוֹלָה וְקִטְנָה : לא־
 יְהִי לך. בְּבֵיתְךָ מְכִילָא וּמְכִילָא. רַבְתָּא
 וְזָעִירָתָא : וְלֹא יִכּוֹן לְךָ פִּי בֵּיתְךָ מְכִילָאן.
 כְּבִיר וְצָנִיר : אֶבֶן שְׁלֵמָה וְצָדֵק יִהְיֶה־לְךָ
 אִיפָּה שְׁלֵמָה וְצָדֵק יִהְיֶה־לְךָ
 לְמַעַן יֹאדְיֶכּוּ יְמֶיךָ עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־
 יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לְךָ : מִתְקַלִּין שְׁלֵמִין
 דְּקִשּׁוּט יְהוֹן לך. מְכִילִין שְׁלֵמִין. דְּקִשּׁוּט
 יְהוֹן לך. בְּדִיד דִּי־רַבּוֹן יוֹמָךְ. עַל אֶרְעָא.
 דִּי אֲדָהּ יְהִיב לך : בַּל צִנְגָתָא וְאִפִּיה
 עֲאֻדְלָה תְּכוּן לך. וְאִבִּיאל וְאִפִּיה עֲאֻדְלָה
 תְּכוּן לך. לְכִי תַטּוּל מִדְתְּךָ. פִּי אֲבֵלָה.
 אֲדִי אֵלֶּה רַבֵּךְ מַעֲטִיךְ : כִּי תִזְעַבְתָּ יְהוָה
 אֱלֹהֶיךָ פִּלְעֵשָׁה אֱלֹהָ כָּל עֲשֵׂה עוֹל :
 אֲרִי מִרְחַק. קָדָם יי אֲדָהּ כָּל עֲבִיד אֱלִין.
 כָּל עֲבִיד שְׁקֵר : לֹאן אֵלֶּה רַבֵּךְ יִכְרַח כָּל
 מִן יַעֲמַד הֲדָא. כָּל מִן יַעֲמַד בְּגֵשׁ : פ
 זְכוֹר אֶת אֲשֶׁר־עָשָׂה לְךָ עֲמָלְךָ בְּדֶרֶךְ
 בְּצֵאתְכֶם מִמִּצְרַיִם : הוּא דְכִיר. יֵת דְּעֵבֶר
 לְךָ עֲמָלְךָ. בְּאוֹרְחָא בְּמַפְקָבוֹן מִמִּצְרַיִם :
 וְאִדְכֹר מֵא צִנְעַךְ בְּךָ עֲמָלְךָ. פִּי אֲטָרִיק פִּי
 כְּרוּגְכֶם מִן מִצְרַיִם : אֲשֶׁר קָרָךְ בְּדֶרֶךְ וַיִּזְנֹב
 בְּךָ בְּדִלְהֵנְחָשִׁים אַחֲרֶיךָ וְאַתָּה עֵינְךָ וַיִּגַּע
 וְלֹא יִרְא אֱלֹהִים : דְּעָרְעָךְ בְּאוֹרְחָא. וְקִטְנִי
 בְּךָ כָּל דִּהּוּ מִתְאַחֲרִין בְּתֶרְךָ. וְאַתָּה מִשְׁלָהִי
 וְדָאִי. וְלֹא דְחִיד מִן קָדָם יי : אֵלֶּה וְאִפְּאָךְ
 פִּי אֲטָרִיק. פִּתְטֶרְךָ מִנְךָ גַּמְיַע אֲמַנְחַפִּין
 וְרֹאךְ. וְאַנְתָּ דְגַב וְתַעֲב. וְלִם יִכְאֹף אֵלֶּה(נ):
 וְהִיא בְּהִנֵּחַ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְךָ מִכְּלֵי־אֵיבֶיךָ
 מִסְבִּיב בְּאַרְץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לְךָ
 נַחֲלָה דְרִשְׁתָּהּ תִּמְחָה אֶת־זְכוֹר עֲמָלְךָ
 מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם לֹא תִשְׁכַּח : וַיְהִי כִּד
 יִנִּיחַ יי אֱלֹהֶיךָ לְךָ. מִכְּלֵי בְּעָלֵי דְבִבְךָ מִסְחֹר
 סְחֹר. בְּאַרְעָא דִּי אֲדָהּ יְהִיב לך אֲחִסְנָא
 לְמִירְתָּהּ. תִּמְחִי יֵת דְּוִכְרָגִיה דְּעֲמָלְךָ.

מִתַּחַת שָׁמַיָא. לֹא תִתְנַשֵּׂי : פֹּאדִיא
 אֲרֹאחֶךָ אֵלֶּה רַבֵּךְ. מִן גַּמְיַע אֲעֻדְאךָ
 אֲדִין הוּאִיךָ. פִּי אֲבֵלָה אֲדִי אֵלֶּה רַבֵּךְ.
 מַעֲטִיךְ נַחֲלָה לְתַחֲוֹה. פֹּאמַח דְּכֹר
 עֲמָלְךָ. מִן תַּחַת אֲסִמָּא. לֹא תִנֵּס דְאָךְ :
 ק"י פְּסוּקִים סִימֵן יַעֲלִי. וּסְפִירִין רַגְלֵי עֲקֵרָה בִישְׁעִיה סִימֵן נ"ה.
 נג"ה לְמַנְחַת שַׁבָּת וְכ' וְה' :

פ פ פ

וְהִיא בְּיִתְכוּנָא אֲדִיהָ־אֲרִין אֲשֶׁר יְהוָה
 אֱלֹהֶיךָ נָתַן לְךָ נַחֲלָה וִירִשְׁתָּהּ וַיִּשְׁבֶּתָּ
 בָּהּ : וַיְהִי אֲרִי תִיעוֹל לְאַרְעָא. דִּי אֲדָהּ.
 יְהִיב לך אֲחִסְנָא. וְתִירְתָּהּ וְתִתִּיב בָּהּ :
 וְאִדָּא דְכֻלָּת אִי אֲבֵלָה. אֲדִי אֵלֶּה רַבֵּךְ
 מַעֲטִיךְ נַחֲלָה. וְחֻזְתָּהּ וְאִקְמַת פִּיה :
 וְקִקְחָת מִרְאִשִׁית וּפְדֻי־פְרִי הָאֲדָמָה אֲשֶׁר
 תִּבְרֵא מֵאַרְצְךָ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לְךָ
 וְשִׁמַּת בְּטָנָא וְהִלְכַת אֲלֵה־מְקוֹם אֲשֶׁר
 יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשִׁכְנֵן שְׁמוֹ שָׁם : וְתִסֵּב.
 מִרִּישׁ כָּל אֲבָא דְאַרְעָא. דְּתַעִיל מֵאַרְעָךְ.
 דִּי אֲדָהּ. יְהִיב לך וְתִשּׁוּי בְּסִלָּא. וְתִהְיֶה
 לְאַתְרָא. דִּי־תִרְעִי יי אֲדָהּ. לְאַשְׁרָאָה
 שְׂכִנְתִּיהָ תִּפְּנִין : פְּכֹד מִן אוֹאִיד תִּמְר
 אֲרִין. אֲדִי תִדְכֻלָּה מִן רִיאָצְךָ. אֲדִי אֵלֶּה
 רַבֵּךְ מַעֲטִיךְ וְצִירָה פִּי בְּנִיגָה(נ). וְאַמִּין
 בָּהּ אִי אֲמוּצָע. אֲדִי יִכְתַּאֲרָה אֵלֶּה רַבֵּךְ.
 לִיחַל נוֹרָה פִּיה : וְכֹאֲתָ אֲלֵה־כְּהֵן אֲשֶׁר
 יְהִיה בְּיָמִים תְּהֵם וְאַמְרַת אֱלִין הִגְדַּתִּי
 הַיּוֹם לִיהוָה אֱלֹהֶיךָ כִּי־בֵאתִי אֲדִיהָ־אֲרִין
 אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לְאַבְרָהָם לָתֵת לְנֹו :
 וְתִיתִי לְזֹת כְּהֵנָּא. דִּי־הִי בְּיוֹמָא דְאַנּוֹן.
 וְתִימַר לִיה. הוּאִי־יוֹמָא דִּין קָדָם יי אֲדָהּ.
 אֲרִי עֲלִית לְאַרְעָא. דְּקִיָּים יי. לְאַבְהֶתְנָא
 לְמִתָּן לָנָא : וְצִיר בָּהּ אִי אֲמַמָּא. אֲדִי יִדִּי
 פִּי דְאָךְ אֲזִמָּאן. וְקַל לָהּ. קִד שְׁכֶרְתָּ(נ) אִיִּם
 אֵלֶּה רַבֵּךְ. אִדָּא דְכֻלָּת אִי אֲבֵלָה. אֲדִי קִסֵּם
 אֵלֶּה דֵאבֵאִינָא אֵן יַעֲטִינָאָה : וְקִקְחָה־כְּהֵן
 הַטָּנָא מִיָּדְךָ וְהִנִּיחוּ לְפָנֵי מִזְבֵּחַ יְהוָה
 אֱלֹהֶיךָ : וַיִּסֵּב כְּהֵנָּא. סִלָּא מִן יָדְךָ. וַיַּחֲתִנֵּיהָ.
 קָדָם מִדְּבַחָא דִּי אֲדָהּ : וַיֹּאכֵל אֲמַמָּא
 תִּלְךְ אֲבִנְיָה מִן יָדְךָ. וַיַּצְעֵהָ. בֵּין יָדֵי
 מִדְּבַח אֵלֶּה רַבֵּךְ : וְעִנִּיתָ וְאַמְרַת לְפָנֵינוּ

יְהוָה אֱלֹהֵיךָ אֲרָמִי אֲבִד אֲבִי וַיֵּרֶד מִצְרַיִם
וַיֵּגֶר שָׁם בְּמַתִּי מַעַט וַיְהִי־שָׁם לְגוֹי גָּדוֹל
עָצוּם וָרֹב: וְתַיִב וְתִימָר קָדָם יי' אֱלֹהֶיךָ:
לִבֶּן אֲרָמָה בָּעָא לְאַבְדָּא (כ"י לאֲבָדָא)
יֵת אָבָא. וְנָחַת לְמִצְרַיִם. וְדַר תַּמָּן בָּעָם
וְעִיר. וְהָיָה תַּמָּן. לָעָם רַב תַּקִּיף וְסָגִי:
תָּם אֲבַתְרִי וְקָל. בֵּין יְדֵי אֵלֶּה רַבָּךְ. אֵן
לִבֶּן אֲרַמְנִי כְּאֵד אֵן יָבִיד אֲבִי. פְּנוּד
מִצְרָא. וְסָכֵן תָּם בְּרַחֲט קִלִּי. וְצֹאֵר
תָּם. אִמָּה. כְּבִירָה עֲצִימָה כְּתִירָה: וַיִּרְעוּ
אֲתָנּוּ הַמִּצְרַיִם וַיַּעֲזֹנוּ וַיִּתְּנוּ עֲלֵינוּ עֲבָדָה
קָשָׁה: וְאַבְאִישׁוּ לָנָא מִצְרָאִי וְעֲזִיזָא.
וַיְהִיבּוּ עֲלֵנָא פּוֹדָחָא קָשִׁיא: פֹּאסָא בְּנָא
אֲמִצְרִיִן וְעַד בּוֹנָא. וְנַעֲלוּ עֲלֵינָא כְּדָמָה
צַעֲבָה: וַנִּצְעַק אֲדִי־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵינוּ
וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֶת־קִלְנוּ וַיֵּרָא אֶת־עֲזֵינוּ
וְאֶת־עַמְלָנוּ וְאֶת־לִחְצָנוּ: וְצִלָּנָא. קָדָם
יי' אֱלֹהָא דְאַבְהָתָנָא. וְקָפִיד יי' צְלוֹתָנָא.
וְגִלִּי קְדָמוֹהִי עֲמִלָּנָא. וְלִי־אוֹתָנָא וְדוֹחָקָנָא:
פְּצִרְכָּנָא. אִי אֵלֶּה אָהָ אֲבֹאִינָא. וְסַמַּע
צוֹתָנָא. וְנִצֵּר לְצַעֲפָנָא. וְשִׁקָּאנָא וְצִגְטָנָא:
וַיּוֹצֵאנוּ יְהוָה מִמִּצְרַיִם בְּיַד חֲזָקָה וּבִזְרַע
נְטוּיָה וּבְמָרָא גָדֹל וּבְאֲתוֹת וּבְמִפְתִּיּוֹת:
וְאַפְקָא יי' מִמִּצְרַיִם. בְּיַד תַּקִּיפָא וּבְדֶרַע
מָרָם. וּבְחֻזְזָא רַבָּא. וּבְאֲתִין וּבְמוֹפְתִין:
וְאַכְרַגְנָא אֵלֶּה מִן מִצְרַיִם. בְּיַד שְׂרִידָה
וְדֹרָאע מִמְּרוּדָה. וְתַכְאוּיָף עֲצִימָה. וְאִיאַת
וּבְרֹאֵהִין: וַיְבֹאֵנוּ אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה
וַיִּתֵּן־לָנוּ אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת אֶרֶץ זָבַת חָלֶב
וְדִבְשׁ: וְאִיתֵינָא לְאַתְרָא הָדִין. וַיְהִיב לָנָא
יֵת אֶרְעָא הָדָא. אֶרֶע. עֲבָדָא חָלֶב וְדִבְשׁ:
פְּנָא בְּנָא אִי הָדָא אֲמוּצַע. וְאַעֲטָאנָא
הָדָא אֲבִרָד. בְּלֹד יַפִּיץ אֲלִבֶּן וְאַעֲסָד:
וְעֵתָה הַנֶּה הִבְאֵתִי אֶת־יְרֵאֲשִׁית פְּרִי
הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־נָתַתָּה לִּי יְהוָה וְהִנֵּחַתָּה
לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְהִשְׁתַּחֲוִיתָ לִפְנֵי יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ: וּכְעַן הֵא אִיתִיתִי יֵת רִישׁ אָבָא
דְּאַרְעָא. דִּי־הִבְתָּ לִּי יי'. וְתַחֲתִינָה. קָדָם
יי' אֱלֹהֶיךָ. וְתַסְגֹּד. קָדָם יי' אֱלֹהֶיךָ: וְאַן
הוּדָא קֹד גִּית בְּאוֹאִיל תִּמְרָא אֶרֶץ. אֲדִי

רוֹקֵתְנִיָּהּ יֵא רַב. תָּם צַעֲהָ בֵּין יְדֵי קָדָם
אֵלֶּה רַבָּךְ (כ"י). וְאַסְגֹּד בֵּין יְדֵי: וְשִׁמְחָתָה
בְּכִלְיָהּ: אֲשֶׁר נָתַן־לָךְ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
וּלְבֵיתְךָ אֲתָהּ וְחֵלּוֹי וְהִגֵּר אֲשֶׁר בְּקִרְבָּךְ:
וְתַחֲדֵי כָּל טַבְתָּא. דִּי־הִיב לָךְ. יי' אֱלֹהֶיךָ
וְלֹאֲנֵשׁ בֵּיתְךָ. אֲתָהּ וְלִי־וָאָה. וְגִיּוֹרָא דְּבִינָךְ:
וְאַפְרָח בְּכָל אֲבִיר. אֲדִי רוֹקֵךְ אֵלֶּה רַבָּךְ
אֲנִת וְאַךְ. וְאַדּוּי. וְאַגְרִיב אֲדִי פִי מַחֲשָׁךְ:
ס כִּי תִכְלֶה לְעֹשׂוֹר אֶת־כָּל־מַעֲשֵׂי
תְּבוֹאֲתָךְ בַּשָּׁנָה הַשְּׁלִישִׁת שָׁנַת הַמַּעֲשֵׂר
וְנִתְּתָה לְלֹוי לִגְר לִיתוֹם וּלְאַלְמָנָה וְאָכְלוּ
בְּשַׁעְרֶיךָ וּשְׁבַעוּ: אֲדִי תִשְׁצִי. לְעֹשְׂרָא.
יֵת כָּל מַעֲשֵׂר עֲלִיתָךְ. בְּשִׁתָּא תְּלִיתִיתָא
שָׁנַת מַעֲשֵׂרָא. וְנִתְּתִין לְלִי־וָאָה. לְגִיּוֹרָא
לִיתְמָא וּלְאַרְמָלָתָא וַיִּכְלוּ בְּקִרְוֹהִי שְׁבַעוּ:
וְאִדָּא פְּרָגַת מִן תַּעֲשִׂיר גִּמִּיעַ עֹשׂוֹר
גִּלְתָךְ. וְדָאךְ פִּי אֲסַנָּה אֲתָתָה סְנָה כְּמָא
אֲעֹשׂוֹר (כ"י). וְדַפְעַת דָּאךְ לְאֲדוּי. וְאַגְרִיב
וְאִיתִים וְאַרְמָדָה. פֹּאכְלוּ מִנָּה פִי מַחֲאֲלָךְ
וּשְׁבַעוּ: וְאַמְרַתָּ לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּעֶרְתִּי
הַקֹּדֶשׁ מִן־הַבַּיִת וְגַם נָתַתִּיו לְלֹוי וְלִגְר
לִיתוֹם וּלְאַלְמָנָה כְּכִלְיָ מִצְוֹתֶיךָ אֲשֶׁר
צִוִּיתִנִי לֹא־עֲבַרְתִּי מִמִּצְוֹתֶיךָ וְלֹא שָׁכַחְתִּי:
וְתִימָר. קָדָם יי' אֱלֹהֶיךָ פִּלְתִּי קוֹדֶשׁ
מַעֲשֵׂרָא מִן בֵּיתָא. וְאַף יִתְבַּתִּיה לְלִי־וָאָה
וּלְגִיּוֹרָא לִיתְמָא וּלְאַרְמָלָתָא. כְּכִלְיָ
תַּפְקִידֶיךָ דְּפִקִּידָתִי. לֹא עֲבַרְתִּי מִפְּקוּדֶיךָ
וְלֹא אֶתְנִשִּׁיתִי: פָּקֵל בֵּין יְדֵי אֵלֶּה רַבָּךְ
קֹד אֲנִפִּית אֲאֻקְדָּאם מִן בֵּיתִי. וְקֹד
דַּפְעַתָּהּ לְאֲדוּי וְאַגְרִיב וְאִיתִים וְאַרְמָדָה.
כְּגִמִּיעַ וְצֹאִיאךְ אֲדִי אוֹצִיתִנִי. לָם אֲתַנְאֹחַ
שִׁיא מִנָּהּ וְלָם אֲנִס דָּאךְ: לֹא־אֲכַלְתִּי
בְּאֲנִי מִמֶּנּוּ וְלֹא־בְעֶרְתִּי מִמֶּנּוּ בְּשִׁמְאָא וְלֹא־
נָתַתִּי מִמֶּנּוּ לְמַת שְׁמַעְתִּי בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵי
עֲשִׂיתִי כְּכִלְיָ אֲשֶׁר צִוִּיתִנִי: לֹא אֲכַלִּית
בְּאֲבָלִי (כ"י) בְּאַבְלִי מִנִּיה. וְלֹא חֲלִיפִית
מִנִּיה בְּמִסָּאב. וְלֹא יִתְבַּת מִנִּיה לְמִית.
קְבִילִית. לְמִימְרָאֲדִי־אֱלֹהֵי. עֲבָדִית. כְּכִלְיָ
דְּפִקִּידָתִי: וְאַעֲשֵׂר אֲדִי הוּלִי לָם אֲבָל
מִנָּה פִי חֲזֹנִי. וְלָם אֲצַרְךָ מִנָּה אִי נָגַם.

ב

וְלֹא פִי חֹוֹאת מִיִּיתָּהּ. בִּלְקַבֵּלָתָא אִמְרָא אֵלֶּה רַבִּי. וְצִנְעִית כְּנֻמִּיעַ מֵאֵי אִמְרַתִּי:
הַשְׁקִיפָה מִמַּעַן קִדְשֶׁךָ מִן־הַשָּׁמַיִם וּבִרְךָ אֶת־עַמְּךָ אֶת־יִשְׂרָאֵל וְאֶת־הָאָדָמָה אֲשֶׁר צִתָּהּ לְנוֹכַח־יְשׁוּעָה לְשִׁבְעַת לְאַבְתִּינוֹ אֶרֶץ זָבֶת חֶלֶב וְדָבָשׁ: אֶסְתָּבִי מִמְּדֹוֹר קִדְשֶׁךָ (כ"ג) (קִדְשֶׁךָ) מִן שָׁמַיָא. וּבִרְךָ יִתְעַמְּדִית יִשְׂרָאֵל. וְיִת אֶרְעָא. דִּיהֶבֶת לְנָא. כְּמָא דְקִימְתָא לְאַבְהֶתְנָא. אֶרְעָא. עֲבָדָא חֶלֶב וְדָבָשׁ: אִמְלַע מִן מוֹטִין קִדְשֶׁךָ מִן אִסְמָא: וּבִאֲרֵךְ פִּי שְׁעִיךָ אֶל אִסְרָאִיד. וּפִי אֲרֵיךְ אֲדִי אֶעֱטִיתָנָא. כְּמָא קִסְמַת לְאַבְאִינָא:
אֵן תְּבוֹן אֶרֶץ (כ"ד) תְּפִיץ רַבְנָא וְעֵסְרָא:
ס הַיּוֹם הַזֶּה יִהְיֶה אֱלֹהֶיךָ מִצֻּוֹךְ לַעֲשׂוֹת אֶת־הַחֲקִים הָאֵלֶּה וְאֶת־הַמִּשְׁפָּטִים וְשִׁמְרַתָּ וְעֲשִׂיתָ אוֹתָם בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ: יִזְמָא דִּין (כ"ה) דִּין).
י"י אֱלֹהֶיךָ. מִפְּקֻדָּךְ לְמַעַבְדָּ. יִתְקִימָא הָאֵין וְיִת דִּינָא. וְתַטְר וְתַעֲבִיד יִתְהוֹן. בְּכָל לִבְךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ: וְאֵעֲלֹם בְּאֵן אֱלֹהֵי רַבְּךָ. אִמְרֵךְ פִּי הֲדָא יוֹם. בְּאֵן תִּצְנַע הֲדָא אִרְסוֹם וְאִאֲחֻבָּאִם. פֶּאֲחַפְצָהּ וְאֵעֲמֵל בְּהָא. בְּכָל קִרְבֶּךָ וּנְפִסְךָ: אֶת־יְהוָה הִאֲמַרְתָּ הַיּוֹם לַהֲיוֹת לְךָ לְאֱלֹהִים וּלְלָכֶת בְּדַרְכֵּי וּלְשַׁמֵּר חֻקֵּי וּמִצְוֹתָיו וּמִשְׁפָּטָיו וּלְשִׁמְעַ בְּקֻלּוֹ: יִת י"י חֲטָבֶת יִזְמָא דִּין. לְמַהוּי לְךָ לְאֱלֹהֵי וּלְמַהוּי בְּאוֹרֵהוּ דְחֻקֵּי קִדְמוּתֵי. וּלְמַטְר קִימוּתֵי וּפְקוּדוּתֵי. וְדִינֻתֵי וּלְקַבְלָא לְמִימְרֵיהּ: וְאַנְתָּ כְּמָא וּמִרְתָּ אֵלֶּה רַבְּךָ יוֹם. אֵן יִכּוֹן לְךָ אֵאֵהָ וְאֵן תִּסִּיר פִּי מִרְקָה. וְתַחֲפִץ רְסוּמֵהּ וּצִיאָהָ. וְאִחְבָּאָהָ וְתַקְבֵּל אִמְרָה: וְיִהְיֶה הִאֲמִירָךְ הַיּוֹם לַהֲיוֹת לֹו לְעַם סִגְלָה כְּאֲשֶׁר דִּבְרִיתָךְ וּלְשַׁמֵּר פְּרִימִצְוֹתָיו: וְי"י חֲטָבֶךָ יִזְמָא דִּין. לְמַהוּי לִיִּית לְעַם חֲבִיב. כְּמָא דְמִלִּיד לְךָ. וּלְמַטְר כָּל פְּקוּדוּתֵי: וּכְדָאךְ וּמִרְךָ אֵלֶּה. לְתַכּוֹן לֶה אִמְהָ כְּאֵצְהָ. כְּמָא וְעֵדֶךְ. וְתַחֲפִץ גְּמִיעַ וּצִיאָהָ (כ"ז): וְדִתְתָךְ עֲלִיוֹן עֲדִיפְרִי הַגּוֹיִם אֲשֶׁר עָשָׂה לְתַתְּלָהּ וְגִשְׁמָהּ וּלְתַפְאֲרָתָהּ וְלִהְיֶתָךְ עִם־קִדְשֵׁי לִיְהוָה אֱלֹהֶיךָ כְּאֲשֶׁר

דִּבְרָ: וּלְמַתְנֶךָ עֲלֵאִי. עַל כָּל עֲבֻמִּיָא דְעֵבֶר. לְתוֹשִׁבְחָא וּלְשׁוֹם וּלְרַבּוֹ. וּלְמַתְנֶךָ עִם קִדְשֵׁי. קִדְשֵׁי י"י אֱלֹהֶיךָ כְּמָא דְמִלִּיד: וְאֵן יַגְעִלְךָ עֲאֲלִיא. עַל־י סִאִיר אִמְמָם אֲדִי כְּלֻקָּהִם. מִרְחָא וְאִסְמָא וּפְכֻרָא. וְאֵן תְּכוֹן שְׁעֵב מִקְדָּם. לְדֵה רַבְּךָ כְּמָא וְעֵדֶךָ: פ וְיִצְוֹ מִשָּׁה וּקְנִי יִשְׂרָאֵל אֶת־הָעָם לְאִמְרָ שְׁמֹר אֶת־כָּל־הַמִּצְוֹה אֲשֶׁר אֲנִי מִצְוֶה אֲתָכֶם הַיּוֹם: וּפְקִיד מִשָּׁה וְסִבִּי יִשְׂרָאֵל. יִת עֲמָא לְמִימְרָ. טְרוּ יִת כָּל תְּפִקִידָתָא. דְּאֵנָא מִפְּקִיד יִתְכוֹן יִזְמָא דִּין: הֵם אִמְרָ מוֹסִי וְשִׁיךְ אֶל אִסְרָאִיד. אִקּוּם קִאֲלִין. אֲחַפְצוֹ גְּמִיעַ אֲוִצִּיָה. אֲדִי אִמְרָכֶם בְּהָא יוֹם: וְהִיָּה בְּיוֹם אֲשֶׁר תַּעֲבִרוּ אֶת־הַיַּרְדֵּן אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לְךָ וְהִקְמַתָּ לְךָ אֲבָנִים גְּדֹלוֹת וְשִׁדְתָּ אֹתָם בְּשִׁיר: וְיִהְיֶה בְּיוֹמָא דְתַעֲבִרוּן יִת יִרְדְּנָא. לְאֶרְעָא. דִּיִּי אֱלֹהֶיךָ יְהִיב לְךָ. וְתַקִּים לְךָ אֲבָנִין רַבִּרְבִּין. וְתַסֹּד יִתְהוֹן בְּסִידָא: פִּיכּוֹן פִּי יוֹם אֲדִי תַעֲבִרוּן אֲאִרְךָ. י"י אֲבִלְדָּ. אֲדִי אֵלֶּה רַבְּךָ מַעֲטִיךְ. פֶּאֲנַצְבָּ לְךָ הַגִּנָּה עֲצִימָה. וּבִיִּצְהָא בְּאִסְפִּידָא: וּכְתַבְתָּ עֲלֵיהּ אֶת־כָּל־דְּבָרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת בְּעֵבֶרְךָ לְמַעַן אֲשֶׁר תִּבְאֵ אֶל־הָאָרֶץ (כ"ח) אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נָתַן לְךָ אֶרֶץ זָבֶת חֶלֶב וְדָבָשׁ כְּאֲשֶׁר דִּבְרַיְתָהּ אֱלֹהֵי אֲבֹתֶיךָ לְךָ: וְתַכְתּוֹב עֲלֵיהּ. יִת כָּל פְּתֻגְמֵי. אֲוִרִיתָא הֲדָא בְּמַעֲפָרְךָ. בְּדִיד דִּיתִיעוּל לְאֶרְעָא. דִּיִּי אֱלֹהֶיךָ יְהִיב לְךָ. אֶרְעָא עֲבָדָא חֶלֶב וְדָבָשׁ. כְּמָא דְמִלִּיד. י"י אֱלֹהֵי דְאַבְהֶתְךָ לְךָ: וְאִכְתַּב עֲלֵיהָ. גְּמִיעַ כְּלָאִם (כ"ט) הֲדָא אֲתוּרִיָּה בְּעַד עֲבוּדֶךָ. לְכִי תַפְתַּח אֲבִלְדָּ. אֲדִי אֵלֶּה רַבְּךָ מַעֲטִיךְ. בְּדִיד יִפִּיץ אֲלֵכֶן וְאֵעֲסֵד. כְּמָא וְעֵדֶךָ אֵלֶּה אֵאֵהָ אֲבִיךָ: וְהִיָּה בְּעֵבֶרְכֶם אֶת־הַיַּרְדֵּן תְּקִימוּ אֶת־הָאֲבָנִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אֲנִי מִצְוֶה אֲתָכֶם הַיּוֹם בְּהַר עֵיבֵל וְשִׁדְתָּ אוֹתָם בְּשִׁיר: וְיִהְיֶה בְּמַעֲפָרְכֶם יִת יִרְדְּנָא. תְּקִימוּן יִת אֲבִינָא הָאֲלֵין. דְּאֵנָא מִפְּקִיד יִתְכוֹן. יִזְמָא דִּין בְּטוֹרָא דְעֵיבֵל. וְתַסֹּד

יִתְּהוֹן בְּסִידָא : פֻּמֵן אֹזֶל מֵא תַעֲבִרוֹן
אֲאֹרְדֵן . תִּנְצְבוּ הִדָּה אֲחִנְאָרָה . אֲדִי
אֲמַרְתֶּכֶם בְּהָא יוֹם פִּי גַבֵּל עֵיבֵל .
וּבִיִּצְהָא בִּאֲסִפִּידָאג : וּבְנִית שֵׁם מְזִבְחָ
לִיהוֹה אֱלֹהֵיךְ מְזִבְחָ אֲבָנִים לֹא־תִנְיָף
עֲלֵיהֶם פְּרוֹל : וְתִבְנִי תִפֵּן מִדְּבַחָא . קִדְם
יִי אֱלֹהֵיךְ . מִדְּבַח אֲבָנִין . לֹא תֵרִים עֲלִיהוֹן
פְּרוֹלָא : וְאִבֵּן תֵּם מִדְּבַחָא לִדָּה רֵבֶךְ .
מִדְּבַח מִן חִנְאָרָה . לֹא תַחֲרֹךְ עֲלִיהָא
חֲרִידָא : אֲבָנִים שְׁלֵמוֹת תִּבְנֶה אֶת־מְזִבְחָ
יְהוֹה אֱלֹהֵיךְ וְהַעֲלִיתָ עָלָיו עֹלֹת לִיהוֹה
אֱלֹהֵיךְ : אֲבָנִין שְׁלֵמִין תִּבְנִי . יִתְּ מִדְּבַחָא
דִּיִי אֱלֹהֵיךְ . וְתַפְסִיק עֲלוֹהֵי עֲדוֹן . קִדְם יִי
אֱלֹהֵיךְ : וְלִתְכוֹן מֵעַד־אֶךְ חִנְאָרָה צַחִיחָהי
וְקִרְבַּ עֲדִיהָא צֹאעֵדָא לִלָּה רֵבֶךְ :
וּזְבַחַת שְׁלָמִים וְאִבְלֹת שֵׁם וְשִׁמְחַת לִפְנֵי
יְהוֹה אֱלֹהֵיךְ : וְתַבּוֹס נִכְסֵת קוֹדֶשִׁין וְתִיכּוֹל
תִּפֵּן . וְתַחֲדִי . קִדְם יִי אֱלֹהֵיךְ : וְאִדְּבַח
דְּבִאִית סִלְאָמָה וְכִלְהָא הַנֶּאֱךְ . וְאִפְרַח
בֵּין יְדֵי אֱלֹהֵי רֵבֶךְ : וְכַתְּבַת עַד־הָאֲבָנִים
אֶת־כִּפְדֵּי־דְבָרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת בְּאֵר הַיֵּטֵב :
וְתַכְתּוֹב עַל אֲבָנִיא . יִתְּ כִּד פִּתְגָמִי . אֲוִרְתָּא
הָדָא פְּרִישׁ יָאוֹת : וְקִדְ כַּתְּבַת עַד־י
אֲחִנְאָרָה . גִּמִּיעַ עֵיּוֹן הִדָּה אֶתוֹרִיָּה שֶׁרַחָא
גִּרִּידָא יי : ס וְיִדְבֵּר מֹשֶׁה וְהַכֹּהֲנִים
הַלְוִיִּם אֶל־כִּד־יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר הִסְכַּת־אִשְׁמַע
יִשְׂרָאֵל הַיּוֹם הַזֶּה נְהִיִּית לְעַם לִיהוֹה
אֱלֹהֵיךְ : וּמִלֵּיד מֹשֶׁה וּכְהֵנִיא דִּיּוֹאִי . עַם
כִּד יִשְׂרָאֵל דְּמִימַר . אֲצִית וְשִׁמַּע יִשְׂרָאֵל .
יּוֹמָא הַדִּין הָיִיתָא לְעַם . קִדְם יִי אֱלֹהֵיךְ :
תֵּם כֹּלֵם מוֹסִי וְאֲאִמָּה אֲדִיּוֹאֲנִין . אֵל
אֲסִרְאִיל קִאִירִין . אֲרַכְנִי (כ"א אֲנַצַּת) וְאֲסַמַּע
יֵא אֲאֲסִרְאִיל . פֶּאֲנֵךְ יוֹמֵךְ הָדָא קִד צִרַת
שַׁעֲבָא . לִדָּה רֵבֶךְ : וְשִׁמַּעַתָּ בְּקוֹל יְהוֹה
אֱלֹהֵיךְ וַעֲשִׂיתָ אֶת־מִצְוֹתָיו וְאֶת־חֻקָּיו
אֲשֶׁר אֲנִכִּי מִצְוֶה הַיּוֹם : וְתִקְבִּיד . דְּמִימַרָא
דִּיִי אֱלֹהֵיךְ . וְתַעֲבִיד יִת פְּקוֹדוֹהֵי וְיִת
קִימוֹהֵי . דִּאֲנָא מִפְּקִיד דְּךָ יּוֹמָא דִּין :
פֶּאֲקִבֵּר אֲמַרְתָּ . וְאֲעַמֵּל וְצִאִיאָה וְרַסוּמָה .

אֲדִי אֲמַרְךָ בְּהָא יוֹם : ס וַיִּצֹּא מֹשֶׁה
אֶת־הָעָם בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר : וּפְקִיד מֹשֶׁה
יִת עֲמָא . בַּיּוֹמָא הַהוּא דְּמִימַר : תֵּם אֲמַר
מוֹסִי אֲקוּם . פִּי דֹאֶךְ יוֹם קִאִירָא : אֱלֹהֵי
יַעֲמָדוּ לְבִרְךָ אֶת־הָעָם עַד־הַר גְּרִזִּים
בְּעִבְרָכֶם אֶת־הַיַּרְדֵּן שְׁמַעוֹן וְלֹוי וַיְהוֹדָה
וַיִּשְׁשֹׁכֶר וַיּוֹסֶף וּבְנִימִין : אֲלֵין . יְקוּמוֹן .
לְבָרְכָא יִת עֲמָא עַד טוֹרָא דְּגִרִּיזִין .
בְּמַעֲבְרָכוֹן יִת יִרְדְּנָא . שְׁמַעוֹן וְלֹוי וַיְהוֹדָה .
וַיִּשְׁשֹׁכֶר וַיּוֹסֶף וּבְנִימִין : הוֹלֵאִי יְקוּמוֹן
לִיבְאֲרָכוּ אֲמָה עַל־י גַּבֵּל גְּרִזִּים . בַּעַד
עֲבוּרְכֶם אֲאֹרְדֵן . אֵל שְׁמַעוֹן וְלֹוי וַיְהוֹדָה .
וַיִּשְׁשֹׁכֶר וַיּוֹסֶף וּבְנִימִין : וְאֱלֹהֵי יַעֲמָדוּ עַד־
הַקָּלְדָּה בְּתַר עֵיבֵל רֵאוּבֵן גֵּר וְאֲשֶׁר וּזְבוּלֹן
דֵּן וְנַפְתָּלִי : וְאֲלֵין . יְקוּמוֹן עַל־דְּוֹטִיא בְּטוֹרָא
דִּיעֵיבֵל . רֵאוּבֵן גֵּר וְאֲשֶׁר . וּזְבוּלֹן דֵּן וְנַפְתָּלִי :
וְהוֹלֵאִי יְקוּמוֹן עַל־י אֲדַעְנָה עַד־י גַּבֵּל עֵיבֵל .
אֵל רֵאוּבֵן וְגֵר וְאֲשֶׁר . וּזְבוּלֹן דֵּן וְנַפְתָּלִי :
וְעַנּוּ הַלְוִיִּם וְאָמְרוּ אֶל־כִּד־אִישׁ יִשְׂרָאֵל
קוֹדֶם רֵם : וְיִתִּיבּוֹן לִיּוֹאִי . וַיִּימָרוּן . לְכָל אֲנָשׁ
יִשְׂרָאֵל קִל־רֵם : פִּיבְתָּרוּ אֲדִיּוֹאֲנִין . וַיִּקְוֹלוּ
לְגִמִּיעַ אֵל אֲסִרְאִיל בְּצוֹת עֲא : ס אֲרוֹר
הָאִישׁ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה פֶסֶל וּמִסְכָּה תוֹעֵבַת
יְהוֹה מַעֲשֶׂה יְדֵי חֲרָשׁ וְשֵׁם בְּפִתֵּר וְעַנּוּ
כִּד־הָעָם וְאָמְרוּ אֲמֵן : לִיט גּוֹבֵרָא . דִּיעֵבִיד ה
צִילֵם וּמִתְכָּא מִרְחֹק קִדְם יִי . עוֹזְבֵד יְדֵי
אוּמָנָא וַיִּשּׁוּי בְּסִתְרָא . וְיִתִּיבּוֹן כָּל עֲמָא .
וַיִּימָרוּן אֲמֵן : מַדְעוֹן רִגְלִי . יִצְנַע פֶּסֶלָא אוּ
מַסְבּוּכָא מִמָּא יִכְרַהֵר אֵלָה . אוּ יִתְכַּדָּה
מִן צִנְעָה צִאנַע וַיִּצִּירָהּ פִּיסְתֵּר . פִּיגִיבָהֶם
גִּמִּיעַ אֲקוּם . וַיִּקְוֹלוּ אֲמֵן : ס אֲרוֹר
מִקְדָּה אֲבִיו וְאִמּוֹ וְאָמַר כִּד־הָעָם אֲמֵן :
לִיט . דִּיקְרִי אֲבוּהֵי וְאִמֵּיהֶם . וַיִּימַר כִּד עֲמָא
אֲמֵן : וּמַלְעוֹן מִסְתַּכָּה בְּאִבִּיהֶם וְאִמָּה .
וַיִּקְוֹל גִּמִּיעַ אֲקוּם אֲמֵן : ס אֲרוֹר
מִסִּיג גִּבּוֹד רַעְהוּ וְאָמַר כִּד־הָעָם אֲמֵן :
לִיט . דִּישְׁנִי תַחּוּמָא דְּחִבְרִיָּה .
וַיִּימַר כִּד עֲמָא אֲמֵן : וּמַלְעוֹן מִן יִיזִיג
תְּכֶם צִאחְבָּה . וַיִּקְוֹל גִּמִּיעַ אֲקוּם אֲמֵן :

אֲרוֹר

חֶלֶק הַדְּקוּק : א) הִסְכַּת וְשִׁמַּע . לֹאִישׁ כֵּאֵן פִּסִּיק בְּכָל הַתִּנְאָן : ב) וַיִּשְׁשֹׁכֶר וַיּוֹסֶף וּבְנִימִין . תִּיבַת וַיִּשְׁשֹׁכֶר בְּמַחְסָא בְּכָל הַתִּנְאָן :

אֲרִיתָא הָדָא לְמַעַבְדָּא יִתְהוֹן. וַיִּימָר כָּל
עַמָּא אָמֵן: וּמִלְעוֹן מִן לֵם יִתְבַּת. כְּדָאם
הָדָא אֲתוּרִיָּה לִיעֲמַל בְּהָא. וַיְקוֹל גְּמִיעֵהֶם
אָמֵן: פ

וְהָיָה אִם־שָׁמַעַתְּ שִׁמְעַתְּ בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
לְשׁוֹמֵר לַעֲשׂוֹת אֶת־כְּלֵי־מִצְוֹתָיו אֲשֶׁר
אֲנִי מִצְוֶה הַיּוֹם וּנְתַנֶּךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
עֲלִיזוֹן עַד כְּדִגְזִי הָאָרֶץ: וַיְהִי אִם קָבִילָא
תְּקַבִּיל לְמִימְרָא דִּי אֱלֹהֶיךָ. לְמַטֵּר
לְמַעַבְדָּא יֵת כָּל פְּקוּדֵיהִי. דְּאֵנָּה מְפָקִיד
לָךְ יִזְמָא דִּין. וְהִתְיַנְּךָ. יי אֱלֹהֶיךָ עֲלָאִי.
עַד כָּל עַמְמֵי אֲרֻעָא: וְאֵעֲלֵם אַנְךְ אֵן
סְמַעְתָּ וְאִמְעַתָּ אִמַּר אֱלֹהֵי רַבְּךָ. לְתַחֲפִץ
וְתַעֲמַל גְּמִיעַ וְצִיאָהּ. אֲתִי אֲנָא אִמַּרְךָ
בְּהָא יוֹם. גַּעֲדָךְ אֱלֹהֵי רַבְּךָ עֲלִיא. עֲלִי
סְאִיר אִמַּם אֲרֻעָא: וּבֵאוּ עֲלֶיךָ כָּל־
הַבְּרִכּוֹת הָאֵלֶּה וְהַשְׁלִיכֵהוּ בִּי תִשְׁמַע בְּקוֹל
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ: וַיִּתְּנוּ עֲלֶיךָ. כָּל בְּרִכְתָּא
הָאֵלִין וַיִּדְּבַקְנוּךָ. אֲרִי תְקַבִּיל. לְמִימְרָא
דִּי אֱלֹהֶיךָ: חֲלַת בְּךָ גְּמִיעַ הָדָא אֲבִרְכָּאתָ
וְאִדְרַכְתָּךְ. אִל סְמַעְתָּ*) אִמַּר אֱלֹהֵי רַבְּךָ:
בְּרוּךְ אַתָּה בָּעִיר וּבְרוּךְ אַתָּה בַּשָּׂדֶה:
בְּרוּךְ אַתָּה בְּקִרְתָּא. וּבְרוּךְ אַתָּה בְּחַקְלָא:
וְצִרְתָּ מִבְּאֲרֵכָא פִּי אַחְצֵר. וּמִבְּאֲרֵכָא פִּי
פִּי אֲבֵר: בְּרוּךְ פְּרִי־בִטְנְךָ וּפְרִי אֲדָמָתְךָ
וּפְרִי בְהֶמְתְּךָ שֹׁגֵר אֲדָפֶיךָ וְעִשְׂתֵּרוֹת
צֹאנְךָ: בְּרוּךְ וּלְדָא דְּמַעֲךָ. וְאֲבָא דְּאֲרַעְךָ
וּלְדָא דְּבַעֲרֶיךָ. בְּקִרְיָ תוֹרְךָ וְעִדְרֵי עֲנָךְ:
וּמִבְּאֲרֵכָא תִּמְרָא גִסְמֶךָ. וְתִמְרָא רִיאַצְךָ
וְתִמְרָא בְּהַאִימְךָ. נְתָאג בְּקִרְךָ וּגְפִרְתָּא
גִּנְמֶךָ: בְּרוּךְ טַנְיָךְ וּמִשְׁאֲרֵתְךָ: בְּרוּךְ
סֻלְךָ וְאַצְוֹתְךָ: וּמִבְּאֲרֵכָא מָא פִּי בְּנֵאִיגְךָ
וּמִשְׁאוּרְךָ (י"א וּמַעֲאֲנֶיךָ): בְּרוּךְ אַתָּה
בְּבֹאֶךָ וּבְרוּךְ אַתָּה בְּצֵאתְךָ: בְּרוּךְ אַתָּה
בְּמִיעֲלֶיךָ. וּבְרוּךְ אַתָּה בְּמַפְקֶיךָ: וְצִרְתָּ
מִבְּאֲרֵכָא פִּי דְּכוּדְךָ. וּמִבְּאֲרֵכָא פִּי כְּרוּגְךָ:
יִתֵּן יְהוָה אֶת־אֵיבֶיךָ תְּקַמִּים עֲלֶיךָ נִגְפִים
לְפָנֶיךָ בְּרַדְךָ אַחֵר יֵצְאוּ אֵלֶיךָ וּבִשְׁבַעְתָּ
דְּרַכִּים יִנּוּסוּ לְפָנֶיךָ: יִתֵּן יי יֵת בְּעֲלִי
דְּבִבְךָ דְּקִימִין עֲלֶיךָ תְּבִירִין קִדְמָךְ בְּאֲוִרְחָא

ס אֲרִיז מִשְׁנֵה עוֹר בְּרַדְךָ וְאִמַּר כָּל־
הָעָם אָמֵן: לִיט. דִּימְעֵי עוֹרָא בְּאֲוִרְחָא.
וַיִּימָר כָּל עַמָּא אָמֵן: וּמִלְעוֹן מִצֵּל גִּאֲהִרִי
פִּי אֲטִרִיק. וַיְקוֹל גְּמִיעֵהֶם אָמֵן:
ס אֲרִיז מִשְׁנֵה מִשְׁפַּט גְּרִי־תוֹם
וְאִלְמָנָה וְאִמַּר כָּל־הָעָם אָמֵן: לִיט. דִּימְעֵי.
דִּין גִּיזִר יִיתֵם וְאִרְמָלָא. וַיִּימָר כָּל עַמָּא
אָמֵן: וּמִלְעוֹן מִן יִמִּיד. חֲכָם גְּרִיב אוֹ יִתִּים
אוֹ אִרְמָלָה. וַיְקוֹל גְּמִיעֵהֶם אָמֵן: אֲרִיז
שֹׁכֵב עִם־אִשְׁתֵּי אֲבִיו בִּי גִלָּה כְּנָף אֲבִיו
וְאִמַּר כָּל־הָעָם אָמֵן: לִיט. דִּישְׁכּוּב עִם
אִתָּת אֲבִיהִי. אֲרִי גִלִּי כְּנָפָא דְּאֲבִיהִי.
וַיִּימָר כָּל עַמָּא אָמֵן: וּמִלְעוֹן מִן יִצְאָנֵעַ
זוּגָה אֲבִיהִי. לְמָא כְּשֵׁף כְּנָף אֲבִיהִי. וַיְקוֹל
גְּמִיעֵהֶם אָמֵן: ס אֲרִיז שֹׁכֵב עִם־
כָּל־בְּהֵמָה וְאִמַּר כָּל־הָעָם אָמֵן: לִיט.
דִּישְׁכּוּב עִם כָּל בְּעִירָא. וַיִּימָר כָּל עַמָּא
אָמֵן: וּמִלְעוֹן מִן יִצְאָנֵעַ שִׁיָּא מִן אֲבֵהֲאִים.
וַיְקוֹל גְּמִיעֵהֶם אָמֵן: ס אֲרִיז שֹׁכֵב
עִם־אִחְתּוֹ בֶּת־אֲבִיו אוֹ־בֶת אִמּוֹ וְאִמַּר
כָּל־הָעָם אָמֵן: לִיט. דִּישְׁכּוּב עִם אִחְתִּיהִי.
בֶּת אֲבִיהִי אוֹ בֶּת אִמִּיהִי. וַיִּימָר כָּל עַמָּא
אָמֵן: וּמִלְעוֹן מִן יִצְאָנֵעַ אֲכֹתָהּ. אֲכֹנָה אֲבִיהִי
אוֹ אֲבִנָּה אִמָּהּ. וַיְקוֹל גְּמִיעֵהֶם אָמֵן:
ס אֲרִיז שֹׁכֵב עִם־חֲתָנָתוֹ וְאִמַּר
כָּל־הָעָם אָמֵן: לִיט. דִּישְׁכּוּב עִם חֲמִיתִיהִי.
וַיִּימָר כָּל עַמָּא אָמֵן: וּמִלְעוֹן מִן יִצְאָנֵעַ
חֲמִיתָהּ. וַיְקוֹל גְּמִיעֵהֶם אָמֵן: ס אֲרִיז
מִכָּה רֵעֵהוּ בְּסִתֵּר וְאִמַּר כָּל־הָעָם אָמֵן:
לִיט. דִּימְחִי חֲבֵרִיָּה בְּסִתְרָא. וַיִּימָר כָּל
עַמָּא אָמֵן: וּמִלְעוֹן מִן יִסְעִי בְּצִאחְבָּה
סִרָא. וַיְקוֹל גְּמִיעֵהֶם אָמֵן: ס אֲרִיז
לִקְחָ שֹׁחַד לְהַפּוֹת נַפְשָׁא דְּהֵם נָקִי וְאִמַּר
כָּל הָעָם אָמֵן: לִיט. דִּיקְבִּיל שׁוּחַדָּא.
לְמַקְטֵל נַפְשָׁא דְּהֵם זִכְאִי. וַיִּימָר כָּל עַמָּא
אָמֵן: וּמִלְעוֹן מִן יֵאֲבֵד רְשׁוּתָהּ. לִיקְתֵּל
נַפְסָא זִכְאִי. וַיְקוֹל גְּמִיעֵהֶם אָמֵן:
ס אֲרִיז אֲשֶׁר לֹא־יִקְיָם אֶת־דְּבָרֵי
הַתּוֹרָה־הַזֹּאת לַעֲשׂוֹת אוֹתָם וְאִמַּר כָּל־
הָעָם אָמֵן: לִיט. דְּלָא יִקְיָם יֵת פְּתִגְמִי

חדא יפקון לותה. ובשבע אורחן יערקון
מן קדמך: ויגעל אלה אעדאך אמקאומין
עליך. מנצדמין בין ידיך. פי טריק ואחדה
יכרגון איך. ופי סבע טרק יהרבון מן בין
ידיך: יצו יהוה אתך אתה ברכה באסמך
ובכל משלח ידך וברכה בארץ אשר
יהוה אלהיך נתן לך: יפקיד יי לך ית
ברכן באוצרך. ובכל אושטות ידך.
ויברכנך. בארעא. דיי אלהיך יהיב לך:
ויאמר אלה לך בברכתה. פי אהראיך.
ופי גמיע ממד ידך. ויבארך לך. פי אבדה.
אדי אלה רבך מעטיך: יקימך יהוה לו
לעם קדוש באשר נשבע לך פי תשמר
את מצות יהוה אלהיך והלכת בדרכיו:
יקימנך יי קדמוהי לעם קדיש. כמא
דקיים לך. ארי תמר. ית פקודיא דיי
אלהיך. ויתך באורחן דתקנן קדמוהי:
וינצבך אלה לה שעבא מקדסא. כמא
וערך. אד תחפץ וצאיאה. ותסיר פי
מרקה: וראו פלעמי הארץ פי שם
יהוה נקרא עליך ויראו מפק: ויחזון כל
עממי ארעא. ארי שמה דיי אתקרי
עלך. וידחלון מנך: פינצר גמיע אמם
ארץ. אן אסם אלה קד סמי עדיך.
ויכאפונך: והותרך יהוה למזכה בפרי
בטנך ובפרי בהמתך ובפרי אדמתך
על האדמה אשר נשבע יהוה לאבתך
לתת לך: וייתרנך יי למבא. בולדא
דמעה. ובולדא דבעירך ובאבא דארעך.
על ארעא. דקיים יי. לאבהתך למתן
לך: ויזידך אלה כירא^(ט). פי תמר גסמך.
ותמר בהאימך ותמר ריאצך. פי אבדה.
אדי קסם לאבאך אן יעטיך: יפתח
יהוה לך את אוצרו הטוב את השמים
לתת מטר ארצך בעתו ולברך את כל
מעשה ידך והלוית גוים רבים ואתה לא
תלוה: יפתח יי לך. ית אוצריה טבא
ית שמיא. למתן מטר ארעך בעדיניה.
ולברכא. ית כל עובדי ידך. ותוויף
לעממין סביאין. ואת לא תוויף: ויפתח

יח (כתר תורה)

אלה לך. כזאין כירה^(ט) מן אסמא. וינול
מטר בדרך פי וקתה. ויבארך לך פי
גמיע עמל ידך. חתא תקרין אממא
כתירה. ואנת פדא תקתרין: ונתנך
יהוה לראש ולא לזנב והיית רק למעלה
ולא תהיה למטה כית שמע אל מצות
יהוה אלהיך אשר אנכי מצוך היום
לשמר ולעשות: ויתנך יי תקיף ולא
חלש. ותהי ברם לעידא. ולא תהי
לתחתא. ארי תקביל למימרא דיי אלהיך.
דאנא מפקיד לך. יומא דין למטר
ולמעבר: ויגעך אלה ראסא ולא דנבא.
ותכון עאיא מחצא. ולא תכון מסתספרא.
אד תקבר וצאיא אלה רבך. אדי אנא
אמרך בהא איום. לתחפצה ותעמל
בהא: ולא תסור מפדי דברים אשר
אנכי מצוה אתכם היום ימין ושמאל
ללכת אחרי אלהים אחרים לעבדם:
ולא תסטון. מכל פתגמא דאנא מפקיד
יתכון. יומא דין לימינא ולשמאלא. למקה.
בתר. טענות עממיא למפדחהון: ולא
תוול. מן גמיע לאמור אדי אנא אמרך
בהא. איום ימנה ולא יסרה. פתתבע
מעבוראת אבר פתעבראה: פ
והיה אם לא תשמע בקול יהוה אלהיך
לשמר לעשות את כל מצותיו וחקתיו
אשר אנכי מצוך היום ובאו עליך כל
הקלקלות האלה והשיגוך: ויהי אם לא
תקביל למימרא דיי אלהיך. למטר
למעבר ית כל פקודוהי וקימוהי. דאנא
מפקיד לך יומא דין. וייתון עלך. כל
לוטיא האלין וידבקונך: ואן דם תקבר
אמר אלה רבך. לתחפץ ותעמל גמיע
וצאיאה ורסומה. אתי אמרך בהא איום.
חלת בך. גמיע הדה אלענאת ואדרכתך:
ארור אתה בעיר וארור אתה בשדה:
ליט את בקרתא. וליט את בחקלא:
וכנת מדעונא פי אחר. ומלעונא פי
אבר: ארור טנאך ומשאריתך: ליט סלך
ואצותך: ומלעונא מא פי בנאיך

ומשאורך (כ"א ומעאנגך): ארור פריי
בטנה ופרי אדמתה שגר ארפיה ועשתרת
צאנה: ליט ודהא דמעה ואבא דארעה.
בקרר תורך ועדרי ענה: ומלעון תמר
גסמך ותמר ארצך. נתאג בקרך וגפראת
גנמך: ארור אתה בבאה וארור אתה
בצאתה: ליט את במיעלך. וליט את
במפקך: וצרת מלעון פי דכודך.
ומלעון פי כרוגך: ישלח יהוה אלהיך את
המארה את ההמה ואת ההמנערת
בכד משלח ידך אשר תעשה עד השמך
ועד אברך מחר מפני רע מעדך אשר
עזבתני: ישלח יי בך. ית מאירתא ית
שגושא וית מזופיתא. בכל אושטות ירך
דתעביר. עד דתשתיצי ועד דתיבר
בפריע. מן קדם. בישות עובדך דשבקתא
דחלתי: ויבעת אלה עריך. צמחק
ואהאמה ואזגרה. פי גמיע ממד ירך
אדי תצנעה. ארי אנפאך ואבאדתך
סריעא. ויקוד מן קבל סו שמאידך אר
תרכתני: ידבק יהוה בך את הדבר עד
פלתו אתה מעל האדמה אשר אתה
באשמה לרשתה: ידביק יי בך ית
מותא. עד דישתיצי יתך. מעל ארעא.
דאת עריך לתמן למירתה: וילזמך אלה
אובא. אי אן יפניך. מן ארץ. אדי אנת
דאכל איה לתחוזה: יפכה יהוה בשחפת
ובקדחת ובדלקת ובחרחר ובחרב
ובשדפון ובירקון ורדפון עד אברך:
ימחינך יי. בשחפתא ובקדחתא
ובדלקתא. ובחרחרא ובחרבא.
ובשדפנא ובירקנא. וירדפונך עד דתיבר:
ויצרבך אלה. בחמא אסל ואהארה. וארבע
ואפאג. ואנפאף ואשוב יי ואירקאן.
פיכלבך ארי אבאדתך: והיו שמיך
אשר ער ראשך נחשת והארץ
אשר תחתיך ברזל: ויהיו שמיא דעלוי
רישך חסינן בנחשא מלאחתא ממרא.

וארעא דתחותך תקיפא כברזא
מלמעבר פירין: ותבון סמאך. אדי פוק
ראסך כאנחאס וארץ אדיתחתך כאחרד:
יתן יהוה את מטר ארצך אבק ועפר מן
השמים ירד עליך עד השמך: יתן יי.
ית מטר ארעך אבקא ועפרא. מן שמיא
ייחות ערך. עד דתשתיצי: ויגעל אלה.
מא ימטרה עלי ארצך גבארא ותראבא.
מן אסמא ירד עריך. ארי אנפאך:
יתנה יהוה נגף לפני איביך בדרך אחד
תצא אליו ובשבעה דרכים תנוס לפניו
והיית לזעוה לכל ממלכות הארץ: יתננה
(כ"ב יתנה) יי תביר קדם שנאך. באורחא
חדא תפוק דותיה. ובשבע אורחן תערוך
מן קדמוהי. ותהי לזיע. לכל מלכות
ארעא: ויגעלך אלה מצדומא בין ידי
אעדאך. חתא תכרג איהם פי טריק
ואחדה. ותהרב מן בין ידיהם פי סבע
טרכ. ותציר עברהי. דגמיע ממאך ארץ:
והיתה נבדתך למאכל דכל עוף השמים
ולבהמת הארץ ואין מחריד: ותהי נבדתך
משוגרא למיכל. לכל עופא דשמיא
ולבעירא דארעא. ולית דמגיד: ותציר
גתך מאכלא. לטאיר אסמא ולבהאים
ארץ. וליסמוזעג דהא: יפכה יהוה בשחין
מצרים ובעפלים* ובגרב ובחרס אשר
לא תובך דחרפא: ימחינך יי. בשחנא
דמצרים ובטחורין. ובגרבא ובחרסיביש.
דלא תבול לאתפאה: ויצרבך אלה. בקרח
מצר ואבואסיר. ואגרב ואחכה. מא לם
תסתטע מדאואתה: יפכה יהוה בשגעון
ובעורון ובתמהון לבב: ימחינך יי.
בטפשותא ובסמיותא. ובשעממות לבא:
ויצרבך אלה. באגנאן ואעמא. ובהתה
אקלב: והיית ממשש בצחרים כאשר
ימשש העור באפלה ולא תצלית את
דרכיך והיית אך עשוק וגזול בלתימים
ואין מושיע: ותהי ממישיש בטיחרא.

(*) ובטחורים קרי.

הלך (הקדוק: ג) ועד אברך. הקמץ חמף כי הוא במקום חלם ולכן השוא שבל"ת נח ופשוט: ד' יתנה ה' נגף. לא יש פסיק. אחרי
היבת ה' וחפשי בתיגאן ולא מצאתי ועיקר ואין לחוש ממשמעות חירוף ח"ו כיון שה' דבוק לתיבת יתנה ולא כן בפסוק בית נאים
יסח ה' שגיבת נאים מופסקת מתיבת יסח מפני הטפחה ובקצת תיגאן יש וכ"ה בפסיקתא: ה' ימשש העור. ה"א בפת"ח ובטמרה כל
סמאן פתיחין. וכל יהודאין קמציין. וכ"ב בס' ערוגת הבשם דלא כס' שרש יהודא:

כִּמְא דִּימִשִּׁישׁ עוּרִיא בְּקִבְלָא וְלֹא תַצְלַח
 יֵת אֲוִרְהֶתָּךְ. וְתִהְיִי בְּרֵם עֲשִׂיק וְאֲנִים.
 בְּל יוֹמִיא וְלִית דְּפָרִיק : בִּאן תַּצִּיר
 כְּאֻמְגָּס פִּי אַצְהִירָה. כִּמְא יִגְסֵם אַעֲמֵא
 וְכֹאצָּה פִּי אֲאֻפְלִי^(*) וְלֹא תִנְגַּח טָרְקָן וְתַצִּיר
 מִגְשׁוּמָא מִגְצוּבָא. טוֹל אִזְמָאן וְלִים מִגִּית :
 אֵשֶׁה תְּאֲרֵשׁ וְאִישׁ אַחֵר יִשְׁגָּלְנָה^(*) בֵּית
 הַבְּנָה וְלֹא יִתְשֵׁב בּוֹ בְּרֵם תַּטְעַע וְלֹא
 תַחֲלִדְנּוּ : אֶתְתָּא תִירוֹם. וְגִבֵּר אַחֲרָן
 יִשְׁכַּבְנָה. בֵּיתָא תִבְנִי וְלֹא תִתִּיב בֵּיה.
 בְּרִמָּא תַצּוּב וְלֹא תַחֲלִנִיה : בִּאן תַּתּוּוּג
 אִמְרָא. פִּיאֲתִיהָ רִגְלָא כֹר. וְתִבְנִי בֵיתָא
 וְלֹא תִגְלֵם פִּיה. וְתִגְרֵם כִּרְמָא וְלֹא
 תַתְבַּדְלָה : שׁוּרְךָ טְבוּחַ דְּעִינִיךָ וְלֹא תֵאבֵל
 מִפְּנֵי חֲמִרְךָ גְּזוּל מִלְּפָנֶיךָ וְלֹא יִשׁוּב קָךְ
 צִאנְךָ נִתְנֹת דְּאִיבִיךָ וְאִין קָךְ מוֹשִׁיעַ :
 תוֹרְךָ יְהִי נָכִים לְעִינְךָ. וְלֹא תִיכּוֹד מִגִּיה.
 חֲמִרְךָ יְהִי אֲנִים מִן קִדְמְךָ. וְלֹא יִתּוּב קָךְ.
 עֲאֲנִךָ מִסִּירָן דְּבַעֲדִידִבְכָּךְ. וְלִית קָךְ פָּרִיק :
 זִיכּוֹן תוֹרְךָ מִדְּבוּחַ חֲדָא עֵינָאךְ. וְלֹא תֵאכֹל
 מִנָּה. וְחֲמֵאֲרִךְ מִגְצוּב מִן בֵּין יָדֶיךָ. וְלֹא
 יִרְגַע אֶיךָ. וְגִנְמִךְ מִסְלֵמָה דֹּאֲעֵדֵאֶיךָ. וְלִים
 קָךְ מִגִּית : בְּנִיךָ וּבְנֵתֶיךָ נִתְנִים לְעַם אַחֵר
 וְעִינֶיךָ רֹאוֹת וּבְלוֹת אֱלֹהִים כְּדִי הַיּוֹם וְאִין
 לֹאֵל יִרְךָ : בְּנִיךָ וּבְנֵתֶיךָ. מִסִּירָן דְּעַם אַחֲרָן
 וְעִינֶיךָ חֲזוּן. וְיִסּוּפוּן בְּגִלְדָּהוֹן כֹּל יוֹמָא.
 וְלִית חִילָא בִּידְךָ : וּבְנִיד וּבְנֵאֲתָךְ. מִדְּפוּעִין
 אִי קוֹם אַכְרִיין וְעֵינָאךְ תִּרְאֵהֶם. וְשֹׁאכְצָה
 אִיהֶם טוֹל אִזְמָאן. וְלֹא טֹאקָה פִּי יָדֶךָ :
 פְּרִי אֲדִמְתָּךְ וּבְדִינִיעָךְ יֹאכֵל עִם אִשְׁר
 לֹא יִידְעָתָּ וְהִיִּיתָ רֵק עֲשׂוֹק וְרָצוּן כְּדִי
 הַיּוֹמִים : אֲבָא דֹּאֲרַעָךְ וְכִד דִּיאֲוִתָּךְ. יִיכּוֹד
 עִם דְּדֹא יִדְעָתָא. וְתִהְיִי בְּרֵם. עֲשִׂיק וְרַעֲיַע
 כִּד יוֹמִיא : וְתִמְרֵי אֲרִצְדּוּסֵאִיר כִּסְכָּדִיא כִּלְדָּה
 קוֹם לֹא תַעֲרַפְהֶם. וְתַצִּיר כְּדֹאךְ. מִגְשׁוּמָא
 מַעֲסוּפָא טוֹל אִזְמָאן : וְהִיִּיתָ מִשְׁגָּע
 מִפְּרָאָה עִינִיךָ אֲשֶׁר תִּרְאֵה : וְתִהְיִי מִשְׁתַּטִּי.
 מִחִיזוֹ עִינֶיךָ דְּתַחֲזִי : חֲתָא תַצִּיר מַעֲתוּהָ.
 מִן נִצֵּר עֵינָאךְ אִדִּי תִרְאֵה : יִכְכָּה יְהוָה
 בְּשַׁחֲזִין רַע עַל־הַבְּרָכִים וְעַל־הַשְּׂקִים אֲשֶׁר

לֹא יִתּוּבֵל לְהִרְפָּא מִכָּף רִגְלָךְ וְעַד־
 קִדְמֶיךָ : יִמְחִינֶךָ יי בְּשַׁחֲזֵא בִישָׁא. עַל
 רְכוּבִין וְעַל שִׁקָן. דְּדֹא תַכּוּל דֹּא תַפְסָא.
 מִפְּרֵסֵת רִגְלָךְ וְעַד מוֹחֶךָ : וְיִצְרֹכְךָ אֵלֶּה
 בְּקִרְחָה רִדִּי. עַד־ אֲרַכְבְּתִין וְאִסְאֲקָאן. מֵא
 דֵם תַּסְתַּטִּיעַ מִדֹּאֲוֹתָהּ. וּבִמְא יוֹלֵמֶךְ מִן
 קִדְמֶךָ אֲדִי הֵאֱמַתְךָ^(*) : יוֹלֶךְ יְהוָה אֶתְךָ
 וְאֶת־מִדְכָּךְ אֲשֶׁר תִּקִּים עָלֶיךָ אֲלִי־גוֹי אֲשֶׁר
 לֹא יִידְעָתָּ אֶתְּהָ וְאֶבְתִּיךָ וְעַבְדָּתָּ שֵׁם
 אֱלֹהִים אַחֲרִים עֵץ וְאֶבֶן : יִגְדִּי יי יִתְךָ.
 וְיִתְמִדְכָּךְ דְּתִקִּים עָלֶיךָ. דְּעַם. דְּדֹא יִדְעָתָא
 אֶתְּ וְאֶבְהֶתְךָ. וְתַפְלַח תַּמָּן לְעַמְמִיא.
 פְּלִחִי טַעוֹתָא אַעֲא וְאֶבְנָא : וְיִגְלִיךְ אֵלֶּה כֹּא
 וּמִלְכָּךְ אֲדִי תִנְצֵבָה עָלֶיךָ. אֲדִי קוֹם לִים
 תַעֲרַפְהֶם אֲנִת וְאֶבֶיךָ. פִּתְכֹדֵם הֵנָּאךְ.
 (עֲאִבְדִּי) מַעֲבֹדָאֵת אֲכֹר מִן כְּשֵׁב וְחִנְאֲרָה :
 וְהִיִּיתָ לְשִׁמָּה לְמִשְׁר וְלְשִׁנִּינָה בְּכָל הָעַמִּים
 אֲשֶׁר־יִנְחֲנֶךָ יְהוָה שִׁמָּה : וְתִהְיִי לְצִדּוֹ.
 לְמַתֵּל וְלְשׁוּעִי. בְּכָל עַמְמִיא. דִּידְבְּרֶיךָ יי
 לְתַמָּן : וְתַצִּיר וְחִשָּׁה. וּמַתְלָה וְחִבְאִיהָ^(**).
 פִּי גִמִּיעַ אֲמֵם. אֲדִי יִסּוּקְךָ אֵלֶּה אִי תֵם :
 זִרְעָ רַב תּוֹצִיא הַשְּׂדֵה וּמַעֲטָתָא סָפָה פִּי
 יַחֲסִדְנּוּ הָאֲרֵבָה : כִּד זִרְעִי סָפִי תַפְּיִק חֲקִלָא.
 וְזִעִיר תִּכְנוּשׁ. אֲרִי יַחֲסִדְנִיה גִּזְבָּא : וְאִדָּא
 תִּכְרַג אַצְחָרָא בְּדֹרָא כְּתִירָא. פִּקְלִיד מֵא
 תִּגְמַע מִנָּה. כִּד יִקְצֵמָה אֲגֵרָאד : בְּרִמִּים
 תַּטְעַע וְעַבְדָּתָּ וְיִין לֹא יִתְשַׁתָּה וְלֹא
 תִּתְאַגֵּר כִּי תֵאבְדְּנּוּ הַתְּלַעַת : בְּרִמִּין תַּצּוּב
 וְתַפְלַח. וְחִמְרָא לֹא תִשְׁתִּי וְלֹא תִכְנוּשׁ.
 אֲרִי תִיכְלִנִיה תוֹלְעָתָא : פֹּאדָא תִּגְרֵם
 כִּרְמָא וְתַפְלַחָהּ. פֹּדָא תִּשְׁרַב מִנָּה
 כִּמְרָא וְלֹא תוֹעִיָה. כִּד יֹאכֵלָה אֲדוּד :
 זִיתִּים יְהִיוּ קָךְ בְּכִד־גְּבוּלָךְ וְשִׁמָּן לֹא תִסּוּךְ
 כִּי יִשָּׁל זִיתָךְ : זִיתִּין. יְהוֹן קָךְ בְּכִד תַּחֲוּמָךְ.
 וּמִשְׁחָא לֹא תִסּוּךְ. אֲרִי יִתְרֵן זִיתָךְ :
 פֹּאדָא יִכּוֹן קָךְ זִיאֲתִין פִּי גִמִּיעַ תִּכְמֶךָ.
 וְלֹא תִדְהֵן מִנָּה. כִּד תִּנְתַּרְהָ נִתְרָא :
 בְּנִים וּבְנֹת תוֹלִיד וְלֹא יִהְיוּ קָךְ כִּי יִלְכוּ
 בְּשִׁבִּי : בְּנִין וּבְנֵי תִלִּיד. וְלֹא יְהוֹן קָךְ. אֲרִי
 יִהְיוּן בְּשִׁבִּיא : וְאִדָּא תוֹלִיד בְּנִין אֹא בְנֵאֵת.

(*) יִשְׁכַּבְנָה קִרִי.

פלא יבקון דך. בד יגדון פי אסבי: פד-
עצך ופרי אדמתך יירש הצדצל: פד
אידנך ואבא דארעך. יחסנניה סקאה:
וגמיע שגרך ותמר ארצך. יקרצה אפראש:
הגר אשר בקרבך יעלה עליך מעלה
מעלה ואתה תרד מטה מטה: תותב
ערל דבניך. יהי סליק עי מנך לעילא
לעילא. ואת תהי נחית לתחתא דתחתא:
ואגריב אדי פי מא בינכם. ירתפע עדיך
עאיא כבירא. ואנת תנחט ספלא הויא:
הוא ידוך ואתה לא תלוננו הוא יהיה
זראש ואתה תהיה לזנב: הוא יזפנך.
ואת לא תזפניה. הוא יהי תקיף. ואת תהי
חלש: חתא אנה יקרצך. ואנת פלא
תקרצה. הו יציר ראסא. ואנת תציר
דנבא: ובאו עליך בד תקללות האלה
ורדפוך והשיגוך עד השמדך בירלא
שמעת בקול יהוה אלהיך לשמר מצותיו
וחקתיו אשר צוך: וייחון ערך פד לוטיא
האלין. וירדפונך וירבקונך. עד דתשתיצי
ארי לא קפידתא. למימרא דיי אלהך.
למטר. פקודוהי וקיומוהי דפקדך: ותחל
בך גמיע הדה אלענאת. ותבלבך ותדרכך.
אי אנפאדך. אד לס תקבל אמר אדה
רבך. ותחפץ וצאיאה ורסומה אתי אמרך
בהא: והיו בך לאות ולמופת ובזרעך
עד עולם: ויהיו בך. לאת ולמופת. ובבנה
עד עולם: ותציר פיך איה וברהאנא.
ובנסלך אמשאבהין לך אי אדהר: תחת
אשר לא עבדת את יהוה אלהיך בשמחה
ובטוב לבב מרב כל: חקך. דלא פלחתא
קדם יי אלהך. בחדוא ובשפירות לבא.
מסגי כולא: בדל מא דם תעבר אדה
רבך. בפרח וגודה קלב. מכתרה אשיא:
ועבדת את איביך אשר ישלחנו יהוה
בך פרעב ובצמא ובעירם ובחסר כל ונתן
על ברזל על צוארך עד השמידו אתך:
ותפלח ית בעלי דבבך. דיגרנון יי בך.
בכפנא ובצהותא. ובערמליותא ובחסירות
כולא. ויתין גיר דברזל עד צורך. עד

דישיצי יתך: פתכדם עד ווך. אדי יסלטה
אדה עדיך. בגוע ועמש. וערי ועווז כל
שי. ויצע אצרא מן חריר עדי ענקך. אי
אן ינפוך: ישא יהוה עליך גוי מרחק
מקצה הארץ כאשר יראה הנשר גוי אשר
לא תשמע לשנו: ייתי יי ערך עם
מרחיק מסיפי ארעא. כמא דמשתדי
נשרא. עמא. דלא תשמע לישניה: ויגזיך
אדה בקביל מן בעיד מן טרף ארץ.
כמא יתחלק אנסר. קביל לא תפהם
לגתה: גוי עז פנים אשר לא ישא פנים
לזקן וגער לא יחן: עם תקיף אפין. דלא
נסיב אפי סבא. ועד ינקא לא מרחים:
קביל וקיה לאנה. מא דם יחאבי וגה
אשיך. ודא ירוף עדי צבי: ואכל פרי
בהמתך ופרי אדמתך עד השמדך אשר
לא יישאר לך דגן תירוש ויצהר שגור
ארפך ועשתרת צאנה עד האבירו אתך:
וייכול. ודלא דבעירך ואבא דארעך עד
דישיצינך (ידתשתיצי). דלא ישאר לך.
עבורא חמרא ומשחא. בקרי תורך ועדרי
עאנה. עד דיביד יתך: פיאכל תמר
בהאיטך ותמר ארצך אי אנפאדך. ודא
יבקי דך ברא. ודא עצירא ודא דהנא.
ודא נתאג בקרך וגפראת גנמך. אדי אן
יבירך: והצר לך בכל שערך עד רדת
חמתך הגבהת והבצרת אשר אתה בטח
בהן בכל ארצך והצר לך בכל שערך
בכל ארצך אשר נתן יהוה אלהיך לך:
ויעיק לך בכל קרוך. עד דיכביש שורך
רמיא ובריכיא. דאת רחיץ לא שתיזבא
בהון בכל ארעך. ויעיק לך בכל קרוך.
בכל ארעך. דיחב. יי אלהך לך: ויחאצרך
פי גמיע מחאלך. אדי אן יהדם אסוארך
אשאמכה ואחצינה. אדי אנת ואתק בהא
פי גמיע בדרך. ויחאצרך פי גמיע מחאלך.
פי בדרך. אדי אעטאך אדה רבך:
ואבלת פרי בטנה בשר בניה ובנותיה
אשר נתן לך יהוה אלהיך במצור ובמצוק
אשר יצימ לך איבך: ותיכול ודלא דמעה.

בשר בנך ובנותך. דיהב לך יי אלהך.
בצירא ובקתא. דיעיק לך שגאך: חתא
תאכל מן תמר בטנך. מן לחם בנך
ובנאתך. אדי רוקך אלה רבך. בחצאר
וציק. ממא יהאצרך עדוון: האיש הרך
בך והענג מאד תרע עינו באחיו ובאשת
חיקו וביתר בננו אשר יותיר: גוברא
דרבך בך. ודמפנך לחדא. תבאש עיניה
באחיה ובאתת קימיה. ובשאר בנאיה
דישאר: חתאאן ארגל ארכך מנכם.
ואמדל גרא. ישה עלי אכיה ועדי
חרמתה. ובקיה בניה אדייבקהם: מתת
לאחד מהם מבשר בננו אשר יאכל מבלי
השאירלו כל במצור ובמצוק אשר יציק
לך איבך בכל שערך: מלמתן לחד
מנהון. מבשר בנאיה דייכול. מדא
אשתאר ליה בולא. בצירא ובקתא.
דיעיק לך. שגאך בכל קרוך: מן אן יעטי
אחד מנהם. מן לחם בניה אדי יאכל.
ממאלם יבקר לה שייא. בחצאר וציק. ממא
יציק עליך. עדוון פי גמיע מהאלך:
הרפה בך והענגה אשר לא נסתה בך
רגלה הצג על הארץ מהתענג ומרד תרע
עיניה באיש חיקה ובבנה ובבתה: דרביכא
בך ודמפנך. דלא נסית פרסת רגלה
לאחתא על ארעא. ממפונקו ומרביכו.
תבאש עיניה בגבר קימה. ובברה ובברתה:
חתאאן אמראה ארכצה מנכם ואמדל לה.
אתי לם תעאוד קדמהאן תצעהא עלי
אאריך. מן אדא וארכצה. תשה עלי
זוגהא. ואבנהא ואבנתהא: ובשלייתה
היוצת מבין רגליה ובבניה אשר תלד
פיי תאכלם בהסר כל פסתר במצור
ובמצוק אשר יציק לך איבך בשערך:
ובועיר בנהא. דיפקון מנה. ובבנהא
דתלד. ארי תיכלנון בתסירות בולא
בסתרא. בצירא ובקתא. דיעיק לך.
שגאך בקרוך: ובמשימתהא אסאקטה
מנהא. ואגנתהא אדי תרמי. פתנפרד
מנהם פתאכלהם. מן עוון אכל כה פי

יש (כתר תורה)

(* חסר א')

יהיה

יְהוָה עֲלֵיכֶם לְהַאֲבִיד אֶתְכֶם וְלִשְׁמֹד
 אֶתְכֶם וּנְסַחֲתֶם מֵעַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־אַתֶּה
 בָּא־שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ: וַיְהִי כִּמָּא דְחָדִי י"י
 עֲלִיכּוֹן. לְאוֹמְבָא לְכוֹן וּלְאַסְנָא יתְכוֹן. כֵּן
 יְחָדִי י"י עֲלִיכּוֹן. לְאַפְדָּא יתְכוֹן וּלְשִׁיצָא
 יתְכוֹן. וְתַפְלִטְדוֹן מֵעַל אֶרְעָא. דְּאֵת עֲלִי
 לְתַפְּן לְמִירְתָּהּ: פִּיכוֹן כִּמָּא קֶצֶד אֵלֶּה
 בְּכֶם. אֵן יִחְסֵן אִיכֶם וְאֵן יִכְתָּרְכֶם. כְּדָאךְ
 יִקְצֹד בְּכֶם כ"ט. אֵן יִבִּידְכֶם וְאֵן יִנְפֹדְכֶם.
 פִּתְנִרְדִּסוֹן עֵן אֲבִיד. אֲדִי אֲנִתְדֹאכֵל אִיה
 לְתַחֲוֹה: וְהַפִּיצָךְ יְהוָה בְּכָל־הָעַמִּים
 מִקְצָה הָאָרֶץ וְעַד־קְצָה הָאָרֶץ וְעַבְדָּתְ שֵׁם
 אֱלֹהִים אֲחֵרִים אֲשֶׁר לֹא־יִדְעֶת אֶתֶּה
 וְאַבְתִּיךְ עֵץ וְאֶבֶן: וַיְבַרְכֵּךְ י"י בְּכָל־עַמְּמִיא.
 מִסִּיפֵי אֶרְעָא וְעַד סִיפֵי אֶרְעָא. וְתַפְּחָ
 תַּפְּן לְעַמְּמִיא פְּדַחֵי טַעֲוֹתָא. דְּלֹא יִדְעֶתָא.
 אֶת וְאַבְהֶתֶךְ אֶעָא וְאַבְנָא: וַיְבַרְכֵּךְ
 אֵלֶּה פִּי מָא בֵּין גַּמִּיעַ אִשְׁעוֹב. מִן
 טַרְף אֶרֶץ אֲלִי טַרְפָּהָא. פִּתְכֹדִם תִּם
 (ו"ג כפ"ט"א עאבדי) מַעְבוֹרָתָא אֲכֹר. מָא לִם
 תַּעְרְפָּהָא. אֲנִת וְאַבְאִיךְ מִן כְּשִׁבוּחָגְנָרָה:
 וּבְגוּיִם הָהִם לֹא תִרְגִּיעַ וְלֹא־יִהְיֶה מְנוּחָ
 לְכַף רִגְלֶךָ וְנָתַן יְהוָה לְךָ שֵׁם לְב רִגְו
 וּכְדִיוֹן עֵינִים וְדֹאבּוֹן נֶפֶשׁ: וּבְעַמְּמִיא
 הָאֲנּוֹן לֹא תִנּוּחַ. וְלֹא יְהִי מְנוּחָ לְפִרְסַת
 רִגְלֶךָ. וַיִּתֵּן י"י לְךָ תַּפְּן לְב דְּחֹד. וְחִשְׁכוֹת
 עֵינִין וּמִפְּחֵן נֶפֶשׁ: וּפִי תִלְךְ אֲמַם לֹא
 תִטְמָאן. וְלֹא יִכּוֹן קִרְאָרָא לְקִדְמָךְ. בְּד
 יַגְעֵד אֵלֶּה לְךָ תִּם קִרְבָּא רִגְוָא. וְשִׁכּוּץ
 אִעִיוֹן וְדִבּוֹר אֲנָפּוֹס: וְהָיוּ חִיָּיָךְ תִּלְדִּים
 לְךָ מִנְּגִד וּפְחֻדָּת לִידָה וַיּוֹמֶם וְלֹא תֵאֱמִין
 בְּחִיָּיָךְ: וַיְהִיו חִיָּיָךְ. תִּלְן לְךָ מִקְבִּיל. וְתִהִי
 תוֹה בְּרִידִיא וּבִימָמָא. וְלֹא תִהְיִימִין בְּחִיָּיָךְ:
 וְתִכּוֹן חֵיאתְךָ מַעֲלָקָה חֹדָאךְ. וְתַפּוּעַ
 לִידָא וְנִהָאָרָא. וְלֹא תַצְאֲדֵק בְּחֵיאתְךָ:
 בְּבִקֵּר תֵּאֱמַר מִיִּיתֵן עֵרֵב וּבְעֵרֵב תֵּאֱמַר
 מִיִּיתֵן בִּקֵּר מִפְּחֵד לְבָבְךָ אֲשֶׁר תַּפְּחֵד
 וּמִפְּרָאָה עֵינֶיךָ אֲשֶׁר תִּרְאָה: בְּצַפְרָא
 תִימַר מִן יִתֵּן רִמְשָׁא. וּבְרִמְשָׁא תִימַר מִן
 יִתֵּן צַפְרָא. מִתּוֹהַת לְבָבְךָ דְּתִהִי תוֹה.

וּמַחֲיוֹ עֵינֶיךָ דְּתִהִי חַיִּי: תְּקוּד בִּאֲגִדָּה
 יֹא לִיתֵּנִי אֲמַסִּי. וְתְקוּד בִּאֲעֵשִׂי יֹא לִיתֵּנִי
 אֲצִבָּח. מִן פּוּעַ קִלְבְּךָ אֲדִי תַפּוּעַ. וּמִן
 רוּיָא עֵינָאךְ אֲדִי תִרְאָה: וְהַשִּׁיבְךָ יְהוָה
 מִצָּרִים בְּאִנְיוֹת בְּדֶרֶךְ אֲשֶׁר־אֲמַרְתִּי לְךָ
 לֹא־תִסִּיף עוֹד לִרְאֹתָהּ וְהַתְּמַכְּתֶם שֵׁם
 לְאִבֶּיךָ לְעַבְדִּים וּלְשִׁפְחוֹת וְאֵין קִנְיָה:
 וְיִתִּיבְךָ י"י לְמִצָּרִים בְּסִפִּינָן. בְּאוֹרְחָא
 דְּאֲמַרִּית לְךָ. לֹא תוֹסִיף עוֹד לְמַתּוֹה.
 וְתוֹדְבִנּוֹן תַּפְּן לְבַעֲלֵי דְבִיכּוֹן. לְעַבְדִּין
 וְלֹאֲמָהֵן וְלִית דְּקִנְיָ: וַיִּרְדֵּךְ אֵלֶּה אִי־חַץ
 מִצָּר פִּי סִפִּן. עֲלִי אֲחַץ אֲדִי קִלְת לְךָ.
 לֹא תַעֲאוּד אֵן תִּרְאָהָא אֲבִידָא. וְתַעֲרִצוֹן
 הֵנָּאךְ לֹאֲבִיעַ לֹאֲעֲדֹאִיכֶם. עֲבִידָא וְאֲמָא
 וְדִים מִשְׁתַּרִּי: ס אֱלֹהֵי דְבְּרֵי הַבְּרִית
 אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה לְכַרֵּת אֶת־בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ מִזְבֵּחַ מִלְּבַד הַבְּרִית אֲשֶׁר־
 כָּרַת אִתְּם בְּחֹרֵב: אֵלֶּיךָ פִּתְגָמִי קִימָא
 דְּפִקִּיד י"יִת מֹשֶׁה. לְמַגְזֵר עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 בְּאֶרְעָא דְּמִזְבֵּחַ. בְּר מִקִּימָא. דְּגִזֵּר עֲפָהֵן
 בְּחֹרֵב: הִדָּא כִּלְאִם אֶעְהַד אֲדִי אֲמַר
 אֵלֶּה מוֹסִי. אֵן יַעֲהֵדָה מַעַ בְּנֵי אִסְרָאִיל
 פִּי בִדְר מוֹאֲב. מָא כִּלְאִ אֶעְהַד. אֲדִי
 עֲהֵדָה מַעֲהִם פִּי גִבְר חֲרִיב: פ
 וַיִּקְרָא מֹשֶׁה אֶל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים
 אִתְּם רֵאִיתֶם אֶת כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה
 לְעֵינֵיכֶם בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם לְפִרְעֹה וּלְכָל־
 עַבְדָּיו וּלְכָל־אֲרָצוֹ: וַיִּקְרָא מֹשֶׁה. לְכָל
 יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר לְהוֹן. אֲתוֹן תִּזְוִיתוֹן. יִת כָּל
 דְּעַבְדֵּי י"י לְעֵינֵיכּוֹן בְּאֶרְעָא דְּמִצְרַיִם.
 לְפִרְעֹה וּלְכָל עַבְדּוֹהִי וּלְכָל אֶרְעֵיהּ: תִּם
 דַּעַא מוֹסִי. בְּגַמִּיעַ אִסְרָאִיל וּקָא לְהֶם.
 אֲנִתֶם שְׁאֲחֵרְתֶם. גַּמִּיעַ מָא צִנַּע אֵלֶּה
 בְּחִצְרַתְכֶם פִּי בִדְר מִצָּר. בְּפִרְעוֹן וּגַמִּיעַ
 קְוֹאָרָה וּבְסִאִיר אֵהֵל בִּלְדָה: הַפְּסוֹת
 הַגְּדֹלֹת אֲשֶׁר רָאוּ עֵינֶיךָ הָאֵתִת וְהַמְּפִתִּים
 הַגְּדֹלִים הָהֶם: נִפְּסִין רַבְּרִבּוֹן. דְּחֻוָּאָה עֵינֶיךָ.
 אֲתִיָּא וּמוֹפְתִיָּא. רַבְּרִבִּיא הָאֲנּוֹן:
 אֲאֻעֲדָאם^ט אֲעֲצִימָה. אֲדִי רִאֲתָהָא עֵינָאךְ.
 וְתִלְךְ אֲאִיָּאֵת. וְאַבְרָהִין אֲעֲצִימָה: וְלֹא

נָתַן יְהוָה לָכֶם לֵב לְדַעַת וְעֵינַיִם לְרֹאוֹת
וְאָזְנוֹת לִשְׁמֹעַ עַד הַיּוֹם הַזֶּה: וְלֹא יָהֵב יי
לְכוֹן לָבֹא לְמַדֵּעַ. וְעֵינַיִן לְמַחֲזִי וְאוֹדִנִין
לְמַשְׁמַע. עַד יִזְמַא הָרִין: וְלֹם יַעֲטִיכֶם
אֱלֹהֵי קִלְבָּא תַעֲלִמֹן מִתְּלֵהָ. וְלֹא תִנְצְרוֹן
בְּעִינֹכֶם וְלֹא תִסְמַעוֹן בְּאֹרְאֲנֶכֶם. אֱלִי
יִזְמַנָּא הָדָא: וְאוֹלָךְ אֶתְכֶם אַרְבַּעִים שָׁנָה
בְּמִדְבָּר. לֹא יִבְּרוּ שְׁלֹמִיתִיכֶם מֵעַלְיֶיכֶם
וְנַעֲלָךְ לֹא יִבְּלֵתָה מֵעַל רִגְלָךְ: וְדִבְרִית
יִתְכוֹן. אַרְבַּעִין שָׁנִין בְּמִדְבָּרָא. לֹא בְּלִיַּאת
כְּסוּתָכוֹן מִנְכוֹן. וּמִסְנֵהָ לֹא עָרוּ מֵעַל רִגְלָךְ:
וּסְיִירְתֶּכֶם אַרְבַּעִין סָנָה פִּי אֲבָרָה. לֹם תִּבְלִ
תִּיאֲבֹכֶם עֲלֵיכֶם. וְנַעֲלֹכֶם עָלֵי אֲרֻגְלֶכֶם:
לֶחֶם לֹא אֲכָלְתֶּם וַיֵּין וְשִׁכָּר לֹא שְׁתִּיתֶם
לְמַעַן תִּדְּעוּ כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: לֶחֶמָא
לֹא אֲכָלְתֶּנוּ. וְחִמְרַתְּ חֲדַת וְעֵתִיק לֹא שְׁתִּיתֶנוּ.
בְּרִידִל דְּתִדְּעוֹן. אֲרִי. אֲנָא יי אֱלֹהֵיכוֹן:
וְטַעַמְכֶם אֲדִי אֶעֱתִיד מוֹהֵל לְדִם תִּאֲכֹלוּ.
וְכִמְרֹם סִכְרֹם לֹם תִּשְׁרְבוּ. לְכִי תַעֲרֹפוּ.
אֲנִי אֱלֹהֵי רַבְכֶּם: וְתִבְּאוּ אֱלֹהֵימְקוֹם הַזֶּה
וַיֵּצֵא סִיחֹן מִדְּחִשְׁבוֹן וְעֹג מִדְּחִשְׁבוֹן
לְקִרְיַתְנוּ לְמִדְּהִמָּה וְנָפֶס: וְאֶתִּיתֹן לְאֶתְרָא
הָרִין. וְנָפֶק סִיחֹן מִדְּכָא דְּחִשְׁבוֹן. וְעֹג
מִדְּכָא דְּמִתְנִין לְקִדְמוֹתָנָא. לֹא נִחָא מִקְרָבָא
וּמִחִינְנוֹן: חֲתָא וְאִפִּיתָם הָדָא אִמוֹצֵעַ.
וְכִרְגִּי סִיחֹן מִדְּחִשְׁבוֹן. וְעֹג מִדְּכָא לְבִתְנִיָּה
תִּלְקָאנָא. לֹא חֲרַב פִּקְתִּדְנָאֵהֶם: וְנָפֶק
אֶת־אֲרָצָם וְנִתְּנָה לְנַחֲלָה לְרֹאוּבֵנִי וּלְגָדִי
וְלַחֲצִי שִׁבְטֵי מְנַשֵּׁי: וְנִסְיִבְנָא יֵת אֲרַעֲחוֹן.
וְיִהְיֶה לְאֶחָסְנָא. לְשִׁיבְטֵי רֹאוּבֵן וּלְשִׁיבְטֵי
גָד. וּלְפִדְגוֹת שִׁבְטֵי מְנַשֶּׁה: פֹּאכְלִדְנָא
בְּדִרְהֶם. תֵּם דְּפַעֲנָאֵהָ נַחֲלָה. לֹא רֹאוּבֵן
וְלֹא גָד. וְנִצֵּץ סִבְטֵי מְנַשֶּׁה: וְשִׁמְרָתֶם אֶת־
דְּבָרֵי הַבְּרִית הַזֹּאת וַעֲשִׂיתֶם אִתְּכֶם לְמַעַן
תִּשְׁפִּירוּ אֶת פְּלִדְאֲשֶׁר תַּעֲשׂוּן: וְתִטְרוּן.
יֵת פִּתְגָמִי קִימָא הָרִין. וְתַעֲבִדוּן
יִתְהוֹן. בְּרִידִל דְּתַצְלָחוּן. יֵת כָּל דְּתַעֲבִדוּן:
פֹּאחֲפָצוּ גִמְיַע כְּלָאֵם הָדָא אַעְהָר. וְאֶעֱמִדוּ
בָּהּ. לְכִי תִנְחָחוּן. פִּי גִמְיַע מֹא תַצְנַעוֹן:

ק"ב פסוקים סימן מכבני. ומפטרין קומי אורי בישעיה סימן ס'.
נג"ד. למנחת שבת וכו' וה' פ פ פ

אֶתְכֶם נִצְבִים הַיּוֹם כְּלָכֶם לִפְנֵי יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם רֹאשֵׁיכֶם שְׁבִיטֵיכֶם זְקִנֵיכֶם
וְשִׁמְרֵיכֶם כָּל אִישׁ יִשְׂרָאֵל: אֶתְכוֹן קִימִין
יִזְמַא דִּין כּוֹלְכוֹן. קָדָם יי אֱלֹהֵיכוֹן. רִישִׁיכוֹן
שְׁבִיטֵיכוֹן. סְבִיכוֹן וְסִרְבִּיכוֹן. כָּל אִנְשֵׁי
יִשְׂרָאֵל: אֲנַתְּכֶם וְקוֹף לַיּוֹם כְּלָכֶם. בֵּין
יְדֵי אֱלֹהֵי רַבְכֶּם. רוּסְאֲכֶם וְאִסְבִּאֲכֶם.
וְשִׁיבְכֶם וְעִרְפִּאֲכֶם. וְסֹאִיר רִגְלָא אֲרִי
אִסְרֹאִיר: טַפְכֶּם נְשִׁיכֶם וְגִרְלָךְ אֲשֶׁר
בְּקִרְבִּי מִחֲנִיךְ מִחֲטָב עֲצִיךְ עַד שֹׁאֵב
מִימִיד: מִפְּלִיכוֹן נְשִׁיכוֹן. וְגִירְלָךְ. דְּבָנוּ
מִשְׁרִיתָךְ. מִלְּקִיט אַעֲךְ. עַד מְלִי מִיִּיד
(כ"י מ''): וְאִטְפִּאלְכֶם וְנִסְאֲכֶם. וְאִגְרִיב
אֲדִי פִי וְסֵט עִסְכֶּרְךְ. מִן מִחֲטָב חֲטָבְךְ.
אִי מִסְתָּקִי מֹאךְ: לְעִבְרָךְ בְּבִרְיַת יְהוָה
אֱלֹהֵיךְ וּבִאֲדָתוֹ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֵיךְ כִּרְתָּ
עִפְךָ הַיּוֹם: לֹא עִלְוִתָךְ. בְּקִימָא. דִּי
אֱלֹהֵיךְ וּבְמוֹמִיתָהּ. דִּי אֱלֹהֵיךְ. גִּזְרֵי עִפְךָ
יִזְמַא דִּין: לֹא דִכְלָךְ. פִּי עַהֲרָא אֱלֹהֵי רַבְכֶּם
וּפִי חֲרֵגָה. אֲדִי עַהֲרָה מֵעַד לַיּוֹם: לְמַעַן
הָקִים אֶתְךָ הַיּוֹם לֹא לְעַם וְהוּא יְהוָה יִהְיֶה לְךָ
לְאֱלֹהִים כְּאֲשֶׁר דְּבִרְלָךְ. וְכְּאֲשֶׁר נִשְׁבַּע
לְאַבְרָהָם לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב:
בְּרִידִל לְקִימָא יִתְךָ יִזְמַא דִּין קִדְמוֹתֵי
לְעַם. וְהוּא יְהוָה לְךָ לְאֱלֹהֵי. כְּמֹא דְּמִלִּיל
לְךָ. וְכְּמֹא דְּקִימִים לְאַבְרָהָם. לְאַבְרָהָם
לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב: לְכִי יִתְבַּתְךָ לַיּוֹם לֹא
אִמָּה. וְהוּא יִכּוֹן לְךָ אִמָּה. כְּמֹא וְעַדְךָ.
וְכְּמֹא קִסֵּם לְאַבְרָם. לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק
וּלְיַעֲקֹב: וְלֹא אֶתְכֶם לְבִדְכֶם אֲנִי כִרְתָּ
אֶת־הַבְּרִית הַזֹּאת וְאֶת־הָאֱלֹהִים הַזֵּאת:
וְלֹא עִמְכוֹן בְּלַחֲוִירֵיכוֹן. אֲנָא. גִּזְרֵי יֵת
קִימָא הָרִין. וְיֵת מוֹמִיתָהּ הָדָא: וְלִים
מֵעַכְשָׁם וְחִדְכֶם. אֲנָא עַהֲרָה הָדָא אַעְהָר.
וְהָדָא אַחֲרָג: כִּי אֶת־אֲשֶׁר יִשְׁנֹו פֹה עִמְנוּ
עַמְדֵי הַיּוֹם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְאֶת־אֲשֶׁר
אִינְנוּ פֹה עִמְנוּ הַיּוֹם: אֲרִי יֵת מִן דְּאִיתוּהִי
הָכָא. עִמְנָא קָאִים יִזְמַא דִּין. קָדָם יי
אֱלֹהֵינוּ. וְיֵת מִן דְּלִיתוּהִי (כ"י ד' ד' אִיתוּהִי).
הָכָא עִמְנָא יִזְמַא דִּין: אֱלֹא מֵעַ מִן הוּ

אע"פ ש: לא יאבה יהוה סלח לו כי אִז
 יעֲשֶׂן אֶפְי־הוֹה וְקִנְאָתוֹ בְּאִישׁ הַהוּא
 וְרִבְצָה בּוֹ כְּל־הָאֱלֹהִים הַכְּתוּבָה בַּסֵּפֶר
 הַזֶּה וּמַחֲהֵה יְהוֹה אֶת־שְׁמוֹ מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם:
 דָּא יִיבִי יי' דְּמִשְׁבַּק לִיהִי. אֲרִי בְּכֵן יִתְקַף
 רוּגְזָא דִּי' וְחִמְתִּיה בְּגוּבְרָא הַהוּא.
 וְיִדְבְּקוּן בִּיהִ כֹּל דְּוִטִּיא. דְּכִתְיָבִין בַּסֵּפֶר
 הַדִּין. וְיִמְחִי יי' יֵת שְׁמִיה. מִתַּחַת שְׁמִיא:
 פִּלְא יֵשָׁא אֱלֹהִים אֵן יִצְפָּה לְהִדְאָךְ. בְּלַחֲנִיד
 יִשְׁתַּד גִּצְבֵּל אֱלֹהִים וְחִמְיָתָה עֲדִיה. פִּילוֹק בַּה
 גִּמְיַע אַחֲרָג. לִמְכַתוּב פִּי הוּא אִסְפֵּר. חֲתָא
 יִמְחִי אֱלֹהִים אִסְמָה. מִן תַּחַת אִסְמָא:
 וְהַבְדִּילוּ יְהוֹה דְּרַעָה מִכָּל שְׁבִטֵי יִשְׂרָאֵל
 כָּכֵל אֱלֹהִים הַבְּרִית הַכְּתוּבָה בַּסֵּפֶר הַתּוֹרָה
 הַזֶּה: וְיִפְרֹשְׁנִיה יי' דְּבִישָׁא. מִכָּל שְׁבִטִיא
 דִּישְׂרָאֵל. כָּכֵל דְּוִטִּי קִימָא. דְּכִתְיָבִין.
 בַּסֵּפֶר אוֹרִיתָא הַדִּין: וְיִפְרֹזֶה אֱלֹהִים עֲדִי
 שֵׁר. מִן גִּמְיַע אִסְבֵּאט אִסְרָאִיל. כְּגִמְיַע
 חֲרָג אַעְהֵד. לִמְכַתוּב פִּי סֵפֶר הַדָּה
 אֲתוּרִיָּה: וְאָמַר הַדּוֹר הָאֲחֵרוֹן בְּנִיכֶם
 אֲשֶׁר יִקְוּמוּ מֵאַחֲרֵיכֶם וְהַנִּכְרִי אֲשֶׁר יָבֹא
 מֵאַרְקָרְחוּמָה וְרָאוּ אֶת־מִפּוֹת הָאָרֶץ הַהוּא
 וְאֶת־תַּחֲלָאִיהִי אֲשֶׁר־חָלָה יְהוֹה בָּהּ: וְיִימַר
 דָּרָא בְּתִרְאָה. בְּנִיכֹן דִּיקוּמוֹן מִבְּתִרִּיכֹן.
 וְבֵר עִמְמִין. דִּיִּיתִי מֵאַרְעֵי רַחֲיקָא. וְיִחֲזוּן.
 יֵת מַחְתָּה (כ"ג מַחְתָּא). דְּאַרְעָא הַהִיא
 וְיֵת מַרְעָהָ. דְּאַמְרַעִי בָּהּ: פִּיקוּדֵי אֲנִיל
 אֲאִכֵּר. מִן בְּנִיכֶם אֲדִין יִקְוּמוֹן מִן בְּעֵדְכֶם.
 וְאֲגִרִיב אֲדִי יֵאתִי מִן בְּלַד בְּעִיד. פִּינְצִרוֹן
 צִרְבָּאת תֵּלַךְ אֲרִיקָא וְאִמְרָא צִהָא. אֲדִי
 אִמְרָצָהָ אֱלֹהִים: גִּפְרִית וּמִלָּח שׁוֹרְפָה
 כְּל־אַרְצָהָ לֹא תִזְרַע וְלֹא תִצְמַח וְלֹא־
 יַעֲלֶה בָּהּ כְּל־עֵשֶׂב כְּמַהֲפַכַת סֹדֶם וְעִמּוֹרָה
 אֲדָמָה וְצִבְיִים אֲשֶׁר הִפָּךְ יְהוֹה בְּאַפּוֹ
 וּבְחִמְתּוֹ: גּוֹפְרִיתָא וּמִלְחָא תִּהִי יִקְרָא כָּל
 אֲרָעָה. דָּא תִזְדַּרַע וְלֹא תִצְמַח. וְלֹא יִפְקֵי
 בָּהּ כְּל־עֵשֶׂב. כְּהִפְכָתָא. דְּסֹדֶם וְעִמּוֹרָה
 אֲרָמָה וְצִבְיִים. דְּהִפְכִּי' בְּרוּגְזִיה וּבְחִמְתִּיה:
 חֲתָא כֹּאֵן גִּמְיַע אֲרָצָה מַחְרָקָה בְּנִאר

וכברית

(*) וצבויים קרי.

מוגור מענא איום. האצר בין ידי אלה
 רבנא. ומע מן לים הואצר מענא. אד
 נקל איה: "ביאתם ידעתם את אשר-
 ישבנו בארץ מצרים ואת אשר-עברנו
 בקרב הגוים אשר עברתם: ארי אתון
 ידעתון. ית דית יבנא בארעא דמצרים וית
 דעברנא. ביני עממיא דעברתון: ואנתם
 עצמין. מא אקמנא פי בלד מצר. ומא
 סרנא פי מא בין לאמם. אדין גזתם
 בינחם: ותרואו את-שקוציהם ואת
 גלליהם עץ ואבן בספוזיה אשר עמהם:
 וחזיתון ית שקוציהון. וית טעותהון.
 אעא ואבנא. בספא ורהבא דעמהון:
 וקד ראיתם ארגאסהם. ומואגיתחם. מן
 כשב וחנארה. ומן פצה ודהב אדי הי
 מעהם: פניש בכם איש או-אשה או
 משפחה או-שבט אשר דבבו פניה היום
 מעם ייהוה אלהינו ללכת לעבר את-
 אלהי הגוים ההם פניש בכם שרש
 פרה ראש ועננה: דלמא אית בכון.
 גבר או אתא או זרעי או שבטא. דלביה
 פני יומא דין מדהלתא דיי' אלהנא.
 למהך דמפלח. ית טעות עממיא האנון.
 דלמא אית בכון. גבר. מהרהיר חטאין
 או זדון: כלא יוגד פיכם. רגל או אמראה
 או עשירה או סבט. מן קדבה מתולי
 איום עץ אלה רבנא. דימצי ויעבר
 מעבודאת אולאך לאמם. כלא יכון
 פיכם. אצל מתמר סם או עדקם: והיה
 בשמעו את דברי האלה הזאת והתפרך
 בדבבו לאמר שקום יהיה לי כי בשררות
 לבי ארך דמען ספות הרוה את-הצמאה:
 ויהי. במשמעיה ית פתגמי מומתא הדא.
 ויחשיב בלביה למימר שקמא יהי די.
 ארי. בהרהור לבי אנא אזיל. בדיל.
 לאוספא ליה חטאי שדנותא עד וידנותא:
 פאדא סמע כלאם הדא אחרג. קדר פי
 נפסה קאילא לא יכון לי לא סלאם. ואנמא
 אסיר פי הוא קדבי. לבי אמר (ג) בארוא

וכברית. פהי לא תזרע ולא תנבת. ולא יטלע פיהא שיא מן לעשב. כמקרב סדום ועמורה ארמה וצבויים. אדיקלבהא אלה. בנצבה וחמיתתה: ואמרו פדיהגוים עלימה עשה יהוה פכה לארץ הזאת מה חרי האף הגדול הזה: וימרון כל עממיא. על מא עבד יי. פדין לארעא הדא. מא תקוף רוגזא רבא הדין: פיקול גמיע לאמם. עלי מא דא צנע אלה כדא בהדה לארץ. ומא סבב. שדה הדא אנצב לעצים: ואמרו על אשר עזבו את פריית יהוה אלהי אבתם אשר פרת עפם בהוציא אתם מארץ מצרים: וימרון. על דישבמו. ית קומא דיי אלהא דאבהתהון. הגזר עפהון. באפקותיה יתהון מארעא דמצרים: פיגאבון. באן דאך עלי מא תרכו עהר אלה: אאה אבאיהם. אדי עהדה מעהם. באבראנה להם מן ברד מצר: וילכו ויעבדו אלהים אחרים וישתחוו להם אלהים אשר לא ידעום ולא חקק להם: ואילו. ופלחו דטעות עממיא. וסגידו להון. דחזן דלא ידעונין. ולא אוטיבא להון: פמצו ועבדו מעבודאת אכר. וסגדו דהא. מעבודאת דם יערפוהא. ודם תנצב להם נציבא: ויחראף יהוה בארץ ההוא דהביא עליה את פלי הקדלה הפתובה בפסר הזה: ותקוף רוגזא דיי בארעא ההיא. לאיתאה עדה ית פל לוטיא. דכתיבין בספרא הדין: פאשתד נצב אדה עלי תלך לארץ. פאחל בהא גמיע אלענה. למכתובה פי הדא אספר: ויתשם יהוה מעל אדמתם באף ובחמה ובקצף גדול וישלכם אל ארץ אחרת פיום הזה: וטלטידנן יי מעל ארעהון. פרגז ובחמא ובתקוף רב. ואגדינן. לארע אוהרי פיומא הדין: פשרב אהלהא ען ברדהם: בנצב וחמיה וסכט עצים. וטרחהם. אי ברד אכר כהדא איום: הנסתרת ליהוה אלהינו והנגלת לנו ולבנינו ערעולם לעשות את פלי דברי

התורה הזאת: דמטמרן. קדם יי אלהא. ודגדין. דנא ודבנא עד עדמא. למעבד. ית כל פתגמי אוהיתא הדא: פיעתברון ויקולון כדאך: אמתוראת לדה רבנא. ולא מכשופאת גמיעא. אלהי דנא ודבנא לא אדהר. פי אננעמל. גמיע כדאם הדה אתורייה: ס והיה כייבאו עליך דב פלי הדברים האלה הברכה והקדלה אשר נתתי לפניך והשבת אדלכך בכל הגוים אשר הדיחך יהוה אלהיך שמה: ויהי ארי ייתון עליך כל פתגמי הארץ. פרכן ולוטיין. דיהבית קדמך. ותתיב ללכך. בכל עממיא. דאגליך. יי אלהך דתמן: ואדא חלת בך גמיע הדה אאמור. מן אברכאת ואלענאת. אתי תדוהא עדריך. פארגע אי נפסך. ועלי אנך: פי מא בין גמיע לאמם. אדי דחאך אלה רבך הנאך: ושבת עדיהוה אלהיך ושמעת בקלו בכל אשר אנכי מצוה היום אתה ובניך בכל לבבך ובכר נפשך: ונתתוב. דדחלתא דיי אלהך ותקפיד למימריה. בכל דאנא מפקיד דך יומא דין. את ובנך. בכל לבך ובכל נפשך: פתוב אי אלה רבך ואקבל אמרה. מתל גמיע מא אנא אמרך בה איום. אנת ובניך. בכל קרבך ונפסך: ושב יהוה אלהיך את שבותך ורחמך ושב וקבצך מפלי העמים אשר הפיצך יהוה אלהיך שמה: ויתב יי אלהך. ית שבי (כ"ג ל"ג שבי) גלותך וירחים עליך. ויתוב. ויכנשנך מפל עממיא. דבדרך. יי אלהך דתמן: פאן אלה רבך יתוב עליך וירחמך. ויעוד ויגמעך מן גמיע לשעוב. אדי ברדך הנאך: אם יהיה נדחך בקצה השמים משם יקבצך יהוה אלהיך ומשם יקחך: אם יהוה (כ"ג יהוה) גלותך בסופי שמיא. מתמן. יכנשנך יי אלהך. ומתמן יקרבנך: חתא אן למנרחי מנך דו כאן פי אקצא אסמא. דגמע שמדך אלה רבך מן תם. ודיקדמך איה: והביאך יהוה אלהיך ארצה ארץ

אשר

ב (כתר תורה)

(* ל' רבתי. *) י"א גקורות כחורה.

אֲשֶׁר־יִרְשׁוּ אֶבְתִּיךָ וַיִּרְשֶׁתָּהּ וַיְהִיטְבָךְ
וְהִרְבָּךְ מֵאֲבֹתֶיךָ: וַיַּעֲלֶנְךָ יי' אֱלֹהֶיךָ.
לְאָרְעָא. דִּירִיתוּ אֲבֹתֶיךָ וְתִירֶתָהּ. וַיִּוֹטִיב
לְךָ וַיִּסְגֵּנְךָ מֵאֲבֹתֶיךָ: וַיִּדְכַּךְ אֱלֹהֵי רִבְכָּ.
א' אֲבִלְד. אֲדִי חֲמוּזָה אֲבֹאִיךָ וְתַחֲוֹזָה.
ה וַיַּחֲסֵן אִיךָ וַיַּכְתִּירְךָ מִן אֲבֹאִיךָ: וְכֹל יִהְיֶה
אֱלֹהֶיךָ אֶת־רִבְכָּךְ וְאֶת־לִבְבִי זֶרַעַךְ
לְאֶהֱבָה אֶת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־רִבְכָּךְ
ג וּבְכָל־נַפְשֶׁךָ לְמַעַן חַיֶּיךָ: וַיַּעֲדֵי יי' אֱלֹהֶיךָ.
יֵת טַפְשׁוֹת לְבָבְךָ וַיֵּת טַפְשׁוֹת לְבָבִי דְבִנְךָ.
לְמַרְחָם. יֵת יי' אֱלֹהֶיךָ. בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל
נַפְשֶׁךָ בְּדִיד חַיֶּיךָ: וַיִּשְׁרַח אֱלֹהֵי רִבְכָּ.
צִדְרֶךָ (ו) וְצִדְרֵי נִסְדֶּךָ. לְתַחֲבֵי אֱלֹהֵי רִבְכָּ.
בְּכָל קְלִבְךָ וּבְכָל נַפְסְךָ לְכִי תַחֲיָא: וְנִתֵּן
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת־כָּל־הָאֱלֹהִים הָאֵלֶּה עֲלֶיךָ
אֲבִיךָ וְעַל־שְׁנֵאֵיךָ אֲשֶׁר רָדְפוּךָ: וַיִּתֵּן
יי' אֱלֹהֶיךָ. יֵת כָּל דְּוִטִּיָּא הָאֵלֶּיךָ. עַל בְּעָלֵי
דְבִבְךָ וְעַל שְׁנֵאֵיךָ דְרָדְפוּךָ: וַיַּחֲלֵ אֱלֹהֵי
רִבְכָּ. גִּמִּיעַ הָדָא אַחֲרָנִי. בִּאֲעֻדָּאִיךָ
וּבְשִׁאֲנִיךָ אֲדִי כְדֻבּוּךָ: וְאַתָּה תִּשׁוּב
וְשִׁמְעַתָּ בְּקוֹל יְהוָה וְעֲשִׂיתָ אֶת־כָּל־
מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אֲנִי מִצְוֶה הַיּוֹם: וְאַתָּה
תִּתְּנוּב. וְתִקְבִּיל לְמִימְרָא דִּי. וְתַעֲבִיד
יֵת כָּל פְּקוּדוֹתַי. דִּיאָנָא מִפְּקִיד לְךָ יִזְמָא
רִין: וְאַתָּה תִּתְּנוּב. וְתִקְבִּיל אֲמַר אֱלֹהֵי.
וְתַעֲמַל גִּמִּיעַ וְצִיאָהּ. אֲדִי אֲמַרְךָ בְּהָא
אִיּוֹם: וְהוֹתִירְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל וּמַעֲשֵׂה
יְדֶךָ בְּפִרִי בְּטִנָּה וּבְפִרִי בְּהִמְתָּךְ וּבְפִרִי
אֲדִמְתָּךְ לְטִבָּה כִּי וַיִּשׁוּב יְהוָה לְשׁוּשׁ
עֲלֶיךָ לְטוֹב כְּאֲשֶׁר־שָׁשׁ עַל־אֲבֹתֶיךָ:
וַיִּוֹתֶרְנֶךָ יי' אֱלֹהֶיךָ. בְּכָל עֲוֹבְרֵי יְדֶךָ.
בּוֹלְדָא דְמַעַךְ. וּבּוֹלְדָא דְבַעֲרֶיךָ. וּבִאֲפִי
דְאֲרַעַךְ לְטָבָא. אֲדִי יִתְּנוּב יי'. לְמַחְדֵּי
ד' וְעַד לְטָב. כְּמָא דְחָדֵי עַל אֲבֹתֶיךָ:
וַיִּזְרַךְ אֱלֹהֵי רִבְכָּ. כִּי גִמִּיעַ עַמִּי יִדְךָ. פִּיתְמִר
בְּטִנָּךְ. וְתִמְרָא בְּהֵאִימָךְ. וְתִמְרָא אֲרִצְךָ כִּירָא.
אֲדִי יִרְגַע אֱלֹהֵי. אֲנִי יִקְצֹר בְּךָ כִּירָא. כְּמָא
קִצֹּר בִּאֲבֹאִיךָ: כִּי תִשְׁמַע בְּקוֹל יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ לְשִׁמְרַת מִצְוֹתַי וְחֻקֹּתַי הַכְּתוּבָה
בְּסֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֶּה כִּי תִשׁוּב אֶל־יְהוָה

אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשֶׁךָ: אֲדִי
תִקְבִּיל. לְמִימְרָא דִּי אֱלֹהֶיךָ. לְמַטְרָא
פְּקוּדוֹתַי וְקִימוּתֵי. דְּכַתִּיבִין. בְּסֵפֶר
אֲוִרִיתָא דִּרִין. אֲדִי תִתְּנוּב לְדַחֲלָתָא דִּי
אֱלֹהֶיךָ. בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשֶׁךָ: אֲדִי תִקְבִּיל
אֲמַר אֱלֹהֵי רִבְכָּ. לְתַחֲפִץ וְצִיאָהּ וּרְסוּמָה.
לְמַכְתוּבָה כִּי הָדָא סֵפֶר אֲתוּרִיָּה. אֲדִי
תִתְּנוּב א' אֱלֹהֵי רִבְכָּ. בְּכָל קְלִבְךָ וּבְכָל
נַפְסְךָ: ס כִּי הַמִּצְוָה הַזֹּאת אֲשֶׁר
אֲנִי מִצְוֶה הַיּוֹם לֹא־נִפְלְאָתָה הוּא מִמֶּךָ
וְלֹא רַחֲקָה הוּא: אֲדִי תִפְקִידָתָא הָדָא.
דִּיאָנָא מִפְּקִיד לְךָ יִזְמָא רִין. לֹא מִפְּרָשָׁא
הִיא מִנָּךְ. וְלֹא רַחֲקָה הִיא: וְאֵעֲלֵם (ו) אֲנִי
הָדָא אֲוִצִּיָּהּ. אֲדִי אֲמַרְךָ בְּהָא אִיּוֹם. לִים
בְּכַפִּיָּה עֲנֶךָ. וְלֹא הִי בַעֲיִידָהּ: לֹא בְשָׁמַיִם
הוּא לֹאֲמַר מִי יַעֲבִיר־לָנוּ הַשְּׁמַיִמָה
וַיִּקְחָהּ לָנוּ וַיִּשְׁמַעֲנוּ אֹתָהּ וְנַעֲשֶׂנָּה: לֹא
בְשָׁמַיָא הִיא. לְמִימְרָא. מִן יִסָּךְ לָנָא
לְשָׁמַיָא וַיִּסְבָּה לָנָא. וַיִּשְׁמַעֲנוּ אֹתָהּ
וְנַעֲבַדְנָהּ: לִים הִי כִי אֲסַמָּא. פִּיקוֹל קֵאִיל.
מִן דֹּא יַצְעֵד לָנָא א' אֲסַמָּא וַיִּנְזַהֵא לָנָא.
וַיִּסְמַעֲנָהּ וְנַעֲמַל בְּהָא: וְלֹא־מַעֲבַר
לִים הוּא לֹאֲמַר מִי יַעֲבִיר־לָנוּ אֶל־עֵבֶר
הִים וַיִּקְחָהּ לָנוּ וַיִּשְׁמַעֲנוּ אֹתָהּ וְנַעֲשֶׂנָּה:
וְלֹא מַעֲבָרָא לִיפָא הִיא. לְמִימְרָא. מִן יַעֲבִיר
לָנָא. לְעִיבָר יִפָּא וַיִּסְבָּה לָנָא. וַיִּשְׁמַעֲנוּ אֹתָהּ
וְנַעֲבַדְנָהּ: וְלִים הִי כִי דֹאךְ גֵּאֲנָב
אֲבַחֵר. פִּיקוֹל קֵאִיל. מִן דֹּא יַעֲבִיר לָנָא א'
גֵּאֲנָב אֲבַחֵר וַיִּאֲבַדְהָא לָנָא. וַיִּסְמַעֲנָהּ
וְנַעֲמַל בְּהָא: כִּי־קָרוֹב אֲדִיךָ הַדְּבָר מֵאֲדִי
בְּפִיךָ וּבְלִבְבְּךָ לַעֲשׂוֹתוֹ: אֲדִי קָרוֹב לְךָ.
פְּתִגְמָא לְחֵדָא. בְּפִתְמֶךָ וּבְלִבְךָ לְמַעֲבָרֶיהָ:
בְּדִי אֲמַר קָרוֹב אִיךָ גֵּדָא. יִמְכַנֵּךְ בְּפִתְמֶךָ
וּקְלִבְךָ אֲנִי תַעֲמַל בְּהָא: ס רֵאֵה
נִתְּתִי לְפָנֶיךָ הַיּוֹם אֶת־יְהוָה וְאֶת־
הַטּוֹב וְאֶת־הַפְּטוֹת וְאֶת־הָרַע: חֲזִי דִי־הִבִּית
קִדְמָךְ יִזְמָא רִין יֵת חַיִּי וַיֵּת טַבָּתָא. וַיֵּת
מוֹתָא וַיֵּת בְּשִׁתָּא: אֲנַצֵּר אֲנִי קִדְמָתְךָ בִּין
יְדֶיךָ אִיּוֹם. אֲחִיאָה וְאֲכִיר. וְאֲמוֹת וְאֲשֶׁר:
אֲשֶׁר אֲנִי מִצְוֶה הַיּוֹם לְאֶהֱבָה אֶת־יְהוָה

נִשְׁבַּע יְהוָה לְאַבְתִּיךָ לְאַבְרָהָם לַיִצְחָק
וּלְיַעֲקֹב לֵאמֹר לְתֵת לָהֶם לְמַרְחֲסֵי יִי־אֱלֹהֶיךָ.
לְקַבֵּל לְמִי־מְרִיָּה וּלְאַתְּקָרְבָא לְדַחֲלִיתָהּ.
אֲרִי הוּא חֵיִךְ וְאוֹרְכוֹת יוֹמֶךָ. לְמַתֵּב עַל
אֲרָעָא. דְּקָיִים יִי לְאַבְהֶתְךָ. לְאַבְרָהָם.
לַיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב לְמַתֵּן לָהֶן: וּדְאֵךְ יִי בְּאֵן
תַּחֲבַב אֱלֹהֵי רַבְּךָ. וְתַקְבֵּל אִמְרָה וְתִדְּזֵם
שְׂאֵעֲתָהּ. אִדּוּ הוּא חַיּוּתְךָ וְשׁוֹךְ מִדְּתְךָ. אֵן
תְּקִים פִּי־לְבַדְךָ^(ט). לְאִי קֶסֶם אֱלֹהֵי לְאַבְאִיךָ.
לְאַבְרָהָם. וַיִּצְחָק וַיַּעֲקֹב אֵן יַעֲטִיָּהֶם:

מ' פסוקים סי' חל"ב. ומפמירין שוש אשיש בישועה סימן ס"א

נג"ו למנחת שבת וב' וה': פ פ פ

וַיֵּךְ מִשֵּׁה וַיְדַבֵּר אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה ה' *
אֶל־כָּל־יִשְׂרָאֵל: וְאִזּוּ מִשֵּׁה. וּמִלֵּיל. יֵת
פִּתְגָמִיָּא הָאֵלֶּיךָ עִם כָּל יִשְׂרָאֵל: תָּם
מִצָּא מוֹסִי. וְכֹלֶם בְּנֵי אִסְרָאִיל בְּגִמְיַע
הָרָא אֲבִדָּם: וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים בֶּן־יִמְאָה
וְעֹשְׂרִים שָׁנָה אֲנִכִּי הַיּוֹם לֹא־אוֹכֵל עוֹד
לְצִאת וּלְבֹאֹ וַיְהִי אָמַר אֵלִי לֹא תַעֲבֹר
אֶת־הַיַּרְדֵּן הַזֶּה: וַיֹּאמֶר לָהֶן. כָּר מִאָּה
וְעֹשְׂרִין שָׁנִין אֲנִי יוֹמָא דִּין. לִית אֲנִי יָכִיל
עוֹד לְמַפֵּק וּלְמִיעֵל. וַיִּי אָמַר לִי. לֹא תַעֲבֹר
יֵת יַרְדֵּנָא הַדִּין: פֶּקֶל לָהֶם. אֲנִי אִיוֹם אֲבִן
מֵאִיה וְעִשְׂרִין סָנָה. לֹא אֲטִיק וַיֹּאדָה
עַדִּי אֲכַרוּג וְאֲרַכּוּל. וְאֵלֹהֵי פֶקֶד קָא לִי.
לֹא תַעֲבֹר הָרָא אֲאִרְדֵּן: יְהוָה אֱלֹהֵיךָ
הוּא עֹבֵר לְפָנֶיךָ הוּא יִשְׁמֵד אֶת־הַגּוֹיִם
הָאֵלֶּה מִלְּפָנֶיךָ וַיִּרְשָׁתֶם יְהוֹשֻׁעַ הוּא עֹבֵר
לְפָנֶיךָ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה: יִי אֱלֹהֵיךָ. הוּא
עֹבֵר קִדְמָךְ. הוּא יִשְׁיִצִי יֵת עַמִּמִּיָּא
הָאֵלֶּיךָ. מִן קִדְמָךְ וְתִירַתְנֹן. יְהוֹשֻׁעַ. הוּא
עֹבֵר קִדְמָךְ. כַּמָּא דְּמִלֵּיל יִי: אֱלֹהֵי רַבְּךָ.
אֲרִי נֹרָה יִסִּיר בֵּין יָדֶיךָ. הוּא יַפְדּוּ הוֹדָאִי
לְאַמִּם. מִן בֵּין יָדֶיךָ וְתִרַתְנֹן. יְהוֹשֻׁעַ. הוּא
יַעֲבֹר בֵּין יָדֶיךָ. כַּמָּא קָא אֵלֶּה: וַעֲשֵׂה ב' *
יְהוָה לָהֶם כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לְסִיחֹן וּלְעוֹג
מִלְכֵי הָאֲמֹרִי וּלְאַרְצֵם אֲשֶׁר הִשְׁמִיד אֹתָם:
וַיַּעֲבִיד יִי לָהֶן. כַּמָּא דְּעֹבֵר. לְסִיחֹן
וּלְעוֹג. מִלְכֵי אֲמֹרָא וּלְאַרְעֵהוֹן. דְּשִׁיִּצִי
יְתַהוֹן: פִּיצַנַע אֱלֹהֵי בָהֶם. כַּמָּא צִנַּע

בסיחון

אֱלֹהֵיךָ לְלֵבֶת בְּדִרְכֵיךָ וּלְשֹׁמֵר מִצְוֹתֶיךָ
וְחֻקֶּיךָ וּמִשְׁפָּטֶיךָ וְחַיִּית וּרְבִית וּבְרָכָה
יְהוָה אֱלֹהֵיךָ בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר־אַתָּה בֹּא־שָׁמָּה
לְרִשְׁתָּהּ: דִּאֲנִי מִפְּקִיד לָךְ יוֹמָא דִּין.
לְמַרְחָם. יֵת יִי אֱלֹהֵיךָ לְמַתָּה בְּאוֹרְחֹן
דְּתַקְנֵן קִדְמוֹהִי. וּלְמַפֵּר. פְּקוּדוֹהִי וּקִימוֹהִי
וְרִינוֹהִי. וְתִיחִי וְתִסְגִּי. וַיְבָרַכְךָ יִי אֱלֹהֵיךָ.
בְּאַרְעָא. דִּאֲתָ עָלֶיךָ לְתַמָּן לְמִירְתָּהּ:
עַדִּי מָא אֲמַרְךָ בְּהַ אִיוֹם. אֵן תַּחֲבַב אֱלֹהֵי
רַבְּךָ וְתִסִּיר פִּי מִרְקָה. וְתַחֲפֵץ וְצִיאָה
וְרִסוּמָה וְאַחֲכֵמָה. פִּתְחִיא וְתַבְתָּר.
וַיְבֹאֲרֵךְ לָךְ אֱלֹהֵי רַבְּךָ. פִּי אֲבִדְךָ. לְאִי אֲנִי
צִאִיר אֵלֶּה לְתַחֲוֹה: וְאַסִּי־פִנָּה לְבָבְךָ
וְלֹא תִשְׁמַע וְנִדְחָת וְהִשְׁתַּחֲוִית לְאַלְהִים
אַחֲרִים וְעַבַדְתָּם: וְאַסִּי יִתְפָּנִי לְבָבְךָ וְלֹא
תִקְבִּיל. וְתַמְעִי. וְתַסְגֹּד. לְמַעֲוֹת עַמִּמִּיָּא
וְתַפְלַחְנֹן: וְאַן תוֹלֵא קִלְבְּךָ וְלֹם תַקְבֵּל
דְּאֵךְ. וּמִלֵּת וּסְגִרָת. לְמַעֲבֹדָת אֲכֹר
וְעַבְדֵּתָהּ: הַגִּדְתִּי לָכֶם הַיּוֹם כִּי אֲבִד
תְּאֲבִדוּן לֹא־תִאֲרִיכֵן יָמִים עַד־הָאֲדָמָה
אֲשֶׁר אַתָּה עֹבֵר אֶת־הַיַּרְדֵּן לְבֹאֹ שָׁמָּה
לְרִשְׁתָּהּ: חַיִּיתִי לְכוֹן יוֹמָא דִּין. אֲרִי מִיכָד
תִּיבְדוּן. לֹא תִירְכוּן יוֹמִין עַל אֲרָעָא. דִּאֲתָ
עֹבֵר יֵת יַרְדֵּנָא. לְמִיעֵל לְתַמָּן לְמִירְתָּהּ:
פֶּקֶד אֲכַבְרַתְכֶם מִן אִיוֹם. אֲנִיכֶם סִתְבִּידוּן.
וְלֹא תִטּוֹל מִדְּתְכֶם. פִּי אֲבִדְךָ. לְאִי אֲנִי
נֹאִי אֲאִרְדֵּן אֵלֶּה לְתַחֲוֹה: הַעֲדִיתִי בָכֶם
הַיּוֹם אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ הַחַיִּים
וְהַמּוֹת נִתְּתִי לְפָנֶיךָ הַבְּרָכָה וְהַקְלָלָה
וּבְהִרְתָּ בְּחַיִּים לְמַעַן תַּחֲיֶה אַתָּה וְזִרְעֶךָ:
אֲסִי־יִרִית בְּכוֹן יוֹמָא דִּין יֵת שְׁמִיא וְיֵת
אֲרָעָא. חַיִּי וּמוֹתָא יְהִיֵּת קִדְמָךְ. בְּרָכוּן
וְזִמְטִין. וְתַתְרַעִי בְּחַיִּי. בְּדִיל דְּתִיחִי אֹתָךְ
וּבְנֶךָ: קִד אֲשַׁהֲדֵת עֲדִיכֶם מִן אִיוֹם
אֲסִמְאוּתָא וְאֲרָעִי. בְּאִנִּי קִד גַּעֲדֵת בֵּין
יְדִיכֶם לְאַחִיאָה וְאַמּוֹת. וְאַבְרַכָּא וְאַלְעֵנָא.
וְאַרָא לָךְ אֵן תַּכְתָּאֵר לְאַחִיאָה יי. לְכִי תַחֲיִיא
אֲנִי וְנִסְלֶךְ: לְאַחֲבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיךָ
לְשִׁמְעַע בְּקִלּוֹ וּלְרַבְּקָה־בּוֹ כִּי הוּא חֵיִיךָ
וְאַרְךָ יוֹמֶיךָ לְשִׁבְתָּ עַד־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר

בסיחון ועוג. מלכי אַמורי וּבֹאֲהָד
בְּלֹדֶהֶם. אֲדֹי אֲנַפְדֵּהֶם: וְנִתְּנָם יְהוָה
לְפָנֶיכֶם וְעָשִׂיתֶם לָהֶם כְּכָל־הַמִּצְוָה אֲשֶׁר
צִוִּיתִי אֹתְכֶם: וַיִּמְסְרֵנוּן יְיָ קְדָמֵכֶן.
וְתַעֲבְדוּן לַהוֹן כְּכָל תַּפְקִידָתָא. דְּפִקִּידִית
יִתְכֹּן: פִּיסְלֵמָהֶם אֱלֹהֵי בֵין יְדִיכֶם. וְתַצְנַעוּן
בָּהֶם. כְּגִמִּיעַ אֲוִיָּיָה. אֲדֹי אֲוִיָּיתְכֶם:
חֲזָקוּ וְאַמְצוּ אֱלֹהֵי תִירָאוּ וְאֵלֵי תַעֲרֻצוּ
מִפְּנֵיהֶם כִּי וַיְהִי אֱלֹהֵיךְ הוּא הַהֲלֵךְ
עִמָּךְ לֹא יִרְפֶּךָ וְלֹא יַעֲזֹבְךָ: תִּקְפוּ וְאִילְמוּ
(כִּי וְעִילְמוּ). לֹא תִדְחִלוּן וְלֹא תִתְכַּרְוּ
מִן קְדָמִידֵהוּן. אֲרִי יְיָ אֱלֹהֵךְ. מִיִּמְרִיהָ
מִדְּבַר קְדָמָךְ. לֹא יִשְׁבַּקְנֶךָ וְלֹא יִרְחַקְנֶךָ:
אֲשֶׁתְּרוּ וְתֹאֲיִדוּ. לֹא תִכְאֹפֹהֶם וְלֹא
תִרְהַבֹּהֶם. פֶּאֶן אֱלֹהֵי רֶבֶךְ. נֹרָה אִסְאִיר
ג' ז' מַעַךְ. לֹא יִדְעַךְ וְלֹא יִתְרַכֵּךְ: ס' וַיִּקְרָא
מֹשֶׁה לַיהוָשֻׁעַ וַיֹּאמֶר אֵלָיו דַּעֲיִנִי כִּי־
יִשְׂרָאֵל חֲזָק וְאַמֵּץ כִּי אֵתָּה תָּבוֹא אֶת־
הָעָם הַזֶּה אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה
לְאַבְתָּם לָתֵת לָהֶם וְאַתָּה תִּנְחִילֵנָה אוֹתָם:
וַקְרָא מֹשֶׁה לַיהוָשֻׁעַ. וַאֲמַר לֵיהִי. דַּעֲיִנִי
כִּי יִשְׂרָאֵל תִּקַּף וְעֵילִים. אֲרִי אֵת. תִּיעֲזֹל
עִם עֲמָא הָרִין. לְאַרְעָא. דְּקִיִּים יְיָ.
לְאַבְהֵתֵהוּן לְמִתָּן דַּהוֹן. וְאַתָּה תַּחֲסִנְנָה דַּהוֹן:
תָּם דַּעָא מוֹסִי בִיהוֹשֻׁעַ. וְקָא לֵת. בַּחֲצֵרָה
גִּמִּיעַ א' אִסְרָאִיל אֲשֶׁתֶּר וְתֹאֲיִיד. פֶּאֶנֶךְ
תִּדְכַּל מִעַ חוֹדָאִי אֲקוּם. אֲי' אֲבִידָה. אֲדֹי
קִסֵּם אֱלֹהֵי. לְאַבְאִיהֶם אֵן יַעֲטִיהֶם. וְאַנֶּת
תִּנְחִלָה דָּהֶם: וַיְהִי הוּא הַהֲלֵךְ דְּפָנֶיךָ
הוּא יְהִי עִמָּךְ לֹא יִרְפֶּךָ וְלֹא יַעֲזֹבְךָ לֹא
תִירָא וְלֹא תַחַת: וַיִּי. הוּא מִדְּבַר קְדָמָךְ.
מִיִּמְרִיהָ יְהִי בְּסַעֲדָךְ. לֹא יִשְׁבַּקְנֶךָ וְלֹא
יִרְחַקְנֶךָ. לֹא תִדְחֵל וְלֹא תִתְכַּרֵּב: וְאַלֵּה.
אֲדֹי נֹרָה סֹאִיר בֵּין יְדִיךְ. הוּא יִכּוֹן מַעַךְ. לֹא
יִדְעַךְ וְלֹא יִתְרַכֵּךְ. לֹא תִכְאֹף וְלֹא תִדְעַר:
וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה אֶת־הַתּוֹרָה הַזֹּאת וַיִּתְּנָהּ
אֶל־הַכֹּהֲנִים בְּנֵי לֵוִי הַנְּשָׂאִים אֶת־אֲרוֹן
בְּרִית יְהוָה וְאֶל־כָּל־זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל: וְכָתַב
מֹשֶׁה יֵת אֲוִרִיתָא דָּדָא. וַיְהִיבָה. דְּכֹהֲנֵיָא
בְּנֵי לֵוִי. דְּנִמְלִין. יֵת אֲרוֹן קִיָּמָא דִּיִּי. וְלִדְכַ

סְבִי יִשְׂרָאֵל: תָּם כָּתַב מוֹסִי הַדָּה
אֶת־תּוֹרֵיָהּ. וְדַפְעָהָ. אֲי' אֲאִימָה בְּנֵי לֵוִי.
אֶת־אֲמִידִין צִנְדֹּק עָהָד אֱלֹהֵי. וְדִסְאִיר שִׁיזְךְ
א' אִסְרָאִיל: וַיִּצְוּ מֹשֶׁה אוֹתָם לֵאמֹר מִקֵּץ
שִׁבְעַ שָׁנִים כְּמַעַד שְׁנַת הַשְּׁמִטָּה בְּחָג
הַסְּפֹת: וּפִקִּיד מֹשֶׁה יִתְהוֹן לְמִימַר. מִסּוּף
שִׁבְעַ שָׁנִין. בְּזִמָּן. שְׁתָּא דִשְׁמִטָּתָא בְּחִנָּא
דְּמִטְלִיא: וְאַמְרָהֶם וְקָא לָהֶם. פִּי כָל־מִדְּהָ
סִבַּע סִנִּין. פִּי וְקַתְּסֵנָה אֶת־סִיב וְדֹאךְ
פִּי חָג אֲמַצָּא: בְּבוֹא כְּדִי־יִשְׂרָאֵל לִרְאוֹת
אֶת־פְּנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיךְ בְּמָקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר
תִּקְרָא אֶת־הַתּוֹרָה הַזֹּאת נֶגֶד כָּל־יִשְׂרָאֵל
בְּאֲזִנֵּיהֶם: בְּמִיתִי כָל יִשְׂרָאֵל. לְאַתְחִזָּא
קִדָּם יְיָ אֱלֹהֵךְ. בְּאַתְרָא דִּיתְרַעִי. תִּקְרִי.
יֵת אֲוִרִיתָא דָּדָא. קִדָּם כָּל יִשְׂרָאֵל
וְתִשְׁמַעְנֵנוּן: בְּמִנִּי גִמִּיעַ אֵל אִסְרָאִיל.
לְאַחֲצוֹר. בֵּין יְדֵי אֱלֹהֵי רֶבֶךְ. פִּי אֲמוֹצֵעַ
אֲדֹי יִכְתַּאֲרָה. תִּקְרָא עֲדִיהֶם הַדָּה
אֶת־תּוֹרֵיָהּ. בַּחֲדָאֶהֶם בַּחִית יִסְמַעוֹנָהָ:
הִקְחֵל אֶת־הָעָם הָאֲנָשִׁים וְהַנְּשִׁים וְהַפָּה
וְגִרָה אֲשֶׁר בְּשַׁעֲרֶיךָ לְמַעַן יִשְׁמַעוּ וְלְמַעַן
יִלְמְדוּ וַיֵּרְאוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְשָׁמְרוּ
לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־דְּבָרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת:
כְּנֹשׁ יֵת עֲמָא. גּוֹבְרִיא וְנִשְׂיָא וְטַפָּא.
וְגִירָה דְּבִקְרוּךְ. בְּדִיל דִּישְׁמַעוּן וּבְדִיל
דִּיִּלְפוּן. וַיִּדְחִלוּן קִדָּם יְיָ אֱלֹהֵכֶן. וַיִּטְרוּן
לְמַעַבְדָּה. יֵת כָּל פְּתָגְמֵי אֲוִרִיתָא דָּדָא:
וְדֹאךְ בֵּאן תְּגוּזָק. אֲקוּם. אֲרַגָּא וְאַנְסָא
וְאַטְפָּאָא. וְאַגְרִיב אֲדֹי פִּי מַחֲאֲדָךְ. לְבִי
יִסְמַעוּ וַיִּתְעַלְמוּ. וַיִּכְאֹפוּ אֱלֹהֵי רֶבֶכֶם.
וַיַּחֲפְצוּ וַיַּעֲמִלוּ. כְּגִמִּיעַ כִּלְאִם הַדָּה
אֶת־תּוֹרֵיָהּ: וּבְנֵיהֶם אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּ יִשְׁמַעוּ
וְלִמְדוּ לִירְאָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם כְּכָל־
הַיָּמִים אֲשֶׁר אַתֶּם חַיִּים עַל־הָאָדָמָה אֲשֶׁר
אַתֶּם עֹבְרִים אֶת־הַיַּרְדֵּן שְׁמָה לְרִשְׁתָּהּ:
וּבְנֵיהוֹן דְּלֹא יָדְעוּ יִשְׁמַעוּן וַיִּלְפוּן. לְמַדְחַל
קִדָּם יְיָ אֱלֹהֵכֶן. כָּד יִמְיָא. דְּאַתּוֹן קִיָּיִמִין
עַל אֲרַעָא. דְּאַתּוֹן. עֹבְרִין יֵת יִרְדֵּנָא.
דְּתַמָּן לְמִירְתָּהּ: חֲתָא בְּנֵיהֶם אֲדֹי לִם
יִבְלָגוּ. יִסְמַעוּ וַיִּתְעַלְמוּ. לִיכְאֹפוּ אֱלֹהֵי

רבכם. מור זמאנהם. אדי הם אחיא
 עדי לארץ. אדי אתם גאיון לארץ.
 לתדכון איה לתחווה: פ
 ויאמר יהוה אל־משה הן קרבו־מִיָּד לְמוֹת
 קרא את־יהושע והתיצבו באהל מועד
 ואצוננו וילך משה ויהושע ויתיצבו באהל
 מועד: ואמר יי' למשה. הא קרבו יומך
 למִמָּת. קרי ית יהושע. ואת־עתדו. במשכן
 זמנא ואפקדניה. ואזל משה ויהושע.
 ואת־עתדו במשכן זמנא: פקא אלה
 למוסי. הודא קד מרבית איאמך לאמות.
 אדע ביהושע. וקפא פי כבא למחצר
 חתא אסתכלפה. פמצא מוסי ויהושע.
 וזקפא פי כבא למחצר: וירא יהוה באהל
 בעמוד ענן ויעמד עמוד הענן עד־פֶּתַח
 האהל: ואתגלי יי'. במשכנא בעמודא
 דעננא. וקם. עמודא דעננא על תרע
 משכנא: פתגלא אלה. פי לכבא בעמוד
 מן גמאם. וזקף עדי באבה: ויאמר יהוה
 אל־משה הנך שכב עם־אבותי וקם העם
 הזה וזנה ואחרי אלהי נכרי הארץ אשר
 הוא בא־שמה בקרבן ועזבני והפר את־
 בריתי אשר כרתי אתו: ואמר יי' למשה.
 הא את שכיב עם אבהתי. ויקום עמא
 דדין. וישעון בתר טעות עממי
 ארעא. והוא עליך דתמן ביניהון. וישבקון
 דחדתי. וישננות קימי דגזרות עמהון: פקא
 אלה אולא למוסי. אנךסתנצוגע מעאבאך
 וסיקום הדא אשעב. ויטגון פי תבע
 מעבודאת אהל אלדר. אדי הו צאיר אי
 תם פי מא בינהם. ויתרכוני ויפסכו עהדי.
 אדי עהרתה מעהם: ותרע אפי בו ביום
 ההוא ועזבתים והסתרתני פני מהם והיה
 לאכל ומצאחו רעות רבות וצרות ואמר
 ביום ההוא הלא על בייאין אלהי בקרבי
 מצאוני הרעות האלה: ויתקף רוגזי
 בהון בעדנא ההוא. וארחיקנן.
 ואסליק שכינתי מנהון ויהון למבו.
 ויערען יתהון. בישן סגיאן ועקן. וימר
 בעדנא ההוא. הדא מדלית שכינת אלהי

בא (כתר תורה)

היום בטרם אביאנו אל הארץ אשר
נשבעתי ויהי ארי יערען יתחון. ביטן
סניאן ועקן. ותתיב. תושבחתא הדא
קדמוהי לסהיד. ארי לא תתנשי מפום
בניהון. ארי גרי קדמי יצרהון. דאנן
עבדין יומא דין. עד לא אעילנן. דארעא
דקיימית: פאדא אצאבתהם. בלאא
כתירה ושראיד. הצרת הדא אתסבתה
בין ידי כשאהר עליהם. אד יגב אן לא
תנסא מן אפואת נסרהם. לאני אעלם
בכאשרהם^(*). ובמא סיצנעוה^(*) מן איום.
מן קבל אן אדכלהם. א' אלדד ארי
אקסמת: וכתב משה אתיהשירה
הזאת ביום ההוא וילמדה אתבני ישראל:
וכתב משה. ית תושבחתא הדא ביומא
ההוא. ואלפה דבני ישראל: פכתב
מוסי הדא אתסבתה פי דאך איום.
ועלמהא לבני אסראיד: ויצו אתיהושע
ביןנן ויאמר חזק ואמץ כי אתה תביא
אתבני ישראל אל הארץ אשר נשבעתי
להם ואנכי אהיה עמך: ופקיד ית יהושע
בר נון. ואמר תקף ואילם^(*). ארי את. תעיד
ית בני ישראל. דארעא דקיימית דהון.
ומימרי יהי בסעדה: תם אסתכלה^(*) יהושע
אבן נון. וקא לה אשתד ותאיד. לאנד
תרבל בני אסראיד. א' אלדד ארי
אקסמת להם. ואנא אבון מעך: ויהי
בכלות משה דכתב אתדברי התורה
הזאת על ספר עדתתם: וזוה פר שיצי
משה. דמכתב. ית פתגמי אוריתא הדא
על ספרא. עד דשלימו: פלמא פרג
מוסי. מן כתב גמיע בלאם הדא אתוריה
פי ספר. א' אן כמלת: ויצו משה את
הלוים נשאי ארון ברית יהוה לאמר:
ופקיד משה ית לויא. נטלי. ארון קימא
דיי למימר: פאמר מוסי אליואניין.
האמלי צנדוק עהר אלה. וקא להם:
לקח את ספר התורה הזה ושמעתם אתו
מצד ארון ברית יהוה אלהיכם והיה
שם בקך לעד: סבו. ית ספרא דאוריתא

(*) נא ועילם. (*) ו בראש עמוד ביה שמו סימן.

הדין. ותשון יתיה. מסטר. ארון קימא
דיי אלהבון. ויהי תמן בקך לסהיד: כדו
הדא ספר אתוריה. וציורה א' גאנב
צנדוק עהר אלה רבכם. יכון תם עדיך
שאהדא: פי אנכי ידעתי אתמרין
ואתערפך הקשה הן בעורני חי עמכם
היום ממרים היתם עסייהוה ואף פי
אחרי מותי: ארי אנא ידענא ית סרבנותך
ות קדלך קשיא. הא עד דאנא קיים
עפכון יומא דין. מסרבין הויתון. קדם
י. ואף בתר דאמות: לאני עאם בכלאפך
וצעובה רקבתך. הודא ואנא פי אחיאה
מעכם איום. דם תזאו מכאפין ללה.
פכיה בעד מותי: הקהילו אלי אתכר
זקני שבטיכם ושטריכם ואדברה
באזניהם את הדברים האלה^(*) ואעידה
בם את השמים ואת הארץ: פנושו
לותי. ית כל סבי שבטיכון וסרביכון.
ואמלי קדמיהון. ית פתגמי האלין.
ואסהיד בדון. ית שמיא וית ארעא:
גווקואי גמיע שיוקאסבאטכסוערפאכס.
חתא אכלמהם בהדא אכלאם. ואשהד
עליהם. אסמאואת ואארץ: פי ידעתי
אחרי מותי ביהשחת תשחתון וסרתם
מיהדרך אשר צויתי אתכם וקראת
אתכם הרעה באחרית הימים פי תעשו
אתהרע פיעני יהוה להקעיסו במעשה
ידיכם: ארי ידענא. בתר דאמות ארי
הבלא תחפדון. ותסטון מן אורחא.
דפקידית יתכון. ותערע יתכון בשתא
בסוף יומיא. ארי תעבדון ית דביש
קדם י. לארנא קדמותי בעובדי ידיכון:
פאני אעלם בעד מותי אנכם סתפסדון.
ותוזדון ען אטריק. ארי אמרתכם בה.
פיואפכם אכלא פי אבר הדא לאיאם.
אד תצנעון אשר בין ידי אלה. לתגצוה
בעמל ידיכם: וידבר משה באזני כר
קהל ישראל אתדברי השירה הזאת
עד תמם: ומלי משה. קדם כל קהלא
דישראל. ית פתגמי תושבחתא הדא.

עַד דְּשָׁלִימוֹ: תָּם בְּלִמָּהֶם מוֹסִי. בְּגִמְיַע
בְּלֹאם הָיָה לְתַסְבְּחָהּ. אִי אֵן כְּמִלַּת: פ

ע' פסוקים ס"א אדניה ומפטרין שובה בהושע ס"י י"ד: הו"ו ל"ד
למנחת שבת וב' ו' וש"ק: פ פ פ

הָאֲזִינוּ הַשָּׁמַיִם וְאֶדְבָּרָה וְתִשְׁמַע הָאָרֶץ
אֲבִירֵי פִי: אֲצִיתוּ שָׁמַיָא וְאֲמַלִּיד. וְתִשְׁמַע
אֶרְעָא מִימְרֵי פִּי: יִנְצַת אֵהֶל אֶסְמַאוּת
הָתָא אֲתַבְלָם. וְיִסְמַע אֵהֶל אָרֶץ אֲקוּלָא
פִּאי: יַעֲרָף בְּפִטְרָא קִקְחִי תַנּוּל בְּפִטְרָא
אֲמַרְתִּי בְּשַׁעֲרֵיהֶם עֲדִידִישָׁא וְכַרְבִּיבִים
עֲלִיעֵשֶׁב: יִבְסֶם בְּמִטְרָא אוֹדְפִנִי. יִתְקַבֵּל
בְּמִטְרָא מִימְרֵי. בְּרוּחִי (כ"י בְּרוּחִי וְכֵן עִיקַר)
מִטְרָא דְּנִשְׁבִּין עַל דְּתָאָה. וְכַרְסִיסִי
מִלְּקוּשָׁא דְּעַד עֵשֶׁבָא: וְיִדְרֵל כְּלִמְטֵר
בְּתִי. וְיִהְיֶה כְּלִמְטֵר מִקְלָתִי. כְּלִמְטֵר עֲדִי
אֲבִלָא. וְכִבְרָדָאֵד עֲדִי אֵעֵשֶׁב: בִּי שֵׁם
יְהוָה אֲקָרָא הָבוּ גִדְל לְאֵלֵהֶינוּ: אֲרִי.
בְּשִׁמְאֵי דִי אֲנָא מְצִלִי. הָבוּ רַבּוּתָא קֳדָם
אֵלֵהֶנָּא: לֹאֲנִי אֲדַעּוּכֶם בְּאִסָּם אֵלֵה.
פִּאֲעֵטוּ אֲכַבְרִיָּא דְרַבְנָא: הַצֹּר תָּמִים
פִּעְלוּ בִּי כְּלִדְרָכֵי מִשְׁפָּט אֵל אֲמוּנָה
וְאֵין עוֹלָא צְדִיק וְיִשְׁרָא הוּא: תְּקִיפָא דְשִׁדְמִין
עוֹבְדוּהִי. אֲרִי כָל אוֹרְחֵתִיָּה דִינָא. אֵלֵהָ
מְהִימָנָא דְּמִן קְדָמוּהִי עוֹלָא דָא נִפִּיק.
מִן קֳדָם דְּזִכְרֵי וְקִשִּׁיט הוּא: אֲכַק (י)
אֲצַחִיחַ פִּעְלָה. אֲרִי גִמְיַע סִירָה בְּאִחְכָם.
אֲטַאיק דוּ אֲמַמָּנָה לֹא גוֹר עֲנִדָה. הוּ
אֲעִדֵל אֲמַסְתָּקִים: שִׁחַת לֹא לֹא בְּנִי
מוֹמָם הוּר עֲקֵשׁ וּפְתִלְתֵּל: חֲבִירוֹ דְּהוּן
לֹא לִיָּה בְּנִיָּא דְּפִלְחוֹ לְטַעוּתָא. דְּרָא
דְּאֲשֵׁנִי עוֹבְדוּהִי וְאֲשִׁתְּנִי: אֲפַסֵּד
אֲמַמָּה לֹא כְּאוּרִיָּאָה. לִכֵּן אֲמַעִיבִין
אֲגִיד אֲעַסֵּר אֲמַנְפִּתְלֵי: אֵהֲלִיָּהוּ תְּנַמְדוּ
זֹאת עִם נֶבֶל וְלֹא חֲכָם הֲלֹא־הוּא אֲבִיד
קִנְיָה הוּא עֲשֵׂה וְיִכְנֹנֵךְ: הָאֵל קֳדָם יי אֲתוֹן
גְּמִלִין דָּא. עֲמָא דְּקַבִּילוּ אוֹרִיתָא וְלֹא
חֲבִימוּ. הָלֹא הוּא אֲבִיד אֵת דִּילִיָּה. הוּא
עֲבִיד וְאֲתִקְנֵךְ: אֵלֵהָ תְּכַאפֹן
בְּהִדָּה אֲפַעֵל (י) יֵא שַׁעֲבָגָהֶל גִּיר חֲכִים.

(*) ל' דנש. (*) ה' רבתי. (*) ק' דנש. (*) יתיר ו'. (*) קמץ בו"ק.

אֵלִים הוּמַנְשִׁיךָ קִאֲנִיד. הוּ צִנְעֵךְ פִּאֲתִקְנֵד:
זְכֹר יָמוֹת עוֹלָם בִּינוּ שְׁנוֹת דְּרִיזוֹר ב*
שָׂאֵל אֲבִיד וְיִגְדֵךְ זִקְנֵךְ וְיִאֲמַרְדֵּךְ:
אֲדַכֵּר יוֹמִין דְּמִן עֲדָמָא. אֲסַתְפֵּל בִּישְׁנֵי
דְּרִיזוֹר. שָׂאֵל אֲבִיד וְיִחַי קָךְ. סְבָךְ וְיִימְרוּן
קָךְ: בֵּל אֲדַכֵּר אֵיִיָּאִם אֲדַהֵר. וְתַפְהֵם
סְנִי גִיר וְגִיר. אֲסֵל אֲבִיד יִכְבֵּרְךְ.
אֲשִׁיאֲכֵךְ וְיִקוּדוֹן לֹד: בְּהִנְחֵךְ עֲלִיוֹן גִּוִּים
בְּהִפְרִידוֹ בְּנֵי אָדָם יִצֵּב גְּבֻלַּת עֲפִים
לְמַסְפָּר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: בְּאַחְסָנָא עֲלִיָּה
עֲמָמִיָּא. בְּפִרְשׁוּתִיָּה בְּנֵי אִנְשָׁא. קִיִּים
תְּחוּמֵי עֲמָמִיָּא. לְמַנִּין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: אֵן
אֲעֵלִי מִן חֵית אֲנַחֵל אֲאָמָם. וּפְרָק בְּנֵי
אָדָם. אוֹקָף מִן תְּכוּם אֲאָמָם. בְּאַחְצָא
בְּנֵי אֲסִרָאִיל: בִּי תִלְק יְהוָה עֲפִי. יַעֲקֹב
חֲבֵד נִחְלָתוֹ: אֲרִי. הוֹלְקָא (כ"י חוֹלְקָה)
דִּי עֲפִיָּה. יַעֲקֹב עֲרַב אֲחִסְנִתִּיָּה: לֹאֲצַפּוּהִי
אֵלֵה שַׁעֲבָה. וְאֵי עֲקוּב מִפְּצִלָה וְכֹאֲצַתֵּהּ:
יִמְצָאֵהוּ בְּאָרֶץ מִדְבָּר וּבְתַחוּ יִדְדֵי יִשְׁמִין
יִסְבְּכְּנֵהוּ יִבְוִנְנֵהוּ יִצְרֵנְהוּ בְּאִישׁוֹן עֵינוֹ:
סוֹפִיק צוֹרְפִיָּהוּן בְּאַרְעֵי מִדְבָּרָא. וּבֵית
צִהוּנָא אֲתֵר דְּלִית מִיָּא. אֲשִׁרִינוֹן סְחֹר
סְחֹר לְשִׁבְנִתִּיָּה אֲלִיפְנוֹן פְּתִגְמֵי אוֹרִיתִיָּה.
נִטְרָנוֹן כְּבָבֵת עֵינֵהוּן: כְּפִאָה (י) פִּי
אָרֶץ אֲבִרִיָּה. וּפִי תִיָּה פּוּאָה אֶסְמַאוּא.
אֲהַאֵט בְּה וּפְהֵמָה. וְחַפְצָה כְּגִנִּין עֵינָה:
כְּנִשְׁרָא יַעֲרִי קִנְיָן עֲדִיזוֹלִין יִרְחָף יִפְרֵשׁ
כְּנִפִּין יִקְחֵהוּ יִשְׁאָהוּ עֲלִי־אֲבִרָתוֹ: כְּנִשְׁרָא
דְּמַחִישׁ דְּקִנְיָה. עַד בְּנוּהִי מִתְחַפֵּף. פִּרִּים
גְּדִפּוּהִי מִקְבִּידֵהוּן. מְנִפִּידֵהוּן עַל תְּקוּף
אֲבִרָה: כְּלִנְסֵר יִתִּיר עֲדִי וְכִרָה. וְעֲדִי
גּוֹאזֵלֵה יִרְפֵּרְךְ. פִּיבְסֵט גִּנְאֵחִיָּה פִּיאֲכִדָּהֶם.
וְיַחְמַדָּהֶם עֲדִי רִישָׁה: יְהוָה בְּרֵד יִנְחֵנוּ
וְאֵין עֲפִי אֵל גִּבֹּר: יי בְּלַחֲוִידֵהוּן עֲתִיד
לְאֲשִׁרִיתֵהוּן בְּעֲדָמָא דְּהוּא עֲתִיד
לְחִדָּתָא. וְלֹא יִתְקִיִם קְדָמוּהִי פוֹלְחִין
טַעוֹן: כְּדֹאֵךְ אֵלֵה סִירָה פִּרְדָּא. וְלִים
מַעָה מַעְבּוּדָאֵת אֲכֹר: יִרְכְּבֵהוּ עֲלִי ג*
בְּמִוְתֵי אָרֶץ וְיֵאֲכַל תְּנוּבָת שְׂדֵי וְיִנְקָהוּ

דבש

הלק הדקדוק: א) הלה' תגמלו זאת. ה"א טועמרת בנעיא והלמ"ד בשוא נע טפני הגעיא שקדמה לו והו"ד נחה כי היא יוצאה עם הלמ"ד במבטא טפני השוא שבו וזו היפך שב' הדר"ק ורבי' בחיי ול ועיין בס' א"ת ואין לזוז מהרשום כאן:

ד' רבש מסלע וישמן מחלמיש צור: אשרינון
 על תוקפי ארעא. אוכלנון בזה שניאיהון.
 יהב דהון בזה שליטי קרוין. ונכסי יתבי
 פרבין תקיפין: וארכבה עלי קמאקס
 אארין. התא אבר מן נמו אריאן. וכאנה
 ארצעה ארבן מן אצבר. ואעסר מן אצואן
 אצדר: המאת בקר וחלב צאן עם
 חלב פרס ואילים בניבשן ועתודים
 עסיחלב בליות הפה ודם ענב תשתה
 חמר: יהב דהון בזה מלכיהון ושליטיהון.
 עם עזתר רברביהון ותקיפיהון. עמא
 דארעהון אחסנתהון. עם בזה חיליהון
 ומשריתיהון. ודם גבריהון אתאשד פמיא:
 וסמן אבר ולבן אגנם. מע שחם אבראף.
 וכבאש בני אבתנייה ועתראן. מע לב
 דרמך להנמה (א). וכאן דם אענב ישרבה
 כמרא (ב): וישמן ישרון ויבעט שמנת
 עבית פשית וישיש אדזה עשהו וינבל
 צור ישעתו: עתר ישראל ובעט. אצלה
 תקוף קנא נכסין. שבק פודחן אלהא
 דעבדיה. ארגיו קדם תקיפא פרקיה:
 פלמא סמן אמוצוף (ג) כדאך בטר. אד
 קיד לה (ד) קד סמנת וגלצת וגסות (ה).
 פודר (ו) פתרך) אלאה אדי צנעה.
 ואמתחן (ז) מעתמר גותה: יקנאהו בורים
 בתועבת יבעיסהו: אקניאו קדמוהי
 בפודחן טעון. בתועיבתא ארגיו קדמוהי:
 ואכרו אן יכאידונה (ח) פאגארוה (ט)
 באגנביין. ובמכארה יגצבונה: יזבהו
 לשדים לא אלה אלהים לא ידעום
 חדשים מקרב באו לא שערום אבתיכם:
 דבהו. לשדין דלית בהון צרוף. דחקן
 דלא ידעונין. חדתן דמקריב אתעבדיה.
 דלא אתעסקו בהון אבהתבון: ירבחון
 לאשיאמיווליסת בלאהאת ודי מעבודאת
 לס יערפוהא. גרד גאת מן קריב. ולס יעב
 בהא כיאר אבאיכם (י): צור ילדך תשי
 ותשפח אל מחלדך: דחלת תקיפא די
 בראך אתנשיתא. שבקתא פודחן אלהא
 דעבדך: פקיל לה אכאק אמנשיך הנסא (יא)

ואטאיק אמבתריך: וירא יהוה וינאק
 מפעם בניו ובנותיו: וגלי קדם יי ותקוף
 רוגזיה. ומדארגיו קדמוהי בניו ובניו:
 פלמא ראי דאך אלה פרפצהם.
 ממא אנצבוה מנהם לבניו ולבנות (א):
 ויאמר אסתירה פני מהם אראה
 מה אחריתם כי דור תהפכת הפה
 בנים לא-אמן בם: ואמר. אסליק
 שבינתי מנחון. גלי קדמי מא יחי
 בסופהון. ארי דרא דאשני אנון. בניא
 דלית בהון הימנו: פקא אחגב רחמתי
 ענהם. אוריהם (ב) מא עאקבתהם. לאנהם
 גיל מתקרב. בנין לא אמאנה פיהם (ג):
 הם קנאוני בלא-אל פעסוני בהבליהם
 ואני אקניאם בלא-עם בגוי נבל אבעיסם:
 אנון אקניאו קדמי בלא דחלא. ארגיו
 קדמי בטעותהון. ואנא אקנינון בלא עם.
 בעמא טפשא ארגיונון: וכמא אנהם
 אכאדוני בגיר אלאה. ואנצבוני
 בגרוראתהם. כדאך אנא אכידהם בלא
 שעב. ובקביל גאהל אנצבהם (ד)
 אנצבהם: כי-אש קדחה באפי ותיקר
 עד-שאול תחתית ותאכל ארץ ויבלה
 ותלהט מוסדי הרים: ארי קדום תקוף
 פאישא נפק מן קדמי ברנו. שיצי עד
 שאול ארעיתא. אסיף ארעא ועלדתה.
 שיצי עד סיפי טוריא: דאן נאר תנקדח
 מן גצבי. פתתוקר מן אספל אתרי.
 ותאכל ארץ ונבאתהא. חתא תסטע
 אסאסה אנבל: אספה עלימו רעות חצי
 אכלה-בם: אסיף עליהון בישן. מכתשי
 אישיצי בהון: כדאך אזור עליהם שרורא.
 וסהאמי אפרקה פיהם (ה): מזי רעב
 ודחמי רשף וקטב מרירי ושן פהמת
 אשלה-בם עם-חמת זחלי עפר: נפיתי
 כפן. ואכילי עוף ובתישי רוחין בישן.
 וישן חית פרא אגרי בהון. עם חמת
 תניניא דזחלין בעפרא: סגאר אנוע.
 וחמא אוהג וחתף אמר. ואסנאן אבהאים (ו)
 אמדקהא פיהם. מע חמיה זואחל

לא תראב: מחוץ תשפלי חרב ומחדרים
 אימה גס-פחור גס-בתולה יונק עם
 איש שיבה: מברא תתפיר חרבא.
 ומתנניא הרגת מותא. אף עליומיהון אף
 עליומיהון. ינקיהון עם סביהון: וסוף
 מתכל מן כארג. והיבה מן אכדור. חתא
 אשאב חתא לעאתק. וארציע מעדוי
 לשיבה כאפה כה: אמרתי אפאיהם
 אשבייתה מאנוש זכרם: אמרית יהוד
 רוגזי עליהון ואשיצינון. אבטיר מבני
 אנשא דוקרנהון: ולקד קלת אתקצאהם
 באסתחקאק. ואעטל מן בין אנאם
 דברהם י: לולי פעם אויב אגור פנינברו
 צרימו פניאמרו ידנו רמה ולא יהיה פעל
 פלזאת: אלו לא פון. רוגזא דשנאה בנייש.
 דלמא יתררב בעיל דבבא. דלמא יימרון
 ידנא תקיפת דנא. ולא מן קדם יי הות
 כל דא: דולא אני אחר להם כיד אעדו י.
 דלא ינברו דלך אעדאיהם. בלא יקולו
 ידנא קד עלת. ולים אלה פעל בהם
 גמיע הרה לאמור: פייגוי אבד עצות
 המה ואין בהם תבונה: ארי עם. מאברי
 עיצה אנון. בניא דלית פהון סוכדתנו:
 דאנחם כה קביל מצייע אחכמה. ולים
 פיהם פהם: לו חכמו ישפירו זאת יבינו
 דאחריתם: אלו הבימו אסתכלו בדא.
 סברו מא יהי בסופהון: ודו תחכמו
 לעקרו בלה. יפהמון בהא עאקבתהם:
 איבה ירדה אחר אלה ושנים יניסו רבבה
 אסילא פייצורם מברם ויהיה הסגרים:
 איכדין. ירדוף חד דאלפא. ותריין יערקון
 דרבותא. אלהין תקיפהון מסרגון. ויי
 אשלימנון: והו אנ יקולו כה. כיף יכרב
 אואחד לפא. ואתנין יהרבון רבווה. דולא
 אנ מעתמדהם אסלמהם. ואלה אמבן
 מנהם: כי לא כצורנו צורם ואיבינו
 פדילים: ארי. דא כתוקפנא תוקפהון.
 ובעלי דבבנא הוו דייננא: אנה לים
 כמעמדהם מעתמדהם. ולא אעדאנא
 יפקהון: פיימנפן סדם גפנם ומשדמת
 כב (כתר תורה)

עמרה ענבמו ענבי ריש אשכלת מדרת
 דמו: ארי כפורענות עמא דסדום כס
 פורענותהון. ולקותהון פעם עמורה.
 מהתהון בישינ פרישי הוין. ותושלמת
 עובדיהון במדרותהון: לאנחם יעאקבון
 כאן מן גפן סדום גפנחם. ומן דולא עמורה.
 כדאך ענבהם ענב אסם. וענאקידהם
 מרה להם: חמת תנינם ינם וראש פתנים
 אכור: הא כמרת תנינא כס פורענותהון.
 וכריש פתני הוין אכוראין: וכחמיה
 אתנאנין כמרהם. וסם ארקש מנהא
 לצאריה י: הלא הוא כמס עמרי חתום
 באוצרתי: הלא כל עובדיהון גזן קדמי.
 גניזין ליום דינא באוצרי: אלא אנ גמיע
 דלך י: מכנוז ענדי. ומכתום פי כזאני:
 לי נקם ושלם לעת תמוט רגלם כי קרוב
 יום אידם וחש עתדת דמו: קדמי
 פורענותא ואנא אשלים. לעדן דיגדון
 מארעהון. ארי קרוב יום תברעהון. ומפע
 דעתיד להון: ולי אאנתקאם ואתופייה.
 פי וקתתווד אקדאמהם. אנה מאאקרב י:
 יום תעסהם. ואסרע אמצדאת להם:
 פיידין יהיה עמו ועל עבריו יתנחם כי
 יראה פייאזלת יד ואפס עצור ועוזב: ארי
 ידין יי. דינא דעמיה. ופורענות עבדוהי *
 צדיקיא יתפרע. ארי גדי קדמוהי דבעדן
 דתתקף עליהון מחת שנאה. יהון
 מטולטלין ושביקון: אד יחכם אלה
 לשעבת. וען עבארה יצפת. אדא ראי אנ
 למקדרה קד דהבת ענהם. וכלא אמהבוס
 ואמתרוך מן צגטהם י: ואמר אי אלהימו
 צור חסיו בו: ויימר אנ דחלתהון. תקיפא
 דהו רחיצין ביה: וקלאעדו י: אין אאההם.
 למעתמד אדי אסתכנו איה: אשר תלב
 זכחימו יאכלו ישהו יין נסיכם יקומו
 ויעזרכם יהי עליכם סתרה: דתרב
 נכסתהון הו אבדין. שתן חמר גסביהון.
 יקומון בען ויסעדו נכון. יהון עליכון דמגין:
 אדין כאנו יאכלון ישחם דבאיתחם.
 וישרבון כמר מואנהם. יחומון אאן

פיעינוכם. ויכנונו עליכם גנה (ל): ראון
 עתה כי אני אני הוא ואין אלהים עמדי
 אני אמית ואחיה מחצתי ואני ארפא ואין
 מירי מציד: חזו בען. האנא אנא הוא.
 ולית אלה בל מני. אנא ממית ומיחי
 (נ"י ומח). מחינא ואף מסינא. ולית מן
 ידי משייב: אנצרו אן. אני הו והדי.
 ולים אה מעי. אנא אמית ואחי. כמא
 טל מא קד אוהנת ולם אזל אשפי (ל).
 ולים מן ידי מכלין: ביראשא ארשמים
 ידי ואמרת חי אנכי לעלם: ארי אתקינית
 בשמיא בית שכינת. ואמרת. קים אנא
 לעלמין: ואנא אקסם באסמא ואקור.
 ובקאי אדאים: אם ישנותי ברק חרבי
 ותאחו במשפט ידי אשיב נקם לצרי
 ולמשנאי אשלים: אם על חד תרין בחיזו
 ברקא. מסוף שמיא ועד סוף שמיא
 תתגדי חרבי. ותתקף בדינא ידי. אתיב
 פורענותא דשנאי. ולבעדי דבבי אשלים:
 לאסנן בריק סיפי. ותמסך אחכם ידי. וארד
 לאנתקאם לאעדאיי. ולמכאפאה (לח) עדי
 שאניי: אשכיר חצי מדם וחרבי תאכל
 בשר מדם חלל ושביה מראש פרעות
 אויב: ארני גררי מדמא. וחרבי תקטיד
 בעטמיא. מדם קטילין ושבן. לאעדאה
 בתרין מיריש שנאה ובעיל דבבא: פכאני
 אסבר סהאמי מן דמאהם (ל). וסיפי יאכל
 דחומהם. פירוא מדם אצריע ולסבי. מן
 רום פראענה לאעדא: הרנינו גוים עמו
 פירם עבריו יקום ונקם ישיב לצרו ובפר
 אדמתו עמו: שבחו עממיא עמיה. ארי
 פורענות עבדוהי צדיקיא יתפרע.
 ופורענותא יתיב לשנאוהי. ויכפר עד
 ארעיה ועד עמיה: אמדחו יא איהא
 לאמם שעכה. לאנה ינתקסדמא עבודה.
 פירד תדך אנקמה עדי אעדאיה. ויגפר
 לבדרה ושעבה (ס).
 * ויבא משה וידבר את פלידברי השירה
 הזאת באזני העם הוא והושע בן נון:

ואתא משה. ומליל. ית כל פתגמי
 תושבחתא הדא קדם עמא. הוא והושע
 בר נון: תם גא מוסי. וכלם אקום בחדה
 אתסבחה. הו והושע אבן נון: ויכל משה
 לדבר את פלידברים האלה אדברי
 ישראל: ושיצי משה. למללא. ית כל
 פתגמיא האלון עם כל ישראל: פלמא
 פרנמוסי. מן מכאטבתהם בהדא אכלאם:
 ויאמר אלהם שימו לבבכם לכל הדברים
 אשר אנכי מעיד בכם היום אשר תצום
 את בניכם לשמר לעשות אתי פלידברי
 התורה הזאת: ואמר דהון שון לבכון.
 לכל פתגמיא. האנא מסהיר בכון יומא
 דין. דתפקדונגון ית בניכון. למפר
 למעבר. ית כל פתגמי אורייתא הדא:
 פמא להם רדו באכם. לגמיע אכלאם.
 ארי אנא שדכם בה איום. לתאמרון בה
 בניכם. ליחפצו ויעמרו. גמיע אמור הדא
 לתורייה: כי לא דבר רק הוא מפם כי
 הוא חייכם ובדבר הזה תאריכו ימים עד
 האדמה אשר אתם עברים אתי הירדן
 שמה לרשתה: ארי. לא פתגם ריקן הוא
 מנכון. ארי הוא חייכון. ובפתגמיא הדין
 תירבון יומין עד ארעא. דאתון. עברין ית
 ירדנא. דתפן למירנה: לאנה לים בכלאם
 פארגו ענכם. בל הו חיותכם. ובה תמוז
 מדתכם. פי אלבר. ארי אנתם גאיוזין לארדן.
 איה לתחווזה:

פ

וידבר יהוה אלי משה בעצם היום הזה
 לאמר: ומליל יי עם משה. בכרן. יומא
 הדין למימר: תם כלם אלה מוסי. פיראת
 דאך איום קאילא: עדה אלהר העברים
 הזה הרנינו אשר פארץ מואב אשר עלי
 פני ירחו וראה את ארץ פנען אשר אני
 נתן לבני ישראל לאחזה: סק. למורא
 העבראי הדין טורא דנכו. דבארעא דמואב
 דעד אפי ירחו. וחזי ית ארעא דכנען.
 האנא יתיב. לבני ישראל לאחסנא: אצעד.
 אי גבל לעברין הדא גבל נבו. ארי פי

בלר

בדד מואב. אֲדִי בַחֲצֵרָה יִרְחֹא. וְאֶנְצֹר
בַּדָּד כְּנַעַן. אֲדִי אֲנִי מַעֲטִיָּה. לְבָנִי
אִסְרָאֵל חֲזוּא: וּמֵת בְּהָר אֲשֶׁר אַתָּה
עָלִיהָ שְׁמָהּ וְהָאֶסְפָּה אֶל־עַמֶּיךָ כְּאֲשֶׁר־מֵת
אַחֲרָיִךְ אַחֲרֶיךָ בְּהָר הַהוּא וַיֵּאסְפָה אֶל־עַמּוּז:
וּמֹת. בְּמוֹרָא דְאֵת סִלִּיק דְתַפֵּן.
וְאֶת־בְּנֵי־שׁ לַעֲמֹךְ. כְּמֵא דְמִית. אַחֲרָן
אַחֲרֶיךָ בְּהוֹר מוֹרָא. וְאֶת־בְּנֵי־שׁ לַעֲמִיָּה:
וּמֹת. פִּי אֲגַבֵּל אֲדִי אַנְתָּ צֹאעַד אִיָּה.
וְאֶנְצֹם אִי קוֹמֵךְ. כְּמֵא מֵאֵת הָרוֹן
אֲכִיךָ פִּי גַבֵּל הוֹר. וְאֶנְצֹם אִי קוֹמָה:
עַל אֲשֶׁר מַעֲדָתָם בִּי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
בְּמִי־מְרִיבֵת קִדְשׁ מִדְּבַר־צִין עַל אֲשֶׁר
לֹא־קִדְשְׁתָּם אוֹתִי בְּתוֹךְ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל:
עַל דְּשִׁקְרָתוֹן בְּמִימְרֵי. בְּנֹו בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.
בְּמִי מַצּוֹת רִקְס מִדְּבַר־אֶרֶץ צִין. עַל דְּלֹא
קִדְשְׁתוֹן יְהִי. בְּנֹו בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: עַל־
מֵא נִכְתַּתְמָא ^(מא) לֵאמֹה בִּי. פִּי מֵא בִּין
בְּנֵי אִסְרָאֵל. פִּי מֵא כְּצוֹמָה רִקְס
בְּרִיָּה צִין. וְלֹם תִּקְדַּסְאֲנִי פִּי מֵא בִּינָהם:
כִּי מִנְּגֵד תִּרְאֶה אֶת־הָאָרֶץ וְשְׁמָהּ לֹא
תָבוֹא אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־אֲנִי נָתַן לְבְנֵי־
יִשְׂרָאֵל: אֲרִי מִקְבִּיל תַּחֲזִי יֵת אֶרְעָא.
וְלִתַּפֵּן לֹא תִיעוֹד. לֹא־רְעָא. דְּאֵנָּה יְהִיב
לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל: לְדֹאךְ תִּנְצֹר אֶרֶץ. אֲדִי
אֶעֱמִיתָהּ לְבְנֵי אִסְרָאֵל מִן אִמְקַא־בְּדֵה.
וְלֹא תִדְכַּל אִיָּהּ: ג"ב פִּסְקִים ס"י כֹּלֵל. וּמִפְּטוּרִין
מַעֲסֵרֵת הָאָרֶץ בִּיחְזָקָל ס"י ו"ו. גִּדְּ"ה לְמִנְחַת שַׁבָּת וְכ' וְה' פ פ פ
וְזֹאת הַפְּרֻכָּה אֲשֶׁר בִּרְךָ מֹשֶׁה אִישׁ
הָאֱלֹהִים אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְפָנֵי מוֹתוֹ:
וְדֹא בִּרְכָתָא. דְּבִרְיָךְ מֹשֶׁה. נִבְיָא דִּי־יֵת
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. קִדְשׁ מוֹתִיָּה: וְהִדָּה לְבִרְכָּתָא
אֲדִי בֶּאֱרֶךְ בְּהָא ^(א) מוֹסִי רְסוּד אֱלֹהִי בְנֵי
אִסְרָאֵל. קִבֵּל מוֹתָהּ: וַיֹּאמֶר יְהוָה
מִסִּינִי בֹא וְזָרַח מִשְׁעִיר לְמוֹ הוֹפִיעַ מִתֵּר
פֶּאֶרְזוֹנָא־תָּהּ ^(א) מִרְבֵּבֵת קִדְשׁ מִימִינוֹ אֲשֶׁר־תֵּת
לְמוֹ: וַיֹּאמֶר יי. מִסִּינִי אֶתְגַּלִּי וְיִהְיֶה
יְקָרִיָּה מִשְׁעִיר אֶתְחַזִּי לְנֹא. אֶתְגַּלִּי
בְּגִבּוֹרִתִּיָּה עַל מוֹרָא דְּפֶאֶרְזִן. וְעַמִּיָּה

(*) אש דת קרי

חלק הרקרוק. (א) מרבבות קדש. ה"ם בנעיא והשוא שבבית נה כי החורק שבר"ש הנעיה קסנה ופסום ועין בתהלים:

רַבּוֹת קִדְשֵׁי־שֵׁן. בְּתֵב יִמִּינִיָּה. מִגּוֹ אִישְׁתָּא
אוֹרִיתָא יְהִיב לְנֹא: וְקֹא. אֱלֹהִים אֲדִי
תִּגְלֹא לְנֹא מִן מוֹר סִינִי. וְאֲשֶׁרֶךְ בְּנוֹרָה
מִן גַּבֵּל שְׁעִיר. וְלֹוּחַ בַּה מִן גַּבֵּל פֶּאֶרְזִן.
וְאַתָּה רַבּוֹתָ לְקִדְשׁ. בִּשְׁרִיעָה נוֹר מִן
יִמִּינָה לְהֵם: אֵפֶּה חֲבֵב עַפְיִם כְּלִי־קִדְשֵׁי
בִּידֶךָ וְהֵם תָּבוֹן לְדִגְלָךָ יֵשׁא מִדְּבַר־תִּיָּךְ:
אֵפֶּה חֲבִיבִינוֹן לְשִׁבְטֵיָא. כֹּל קִדְשֵׁי־בֵית
יִשְׂרָאֵל בְּגִבּוֹרָא אִפְיָךְ מִפְּצָרִים. וְאֶנּוֹן
מִדְּבַרִּין תַּחֲזוֹת עֲנִיָּךְ. נִמְלִין עַל מִימְרֶךָ:
וְאַחַתְבֹּא אִיצָא שְׁעֵבָא. פִּגְמִיעַ כּוֹאֲצָהֶם
פִּי מֵאֶעֱתֶךָ. וְהֵם יִקְפּוֹן אֶתְאֲרֶךְ.
וְיִתְנַאֲקוֹן כְּלִמְאֲתֶךָ: תוֹרָה צוֹהֲלֵנוּ ^ב
מֹשֶׁה מוֹרְשָׁה קְהֵלֶת יַעֲקֹב: אוֹרִיתָא
יְהִיב לְנֹא מֹשֶׁה. מִסְרָה יְרוֹתָא לְכַנְשֵׁת
יַעֲקֹב: אֱלֹהִים אֲדִי אֹמֵר לְנֹא מוֹסִי
בְּאַתּוּרִיָּה. פִּנְעֵדְהָ וּרְאֵתָה לְנוֹקָה
יַעֲקֹב: וַיְהִי בִישְׁרוֹן מִדֶּךְ בְּהַתְאֲפָה
רֹאשִׁי עִם יֶחֱד שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל: וְהוּהוּ
בִישְׂרָאֵל מִלְכָּא. בְּאַתְכַּנְשׁוֹת רִישֵׁי עַמָּא.
כְּתִידָא שִׁבְטֵיָא דִישְׂרָאֵל: וְכֹאֵן מִלְכָּא פִּי
אַמוֹצוֹף. חִין תִּגְתַּמַּע אִיָּה. רוֹיִסָּה וְסֹאִיר
אַסְבֵּא־מָה: יְחִי רֹאשׁוֹן וְאַלְיָמַת וַיְהִי
מִתִּין מִסְפֵּר: יְחִי רֹאשׁוֹן בְּחִי עֲלָמָא
וּמוֹתָא תִּנְנָא לֹא יְמוֹת. וַיִּקְבְּלוֹן בְּנוֹהֵי
אַחַסְנִתְהוֹן בְּמִנְיָהוֹן: אִסְפָּךְ אֵין יְחִיָּא אֵל
רֹאשׁוֹן וְלֹא יְמוֹת. וְלֹא יִצִּיר רַחֲמָה דוֹ
אַחֲצָא ^(כ): ס וְזֹאת לִיהוּדָה וַיֹּאמֶר
שָׁמַע יְהוָה קוֹל יְהוּדָה וְאַל־עַפּוֹ תִּבְיָאֲנֹו
יְדִין רַב לֹו וְעוֹר מִצְרֵי תַּחֲזִיָּה: וְדֹא
לִיהוּדָה וַיֹּאמֶר. קִבֵּל יי צְלוֹתִיָּה דִּיהוּדָה
בְּמִפְקִיָּה לְקִרְבָּא. וְלַעֲמִיָּה תִּתִּיבְנִיָּה
בְּשָׁלָם. יְדוּחִי יַעֲבִרֵן לִיָּה פּוֹרְעֵנוֹתָא
מִשְׁנֹאוֹתֵי. וְסַעֲיד מִבְּעִיר דְּבָבָא הוּי לִיָּה:
וְהִדָּא מֵא קֹא לִיהוּדָה. אֱלֹהִים אִסְמַע צוֹת
יְהוּדָה. וְרַדָּה אִי קוֹמָה מִן גּוֹזָה. וְאֶנְעַד
יְדָאָה מִנְתַּצְפֵּתָאֵן לָהּ. וְכֵן לָהּ עוֹנָא
עַל־י אֶעֱדָאִיָּה ^ט: פ

* וְלִדְנִי אֹמֵר תִּמְרֶךָ וְאוֹרֶיךָ לְאִישׁ חֲסִידֶךָ ^ב ג

אשר

אשר נפיתו במספה תריבהו עדימי
מריבה: ודלוי אמר. הומיא ואוריא
אלבישתא לגבר דאשתבה חסיד קדמך.
הנפיתהו בנפיתא ותוה שרים. בחנתהו
על מי מצותא ואשתבה מהימן: וקא
דלוי. אלהם אדיאנחלת צהאיאך ואנוארך
דרגל אדי הו בארך. וקר אמתחנתה
פי דאת אמהנה. ואכצמתה פי מא
לכצומה: האמר דאביו ודאמו לא ראיתו
ואתאחיו לא הפיר ואתבנו לא ידע
פי שמרו אמרתך וכריתך ינצרו: דער
אבוהי ועל אפיה לא רחים פד חבו מן
דינא. ואפי אחוהי ובנוהי לא נסיב. ארי
נמרו מפרת מימך. וקימך לא אשניאו:
פונרתאה אקאיל ען אביה ואמה כאנה
לם יראהם. ולם יתבת אכותה. ולם
יעתרף בבניה. ממא חרסו מקאתך. והם
יחפצו עהדך: יורו משפטיך דיעקב
ותורתך דישראל ישימו קטורה באפק
וכדיל עד מזבחך: פשרין אלין דילפון
דינך דיעקב. ואוריתך דישראל. ישון
קטרת בוסמין קדמך. וגמיר דרעוא על
מדבךך: פהם יפתון פי אחכאמך דאל
יעקוב. ופי תוראתך דאל אסראל.
ויציירון אבכור בין ידיך. ולבמא עדי
מדבךך: ברך יהוה חילו ופעל ידיו
תרצה מחץ מתנים קמיו ומשנאיו מן
יקומון: בריך יי נכסוהי. וקורבן ידוהי
קביל פרעוא. תבר חרצא דשנאוהי.
ודבעדי דבבוהי דלא יקומון: אלהם
פבארך פי גנדה. וארץ מא תצנעה
ידאה. ואוהן אחקא מקאומיה. ושאנייה
מן אן יקאומנה: ם דבנימן אמר
ידיד יהוה ישבן לבטח עליו חפף עליו
פלחיום ובין כתפיו שכן: דבנימן אמר.
רחימא דיי. ישרי דרוחצן עלוהי. יהי
מגין עלוהי פל יומא. ובארעיה תשרי
שכינתא: וקא לבנימן. אר הו וריר אלה.
סיסבן ואתקא בה. והו יטוף בה טול
דג אומאן. ובין צהראניה יסבן: ם ודיוסף

(*) בניו קרי

אמר מברכת יהוה ארצו ממגד שמים
מפל ומתהום רבצת תחת: ודיוסף אמר.
מברכא מן קדם יי ארעיה. עבדא
מגדנין מפלא דשמיא מלעילא. וממבועי
עינון ותהומין (כ"ו עינות תהומין). דנגדן
ממעמקי ארעא מדרע: וקא דיוסף. אלהם
פבארך פי בלדה. מן מלאך סמאואתך
וטלהא. ומן אגמור אגאיצה אספרא:
וממגד תבואת שמיש וממגד גרשירחים:
עבדא מגדנין ועללן מיבול שמשא.
עבדא מגדנין מריש ירח בירח: ומן
מלאך אגלאת אשמסיה. ומלאך אהבוב
אקמרייה: ומראש הרריקדם וממגד
גבעות עולם: ומריש טוריא בפריא.
ומטוב רמן דלא פסקן: ומן אצול אגבא
אאולרייה. ומן פרוע איפאע אדהרייה:
וממגד ארץ ומלאך ורצון שכי סנה
תבואתה דראש יוסף לקדקד נזיר אחיו:
ומטוב. ארעא ומלאך. רעי (כ"ו רעי) ליה
דשכינתיה בשמיא ועל משה אתגלי
באסנא. ייתן פל אלין דרישא דיוסף.
גוברא פרישא דאחוהי: ומן נעמה
לארץ באסרהא. ורצא סאכן אסנא. יחל
גמיע דלך בראם יוסף. ובהאמה נאסך
אכותה: בכור שורו הדר לו וקרני ראם
קרניו בהם עפים יננה יחדו אפסי ארץ
והם רבבות אפרים והם ארפי מנשה:
רבא דבנוהי זיוא ליה. וגבורן אתעבידא
ליה מן קדם דתוקפא ורומא דידיה.
בגבורתיה. עממיא. יקטיל בחדא עד
סיפי ארעא. ואנון רבנותא דבית אפרים.
ואנון אלפיא דבית מנשה: ודיכון אבהא
לאסמתל בבכר תורה. פתציר קרונה
בקרן אברכראן. חתא ינטח בהא לאמם
א" אקטאר ארץ. ושרחהא אנהא רבואת
אפרים ואוף מנשה: ם ודובולן
אמר שמה זבולן בצאתך ויששכר
באחריך: ודובולן אמר. חדי זבולן
במפקך דאנהא קרבא על פעלי דבבך.
ויששכר במהבך דמעבר זמני מועדיא

בירושלם

בירו שלם: וקא לזבולון. אפרה יא זבולון
 פיאספאריך. ואנת יא יששכר פיאמאזדך:^(א)
 עמים הרדיקראו שם יזבחו זבחי צדק
 כי שפע ימים יינקו ושפני טמוני חזר:
 שבטיא דישראל למור בית מקדשא
 יתבנישון. תמן יבסון גבסת קודשין
 לרעוא. ארי גבסי עממיא ייבדון. וסימא
 (נלי וסימן) דמשמרן בחדא מתגלין דהון:
 פאן לאמם אי גבדכמא תהצר. ותדבה
 פיה דבאיה עאדלה. פהם גרק אבהאר:^(ב)
 ירצעון. ודפאין ארמד יכנוזהא: ס ולגד
 אמר ברוך מרחיב גר פדביא ישכון וטרף
 זרוע אף קדקד: ולגד אמר. בריך דאפתי
 לגד. פליתא שרי. ויקפיר שלטונין עם
 מדבין: וקא לגד. תבארך אמוסע לה
 בלדה. פהו בדבו יסכנהא. ארי ידך
 אדראע מע לאהמה: וירא ראשית לז כי
 שם חלקת מחקק ספון: ויתא ראשי עם
 צדקת יהוה עשה ומשפטיו עם ישראל:
 ויתקבל בקדמיתא דיליה. ארי תמן.
 באחסנתיא משה ספרא רבא דישראל
 קביר. הוא גפק ועאל פריש עמא. זכון
 קדם יי עבר. ודינוהי עם ישראל: ואנה
 ראי פיאול בלדה. אנ יכון גוקה אראסמין
 הנאך מכנוזה. פאתא רויסא אקום
 פתלמדהם. וצנע בעדל אלה. ואחבאמה
 מע סאיר אל אסראיל:^(ג) ס ולגד
 אמר דן גור אריה יזנק מן הפשן: ולגד
 אמר. דן תקוף בגור אריון. ארעיה שתא
 מן נחליא דנגדין מן מתנן: וקא לדן. כון
 יא דן כשבד אסד בקוזה. אדא יערין מן
 אבתנייה:^(ד) ודנפתלי אמר נפתלי שבע
 רצון ומלא ברכת יהוה ים ודרום ירשה:
 ודנפתלי אמר. נפתלי שבע רעוא. ומלי
 ברכין מן קדם יי. מערב ים גגיסר ודרמוהי
 יירת: וקא דנפתלי. יא נפתלי אסתכתר
 מן ארצא. וכן ממלווא מן ברכאת אלה.
 וחז מן ארץ גרבא וגנובא:^(ה) ס וקא אשר
 אמר ברוך מבינים אשר יהי רצוני אחיו

וטבל בשמן רגלו: וקא אשר אמר. בריך
 מברכת בניא אשר. יהי רעוא לאחיה.
 ויתרבא בתפנוקי מלכין: וקא לאשר.
 כן מבארבא מן אוליא יא אשר. ארי
 סיכונרצא אבותה. וגאמסא פיאדהן קדמה:
 ברוך ונחשת מנעך וכימיה דבאך: תקוף
 פברזא ונחשתא בית מותבך. וכימי
 עולימותך תוקפך: תבון מן אהריר
 ולנחאס מגאקך. ולתבון כאיאמך הרה
 שגאעתך:^(א) אין פאר ישרון רבב שמים
 בעזרך ובגאותו שחקים: לית אלה אלא
 אלהא דישראל. דשכינתיה בשמיא
 פסעך. ותוקפיה בשמי שמיא: לים
 אלה אלה אלה אסראיל. ארי לים במתלת
 סאבן אסמא ולשואהק בקדרתה פי
 עונך:^(ב) מענה אלהי קדם ומתחת זרעת
 עולם ויגרש מפניך אויבויאמר השמר:
 מדור אלהא דמלקדמין. דבמימריה
 אתעביד עדמא. ותרין מן קדמך. שנאה
 ואמר שיצי: והו אומן אלהא אזלי. ומן
 דונה מדוך לעלם. כמא מרר מן בין ידיך
 לעדו. וקא דך אנפדה:^(ג) וישכון ישראל
 בטח בך עין יעקב אר-ארץ דגן ותירוש
 אף שמיז יערפוד-טל: ושרא ישראל
 לרוחצן בלחוריהון פיעין ברכתא דבריכנון
 יעקב אבוהון. פארע עבדא עבד
 נחמר. אף שמיא דעלייהון ישמשונונון
 במלא: חתא סכן בעין אסראיל ואתקא
 מנפרדא נציר קוד יעקב:^(ד) פי בלד
 די בר ועציר. ואיצא סמאה תדר טלא:
 אשריך ישראל מי כמוך עם נושע
 ביהוה מגן עזרך ואשריך גאותך
 ויפחשו איביך דך ואתה עד-במותימו
 תדרך: טובך ישראל לית דכותך. עמא
 דפירקניה מן קדם יי תקוף פסעך.
 ודמן קדמוהי נצחון גברותך. ויתבדבון
 שנאך דך. ואף עד פרקת צורי מלכיהון
 תדרוך: פטובאך יא אל אסראיל מן
 מתלך. שעב מגאת באלה. והו תרסך

הו

חלק דקדוק: (ב) ויתא. יש חילוק בקריאת תיבה זו. לכן אשר מלעיל ולכן נפתלי מלרע וקצת ספרים כב"א וקצת כב"ג והבית יבחר: (ג) ידשה. מלעיל.
 וענד
 כג (כתר תורה)

ועונך וסיפך ואקתדארך^(ט). פִּכְצֵעַ לךְ
אעדאִיךְ. ואנת תטא עלי קמאקמהם:
ס ויעל משה מערבת מואב אלי
הר נבו ראש הפסגה אשר על־פני ירחו
ויראהו יהוה את־כל־הארץ את־הגלעד
עד־דן: וסליק משה. ממישריא דמואב
למורא דנבו. ריש רמתא. דעל אפי
ירחו. ואחזייה יי' ית כל ארעא. ית גלעד
עד דן: תם צעד מוסי. מן בידאת מואב
א' גבל נבו. ראס אקלעה. אתי בחצרה
יריחא. פאוראה אלה גמיע אבדד. מן
גרש א' באניאס^(י): ואת כל־נפתלי ואת
ארץ אפרים ומנשה ואת כל־ארץ יהודה
עד הים האחרון: וית כל נפתלי. וית
ארע אפרים ומנשה. וית כל ארע יהודה.
עד ימא מערבא: וגמיע בלד נפתלי.
ואפרים ומנשה. וגמיע בלד יהודה. א'
אבחר אגרי^(י): ואת־הנגבי ואת־הפכר
בקעת ירחו עיר התמרים עד־צער: וית
דרומא. וית מישרא. בקעת ירחו. קרית
דקליא עד צוער: ואדארום ואמרג. בקיע
יריחא. קריה אנכל א' זגר: ויאמר יהוה
אליו זאת הארץ אשר נשבעתי לאברהם
ליצחק וליעקב לאמר דזרעך אתננה
הראיתיה בעיניך ושמה לא תעבר:
ואמר יי' ליה. דא ארעא דקיימית.
לאברהם ליצחק וליעקב דמימר. לבנך
אתננה. אחזיתך בעיניך. ולתמן לא תעבר:
פקא אלה לה. הדא אבדד אדי אקסמת.
לאברהים ויצחק ויעקב קאילא. לנסלכם
אעמיה. קד אוריתך בעינאך. וא' תם
לא תעבר: וימת שם משה עבדי־יהוה
בארץ מואב על־פי יהוה: ומית תמן.
משה עבדא דיי'. בארעא דמואב עד
מימרא דיי': פמאת תם. מוסי רסול
אלה. פי בלד מואב באמר אלה: ויקבר
אתו בני בארץ מואב מול בית פעור
ולא־ידע איש את־קברתו עד היום הזה:
וקבר יתיה בחלתא בארעא דמואב.
דמביד בית פעור. ולא ידע אנש ית

קבורתיה. עד ימא הרין: ודפנה^(י) פי
אואר פי בלד מואב. ממא ירי בית
פעור. ולם יעלם אחד בקברה. א' יומנא
הדא: ומשה בן־מאה ועשרים שנה
במתו לא־כהתה עינו ולא־נם דחה:
ומשה. בר מאה ועשרין. שנין כד מית.
לא כהת עיניה ולא שנא זיו. יקרא
דאפוהי: ובאן מוסי אבן מאיה ועשרין
סנה אד מאת. לס תרמס עינה ולא תזול
רטובתה: ויבכו בני ישראל את־משה
בערבת מואב שלשים יום ויתמו ימי
בכי אבל משה: ובכו בני ישראל ית־משה.
במישריא דמואב תלתין יומין. ושלימו.
ימי בביתא אבלא דמשה: פבבא בני
אסראיל עלי מוסי. פי בידאת מואב
תלאתין יומא. א' אן אנקצת^(ט) אייאסחונה:
ויהושע בן־נון מלא רוח חכמה כִּי־סמך
משה את־ידיו עליו וישמעו אדיו בני־
ישראל ויעשו כֹּאשר צוה יהוה את־משה:
ויהושע בר נון. אתמלי רוח חכמה. ארי
סמך משה. ית ידוהי עלוהי. וקבילומניה
בני ישראל ועבדו. כמא דפקיד יי' ית
משה: ויהושע אבן נון. מלי רוח אכחמה.
ממא אסנד מוסי ידיה עליה. פקבל מנה
בני אסראיל וצנעו. כמא אמר אלה מוסי:
ולא־קם נביא עוד בישראל כמשה אשר
ידעו יהוה פנים אל־פנים: ולא קם נביא
עוד. בישראל כמשה. דאתגדי ליה יי'.
אפין באפין: ולא יקום בעד דאך נבי. דאד
אסראיל כמוסי. לאן אלה נאגאה
שפאהא^(כ): לכל־האֱלֹהִים והמוֹפְתִים
אשר שדחו יהוה לעשות בארץ מצרים
לפרעה ולכל־עבדיו ולכל־ארצו: לכל
אתיא ומופתיא. דשדחיה יי'. למעבר
בארעא דמצרים. לפרעה ולכל עבדוהי
ולכל ארעיה: ולסאיר^(כ) לאיאת ואבראהן
אדי בעת אלה בה. ליצנעהא פי בלד
מצר. לפרעון וגמיע קואלה וסאיר אהל
בדרה: ולכל היד החזקה ולכל המורא
הגדול אשר עשה משה לעיני כָּל־יִשְׂרָאֵל:

וְלִכְל יְדָא תְּקִיפְתָּא. וְלִכְל הוּנָא רְבָא. | אֲתִי צִנְעָהָ מוֹסִי. בַּחצְרָה גִּמְיַע
וְעֵבֶר מִשָּׁה. לְעֵינֵי כָּל יִשְׂרָאֵל : וְלִסְאִיר | אֵל אִסְרָאֵל : מִ"א. נֶאֱוָל סִימָן. אֵלֵי סִימָן. וּסְפִירָן
אִיד אֲשֵׁרִידָה. וְלִסְאִיר אֲמַכְאוּף אֲעִצִּימָה. | וְיְהִי אַחֲרֵי מוֹת מִשָּׁה בִּירוּשָׁלַיִם סִימָן א' :

ח ז ק

סְכּוּם פְּסוּקֵי דְסִפְרֵי הַדְּבָרִים תִּשְׁעַ מֵאוֹת וְחֲמִשִּׁים וְחֲמִשָּׁה הֵנִיץ סִימָן. וְחֲצִיו וְעִשִּׂית עַל פִּי הַדְּבָר אֲשֶׁר יִגִּידוּ לָךְ. וּפְרָשִׁיחוּ יְיָ
אִסְרוּ חֵג בַּעֲבוּתֵי סִימָן. וּסְדִרְיוֹ כִּי יִפֹּחַ אֲמוֹנָה יִגִּיד צִדֵּק סִימָן. וּפְרָקִיו ל"ד אוֹדָה ה' בְּכָל לֵבב סִימָן מִנֵּין הַפְּתוּחוֹת שְׁלֹשִׁים
וָאַרְבַּעַה. וְהַסְתוּמוֹת מֵאַה וְעֶשְׂרִים וָאַרְבַּעַה. הֵכָל מֵאַה וְחֲמִשִּׁים וְשִׁמְנָה פְּרָשִׁיחוֹת וְכִסָּא כְבוֹד יִנְחִילֵם סִימָן
סְכּוּם הַפְּסוּקִים שֶׁל כָּל הַתּוֹרָה ה' אֲלֵפִים וְשִׁמְנָה מֵאוֹת וָאַרְבַּעִים וְחֲמִשָּׁה וְאוֹר הַחֲמִי"ה יְהִיה שְׁבַעֲתִים סִימָן :
וְחֲצִיו וְיֵשֶׁם עָלָיו אֶת הַחֲשֵׁן וְיִתֵּן אֶל הַחֲשֵׁן אֶת הָאוֹרִים וְאֶת הַתְּמִים :

נִשְׁלָמוּ חֲמִשָּׁה חֻמְשֵׁי תּוֹרָה. תְּהִלָּה לֹאֵל גְּדוֹד וְנֹרָא :

ברכות ההפטרות

לִפְנֵיהַ יִבְרַךְ בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר בְּנִבְיָאִים טוֹבִים וְרָצָה בְּרִבְרֵיהֶם הַנֶּאֱמָרִים
בְּאַמֶּת בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַבּוֹחֵר בַּתּוֹרָה וּבְמִשָּׁה עֲבָדָיו וּבִיִּשְׂרָאֵל עַמּוֹ וּבְנִבְיָאֵי הָאֱמֶת וְהַצֶּדֶק :

לֵאחֲרֵיהֶם יִבְרַךְ בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם צוּר כָּל הָעוֹלָמִים צַדִּיק בְּכָל הַדּוֹרוֹת הָאֵל הַנֶּאֱמָן
הָאוֹמֵר וְעוֹשֶׂה מִדְּבַר וּמַקְיִים אֲשֶׁר כָּל דְּבָרָיו הָאֱמֶת וְהַצֶּדֶק. נֶאֱמָן אַתָּה הוּא יְיָ אֱלֹהֵינוּ
וְנֶאֱמָנִים דְּבָרָיו וְדָבָר מִדְּבָרָיו אַחֲזָר לֹא יָשׁוּב רִיקָם בִּי אֵל נֶאֱמָן אַתָּה בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵי אֲבֹתֵינוּ
בְּכָל דְּבָרָיו :

רַחֵם עַל צִיּוֹן כִּי הִיא בֵּית חַיֵּינוּ וְקַעֲנוּמֵת גִּפְשׁ תִּנְקֹם נֶקֶם מִתְּרָה בְּיָמֵינוּ וְתִבְנֶה מִתְּרָה בְּרוּךְ אַתָּה
יְיָ הַבּוֹנֶה יְרוּשָׁלַיִם :

אֵת צִמַּח דָּוִד מִתְּרָה תִּצְמִיחַ וְקִרְנוֹ תִּרְוַם בִּישׁוּעָתָךְ בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַבּוֹנֵן דָּוִד :

עַל הַתּוֹרָה וְעַל הַנְּבִיאִים וְעַל יוֹם הַמְּנוּחַ הַזֶּה שְׁנַתָּ לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ קְדוֹשָׁה וְקַמְנוּחָה לְכָבוֹד וְלִתְפָּאֶרֶת
עַל הַכֹּל אָנוּ מְבָרְכִים אֶת שְׁמֶךָ בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְּקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת. אָמֵן : וְאִם חָל ח"ה או ר"ח לַחֲוֹת בִּשְׁכַת
מוֹכִיר עֵינָי הַיּוֹם בְּבִרְכָּה זוֹ (בִּאֲמָצֵעַ) כְּמוֹ שְׂמוּכִיד בְּהַפְלָה.

לִשְׁלֹשׁ רִגְלִים עַל הַתּוֹרָה וְעַל הַנְּבִיאִים (בִּשְׁכַת וְעַל יוֹם הַמְּנוּחַ הַזֶּה) וְעַל יוֹם טוֹב מְקַרָּא קִדְּשׁ הַזֶּה (לִפְסוּחָ וְעַל
יוֹם חֵג הַמִּצּוֹת הַזֶּה) (לִשְׁבּוּעוֹת וְעַל יוֹם חֵג הַשְּׁבּוּעוֹת הַזֶּה) (לִסְכּוּת וְעַל יוֹם חֵג הַסּוּפּוֹת הַזֶּה)
(לִשְׁמִינֵי עֶצֶר וְעַל יוֹם חֵג שְׁמִינֵי עֶצֶר הַזֶּה) שְׁנַתָּ לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ קְדוֹשָׁה (בִּשְׁכַת וְקַמְנוּחָה) קְדוֹשָׁה
וְלִשְׁמִינֵי עֶצֶר וְלִתְפָּאֶרֶת עַל הַכֹּל אָנוּ מְבָרְכִים אֶת שְׁמֶךָ בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְּקַדֵּשׁ (לִשְׁכַת
הַשַּׁבָּת ו) יִשְׂרָאֵל וְהַיּוֹמָנִים :

לְיוֹם כְּבוֹד עַל הַתּוֹרָה וְעַל הַנְּבִיאִים (בִּשְׁכַת אוֹמֵר וְעַל יוֹם הַמְּנוּחַ הַזֶּה) וְעַל יוֹם מְקַרָּא קִדְּשׁ הַזֶּה
יוֹם הַכְּפֻרִים הַזֶּה שְׁנַתָּ לָנוּ יְיָ אֱלֹהֵינוּ מְחַיֶּה הַמֵּתִים וְקַסְיָה קְדוֹשָׁה וְקַמְנוּחָה לְכָבוֹד וְלִתְפָּאֶרֶת.
עַל הַכֹּל אָנוּ מְבָרְכִים אֶת שְׁמֶךָ וְדָבָר אֱמֶת וְקִיָּם לְעַד בְּרוּךְ אַתָּה יְיָ הַמְּקַדֵּשׁ עַל כָּל הָאָרֶץ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ
קַעֲנוּמֵת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל מְקַדֵּשׁ (בִּשְׁכַת הַשַּׁבָּת ו) יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַכְּפֻרִים :

הזון ישעיהו בן-אמון אשר חזה עדיהודה וירושלם בימי עזיהו יותם אחו יחזקיהו מלכי יהודה: נבואת ישעיה בר אמון. דאחנני. על אנש יהודה ויתבי ירושלם. בימי עזיהו יותם. אחו יחזקיה מלכיא דבית יהודה: שמעו שמים והאזינו ארץ כי יהוה דבר בנים גדלתי ורוממתי והם פשעו בי: שמעו שמיא דזעו כד יהבית אוריתי לעמי. ואציתי ארעא דאתרגיפת מן קדם פתגמי. ארי יי מלכ. עמי בית ישראל קריתי להון בגין חביבתני ונקרתני. ואנן מרדו במימרי: ידע שור קנהו וחמור אבוס בעני ישראל לא ידע עמי לא התבונן: ידע תורא זבניה. וחמרא אוריא דמרוה. ישראל לא אירק למדע דחכתי. עמי לא אסתפל למתב לאוריתי: הוי וגוי חמא עם כבד עון. זרע מרעים בנים משחיתים עזבו את-יהוה נאצו את-דקדוש ישראל גזרו אחור: וי על דאתקריאו עם קדיש וחמו. פגשא בחירא אסניאו חובין. אחבניו בזרעא רחמא ואבאישו. ואחמאמר להון בגין חביבין וחבילי אורחתהון. שבקו ית פולחנא דיי. קצו בדחלת קדישא דישאל. בדיק עובדיהון בישיא אסתחרו והו לאחרא: ערמה תבו עוד תוסיפו סרה פדראש לחלי וכל-דלבב דוי: לא מסתכלין למימר על מא דקינא. עוד מוספין למחטי. לא אמרין. מדין כל ריש מרע. וכל לב דוי: מפחדגל ועדראש אין-בו מתם פצע וחבורה ומכה טריה לא-זרו ולא חבשו ולא רבבה בשמן: משאר עמא ועד רישא לית בהון דשגים בדחכתי. פולחון סרבין ומרדין. אתגערו בחובין פמחא מרססא. לא שבקין מזדנהון ולא מחמדן לתיובתא. ואף לא זכוון להון לאננא עליהון: ארצכם שממה עריכם שרפות אש אדמתכם לגנדיכם זרים אכלים אתה ושממה במהפכת זרים: ארעכון צדיא. קרובכון יקידת נור. ארעכון. דקבלכון עממיא מהסנין יתה. ובחוביכון צדיא מנכון. אתחלפת והות לנוכראין: ונותרה בתציון כספה בכרם פמלונה במקשה פער נצורה: ואשתארת פגשתא דציון פמטלתא בכרמא פתרדקטפוהי. פערסל מבתותא במקטיא פתר דאבעיוהי. פקרתא דציירין עדה: דולי יהוה צבאות הויתר לנו שריר כמעט פסדם היינו לעמרה דמינו: אלו לא פון מותר מוכיה דיי צבאות. אשאר ננא. שיובא פרחמוהי. אית עמנא חובין דכאנש סדום פון אבדנא. וכיתבי עמורה אשתיצנא: שמעו דבר-יהוה קציני

סדם האזינו תורת אלהינו עם עמרה: קבירו פתגמא דיי. שלמוניא דעובדיהון בישיא פשלמוני סדום. אציתו לאוריתא דאלהנא. עמא דעובדיהון דמן לעם עמורה: כמה לי רב-זבחיכם יאמר יהוה שבעתי עלות אילים וחלב מריאים ודם פרים וכבשים ועתודים לא חפצתי: לא רעוא קרמי בסניאות נכסת קודשיכון אמר יי. מסת. עלות דכרין ותרב פשימין. ודם תורין ואמרין. וגדין דכאלין לא רעוא קרמי בהון: כי תבאו לראות פני מירבקש זאת מידכם רמס חצרי: דאתון אתן לאתחואה קרמי. מן תבע דא מידכון למיתי. לא תדושון עזרתי: לא תוסיפו הביא מנחת-שוא קטרת תועבה היא לי חדש ושבת קרא מקרא לא-אוכר און ועצרה: לא תיספון. לאיתאח מנחא אניסא. קורפן מרחק. הוא קרמי. ירחין ושכון פנישא אתון מתפנשין. לא שבקין חוביכון לקבלא צלותכון בעדן פנישתכון: חדשיכם ומועדיכם שנאה גפשי היו עלי למרח נגאיתי נשא: ירחיכון ומועדיכון רחיק מימרי. הו קרמי לרחוק. אסניתי למשבק: ובפרשכם פפיכם אעלים עיני מפם גם פיתרבו תפלה אינני שמע ידיכם דמים מכאו: וכד פהניא פרסין ידיון לצלחה עליכון. מסליקנא אפי שכינתי מנכון. ואף כד אתון מסנן לצלחה. לא רעוא קרמי דקבלא צלותכון. מדידיכון דם זכאי מדן: רחצו חובי הסירו רע מעדליכם מנגד עיני דלדו הרע: תובו לאוריתי אדכו מחוביכון. אעדו. בישות עובדיכון מקביל מימרי. אתמנעו מלאבאשא: למדו היטב דרשו משפט אשרו חמוץ שפטו יתום ריבו אדמנה: איכפו לאיטכא. תבעו דינא זכו דאנים. דינו דין יתמא. עבירו קבילת ארמלתא: כוונא אונוכחה יאמר יהוה אסייהו חטאיכם פשנים פשג ילפינו אסיידימו כתולע פצמר יהוה: בכין כד תתובון לאוריתא. תבעון מן קרמי ואעביד בעותכון אמר יי. אם יהון חוביכון פתימין פצבענין פתגנא יחורון. אם יסמקון פוהוריתא פער נקי יהון: אסיתאבו ושמעתי טוב הארץ תאכדו: אם תיבון ותקפרון למימרי. טובא דארעא תיכדון: ואסיתמאנו ומריתם חרב תאכלו כי פי יהוה דבר: ואם תסרכון ולא תקפרון למימרי. בחרב שנאה תתקטלון. ארי במימרא דיי גזיר כן: איכה היתה לזונה קריה נאמנה מראתא משפט צדק ילין בה ועתה מרצחים: איכדין תבו עובדהא למהוי כמעיתא. קרתא מהימנתא. דהות מליא עבדי דינא.

קוֹשֵׁטָא הוּה מַתְעַבִּיד בַּהּ וּבְעֵנן אֲנִין קִטְוִי נַפְשִׁין
 פִּסְפִּיךְ הִיָּה לְסִיגִים סְבֵאךְ מְהוּל בְּפִים : פִּסְפִּיךְ
 הוּה דְּפִסּוּלָא חֲמִירָךְ מְעַרְב בְּמִיא : שְׂרִיךְ
 סוֹרְרִים וְחִבְרִי גִנְבִים כְּלוּ אַתְב שְׁחַד וְרִדָּף שְׂדֵמְנִים
 יְתוֹם לֹא יִשְׁפֹּטוּ וְרִיב אִלְמְנָה לֹא יִבְא אֲלֵיהֶם :
 רִבְרִבךְ מִרְדִּין וְשׁוֹתֵפִין לְגִנְבִין פּוֹלְהוֹן רַחֲמִין
 דְּקַפְלָא שִׁיחָדָא אֲמִרִין גִּבֵּר דְּחִבְרִיה עֲבִיד לִי בְּדִינִי
 דְּאִשְׁלִים לִךְ בְּדִינְךָ דִּין יִתְמָא לֹא דִינִין וְקִבְלִית
 אֲרִמְדָתָא לֹא עֲלִית לְקַדְמִיהוֹן : לִכֵּן נֵאֻם הָאֲדוֹן
 יְהוֹה צְבָאוֹת אֲבִיר יִשְׂרָאֵל הוּי אֲנַחְסִמְצָרִי וְאֲנַקְמָה
 מֵאֵיבִי : בְּכִין אֲמַר רַבּוֹן עֲלֵמָא יִי צְבָאוֹת תְּקִיפָא
 דִּישְׂרָא קִרְתָּא יְרוּשָׁלַם אֲנָא עֲתִיד לְגַחֲמוּתָהּ בְּרַם
 וְיִרְשִׁיעִיא בְּדִ אֲתִגְלִי לְמַעַבְד פּוֹרְעֵנוֹת דִּין
 מִשְׁנָאֵי עֲמָא וְאֵתִיב נְקֵמָא לְבַעִיר דְּבָבָא : וְאִשְׁיבָה
 יְדֵי עַלְיָךְ וְאִצְרָךְ כְּפִר סִגְיָךְ וְאִסִּירָה בְּלִיבְרִילִיךְ :
 וְאֵתִיב מַחַת גְּבוּרָתִי עַלְךָ וְאֲבִירִי כְּמָא דְּמִנְקֵן
 בְּבוּרִיתָא כֹּל רְשִׁיעָךְ וְאִעֲדִי כֹּל חֵיִיבְךָ : וְאִשְׁיבָה
 שְׁפִטִיךְ בְּבִרְאשְׁתָּה וְיַעֲצִיךְ בְּבִתְחִלָּה אַחֲרֵיכֵן יִקְרָא
 לִךְ עִיר הַצֶּדֶק קִרְיָה גֵאֲמִנָה : וְאִמְנִי בִיד דִּינִי
 קוֹשֵׁטָא תְּקִינִין כֹּד בְּקִדְמִיתָא וּמִלְכִי מִדְּכָד כֹּד מִן
 אֲוֵלָא בְּתַר כֵּן יִתְקַרֵּי לִךְ קִרְתָּא דְּקוֹשֵׁטָא קִרְתָּא
 מְהִימְנָתָא : צִיּוֹן בְּמִשְׁפַּט תִּפְדֶּה וּשְׁבִיָּה בְּצִדְקָה :
 צִיּוֹן בְּדִיתְעִבִיד בַּהּ דִּינָא תִּתְּפָרִיק וְדַעַבְדוֹ אֲוִרִיתָא
 יִתְּבוֹן דַּהּ בְּזִכְרוֹ כִּי־יִשְׁבֵּר פְּשָׁעִים וְחַטָּאִים יַחְדוֹ וְעֻזְבִי
 יִהְיֶה וְכֹלֹ : וְיִתְּבִרִין מִרְדִּין וְחֵיִיבִין כְּחָדָא וְדִשְׁבִּקוּ
 אֲוִרִיתָא דִּי־יִשְׁתִּיצוֹן : כִּי יִבְשׁוּ מֵאִלִּים אֲשֶׁר
 חֲמַדְתֶּם וְתַחֲפִרוּ מִהַגְנוֹת אֲשֶׁר בָּחַרְתֶּם : אֲרִי
 תַּבְּחִתוֹן מֵאִלְנִי מַעֲוֹתָא דְּחַמִּידִיתִין וְתַתְּפִנְעוֹן
 מִגִּנְיָאךְ מַעֲוֹתָא דְּאִתּוֹן מִסְתִּיעִין בַּהּ : כִּי תַּהְיוּ
 כְּאַלְה נִבְרַת עֲלָה וְכִגְנָה אֲשֶׁר־מִים אֵין לָהּ : אֲרִי
 תַּהְיוּ בְּבוֹטָמָא דְּבִמְתָר מִרְפוּתִי וְכִגְנַת שְׁקִיא דִּמְיִין
 לִית לָהּ : וְהִיָּה חֲסֹן לְנַעֲרַת וּפְעֻלָּה לְגִיּוּץ וּבַעֲרוֹ
 שְׁנִיָּהם יַחְדוֹ וְאֵין מִכְּבָּה : וְהִי תוֹקְפָהוֹן דְּרְשִׁיעִיא
 בְּנַעֲוֹרַת כְּתָנָא וְעוֹבֵד יִדְהוֹן בְּנִיצוּץ נוֹרָא כְּמָא
 דְּמִקְרָבִין דִּין לְסַטָר דִּין וְדִלְקוֹן תְּרוּיָהוֹן כְּחָדָא
 כֵּן יִסּוּפוֹן רְשִׁיעִיא אֲנִין וְעוֹבְדִיהוֹן בִּישְׂאִי וְלֹא
 יִהְיֶה עֲלֵיהוֹן חַיִּים :

יְרוּשָׁלַם וְקִרְאוּ אֲלֵיהּ כִּי מִלָּאָה צְבָאָה כִּי נִרְצָה
 עֲוֹנָהּ כִּי לִקְחָה מִיַּד יְהוֹה כְּפָלִים בְּכִלְחַטָּאתֶיהָ :
 מִלּוּ . עַל דְּבַה דִּירוּשָׁלַם וְאֲתַנְבוּ עֲלָה . אֲרִי
 עֲתִידָא דְּתַתְּמִלִי מַעַם גְּלוּתָהּ . אֲרִי אֲשִׁתְּבִיקוּ
 דַּה חוֹבָהָא . אֲרִי קִבְלִית כֹּס תְּנַחֲמִין מִן קִדָּם יִי .
 כְּאֵלֹי דְּקַת עַל חַד תְּרִין כְּכֹל חֲטָאָה : קוֹד קוֹרָא
 בְּמִדְבָּר כְּנִי דְּרִךְ יְהוֹה יִשְׂרוּ בְּעַרְבָה מִסְכָּה
 דְּאִלְהִינוּ : קַל דְּמַכְלִי בְּמִדְבָּרָא . כְּנִי אֲוִרְחָא קִדָּם
 עֲמָא דִּי . כְּבִישׁוֹ בְּמִישְׂרָא כְּבִישִׁין . קִדָּם כְּנִשְׁתָּא
 דְּאִלְהִנָּא : כְּרִגְיָא יִנְשָׂא וְכִלְחַר וְגִבְעָה יִשְׁפֹּלוּ
 וְהִיָּה הַעֲקֵב לְמִישׁוֹר וְהִרְכָּסִים לְבִקְעָה : כֹּל חֲרִיָּא
 יִרְאִמוּן . וְכֹל טוֹר וְרִמָּא יִמְאֲכוּן . וְהִי כְּפִלָּא
 לְמִישְׂרָא . וּבֵית גְּדוּדִין לְבִקְעָא : וְגִלְגָּה כְּבוֹד יְהוֹה
 וְרִאוּ כֹל־בֶּשֶׂר יַחְדוֹ כִּי פִי יְהוֹה דִּבֶּר : וְיִתְגַּלִּי יִקְרָא
 דִּי . וְיִתְּחוּן כֹּל כְּנִי בִישְׂרָא כְּחָדָא . אֲרִי בְּמִימְרָא
 דִּי־גִזִּיר כֵּן : קוֹד אֲמַר קִרָּא וְאֲמַר מַה אֲקִרָּא כְּלִי
 הַבֶּשֶׂר חֲצִיר וְכִלְחַסְדוֹ כְּצִיץ הַשָּׂדֶה : קֹד דְּאֲמַר
 אֲתַנְבִּי . וּמִתִּיב וְאֲמַר מָא אֲתַנְבִּי . כֹּל רְשִׁיעִיא
 כְּעִשְׂבָּא . וְכֹל תוֹקְפָהוֹן כְּמוֹצָא דְּחִקְלָא : יִבֵּשׁ חֲצִיר
 גִּבְלִי כְּצִיץ כִּי רוּחַ יְהוֹה נִשְׁבָּה בּוֹ אֲכֹן דְּחֲצִיר הָעֵס:
 יִבֵּשׁ עִשְׂבָּא נִתְרַנְצִיָּה . אֲרִי רוּחָא מִן קִדָּם יִי נִשְׁבַּת
 בֵּיתָה . בְּכִין כְּעִשְׂבָּא חֲשִׁיבִין רְשִׁיעִיא כְּעֲמָא : יִבֵּשׁ
 חֲצִיר גִּבְלִי צִיץ וְדִבֵּר אִלְהִינוּ יָקוּם לְעוֹלָם : מִית
 רְשִׁיעָא אֲבִירוּ עֲשִׁתוֹנוֹתֵיהּ . וּפְתַגְמָא דְּאִלְהִנָּא קִיִּים
 לְעֵלְמִין : עַל חֲרִגְבָּה עֲלִילָךְ מִבְּשִׁרַת צִיּוֹן חֲרִימוֹ
 בְּכַחַת קוֹלְךָ מִבְּשִׁרַת יְרוּשָׁלַם חֲרִימוֹ אֲלִי־תִירָאִי
 אֲמִרִי לְעַרְי יְהוּדָה הִנֵּה אֲלֵהִיכֶם : עַל טוֹר רַם
 סָקוּ לְכוֹן גְּבִיָּא דְּמִבְּשָׂרִין לְצִיּוֹן . אֲרִימוֹ בְּחִילָא
 קִלְכוֹן . דְּמִבְּשָׂרִין לִירוּשָׁלַם . אֲרִימוֹן לֹא תִדְחִלוֹן .
 אִימְרוּ לְקִרְוִיא דְּבֵית יְהוּדָה . אֲתַגְלִיאַת מְלִכּוּתָא
 דְּאִלְהִכוֹן : הִנֵּה אֲדִנִי יְהוֹה בְּחֹק יִבּוֹא וְזִרְעוּ
 מִשְׁלַחַת לְדוֹ הִנֵּה שְׂכָרוֹ אִתּוֹ וּפְעֻלָּתוֹ לִפְנֵי : הָא יִי
 אֲלֵהִים בְּתַקּוּף מִתְּגַלִּי . וְתַקּוּף דְּרַע גְּבוּרָתִיהּ
 שְׁלֵטָא קִדְמוּתִי . הָא אֲנִי עֲבָדִי מִימְרִיה עֲמִיָּה .
 דְּכֹל עוֹבְדִיהוֹן גִּלְן קִדְמוּתִי : כְּרַעַה עֲדָרוֹ וְרַעַה
 בְּזִרְעוֹ יִקְבֵּץ מְלָאִים וּבְחִיקוֹ יִשָּׂא עֲלוֹת יִנְהַל :
 כְּרַעֲיָא דְּעִדְרִיָּה רַעֲי . בְּדִרְעִיה מְכַנִּיש אֲמִרִין .
 וּבְחִנִּיָּה מְסוֹבֵר רַפִּיכִין . מִינְקָתָא בְּנִיח מְדַבֵּר : מִי
 מְדַר בְּשַׁעֲלוֹ מִים וְשָׁמַיִם בְּזִרַת תְּפִין וְכֹל בְּשַׁעֲלֵשׁ
 עֵפֶר הָאָרֶץ וְשִׁקְלָא בְּפִלְס חֲרִים וּגִבְעוֹת בְּמֵאזְנִים :
 מִן אֲמַר אֲדִין קִיִּים אֲמַר וְעִבִיד . דְּכֹל מִי עֲלֵמָא

הפטרות ואתחנן (בישעיה ס"ו מ')

נַחֲמוּ נַחֲמוּ עַמִּי יֹאמַר אֲלֵהִיכֶם גְּבִיָּא אֲתַנְבוּ
 תְּנַחֲמִין עַל עַמִּי יִימַר אֲלֵהִיכֶם : דְּבִרְוִיא עַל־לִב

(*) ק"ק ספטרין חזון ומסיימין כאן, וקצתם ספטרין איכה ומסייפין פסוקים אלו :
 חלק (הקדוק: ב) ושבר, השיין בצירי בכל סתי' ופלגי אמסורתא רבתא דמני תלת בצירי ולא מני חד ביהדיה: (יאתחנן) א) על
 לב ירושלם, כפשט א' והיא מלרע: ב) נבל, תרווייהו בינוניות לא לרע ולא לעיל כי יש ביניהן שני טעמים וכו' ע"פ פ' כ"ו: ג) נשבה בו
 הבית דגושה כי ה"א נוספת לא שרשית: ד) אכן חציר, הטפחא בתיבת חציר וכו' בכ"ד גרול: ה) בכח, כפשמא גם בירושלמיים: ו) משלה
 לו, הלמ"ד רפה ובתאג מסיר עלה לחוד רפה וכו' בירושלמיים גם כס' לשון למודים בדין אתי מרחיק כ' שהלמיד רפה ויצאה מן הכלל
 ועיין הר"ק בשער אה"י: ז) וכל בשליש, תיבת וכל בקמין רחב ושעם מארכה לא מקר: כד (כתר תורה)

הפטרת ואתחנן

חשיבין קדמוהי כטפא בשעולא ומשחת שמיא
כאלו בורתא מתוקנין. ועפרא דארעא כאלו
במכילא אתכל. וטוריא כאלו מתקל תקולין.
ורמתא הא כד במוניא: מיתכן אתריות יהוה
ואישח עצתו יודיענו: מן תקינת רוח קודשא
כפום כד נבייא חלא יי. וצדיקיא עבדי מימריה
פתגמי רעותיה הודענו: אתמי נועין וביניהו
וילמדוהו בארע משפט וילמדוהו דעת ודרך
תבונות יודיענו: לחון דבעו מן קדמוהי אספר
חכמא ואליפנון אורח דדין. ויהב לבניהו אוריתא.
ואורח דסובלתנו לבני בניהו הודענו: הן גוים
כמר מדלי וכשחק מאונים נחשבו הן איים כדק
ישול: הא עממיא כטפא מדול. וכעיל מאזניא
חשיבין. הא נגותא כדוקא דפרח: ולבנון אין
הי בער ותיתו אין הי עולה: ואילני לבנון. לא
יספקון לאדלקא. וחיותא דביה. לית היא כמסת
לעלא: פליחגוים כאין נגדו מאפס ותו נחשבו
לו: כד עממיא כלמא עובדיהו. גמירא ושיצאה
אנון חשיבין קדמוהי: ואלמי תדמיון אל ומה
דמות תערכוהו: ולמן אתון מדמן למדן קדם
אל. ומא דמות דאתון מסדרין קדמוהי: הפסל
נסך חרש וצורף בזהב ירקענו ורתקות כסף צורף:
הא צלמא נגרא עבד. וקניאה בדהב מחפי ליה.
ושישלן דכסף קניאה מאחיד ליה: המספן תרומה
עין לאירקב יבחר חרש חכם יבקשלו להכין
פסל לא ימוט: אורן ברי. אעא דלא אחיד ביה
רקבא בחר. נגר אומן בעי ליה. לאתקנא צילם
דלא יצטלו: הלוא תדעו הלוא תשמעו הלוא הגד
מראש לכם הלוא הבינותם מוסדות הארץ: הלא
ידעתון הלא שמעתון. הלא. אתחנא מן אולא
עובד סורי בראשית לבון. הלא תסתכלון למדחל.
קדם בן דברא יסורי ארעא: הישב עלי חוג
הארץ וישבית פחגבים הנוטה כדק שמים וימתחם
כאהל לשבת: דאשרי בתקופ רומא שכינת
יקריה: וכל יתבי ארעא חשיבין קדמוהי כקמצין.
דמתח כועיר שמיא. ופרסנון כמשכן יקרא לבית
שכינתיה: הנותן רוזנים לאין שפמי ארץ פתחו
עשה: דמסר שלמונין דחולשא. דיניי ארעא
כלמא עבד: אף בלנפעו אף בלזרעו אף בל
שרש בארץ גזעם. וגסנשפה בהם ויבשו וסערה
בקש תשאם: אפילו יפשו. אפילו יסנון. אפילו
יתרבון ארעא בניהו. ואף רוגזיה ושלח בתון
ויפתתון. ומימריה בעלעורא לקשא יבדר יתחון:
ואלמי תדמיוני ואשוח יאמר קדוש: ולמן תדמן

קדמי ותשון. יימר קדישא: שאומרום עיניכם
וראו מיברא אלה המוציא במספר צבאם כלם
בשם יקרא מרב אונים ואמין כח איש לא געדר:
זקופו לרומא עיניכון וחזו למדחל קדם מן דברא
אלין. דאפיק במנון חילי שמיא. ולבולחון בשמהו
קרי. מפני גבורן ותקיף חיל. חד מסדריה לא
מתעבב: העניים והאביונים מבקשים מים ואין
לשונם בצמא נשתה אני יהוה אענם ארחי
ישראל לא אעזבם: ענותניא וחשיכיא. דמחמדן
לאוקפנא הא כצחיא למיא ולא משפחין. ווחחון
בסגופא משלחיא. אנה יי אקביר צלותהו. אהא
דישראל לא ארחיקנו:

הפטרת עקב (ישעיה ס"ו מ"ט)

ותאמר ציון עובני יהוה ואדני שכתני:
על דאמרת ציון סליק שכינתיה יי מני. ויי רחמי:
התשכח אשה עולה מרחם בן-בטנה גס-אפה
תשפחנה ואנכי לא אשפחך: האפשר דתתנשי
אתתא ברה. מלרחמא על בר מעהא. אף אם אלין
יתנשיין. ומימרי לא ירחקנו: הן על-פנים
חקתיך חומותיך אנגדי תמיד: הא כד על ידין את
צירא קדמי. שורך לקבלי תדירא: מהרו בגוד
מחרסו ומחריביו מן מן יצאו: יוחון יבנון חרבתיך
מפגרו ומחרבך מניד יגלון: שאי-סביב עיניך וראי
כלם נקבצו באולד חייאני נאסיתיה פי כלם
בעדי תלפשי ותקשרים כפלה: זקופי ירושרם
סחור סחור עיניך וחזא. כל בני עם גלותיך
מתפנשין ואתן לגיך קיים אנה אמר יי. ארי כוחון
ליך כדבול דיקר. ועובדיהו בגיך כקשומ פלתא:
פי חרבתיך ושממתיך וארץ חרסתך פי עתה
תצרי מיושב ורחקו מבלעדי: ארי חרבתיך
וצדיותיך. וארע מפגרותיך. ארי כען תדחקון מיתבי
ויתרחקון מסלעמך: עוד יאמרו באזניך בני
שבלך צר-לי המקום גשה-לי ואשבה: מפען
יימרן חד חד בגיך. בני עם גלותיך. עק לי
אתרא רוח לי ואתיב: ואמרת בלבבך מי ידדלי
את-אלה ואני שבוכה וגלמודה גלה בוסורה ואלה
מי גדל הן אני נשארתי לבדי אלה איפה הם:
ותימרין בלבבך. מן רבי לי ית אלין. ואנה תכלא
ויחידא. גדיא ומטולמגא. ואלין מן רבי. הא אנה
אשתארית בלחודי. אלין איכא הו: כה-אמר
אדני יהוה הנה אשא אל-גוים ידי ואל-עמים
ארים נפי ויהביאו בגיך פחצן ובנתיך על-פתך
תנשאנה: כדנן אמר יי אלהים. הא אנלי

בעממיא

הלך (הקדוק: ח) ואיש עצתו. תיבת ואיש בטפחא עצתו כמארכה וכן מוכח התרגום: (ט) את מי נועין. העין קמין בפשטא וכ"ה בירושלמיים:
(י) ורתקות. הקוף רפה גם בירושלמיים: (א) חומותיך נגדי. תיבת חומותיך מארכה ותיבת נגדי בטפחא: (ב) גולה וסורה. אין פסיק בסת"י:

הפטרת עקב

בְּעֶמְמִיא גְבוּרָתִי. וְעַל מַלְכוּתָא אֲרִים נָסִי. וַיִּיתֶן
בְּנֶה בְּצִבּוֹן. וּבְנֶה עַל פִּירוֹן. יִתְנַמְלוֹן: וְהָיוּ
מַלְכִים אֲמֻנָה וְשִׁרְוֹתֵיהֶם מִיִּנְקִתֶּיךָ אֲפִים אֶרֶץ
יִשְׁתַּחֲוֶיֶהֶם לְךָ וְעַפְרָה רְגִלֶּךָ יִלְחֲכוּ וַיִּדְעַת כִּי־אֲנִי
יְהוָה אֲשֶׁר לֹא־יִבְשׁוּ קַיִי: וַיְהִי מַלְכִּיא תוֹרִינָה.
וּמַלְכוּתֵהוּן יִשְׁמְשׁוּנִי. עַל אִפְּהוֹן. עַל אֶרֶץ
יִשְׁתַּחֲוֶיֶהוּן לְמַבְעֵי מַיִךְ. וְעַפְרָה רְגִלֶּךָ יִלְחֲכוּ.
וְתִדְעִין אֲרִי אֲהֵא יִי. דְּלֹא יִבְחָתוֹן צִדִּיקִיא
דְּמַסְבְּרִין לְפִוְרְקָנִי: הִיִּקַּח מִגְבוּר מַלְקוֹת וְאִם־
שְׂבִי צִדִּיק יִמְלֹט: הָאֲפִשֶׁר הִיתְנָסִיב מִגְבָּרָא
עָדִי. וְאִם דְּשָׁבוּ וּכְאִין יִשְׁתַּיִּיב: כִּי־כֹה אָמַר יְהוָה
גַּם־שְׂבִי גְבוּר יִקַּח וּמַלְקוֹת עֲרִיץ יִמְלֹט. וְאִת־
יִרְבֵּךְ אֲנִכִּי אֲרִיב וְאִת־גִּיד אֲנִכִּי אוֹשִׁיעַ: אֲרִי
כְּדָנָן אָמַר יִי. אֲפִי דְשָׁבוּ גְבָרִין אֲתִיב. וְדַעְדוּ
תְּקִיפִין אִשְׁוִיב. וַיֵּת פּוֹרְעָנוּתֶיךָ אֲנֵא אֲתַפְּרַע.
וַיֵּת בְּנֶה אֲנֵא אֲפִרוֹךְ: וְהָאֲכַלְתִּי אֶת־מוֹנֵיךָ אֶת־
בְּשָׂרָם וּבְעֵסִים דְּמָם יִשְׁכְּרוּן וַיִּדְעוּ כִּלְבָּשָׁר כִּי אֲנִי
יְהוָה מוֹשִׁיעֶךָ וְגֹאֲלֶךָ אֲבִיר יַעֲקֹב: וְאִתִּין יֵת בְּשָׂר
דְּהוּוּ מוֹנֵן לִיךְ מִיכַל לְכָל עוֹפֵא דְשִׁמְיָא. וְכִמָּא
דְּמִתְרוֹן מִחֲמַר מְרִית כֹּן חֵית בְּרָא מִדְּמָהוֹן
תִּתְרוּ. וַיִּדְעוּן כִּד בְּנֵי בִשְׂרָא. אֲרִי אֲנֵא יִי פִרְקִיךָ.
וּמִשְׁוִיבֶיךָ תְּקִיפֵא דְיַעֲקֹב: כֹּה אָמַר יְהוָה אֵי זֶה
סֵפֶר בְּרִיתוֹת אֲמַכֶּם אֲשֶׁר שְׁלַחְתִּיה אוֹ מִי מְנוּשִׁי
אֲשֶׁר־מְכַרְתִּי אֲתֶכֶם לוֹ הֵן בְּעוֹנֵתֵיכֶם נִמְכַּרְתֶּם
וּבִפְשְׁעֵיכֶם שְׁלַחְתָּ אֲמַכֶּם: כְּדָנָן אָמַר יִי. אִידֵא
הֵיא אֲגֵרַת פְּטוּרִין דִּיהִבִּית לְכַנִּישְׁתְּכוֹן אֲרִי
אֲתִרְחַקְתָּ. אוֹ מִן גִּבֹר דְּלִיה חוּבֵא קְדָמִי דּוֹפִינִית
יִתְכוֹן לִיה. הֵא בְּחוּבִיכוֹן אוֹדְפִינִתִין. וּבְמִרְדִּיכוֹן
אֲתִרְחַקְתָּ בְּנִישְׁתְּכוֹן: מְדוּעַ בָּאתִי וְאִין אִישׁ
קָרָאתִי וְאִין עוֹנֵה הַקְצוֹר קַצְרָה יְדֵי מַפְדּוֹת וְאִם־
אִין־כִּי בַח לְהַצִּיל הֵן בְּגַעַרְתִּי אַחֲרִיב יָם אֲשִׁים
נְהוּרֹת מִדְּפֵר תְּבַאֲשׁ דְּגָתָם מֵאִין מִים וְתָמַת
בְּצִמָּא: מִדִּין שְׁלַחִית גְּבִי וְלֹא תָבוּ. אֲתַנְפִּיאוּ
וְלֹא קִבִּילוּ. הָאֲתַקְפֵּדֵא אֲתַקְפֵּדֵת גְּבוּרָתִי
מִלְּמַפְרָק. וְאִם לִית קְדָמִי חֵיל לְשִׁיזְבָא. הֵא
בְּמוֹזְפִיתִי אַחֲרִיב יָמָא. אֲשׁוּי נִהְרִין מִדְּבָרָא.
יִסְרוֹן נוֹנִיהוֹן מִבְּלִי מִיָּא. וַיִּמּוּתוּן בְּצִהוּתָא:
אֲלִפִּישׁ שְׁמִים קְדָרוֹת וּשְׁק אֲשִׁים בְּסוֹתָם: אֲכַסִּי
שְׁמִיא כִד בְּקַבְלָא. וְכִשְׁקֵא אֲשׁוּי כְּסוּתֵהוּן: אֲדָנִי
יְהוָה נָתַן לִי לְשׁוֹן לְמוֹדִים לְדַעַת לַעוֹת אֲתִידַעַף
דְּבֵר יַעֲרִי. בְּבִקְרָה בְּבִקְרָה יַעֲרִי לִי אֲזִין לְשִׁמְעַ
כְּלָמוּדִים: יִי אֱלֹהִים. יִתֵּב לִי לִישׁוֹן דְּמִלְפִין.
לְהוֹדְעָא. לְאֶפְסָא לְצִדִּיקֵא דְּמִשְׁלֵהוֹן לְפִתְגָמִי
אוֹרִיתִיה חֲכָמָה. בְּכֹן בְּצִפּוֹר בְּצִפּוֹר. מְקַדִּים לְשִׁלְחָא
גְּבוּיָהוּ. מֵאִם יִתְפַּתְחוּן אוֹדְנֵי חִיבִיא וּיְקַלְלוּ
כֹּה (כְּתֵר תּוֹרָה)

אוֹלָפִן: אֲדָנִי יְהוָה פִּתְחֵלִי אֲזִין וְאֲנִכִּי לֹא מְרִיתִי
אֲחוֹר לֹא נִסְגַּתִּי: יִי אֱלֹהִים שְׁלַחְנִי לְאַתְנַבְּאָה.
וְאֲנֵא לֹא סְרִיבִית. לְאַחֲרָא לֹא אִסְתַּחֲרִית: גּוֹי
נָתַתִּי לְמַכִּים וּלְחַיִּי לְמַרְטִים פָּנִי לֹא הִסְתַּחֲרִיתִי
מִכְלָמוֹת וְרָק: גְּבִי יִהְיִית לְמַחֵן. וְלִיסְתִּי לְמַרְטִין.
אֲפִי לֹא טְמָרִית. מֵאֲתַפְּנְעוּ וְרוֹק: וְאֲדָנִי יְהוָה
יַעֲזֹר־לִי עַל־כֵּן לֹא גִבְלַמְתִּי עַל־כֵּן שְׁמַתִּי פָנִי
בְּחַלְמִישׁ וְאֲדַע כִּי־לֹא אֲבוֹשׁ: יִי אֱלֹהִים סְעִיד
לִי. עַל כֵּן לֹא אֲתַפְּנְעִית. עַל כֵּן. שְׁוִיתִי אֲפִי
תְּקִיפִין כְּמִנְרָא. וַיִּדְעֵנָא אֲרִי לֹא אֲנִחִית: קְרוֹב
מִצִּדִּיקִי מִיִּירִיב אֲתִי נַעֲמִדָה יָחַד מִיִּבְעֵל מִשְׁפָּטִי
יָגֵשׁ אֵלַי: קְרִיבֵא זְכוּתִי. מִן יִדִּין עָמִי נְקוּם בְּחֵדָא.
מִן בְּעִיל דִּינִי יִתְקַרֵּב לִוְתִּי: הֵן אֲדָנִי יְהוָה יַעֲזֹר־
לִי מִי־יְהוָה יִרְשִׁיעֵנִי הֵן כְּדָם כְּבֹד יִבְלוּ עֵשׂ
יֵאכְלֶם: הֵא יִי אֱלֹהִים סְעִיד לִי. מִן הוּא דִּיהִיבְנִי.
הֵא כוֹלְהוֹן כְּלָבוּשָׁא דְּבִלִי. דַּעֲשָׂא אֲכִיל לִיה:
מִי בְכֶם יֵרָא יְהוָה שְׁמַע בְּקוֹל עַבְדּוֹ אֲשֶׁר הִלֵּךְ
חֲשִׁלִּים וְאִין נִגָּה לוֹ יִבְטַח בְּשֵׁם יְהוָה וַיִּשְׁעֵן
בְּאַלְהוּי: מִן כְּכוֹן מִדְּחִלָא דִּיִּי. דַּשְׁמַע בְּקוֹל
עַבְדּוֹהִי גְבִיָּא. דַּעֲבַד אוֹרִיתָא בְּעַקָא כְּגֹבֵר
דְּמַחֲלִיךְ בְּקַבְלָא. וְלִית זִיהוּר לִיה. מִתְרַחֲצִין בְּשִׁמָּא
דִּיִּי. וּמִסְתַּמִּיד עַל פּוֹרְקָנָא דְּאַלְהוּיָה: הֵן כְּלָכֶם
קִדְחִי אֲשׁ מֵאֲזִרִי זִיקוֹת לְכוּ. בְּאוֹר אֲשַׁכֶּם
וּבְזִיקוֹת בְּעֶרְתֶּם מִיְּדֵי הִתְחַזַּאת לָכֶם לְמַעַצְבָּה
תִּשְׁכַּבּוּן: הֵא כוֹלְכוֹן. מְגֵרֵן בְּאִישָׁא מִתְקַפִּי חֲרִב.
אִיזִילוּ פִילוֹ בְּאִישָׁא דְּגִרִיתוֹן. וּבְחֲרִב דִּתְקִיפְתוֹן.
מִמִּימְרֵי הוּת דֹּא לְכוּ. לְתַקְלַתְכוֹן תִּתְנוּבוּן: שְׁמַעוּ
אֲלִי רִדְפִי צִדִּיק מִבְּקָשִׁי יְהוָה תְּפִיטוּ אֶל־צוֹר
הַצִּבְתֶּם וְאֶל־מַקְבַּת בּוֹר גְּקִרְתֶּם: קִבִּילוּ לְמִימְרִי.
רִדְפִי קוֹשְׁטָא דְּבַעַן אוֹלָפִן מִן קֶדֶם יִי. אִסְתַּכְּלוּ
דְּכַחֲצִיבֵא מִטְּנָרָא אֲתַחֲצַבְתוּן. וְכַפְסוּלֵא דְּמִגּוֹב
רִיקָן אֲתַפְּסִילְתוּן: תְּפִיטוּ אֶל־אַבְרָהָם אֲבִיכֶם
וְאֶל־שָׂרָה תְּחוֹלְלֶכֶם כִּי־אֲתֵד קָרָאתִיו וְאַבְרָהָם
וְאַרְבָּהוּ: אִסְתַּכְּלוּ בְּאַבְרָהָם אֲבוּכוֹן. וּבְשָׂרָה
דְּעִדִּיאֲתְכוֹן. אֲרִי חֵד הוּא אֲבָרָהָם יְחִידֵא בְּעַלְמָא
קְרִיבְתִּיה לְפִוְרְחֵנִי. וּבְרִיכְתִּיה וְאַסְגִּיתִיה: כִּי־נָחַם
יְהוָה צִיּוֹן נָחַם כָּל־חֲרָבְתִּיה וַיִּשֶׁם מִדְּבָרָה כְּעֵדֶן
וְעִרְבָתָה כְּגִן־יְהוָה שְׁשׁוֹן וְשִׁמְחָה יִמְצֵא בָּהּ תּוֹדָה
וְקוֹל זִמְרָה: אֲרִי עֲתִיד יִי לְנַחֲמָא צִיּוֹן. לְנַחֲמָא
כָּל חֲרָבְתָהָא. וַיִּשְׁוִי מִדְּבָרָה כְּעֵדֶן. וּמִישְׁרָה
כְּגִנְתָּא דִּיִּי. בִּיעַ וְחִדּוּא יִשְׁתַּכַּח בָּהּ. מַעֲלִי
תּוֹדָתָא וְקַל דְּמִשְׁבָּחוֹן: ע"ד

הפטרת ראה (בישעיה ס"ד כ"ד)

ענינה סערה לא נחמה הגה אנכי מרביץ

בפוך

דישראל ארי שפחד: עד

הפטרות שופטים (ישעיה ס' כ"ה)

אנכי אנכי הוא מנחמכם מיראת ותיראי
מאנוש ימות ומפן אדם חציר ינתן: אנא אנא.
הוא מנחמכון. מפן אתון דחלין מאנשא דמאית.
ומבר אנשא דכעשבא חשיב: ותשפח יהוה עשה
נוטה שמם ויסד ארץ ותפחד תמיד כל־היום
מפני חמת המציק כאשר פונן להשחית ואיה
חמת המציק: ואתגשיתא פודחנא דיי' דעבדך.
דתלא שמיא ושכליל ארעא. ודחילתא תדירא כל
יומא. מן קדם חמת מעיקא. כמא דמתוקנן
דחפלא. וכען אן היא חמת מעיקא: מהר צעה
להפתח ולא־ימות לשחת ולא יחסר לחמו: מוחי
פורענו לאתגלאה. ולא ימותין צדיקיא לחפלא.
ולא יחסרון מזוניהון: ואנכי יהוה אלהיך רגע
הים ויהמו גליו יהוה צבאות שמו: ואנא יי'
אלהך. דגויף בימא. והמן גלוהי יי' צבאות שמייה:
ואשם דברי בפיה ובצל ידי כפיתיה לגמע שמם
וליסד ארץ ולאמר לציון עמי אתה: ושוייתי
פתגמי נבואתי בפומך. ובטלל גבורתי אניגית
עלך. לקיימא עמא דאמיר עליהון יסגון כבוכבי
שמיא. ולשכללא פגשתיא דאמיר עליהון יסגון
פעפרא דארעא. ולמימר לדדירין בציון עמי אתון:
התעוררי התעוררי קומי ירושלם אשר שתית
מיד יהוה את־כוס חמתו את־קבעת כוס
התרעלה שתית מצית: אתרפא אתרפא. קומי
ירושלם. דקבילת. מן קדם יי' ית כסא דחמתיה.
ית פיללי. כסא דלוטא. שתית אערית: אין־מנחל
לה מכל־בנים ילדה ואין מחזיק בידה מכל־בנים
גדלה: לית דמנחם לה. מכל בגין דילידת. ולית
דמתקף בידה. מכל בגין דרביאת: שתים הנה
קראתיך מי יגיד לך השד והשבר והרעב והחרב
מי אנחמך: תרתין עקן אתאה ערך ירושלם לא
יכילת למקם. בר ארבע ייתון עלך. בוא ותברא.
וכפנא וחרבא לית דינחמניך אלהין אנא: בגיך
עלפן שכבו בראש כל־חוצות כתוא מכמר
המלאים חמת־יהוה גערת אלהיך: בגך. יהון
מטרפין. רמן בריש כל שוקיא כמורקי מצדן.
מלן חמתא מן קדם יי'. מזופיתא מן קדם אלהיך:
לכן שמע־ינא זאת עניה ושכרת ולא מיון: בכך.
שמעי כען דא מאולטילתא. דרוא מן עקא ולא
מן חמר: כה־אמר אדניך יהוה ואלהיך יריב עמו
הנה לקחתי מידך את־כוס התרעלה את־קבעת
כוס חמתי לא־תוסיפי לשותתה עוד: כדנן אמר

בפוך אבניך ויסדתיך בפפירים: חשיכתא מקבלת
עולבן קרתא דאמרין עליה עממיא לא תתנחם.
הא אנא. כביש בצדידא אבני רצפתיה.
ואשכללניך באבנין טבין: ושמתי ברכך שמשתיך
ושעריך לאבני אקדה וכל־גבולך לאבני־חפץ:
ואשוי כמרגלין אעד. ותרעד לאבני גמר. וכל
תחומך לאבני צרוך: וכל־בניך למודי יהוה ורב
שלום בניך: וכל בגך יהון אלפין באוריתא דיי'.
וסני יהי שלם בגך: בצדקה תבונני רחמי מעשך
פי־לא תיראי וממחתה פי לא־תקרב אליך:
בזכותא תתקנין. אתרחקי מעושקא ארי לא
תדחלין. ומתברא. ארי לא ייעול עלך: הן גור
יגור אפס מאותי מ־גור אתך עליך יפול: הא
אתבנשא יתבנשון לך. גלות עמיד בסופא.
מלכי עממיא דמתבנשין לאעקא לך יהושלם
בגויך יתרמין: הן אנכי בראתי חרש נפח באש
פתם ומוציא כלי למעשהו ואנכי בראתי משחית
לחבל: האנא ברית נפחא. נפח גור בשחורין.
ומפיק מנא לצורפיה. ואנא. ברית מחפלא
לחבלא: כל־כלי יוצר עליך לא יצלח וכל־לשון
תקום־אתך למשפט תרשיעי זאת נחלת עבדי
יהוה וצדקתם מאתי נאס־יהוה: כל זין. דיתקן
עלך ירושלם לא יצלח. וכל לישן. דיקום עמיד
לדינא תחייבניה. דא אחסנת עבדיא דיי' וזכותהון
מן קדמי אמר יי': הוי כל־צמא לכו למים ואשר
אין־כו כסף לכו שברו ואכלו ולכו שברו בלוא־
כסף ובלוא מחיר זין וחלב: יי כל דצבי למילך
ייתי ויירק. ודלית ליה כסף. איתו שמעו ואילפו.
איתו שמעו ואילפי. בלא בדמין ולא בממון.
אולפן דטב מחמר ומחלב: למה תשקלו־כסף
בלוא־לחם ויגיעכם בלוא לשבעה שמעו שמעו
אלי ואכדו־טוב ותתענג בדשן נפשכם: למא
תתקדון בספכון בלא למיכל. וליא ותכון בלא
דמשפע. קבירו קבלא למימרי ואכולו דטב.
ותתפנק בדדחין נפשכון: חשו אונכם ולכו אלי
שמעו ותחיו נפשכם ואכרתה לכם ברית עולם
חסדי דוד הנאמנים: ארפינו אודנכון וקבילו
למימרי. שמעו ותתקיים נפשכון. ואגור לבון קים
עלם. טבות דוד דמהימנין: הן עד לאימים
נתתיו נגיד ומצוה לאימים: הא. רב דעממיא
מגיתיה. מלך ושלט על כד מלכותא: הן גוי לא־
תדע תקרא וגוי לא־ידעוה אלהיך ירוצו למען
יהוה אלהיך ולקדוש ישראל פי פארך: הא עם
דלא תדע יפלחונך. ועם דלא ידעוך ירהטון
לאסקא לך מסין. בדיל יי' אלהך. ולקדישא

גָּלִי יִי יְתֵדָע קוֹדֶשֶׁיִּהּ. לְעֵינַי כָּל עַמֻּמִּיָּא. וַיַּחֲזֹן
כָּל דְּבַסִּיפֵי אֶרֶעָא. יְת פּוֹרְקָנָא דְאַלְהָנָא : סִירוּ
סִירוּ צִאוּ מִשֵּׁם טַמָּא אֶל־תִּנְעֹו צִאוּ מִתּוֹכָהּ הַבְּרוּ
נִשְׁאִי כָּלִי יְהוָה : אֶתְפָּרְשׁוּ אֶתְפָּרְשׁוּ פּוֹקוּ מִתַּמָּן.
בְּמִסְאֵב לֹא תִקְרְבוּ. פּוֹקוּ מִגִּוְהָ. אֶתְבַּחְרוּ. נִטְלִי
מֵאֵנִי בֵּית מִקְדָּשָׁא דִּיִּי : כִּי לֹא בַחֲפוּזִין תֵּצְאוּ
וּבְמִנּוּסָה לֹא תִלְכוּן כִּי־תֵלֶךְ לִפְנֵיכֶם יְהוָה וּמֵאִסְפָּכֶם
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל : אֲרִי לֹא בִבְחִירוֹ תִּפְקֹון מִפְּנֵי
עַמֻּמִּיָּא. וּבְעִירוֹקֵי לֹא תִתּוֹבְלוּן. לֹא־רַעְכוּן. אֲרִי
מִדְּבַר קְדָמִיכוּן יִי. וְעֵתִיד דְּכִנְשָׁא גְלוּתְכוּן אֱלֹהָא
דִּישְׂרָאֵל : עֲדִי

הפטרת כי תצא (ישע' סימן נ"ד)

רְנִי עֲקֵרָה לֹא יִלְדָה פִּצְחִי רְנָה וְצַחֲלִי לֹא־
תִּלְדָה בִּי־רָפִים בְּנֵי־שׁוּמְמָה מִפְּנֵי בַעֲלָהּ אָמַר
יְהוָה : שְׁבֹחֵי יְרוּשָׁלַם דְּהוּת כְּאֵתָא עֲקֵרָא דְלֹא
יִלְדֵת. בּוֹעִי תוֹשַׁבְחָא וְדוֹצִי דְהוּת כְּאֵתָא דְלֹא
עִדִּיאַת. אֲרִי סְגִיָּאִין יְהוֹן בְּנֵי יְרוּשָׁלַם צְדִיתָא.
מִבְּנֵי רוּמִי יִתִּיבְתָא אָמַר יִי : תְּרַחֲבִי מְקוֹם אֱהֲלֶךְ
וַיִּרְעוּת מִשְׁפָּנוֹתֶיךָ יִשׁוּ אֶל־תַּחֲשֹׁכֵי הָאֲרִיכִי
מִיתְרֶיךָ וַיִּתְּרֶיךָ תּוֹקִי : אִפְתָּא אֶתֶר בֵּית מִשְׁרָךְ.
וְקִרְוִי אֶרְעֶיךָ יִתִּיבִי לֹא תִמְנַעִין. אֲסַנָּא עִם
מִשְׁרֵיתֶיךָ. וְשִׁלְמוֹנֶךָ תִּקִּיפִי : כִּי־יִמִּין וְשִׁמְאוֹר
תִּפְרָצִי וְזִרְעֶךָ גּוֹיִם יִירָשׁ וְעַרְבִים נִשְׁמֹות יוֹשִׁיבוּ :
אֲרִי לְדִרוּמָא וּלְצַפּוֹנָא תִּתְקַפִּין. וּבְנֶךְ עַמֻּמִּין
יִירָתוּן. וְקִרְוִין דְּצִדֹן יִיתְבוּן : אֶל־תִּירָאִי כִּי־לֹא
תְבוּשִׁי וְאֶל־תִּפְלָמִי כִּי־לֹא תַחֲפִירִי כִּי בִשֵּׁת
עֲלִמֶיךָ תִּשְׁכַּחִי וְחִרְפַת אֱלִמְנוּתֶיךָ לֹא תוֹפְרִי־
עוֹד : לֹא תִרְחֹלִין אֲרִי לֹא תִפְחַתִּין. וְלֹא תַחֲבַנְעִין
אֲרִי לֹא תִתְבַּלְמִן. אֲרִי בַחֲתֵת עוֹלִימוֹתֶיךָ תִתְנַשֵּׁן :
וְחִסּוּדֵי אֲרִמְלוּתֶיךָ לֹא תִדְכְּרִין עוֹד : כִּי בַעֲדֶיךָ
עֲשִׂיךָ יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ וְגֹאֲלֶךָ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל
אֱלֹהֵי כְּדֵי־הָאָרֶץ יִקְרָא : אֲרִי מֶרֶךְ דְּעִבְדִּיךָ. יִי
צְבָאוֹת שְׁמִיָּהּ. וְפִרְקֶיךָ קְדִישָׁא דִישְׂרָאֵל. אֲכָה כָּל
אֶרֶעָא יִתְקַרֵּי : כִּי־כֹאשָׁה עוֹבְהָ וְעֹצְבַת רוּחַ קְרֹאךָ
יְהוָה וְאִשֵּׁת גְּעוּרִים כִּי תִמָּאס אָמַר אֱלֹהֶיךָ : אֲרִי
כְּאֵתָא שְׁבִיקָא. וְעִיקַת רוּחַ עֲרַעַת שְׁכִינְתָּא דִּיִּי.
וּכְאֵתָת עֲדוּמִין. דְּאֶתְרַחַקְתָּ אָמַר אֱלֹהֶיךָ : בְּרַגְעָא
קָמִן עֹצְבִתֶיךָ וּבְרַחֲמִים גְּדוּלִים אֲקַבְּצֶךָ : בְּרַגְעָא
זַעִיר רַחֲמִיתֶיךָ. וּבְרַחֲמִין סְגִיָּאִין אֲקָרִיב גְּלוּתֶיךָ :
בְּשַׁצֵּף קֶצֶף הִסְתַּרְתִּי מִפְּנֵי רַגְעָא מִמֶּךָ וּבְחֶסֶד עוֹלָם
רַחֲמִיתֶיךָ אָמַר גֹּאֲלֶךָ יְהוָה : בְּשַׁעָא זַעִירָא. סְלִיקִית
אִפִּי שְׁכִינְתִּי זְמַן מְגִיד. וּבְטָבוֹת עֲלֵם דְּלֹא־פִסְקִין
אֲרַחֲסִי עֲלֶיךָ. אָמַר פִּרְקֶיךָ יִי : כִּי־יִמִּי נִתְּתָא לִי

רְבוּנֶיךָ יִי. וְאֱלֹהֶיךָ דְּעֵתִיד לְמַעַבְדַּ פּוֹרְעֵנוֹת דִּין
עַמִּיָּהּ. הָא קְבִילִית מִן־יָדֶיךָ יְת פָּסָא דְלִוְטָא. יְת
פִּי־דִי פָּסָא דְחִמְתִּי. לֹא תִסְפִּין לְמִשְׁתַּחֲוֵי עוֹד :
וְשִׁמְתִּיהָ בֵּית מוֹנִיךָ אֲשֶׁר־אָמְרוּ לְנַפְשֶׁךָ שְׁחִי
וְנַעֲבֵרָה וְתַשִּׁימִי כְּאֶרֶץ גֹּדֶךְ וּכְחוּץ לְעִבְרִים :
וְאִמְסַרְנָה בֵּית דְּהוּ מוֹנֵן דִּיךָ. דְּהוּ אֲמַרִין לְנַפְשֶׁיךָ
אֲמַאיכִי וְנַעֲדִי. וְאֲמַאיכֶת כְּאֶרֶעָא יִקְרִיךָ. וְהוּת
כְּשׁוֹק לְעָדֹן : עוֹרִי עוֹרִי לְבָשִׁי עוֹד צִיּוֹן לְבָשִׁי
בְּגָדֵי תִפְאֶרֶתךָ יְרוּשָׁלַם אֶעִיר הַקְדֵּשׁ כִּי לֹא יוֹסִיף
יְבֹאֲבֶךָ עוֹד עַרְל וְטַמָּא : אֶתְגַּלָּא אֶתְגַּלָּא לְבָשִׁי
תּוֹקֶפֶיךָ צִיּוֹן. לְבָשִׁי לְבוּשִׁי תוֹשַׁבְחֶיךָ. יְרוּשָׁלַם
קְרָתָא דְקוֹדֶשָׁא. אֲרִי לֹא יִסְפֹון. דִּיעֲדוֹן בֵּית עוֹד
עַרְלִין וּמִסְאֲבִין : הִתְנַעַרִי מֵעַפְרֵי קוּמִי בְּשׁוּבֵי יְרוּשָׁלַם
הִתְפַּתְחוּ * מוֹסְרֵי צוּאֲרֶךְ שְׁבִיָּה בֵּת־צִיּוֹן :
אֶתְנַפְצִי מֵעַפְרָא. קוּמִי תִיבִי עַל כּוֹרְסֵי יִקְרִיךָ
יְרוּשָׁלַם. אֶתְפַּסְקוּ חֲנָקִי צוּרִיכוּן. שְׁבוּנִי כְּנִשְׁתָּא
דְּצִיּוֹן : כִּי־כָה אָמַר יְהוָה חֲנַם נִמְכַּרְתֶּם וְלֹא בְכֶסֶף
תִּגְאֻלוּ : אֲרִי כְדָנִן אָמַר יִי. מִגֵּן אֲזַדְבִּינְתוּן. וְלֹא
בְכֶסֶף תִּתְפַּרְקוּן : כִּי כָה אָמַר אֲדִנִי יְהוָה מַצְרִים
יִרְדֵּעֲמִי בְּרֹאשְׁנָה לְגוֹר שָׁם וְאִשׁוּר בְּאִפְסַ עֶשְׂקֶיךָ :
אֲרִי כְדָנִן אָמַר יִי אֱלֹהִים. לְמַצְרִים. גִּתָּה עַמִּי
בְּקִדְמִיתָא לְאֶתְוֹתְבָא תַּמָּן. וְאֶתְוֹרָאָה בְּדָמָא
אֲנִסִּיה : וְעַתָּה מַה־לִּי־פָה נֹאסִי־הוּהָ כִּי־לִקַּח עַמִּי
חֲנַם מִשְׁלֹן * יִהְיִילוּ נֹאסִי־הוּהָ וְתִמִּיד כִּי־הֵיוֹם
שְׁמִי מִנְאִץ : וְכַעַן עֲתִידָנָא לְמַפְרֵק אָמַר יִי. אֲרִי
אֲזַדְבֵן עַמִּי מִגֵּן. עַמֻּמִּיָּא דְשִׁלְטוֹ בְּחוּץ מִשְׁתַּבְּחִין
אָמַר יִי. וְתִדְרָא כָּל יוֹמָא עַל פּוֹלְחֵן שְׁמִי מְרֻנְזִין :
לְכֹן יִדַּע עַמִּי שְׁמִי לְכֹן בְּיוֹם הַהוּא כִּי־אֲנִי־הוּא
הַמְדַּבֵּר הַגָּנִי : כִּכִּין. יִתְרַבָּא בְּעַמֻּמִּיָּא שְׁמִי. כִּכִּין
בְּעֲדָנָא הַהוּא תִדְעוּן. אֲרִי אָנָּא הוּא מְלִילִית
וּמִימְדֵי קִיִּים : מַה־נִּצְאוּ עַל־הַהָרִים רִגְלֵי מִבְּשָׁר
מִשְׁמִיעַ שְׁלוֹם מִבְּשָׁר מִזֵּב מִשְׁמִיעַ יְשׁוּעָה אָמַר
דְּצִיּוֹן מֶרֶךְ אֱלֹהֶיךָ : מָא יֵאִיִן עַל טוֹרֵי אֶרֶעָא
דִישְׂרָאֵל רִגְלֵי מִבְּשָׁר. מִשְׁמִיעַ שְׁלָם. מִבְּשָׁר טַב
מִשְׁמִיעַ פּוֹרְקִין. וְאָמַר לְכִנְשָׁתָא דְצִיּוֹן. אֶתְגַּלִּיאַת
מִלְכוּתָא דְאַתֶּיךָ : קוֹל צִפִּיךָ נִשְׁאֹו קוֹלֵי יְחִידוֹ יִרְנְנוּ
כִּי עֵין בְּעֵין יִרְאוּ בְּשׁוֹב יְהוָה צִיּוֹן : קוֹל פִּרְגָּסֶךָ.
דְּמִרְמִין קְלָחוֹן בְּחֵדָא מִשְׁבַּחִין. אֲרִי בְּעִינֵיחוֹן
יַחֲזֹן גְּבוּרִין דִּיעֲבִיד יִי. כָּד יִתִּיב יִי שְׁכִינְתִּיהָ
דְּצִיּוֹן : פִּצְחוֹ רִנְנוּ יַחֲדוּ חֲרָבוֹת יְרוּשָׁלַם כִּי־נָתַם
יְהוָה עִמּוֹ גֹּאֲלֵי יְרוּשָׁלַם : בּוֹעֹו וְשִׁבְחוּ בְּחֵדָא.
חֲרָבַת דְּשִׁלָּם. אֲרִי עֲתִיד יִי לְנַחֲמָא עַמִּיָּהּ. פִּרְק
יְרוּשָׁלַם : חֲשַׁף יְהוָה אֶת־זִרְעוֹקְדָשׁוֹ לְעֵינַי כָּל־
נִשְׁמָאוֹרָא כִּי־אִפְסִי אֶרֶץ אֶת יְשׁוּעָתָא אֱלֹהֵינוּ :

(*) התפתחי קרי. (*) משלוי קרי.

חלק הקדקוק : א) ירושלם. כפשטא אחת. ב) קומי שבי. חשׁוין דגש בתאג מדוקדק וכן בירושלמיים ובתאג אחד אין דגש והוא ע"ד הורות. ג) נשאו קול. הק"ף דגש בסת"י וזה ג"כ ע"ד הורות: ד) בית געיא. ה) כימי נח כפשט אחד בכל סת"י. כו) (כתר תורה)

אשר נשבעתי מעבר מִי־נח עוד על־הָאָרֶץ כִּן
נשבעתי מקצף עֲדִיד ומַגֶּרֶף־בָּךְ : כִּי־זִמִּי נח דא
קדמי דקיימית בְּמִמְרִי. דא יעדון מי טוֹפְנא
דהוּוּ כִּי־זִמִּי נח. עוד על ארעא. כִּן קיימית. דלא
יחול רוגזי עֲדָךְ וְלֹא אֶזְרֶךְ בִּיד : כִּי הָהָרִים יִמּוּשׁוּ
וְהַגְּבָעוֹת תִּמּוּמִינָה וְחֹסְדֵי מֵאֲתָךְ לֹא־יִמּוּשׁוּ וְכִרְיַת
שְׁלוֹמִי לֹא תִמּוּט אִמֵּר מִרְחֹמַי יְהוָה : אֲרִי טוֹרִיא
יְעֲדוֹן. וְרַחֲמָא יִתְפָּרֶקֶן. וְטוֹבִי מִנִּיךְ יְרוּשָׁלַם דא
יְעֲדִי. וְקִים שְׁמִי לֹא יִתְרַחֵק. אִמֵּר דַּעֲתִיד
לְרַחֲמָא עֲלֶיךָ יי : עדי

הפטרת כי תבוא (בישעי' סימן ס')

קומי אורי כִּי־בֹא אֶזְרֶךְ וְכְבוֹד יְהוָה עֲלֶיךָ
זרח: קומי אנהרי ירושלם ארי מטא זמן פִּירְקִינֶךָ.
וְיִקְרָא דִּי עֲדָךְ יִתְגַּלִּי: כִּי־הִנֵּה חֲשֹׁךְ יִכְסֶה־
אֶרֶץ וְעֶרְפֹל ? אַמִּים וְעֲלִיד יִזְרַח יְהוָה וְכְבוֹדוֹ עֲלֶיךָ
יֵרָאֵה: אֲרִי הָא חֲשׂוֹכָא יִחְפִּי אֶרְעָא. וְקִבְלָא
לְמַלְכוּתָא. וּבִיד יִשְׂרֵי שְׂכִינְתִּיהָ יי. וְיִקְרִיהָ עֲדָךְ
יִתְגַּלִּי: וְהִלְכוּ גוֹיִם דְּאֶזְרֶךְ וּמַלְכִּים לְגִנְהָ זֶרְחָךְ: וְיִיחַדוּ
עֲמִמִּיא לְגִנְהִירְךָ. וּמַלְכִּיא לְקַבִּיל זִיחֻרְךָ: שְׂאִי־
סְבִיב עֵינֶיךָ וְרֵאִי כְּלָם נִקְבְּצוּ בְּאִי־לֶךְ בְּנִיד מִרְחוֹק
יבֹאוּ וּבְנִתְךָ עַל־צֵד תִּאֲמִנָה: זְקוּפִי יְרוּשָׁלַם סְחוֹר
סְחוֹר עֵינֶךָ וְחֹא. כִּד בְּנִי עִם גְּלוּתֶיךָ מִתְכַּנְשִׁין
וְאִתְּן לְגִינֶךָ. בְּנֶךְ מִרְחִיק יִיתוֹן. וּבְנִתְךָ עַל גִּסְסִין
יִתְנַסֶּבֶן: אִז תֵּרֵא וְנִהְרַת וּפְחַד וְרַחֵב לְבָבְךָ כִּי־
יִהְיֶה עֲלֶיךָ חֲמוֹן יִם חֵיל גוֹיִם יבֹאוּ קָד: בְּכִין
תַּחֲנוּן וְתַנְהָרִין. וְתִדְחִלִין וְיִפְתִּי לְבִיד בְּדַחֲלַת
חֲטָאִין. אֲרִי אֶתְחַלֵּף לִיד עוֹתֵר מַעֲרָבָא. נִכְסִי
עֲמִמִּיא יִתְעַלּוֹן לְגִינֶךָ: שְׁפַעְתָּ אֲנָמְלִים תִּכְסֶּף בְּכִרִי
מִדִּין וְעִיפָה כְּלָם מִשְׁכָּא יבֹאוּ זֶהָב וְלִבְנָה יִשְׂאוּ
וְתַחֲלוֹת יְהוָה יִבְשְׁרוּ: שִׁירַת עֲרַבָאִי תַחֲפִי סְחָרְךָ.
הוֹגְגִי מִדִּין וְחֹלֶד. כּוֹלְחוֹן מִשְׁכָּא יִיתוֹן. דִּהָב
וְלִבְנָה יִהוּן טַעֲיִין. וְדֹאֲתֵן עֲמַחוֹן בְּתוּשְׁבַתְחָא
דִּי יִהוּן מִשְׁתַּעֲן: כְּלִי־צֶאֱן קִדֵּר יִקְבְּצוּ לֶךְ אִילִי
גְבוּיַת יִשְׁרָתֶיךָ יַעֲלוּ עַל־רִצּוֹן מִזְבְּחִי וּבֵית
תַּפְאֲרָתִי אִפְאֵר: כִּד עֶאֱן עֲרַבָאִי יִתְכַנְשִׁין לְגִינֶךָ.
דְּכִרִי גִבְטִי יִשְׁמִשׁוּנֶיךָ. יִתְסַקֵּן לְרַעֲוֹא עַל מִדְּבָחִי.
וּבֵית תוּשְׁבַחֲתִי אִשְׁבַּח: מִי־אֵלֶּה בָּעֵב תַּעֲוִיפִינָה
וּכְיוּנִים אֶל־אַרְבְּתִּיהֶם: מִן אֵלֶיךָ דֹּאֲתֵן בְּגִלְאִי
כְּעֲנִין קְלִילִין וְלֹא דֹאֲתַעֲכָבָא. גְּלוּתָא דִּישְׂרָאֵל
דְּמִתְכַנְשִׁין וְאִתְּן לְאַרְעָחוֹן. הָא כִּי־זִמִּי דִּתִּיבִין לְגו
שׁוֹכְבִּיהוֹן: כִּי־זִי אִיִּים יִקּוּ וְאִנִּיֹּת תִּרְשִׁישׁ
כְּרֵאשְׁנָה לְהִבִּיא בְּנִיד מִרְחוֹק כְּסָפָם וְזֶהָבָם אֶתֵּם
לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְדִקְדַּשׁ יִשְׂרָאֵל כִּי פִּאֶרְךָ: אֲרִי

לְמִימְרֵי גִּזְיוֹן יִסְפְּרוּן. וְנִחְתִּי סְפִינִי יִמָּא אִידָא
פִּרְסָא קִלְעָהָ בְּקִדְמִיתָא. דֹּאֲתָאָה בְּנֶךְ מִרְחִיקָא.
כְּסָפָחוֹן וְדִהֲבָחוֹן עֲמַחוֹן. לְשִׁמָּא דִּי אֶלְהֶיךָ.
וְדִקְדִּישָׁא דִּישְׂרָאֵל אֲרִי שְׁבַחְךָ: נִוְבְּנוּ בְּנִי־נִכְר
חֹמְתֶיךָ וּמַלְכֵיהֶם יִשְׁרָתֶיךָ כִּי בְּקִצְפִּינְהִבְתֶּיךָ
וּבְרִצּוֹנִי רַחֲמֶיךָ: וְיִבְנוּן בְּנִי עֲמִמִּיא שׁוֹרְךָ.
וּמַלְכִּיהוֹן יִשְׁמִשׁוּנֶיךָ. אֲרִי בְּרוּגְזִי אֶלְקִיֹּתֶיךָ וּבְרַעֲוִיתִי
אַרְחִים עֲלֶיךָ: וּפְתַחוּ שַׁעֲרֶיךָ תְּמִיד יוֹמָסוּ לִילְהָלָא
יִסְגְּרוּ לְהִבִּיא אֱלֹהֶיךָ חֵיל גוֹיִם וּמַלְכֵיהֶם נְהוּגִים:
וְיִתְפַּתְחוּ תַרְעֵךְ תְּדִירָא. יִמְסוּ וְלִילִי לֹא יִתְאַחֲדוּן.
לְאַעֲלָא רִגְזֶיךָ נִכְסִי עֲמִמִּיא. וּמַלְכִּיהוֹן וְקִיקִין:
כִּי־הִנֵּה וְהִמְמַלְכָּה אֲשֶׁר לֹא־יַעֲבֹדוּךָ יֹאבְדוּ וְהַגּוֹיִם
חֶרֶב יִחַרְבוּ: אֲרִי עִם וּמַלְכוּ. דֹּלָא יִפְלַחוּנֶיךָ
יְרוּשָׁלַם יִיבְדוּן. וְעֲמִמִּיא אִשְׁתִּיצָאָה יִשְׁתִּיצוּן:
כְּבוֹד הַלְבִּנוֹן אֱלִיד יבֹאוּ בְּרוּשׁ תְּדַהֵר וְתֹאשׁוּר
יַחַדוּ לְפִאֵר מְקוֹם מְקֻדָּשִׁי וּמְקוֹם רְגְלִי אִכְבֶּךָ:
יִקֵּר לְבָנֶךָ לְגִינֶךָ יִתְעַל. בִּירוֹן. מוֹרְגִין וְאַשְׁכְּרַעֲיָן
כְּחָדָא. לְשִׁבְחָא אֶתֵּר בֵּית מְקֻדָּשִׁי. וְאַתֵּר בֵּית
אַשְׁרִיּוֹת שְׂכִינְתִּי אִיִּיקֵר: וְהִזְכּוּ אֱלִיד שְׁחוּחַ בְּנִי
מַעֲנֶיךָ וְהִשְׁתַּחוּ עַל־כַּפּוֹת רִגְלֶיךָ כְּלִי־מִנְאַצִּיךָ
וְקִרְאוּ לֶךְ עִיר יְהוָה צִיּוֹן קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל: וְיִהְיוּ
לְגִינֶךָ כְּפִיפִין בְּנִי מִשְׁעַבְדְּךָ. וְיִשְׁתַּמְחוּן לְמַבְעֵי
מִנֶּיךָ. עַל פִּרְסַת רִגְלֶיךָ כִּל דִּהוּ מְרִגִּין לִיד. וְיִקְרוּן
לִיד כְּרֵתָא דִּי. צִיּוֹן דֹּאֲתַרְעִי בֵּה קְדִישָׁא דִּישְׂרָאֵל:
תַּחַת חֵיוֹתְךָ עֲזוּבָה וְשִׁנְאוּת וְאִין עוֹבֵר וְשִׁמְתֶיךָ
לְגִאֲוֹן עוֹלָם מִשׁוּשׁ דּוֹר וְדוֹר: חֲלָף דִּהוּיַת.
שְׂבִיקָא וּמִטּוֹלְטְלָא וְלִית דַּעֲדִי. וְאַשְׁוִינֶךָ לִיקֵּר
עֲלֵם. בֵּית דִּין דֵּר וְדֵר: וְיִנְקַת חֲלָב גוֹיִם וְשׁוֹד
מַלְכִּים תִּינְקִי וְיִדְעַת כִּי־אֲנִי יְהוָה מוֹשִׁיעֶךָ וְנֹאֲלֶךְ
אַבִּיר יַעֲקֹב: וְתִשְׁפַּעֲיָן נִכְסִי עֲמִמִּיא. וּבְבוֹת מַלְכִּיהוֹן
תִּתְפַּנְקִין. וְתִדְעִין. אֲרִי אֲנִי יי פִּרְקֶיךָ. וּמִשְׁוִיבִיד
תְּקִיפָא דִּיעֲקֹב: תַּחַת הַנְּחֻשֶׁת אֲבִיא זֶהָב וְתַחַת
הַבְּרוֹז אֲבִיא כֶּסֶף וְתַחַת הַעֲצִים נְחֻשֶׁת וְתַחַת
הָאֲבָנִים בְּרוֹז וְשִׁמְתִּי פִקְדֹתֶךָ שְׁלוֹם וְגִשְׁוִיד
צִדְקָה: חֲלָף נְחֻשָׁא דְּבִזּוּ מִנֶּיךָ יְרוּשָׁלַם אִתִּי
דִּהָבָא. וְחֲלָף בְּרוֹזָא אִתִּי כְּסָפָא. וְחֲלָף אֲעִיא
נְחֻשָׁא. וְחֲלָף אֲבָנִיא בְּרוֹזָא. וְאַשְׁוִי פִּרְנָסְךָ שְׁכֵם.
וְשִׁלְטוֹנֶךָ בְּזָכוּ: לֹא־יִשְׁמַע עוֹד חֲמָס בְּאַרְצֶיךָ שׁוֹד
וְשִׁבְר בְּגִבּוּלֶיךָ וְקִרְאָת יִשׁוּעָה חֹמְתֶיךָ וְשַׁעֲרֶיךָ
תִּהְיֶה: לֹא יִשְׁתַּמַּע עוֹד חֲטָפָא בְּאַרְעֶיךָ. בּוֹא
וְתִבְרָא בְּתַחוּמֶךָ. וְיַעֲרַעֲוִן פּוֹרְקָן עַל שׁוֹרְךָ. וְעַל
תַּרְעֵךְ יִהוּן מִשְׁבַּחִין: לֹא־יִהְיֶה־לֶךְ עוֹד הַשֶּׁמֶשׁ
לְאוֹר יוֹמָסוּ וְלִגְנָה הַיָּרֵחַ לְלֵאֲיִיר לֶךְ. וְהִי־הִלְךְ
יְהוָה לְאוֹר עוֹלָם וְאַלְהֶיךָ לְתַפְאֲרָתְךָ: לֹא תִצְטָרְכִין

רבניך

(ב) ולגנה. בטעם זקף גדול בכל סת"ו ובירושלמיים וכו' גדול

חלק הדקדוק: (א) שפעת. השי"ן בגעיא גם בירושלמיים:

וקצת דפוסים:

עוד לניהור שמשא ביממא. ואף לא לזיהור סיהרא
 בליליא. ויהי לך יי לניהור עלם. ואלהיך
 לתושבתהיך: לא יבוא עוד שמשך וירחך לא
 יאסף כי יהיה יהיהיך לאור עולם ושקמו ימי
 אבלך: לא תבטל עוד מלכותיך. ויקריך לא יעדי.
 ארי יי יהי לך לניהור עלם. וישלמון יומי אבלך:
 ועמד כלם צדיקים לעולם ירשו ארץ נצר מטעו)
 מעשה ידי להתפאר: ועמיד בולחון זכאין. לעלם
 יחסנון ארעא. נצבא דחדותי. עובד גבורתי
 לאשתבחא: הקמן יהיה לאלף וחצער לגוי עצום
 אני יהיה בעתה אחישנה: דזעיר בהון יהי
 לאלפא. ודחלש לעם תקיף. אנא יי בזמנה
 איתנה:

הפטרת נצבים (ישעיה ס"ו ח')

ונודע בגוים זרעם וצאצאיהם בתוך העמים
 בלראיהם יפירום כי הם זרע ברך יהוה: ויתרבו
 בעממא בניהון. ובני בניהון בגו מלכותא. כל
 חזאיהון ישתמודעונונון. ארי. אנון זרעא דברכיה
 יי: שוש אשיש ביהוה תגל נפשי פאדחי כי
 הרבישני בגדיישע מעיל צדקה יעטני פחתן
 יכתן פאר וככלה תעדה כליה: אמרת ירושלם
 מתדא אחדי במימרא דיי. תבוע נפשי בפורקנא
 דאלהי. ארי אלפשינו לבושין דפורקן. מעיל דזכו
 עטפני. פחתנא דמצלח בגנוניה. וככהנא רבא
 דמתקן בלבשויה. וככלתא דמתקשטא
 בתקונהא: כי כארץ תוציא צמחה וכגנה זרועיה
 תצמיח בן אדני יהוה יצמיח צדקה ותהיה נגד
 פריהגוים: ארי כארעא דמפקא צמחה. וכגנת
 שקיא דזירועתא מרביא. בן יי אלהים. יגלי
 זכותה ותושבתתה דירושלם. לקביל כל עממא:
 למען ציון לא אחשה ולמען ירושלם לא אשקוט
 עד יצא כגנה צדקה וישועתה כפריד יבער: עד
 דאעביד פורקן לציון לא אניח לעממא. ועד
 דאיתי נחמא לירושלם לא אשקוט למלכותא.
 עד דיתגלי בשפרפרא נחורה. ופורקנה בבועור
 יבער: וראו גוים צדקך וכל מלכים בבודך וקרא
 לך שם חדש אשר פי יהוה יקבנו: ויחזון עממא
 זכותיך. וכל מלכיא יקריך. ויקרון לך שמה
 חדתא. דבמימריה יי יפרשניה: והיית עמרת
 תפארת ביריהוה וצנוף*) מוכה בכף אלהיך:
 ותתן. כליל דחדוא קדם יי. וכתר דתושבחא
 קדם אלהיך: לא יאמר לך עוד עזובה ולא רצך
 לא יאמר עוד שממה כי לך יקרא חפציבה

ולארצך בעולה פיהפין יהוה בך וארצך תבעל:
 לא יתאמר לך עוד שביקא. ולא רעיד לא יתאמר
 עוד צדיא. ארי לך. יתקרי עבדי רעותי בה.
 ולא רעיד יתבא. ארי תהי רעוא מן קדם יי בך.
 וארעיד תתיתב: פייבעל פחור בתולה יבעלך
 בגיד ומשוש חתן ערכלה ישיש עליך אלהיך:
 ארי כמא דמתיתב עולים עם בתולה. בן יתיתבן
 בגויד פנכי. וכמא דחדי חתנא עם פרתא. יהדי
 עלך אלהיך: על לחומתיך ירושלם הפקרתי
 שמרים כל יחיום וכדחלילת תמיד לא יחשו
 המזכירים את יהוה ארדמי לכם: הא עובדי
 אבהתך צדיקא קרתא ירושלם. מתקנן ונטירין
 קדמי. כל יממא וכל ליליא. תדירא לא פסקין.
 מתאמר דוכרן טבותיך קדם יי. לא פסיק: ואל
 תתנו דמי לו עדיכונן ועדיישים את ירושלם
 תהלה פארץ: ולא יפסוק דוכרנהון מן קדמוהי.
 עד דיתקין. ועד דישי ית ירושלם. תושבחא
 בארעא: נשפע יהוה בימינו ובזרוע עזא אסדתן
 את דגנך עוד מאכל לאיביך ואסישנתו בני נכר
 תירושך אשר יגעת בו: קיים יי. בימיניה ובדרע
 תוקפיה. אם אתין ית עבוריך עוד מיכל לבעלי
 דבבך. ואם ישתון בני עממא חמריך. דלאית
 ביה: כי מאספיו יאכלתו והללו את יהוה
 ומקבציו ישתתו בחצרות קדשי: ארי דכנשוהי
 לעבורא יכלוניה. וישפחון קדם יי. ודעצרוהי
 דחמרא ישתוניה בדרת קודשי: עברו עברו
 בשערים פנו דרך העם סלו סלו המסלח סקלו
 מאבן הרימו גם עלי העמים: נבייא עיברו ותיבו
 בתרעיא. אפנו לב עמא לאורח תקנא. פשרו
 בשורן טבן ונחמן צדיקא דסליקו דההור יצרא
 דהוא באבן תקלא. ארימו אתא על עממא: הנה
 יהוה השמיע אדקצה הארץ אמרו לבת ציון
 הנה ישעה בא הנה שכרו אתו ופעלתו לפנו:
 הא יי. אשמע דסיפי ארעא. אימרו דכנשתא
 דציון. הא פרקך מתגלי. הא אגר עבדי מימריה
 עמיה. דכל עובדיהון גלן קדמוהי: וקראו להם
 עס הקדש גאולי יהוה ולך יקרא דרושה עיר לא
 נעזבה: ויקרון דהון. עמא דקודשא פריקא דיי.
 וליך יתקרי תביעתא. קרתא דלא אתרחקת: מי
 זה בא מאדום חמוץ בגדים מפצרה זה הדור
 בלבשו צעה ברב פחו אני מדבר בצדקה רב
 להושיע: מן אמר אלין דעתיד לאיתאה מחא על
 אדום. פורענו תקיפא על בצרה. למעבר פורענות
 דין עמיה. כמא דקיים דהון במימריה. אמר

האנא

*) מטעי קרי. *) וצניף קרי.

הלך הדקדוק: א) כי מאספיו. הפ"א רפה: ב) והללו. הה"א גע' והלמ"ד רפה:
 בז (כתר תורה)

האנא מתגלי. כמא דמליית בזכו סני קרמי חיל
למפרק: מדוע אדם ללבושה ובגדיה פדרה בגת:
מדון יסמקון טורין מדם קטילין. ומישרין יפיקון
בחמר במעצרא: פורה דרכתי לבדי ומעמים
אין איש אתי ואדרכם באפי וארמסם בחמתי וין
נצחם עד בגדי וכל מלבושי אנאתי: הא כבעיט
דמתבעיט במעצרא. בן יסני קטול במשרית
עממיא. ולא יהי להון תקוף קדמי. ואקטילנן
פרוגי. ואדושישנן בחמתי. ואתבר תקוף
תקיפיהון קדמי. וכל חפיהון אסכעים: כי יום
נקם בלבי ושנת גאלי באה: ארי. יום פורענותא
קדמי. ושנת פורקן עמי מטת: ואפיט ואין עזר
ואשתומם ואין סומך ותושע לי זרעי וחמתי היא
סמכתני: וגלי קדמי ולית גבר דליה עובדן טבין.
וידיע קדמי דלית אנש דיקום ויבעי עליהון.
ופרקתנן בדרע תוקפי. ובמימר רעותי סעדתנן:
ואבוס עמים באפי ואשפרם בחמתי ואוריד לארץ
נצחם: ואקטיל עממיא פרוגי. ואדושישנן
בחמתי. וארמי לארעא ארעיתא קטילי גבריהון:
חסדיניהון אוכיר תהלות יהוה פעל כל אשר-
גמלנו יהוה ורב טוב לבית ישראל אשר גמלם
ד כרחמינו וכרב חסדיו: אמר גביא טבותא דיי
אנא מדכר תושפתתא דיי. פעל. כל דגמלנא יי.
וסני טוביה לבית ישראל. דגמלנן ברחמיה
וכסגיאנות טבותיה: ויאמר אדעמי המה בנים
לא ישקרו ויהי להם למושיע: ואמר ברם עמי
אנו. בנאי דלא ישקרין. וחנה מימריה דהון
דפריק: ה פכר צרתם לא * צר ומלאך פניו
הושיעם באהבתו ובחמלתו הוא גאלם וינצחם
וינשאים פלימי עולם: בכל עדן דחבו קדמוהי
לאיתאה עליהון עקא לא אעיק דהון. ומלאך
שליח מן קדמוהי פרקנן. ברחמיה ובמחסיה
עליהון הוא שיויבנן. ונטיילנן וסוברנן כל יומי
עלמא: עד*

הפטרת וילך ומנחת השטה בלח (הושע סי' י"ד)

שובה ישראל עד יהוה אלהיך כי כשלת
בעונה: תוב ישראל. לדחלתא דיי אלהך. ארי
אתקילתא בחובך: קחו עמכם דברים ושובו אל-
יהוה אמרו אליו פליתשא עון וקח טוב ונשלמה
פרים שפתינו: קריבו עמכון פתגמין דאתודאה.
ותובו לפולחנא דיי. ואימרו קדמוהי קריב קדמך
דמשבק על עוין מתקבל הא בטבין. ויהוין מלי
שפותנא מתקבלן קדמך. בתורין לרעוא על
(*) לו קרי.

מדבחד: אשור לא יושיענו עליסוס לא נרפב
ולא נאמר עוד אלהינו למעשה ידינו אשר-
בך ירחם יתום: מלכי אתור לא יפרקוננא. על רכבי
סוסון לא נתרחין. ולא נימר עוד. אלהנא לעובדי
ידנא. דמן קדמך מתרחם על אבתנא דהון
במצרים הא כיתמין: ארפא משובתם אהבם
נדבה כי שב אפי ממנו: אקפילנן בתיובתהון.
אשובך לחוביהון. ארחימנן פד יתובון בנדבא.
ארי. תב רוגי מנהון: אהיה בטל לישראל יפרח
בשושנה ויד שרשיו פלכנן: יהי מימרי כטלא
לישראל. יוחרון פשושניא. ויתבון על תקוף
ארעהון. פאילן לבנן דמשלח עוברתיה: ילכו
יונקותיו ויהי כזית חודו ורית לו פלכנן: יסגון
בנין ובנן. ויהי כזית מנרת קודשא ויהוון. וירחחון
כרית קטורת בוסמיא: ישבו ישובי בצל יחיו דגן
ויפרחו כגפן זכרו פיין לבנן: יתפגשון מפיני
גלותהון. יתבון בטל משיחיהון. ייחון מיתא
ויסני טובא בארעא. יהי דוכרן טבותהון עליל
ולא פסיק. פדוכרן יפבות חצוצרתא. על חמר
עתיק דמתנפך בבית מקדשא: אפרים מהילי
עוד דלעצבים אני עניתי ואשורנו אני פברוש רענן
ממני פריה נמצא: יימרון בית ישראל מא דנא
עוד דמפלח לטעותא. אנא במימרי אקפיל
צלוחיה דישאל וארחים עלוהי. במימרי
אעפדיניה פבירון שפיר. דמן קדמוהי סליח
לתיובתהון משתכחא: מי חכם ויבן אלה נבון
וידעם פיי ישרים דרכי יהוה וצדיקים ילכו בם
ופשעים יפשלו בם: מן חפים ויסבר אלין. סוכלתן
וידעגין. ארי תקנן אורחתא דיי. וצדיקיא דהליכו
בהון ייחון בהון פחיי עלמא. ורשיעיא יתמסרון
לגיהנם על דלא דליכו בהון: מיאל פמוך נשא
עון ועבר על-פשע לשארית נחלתו לא-תחזיק
לעד אפו פייחפין חסד הוא: לית בר מנד את
הוא אלהא. שביק לעוין ומעפר על חובין.
לשאר דאחסנתיה. לא מוריד לעלמין רוגזיה.
ארי רעי לאיטבא הוא: ישוב ירחמנו יכבוש
עונתנו ותשליך במצלות ים פליטאתם: יתוב
מימריה דרחמא עלנא. יכבוש על חובנא
ברחמיה. וירמי לעומקי ימא כל חטאי ישראל:
תתן אמת ליעקב חסד לאברהם אשר נשבעת
לאבותינו מימי קדם: תתין קושטי יעקב לבנוהי
כמא דקיימתא ליה בבית אל. טבות אברהם
לזרעיה בתרוהי כמא דקיימתא ליה בין בתריא.
תדבר לנא עקידת יצחק דאתעקד על מדבחא

(*) קצת קהלות מסיימן כאן וק"ק מוסיפין מי וכו'. קדמך

חלק הדקדוק: (ג) חסדי יי. החיות געי והשווא נע והדלת רפה: (ד) כרחמי. הכ"ף בגעיא: (ה) בכל צרתם. הבית בגעיא: (א) אמרו אליו. בכל סתי: (ב) הלמ"ד בקמץ:

קדמך. תעביר עמנא טבון. דקיימתא לאבהתנא
מיומי קדם : עד"

הפטרת האזינו (יחזקאל ס' י"ז) אם היטה אחר כפור

וקצת קהלות ספסירין וידבר דוד (שמואל ב' כ"ב)

כח אמר אדני יהוה ולקחתי אני מצמרת
הארז הרמה ונתתי מראש ינקותיו רך אקטף
ושתלתי אני על הרגבה ותלול : בדנן אמר יי
אלהים. ואקריב אנא. ממלכותא דבית דוד.
דמתיל בארזא רמא ואקימניה. מבני פגוהי יניק
ארפי. ואקימניה במימרי. במור רם ומגופל :
בהר מרום ישראל אשתלנו ונשא ענף ועשה
פרי ויהיה לארז אדיר ושכנו תחתיו כל צפור כר
פנף בצל דליותיו תשכנה : במור קודשא דישראל
אקימניה. ויבניש משרין ויעביד סומכון. ויהי
למקד תקיף. ויסתמכון עלוהי. כל צדיקיא כר
ענותניא. במלל מלכותיה ישרון : וידעו פלעצי
השדה כי אני יהוה השפילתי עץ גבה הגבהתי
עץ שפל הובשתי עץ לח והפרכתיו עץ יבש אני
יהוה דברתי ועשיתי : וידעון כל מדבי עממיא.
ארי אנא יי אמאיכית מלכות דהות תקיפא.
תקיפית מלכות דהות חלשא. אמאיכית מלכות
עממיא דהות תקיפא כאע רטיב. ותקיפית
מלכות בית ישראל דהות חלשא כאע יפיש.
אנא יי גזרית במימרי ואקיים : ויהי דבריהוה
אלי לאמר : והוה פתגם נבואה מן קדם יי עמי
למימר : מה לכם אתם משלים אתי המשל הזה
על אדמת ישראל לאמר אבות יאכלו בסר ושני
הבנים תקחינה : מא לכון. דאתון מתלין ית
מתא חרין. על ארעא דישראל למימר. אבהתא
חטון. ובניא לקון : חייאני נאם אדני יהוה אסידיה
לכם עוד משל המשל הזה בישראל : קיים אנא.
אמר יי אלהים. אם יהי לכון עוד. ממלך. מתלא
חרין בישראל : הן פלגהנפשות לי הנה פנפש
האב וכנפש הבן ליהנה הנפש החטאת היא
תמות : הא כל נפשתא דילי אנון. כנפש אבא.
וכנפש ברא דילי אנון. אנש דחטי הוא ימות :
ואיש ביייהיה צדיק ועשה משפט וצדקה : וגבר
ארי יהי זכאי. ויעביד דין דקשומ וזכו : אל--
החרים לא אכל ועיניו לא נשא אר-גלולי בית
ישראל ואת-אשת רעהו לא טמא ואל-אשה גדה
לא יקרב : בטוריא לא פלח למעותא. ועינוהי
לא זקף. לפולחן מעות בית ישראל. וית אתת
חבריה לא סאיב. ודות אתא טומאה לא עאר :
ואיש לא יונה חבלתו חוב ישיב גזזה לא יגזל

כח (כתר תורה)

לחמו לרעב יתן ועירם יכסה בגד : ואנש לא אוני.
משכון דחובתא אתיב. וגזילא לא גזל. מלחמיה
לכפנא יחב. וערפלאה פסי מכסותיה : בנשך לא
יתן ותרפית לא יקח מעול ישיב ידו משפט
אמת יעשה בין איש לאיש : בחיבוליא לא יחב.
ורפיתא לא נסיב. משקרא אתיב ידיה. דין
דקשומ עבד. בין גבר לגבר : בחקותי יהלך
ומשפטי שמר לעשות אמת צדיק הוא חיה יחיה
נאם אדני יהוה : בקימי חליף. ודיני נטר למעבד
קשומ. צדיקא הוא מיחא ייחי. אמר יי אלהים :
והוליד בן-פריץ שפך דם ועשה אח מאחד
מאלה : ואוליד בר רשיע אשיר דם. ויעביד
לאחיה. מחדא מאדן : והוא את-פל-אלה לא
עשה כי גם אל-החרים אכל ואת-אשת רעהו
טמא : והוא ית כל אלין לא עבד. אלהין בטוריא
פלח למעותא. וית אתת חבריה סאיב : עני
ואביון הונה גזל חבל לא ישיב זא-הגלולים
נשא עיניו תועבה עשה : מספין ולשך אוני.
גזילא גזל. משכונא לא אתיב. ולפולחן מעותא
זקף עינוהי. תועיבא עבד : בנשך גתן ותרפית
דקח וחי לא יחיה את פל-התועבות תאלה עשה
מות יומת דמיו כו יהיה : בחיבוליא יחב.
ורפיתא נסיב היתקיים. לא יתקיים. ית כל
תועיבתא האלין עבד. ממת ימות. חובת קמוליה
פיה תחי : והנה הוליד בן וירא את-פל-חטאת
אביו אשר עשה וירא * ולא יעשה כהן : והא
אוליד בר. וחזא. ית כל חובי אבוהי דעבד. וחזא.
ולא עבד פותחון : ער-החרים לא אכל ועיניו לא
נשא אל-גלולי בית ישראל את-אשת רעהו לא
טמא : על טוריא לא פלח למעותא. ועינוהי לא
זקף. לפולחן מעות בית ישראל. וית אתת
חבריה לא סאיב : ואיש לא הונה חבל לא חבל
וגזזה לא גזל. לחמו לרעב נתן וערם פסה-בגד :
ואנש לא אוני. משכונא לא נסיב. וגזילא לא גזל.
מלחמיה לכפנא יחב. וערפלאה פסי מכסותיה :
מעני השיב ידו נשך ותרפית לא דקח משפטי
עשה בחקותי חליף הוא לא ימות בעון אביו
חיה יחיה : ממספינא אתיב ידיה. חיבוליא
ורפיתא לא נסיב. דיני עבד. בקימי חליף. הוא
לא ימות בחובי אבוהי מיחא ייחי : אביו כר
עשק עשק גזל גזל אח ואשר לא-טוב עשה
בתוך עמיו והנהימת בעונו : אבוהי ארי עשק
עשקא. גזל גזילא כחד מאחיה. ודלא תקין.
עבד בגו עמיה. והא מית בחוביה : ואמרתם מדע

לא־נשא חֵבֶן בְּעוֹן הָאֵב וְחֵבֶן מִשְׁפָּט וְצַדִּיקָה עָשָׂה אֶת כְּלֵי־חֻקֹּתַי שֶׁמֶר וַיַּעַשׂה אֹתָם חַיָּה יְהִיָּה : וְתִמְרוֹן . מִדִּין . לֹא זָקִי בָרָא בְּחוּבֵי אָבָא . וּבָרָא דִּין דְּקִשּׁוּט וְזָכוּ עֲבָד . יֵת כָּל קִימֵי נָטָר . וְעֲבָד יִתְהוֹן מִיחָא יִיחִי : הַנֶּפֶשׁ הַחַטָּאת הִיא תְּמוּת בֶּן לֹא־יִשָּׂא | בְּעוֹן הָאֵב וְאֵב לֹא יִשָּׂא בְּעוֹן הַבֶּן צַדִּיקָה הַצַּדִּיק עָלָיו תְּהִיָּה וְרִשְׁעָה וְרִשְׁעָה עָלָיו תְּהִיָּה : אֲנִשׁ דִּיחִמִּי הוּא יְמוּת . בָּרָא . לֹא יִלְקִי בְּחוּבֵי אָבָא . וְאָבָא לֹא יִלְקִי בְּחוּבֵי בָרָא . זְכוּת וּפְאָה בִּהּ יִתְקִים . וְחֻבַּת חֵיבָא עֲלוּהִי תְּהִי : וְהַרְשָׁע בִּי יֵשׁוּב מִכְּלִיחַטָּאוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה וְשֶׁמֶר אֶת־כְּלֵי־חֻקֹּתַי וַעֲשֵׂה מִשְׁפָּט וְצַדִּיקָה חַיָּה יְהִיָּה לֹא־יְמוּת : וְרִשְׁיָעָא . אֲרִי יִתּוּב . מִכָּל חֻבּוֹתֵי דְעֲבָד . וַיִּמָּר יֵת כָּל קִימֵי . וַיַּעֲבִיד דִּין דְּקִשּׁוּט וְזָכוּ . מִיחָא יִיחִי לֹא יְמוּת : כָּל־פְּשָׁעֵי אֲשֶׁר עָשָׂה לֹא יִזְכְּרוּ לוֹ בְּצַדִּיקָתוֹ אֲשֶׁר־עָשָׂה יְהִיָּה : כָּל חֻבּוֹתֵי דְעֲבָד . לֹא יִדְכְּרוּ לִיהּ . בְּזְכוּתֵיהּ דְעֲבָד יִתְקִים : הַחֲפִץ אַחֲפִץ מוֹת רִשָּׁע נָאֻם אֲדִנִּי יְהוָה הֲלוֹא בְּשׁוּבוֹ מִדְּרָכּוֹ וְחַיָּה : הַמַּרְעָא רַעִינָא מוֹתִיָּה דְרִשְׁיָעָא . אָמַר יִי אֱלֹהִים . הֲלֹא כִּד יִתּוּב מְאֻרְחִיָּה וְיִתְקִים : וּבְשׁוּב צַדִּיק מִצַּדִּיקָתוֹ וַעֲשֵׂה עוֹל כָּל־הַתּוֹעֲבוֹת אֲשֶׁר־עָשָׂה הַרְשָׁע יַעֲשֵׂה וְחִי כָּל־צַדִּיקָתוֹ אֲשֶׁר־עָשָׂה לֹא תִזְכְּרֶנָּה בְּמַעַלּוֹ אֲשֶׁר־מַעַל וּבְחַטָּאוֹתָיו אֲשֶׁר־חָטָא בְּסִימּוֹת : וְכִד יִתּוּב זָכָא מְזֻכָּרִיָּה . וַיַּעֲבִיד שֶׁקֶר . כָּל־הַתּוֹעֲבוֹתָא דְעֲבָד רִשְׁיָעָא . יַעֲבִיד הִיתְקִים . כָּל זְכוּתֵיהּ דְעֲבָד לֹא יִדְכְּרוּ לִיהּ . בְּשֶׁקֶרִיָּה דְשֶׁקֶר . וּבְחֻבִּיָּה דְחַב בְּהוֹן יְמוּת : וְאִמְרָתָם לֹא יִתְכֵן דְּרֹךְ אֲדִנִּי שְׁמַעוּ נָא בֵּית יִשְׂרָאֵל הַדְּרָכִי לֹא יִתְכֵן הֲלֹא דְרָכִיכֶם לֹא יִתְכֵנוּ : וְאִמְרָתוֹן . לֹא מִפְּרָשֵׁן לָנָא אִוְרְחָת טוֹבָא דִּי . שְׁמַעוּ כְּעַן בֵּית יִשְׂרָאֵל . הָאִוְרְחָת טוֹבִי לֹא מִפְּרָשֵׁן לָכוֹן . הֲלֹא אִוְרְחָתְכוֹן דִּילְכוֹן לֹא תִקְנוּ : בְּשׁוּב־צַדִּיק מִצַּדִּיקָתוֹ וַעֲשֵׂה עוֹל וּמֹת עֲלֵיהֶם בְּעוֹלוֹ אֲשֶׁר־עָשָׂה יְמוּת : כִּד יִתּוּב זָכָא מְזֻכָּרִיָּה . וַיַּעֲבִיד שֶׁקֶר וְיְמוּת עֲלֵיהוֹן . בְּשֶׁקֶרִיָּה דְעֲבָד יְמוּת : וּבְשׁוּב רִשָּׁע מִרִשְׁעָתוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה וַיַּעַשׂ מִשְׁפָּט וְצַדִּיקָה הוּא אֶת־נַפְשׁוֹ יְחִיָּה : וְכִד יִתּוּב רִשְׁיָעָא מְחֻבּוֹתֵי דְעֲבָד . וַיַּעֲבִיד דִּין דְּקִשּׁוּט וְזָכוּ . הוּא יֵת נַפְשִׁיָּה יְקִים : וַיִּרְאֵה וַיִּשׁוּב מִכָּל־פְּשָׁעֵי אֲשֶׁר עָשָׂה חִי יְחִיָּה לֹא יְמוּת : וְהוּא וְתָב . מִכָּל חֻבּוֹתֵי דְעֲבָד . מִיחָא יִיחִי לֹא יְמוּת : וְאִמְרוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל לֹא יִתְכֵן דְּרֹךְ אֲדִנִּי הַדְּרָכִי לֹא יִתְכֵנוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל הֲלֹא דְרָכִיכֶם לֹא יִתְכֵנוּ : וְאִמְרוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל . לֹא מִפְּרָשֵׁן לָנָא אִוְרְחָת טוֹבָא דִּי . הָאִוְרְחָת טוֹבִי . לֹא מִפְּרָשֵׁן לָכוֹן בֵּית יִשְׂרָאֵל .

הֲלֹא אִוְרְחָתְכוֹן דִּילְכוֹן לֹא תִקְנוּ : לָכוֹן אִישׁ כְּדִרְכּוֹ אֲשַׁפֵּט אֹתְכֶם בֵּית יִשְׂרָאֵל נָאֻם אֲדִנִּי יְהוָה שׁוּבוּ וְהָשִׁיבוּ מִכָּל־פְּשָׁעֵיכֶם וְלֹא־יְהִיָּה לָכֶם לְמַכְשׁוֹל עוֹן : בְּכִין אֲנִשׁ כְּאִוְרְחָתִיָּה . אֶתְפָּרַע מִנְכוֹן בֵּית יִשְׂרָאֵל . אָמַר יִי אֱלֹהִים . תּוֹבֵי לְפִוְלַחְנִי וְאֶעֱדוּ מִנְכוֹן פּוֹלַחַן מַעֲוֹתְכוֹן . וְלֹא יְהִי לָכוֹן לְתַקְלָת חוֹבִין : הַשְׁלִיכוּ מֵעֲלֵיכֶם אֶת־כָּל־פְּשָׁעֵיכֶם אֲשֶׁר פְּשַׁעְתֶּם בָּם וַעֲשׂוּ לָכֶם לֵב חֲדָשׁ וְרוּחַ חֲדָשָׁה וְלִמָּה תְּמוּתוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל : אֲרַחֲקוּ מִנְכוֹן . יֵת כָּל מַרְדִּיכוֹן דְּחַבְתוֹן בְּהוֹן . וַעֲבִידוּ לָכוֹן . לֵב דְּחוֹל וְרוּחַ דְּחִלָּא . וְלִמָּה תְּמוּתוֹן בֵּית יִשְׂרָאֵל : כִּי לֹא אַחֲפִץ בְּמוֹת הַמֵּת נָאֻם אֲדִנִּי יְהוָה וְהָשִׁיבוּ וְחִי : אֲרִי לֹא רַעִינָא בְּמוֹתָא דְחֵיב לְמָמַת . אָמַר יִי אֱלֹהִים . תּוֹבֵי לְפִוְלַחְנִי וְאֶתְקִימוּ : עֲדִי

הפטרת וזאת הברכה ושמחת תורה

(ביסודע סי' ה')

וְיְהִי אַחֲרֵי מוֹת מֹשֶׁה עֲבָד יְהוָה וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־נוּן מִשְׁרַת מֹשֶׁה לֵּאמֹר : וְהוּא בְּתֵר . דְּמִית מֹשֶׁה עֲבָדָא דִּי . וְאָמַר יִי דִיחֻשָּׁע בֶּר נון . מְשׁוּמְשָׁנִיָּה דְּמֹשֶׁה לְמִימָר : מֹשֶׁה עֲבָדִי מֵת וְעַתָּה קוּם עֲבָר אֶת־הַיַּרְדֵּן הוּא אִתָּה וְכָל־הָעָם הוּא אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲנִכִּי נָתַן לָהֶם דְּבִנֵּי יִשְׂרָאֵל : מֹשֶׁה עֲבָדִי מִית . וְכַעַן קוּם עֲבָר יֵת יַרְדֵּנָא הַדִּין . אֵת וְכִד עָמָא הַדִּין . לֹאֲרַעָא . דְּאָנָא . יְחִיב דְּהוֹן דְּבִנֵּי יִשְׂרָאֵל : כָּל־מְקוֹם אֲשֶׁר תִּדְרֹךְ כְּפִי־דִגְלָכֶם בּוֹ לָכֶם נִתְּנוּ וְכָאֲשֶׁר דְּבִרְתִּי אֶל־מֹשֶׁה : כָּל אֲתֵרָא . דְּתִדְרֹךְ פְּרַסְתִּי רְגְלִיכֹן . בֵּיהּ לָכוֹן יִחַבְתִּיָּה . כְּמָא דְּמִלִּילִית עִם מֹשֶׁה : מִתְּמַדְבֵּר וְהִלְבֵּנוֹן הוּא וְעַד־הַנֶּחֱר הַגְּדוֹל נְהַר־פָּרַת כָּל אֶרֶץ הַחֲתִים וְעַד־הַיָּם הַגְּדוֹל מִבּוֹא הַשֶּׁמֶשׁ יְהִי נְבוֹרָכֶם : מִן מִדְּבָרָא וְלִבְנֵי הַדִּין וְעַד נְהָרָא רַבָּא נְהָרָא פָּרַת . כָּל אֶרֶץ חֲתָאִי . וְעַד יִמָּא רַבָּא מַעֲלָנִי שְׁמִשָּׂא . יְהִי תְּחוּמְכוֹן : לֹא־יִתְיַצֵּב אִישׁ לִפְנֵיהּ כָּל יְמֵי חַיָּה כְּאֲשֶׁר חֵייתִי עִם־מֹשֶׁה אֱהִיָּה עִמָּךְ לֹא אֲרַפֶּךָ וְלֹא אֶעֱזָבְךָ : לֹא יִתְעַתֵּר אֲנִשׁ קִדְמָךְ . כָּל יְמֵי חַיָּה . כְּמָא דְּהוּא מִימְרֵי בְּסַעֲדִיָּה דְּמֹשֶׁה בֶּן יְהִי מִימְרֵי בְּסַעֲדָךְ . לֹא־אֲשַׁבְּקֶנָּךְ וְלֹא אֲרַחֲקֶנָּךְ : חֹק וְאִמְץ בִּי אֱתָה תִּנְחִיל אֶת־הָעָם הוּא אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְתָּם לָתֵת : לָהֶם : תִּקַּף וְעִילָם . אֲרִי אֵת . תְּחַסִּין יֵת עָמָא הַדִּין . יֵת אֲרַעָא . דְּקִימִית לְאַבְתָּהוֹן דְּמִתֵּן לָהוֹן : רַק חֹק וְאִמְץ מְאֹד לְשֶׁמֶר דְּעִשׂוֹת כָּל־חֲתוּרָה אֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה עֲבָדִי אֶל־תִּסּוֹר מִמֶּנּוּ יָמִין וּשְׂמָאוֹר לְמַעַן תִּשְׁפִּיל בְּכָל אֲשֶׁר תִּלְךְ : לְחֹדֶר תִּקַּף וְעִילָם

לְהוֹדָא. לְמַטְרָא לְמַעְבַּד כְּכֹל אֲוִרִיתָא. דְּפִקְדָּךְ מִשְׁחָא
עֲבָדִי. דֹּא תִסְמִי מְנִיָּה לִימִינָא וְלִשְׁמָאלָא. בְּדִיל
דְּתַצְלַח. בְּכֹךְ אַתְרֵךְ דְּתַהֲדִי: לֹא־יִמּוּשׁ סִפְרֵךְ הַתּוֹרָה
הָיָה מִפִּיד וְהִגִּית בּוֹ יוֹמָם וּלְיָלָה לְמַעַן תִּשְׁמַר
לְעִשׂוֹת כְּכֹל־הַכְּתוּב בּוֹ כִּי־אֵין תַּצְלִיחַ אֶת־דִּרְכֶּיךָ
וְאֵין תִּשְׁכִּיר: לֹא יַעֲדִי. סִפְרָא דְּאֲוִרִיתָא הָדִין
מִפּוּמָּךְ. וְתַהֲי הָגִי בֵּית יִמָּם וְלַיְלָה. בְּדִיל דְּתַטְר
לְמַעְבַּד. כְּכֹךְ דְּכְתִיב בֵּיהּ. אֲרִי בְּכִין. תַּצְלַח יִת
אֲוִרִיתָךְ וּבְכִין תִּכְשִׁיט: הֲלוֹא צוּרִיתָךְ חֹק וְאִמִּין
אֶל־תַּעֲרִץ וְאֶל־תַּחַת פִּי עֲמָךְ יִהְיֶה אֱלֹהֶיךָ בְּכֹךְ
אֲשֶׁר תִּלָּךְ: הֲלֹא פִקְדֻתְךָ תִּקָּף וְעִילָם. דֹּא תִדְחַל
וְלֹא תִתְבַּר. אֲרִי בְּסַעֲרָךְ מִיִּמְרָא דִּיִּי אֱלֹהֶךָ. בְּכֹךְ
אַתְרֵךְ דְּתַהֲדִי: וְיִהִי יִהְיֶה אֶת־יְהוֹשֻׁעַ וְיִהִי שְׁמִעוּ
בְּכָל־חֲאֲרָץ: וְיִהְיֶה מִיִּמְרָא דִּיִּי בְּסַעֲרֵיהּ דִּיהוֹשֻׁעַ.
וְהָיָה שְׁמִיעִיהּ סְגִי בְּכֹךְ אֲרַעָא: עַד־

קוּמָא יִתְקַטְפוּן. וְתִקְיָא יִמְאִכּוּן: וְנִקְרָא סְבָבִי
הִיעַר בְּכָרֹל וְהִלְכִּנוּן בְּאֲדִיר יִפּוּל: וִיקְטִיר.
גְּבַרִי עֲמִמָּא דְּמִתְגַּבְרִין בְּכָרֹלָא. וְעַבְדִּי קִרְבִּיָּה
עַל אֲרַעָא דִּישְׂרָאֵל יִתְרַמּוּן: וְיִצָּא חֲטָר מִגּוּעַ יִשְׂרָאֵל
וְנִצֵּר מִשְׁרָטֵיו יִפְרָה: וְיִפּוֹק מִכְּפָא מִבְּנוּהִי דִישְׂרָאֵל.
וְיִשְׁיחָא מִכְּפִי בְּנוּהִי יִתְרַבִּי: וְנָתַח עֲלֵיו רֹחַ יְהוָה
רוּחַ חֲכָמָה וּבִינָה רוּחַ עֲצָה וּגְבוּרָה רוּחַ דַּעַת
וִירָאֵת יְהוָה: וְתִשְׁרִי עֲלֹחֵי רוּחַ גְּבוּרָה מִן קִדְּם
יִי. רוּחַ חֲכָמָה וְסוּכְלִתָּנוּ. רוּחַ מִילָךְ וּגְבוּרָא. רוּחַ
מִדַּע וְדַחֲלָתָא דִּיִּי: וְהִרְיֹחוּ בִירָאֵת יְהוָה וְלֹא־
לְמִרְאָה עֵינָיו יִשְׁפּוּט וְלֹא־לְמִשְׁמַע אֹזְנֵיו יִזְכִּיחַ:
וְיִקְרַבְנִיה לְדַחֲלִיתִיהּ יִי. וְלֹא לְחִיּוּ עֵינֹהִי יִהִי
דֹּאִין. וְלֹא לְמִשְׁמַע אֹזְנֹהִי יִהִי מוֹכַח: וְשִׁפּוּט
בְּצִדְקָה דִּלִּים וְהוֹכִיחַ בְּמִישׁוֹר לְעַנְוֵי־אֲרָץ וְהִכְהִי
אֲרָץ בְּשִׁבְט פִּיו וּבְרוּחַ שְׁפָתָיו יִמִּית רָשָׁע: וְיִדִּין
בְּקוּשְׁטָא מִסְכִּינִין. וְיִזְכֵּחַ בְּחִימָנוּתָא לְחִשְׁכֵי־אֲרַעָא.
וְיִמְחִי חֲיִיבֵי אֲרַעָא בְּמִימְרָא פּוּמִיָּה. וּבְמִמְלָל
שְׁפּוּתִיָּהּ יִהִי מֵאִית רְשִׁיעָא: וְהִיָּה צִדְקָא אֲזוּר
מִתְּנִיו וְהֵאֱמוּנָהּ אֲזוּר חֲלָצִיו: וְיִהְיוּ צְדִיקָא סְחֹר
סְחֹר לִיָּה. וְעַבְדִּי חִימָנוּתָא מִקְרִבִּין לִיָּה: וְגַר
זָאב עַם־כֶּבֶשׂ וְגַמֵּר עִם גְּדִי יִרְפֵּץ וְעֶגֶר וּכְפִיר
וּמִרְיָא יִתְדוּ וְנִעַר חֲטָן נָהָג בָּם: בְּיוֹמוֹהִי דְּמִשְׁיחָא
דִּישְׂרָאֵל יִסְגִּי שְׁכָמָא בְּאֲרַעָא. וְיִדּוּר דִּיבָא עִם
אֲמִרָא. וְנִמְרָא עִם גְּדִיא יִשְׁרִי. וְעֶגֶל וְאַרְיָא וּפְטִיִם
בְּחֵדָא. וְיִנִּיק וְעִיר מְדַבֵּר לְחֹן: וּפְרָה וְדֹב
תִּרְעִינָה יִתְדוּ יִרְבְּצוּ יִגְדִּיחוּ וְאַרְיָה בְּכִקֵּר יֵאכְלֵי
תָבָן: וְתוֹרְתָא וְדוּבָא יִרְעִין. בְּחֵדָא יִשְׁרוּן בְּנִיחוּן.
וְאַרְיָא כְּתוּרָא יִכּוֹל תְּבַנָּא: וְשַׁעֲשַׁע יִזְנֵק עַל־חַר
פָּתָן וְעַל מְאוּרֵת צַפְעוֹנִי גְּמוּל יִדּוּ הָדָה: וְיִחְיִיךְ
יִנְקָא עַל חוּר חַיִּי פָּתָן. וְעַל חַיִּיז גִּלְגָּלִי עֵינֵי חַיִּי
חוּרְמָן. חִסְקָא יִדּוּחִי יוֹשִׁיט: לֹא־יִרְעוּ וְלֹא־
יִשְׁחִיתוּ בְּכָל־חַר קִדְּשִׁי כִּי־מִדָּחַת הָאֲרָץ־הַזֶּה אֶת־
יְהוָה כְּמִים לַיִם מְכַפִּים: לֹא יִבְאֲשׁוּן וְלֹא יִחַבְלוּן
בְּכֹךְ מוֹרָא דְּקוּדְשִׁי. אֲרִי תִתְמַלִּי אֲרַעָא. מִדַּעִית
דְּחִלְתָּא דִּיִּי. בְּמִיָּא דְּלִימָא חָפֵן: וְהִיָּה בְּיוֹם הַהוּא
שְׁרָשׁ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר עָמַד לָנֶם עַמִּים אֱלֹוִי גִזִּים יִדְרִשׁוּ
וְהִיָּתָה מְנַחְתּוֹ כְּבוֹד: וְיִהִי בְּעֵדְנָא הַהוּא. בֶּר
בְּרִיָּה דִישְׂרָאֵל דְּעֵתִיד דִּיקוּם אֶת לְעַמְמִיָּא. לִיָּה מִלְכּוֹן
יִשְׁתַּמְעוּן. וְיִהִי אַתְרֵךְ בֵּית מִשְׁרֹוֹהִי בִיקֵר: וְהִיָּה
בְּיוֹם הַהוּא יוֹסִיף אֲדִנְיָ שְׁנִית יִדּוּ לְקִנּוּת אֶת־יִשְׂרָאֵל
עִמּוֹ אֲשֶׁר־יִשְׂאֵר מֵאֲשׁוּר וּמִמְצָרִים וּמִפְתָּרוֹם
וּמִכּוּשׁ וּמִעִילָם וּמִשְׁנַעַר וּמִחֲמַת וּמֵאֵי־הַיָּם: וְיִהִי
בְּעֵדְנָא הַהוּא. יוֹסִיף יִי תִנְיָנוּת גְּבוּרִיתִיהּ. לְמַפְרָק
יִת שְׂאֲרָא דְּעַמִּיָּה. דִּישְׁתָּאֵר מֵאַתּוּר וּמִמְצָרִים

וּמִפְתָּרוֹם

לְהוֹדָא. לְמַטְרָא לְמַעְבַּד כְּכֹל אֲוִרִיתָא. דְּפִקְדָּךְ מִשְׁחָא
עֲבָדִי. דֹּא תִסְמִי מְנִיָּה לִימִינָא וְלִשְׁמָאלָא. בְּדִיל
דְּתַצְלַח. בְּכֹךְ אַתְרֵךְ דְּתַהֲדִי: לֹא־יִמּוּשׁ סִפְרֵךְ הַתּוֹרָה
הָיָה מִפִּיד וְהִגִּית בּוֹ יוֹמָם וּלְיָלָה לְמַעַן תִּשְׁמַר
לְעִשׂוֹת כְּכֹל־הַכְּתוּב בּוֹ כִּי־אֵין תַּצְלִיחַ אֶת־דִּרְכֶּיךָ
וְאֵין תִּשְׁכִּיר: לֹא יַעֲדִי. סִפְרָא דְּאֲוִרִיתָא הָדִין
מִפּוּמָּךְ. וְתַהֲי הָגִי בֵּית יִמָּם וְלַיְלָה. בְּדִיל דְּתַטְר
לְמַעְבַּד. כְּכֹךְ דְּכְתִיב בֵּיהּ. אֲרִי בְּכִין. תַּצְלַח יִת
אֲוִרִיתָךְ וּבְכִין תִּכְשִׁיט: הֲלוֹא צוּרִיתָךְ חֹק וְאִמִּין
אֶל־תַּעֲרִץ וְאֶל־תַּחַת פִּי עֲמָךְ יִהְיֶה אֱלֹהֶיךָ בְּכֹךְ
אֲשֶׁר תִּלָּךְ: הֲלֹא פִקְדֻתְךָ תִּקָּף וְעִילָם. דֹּא תִדְחַל
וְלֹא תִתְבַּר. אֲרִי בְּסַעֲרָךְ מִיִּמְרָא דִּיִּי אֱלֹהֶךָ. בְּכֹךְ
אַתְרֵךְ דְּתַהֲדִי: וְיִהִי יִהְיֶה אֶת־יְהוֹשֻׁעַ וְיִהִי שְׁמִעוּ
בְּכָל־חֲאֲרָץ: וְיִהְיֶה מִיִּמְרָא דִּיִּי בְּסַעֲרֵיהּ דִּיהוֹשֻׁעַ.
וְהָיָה שְׁמִיעִיהּ סְגִי בְּכֹךְ אֲרַעָא: עַד־

הפטרת שמיני של פסח (בישיבה סימן י')

עוֹד הַיּוֹם בְּנֵב לְעַמְד יִנְפֹף יְדוֹ חַר בִּית־צִיּוֹן
גְּבַעַת יְרוּשָׁלַם: עַד כַּעַן יוֹמָא רַב וְסָגִי עֵדִין לִיָּה
לְמִיעַל. וְהָא סְנַחְרִיב מִלְכָּא דְּאַתּוּר גְּמַל וְעַבְד
תַּלְתָּ אֹנִיּוֹ. וְדַבֵּר עַמִּיָּה אֲרַפְעִין אֶלְפִין גְּיוּפְנִין
דְּדַחַב דְּבָנִי מִלְכִין קִטְרִי תִגָּא יִתְבִּין בַּחוּן. וְדַבֵּר
עַמִּיָּה מֵאַתָּן אֶלְפִין מִחְצִי גִרְרִין. גְּבוּרִין דְּרַחֲמִין
קְדָמוֹהִי מֵאַה אֶלְפִין. אֲוִרָא דְּמִשְׁרִיתִיָּה אֲרַפֵּעַ
מֵאַה פִּרְסִין. צוּרָא סוּסוּתִיָּה אֲרַפְעִין פִּרְסִין. מִגִּין
מִשְׁרִיתִיָּה מֵאַתָּן וְשִׁתִּין אֶלְפִין רַבּוּא חֲסֵר חֵד.
וְכֵן אַתּוּ עַל אֲבִרְהָם אֲבוּנָא כַּד רָמּוּ יִתִּיָּה לָגוּ
אַתּוּן גּוּרָא יִקְדִּתָּא. וְכֵן עֲתִידִין לְמִיתִי עִם גּוֹג
וּמִגּוֹג כַּד יִשְׁלִים מְרִי עֲלָמָא קְצִיָּה לְמַתְפָּרָא.
מִשְׁרִיתָא קְמִייתָא כַּד עֲבְרוּ בִירְדְנָא שְׁתוּ מִיָּא
דִּהוּן בִּירְדְנָא. מִשְׁרִיתָא תְּנִייתָא כַּד עֲבְרוּ בִירְדְנָא
דִּהוּן עֲקָבִי סוּסוּתָא וְשְׁתוּ מִיָּא. מִשְׁרִיתָא תְּלִיתִיתָא
כַּד עֲבְרוּ בִירְדְנָא דֹּא אֲשַׁכְּחוּ מִיָּא לְמִשְׁתִּי. חֲפְרוּ
בִירִין וְשְׁתוּ מִיָּא. אַתָּא וְקָם בְּנוֹב קִרְיַת כְּהֵנִיא
לְקַבִּיל שׁוּרָא דִּירוּשָׁלַם. עֲנִי וְאִמֵּר לְחִילוֹתִיָּה.
הֲלֹא דֹּא הִיא קִרְתָּא יְרוּשָׁלַם דְּעַלְהּ אֲרִגִּישִׁית
כַּד מִשְׁרִיתִי וְעַלְהּ כְּבִישִׁית כַּד מְדִינִתִי. הָא הִיא
וְעִירָא וְחֲלָשָׁא מִכָּל כְּרִכִּי עֲמִמָּא דְּכְבִישִׁית בְּתַקְוָה
יְדִי. עַלְהּ קָם מְנִיד בְּרִישִׁיָּה מוֹבִיכ וּמִיתִי בִירְדִּיהּ.
עַל מוֹר בֵּית מִקְדָּשָׁא דְּבִצְיוֹן וְעַל עֲזֻרָתָא
דְּבִירוּשָׁלַם: הִנֵּה הָאֲדוֹן יְהוָה צְבָאוֹת מְסַעֵף
פֶּאֶרָה בְּמַעֲרָצָה וְרַמִּי תְּקוּמָה גִּדְעִים וְהַגְּבִיחִים
יִשְׁפְּלוּ: הָא רַבּוֹן עֲלָמָא יִי צְבָאוֹת. רַמִּי קְטוֹל
בְּמִשְׁרִיתִיָּה כְּבִיעִיט דְּמַתְפַּעִיט בְּמַעֲצָרָא. וְרַמִּי

(בית קרי. כט (כתר תורה))

הפטרת שמיני של פסח

הפטרה ליום שני של שבועות (במקום ב'ג')
 ויהוה בתיכל קדשו הם מפניו פליהארין : ויי
 אתרעי לאשראה שכינתיה בתיכלא דקודשיה .
 יסופון מן קדמוהי כל דחלת ארעא : תפלה
 לחבקוק הנביא על שגיונת : צלותא דצדי
 חבקוק נביא . פד אתגלי ליה על ארפא דיהב
 לרשיעיא . דאם יתובון לאוריתא בלבב שרים
 ישתביק להון . ויהון כל תוביהון דחבו קדמוהי
 הא כשלותא : יהוה שמעתי שמעך יראתי יהוה
 פעך בקרב שנים חיהו בקרב שנים תודיע
 פרגו רחם תזכור : יי . שמעית שימע גבורתך
 דחילית . יי רברבין עובדך . דאת יהיב ארפא
 לרשיעיא דאם יתובון לאוריתך ולא תבו . ואנון
 מרגזין קדמך פגו שניא דיהבת להון חייא . פכן
 את עתיד להודעא גבורתך פגו שניא דאמריתא
 דחדתא עלמא . לאתפרעא מרשיעיא דעברו על
 מימך . וצדיקיא עבדי רעותך פגו רוגזך רחמין
 תדבר : אלוה מתימן יבוא וקדוש מחרפארן
 סלה פסה שמים חודו ותתחתו מלאה הארץ :
 פמתן אוריתא לעמיה אלהא מדרומא אתגלי .
 וקדישא מטורא דפארן בגבורת עלמין . אתחפוא
 שמיא ויו יקריה . ואמדי תושבחתיה מליא ארעא :
 ונגה פאור תהיה קרנים מידו לו ישם חביון עזה :
 וזיהור יקריה בזיהור בראשית אתגלי . וזקוקין
 ממרפכת יקריה נפקין . תמן גלא ית שכינתיה .
 דחות מטמרא מבני אנשא בתקוף רומא : לפניו
 ילך דבר ויצא רשף לרגליו : מן קדמוהי משתדח
 מלאך מותא . ונפיק בשלהובית אישתא ממיריה :
 עמר ! וימדד ארץ ראה ויתר גוים ויתפצצו הררי
 עד שחו גבעות עולם חליכות עולם לו : אתגלי
 ואזיע ארעא . ואיתי מבולא על עם דרא דעברו על
 מימריה . ואף בתגיתא פד חבו קדמוהי בחוביהון
 פן בלידנן לעממיא . ואתפרקו מוריא דמקדמין .
 מכא רמתא דמן עלמא . גבורת עלמא דיליה :
 תחת און ראיתי אהלי כושן ירגזון יריעות ארץ
 מדין : פד פרחו ישראל לשעותא מסרתנן פיד
 כושן חייבא . וכד תבו למעבד אוריתא . עבדתא
 להון נסין וגבורן פרקתנן מיד מדינאי . על יד גרעון
 פד יואש : הבגהרים חרה יהוה אספנהרים אפך
 אספנים עברתך פי תרפב על-סוסך מרפבתך
 ישועה : הא על מלכין ומשריתאון דסניאון פמי
 גהרא הוה רגו מן קדמך יי . ועל מלכיא הוה רוגזך .
 ובימא הודעתא להון פורענות גבורתך . ארי

ומפתרום ומכוש . ומעילם ומבבל ומחמת . ומנגות
 ימא : ונשא נם לגוים ואסף נדחי ישראל ונפצות
 יהודה יקבץ מארבע פנפות הארץ : ויזקוף את
 לעממיא . ויכניש מבדרי ישראל . וגלות יהודה
 יקריב . מארבע רוחי ארעא : וסרה קנאת אפרים
 וצרי יהודה יפרתו אפרים לא יקנא את יהודה
 ויהודה לא יצר את אפרים : ותעדי קנאתא מדבית
 אפרים . ודמעיקין לדבית יהודה ישתיצון . דבית
 אפרים לא יקנון לדבית יהודה . ודבית יהודה לא
 יעיקון דבית אפרים : ועפו בכתף פרשתים ימה
 יחדו יבז את בני יקדם אדום ומואב משלוח ידם
 ובני עמון משמעתם : ויתחברון בתף חד לממחי
 ית פל שתאי דבמערבא . פחדא יבזון ית בני
 מדנחא . באדום ומואב יישטון יהוה . ובני עמון
 ישתמעון להון : ותחרים יהוה את לשון ים
 מצרים ותניף ידו עליהנהר בעים רוחו ותפחו
 לשבעה נחלים וחריק פנעלים : ויביש יי . ית
 לישן ימא דמצראי . וירים מחת גבורתיה . על
 פרת במימר נביוהי . וימחיניה לשבעא נחקין .
 ויהכון ביה בסנדליו : והיתה מסלה לשאר עמו
 אשר ישאר מאשור כאשר היתה לישאל ביום
 עלתו מארץ מצרים : ותהי אורח פבישא . לשאר
 דעמיה דישתאר מאתוראה . פמא דהות לישאל .
 ביום מספקהון מארעא דמצרים : ואמרת ביום
 ההוא אודך יהוה כי אנפתאבי ישב אפך ותנחמני :
 ותימר בעדנא ההיא . אודי קדמך יי ארי על
 דחבית קדמך הוה רוגזך עלי . פדו יתוב רוגזך
 מני ותרחים עלי : הנה אל ישועתי אבטח ולא
 אפחד פי עזי וזמרת יה יהוה ויהילי לישועה : הא
 על מימר אלה פורקני . אנא רחיץ וקא אודעזע .
 ארי תוקפי ותושבחתיה דחילא יי . אמר במימריה
 ויהוה לי לפריק : ושאבתם-מים בששון ממעיני
 הישועה : ותקבלון אוגפן חדת בחדוא . מבחירי
 צדקא : ואמרתם ביום ההוא חודו ליהוה קראו
 בשמו חודיעו בעמים עדילתיו חזכירו כי נשגב
 שמו : ותימרון בעדנא ההוא . אודו קדם יי צלו
 בשמיה . חוה בעממיא עובדוהי . אדכרו ארי תקיף
 שמיה : זמרו יהוה פי גאות עשה מידעת* זאת
 בכל-הארץ : שפחו קדם יי . ארי גבורן עבד . גליא
 דא בכל ארעא : צהלי ורגי ישבת ציון פי-גדול
 פקרבך קדוש ישראל : בועי ושפחי פנשתא דציון .
 ארי רפא אמר . לאשראה שכינתיה בגויך קדישא
 דישאל :

(*) מודעת קרי .

(*) עזו קרי .

חלק הרקדוק : א) כי אנפת ב'י הבית רגש רפה לא חזק ולא כהדר"ק שבנה אותו עם החוקים וכן הקריאה מקובלת בפי הכל :
 א) הררי עד . השוא שבריש נח כי אין געיא בה"א בכל הירושלמים ואפי' שיש געיא בקצת דפוסים אפי' לשיטתנו הוא נח מפני המקף :

רומאי. ולא יגבון קסומא מירושלם : ואני ביהוה
אעזרה האגילה בארתי ייטעי : ככן עד נסא
ופורקנא דתעביד למשיח ולשאר דעמך
דישתארוני יודון למימר. אמר נביא. ואנא במימרא
דיי אבוע. ארזין באלהא עביד פורקני : יהוה
אדני חילי וישם רגלי באילות ועל פמותי ידרכני
למנצח בגנינותי : אלהים יי דסעיד לי בחילא .
ומשוי רגלי קלידין באיקתא . ועל בית תוקפי
יקימנני. לדיליה נצחני וגבורן. קדמוהי אנא
מננין בתישבחתי :

הפטרת שמיני עצרת (מלכים ב' ח')

ויהי פכחות שלמה להתפלל אליהו את
כל התפלה והתחנה הזאת קם מלפני מזבח יהוה
מפרע על ברקיו וכפיו פרשות השמים : והוה
כד שיצי שלמה. לצללא קדם יי. ית כד צלולתא
ובעותא דא. קם. מן קדם מדבחא דיי מדהוה
כריע על ברפוחי. וידוהי פריסן בצלו לצית שמיא :
ויעמד ויברך את כל קהל ישראל קוד גדול
דאמר : וקם. וברך. ית כד קהלא דישראל . קל
רב למימר : ברך יהוה אשר נתן מנוחה לעמו
ישראל ככל אשר דבר לאנפל דבר אחד מפל
דברו הטוב אשר דבר ביד משה עבדו : בריך יי.
דיהב נחא לעמיה ישראל. ככל דמליד. לא בטיל
פתגמא חד. מפל פתגמוהי תקניא. דמליל. בידא
דמשה עבדיה : יהי יהוה אליהו עמנו פאשר היה
עסאבתנו אליהו עבדנו ואליהו עבדנו : יהי מימרא
דיי אלהנא בסעדנא. כמא דהוה בסעדא דאבהנא
לא ישבקנא ולא ירחקנא : להטות לבבנו אליו
לדכת בכד דרכיו ולשמר מצותיו וחקיו ומשפטי
אשר צוה את אבותינו : לאפנא לבנא לדחלתיה.
למהך בכל אורחן דתקנו קדמוהי. ודמפר פקודוהי
וקמוהי ודינוהי. דפקיד ית אבהנא : ויהיו דברי
אדה אשר התחננתי לפני יהוה קרבים אליהו
אדהינו יומסוקילה לעשות משפט עבדו ומשפט
עמו ישראל דבריוס ביומו : ויהוה פתגמי אליו.
דבעיתי מן קדם יי. מתקבון. קדם יי אלהנא
יימם וילי. למעבד דין עבדיה. ועודבן . עמיה
ישראל פתגם יום ביומיה : למען דעת פדעמי
הארץ כי יהוה הוא האלהים אין עוד : בדיד .

דידעון

אתגליתא על מרפבת יקרה. שכינתך לעמך תקוף
ופורקן : עריה תעור קשתך שבעות מטות אמר
סלה נהרות תבקע ארץ : אתגליתא אתגליתא
בגבורתך. בדיד מימך דעם שבטיא. מימך קיים
לעלמין. להון פועתא טנרין תקיפין. נפקו נהרין
שטפין ארעא : ראודיחילו הרים ורם מים עבר
נתן תהום קולו רום ידיהו נשא : באתגליותך על
טורא דסיני. חזו יקרה ועו טוריא. ענני מטרא
עדו. ארים תהומא קדיה. חילי מרומא תמהו
וקמו : שמש ירח עמד זבלה לאור חציה יחלכו
לגנה ברק חניתך : אף במעפדך נסין דיהושע
במישר גבעון. שמשא וסיהרא קמו במדוריהון .
עמך במימך אתגברו. בתקוף נצחן גבורתך :
פועם תצעד ארץ באף תדוש גוים : באיתיותך
דומ על שנאי עמך. באתגליותך למתבר רשיעי
ארעא. ברוגז קפית עממא : יצאת לישע עמך
לישע אתימשיחך מחצית ראש מבית רשע
ערות יסוד עד צנאר סלה : אתגליתא למפרק
ית עמך. למפרק ית משיחך. שיציתא מן קדמיהון
מלכיא. ושלמוניא מבתיהון תריכת. חייביא תפרת
חיליהון. רגלי עמך על צורי שנאיהון . מימך
קיים לעמין : נקבת במטין ראש פרוז יסערו
דהפיצני עליצתם פמו דאכל עני במסתר :
פועתא ימא פחוטרא דמשה. וגברי רישי משרית
פרעה דחשיבו מחשבון על עמך. דפרתנון פרוח
על עולין. טפעתנון בימא דסוף. על דדחקו
ושעבדו ית עמך. ויהבו עיצא פסתרא לאובדיהון :
דרכת בים סוסף חמר מים רבים : אתגליתא
על ימא במרפבת יקרה. בדגור מיין סגיאין :
שמעתי ותרנו בטני לקול צללושפתי יבוא רקב
בעצמי ותחתי ארגזאשר אנוח ליום צרה לעלות
לעם יגודנו : אמרת בכל שמעית ועו מלכי . מן
קדם דינא דאתדנו מצראי. קל מליא אליך צרא
שפותי. אחד ויעא לחבימי. ובאתר דשרינא ועית.
דשבקני ליום עקא. דעדן אסקא גלות עמיה מני
יתפרנני : פיתאנה לא תפרחו ואין יבול בגפנים
כחש מעשה זית ושדמות לא עשה אכל גזר
ממכדה צאן ואין פקר ברפתים : ארי מלכות בבר
לא תתקיים . ולא תעביד שולטן על ישראל .
יתקטלון מלכי מדי. וגברי יון לא יצלחון. ישתיצון

חלק הדקדוק : (ב) ראוך יחילו. אין דגש ביו"ד : (ג) מחצת ראש. הרי"ש דגש : (ד) צללו. הקמין רחב והלמ"ד נע ואין געיא בצד-
בתיגאן כי הקמין ה"ג ובמס' תלת. צללו כעופרת. צללו שפתי. כאשר צללו שערי ירושלים : (ה) אשר אנוח ליום צרה. תרגומו ובאתר
דשריינא כן ניקדוהו בכל הקדמוניות היו"ד קמץ כאלו אמר ובאתר בית משראן שהוא מקום קבוע שאני נח בו : (ו) הפרח. הרי"ש קמין בוי"ק
גם בירושלמיים : (ז) ושדמות. השי"ן בשבולת ימנית : (ח) אעלוה. העין בשוא פשוט והוא נח גם בירושלמיים : (ט) למנצח. הכ"ס בשוא נח
בכל התיגאן וכאלו קורא למנצח כב' חיבות : (א) קם מלפני. הנון באולא לא בפשטא בכל סת"ג גם בירושלמיים : (א) קם מלפני. הנון באולא לא
בפשטא בכל סת"ג גם בירושלמיים : (ל) כתר תורה

הפטרת שמיני עצרת

עריכוֹן מִלְפִּין אֲצִיתוֹ לְמַלְי נְבִיאָא. וְאָמְרוּ לֹא־נִקְבִּיל:

מבאן מתחילין הספרדים והאשכנזים שם ס' ח'.

אִסַּף אֶסִּיפִם נֹא־יִהְיֶה אִין עֲנָבִים בְּנֶפֶן וְאִין תֵּאֲנִים
בְּתֵאֲנָה וְהַעֲלֶה גִבֹר וְאֵתֵן לָהֶם יַעֲבְרוּם: שִׁינְאָה
אֲשִׁיצִינוּן אָמַר יי'. וַיִּסּוּפוּן כַּמָּסָף עֲנָבִין מִנֶּפֶן
וּכְנֻבָא מִתֵּאֲנָא. וּכְטָרַף מֵאֵילָן. עַל־דִּיהִבִּית לַהוֹן
אוֹרִיתִי מִסִּינִי וַעֲבְרוּ עָלָה: עַל־מָה אֲנַחְנוּ יֹשְׁבִים
הָאֶסְפוּ וְנִבְּוֹא אֶל־עָרֵי הַמְּבֻצָּר וְנִדְמָה־שָׁם כִּי
יִהְיֶה אֱלֹהֵינוּ הַדְּמָנוּ וַיִּשְׁקֵנוּ מִיֶּרֶאֱשׁ כִּי חֲמָאֵנוּ
לִיהוּה: עַל מָה אֲנַחְנָא יֹתְבִין. אֲתַפְנְשׁוּ. וְנִיעֹזֵר.
לְקַדְוִין כְּרִיכָן וְנִשְׁתּוֹק תַּמָּן. אָרִי יי' אֱלֹהֵנָּה אִיתִי
עֲלֵנָּה תֵּבֶר וְאִבְחַתְנָא. וְאֲשַׁקֵּינָּה כֶּסֶם דְּלוּמָּ בִישׁ
כְּרִישִׁי חוּיִן אָרִי חֲבֵנָא קִדְּם יי': קוּה לְשָׁלוֹם וְאִין
טוֹב לַעֲת מִרְפָּה וְהִנֵּה בַּעֲתָה: סַפְרָנָא לְשָׁלוֹם וְלִית
טָב. לַעֲדָן סְדִיחֹת חוּבִין וְהֵא פוֹרְעֵנוֹת חֲטָאִין:
מִדָּן נִשְׁמַע נַחֲרַת סוּסִיו מִקּוֹל מַצְהָלוֹת אֲפִירִיו
רַעֲשָׁה כָּל־הָאָרֶץ וַיִּבְּוֹא וַיִּאֲבֹלוּ אֶרֶץ וּמְלוֹאָה עִיר
וַיִּשְׁכְּבִי בָּהּ: עַל דְּפִלְחוּ לַעֲגִלָּא דְּבָדָן. מִלֶּךְ
בְּמִשְׁרִיתֶיהָ יִסַּק עֲלֵיהוֹן וַיִּגְדִּי יִתְהוֹן. מִקַּל מִפְּסוּעִית
גְּבוּרָתִי. יוֹזְעוֹן כָּל יִתְבִּי אֶרְעָא. וַיִּיתָן. וַיִּבְּוֹן אֶרְעָא
וּמְלָאָה. קְרוּיָא וְדִיתְבִּין בְּהוֹן: כִּי הִנְנִי מְשַׁלַּח בְּכֶם
נַחֲשִׁים צִפְעָנִים אֲשֶׁר אֵין־לָהֶם לַחֵשׁ וְנִשְׁכּוּ אֶתְכֶם
נֹא־יִהְיֶה: אָרִי הָאֲנָא מְגִרִי בָכוֹן. עֲמִמִּין קְטוּדִין
כְּחִיוֹן חוֹרְמָנִין. דְּלִית לָהֶן לַחֵשׁ. וַיִּקְטְלוּן יִתְכוּן
אָמַר יי': מִבְּלִיגִיתִי עָלִי יִגּוֹן עָלִי לְבִי דְּוִי: עַל
דְּהוֹן מִלְּעָגִין לְקַבִּיל נְבִיאָא דְּמִתְנַפֵּן לַהוֹן. דְּחִנָּא
וְתִינְחָתָא אִיתִי עֲלֵיהוֹן מִן קִדְּם חוּבִיהוֹן. עֲלֵיהוֹן
אָמַר נְבִיאָא לְבִי דְּוִי: הִנֵּה־קוֹל שׁוֹעֵת בְּתַעֲמִי
מֵאֶרֶץ מִרְחָקִים הִיחֶה אִין צִיּוֹן אֶס־מִלְכָּה אִין בָּהּ
מִדּוּעַ הַכְּעִסּוּנִי בְּפִסְלֵיהֶם בְּתַבְּרִי נֹכַר: הָא קִל
צוּחַת כְּנִשְׁתָּא דְּעָמִי. מֵאֶרֶץ רַחֲיָא. נְבִיאָא אוֹכַח
יִתְהוֹן. חֲשִׁינְתָּא דִּיִּי לִית בְּצִיּוֹן. אִם מִלְכָּה לִית
בָּהּ מִדִּין. מִרְגִּזִּין קִדְּמִי. בְּצִלְמִנִיחֹן בְּפוֹרְחֹן
מַעוֹתָא: עֲבַר קִצִּיר כְּלָה קִיץ וְאֲנַחְנוּ לֹא נוֹשְׁעֵנוּ:
אִמְרַת כְּנִשְׁתָּא דִּישְׂרָאֵל. עֲדָא זְמָנָא שְׁלִים קִצָּא.
וְאֲנַחְנָא לֹא מִתְּפַרְקִין: עַד־שֶׁבֶר בְּתַעֲמִי
הַשְׁבֵּרְתִּי קִדְּרִיתִי שְׁמָה חֲזוֹקְתִּי: אִמְרַת יְרוּשָׁלַם.
עַד תֵּבֶר כְּנִשְׁתָּא דְּעָמִי אוֹדְעוּעִית. אֲתַחֲפִיאוּ אֲפִי
אֶפְרוֹם אוֹיְכְּמִין פְּקִדְרָא. אֲשֶׁתְּמִמוּ אֲחִידְתִּי: הַצִּירִי
אִין בְּגִלְעָד אֶס־רָפָא אִין שָׁם כִּי מִדּוּעַ לֹא עֲלִיתָ
אַרְכַּת בְּתַעֲמִי: אָמַר יְרֵמְיָה נְבִיאָא. דְּלִמָּא לֹא
אִית לִי עוֹבְדִין טְבִין לְמַבְעִי עַל בֵּית יִשְׂרָאֵל. הֲלָא
מִחֲמִיד חוּתִי לְאוֹלְפָנִיָּה דְּאַלִּיָּה נְבִיאָא דְּמַגְלָעָד.
דְּפִתְגְּמוּתִי אֲנוֹן אֶסוּתָא. אָרִי עַד דְּלָא תִּבּוּ. כִּכִּין

דִּידְעוֹן כָּל עַמְמֵי אֶרְעָא. אָרִי יי' הוּא אֱלֹהִים. לִית
עוֹד: וְהִיָּה לְבַבְכֶם שְׁלֹם עִם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְלַבֵּת
בְּהִקְיוֹ וּלְשִׁמּוֹר מִצְוֹתָיו כִּי־וָה: וַיְהִי לְכַבּוֹן
שְׁלִים. בְּדַחֲלָתָא דִּיִּי אֱלֹהֵנָּה. לְמַחֲךְ בְּקִימוּתִי.
וּלְמַשְׁר פְּקוּדוֹתֵי כְּיוּמָא דְּדִין: וְהַמְלִיךְ־וּכְלִי־יִשְׂרָאֵל
עַמּוֹ זִבְחִים זִבַּח לִפְנֵי יְהוָה: וּמִלְכָּא. וְכָל יִשְׂרָאֵל
עֲמִיהֶם מִנְּבִסִּין נִכְסֵת קוּדְשֵׁי קִדְּםֵי־וַיִּזְבַּח שְׁלֹמָה אֶת
זִבְחֵי־הַשְּׁלָמִים אֲשֶׁר זִבַּח לַיהוָה בְּקֹר עֲשָׂרִים
וּשְׁנַיִם אֶלֶף וּצֹאן מֵאָה וְעֶשְׂרִים אֶלֶף וַיַּחֲנוּכוּ־אֹתָהּ
בֵּית יְהוָה הַמִּלֶּכֶּה וְכָל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וְנִכְסֵי שְׁלֹמָה.
יֵת נִכְסֵת קוּדְשִׁיא דְּנִכְסֵי קִדְּם יי'. תוֹרִי. תִּרְתִּין
רַבּוּא וְתִרִין אֶלְפִין. וְעֵנָּה. תִּרְתָּא עֲשָׂרִי רַבּוּא.
וְחִנְיֹכוּ יֵת בֵּית מִקְדָּשָׁא דִּיִּי. מִלְכָּא וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:
כִּי־וָה הָהוּא קִדְּשׁ הַמִּלֶּכֶּה אֶת־הַתּוֹךְ הַחֲצֵר אֲשֶׁר
לִפְנֵי בֵית־יְהוָה כִּי־עָשָׂה שָׁם אֶת־הָעֹלָה וְאֶת־
הַמִּנְחָה וְאֶת חֲלָבֵי הַשְּׁלָמִים כִּי־מִזְבֵּחַ הַנְּחֹשֶׁת
אֲשֶׁר לִפְנֵי יְהוָה קָמַן מֵהַכִּיר אֶת־הָעֹלָה וְאֶת־
הַמִּנְחָה וְאֶת חֲלָבֵי הַשְּׁלָמִים: כִּי־וָה הָהוּא. קִדְּשׁ
מִלְכָּא יֵת גּוֹ דְּרִתָּא. דְּקִדְּם בֵּית מִקְדָּשָׁא דִּיִּי. אָרִי
עֲבַד תַּמָּן. יֵת עֲלִיתָא וַיֵּת תִּרְבִּי נִכְסֵת קוּדְשִׁיא.
אָרִי מִדְּבַחָא דְּנִחְשָׁא דְּקִדְּם יי'. דְּחִיק. מִלְּסוּבְּרָא
יֵת עֲלִיתָא וַיֵּת מִנְחָתָא. וַיֵּת תִּרְבִּי נִכְסֵת קוּדְשִׁיא:
וַיַּעַשׂ שְׁלֹמָה־הַבַּעֲת־יְהוּא | אֶת־הַחֹג | וְכָל־יִשְׂרָאֵל
עַמּוֹ קָהֶל גְּדוֹל מִלְּבֹא חֲמַת | עַד־נֶחֱל מִצְרִים לִפְנֵי
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ שִׁבְעַת יָמִים וְשִׁבְעַת יָמִים אַרְבַּעַה
עֶשֶׂר יוֹם: וְעֲבַד שְׁלֹמָה בַּעֲדָנָא הָהוּא יֵת חֲנָא.
וְכָל יִשְׂרָאֵל עֲמִיהָ קָהֶל רַב. מִמַּעֲרָנָא דְּחֲמַת עַד
נַחֲלָא דְּמִצְרִים. קִדְּם יי' אֱלֹהֵנָּה. שִׁבְעָא יוֹמִין חֲנוּכַּת
בֵּיתָא וְשִׁבְעָא יוֹמִין חֲנָא. אַרְבַּעַת עֶשֶׂר יוֹמִין:
כִּי־וָה הַשְּׁמִינִי שְׁלַח אֶת־הָעָם וַיְבָרְכוּ אֶת־הַמֶּלֶךְ
וַיִּלְכוּ לְאַהֲלֵיהֶם שְׂמֵחִים וּמוֹבִי לֵב עַל כָּל־הַטּוֹבָה
אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה לְדָוִד עַבְדּוֹ וּלְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ:
כִּי־וָה תְּמִינָתָא שְׁלַח יֵת עֲמָא. וְכָרִיכוּ יֵת מִלְכָּא.
וְאֹזְלוּ לְקְרוּיָהוֹן. כִּד חֲדָן וְשִׁפִּיר לְכַהוֹן. עַל כִּד
טְבִיתָא. דְּעֲבַד יי' דְּדוֹד עֲבִידִיה. וְלִישְׂרָאֵל עֲמִיה:

הפטרת תשעה באב (יכמיה ס' ו')

כֹּה וְאָמַר יְהוָה עֲמָדוֹ עַל דְּרָכִים וְרָא וְשָׁאֲלוּ
לְנִתְבוֹת עוֹלָם אֵיזִיה דְּרַךְ הַטּוֹב וּלְכוּ־בָהּ וּמִצָּאוּ
מִרְגּוּעַ לְנַפְשְׁכֶם וַיֹּאמְרוּ לֹא גִלְדָּה: כִּדְנָן אָמַר יי'.
קוּמוּ עַל אוֹרְחֵן וְחוּזוּ וְשִׁאֲלוּ לְשִׁבְלִין דְּמִן עֲלִמָּא.
אִידָא אוֹרְחָא דְּתִקְנָא וְהִלִּיכוּ בָּהּ. וְאֲשַׁכְחוּ גִיחַ
כְּנַפְשָׁכוֹן. וַיֹּאמְרוּ לֹא נִיזִיר: וְהִקְמַתִי עֲלֵיכֶם צִפִּים
הַקְּשִׁיבוּ לְקוֹל שׁוֹפֵר וַיֹּאמְרוּ לֹא נִקְשִׁיב: וְאִקִּימִית

יָשָׁב: וְאַתֵּן יְת יְרוּשָׁלַם. לַיְגָרִין מְדוּר יְרוּדִין. וְיֵת
קְרוּיָא דְבֵית יְהוּדָה. אַתֵּן לְצִדּוּ מִבְּלִי יְתִיב: מִי
הָאִישׁ הַחֶכֶם וַיְבִן אֶת־זֹאת וְאִשָּׁר דְּכָר פִּי־יְהוָה
אֵלָיו וַיְנַדֵּה עַל־מֵה אֲבָדָה הָאָרֶץ נִצְתָה כְּמִדְּבַר
מִבְּלִי עֹבֵר: מִן גִּבְרֵי דְחֻכִּים וַיִּסְפֹּר יֵת דָּא. וְדָאֵת מִלֵּל
מִן קֳדָם יי. עֲמִיָּה וַיְחַוֶּנָּה. עַל מָא חֲרוּבַת אֶרֶעָא.
צִדְיָאֵת כְּמִדְּבַר אֶרָא מִבְּלִי עָדִי: וַיֹּאמֶר יְהוָה עַל־עֵזְבֹם
אֶת־תּוֹרָתִי אֲשֶׁר נָתַתִּי לַפְּנִיָּהִם וְלֹא־שָׁמְעוּ בְּקוֹלִי
וְלֹא־הִלְכוּ בָּהּ: וְאָמַר יי. עַל דְּשִׁבְקוּ יֵת אֹרִיתִי.
דִּי־חֲבִית קְדָמִיָּהוֹן. וְלֹא קִבְּרוּ לְמִימְרֵי וְלֹא הִיכִּיבוּ
בָּהּ: וַיִּלְכוּ אַחֲרֵי שְׁרָוּת דְּבָם וְאַחֲרֵי הַבְּעָלִים
אֲשֶׁר לְמַדּוּם אֲבוֹתָם: וְאִזְלוּ. בְּתַר הִרְהוּר דְּכַהֲנָן.
וּבְתַר פְּעֻלָּא. דְּאֵלִיפֻנָּן אֲבָהִתְהוֹן: לִכְן כֹּה־
אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הֲנִי מְאִכִּילֶם
אֶת־הָעָם הַזֶּה לַעֲנָה וְהַשְׁקִיתִים מִי־רֹאשׁ: בְּכִין.
כְּדָנָן אָמַר. יי. צְבָאוֹת אֱלֹהֵי דִישְׂרָאֵל. הֲאֵנָּה מִי־תִי
עֲלִיָּהוֹן עֲקָא. עַל עֲמָא דִּהִין מִדֵּר כְּדִין. וְאַשְׁקִינוּן
כֶּסֶם דְּלוּט בִּישׁ כְּרִישֵׁי חוּין: וְהַפִּיצוּתִים בְּגוּיִם
אֲשֶׁר לֹא יָדְעוּ הֵמָּה וְאֲבוֹתָם וְשִׁלַּחְתִּי אַחֲרֵיהֶם
אֶת־יְהוֹרֵב עַד פְּלוּתִי אוֹתָם: וְאַבְרָהָם בִּינִי
עֲמִמָּיָא. דָּאָא יָדְעוּ. אֲנֹן וְאַבְהִתְהוֹן. וְאַגְרִי בְּתִרְיָהוֹן
דְּקַמְלִין בְּחֶרְפָּא. עַד דְּאֲשִׁיצִי יֵתְהוֹן: כֹּה אָמַר
יְהוָה צְבָאוֹת תִּתְּפוּנָנוּ וְקִרְאוּ לְמִקְוֵנוֹת וּתְבוֹאִינָה
וְאַל־תִּחַכְמוּת שְׁלַחוּ: וּתְבוֹאִינָה: כְּדָנָן אָמַר יי
צְבָאוֹת. אֲסַפְּלוּ. וְקִרְוּ לֹא־יֵתְהוֹן. וְלַחֲפִימָתָא
שְׁלַחוּ וַיִּיתָנוּ: וְתִמְחַרְנָה וְתִשְׁנָה עֲלֵינוּ נְהִי וְתִרְדְּנָה
עֵינֵינוּ דְּמַעָּה וְעַפְעָפֵינוּ יְדוּיָמִים: וַיִּוָּחִין. וַיִּטְלָן
עֲדָנָא אֲרִיא. וַיִּשְׁגְּרוּ עֵינָנָא דְּמַעִין. וְגִלְגְּלִי עֵינָנָא
יְגָרִן מִיָּא: כִּי קוֹל נְהִי נִשְׁמַע מִצִּיּוֹן אֵיךְ שִׁדְּדֵנוּ
בְּשָׁנוּ מְאֹד כִּי־עֲזַבְנוּ אֶרֶץ כִּי הִשְׁלִיכוּ מִשְׁכַּנּוֹתֵינוּ:
אֲרִי קָל אֲרִיא. אֲשֶׁתְּמַע מִצִּיּוֹן אֵיכָדִין אֶתְּבוֹזִינָא.
בְּחִיתָנָא לְחֵדָא אֲרִי חֲרוּבַת אֶרֶעָא. אֲרִי צִדְיָאֵה
בִּירְנִיתָנָא: כִּי־שָׁמְעָנָה נָשִׁים דְּבִרְיָהוֹת וְתַקָּה
אֲזַנָּם דְּבִרְפִּיּוּ וְלִמְדָנָה בְּנִתְיָבִים נְהִי וְאִשָּׁה
רַעוּתָה קִינָה: אֲרִי שְׁמַעָא נְשִׂיא פִתְגָמָא דִּיִּי.
וְתַצִּית אֹדְנָכוֹן לְמִלִּי גְבוּיָהִי. וְאֵלִיפָא לְבִנְתְּכוֹן
אֲרִיא. וְאַתָּתָא לְחִבְרָתָה עֲנוּיָא: כִּי־עָלָה מוֹת
בְּחִלּוּנֵינוּ בָּא בְּאַרְמְנוֹתֵינוּ לְחִבְרִית עוֹלָל מַחוּיָן
בְּחוּרִים מִרְחֹבוֹת: אֲרִי סָלִיק מוֹתָא בְּחֶרְפָּנָא.
עַאֲל בְּבִירְנִיתָנָא. לְשִׁיצָאָה יְנוֹקִין מִשְׁנָקָא. עוֹלִימִין
מִרְחוּבִין: דְּכָר כֹּה נֹאסִיָּהוֹת וְנִפְלָה נִבְלַת הָאָדָם
כְּדָמָן עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה וְכַעֲמִיר מֵאַחֲרֵי הַקּוֹצֵר וְאִין
מֵאַסָּף: אֶתְגַּבִּי. כְּדָנָן אָמַר יי. וְתִתְרַמִּי נְבִילָתָא
דְּאֲנָשָׁא. כְּזִיבֵל מְבוֹדֵר עַל אִפִּי הַקָּלָא. וְכַעֲמִירָא.
מִבְּתַר חֲצוּדָא וְלִית דְּמִכְּנִישׁ: כֹּה אָמַר יְהוָה

לֹא סָלִיקָתָא אֲסוּ. לְמַחַת כְּנִשְׁתָּא דְּעַמִּי: מִי
יֵתְהוֹן רֹאשֵׁי מִים וְעֵינֵי מִקּוֹר דְּמַעָּה וְאַבְבָּה יוֹמָם
וְלַיְלָה אֶת הַדָּגִי בְּתַעֲמִי: מִן יֵתְהוֹן רִישֵׁי כְּנַחַר
דְּמִיָּין. וְעֵינֵי כְּמִבּוּע דְּמַעָּן. וְאַבְבֵי יוֹמָם וְלַיְלָה. עַל
קַמְלִי כְּנִשְׁתָּא דְּעַמִּי: מִי־יִתְנֵנִי בְּמִדְּבַר מְלוֹן
אֲרָחִים וְאַעֲזוּבָה אֶת־עַמִּי וְאַלְכָּה מֵאַתָּם כִּי כִלִּם
מִנְּאֻפִּים עֲצֵרַת בְּגָדִים: מִן יִתְנֵנִי בְּמִדְּבַר.
בֵּית מִבְּתוֹת עָדִי אֹרְחָן. וְאַשְׁבּוֹק יֵת כְּנִשְׁתָּא
דְּעַמִּי. וְאַחַד מְלוֹתְהוֹן. אֲרִי כוֹלְהוֹן וְנֹאִין. סִיעַת
שְׁקָרִין: וַיִּדְּרֹכוּ אֶת־לְשׁוֹנָם קִשְׁתָּם שְׁקָר וְלֹא
לְאֻמוּנָה גִבְרוּ בְּאֶרֶץ כִּי מַרְעָה אֲלִירְעָה יֵצְאוּ
וְאַתִּי לֹא־יָדְעוּ נֹאסִיָּהוֹת: וְאֵלִיפּוֹ יֵת לִישְׁנָהוֹן
פִּתְגָמֵי שְׁקָר. דְּמִן אֲנֹן פִּקְשֵׁת נִכְיָדָא. וְלֹא
דְּחִימָנוּתָא תְּקִיפּוּ בְּאַרְעָא. אֲרִי מִכְּנִשְׁתָּא לְבִשְׁתָּא
נִפְקוּ. וּמִדַּע דְּחִלְתִּי לֹא אֵילְפּוֹ אָמַר יי: אִישׁ
מַרְעָהוּ הִשְׁמָרוּ וְעַל־כִּרְיָאֵה אֲלִי־תִבְטְחוּ כִּי כִלְיָאֵה
עֲקוּב יַעֲקֹב וְכִלְרַע רָכִיל יִהְיֶה: גִּבְר מַחְבְּרִיָּה
אֲסַתְּמָרוּ. וְעַל כָּל אַחָא כֹּא תִתְרַחֲצוּן. אֲרִי כָל אַחָא
מִכְּמֵן כְּמִיָּין. וְכָל רַחִים בְּנִכְלִיּוֹ מַחְלִיד: וְאִישׁ
בְּרַעְהוּ יִתְחַלּוּ וְאַמַּת לֹא יִדְּבָרוּ לְמַדּוּ לְשׁוֹנָם דְּכָר־
שְׁקָר הַעֲנָה נִדְּאוּ: וְגִבְר בְּחִבְרִיָּה מִשְׁקָרִין. וְקוּשְׁטָא
לֹא מִמְּלָלִין. אֵלִיפּוֹ לִישְׁנָהוֹן. פִּתְגָמֵי שְׁקָר אֲמַפְּשׁוּ
שַׁעוּ: שְׁבִתָּה בְּתוֹךְ מַרְמָה כְּמַרְמָה מֵאֲנֹן דַּעֲתִי
אוֹתִי נֹאסִיָּהוֹת: יִתְבִּין בְּכַתִּי כְּנִשְׁתְּהוֹן וּמִשְׁתַּעֵן
עַל עוֹיְתָהוֹן. בְּנִכְלִין. מִסְרָבִין לְמִדַּע דְּחִלְתִּי אָמַר
יי: לִכְן כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת הֲנִי צוֹרֶפֶם
וּבִנְתָּתִים כִּי־אֵיךְ אַעֲשֶׂה מִפְּנֵי פִתְעָמִי: בְּכִין.
כְּדָנָן אָמַר יי צְבָאוֹת. הֲאֵנָּה מִי־תִי עֲלִיָּהוֹן עֲקָא
וְצִרְיָה דְּהוֹן וּבְחַר דְּהוֹן. אֲרִי אֵיכָדִין אַעֲבִיד. מִן
קֳדָם חוֹבֵי כְּנִשְׁתָּא דְּעַמִּי: חֵץ שׁוֹחֵט * לְשׁוֹנָם
מַרְמָה דְּכָר בְּפִיּוּ שְׁלוֹם אֶת־רַעְהוּ יִדְּבַר וּבְקַרְבּוֹ
יִשִּׁים אֲרָב: כְּגִיד דְּמַחְרָף. לִישְׁנָהוֹן נִכְלִין מַחֲשִׁיב.
בְּפוּמָהוֹן. שְׁלָמָא גִבְר עִם חִבְרִיָּה מִמְּלָלִין. וּבְמַעוֹתֵי
מִשׁוּי כְּמִינְתִּיָּה: הַעֲלִיָּהוֹת לֹא־אֶפְקֹד־בָּם נֹאסִי
יְהוָה אִם בְּגוֹי אֲשֶׁר־כֹּזֵה לֹא תִתְּנָם נַפְשִׁי: הַעֲלִי
אֵלִין לֹא אֲסַעֲר לֹא־יִתָּאֵה עֲלִיָּהוֹן בִּישָׁא אָמַר יי.
אִם מִן עֲמָא דְּכָרִין עוֹבְדִיָּהוֹן. לֹא אֶתְּפָרַע מִנְּהוֹן
כְּרַעוּתִי: עַל־יְהוֹרִים אֲשָׁא בְכִי וְנְהִי וְעַד־נֹאֹת
מִדְּבַר קִינָה כִּי נִצְתּוּ מִבְּלִי־אִישׁ עוֹבֵר וְלֹא שָׁמְעוּ
קוֹל מִקְנֵה מַעוֹף הַשָּׁמַיִם וְעַד־בְּחֵמָה נִדְּדוּ הִכְּבוּ:
עַל טוֹרִיָּא אֲנָא מְרִים קָלִי בְכִי וּמִצּוֹחַ. וְעַד דִּירוּת
מִדְּבַר אֲרִיא. אֲרִי צִדְיָאֵה מִבְּלִי אֲנָשׁ דְּעָדִי. וְלֹא
אֲשֶׁתְּמַע קָל בְּעִירָא בְּאַרְעָהוֹן. מַעוּפָא דְּשִׁמְיָא וְעַד
בְּעִירָא. אֲטַלְטְלוּ גִלּוּ: וְנָתַתִּי אֶת־יְרוּשָׁלַם לְגִלְגִּים
מַעוֹן תַּגִּים וְאַת־עָרֵי יְהוּדָה אֶתְּן שְׁמָמָה מִבְּלִי

(*) שׁוֹחֵט קָרִי

(*) קִמְץ בּוֹ"ק.

אל

הפטרת תשעה באב

כִּי אֲנִי יְהוָה עָשִׂה חֶסֶד מִשְׁפָּט וְצִדְקָה בָּאָרֶץ כִּי
בְּאֵלֶּה חֲפָצָתִי נְאֻם־יְהוָה : אֶלְהִין בְּדֹאֵל יִשְׁתַּבַּח
דְּמִשְׁתַּבַּח דְּחַפִּים וְאוֹלִיף לְמַדַּע דְּחִלְתִּי. אֲרִי אֲנָא
יְיָ, עֲבִידְנָא חֶסֶד. וְדִין דְּקִשּׁוּט וְזָכוּ בְּאַרְעָא. אֲרִי
בְּאֵלִין רַעוּא קְדָמִי אָמַר יְיָ : עַד־י

אֲרִי־תִהְיֶה חֶכֶם בְּחֻמָּתוֹ וְאֲלִי־תִהְיֶה חֲנֻכּוֹ
בְּגִבּוֹרָתוֹ אֲלִי־תִהְיֶה עֲשִׂיר בְּעֶשְׂרוֹ : כְּדָנִן אָמַר
יְיָ. לֹא יִשְׁתַּבַּח (שְׁלֹמֹה בַּר דָּוִד) חֲכִימָא בְּחֻמָּתֵיהּ.
וְלֹא יִשְׁתַּבַּח (שְׁמִשׁוֹן בַּר מְנַחֵם) גִּבּוֹרָא בְּגִבּוֹרָתֵיהּ.
לֹא יִשְׁתַּבַּח (אַחָאב בַּר עֲמֹרִי) עֲתִירָא בְּעִזָּתֵיהּ :
כִּי אִם־בְּזֹאת יִתְהַלֵּל הַמִּתְהַלֵּל הַשֶּׁבֶל וְיִדַּע אוֹתוֹ

תמו ונשלמו ההפטרות. בעזרת יוצר מאורות :

ברכות ההפטרה

בחס על הנייר ולהפיק רצון כל שואל הדפסנו ברכות הפטרות של ט"ב שחרית ומנחה

לפניה מברך

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם. אשר בחר בנביאים טובים. ורצה בדבריהם
הנאמרים באמת. ברוך אתה יהוה הבוחר בתורה ובמשה עבדו ובִּישְׂרָאֵל
עמו ובנביאי האמת והצדק :

ולאחריה מברך

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם צור כלי־העולמים צדיק בכל־הדורות. האל
הנאמן. האומר ועושה. מדבר ומקים. אשר פד־דבריו האמת והצדק. נאמן אתה
הוא יהוה אלהינו ונאמנים דבריו. ודבר מדבריו אהור לא ישוב ריקם כי אל
נאמן אתה. ברוך אתה יהוה האל הנאמן בכל־דבריו :

רחם יהוה אלהינו עלינו ועל ישראל עמו ועל ירושלים עירך העיר האבדה החרבה
השוממה הנתונה ביד זרים היושבת וראש לה חפוי באשה עקרה שלא ידדה
ויב־עוה לגוינים וייר־שוה עובדי פסידים. ויתנו את גבלת עבדך מאכל לעוף
השמים ולבהמת הארץ. על כן ציון במרר תבכה. וירושלם תתן קולה. לבי לבי על
חדליהם מעי מעי על הרוגיהם. ראה יהוה והביטה ורחם שוממוֹתֶיהָ ונחמָהּ כי אתה
יהוה באש הצתה ובאש אתה עתיד לבנותה ככתוב ואני אהיה לה נאם יהוה חומת
אש סביב ולכבוד אהיה לכתובה. ברוך אתה יהוה בונה ירושלים :

את צמח דוד מהרה תצמיח וקִרְנֵנו תרום בישועתך. ברוך אתה יהוה מִגֵּן דָּוִד :

